ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ & ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ABDEL- AZIZ I. KHAMIS
ΓΕΩΛΟΓΟΣ

ΑΘΗΝΑ 2014

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

HYDROGEOLOGICAL AND HYDROCHEMICAL RESEARCH
IN THE CENTRAL PORTION OF EUBOEA ISLAND

ABDEL-AZIZ I. KHAMIS
ΓΕΩΛΟΓΟΣ

ΑΘΗΝΑ 2014

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

HYDROGEOLOGICAL AND HYDROCHEMICAL RESEARCH
IN THE CENTRAL PORTION OF EUBOEA ISLAND

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

[1]Ομ. Καθηγητής Δρ. Η. Μαριολάκος (Επιβλέπων)
[1]Ομ. Καθηγητής Δρ. Σ. Λέκκας
[1]Ομ.Καθηγητής Δρ. Γ. Στουρνάρας
} Συμβουλευτική επιτροπή

[2]Καθηγητής Δρ. Γ. Σταματής
[3]Καθηγητής Δρ. Ν. Λαμπράκης
[1]Επίκ. Καθηγητής Δρ. Ζ. Καροτσιέρης
[1]Επίκ. Καθηγήτρια Δρ. Α. Αργυράκη

[1]Πανεπιστήμιο Αθηνών, [2]Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, [3]Πανεπιστήμιο Πατρών

ABDEL-AZIZ I. KHAMIS
ΓΕΩΛΟΓΟΣ

ΑΘΗΝΑ 2014

NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS
FACULTY OF GEOLOGY AND GEOENVIROMENT
DYNAMIC TECTONIC AND APPLIED GEOLOGY DEPARTMENT

DOCTORATE THESIS

HYDROGEOLOGICAL AND HYDROCHEMICAL RESEARCH IN THE CENTRAL PORTION OF EUBOEA ISLAND

ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

EXAMINING COMMITTEE

[1]Emerit. Professor Dr. E. Mariolakos (Supervisor)
[1]Emerit. Professor Dr. S. Lekkas
[1]Emerit. Professor Dr. G. Stournaras
} Advisory Committee

[2]Professor Dr. G . Stamatis
[3]Professor Dr. N. Lambrakis
[1]Assist. Professor Dr. Z. Karotseris
[1]Assist. Professor Dr. A. Argyraki

[1]University of Athens, [2]Agricultrual University of Athens, [3]University of Patras

ABDEL-AZIZ I. KHAMIS
Geologist
Oil Field Adminstrator

ATHENS 2014

National and Kapodistrian University of Athens
Faculty of Geology and Geoenvironment
Department of Dynamic Tectonic & Applied Geology

Doctorate Thesis

HYDROGEOLOGICAL AND HYDROCHEMICAL RESEARCH IN THE CENTRAL PORTION OF EUBOEA ISLAND - GREECE

Kastella - Euboea

Athens 2014

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ABDEL-AZIZ I. KHAMIS

ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

HYDROGEOLOGICAL AND HYDROCHEMICAL RESEARCH
IN THE CENTRAL PORTION OF EUBOEA ISLAND

'Η έγκριση της παρούσας διατριβής από την Εξεταστική Επιτροπή και το Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος της Σχολής Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού πανεπιστημίου Αθηνών, δεν προϋποθέτει την αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα' (Νόμος 5343 / 1932, Άρθρο 202)

ΑΘΗΝΑ 2014 / 11

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
Contents

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ **2**
Αφιέρωση / Dedication 2
Πρόλογος 3
Περίληψη 6
Abstract 9

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ **17**
2.1 Νήσος Εύβοια 17
2.2 Υδρογεωλογική λεκάνη 17
2.3 Γεωγραφική θέση της περιοχής έρευνας 18
2.4 Περιβάλλον – Υγροβιότοποι 19
2.5 Κλίμα 19
2.6 Γεωργία 20
2.7 Κτηνοτροφία και πτηνοτροφία 21
2.8 Λιπάσματα 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ **22**
3.1 Αλπικές και Ελληνίδες οροσειρές 22
3.2 Προαλπικά, αλπικά, μεταλπικά 22
3.3 Γεωλογία της Εύβοιας 24
3.3.1 Γεωλογική δομή της νήσου Εύβοιας 24
3.3.1.1 Οι αυτόχθονες ενότητες 24
3.3.1.2 Σχηματισμοί του νεοελληνικού τεκτονικού καλύμματος - κυανοσχιστόλιθοι 25
3.3.1.3 Πελαγονική 27
3.3.1.4 Διάρθρωση της πελαγονικής ζώνης 29
3.3.2 Στρωματογραφία 33
3.3.2.1 Αλπικά ιζήματα 33
3.3.2.2 Μεταλπικά ιζήματα 36
3.3.2.2.1 Νεογενή ιζήματα 36
3.3.2.2.2 Διλλουβιακές και αλλουβιακές αποθέσεις 37
3.4 Κοιτασματολογία 38
3.4.1 Σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα – εμφανίσεις 38
3.4.2 Κοιτάσματα λευκόλιθου 41
3.4.3 Εμφανίσεις μαγγανίου 42
3.4.4 Εμφανίσεις χρωμίτου 43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ **44**
4.1 Γενικά 44
4.2 Βασικά στοιχεία 45
4.3 Υδρογραφικό δίκτυο – λεκάνη απορροής – μορφές υδρογραφικών δικτύων 45
4.4 Αρίθμηση υδρογραφικών δικτύων 47
4.5 Μορφολογία της λεκάνης απορροής 47
4.5.1 Λιθολογία – γεωλογικές τομές στην περιοχή της υδρογεωλογικής λεκάνης 48
4.6 Ορεογραφία 53
4.6.1 Υπολεκάνη απορροής Μεσαπίου χειμάρρου 56
4.6.1.1 Υδρογραφικό δίκτυο 56
4.6.2 Υπολεκάνη απορροής Πεθαμένου χειμάρρου 57
4.6.1.2 Υδρογραφικό δίκτυο 58
4.6.3 Υπολεκάνη απορροής χειμάρρου Μορτερή 58
4.6.1.2 Υδρογραφικό δίκτυο 59
4.7 Μεθοδολογία 61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ **62**
5.1 Σκληροί διαρρηγμένοι σχηματισμοί 62

5.1.1 Γενικά 62
5.1.2 Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά 62
5.1.3 Σκληρό πέτρωμα 64
5.1.4 Ροή σε διαρρηγμένες βραχομάζες 66
5.2 Καρστική υδρογεωλογία 66
5.2.1 Μηχανισμός καρστικοποίησης 66
5.2.2 Εξωκάρστ 69
5.2.3 Εξωκαρστικές μορφές 69
5.2.4 Φυσικές εκφορτώσεις του καρστ – πηγές 71
5.2.5 Ταξινόμηση των πηγών 72
5.3 Υδροφόροι σε χαλαρά ιζήματα 74
5.3.1 Υδρογεωλογικοί χαρακτήρες 74
5.3.2 Αλλουβιακοί υδροφόροι 75
5.3.2.1 Αλλουβιακές πεδιάδες 75
5.3.2.2 Κατηγορίες υδροφόρων των αλλουβιακών αποθέσεων 76
5.3.4 Υδροφορία σε αλλουβιακές αποθέσεις κοιλάδων 77
5.3.4.1 Τεκτονικές κοιλάδες 77
5.3.4.2 Παράκτιες κοιλάδες - δέλτα ποταμών 78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΟΤΗΤΑ 80
6.1 Πιεζομετρία 80
6.1.1 Διακυμάνσεις της στάθμης του υπόγειου νερού 80
6.1.2 Οι διευθύνσεις και τα δίκτυα ροής 81
6.1.2.1 Οι γραμμές ροή και ισοδυναμικές γραμμές 81
6.1.2.2 Η ροή σε σχέση με τις ισοδυναμικές γραμμές 82
6.1.3 Ανισότροποι υδροφόροι 83
6.2 Διαπερατότητα των σχηματισμών 84
6.2.1 Γενικά 84
6.2.1.1 Οφιολιθικά 84
6.2.1.2 Ανθρακικά 85
6.2.1.3 Κοκκώδη – χαλαρά ιζήματα 85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ & ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ 88
7.1 Γενικά 88
7.2 Ποσότητα – φιάλη 88
7.3 Τρόπος συλλογής δειγμάτων 88
7.4 Αναλύσεις 89
7.4.1 Εργαστηριακές αναλύσεις 89
7.4.2 Έκφραση αποτελεσμάτων των χημικών αναλύσεων 90
7.4.3 Όργανα και τεχνική αναλύσεων 90
7.5 Αναφορά στα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων 90
7.5.1 Θερμοκρασία ^{o}C 90
7.5.2 Σύνολο διαλυμένων Στερεών TDS 90
7.5.3 Ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 91
7.5.4 Αλατότητα 91
7.5.5 Αλκαλικότητα 91
7.5.6 Οξύτητα 92
7.5.7 pH 92
7.5.8 Σκληρότητα 92
7.5.9 Κατιόντα 93
7.5.10 Ανιόντα 95
7.5.11 Ιχνοστοιχεία 96
7.6 Παράσταση των χημικών αναλύσεων 100
7.6.1 Συντελεστής προσρόφησης νατρίου SAR 100
7.6.2 Διείσδυση του νερού της θάλασσας 100
7.6.3 Ιοντικές σχέσεις (Mandel Shiftan) 101
7.6.4 Υδροχημικές φάσεις (Back, 1985) 101
7.6.5 Υδορχημικοί χάρτες 101
7.6.6 Ραβδοδιαγράμματα 102
7.6.7 Πολυγωνικά διαγράμματα 102
7.6.8 Υδροχημικές τομές 102

7.6.9 Επικιδυνότητα νατρίου 102
7.7 Κριτήρια ποιότητας νερού 102
7.7.1 Ποσιμότης του υπόγειου νερού 102
7.7.2 Σταθερότυπα πόσιμου νερού από τα ζώα 104
7.7.3 Σταθερότυπα βιομηχανικού νερού 104
7.7.4 Σταθερότυπα αρδευτικού νερού 105

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΦΡΕΑΤΩΝ 107
8.1 Απογραφή των υδροσημείων 107
8.2 Πιεζομετρία 113
8.3 Δειγματοληψία 114
8.4 Υδροφορία – υδροφόροι 115

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΡΤΑΚΗΣ 118
9.1 Γεωλογία 118
9.2 Πιεζομετρία οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ1 και ΟΦ1Β 120
9.2.1 Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά 120
9.2.2 Ερμηνεία δεδομένων 125
9.2.3 Παρατηρήσεις 125
9.2.3.1 Πηγή Δυο Βουνά 126
9.2.4 Ρυθμιστικά αποθέματα 126
9.3 Ποιοτικά χαρακτηριστικά του νερού υδροφόρου ΟΦ1, ΟΦ1Β 127
9.3.1 Συμπεράσματα αποτελεσμάτων των χημικών αναλύσεων νερού 127
9.3.2 Μεταλλικότητα 128
9.3.3 Γραφική παρουσίαση των αποτελεσμάτων 128
9.3.4 Υδρογεωλογικές – Υδροχημικές ζώνες / τομές στη περιοχή της λεκάνης Νέας Αρτάκης 130
9.3.4.1 Υδρογεωλογική ζώνη -1 130
9.3.4.1.1 Αξιολόγηση της ζώνης: Υδροφόρος ΟΦ1 (1998 - 1999) 130
9.3.4.2 Υδρογεωλογική ζώνη -2 131
9.3.4.2.1 Αξιολόγηση της ζώνης: Υδροφόρος ΟΦ1Β 131
9.3.5 Χωρική κατανομή του συνόλου διαλυμένων αλάτων (TDS) περιοχής Αρτάκης 137
9.3.6 Χωρική κατανομή του νατρίου (Na) περιοχής Αρτάκης 137
9.3.7 Χωρική κατανομή του χλωρίου (Cl) περιοχής Αρτάκης 137
9.3.8 Χωρική κατανομή του διορθωμένου συντελεστή (SAR_{δ}) και αλγεβρικό άθροισμα όρων στη αγκύλη περιοχή Αρτάκης 137
9.3.9 Χωρική κατανομή του συντελεστή Revelle (R) στη περιοχή Αρτάκη 148
9.3.10 Ιοντικές σχέσεις (Mandel Shiftan) του υπόγειου νερού περιοχής Αρτάκης 140
9.3.10.1 Αναγνώριση προέλευσης του νερού υδροφόρου 140
9.3.10.1.1 (Ca + Mg) / (K + Na) 140
9.3.10.1.2 Na / K 140
9.3.10.1.3 (HCO_3 / Cl) 142
9.3.10.1.4 (SO_4 / Cl) 142
9.3.11 Υδροχημικές φάσεις του νερού στη περιοχή Αρτάκης 142
9.3.12 Χωρική κατανομή της θειϊκής ρίζα2 (SO_4) στη περιοχή Αρτάκης 142
9.3.13 Χωρική κατανομή της ανθρακικής ρίζας (HCO_3) στη περιοχή Αρτάκης 142
9.3.14 Σκληρότητα του υπόγειου νερού περιοχής Αρτάκης 145
9.3.15 Ρυπάνσεις Cl, NO_3 και PO_4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) υπόγειου νερού περιοχής Αρτάκης 145
9.4 Ταξινόμηση του νερού περιοχής Αρτάκης για άρδευση 146
9.4.1 Ταξινόμηση κατά Richards 146
9.4.1.1 Ταξινόμηση βάσει κριτηρίων αλατότητας (τροποποιημένο διάγραμμα) 146
9.4.1.2 Ταξινόμηση βάσει SAR 147
9.4.2 Ταξινόμηση κατά Ayers, 1975 βάσει αλατότητας TDS 147
9.4.3 Επικινδυνότητα μαγνησίου (MH) υπόγειου νερού περιοχής Αρτάκης 148
9.5 Ποσιμότητα του νερού περιοχής Αρτάκης 149
9.5.1 Ποσιμότητα νερού γεωτρήσεων της Ενότητας Ν. Αρτάκης 149
9.5.1.1 Ποσιμότητα κατά Schoeller / Waterlot 149

9.5.1.2 Ποσιμότητα κατά EU WHO – Εμφιαλωμένο νερό 150
9.5.1.3 Αποκλίσεις παραμετρικών τιμών από τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου 151
9.5.2 Επίδραση της θάλασσας στο νερό των γεωτρήσεων ύδρευσης 151
9.6 Περιβάλλον και διαλυτότητα σχηματισμών των υδροφόρων περιοχής Αρτάκης 152
9.6.1 Νερό βροχής και διαλυτότητα σχηματισμών των υδροφόρων περιοχής Αρτάκης 152
9.6.2 Διάλυση συντροφικών στοιχείων (NO_3, NO_2, NH_4, PO_4) στο νερό υδροφόρων 153
9.6.3 Υδορχημική διαφορά στο νερό των δυο γειτονικών φρεάτων ! 153

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ 155
ΙΠίν.1: Απογραφή των 137 υδροσημείων στη περιοχή της υπολεκάνης Νέας Αρτάκης 158
ΙΠίν.2: Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στην περιοχή της Νέας Αρτάκης (Λιθολογία φρεάτων) 160
ΙΠίν.3:Καταγραφή του υψόμετρου, Βυθού (φρέαρ πυθμένας) και στάθμης νερού στα πηγάδια και γεωτρήσεις στον υδροφόρο ΟΦ1, ΟΦ1Β της περιοχής Ν. Αρτάκης 160
ΙΠίν.4¨Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Ν. Αρτάκης που πάρθηκαν τη διάρκεια της πρώτης υδροχημικής εξέτασης (10 -21 / 10 / 1998) 163
ΙΠίν.5: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Ν. Αρτάκης που πάρθηκαν τη διάρκεια της δεύτερης υδροχημικής εξέτασης (7/3 /1999 – 5/5/1999) 163
ΙΠίν.6: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Ν. Αρτάκης που πάρθηκαν τη διάρκεια της τρίτης υδροχημικής εξέτασης (22/1/2008 – 3/3/2009) 164
ΙΠίν.7: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού της περιοχής Ν. Αρτάκης που πάρθηκαν κατά τη διάρκεια της πρώτης υδροχημικής εξέτασης (10-21/10/1998). 165
ΙΠίν.8: Φυσικοχημικές αναλύσεις νερού βροχής από την περιοχή της Νέας Αρτάκης (30/1/2009) 165
ΙΠίν.9: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της περιοχής Ν. Αρτάκης, που πάρθηκαν κατά τη διάρκεια της δεύτερης υδροχημικής εξέτασης (7/3/1999 – 5/5/1999). 166
ΙΠίν.10 Α, Β: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της περιοχής Ν. Αρτάκης, που πάρθηκαν κατά τη διάρκεια της τρίτης υδροχημικής εξέτασης (22/1/2008 – 3/5/2009). 169
ΙΠίν11: Αποτελέσματα ανάλυσης (AAS) ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της δεύτερης υδροχημικής εξέτασης (7/3/1999 – 5/5/1999). 170
ΙΠίν.12: Περιοχή Αρτάκης. Αποτελέσματα ανάλυσης (AAS) ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της τρίτης υδροχημικής εξέτασης (22/1/2009 – 5/3/2009). 170
ΙΠίν.13: Αποτελέσματα ανάλυσης (AAS) ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της ειδικής υδροχημικής εξέτασης (ΣΕΠ/2009). 170
ΙΠίν.14: Υδροχημικές φάσεις του νερού. Από αποτελέσματα πρώτης και δεύτερης υδροχημικής φάσης δειγματοληψίας και χημική ανάλυση (1998 – 1999) 171

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ/ΨΑΧΝΩΝ 173
10.1 Γεωλογία 173
10.2 Πιεζομετρία της περιοχής Καστέλλας – Ψαχνών 175
10.2.1 Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά των υδροφόρων 175
10.2.1.1 Οφιολιθικός υδροφόρος ΟΦ2 175
10.2.1.2 Καρστικός υδροφόρος ΑΣ2 175
10.2.1.2.1 Καταβόθρα Αγ. Παρασκευής & ΚΑ108 και Γεώτρηση ΚΑ108Γ 176
10.2.1.2.2 Καταβόθρα Πρφ. Ηλίας ΚΑ117 & Γεώτρηση ΚΑ117Γ 176
10.2.1.3 Υδροφόρος των χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1 177
10.2.1.4 Υδροφόρος των χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1Β 177
10.2.2 Ερμηνεία δεδομένων 182
10.2.3 Παρατηρήσεις 183
10.2.4 Ρυθμιστικά αποθέματα 183
10.3 Ποιότητα νερού των υδροφόρων της περιοχής Καστέλλας/Ψαχνών 184
10.3.1 Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού υδροφόρου ΟΦ2 184
10.2.1.1 Μεταλλικότητα 184
10.3.2 Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού υδροφόρου ΑΣ2 185
10.2.1.2 Μεταλλικότητα 185
10.3.3 Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού υδροφόρου ΧΑΛ1, ΧΑΛ1Β 186
10.3.3.1 Μεταλλικότητα (ΧΑΛ1) 186
10.3.3.2 Μεταλλικότητα (ΧΑΛ1Β) 187
10.3.4 Γραφική παρουσίαση των αποτελεσμάτων περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 187
10.3.5 Υδρογεωλογικές / υδροχημικές ζώνες στη περιοχή της λεκάνης Καστέλλας / Ψαχνών 192
10.3.5.1 Τομή -3 192
10.3.5.1.1 Αξιολόγηση της ζώνης -3 (υδροφόροι ΧΑΛ1 και ΑΣ2) 192
10.3.5.2 Τομή -4 193

10.3.5.2.1 Αξιολόγηση της ζώνης -4 (υδροφόροι ΧΑΛ1 και ΟΦ2) 193
10.3.5.3 Τομή -5 195
10.3.5.3.1 Αξιολόγηση της ζώνης -5 (υδροφόροι ΧΑΛ1 και ΟΦ2Β) 195
10.3.6 Χωρική κατανομή του συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS) περιοχή Καστέλλας / Ψαχνών 202
10.3.7 Χωρική κατανομή του νατρίου (Na) περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 202
10.3.8 Χωρική κατανομή του χλωρίου (Cl) περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 202
10.3.9 Χωρική κατανομή της θειϊκής ρίζας (SO_4) περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 202
10.3.10 Χωρική κατανομή της ανθρακικής ρίζας (HCO_3) περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 202
10.3.11 Χωρική κατανομή του συντελεστή Revelle (R) περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 202
10.3.12 Χωρική κατανομή του διορθωμένου συντελεστή προσρόφησης νατρίου ($SAR_δ$) και αλγβεριικό άθροισμα των όρων στη αγκύλη – περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 206
10.3.13 Ιοντικές σχέσεις (Mandel / Shiftan) υπόγειου νερού περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 209
10.3.13.1 Αναγνώριση προέλευση νερού υδροφόρου ΟΦ2 211
10.3.13.1.1 (Ca + Mg) / (K + Na) 201
10.3.13.1.2 (Na / K) 201
10.3.13.1.3 (HCO_3 / Cl) 211
10.3.13.1.4 (SO_4 / Cl) 211
10.3.13.2 Αναγνώριση προέλευση νερού υδροφόρου ΑΣ2 211
10.3.13.2.1 (Ca + Mg) / (K + Na) 211
10.3.13.2.2 (HCO_3 / Cl) 211
10.3.13.2.3 (SO_4 / Cl) 211
10.3.13.1 Αναγνώριση προέλευση νερού υδροφόρου ΧΑΛ1 211
10.3.13.3.1 (Ca + Mg) / (K + Na) 211
10.3.13.3.2 (Na / K) 211
10.3.13.3.3 (HCO_3 / Cl) 212
10.3.13.3.4 (SO_4 / Cl) 212
10.3.14 Σκληρότητα του νερού περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 212
10.3.14.1 Σκληρότητα νερού υδροφόρου ΟΦ2 212
10.3.14.2 Σκληρότητα νερού υδροφόρου ΑΣ2 212
10.3.14.3 Σκληρότητα νερού υδροφόρου ΧΑΛ1 213
10.3.14.4 Σκληρότητα νερού υδροφόρου ΧΑΛ1Β 213
10.3.15 Δείκτες ρυπάνσεως Na, Cl, NO3, PO4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) στο νερό περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 213
10.4 Ταξινόμηση του νερού περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών για άρδευση 215
10.4.1 Ταξινόμηση κατά Richards 215
10.4.1.1 Υδροφόρος ΟΦ2 218
10.4.1.2 Υδροφόρος ΑΣ2 218
10.4.1.3 Υδροφόρος των χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1 219
10.4.1.4 Υδροφόρος των χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1Β 219
10.4.2 Κατάταξη κατά Ayers. 1975 219
10.4.3 Επικινδυνότης μαγνησίου (Mg) του νερού των υδροφόρων 219
10.5 Ποσιμότητα του νερού φρεάτων περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 221
10.5.1 Ποσιμότητα του νερού κατά H. Schoeller / C. Waterlot 224
10.5.2 Ποσιμότητα κατά WHO / EU 224
10.5.3 Φυσικό εμφιαλωμένο νερό 224
10.5.4 Αποκλίσεις παραμετρικών τιμών από τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου νερού 224
10.5.5 Διείσδυση της θάλασσας στο νερό των φρεάτων ύδρευσης 225
10.6 Περιβάλλον και διαλυτότητα στο υπόγειο νερό περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών 225
10.6.1 Νερό βροχής και διαλυτότητα των σχηματισμών των χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1, ΧΑΛ1Β 225
10.6.2 Νερό βροχής και διαλυτότητα των σχηματισμών του καρστικού υδροφόρου ΑΣ2 227
10.6.3 Νερό βροχής και διαλυτότητα των σχηματισμών του οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ2 227

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ/ΨΑΧΝΩΝ 229

ΙΙΠίν.1: Απογραφή των 286 φρεάτων στη περιοχή Καστέλλας (νότιο τμήμα). 227 πηγάδια, 19 γεωτρήσεις και 40 πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση 229
ΙΙΠίν.2: Απογραφή των 97 φρεάτων στη περιοχή Ψαχνών (βόρειο τμήμα). 91 πηγάδια, 3 γεωτρήσεις και 3 πηγάδια εκβαθυμένα σε γεώτρηση 233
ΙΙΠίν.3: Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στη περιοχή της Καστέλλας (Λιθολογία φρεάτων) 235
ΙΙΠίν.4:¨Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στη περιοχή των Ψαχνών ()λιθολογία φρεάτων 237
ΙΙΠίν.5: Καταγραφή στάθμης νερού στα φρέατα υδροφόρων ΟΦ2 και ΧΑΛ1 στη περιοχή Καστέλλας / Ψαχνών 241
ΙΙΠίν.6: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών που πάρθηκαν κατά την διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας (10 – 21/10/1998) 246
ΙΙΠίν.7: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών που πάρθηκαν κατά την διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3 – 5/5/1999) 246
ΙΙΠίν.8: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών που πάρθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας (22/1 – 5/3/2009) 248
ΙΙΠίν.9: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού της περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών που πάρθηκαν κατά την διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας (10 - 21/10/1998). 250
ΙΙΠίν.10: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού της περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών που πάρθηκαν κατά την διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3 - 5/5/1999). 250
ΙΙΠ.ιν.11: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού της περιοχής Καστέλλας / Ψαχνών που πάρθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας (22/1 - 5/3//2009). 256
ΙΙΠίν.12: Φυσικοχημικές παράμετροι του νερού βροχής από την περιοχή Καστέλλα (3/12/2008) 258
ΙΙΠίν13: Φυσικοχημικές παράμετροι του νερού βροχής από την περιοχή Ψαχνών (6/12/2008) 258
ΙΙΠίν.14: Αποτελέσματα ανάλυσης (AAS) ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3/1999 – 5/5/1999). 258
ΙΙΠίν.15: Αποτελέσματα ανάλυσης (AAS) ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της τρίτης δειγματοληψίας (22/1 – 5/3/2009). 259
ΙΙΠίν.15: Αποτελέσματα ανάλυσης (AAS) ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της ειδικής δειγματοληψίας (ΣΕΠ/2009). 259
Υδροχημικές φάσεις του νερού. Από αποτελέσματα πρώτης και δεύτερης φάσεις δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999) 260

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 264
11.1 Γεωλογία 264
11.2 Πιεζομετρία της περιοχής Πολιτικών 266
11.2.1 Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά των υδροφόρων ΧΑΛ2, ΟΦ5 266
11.2.2 Ερμηνεία δεδομένων 267
11.2.3 Παρατηρήσεις 267
11.2.3 Ρυθμιστικά αποθέματα 267
11.3 Ποιοτικά χαρακτηριστικά νερού περιοχής Πολιτικών 272
11.3.1 Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού υδροφόρου ΧΑΛ2 272
11.3.1.1 Μεταλλικότητα 272
11.3.2 Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού υδροφόρου ΟΦ5 273
11.3.2.1 Μεταλλικότητα 273
11.3.3 Γραφική παρουσίαση των αποτελεσμάτων 274
11.3.4 Υδρογεωλογική – Υδροχημική ζώνη /τομή στη περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών 276
11.3.4.1 Τομή -6 276
11.3.4.2 Αξιολόγηση της ζώνης -6: Υδροφόροι ΧΑΛ2, ΟΦ5 (10/1998 – 5/1999) 276
11.3.5 Χωρική κατανομή του συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS) περιοχής των Πολιτικών 283
11.3.6 Χωρική κατανομή του νατρίου (Na) περιοχής Πολιτικών 283
11.3.7 Χωρική κατανομή του χλωρίου (Cl) περιοχής Πολιτικών 283
11.3.8 Χωρική κατανομή της ανθρακικής ρίζας (HCO_3) περιοχής Πολιτικών 283
11.3.9 Χωρική κατανομή της θειϊκής ρίζας (SO4) περιοχής Πολιτικών 283
11.3.10 Χωρική κατανομή του Συντελεστή Revelle (R) περιοχής Πολιτικών 283
11.3.11 Χωρική κατανομή του διορθωμένου συντελεστή προσρόφησης νατρίου ($SAR_δ$) και αλγεβρικό άθροισμα των όρων στην αγκύλη της περιοχής Πολιτικών 284
11.3.12 Ιοντικές σχέσεις (Mandel Shiftan) περιοχής Πολιτικών 287
11.3.12.1 Αναγνώριση προέλευση νερού υδροφόρου ΧΑΛ2 287
11.3.12.1.1 (Ca + Mg) / (K + Na) 287
11.3.12.1.2 (Na / K) 287
11.3.12.1.3 (HCO_3 / Cl) 288
11.3.12.1.4 (SO4 / Cl) 288

11.3.12.2 Αναγνώριση προέλευση νερού υδροφόρου ΟΦ5 288
11.3.12.2.1 (Ca + Mg) / (K + Na) 288
11.3.12.2.2 (Na + K) 288
11.3.12.2.3 (HCO_3 / Cl) 288
11.3.12.2.4 (SO4 / Cl) 288
11.3.13 Σκληρότητα υπόγειου νερού περιοχής Πολιτικών 288
11.3.14 Δείκτες ρύπανσης Na, Cl, NO_3 και PO_4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) στο υπόγειο νερό περιοχής Πολιτικών 289
11.4 Ταξινόμηση νερού περιοχής Πολιτικών για άρδευση 290
11.4.1 Ταξινόμηση κατά Richards 290
11.4.1.1 Ταξινόμηση βάσει αλατότητας (τροποποιημένο διάγραμμα) 290
11.4.1.2 Ταξινόμηση κατά SAR 290
11.4.2 Κατάταξη κατά Ayers, 1975 291
11.4.3 Επικινδυνότης μαγνησίου (MH) του νερού υδροφόρων περιοχής Πολιτικών 292
11.5 Ποσιμότης νερού περιοχής Πολιτικών 293
11.5.1 Ποσιμότης γεώτρησης του συγκροτήματος Ιδιωτιών Κατοικιών Τρίτων 293
11.5.1.1 Ποσιμότης κατά Schoeller / Waterlot 293
11.5.1.2 Ποσιμότης κατά EU – WHO – Εμφιαλωμένο νερό 295
11.5.1.3 Αποκλίσεις των παραμετρικών τιμών γεώτρησης (ΠΟ490Γ) από τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου νερού 295
11.5.2 Επίδραση της θάλασσας στο νερό της γεώτρησης (ΠΟ490Γ) ύδρευσης 296
11.6 Περιβάλλον και διαλυτότητα στο υπόγειο νερό περιοχής Πολιτικών 297
11.6.1 Διαλυτότητα των σχηματισμών των υδροφόρων περιοχής Πολιτικών 297

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 299
ΙΙΙΠίν.1: Καταγραφή των υδροσημείων στην περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών 299
ΙΙΙΠίν.2: Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στην περιοχή της λεκάνης των πολιτικών 301
ΙΙΙΠίν.3: Καταγραφή στάθμης νερού στα πηγάδια και γεωτρήσεις στον υδροφόρο ΧΑΛ2, ΟΦ5 περιοχής της λεκάνης των Πολιτικών 303
ΙΙΙΠίν.4: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων των δειγμάτων που πάρθηκαν τη διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας (10 -21/10/1998) 306
ΙΙΙΠίν.5: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων των δειγμάτων που πάρθηκαν τη διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3/ - 5/5/199) 306
ΙΙΙΠίν.6: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων των δειγμάτων που συλλέχθηκαν την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας (22/1 – 5/3/2009) 306
ΙΙΙΠίν.7: Φυσικοχημικές παράμετροι του νερού βροχής από περιοχή των πολιτικών (31/11/2008) 307
ΙΙΙΠίν.8: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού από περιοχή της λεκάνης, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας (10 – 21/10/1998) 308
ΙΙΙΠίν,9: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού από περιοχή της λεκάνης, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3 – 5/5/1999) 310
ΙΙΙΠίν.10: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού από περιοχή της λεκάνης, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας (22/1 – 5/3/2009) 312
ΙΙΙΠίν.11: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3 -5/5/1999). 312
ΙΙΙΠίν.12: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της τρίτης δειγματοληψίας (22/1/ 5/3/2009). 312
ΙΙΙΠίν.13: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της ειδικής δειγματοληψίας (ΣΕΠ/2009). 312
ΙΙΙΠ14: Υδροχημικές φάσεις του νερού από αποτελέσματα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (10/10/1998 – 5/5/1999) 213

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ 315
12.1 Γεωλογία 315
12.2 Πιεζομετρία 317
12.2.1 Υδρογωλογικά χαρακτηριστικά των υδροφόρων 317
12.2.1.1 Οφιολιθικός υδροφόρος ΟΦ3 317
12.2.1.2 Καρστικός υδροφόρος ΑΣ1 317
12.2.2 Ερμηνεία δεδομένων 317
12.2.3 Παρατηρήσεις 318
12.2.4 Ρυθμιστικά αποθέματα 318
12.3 Ποιότητα νερού περιοχής Πισσώνα 319
12.3.1 Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού 319
12.3.2 Μεταλλικότητα υδροφόρου ΟΦ3 319

12.3.3 Μεταλλικότητα υδροφόρου ΑΣ1 320
12.3.4 Γραφική παρουσίαση χημικών αποτελεσμάτων δειγμάτων νερού 320
12.3.5 Υδρογεωλογική ζώνη / τομή στη περιοχή Πισσώνα 321
12.3.5.1 Τομή -7 321
12.3.5.2 Αξιολόγηση της τομής -7 (Υδροφόροι ΟΦ3, ΑΣ1) 321
12.3.6 Χωρική κατανομή του συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS) περιοχής Πισσώνα 323
12.3.7 Χωρική κατανομή του συντελεστή Revelle (R) περιοχής Πισσώνα 323
12.3.8 Κατανομή του διορθωμένου συντελεστή προσρόφησης νατρίου (SAR_{δ}) και αλγεβρικό άθροισμα όρων στην αγκύλη – περιοχής Πισσώνα 324
12.3.8.1 Υδροφόρος ΟΦ3 324
12.3.8.2 Υδροφόρος ΑΣ1 324
12.3.9 Υδροχημικές φάσεις του υπόγειου νερού περιοχής της λεκάνης Πισσώνα 324
12.3.10 Ιοντικές σχέσεις (Mandel Shiftan) υπόγειου νερού περιοχής Πισσώνα 324
12.3.10.1 Αναγνώριση προέλευση του νερού υδροφόρου ΟΦ3 325
12.3.10.1.1 (Ca + Mg) / (K + Na) 325
12.3.10.1.2 (Na / K) 325
12.3.10.1.3 (HCO_3 / Cl) 325
12.3.10.1.4 (SO4 / Cl) 325
12.3.11 Σκληρότητα του νερού υδροφόρων περιοχής Πισσώνα 325
12.3.12 Δείκτες ρυπάνσεως Na, Cl, NO_3 και PO_4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) περιοχής Πισσώνα 325
12.4 Ταξινόμηση του υπόγειου νερού περιοχής Πισσώνα για άρδευση 326
12.4.1 Ταξινόμηση κατά Richards 326
12.4.1.1 Ταξινόμηση βάσει αλατότητας (τροποποιημένο διάγραμμα) 327
12.4.1.2 Ταξινόμηση βάσει SAR 327
12.4.2 Κατάταξη κατά Ayers, 1975 327
12.4.3 Επικινδυνότητα μαγνησίου (MH) του νερού υδροφόρων περιοχής Πισσώνα 328
12.5 Περιβάλλον και διαλυτότητα στο υπόγειο νερό περιοχής Πισσώνα 328
12.5.1 διαλυτότητα των σχηματισμών των υδροφόρων ΟΦ3 και ΑΣ1 328

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ 330
IV.1: Απογραφή των υδροσημείων στην περιοχή της λεκάνης Πισσώνα 330
IV.2: Καταγραφή στάθμης νερού στα πηγάδια και γεωτρήσεις στο υδροφόρο σύστημα της περιοχής λεκάνης Πισσώνα 330
IV.3: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού περιοχής Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια πρώτης δειγματοληψίας (10 – 21/10/1998) 331
IV.4: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων δειγμάτων νερού της λεκάνης Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας 331
IV.5: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού περιοχής Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια δεύτερης δειγματοληψίας (7/3 – 5/5/1999). 332
IV.6: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων δειγμάτων νερού της λεκάνης Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψίας 332
IV.7: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού περιοχής Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια τρίτης δειγματοληψίας (22/1 – 5/3/2009) 333
IV.8: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων δειγμάτων νερού της λεκάνης Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας 333
IV.9: Φυσικοχημικές παράμετροι του νερού βροχής από την περιοχή Πισσώνα (23/3/2009) 334
IV.10: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της δεύτερης δειγματοληψίας. 334
Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της τρίτης δειγματοληψίας. 334
IV.11: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της ειδικής δειγματοληψίας. 334
Υδροχημικές φάσεις του νερού από αποτελέσματα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (1998 - 1999) 335

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13: ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ 336
13.1 Γεωλογία 336
13.2 Πιεζομετρία 338
13.2.1 Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά 338
13.2.2 Ερμηνεία δεδομένων 338
13.2.3 Παρατηρήσεις 338

13.2.4 Ρυθμιστικά αποθέματα 340
13.3 Ποιότητα νερού περιοχής Τριάδας 340
13.3.1 Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού 340
13.3.2 Μεταλλικότητα 340
13.3.3 Γραφική παρουσίαση των αποτελεσμάτων περιοχής Τριάδας 341
13.3.4 Υδρογεωλογική – υδροχημική ζώνη / τομή στη περιοχή της λεκάνης Τριάδας 341
13.3.4.1 Τομή -8 341
13.3.4.2 Αξιολόγηση της ζώνης -8 (υδροφόρος ΟΦ4) 341
13.3.5 Χωρική κατανομή του συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS) περιοχής Τριάδας 342
13.3.6 Χωρική κατανομή του συντελεστή Revelle (R) περιοχής Τριάδας 344
13.3.7 Διορθωμένος συντελεστής προσρόφησης νατρίου (SAR_{δ}) και αλγεβρικό άθροισμα των όρων στη αγκύλη – υπόγειου νερού περιοχής Τριάδας 344
13.3.8 Ιοντικές σχέσεις (Mandel Shiftan) του υπόγειου νερού περιοχής Τριάδας 345
13.3.8.1 Αναγνώριση προέλευση νερού υδροφόρου ΟΦ4 345
13.3.8.1.1 (Ca + Mg) / (K + Na)
13.3.8.1.2 (Na + K) 345
13.3.8.1.3 (HCO_3 / Cl) 345
13.3.8.1.4 (SO4 / Cl) 345
13.3.9 Σκληρότητα του νερού υδροφόρων περιοχής Τριάδας 345
13.3.10 Δείκτες ρύπανσς Na, Cl, NO_3 και PO_4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) περιοχής Τριάδας 346
13.4 Ταξινόμηση του υπόγειου νερού περιοχής Τριάδας για άρδευση 346
13.4.1 Ταξινόμηση του Richards 346
13.4.1.1 Ταξινόμηση κατά αλατότητας (τροποποιημένο διάγραμμα) 346
13.4.1.2 Ταξινόμηση βάσει SAR 346
13.4.2 Κατάταξη κατά Ayers, 1975 348
13.4.3 Επικινδυνότητα μαγνησίου (MH) του νερού υδροφόρων περιοχής Τριάδας 348
13.5 Ποσιμότης νερού περιοχής Τριάδας 349
13.5.1 Ποσιμότης νερού φρέατος TP2 κατά Schoeller / Waterlot 349
13.5.2 Ποσιμότης νερού φρέατος TP2 κατά EU – WHO – εμφιαλωμένο νερό 350
13.5.2.1. Αποκλίσεις των παραμετρικών τιμών φρέατος TP2 από τις αντίστοιχές του εμφιαλωμένου νερού 351
13.5.2.2. Επίδραση της θάλασσας στο νερό του φρέατος TP2 351
13.6 Περιβάλλον και διαλυτότητα στο υπόγειο νερό περιοχής Τριάδας 352
13.6.1 Διαλυτότητα των σχηματισμών του οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ4 352

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ 353
ΥΠίν.1: Καταγραφή των υδροσημείων στη νότια περιοχή της λεκάνης Τριάδας 353
ΥΠίν.2: Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στη νότια περιοχή της λεκάνης Τριάδας 353
ΥΠίν.3: Καταγραφής στάθμης νερού στα φρέατα του υδροφόρου ΟΦ4 περιοχής Τριάδας 355
ΥΠίν.4: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού περιοχής Τριάδας, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας (25 – 30/3/2009). 356
ΥΠίν.5: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού περιοχής Τριάδς, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τέταρτης δειγματοληψίας (10 – 15/9/2009). 356
ΥΠίν.6: Φυσικοχημικές παράμετροι και χημικές αναλύσεις νερού βροχής από περιοχή της Τριάδας (27/3/2009) 357
ΥΠίν.7: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημκών αναλύσεων δειγμάτων της περιοχής Τριάδας που συλλέχθηκαν την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας (22/1 – 5/3/2009) 357
ΥΠίν.8: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημκών αναλύσεων δειγμάτων της περιοχής Τριάδας που συλλέχθηκαν την διάρκεια της τέταρτης δειγματοληψίας (10 -15/9/2009) 358
ΥΠίν.9: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (AAS) από δείγματα της περιοχής Τριάδας που συλλέχθηκαν την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας. 358
ΥΠίν.10: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (AAS) από δείγματα της περιοχής Τριάδας που συλλέχθηκαν την διάρκεια της τέταρτης δειγματοληψίας. 358
ΥΠίν.11: Υδροχημικές φάσεις νερού περιοχής λεκάνης Τριάδας, από αποτελέσματα της τρίτης και τέταρτης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (22/1 / 15/9/2009) 359

ΜΕΡΟΣ IV

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14: ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΦΡΕΑΤΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΠΕΣΣΑΠΙΑΣ 360
14.1 Πηγή **S**1 (Λεύκης) της τοποθεσίας Νεροτριβιάς – Δάφνης 361
14.1.1 Γεωλογικά στοιχεία 361

14.1.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 361
14.1.3 Υδροχημεία 362
14.2 Πηγή **S**2 (Ελαίων) της τοποθεσίας Νεροτριβιάς – Δάφνης 365
14.2.1 Γεωλογικά στοιχεία 365
14.2.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 365
14.2.3 Υδροχημεία 366
14.3 Πηγή **S**3 (Δάφνη) της τοποθεσίας Νεροτριβιάς – Δάφνης 368
14.3.1 Γεωλογικά στοιχεία 368
14.3.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 368
14.3.3 Υδροχημεία 370
14.4 Πηγή **S**4 (Τραξοριό) της τοποθεσίας Αγία Σοφίας 372
14.4.1 Γεωλογικά στοιχεία 372
14.4.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 373
14.4.3 Υδροχημεία 375
14.5 Πηγή **S**5 (Στρούγγια) της τοποθεσίας Αγίας Σοφίας 377
14.5.1 Γεωλογικά στοιχεία 377
14.5.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 378
14.5.3 Υδροχημεία 379
14.6 Πηγή **S**6 (Παραλία) της τοποθεσίας Λιμνιώνα 381
14.6.1 Γεωλογικά στοιχεία 381
14.6.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 381
14.6.3 Υδροχημεία 382
14.7 Πηγή **S**7 (Μακρυμάλλη) της τοποθεσίας μονής Μακρυμάλλης 384
14.7.1 Γεωλογικά στοιχεία 384
14.7.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 384
14.7.3 Υδροχημεία 386
14.8 Πηγή **S**8 (Πλατάνα) της τοποθεσίας Άτταλη - Πλατάνια 388
14.8.1 Γεωλογικά στοιχεία 388
14.8.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 389
14.8.3 Υδροχημεία 390
14.9 Πηγή **S**9 (Τριάδα) της τοποθεσίας Τριάδας 392
14.9.1 Γεωλογικά στοιχεία 392
14.9.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 392
14.9.3 Υδροχημεία 393
14.10 Πηγή **S**10 (Άτταλη) της τοποθεσίας Άτταλη 396
14.10.1 Γεωλογικά στοιχεία 396
14.10.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 396
14.10.3 Υδροχημεία 397
14.11 Πηγή **S**11 (Νύφη) της τοποθεσίας Αγίας Σοφίας 499
14.11.1 Γεωλογικά στοιχεία 399
14.11.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 400
14.11.3 Υδροχημεία 401
14.12 Πηγή **S**12 (Δραξουριό) της τοποθεσίας Αγίας Σοφίας 403
14.12.1 Γεωλογικά στοιχεία 403
14.12.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 403
14.12.3 Υδροχημεία 404
14.13 Πηγή **S**13 (Πηγές Πολιτικών) της τοποθεσίας Αγ. Παντελέημων των Πολιτικών 406
14.13.1 Γεωλογικά στοιχεία 406
14.13.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 406
14.31.3 Υδροχημεία 408
14.14 Πηγή **S**14 (Καμάριτσα) της τοποθεσία Καμαρτίσας 411
14.14.1 Γεωλογικά στοιχεία 411
14.14.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 411
14.14.3 Υδροχημεία 412
14.15 Πηγή **S**15 (Νεροτριβιά) της τοποθεσίας Νεροτριβιάς 414
14.15.1 Γεωλογικά στοιχεία 414
14.15.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 415
14.15.3 Υδροχημεία 415
14.16 Πηγή **S**16 της τοποθεσίας Νεροτριβιάς 417
14.16.1 Γεωλογικά στοιχεία 417

14.16.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 417
14.16.3 Υδροχημεία 419
14.17 Πηγή **S**17 (Χοντρόβρυσι) της τοποθεσίας Κούμαρου Παγόντα 421
14.17.1 Γεωλογικά στοιχεία 421
14.17.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 421
14.17.3 Υδροχημεία 422
14.18 Πηγή **S**18 (Λυπίτσα) της τοποθεσίας Μαρκάτων Παγόντα 425
14.18.1 Γεωλογικά στοιχεία 424
14.18.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 424
14.18.3 Υδροχημεία 426
14.19 Πηγή **S**19 (Παλαιά σπίτια) της τοποθεσίας Αγ. Αθανασίου Καμαρίτσης 428
14.19.1 Γεωλογικά στοιχεία 428
14.19.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 428
14.19.3 Υδροχημεία 430
14.20 Πηγή **S**20 (Άκρες) της τοποθεσίας Άκρων Κυπαρισσίου 432
14.20.1 Γεωλογικά στοιχεία 432
14.20.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 432
14.20.3 Υδροχημεία 433
14.21 Πηγή **S**21 (Κοντοδεσπότι) της τοποθεσίας Κοντοδεσπότιου 435
14.20.1 Γεωλογικά στοιχεία 435
14.20.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 435
14.20.3 Υδροχημεία 437
14.22 Πηγή **S**22 (Σταυρός) της τοποθεσίας Σταυρού 439
14.20.1 Γεωλογικά στοιχεία 439
14.20.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 439
14.20.3 Υδροχημεία 440
14.23 Πηγή **S**23 (Βαφή) της τοποθεσίας Μακρυκάπας 442
14.20.1 Γεωλογικά στοιχεία 442
14.20.2 Υδρογεωλικά στοιχεία 442
14.20.3 Υδροχημεία 444
14.24 Υδροχημεία των φρεάτων 446
14.24.1 Υδροχημεία γεώτρησης Λιμνιώνα 446
14.24.2 Υδροχημεία γεώτρησης Κυπαρυσσίου 448
14.24.3 Υδροχημεία γεώτρησης Μύλων 450
14.25 Υδροχημική ανάλυση 453
14.25.1 Πολυγωνικές ομάδες 453
14.25.2 Ανάλυση παραμέτρων 456

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - CONCLUSION 459

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16: ΑΝΑΦΟΡΕΣ 468

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI 477
Μέγιστη επιτρεπτή συγκέντρωση ισότοπων στο πόσιμο νερό 477
Μέγιστα επιτρεπτά ραδιενεργά όρια στο πόσιμο νερό 477
Σταθερότυπα πόσιμου νερού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (98/83/EC Οδηγία 3/11/1998) 477
Σταθερότυπα πόσιμου νερού (Οδηγία 80/778 ΕΟΚ, ΦΕΚ 53Α/20-2-86) 478
Σταθερότυπα και κριτήρια πόσιμου νερού σε mg/l (Bouwer, 1978) 489
WHO`s drinking water standards 1993 480
Οδηγία για σταθερότυπα πόσιμου νερού 481
Συστάσεις για επίπεδα τοξικών συνιστωσών στο νερό πόσιμο από τα ζώα 482
Ηλεκτρική αγωγιμότητα (EC) οδηγός για το νερό πόσιμο από τα ζώα και πουλερικά 482
Ποιότητα βιομηχανικού νερού για τέσσερα είδη χρήσης 482
Συνιστώμενες οριακές συγκεντρώσεις για το νερό βιομηχανικής χρήσης 484
Προτεινόμενες ανοχές ποιότητας νερού για βιομηχανική χρήση (επιτρεπόμενα όρια) 486
Συνιστώμενα ανώτατα όρια αρδευτικού νερού mg/l 488
Ταξινόμηση του νερού για άρδευση ανάλογα με το TDS (mg/l) 488
Οδηγία για την ερμηνεία της ποιότητας νερού για άρδευση (FAO, 1985) 489
Λεύκωμα / Album (123 Φωτογραφίες) 489
Δελτίο Απογραφής Φρέατος 492
Δελτίο Απογραφής Πηγής 493
Δελτίο Ανάλυσης Δείγματος νερού 494

ΜΕΡΟΣ Ι

1- ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ABSTRACT

1- ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΑΦΙΕΡΩΣΗ
Dedication

To the soul of my parents.

To all my teachers

To my dear brother-friend Hashim I. Altahir

Abdel-Aziz I. Khamis
Athens- Greece
2014

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
Preface

Η προμήθεια σε νερό είναι πάντα το μείζον θέμα που ταλαιπωρεί τους κατοίκους οποιασδήποτε περιοχής και απασχολεί τους επιστήμονες, τους διεθνείς οργανισμούς και τους υπευθύνους σε όλα τα κράτη του κόσμου.
Στα μέρη του κλίματος του Arid, όπως των αφρικανικών κρατών της ζώνης Σαβάνας νότια της ερήμου Σαχάρας, - όπου τα φαινόμενα περιβαλλοντολογικών αλλαγών, ξηρασίας και ερημοποίησης - το πρόβλημα είναι πιο έντονο και οι άνθρωποι εκεί ζουν δύσκολες συνθήκες έλλειψης καθαρού νερού.
Η περίοδος βροχοπτώσεων (φθινόπωρο) διαρκεί από Απρίλιο έως τον Σεπτέμβριο. Τα υδρογραφικά δίκτυα αυτής της ζώνης, αποτελούνται από παρακλάδους και παραποτάμους που τροφοδοτούν τους μεγαλύτερους ποταμούς, όπως του Νείλου, του Νιγκρ, του Τσάρι, της λίμνης Τσάντ κλ, χωρίς να υπάρχουν σημαντικά υδροληπτικά έργα ή ταμιευτικά φράγματα.
Στην πολιτεία Darfur του Σουδάν (2.500.000km²), που καλύπτει έκταση 500.000 km², σχεδόν έκτασης της Γαλλίας, και οκτώ εκατομμύρια πληθυσμό, ασχολούνται κυρίως με την γεωργία και την κτηνοτροφία που αγγίζει τα 45 εκατομμύρια κεφάλια (αγελάδες, καμήλες και κατσικοπρόβατα). Οι κτηνοτρόφοι είναι υποχρεωμένοι να μεταναστεύουν ταξιδεύοντας εκατοντάδες χιλιομέτρων, κάθε χρόνο νότια της ζώνης Σαβάνας και επιστρέφουν μετά από 5-6 μήνες, αναζητώντας φυσικούς βοσκοτόπους και νερό για τα ζώα τους, στις περιοχές των παραποτάμων του Νείλου.
Κατά την διάρκεια του ταξιδιού αυτού, συμβαίνουν πάντα συγκρούσεις μεταξύ των νομάδων και των αγροτών της περιοχής, συγκρούσεις στον αγώνα για την διεκδίκηση νερού και λιβαδιών, όταν τα ζώα παραβιάζουν τα καλλιεργούμενα χωράφια, που κοστίζει πάντα θύματα και ζωές όπως επίσης μεταξύ των βοσκών για την απόκτηση βοσκοτόπων ή υδάτινων πόρων.
Τα τελευταία χρόνια και μετά τις αλλαγές των κλιματολογικών και καιρικών συνθηκών και η υποχώρηση επιπέδου βροχοπτώσεων, η κατάσταση έχει πάρει έντονη μορφή εμφύλιου πολέμου στο Darfur.
Οι ενδιαφερόμενοι του αφρικανικού ζητήματος πιστεύουν ότι η λύση του προβλήματος και η οικονομικό – κοινωνική ανάπτυξη της ολόκληρης περιοχής μπορεί να γίνει χάρη στην επιστήμη της Υδρογεωλογίας.
Απαραίτητο είναι να διεξάγονται υδρογεωλογικές μελέτες με σκοπό την ανεύρεση αποθεμάτων υπογείου νερού και την διάνοιξη γεωτρήσεων (υδρευτικών και αρδευτικών), ώστε να υπάρχει σταθερότητα στην ζωή των κατοίκων και να λήξει ο μεταναστευτικός λόγος.
Δυστυχώς όλες οι έρευνες που διεξάγονται σε ολόκληρη την περιοχή, εκτελούνται από ξένες αποστολές (υπηρεσίες, εταιρίες), και είναι καθαρά κερδοσκοπικές σκοπούν και αναζητούν κοιτάσματα πετρελαίου, ουρανίου, και δεν συνδέονται με αναπτυξιακά προγράμματα και σχεδιασμού της περιοχής.
Δορυφορικές φωτογραφίες (Remote sensing) από το πρόγραμμα της NASA Apollo, έδειξαν τεράστια σε μέγεθος υπόγεια υδροφόρα στρώματα, και διασυνοριακά υδροφόρα (Transboundary) στην περιοχή μεταξύ Β και ΒΔ του Σουδάν, Αιγύπτου και Λιβής,
Όταν ήρθα στην Ελλάδα και μετά την συνάντηση και συζήτηση με τον καθηγητή κ. Ηλία. Μαριολάκο, στα παραπάνω και διάφορα θέματα με παρότρυνε και επιβεβαίωσε στο ότι κατάλληλο είναι να διαλέξω την υδρογεωλογία και υδροχημεία ως αντικείμενο της διδακτορικής μου διατριβής.
Η περιοχή της κεντρικής Εύβοιας, καθώς και τα στάδια υπαίθριας εργασίας επελέγησαν μετά από συζητήσεις με το Δρ. κ. Ηλία Μαριολάκο, καθηγητής του Τομέα Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, και τον υδρογεωλόγο του ΙΓΜΕ Δρ. Ν. Κακαβά.
Στην ευρεία περιοχή της υδρογεωλογικής λεκάνης υπάρχουν υδροφόρα στρώματα των χαλαρών ιζημάτων, και υδροφόρα στρώματα των συμπαγών σχηματισμών, όπως και ένα πυκνό δίκτυο στη παράκτια περιοχή από φρέατα – πηγάδια και γεωτρήσεις -, και μεγάλο αριθμό πηγών, κατάλληλο να είναι αντικείμενο έρευνας ώστε να γίνουν μετρήσεις της στάθμης, και δειγματοληψίας νερού προς χημική ανάλυση και την χαρτογράφηση των στοιχείων.
Θεωρώ ότι η εργασία αυτή μπορεί να καλύψει ένα σημαντικό κεφάλαιο από τις υδρογεωλογικές έρευνες που έχουν γίνει στην περιοχή της κεντρικής Εύβοιας, και θα απαντήσει σε πολλά ερωτήματα σχετικά με το υπόγειο νερό της περιοχής.
Κατά την πορεία της έρευνας έχω αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα και πέρασα πολύ δύσκολες συνθήκες, βέβαια όπως και του κάθε γεωλόγου ερευνητή, που εργάζεται στη

ύπαιθρο και το εργαστήριο: υπηρεσιακές παραχωρήσεις και άδειες, οικονομικά, προσωπικά και οικογενειακά προβλήματα, συγγράμματα και αρχεία, χάρτες, μέσα μεταφοράς, εξοπλισμός, εργασία υπό βροχή – ήλιο – χιόνι – καταιγίδες, μέχρι και κίνδυνος πτώση σε γκρεμό ή σε φρέαρ.
Τέλος, μπορώ να πω ότι είμαι πολύ ευτυχής που βρέθηκα στη Ελλάδα, γιατί συνάντησα στο δρόμο μου καλούς ανθρώπους και φίλους, μου τα διευκόλυναν αρκετά. Πράγματι, όπου πήγα και ζήτησα κάτι, βρήκα ανταπόκριση, κατανόηση, εξυπηρέτηση και συμπαράσταση. Είναι υποχρέωση μου εδώ, να εκφράσω από τα βάθη της καρδιάς μου θερμές ευχαριστίες σε όσους με βοήθησαν, ο καθένας με το δικό του τρόπο – συμβουλές – μετάφραση συγγραμμάτων – διόρθωση – διευκόλυνση, κτλ – κατά την εκπόνηση της διατριβής μου αυτής όπως:

Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ), Υπουργείο Παιδείας και θρησκευμάτων για την χορήγηση τριετούς υποτροφίας.
Το Υπουργείο Εξωτερικών (Ελληνική Πρεσβεία του Χαρτούμ – Σουδάν) για την χορήγηση δωρεάν Vises.
Το Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) – Χημείο και Βιβλιοθήκη.
Τη Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού (ΓΥΣ).
Τα μέλη της τριμελής συμβουλευτικής επιτροπής για την υπομονή και τη συμπαράσταση τους, όταν σταμάτησα πολλά χρόνια από την εργασία για πολύ σοβαρούς οικογενειακούς λόγους και βρέθηκα στην Λιβή με την Τεχνική Εταιρία Joannou & Paraskevaides (Over Seas), ως Chief Administrator for Oil Field Operations.
Τον Δρ. Ηλία Μαριολάκο. Καθηγητής (ομότιμος), Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας. Πανεπιστήμιο Αθηνών, ο οποίος δέχτηκε να επιβλέψει το θέμα της διδακτορικής διατριβής και να μου δώσει την ευκαιρία της εκπόνησης της, παρ` όλο που δεν με γνώριζε προσωπικά, αφού ήμουν απόφοιτος του Τμήματος Γεωλογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ένα μεγάλο ευχαριστώ για την συμπαράσταση και την καθοδήγηση του, καθ` όλη τη διάρκεια αυτής της ερευνητικής προσπάθειας και για τις διορθώσεις και τις συμβουλές του στο τελικό στάδιο της συγγραφής της διατριβής. Ένα μεγάλο ευχαριστώ, επίσης, για την σύσταση των επιστολών προς τους Δημάρχους, τις δημοτικές αρχές της περιοχής, και διεύθυνση της Larco, για παροχή κάθε δυνατής βοήθειας και πληροφορίας.
Τον Δρ. Βασίλη Παπαζάχο. Καθηγητή (Ομότιμος) Τομέας Γεωφυσικής, Αριστοτελείου Πανεπιστημίου θεσσαλονίκης, για τη συστατική επιστολή που έγραψε στην γραμματεία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών και υποστήριζε την δική μου αίτηση για την χορήγηση υποτροφίας, την οποία τελικά και έλαβα, βοηθώντας κατ` αυτόν τρόπο στα έξοδα μετακινήσεων στην ύπαιθρο, στο πρώτο στάδιο απογραφής.
Τον Δρ. Γεώργιο Στουρνάρα. Καθηγητής Υδρογεωλογίας και Τεχνικής Γεωλογίας, Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας. Πανεπιστήμιο Αθηνών, που αποδέχτηκε να είναι μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, για την συνεχή συμπαράσταση, την βοήθεια και τις διορθώσεις του μέχρι το τελικό στάδιο της παρούσας διατριβής.
Τον Δρ. Σπυρίδων Λέκκα. Καθηγητής Γεωλογίας. Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, για την υπομονή του ως μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής της διατριβής σε όλο αυτό το μακρή διάστημα, και για τις συμβολές και τις παρατηρήσεις του στην ύπαιθρο, και τις διορθώσεις του κειμένου μέχρι το τελευταίο στάδιο της διατριβής. Πράγματι, η επιστροφή μου για να συνεχίσω την διατριβή ήταν χάρη του οικογενειακού κλίματος που υπήρξε στο Τομέα κατά την θητεία του ως διευθυντής του Τομέα Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας.
Τον Δρ. Γεώργιο Σταμάτη. Καθηγητής Υδρογεωλογίας. Τομέας Γεωλογικών Επιστημών & Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, για το χρόνο που διέθεσε, για τις υποδείξεις, διορθώσεις και τις γενικότερες παρατηρήσεις του στη διατριβή.
Στην Δρ. Α. Αργυράκη. Επίκ. Καθηγήτρια Γεωχημείας. Τομέας Οικονομικής Γεωλογίας – Γεωχημείας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, για το χρόνο που διέθεσε για τις παρατηρήσεις και διορθώσεις στο τελευταίο κεφάλαιο της διατριβής.
Τον Δήμαρχο Μεσσαπίων κ. Μπαζώτη Αντώνιο, επειδή αποδέχτηκε τνη αίτηση του Τομέα Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, καταβάλλοντας τις ικανότητες που διαθέτει η Δημοτική Εταιρία Ύδρευσης, από αυτοκίνητο 4Χ4 μέχρι και έμπειρο προσωπικό, που βοήθησε στο στάδιο της απογραφής και δειγματοληψίας όλων των σημείων νερού ύδρευσης, στο Δήμο Μεσσαπίων. Γιατί χωρίς την βοήθεια αυτή θα ήταν αδύνατο να φτάσω

αυτά τα δύσβατα σημεία νερού του Δήμου Μεσσαπίων. Επίσης, πολύ ευχαριστώ τους, Παπαδημητρίου Ανέστη, Δανέλη Ιωάννη και Σκούρο Δημήτριο.
Τον Δήμαρχο Νέας Αρτάκης κ. Πρατσόλη Αθανάσιο και την Δημοτική Εταιρία του Δήμου που βοήθησε στην λήψη δειγμάτων νερού από τις γεωτρήσεις του Δήμου.
Τον Δήμαρχο Δυρφύων κ. Μπουροδήμο Ιωάννη, για την καλή ανταπόκριση, παρότρυνση και προσωπική πρωτοβουλία να βοηθήσει αν χρειάζεται, καθώς είναι γεωλόγος στο επάγγελμα.
Τον Γεωλόγο κ. Μιχάλη Μελάκη. Διευθυντής Γεωλογικής και Κοιτασματολογικής Έρευνας της Larco GMMSA – Λάρυμνα / Εύβοια, για τις χρήσιμες πληροφορίες που μου πρόσφερε.
Τα αδέλφια Γιάννη και Ελένη Προιώνα, κάτοικοι των Ψαχνών (Βρυσσάκια) για την θερμή φιλοξενία στο σπίτι τους, κατά το τρίτο στάδιο έρευνας.
Τον κ. Hashim I. Eltahir, Φαρμακοποιός, συμφοιτητής στο ΑΠΘ, συμπατριώτης μου και κάτοικος Αθηνών, για την απέραντη βοήθεια και συμβουλές του σε πολλά θέματα που αφορούν την εργασία μου αυτή.
Τον κ. Δημήτριο Νάνο, Μηχανολόγος Χημικός στα Ελληνικά Πετρέλαια, συμφοιτητής στο ΑΠΘ, για τις διορθώσεις στο πρώτο γραπτό κείμενο της διατριβής.
Την εταιρεία J&P Joannou & Paraskevaides (Libya): Τους κυρίους Λ. Σχίζα, Π. Παναγίδη και Σ. Παπούλη, για την χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών, μέχρι ολοκλήρωσης της διατριβής μου.
Στους αγρότες σε όλη στην περιοχή μελέτης, για καλή συνεργασία, πληροφορίες και διευκολύνσεις που κατέβαλαν κατά το στάδιο λήψης των δειγμάτων νερού από τα πηγάδια και γεωτρήσεις τους.
Σους μεταπτυχιακούς φοιτητές, υποψήφιους διδάκτορες και συνεργάτες του Τομέα Δ.Τ.Ε.Γ, Ιωάννη Μπαντέκα, Χρήστο Φίλη, Νικόλα Καραλέμα, Bouazza Ihyane, Εμμανουήλ Ανδρεαδάκη, Εμμανουήλ Σκούρτσο, Κ. Παπασπηρόπουλο, Ελίνα Καπουράνη, Ι. Μήτση και Μεγρέμη Ιφιγένεια στο Τομέα Γεωχημείας.

Λέξεις Κλειδιά: δυναμικότητα, ποιότητα, πηγάδια, Πηγές, Ψαχνά

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στη διδακτορική διατριβή αναλύονται οι γεωμορφολογικές, οι υδρογεωλογικές και υδροχημικές συνθήκες της υδρογεωλογικής λεκάνης στο κεντρικό τμήμα της νήσου Ευβοίας. Η Εύβοια είναι το δεύτερο μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας, και το έκτο μεγαλύτερο της Μεσογείου με έκταση 3.654km^2.
Η εργασία υπαίθρου πραγματοποιήθηκε μετά το χωρισμό της έκτασης υδρογεωλογικής λεκάνης (660km^2) σε πέντε μορφολογικές υπολεκάνες ή υποπεριοχές (υπολεκάνη Νέας Αρτάκης, Καστέλλας – Ψαχνών, Πολιτικών, Πεισσώνα και υπολεκάνης Τριάδας). Όμως, η μελέτη των πηγών δεν ακολουθείται στο ανώτερο χωρισμό.

Ο σκοπός της εργασίας αυτής είναι να προσδιορίσει τα υπόγεια υδροφόρα στρώματα, την διακύμανση της στάθμης και την διεύθυνση της υπόγειας ροής. Η διερεύνηση της ποιότητας του νερού κάθε υδροφόρου, η εποχιακή αλλαγή στο χημισμό του νερού καθώς και εάν υπάρχει διείσδυση του θαλασσινού νερού στη περιοχή αποτελεί επίσης αντικείμενο της μελέτης. Να παρουσιάσει την καταλληλότητα του νερού των φρεάτων (πηγάδια και γεωτρήσεις) για διάφορες χρήσεις, όπως ύδρευσης και άρδευσης.
Να καθορίσει το υδροφόρο στρώμα ή ορίζοντα για κάθε πηγή, τον μηχανισμό λειτουργίας και τον τρόπο εμπλουτισμού, την ποιότητα του νερού και την εποχική αλλαγή στο χημισμό του νερού σε κάθε πηγή στην περιοχή του Δήμου Μεσσαπίων.
Να ταξινομήσει την ποσιμότητα του νερού κάθε πηγής κατά το διάγραμμα Schoeller και Waterlot και να συγκρίνει την καταλληλότητα για πόσιμο με βάση τα διεθνή σταθερότυπα ποσιμότητας (στάνταρντ του WHO 1993 και οδηγίες ΕΕ 1998), ακόμη και με το φυσικό μεταλλικό νερό (ΖΑΓΟΡΙ 2009) στο οποίο έγινε χημική ανάλυση την ίδια περίοδο κατά την συλλογή και ανάλυση των δειγμάτων της εργασίας αυτής.
Γενικά, η εργασία αυτή αποσκοπεί να συμβάλλει στην αντιστάθμιση της έλλειψης πληροφοριών σχετικά με αυτή την υδρογεωλογική λεκάνη, να αναγνωρίσει τους διάφορους μολυντές (ρυπαντές), τις δυνατές προελεύσεις και επιδράσεις τους στο υπόγειο νερό.
Δίνει έμφαση σε δυνατά και ίσως αναγκαία μέτρα που έπρεπε να πάρουν οι ενδιαφερόμενες αρχές ώστε να καλυτερεύσει η κατάσταση.

Η μορφολογία της κεντρικής Ευβοίας και της υδρογεωλογικής λεκάνης ποικίλει από έντονα ορεινή (Δίρφυς 1743μ., Όλυμπος 1171μ., Κανδήλι 868μ.), έως λοφώδης και πεδινή. Χαρακτηρίζεται από επιφανειακή έντονη διάβρωση του τοπογραφικού ανάγλυφου και εξομάλυνση στους ευδιάλυτους έως ανθρακικούς γεωλογικούς σχηματισμούς. Το έντονο ανάγλυφο είναι αποτέλεσμα των μεσοζωικών τεκτονικών μετακινήσεων και των τριτογενών και νεωτέρων ανυψωτικών κινήσεων και της ρηγμάτωσης που ακολούθησε. Το αποτέλεσμα του νεαρού ανάγλυφου, είναι οι σχηματισμοί πρανών με μεγάλες κλίσεις, η πυκνότητα και ποικιλία υδρογραφικών δικτύων, στον αριθμό και στη διεύθυνση. Δεν παραλείπονται οι σχηματισμοί των δολίνων και λοιπών καρστικών κοιλοτήτων.
Έχουν γίνει 12 γεωλογικές-μορφολογικές τομές στην περιοχή της λεκάνης ώστε να καθορίσουν την επιφανειακή απορροή. Εμφανίζονται τρεις λεκάνες απορροής που αντιπροσωπεύουν τα υδρογραφικά δίκτυα των κυριοτέρων χειμάρρων (Μεσάπιου 6τάξης, Πεθαμένου 5τάξης, Μορτερής 4τάξης) της κεντρικής Εύβοιας που εκβάλλουν στο Βόρειο Ευβοϊκό κόλπο. Υπάρχουν στη λεκάνη και κλάδοι μέχρι και της τρίτης τάξης. Ανήκουν σε χείμαρρους που εκβάλλουν στο Νότιο Ευβοϊκό όπως του Λίλα και στο Αιγαίο Πέλαγος από το χείμαρρο Κηρεύς.
Η λεκάνη απορροής έχει έκταση 292km^2 και μέσο υψόμετρο 320m που αντιπροσωπεύει 68% της συνολικής επιφάνειας της λεκάνης.

Η Εύβοια δομείται από γεωλογικές ενότητες οι οποίες ανήκουν, τόσο στις εσωτερικές, όσο και στις εξωτερικές Ελληνίδες οροσειρές. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από έναν πολύπλοκο τεκτονισμό, ο οποίος αποτελείται από τους ακόλουθους σχηματισμούς από την βάση προς την κορυφή: Οι Αυτόχθονες ενότητες, το Νεοελληνικό τεκτονικό κάλυμμα και η Πελαγονική ζώνη των μη μεταμορφωμένων σχηματισμών.
Στην περιοχή μελέτης απαντούν σχηματισμοί της Πελαγονικής σειράς από κάτω προς τα πάνω, αποτελείται από:
- Ένα παλαιοζωικό κρυσταλλικό υπόβαθρο.

- Νεοπαλαιοζωικούς ημιμεταμορφωμένους, κυρίως κλαστικούς, σχηματισμούς.
- Σχηματισμούς του Κατώτερου – Μέσου Τριαδικού (κλαστικούς σχηματισμούς, εκρηξιγενή πετρώματα και ασβεστόλιθους)
- Μη μεταμορφωμένους ανθρακικούς σχηματισμούς του Μέσου – Ανώτερου Τριαδικού – Ανώτερου Ιουρασικού.
- Επωθημένες μεγάλες μάζες οφιολιθικών πετρωμάτων, πάνω στους προηγούμενους ανθρακικούς σχηματισμούς, που συνοδεύονται από ιζήματα βαθιάς θάλασσας, συμπερλαμβανομένων και των σχηματισμών της Μαλιακής ζώνης και γενικότερα του Ηωελληνικού τεκτονικού καλύμματος.
- Επικλυσιγενείς ανωκρητιδικούς ασβεστόλιθους.
- Ιζήματα φλύσχη.

Η υδρογεωλογική λεκάνη χωρίζεται σε 5 υποπεριοχές ανάλογα με τα σημεία συγκέντρωσης των φρεάτων (πηγάδι, γεώτρηση και πηγάδι στο οποίο έχει διανοιχθεί γεώτρηση), όπου έγινε απογραφή συνόλου 675 σημείων νερού. Οι γεωλογικοί σχηματισμοί των υδροφόρων στρωμάτων της λεκάνης είναι τόσο των συμπαγών πετρωμάτων (διαρρηγμένοι οφιολιθικοί και καρστικοί υδροφόροι) όσο των χαλαρών ιζημάτων (τριτογενών και τεταρτογενών αποθέσεων υδροφόρων).
Κατά το στάδιο μελέτης και καταγραφή της στάθμης, επελέγησαν 444 φρέατα όπου μετρήθηκε δυο φορές (στη περίοδο 1996 – 1997, 2007 – 2008 και 2008 – 2009), ήτοι της θερινής και της χειμερινής περιόδου.
Οι χάρτες των ισοδυναμικών γραμμών έδειξαν γενική διεύθυνση υπόγειας ροής προς τα ΝΔκά, προς το Βόρειο Ευβοϊκό στους υδροφόρους ορίζοντες των υποπεριοχών Αρτάκης, Ψαχνών, και Πολιτικών επίσης παρατηρείται και υπόγειος άξονας ροής, ενώ στους υδροφόρους των υποπεριοχών Πισσώνος και Τριάδας η διεύθυνση ροής είναι ακανόνιστη, γενικά, προς σημεία ήπια με τη μορφολογία.
Η ανώτατη μέση άνοδος της στάθμης 3.40m σημειώνεται στο διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο στρώμα και η χαμηλότερη 0.82m στο φρεάτιο υδροφόρο των χαλαρών ιζημάτων.

Διερευνήθηκαν επίσης τα στοιχεία της στάθμης του υπόγειου νερού προκειμένου να καθοριστούν οι εποχιακές διακυμάνσεις αναλόγως του εμπλουτισμού, ή αν η άντληση είναι αυτή που προκαλεί την πτώση της στάθμης και στα αποθέματα του νερού. Είναι σημαντικό, να γίνει αντιληπτό ότι υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που μπορεί να οφείλονται στις διακυμάνσεις της στάθμης του υπόγειου νερού.
Οι αλλαγές στα αποθέματα - ρυθμιστικά - υπόγειου νερού στην περιοχή μελέτης, είναι αποτέλεσμα επίδρασης παραγόντων, όπως οι αυξήσεις ή μειώσεις της άντλησης και των βροχοπτώσεων.
Οι αυξήσεις που επηρέασε την ποσότητα αποθεμάτων του υπόγειου νερού, υπολογίζεται (εμβαδόν m^2 X μέση άνοδος στάθμης m X ενεργό πορώδες%) ξεχωριστά, για τις πέντε υπολεκάνες.

Πραγματοποιήθηκαν 317 δειγματοληψίες και 8618 υπαίθριες και εργαστηριακές φυσικοχημικές και χημικές αναλύσεις νερού των φρεάτων σε τέσσερεις φάσεις (2 φορές στο καλοκαίρι και 2 στον χειμώνα). Ανιχνεύτηκαν η θερμοκρασία ºC, pH, Eh, σύνολο διαλυμένων αλάτων TDS, ηλεκτρική αγωγιμότητα μS/cm, Ca, Mg, Na, K, HCO_3/CO_3, Cl, SO_4, NO_3, NO_2, NH_4, salinity και σκληρότητα $CaCO_3$ σε mg/l. Επίσης ανιχνεύτηκαν τα βαριά μέταλλα Cd, Cu, Fe, Mn, Pb, Ni, Zn και Cr σε ppb. Όλες οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν στα εργαστήρια υδροχημείας του ΙΓΜΕ, και στα εργαστήρια του Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας και του Τομέα Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, ΕΚΠΑ.

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται σε πίνακες, ραβδοδιαγράμματα ή κυκλικά διαγράμματα και υδροχημικούς χάρτες. Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων εκτιμήθηκε ο συντελεστή προσρόφησης νατρίου SAR, ο συντελεστή Revelle, οι ιοντικές σχέσεις κατά Mandel Shiftan, οι υδροχημικές φάσεις, η κατάταξη βάσει TDS κατά Hem και DeWiest, ο δείκτης επικινδυνότητας μαγνησίου (MH), τα διαγράμματα Richards, Schoeller και Waterlot. Η έρευνα δίνει έμφαση στα κριτήρια ποιότητας του υπόγειου νερού και στις οδηγίες και τα σταθερότυπα για τις διάφορες χρήσεις.

Για την εξέταση των περιβαλλοντολογικών αλλαγών από την μέτρηση του βαθμού επιδράσεων της διαλυτότητας των ουκτολογικών των υδροφόρων σχηματισμών της περιοχής

μελέτης στο υπόγειο νερό. Έγινε συλλογή 5 δειγμάτων νερού βροχής από διάφορα σημεία στη περιοχή. Προσδιορίστηκαν σε κάθε δείγμα νερού βροχής οι ακόλουθοι παραμέτροι: pH, EC, TDS, Ca, Mg, Na, K, HCO3, Cl, SO4, NO3 και σκληρότητα CaCO3 σε mg/l.
Το ποσό και συγκέντρωση της διαλυτότητας, βρίσκεται από την συσχέτιση της συγκέντρωσης νερού βροχής με το νερό του υδροφόρου.
Προσδιορίστηκαν οι γεωγενείς και ανθρωπογενείς παράγοντες (διείσδυση του θαλασσινού νερού και γεωργικές δραστηριότητες) που ρυπαίνουν το νερό διάφορων υδροφόρων σε Na, Cl, SO4, NO3, και PO4.

Η διατριβή αναφέρεται επίσης στη μελέτη 24 πηγών και 12 φρεάτων ύδρευσης της Δημοτικής Ενότητας Ν. Αρτάκης και Μεσσαπίων. Περιγράφεται ο τύπος της πηγής, η διεύθυνση εκροής, η μορφή πηγής, οι συνθήκες λειτουργίας, η χρήση του νερού, ο τρόπος υδρομάστευσης και η παροχή (m^3/h). Σημειώνονται οι γεωλογικοί σχηματισμοί της υδρογεωλογικής λεκάνης της κάθε πηγής, η μορφολογία και ο τρόπος επιφανειακής ροής.
Προσδιορίζονται τα υδρογεωλογικά στοιχεία της πηγής όπως, γεωλογικός σχηματισμός, περατότητα, τύπος υδροφόρου και το αδιαπέρατο στρώμα της βάσης.
Πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία, υπαίθριες και εργαστηριακές χημικές αναλύσεις, σε δυο περιόδους (καλοκαίρι, χειμώνα) από τις πηγές και μερικά φρέατα ύδρευσης, όπως περιγράφηκε παραπάνω. Περαιτέρω, η επεξεργασία των χημικών αναλύσεων έγινε σε πολυγωνικά διαγράμματα κατά Stiff, ανάλυση σε 6 ομάδες (Cluster) και παρουσιάζεται σε σχήμα δεντρογράμματος.

Η ποσιμότητα του νερού των πηγών και των φρεάτων ταξινόμηση βάσει Schoeller είναι καλή, ικανοποιητική και μέτρια στνη περιοχή Αρτάκης, κακή στην περιοχή Καστέλλα / Ψαχνών, μέτρια στην περιοχή Πολιτικών και ικανοποιητική στην περιοχή Τριάδας.

Η ταξινόμηση του νερού τής υποπεριοχή Ν. Αρτάκης και υποπεριοχή Καστάλλας / Ψαχνών για άρδευση κατά SAR, Richards είναι χαμηλής – πολύ υψηλής επικινδυνότητας, της υποπεριοχή Πολιτικών είναι χαμηλής – υψηλής, της υποπεριοχή Πισσώνα και υποπεριοχή Τριάδας είναι χαμηλής επικινδυνότητας.

Για την εργασία υπαίθρου χρησιμοποιήθηκε GPS, τοπογραφικοί και γεωλογικοί χάρτες, δειγματολήπτης, σταθμήμετρο, τροποποιημένο βυθόμετρο, μετροταινία, γεωλογική πυξίδα και σφυρί, σκαπτικά εργαλεία, θερμόμετρο, αγωγιμόμετρα, pH, mV και salinity μέτρα (Multiparameter WTW, HACH, HANNA kits) και καλό 4X4 όχημα.
Στο εργαστήριο έγινε χρήση των σύγχρονων μεθόδων χημικής ανάλυσης όπως της ογκομετρικής, φλογοφωτομετρίας, φασματοφωτομετρίας και της ατομικής απορρόφησης, AAS.

Keywords: dynamic, quality, wells, springs, Psachna

ABSTRACT

This thesis contains results of geomorphological, hydrogeological and hydrochemical studies achieved in the hydrogeological basin situated in the central of Euobea Island. Euboea (Evia) is the second largest Greek island in area 3.654km^2 after Crete, first in Aegean Sea and sixth in Mediterranean Sea.

The study area occupies about 717km^2, extending 39 km E – W, and 23 km N – S. The geographic coordinates 38˚ 29` - 38˚ 41` N and 23˚ 28` - 23˚ 55` E.
Total area of Dyrfis – Messapia and Nea Artaki Municipalities is included, with population 28,500 (2011).

The area lies within the temperate zone and its climate is predominanatly mediterranean.
The wetlands located in Kolovrachti “Livadi”, near springs, Delta Messapios r., and Steni Forest, however, these ecosystems are not protected under the Ramsar conservation treaty.

The majority of the economically active population in the area was engaged in Ferro – Nickel mining and agriculture which face two problems, the encroachment of housing onto fertile land and water storage in the summer times.

This work aims to:
Define the location of water bearing formations, the water level fluctuation and the ground water flow of each aquifer.
Determine the ground water quality for all aquifers along with the seasonal chemical change evaluate any indications of the sea water intrusion in the area.
Determine the water suitability of boreholes and hand-dug wells for domestic usage, drinking as well as irrigation.
Determine the aquifer system recharge and explain spring mechanism, the quality of the water, the seasonal changes in chemistry of spring water in the area of Messapia Municipality.
Declare the drinkable water of springs and wells according to H. Schoeller and C. Waterlot diagrams and also to declare the suitability of the waters for drinking according to the international standards (WHO 1993 and EU 1998) besides the comparison with the natural mineral water (ZAGORI 2009, wide consumption in the area) that conducted water analyses the same time with field sampling work of this thesis.
Determine the different pollutants their resources and their impact to the ground water.
Contribute to the knowledge of the hydrogeology of the area and guide for possible measures to be taken by the local authorities to improve the situation.

The geophysical and geological research including ore deposits explorations, and exploitation that have been carried out in Euboea Island and the study area in particular, by the Greek and the foreign geologist and the Institute of Geological and Mineral Exploration (I.G.M.E.) left bequeathed a substantial sufficient scientific base of bibliography and geological maps, on which this thesis has built on (Geological maps - Page: 44, 129 and 376).

GEOLOGY - GEOMORPHOLOGY

The area of Euboea Island, (Katsikatsoss G., Migiros G., et al., 1986) is characterized by a complicated geological structure consisting of the following units from base to top: *The autochthonous units, the Neohellenic tectonic nappe and the Pelagonian zone of non-metamorphic formations (Fig: 3.2, 3.3, 3.4, and 3.5).*

The autochthonous units is a system of metamorphic formations, of great thickness, consisting mainly of marbles and schist, found in southern Euboea.

In southern Euboea the autochthonous system is represented by the Almyropotamos unit, consisting of series of grained marbles of great thickness (about 2000 m), passing upwards to formations of metaflysch.

The marbles of Almyropotamos, based on geological data of the area and fossils, are divided, from base to top, into the following stratigraphic horizons, (Katsikatsos, 1971, 1976 and 1977): a/ Upper Triassic marbles, b/ Jurassic to Turonian (incl.) marbles, c/ Upper Cretaceous-Eocene marbles and d/ metaflysch formations.

The autochthonos unit belong the external geotectonic zone of the Hellenides

The Neohellenic nappe, includes the metamorphic formations which occur on southern Euboea, where they lie overthrust as huge nappe on the autochthonos units of the above areas.

The nappe consists of the Styra and Ochi tectonic units.

The tectonic unit of Styra, is a series of medium – beded marbles and cipolins with intercalations of mica schist, passing gradually sometimes into quartzites. It underlies tectonically the Ochi unit and overlies the metaflych or marbles of the autochthonous unit of Almyromotamos. Ophiolitic bodies, frequently occur in the tectonic contact.

The thickness of the Styra unit in some area exceeds the 1000 m. Tremba et al, 1975, gave an Upper Cretaceous age for the marbles of the upper unit.

The tectonic unit of Ochi, is consists of matasediments, mainly meta pelites with is intercalations of red or black quartzite and of metabasites and metatuffs. Generally, in these rocks, Na-amphiboles are abundant (mainly glaucophane), as well as epidote and locally lawsonite.

The formations of this unit present a thickness of more than 1000 m and tectonically overlie the Styra unit. In their bottom (in the tectonic to the Styra unit) serpentinite bodies occur.

The Pelagonian zone, is overthrust on the tectonic units of Southern Euboea (Fig: 3.6). In the area of Central and Northern Euboea in the Pelagonia zone of non metamorphic formation, the following horizons participate, from base to top (Katsikatsos G., 1977):

Crystalline basement, consists of ortho and para-rocks mainly of biotite and less of muscovite gneiss-schists, passing in places to mica. Amphibole gneisses are also found.

Epimetamorphic classic sediments of Permian and Carboniferous age overlie the crystalline basement. The visible thickness of the crystalline basement exceeds the 800.

Neopaleozoic series of clastic formations consists of slightly metamorphic sandstones, typical arkoses, phyllites and chlorite schists, in alternations. The thickness of the series in Central Euboea exceeds the 1000 m.

Lower-middle Triassic formations consist mainly of three groups of rocks: a/ clastic rock, mostly metasandstonses, a/ bacic igneous rocks, which are usually submarine effusions of basaltic magma, and c/ limestone intercalations, with considerable thickness. These formations have thickness exceeds the 500 m. and they are found generally in stratigraphic discordance on the neopaleozoic formations.

Middle and Triassic-Upper Jurassic limestones and dolomites, they are carbonate rocks of great thickness, usually more than 1000 m., deposited in a shallow or not deep sea. The area of this sea constituted a large platform. The contact of these middle Triassic-upper jurassic formations is generally normal.

Eohellenic tectonic nappe, includes formations deriving from the ocean, which existed during the Triassic and Jurassic in the area of “Almopia zone”. At the end of the Upper Jurassic this ocean closed due to the :”approaching” of the tectonic plates and the formations were ejected from the ocean, were pushed and finally deposited, tectonically, on the platform of the Pelagonian zone.
The formations of this Eohellenic tectonic nappe have been divided (Katsikatsos, 1977) according to their lithological composition, origin and tectonic placement into; a/ the volcanosedimentary formations and b/ the masses of ultrabasic rocks.

Upper Cretaceous limestones, their deposition starts from Cenomanian and continues up to Mastrchtian. They are trangressive Limstones on the pre-cenomanian formations and their thickness fluctluates, ranging from 150 m. up to 800 m.

Flysch. The mastrichtian limestones generally pass upward to flysch sediments, which consist mainly of sandstones and schists with local limestone intercalations.
The post-alpine deposits in the Central Euboea consist of Neogene sediments undivided, recent and old Quaternary sediments and Quaternary – Neogene volcanics.

The ore deposits of the study area include Iron – Nickel ore, Magnesite deposits, Manganese and Chromium orebodies. Some of the ore deposits still under exploitation, others in depletion stage or without economical benefits.
The Iron – Nickel ore deposits, underlyie conformably the upper cretaceous limestones and uncomformably overlyie the Precenomanian formations. Sometimes they are intercalated within the base of the upper Cretaceous limestones. Compact ore (and, or) pisolitic usually with chert rubbles. Their length ranges from a few up to 1500 m and the thickness up to 30 m. The percentage of the nickel in the ore is generally more than 1%. They are considerable ore deposits under intensive exploitation by Larco GMMSA General Mining.
The magnesite ore deposits occur into the perodotites and serpentines of the schist-chert formatiom, as typical veins and principally as a net of veinlets (stockwerk). Within 4 decades they reached the depletion phase.
The manganese exists in phase of small concentrations pyrolustites in the serpentonites and the radiolarites in the contact schist-chert with the underlying Jurassic limestones.
Lenticular compact orebody and best quality metalliferous chromite, have been extracted completely before 4 decades.

The hydrogeological basin of the study area, (central Euboea) develops on a typical mountainous limestone terrain very clearly observed the hilly landscape characterized by runoff and intense erosion and smoothing processes of the dissoluble geological formations. The existing hard relief has resulted from the tertiary evolution and following uplift and faulting. The drainage type and the flow direction are governed by the the relief formed in the Quaternary. Karstic forms such aw dolines, concaves into Jurassic and Triassic limestone formations are frequently seen (Photo: 4.1, Page 62 and 63).

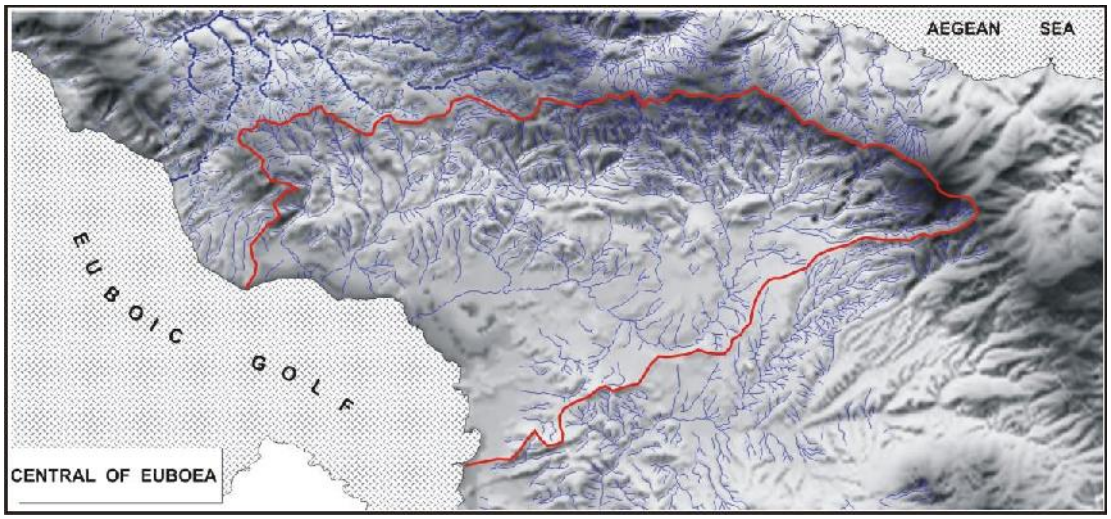

The geographic location of the three high mountain (Kandilion 1278 m at the western side, Dyrfis / Pixaria 1743 m in the NE and Olympos 1172 m in the SE) controls the hydrologic, hydrogeologic and the climatic conditions (temperature, winds, precipitation etc.) in the C. Euboea and the study area.
The Central Euboea is crossed by stream systems, which drain and discharge into the Euboean Gulf and the Aegean Sea. The hydrogeological basin of the study area consist streams, which drain to Northern Euboean Gulf, namely the Messapios, Morteri and Pethameno rivers. All of them have dendritic stream pattern characteristics (Fig: 4.5).
The mean altitude of drainage basins is 320 m, calculated (morphometry) from the topographic maps, which represents about 68% of the total area of the basin (291 km^2). The heart shape drainage basin perimeter (watershed) is 94 km, drain axis inclination 24%, (along a SW – NE transect) and drain coefficient is 1.4 (Tab: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 and Fig: 4.6)
River Messapios is the largest drainage basin in area (229 km^2) followed by Pethameno river (40 km^2) and Mopteri river (22 km^2).
The total length of Messapios stream is 160 km, the network density is 0.7, and the network intensity is 0.03. River Messapios is a 6th order stream (Strahler) with water flow until mid spring.
The total length of Pethameno stream is 31 km, the network density is 0.8, and the network intensity is 0.03. River Pethameno is a seasonal 5th order stream (Strahler).
The total length of Morteri stream is 14 km, the network density is 0.6, and the network intensity is 0.18. River Morteri is a seasonal 4th order stream (Strahler).

HYDROGEOLOGY

The hydrogeological characteristics of the main lithological and geological units (thickness, and spread area) in the study area described as unconsolidated rocks and consolidated hard or fissured rocks (Photo: 8.1, Fig: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 and 8.5)

Unconsolidated sediments

The Central of Euboea Island or Palioura basin (Melidonis, 1960) consist a tectonic basin, with considerable pale – relief filled firstly by neogene marine sediments and/or later by younger quaternary sediments.
The neogene formations and the overlying alluvial deposits occupy wide areas of Kastella / Psachna basins and Politica basin, and have a variable thickness of up to 30 m.
These formations (micro-permeable, changeable thickness and permeability) which developed in low plain area and close to stream banks, in different lithologic phases (limestone and dolomite conglomerate, psammite, marls, roundstones and loosed materials) bear considerable unconfined (freatic) aquifers into Kastella / Psachna basin (ΧΑΛ1) and Politica basin (ΧΑΛ2), where are streams recharge ponds. The above aquifers are subject to extensive exploitation by large number of freatic water wells.

Consolidated formations

The carbonate macro-permeable rocks of study area fall into two main categories; the first are of Jurassic age the second are develops in Upper Cretaceous limestone.
The thick Jurassic limestone bears ground water (unconfined aquifer ΑΣ1) in the area of Nea Artaki – Pissonas basins, which overlies the aquiclude bed consisting of phyllites and shales. The yield of water boreholes (depth 120 – 220 m) in the area is very high.
The Cenomanian transgressive limestone occurrence in Kastella area is very limited and its small thickness bears ground water (unconfined aquifer ΑΣ2) without quantity interest. Overlying aquiclude bed of iron – nickel ore deposits in one side and impermeable ophiolites in other side.
The aquifer discharge obliquely to the aquifer (ΧΑΛ1) and was seepage reported in the area.
In the area north of Politica the Cenomanian limestone (unconfined aquifer ΑΣ4) is discharged by group of springs in contact with underlying ophiolitic stratum.

The outlier of ultrabasic ophiolitic rocks covers a large space in the study area and Central Euboea. The ensuing tectonics and erosion activities created secondary porosity (rocks crack, bursting, fissure and fault) and macro–permeable zones in the bed surface, which later became ground water reservoir or high yield ophiolite aquifers (Lekkas et al).

The thickness of the water–bearing bed is equal to the secondary porosity depth (Drakopoulos et al, 1988) ≈ 46 m measured in deepest well.
Although its a unique ophiolitic water–bearing bed, but no hydraulic interaction observed between the aquifers (ΟΦ1 / ΟΦ1Β in Artaki basin, ΟΦ2 in Kastella / Psachna basin, ΟΦ3 in Pissonas basin, ΟΦ4 in Triada basin and ΟΦ5 in Politica basin) in the area.
The water–bearing ophiolitic bed, also undergoes also, recharge from the ephemeral streams.

SPRINGS & WELL (LOCAL WATER SUPPLY)

The total number of studied springs and dug wells is 26 whereas drain aquifers in fissured / fractured ophiolitic formations or karstic lminestones. Most of springs discharge the karstic formations, whereas all the wells discharge from the ophiolite. The maximum discharge flow of springs in ophiolitic sources 108 m^3/h and the maximum discharge of springs karstic sources 144m^3/h (Distribution of springs – Page: 458).

HYDROCHEMISTRY

N. Artaki basin

The groundwater of the ultrabasic ophiolitic rocks is alkaline and the hydrochemical phase is Ca-Na, HCO_3-Cl-SO_4 (Back, 1966). During the hydrological year the chemistry ranges from fresh to saline water (TDS) and high hardness according to Hem (Tab: 9.2).
The groundwater is very contaminated by sea water intrusion (Revelle). The reported high values of the parameters SO_4, Na and Cl, is the influence of geogenic factors by sea water.
The high values of the parameters Cl, NO_3, NH_4 and PO_4 in the water is attributed to anthropogenic factor that is, the use of fertilizers. The groundwater suitability in the southern part (Artaki / Vatonda) is classified into C3 salinity and S1 sodic hazard, but in the northern part (Duo Vouna - Ibrahimaga) is classified into C4, C5 and S2 salinity and sodic hazard. It is not suitable for irrigation usage causing fruition problems, but is suitable for livestock.
The water of the boreholes that supply N. Artaki Municipality is classified as moderate fresh water TDS, with high hardness, contaminated by sea water.
Salty spots remain in utensils when the water used for washing up.
According to Waterlot the quality for human drinking is very bad, whereas this water did not exceed the parametric values for drinking standard that recommended by the regional and the international organizations.

Kastella / Psachna basin

The groundwater from ultrabasic ophiolitic sources, karstic and the unconsolidated sediments is alkaline and the hydrochemical phase is Ca-Na, HCO_3-Cl-SO_4 and HCO_3-Cl-SO_4, Ca-Na (Back, 1966). The water is classified high hardness according to Hem, and classified as fresh to saline water, TDS (Tab: 10.2 and 10.3).
It is use in irrigation leaves white spot (calcite salt) beside. The same happens after the washing – up of kitchen utensils.
The groundwater is very contaminated by sea water intrusion (Revelle).
The reported high value of the parameters SO_4, Na and Cl, is attributed to geogenic factors.
The high values of the parameters Cl, NO_3, NH_4, NO_2 and PO_4 in the groundwater is attributed to anthropogenic factor mainly by fertilizers uses.
The groundwater suitability for irrigation is classified into C2, C3 and C4 salinity hazard and S1 and S2 sodic hazard. It is not suitable water for irrigation usage, causing fruition problems but is suitable for livestock.
The water of the shallow dug wells and boreholes (for local supply) is classified as hard water according to Hem, and moderate fresh water, TDS. According to C. Waterlot the quality for human drinking ranges from moderate to bad. It is highly contaminated by sea water (Revelle).
The concentrations of the parameters NO_3 and Cl exceeded the parametric value for drinking standard that recommended by the regional and the international organizations.

Politica basin

The groundwater of the ultrabasic ophiolitic rocks and the unconsolidated sediments is alkaline and the hydrochemical phase is Ca-Na, HCO_3-Cl-SO_4 and Cl-SO_4,- HCO_3 (Back, 1966). It is very hard water according to Hem and classified as fresh to saline water TDS (Tab: 11.2 and 11.3).

Its uses in irrigation leaves white spots (C. salt) behind. The same happens after the washing – up of kitchen utensils.
The groundwater is very contaminated by sea water intrusion (Revelle). The reported high values of the parameters SO_4, Na and Cl, is influenced is attributed to geogenic factors.
The high values of the parameters Cl, NO_3, NH_4, NO_2 and PO_4 in the groundwater is attributed to anthropogenic, that is use of fertilizers uses.
The groundwater suitability for irrigation is classified into C2, C3 and C4 salinity hazard and S1, S2 and S3 sodic hazard. It is not suitable water for irrigation usage, causing fruition problems but can be suitable for livestock.
According to C. Waterlot the potability of the borehole water which supplies the Private Houses Triton is bad. The concentrations of the parameter Cl exceeded the parametric value for drinking standard, recommended by the regional and the international organizations. It is fresh water TDS, very hard water according to Hem and contaminated by sea water.

Pissonas basin
The groundwater of the ultrabasic ophiolitic and karstic sources is alkaline and the hydrochemical phase (Back, 1966) is Ca-Na, HCO_3-Cl-SO_4 and Cl-SO_4,- HCO_3.
According to Hem it is very hard water and cassified from fresh to moderate fresh water, TDS (Tab: 12.2).
It is use in irrigation leaves white spots (C. salt) behind. The same happens after washing – up – of kitchen utensils.
The high value concentration of the parameters Cl, NO_3, NH_4, NO_2 and PO_4 in the groundwater is attributed of anthropogenic factor by the use of fertilizers.
The groundwater suitability for irrigation is classified into C3 salinity hazard and S1 sodic hazard. It is not suitable water for irrigation usage causing fruition problems, but is suitable for livestock.

Triada basin (Agios Dimitrios)
The groundwater of the ultrabaic ophiolitic sources is alkaline and the hydrochemical phase (Back, 1966) is Ca-Na, HCO_3-Cl-SO_4.
It is hard water according to Hem and classified as fresh to moderate fresh water, TDS (Tab: 13.2).
It is use in irrigation leaves white spots (calcite salt) behind. The same happens after the washing – up of kitchen utensils.
The high value concentration of the parameters Cl, NO_3, NH_4, NO_2 and PO_4 in the groundwater is attributed to anthropogenic factor mainly that is, the use of fertilizers.
The groundwater suitability for irrigation is classified into C3 salinity hazard and S1 sodic hazard. It is not suitable for irrigation usage, creating fruition problems but is suitable for livestock.
According to C. Waterlot the water quality of the dug well water in the farm of Mrs. Fotou is bad although did not exceed parametric limits for drinking standard, recommended by the regional and the international organizations. It is fresh water TDS, and very hard according to Hem.

Ophiolitic springs supply Messapia Municipality
The ρH value 7.7 έως 8.4, T. °C 14.0 - 16.5, Eh mV -41 to -75, salinity 0.20 to 0.37, TDS 241 to 881 mg/l, Calcium Ca 29.01 – 60.50 mg/l, Magnesium Mg 14.00 to 120.50 mg/l, Sodium Na 12.00 to 28.00 mg/l, Potassium K 0.01 – 0.50 mg/l, Bicarbonate HCO_3 175.0 to 520.0 mg/l, Chloride Cl 18.0 to 150.0 mg/l, Nitrate NO_3 10.11 to 19.40 mg/l, Sulfate SO_4 4.00 to 18.75 mg/l, Nitrite NO_2 0.01 to 0.05 mg/l, Total hardness $CaCO_3$, 150 to 680 mg/l.
Trace elements: Cr (total) 11 to 41 ppb, Fe 2 to 22 ppb και Mn 2 ppb (Results of chemical analysis – Page 366).
According to H. Schoeller the water quality of springs which discharge ophiolitic formations is good besides and not exceed the parametric limits of drinking standards recommended by the organizations (WHO, EU). It is fresh water, TDS with high hardness, Hem. It is use in irrigation leaves white spots (calcite salt) behind and the same happens after the washing – up of kitchen utensils.

Karstic springs supply Messapia Municipality

The ρH value 7.3 to 8.1, T °C 14.0 to 16.0, Eh mV -20 to -46, Salinity 0.20 έως 0.47, TDS 309 to 714 mg/l, Calcium Ca 36.0 to 140.00 mg/l, Magnesium Mg 1.22 to 89.91 mg/l, Sodium Na 7.25 to 34.50 mg/l, Potassium K 0.10 to 0.30 mg/l, Bicarbonate HCO_3 150.0 to 390.0 mg/l, Chloride Cl 12.0 to 155.0 mg/l, Nitrate NO_3 8.50 to 30.00 mg/l, Sulfate SO_4 5.00 to 25.30 mg/l, Nitrite NO_2 0.01 to 0.04 mg/l, Hardness $CaCO_3$, 195.0 to 480 mg/l.

Trace Elements: Cr (total) 7 to 42 ppb, Fe 2 to 28 ppb και Mn 2 ppb (Results of chemical analysis – Page 366).

According to H. Schoeller, the water quality of springs which discharges karstic formations is satisfactory besides did not exceed the parametric limits of drinking standards recommended by the organizations (WHO, EU). It is fresh water TDS, and highly hardness Hem. It is use in irrigation leaves white spots (calcite salt) behind and the same happens after washing – up – of kitchen utensils.

Water wells supply Messapia Municipality

The water of the dug wells which supply the Municipality is alkaline.

the value of ρH 7.5 to 8.1, T °C 14.0 to 16.0, Eh mV -33 to -54, Salinity 0.29 to 0.65, TDS 449 to 684 mg/l, Calcium Ca 56.10 to 116.16 mg/l, Magnesium Mg 10.00 to 30.00 mg/l, Sodium 22.00 to 87.00 mg/l, Potassium K 0.10 to 0.80 mg/l, Bicarbonate HCO_3 165.0 to 380.0 mg/l, Chloride Cl 10.0 to 260.0 mg/l, Nitrate NO_3 11.45 to 30.00 mg/l, Sulfate SO_4 15.00 to 37.00 mg/l, Nitrite NO_2 0.01 – 0.04 mg/l, Total hardness $CaCO_3$, 250.0 to 350.0 mg/l.

Trace elements: Cd < 4 ppb, Cr (total) < 22 ppb, Fe 5 – 55 ppb και Mn <2 ppb (Results of chemical analysis – Page 366).

According to H. Schoeller the water quality of the dug wells, which pump aquifers in ophiolite, karstic and neogene-quaternary sediments is satisfactory, also did not exceed the parametric limits of drinking standards recommended by the organizations (WHO, EU). It is fresh water TDS, with high hardness, Hem. It is use in irrigation leaves white spots (calcite salt) behind and the same happens after washing – up – of kitchen utensils.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

2- ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

3- Η ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

4 – ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

5- ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ

6- ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΟΗΤΑ

7- ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ

2- ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ
Geographic setting

2.1. ΝΗΣΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Η Εύβοια, είναι το μεγαλύτερο νησί του Αιγαίου πελάγους, και το δεύτερο (μετά την Κρήτη) νησί της ελληνικής επικράτειας. Η συνολική έκταση της φτάνει περίπου 3.684 km². Εκτείνεται κατά μήκος της βορειοανατολικής Στερεάς Ελλάδας από τον Μαλιακό κόλπο μέχρι κατ` έναντι και βορειοανατολικά της Ραφήνας, χωριζόμενη απ` αυτή από τον Ευβοϊκό κόλπο (Σχ.2.1).

Γενικά το σχήμα της είναι στενόμακρο με πεπλατυσμένες τις δυο άκρες της, και περί το μέσον αυτής. Εκτείνεται με διεύθυνση από βορειοδυτικά προς νοτιανατολικά, έχοντας περίπου συνολικό μήκος 180km και κυμαίνεται σε πλάτος από 8 μέχρι 50km.

Σχ.2.1:Γεωγραφική θέση της υδρογεωλογικής λεκάνης περιοχής έρευνας στην Κεντρική Εύβοια όπως αυτή ορίζεται από την γραμμοσκιασμένη επιφάνεια. 1, Δήμος Χαλκιδέων.2, Διρφύων – Μεσσαπίων.3, Ερέτριας.4, Ιστιαίας – Αιψηψού.5, Καρύστου.6, Κύμης – Αλιβερίου.7, Μαντουδίου – Λίμνης – Αγίας Άννας. 8, Σκύρου.
Fig.2: location map showing the hydrogeological basin of study area in the central of Evia Is.

Το νησί Εύβοια μαζί με το νησί Σκύρος και ένα κομμάτι της Βοιωτικής ακτής (απέναντι από Χαλκίδα) αποτελούν διοικητικά τον Νομό Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ή Κεντρικής Ελλάδας (Πίν.2.1)

Πίν.2.1: Διοικητική διαίρεση της περιοχής έρευνας (Καλλικράτης, 2011)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΒΟΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΙΡΦΥΩΝ - ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΙΡΦΥΩΝ & ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

2.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΛΕΚΑΝΗ

Η υδρογεωλογική λεκάνη είναι μια υδρογεωλογική ενότητα που περιέχει ένα μεγάλο ή περισσότερους αλληλοσυνδεόμενους υδροφόρους (Todd 1980). Μια

υδρογεωλογική λεκάνη σημαίνει, με άλλα λόγια, μια περιοχή που περιλαμβάνει υπόγεια αποθήκη ικανή να δώσει αξιόλογη ποσότητα νερού. Τέτοια λεκάνη μπορεί να συμπίπτει ή όχι με μια φυσιογραφική μονάδα, ή με μια υδρολογική λεκάνη. Η τελευταία είναι ταυτόσημη με τη λεκάνη απορροής, δηλαδή με τη λεκάνη ενός υδρορεύματος που ορίζεται από την υδροκριτική γραμμή ή τον υδροκρίτη, που είναι η γραμμή εκατέρωθεν της οποίας τα επιφανειακά νερά ρέουν προς αντίθετες κατευθύνσεις. Με άλλα λόγια, η λεκάνη απορροής είναι η φυσιογραφική ενότητα που τροφοδοτεί με επιφανειακό νερό ένα υδρόρευμα, ενώ υδρογεωλογική λεκάνη είναι η γεωλογική ενότητα που τροφοδοτεί με επιφανειακό νερό έναν υδροφόρο ή ένα υδροφόρο σύστημα. Η λεκάνη απορροής και η υδρογεωλογική λεκάνη μπορεί να συμπίπτουν ή όχι. Σε μια κοιλάδα που διαμορφώνεται ανάμεσα σε βουνά, η υδρογεωλογική λεκάνη είναι δυνατό να κατέχει μόνο το κεντρικό τμήμα της λεκάνης απορροής. Αντίθετα, στους καρστικούς σχηματισμούς και στους αμμόλοφους οι λεκάνες είναι τελείως διαφορετικές και συχνά ανεξάρτητες ανάμεσα τους (Σχ.2.2).

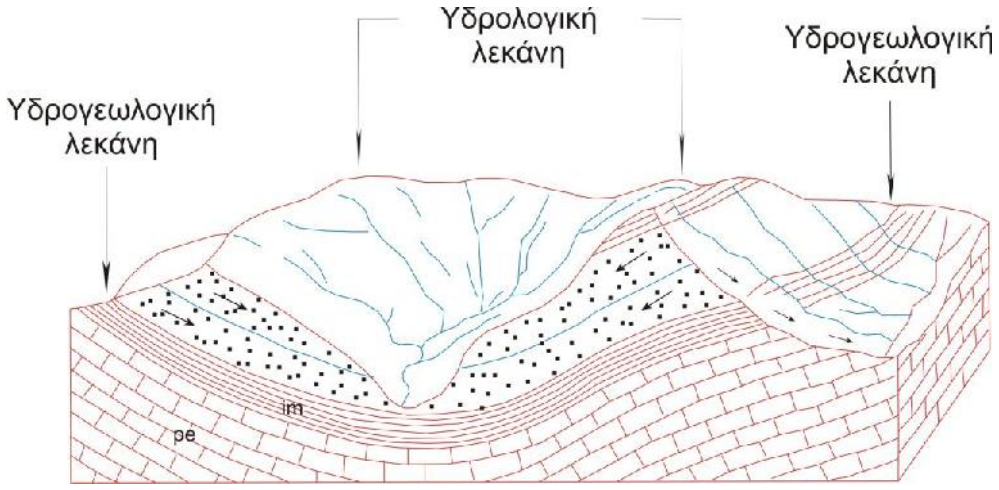

Σχ.2.2: Παράδειγμα στο οποίο δεν συμπίπτουν η υδρολογική και η υδρογεωλογική λεκάνη. Τα στικτά στρώματα είναι διαπερατά, εκείνα με συνεχή γραμμή στεγανά (Desio 1959).
Fig.1: schematic section the relation between hydrologic and hydrogeologic basins. im, impermeable. pe, dry (Desio 1959).

2.3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η υδρογεωλογική λεκάνη της υπό μελέτη περιοχή βρίσκεται στην Κεντρική Εύβοια στη γεωγραφική θέση μεταξύ των ισημερινών γραμμών 38° 29΄ - 38° 41΄ και παραλλήλων 23° 28΄ - 23° 55΄, καταλαμβάνει έκταση περίπου 717 Km^2, μήκος 39 km, και πλάτος 23 km (Σχ.2.1).
Η περιοχή της υδρογεωλογικής λεκάνης περιλαμβάνει σχεδόν ολόκληρη την έκταση της Δημοτικής Ενότητας Νέας Αρτάκης, ολόκληρη την έκταση της Δημοτικής Ενότητας Μεσσαπίων και σημαντικό τμήμα της Δημοτικής Ενότητας Διρφύων στην Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας (σχέδιο Καλλικράτης 2011).
Οι κοινότητες και οικισμοί που υπάγονται στην περιοχή της ερευνητικής λεκάνης αναφέρουμε Ψαχνά, Παγώντα, Νεροτριβιά, Δάφνη, Πολιτικά, Κυπαρίσσιον, Καμάριτσα, Σταυρός, Λαμάρη, Γλυφάδα, Άκραι, Αγ. Σοφία, Μύλοι, Λιμνιώνας, Κοντοδεσπότιον, Μακρυμάλλη, Καστέλα, Νέα Αρτάκη, Βατώντα, Πεισσώνα, Πύργος, Πλατάνια, Μακρυκάπα, Πούρνος, Αμφιθέα, Καθένοι, Παλιούρα, Λούτσα, Αγ. Αθανάσιος, Μίστρος, Στενή Δίρφυς, Κάτω Στενή, Στροπώνες, Άτταλη, Κάμπια, Τριάδα, Μαυρόπουλο, και Θεολόγος. Οι τρεις αναφερόμενες Δημοτικές Ενότητες στην απογραφή του 2001 αριθμούσαν 29.810 κατοίκους.

Η περιοχή της υδρογεωλογικής λεκάνης δομείται από χαλαρούς σχηματισμούς του τεταρτογενούς, και τριτογενούς στα χαμηλότερα τοπογραφικά σημεία, και από συμπαγείς σχηματισμούς μεσοζωϊκούς και νεοπαλαιοζωικούς, στα υψηλότερα μέρη.

Η λεκάνη αποστραγγίζεται από χείμαρρους που εκβάλλουν στο Αιγαίο και στο Βόρειο Ευβοϊκό, όμως ένα μικρό τμήμα στο νοτιοανατολικά της περιοχής αποστραγγίζεται από τον Λίλα χείμαρρος και εκβάλλει στο Νότιο Ευβοϊκός Κόλπο.
Στην περιοχή απαντούν πλούσια υδροφόρα μεγάλων διαστάσεων, τόσο στα συμπαγή και διερρηγμένα πετρώματα, όσο και στα χαλαρά πετρώματα, η υδροφορία αυτή, είναι αρκετή για να καλύπτει τις ανάγκες των κατοίκων με νερό κατάλληλο σε κάθε χρήση.

2.4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ

Υγροβιότοπος ή υγρότοπος είναι κάθε τόπος που καλύπτεται μόνιμα ή εποχιακά από ρηχά νερά ή που δεν καλύπτεται ποτέ από νερό αλλά έχει υγρό υπόστρωμα για μεγάλο διάστημα του έτους.
Οι γενικές κατηγορίες στις οποίες συνηθίζεται να χωρίζονται οι υγρότοποι στην περιοχή της λεκάνης είναι: δέλτα, έλη, λίμνες, λιμνοθάλασσες, πηγές, εκβολές, ποταμοί.
- Υγροβιότοπος Λιβάδι ‘’Κολοβρέχτης’’ στην περιοχή Δυο Βουνά, και ανήκει στους Δήμους Νέας Αρτάκης και Μεσσαπίων. Το μεγαλύτερο τμήμα του υγροτόπου Κολοβράχτης είναι εσωτερικά έλη και το υπόλοιπο τμήμα είναι παράκτια έλη.
- Δέλτα, εκβολές και κοίτη ποταμών, Μεσσαπίου, Μορτερής και Πεθαμένου.
- Παράκτια και θαλάσσια ζώνη.
- Πηγές νερού.
- Δίρφη: Δάσος Στενή

2.5. ΚΛΙΜΑ

Το κλίμα της περιοχής έχει σε γενικές γραμμές τα χαρακτηριστικά του Μεσογειακού κλίματος, δηλαδή ήπιους και βροχερούς χειμώνες, σχετικά θερμά και ξηρά καλοκαίρια και μεγάλη ηλιοφάνεια όλο σχεδόν το χρόνο.
Από κλιματολογικής πλευράς, το έτος μπορεί να χωριστεί κυρίως σε δύο εποχές: Την ψυχρή και βροχερή χειμερινή περίοδο που διαρκεί από τα μέσα του Οκτωβρίου και μέχρι το τέλος Μαρτίου και τη θερμή και άνομβρη εποχή που διαρκεί από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο.
Κατά την πρώτη περίοδο οι ψυχρότεροι μήνες είναι ο Ιανουάριος και ο Φεβρουάριος, όπου κατά μέσον όρο η μέση ελάχιστη θερμοκρασία κυμαίνεται από 5 -10 ºC στις παραθαλάσσιες περιοχές, από 0 - 5 ºC στις ηπειρωτικές περιοχές και με χαμηλότερες τιμές κάτω από το μηδέν στις βόρειες περιοχές.
Κατά τη θερμή και άνομβρη εποχή ο καιρός είναι σταθερός, ο ουρανός σχεδόν αίθριος, ο ήλιος λαμπερός και δεν βρέχει εκτός από σπάνια διαλείμματα με ραγδαίες βροχές ή καταιγίδες μικρής όμως διάρκειας.
Η θερμότερη περίοδος είναι το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουλίου και το πρώτο του Αυγούστου οπότε η μέση μεγίστη θερμοκρασία κυμαίνεται από 30 ºC μέχρι 40 ºC. Κατά τη θερμή εποχή οι υψηλές θερμοκρασίες μετριάζονται από τη δροσερή θαλάσσια αύρα στις παράκτιες περιοχές της χώρας και από τους βόρειους ανέμους (ετήσιες) που φυσούν κυρίως στο Αιγαίο.
Η Άνοιξη έχει μικρή διάρκεια, διότι ο μεν Χειμώνας είναι όψιμος, το δε καλοκαίρι αρχίζει πρώιμα. Το Φθινόπωρο είναι μακρύ και θερμό και πολλές φορές παρατείνεται και μέχρι τα μισά του Δεκεμβρίου.
Από τις διατριβές των Σ. Κοτίνη - Ζαμπάκα, «Συμβολή στη μελέτη του κλίματος της Ελλάδας», 1983, ΑΠΘ, και Φ. Κανδήλη, «Ο Υετός στην Στερεά Ελλάδα», 1988, ΕΚΠΑ, αυτές επιγραμματικά συνάγονται (από τους Σ. Λέκκας και Συν., 1998) τα εξής:

- η μέση ετήσια θερμοκρασία ανέρχεται στους 15 ^{0}C.
- η μέση ετήσια διαφορά μεταξύ μέγιστης και ελάχιστης θερμοκρασίας είναι της τάξης των 18-20 ^{0}C.
- η μέση σχετική υγρασία για μεν την περίοδο Νοεμβρίου - Φεβρουαρίου κυμαίνεται μεταξύ 75και 80% για δε την περίοδο Ιουνίου - Σεπτεμβρίου μεταξύ 50 και 70%.

- το μέσο ετήσιο ύψος βροχοπτώσεων, κυμαίνεται ανάλογα του υψομέτρου μεταξύ 700 και 1200 mm.
- το μέσο ετήσιο ύψος βροχής παρουσιάζει μια αύξηση από τα δυτικά παράλια (Ευβοϊκός κόλπος) προς το εσωτερικό (δευτερεύουσα ομβροπλευρά).
- παρατηρούνται σημαντικές κλιματικές διαφορές από τα δυτικά προς τα ανατολικά της Εύβοιας εξ αιτίας της παρουσίας στα μεν δυτικά της θάλασσας του Ευβοϊκού κόλπου, στα δε ανατολικά του πολύμορφου Αιγαίου Πελάγους.
- οι ορεινές μάζες του Κανδηλίου και της Δίρφυος διαμορφώνουν και αυτές σε τοπικό επίπεδο το μικροκλίμα των περιοχών.
- το κλίμα είναι ξηρότερο προς τα δυτικά και πιο υγρό προς τα ανατολικά.
- Απαντώνται τρεις βιοκλιματικοί τύποι που αντιστοιχούν σε μια ποικιλία μεσογειακών κλιματικών συνθηκών. Κατά μήκος του Ευβοϊκού κόλπου το βιοκλίμα χαρακτηρίζεται ως ασθενές θερμο-μεσογειακό και αντιστοιχεί σε αριθμό βιολογικώς ξηρών ημερών κατά την θερμή και ξηρά περίοδο, μεταξύ 100 και 125. Αντίθετα προς το εσωτερικό γίνεται έντονο μεσο-μεσογειακό και προς τα βόρεια και τα υψηλότερα υψόμετρα ασθενές μεσο-μεσογειακό, οπότε και οι βιολογικώς ξηρές ημέρες περιορίζονται μεταξύ 40 και 75.
- Οι περιοχές κοντά στις ακτές και στα χαμηλότερα υψόμετρα, εντάσσονται στον ημίξηρο βιοκλιματικό όροφο με μέση ελάχιστη θερμοκρασία του ψυχρότερου μήνα 3 -7 ^{0}C. προς το εσωτερικό και την υψηλότερη ζώνη εμφανίζεται ο ύφυγρος βιοκλιματικός όροφος με μέση θερμοκρασία ψυχρότερου μήνα 0-3 ^{0}C.

2.6. ΓΕΩΡΓΙΑ

Η γεωργία στην Εύβοια είναι από τα παλαιότερα και βασικά επαγγέλματα που υποστηρίζουν την οικονομία της νήσου. Ιδιαίτερα στην περιοχή της κεντρικής Εύβοιας όπου ένα σημαντικό ποσοστό των κατοίκων ασχολείται από τα παλαιά χρόνια και μέχρι σήμερα. Επίσης, στα τελευταία 40 χρόνια η εκμετάλλευση του σιδηρονικελιούχου κοιτάσματος της περιοχής στα διάφορα έργα της Λάρκο ΑΕ είχε ως αποτέλεσμα μεγάλο ποσοστό από τους κατοίκους να έχει εγκαταλείψει την γεωργία και εργάζεται στα διάφορα έργα της Εταιρίας στη περιοχή.

Η μορφολογία του νησιού όπως περιγράφεται ποικίλει από έντονα ορεινή (Δίρφυς 1743μ, Κανδήλιον 868μ. Όλυμπος 1171μ.), λοφώδης έως και πεδινή αφήνοντας περιορισμένες πεδινές γεωργικές εκτάσεις, οι μεγαλύτερες των οποίων βρίσκονται στο κεντρικό τμήμα του νησιού και είναι κατά σειρά έκτασης, ο κάμπος Καστέλλας – Ψαχνών, ο κάμπος Τριάδας, ο κάμπος Πολιτικών, ο κάμπος Πεισσώνα και κάμπος Αρτάκης, που απειλούνται σήμερα με επέκταση της οικιστικής ανάπτυξης.

Οι γεωργικές εκτάσεις αυτές δημιουργήθηκαν στο τεκτονικό βύθισμα της κεντρικής Εύβοιας και μετά την κάλυψη του με νεογενές και τεταρτογενές αποθέσεις και λεπτό στρώμα εδάφους που δημιουργήθηκε μετά. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΑ οι γεωργικές εκτάσεις του νησιού ανερχονται σε 507.000 στρέμματα και της κεντρικής Εύβοιας (Μεσσάπια – Δίρφυς) 278.000 στρέμματα.

Οι πεδινές αυτές περιοχές κατανέμονται σε μικρούς κλήρους (ιδιωτικά μικρά χωράφια ή συνεταιρισμοί) που καλλιεργούνται σχεδόν όλο το χρόνο με διάφορα είδη καλλιεργειών. Έχουμε καλλιέργεια δέντρων όπως ελαιόδεντρα, εσπεριδοειδή (λεμονιά, πορτοκαλιά) οπορωφόρα, συκιές και αμπελώνες. Επίσης, εκτεταμένη είναι η καλλιέργεια εποχιακών λαχανικών όπως: κρεμμύδι, πράσο, κουνουπίδι, μπρόκολο, μαρούλι, σκόρδο, πατάτες κατά τους χειμερινούς μήνες και μελιτζάνες, κολοκυθάκια, ντομάτες, αγγούρια, μπιζέλια, μπάμιες, αγγινάρες, κολοκύθια, κατά τις θερινές μήνες. Τέλος, καλλιεργούνται εκτάσεις με δημητριακά όπως: σιτάρι, κριθάρι και καλαμπόκι. Στα θερμοκήπια έντονα καλλιεργούνται φράουλες, ντομάτες και λουλούδια.

Οι έντονες γεωργικές δραστηριότητες ανάγκασαν στη συστηματική χρήση χημικών βελτιωτικών, φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων (Εικ.2.1).

Τα βελτιωτικά και τα λιπάσματα, ανεξάρτητα από τον τόπο άρδευσης, έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη χημική σύσταση τόσο του εδάφους όσο και του υπόγειου νερού, δεδομένου ότι το επιστρεφόμενο αρδευτικό νερό αργά ή γρήγορα καταλήγει στο υπόγειο νερό.

2.7. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Οι επαγγελματίες κτηνοτρόφοι στην περιοχή της κεντρικής Εύβοιας είναι πολύ λίγοι σε αριθμό. Επίσης, οι φάρμες που φιλοξενούν τα ζώα είναι λίγες δεν υπερβαίνουν κατά εκτίμηση τις 20 φάρμες κτηνοτροφίας και χοιροτροφίας, όπου εκτρέφοντας μικρός αριθμός κοπαδιών από 20 – 200 αιγοπρόβατα, 20 μοσχάρια και 10 χοίρων.
Τα κατάλοιπα των ζώων από όλες τις φάρμες χρησιμοποιούνται ως λίπασμα για τις βιολογικές καλλιέργειες στην περιοχή.
Η περιοχή της κεντρικής Εύβοιας είναι από τα σημαντικότερα κέντρα της βιομηχανίας πτηνοτροφικής παραγωγής αυγού και κοτόπουλου από συνεταιρισμούς και μεγαλυτέρων εταιριών όπως ο Μιμίκος.
Οι εγκαταστάσεις των πτηνοτροφιών σε διάφορα σημεία στην περιοχή αφήνουν σημαντικό ποσό από κατάλοιπα που χρησιμοποιούνται ως λίπασμα στην βιολογική γεωργία στην περιοχή.

2.8. ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Τα λιπάσματα ευρείας χρήσης στη περιοχή της λεκάνης της κεντρικής Εύβοιας είναι τα <u>φυσικά λιπάσματα</u> (κοπριά, κυρίως ζώων, όπως από πουλερικά, πρόβατα, αγελάδες, χοίροι κτλ.), <u>αζωτούχα</u> (ουρία, νιτρικό αμμώνιο και θειικό αμμώνιο), <u>φωσφορικά</u> λιπάσματα (τριπλό υπερφωσφορικό, μόνοφωσφορικό αμμώνιο, διφωσφορικό αμμώνιο) και <u>καλιούχα</u> λιπάσματα.
Τα ιχνοστοιχεία των λιπασμάτων περιγράφονται από τους Kabata-Pendias και Pendias (1992): (mg/l)

<u>Στοιχείο</u>	<u>φωσφορικά</u>	<u>Αζωτούχα</u>
Co	1–12	5.4–12
Cr	66–245	3.2–19
Cu	1–300	<1–15
Mn	40–2000	--------
Ni	7–38	7–34
Zn	50–1450	1–42

Εικ.2.1: Χρήση λιπάσματος φωσφορικής αμμωνίας στη κεντρική Εύβοια.
Photo.2.1: Ammonium nitrate and phosphorus fertilizers widely used in Euboea.

3- Η ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
The geology of the study area

3.1. ΑΛΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΟΡΟΣΕΙΡΕΣ

Ο ελλαδικός χώρος αποτελεί τμήμα των εκτεταμένων Αλπικών οροσειρών, που αρχίζουν από την Ισπανία και φτάνουν μέχρι και τις δυτικές ακτές του Ειρηνικού ωκεανού (Σχ.3.1).

Ο σχηματισμός και η σημερινή γεωμετρία των Αλπικών οροσειρών οφείλεται σε μία σειρά επάλληλων τεκτονικών γεγονότων, που άρχισαν στο ανώτερο Ιουρασικό και αποτελούν, κυρίως το αντιστάθμισμα της διεύρυνσης του Ατλαντικού ωκεανού.

Ο παλαιογεωγραφικός χώρος από την πτύχωση του οποίου προήλθαν οι Αλπικές οροσειρές με την δράση του Αλπικού ορογενετικού κύκλου, δεν είναι επακριβώς γνωστός. Κυρίως υπάρχουν ασάφειες ως προς τον αριθμό, την θέση και την έκταση των με ωκεάνιο φλοιό λεκανών, που με το «κλείσιμο» τους είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία των οροσειρών αυτών. Αποτέλεσμα της αβεβαιότητας αυτής είναι ότι για τον παλαιογεωγραφικό αυτό χώρο υπάρχουν διάφορες απόψεις και έχουν προταθεί διάφορα μοντέλα.

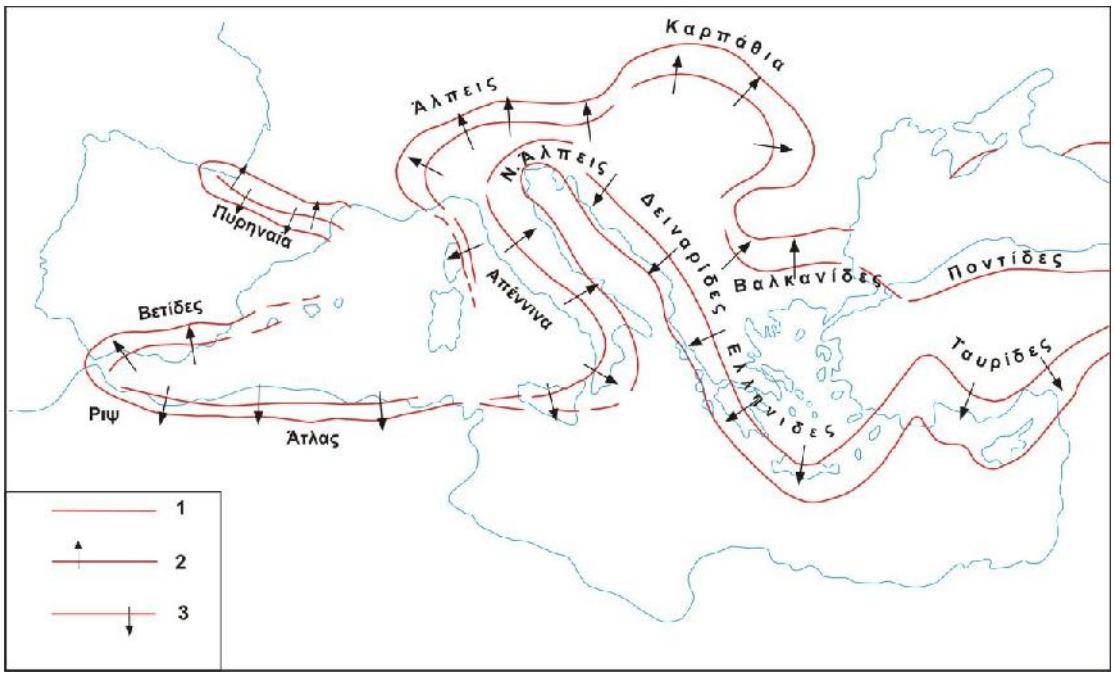

Σχ.3.1: Οι δυο κλάδοι του αλπικού συστήματος της Τηθύος στο χώρο της Μεσογείου
Υπόμνημα: 1- Μέτωπο αλπικής ορογένεσης, 2- Βόρειος κλάδος και φορά κατάκλισης, 3- Νότιος κλάδος και φορά κατάκλισης (Δ. Παπανικολάου,1986)
Fig.3.1: The two limbs of Tethys alpine system in the Mediterranean area. 1, Alpine orogene front. 2, Northern limb and direction of cataclasis. 3, Southern limb direction of cataclasis (D. Papanikolaou,1986).

Οι Ελληνίδες οροσειρές αρχίζουν από την εγκάρσια τεκτονική ανωμαλία Scutari – Pec της Αλβανίας και συνεχίζεται προς Νότο, στην Ηπειρωτική Ελλάδα, όπου έχουν διεύθυνση ΒΒΔ – ΝΝΑ. Στην συνέχεια, ακολουθούν τη διεύθυνση του Ελληνικού Τόξου, το οποίο κάμπτεται προς τα ανατολικά, και δια μέσου των Δωδεκανήσων ενώνονται με τις Ταυρίδες οροσειρές της νότιας Τουρκίας, των οποίων η διεύθυνση είναι Α – Δ.

3.2. ΠΡΟΑΛΠΙΚΑ, ΑΛΠΙΚΑ, ΜΕΤΑΛΠΙΚΑ

Τα πετρώματα, που απαντώνται στον ελλαδικό χώρο, διακρίνονται σε τρεις μεγάλες ομάδες: *προαλπικά, αλπικά* και *μεταλπικά:* Προαλπικά θεωρούνται τα πετρώματα που έχουν ηλικία παλαιοζωϊκή ή αρχαιότερη, αλπικά αυτά που η ηλικία τους είναι

τριαδική έως και κάτω μειοκαινική και μεταλπικά τα πετρώματα με ηλικία νεότερη του Κατώτερου Μειοκαίνου, με εξαίρεση τα μολασσικά ιζήματα, των οποίων η ηλικία είναι και παλαιότερη (μεσοηωκαινική έως μειοκαινική).

Τα τριαδικής – κατωμειοκαινικής ηλικίας αλπικά ιζήματα, που αποτέθηκαν στο αλπικό γεωσύγκλινο και με την πτύχωση τους στον ελλαδικό χώρο σχημάτισαν τις Ελληνίδες ορορσειρές, έχουν διαρθρωθεί σε διάφορες ***γεωτεκτονικές ζώνες***, δηλαδή σε διάφορες μεγάλες γεωλογικές ενότητες, που η κάθε μία από αυτές έχει τους δικούς της λιθολογικούς, παλαιογεωγραφικούς και τεκτονικούς χαρακτήρες που έχουν διαμορφωθεί κατά τη διάρκεια του αλπικού ιζημάτο – ορογενετικού κύκλου.

Οι γεωτεκτονικές ζώνες διακρίθηκαν από τον J. BRUNN, 1956, σε Εξωτερικές και Εσωτερικές. ***Οι Εξωτερικές γεωτεκτονικές ζώνες*** χαρακτηρίζονται από συνεχή ιζηματογένεση, από το Τριαδικό μέχρι το μεγαλύτερο τμήμα του Τριτογενούς και σε μερικές περιπτώσεις μέχρι και το Κατώτερο – Μέσο Μειόκαινο, και έχουν τεκτονισθεί από μία μόνο κύρια ορογενετική φάση, που έλαβε χώρα κατά το Ανώτερο Ηώκαινο, έως και το Κατώτερο – Μέσο Μειόκαινο. Αντίθετα οι ***Εσωτερικές γεωτεκτονικές ζώνες*** χαρακτηρίζονται από δύο κύριες ορογενετικές φάσεις: μία στο τέλος του Ανωτέρου Ιουρασικού - Κατωτερου Κρητιδικού και μία δεύτερη κατά το Τριτογενές. Επιπλέον, οι Εξωτερικές ζώνες χαρακτηρίζονται από την παρουσία σ΄ αυτές οφιολιθικών πετρωμάτων και σε πολλές περιπτώσεις, από συνορογενετική μεταμόρφωση των σχηματισμών τους. Επίσης, ένα άλλο κύριο χαρακτηριστικό τους είναι ότι οι μέσο – ανωκρητιδικοί σχηματισμοί τους είναι επικλυσιγενείς.

Ο κ. J. Aubouin, 1959, θεώρησε ότι στο αλπικό γεωσύγκλινο (Τριαδικό έως Κατώτερο – Μέσο Μειόκαινο), κατά την παλαιογεωγραφική του εξέλιξη, στην περιοχή του ελλαδικού χώρου, διαμορφώθηκε μια σειρά από εναλλασσόμενα επιμήκη υποθαλάσσια υβώματα (rides) και υποθαλάσσιες αύλακες (sillons), που ήταν αποτέλεσμα παλιών (ερκύνιων) πτυχώσεων και της δράσης ενδογενών δυνάμεων κατά τη διάρκεια του αλπικού κύκλου.

Το εναλλασσόμενο αυτό σύστημα υποθαλάσσιων υβωμάτων και αυλακών είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία διαφορετικών παλαιογεωγραφικών χωρών μέσα στο τεράστιο αλπικό γεωσύγκλινο, στον καθένα από τους οποίους έλαβε χώρα διαφορετική ιζηματογένεση.

Έτσι, τελικά, με τις συνθήκες αυτές διαμορφώθηκαν οι διάφορες λιθοστρωματογραφικές σειρές, που χαρακτηρίζουν τις διάφορες γεωτεκτονικές ζώνες.

Η κατηγορία των μεταλπικών σχηματισμών αυτή περιλαμβάνει, όπως αναφέρθηκε όλους τους σχηματισμούς που αποτέθηκαν μετά την τελική πτύχωση των αλπικών σχηματισμών, που στον ελλαδικό χώρο είχε ως αποτέλεσμα το σχηματισμό των Ελληνίδων οροσειρών.

Οι μεταλπικοί αποτελούνται κυρίως από κλαστικά ιζήματα, θαλάσσιας, λιμναίας ή χερσαίας φάσης και βρίσκονται πάντοτε ασύμφωνα πάνω στους υποκείμενους σχηματισμούς. Η απόθεση των σχηματισμών αυτών έγινε κυρίως σε ***τεκτονικές τάφρους***, που δημιουργήθηκαν από τον ρηξιγενή τεκτονισμό των αλπικών οροσειρών. Τα ρήγματα που σχημάτισαν τις τεκτονικές τάφρους είναι στο σύνολο τους ρήγματα κανονικά και με τη δράση δημιούργησαν όχι μόνο τεκτονικές τάφρους αλλά και ***τεκτονικά κέρατα***, με αποτέλεσμα αυτά να μένουν σε τοπογραφικά υψηλότερες περιοχές και με την έντονη διάβρωση τους, να τροφοδοτούν με κλαστικό υλικό τις τεκτονικές τάφρους.

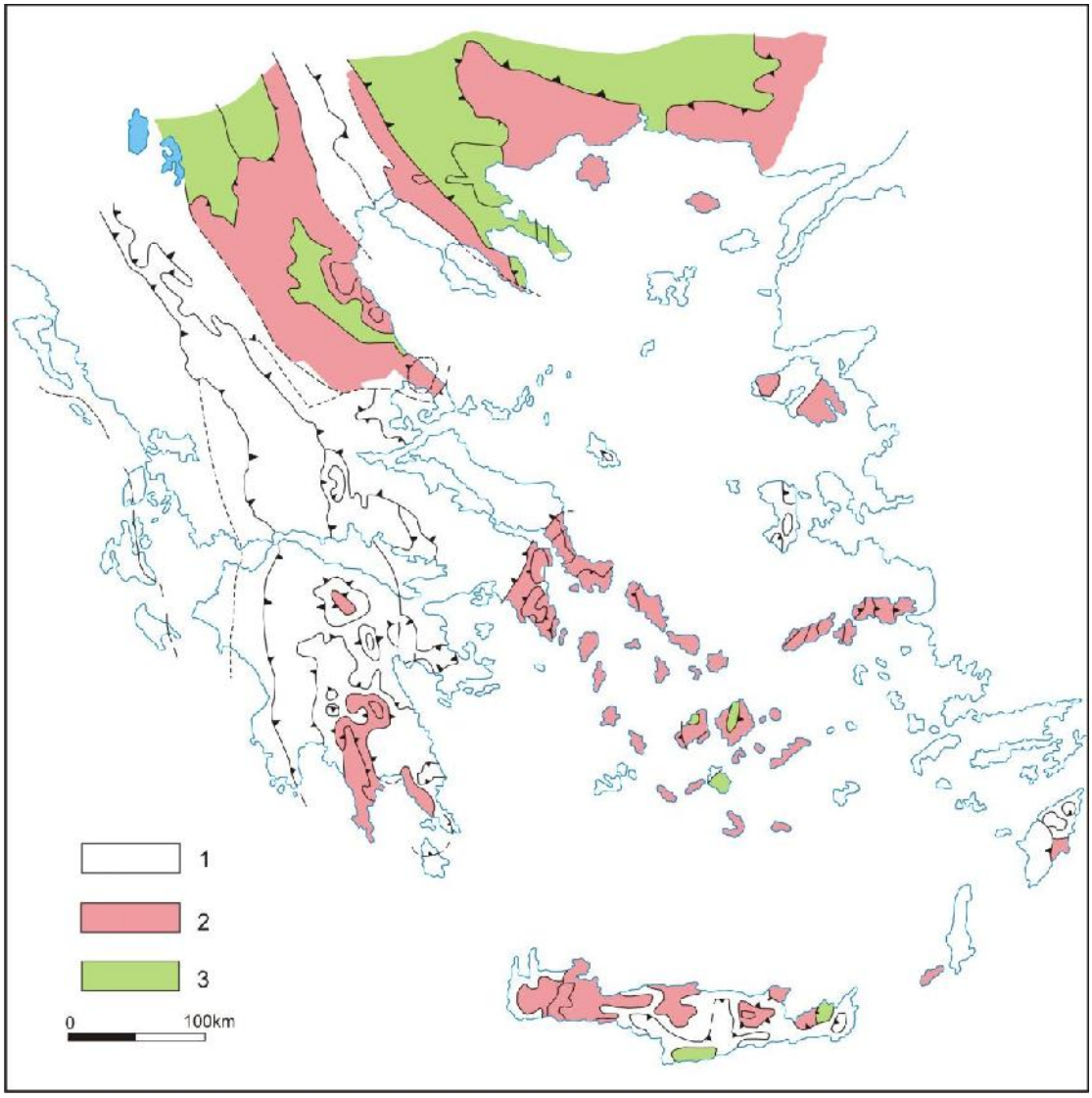

Σχ.3.2: Απλοποιημένος Γεωτεκτονικός χάρτης της Ελλάδας και με διάκριση των μεταμορφωμένων από τις Μη-Μεταμορφωμένες Ελληνίδες και των προ-αλπικών ενοτήτων. 1, Μη –μεταμορφωμένες Ελληνίδες. 2, Μεταμορφωμένες. 3, Προ-αλπικά (κατά Δ. Παπανικολάου, 1985)
Fig.3.2: Simplified Geotectonic map of Greece presenting the Non – Metamorphic Hellenides,1 the Metamorphic Hellenides,2 and the Post- Alpine units,3 (modified from D. Papanikolaou, 1985)

3.3. ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

3.3.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

Η Εύβοια δομείται από γεωλογικές ενότητες οι οποίες ανήκουν, τόσο στις εσωτερικές, όσο και στις εξωτερικές Ελληνίδες ορορσειρές (Σχ.3.2) και από την βάση προς την κορυφή αποτελείται (Σχ. 3.3):
1- Οι Αυτόχθονες ενότητες.
2- Το Νεοελληνικό τεκτονικό κάλυμμα , και
3- Η Πελαγονική ζώνη των μη μεταμορφωμένων σχηματισμών.

3.3.1.1. Οι Αυστόχθονες Ενότητες

ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΛΜΥΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

Η ενότητα αυτή αποτελείται από μια μεγάλου πάχους σειρά μεσοζωϊκών μέχρι και μεσοηωκαινικών μαρμάρων με παρεμβολές σχιστόλιθων, που παλαιότερα, στην Εύβοια, ήταν γνωστό ως ***Μάρμαρα Αλμυροπόταμου***, και από σχηματισμούς

μεταφλύσχη που είναι κυρίως σχιστόλιθοι με ενστρώσεις μαρμάρων σημαντικού, μερικές φορές, πάχους.
Τα μάρμαρα της Ενότητας Αλμυροποτάμου είχαν θεωρηθεί, παλαιότερα, ως μέλη της Αττικοκυκλαδικής μάζας και είχε δοθεί σ` αυτά ηλικία παλαιοζωική ή και προπαλαιοζωϊκή.
Οι σχηματισμοί της Ενότητας αυτής απαντώνται στην νότια Εύβοια (***Σειρά Αλμυροποτάμου***) όπου εμφανίζονται με μορφή ενός μεγάλου τεκτονικού παραθύρου (Σχ. 3.3).
Πάνω στους σχηματισμούς της Ενότητας Αλμυροπόταμου είναι επωθημένοι οι σχηματισμοί του Νεοελληνικού τεκτονικού καλύμματος, που στη Νότια Εύβοια περιλαμβάνει τη μεγάλη πάχους σειρά των Στύρων – Όχης (Σχ.3.4).

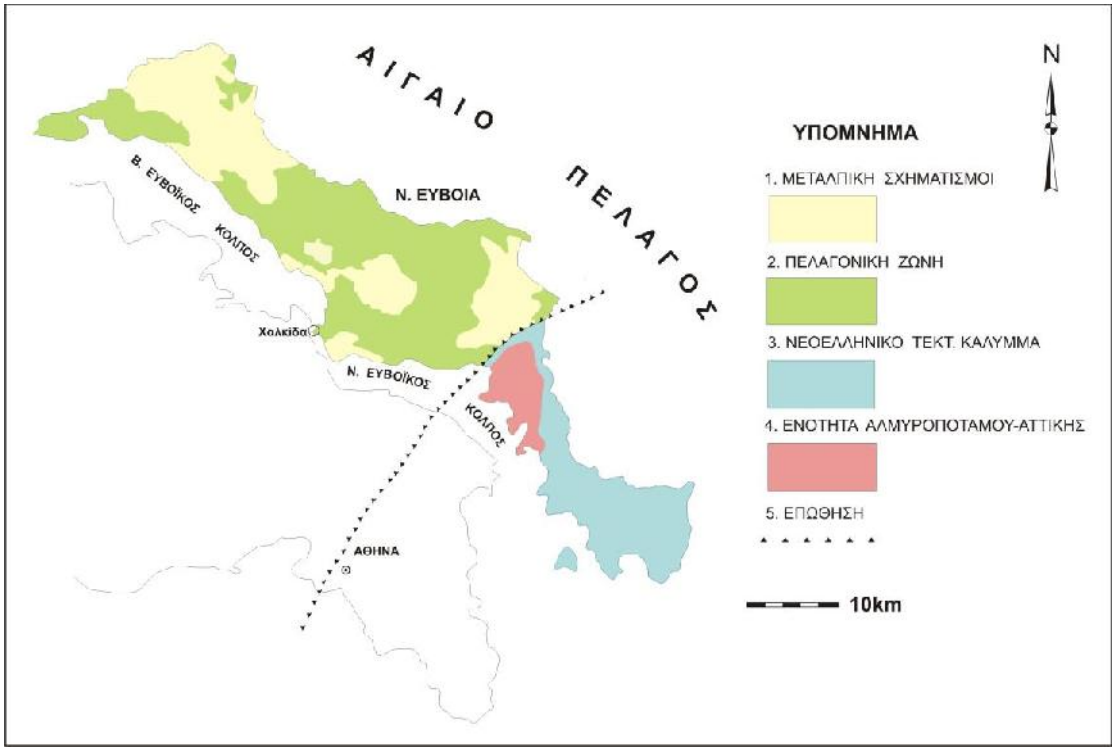

Σχ.3.3: Γεωτεκτονικός χάρτης της Εύβοιας, (από Γ. Κατσικάτσο,1988)
Fig.3.3: Geotetonic map of Euboea (modified by G. Katsikatsos, 1988

3.3.1.2. Σχηματισμοί του Νεοελληνικού Τεκτονικού Καλύμματος (Κυανοσχιστόλιθοι)

Οι σχηματισμοί της Ενότητας του Νεοελληνικού τεκτονικού καλύμματος καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο τμήμα της Νότιας Εύβοιας και αποτελούν μια συνεχή σειρά σχηματισμών μεγάλου πάχους, τη Σειρά ***Στύρων – Όχης,*** που διακρίνεται, από τα κάτω προς τα πάνω, σε τρεις κύριους λιθοστρωματογραφικούς ορίζοντες: τους *Σχιστόλιθους Τσακαίων*, τα *Μάρμαρα – Σιπολίνες Στύρων* και τους *Σχηματισμούς Όχης* (Σχ.3.3και Σχ.3.5).

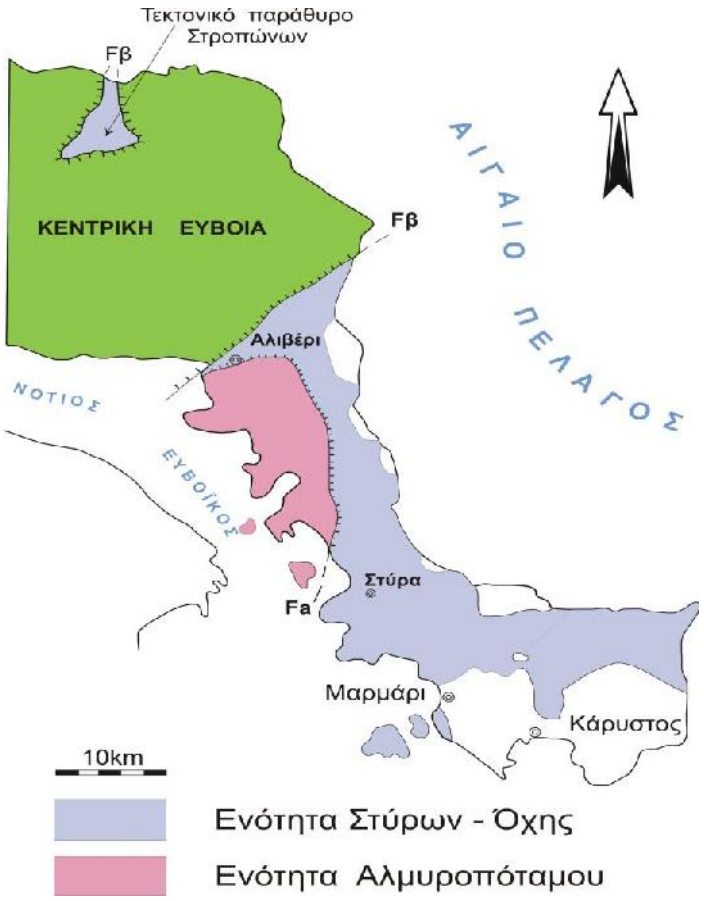

Σχ.3.4: Σχηματικός τεκτονικός χάρτης της Νότιας Εύβοιας (Κατά P. VERGELY, 1984)
Fa: Τεκτονική επαφή της Ενότητας Στύρων – Όχθης και της Ενότητας Αλμυροποτάμου, Fβ: τεκτονική επαφή των σχηματισμών της Νότιας Εύβοιας (του Νεοελληνικού καλύμματος) και της Κεντρικής Εύβοιας (της Πελαγονικής ζώνης)
Fig.3.4: Schematic tectonic map of southern Euboea (modified by P. GERGELY, 1984)
Fa, Fβ, tectonic contact with indications of the displacement by teeth on the side oh the relatively decedent block

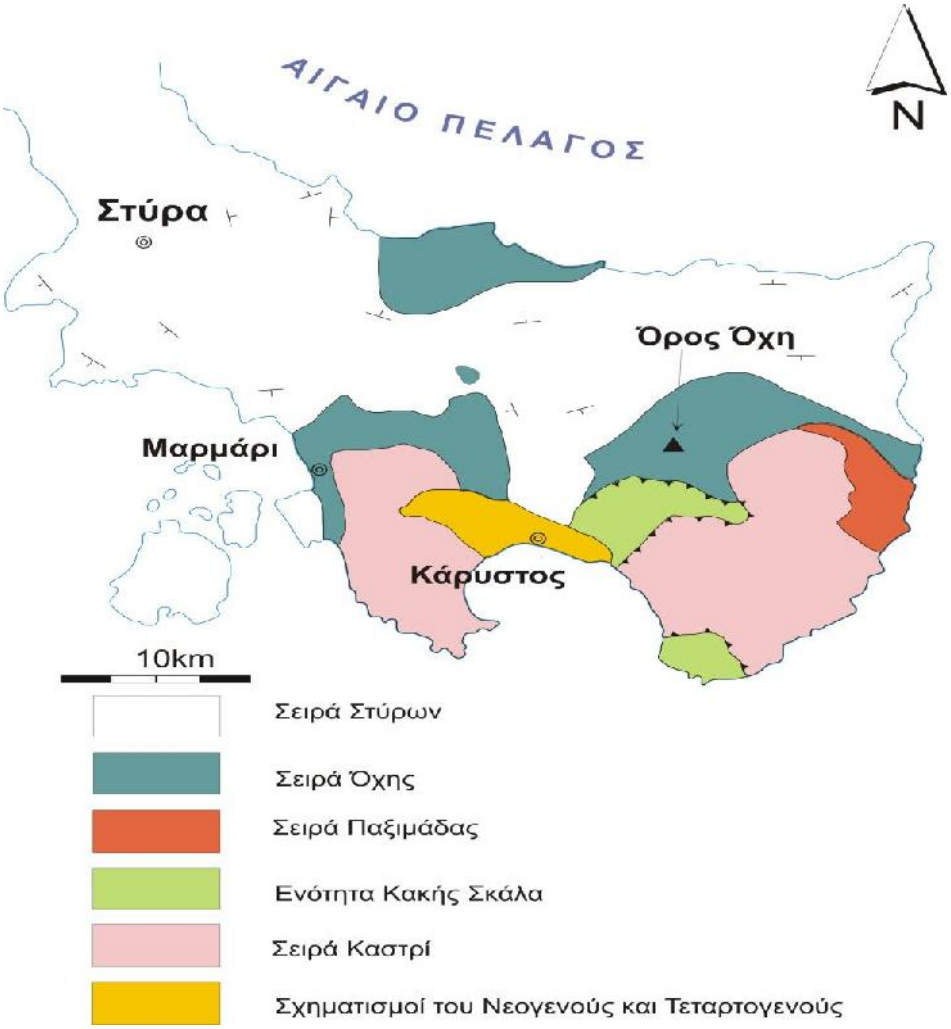

Σχ.3.5: Τεκτονικός χάρτης του Νοτίου τμήματος της Νότιας Εύβοιας (κατά PH. BAVAY, 1980)
Fig.3.5: Tectonic map of southern Euboea - Karistos area (modified PH.BRVAY, 1980)

3.3.1.3. Πελαγονική

Γενικά: Η ονομασία Πελαγονική Ζώνη δόθηκε για πρώτη φορά από τον J. Aubouin, 1959, ο οποίος περιέλαβε σ` αυτήν: α) όλες τις «Μάζες» μεταμορφωμένων πετρωμάτων που απαντώνται στο χώρο της Δυτικής Μακεδονίας, της Ανατολικής Θεσσαλίας, της Εύβοιας, της Αττικής και των Κυκλάδων και β) το υπερκείμενο στις «Μάζες» αυτές ιζηματογενές κάλυμμα σχηματισμών, νεοπαλαιοζωικής – μεσοζωικής ηλικίας, των οποίων η ιζηματογένεση έλαβε χώρα σ΄ ένα εκτεταμένο υποθαλάσσιο ύβωμα (ride), το πελαγονικό ύβωμα, που παρεμβαλλόταν μεταξύ των υποθαλάσσιων αυλάκων (sillons) του Αξιού (ανατολικά) και της Πίνδου (δυτικά). Ο J. Aubouin, 1959, ονόμασε, επίσης, *Υποπελαγονική ζώνη* τη δυτική παρυφή της Πελαγονικής ζώνης, δηλαδή την περιοχή μετάβασης του πελαγονικού υβώματος προς την βαθιά αύλακα της Πίνδου. Βασική αιτία της διάκριση αυτής ήταν η παρουσία στη δυτική αυτή περιοχή της Πελαγονικής ζώνης μεγάλων μαζών οφιολιθικών πετρωμάτων, οι οποίες, με τις τότε αντιλήψεις, είχαν θεωρηθεί ότι είχαν την προέλευση τους από μαγματικό υλικό που είχε εκβληθεί από μεγάλα ρήγματα της δυτικής παρυφής του πελαγονικού υβώματος και ότι το υλικό αυτό είχε εκχυθεί μέσα σε ιζήματα της προς τα δυτικά ευρισκόμενης μεταβατικής θάλασσας προς την αύλακα της Πίνδου.
Ο J. Brunn, 1956, είχε ονομάσει την Πελαγονική ζώνη «Πελαγονική Μάζα με το ιζηματογενές κάλυμμά της» και την Υποπελαγονική ζώνη «Ενδιάμεση ζώνη».
Επίσης, πολύ νωρίτερα, ο C. Renz, 1940, είχε ονομάσει «Πελαγονική Μάζα» το σύνολο των μεταμορφωμένων πετρωμάτων που απαντάται στο χώρο της Δυτικής

Μακεδονίας, της Ανατολικής Θεσσαλίας, της Βόρειας Εύβοιας και των Βόρειων Σποράδων. Παράλληλα, ονόμασε τη σειρά σχηματισμών που καταλαμβάνει τον προς τα δυτικά και νότια της «Πελαγονικής Μάζας» χώρο, δηλαδή τις περιοχές της Όθρυος, της Κεντρικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, και της Κεντρικής Εύβοιας, *Ζώνη ή Σειρά της Ανατολικής Ελλάδας*.

Τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της ζώνης αυτής, στα οποία βασίστηκε ο C. Renz για τη διάκρισή της ήταν κυρίως η παρουσία σε αυτήν των επικλυσιγενών μέσο – ανωκρητιδικών σχηματισμών, καθώς επίσης η κατά κανόνα παρουσία, κάτω από τους μέσο – ανωκρητιδικους επικλυσιγενείς σχηματισμούς της ζώνης αυτής, μιας διάπλασης σχιστοκερατόλιθων με οφιόλιθους, την οποία ονόμασε «Σχιστοκερατολιθική διάπλαση με οφιόλιθους».

Η ζώνη Ανατολικής Ελλάδας του C. Renz, ταυτίζεται πολλές φορές, σήμερα με την Υποπελαγονική ζώνη του J. Aubouin. Η ταύτιση, όμως, αυτή κατά πολλούς, δεν είναι διαικολογημένη, επειδή, όπως αναφέρθηκε, η διάκριση των δυο αυτών ζωνών βασίστηκε σε διαφορετικά κριτήρια, με αποτέλεσμα και τα γεωγραφικά όρια των δυο αυτών ζωνών να διαφέρουν σημαντικά.

Σχετικά, αναφέρεται, ότι ο παλαιογεωγραφικός χώρος της Υποπελαγονικής ζώνης, κατά τον J. Aubouin ήταν γενικά η, προς τα δυτικά μεταβατική περιοχή του πελαγονικού υβώματος (προς τη βαθιά θάλασσα της Πίνδου), με αποτέλεσμα να έχουμε σ΄ αυτή μεταβατικά ιζήματα, από τα νηριτικά προς τα πελαγικά. Επίσης, ήταν η περιοχή έκχυσης οφιολιθικού μάγματος, με τις τότε αντιλήψεις. Αντίθετα, στην ζώνη Ανατολικής Ελλάδας το κύριο γνώρισμα για τη διάκριση της ήταν η μέσο – ανωκρητιδική επίκλυση της περιοχής αυτής, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι υποκείμενοι της επίκλυσης αυτής σχηματισμοι, οι οποίοι μπορούσε να είναι τόσο σχηματισμοί της τότε «Σχιστοκερατολιθικής διάπλασης με οφιόλιθους» όσο και τριαδικά – ιουρασικά ιζήματα ρηχής θάλασσας του πελαγονικού υβώματος. Αποτέλεσμα των διαφορετικών αυτών κριτηρίων διάκρισης των δυο αυτών ζωνών είναι να υπάρχουν περιοχές οι οποίες, ενώ περιλαμβάνονται π.χ. στη ζώνη Ανατολικής Ελλάδας του C. Renz, δεν περιλαμβάνονται στην Υποπελαγονική ζώνη του J. Aubouin.

Οι τριαδικοί-ιουρασικοί σχηματισμοί της Υποπελαγονικής ζώνης του J. Aubouin, έπειτα από συγκριτικές μελέτες που έγιναν στο ευρύτερο πελαγικό χώρο, διαπιστώθηκε ότι είναι όμοιοι με τους τριαδικοϊουρασικούς σχηματισμούς της Πελαγονικής ζώνης ή «μάζας». Η μόνη διαφορά την οποία αυτοί παρουσιάζουν είναι ότι οι μεν τριαδικοϊουρασικοί σχηματισμοί της Υποπελαγονικής ζώνης είναι αμεταμόρφωτοι, ενώ οι της ίδιας ηλικίας σχηματισμοί της Πελαγονικής ζώνης είναι μεταμορφωμένοι και η δευτερογενής αυτή διαφορά συνετέλεσε, ουσιαστικά, στη διάκριση τους, παλαιότερα, σε δυο ζώνες. Η διαπίστωση ότι εκτός από τη μεταμόρφωση δεν υπάρχουν άλλες ουσιώδεις διαφορές μεταξύ της Υποπελαγονικής και της Πελαγονικής ζώνης, οδήγησε τον J. Ferriere, 1976, να προτείνει την εγκατάλειψη του όρου «Υποπελαγονική ζώνη» και αυτό έχει γίνει αποδεκτό.

Σήμερα, οι δυο παλιές ζώνες (Υποπελαγονική και Πελαγονική) θεωρούνται ότι αποτελούν μια ενιαία ζώνη, την Πελαγονική, η οποία έχει διακριθεί σε <u>Πελαγονική ζώνη μη μεταμορφωμένων σχηματισμών</u>, που γεωγραφικά συμπίπτει, γενικά, με την άλλοτε Υποπελαγονική ζώνη, και σε <u>Πελαγονική ζώνη μεταμορφωμένων σχηματισμών</u>, που συμπίπτει με την άλλοτε Πελαγονική ζώνη ή «Μάζα» του C. Renc.

Η ενιαία αυτή Πελαγονική ζώνη, από το Μέσο – Ανώτερο Τριαδικό μέχρι και το Ανώτερο Ιουρασικό, αποτελούσε ένα εκτεταμένο υποθαλάσσιο ύβωμα, στο οποίο γινόταν ανθρακική ιζηματογένεση. Στην συνέχεια, το ύβωμα αυτό, στο τέλος του Ανωτέρου Ιουρασικού – Κατώτερου Κρητιδικού, τεκτονίστηκε από δυο ορογενετικές φάσεις και δέχτηκε τεράστιες οφιολιθικές μάζες, που προήλθαν τόσο από τον ωκεανό που βρισκόταν ανατολικά του πελαγονικού αυτού υβώματος (τον ωκεανό της Αλμωπίας) όσο και από τον ωκεανό που βρισκόταν δυτικά του υβώματος αυτού (το Μαλιακό).

Το πελαγονικό υποθαλάσσιο ύβωμα, μαζί με τις οφιολιθικές μάζες που προήλθαν από τους παραπάνω ωκεανούς, δέχτηκε επίσης, κατά το τέλος του Ανώτερου Ιουρασικού – Κατ. Κρητιδικού, με επώθηση, και ένα σύνολο από διάφορες σειρές σχηματισμών βαθιάς έως ωκεάνιας θάλασσας.
Στη συνέχεια, ο παλαιογεωγραφικός χώρος της Πελαγονικής ζώνης αναδύθηκε και, αφού διαβρώθηκε έντονα, θαλάσσευσε και πάλι κατά το Μέσο – Ανώτερο Κρητιδικό, με αποτέλεσμα την ασύμφωνη απόθεση ανθρακικών ιζημάτων μέχρι και του τέλους του Ανωκρητιδικού. Τέλος, ο χώρος αυτός δέχτηκε κλαστικά ιζήματα φλύσχη.

Η Πελαγονική ζώνη μη μεταμορφωμένων σχηματισμών κατέχει, γενικά, το δυτικό περιθώριο του πελαγονικού υβώματος. Εμφανίζεται στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα (ανατολικά των ζωνών Βοιωτικής και Παρνασσού), στην περιοχή Όθρυος, στον ορεινό όγκο της Πίνδου και σε μερικά νησιά των Κυκλάδων, όπου αυτή αποτελεί την Ανώτερη τεκτονική Ενότητα του κυκλαδικού χώρου. Επίσης, η ζώνη αυτή συνεχίζεται προς τα βόρεια, στην Αλβανία, με το όνομα ζώνη mirdita και στην Γιουγκοσλαβία με το όνομα ζώνη serbe.
Η μη μεταμορφωμένη αυτή ζώνη, στην περιοχή της Πίνδου, είναι επωθημένη προς τα δυτικά (μαζί με τη μεταμορφωμένη Πελαγονική ζώνη) πάνω στην ζώνη της Πίνδου, ενώ στην Κεντρική Στερεά Ελλάδα είναι επωθημένη πάνω στην Βοιωτική και τον Παρνασσό. Επίσης, η ζώνη αυτή προς τα νότια, στις περιοχές της Αττικής και της Νότιας Εύβοιας, είναι επωθημένη πάνω στις μεταμορφωμένες Ενότητες των περιοχών αυτών.

3.3.1.4. Διάρθρωση της Πελαγονικής Ζώνης

Η Πελαγονική ζώνη μη μεταμορφωμένων σχηματισμών, στον ελλαδικό χώρο, από κάτω προς τα πάνω, αποτελείται από:
- Ένα παλαιοζωικό κρυσταλλικό υπόβαθρο.
- Νεοπαλαιοζωικούς ημιμεταμορφωμένους, κυρίως κλαστικούς, σχηματισμούς.
- σχηματισμούς του Κατώτερου – Μέσου Τριαδικού (κλαστικούς σχηματισμούς, εκρηξιγενή πετρώματα και ασβεστόλιθους)
- Μη μεταμορφωμένους ανθρακικούς σχηματισμούς του Μέσου – Ανώτερου Τριαδικού – Ανώτερου Ιουρασικού.
- Επωθημένες μεγάλες μάζες οφιολιθικών πετρωμάτων, πάνω στους προηγούμενους ανθρακικούς σχηματισμούς, που συνοδεύονται από ιζήματα βαθιάς θάλασσας, συμπερλαμβανομένων και των σχηματισμών της Μαλιακής ζώνης και γενικότερα του Ηωελληνικού τεκτονικού καλύμματος.
- Επικλυσιγενείς ανωκρητιδικούς ασβεστόλιθους.
- Ιζήματα φλύσχη.

Αναλυτικότερα οι σχηματισμοί μη μεταμορφωμένης Πελαγονικής έχουν ως εξής (Σχ.3.3 και Σχ.6):
1) Το κρυσταλλικό υπόβαθρο: Εμφανίζεται στις περιοχές Γαλιτσάδων – Αιδηψού, της Βόρειας Εύβοιας και Στροπώνων – Μετοχίου, της Κεντρικής Εύβοιας. Η ηλικία των αρχικών σχηματισμών του υποβάθρου αυτού και της μεταμόρφωσης τους είναι προμεσολιθανθρακοφόρα. Αυτό προκύπτει από τα μεσολιθανθρακοφόρας ηλικίας απολιθώματα που βρέθηκαν στους υπερκείμενους του κρυσταλλικού υποβάθρού νεοπαλαιοζωικούς σχηματισμούς στην περιοχή της Κεντρικής Εύβοιας.
Οι σχηματισμοί του κρυσταλλικού υποβάθρου έχουν σημαντική εξάπλωση στην Βόρεια Εύβοια, όπου το ορατό τους πάχος φτάνει τα 800μ. Είναι κυρίως βιοτιτικοί και διμαμαρυγιακοί γνεύσιοι και γνευσιοσχιστόλιθοι, που κατά θέσεις μεταπίπτουν σε μειγματίτες. Επίσης, πολλές φορές, και κυρίως στα ανώτερα μέλη του κρυσταλλικού αυτού υποβάθρου, απαντώνται, με μορφή ενστρώσεων ποικίλου πάχους, μαρμαρυγιακοί και αμφιβολιτικοί σχιστόλιθοι και μερικές φορές αμφιβολίτες. Από το κρυσταλλικό υπόβαθρο της Βόρειας Εύβοιας απουσιάζουν παντελώς τα ανθρακικά πετρώματα. Απεναντίας, στην Κεντρική Εύβοια απαντώνται σ΄ αυτό ενστρώσεις λευκών μαρμάρων.

2) Οι νεοπαλαιοζωικοί σχηματισμοί: Είναι λίγο ή καθόλου μεταμορφωμένοι και βρίσκονται με ασυμφωνία επίκλυσης πάνω στο κρυσταλλικό υπόβαθρο. Το πάχος τους φτάνει σε μερικές περιοχές, όπως στην Κεντρική Εύβοια, τις πολλές εκατοντάδες μέτρα. Είναι κλαστικά πετρώματα, με ενστρώσεις ασβεστόλιθων, κυρίως στα ανώτερα μέλη τους (στο Πέρμιο). Η επίκλυση των κλαστικών αυτών πετρωμάτων, που στο σύνολο τους αποτελούν μια σειρά σχηματισμών, γίνεται άλλοτε στο Λιθανθρακοφόρο (Κεντρική Εύβοια) και άλλοτε στο Πέρμιο (Βόρεια Εύβοια).
Η νεοπαλαιοζωική αυτή σειρά σχηματισμών αποτελείται από λεπτόκοκκους και χονδρόκοκκους ψαμμίτες και σχιστοψαμμίτες, τυπικούς αρκόζες και γραουβάκες και κατά θέσεις αργιλικούς σχιστόλιθους και φυλλίτες σε εναλλαγές μεταξύ τους. Τοπικά απαντώνται, επίσης, παρεμβολές μικρού πάχους μικρο-κροκαλολατυποπαγών, που αποτελούνται κυρίως από κροκαλολατύπες γνευσιακές – γνευσιοσχιστολιθικές και σχιστολιθικές. Επίσης, στην σειρά αυτή, και κυρίως στο ανώτερο τμήμα της, παρεμβάλλονται με μορφή ενστρώσεων απολιθωματοφόροι ασβεστόλιθοι, κατά κανόνα σκοτεινόχρωμοι και λιγότεροι ανοιχτότεφροι. Το πάχος των ενστρώσεων αυτών κυμαίνεται από λίγα έως και τα 100μ.σε μερικές περιπτώσεις.

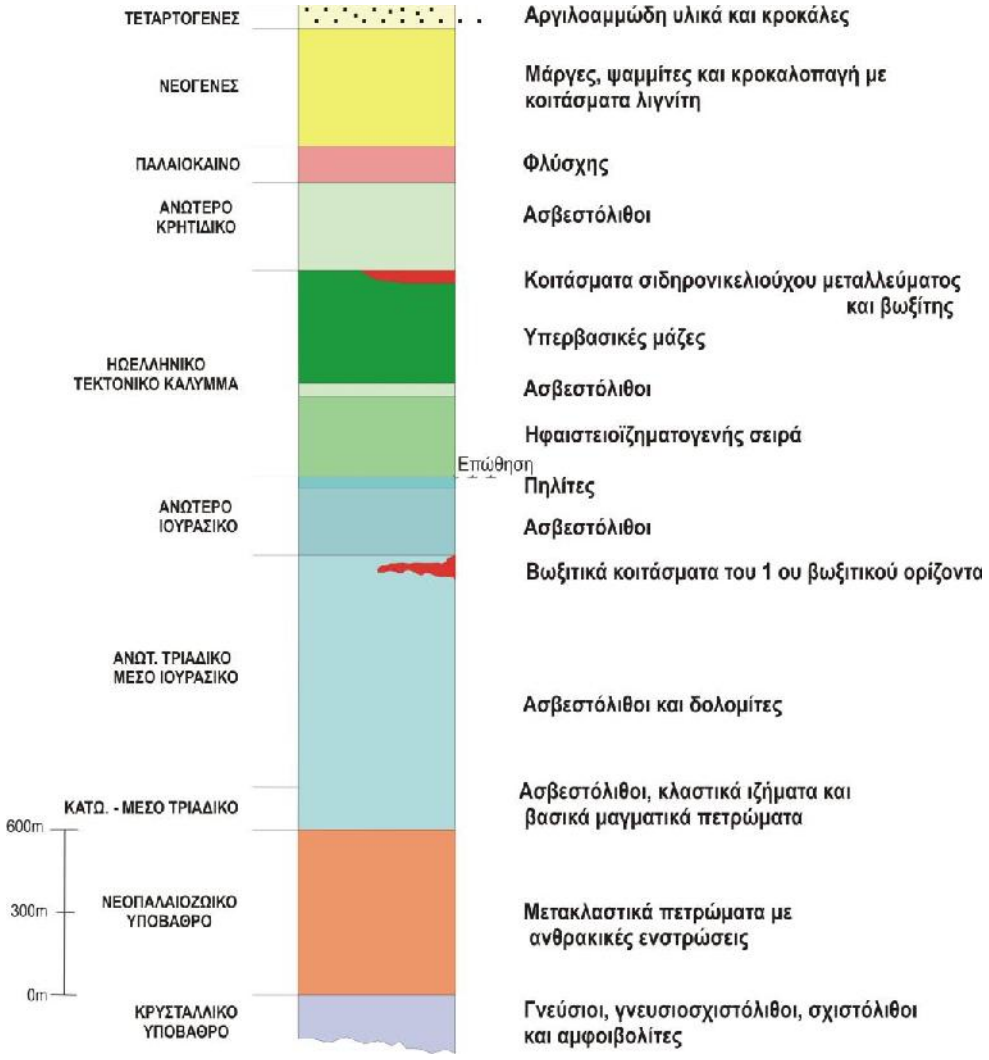

Σχ.3.6: Στρωματογραφική Στήλη της Πελαγονικής Ζώνης μη Μεταμορφωμένων της Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας. (Κατά G. KATSIKATSOS. In G. KATSIKATSOS et al, 1986)
Fig.3.6: Columnar section of the Pelagonian Zone non metamorphic of the central and northern Euboea (Κατά G. KATSIKATSOS. In G. KATSIKATSOS et al, 1986)

Νεοπαλαιοζωικοί κλαστικοί σχηματισμοί απαντώνται σε πολλές περιοχές του χώρου της Πελαγονικής (μη μεταμορφωμένων), τα κλαστικά υλικά των σχηματισμών αυτών έχουν την προέλευση τους από τις ερκύνιες οροσειρές.
Στην Κεντρική Εύβοια: Απαντώνται μέσο-άνω-λιθανθρακοφόροι σχηματισμοί με σχιστοψαμμίτες και σερικιτικούς σχιστόλιθους, μεγάλου πάχους (700μ. περίπου) και κλαστικά πετρώματα με πολλές ανθρακικές ενστρώσεις του Περμίου.
Στην Βόρεια Εύβοια: Εμφανίζονται ψαμμίτες, αρκόζες αργιλικοί σχιστόλιθοι με ενστρώσεις ανθρακικές του Περμίου, που το πάχος τους κυμαίνεται από 0 έως 400μ. λόγω της ανισόπαχης απόθεσης τους και της διάβρωσης τους που έλαβε χώρα κατά το Κατώτερο Τριαδικό.

3) Οι σχηματισμοί του Κατώτερου – Μέσο Τριαδικού: Οι σχηματισμοί αυτοί αποτελούνται βασικά από τρεις κατηγορίες πετρωμάτων: α) Αργιλιοψαμμιτικά πετρώματα, β) βασικά εκρηξιγενή πετρώματα με τους τόφφους τους και γ) ασβεστόλιθοι αβαθούς, γενικά, θάλασσας, που απαντώνται με μορφή φακοειδών ενστρώσεων, με πλούσια, πολλές φορές, χαρακτηριστική πανίδα του Κατώτερου – Μέσου Τριαδικού. Το πάχος των ασβεστολιθικών αυτών ενστρώσεων, φτάνει μερικές φορές τα 150μ. Κατά θέσεις οι ασβεστόλιθοι είναι πελαγικοί με χρώμα ερυθρό και περιέχουν Filaments και μικρούς Αμμωνίτες.
Κατά κανόνα οι κάτω – μεσοτριαδικοί αυτοί σχηματισμοί, που το πάχος τους σε πολλές περιπτώσεις υπερβαίνει τα 500μ., βρίσκονται με ασυμφωνία επίκλυσης πάνω στους παλαιότερους σχηματισμούς.
4) Οι Ανωτριαδικοί – ανωιουρασικοί ασβεστόλιθοι και δολομίτες: Είναι ανθρακικά ιζήματα μεγάλου πάχους, πολλές φορές περισσότερο από 1000μ., που έχουν αποτεθεί σε αβαθή θάλασσα, η περιοχή της οποίας αποτελούσε μια εκτεταμένη υποθαλάσσια τράπεζα (plateforme).
Η σχέση των ανωτριαδικών – ανωιουρασικών ανθρακικών σχηματισμών με τους υποκείμενους σ΄ αυτούς κάτω- μεσοτριαδικούς σχηματισμούς είναι κατά κανόνα σχέση ασυμφωνίας. Υπάρχουν, όμως, και περιοχές στις οποίες αυτοί βρίσκονται σε στρωματογραφική ασυμφωνία.
Η έναρξη των ανωτριαδικών – ανωιουρασικών ασβεστόλιθων και δολομιτών γίνεται κατά κανόνα με ασβεστόλιθους αβαθούς θάλασσας. Σε μερικές, όμως περιοχές, η έναρξη τους γίνεται με ασβεστόλιθους που φέρνουν διαστρώσεις ή βολβούς πυριτόλιθων, σχετικά βαθιάς θάλασσας, που περιέχουν *Filaments* και εναλάσσονται με κερατόλιθους. Επίσης, σε μερικές περιπτώσεις, η έναρξη των ανθρακικών αυτών σχηματισμών γίνεται νωρίτερα.
Η προς τα πάνω εξέλιξη των ανθρακικών αυτών ιζημάτων είναι συνεχής μέχρι και το Ανώτερο Ιουρασικό, με μια διακοπή της ιζηματογένεσης, μεταξύ του Μέσου και του Ανώτερου Ιουρασικού (του Κιμμερίδιου), λόγω ανάδυσης της περιοχής. Στη βάση των επικλυσιγενών ανωιουρασικών με *Cladocoropsis mirabilis* ασβεστόλιθων του Κιμμερίδου της ασυμφωνίας αυτής απαντώνται βωξιτικά κοιτάσματα μικρών διαστάσεων. Η ανάδυση αυτή της περιοχής φαίνεται ότι οφείλεται στην πρώιμη ορογενετική φάση JE1, η οποία βορειοανατολικότερα στο ελλαδικό χώρο ήταν η αιτία του «κλεισίματος» του ωκεάνιου της Αλμωπίας και των άλλων μικρών ωκεάνιων λεκανών της παιονικής περιοχής.

5) Οι σχηματισμοί του οφιολιθικού τεκτονικού καλύμματος με τα συνοδά βαθιάς θάλασσας ιζήματα: Το τεκτονικό αυτό κάλυμμα, που έχει ονομαστεί ***Ηωελληνικό τεκτονικό κάλυμμα,*** V. Jacobshagen et al.,1976, περιλαμβάνει σχηματισμούς που έχουν την προέλευση τους από τον ωκεανό, που κατά τους παραπάνω μελετητές, υπήρχε κατά το Τριαδικό–Ιουρασικό ανατολικά του πελαγονικού υβώματος και «έκλεισε» στις αρχές του Κατώτερου Κητιδικού, με αποτέλεσμα την εκβολή απ΄ αυτόν των εν λόγω σχηματισμών και την προώθηση και τοποθέτηση τους πάνω από την τριαδικό-ιουρασική υποθαλάσσια ανθρακική τράπεζα της Πελαγονικής ζώνης. Πρόκειται δηλαδή για σχηματισμούς ωκεάνιας

περιοχής από οφιολιθικά πετρώματα και βαθιάς θάλασσας ιζήματα, που στο σύνολο τους αποτελούν ένα πρώιμο τεκτονικό κάλυμμα επωθημένο πάνω στην ανθρακική τράπεζα της Πελαγονικής ζώνης. Η έκταση του Εωελληνικού τεκτονικού καλύμματος είναι πολύ μεγάλη και παρά την προανωκρητιδική διάβρωση του, ένα σημαντικό τμήμα της προανωκρητιδικής πελαγονικής σειράς καλύπτεται από σχηματισμούς του καλύμματος αυτού. Εκτεταμένες εμφανίσεις σχηματισμών του Ηωελληνικού τεκτονικού καλύμματος απαντώνται σε πολλές περιοχές της Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας και άλλων περιοχών.

Εκτός όμως από την παραπάνω άποψη, κατά την οποία γίνεται δεκτό ότι ο ανατολικά του πελαγονικού υβώματος ωκεανός, δηλαδή ο ωκαενός της Αλμωπίας, «έκλεισε» κατά τις αρχές του Κατωτέρου Κρητιδικού, υπάρχει και η περισσότερο παραδεκτή άποψη κατά την οποία υποστηρίζεται ότι ο ωκεανός της Αλμωπίας «έκλεισε» κατά το τέλος του Ανώτερου Ιουρασικού (πριν από το Τιθώνιο), με την ορογενετική φάση JE1, P. Vergely, 1984 κ.ά.. Επίσης υποστηρίζεται ότι οι οφιολιθικές μάζες με τα συνοδά βαθιάς θάλασσας ιζήματα, που «εκβλήθηκαν» με το «κλείσιμο» του ωκεανού της Αλμωπίας έχουν, σχεδόν στο σύνολο τους, διαβρωθεί από την προτιθώνια διάβρωση της περιοχής και ότι μόνο οι οφιολιθικές μάζες (πλην του Βούρινου) με τα συνοδά ιζήματα βαθιάς θάλασσας που βρίσκονται στο χώρο της Πελαγονικής ζώνης δεν έχουν προέλθει από τον ωκεανό της Αλμωπίας, αλλά από το Μαλιακό ωκεανό, που βρισκόταν δυτικά του πελαγονικού υβώματος και «έκλεισε» κατά τις αρχές του Κατωτέρου Κρητιδκιού, με την ορογενετική φάση JE2, η οποία είχε ώθηση προς τα ανατολικά.

Οι παραπάνω ωκεάνιας προέλευσης επωθημένοι σχηματισμοί στο χώρο της Πελαγονικής ζώνης μη μεταφορφωμένων σχηματισμών, οι οποίοι, όπως αναφέρθηκε, κατά την επικρατέστερη άποψη, έχουν προέλθει από το Μαλιακό ωκεανό και συνιστούν το Ηωελληνικό τεκτονικό κάλυμμα (ονομάζεται και «προανωκρητιδικό»), είναι δυνατό να διακριθούν στα εξής κύρια σύνολα σχηματισμών: **α)** ηφαιτειοϊζηματογενείς σχηματισμοί, **β)** μάζες υπερβασικών πετρωμάτων και **γ)** διάφορες πλήρεις σειρές τριάδικο-ιουρασικών σχηματισμών βαθιάς θάλασσας και των παρυφών της.

Ηφαιστειοϊζηματογενείς σχηματισμοί: Πρόκειται για σχηματισμούς οι οποίοι συνίστανται από: 1) Ιζήματα βαθιάς θάλασσας (ωκεανού) και των παρυφών της, όπως ραδιολαρίτες, πηλίτες και λεπτομερείς ασβεστόλιθοι με διαστρώσεις πυριτόλιθων, οι οποίοι κατά κανόνα περιέχουν Filaments και 2) υποθαλάσσιες εκχύσεις βασικών εκρυξιγενών πετρωμάτων, όπως βασαλτών και διαβασών, οι οποίοι έχουν υποστεί έντονη σπιλιτίωση και εμφανίζονται, γενικά, με μορφή pillow lava.

Οι ηφαιστειοϊζηματογενείς αυτοί σχηματισμοί βαθιάς θάλασσας συνήθως υπόκεινται των υπερβασικών μαζών και είναι επωθημένοι πάνω σε τριαδικοϊουρασικά ανθρακικά πετρώματα της Πελαγονικής ζώνης μη μεταμορφωμένων σχηματισμών, που είναι κυρίως ανωιουρασικής ηλικίας. Στη βάση τους οι σχηματισμοί αυτοί, των οποίων το πάχος, συνήθως υπερβαίνει τα 300μ., είναι έντονα τεκτονισμένοι και «ανακατεμένοι» και συνιστούν ένα τυπικό mélange σχηματισμών.

Πολλές φορές στη βάση των ηφαιστειοϊζηματονενών αυτών σχηματισμών έχουν τεκτονικά «παρεισφρύσει» και άλλοι σχηματισμοί, οι οποίοι δεν προέρχονται από τη βαθιά θάλασσα ή από τις παρυφές της, αλλά έχουν «ξεριζωθεί» από το υποκείμενο πελαγονικό ύβωμα και έχουν παρασυρθεί από το Ηωελληνικό τεκτονικό κάλυμμα κατά την προώθηση του πάνω στους σχηματισμούς του υβώματος αυτού.

Μάζες υπερβασικών πετρωμάτων: Οι μάζες αυτές βρίσκονται τεκτονικά τοποθετημένες, συνήθως, πάνω στους ηφαιστειοϊζηματογενείς σχηματισμούς, με μορφή ενός δεύτερου τεκτονικού καλύμματος και μαζί με αυτούς είναι τοποθετημένες πάνω στους τριαδικοϊουρασικούς σχηματισμούς της Πελαγονικής ζώνης. Σε καμιά περίπτωση στην περιοχή της Εύβοιας δεν βρέθηκαν πάνω στις μάζες αυτές άλλοι σχηματισμοί του Ηωελληνικού καλύμματος.

Οι οφιολιθικές αυτές μάζες συνίστανται κυρίως από σερπεντινωμένες περιδοτίτες, οι οποίοι εγκλείουν κοιτάσματα λευκόλιθου και κυρίως φλέβες χρωμίτου.

Η έκταση του οφιολιθικού αυτού καλύμματος, παρά την προανωκρητιδική διάβρωση του είναι μεγάλη. Οι σημαντικότερες εμφανίσεις του καλύμματος αυτού απαντώνται σε πολλές περιοχές της Ευβοίας, Αττικής, Βοιωτίας, Λοκρίδας, Όθρυος, Πίνδου κ.α.

6) Οι ανωκρητιδικοί επικλυσιγενείς ασβεστόλιθοι: Έχουν πάχος που κυμαίνεται από 150μ. έως και 600μ. Η έναρξη της απόθεσης τους γίνεται συνήθως στο Κενομάνιο και συνεχίζεται μέχρι και το Μαιτρίχτιο. Στη Κεντρική Εύβοια, στην βάση των ασβεστόλιθων αυτών απαντώνται πολλά μεγάλα κοιτάσματα σιδηρονικελιούχου μεταλεύματος και μερικές φορές απαντώνται βωξιτικά κοιτάσματα (Κύμη).
Οι ασβεστόλιθοι του ορίζοντα αυτού είναι πάντοτε, νηριτικά εκτός από τους ασβεστόλιθους του Μαιστριχτίου που είναι πελαγικοί.

7) Φλύσχης: Οι μαιστρίχτιοι ασβεστόλιθοι μεταβαίνουν βαθμιαία προς τα άνω σε ιζήματα του φλύσχη, που συνίστανται κυρίως από ψαμμίτες και αργιλικούς σχιστόλιθους.

3.3.2. ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η στρωματογραφία της ευρύτερης περιοχής έρευνας (Γεωλογικός Χάρτης) περιγράφεται από κάτω προς άνω ως εξής:

3.3.2.1 Αλπικά Ιζήματα

Μέσο Τριάδικοί – Μέσο Ιουρασικοί ασβεστόλιθοι
Γενικά, είναι ασβεστόλιθοι μέσο έως παχυστρωματώδεις, τεφροί έως μελανότεφροι, ενίοτε υπόλευκοι, στιφροί, καρστικοί και φέρνουν κατά θέσεις βολβούς πυριτολίθων ως και ενστρώσεις δολομιτών. Το ορατό πάχος τους υπερβαίνει τα 200μ. στην περιοχή της Πεισσώνας – Νέας Αρτάκης, και ανήκουν στους βαθυτέρους ορίζοντες του Ιουρασικού.
Πολλάκις φέρνουν μακροαπολιθώματα όπως διάφορα ελασματοβράχια και ακτινόζωα, Filament τα οποία αντιπροσωπεύουν μια χαρακτηριστική μικροφάση των μεσοζωικών σχηματισμών του μεσογειακού χώρου που αντιστοιχεί το Κάτω – Μέσο Ιουρασικό «Δουγγέριο».
Στην Εύβοια η παρουσία τους έγινε γνωστή από τον J. Deprat, 1904, ο οποίος αναφέρει την ύπαρξη Megalodons, στην πανίδα Αρέθους ΒΔ της Χαλκίδας.
Οι C. Renz και M. Reichel, 1948, έδειξαν την παρουσία στους ασβεστόλιθους αυτούς Gyroporells και Cladocorobsis mirabilis FELIX.
Ο Claude Guernet, 1966, περιγράφει στη περιοχή Χαλκίδας στρωματογραφική σειρά τριάδικο – ιουρασική από πάνω προς κάτω ως:
Ασβεστόλιθοι γκρι ως μαύροι με Cladocorobsis mirabilis FELIX, ασβεστόλιθοι ή κερατόλιθοι, ασβεστόλιθοι γκρι με Megalodons, ασβεστόλιθοι και δολομίτες χωρίς αμφιβολία Τριαδικοί. Αυτοί οι τελευταίοι καλύπτουν τους σχιστόλιθοιυς της περιοχής Αφρατίου Νότια της Χαλκίδας. Στην περιοχή ΒΔ της Νεροτριβιάς αναφέρονται απολιθώματα από τον Guernet Megalodons Sp. Lagenidae, Frondiclaria Sp., Duostomidae, Involutina Sp., θραύματα Εχινοδέρμων και διθύρων, φύκη και οστρακώδη. Μέσο πάχος 800μ. Περιγράφονται επίσης στη βάση των ασβεστόλιθων Πυξαρίας οστρακώδη Lithiotis και Megalodons, Orbitopsella Praursor, Arenace.

Ασβεστόλιθοι Ανωτέρου Ιουρασικού
Οι ασβεστόλιθοι αυτοί αποτελούν την προς τα άνω εξέλιξη των αναφερθέντων (κάτω – Μέσο) Ιουρασικών ασβεστόλιθων, υπερκείμενοι αυτών εν συμφωνία.
Αυτοί είναι παχυστρωματώδεις έως άστρωτοι, ανοιχτόχροες, λίαν καρστικοί, περιέχουν δε το χαρακτηριστικό απολίθωμα του Κιμμερίδιου Cladocorobsis, Protopeneroplis Striata Wevnschenk, Litulidae, Favreina Sp., Οστρακώδη, Γαστερόποδα, Φύκη της οικογένειας Cadiaceae.

Οι ασβεστόλιθοι αυτοί, το πάχος των οποίων υπερβαίνει τα 200μ., μεταβαίνουν πλευρικώς προς μέλη της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης ή εναλλάσσονται μετά αυτών, σε κάποιες περιπτώσεις, η προκενομάνια διάβρωση απεκόμισε αυτούς, είτε κατά μέρει είτε στο σύνολο, όπως αυτό συμβαίνει στην περιοχή του Έρτερου.
Ο Guernet, 1965, σημειώνει στο βορειοδυτικό άκρο της οροσειράς Κανδηλιού και πιο πάνω από το χωριό Τρούπι, άσπρους ως γκρι ασβεστόλιθους, κερματισμένους, περιέχοντες Cladocoropsis mirabilis FELIX του Κιμμεριδίου. Οι ασβεστόλιθοι αυτοί τελειώνουν με επιφάνεια σιδηρομεταλλεύματος, οι οποίοι ήδη έχουν σημειωθεί στην Ελλάδα ως Άνω Ιουρασικοί ασβεστόλιθοι από τους J. Deprat, C. Guernet και J. Aubouin.

Σχιστοκερατολιθική διάπλαση μετ΄ Οφιολίθων
Η διάπλαση αυτή συνίσταται από κεραμόχρωμους ή κοκκινωπούς κερατόλιθους, πρασινοκάστανούς αργιλικούς σχιστόλιθους, ψαμμίτες μεγάλες ενστρώσεις ασβεστολιθικές και μεγάλες κοίτες οφιολιθικών πετρωμάτων (κυρίως) από σερπεντίνες περιδοτίτες και διαβάσες) στα ανώτερα μέλη της διάπλασης.
Οι ασβεστολιθικές ενστρώσεις μέσα στην σχιστοκερατολιθική διάπλαση με πάχος μέχρι 200μ είναι ανοιχτόχρωμοι, παχυστρωματώδεις και μερικές φορές με βολβούς πυριτόλιθων, καρστικοί με Cladocoropsis κατά θέσεις.
Αυτή η διάπλαση έχει μεγάλη εξάπλωση στην περιοχή της Νέας Αρτάκης – Βατώντας – Πεισσώνας και στην περιοχή των Ψαχνών – Παναγίας – Τριάδας – Πολιτικών – Νεροτριβιά και Δάφνη.
Η σχιστοκερατολιθική διάπλαση υπέρκειται σε συμφωνία των Ιουρασικών ασβεστόλιθων. Η ύπαρξη της απόθεσης αυτής στην περιοχή μελέτης, τοποθετείται στο Ανώτερο Ιουρασικό (Κιμμερίδιο), ενώ, αντιθέτως, το τέλος αυτής δεν είναι γνωστό λόγω έλλειψης απολιθωμάτων στα ανώτερα μέλη αυτής. Είναι όμως οπωσδήποτε προκενομανίου ηλικία.
Η διάπλαση αυτή κατά θέσεις είναι λίαν εξαλλαιωμένη και φέρνει πυκνότατο δίκτυο ρωγμών πληρωμένων δια δευτερογενούς σερπεντινικού υλικού ως και διοξειδίου του πυριτίου και μαγνησίτου.
Απαντούν εντός της μάζας των οφιολιθικών πετρωμάτων (περιοχή Βατώντας - Πεισσώνας) κοιτάσματα λευκολίθου και χρωμίτου. Το συνολικό πάχος της σχιστοκερατολιθικής διάπλαση εκτιμάται μέχρι 1000μ περίπου.

Σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα
Τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα απαντούν υπό μορφή φακοειδών ενστρώσεων επί της διαβρωσιγενούς επιφάνειας των περιδοτιτών - σερπεντίνων της περιοχής, υποκείμενα σύμφωνα των κενομάνιων ασβεστόλιθων. Τα κοιτάσματα αυτά είναι προϊόντα λατεριτικής αποθασρώσεως των οφιολίθων της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης, τα οποία παρεσύρθησαν από την κενομάνια θάλασσα και αποτέλεσαν το πρώτο ίζημά της, το οποίο στην συνέχεια καλύπτεται υπό την ασβεστολιθική ιλύ από την οποία προήλθαν οι υπερκείμενοι ασβεστόλιθοι.

Άνω Κρητιδικοί ασβεστόλιθοι
Μεταξύ του Ανωτέρου Ιουρασικού και Ανωτέρου Κρητιδικού μεσολαβή κενό, πρόκειται για το Κατώτερο Κρητιδικό, στρώμα το οποίο δεν έχει αναφερθεί στην περιοχή.
Περιγράφηκαν από τον J. Deprat, 1904, μόνο στα Βόρεια των Ψαχνών, Πολιτικών, Αρτάκη και στα περίχωρα της Χαλκίδας και αναγνωρίστηκαν από τους C. Renz και M. Reichel, 1948.
Πρόκειται περί των ασβεστόλιθων οι οποίοι υπέρκεινται συμφώνως σιδηρονικελιούχων κοιτασμάτων και ασυμφώνως των προ- κενομάνιων σχηματισμών και οι οποίοι απετέθησαν μετά την νεοκιμμεριδική πτύχωση. Το πάχος τους στην περιοχή Ανδρογιάννη είναι 150μ, και στην περιοχή Βόρεια της Νέας Αρτάκης μέχρι 780μ.

Οι C. Renz και M. ReichelL, αναγνώρισαν στη μικροπανίδα νότια της Χαλκίδας: Cunedina, Valvulammina Picardi Henson, Dukhania, Chysalidina Gradata d΄ Orbigny, Cyclolina (Cf) Cretacea d΄ Orbigny, Nummoloculina, Miliola, Trochammina.
Ο C. Guernet, 1966, ανακάλυψε πανίδα στην περιοχή Βόρεια της Χαλκίδας με τρηματοφόρα: Valvulammina Picardi, Nezzazata, Dukhania, Chrysalidina, και με Fissurines, στην οποία Ο G. Bignot, αναγνώρισε: Praealvolina Crtacea d΄ Archiac, Pilhonella Oualis Kaufmahh (Fissurines), Hexdbergella, Calcisphaerula Innominata Bonet. Επίσης, αναγνώρισαν στην περιοχή των Ψαχνών: Cunelina, Dicyclina, Nezzazata, Cyclokina και διάφορα λείψανα Rudistes κυρίως Caprinides.

Οι ασβεστόλιθοι της κενομάνιας επίκλυσης διακρίνονται από τον καθηγητή Γ. Κατσικάτσο, από κάτω προς τα άνω σε τέσσερις στρωματογραφικούς ορίζοντες:

Α- Ορίζων Κενομάνιων μαργαΐκών ασβεστόλιθων οροφής
Οι ασβεστόλιθοι του ορίζοντος αυτού αποτελούν τη βάση των ανωκρητιδικών, υπέρκεινται ασυμφώνως των προκενομάνιων σχηματισμών και κανονικώς των σιδηρονικελιούχων μεταλλευμάτων και ως τούτου αποτελούν καθοδηγητικό ορίζοντα για την ανεύρηση του μεταλλεύματος και γενικώς, της ανωκρητιδικής επαφής τους με τους προκενομάνιους.
Είναι ασβεστόλιθοι μαργαΐκοί, κονδυλώδεις, κίτρινοι ως υποκίτρινοι τεφροί ή τεφρομέλανες, μερικές φορές ερυθροί κροκαλοπαγικείς, λεπτοί ως μεσοστρωματώδεις. Εντός των ασβεστόλιθων αυτών απαντούν ενστρώσεις μεταλλεύματος μικρών διαστάσεων, από το οποίο τεκμαίρεται ότι η μεταφορά του μεταλλεύματος συνέχισε και μετά την κύρια επίκλυση της θάλασσας. Το πάχος του κυμαίνεται μεταξύ 0.5- 15μ.
Περιέχουν ρουδιστές, ο Γ. Κατσικάτσος, αναφέρει τα απολιθώματα: Orbitolina Sp., Praealveolina Sp., Textularia και Miliolidae.
Οι C. Guernet και G. Bignot αναγνώρισαν μικροπανίδα στην περιοχή μεταξύ Ψαχνών – Βατώντα και στο νότιο τμήμα του Κανδηλιού: Exogyres, Polypiers, Nummoloculina, Miliolidae, Cuneolina, Diclclina,Nezzazata, Chrysalidina και Praealveolina που αποδίδουν στο Κενομάνιο.

Β- Κενομάνιοι – Τουρώνιοι παχυστρωματώδεις ασβεστόλιθοι
Υπέρκεινται συμφώνως των μαργαΐκών ασβεστόλιθων της οροφής, είναι δε παχυστρωματώδεις, ανοιχτόχρωμοι ως τεφροί κατά θέσεις κρυσταλλικοί, κονδυλώδεις, καρστικοί, φέρνουν ρουδιστές στο ανώτερο τμήμα. Το πάχος κυμαίνεται γύρω τα 400μ.περίπου λόγω μη απόθεσης τους και, κυρίως λόγω της διάβρωσης τους κατά την (κατά τόπους) ανάδυση της περιοχής μεταξύ Τουρωνίου – Σενωνίου περίοδου.
Ο Κατσικάτσος με βάσεις βρισκόμενων τομών Ρουδιστών δίνει Κενομάνιο – Τουρώνιο ηλικία. Οι M. Reichel και S. Sorney δίνουν (Λιγκέριο) Κατώτερο Τουρώνιο ηλικία από απολιθώματα: Chrysalidina, Dohania, Begia, Radiolites και Sauvagesia Sp.

Γ- Σενώνιοι ασβεστόλιθοι
Είναι ασβεστόλιθοι λέπτο έως μέσο-στρωματώδεις, υποκίτρινοι, τεφροί έως τεφρομέλανοι, κυρίως μαργαΐκοί και φέρνουν πλήθος μικροαπολιθωμάτων όπως πολλά είδη του γένους Globotruncana, Οι Σπηλιάδης και S. Sorney αναφέρουν: Brunonia Sp., Globotruncana Lapparenti. Η ηλικία τους είναι Σενώνιος.
Οι ασβεστόλιθοι αυτοί βρίσκονται, κατά θέσεις, σε ασυμφωνία με τους υποκείμενους (Κενομάνιοι – Τουρώνιοι) ασβεστόλιθοί και το πάχος τους πολλές φορές φτάνει 300μ.

Δ- Μαιστρίχτιοι λεπτοστρωματώδεις ασβεστόλιθοι

Είναι ασβεστόλιθοι λεπτοστρωματώδεις, υποκίτρινοι ή ερυθροποί, μαργαϊκοί, μικροπτυχωμένοι και περιέχουν πλήθος τρηματοφόρα κυρίως του γένους Globotruncana. Ο Σπηλιάδης σημειώνει στους ασβεστόλιθους της περιοχής Γερού Orbitoides και το χαρακτηριστικό Globotruncana Struarti.

Ο C. Guernet, 1966 περιγράφει στην περιοχή ΒΑ του χωριού Άτταλης και Μακρυκάπας μια στρωματογραφική σειρά που αποτελείται από κάτω προς τα άνω ως εξής:
- Brechiques ασβεστόλιθοι λατυποπαγικείς αναμειγμένοι με κόκκους σιδηρομεταλλεύματος και σερπεντίνες.
- Ασβεστόλιθοι με Rudistes.
- Ασβεστόλιθοι με κερατόλιθους και Actoeonelles.
- Ασβεστόλιθοι πλακώδεις, πάχους περίπου 50μ., άφθονοι σε Oursins και Rosalines που τοποθετούν την εμφάνιση του Όρους Κανδήλι στο Μαιστρίχτιο.
Περιγράφει επίσης, ο Guernet στην περιοχή μεταξύ Ψαχνών – Βατώντα μια ασβεστολιθική σειρά, από κάτω προς τα άνω ως εξής:
-Ασβεστόλιθοι επικλυσιγενές πάχους περίπου 0.5μ. πάνω σε κοίτασμα σιδηρομεταλλεύματος και σερμεντίνες.
- Ασβεστόλιθοι με Polypiers, πάχους 0.5μ.
- Ασβεστόλιθοι με Exogyra, πάχος μερικών μέτρων.
- Ασβεστόλιθοι γκρι προς μαύροι, χωρίς κερατόλιθοι με Rudistes, πάχους 100 – 200μ.
- Ασβεστόλιθοι μαύροι με κερατόλιθους, χωρίς Rudistes, πάχους 50-100μ.

Φλύσχης
Επί της κενομάνιας ασβεστολιθικής σειράς, αναπτύσσονται σε συμφωνία τα ιζήματα του φλύσχη, τα οποία είναι εναλλαγές αργιλικών σχιστόλιθων με κατά θέσεις ασβεστολιθικών ενστρώσεων, στην περιοχή Πολιτικών και βορειοανατολικά των Ψαχνών.
Οι ψαμμίτες του φλύσχη είναι λεπτόκοκκοι καλώς ενστρωμένοι σε πάγκους των 5 - 10cm. Οι αργιλικοί σχιστόλιθοι είναι φαιοπράσινοι, κατά θέσεις ερυθρίζοντες, οι δε ασβεστόλιθοι των ενστρώσεων του είναι παχυστρωματώδεις, τεφροί, κλαστικοί με απολιθώματα που χαρακτηρίζουν το Μαιστρίχτιο. Το ορατό πάχος των ιζημάτων του φλύσχη της περιοχής κυμαίνεται μεταξύ 50 - 300μ.

3.3.2.2. Μεταλπικά Ιζήματα

Παρουσιάζονται στο κεντρικό τμήμα του νησιού, δηλαδή στη λεκάνη της Παλιούρας η οποία συνιστά ρηξιγενές βύθισμα σχετικώς νεαρής ηλικίας, το οποίο πληρούται κυρίως από λιμναία ιζήματα, νεογενούς ή και νεότερα, κατά δεύτερο δε λόγο από ιζήματα χερσαίων διλλουβίων και αλλουβίων.

3.3.2.2.1 Νεογενή ιζήματα
Μετά την ολοκλήρωση του αλπικού κύκλου, έλαβαν χώρα κατακόρυφες κινήσεις οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τον σχηματισμό του τεκτονικού βυθίσματος της στην κεντρική Εύβοια, το οποίο επεκτείνεται από την Περιοχή της Παλιούρας και προς δυτικά μέχρι τα Ψαχνά και τα Πολιτικά - Νεροτριβιάς.
Το βύθισμα στη συνέχεια πληρώνεται από αντίστοιχα νεογενή ιζήματα, μέρος των οποίων είναι τα λιγνιτοφόρα.
Τα νεογενή ιζήματα της λεκάνης δύναται να διακριθούν πετρολογικά σε δυο ομάδες πετρωμάτων: Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει τα *αργιλλομαργαΐκά* στο βορειοανατολικό της λεκάνης, ενώ ή δεύτερη τα *ψαμμιτοκροκαλοπαγικοί* με ελάχιστο μαργαΐκό στοιχείο και η οποία καταλαμβάνει το υπόλοιπο και μεγαλύτερο τμήμα της.
Οι δυο αυτές ομάδες πετρωμάτων δεν συνιστούν χρονικά διάφορα στρώματα, αλλά έχουν την αυτήν ηλικία, και αντιστοιχούν σε δυο διαφορετικές φάσεις μιας λίμνης.

Η διαφοροποίηση του ιζηματογενούς υλικού της λεκάνης σε αργιλλομαργαϊκά και ψαμμιτοκροκαλοπαγικοί οφείλεται αφ` ενός στην παλαιογεωγραφική διαμόρφωση του ρηξιγενούς βυθίσματος, αφ΄ ετέρου δε στη φύση των περιβαλλόντων της λεκάνης παλαιοτέρων πετρωμάτων.
Η μορφολογία του πυθμένους της ρηξιγενούς λεκάνης είναι ανώμαλη. Η ένταση των κατακόρυφων κινήσεων εντός του περιβάλλοντος της νεογενούς λεκάνης χώρου ήταν άνισος, με αποτέλεσμα την ανομοιομορφία του πυθμένους της λεκάνης, έτσι ώστε να σχηματιστούν τμήματα βαθύτερα (βορειοανατολικά), ενώ το υπόλοιπο μεγαλύτερο μέρος της λεκάνης να είναι σχετικά αβαθές.
Ο διαχωρισμός αυτός του πυθμένους της λεκάνης επηρέασε ως ήταν φυσικό και τη φύση της ιζηματογένεσης. Ενώ καθ΄ όλη την έκταση της η ιζηματογένεση είναι ενιαία, παρ΄ όλα αυτά, παρατηρείται ότι στο βόρειο και βορειοδυτικό τομέα, όπου τα βαθύτερα τμήματα έχουν αποτεθεί αργιλλομαργαϊκά ιζημάτα, ενώ στα αβαθή τμήματα επικρατούν οι ψαμμιτοκροκαλοπαγικοί απόθεσεις.
Ο C. Guernet, 1967, περιγράφει την ίδια πετρολογική σύσταση στη λιμναία λεκάνη της Κύμης, δηλαδή την αργιλλομαργαΐκή και την ψαμμιτοκροκαλοπαγική, και μερικές φορές με κλαστικά διαβασμένα στοιχεία, με μέγιστο πάχος 300μ. Ο ανωτέρω ερευνητής εκτιμά την ηλικία των ιζημάτων αυτών ως Ακουτάνιο.
Οι F. Unger και G. Saporta, 1867, την αποδίδουν στο Κάτω – μέσο Μειόκαινο από την πανίδα (υποτροπικός χαρακτήρας με κυρίως καμφορόδεντρα) του ασβεστομαργαΐκού απολιθωματοφόρου στρώματος, στην περιοχή Ανδρογιάννη - Κύμης.
Οι J. Deprat και Μητσόπουλος, συμφωνούν, βάσει απολιθωμάτων που έχουν, την εξάπλωση στις λιμναίες αποθέσεις και της αποδίδουν ηλικία Σαρμάτιο.

3.3.2.2.2. Διλλουβιακές και Αλλουβιακές αποθέσεις

Μετά την απόθεση των λιμναίων πλειστοκαινικών στρωμάτων (ο χρόνος παραμένει άγνωστος λόγω κυρίως της άγνοιας μας για την εποχή κατά την οποία τερματίζεται η «ζωή» της λίμνης) ακολούθησαν ανοδικές κινήσεις με ταυτόχρονο διάρρηξη της νεογενούς περιοχής – σε περιορισμένη πάντως κλίμακα – με αποτέλεσμα τα νεογενή στρώματα να εμφανίζονται σήμερα με μια γενική βορειοδυτική διεύθυνση, κλίνοντας προς τα νοτιοδυτικά με μια κλίση που κυμαίνεται από 0 - 20°, στη λεκάνη της Παλιούρας - Ψαχνών, ενώ δεν αποκλείονται τοπικές παραλλαγές ως προς την διεύθυνση εντός περιορισμένου πάντοτε χώρου.
Μετά την ανύψωση των νεογενών στρωμάτων ακολούθησε έντονη διάβρωση με αποτέλεσμα μεγάλα τμήματα των ανωτέρων οριζόντων να διαβρωθούν και να απομακρυνθούν.
Το αποκομιζομένο υλικό μεταφερόμενο προς τα νότια της λεκάνης, από τα υδάτινα ρεύματα αποτέλεσε τα καλύπτωντα σήμερα τμήματα από τα νεογενή ή άλλους σχηματισμούς, με διλλουβιακές αποθέσεις οι οποίες συνίστανται από ερυθρίζοντας αργιλικούς σχηματισμούς και από χαλαρά κροκαλολατυπαγή.

Εκτός το υλικό το οποίο προέρχεται από τη διάβρωση των νεογενών ιζημάτων, τροφοδότης των διλλουβιακών σχηματισμών, θεωρούνται οι περιβάλλοντες τη λεκάνη, μεσοζωΐκοί ή παλαιότεροι σχηματισμοί. Μάλιστα, στα δυτικά και βορειοδυτικά τμήματα της λεκάνης, επικρατούν οι μεσοζωΐκοί ασβεστόλιθοι και οι οφιόλιθοι, ενώ Βορειοανατολικά επικρατούν μεταξύ αυτών και οι παλαιοζωΐκοι ασβεστόλιθοι, ψαμμίτες και σχιστόλιθοι.
Τα τοπογραφικώς χαμηλότερα τμήματα της λεκάνης, ήτοι οι πυθμένες των χαραδρών και τα κάπως πεδινά τμήματα της καλύπτονται από σύγχρονες προσχώσεις, ήτοι άμμος, ασύνδετα κροκαλολατυπαγή και κυρίως αργιλοαμμώδεις, ερυθρογή, υλικά δηλαδή τα οποία δια των υδάτων μεταφέρθηκαν στις αναφερόμενες περιοχές κατόπιν επίκλυση των παλαιοτέρων σχηματισμών.
Οι σχηματισμοί αυτοί συγχέονται πολλάκις με τους διλλουβιακούς ή με τον ανώτερο και αποσαθρωμένο μανδύα των νεογενών.

Τα στρώματα αυτά βρίσκονται κατά το μάλλον ή ήττον στην στάθμη της θάλασσας και επικάθονται συνήθως των σερπεντινών (στην υπολεκάνη ψαχνών – Ν. Αρτάκη – Πολιτικά) με πάχος που ανέρχεται από το κλάσμα ενός μέτρου μέχρι τα 20μ. σε κάποιες θέσεις.

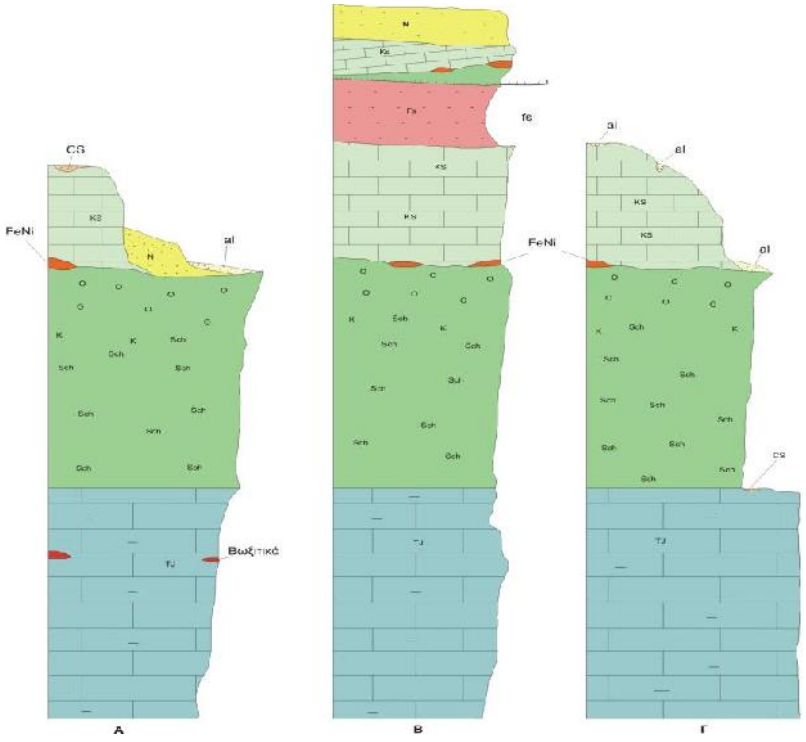

Σχ.3.7: Στρωματογραφική στήλη του δυτικού τμήματος περιοχής μελέτης (Α, περιοχή Πολιτικών – Β, περιοχή Βόρεια Ψαχνών – Γ, περιοχή Αρτάκης / Πεισσώνας)
Fig.3.7: Columnar section of the western part of the study area (A, Politica area. B, Northern Psachna area. Γ, Nea Artaki – Pissonas area

3.5. ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Στην ευρεία περιοχή έρευνας, απαντούν κοιτάσματα και εμφανίσεις σιδηρονικελιούχου μεταλλεύματος, λευκόλιθων, χρωμιτών και μαγγανίου τα όποια από καιρό ήταν αντικείμενο έρευνας και εκμετάλλευσης.
Από αυτά τα κοιτάσματα – οι εμφανίσεις σιδηρονικελιούχου μεταλλεύματος και λευκόλιθου είναι ενδιαφέρουσες, αντιθέτως οι εμφανίσεις του χρωμίτη και μαγγανίου είναι χωρίς μεταλλευτικό ενδιαφέρον.

3.5.1. ΣΙΔΗΡΟΝΙΚΕΛΙΟΥΧΑ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΑ - ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ

Γενικά: Τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα της περιοχής υπόκεινται γενικώς των ανωκρητιδικών ασβεστόλιθων και μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις απαντούν εντός των αβεστόλιθων αυτών. Το δαπέδο των κοιτασμάτων αποτελούν οι σχηματισμοί της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης (Γεωλογικός χάρτης, Εικ.3.1).
Τα κοιτάσματα απαντούν γενικώς υπό μορφή στρωματοειδών φακών και βρίσκονται πάντοτε σε συμφωνία με τους υπερκείμενους Ανωκρητιδικούς ασβεστόλιθους. Η κάτω επιφάνεια των κοιτασμάτων είναι ανώμαλη και ακολουθεί τη διαβρωσιγενή επιφάνεια του δαπέδου, η οποία δημιουργήθηκε κατά την προ-κενομάνια περίοδο κατά την οποία δημιουργήθηκε χέρσευση της περιοχής και τέλος επίκλυση. Αποτέλεσμα τον ανωτέρω είναι η αυξομείωση του πάχους των κοιτασμάτων, το οποίο κυμαίνεται μεταξύ ολίγων εκατοστών (ίχνη μεταλλεύματος) ως και 4μ.

(κοιτάσματος «Ύψωμα Καλόγηρος – Μαύρη Ράχη» στην περιοχή Νέας Αρτάκης – Πεισσώνα).

Εικ.3.1: Σιδηρονικελιούχο κοίτασμα (FeNi) στην περιοχή Δυο Βουνά –Ν. Αρτάκη
Photo.3.1: Iron- nickel ore deposit (FeNi) in the area of Duo Vouna – N. Artaki

Η αυξομείωση του πάχους (βάθος) των κοιτασμάτων γίνεται βαθμιαίως λόγω της ήπιας μορφολογίας της διαβρωσιγενούς επιφάνειας του δαπέδου των κοιτασμάτων. Το μήκος των κοιτασμάτων ποικίλει, μέχρι 4500μ. και το πλάτος μέχρι τα 100μ. (Καλόγηρος).
Η συχνότητα εμφάνισης των κοιτασμάτων στην περιοχή δεν είναι η αυτή σε όλη την έκταση. Γενικώς, παρουσιάζονται περισσότερα κοιτάσματα στο ανατολικό τμήμα (περιοχή Ν. Αρτάκη – Ψαχνά) και στο δυτικό τμήμα (περιοχή Πολιτικά) της. Αντιθέτως, στο κεντρικό τμήμα απαντά μικρός αριθμός κοιτασμάτων, λόγω ανάδυσης του τμήματος αυτού κατά την Κενομάνια περίοδο και την μεταφορά των εβρισκόμενων κοιτασμάτων σε άλλες θέσεις.
Το αρχικό υλικό από το οποίο δημιουργήθηκαν τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα, προήλθε από τη λατεριτική αποσάθρωση των οφιολιθικών πετρωμάτων σε περίοδο κατά την οποία το κλίμα της ξηράς περιοχής ήταν τροπικό ή ημιτροπικό με πολλές βροχοπτώσεις.
Το σχηματισθέν αρχικό σιδηρονικελιούχο μετάλλευμα, είτε παρέμεινε επί τόπου, είτε παρασύρθηκε από την θάλασσα κατά την κενομάνια επίκλυση της περιοχής και αποτέθηκε αλλού ως πρώτο θαλασσινό ίζημα.
Η μεταφορά του σιδηρονικελιούχου μεταλλεύματος που προκύπτει από την λατερική αποσάθρωση των οφιολιθικών πετρωμάτων της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης τα οποία απαντούν στη γειτονική περιοχή, από τη θάλασσα δεν έλαβε μεγάλες διαστάσεις και η σημερινή θέση του δεν πρέπει να απέχει πολύ από την αρχική. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι οι λατύπες (κερατολίθων, οφιολίθων, ασβεστολίθων) που περιέχονται στο κοίτασμα, δεν έχουν υποστεί μεγάλη επεξεργασία κατά την μεταφορά τους.
Οι ερευνητές που εργάστηκαν στην περιοχή της Κεντρικής Εύβοιας διέκριναν δυο τύπους σιδηρονικελιούχου μεταλλεύματος για ιστό, τον πισσολιθικό, και τον συμπαγή.
Ο πισσολιθικός τύπος περιέχει πολλούς πισσόλιθους, 1-5cm, περιέχει συνήθως πολλές λατύπες κυρίως μέχρι 20cm, και μερικές αποστρογγυλώσεις.
Γενικά, το πισσολιθικό μετάλλευμα εναλλάσσεται ταυτόχρονα με το συμπαγή, τόσο κατά την κατακόρυφο, όσο και κατά την οριζόντια. Η έννοια διαχωριστική γραμμή μεταξύ του πισσολιθικού και του συμπαγούς μεταλλεύματος είναι ακανόνιστη και σχεδόν προς την στρώση του μεταλλεύματος.
Η μορφή, το μέγεθος και το βαθμός σφαιρικότητας των πισσόλιθων ποικίλει από σημείο σε σημείο στο κοίτασμα..

Η γένεση τους πιθανόν έλαβε χώρα κατά τη διαγένεση του μεταλλεύματος των κοιτασμάτων, με την βοήθεια των κυκλοφορούντων υδάτων, χωρίς όμως να αποκλείεται και η κατά το στάδιο της απόθεση του σιδηρονικελιούχου υλικού δημιουργία τους.
Ο συμπαγής τύπος, στερείται ή φέρει ελάχιστους πισσόλιθους και από αυτό απουσιάζουν και οι κερατολιθικές λατύπες οι οποίες χαρακτηρίζουν το πισσολιθικό τύπο.

Περιοχή Νέας Αρτάκης – Πεισσώνα
Βρίσκονται οι εμφανίσεις στην θέση «Ονοαναπαραγωγικός Σταθμός, ύψωμα Καλόγηρος» και εκτείνεται με διαρκείς αυξομειώσεις του πάχους, με συνολικό μήκος των 4.5 km, και αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα κοιτάσματα της Ευβοίας. Το σιδηρομετάλλευμα αναπτύσσεται γενικώς επί του γνωστού ερυθρού πυριτιωμένου σερπεντίνη (ψευδοκερατόλιθος), ο οποίος ως σταθερός σχηματισμός με διαρκώς μεταβαλλόμενο πάχος ακολουθεί το κοίτασμα καθ` όλο το μήκος του. Ο σχηματισμός αυτός καταλαμβάνει ολόκληρο τον μεταξύ σερπεντίνη και ασβεστόλιθου χώρο και τέλος περιορίζεται στη βάση του σιδηρομεταλλεύματος.
Ο επικρατέστερος τύπος μεταλλεύματος είναι το συμπαγές βωξιτικού τύπου, του οποίου όμως η ποιότητα δεν είναι ενιαία, αλλά μεταβάλλεται από θέση σε θέση. Εκτός από τις διαφορές στο ειδικό βάρος, παρουσιάζει προς πισσολιθικό τύπο μεταλλεύματος, με μεταβαλλόμενο πάντοτε κατά θέσεις ποσοστό πισσολίθων. Άλλοτε πάλι εμφανίζονται μέσα στο συμπαγές τύπο μεταλλεύματος και συγκεντρωμένοι σχηματισμοί, είτε φακοειδείς είτε ακανόνιστου μορφής, καθαρά πισσολιθικού ιστού μεταλλεύματος. Το ποσοστό του μεταλλεύματος πισσολιθικού ιστού, συμπεριλαμβανόμενου και του πλούσιου σε πισσόλιθους συμπαγές τύπο μεταλλεύματος, υπολογίζεται κατά εκτίμηση σε 25%. Άλλα και το ποσοστό αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί στο σύνολο του ως σιδηρομετάλλευμα καλής ποιότητας, δεδομένου ότι ένα σημαντικό μέρος του περιέχει αυξανόμενη ικανή αναλογία κερατολιθιών λατύπων, καταλήγοντας να έχουμε κερατολιθικό λατυποπαγές με συγκολλητικό υλικό πισσολιθικού τύπου σιδηρομεταλλεύματος, γεγονός που υποβιβάζει την ποιότητα, Γ. Κατσικάτσος.
Η μέση χημική ανάλυση τιμή: Fe = 40% και Ni = 1.12%
Στην εμφάνιση «Μαύρη Ράχη» ως συνέχεια του κοιτάσματος «Καλόγηρος», εκτείνεται σε μήκος περίπου 450μ. και πλάτος μεγαλύτερο των 3μ., το μετάλλευμα που αποτελείται από συμπαγές σιδηρομετάλλευμα προς τα κάτω, εφ΄ όσον όμως ανερχόμεθα εξελίσσεται βαθμιαίως σε πισσολιθικό τύπο σιδηρομεταλλεύματος. Μεταξύ τους παρεμβάλλεται ικανού πάχους σχηματισμοί από κερατολιθικές λατύπες συγκεκολλημένες με πισσολιθικό μετάλλευμα. Οι κερατολιθικές λατύπες δεν περιορίζονται μόνο εντός του σχηματισμού αυτού αλλά σε μικρό πάντως ποσοστό, εμφανίζονται κατεσπαρμένες μέσα σε ολόκληρο το κοίτασμα. Βεβαίως υπάρχουν και τμήματα του είναι απαλλαγμένα παντελώς από τις λατύπες

Περιοχή Πολιτικών / Νεροτριβιά
Εμφανίσεις σιδηρομεταλλεύματος στη θέση «Σπηλιά Λαδά» κειμένη εντός του κλάδου της κύριας ρεματιάς Μορτερής, συνιστάμενο από πισσολιθικό σιδηρομετάλλευμα, μέσο πάχος 2μ., με σημαντική αναλογία σε κερατολιθικές λατύπες.
Συνεχίζεται στην δεξιά όχθη της ρεματιάς θέση «Πλατανάκια» συνιστάμενο από πισσολιθικό σιδηρομετάλλευματ και βωξιτικό τύπο σε όλο το κοίτασμα, μήκους 250μ. μέσου πάχους 2μ.και πλάτος λίαν πιθανό έως 15μ.
Στην θέση «Αγ. Παντελεήμων» είναι η εμφάνιση σιδηρομεταλλεύματος πισσολιθικού ιστού ασήμαντου πάχους και μήκους και σε πολλές περιπτώσεις λείπει τελείως το σιδηρομετάλλευμα αντικαθιστάμενο ολόκληρο από ψευδοκερατόλιθους ή λατυποκροακαλοπαγούς σχηματισμούς συνιστάμενο από πισσολίθους, τεμαχιδία σερπεντίνη και λατύπες κερατολίθων.

Στη θέση «Μαντριά» είναι εμφανίσεις συμπαγούς σιδηρομεταλλεύματος πάχους 3.5μ., μήκους 15μ., και στο δυτικότερο σημείο της, πισσολιθικού τύπου σιδηρομεταλλεύματος, μήκους 100μ. και πάχους 1.5μ.
Νότια της Νεροτριβιάς και πλησίον της ακτής, υπάρχει φακοειδείς εμφάνιση σε δυο θέσεις, στην θέση «Μολυβιά» μήκους 10μ., πάχους 2μ., και θέση «Κακοπέρτος» μήκους 10μ. περίπου. Στην επαφή των ασβεστόλιθων και σερπεντίνων παρουσιάζονται εμφανίσεις ασήμαντων διαστάσεων, πισσολιθικού και συμπαγούς τύπου σιδηρομεταλλεύματος.
Στην περιοχή Πολιτικών δυο μόνο εμφανίσεις παρουσιάζουν μεταλλευτικό ενδιαφέρον, η θέση Σπηλιά και η θέση Μαντριά.
Οι χημικές αναλύσεις (Γ. Σιώτης) που έγιναν με σκοπό την εξέταση της ποιότητας των βρισκόμενων στην περιοχή των Πολιτικών Νεροτριβιάς σιδηρομεταλλεύματος δίνουν: Fe = 40% και Ni = 1%.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΨΑΧΝΩΝ
Η εταιρία Γ. Μ. Μ. ΑΕ ΛΑΡΚΟ, μεταλλευτική και μεταλλουργική ελληνική επιχείρηση, ιδρύθηκε το 1963 και είναι Πέμπτη στην παγκόσμια αγορά και παραγωγή του σιδερονικέλιου.
Η εξόρυξη των σιδερονικελιούχων κοιτασμάτων της Εύβοιας από τη Λαρκο άρχισε στις 1969, από κεντρική μεταλλευτική μονάδα εμπλουτισμού και επεξεργασίας του μεταλλεύματος βρίσκεται στην περιοχή Βρυσσακίων (Μεσσαπίων), και το μετάλλευμα μεταφέρεται από το λιμάνι στη απέναντι πλευρά του Β. Ευνοϊκού - στη Λάρυμνα - όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της Μεταλλουργικής μονάδας παραγωγής (smelters) του σιδερονικελίου, FeNi.

Προδιαγραφές του σιδηρονικελούχου μεταλλεύματος FeNi της (Λάρκο) Εύβοιας
Ferronickel FeNi specifications produced by Larco in the study area – Granules analysis
Size: 3 to 40MM (95 PCT) – Packing: In Bulk

Ni	17 – 25 %
Co	4,5 % της περιεκτικότητα σε Ni
As	0,15 % Max
P	0,02 % Max
S	0,150 % Max
Cu	0,10 % Max
C, Mn, Si, Cr	Ιχνοστοιχεία

Το σιδερονικελιούχο της ΛΑΡΚΟ έχει το πλεονέκτημα απαλλαγής από ίχνη άνθρακα επίσης έχει παρουσία κοβάλτιου, πράγμα που του δίνει ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα στην αγορά.

3.5.2. ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΥ

Τα κοιτάσματα – εμφανίσεις λευκόλιθου βρίσκονται μέσα στους περιδοτίτες και σερπεντίνες της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης στην περιοχή Νότια του χωριού Πεισσώνας και νοτιοανατολικά της Νέας Αρτάκης. Απαντούν ως ομάδες εμφανίσεων, με την μορφή τυπικών φλεβών και δεν απέχουν πολύ μεταξύ τους. Η ηλικία γενέσεως τους είναι με βεβαιότητα προνεογενής και πιθανώς παλαιογενής διότι έχουν παρατηρηθεί στα ιζήματα της νεογενούς λεκάνης Παλιούρας κροκάλες λευκόλιθου (Σχ.10γ).

Γένεση / μορφή / ποιότητα
Τα κοιτάσματα λευκόλιθου σχηματίζονται από διαλύματα πλούσια σε διοξείδιο του άνθρακα, το οποίο με τα μαγνησιούχα ορυκτά (Ολιβίνης, Φορστερίτης, Μαγνησίτης ή Λευκόλιθος, Δολομίτης, Καρναλλίτης, Βρουκίτης και Περίκλαστο) των υπερβασικών πετρωμάτων έδωσε μαγνησίτη, ο οποίος αποτέθηκε στις ρωγμές - ρήγματα των πετρωμάτων και σχημάτισε κοιτάσματα λευκόλιθου
.

$$Mg(OH)_8Si_4O_{10} + 6CO_2 \rightarrow MgCO_3 + SiO_2 + 4H_2O$$
(Αντιγορίτης) (Λευκόλιθος)

Η προέλευση των διαλυμάτων είναι άγνωστη γιατί μπορεί να είναι μαγματικής μεταμορφικής ή και μετεωρικής.
Τα κοιτάσματα άμορφος λευκόλιθος απαντούν στην περιοχή με μορφή φλεβών, πάχους ολίγων εκατοστών έως και μέτρου, ύστερα από την συμπλήρωση των προ-εβρισκόμενων μεταλλοφόρων ρηγμάτων με μαγνησίτη, είτε με μορφή πλέγματος φλεβιδίων (Stockwerk) μικρού πάχους το οποίο προκύπτει από την πλήρωση των ρηγμάτων ή επιπέδων κατακλάσεων των ρηγμάτων.
Γενικά, η μεταλλοφορία της περιοχής απαντά κυρίως από μορφή φλεβών, των οποίων το μήκος σπανίως υπερβαίνει τα 100μ., με μεγάλη αυξομείωση του πάχους τους, κατά τη διεύθυνση και τη κλίση φλεβών και μόνο σε μερικές περιπτώσεις απαντά από μορφή Stockwerk.
Οι μεταλλοφόρες φλέβες οι οποίες βρίσκονται με μεγάλη κλίση είναι τεκτονισμένες παράλληλα προς τα ρήγματα, λόγω ανάδρασης των προ-υπαρχόντων ρηγμάτων. Αποτέλεσμα κινήσεων που έλαβαν χώρα στο μετάλλευμα των φλεβών λόγω της ανάδρασης των ρηγμάτων είναι η κατά θέσεις «μυλονιτοποίηση» του μεταλλεύματος, ως και δευτερογενής εμπλουτισμός του με διοξείδιο του πυριτίου στις πλευρές του επιπέδου ρήγματος, προϊόν του οποίου είναι μια ζώνη μεταλλεύματος κακής ποιότητα που ονομάζεται «πλύστρα».
Τα κοιτάσματα της περιοχής εγκλείουν, κατά κανόνα, σερπεντινικές λατύπες ποικίλου μεγέθους σε μεγάλο ποσοστό οι οποίες έχουν εγκλεισθεί στο μετάλλευμα κατά την περίοδο της πλήρωσης των ρηγμάτων από τα μεταλλοφόρα διαλύματα, ή προ-βρισκόμενες (λατύπες) στο χώρο του ρήγματος από μορφή τεκτονικών λατυπών. Είναι ευνόητο, ότι η παρουσία των λατυπών υποβιβάζει την ποιότητα του μεταλλεύματος και καθιστούν προβληματική την χειροδιαλογή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αυτές είναι μικρού μεγέθους και σε μεγάλο ποσοστό.
Το χαρακτηριστικό του μεταλλεύματος είναι η μεγάλη περιεκτικότητα σε διοξείδιο του πυριτίου. Το μετάλλευμα απαντάται υπό μορφή δευτερογενών επιφλοιωμάτων ή βοτρυοειδούς μορφής στις ρωγμές και κοιλότητες του μεταλλεύματος αλλά και ως διάσπαρτο.
Από τις χημικές αναλύσεις (ΙΓΜΕ) προκύπτει ότι η περιεκτικότητα του μεταλλεύματος κοιτασμάτων σε **SiO_2** είναι, γενικώς, ψηλή, κυμαινομένη από 3.45 έως 19.20% και σε «πλύστρα» 56.60%. Το **MgO** από 42.69 έως 44.88%. Ο σίδηρος **Fe_2O_3** από 0.12 έως 0.46%.
Η ποιότητα του μεταλλεύματος είναι μέτρια, όπως αναφέραμε, λόγω της παρουσίας των σερπεντινικών λατυπών καθώς και των απαντωμένων μέσα του επιφλοιωμάτων SiO_2.
Τα αποθέματα κοιτασμάτων λευκόλιθου της περιοχής είχαν υποστεί από καιρό εντατική εκμετάλλευση του μεταλλεύματος και εξόρυξη περίπου 150 τόννους μέχρι το στάδιο εξάντλησης.

3.5.3. ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΜΑΓΓΑΝΙΟΥ

Στη θέση «βουνάκι», ευρισκομένη νοτίως του χωριού Πεισσώνας, σε μικρή χαράδρωση, απαντούν μικρές εμφανίσεις μαγγανίου, οι οποίες ερευνήθηκαν με μικρές εκσκαφές, ΙΓΜΕ. Το μαγγάνιο απαντά σε αυτές σε μορφή μικρών συγκεντρώσεων δευτερογενούς πυρολοσίτου, κατά μήκος της θιγείσης δια ρήγματος επαφής των εβρισκόμενων στην περιοχή αυτή σερπεντίνων και ραδιολαριτών της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης με τους υποκείμενους ιουρασικούς ασβεστόλιθους.
Στη περιοχή απαντούν πέντε εμφανίσεις μαγγανίου ασήμαντες χωρίς μεταλλευτικό ενδιαφέρον.
Η χημική ανάλυση ενός δείγματος (ΙΓΜΕ) έδωσε περιεκτικότητα:

SiO_2 = 21.00 %, Fe_2O_3 = 9.60 %, MnO = 17.00 % Γ. Κατσικάτσος & Γ. Κούκης (1969).

3.5.4. ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΧΡΩΜΙΤΟΥ

Στην περιοχή νοτίως του χωριού Πεισσώνα, επί της κορυφογραμμής Μανδάρες, απαντά φακοειδές σώμα χρωμίτου μήκος 10μ. περίπου, το οποίο είχε εξορυχθεί, από καιρό με επιμήκες φρέαρ, βάθους 12μ. περίπου.
Το μετάλλευμα αυτό είναι συμπαγούς κυρίως τύπου, άριστης ποιότητας.
Η διεύθυνση του φακοειδούς σώματος του χρωμίτου είναι Β - Ν περίπου με κλίση κατακόρυφο Γ. Κατσικάτσος, Γ. Κούκης (1969).

4- ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ
Geomorphology

4.1. ΓΕΝΙΚΑ

Είναι γνωστό ότι η μορφολογία μελετά την επιφάνεια επαφής μεταξύ της Λιθόσφαιρας και της Ατμόσφαιρας, ή μεταξύ της Λιθόσφαιρας και της Υδρόσφαιρας (υποθαλάσσια Γεωμορφολογία). Σ` αυτή λοιπόν την επιφάνεια, εκφράζεται σε κάθε γεωλογική στιγμή η σχέση ισορροπίας μεταξύ ανταγωνιστικών δυνάμεων, που έχουν διαφορετική φύση και προέλευση, οι οποίες εξασκούνται από την μια και την άλλη πλευρά της και που στην προκειμένη περίπτωση, είναι οι Ενδογενείς και οι Εξωγενείς δυνάμεις. Ενδογενείς είναι οι δυνάμεις που προέρχονται από τις διεργασίες στο εσωτερικό της Γης (τεκτονισμός, ηφαιστειότητα, διαπειρισμός κλπ.). Εξωγενείς δυνάμεις είναι αυτές που δεν προέρχονται από το εσωτερικό της Γης (επίδραση νερού, αέρα, κλπ.) Οι Εξωγενείς δυνάμεις τείνουν να ισοπεδώσουν την επιφάνεια της Γης μέσα από τη διαδικασία αποσάθρωση – διάβρωση - απόθεση, ενώ οι Ενδογενείς συνεχώς τείνουν να δημιουργούν νέες μορφές.

Οι δυναμικοί αυτοί παράγοντες (Ενδογενείς και Εξωγενείς) δημιουργούν χαρακτηριστικά μορφολογικά κατασκευάσματα, τα οποία, εν συνεχεία, εκφράζονται τοπογραφικώς ως στοιχεία του επιφανειακού ανάγλυφου. Επομένως για την μελέτη της μορφολογίας μιας περιοχής, τόσο στο ύπαιθρο όσο και επί τοπογραφικό χάρτη, είναι δυνατόν να εντοπίσουμε τις διάφορες μορφολογικές μονάδες και να εξάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα, τόσο περί των δρώντων εξωγενών παραγόντων, όσο και περί του σταδίου του κύκλου δράσεως κάθε ενός από αυτούς.

Ένα βασικό στοιχείο, το οποίο δεν δύναται να απεικονισθεί στο τοπογραφικού χάρτη, είναι το κλίμα, το οποίο ασκεί ουσιαστική επίδραση επί του επιφανειακού αναγλύφου. Από τη μελέτη ενός τοπογραφικού χάρτη, είναι δυνατόν να εξαχθούν συμπεράσματα για το κλίμα μιας περιοχής, από τα μορφολογικά στοιχεία της, κυρίως από ανάπτυξη των υδρογραφικών συστημάτων.

Επειδή το κλίμα ρυθμίζει αποφασιστικά τη δράση των Εξωγενών παραγόντων, θεωρείται σκόπιμο να αναφέρεται, όπου δημιουργούνται μορφολογικά προβλήματα.

Για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών είναι σκόπιμο, όπως να διακρίνονται οι διάφορες περιοχές βάσει του κλίματος σε δυο τύπους, Humid με κλίμα υγρό και Arid κλίμα ξηρό. Η εξέλιξη των μορφολογικών στοιχείων του επιφανειακού ανάγλυφου, κατά την πορεία ενός κύκλου ζωής, εξετάζεται ιδιαιτέρως σε κάθε μια από τις κλιματικές αυτές περιοχές.

Οι μορφολογικοί χαρακτήρες του επιφανειακού ανάγλυφου, εξεταζόμενοι από γενικότερες απόψεις, δύναται να θεωρηθούν, όπως αναφέρθηκε, ως τα αποτελέσματα δράσεως του συνδυασμού Ενδογενών και Εξωγενών παραγόντων, μεταβαλλόμενων συνεχώς.

Επομένως, η δράση του κάθε παράγοντα, τότε μόνο δύναται να μελετηθεί, όταν οι λοιποί παράγοντες παραμένουν σταθεροί (Λ. Σωτηριάδου & Α. Ψιλοβίκου,1975).

Σκοπός λοιπόν της Γεωμορφολογίας, είναι να μελετήσει τον τρόπο με τον οποίο εκφράζεται αυτός ο ανταγωνισμός των Ενδογενών και Εξωγενών δυνάμεων στην επιφάνεια επαφής της Λιθόσφαιρας με την Ατμόσφαιρα, καθώς επίσης τους μηχανισμούς και τις διεργασίες εξέλιξης της, όταν διαταράσσεται η μεταξύ τους ισορροπία (Ιωάννης Γ. Φουντούλης, ΓΑΙΑ No7, 2000)

Ο κλάδος της Γεωμορφολογίας που μελετά την επίδραση των Ενδογενών δυνάμεων (Τεκτονικών δυνάμεων) στη διαμόρφωση του γήινου ανάγλυφου, είναι η Μορφοτεκτονική.

Η Μορφοτεκτονική μελετά:

1. την μορφή του αναγλύφου
2. την μορφή του υδρογραφικού δικτύου
3. την συμμετρία του υδρογραφικού δικτύου
4. την κατά βάθος διάβρωση
5. τις επιφάνειες ισοπέδωσης και

6. τις αναβαθμίδες χερσαίες ή θαλάσσιες

Η ποσοτική ανάλυση των γεωμορφολογικών μορφών, γενικά, προϋποθέτει την επιμέρους ανάλυση των μορφών βάσει γεωμετρικής κατασκευής, ως επίσης και την ανάλυση των δυναμικών παραγόντων (διάβρωση – μεταφορά), οι οποίοι ρυθμίζουν τη δημιουργία και την εξέλιξη των μορφών αυτών.

4.2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όταν σχηματίζεται μια νέα ξηρά, η οποία προηγουμένως δεν είχε υποστεί την δράση του ρέοντος ύδατος, τότε αρχίζει η δημιουργία και η ταχεία αύξηση ενός συστήματος ρευμάτων, η εκβάθυνση των οποίων έχει ως αποτέλεσμα την δημιουργία κλιτών και στην συνεχή συνεισφορά τους στην εξέλιξη του συστήματος. Ως θεμελιώδης μονάδα ενός υδρογραφικού συστήματος, θεωρείται η λεκάνη απορροής, η οποία αποτελεί ένα ανοιχτό σύστημα, δέχεται και αποβάλλει ύλη και ενέργεια δια μέσου των ορίων της και μετατρέπει μια μορφή ενέργειας στην άλλη, προς διατήρηση των λειτουργιών του συστήματος. Η τάση του συστήματος να λάβει μια τελική σταθερή ενεργειακή κατάσταση έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ορισμένων τοπογραφικών χαρακτήρων, οι οποίοι επιτυγχάνουν να δημιουργήσουν μια κατάσταση στο σύστημα, ανεξάρτητα του παράγοντα χρόνου.
Ταυτόχρονα, οι διεργασίες της διάβρωσης και μεταφοράς υλικών δημιουργούν μια σταθερή ροή νερού και υλικών από τη λεκάνη. Η δυναμική ενέργεια λόγω θέσης μετατρέπεται ή σε κινητική ενέργεια, από την κίνηση του νερού και των υλικών, ή σε θερμότητα. Πάσα μεταβολή των συνθηκών λειτουργίας του συστήματος έχει ως αποτέλεσμα την αντίστοιχο μεταβολή και εξέλιξη των τοπογραφικών χαρακτήρων του.
Η ισχύς του συστήματος του Horton για τη μορφομετρία των υδρογραφικών συστημάτων βασίζεται στην θεωρία, ότι για μια δεδομένη διαβρωσιγενή περίοδο - δράση σε μια μάζα πετρωμάτων με δεδομένες φυσικές ιδιότητες, οι συνθήκες του επιφανειακού ανάγλυφου, (κλίσης των κλιτίων και η μορφή των ρευμάτων) επιτυγχάνουν μια κατάσταση σταθερότητας (ωριμότητα) ανεξαρτήτως του χρόνου, κατά την οποία η τελική μορφολογία ρυθμίζεται έτς,ι ώστε να επιτρέπει τη μεταφορά διαμέσου του συστήματος αυτού, της ποσότητας των διαβρωσιγενών υλικών, τα οποία (νερό και διαβρωσιγενή υλικά) παράγονται υπό τις παραπάνω κλιματικές συνθήκες.
Γενικά στο (αρχικό) στάδιο της νεότητας, οι μεταβολές της γεωμετρίας γίνονται ταχύτατα και νέες μορφές αντικαθιστούν τις παλαιές, ενώ στο στάδιο της ωριμότητας η γεωμετρία παραμένει αμετάβλητη.

4.3. ΥΔΡΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ – ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗ – ΜΟΡΦΕΣ ΥΔΡΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Πριν το 1800 θεωρήθηκε ότι οι κοιλάδες και γενικώς οι λεκάνες των ποταμών ήταν αποτέλεσμα των κατακλυσμιαίων διαταράξεων και καταβυθίσεων του στερεού φλοιού της Γης. Οι ποταμοί θεωρήθηκαν ότι κατέλαβαν τις σχηματιζόμενες κατ` αυτόν τον τρόπο κοιλάδες δευτερογενώς, επομένως οι κοιλάδες δεν ήταν το αποτέλεσμα της δράσης των ποταμών.
Σήμερα γνωρίζουμε ότι το νερό που ρέει στην επιφάνεια της Γης, αποτελεί τον σπουδαιότερο παράγοντα διάβρωσης και ότι είναι συγκεντρωμένο σε ρυάκια, χείμαρρους και ποταμούς, προκαλεί τη δημιουργία των λεκανών και κοιλάδων.
Η στοιχειώδη μονάδα διάβρωσης από το ρέον νερό είναι ο χείμαρρος, ο οποίος μορφολογικά διακρίνεται σε τρεις περιοχές που αντιστοιχούν σε τρία διαφορετικά στάδια δυναμικής δράσης:

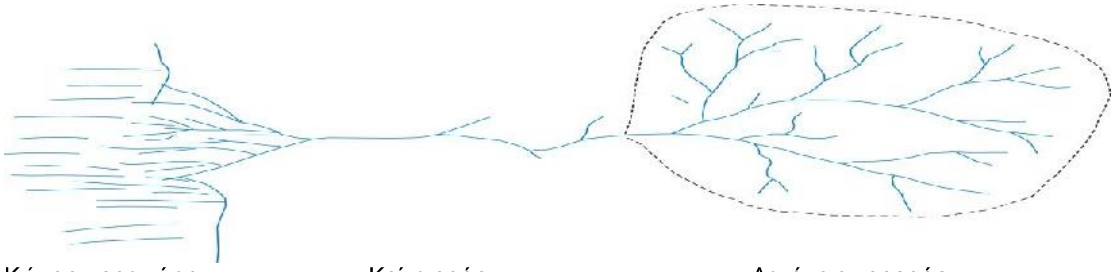

Κώνος προσχώσεων. Στάδιο απόθεσης.

Κοίτη ροής. Στάδιο μεταφοράς.

Λεκάνη απορροής. Στάδιο διάβρωσης.

Χείμαρρος: Μορφολογικά γνωρίσματα – Φάσεις δυναμικής δράσης

Μορφολογικά	Δυναμικά
1. Λεκάνη απορροής	Στάδιο διάβρωσης
2. Κοίτη ροής	Στάδιο μεταφοράς
3. Κώνος προσχώσεων	Στάδιο απόθεσης

Ως *λεκάνη απορροής* χειμάρρου δύναται να νοηθεί η περιοχή εκείνη η οποία αποστραγγίζεται από ένα σύστημα ρευμάτων που αποτελούν τον χείμαρρο. Δηλαδή η ζώνη εκείνη της επιφάνειας, από την οποία τα νερά αποστραγγίζονται στα χαμηλότερα σημεία για να δημιουργήσουν τον χείμαρρο. Βέβαια, κάθε ρυάκι φέρει τη δική του λεκάνη απορροής, η οποία καθορίζεται από το ανάγλυφο της επιφάνειας.
Ως *κοίτη ροής χείμαρρου* νοείται η κοίτη των χειμάρρων, στην οποία διοχετεύονται τα συγκεντρωμένα νερά από λεκάνη απορροής και κατευθύνονται προς τις εκβολές.
Ως *κώνος προσχώσεων* νοείται η περιοχή των εκβολών του χειμάρρου, στην οποία αποτίθενται κυρίως τα υλικά μεταφοράς με αποτέλεσμα τον σχηματισμό μιας κωνικής ζώνης αποθέσεως υλικών.
Υδρογραφικό δίκτυο μιας περιοχής θεωρείται το σύνολο των ρυάκων, χειμάρρων, παραποτάμων και ποταμών, τα οποία διαυλακώνουν και αποστραγγίζουν την περιοχή αυτή.
Υδροκριτική γραμμή ή Υδροκρίτης δύναται να ορισθεί ως η νοητή γραμμή, η συνδέουσα τα υψηλότερα σημεία των υψωμάτων της επιφάνειας και διαχωρίζουσα την ροή των όμβριων υδάτων κατά τις δυο πλευρές των υψωμάτων αυτών, δηλαδή διαχωρίζει δυο γειτονικές λεκάνες απορροής.
Κάθε ρυάκι φέρει την ίδια του υδροκριτική γραμμή, οι λεκάνες απορροής ενός υδρογραφικού δικτύου ακολουθούν την αρίθμηση και τους νόμους της υδρογραφικής σύνθεσης.
Η χάραξη της υδροκριτικής γραμμής στο τοπογραφικό χάρτη γίνεται από ένωση των σημείων μεγαλύτερων υψομέτρων κατά την πορεία του ανάγλυφου από συνδέσεις σημείων μεγαλυτέρων υψομέτρων κατά την πορεία του ανάγλυφου από υψώματος στο ύψωμα. Ο υδροκρίτης κατά την πορεία του στα χαμηλότερα σημεία (ή χαμηλές περιοχές) διέρχεται πάντοτε από κυρτώματα και όχι από κοιλώματα, λόγω του μεγαλυτέρου υψομέτρου τους σε σχέση με τα κοιλώματα.
Η μορφή που θα λάβει ένα υδρογραφικό δίκτυο εξαρτάται από δύο κυρίως παράγοντες: Την γεωλογική κατασκευή της περιοχής και τις κλιματικές συνθήκες της περιοχής. Ο συνδυασμός των δυο αυτών παραγόντων, επίσης και η επίδραση των ειδικών τοπικών συνθηκών, δημιουργούν πλήθος διαφόρων μορφών δικτύων, η ταξινόμηση των οποίων απασχόλησε τους ερευνητές.
Αν θεωρήσουμε την επίδραση των τοπικών συνθηκών στη διαμόρφωση των υδρογραφικών ως πολύ περιορισμένη και δεχτούμε ότι οι κλιματικές συνθήκες σε μια μεγάλη χρονική περίοδο δεν εμφανίζουν μεγάλες διαφορές - εξαιρούμε τις ακραίες περιπτώσεις των ερημικών και παγετωδών περιοχών – τότε οι μορφές των υδρογραφικών δικτύων θα πρέπει να εξαρτούνται από την γεωλογική κατασκευή των περιοχών τις οποίες καταλαμβάνουν.

Η ταξινόμηση των βασικών μορφών των υδρογραφικών δικτύων είναι : 1) Δενδριτική μορφή, 2) Παράλληλος μορφή, 3) Ορθογώνιος μορφή, 4) Κλιμακωτή μορφή, και 5) Ακτινωτή μορφή.

4.4. ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΥΔΡΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Για να γίνει ποσοτική ανάλυση ενός υδρογραφικού δικτύου θα πρέπει πρώτα να καθορισθεί μια σχέση μεταξύ των κλάδων του, βασιζόμενη στη διαφορά του μεγέθους και της θέσης κάθε κλάδου, ως προς τους υπολοίπους κλάδους.
Η ύπαρξη μεγάλων κεντρικών κλάδων, μικρότερων δευτερευόντων, ακόμη παρακλάδων του, έδωσε αφορμή στον Horton να αριθμήσει το υδρογραφικό δίκτυο και να κατατάξει τους κλάδους του σε τάξεις.
Το 1952 ο Strahler πρότεινε μια νέα μέθοδο αρίθμησης που έχει ως ακολούθως:
Ρεύματα τα οποία δεν δέχονται νερά μικρότερων κλάδων ρευμάτων ονομάζονται $1^{ης}$ τάξης. Συνδέσεις δυο κλαδών $1^{ης}$ δημιουργεί ένα ρεύμα $2^{ης}$ τάξης. Συνδέσεις δυο κλαδών $2^{ης}$ τάξης δημιουργεί ένα ρεύμα $3^{ης}$ τάξης κλπ.
Η μέθοδος αρίθμηση του Strahler θεωρείται ως η πιο ορθόδοξη, που μπορεί να ερμηνεύσει τους νόμους της υδρογραφικής συνθέσεως, από τις διατυπώσεις των Horton, Scheidegger και Shreve.

4.5. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ

Στην περιοχή της Κεντρικής Εύβοιας και της υδρογεωλογικής λεκάνης της περιοχής έρευνας, παρατηρείται η καθαρά γνώριμη εικόνα των ελληνικών ασβεστολιθικών ορέων. Η μορφολογία είναι λοφώδης, και χαρακτηρίζεται από επιφανειακή έντονη διάβρωση του τοπογραφικού ανάγλυφου και εξομάλυνση στους ευδιάβρωτους γεωλογικούς σχηματισμούς. Το έντονο ανάγλυφο είναι αποτέλεσμα των μεσοζωικών τεκτονικών μετακινήσεων και των τριτογενών και νεωτέρων ανυψωτικών κινήσεων και της ρηγμάτωσης που ακολούθησε. Το αποτέλεσμα αυτού του νεαρού ανάγλυφου στην περιοχή, είναι οι σχηματισμοί πρανών με μεγάλες κλίσεις, η πυκνότητα και ποικιλία υδρογραφικών δικτύων, στον αριθμό και στη διεύθυνση. Δεν παραλείπονται οι σχηματισμοί των δολινών και των καρστικών κοιλοτήτων από τους ιουρασικούς και τριαδικούς ασβεστολιθικούς σχηματισμούς (Εικ.4.1).
Στην περιοχή διακρίνονται τρία υψηλά συγκροτήματα, τα οποία οριοθετούν την ευρύτερη υδρογεωλογική τοποθέτηση της περιοχής έρευνας και την υδρολογία της Κεντρικής Εύβοιας: Πρόκειται για την οροσειρά Κανδήλι (1278μ.) στα δυτικά την οροσειρά Δίρφυς (1743μ.) στα ΒΑ, και την οροσειρά Όλυμπου (1172μ.) στα ΝΑ κα (Σχ.4.1).
Η γεωγραφική κατανομή των ανωτέρω οροσειρών στην περιοχή, επίσης και του όρους Πυξαρίας, παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση των κλιματικών συνθηκών της περιοχής (θερμοκρασίας, κίνηση ανέμων και κατανομή των κατακρημνισμάτων κλπ.).

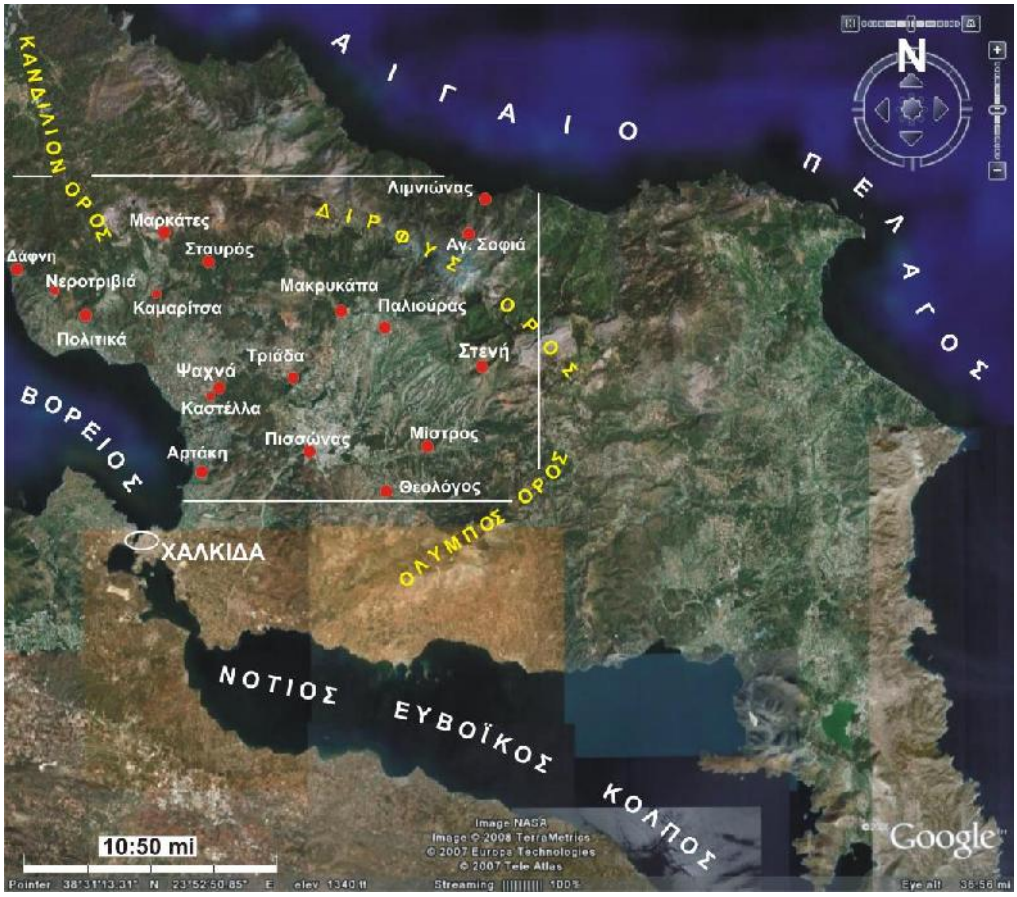

Εικ.4.1: Δορυφορική εικόνα (Google) που δείχνει την μορφολογία της κεντρικής Εύβοιας και την περιοχή της υδρογεωλογική λεκάνης - περιοχής έρευνας.
Photo4.1: Google map showing the morphology of the central Euboea Island and the hydrogeologic basin of the study area.

Η οροσειρά Κανδήλι στο βορειοδυτικό τμήμα της περιοχής μελέτης, αποτελείται στην κορυφή από ασβεστόλιθους του ιουρασικού και οι πλευρές από οφιόλιθους της διάπλασης και ασβεστόλιθους της κενομάνιας επίκλυσης. Η γενική διεύθυνση του, συμπίπτει με τη διεύθυνση του αντικλινικού άξονα νοτιοανατολικά .
Η οροσειρά Δίρφυς (1743μ.), όρος Πυξαρία (1343μ.), και όρος Ξηροβούνιο (1417μ.) στο ανατολικό τμήμα της περιοχής μελέτης, είναι οι υψηλότερες κορυφές του νησιού. Η στρωματογραφική στήλη του συγκροτήματος περιλαμβάνει ασβεστόλιθους του Περμίου, και αργιλικούς σχιστόλιθους στη βάση, πιθανόν οι ανωτέρω σχηματισμοί να συνιστούν και τον πυρήνα. Η κορυφή από ασβεστόλιους Περμίου και Ιουρασικού, οι κλιτείς από σχιστόλιθους και ασβεστόλιθους Νεοπαλαιοζωικού, ασβεστόλιθους Ιουρασικού και μικρή συμμετοχή ασβεστόλιθων της επίκλυσης. Η διεύθυνση της πτύχωσης συμπίπτει με την διεύθυνση του συγκροτήματος, ΒΑ – ΝΑ.
Στο όρος Ολύμπος - νοτιοανατολικά της περιοχής έρευνας - υπάρχει ταύτιση του γενικού άξονα με τη διεύθυνση της πτύχωσης αντικλινόριου ΒΝ – ΝΔ. Ο πυρήνας συνίσταται από σχιστόλιθους Νεοπαλαιοζωικού, οι κλιτείς και η κορυφή είναι από σχιστόλιθους και ασβεστόλιθους Νεοπαλαιοζωικού καθώς επίσης από ασβεστόλιθους του Ιουρασικού (Σχ.4.2).

4.5.1. ΛΙΘΟΛΟΓΙΑ – ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ

Α) Χαλαροί σχηματισμοί

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

MORPHOLOGY OF THE STUDY AREA

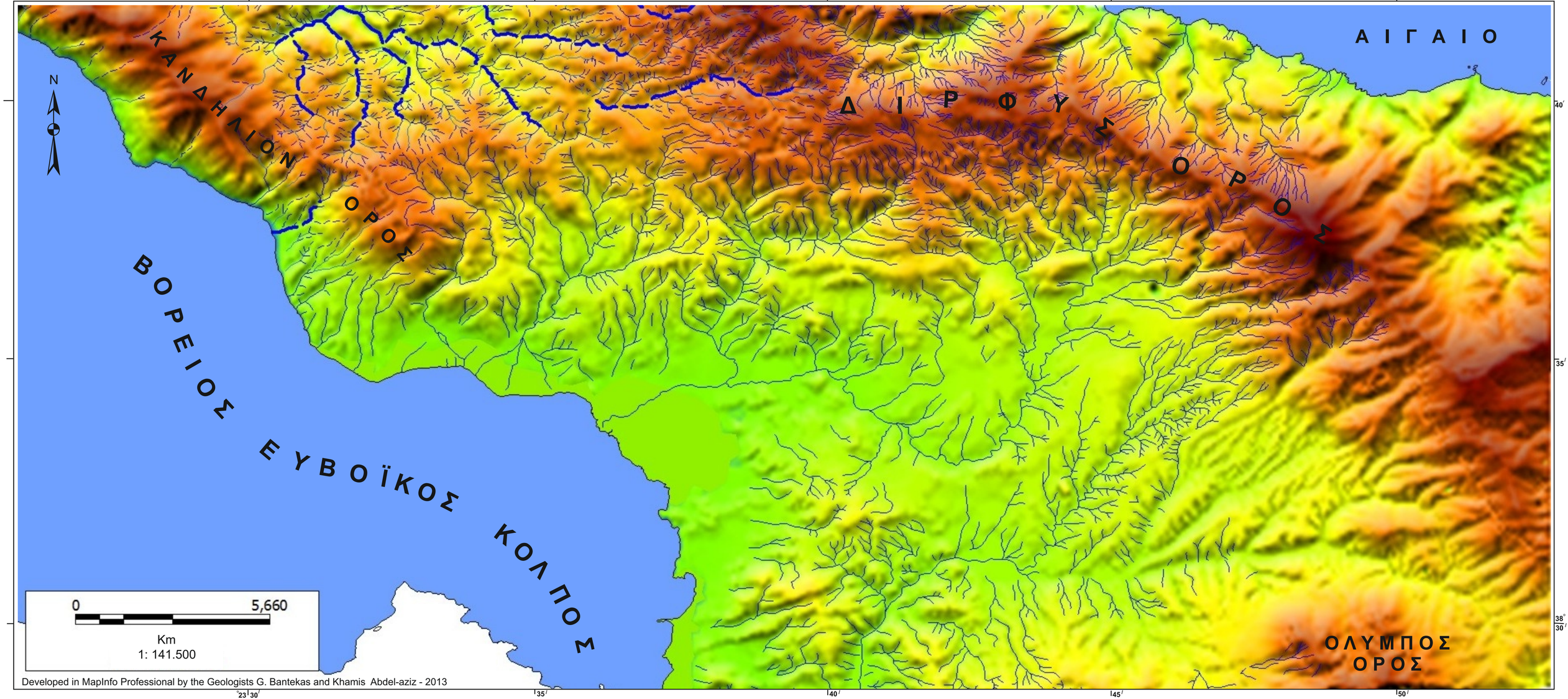

ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

DRAINAGE BASIN OF THE STUDY AREA

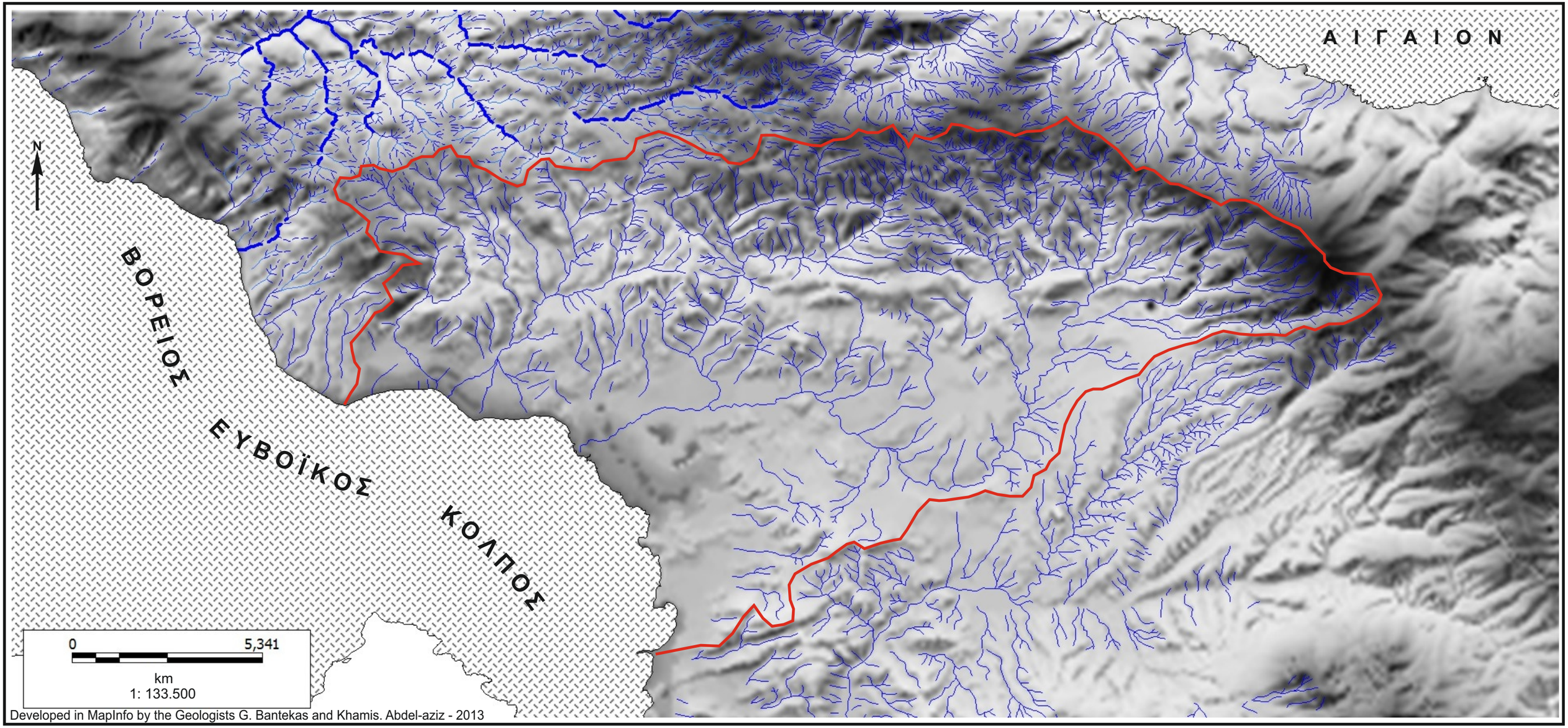

Developed in MapInfo by the Geologists G. Bantekas and Khamis. Abdel-aziz - 2013

1- Αλλουβιακές αποθέσεις Τεταρτογενούς(**al**): Ασύνδετα υλικά από άμμο και κροκαλολατύπες στις κοίτες των χειμάρρων, προσχώσεις από χαλαρά αργιλοαμμώδη υλικά, ερυθρογή με κροκαλολατύπες και υλικά αναβαθμίδων χειμάρρων μικρού ύψους.
2- Λιμναίες αποθέσεις (**N**): Εναλλασσόμενα στρώματα κροκαλοπαγών, μαργών, ψαμμιτών, αργίλων και μαργαϊκών ασβεστόλιθων.
Β) Συμπαγείς σχηματισμοί
3- Φλύσχης (**F**) αδιαίρετος Πλειστόκαινο ηλικία: ψαμμίτες λεπτόκοκκοι έως μεσοκόκκοι σε τράπεζες 5-10cm, εναλλάσσονται με αργιλικούς σχιστόλιθους και κλαστικούς ασβεστόλιθους.
4- Ασβεστόλιθος Ανωτέρου (**K**): Λεπτοστρωματώδης και καρστικός
5- Σχιστοκερατολιθική διάπλαση μετά οφειολίθων και ασβεστολιθικών ενστρώσεων (**Jso**) του ανωτέρου Ιουρασικού – κατωτέρου Κρητιδικού: από κερατόλιθους, αργιλικούς σχιστόλιθους και ψαμμίτες.
6- Ασβεστόλιθος Κιμμερίδιο (**Js**): παχυστρωματώδης καρστικός κατά θέσεις δολομιτικός.
7- Ασβεστόλιθος ανωτέρου Τριαδικού – μέσο Ιουρασικού (**TJ**): Μη διαχωριζμένος με παρεμβολές δολομιτικών, έντονα καρστικός.
8- Ασβεστόλιθος ανωτέρου Τριαδικού – μέσο Ιουρασικού (**TJm**): παχυστρωματώδης έως άστρωτος.
9- Ασβεστόλιθος Περμίου (**P**): πλευρικά μεταπίπτει βαθμιαία σε μάρμαρα και σιπολίνες. Τοπικά απαντούν ενστρώσεις χαλαζιτών και σχιστόλιθων.
10- Αργιλικοί σχιστόλιθοι και φυλλίτες Λιθανθρακοφόρου (**C**): Εξελισσόμενοι πλευρικά σε κρυσταλλικούς σχιστόλιθους, αρκόζες και σπάνιες ενστρώσεις ασβεστόλιθων μεταπίπτουν πλευρικά σε μάρμαρα.
11- Ασβεστόλιθος Δεβόνιο – Λιθανθαρακοφόρου (**D**): Τοπικός απαντούν σχιστολιθικές ενστρώσεις.

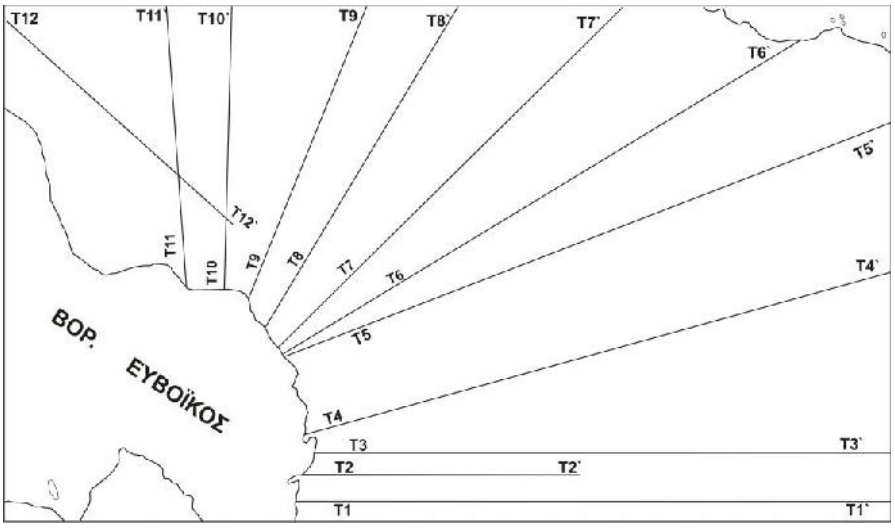

Σχ.4.3: Χάρτης εντοπισμός των Γεωλογικών Τομών στη περιοχή της Υδρογεωλογικής Λεκάνης στην κεντρική Εύβοια.
Fig.4.3: Schematic location map of the geologic sections in across the hydrogeologic basin of the Central Euboea.

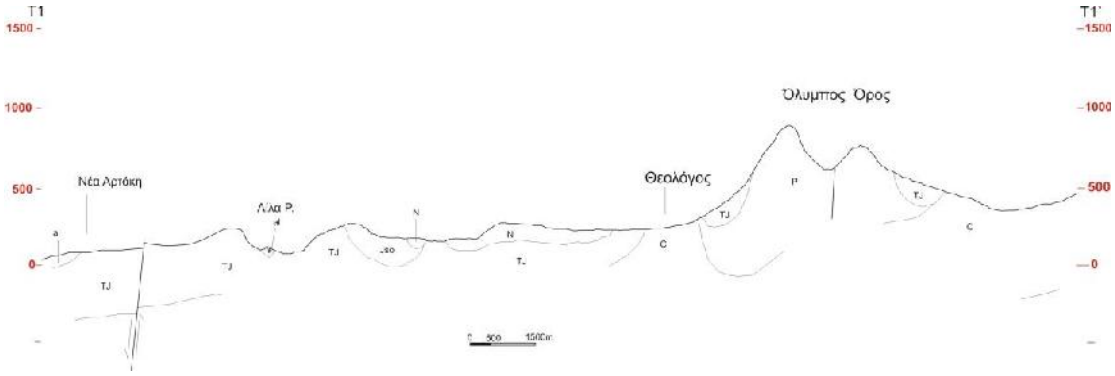

Σχ. 432-1
Τομή Τ1: Τα νερά επιφανειακής απορροής στην οροσειρά Όλυμπου καταλήγουν στην κοίτη Λίλα χειμάρρου και στην συνέχεια κατευθύνονται προς Ν. Ευβοϊκό. Στην περιοχή Αρτάκη προς Β. Ευβοϊκό.
The run off on Olympus chain through flowing drainage of river Lila discharge to southern Euboic Gulf. In Artaki area discharge to Northern Euboic Gulf.

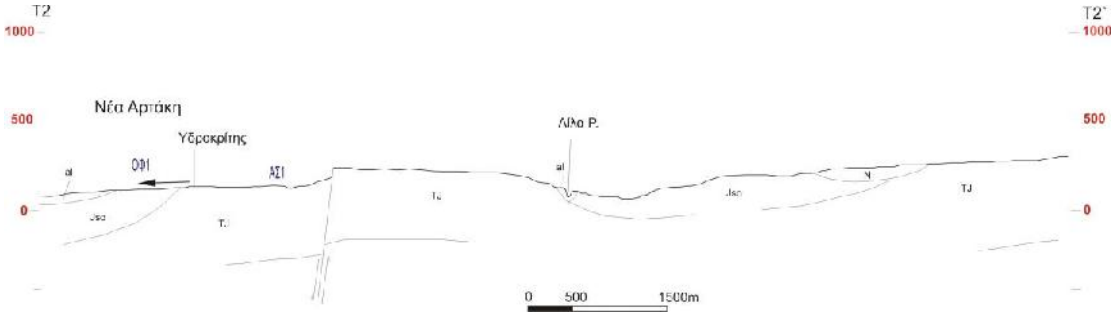

Σχ.4.3-2
Τομή Τ2: Η κοίτη Λίλα χειμάρρου αποστραγγίζει νερά επιφανειακής ροής μεγαλύτερης περιοχής προς Ν. Ευβοϊκό, και το υπόλοιπο κοντά της Ν. Αρτάκης κατευθύνεται προς Β. Ευβοϊκό
The river Lila external flow drainage area discharge to Southern Euboic Gulf is more larger than that drain from N. Artaki area and discharge to the Northern Euboic Gulf

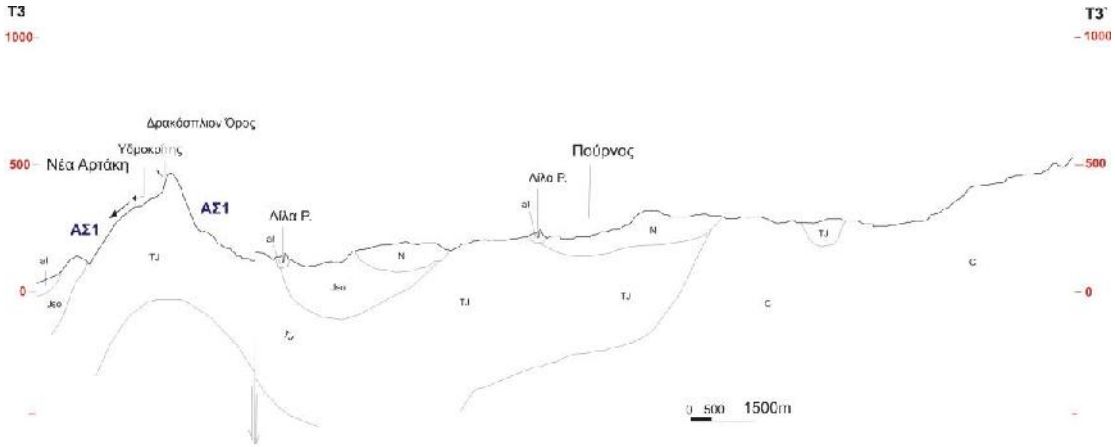

Σχ. 4.3-3
Τομή Τ3: Η κοίτη του χειμάρρου Λίλα αποστραγγίζει τα νερά επιφανειακής απορροής σε δύο σημεία προς Ν. Ευβοϊκό δεξιά του υδροκρίτη, και τα υπόλοιπα όμβρια στο ύψωμα Δρακόσπηλιον κοντά της Ν. Αρτάκης προς Β. Ευβοϊκό.
The river Lila bed drain the external flowing drainage run off by two points to discharge to Southern Euboic Gulf by right side of the divide line, and the rest run off by the rane Drakosplio and discharge through N. Artaki area to northern euboic Gulf.

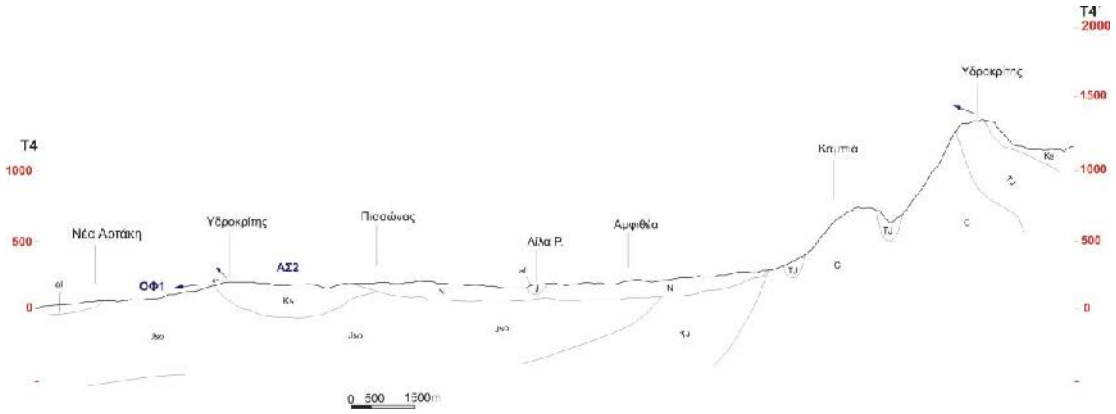

Σχ. 4.3-4
Τομή Τ4: Τα νερά επιφανειακής απορροής στραγγίζονται από Λίλα χειμάρρου προς Ν. Ευβοϊκό και στη περιοχή της Ν. Αρτάκης προς Β. Ευβοϊκό.
The external flowing drainage and run off, drained by the river Lila discharge to the southern Euboic Gulf and in N. Artaki area to northern Euboic Gulf.

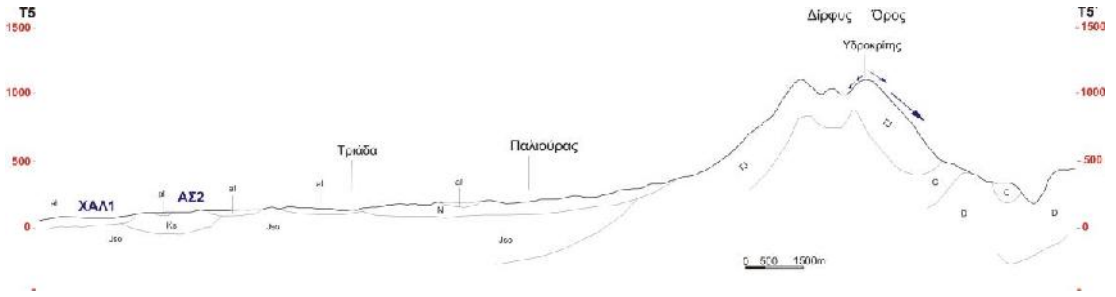

Σχ.4.3-5
Τομή Τ5: Στο ύψωμα Δίρφυς η επιφανειακή ροή κατευθύνεται προς ΒΑ της λεκάνης μέχρι το Αιγαίο Πελάγους, και στους κλάδους του Μεσσάπιου μέσα της λεκάνης μέχρι τις εκβολές στο Β. Ευβοϊκό
On the divide range hills of Dirfis one external flowing drainage of run off discharge NEern the basin to the Aegean Sea, the second through Messapios stream system discharge to Vorios Evvoikos Gulf.

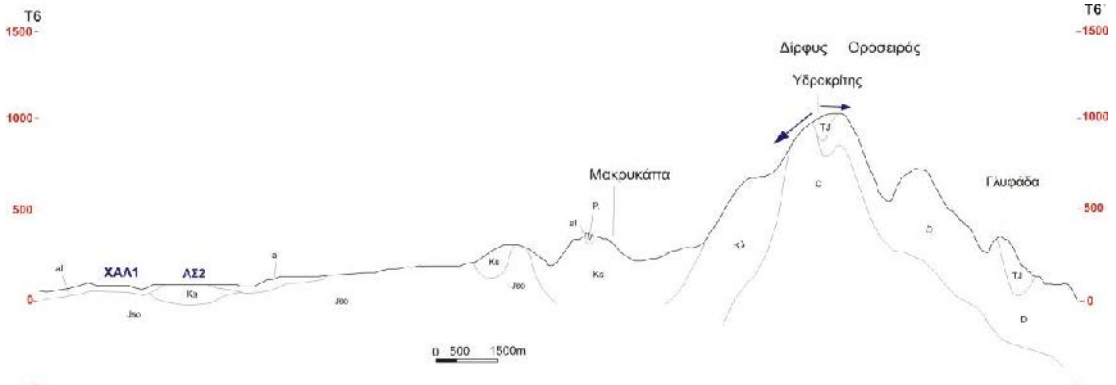

Σχ.4.3-6
Τομή Τ6: Στο ύψωμα Δίρφυς η επιφανειακή απορροή χωρίζεται- υδροκρίτης- προς ΒΑ στο Αιγαίο Πελάγους και στους κλάδους του Μεσσάπιου στην λεκάνης απορροής μέχρι τις εκβολές του στο Β. Ευβοϊκό.
From the divide range hills of Dirfis one external flowing drainage of run off discharge NEern the basin to the Aegean Sea, the second through Messapios stream system discharge to Vorios Evvoikos Gulf.

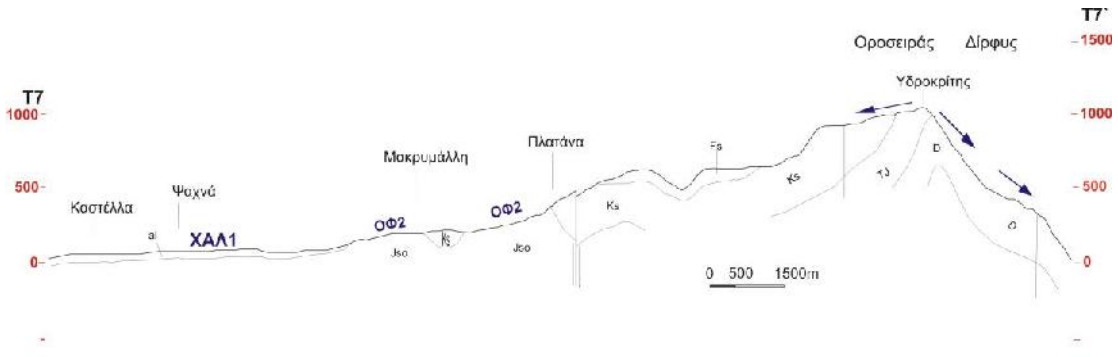

Σχ.4.3-7
Τομή Τ7: Στην οροσειρά Δίρφυς η επιφανειακή ροή χωρίζεται έξω από τη λεκάνης απορροής μέχρι το Αιγαίο Πελάγους και προς τα μέσα της στους κλάδους του Μεσσάπιου χειμάρρου μέχρι τις εκβολές του στο Β. Ευβοϊκό
From the divide range hills of Dirfis one external flowing drainage of run off discharge to the Aegean Sea, the second through Messapios stream system discharge to Vorios Evvoikos Gulf.

.

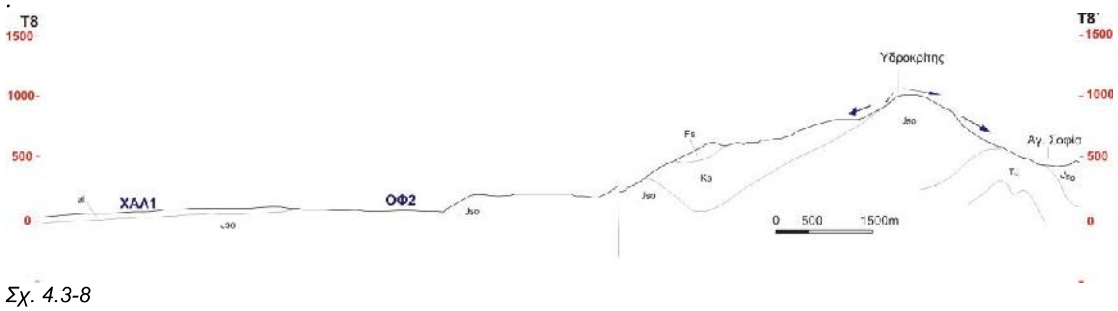

Σχ. 4.3-8
Τομή Τ8: Στη οροσειρά Δίρφυς και στην περιοχή της Αγ. Σοφία χωρίζεται η επιφανειακή ροή προς έξω της λεκάνης απορροής στο Αιγαίο Πελάγους και τους κλάδους Μεσσάπιου μέχρι τις εκβολές του στο Β. Ευβοϊκό.
From the divide range hills of Dirfis, in Ag.Sofia area, one external flowing drainage of run off discharge to the Aegean Sea, the second through Messapios stream system discharge to Vorios Evvoikos Gulf.

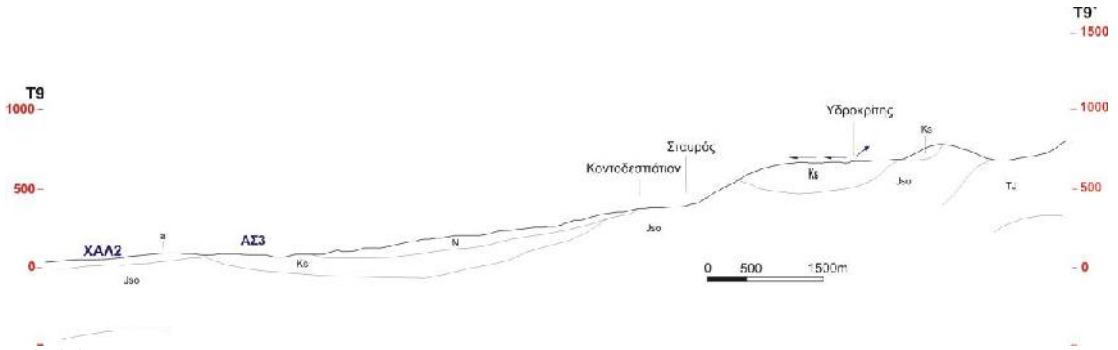

Σχ.4.3-9
Τομή Τ9: Στην οροσειρά Δίρφυς χωρίζεται η επιφανειακή απορροή προς τα έξω της λεκάνης στο Αιγαίο Πελάγους και στους κλάδους του Μεσσάπιου μέχρι τις εκβολές στο Β. Ευβοϊκό.
From the divide range hills of Dirfis one external flowing drainage of run off discharge the Aegean Sea, the second through Messapios stream system discharge to Vorios Evvoikos Gulf.

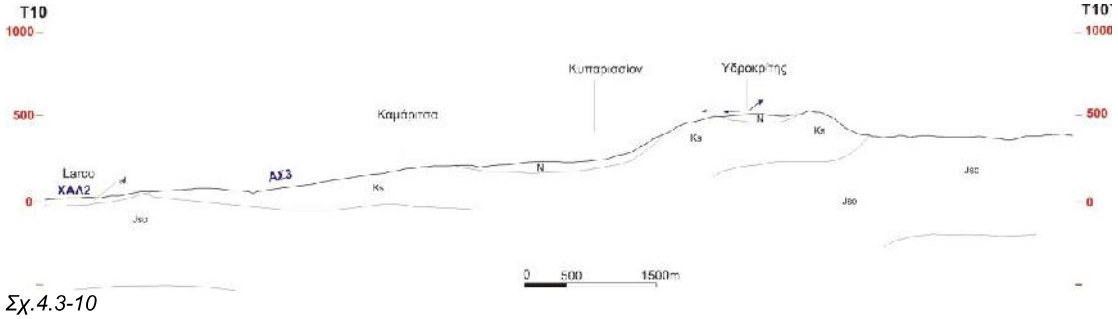

Σχ.4.3-10
Τομή Τ10 Στην οροσειρά Κανδήλι χωρίζεται η επιφανειακή απορροή προς τα έξω της λεκάνη στο Αιγαίο Πελάγους και προς τα μέσα στους κλάδους των Μεσσάπιου και Πεθαμένου μέχρι το Β. Ευβοϊκό.

From the divide range hills of Kandilion one external flowing drainage of run off discharge to the Aegean Sea, the second through Messapios stream system discharge to Vorios Evvoikos Gulf.

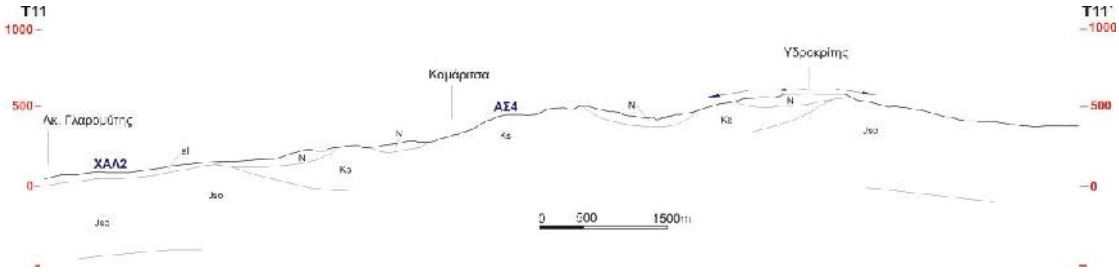

Σχ.4.3-11
Τομή Τ11: Στην οροσειρά Κανδήλι χωρίζεται τη επιφανειακή ροή προς τα έξω της λεκάνης στο Αιγαίο Πελάγους και στους κλάδους των Μορτερή και Πεθαμένου χειμάρρου μέχρι το Β. Ευβοϊκό
From the divide range hills of Kandilion one external flowing drainage of run off discharge to the Aegean Sea, the second through Morteri stream system discharge to Vorios Evvoikos Gulf.

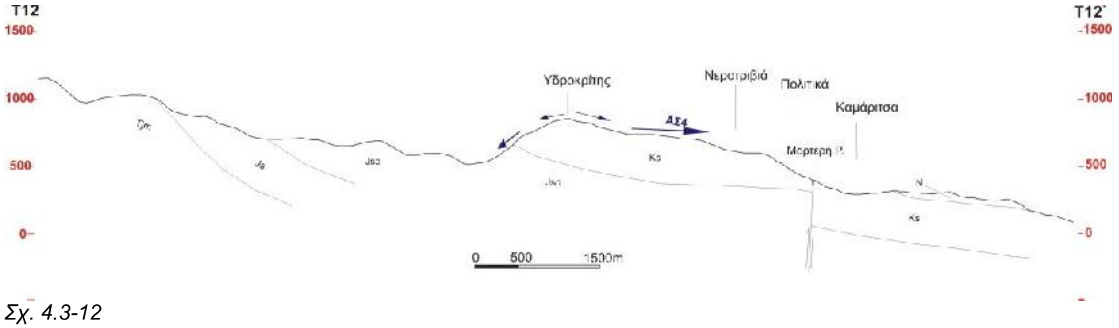

Σχ. 4.3-12
Τομή: Στην οροσειρά Κανδήλι χωρίζεται η επιφανειακή απορροή προς τα έξω της λεκάνης στο Β. Ευβοϊκό και στο Αιγαίο Πελάγους και προς τα μέσα (στους κλάδους του χειμάρρου Μορτερή) της λεκάνης μέχρι εκβολές στο Όρμο Πολιτικών.
From the divide range hills of Kandilion one external flowing drainage of run off discharge to the Vorios Evvoikos, the second through Morteri stream system discharge to Vorios Evoikos Gulf.

4.6. ΟΡΕΟΓΡΑΦΙΑ

Υδροκριτική γραμμή – Λεκάνη απορροής

Η περιοχή της Κεντρικής Εύβοιας διαυλακώνεται από υδρογραφικά συστήματα των χειμάρρων που εκβάλλουν στο Βόρειο και Νότιο Ευβοϊκό Κόλπο καθώς επίσης και από άλλα υδρογραφικά δίκτυα που εκβάλλουν στο Αιγαίο Πέλαγος. Στην υδρογεωλογική λεκάνη της μελετωμένης περιοχής αναφέρονται τρία υδρογραφικά συστήματα που εκβάλλουν στο Βόρειο Ευβοϊκό Κόλπο. Πρόκειται για το χείμαρρο Μεσάπιο, Πεθαμένου και τον χείμαρρο Μορτερή (Σχ. 4.4 και Σχ.4.5).
Το μέσο υψόμετρο, (Μμ) της λεκάνης απορροής υπολογίζεται από μετρήσεις στο τοπογραφικό χάρτη και βάσει του κατωτέρου τύπου είναι της τάξης των **320μ**., συνεπώς η περιοχή της λεκάνης απορροής χαρακτηρίζεται ως ημιορεινή (Πίν. 4.1).

$$\text{Μμ.} = < \alpha \ . \ \varepsilon > \ / \ E$$

α – Εμβαδόν επιφάνειας μεταξύ δυο διαδοχικών ισοϋψών .
ε - Ημιάθροισμα δυο διαδοχικών ισοϋψών.
Ε – Σύνολο εμβαδού της λεκάνης απορροής.

Το **μέσο υψόμετρο** (320μ.) αντιστοιχεί σε περίπου 67.5% της επιφάνειας της λεκάνης απορροής (Σχ. 4.6 και Σχ.4.7).
Η πεδινή περιοχή (0 – 200μ.), καλύπτει 48.7% από την επιφάνεια της λεκάνης απορροής, δηλαδή142 km,^{2} στο νότιο τμήμα.
Η ημιορεινή περιοχή (200 – 500μ.), καλύπτει 28.5% από την επιφάνεια της λεκάνης απορροής, αντιστοιχεί 83 km^2.
Η ορεινή περιοχή (500 – 1800μ.), καλύπτει 22.8% από την επιφάνεια της λεκάνης απορροής, περίπου 67 km^2 (πίν. 4.2).

Η γραμμή του υδροκρίτη στην οροσειρά Κανδήλι χωρίζει το υδρογραφικό δίκτυο του χειμάρρου Κηρέοςς, όπου εκβάλλει στο Αιγαίο Πελάγος, από αυτό του χειμάρρου Κιμλάσου που εκβάλλει στον όρμο Πελέσκι του Β. Ευβοϊκού.
Η κορυφογραμμή από την οροσειρά Κανδηλίου (δυτικά) μέχρι την κορυφή της οροσειράς Δίρφυς (ανατολικά και νοτιοανατολικά) χωρίζει τα όμβρια των βορείων χειμάρρων (Κοκκινίας, Βαθύρεμα, Λυκιπόρρεμα, Κανωμάρου και Δαφορρέμα) που εκβάλλουν στο Αιγαίου, από των χειμάρρων (Μορτερή, Μεσάπιο και Πεθαμένου) της υπό μελέτη λεκάνης, επίσης χωρίζει τα όμβρια του χειμάρρου Λίλα το οποίο εκβάλλει στο Ν. Ευβοϊκό.
Η συνολική επιφάνεια εμβαδόν της λεκάνης απορροής περιοχής μελέτης είναι **291.8 Km^2**, καλυπτόμενη τόσο από συμπαγείς σχηματισμούς κυρίως ασβεστόλιθους και οφιόλιθους μεσοζωικής ηλικίας, όσο και από χαλαρούς σχηματισμούς του νεογενούς και τεταρτογενούς, στα χαμηλότερα τοπογραφικός σημεία (πίν. 4.2 και Σχ. 4.2).

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS
FACULTY OF GEOLOGY AND GEOENVIRONMENT
DEPARTMENT OF DYNAMIC TECTONIC AND APPLIED GEOLOGY

GEOLOGICAL MAP OF CENTRAL EUBOEA ISLAND

Abdelaziz Khamis, 2011

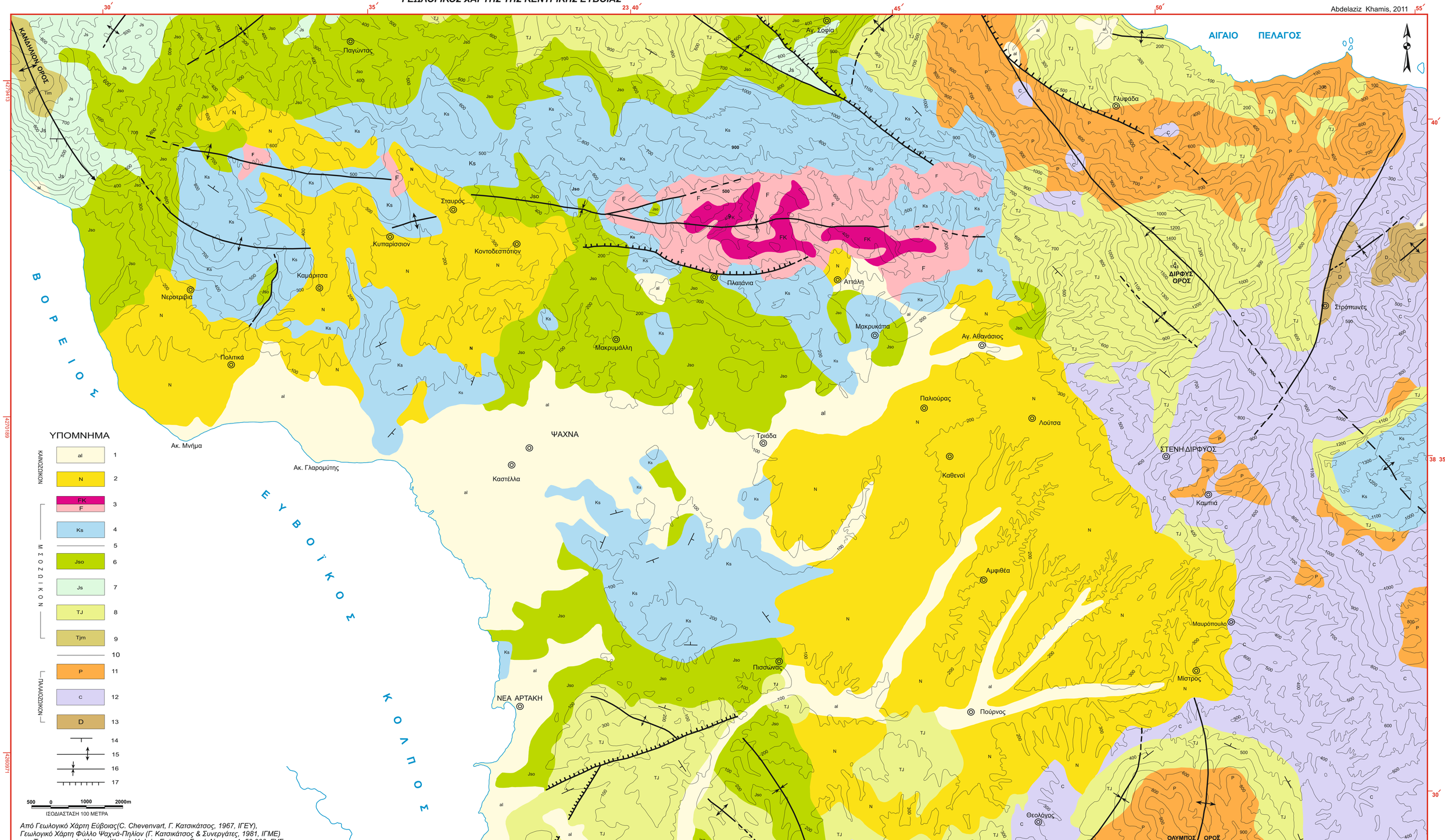

Από Γεωλογικό Χάρτη Εύβοιας(C. Chevenvart, Γ. Κατσικάτσος, 1967, ΙΓΕΥ), Γεωλογικό Χάρτη Φύλλο Ψαχνά-Πηλίον (Γ. Κατσικάτσος & Συνεργάτες, 1981, ΙΓΜΕ) και Τοπογραφικούς Χάρτες, Ψαχνά, Χαλκίς, Ερέτρια, Στενή Δίρφυος 1: 50.000, ΓΥΣ.

1- Τεταρτογενείς αποθέσεις, 2- Νεογενείς αδιαίρετο (N). Κατά θέσεις άστρωτοι μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι και κροκαλοπαγή, 3- Φλύσχης ανωκρητιδικοί και πιθανώς έως ηωκαινικής ηλικίας μετ΄οφιολίθων, ολιθολίθων εξ ασβεστολίθου και ασβεστολιθικών ενστρώσεων (FK), 4- Ασβεστόλιθοι ανωτέρου κρητιδικού, 5- Γεωνιώδης ασυμφωνία, 6- Σχιστοκερατολιθική διάπλαση μετ΄οφιολιθικών και ασβεστολιθικών ενστρώσεων, 7- ασβεστόλιθοι κιμμεριδίου, 8- Ασβεστόλιθοι ανωτέρου Τριαδικού και Ιουρασικού μη διαχωριζόμενοι, 9- Ασβεστόλιθοι ανωτέρου Τριαδικού έως μέσου Ιουρασικού, 10- Γωνιώδης ασυμφωνία, 11- Ασβεστόλιθοι Περμίου, 12- Αργιλικοί σχιστόλιθοι και φυλλύτες Λιθανθρακοφόρου (C), 13- Ασβεστόλιθοι και μάρμαρα ανοιχτότεφρα έως λευκά Δεβονίου έως Λιθανθρακοφόρου, 14- Διεύθυνση και κλίση στρωμάτων, 15- Άξων Αντικλίνου, 16- Άξων συγκλίνου, 17- Ρήγμα με ένδειξη του κατελθόντος τεμάχους.

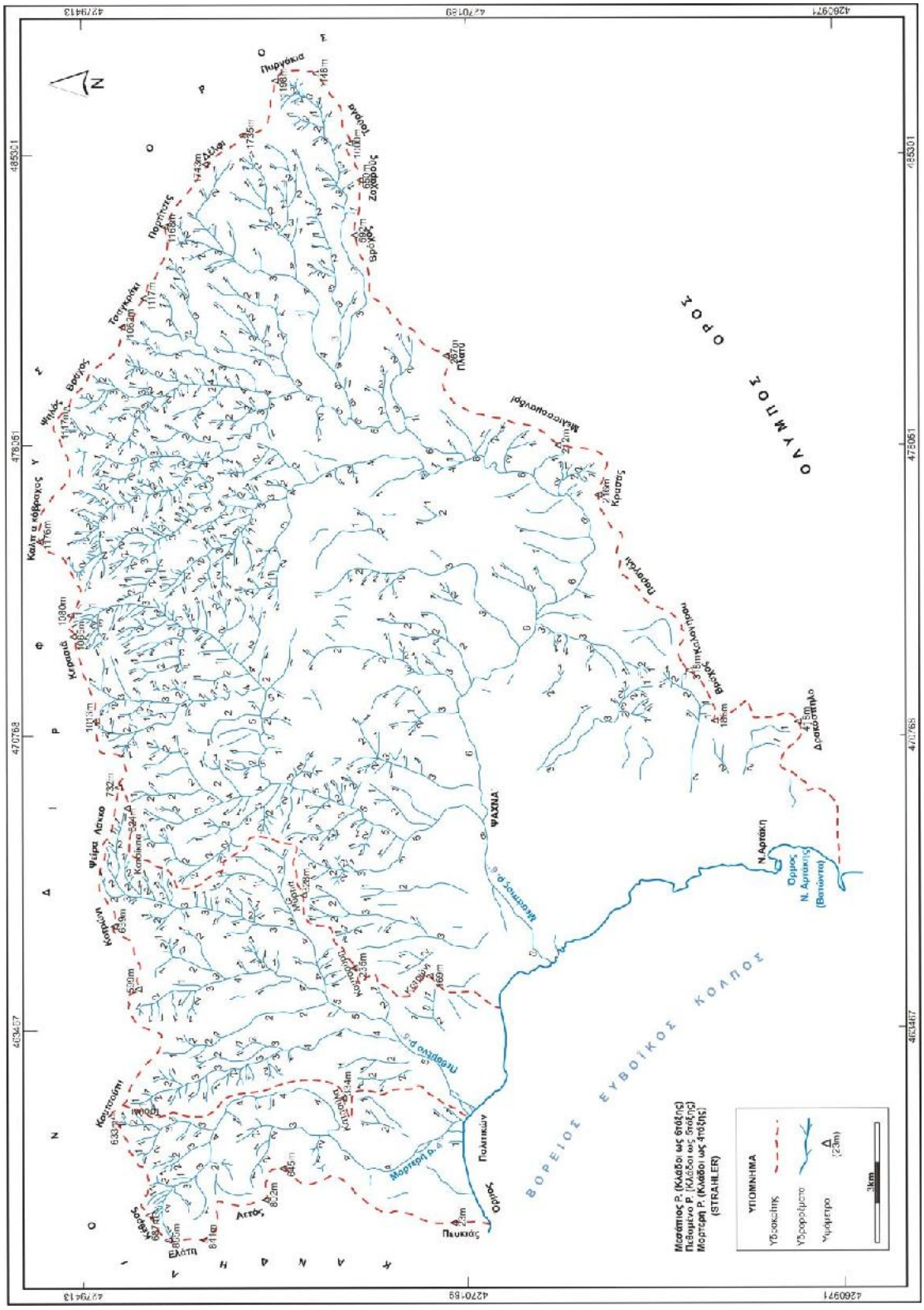

Σχ.4.5: Η λεκάνη απορροής και υδρογραφικά δίκτυα των τριών ποταμών της περιοχής μελέτης
Fig.4.5: Drainage basin and its three stream systems showing the channel segments numbered according to stream order. Divides of sub-basins are denoted by dashed lines.

Η υδροκριτική γραμμή επεκτείνεται σε (μήκος) **94Km**, σχηματίζοντας καρδιοειδές σχήμα λεκάνης απορροής με άξονα που κλίνει ΝΔ - ΒΑ, προς το Ευβοϊκό Κόλπο.
Η λεκάνη απορροής των τριών χειμάρρων παρουσιάζει **Μέση Κλίση** (**P**) της τάξης των **23.8%,** υπολογίζεται από τον τύπο :

P = (D . L) / E

D = η ισοδιάσταση (πίν.2)
L = το συνολικό μήκος ισοϋψών (Πίν.4.3)
E = η επιφάνεια εμβαδόν (πίν.2)

0.100 X 694.4 X 100 / 291.8 = 23.85 %

Το υδρογραφικό δίκτυο αποστραγγίζει τα όμβρια νερά της λεκάνης απορροής με **συντελεστή αποστράγγιση (C)** 1.41

C = E / L = 291.82 / 206.6 = 1.41

C = Συντελεστής αποστράγγισης
E = Σύνολο επιφάνειας εμβαδόν (πίν.4.2)
L = Σύνολικος μήκος κλάδων (πίν.4.4)
Από τους αναφερόμενους παραπάνω συντελεστές συμπεραίνεται ότι η λεκάνη απορροή είναι ημιορεινή (320μ) και ευνοεί τη διαβρωτική δράση.

4.6.1. ΥΠΟΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΜΕΣΑΠΙΟΥ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ

Η υπολεκάνη απορροής του Μεσαπίου χειμάρρου έχει επιφάνεια περίπου **228.6 Km^2**, που περιβάλλεται από υψηλά βουνά. Η υδροκριτική γραμμή άγεται από την περιοχή Νέας Αρτάκης, στις κορυφογραμμές, Δρακόσπηλιο (418μ.), βράχος, Καλογήρου (318μ.), Λόφος, Παραγόλι, Κερασιάς (216μ.), Πλατύ (268μ.), Βράχος, Ζαχάρους (516μ.), Κούρλα (9993μ.), Πυργάκια (1148 μ), Δελφί (1743μ.), Πορτίτσες (1168μ.), Ψηλός βράχος (1117μ.), Καλπακόβραχος, Κερασιά (1063μ.), και από το λόφο Λάκκα (878μ.), προς τα Νότια - στην κορυφογραμμή που χωρίζει μεταξύ υπολεκάνη του Πεθαμένου χειμάρρου - στις κορυφές Κασικιτά (624μ.), Μυρτιά (325μ.), Κουτσούρι (235μ.), και Κοτρώνι (169μ.), (Σχ.4.4 και 4.5)
Η υπολεκάνη απορροής Μεσαπίου είναι <u>λοφώδης</u> με έντονο μορφολογικό χαρακτήρα, απότομες πλευρές, σχηματισμούς δολινών μέχρι 800Χ400μ. (Ταναΐδα) στο βόρειο τμήμα. Στην λεκάνη αυτή παρουσιάζονται λόφοι μέσου ύψους, όπως Ασπρόχωμα (260μ.), Κουτρούπα (163μ.), Κοκκάλας (293μ.), Προφ. Ηλίας (430μ.), Στρογγλή, Κουτούπα (622μ.), και Καστρί (273μ.).

4.6.1.1. Υδρογραφικό δίκτυο

Το υδρογραφικό δίκτυο που αναπτύσσεται έχει <u>δενδριτική</u> μορφή, καταλαμβάνει σχεδόν όλη την λεκάνη απορροής, με ομοιομορφία και κανονικότητα μεταξύ των κλάδων. Η μορφή αυτή είναι ανάλογος τόσο, με την γεωλογική δομή και την λιθολογία, όσο και την υψομετρική κατανομή .

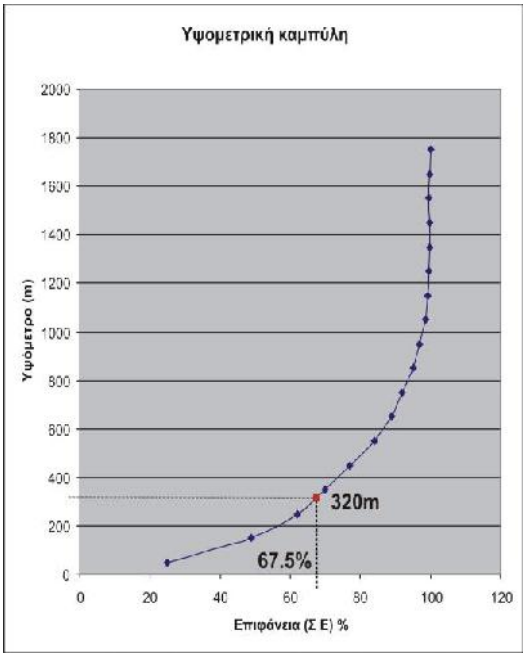

Σχ.4.6: Υψομετρική καμπύλη της λεκάνης απορροής των τριών ποταμών (Μεσάπιος, Πεθαμένου και Μορτερή) στην περιοχή της κεντρικής Εύβοιας
Fig4.6: Hypsometric curve drainage basin of three rivers (Messapios, Pethamenou, Morteri) in the area of central Euboea.

Στην ορεινή περιοχή βρίσκεται το σύνολο του μήκους ανάπτυξης των κλάδων πρώτης, δεύτερης, τρίτης, και τέταρτης τάξης. Η υπολεκάνη Μεσαπίου έχει Μέση Κλίση 24.1% . Η περιοχή αυτή ευνοεί περισσότερο, την επιφανειακή ροή και τη διάβρωση.
Στην πεδινή περιοχή (0 – 200μ.), και λόγω της ήπιας μορφολογίας εμφανίζονται και ρέματα πρώτης, δεύτερης, και τρίτης τάξης που δεν συνδέονται στο κύριο υδρογραφικό σύστημα. Η μικρή κλίση της πεδινής επιφανείας ευνοεί την κατείσδυση και την απόθεση υλικών της διάβρωσης από την ημιορεινή και ορεινή ζώνη. Στην περιοχή της ζώνης 0 – 10μ. (Φτελιά, Μυρτιά, Λιβάδι, Πράσινα, και παραλία Πολιτικών) παρουσιάζει πάντα φαινόμενα πλημμυρών κάθε φορά και μετά από δυνατές και διαρκείς βροχές, που προκαλούν ζημιές στις καλλιέργειες.
Η κοίτη του χειμάρρου Μεσαπίου διαθέτει νερό την εποχή του φθινοπώρου και του χειμώνα. Τα σπουδαιότερα ρέματα που τροφοδοτούν την κοίτη του είναι, Βαλλελέκας, Νυμφής, Μακρυκαπιάτινο, Μαντανιάς και Μακρυμάλλης. Ο Μεσάπιος εκβάλλει στο Β. Ευβοϊκό σε – απόσταση - μήκος κλάδων 160km περίπου.

Υδρογραφική πυκνότης Du = $\frac{\text{Συνολικό μήκος κλάδων}}{\text{Εμβαδόν επιφάνεια}} = \frac{\Sigma (Lu)}{Au}$
= 160.2 km / 228.6 km^2 = 0.7

Υδρογραφική συχνότης Fu = $\frac{\text{Συνολικός αριθμός κλάδων}}{\text{Εμβαδόν επιφάνεια}} = \frac{\Sigma (n)u}{Au}$
= 6 / 228.6 = 0.026

4.6.2. ΥΠΟΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ

Η υπολεκάνη απορροής του Πεθαμένου χείμαρρου είναι η δεύτερη σε έκταση που ανέρχεται σε 40.4 Km^2. Βρίσκεται στην περιοχή μεταξύ της υπολεκάνης Μεσαπίου και υπολεκάνης Μορτερή. Η υδροκριτική του γραμμή αρχίζει Α – Δ στο βόρειο τμήμα της λεκάνης στην κορυφογραμμή των όρων Κουτρώνι, Κουτσούι και άλλων βουνών

και ύστερα αλλάζει διεύθυνση Β – Ν ως δευτερεύουσα υδροκριτική, στην κορυφογραμμή Τσούλι (610μ.), και Κατσούλα (333μ.) μέχρι που καταλήγει στην πεδινή περιοχή (Σχ.4.4 και 4.5).
Η λεκάνη είναι ημιορεινή, λοφώδης με απότομες πλευρές, βρίσκονται βουνά χαμηλού ύψους και άλλα μέσου, όπως Σινάνα (272μ.), Κορυφή (501μ.), και Νταρίζα (459μ.). Η λεκάνη έχει Μέση κλίση 22.6%, και γενική διεύθυνση ΒΑ - ΝΔ. Στην ημιορεινή και ορεινή περιοχή ευνοείται η επιφανειακή ροή και διάβρωση και στην χαμηλότερη 0 – 10μ., η κατείσδυση και απόθεση των υλικών διάβρωσης.

4.6.2.1. Υδρογραφικό δίκτυο

Η μορφή του υδρογραφικού δικτύου της υπολεκάνης αυτής είναι δενδριτική και οι κλάδοι σχηματίζουν μεταξύ τους γωνίες περίπου 30°. Η μορφή του υδρογραφικού δικτύου δείχνει την έλλειψη ορισμένης γεωλογικής κατασκευής (Σχ4.5)
Οι κλάδοι του υδρογραφικού δικτύου είναι πρώτης, δεύτερης, τρίτης, τέταρτης, και πέμπτης τάξης (κατά STRAHLER).
Η κοίτη του χειμάρρου τροφοδοτείται με νερό και υλικά διάβρωσης από σύστημα ρύακα – χειμάρρων μικρότερης τάξης, κατά την βροχερή περίοδο. Οι βασικοί κλάδοι του είναι Βασόρρεμα, Κοτσίκια, και Κρυορρέμα, αλλά υπάρχουν και μικρά ρέματα δεύτερης τάξης δεν συνδέονται με τη κοίτη μεγαλύτερης τάξης.
Ο χείμαρρος Πεθαμένο έχει συνολικό μήκος κλάδων 31km περίπου.
Η υδρογραφική πυκνότης 0.76 και υδρογραφική συχνότης 0.12

4.6.3. ΥΠΟΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ ΜΟΡΤΕΡΗ

Η υπολεκάνη απορροής του Μορτερή χειμάρρου είναι μικρότερη σε εμβαδόν επιφάνεια που φτάνει μόνο **22.2 Km^2**. Η δευτερεύουσα υδροκριτική γραμμή στην ανατολική πλευρά της λεκάνης, είναι αυτή που χωρίζει από την υπολεκάνη Πεθαμένου χειμάρρου. Στο βόρειο ορεινό τμήμα, ο υδροκρίτης ακολουθεί τη κορυφογραμμή Κουτσούνι, Άγιος (665μ.), Κέθρος, Έλατη (838μ.), Αετό (802μ.), Πεύκια και τελειώνει στην ακτή του Ευβοϊκού κόλπου (Σχ.4.4 και Σχ.4.5).
Η λεκάνη Μορτερή είναι ορεινή - ημιορεινή και διεύθυνση Β- Ν, και Μέση κλίση 25.2%.
Στο ορεινό τμήμα της λεκάνης ευνοείται η διάβρωση μέσου του νερού, ενώ στο πεδινό (0 – 10μ.) η απόθεση υλικών διάβρωσης και η κατείσδυση (Σχ.4.7).

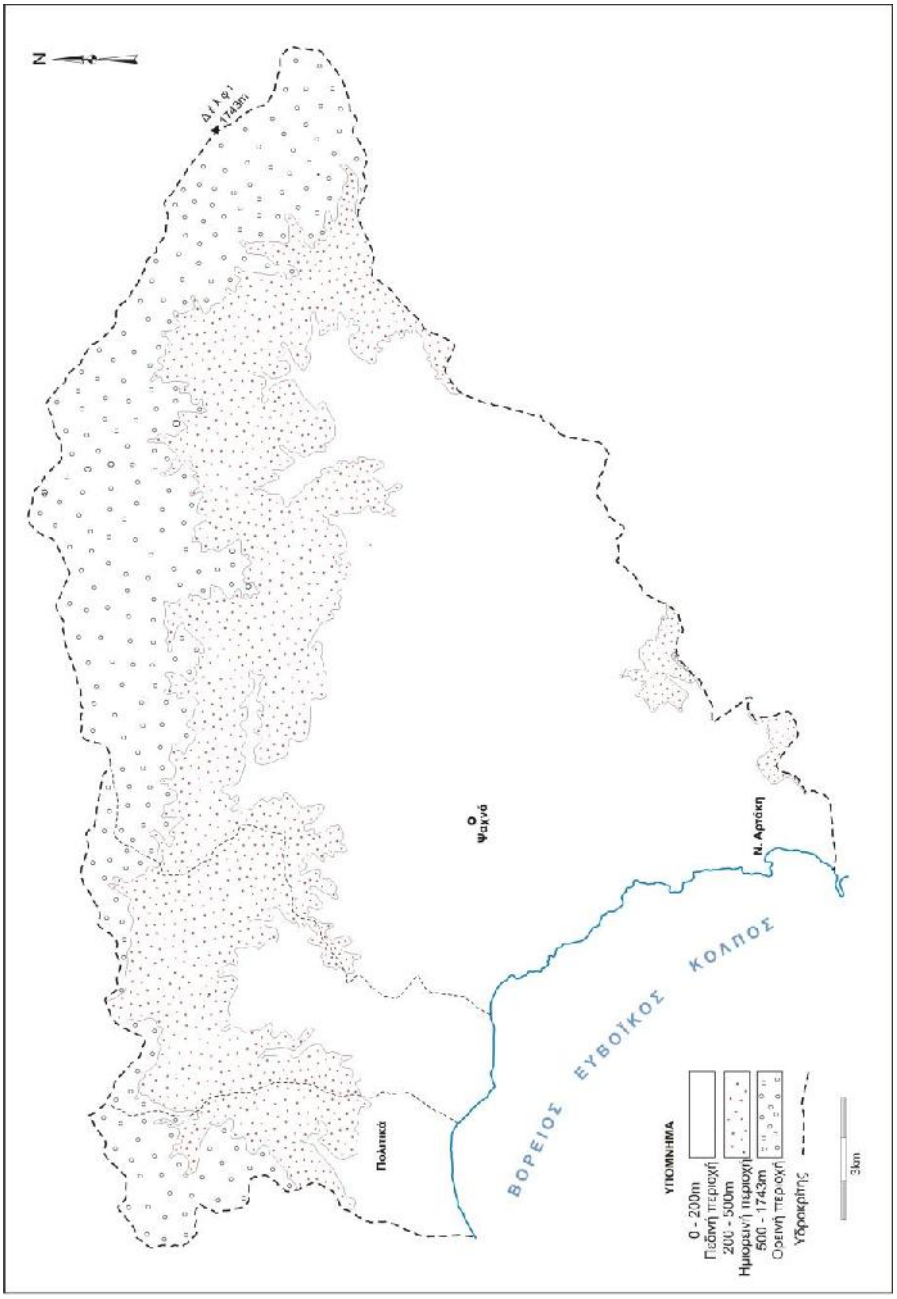

Σχ.4.7: Κατανομή της τοπογραφικής επιφάνειας στα διάφορα υψόμετρα της λεκάνης απορροής (περιοχή έρευνας)

4.6.3.1. Υδρογραφικό δίκτυο

Το υδρογραφικό έχει ορθογώνιο τρόπο σύνδεση κλάδων που δίνει σύνθετη μορφή μεταξύ ρωγμογενείς κλιμακωτή και δενδριτική μορφή και οι κλάδοι είναι πρώτης, δεύτερης, τρίτης και τετάρτης τάξης.

Η κοίτη του χειμάρρου Μορτερής συμπίπτει με την διεύθυνση του ρήγματος της περιοχής Β – Ν.

Τροφοδοτείται με νερό από το χείμαρρο Κατσούλα και έναν άλλο, μόνο το φθινόπωρο και τις πηγές των Πολιτικών (συνεχής ροή) πριν να γίνουν τα έργα υδρομάστευσης των πηγών.

Ο χείμαρρος Μορτερή εκβάλλει στον όρμο Πολιτικών του Βορείου Ευβοϊκού, σε σύνολο μήκος κλάδων 14km.

Η υδρογραφική πυκνότης 0.64. και η υδρογραφική συχνότης 0.18

*Πίν.4.1: Μέσο υψόμετρο (ΜΥ) σε **m** της λεκάνης απορροής*
Tab.4.1: Average height (AH) of drainage basin in m

ισουψείς γραμμές (m)	(ε X α)	Σ
0 - 100	50 X 72.68	3634.38
100 - 200	150 X 69.32	10397.25
200 - 300	250 X 39.34	9834.38
300 - 400	350 X 22.34	7817.95
400 - 500	450 X 21.17	9528.08
500 - 600	550 X 18.98	10440.38
600 - 700	650 X 14.50	9421.75
700 - 800	750 X 10.19	7638.75
800 - 900	850 X 8.22	6989.13
900 - 1000	950 X 6.95	6604.88
1000 - 1100	1050 X 4.62	4638.38
1100 - 1200	1150 X 1.60	1840.00
1200 - 1300	1250 X 0.76	946.00
1300 - 1400	1350 X 0.50	671.00
1400 - 1500	1450 X 0.38	547.36
1500 - 1600	1550 X 0.27	414.62
1600 - 1700	1650 X 0.18	292.88
1700 - 1800	1750 X 0.35	612.50
		92369.646

$$\mathbf{ΜΥ = Σ (α X ε) / E} = \frac{93269.65}{291.82} = \mathbf{319.6}μ.$$

ΜΥ. = Μέσο υψόμετρο
α = Εμβαδόν επιφάνεια μεταξύ δυο διαδοχικών ισοϋψών
ε = Ημιάθροισμα των τιμών δυο διαδοχικών ισοϋψών
Ε = Εμβαδόν σύνολο επιφανείας

Πίν.4.2: Κατανομή της επιφάνειας στα διάφορα υψόμετρα της λεκάνης απορροής
Tab.4.2: Surface distribution according to the different heights of the drainage basin

Ισοϋψείς σε m	Εμβαδόν (Ε) Km^2	Εμβαδόν % Σύνολο	**Αθροιστικός % Εμβαδόν (ΣΕ)**
0 – 100	72.6875	24.9086	24.9086
100 – 200	69.315	23.7529	48.6615
200 – 300	39.3375	13.4802	62.1416
300 – 400	22.337	7.7544	69.7964
400 – 500	21.1735	7.2557	77.0521
500 – 600	18.9825	6.5049	83.5571
600 – 700	14.495	4.9672	88.5242
700 – 800	10.185	3.4902	92.0144
800 – 900	8.2225	2.8177	94.8321
900 – 1000	6.9525	2.3824	97.2146
1000 – 1100	4.4175	1.5138	98.7284
1100 – 1200	01.600	0.5483	99.2767
1200 – 1300	00.7575	0.2596	99.5363
1300 – 1400	00.4975	0.1704	99.7068
1400 – 1500	00.3775	0.1994	99.8361
1500 – 1600	00.2675	0.0917	99.5228
1600 – 1700	00.1775	0.0608	99.9136
1700 - 1800	00.035	0.0120	99.9256
	291.817	100	

πίν.4.3: Μήκος ισοϋψών καμπυλών (Ln) σε km της λεκάνης απορροής τριών χειμάρρων. 1, Λεκάνη τριών χειμάρρων, 2 Λεκάνη Μεσάπιου, 3 Λεκάνη Πεθαμένου, 4 Λεκάνη Μορτερή
Tab.4.3: Contour lines length (Ln) of the drainage basins. 1, Main drainage basin.2, Mesapio river basin.3, Pethamenou river basin.4, Moprteri river basin

Ισοϋψείς (m)	**1**	**2**	**3**	**4**
100	97.10	77.55	13.75	5.80
200	125.20	97.95	19.75	7.50
300	93.70	65.15	19.75	8.80
400	83.55	57.95	18.65	6.95
500	73.45	52.40	11.40	9.65
600	64.55	48.40	5.25	10.85

700	41.45	36.10	1.00	4.35
800	35.60	33.05	0.60	1.95
900	30.25	30.25	-	-
1000	21.50	21.50	-	-
1100	11.95	11.95	-	-
1200	5.00	5.00	-	-
1300	3.70	3.70	-	-
1400	2.90	2.90	-	-
1500	2.10	2.10	-	-
1600	1.50	1.50	-	-
1700	0.65	0.65	-	-
Σύνολο	694.10	548.10	90.15	55.85

Πίν.4. 4: Μορφομετρικοί παράμετροι (Γεωμετρία λεκάνης – Υδρογραφικό δίκτυο)
Tab.4.4: Morphometrics analyses (Basin geometric – drainage network)

Παράμετροι	*Μεσάπιο*	*Πεθαμένο*	*Μορτερή*
Εμβαδόν (Au) km²	228.6	40.4	22.2
Μήκος λεκάνης km	9.3	4.5	3.3
Πλάτος λεκάνης km	5.7	2.5	1
Περίμετρος λεκάνης km	80	37.9	26.5
Συνολικός μήκος κλάδων Σ (Lu) km	160.2	30.7	14.1
1 u (km)	80.0	14.6	5.6
2 u (km)	35.0	7.6	2.2
3 u (km)	21.0	3.6	2.1
4 u (km)	9.3	3.3	4.2
5 u (km)	5.5	2.5	-
6 u (km)	9.4	-	-
Πυκνότης υδρογραφική D = Σ (Lu) /Au	0.7	0.8	0.6
Συχνότης υδρογραφική Fu= Σ (n)u / Au	0.03	0.12	0.18
Συντελεστής Αποστράγγιση (C)	1.43	1.32	1.57
Μέση κλίση (P) %	24.2	22.6	25.3

4.7. Μεθοδολογία

Στην ανάλυση της μορφολογίας της περιοχής μελέτης χρησιμοποιήθηκαν: Ο Γεωλογικός χάρτης Εύβοιας, C. Chevenvart και Γ. Κατσικάτσος, ΙΓΕΥ 1967. Ο Γεωλογικός χάρτης, Ψαχνά – Πηλίον, Γ. Κατσικάτσος και Άλλοι, 1981, ΙΓΜΕ.
Επίσης, χρησιμοποιήθηκαν οι τοπογραφικοί χάρτες, Γ.Υ.Σ, 1:50.000 φύλλο Χαλκίδα, φύλλο Ψαχνά, φύλλο Στενή Δίρφυος και φύλλο Ερέτρια καθώς και το λογισμικό πρόγραμμα MapInfo Professional και CorelDRAW.

5- ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ
Geological formations of water-bearing layers

5.1. ΣΚΛΗΡΟΙ ΔΙΕΡΡΗΓΜΕΝΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

5.1.1. ΓΕΝΙΚΑ

Τα σκληρά πετρώματα hard rocks (π.χ. πυριγενή, μεταμορφωμένα και συνεκτικά ιζηματογενή πολύ τσιμεντομένα πετρώματα, επίσης, τα ανθρακικά μη καρστικά), έχουν εξάπλωση σε πολλές περιοχές του πλανήτη. Εμφανίζονται κυρίως, σε μεγάλες περιοχές shields, και σε μικρότερες massifs και μερικώς στον πυρήνα μεγαλύτερων οροσειρών. Η συνολική επιφάνεια που καλύπτουν οι σχηματισμοί πέτρωμα shield, κατά εκτίμηση είναι 20% της επιφάνειας της γης, περίπου 30.000.000 km^2 (Krasny J., 2003).

Οι Matthess – Ubell (1983) γράφουν ότι τα μαγματικά και μεταμορφωμένα πετρώματα καλύπτουν κάτι περισσότερο από 20% της επιφάνειας του πλανήτη μας. Εδώ ανήκουν τα κρυσταλλικά και τα ηφαιστειακά πετρώματα, (Mandel Shiftan, 1981). Ως κρυσταλλικά αναφέρεται μια μεγάλη ποικιλία πετρωμάτων - κυρίως διείσδυσης και μεταμόρφωσης – που καλύπτουν μεγάλες εκτάσεις στις ηπειρωρτικές πλατφόρμες. Αποτελούν το προκάμβιο υπόβαθρο, αλλά απαντούν και σε νεώτερες εκδηλώσεις μαγματικών διεισδύσεων και μεταμόρφωσης, κυρίως στην Ελλάδα, που συνδέονται με τη αλπική ορογένεση. Από τις μαγματικές διεισδύσεις (μαγματίτες) οι πιο συχνές εμφανίσεις είναι εκείνες των γρανιτών και, κατά δεύτερο λόγο, των διοριτών και συηνιτών. Από τα μεταμορφωμένα πετρώματα (μεταμορφίτες) με μεγαλύτερη συχνότητα εμφανίζονται οι γνεύσιοι, οι μαρμαρυγιακοί σχιστόλιθοι, γνευσιοσχιστόλιθοι, τα μάρμαρα, οι φυλλίτες και οι χαλαζίτες. Συχνά οι μεταμορφίτες διελαύνονται από πολυάριθμες φλέβες και κοίτες παρείσακτες (Γ. Καλλέργη, 2003).

Τα ηφαιστειακά πετρώματα (ηφαιστίτες) περιλαμβάνουν μεγάλη ποικιλία από λάβες, τόφφους και διάφορα πυροκλαστικά σε ανάμιξη με ιζήματα «ηφαιστειοϊζηματογενή» (Γ. Α. Καλλέργη, 2003).

5.1.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Τόσο οι μαγματίτες όσο και οι μεταμορφίτες παρουσιάζουν ένα ασήμαντο πρωτογενές και, ένα πολύ σημαντικό, μέχρι μικρό όμως βάθος, δευτερογενές ενεργό πορώδες (ρωγμές):

1) Δεν υπάρχει απλή γραμμική σχέση ανάμεσα στη αντλούμενη παροχή και στην πτώση στάθμης, γιατί στην αρχή το αντλούμενο νερό προέρχεται, κατά κύριο λόγο, από τις ρωγμές (μεγάλη μεταβαστικότητα, μικρή υδροχωρικότητα) και, στην συνέχεια, από το ασήμαντο ενεργό πορώδες (ασήμαντη μεταβαστικότητα, σημαντικότερη υδροχωρικότητα). 'Ετσι, οι αποδόσεις μειώνονται με το χρόνο, με τον οποίο αυξάνεται η πτώση στάθμη (Matthess – Ubell, 1983).
2) Στο 90% των περιπτώσεων, το μεγαλύτερο μέρος του αντλούμενου νερού προέρχεται από βάθος μικρότερο από 38m ή 55m (Davis – Turk, 1964, Le Grand, 1960). Από βάθη μεγαλύτερα των 100m ελάχιστο νερό μπορεί να αποληφθεί (Mandel – Shiftan, 1981), (Σχ.5.1.1.)
3) Οι αναμενόμενες παροχές είναι της τάξης των μερικών μέχρι 10 m^3/h (Mandel – Shiftan 1981, Davis – De Wiest 1966, Le Grand 1954, Meier - Petersson). Οι περιπτώσεις αποτυχημένων υδρομαστευτικών έργων είναι σημαντικές (Mandel – Shiftan, 1983), μέχρι και πάνω από 50% (Davis – De Wiest 1966).
4) Η αποσάθρωση και ο τεκτονισμός των πετρωμάτων βελτιώνει τις υδροφόρες ιδιότητες τους (Dingam et al, 1954, Le Grand 1954, karrenberg, 1981).
5) Η τοποθέτηση των υδρομαστευτικών έργων πρέπει να γίνεται σε ζώνες έντονης ρωγμάτωσης και αποσάθρωσης και σε επίπεδες περιοχές.

Στην κατηγορία των μεταμορφωμένων τα πιο συνηθισμένα πετρώματα είναι οι φυλλίτες, σχιστόλιθοι (γραφιτικοί, μαρμαρυγιακοί) και οι γνεύσιοι – γνευσιοσχιστόλιθοι ενώ στην κατηγορία των πλουτώνιων πετρωμάτων οι πιο

ενδιαφέρουσες κατηγορίες είναι οι γρανίτες, οι γάββροι, οι διορίτες και οφιόλιθοι που καλύπτουν το μεγαλύτερο τμήμα της κεντρικής Εύβοιας και που είναι οι βασικοί υδροφόροι της περιοχής μελέτης. Οι γεωφυσικές διασκοπήσεις που έγινα στην περιοχή μελέτης (Ι. Δρακόπουλου και συν, 1988) βοήθησαν στον καλύτερο εντοπισμό της περιοχής της έντονης ρωγμάτωσης και διερρηγμένης επίπεδης ζώνης.

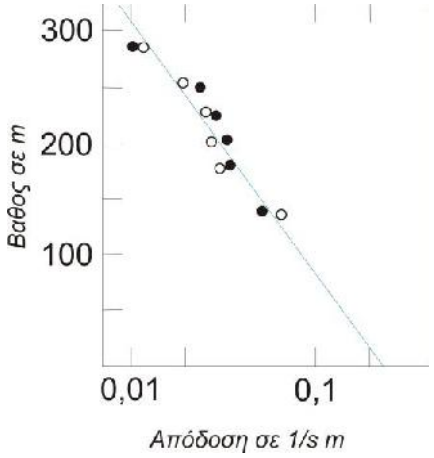

Σχ.5.1.1.: Αποδόσεις γεωτρήσεων σε κρυσταλλικά πετρώματα των ανατολικών ΗΠΑ. Οι κύκλοι παριστάνουν τις ομαδοποιημένες αποδόσεις γρανιτικών πετρωμάτων ενώ οι κουκίδες τις ομαδοποιημένες αποδόσεις σε σχιστόλιθους (Davis – Turk, 1964). Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις αποδόσεις σχιστόλιθων και γρανιτών. Οι αποδόσεις αυτές σε l/sec ανά m κορεσμένου μήκους υδρογεώτρησης, μειώνονται πολύ γρήγορα με το βάθος.
Fig. 5.1.1: Yields of Boreholes in crystalline rock in the eastern of USA, Davis – Turk, 1964).

Το πρωτογενές πορώδες των συμπαγών, χωρίς διάβρωση ή αποσάθρωση, μεταμορφωμένων και πλουτώνιων είναι μικρότερο του 3% και, συνήθως, μικρότερο του 1% (Krynine – Judd, 1957). Οι ελάχιστοι πόροι των πετρωμάτων είναι μικροί σε μέγεθος και, γενικά, δεν επικοινωνούν μεταξύ τους. Οι *υδραυλικές αγωγιμότητές*, κατά συνέπεια, είναι πρακτικά αμελητέες. Όμως, οι διαρρήξεις και ρωγματώσεις, σε συνδυασμό και με την αποσάθρωση, δημιουργούν συχνά αξιόλογη υδραυλική αγωγιμότητα και πορώδες. Έτσι προσδιορίστηκαν, εργαστηριακά τιμές υδραυλικής αγωγιμότητας πάνω σε υγιή, χωρίς τεκτονισμό ή ρωγμάτωση, μεταϊζηματογενή πετρώματα, που είναι της τάξης του 10^{-10}m/sec (Stuart – Brown – Rhodehamel, 1954). Οι αντίστοιχες τιμές, όμως, από αντλητικές δοκιμασίες ήταν της τάξεως του 10^{-7}m/sec. Η υδραυλική αγωγιμότητα, τέλος κατά τη διεύθυνση των στρωμάτων, ήταν 2 – 3 φορές μεγαλύτερη από την πάνω τιμή.
Οι διαρρήξεις που δεν συνδέονται με εκφρασμένη μετακίνηση, δημιουργούν μικρή μόνο αύξηση του συνολικού πορώδους. Οι ρωγμές είναι συνήθως κλειστές και το εύρος τους σπάνια ξεπερνά τα 2mm. Οι παροχές δείχνουν ότι η υδραυλική αγωγιμότητα, που δημιουργείται από τη ρωγμάτωση σε υγιή πετρώματα, κυμαίνεται ανάμεσα στα 10^{-8} – 10^{-4}m/sec. Μικροσκοπικά, η υδραυλική αγωγιμότητα κυμαίνεται από 0 σχεδόν, στα συμπαγή πετρώματα, μέχρι 10^{-3}m/sec κατά μήκος ζωνών έντονων διαρρήξεων. Λόγω του προσανατολισιμού των διαρρήξεων σε μια, κατά κανόνα, διεύθυνση, η υδραυλική αγωγιμότητα των πετρωμάτων αυτών παρουσιάζει έντονη ανισοτροπία.
Ειδικά στους πλουτωνίτες και μεταμορφίτες, το βάθος της αποσάθρωσης συνήθως είναι μικρότερο από 15m. Σε περιοχές, όμως, με κλιματικές συνθήκες υγρές τροπικές μπορεί να ξεπεράσει τα 100m. Το πορώδες αυξάνει, λόγω της αποσάθρωσης, από 1% σε 35% ή και περισσότερα. Όμως ελαττώνεται με το βάθος, καθώς ελαττώνεται και ο βαθμός αποσάθρωσης. Η μεγαλύτερη, πάντως, υδροπερατότητα απαντά στο μερικά αποσαθρωμένο πέτρωμα, όπου η δημιουργία αργιλικών ορυκτών δεν είναι σημαντική. Ένα κοινό χαρακτηριστικό των υδρομαστευτικών έργων στα πετρώματα αυτά είναι η μέτρια αρχική παροχή, η οποία μειώνεται γρήγορα με το χρόνο, λόγω μικρής υδροχωρητικότητας. Το πορώδες ελαττώνεται με το βάθος στις ζώνες όπου

τα πετρογενετικά ορυκτά είναι ελάχιστα εξαλλοιωμένα. Πολύ κοντά στο υγιές υπόβαθρο (μερικών δεκάδων εκατοστομέτρων), τα ορυκτά είναι ελάχιστα ενδυματωμένα, αλλά αυτό είναι αρκετό για να προκαλέσει διαφορική διόγκωση μεταξύ των κόκκων τους, πράγμα που δημιουργεί πορώδες τάξης του 2 – 10%. Γενικά, η μεγαλύτερη υδραυλική αγωγιμότητα απαντάται μέσα στην περιοχή της μερικής αποσύνθεσης του πετρώματος, κάτω από τη ζώνη την πλούσια σε αργιλικά στοιχεία. Αντίθετα, στο κατώτερο τμήμα του αποσαθρωμένου πετρώματος, η υδραυλική αγωγιμότητα έχει περίπου το ίδιο μέγεθος όπως και στο υγιές πέτρωμα, (Σχ.5.1.2).

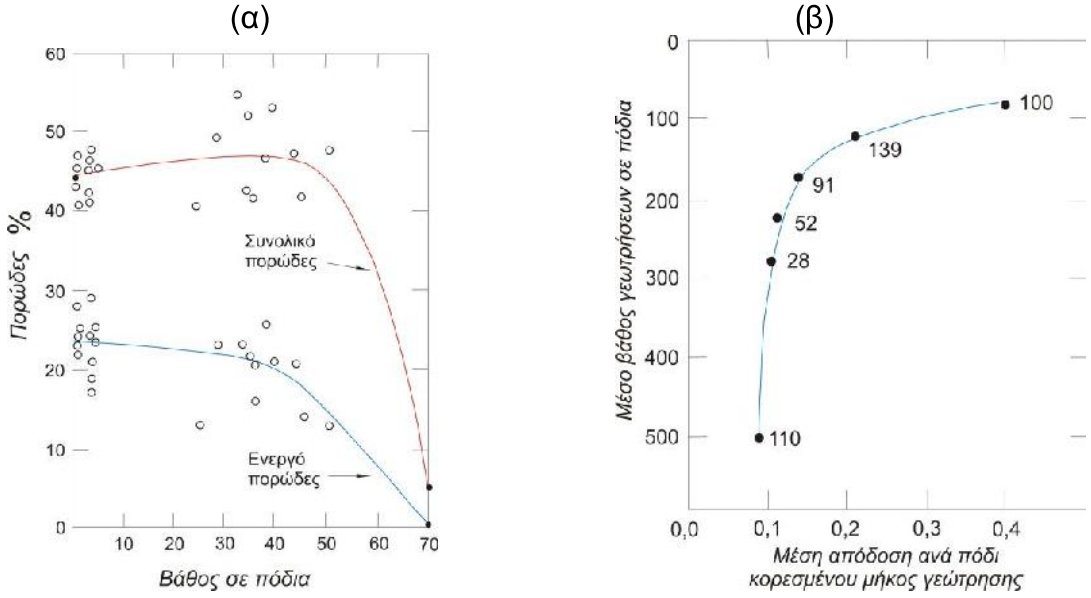

Σχ.2: Μεταβολή του πορώδους και της ειδικής παροχής με το βάθος. Αποτέλεσμα εργαστηριακών δοκιμών πάνω σε δείγματα πυρήνων από έντονα αποσαρθρωμένα μεταμορφωμένα πετρώματα Stewart, 1962 (α). Μείωση της παροχής των γεωτρήσεων με το βάθος, σε κρυσταλλικά πετρώματα, οι αριθμοί σε παρένθεση στην καμπύλη δείχνουν τον αριθμό των γεωτρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν για κάθε μέσο όρο που παριστάνει το αντίστοιχο στοιχείο, LeGrand, 1954.
Fig.2: Theoretical change in porosity and yields with increase in depth, LeGrand, 1954.

Ιδιαίτερη υδρογεωλογική σημασία για τον Ευβοϊκό χώρο και στη περιοχή μελέτης έχουν οι οφιόλιθοι, κυρίως, λόγω του έντονου τεκτονισμού που έχουν υποστεί και που έχει οδηγήσει στο βαθύ κερματισμό και εξαλλοίωσή τους σε αρκετό βάθος, συχνά μεγαλύτερο από 50m. Μερικές από τις σημαντικότερες πηγές στη κεντρική Εύβοια τροφοδοτούνται από τους οφιόλιθους. Παροχές της τάξης των 150 m^3/h είναι συνήθεις στους διαρρηγμένους Ελληνικούς οφειόλιους (Γ. Α. Καλλέργη, 2003).
Η μεταβολή της υδραυλικής αγωγιμότητας με το βάθος στα μεταμορφωμένα και πλουτώνια πετρώματα είναι άμεση. Το **k** ελαττώνεται γρήγορα με το βάθος (Davis – Turk, 1964, Dingman et al 1954, Le Grand 1962). Αυτή η μείωση οφείλεται στη συνδυασμένη επίδραση του βάρους των υπερκειμένων και της τάσης των επιφανειακών διαταράξεων να διεισδύουν σε μικρή μόνο απόσταση στην μάζα του πετρώματος. Αρμοί, ρωγμές, διαρρήξεις τείνουν να κλείσουν στο βάθος, λόγω του υπερκείμενου βάρους. Πλην, όμως, ακόμη και στα μεγάλα βάθη, δεν μηδενίζεται τελείως το πορώδες και, όπως έχει αποδειχτεί από υπόγειες μεταλλευτικές εργασίες, αν και μειώνεται σημαντικά, εξακολουθεί να μεταβιβάζει νερό.

5.1.3. ΣΚΛΗΡΟ ΠΕΤΡΩΜΑ

Η Επιτροπή Υδρογεωλογίας Σκληρών Πετρωμάτων (Group on Hardrock Hydrogeology) ιδρύθηκε υπό τον όρο ότι, να καθορίσει τον τύπο του υδρογεωλογικού περιβάλλοντος που θα είναι το αντικείμενο του ενδιαφέροντος της, πχ. τύπος πετρώματος που θεωρείται από υδρογεωλογική άποψη «σκληρό πέτρωμα».

Οι υδρογεωλόγοι δεν έφτασαν ακόμη σε συμφωνία για την έννοια σκληρό πέτρωμα (Hardrock). Έστω αν και δεν υπάρχει σαφής ορισμός, τι είναι σκληρό πέτρωμα, αλλά γνωστό στους γεωλόγους, είναι τα κρυσταλλικά - πυριγενή και μεταμορφωμένα - πετρώματα. Η άποψη αυτή έγινε αποδεχτή από μερικούς υδρογεωλόγους. Οι E. G. Larsson et.al. (1987) περιγράφουν ‘’σκληρό πέτρωμα’’ ως πυριγενή και μεταμορφωμένα, μη ηφαιστειακά και μη ανθρακικά πετρώματα. Την ίδια προσέγγιση αποδέχονται οι Gustafson και Krasny (1993). Πρόσφατα ο Gustafsson (1993) προτείνει ορισμός ‘’σκληρό πέτρωμα’’ από άποψη υδρογεωλογικής εξερεύνησης, κάθε πέτρωμα χωρίς επαρκές πρωτογενές πορώδες και αγωγιμότητα για απόληψη υπόγειου νερού.

Προφανώς, τα σκληρά πετρώματα από υδρογεωλογική άποψη, πρέπει να αποτελούν τμήμα των ‘’άλλων πετρωμάτων’’. Η ερώτηση που γεννάται είναι, που βρίσκεται το όριο μεταξύ ‘’σκληρά πετρώματα’’ και ‘’άλλα πετρώματα’’.

Έρευνα στην Τσεχοσλοβακία από Krasny J. et al.(1981, 1982) έδειξαν, κρυσταλλικά πετρώματα (πυριγενή και μεταμορφωμένα) και ιζηματογενή πολύ τσιμεντομένα ή και πτυχωμένα ανήκουν στον όμοιο τύπο υδρογεωλογικού περιβάλλοντος που μπορεί να θεωρηθούν σαν ενιαίος εκτεταμένος τοπικός υδροφόρος ορίζοντας αναπτυσσόμενος στην ζώνη πετρωμάτων κοντά στην επιφάνεια (sub-subserficial), όπου εμφανίζεται στην επιφάνεια ανεξάρτητα της λιθολογικής σύστασης (πετρογραφική) της. Γι` αυτό, μερικά πετρώματα (διάφορα ιζηματογενή πετρώματα) μπορεί να χαρακτηρίζονται επίσης όπως αυτό. Υπάρχουν μεταβάσεις όχι μόνο μεταξύ πυριγενών πετρωμάτων, μαγματιτών και πάρα-σχιστόλιθων, μεταξύ πάρα–σχιστόλιθων και μη-μεταμορφωμένες αποθέσεις, αλλά επίσης μεταξύ διαφόρων τύπων τσιμεντομένων ιζηματογενών πετρωμάτων, περίπου μέχρι ευδιάκριτο βαθμό. Από την άποψη αυτή, ακόμη και οι πολύ τσιμεντομένοι αργιλικοί και μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι (μερικές φορές μαργαϊκοί και ανθρακικοί ψαμμίτες) σε μερικές υδρογεωλογικές λεκάνες, παρουσιάζουν ένα υδρογεωλογικό περιβάλλον συγκρίσιμο με αυτό των κρυσταλλικών (Krasny J. 2003).

Υπάρχουν ενδείξεις ότι μερικά λεπτο–στρωματώδη, πολύ τσιμεντομένα ιζήματα, όπως οι αγιλικοί σχιστόλιθοι ή ερυθρογής, έχουν αντίστοιχο μέσο όρο διαπερατότητας, ή μπορεί να είναι καλύτερα διαπερατά από μερικούς έντονα στρωματώδη και πολύ στιμεντομένους ψαμμίτες (ή χαλαζίτες), τα οποία μέχρι σήμερα θεωρούνται, αρκετά διαπερατά. Τα αποτελέσματα στην περιοχή του φλύσχη και (Τσεχία) της πέρμο – λιθανθρακοφόρου λεκάνης δεν έδειξαν υψηλό βαθμό διαπερατότητας ή υδροπερατότητας ψαμμιτών σε σχέση με των αργιλικών σχιστόλιθων και της ερυθρογής (krasny, kullman, Vrana et al,1987, Krasny 1976). Αυτό σημαίνει ύπαρξη υδροφόρων οριζόντων στην επιφάνεια (near- surface) του ενεργού διερρηγμένου πορώδου (prevailing fissure porosity) ως και στα «σκληρά πετρώματα». Όμοιο υδρογεωλογικό περιβάλλον, όμως, μπορεί να αναπτυχθεί σε τμήμα της νεογενούς λεκάνης με έντονο τεκτονισμό πτύχωσης: πχ. αμμώδεις αποθέσεις που συνορεύουν την ζώνη του φλύσχη στη περιοχή Carpathian Foredeep, έχουν χάσει το πορώδες τους (intergranular) (krasny J. 2003).

Η υδρογεωλογία του περιβάλλοντος σκληρών πετρωμάτων (μερικές φορές, διαβάζεται και η υδρογεωλογία συμπαγών πετρωμάτων massif), που περιγράφεται από τον Krasny (1996) με κατακόρυφη σειρά τριών ζωνών και χαρακτήρα ορισμένων υδρογεωλογικών συνθηκών έχει ως ακολούθως:

- *ανώτερη διαβρωμένη ζώνη*, σχηματίζεται από στρώμα τεταρτογενών προσχώσεων, με περατότητα των πόρων. Το πάχος είναι μέχρι δεκάδες μέτρων,
- *μεσαία ή διερρηγμένη ζώνη*, σχηματίζεται από στρώμα διερρηγμένο με επικράτηση του ρωγματώδους πορώδες, πάχος μερικά μέτρα,
- *κατώτερη συμπαγής ζώνη massif*, βασικά από πλακώδη πετρώματα, με βαθιά ρήγματα ή ζώνη ρηγμάτων.

5.1.4. ΡΟΗ ΣΕ ΔΙΑΡΡΗΓΜΕΝΕΣ ΒΡΑΧΟΜΑΖΕΣ

Οι κύριοι δρόμοι κυκλοφορίας του νερού ως γνωστό στα διαρρηγμένα συνεκτικά πετρώματα, (Σχ.5.1.3) είναι ρωγμές, τα ρήγματα και οι διακλάσεις. Αν και οι διακλάσεις είναι συνεχείς, όταν ο λόγος του μήκους τους προς την απόσταση που τις χωρίζει είναι μεγάλος, σχηματίζουν ένα «συχνές» δίκτυο ροής. Τα υδραυλικά χαρακτηριστικά, συνεπώς, της βραχομάζας εξαρτιώνται από την επικοινωνία ανάμεσα στα συστήματα διάκλασης. Οι ζώνες ρωγμάτωσης είναι ζώνες πυκνών και επικοινωνούντων μεταξύ τους διάκριτων πάντως ρωγμών πού είναι ανοιχτές (κοινές). Οι ζώνες αυτές έχουν εύρος από λιγότερο του μέτρου μέχρι δεκάδες μέτρων και κατά κανόνα είναι γεμάτες με θραύσματα του πετρώματος. Ανάλογα με την φύση του τελευταίου τα θραύσματα μπορεί να συγκολληθούν με αργιλικό υλικό και να αποτελέσουν τεκτονικό λατυποπαγές.

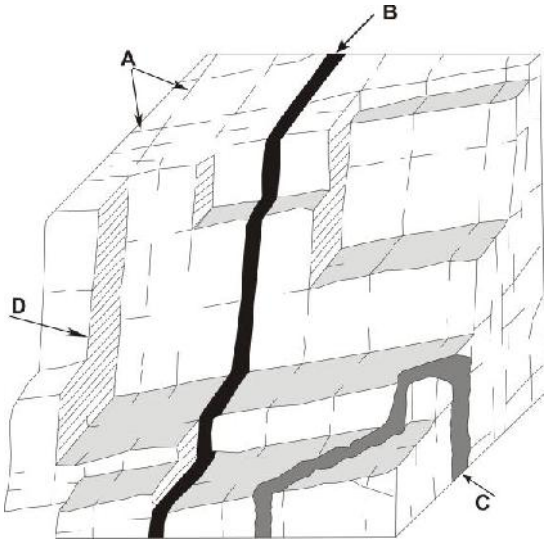

Σχ.5.1.3: Οι κύριοι δρόμοι κυκλοφορίας του νερού σε ρωγματωμένη βραχομάζα (Gale,1983).A Διακλάσεις, B Ζώνη Διάτμηση, C Ζώνη Διάρρηξης και D Συμπαγές Πέτρωμα.
Fig.5.1.3: Main path way of water in a fractured massif rock (Gale, 1983). A, Slab jointing. B, Cut. C, fissured zone. D, consolidated rock.

Οι ζώνες διάτμησης είναι κατά το μάλλον ή ήττον συνεχείς σε μεγάλα τμήματα της βραχομάζας, αλλά συχνά είναι πληρωμένες με υλικό, με αποτέλεσμα η υδροπερατότητα τους να εξαρτάται από τη φύση του υλικού πλήρωσης, το βαθμό διαγένεσης του, την πίεση κλπ.
Ο προσανατολισμός των πιο πάνω ασυνεχειών, οριζόντια και κάθετα, παίζει σημαντικό υδρογεωλογικό ρόλο. Έχει αποδειχθεί ότι ο ίδιος προσανατολισμός που παρατηρείται στην επιφάνεια παρατηρείται και στο βάθος. Το δευτερογενές πορώδες γενικά μειώνεται με το βάθος. Αντίθετα, το πρωτογενές πορώδες, φαίνεται ότι παραμένει σταθερά στα επίπεδα του 10^3 στα συνηθισμένα βάθη (150m).
Ένα κοινό χαρακτηριστικό των διαρρηγμένων συνεκτικών πετρωμάτων είναι ότι η υδροπερατότητα τους μειώνεται με το βάθος.

5.2. ΚΑΡΣΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

5.2.1. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΡΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η δημιουργία καρστικών φαινομένων συνδέεται πάντα με την παρουσία ορισμένων πετρωμάτων, τα οποία πρέπει να είναι ευδιάλυτα και να αφήσουν ελάχιστο υπόλειμμα, ώστε τα διάκενα να διευρύνονται με τη διεργασία της διάλυσης αλλά και να παραμένουν *ανοικτά*, για να είναι δυνατή η κίνηση του νερού μέσω αυτών στο υπέδαφος (Καλλέργη, 2001).
Τα πετρώματα αυτά λέγονται *καρστικά* και είναι (Boegli,1980):

Οι εβαπορίτες (γύψος, ανυδρίτης, άλας), τα ανθρακικά (ασβεστόλιθοι, δολομίτες), οι ηφαιστίτες (ηφαιστειακό καρστ), οι χαλαζίτες (μόνο κάτω από συνθήκες εξαιρετικά τροπικής υγρασίας) και οι υπερβασίτες (μόνο κάτω από συνθήκες εξαιρετικά τροπικής υγρασίας).

Τα πυριτικά γενικά πετρώματα, κάτω από τροπικές κλιματικές συνθήκες, αποσυντίθεται και δημιουργούν μορφές παρόμοιες προς τις καρστικές, όμως το αδιάλυτο υπόλειμμα που δημιουργείται (άργιλος, χαλαζιακή άμμος) είναι τόσο πολύ, ώστε να μη δημιουργούνται καρστικοί αγωγοί. Οι καρστικές μορφές στους εβαπορίτες αναφέρονται σαν Ψευδοκαρστικές, για να ξεχωρίζονται από αυτές των ανθρακικών πετρωμάτων.

Σε περιοχές αλμυρών λιμνών, σε ζεστά, ξηρά κλίματα, (σε τροπικές και υποτροπικές συνθήκες) το θαλασσινό νερό εξατμίζεται και αποτίθεται διαδοχικά, ανάλογα με τη διαλυτότητα και τη σύνθεση των συστατικών του, τα εξής πετρώματα: ασβεστόλιθοι, γύψος, ανυδρίτης, κοινό αλάτι NaCl και καλιούχο αλάτι KCl.

Η χημική σύσταση των ασβεστόλιθων και δολομιτών είναι: Ασβεστόλιθος $CaCO_3$ (ορυκτό ασβεστίτης) και δολομίτης $CaMg(CO_3)$ ή $CaCO_3.MgCO_3$ (ορυκτό δολομίτης).

Στο θαλασσινό περιβάλλον, σε ζεστά, ξηρά κλίματα, κατ` αρχήν αποτίθεται ασβεστόλιθος όχι όμως δολομίτης αν και τα ιόντα Mg είναι τρεις φορές περισσότερα από τα ιόντα Ca. Ο δολομίτης σχηματίζεται αργότερα, όταν ιόντα Mg αντικαταστήσουν ιόντα Ca στον κρύσταλλο του ασβεστίτη, μέχρι να φτάσει ο λόγος Ca/Mg στη σχέση 1:1, με την αντίδραση.

$$2CaCO_3 + Mg \rightarrow CaMg\,(CO_3)_2 + Ca$$

Δολομίτης μπορεί να αποτεθεί ταυτόχρονα με τον ασβεστίτη στις κλειστές θάλασσες (π.χ. Κασπία).

Τα πετρώματα βέβαια που απαντούν στη φύση δεν αποτελούνται συνήθως από ασβεστίτη είτε δολομίτη αποκλειστικά, αλλά από προσμίξεις (impurities) των δυο ορυκτών, σε ποικιλία ποσοστών. Έχει επικρατήσει η πιο κάτω ονοματολογία του Pettijohn (1949):

Ασβεστόλιθος = περισσότερο από 90% $CaCO_3$

Δολομιτικός ασβεστόλιθος = 50% - 90% $CaCO_3$

Ασβεστολιθικός δολομίτης = 50% - 10% $CaCO_3$

Δολομίτης = λιγότερα από 10% $CaCO_3$

Οι ασβεστόλιθοι κατά κανόνα περιέχουν μικρότερες ή μεγαλύτερες ποσότητες από προσμίξεις, οι οποίες συνήθως είναι άργιλος ή διοξείδιο του πυριτίου (οπάλιος, χαλαζίας, πυριτόλιθος). Η παρουσία αυτών των προσμίξεων μειώνει την ικανότητα των ασβεστόλιθων να υπόκεινται σε καρστικοποίηση.

Η υδροπερατότητα των ασβεστόλιθων καθορίζεται από το πορώδες (πρωτογενές), τις κατατμήσεις και διαρρήξεις και τη στρώση.

Οι κατατμήσεις παίζουν τον πιο σημαντικό ρόλο στην υδρογεωλογική συμπεριφορά των ασβεστόλιθων. Η στρώση στους ασβεστόλιθους δημιουργεί επίπεδα με εύρος τριχοειδές ή υποτριχοειδές. Από τις ρωγμές οι πιο ενδιαφέρουσες, είναι εκείνες που προκαλούνται από διαστολή και όχι συμπίεση.

Η διάλυση (corrosion), όρος που είναι πιο πετυχημένος από τον όρο χημική διάβρωση (chemical erosion), ταξινομείται σε τρεις τύπους (Boegli,1980):

α) διάλυση ασβεστολιθικών πετρωμάτων, με σχηματισμό μιας αμφίδρομης χημικής αντίδρασης, που δημιουργεί το ανθρακικό καρστ, σε σχετικά καθαρούς ασβεστόλιθους και δολομίτες.

β) διάλυση εβαποριτών, με σχηματισμό μιας αμφίδρομης φυσικής διαδικασίας, που δημιουργεί *ψευδοκάρστ* στους εβαπορίτες.

γ) Αποσύνθεση των πετρογενετικών ορυκτών των πυριτικών πετρωμάτων, με το μηχανισμό μιας μονόδρομης χημικής διαδικασίας, που γίνεται σε ζεστά, υγρά κλίματα.

Ο μηχανισμός της διάλυσης των ανθρακικών πετρωμάτων, αναφέρεται σε ένα σύστημα (Boegli, 1980) ουσιών του τύπου $CO_2 – H_2O – MeCO_3$ (Me = Ca ή Mg) και

περιλαμβάνει πολυάριθμες φυσικές και χημικές διαδικασίες, στις οποίες συμμετέχουν και οι τρεις φάσεις, αέρια, υγρή, στερεή.
Αυτό προκαλεί μια ανταλλαγή μάζας μέσα από τις διεπιφάνειες «αέρα/νερό» και «νερό/πέτρωμα». Οι διαδικασίες στις διεπιφάνειες είναι φυσικές (ανταλλαγή μάζας, διάχυση) ενώ στο διάλυμα είναι χημικές.
Τα διάφορα στάδια της διάλυσης είναι (Boegli, 1980):
α) Κατά τη διάρκεια της βροχόπτωσης, διαχέεται CO_2 στο νερό,

$$CO_{2\ (του\ αέρα)} \leftrightarrow CO_{2\ (φυσικά\ διαλυμένο\ στο\ νερό)}$$

β) Το φυσικά διαλυμένο CO_2 , στους 4 ºC ενυδατώνεται κατά 0,75& (ανθρακικό Οξύ),

$$CO_{2\ (φυσικά\ διαλυμένο\ στο\ νερό)} + H_2O \leftrightarrow H_2CO_3\ CO2\ (φυσικά\ διαλυμένο\ στο\ νερό)$$

γ) Το H_2CO_3 σαν ισχυρό οξύ διίσταται πλήρως,
πρώτο επίπεδο οξείδωσης $H_2CO_3 \leftrightarrow HCO^-_3 + H^+$
δεύτερο επίπεδο οξείδωσης HCO^-_3 σε CO_3^{2-} και H^+. Σε pH < 8,5 μπορεί να αγνοηθεί το επίπεδο αυτό, λόγω της μικρής αναλογίας του.
δ) Όταν το νερό και το ανθρακικό πέτρωμα έλθουν σε επαφή, ελευθερώνονται ιόντα από το κρυσταλλικό πλέγμα, με τη φυσική διαδικασία,

$$CaCO_3 \leftrightarrow Ca^{2+} + CO_3^{2-}$$

ε) το νεοσχηματισμένο CO_3^{2-} ενώνεται με το H^+ του γ επιπέδου,

$$+ H^+ \leftrightarrow HCO_3^-$$

στ) Η διάλυση στη διεπιφάνεια γίνεται με έλλειμμα CO_3^{2-} . Η ισορροπία του διαλύματος με το στερεό $CaCO_3$ διαταράσσεται, οπότε η παραγωγή ιόντων δεν αντιστοιχεί πια προς τη διαλυτότητα **L.**

$$(Ca^{2+})\ (CO_3^{2-}) = \mathbf{L} = 4{,}0.10^{-9}\ (Pricknett,1973)\ στους\ 10\ ºC.$$

Προκειμένου να αντικατασταθεί το CO_3^{2-} που καταναλώθηκε ώστε να φτάσει η παραγωγή ιόντων την σταθερή, **L,** το $CaCO_3$ ξαναδιαλύεται (δ στάδιο) έτσι που η συγκέντρωση Ca^{2+} συνεχώς να υπερέχει της συγκέντρωσης CO_3^{2-}.
Η ισορροπία μεταξύ ανθρακικού οξέου και πρώτου προϊόντος της διάστασης του, διαταράσσεται από το συνδυασμό H^+ με το CO_3^{2-} και έτσι προκύπτει η νέα διάσταση.
Προκειμένου να διατηρηθεί η ισορροπία, το φυσικό διαλυμένο CO_2 ενυδατώνεται και διαταράσσεται η ισορροπία με το ατμοσφαιρικό CO_2. Αυτός είναι ο λόγος που νέα ποσότητα CO_2 διαχέεται μέσα στο διάλυμα. Έτσι, όλα τα στάδια στην αντίδραση ξαναενεργοποιούνται με τη σύνδεση του H^+ με το CO_3^{2-}, μέχρι να δημιουργηθεί μια ισορροπία. Αυτή η διαδικασία της διάλυσης των ανθρακικών πετρωμάτων είναι μια συνεχής δυναμική διαδικασία.
Με την προσθήκη των σταδίων (β,ε) φτάνουνε στη γνωστή εξίσωση της διάλυσης των ανθρακικών πετρωμάτων.

$$CaCO_3 + CO_2 + H_2O \leftrightarrow Ca^{2+} + 2HCO_3$$

Αν στη διαδικασία διάλυσης παίρνει μέρος το Mg, οι συνθήκες στην επιφάνεια «διάλυμα/πέτρωμα» γίνονται εξαιρετικά πολύπλοκες. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να προστεθεί και η διάσταση νερού

$$H_2O \leftrightarrow H^+ + HO^-$$

Εν πάση περιπτώσει, κάτω από φυσικές συνθήκες, το ιόν μπορεί να αγνοηθεί, καθώς στο καρστ δεν επιτυγχάνονται οι ακραίες τιμές pH που απαιτούνται για μεγάλη παραγωγή ιόντων OH^- .
Οι πιο σημαντικές πηγές CO_2 είναι ο αέρας και το έδαφος. Πρέπει να σημειωθεί, ότι η περιεκτικότητα σε CO_2 του αέρα στο έδαφος, ξεπερνά εκείνη της ατμόσφαιρας κατά 10 – 100 φορές. Το CO_2 του αέρα στο έδαφος είναι βιογενούς προελεύσεως, δηλαδή προέρχεται από την αποσύνθεση οργανικών ουσιών, από οργανισμούς και από το ριζικό σύστημα των φυτών.
Η διαλυτότητα του $CaCO_3$ είναι συνάρτηση του ιοντικού πλέγματος που δημιουργείται από τα Ca^{2+} και CO_3^{2-}. Κάτω από φυσικές συνθήκες, ο ρομβοεδρικός ασβεστίτης είναι πιο αδιάλυτος. Ο ρομβικός αραγωνίτης είναι κάπως πιο διαλυτός. Οι άλλες δυο μορφές, το εξαγωνικό (βατερίτης) και το άμορφο $CaCO_3$ είναι ασταθείς σε

επαφή με το νερό και μεταπίπτουν σε ασβεστίτη και, όταν η συγκέντρωση επαρκεί σε αραγωνίτη. Στην περίπτωση του κορεσμένου διαλύματος, η παρουσία άλλων ιόντων (Mg^{2+} , SO_4^{2-} κλπ.) αυξάνει τη διαλυτότητα, με την προϋπόθεση ότι τα ιόντα αυτά δεν υπάρχουν στο αρχικό διάλυμα. Το αντίθετο συμβαίνει στην περίπτωση που τα ιόντα που προστίθενται στο διάλυμα υπάρχουν στο αρχικό. Έτσι, οι καθαροί ασβεστόλιθοι είναι οι πιο ευδιάλυτοι από όλες τις άλλες μορφές ανθρακικών πετρωμάτων (Σχ.5.2.1).

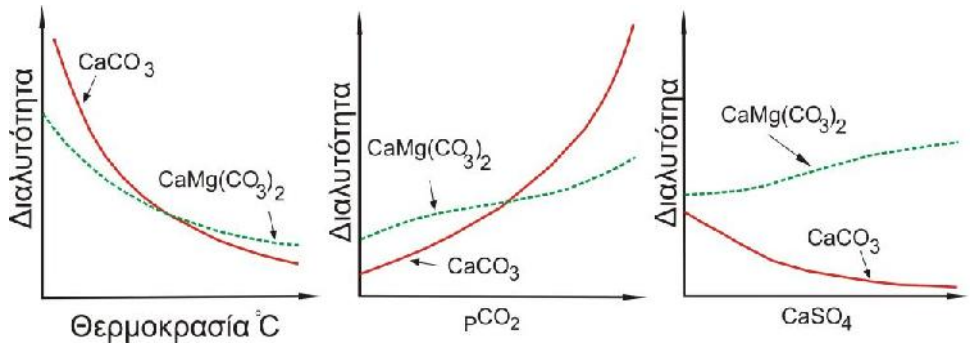

Σχ.5.2.1: Σχέση διαλυτότητας ασβεστόλιθου και δολομίτη και οι μεταβολές της κάτω από την επίδραση μερικών παραγόντων (Sokolov,1962 από Milanovic 1981)
Fig.5.2.1: The relation between solubility of limestone and dolomite and its changes under the effects some factors.

5.2.2. ΕΞΩΚΑΡΣΤ

Το σύνολο των καρστικών μορφών στην επιφάνεια των πετρωμάτων, αποτελούν το *εξωκάρστ*. Οι εξωκαρστικές μορφές δημιουργούνται από τη διάλυση των ανθρακικών πετρωμάτων κατά την διαδικασία που προαναφέρθηκε. Οι καρστικές αυτές μορφές όταν απαντούν σε εβαπορίτες ή πυριτικά πετρώματα παίρνουν το πρόθεμα –ψευδο- πριν την ονομασία της αντίστοιχης μορφής πχ. σχηματισμός των ψευδοδολινών.

5.2.3. ΕΞΩΚΑΡΣΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ (BÖgli, 1980 / Milanovic,1981)

1) Γλυφές (Karrens)

Συχνές στους ασβεστόλιθους και σπανίζουν στους δολομίτες. Στους ασβεστόλιθους έχουν διαστάσεις μέχρι 2-4m εύρος, και το βάθος μέχρι 5m, δίνουν στρογγυλεμένα ή οξύλικτα σχήματα. Όταν σχηματίζονται κοντά σε ρωγμές, είναι γνωστές σαν ρωγμογενείς γλυφές και (cracked Karrens). Συνήθως απαντούν στο γυμνό καρστ και είναι ένδειξη πρόσφατης καρστικής διεργασίας στην επιφάνεια του εδάφους. Ένας ειδικός τύπος γλυφών αναφέρεται σαν Kamenicas, οι οποίες σχηματίζονται σε οριζόντιες επιφάνειες ασβεστόλιθων, είναι μικρού βάθους (>30cm), η επιφάνεια είναι μικρότερη από μισό τετραγωνικό μέτρο, το σχήμα είναι στρογγυλεμένο ή ελλειπτικό.

2) Μικρές κλειστές **καρστικές ταπεινώσεις** (Depressions), διαστάσεων μερικών μέτρων μέχρι 1km. Δημιουργούνται με μια από τις διαδικασίες διάλυσης, καθίζησης και κατακρίμνησης.

Οι κύριες καρστικές μορφές αυτής της κατηγορίας:

Δολίνες (Dolines – sinkholes). Είναι η πιο διαδομένη μορφή μετά τις γλυφές, σαν αποτέλεσμα συνήθως της διαλυτικής δράσης. Η δημιουργία τους ξεκινά από το σημείο τομής δυο η περισσοτέρων ρηγμάτων, ή είναι αποτέλεσμα κατάρρευσης της οροφής καρστικών αγωγών και σπηλαίων, που βρίσκονται σε μικρό βάθος. Κατά κανόνα ο μεγάλος άξονας τους συμπίπτει με την διεύθυνση του μεγαλύτερου ρήγματος, η οποία υλοποιείται από μια σειρά δολινών.

Το σχήμα δολινών ποικίλλει (χοανοειδές, λεβητοειδές, ταφοειδές κλπ), ενώ το βάθος κυμαίνεται από 2 μέχρι 200m. Ο πυθμένας τους κατά κανόνα καλύπτεται από ένα παχύ στρώμα ερυθρογής, το οποίο προσφέρεται για καλλιέργεια, αλλά συχνά βρίσκεται κάτω από τη στάθμη του υδροφόρου.

3) Ποταμοκαρστικές μορφές

Καρστικές και ξηρές κοιλάδες (Karst valleys – Dry valleys). Πρόκειται για παλαιοκαρστικές μορφές, που βρίσκονται σήμερα πάνω από τα ενεργά καρστικά
Πρέπει να ξεχωριστούν οι επιφανειακοί ποταμοί, που εξακολουθούν να είναι ακόμα και σήμερα ενεργοί, από τις μη ενεργές ξηρές κοιλάδες. Οι καρστικοί ποταμοί είναι γενικά αλλόχθονοι και ρέουν από μια μη καρστικοποιημένοι περιοχή προς το καρστικό σύστημα ή με άλλα λόγια ρέουν διαδοχικά άλλοτε στην επιφάνεια και άλλοτε στο υπέδαφος.
Η χαρακτηριστική μορφή κοιλάδας ενός ποταμού μόνιμης ροής στο καρστ είναι το *φαράγγι*, που έχει προέλθει από ποτάμια διάβρωση και διάλυση ή κατάρρευση οροφής υπόγειων υδάτινων ρευμάτων.
Όταν οι ποταμοί ρέουν για ένα διάστημα στο καρστ και μετά χάνονται απότομα, ονομάζονται τυφλές κοιλάδες (blind valleys).

4) Παγετοκάρστ (Glacio karst)

Πρόκειται για καρστ που δημιουργήθηκε κατά την παγετώδη περίοδο του πλειστόκαινου, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν το καρστ με κλιμακωτό δάπεδο (stepped pavement karst) και η καρστική cueast.

5) Πολγές (Poljes)

Είναι εκτεταμένες κοιλάδες καρστικές μορφές, κλειστές σε όλες τις πλευρές, με ανώμαλο, στο μεγαλύτερο μέρος τους, δάπεδο, απότομές κατά θέσεις πλευρές και εκφρασμένη γωνία ανάμεσα στον πυθμένα και την κλιτύ τους. Διαφέρουν από τις δολίνες κατά την έκταση. Οι πόλγες έχουν επιφάνεια μεγαλύτερη από 1km2, οι δε δολίνες μικρλοτερη (Milanovic,1981).
Οι πόλγες έχουν συνήθως υπόγεια στράγγιση και μπορεί να είναι ξηρές όλο το χρόνο ή να έχουν συνεχή ροή ή κατά περιόδους (Fink,1973). Ο πυθμένας μιας πόλγης είναι γενικά στεγανός. Τα λοφόδη υπολείμματα, γνωστά σαν Humi (ενικός Hum) είναι χαρακτηριστικό της πόλγης.
Κατά τις πλημμύρες, οι πόλγες γεμίζουν με νερό, όχι μόνο επιφανειακό αλλά και από υπόγειο, που ανεβαίνει με πίεση, δηλαδή οι καταβόθρες λειτουργούν σαν πηγές. Αυτού του είδους τα καρστικά ανοίγματα, που άλλοτε λειτουργούν σαν καταβόθρες και άλλοτε σαν πηγές, ονομάζονται «εσταβέλλες» (estavellas, ενικός estavella) και είναι χαρακτηριστικές μορφές της πόλγης, η οποία κατακλύζεται μ` αυτό τον τρόπο επεισοδιακά ή περιοδικά. Οι πόλγες δημιουργούνται από τη συνδυασμένη δράση τεκτονικών και εξωγενών παραγόντων, όπως η διάβρωση του αδιάλυτου πετρώματος και η διάλυση του ανθρακικού πετρώματος.
Οι πόλγες ανάλογα με την υδρολογική τους συμπεριφορά ταξινομούνται κατά τον Gams,1973 σε: Ημιπόλγες (semi-poljes), Περιθωριακές πλόλγες (marginal poljes) πόλγες υπερχείλισης (overflow), πόλγες αποθήκευσης (storage poljes), παραπόλγες (parapoljew), πολύμορφες πόλγες (polymorphous poljes), κλειστές πόλγες και ανοιχτές πόλγες.

6) Καρστικά φρέατα (Karst shafts or Jamas)

Πρόκειται για καταβόθρες, ή σχεδόν κατακόρυφους καρστικούς αγωγούς, ανοιχτούς στην επιφάνεια του εδάφους. Δημιουργούνται συνήθως σε ζώνες κατακόρυφων ρωγμών ή ρηγμάτων, που διευρύνθηκαν με την καρστική διεργασία. Συνήθως κατανέμονται παράλληλα με την κλίση των ρηγμάτων και στην επαφή ανάμεσα σε στρώματα ασβεστόλιθου και δολομίτη. Συνδέονται κατά κανόνα με τη βαθειά καρστοποίηση.
Τα φρέατα που βρίσκονται στην περιφέρεια πόλγης, λειτουργούν σαν καταβόθρες ή εσταβέλλες, έχουν συνήθως κυκλικό σχήμα και η διάμετρος τους μπορεί να φτάσει τα 10m.

7) Καταβόθρες (Ponors or swallow holes)

Πρόκειται για καρστικές μορφές, που αναπτύσσονται σαν επακόλουθο του σχηματισμού τεκτονικών ασυνεχειών (ρωγμών – ρηγμάτων), οι οποίες διερευνήθηκαν με τη χημική ή μηχανική δράση του νερού στις ανθρακικές μάζες. Συχνά αναπτύσσονται στην περιφέρεια πόλγων ή κατά μήκος χαραδρών, ανάλογα

και με τη θέση του χαμηλότερου επίπεδου διάβρωσης. Οι καταβόθρες μπορεί να διαβιβάζουν διαρκώς ή να δέχονται περιοδικά νερό.
Ο Milanovic, 1981, διακρίνει τις καταβόθρες σε:
- Καταβόθρες που μορφολογικά μοιάζουν με μεγάλα φρέατα ή σπήλαια, η παροχετευτική τους ικανότητα είναι της τάξης του 1 m^3/sec, συνδέονται άμεσα με το υπόγειο καρστικό σύστημα και απαντούν στα περιθώρια πόλγων.
- Καταβόθρες που έχουν τη μορφή διευρυμένων ρωγμών ή μικρών σπηλαίων, παροχετευτικής ικανότητας 20L – 1m^3/sec και απαντούν κατά μήκος υδρορευμάτων με διαλείπουσα ροή.
- Καταβόθρες που αποτελούνται από σύστημα ρωγμών μικρού εύρους, απαντούν σε κοίτες υδρορευμάτων διαλείπουσας ροής και στα πρανή πόλγων, καλύπτονται από χαλίκια σύναγμα και δεν ξεχωρίζουν από το περιβάλλον τους.
- Αλλουβιακές καταβόθρες, οι οποίες αναπτύσσονται στις αλλουβιακές αποθέσεις, που καλύπτουν καρστικά συστήματα, δηλαδή είναι οι επιφανειακές μορφές υποκείμενων καρστικών καταβόθρων. Έχουν χοανοειδή μορφή, διαμέτρου μερικών cm μέχρι δεκάδων μέτρων και βάθος μέχρι και πάνω από 10m.

Όταν οι καταβόθρες κλειστούν επιφανειακά, ανοίγουν καινούριες, κοντά στις παλιές (Vlahovic,1973). Συχνά κοντά σε αρχική καταβόθρα, αναπτύσσονται παρασιτικές νέες καταβόθρες (Σχ.5.2.2).

8) Εσταβέλλες (Estavelles)

Μορφολογικά είναι καρστικές μορφές όμοιες με καταβόθρες, που περιοδικά λειτουργούν σαν καρστικές πηγές ή καταβόθρες ανάλογα με τη θέση της στάθμης του καρστικού υδροφόρου συστήματος. Η λειτουργία μιας καρστικής μορφής σαν εσταβέλλας προϋποθέτει ότι συνδέεται με το υπόγειο καρστικό σύστημα (ενδοκάρστ) και σε διαφορετικά επίπεδα.
Διακρίνονται κατά κανόνα δυο ειδών εσταβέλλες: Εσταβέλλες πρώτη κατηγορία, που λειτουργούν σε ένα κύκλο σαν πηγές και στο τελικό στάδιο σαν καταβόθρες. Το αντίθετο συμβαίνει στις εσταβέλλες δεύτερης κατηγορίας.

9) Καρστικές πηγές

Είναι εκροές νερού μέσα από καρστικούς αγωγούς, που φθάνουν στην επιφάνεια του εδάφους ή του πυθμένα θάλασσας ή λίμνης. Πρόκειται δηλαδή, για εξωκαρσικές εκδηλώσεις ενδοκαρστικών φαινομένων.
Συνήθως διατάσσονται στην περίμετρο της βάσης διάβρωσης (επίπεδο διάβρωσης), δηλαδή στην εξωτερική περίμετρο της πόλγης, υδρορευμάτων και στην ακτή.
Το χαρακτηριστικό τους είναι η έμμεση εξάρτηση από τα ατμοσφαιρικά κατακρημνίσματα. Έτσι η παροχή τους κατά κανόνα, βρίσκεται σε στενή σχέση με αυτά. Οι μεγάλες μόνιμες πηγές (βωκλούζες) συνδέονται συνήθως με επίπεδο διάβρωσης ή τη θαλάσσια στάθμη. Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των παράκτιων πηγών παίζουν τα στεγανά πετρώματα του φλύσχη, τα οποία λειτουργούν σαν αρνητικό σύνορο, που περιορίζει τη διάλυση. Οι πηγές που βρίσκονται ψηλότερα υπόκεινται σε μεγαλύτερες διακυμάνσεις της παροχής τους από όσο αυτές της παράκτιας ζώνης.

10) Υποθαλάσσιες πηγές

Σχηματίζονται κατά την διάρκεια μιας χερσαίας φάσης, όταν το επίπεδο διάβρωσης βρισκόταν χαμηλότερα από σήμερα (στάθμη της θάλασσας). Το μεγαλύτερο μέρος των καρστικών πηγών της στεριάς, που εκφορτίζεται υποθαλάσσια, είναι διαλείπουσες (λειτουργούν κατά διαστήματα) ή περιοδικές (λειτουργούν κατά καθορισμένα χρονικά διαστήματα) και συνήθως εμφανίζονται τις υγρές περιόδους. Συχνά οι υποθαλάσσιες πηγές λειτουργούν σαν εσταβέλλες.

5.2.4. ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΚΦΟΡΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΡΣΤ - ΠΗΓΕΣ

Οι καρστικές πηγές (Springs) είναι εκροές (Discharge) του νερού από ενεργό καρστικό σύστημα. Ο αριθμός και το μέγεθος των πηγών είναι μάρτυρες της ωριμότητας του καρστικού συστήματος. Στο νεαρό καρστ απαντούν πολλές και μικρές πηγές, ενώ στο ώριμο καρστ απαντούν λίγες αλλά μεγάλες. Όταν οι πηγές

τροφοδοτούνται από τη φρέατια ζώνη, η παροχή των χαμηλότερων πηγών αυξάνει σε βάρος των ψηλότερων, με αποτέλεσμα στις ξηρές εποχές να ξηραίνονται οι αμέσως χαμηλότερες (Καλλέργη, 2001).

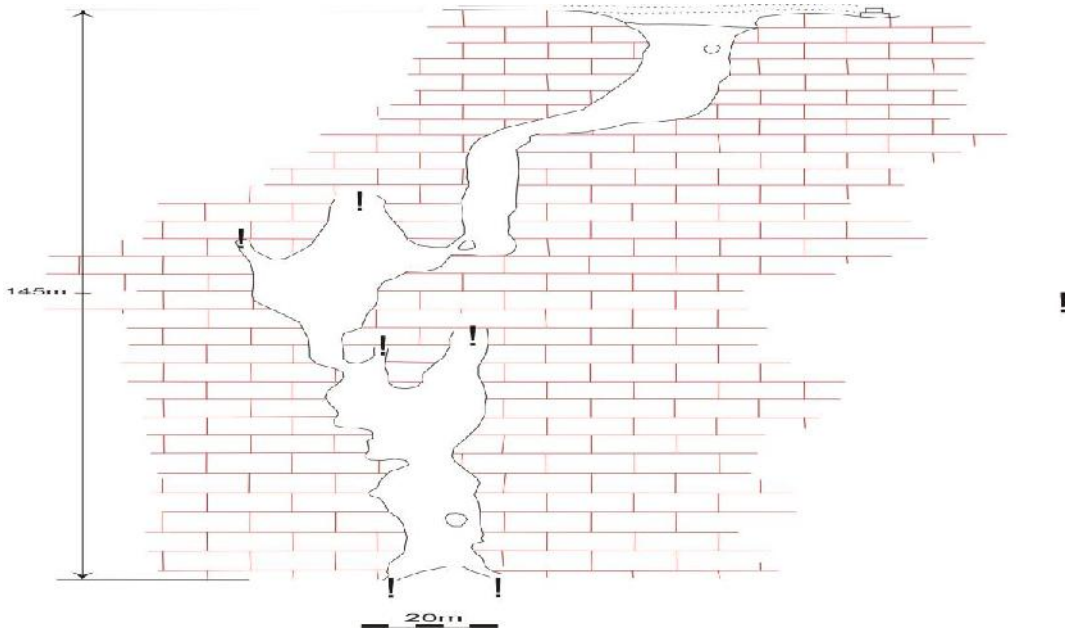

Σχ.5.2.2: Σχηματική παράσταση δημιουργίας της αλλουβιακής καταβόθρας Tucic (Bonacci, 1987).
Fig.5.2.2: Schematic section of Tucic alluvial swallow holes (Bonacci, 1987).

Οι καρστικές πηγές αντιπροσωπεύουν την φυσική έξοδο του υπόγειου νερού προς την επιφάνεια, δια μέσου των υδρολογικά ενεργών ρωγμών, διακλάσεων και αγωγών των καρστικών σχηματισμών (BONACCI, 1987). Η μελέτη τους είναι πολύ σημαντική, καθώς βοηθά στην κατανόηση των υδρογεωλογικών και υδρολογικών χαρακτηριστικών των υδροφόρων οριζόντων που εκφορτίζουν. Εμφανίζονται κυρίως στην επαφή μεταξύ των καρστικών ανθρακικών μαζών και των υποκείμενων σε αυτές αδιαπέρατων σχηματιμών (όπως πχ. τους οφιόλιθους και τον φλύσχη στην περιοχή μελέτης). Οι πηγές αυτές είναι διασκορπισμένες στις καρστικές περιοχές και κυρίως κατά μήκος του τοπικού επιπέδου βάσης καρστικοποίησης (MILANOVIC, 1981). Κύριο χαρακτηριστικό τους, είτε είναι μόνιμες, είτε περιοδικές, είναι ότι η παροχή τους εξαρτάται άμεσα από τις βροχοπτώσεις. Συχνά, ορισμένες πηγές σταματούν να λειτουργούν, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η παροχή των υπόλοιπων (Boegli, 1980).
Γενικά, η παροχή και η υδρολογική συμπεριφορά των καρστικών πηγών εξαρτάται από αρκετούς παράγοντες, όπως: 1) τη λεκάνη τροφοδοσίας, 2) τη απόκριση του υδροφόρου, 3) το ενεργό πορώδες, 4) την γεωλογία κλπ.
Οι λεκάνες τροφοδοσίας των καρστικών πηγών μεταβάλλονται στον χρόνο, ανάλογα με την ποσότητα νερού που υπάρχει κάθε φορά αποθηκευμένο στον υδροφόρο ορίζοντα. Μελέτες έδειξαν την πολύ θετική συσχέτιση μεταξύ της παροχής των πηγών τόσο με τη λεκάνη τροφοδοσίας τους όσο και με τον αποθηκευμένο όγκο νερού στον καρστικό υδροφόρο που εκφορτίζουν.

5.2.5. ΤΑΞΗΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ

Ανάλογα με τη δίαιτα, οι Boegli (1980), Bonacci (1987) και άλλοι μελετητές του καρστ προτείνουν την ταξινόμηση ως:1) *μόνιμες πηγές* perennial springs, *2) περιοδικές* periodic springs με εκφρασμένη περιοδικότητα στην παροχή τους, *3) διαλείπουσες πηγές* intermittent or rhythmic springs, λειτουργούν συνήθως με το μηχανισμό του σιφώνα. *4) επεισοδιακές πηγές* episodic springs, οι οποίες λειτουργούν μόνο σε εξαιρετικά υγρές περιόδους (Σχ.5.2.3Α).

Ανάλογα με τις γεωλογικές και τεκτονικές συνθήκες: *1) στρωματογενείς ή κατερχόμενες πηγές* bedding springs ή descending springs που εκρέουν μέσα από μεσοστρωματικές ασυνέχειες, *1α) πηγές επαφής* contact springs που εκρέουν στην επαφή υδροπερατού με υποκείμενο υδατοστεγανό ή λιγότερο υδροπερατό στρώμα. *1b) πηγές μεσοστρωματώδεις*, *2) ρωγμωγενείς ή κατερχόμενες πηγές*, που αναβλύζουν μέσα από ρωγμές του πετρώματος, *3) πηγές υπερχείλισης* overflow springs, οι οποίες στραγγίζουν μια φρεάτια ζώνη με στεγανό πυθμένα που κατευθύνεται προς τα ανάντη, *4) ανερχόμενες πηγές* ascending springs: *4α) βωκλούσιες πηγές* vuclousian springs, *4b) αλλουβιακές ή ψευδοβωκλούσιες* alluvial or "false" vuclousian springs (Σχ.5.2.3B,C,D,E).
Ανάλογα με την προέλευση του νερού: *1) αναδυόμενες πηγές* emergence springs, όταν δεν είναι γνωστή η προέλευση του νερού, *2) επαναδυόμενες πηγές* resurgence springs, όταν το νερό προέρχεται από επιφανειακή απορροή, *3) αναβλύσεις* exsurgance springs, αυτόχθονες διηθήσεις που ρέουν ελεύθερα (Καλλέργη, 2001).
Σύμφωνα με τον Σούλιο (2004) η κατάταξη των πηγών μπορεί να γίνεται με πολλά και διαφορετικά κριτήρια, ανάλογα με τα οποία προκύπτουν και αντίστοιχες κατηγορίες πηγών. Αν η κατηγοριοποίηση πραγματοποιηθεί με βάση τον γεωλογικό τρόπο δημιουργίας τους, οι πηγές διακρίνονται ως εξής:

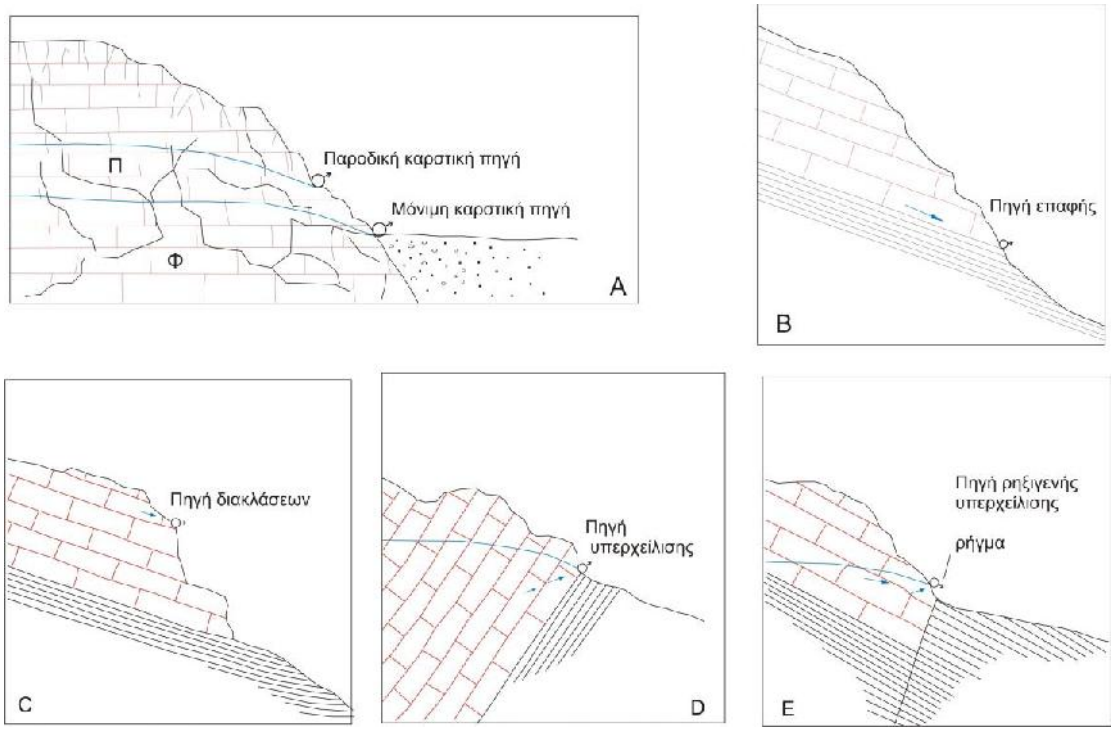

*Σχ.5.2.3: **A**, Πηγή ψηλού καρστ- Π ψηλή ζώνη, Φ φρεάτια ζώνη. **B**, Πηγή επαφής. **C**, Πηγή μεσοστρωματική. **D, E**, Πηγή υπερχείλισης (Boegli, 1980).*
*Fig.5.2.3: **A**, High karst spring. Π, high zone. Φ, Phreatic zone. **B** contact spring. **C** bedding joint **D, E**, Overflow springs (Boegli, 1980).*

1) πηγές επαφής, οι οποίες δημιουργούνται στην επαφή ενός υπερκειμένου περατού με έναν υποκείμενο αδιαπέρατο. Οι πηγές αυτές βρίσκονται πάνω από το τοπικό καρστικό επίπεδο και είναι συνήθως μικρής η μεσαίας παροχής, εκφορτίζοντας έναν μικρό υδροφορέα, χωρίς μεγάλα εκκενώσιμα αποθέματα, *2) πηγές ψευδοεπαφής*, στις οποίες ο γεωλογικός σχηματισμός δεν έχει σε όλο το πάχος του την ίδια περατότητα, είτε λόγω μικρής λιθολογικής μεταβολής, είτε λόγω παρουσίας ζωνών με μεγαλύτερη πυκνότητα ρωγματώσεων και διακλάσεων. Είναι συχνά εποχιακές πηγές, με μικρή και έντονα μεταβαλλόμενη παροχή, και μικρά εκκενώσιμα αποθέματα, *3) πηγές ρηγματογενείς*, η δημιουργία των οποίων συνδέεται με την

παρουσία κάποιου ρήγματος το οποίο φέρνει σε επαφή ένα υδροφόρο στρώμα με έναν αδιαπέρατο σχηματισμό, *4) πηγές υπερχείλισης (ή πλήρωσης)*, στις οποίες η δημιουργία της πηγής πραγματοποιείται όταν η στάθμη του υδροφόρου ανεβαίνει πάνω από το επίπεδο του εδάφους και γίνεται υπερχείλιση. Αναβλύζουν κατά κανόνα στο επίπεδο βάσης της περιοχής, με σταθερή ή έντονα μεταβαλλόμενη παροχή και συνδέονται με σημαντικά υδροφόρα στρώματα, έχοντας μεγάλα εκκενώσιμα αποθέματα.
Ο Στουρνάρας (2006) διαχωρίζει τις πηγές ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του σημείου εμφάνισης, και τις κατατάσσει ως: *1) πηγές κανονικές*, όταν το σημείο ανάβλυσης είναι το υδρογεωλογικώς αναμενόμενο, *2) πηγές μετατοπισμένες*, όταν το σημείο ανάβλυσης δεν είναι το υδρογεωλογικώς αναμενόμενο, *3) πηγές διάχυτες*, όταν τα σημεία εκφορτίσεως δεν είναι καθορισμένα, *4) μέτωπο πηγών*, το οποίο χαρακτηρίζεται από πολλά σημεία εκφορτίσεως, που το καθένα είναι σαφές και καθορισμένο.

5.3. ΧΑΛΑΡΑ ΙΖΗΜΑΤΑ

5.3.1. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Γενικά, χαρακτηρίζονται από ψηλό ενεργό πορώδες (εξαίρεση τα λεπτόκοκκα υλικά) τη σύνδεση τους με επιφανειακά νερά, από τα οποία εξασφαλίζουν την τροφοδοσία τους και την παρουσία σημαντικής υδροφορίας σε σχετικά μικρό βάθος.
Ανάλογα με τον τρόπο απόθεση τους διακρίνονται σε, *ποτάμιες*, *θαλάσσιες*, *λιμναίες*, *παγετώδεις* και *αιολικές* αποθέσεις.
Μεγάλο ενδιαφέρον, από υδρογεωλογική σκοπιά, παρουσιάζουν τα κλαστικά (μηχανικά) ιζήματα, τα οποία, ανάλογα με τη μέση διάμετρο τους, διακρίνονται σε ψηφίτες (μέσο διάμετρος >2mm), όπου ανήκουν τα κορήματα και τα χαλίκια, ψαμμίτες (μέσο διάμετρο 0,02 – 2 mm), όπου ανήκουν οι άμμοι και σε πηλίτες, (μέσο διάμετρο < 0,02 mm), όπου ανήκουν οι ιλείς και οι άργιλοι.
Το συνολικό πορώδες των υλικών αυτών κυμαίνεται από 20 (χοντρόκοκκες κακά διαβαθμισμένες ποτάμιες αποθέσεις) μέχρι 98% (ιλυούχες και οργανικές αποθέσεις). Οι πιο συνηθισμένες τιμές κυμαίνονται μεταξύ 25 και 65%. Το *ενεργό πορώδες* κυμαίνεται μεταξύ 0 – 50%. Τυπικές τιμές του ενεργού πορώδους είναι για τις αργίλους και τις ιλείς <10%, για τα χαλίκια και τις χοντρόκοκκες άμμους > 20%.
Ο τρόπος απόθεσης των υλικών επηρεάζει το πορώδες, με αποτέλεσμα λεπτόκοκκά υλικά παγετώνων να έχουν μικρότερο πορώδες από ροές γαίων, ή οι άμμοι της υπήνεμης πλευράς των θινών να έχουν μεγαλύτερο πορώδες από τις ίδιες άμμους που έχουν αποτεθεί στην ακτή.
Η υδροπερατότητα κυμαίνεται ανάμεσα στα 10^{-2}m/sec (χαλίκια) και 10^{-10}m/sec (άργιλοι). Η σχέση οριζόντιας προς κατακόρυφη εξαρτάται από τον τρόπο σχηματισμό των ιζημάτων και το είδος τους. Έχουν αναφερθεί σχέσεις ανάμεσα σε 0,5 και 4 (συνηθισμένες τιμές) ή και 666 (στρώματα άμμου και χαλικιού), ακόμα και μέχρι 1 και 800 (Mathess – Ubell, 1983).
Τα καλύτερα υλικά από πλευράς υδροφορίας είναι οι άμμοι και τα χαλίκια της κοίτης των ποταμών και των χειμάρρων ενώ τα χειρότερα είναι οι ιλείς και άργιλοι που αποτίθενται κατά τις πλημμύρες.
Η κοκκομετρία των υλικών εξαρτάται από την απόσταση τους, από την πηγή τροφοδοσίας (μητρικό πέτρωμα), την πετρογραφική σύσταση των προϊόντων της διάβρωσης και από την ένταση των ρευμάτων μεταφοράς του.
Γενικά, η κοκκομετρία ελαττώνεται όσο αυξάνεται η απόσταση από την πηγή τροφοδοσίας και όσο πιο ανθεκτικά είναι στη διάβρωση και αποσάθρωση τα ορυκτολογικά συστατικά του μητρικού πετρώματος.
Σε παλιές κοίτες ή νεκρούς βραχίονες μαιάνδρων τα αδρομερέστερα υλικά καλύπτονται από αργίλους. Στις κατακλυζόμενες, αντίθετα περιοχές απαντούν διαδοχικά κυκλοθέματα, όπου κάθε κυκλόθεμα αποτελείται από λεπτόκοκκη άμμο που προς τα πάνω μεταβαίνει σε ιλύ και άργιλο. Σε τέτοιες αποθέσεις έχουν

προσδιοριστεί εργαστηριακά τιμές υδροπερατότητας μεταξύ $4,3X10^{-4}$ $3,4X10^{-8}$m/sec (Mathess – Ubell, 1983). Το μεγαλύτερο πάχος τους το παίρνουν οι αποθέσεις αυτές, στις παλιές κοίτες ή νεκρούς βραχίονες μαιάνδρων και σε θαμμένες κοιλάδες.
Οι χείμαρροι σε ορεινές περιοχές σχηματίζουν φαρδιά ριπίδια, που το πάχος τους κυμαίνεται από 7 μέχρι 50m και διελαύνονται, συνήθως, από περισσότερα υδρορεύματα χειμαρρικής μορφής. Το υλικό των ριπιδίων αυτών είναι χοντρόκοκκο. Στο κράσπεδα των ποτάμιων κοιλάδων η υδροπερατότητα ελαττώνεται από το κέντρο προς τα κράσπεδα. Κατά την ίδια φορά ελαττώνεται και το πάχος και η κοκκομετρία των υλικών, στα οποία η υδροπερατότητα κυμαίνεται από $5X10^{-5}$ – 10^{-2}m/sec. Στις απότομες ακτές οι χαλαρές αποθέσεις έχουν μεγάλο πάχος, που συχνά ξεπερνά τα 60m ενώ έχουν αναφερθεί (Mathess – Ubell, 1983) και πάχη μεγαλύτερα από 450 έως 500m.
Τα λεπτομερή χαλαρά ιζήματα παρουσιάζουν σχετικά ψηλό πορώδες, αλλά μικρή υδροπερατότητα, με αποτέλεσμα να θεωρούνται υδροφόροι σχηματισμοί. Το μεγάλο, πάντως, πορώδες τους σημαίνει ότι μπορούν να αποθηκεύουν πολύ μεγάλες ποσότητες νερού, οι οποίες όμως μεταβιβάζονται πάρα πολύ αργά προς τους υδροφόρους ή τα υδρομαστευτικά έργα. Το πορώδες των αργιλικών ιζημάτων μικραίνει τόσο αυξάνει το βάθος και η ηλικία τους.
Από υδρογεωλογική άποψη, μεγαλύτερης αξίας είναι οι άμμοι, τα χαλίκια, το σύναγμα, τα οποία έχουν μεγάλη υδροπερατότητα και ειδική απόδοση (ενεργό πορώδες),
Σχεδόν το 90% των υπό εκμετάλλευση υδροφόρων αποτελείται από χαλαρά κλαστικά ιζήματα, κυρίως χαλίκια και άμμους. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι, οι σχηματισμοί αυτοί (Davis – DeWiest, 1966):

1) είναι ευκολοδιάτρητοι, έτσι η έρευνα και εκμετάλλευση είναι γρήγορες και φτηνές,
2) απαντούν σε κοιλάδες, όπου οι στάθμες του νερού βρίσκονται κοντά στην επιφάνεια του εδάφους και, κατά συνέπεια, η άντληση γίνεται από μικρό βάθος,
3) βρίσκονται γενικά σε πλεονεκτικές θέσεις, από άποψη εμπλουτισμού, από τα υδρορεύματα, τα ποτάμια και τις λίμνες,
4) η ειδική ικανότητα είναι μεγάλη,
5) η υδροπερατότητα είναι σχετικά μεγαλύτερη από εκείνη σε όλους τους άλλους σχηματισμούς, με εξαίρεση τους καρστικούς και μερικούς νεαρούς ηφαιστίτες.

Πάντως, πρέπει να αναφερθεί ότι για να επιτευχθούν αξιόλογες αποδόσεις στις χαλαρές αποθέσεις, το κορεσμένο πάχος τους πρέπει να είναι τουλάχιστον 10m (Petter, 1980).

5.3.2 ΑΛΛΟΥΒΙΑΚΟΙ ΥΔΡΟΦΟΡΟΙ

Ο όρος αλλούβια αναφέρεται σε χερσαία ιζήματα πρόσφατης γεωλογικής σημασίας, που αποτίθενται από τα ρέοντα νερά. Οι κύριοι υδροφόροι στις αποθέσεις αυτές είναι: 1) αλλουβιακοί κώνοι (ριπίδια), 2) πλευρικά κορήματα και 3) αλλουβιακές πεδιάδες

5.3.2.1. Αλλουβιακές πεδιάδες

Αποτελούνται από κλαστικά υλικά, προϊόντα απόθεσης υδρορευμάτων, που συνήθως έχουν οφιοειδή ή μαιανδρική μορφή. Τα ιζήματα, μέσα ή κοντά στα υδρορεύματα, είναι πιο χοντρόκοκκα και υδροπερατά από εκείνα που αποτίθενται στο πλημμυρικό τμήμα της κοιλάδας. Στην σημερινή κοίτη και στις παλαιότερες θαμμένες κοίτες βρίσκονται τα πιο υδροπερατά υλικά. Οι φυσικές όχθες, που περιβάλλουν το υδρόρευμα αποτελούνται συνήθως από λεπτόκοκκη άμμο και ιλύ.
Κατά τις πλημμύρες, ένα λεπτό στρώμα νερού αποθέτει στην πεδιάδα ιλύ και άμμο. Όταν σπάζουν τα φυσικά ή τεχνητά αναχώματα, είναι δυνατό να φτάσουν στην πεδιάδα αδρομερέστερα υλικά. Πολλές αλλουβιακές πεδιάδες περιλαμβάνουν στο υπέδαφος τους αποθέσεις παλαιών λιμνών ή τελμάτων, οι οποίες είναι λεπτόκοκκες και γι` αυτό ελάχιστα υδροπερατές. Συχνά, όταν δημιουργείται σημαντική πτώση

στον υδροφόρο, προκαλείται υποβάθμιση της ποιότητας του νερού, επειδή στις αποθέσεις περιέχονται βλαβερές ενώσεις πχ. αζώτου, σιδήρου, μαγγανίου κλπ.
Μια μεγάλη αλλουβιακή πεδιάδα πρέπει να θεωρείται σαν ένα σύμπλεγμα από φακοειδή επιμήκη σώματα ή συνεχή στρώματα χαλικιών, άμμου, ανακατεμένων κατά διάφορα ποσοστά (Σχ.5.3.1).

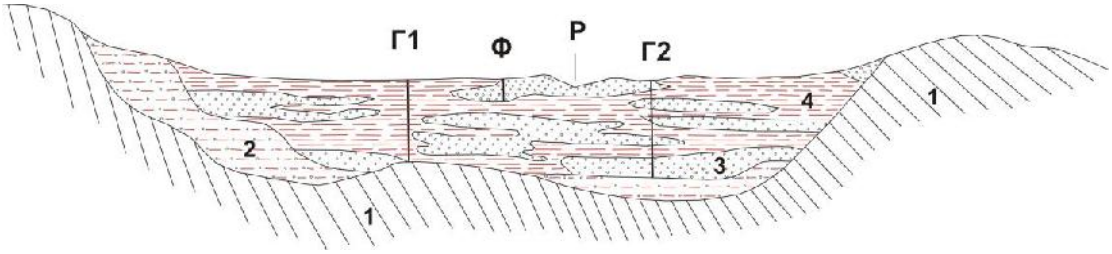

Σχ.5.3.1: Τομή σε αλλουβιακή πεδιάδα, 1: υπόβαθρο, 2: παλιές αναβαθμίδες, 3: σύναγμα, 4: άργιλος, Γ1: αποτυχημένη γεώτρηση, Γ2: επιτυχημένη γεώτρηση, Φ: πηγάδι ρηχό, P: κοίτη υδρορεύματος (Mandel – Shiftan 1981, Γ. Α. ΚΑΛΛΕΡΓΗ 2001 με τροποποίηση).
Η διάκριση αδρομερών και λεπτομερών υλικών μπορεί να γίνει με βάση γεωηλετρικά ή αποτελέσματα υφισταμένων γεωτρήσεων. Στην περίπτωση δεδομένων από γεωτρήσεις και γεωφυσικά (γεωηλεκτρικά) είναι δυνατός λιθοστρωματογραφικός συσχετισμός. Παρά ταύτα, η τοποθέτηση των υδρογεωτρήσεων περιέχει πάντα μεγάλο ποσοστό αβεβαιότητα.
Fig.5.3.1: Schematic section in alluvial, 1: substratum, 2: alluvial terrace, 3: sandstone, 4: clay. Γ1,unsuccessful borehole – dry, Γ2: successful borehole. P: stream bed (Mandel – Shiftan 1981, G. A. Kallergis, 2001 modified)

5.3.2.2. Κατηγορίες υδροφόρων των αλλουβιακών αποθέσεων (Todd 1980, Thomas 1952)

Υδροφόροι σε υδρορεύματα (Water courses)
Τα υδρορεύματα αποτελούνται από αλλουβιακές αποθέσεις της κοίτης των χειμάρρων ή ρυακιών. Τα πηγάδια, στις αδρομερείς αποθέσεις που περιβάλλουν τα υδρορεύματα, δίνουν μεγάλες ποσότητες νερού, καθώς οι διηθήσεις από αυτά αυξάνουν τις παροχές του υπόγειου νερού.
Υδροφόροι σε εγκαταλειμμένες ή θαμένες κοιλάδες (Abandoned or buried valleys).
Οι εγκαταλειμμένες ή θαμένες πεδιάδες δεν διατρέχονται πια από τα ρεύματα που τις σχημάτισαν. Αν και οι κοιλάδες αυτές, από άποψη υδραυλικής αγωγιμότητας και όγκου αποθηκευμένου νερού, είναι παρόμοιες προς τα υδρορεύματα, υστερούν έναντι των τελευταίων ως προς την προστασία και τη μόνιμη απόδοση.
Υδροφόροι σε εσωτερικές κοιλάδες (Intermontane valleys)
Οι εσωτερικές κοιλάδες κατά κανόνα είναι αποτέλεσμα της τεκτονικής δραστηριότητας (Tectonic valleys) και λιγότερο της ποτάμιας ή παγετώδους διάβρωσης. Κατά τις ορογενετικές διαδικασίες η ανύψωση των ορεινών μαζών προκαλεί το σχηματισμό των εσωτερικών κοιλάδων, που χαρακτηρίζονται από την παρουσία τεκτονικών τεμαχών κατά μήκος των διαρρήξεων. Η έντονη διάβρωση που ακολουθεί την ανύψωση, προκαλεί το σχηματισμό κλαστικών ιζημάτων που αποτίθενται στη συνέχεια στις κοιλάδες, αλλά και συχνά δημιουργούν πλευρικά κορήματα, αλλουβιακά ριπίδια, καθώς και αλλουβιακές χερσαίες και λιμναίες αποθέσεις. Αυτά τα ιζήματα μπορεί να είναι πολύ αδρομερή, με υψηλή υδροπερατότητα (αλλουβιακά ριπίδια) αλλά και πολύ λεπτόκκοκα με ασήμαντη υδροπερατότητα (λιμναίες άργιλιοι). Χαρακτηριστικό των εσωτερικών (τεκτονικών) κοιλάδων είναι η παρουσία αρτεσιανών υδροφόρων (στεγανή οροφή οι λιμναίες άργιλιοι). Συχνά, περιέχουν χαλαρά ιζήματα σε μεγάλο βάθος, αλλά παρουσιάζουν κατά κανόνα ανομοιογένεια κατά την κατακόρυφη και οριζόντια έννοια. Έτσι, σε πολλές περιοχές αναπτύσσονται σημαντικά υδροφόρα και σε άλλες, στην ίδια πεδιάδα, φτωχά υδροφόρα. Κατά κανόνα, τα αδρομερέστερα και, κατά συνέπεια, τα υλικά με μεγαλύτερη αγωγιμότητα απαντούν στα κράσπεδα, όπου και οι καλύτερες αποδόσεις. Αντίθετα, στο κέντρο τους τα υλικά είναι πιο λεπτομερή. Οι υδροφόροι τροφοδοτούνται κυρίως, από τα κράσπεδα ή τους κώνους υδρορευμάτων, γι` αυτό και στο κέντρο, συνήθως, των λεκανών παρουσιάζεται αρτεσιανισμός. Συχνά, στα όρια ελευθέρων και αρτεσιανών υδροφόρων εκδηλώνονται αλλουβιακές πηγές.

Οι εκτεταμένες πεδιάδες παρουσιάζουν παρόμοια χαρακτηριστικά με τις εσωτερικές, κοιλάδες, αλλά η τροφοδοσία των υδροφόρων τους είναι πιο περιορισμένη και οι παροχές των υδρογεωτρήσεων μικρότερες.
Το πορώδες των υλικών κυμαίνεται από 20% στα αδρομερή, ελάχιστα διαβαθμισμένα, αλλούβια, μέχρι 90% στις ιλείς και τα ξηρά οργανικά υλικά. Πιο συνηθισμένα είναι τα πορώδη ανάμεσα στο 25%, ανάλογα με τη διάταξη των υλικών.
Το ενεργό πορώδες (ειδική απόδοση) των αλλουβιακών κυμαίνεται ανάμεσα στο μηδέν και στο 50%. Στις ιλείς και αργίλους είναι μικρότερο από 10% ενώ στις αδρομερείς άμμους, ανάμικτες με χαλίκια ξεπερνά το 20%.

5.3.4. ΥΔΡΟΦΟΡΙΑ ΣΕ ΑΛΛΟΥΒΙΑΚΕΣ ΑΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΟΙΛΑΔΩΝ

5.3.4.1. Τεκτονικές Κοιλάδες

Οι μεγάλες κοιλάδες, συνήθως, οφείλουν την γένεση τους σε τεκτονικά αίτια, παρά σε διάβρωση από τα ρεύματα και έτσι περιορίζονται από επιμήκη συστήματα διαρρήξεων. Οι κοιλάδες αυτές έχουν γεμίσει από κλαστικά ιζήματα, που προέρχονται από την διάβρωση των γειτονικών βουνών, το πάχος δε των αποθέσεων συχνά ξεπερνά τα 200m. Οι ποσότητες υπογείου νερού είναι πολύ σημαντικές.
Η υδραυλική αγωγιμότητα στις υδροφόρες ζώνες είναι της τάξης του 10^{-3} – 0^{-4}m/sec ενώ συχνά παρεμβάλλονται αργιλικές ζώνες με k<10-6m/sec.
Το πορώδες των υλικών κυμαίνεται από 25 – 60%.
Η ειδική απόδοση κυμαίνεται από 5 – 40%, εξαρτάται από κοκκομετρία, τη διαβάθμιση κλπ. (Σχ.5.3.2)
Οι παροχές των υδρογεωτρήσεων στις βαθιές κοιλάδες είναι περί 70 – 700 m^3/h. Η τοποθέτηση των υδρογεωτρήσεων πρέπει να γίνεται πάνω σε παλιά υδρορεύματα. Συχνά, υδρογεωτρήσεις, που απέχουν μερικές δεκάδες μέτρα μεταξύ τους, έχουν τελείως διαφορετικές λιθολογικές τομές και παροχές.

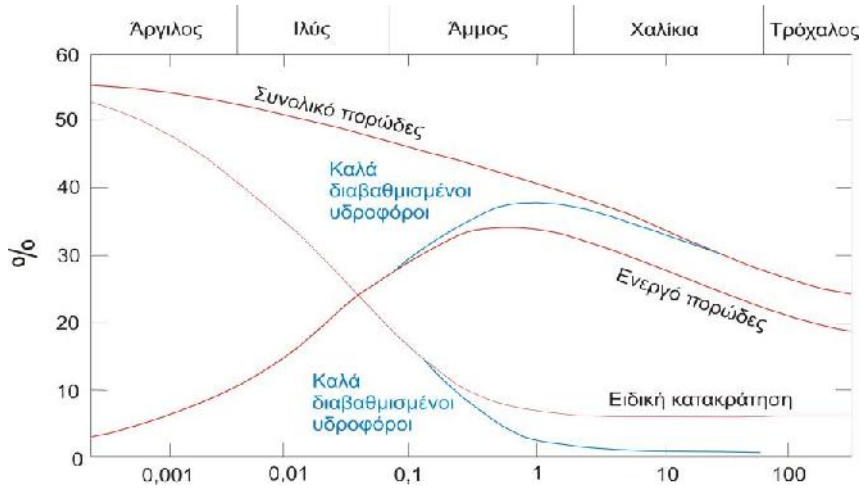

Σχ.5.3.2: Σχέση ανάμεσα στο μέσο κοκκομετρικό μέγεθος και στο πορώδες σε αλλουβιακές αποθέσεις μεγάλων κοιλάδων (Conkling 1934, Davis - DeWiest 1966).
Fig.5.3.2: Particle size distribution graph for five geologic samples for alluvial deposits of big basins (Conkling 1934, Davis - DeWiest 1966).

Οι περιοχές μεγίστου δυνατού εμπλουτισμού μπορούν να εντοπιστούν με προσεκτική χαρτογράφηση των εμφανίσεων άμμων και χαλικιών στην επιφάνεια.
Παλιές διαρρήξεις, αν προεκταθούν στο υπέδαφος, δίνουν πληροφορίες για το πάχος των ιζημάτων. Ενεργά ή πρόσφατα, ενεργά ρήγματα δίνουν πληροφορίες και για τυχόν ύπαρξη αρνητικών ορίων στο υπέδαφος. Συνήθως, οι διαρρήξεις στις χαλαρές

αποθέσεις δημιουργούν φραγμούς, γιατί η δράση τους δημιουργεί μυλωνιτοποιήσεις κατά μήκος του επιπέδου διάρρηξης και, επιπλέον, μπορεί να μετακινηθούν στεγανά στρώματα κατά μήκος του ίδιου επιπέδου διάρρηξης, ώστε να μπλοκάρουν περατές ζώνες. Από την άλλη μεριά, οι επιμήκεις και επίπεδοι κόκκοι τείνουν να περιστραφούν παράλληλα προς την επιφάνεια διάρρηξης, με αποτέλεσμα να ελαττωθεί η υδραυλική αγωγιμότητα κάθετα προς τη διάρρηξη. Τέλος, η δημιουργία ή απόθεση ορυκτών, κατά μήκος της επιφάνειας διάρρηξης, ελαττώνουν την υδραυλική αγωγιμότητα. Ενδείκνυται, η τοποθέτηση των υδρογεωτρήσεων να γίνεται ανάντη των ρηγμάτων.

Μεγάλη σημασία έχει η διαπίστωση της συνέχειας των περατών ή ημιπερατών σχηματισμών, για τη χαρτογράφηση τους πρέπει να παρακολουθούνται τα στρώματα – μάρτυρες (marker bed), όπως πχ. αργίλου, κροκαλοπαγών, τύρφης, λάβας κλπ. Η γεωφυσική έρευνα συνήθως δεν βοηθάει σημαντικά στον εντοπισμό των πολύ βαθιών υδροφόρων. Η μείωση της αρτεσιανής πίεσης σε παχιές αλλουβιακές αποθέσεις προκαλεί, συχνά, συμπύκνωση των γειτονικών στεγανών στρωμάτων.

5.3.4.2. Παράκτιες Κοιλάδες – Δέλτα Ποταμών

Οι αποθέσεις σ` αυτές τις κοιλάδες αντιπροσωπεύουν, συνήθως, τόσο το αλλουβιακό όσο και το θαλασσινό περιβάλλον. Τα θαλάσσια ιζήματα αντιπροσωπεύονται, με τη σειρά τους, από αποθέσεις παράλιες, τελματώδεις, δελταϊκές και, καμιά φορά, βαθύτερης θάλασσας. Η κοκκομετρία των αποθέσεων γίνεται λεπτομερέστερη προς τα κατάντη, όπου επικρατούν κυρίως άργιλοι και ιλείς.

Οι αποθέσεις του δέλτα σχηματίζονται όταν ένα ποτάμι αποθέτει πολύ περισσότερο υλικό από όσο μπορούν να απομακρύνουν τα θαλάσσια ρεύματα. Τα ιζήματα αποτελούνται, κυρίως, από λεπτόκοκκή άμμο και ιλύ, ενώ σπανίζουν τα χαλίκια. Συχνά, στην παράκτια περιοχή σχηματίζονται ψαμμίτες και, σπανιότερα, λατυποκροκαλοπαγή. Στην ζώνη των πλημμυρικών διακυμάνσεων αποτίθενται ιλείς και άργιλοι. Οι ιζηματογενείς μονάδες είναι ασυνεχείς και φακοειδείς.

Οι γεωφυσικές (γεωηλεκτρικές) μέθοδοι δίνουν αμφίβολα αποτελέσματα, λόγω της παρουσίας υφάλμυρου ή αλμυρού νερού. Σε μικρό βάθος και μεγάλες αποστάσεις από την ακτή, είναι δυνατόν το υπόγειο νερό να είναι υφάλμυρο. Τούτο μπορεί να οφείλεται σε εγκλωβισμό θαλασσινού νερού, στην ύπαρξη παλαιών τελμάτων ή

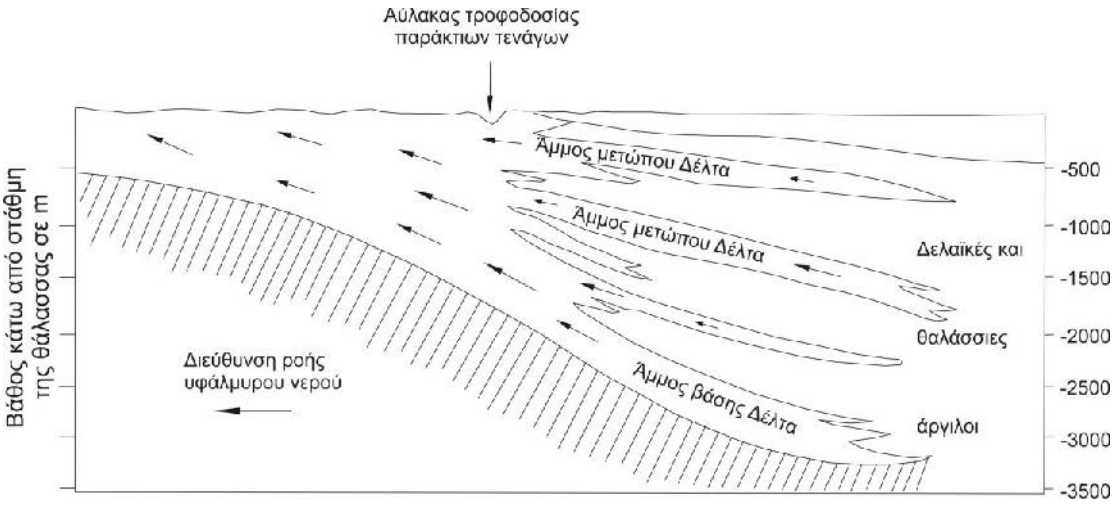

Σχ.3.3.3.: Το υπέδαφος στα δέλτα των υδρορευμάτων, η ροή του υπογείου νερού, λόγω της συμπύκνωσης των ιζημάτων (Jones 1971, Γ. ΚΑΛΕΡΓΓΗ 2001 με τροποποίηση).
Fig.3.3.3.: Sunsoil in the delta of streams, groundwater flow, after sediments concentration (Jones, 1971, G. Kallergis, modified)

αποθέσεων αλατιού, ακόμα όμως και στην προώθηση αλμυρού προς τα ανάντη μέσα από στρώματα αδρομερών υλικών, που περιορίζονται από στεγανά στρώματα, λόγω του μεγάλου φορτίου των ιζημάτων, πάνω στους σχηματισμούς του δέλτα και

της γρήγορης συμπύκνωσης. Πολλές φορές συναντιέται γλυκό, συχνά αρτεσιανό, νερό κάτω από το θαλασσινό (Σχ.5.3.3).
Η υδραυλική αγωγιμότητα των υδροφόρων ζωνών κυμαίνεται από 10^{-5}m/sec έως 10^{-3}m/sec, ενώ των ιλυούχων και αργιλικών ζωνών είναι της τάξης 10^{-7}m/sec.
Η ειδική απόδοση των υδρογεωτρήσεων κυμαίνεται από 15 – 35% και για λεπτομερή υλικό είναι μικρότερο του 10%.
Οι παροχές των υδρογεωτρήσεων κυμαίνονται μεταξύ 50 – 350 m^3/h.

6- ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΟΤΗΤΑ
Potentiometric and Permeability

6.1. ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ

6.1.1. ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ

Η διακύμανση της στάθμης των υπογείων νερών αντικατοπτρίζει τις μεταβολές στη δίαιτα τους. Η πιεζομετρική επιφάνεια απεικονίζεται με τις ισοπιεζομετρικές καμπύλες που περνούν από σημεία δηλ. τις καμπύλες που περνούν από σημεία ίσοπιεζομετρικού φορτίου. Οι ισοπιεζομερτικές καμπύλες στην περίπτωση των ελεύθερων υδροφόρων λέγονται και υδροϊσοΰψείς.

Η μελέτη της διακύμανσης της στάθμης του υπογείου νερού γίνεται με τη βοήθεια των πιεζομετρικών χαρτών, οι οποίοι μας παρέχουν πολύτιμα στοιχεία για την διεύθυνση ροής, τις περιοχές τροφοδοσίας κλπ. σε μια συγκεκριμένη στιγμή.

Οι διακυμάνσεις της στάθμης διακρίνονται σε:

1- *Εποχιακές* που ελέγχονται από την πορεία του υδρολογικού κύκλου.

Στην Ελλάδα η περίοδος με την οποία χαμηλότερη στάθμη παρατηρείται στο τέλος Σεπτεμβρίου - αρχές Οκτωβρίου, ενώ η περίοδος με την υψηλότερη στάθμη παρατηρείται τον Απρίλιο – Μάιο. Το πλάτος διακύμανσης εξαρτάται από το ύψος των βροχοπτώσεων, τις αντλούμενες ποσότητες, το είδος των υδροφόρων (μεγαλύτερο στους υπό πίεση). Σε περιπτώσεις που γίνεται έντονη άρδευση με επιφανειακό νερό μπορεί να παρατηρηθεί το αντίστροφο της δηλ. άνοδος την ξηρή περίοδο.

2- *Υπερετήσιες* που καλύπτουν μεγάλες χρονικές περιόδους.

Σε λεκάνες όπου υπάρχει ελλειμματικό ισοζύγιο νερού για πολλά συνεχή έτη παρατηρείται μια πτώση στάθμης του υπογείου νερού.

3- *Διακυμάνσεις μικρής περιόδου* που οφείλονται σε αντλήσεις.

Η σταθερή στάθμη του υπογείου νερού υποδηλώνει σταθερές υδρολογικές συνθήκες. Η μείωση της στάθμης με αυξανόμενη ετήσια διακύμανση μεταξύ ξηρής και υγρής περιόδου, σημαίνει αύξηση των απολήψεων. Η μείωση της στάθμης σε σταθερό εύρος ετήσιας διακύμανση συνδέεται με μειωμένο φυσικό εμπλουτισμό. Ανοδικές τάσεις με σταθερό ρυθμό της στάθμης του υπογείου νερού συνδέονται με κλιματικές αλλαγές τεχνητό εμπλουτισμό.

Διάφορα μετεωρολογικά και παλιρροιακά φαινόμενα, σεισμοί, άνεμοι, εξωτερικά φορτία και αλλαγές στις χρήσεις γης επηρεάζουν τη στάθμη του υπογείου νερού. Οι μεταβολές της ατμοσφαιρικής πίεσης προκαλούν σημαντικές μεταβολές στην στάθμη του νερού στις γεωτρήσεις. Έτσι αύξηση της ατμοσφαιρικής πίεσης οδηγεί στην ταπείνωση της στάθμης του νερού σε γεώτρηση ανορυγμένη σε υπό πίεση υδροφόρο και αντίστροφα.

Ο λόγος της μεταβολής της στάθμης του υπόγειου νερού (dh) προς τη μεταβολή της ατμοσφαιρικής πίεσης (**dP**) εκφράζει τη *βαρομετρική ικανότητα* ($\mathbf{B_{ef}}$) του υδροφόρου (barometric efficiency): $\mathbf{B_{ef} = \gamma . dh/dP}$, όπου το ειδικό βάρος του νερού.

Η βαρομετρική ικανότητα συνδέεται με τον συντελεστή αποθηκευτικότητας **S** με τη σχέση: $\mathbf{B_{ef} = \gamma \beta n_e D / S}$

γ = ειδικό βάρος του νερού,
n_e = το ενεργό πορώδες και
D = το πάχος του υδροφόρου.

Στους ελεύθερους υδροφόρους οι μεταβολές της ατμοσφαιρικής πίεσης μεταβιβάζονται απευθείας στη υδροστατική επιφάνεια, τόσο στην γεώτρηση, όσο και στον υδροφόρου και δεν προκύπτουν μεγάλες διαφορές.

Στους παράκτιους υδροφόρους η στάθμη του υπόγειου νερού μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια εκδήλωσης παλιρροιακών φαινομένων. Η στάθμη του υπόγειου νερού ανέρχεται, όταν η στάθμη της θάλασσας ανεβαίνει (πλημμυρίδα) και κατέρχεται, όταν

η στάθμη της θάλασσας κατεβαίνει (άμπωτις). Οι μεταβολές έχουν ημιτονειδή μορφή και μεταβιβάζεται άμεσα και στους υδροφόρους (υπό πίεση και ελεύθερους).
Ο λόγος της μεταβολής της στάθμης του υδροφόρου (**dh**) προς τη μεταβολή της στάθμης της θάλασσας (dH) εκφράζει την *παλιρροιακή ικανότητα* (tidal efficiency): $\mathbf{T_{ef} = dh / dH}$
Η παλιρροιακή ικανότητα συνδέεται με τη βαρομετρική με τη σχέση (Todd,1980): $\mathbf{B_{ef} + T_{ef} = 1}$
Οι σεισμοί έχουν επιπτώσεις στη στάθμη του υπογείου νερού, κυρίως μικρές διακυμάνσεις της πιεζομετρικής επιφάνειας (*υδροσεισμοί*). Οι διακυμάνσεις αυτές οφείλονται στη συμπίεση και αραίωση των ελαστικών υπό πίεση υδροφόρων κατά τη διάδοση των σεισμικών κυμάτων Rayleigh. Επίσης οι σεισμοί μπορεί να επιδράσουν στην παροχή των πηγών, στην αναδιάταξη των πετρωμάτων που συνοδεύονται, οδηγούν στην απελευθέρωση *ραδονίου*, αυξάνονται τη συγκέντρωση του στο υπόγειου νερό (Οικονομόπουλος, 2008)
Τα εξωτερικά φορτία επηρεάζουν τη στάθμη του υπογείου νερού σε γεωτρήσεις, που βρίσκονται κοντά σε σιδηροδρομικές γραμμές. Το πέρασμα του τρένου προκαλεί διακυμάνσεις της πιεζομετρικής επιφάνειας. Η αύξηση του βάρους συμπιέζει τον υδροφόρο με αποτέλεσμα την αύξηση της υδροστατικής πίεσης.
Η αστικοποίηση που συνοδεύεται από τη μείωση τροφοδοσίας, λόγω της κάλυψης μεγάλων εκτάσεων με άσφαλτο, διευθέτησης και εγκιβωτισμού των ποταμοχειμάρρων και την αύξηση των αντλούμενων ποσοτήτων νερού οδηγεί σε μεταβολές της στάθμης του υπογείου νερού. Κάθε προσθήκη βάρους σε πορώδες μέσο συνεπάγεται αύξηση της ολικής ορθής τάσης και αυτό αντισταθμίζεται με αύξηση των τάσεων του δευτέρου μέλους της εξίσωσης $\mathbf{\Sigma=P+\sigma}$ (Σ= ολική τάση, P= υδροστατική πίεση και σ= αντίδραση του σκελετού ή ενεργή τάση). Το πορώδες μέσο θεωρείται συμπιεστό παρόλο που το νερό και το υλικό του σκελετού του υδροφόρου (κόκκοι) θεωρούνται πρακτικά ασυμπίεστα.
Φαινόμενα που σχετίζονται με τις διακυμάνσεις της στάθμης του υπογείου νερού είναι: η αναθόλωση του φλοιού, η υδροσυμπύκνωση, η αφυδάτωση των οργανικών εδαφών κ.α., (Κ. Βουδούρης, 2009).

6.1.2. ΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΡΟΗΣ

6.1.2.1. Οι γραμμές ροή και ισοδυναμικές γραμμές

Για καθορισμένες συνοριακές συνθήκες, μπορούν να χαρτογραφηθούν οι *γραμμές ροής*, δηλαδή οι γραμμές στις οποίες τα μακροσκοπικά διανύσματα της ταχύτητας είναι παντού εφαπτόμενες σ` αυτή και οι ισοδυναμικές γραμμές, δηλαδή οι γραμμές ίσου υδραυλικού φορτίου, σε δυο διαστάσεις, ώστε να σχηματισθεί ένα *δίκτυο ροής*. Οι ισοδυναμικές γραμμές και οι γραμμές ροής είναι κάθετες μεταξύ τους και σχηματίζουν στους ομογενείς, ισότροπους υδροφόρους μικρά τετράγωνα. Σε μερικές απλουστευμένες περιπτώσεις η διαφορική εξίσωση που ελέγχει τη ροή μπορεί να λυθεί ώστε να σχηματισθεί το δίκτυο ροής. Γενικά όμως απαιτείται γραφική επίλυση (Cedergren,1977). Αν θεωρηθεί ένα τμήμα ενός δικτύου ροής (Σχ.6.1.1) η υδραυλική κλίση δίνεται από τη σχέση $\boldsymbol{i = dH / ds}$, ενώ η σταθερή ροή **q** μεταξύ δυο διαδοχικών γραμμών ροής υπολογίζεται από τη εξίσωση, $\boldsymbol{q= k.\ dH/ds.dm}$, όταν το πάχος του υδροφόρου παίρνεται η μονάδα. Για τα τετράγωνα του δικτύου, ισχύει $\boldsymbol{ds\equiv dm}$ οπότε η πιο πάνω εξίσωση γίνεται $\boldsymbol{q=kdh}$. Εφαρμόζοντας το ίδιο σε ολόκληρη την έκταση του δικτύου όπου η συνολική απώλεια φορτίου **h** διαιρείται σε **n** τετράγωνα μεταξύ οποιωνδήποτε δυο διαδοχικών γραμμών ροής, προκύπτει $\boldsymbol{dh= h/n}$. Εάν η ροή υποδιαιρείται από τις γραμμές ροής σε **m** αγωγούς, τότε η ολική ροή **Q** δίνεται από τη σχέση: $\boldsymbol{Q = mq = kmh/n}$
Έτσι μπορεί να υπολογιστεί η συνολική ροή άμεσα, αν είναι γνωστά η γεωμετρία του δικτύου ροής, η υδροπερατότητα και η απώλεια φορτίου.

Στα ανισότροπα μέσα οι γραμμές ροής και οι ισοδυναμικές γραμμές δεν είναι κάθετες μεταξύ τους εκτός εάν η ροή είναι παράλληλη σε μια από τις κύριες διευθύνσεις (Bear – Dagan, 1965).

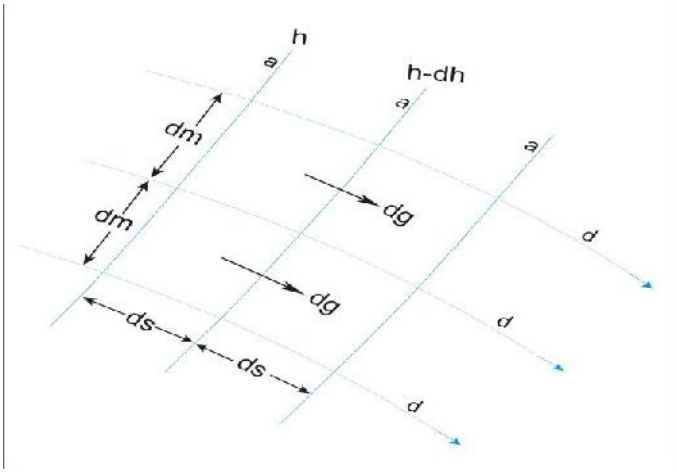

Σχ.6.1.1: Τμήμα ενός ορθογωνίου δικτύου ροής που σχηματίζεται από τις ισοδυναμικές a και τις γραμμές ροής d (D. K. Todd and L. W. Mays, 2005)
*Fig.6.1.1: Portion of an orthogonal flow **a**, equipotential lines **d**.(D. K. Todd and L. W. Mays, 2005)*

Το σύνολο των ισοδυναμικών γραμμών αποτελούν την *ισοδυναμική επιφάνεια*, η οποία στους ελεύθερους υδροφόρους συχνά αναφέρεται ως υδροστατική, στους αρτεσιανούς δε ως πιεζομετρική ή ισοπιεζομετρική. Η γραφική παράσταση, πάνω σε επίπεδο, των ισοδυναμικών γραμμών και των γραμμών ροής, αποτελεί ένα δίκτυο ροής ή χάρτη υδροϊσουψών ή ισοδυναμικό (ισοπιεζομετρικό) χάτρη, Καλλέργη, 1999.

6.1.2.2. Η ροή σε σχέση με τις ισοδυναμικές γραμμές

Επειδή δεν υπάρχει ροή εγκάρσια προς στεγανά όρια οι γραμμές ροής είναι παράλληλες μ` αυτά. Το φορτίο $\mathbf{h_E}$ του ρευστού σε οποιοδήποτε σημείο της ελεύθερης επιφάνειας του ελευθέρου υδροφόρου είναι: $\mathbf{h_E = (P/\gamma) + z}$

Επειδή οι μεταβολές της ατμοσφαιρικής πίεσης σ` όλη την επιφάνεια του ελευθέρου υδροφόρου είναι μηδέν, δηλαδή ρ=0, προκύπτει ότι $h_E = z$ (Todd,1980). Έτσι, κάτω από συνθήκες μόνιμης ροή, το φορτίο της υδροστατικής επιφάνειας του ελεύθερου υδροφόρου είναι το υψόμετρο, σε σχέση με το επίπεδο αναφοράς και κατά συνέπεια οι γραμμές ροής είναι κάθετες προς τις «υδροϊσουψείς» της ελεύθερης του υδροφόρου οριζοντα. Στους αρτεσιανούς υδροφόρους οι γραμμές ροής είναι κάθετες προς τις καμπύλες της πιεζομετρικής επιφάνειας (Καλλέργη, 1999).

Γνωρίζοντας το φορτίο σε τρία μόνο σημεία σε έναν υδροφόρο σε έναν υδροφόρο από μετρήσεις στάθμης σε υδροφόρο (πηγάδια, γεωτρήσεις) φρέατα (Σχ. 6.1.2).

Μετά από μετρήσεις στο πεδίο της στατικής στάθμης σε φρέατα κατασκευάζεται ο ισοπιεζομετρικός χάρτης ή χάρτης υδροϊσουψών της υδρογεωλογικής λεκάνης. Οι γραμμές ροής, κάθετα προς τις υδροϊσουψείς δείχνουν τις διευθύνσεις ροής της κινήσεως. Οι χάρτες υδροϊσουψών του υπόγειου νερού μαζί με τις γραμμές ροής είναι χρήσιμοι για την τοποθέτηση νέων πηγάδια ή γεωτρήσεις. Κυρτές καμπύλες δείχνουν περιοχές τροφοδοσίας ενώ κοίλες καμπύλες συνδέονται με περιοχές εκροής υπόγειου νερού. Περιοχές με ευνοϊκή υδραυλική αγωγιμότητα μπορούν να εντοπισθούν από τις αποστάσεις ανάμεσα στις υδροϊσουψείς καμπύλες. Έτσι, αν θεωρήσουμε π.χ. δυο διαδοχικές γραμμές ροής σαν αδιαπέρατα όρια, μια και κάθετα προς αυτές δεν υπάρχει ροή και με την παραδοχή ότι ο υδροφόρος είναι ομοιόμορφος σε πάχος, η ροή στις διατομές $\mathbf{W_1}$ και $\mathbf{W_2}$ είναι σε (Σχ.6.13),

$$\boldsymbol{q = W_1 v_1 = W_2 v_2}$$

όπου v = ταχύτητα και W = εύρος διατομής.

Από το νόμο Darcy έχουμε: $\boldsymbol{W k_1 i_1 = W_2 k_2 i_2}$ ή $\boldsymbol{k_1/k_2 = W_2 i_2 / W_1 i_1}$

όπου κ = υδραυλική αγωγιμότητα και *i* = υδραυλική κλίση. Οι λόγοι W_2/W_1 μπορούν να υπολογιστούν από το χάρτη των υδροϊσουψών.

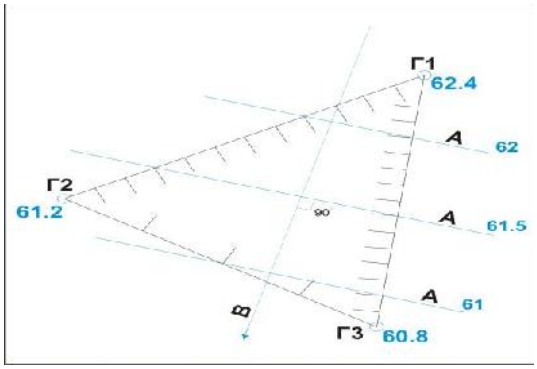

Σχ.6.1.2: Χάραξη ισοδυναμικών Α και γραμμών ροής Β από στη στάθμη του νερού σε τρεις γεωτρήσεις (D. K. Todd and L. W. Mays, 2005)
Fig.6.1.2: Estimate of groundwater contours and flow direction from water table elevations in three wells (D. K. Todd and L. W. Mays, 2005)

Για την ειδική περίπτωση όπου οι γραμμές ροής είναι σχεδόν παράλληλες, η προηγούμενη εξίσωση γίνεται $k_1/k_2 = i_1/i_2$, πράγμα που σημαίνει ότι σε μια λεκάνη με ομοιόμορφη υπόγεια ροή περιοχές με μεγάλη απόσταση των υδροϊσουψών, δηλαδή με μικρή υδραυλική κλίση έχουν μεγαλύτερη αγωγιμότητα από περιοχές, όπου οι υδροϊσουψείς καμπύλες απέχουν λιγότερο μεταξύ τους, δηλαδή η υδραυλική κλίση είναι μεγαλύτερη. Έτσι η πρώτη περιοχή είναι πιο κατάλληλη από την δεύτερη για την εκτέλεση παραγωγικών γεωτρήσεων και πηγαδιών (Καλλέργη, 1999).

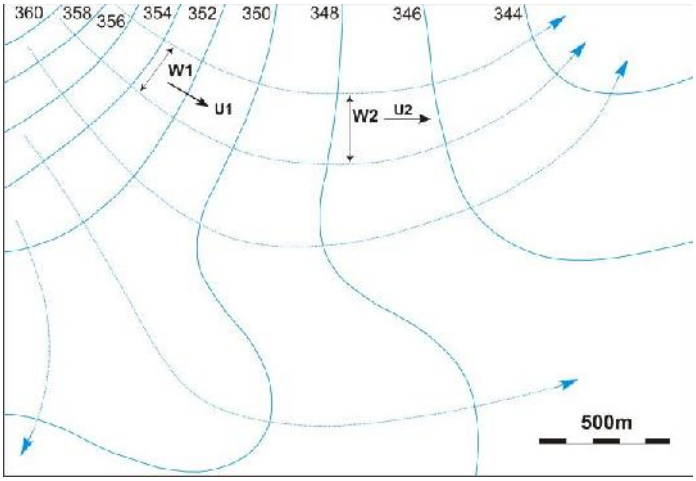

Σχ.6.1.3: Ισοπιεζομετρικός χάρτης με ισοδιάστημα 2μ ισοδυναμικές γραμμές και γραμμές ροής (D. K. Todd and L. W. Mays, 2005)
Fig.6.1.3: Contour map of groundwater surface showing flow lines (D. K. Todd and L. W. Mays, 2005)

6.1.3. ΑΝΙΣΟΤΡΟΠΟΙ ΥΔΡΟΦΟΡΟΙ

Στην πράξη πολύ σπάνια η τιμή της υδροπερατότητας είναι η ίδια προς όλες τις διευθύνσεις. Ο κανόνας είναι η ύπαρξη *ανισοτροπία*, όπου η υδροπερατότητα αλλάζει κατά διεύθυνση. Στις αλλουβιακές αποθέσεις αυτό οφείλεται σε δυο λόγους. Ο ένας είναι ότι τα μεμονωμένα σωματίδια που σχημάτισαν τα ιζήματα σπάνια είναι σφαιρικά με αποτέλεσμα κατά την απόθεση τους κάτω από το νερό να τείνουν να αποτεθούν με την επιφάνεια τους προς τα κάτω (Σχ4.). Ο λόγος είναι οι τυπικές αλλουβιακές αποθέσεις αποτελούνται από εναλλασσόμενα στρώματα διαφορετικών υλικών, καθένα από τα οποία έχει μια ιδιαίτερη τιμή **κ** Εάν τα στρώματα είναι

οριζόντια, κάθε μεμονωμένο στρώμα με σχετικά μικρό κ προκαλεί μείωση της κατακόρυφής κίνησης του νερού, ενώ η οριζόντια ροή μπορεί εύκολα να λαμβάνει χώρα σε καθένα στρώμα σχετικά υψηλής υδραυλικής αγωγιμότητας. Η συνηθισμένη λοιπόν περίπτωση στις αλλουβιακές αποθέσεισείναι η ύπαρξη μιας οριζόντια κ_X και μιας κατακόρυφης κ_Z , όπου $\kappa_X > \kappa_Z$. Στο (Σχ.6.1.4) τα δυο οριζόντια στρώματα είναι, το καθένα μόνο του εξεταζόμενο, ισότοπα αλλά διαφέρουν ως προς το πάχος και την υδραυλική αγωγιμότητα. Κατά την παράλληλη προς τα στρώματα οριζόντια ροής q1 και q2, στο ανώτερο αντίστοιχο στρώμα, ανά μονάδα εύρους θα ισχύει $q_1 = k_1 i z_1$ και $q_2 = k_2 i z_2$, όπου I η υδραυλική κλίση η οποία στη οριζόντια ροή q_X είναι $q_X = q_1 + q_2 = \kappa_1 I Z_1 = I (k_1 Z_1 + k_2 Z_2)$. Αν το σύστημα είναι ομοιογενές θα πρέπει $q_X = k_X i (Z_1 + Z_2)$ όπου k_X η οριζόντια υδραυλική αγωγιμότητα όλου του συστήματος. Η. Bouwer, 1978, Γ. Καλλέργη, 1999.

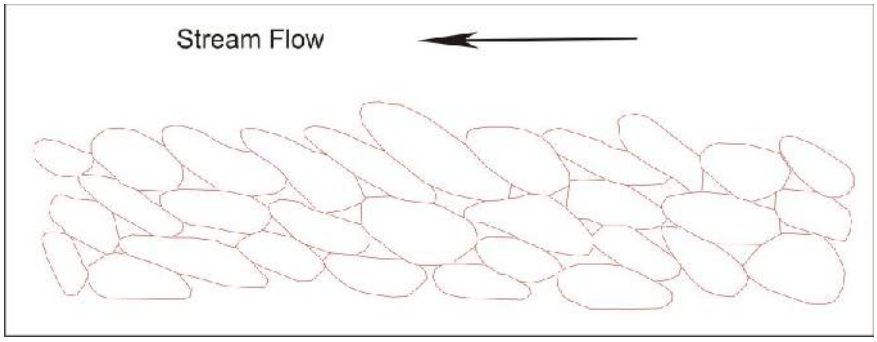

Σχ.6.1.4: Κεραμωτή επικάλυψη χαλικιών από υδρορεύμα (H. Bouwer. 1978)
Fig.6.1.4: Imbrication of gravel deposited by stream (H. Bouwer. 1978)

6.2. ΔΙΑΠΕΡΑΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

6.2.1. ΓΕΝΙΚΑ

Οι διάφοροι γεωλογικοί σχηματισμοί, ανάλογα με την υδρογεωλογική συμπεριφορά τους, κατατάσσονται σε:

1/ Υδροπερατούς σχηματισμούς που το νερό κινείται με μικρή ή μεγάλη ευκολία μέσα τους.

2/ Αδιαπέρατους ή υδατοστεγείς σχηματισμούς, που δεν επιτρέπουν τη διείσδυση του νερού μέσα στη μάζα τους, ή η ροή του νερού είναι πάρα πολύ μικρή και πρακτικά μηδενική.

Οι υδροπερατοί σχηματισμοί διακρίνονται περαιτέρω σε μικρο- και μακρο- περατούς σχηματισμούς. Στους μικροπερατούς σχηματισμούς το νερό κινείται και αποθηκεύεται μέσα σε πρωτογενή κενά και πόρους, ενώ στους μακροπερατούς σχηματισμούς μέσα στις πάσης φύσεως ασυνέχειας (διακλάσεις, ρήγματα, στρλωση, σχισμός, σχιστότητα κλπ.).

Το υδρογεωλογικό καθεστώς της ευρύτερης περιοχής μελέτης είναι συνάρτηση των λιθολογικών σχηματισμών που συμμετέχουν στην δομή της περιοχής, της λιθοστρωματογραφικής τους σχέσης και της τεκτονικής δομής. Σε γενικές γραμμές, για την υδρογεωλογική συμπεριφορά των διαφόρων πετρωμάτων και σχηματισμών μπορούν να σημειωθούν τα παρακάτω:

6.2.1.1. Οφιολιθικά

Περιλαμβάνουν περιδοτίτες, σερπεντινωμένους περιδοτίτες και σερπεντίνες. Αν και κατατάσσονται στους αδιαπέρατους σχηματισμούς, εν τούτοις στη ευρύτερη περιοχή μελέτης παρουσιάζουν κατά θέσεις αξιόλογη υδροφορία, αποτέλεσμα της ισχυρής τεκτονικής καταπόνησης που έχουν υποστεί και η οποία έχει ως αποτέλεσμα τον έντονο κατακερματισμό τους σε μεγάλες περιοχές ή ζώνες. Με τον τρόπο αυτό

ευνοείται η κατείσδυση των ομβρίων υδάτων και η δημιουργία αξιόλογων υδροφόρων οριζόντων (π.χ. οφιολιθικές μάζες Ν. Αρτάκης, και Ψαχνών κλπ.).
Σχιστοψαμμιτοκερατολιθική διάπλαση
Στο σύνολο τους της συμπεριφέρεται ως αδιαπέρατος σχηματισμός. Μερικές υδροφορίες αναπτύσσονται στον αποσαθρωμένο μανδύα ή στις περιοχές όπου επικρατούν οι κερατόλιθοι ή οι ασβεστόλιθοι.
Γεωφυσική: Από την ερμηνεία των γεωφυσικών που έγιναν σε περιοχές εμφάνιση των οφιολείθων διακρίθηκαν κύρια δυο ορίζοντες στο υπέδαφος με διάφορο τιμή ειδικής ηλεκτρικής αντίστασης (Ι. Δρακόλπουλου και Συν, 1988): Οι επιφανειακός ορίζοντας που φαίνεται να αντιστοιχεί στο επιφανειακό *διαβρωμένο στρώμα* των οφειολίθων με υψηλό ποσοστό υγρασία έως υδροφόρο, δοθέντος ότι την τιμή αυτή παρουσιάζουν οι οφειόλιθοι της περιοχής Τριάδας μέσα στους οποίους έχουν διανοιγιι φρέατα άντλησης νερού.
Ο βαθύτερος ορίζοντας των *μη εξαλλοιωμένων* οφειολίθων με υψηλότερες τιμές ειδικής ηλεκτρικής αντίστασης.
Οι συνηθισμένες τιμές συντελεστού περατότητας Κ, για τα οφιολιθικά είναι της τάξεως 10^{-5} – 10^{-8} m/sec και η εκτίμησης του ενεργού πορώδους ανέρχεται σε 25% (Γ. Σούλιος, 1979).

6.2.1.2. Ανθρακικά

- Οι ασβεστόλιθοι και οι ασβεστολιθικοί δολομίτες είναι κατ` εξοχήν υδροπερατά (μακροπερατά). Παρουσιάζονται έντονα καρστικοποιημένα και ως εκ τούτου επιτρέπουν την κατείσδυση μεγάλων ποσοτήτων όμβριων υδάτων τα οποία εφ` ενός μεν προκαλούν την παραπέρα καρστικοποίηση των πετρωμάτων αφ` ετέρου δε τροφοδοτούν τα υδροφόρα συστήματα που αναπτύσσονται μέσα στη μάζα τους. Ανάλογα με το βάθος του επιπέδου βάσεως του καρστ ή των υποκειμένων αδιαπέρατων σχηματισμών και της γενικότερης γεωλογικής δομής, δημιουργούνται αξιόλογα υδροφόρα συστήματα (Αρτάκη – Πεισσώνα, Πολιτικά κλπ.) ή επικρεμάμενοι υδροφόροι ορίζοντες που εκφορτίζονται μέσα από μικρές ή μεγαλύτερες πηγές (Πολιτικών κλπ.).

- Δολομίτες και Δολομιτικοί ασβεστόλιθοι
Πρόκειται για πετρώματα με σαφώς μικρότερη υδροπερατότητα σε σχέση με τους ασβεστόλιθους και που σε ορισμένες θέσεις, παρά τον έντονο κατακερματισμό τους, η παρουσία μεγάλου πάχους τεκτονικών πετρωμάτων και δολομιτικής άμμου τα καθιστούν αδιαπέρατα. Ως εκ τούτου εκτιμάται ότι η υδροφορία τους είναι περιορισμένη.

6.2.1.3. Κοκκώδη (Χαλαρά ιζήματα)

- Νεογενείς σχηματισμοί
Από τους νεογενείς σχηματισμούς τα μέλη των κροκαλοπαγών οριζόντων και των τραβερτινών και μαργαϊκών ασβεστόλιθων παρουσιάζουν σημαντική υδροπερατότητα και περιορισμένη υδροφορία, αρκετή όμως για να καλυφθούν τοπικές αρδευτικές ανάγκες.
- Τεταρτογενείς αποθέσεις
Στις περιοχές που εντοπίζονται εκτεταμένες αλλουβιακές αποθέσεις με μέτρια υδροπερατότητα (π.χ. πεδινές εκτάσεις Καστέλας) ή ποταμοχειμμάρειες αποθέσεις (π.χ. Πολτικών, κατά μήκος και εκβολές των ποταμών Πεθαμένου και Μορτερή) αναπτύσσονται αξιόλογοι φρεάτιοι υδροφόροι ορίζοντες οι χρησιμοποιούνται για την άρδευση των αντίστοιχων περιοχών.
Γεωφυσική: Στην περιοχή των Πολιτικών παρατηρούνται τρεις κυρίως γεωηλεκτρικές ζώνες (στρώματα), Ι. Δρακόπουλου (1988):
Η πρώτη ζώνη περιλαμβάνει το τελείως επιφανειακό κάλυμμα που αποτελείται από χαλαρά υλικά διαφορετικής σύστασης, όπως πχ. αργίλους, άμμους, κορήματα κτλ. Η ζώνη αυτή παρουσιάζεται με μικρό πάχος (μέγιστος πάχος 20m) που πλευρικά

αυξομειώνεται. Το κατώτερο όριο αντιστοιχεί σε λεπτόκοκκο υλικό, ενώ το ανώτερο όριο σε περισσότερο αδρομερές υλικό (άμμοι, χαλίκια, κροκάλες κλπ).
Από υδρογεωλογικής πλευράς η ζώνη αυτή παρουσιάζει υδατικό ενδιαφέρον λόγω βασικά του μικρού πάχους των αδρομερών υλικών αυτής. Ευνοείται μόνο η δημιουργία ανάπτυξης φρεατίου ορίζοντα λόγω της παρουσίας της αδιαπέρατης αργίλου που αποτελεί το υπόστρωμα της ζώνης αυτής.
Η δεύτερη και ενδιάμεση ζώνη παρουσιάζεται με χαμηλή και ομοιόμορφη ειδική αντίσταση. Το υλικό της ζώνης αυτής είναι λεπτόκοκκο και μάλλον αργιλικό. Το πάχος κυμαίνεται μεταξύ 5 και 27m.
Από υδρογεωλογικής πλευράς η ενδιάμεση ζώνη χαρακτηρίζεται σαν αδιαπέρατη ή μερικώς διαπερατή λόγω ενδεχομένως λεπτών ψαμμιτικών στρωμάτων που είναι δυνατό να υπάρχουν σε λεπτές ενδιαστρώσεις μέσα στην αργιλική μάζα.
Η Τρίτη και κατώτερη ζώνη που αποτελεί και το υπόβαθρο της περιοχής παρουσιάζει μεγάλη πλευρική ανομοιογένεια. Συγκεκριμένα παρουσιάζεται μεγάλο εύρος τιμών ειδικής αντίστασης και αρκετός αριθμός πλευρικών ασυνεχειών, μπορούν να αποδοθούν στον ψαμμιτικό σχηματισμό του φλύσχη.
Από υδρογεωλογικής πλευράς μπορεί να αναπτυχθεί υδροφορία στο ψαμμιτικό μέρος του φλύσχη εφ` όσον υπάρχει η απαραίτητη πλευρική τροφοδοσία, διότι η εκ των άνωθεν τροφοδοσία είναι κλειστή λόγω της παρουσίας του αργιλικού.
Οι συνήθεις τιμές που λαμβάνει το ενεργό πορώδες στα ρωγμώδη πετρώματα, πλην των αργιλλούχων, είναι παραπλήσιες προς το ολικό πορώδες και συγκεκριμένα υπολείπονται του ολικού πορώδους κατά 1 – 15% για τα αργιλλούχα πετρώματα και μάλιστα γι αυτά που ο άργιλος κυριαρχεί στην σύσταση τους (αργιλλικοί σχιστόλιθοι, μάργες, φυλλίτες κλπ.) η τιμή του ενεργού πορώδους αν δεν είναι μηδενική είναι εξαιρετικά μικρή.
Για τους κοκκώδεις (πορώδεις) προσχωσιγενείς σχηματισμούς, με εξαίρεση τους πηλούς και τις αργίλλους, η συνηθέστερη τιμή του ενεργού πορώδους είναι 15% , η δε διακύμανση της 5% μέχρι 25%. Μερικές συνήθεις τιμές του ενεργού πορώδους για διάφορους κοκκώδεις σχηματισμούς είναι οι εξής:
Χαλίκια 25&. Άμμος, Αμμοχάλικα 20%. Λεπτόκοκκοι άμμος (ψαμμίτης και Μολάσσες) 10%. Αργιλλοχάλικα ή χαλίκια με συνεκτική ουσία 5%. Συνήθεις πρόσφατες προσχώσεις αμμώδεις 10 – 20%. Άργιλος, πηλοί (με λίγες ξένες προσμείξεις) 0 – 3% (Γ. ΣούλιοςΣ, 1979).

Παράκτιες αποθέσεις
Συνίστανται από άμμους και κροκάλες που αναπτύσσονται σε πολύ μικρό πλάτος παράλληλα με τις ακτογραμμής της Καστέλλας. Αντιπροσωπεύουν μικροπερατούς σχηματισμούς με σημαντική περατότητα, αλλά το πολύ μικρό πάχος τους και η περιορισμένη επιφανειακή εξάπλωσή τους, δεν επιτρέπουν την αποθήκευση αξιόλογων και εκμεταλλεύσιμων ποσοτήτων ύδατος. Εξάλλου, η γειτνίασή τους με τη θάλασσα υποβαθμίζει σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα του νερού.

Αλλουβιακές αποθέσεις στις κοίτες των ποταμών
Αντιπροσωπεύουν τους μικροπερατούς σχηματισμούς που αναπτύσσονται παράλληλα με τις κοίτες του ποταμού Μεσσαπίου, και οι οποίοι συνίστανται από ασύνδετα υλικά, άμμους και κροκαλολατύπες. Το μεγαλύτερο πάχος τους εντοπίζεται πλησίον της κοίτης των ποταμών, όπου και αναπτύσσεται σημαντικός φρεάτιος υδροφόρος ορίζοντας που τροφοδοτείται από τα νερά του ποταμού. Ο υδροφόρος αυτός ορίζοντας τυγχάνει σημαντικής εκμετάλλευσης που πραγματοποιείται μέσα από πολυάριθμα ιδιωτικά αβαθή φρέατα.

Αλλουβιακές αποθέσεις πεδινών εκτάσεων

Αποτελούνται, από αδρομερή ασύνδετα υλικά, όπως κροκάλες, λατύπες και ερυθρογή, και εντοπίζονται στις πεδινές εκτάσεις της περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών, όπου καλύπτουν σημαντικές εκτάσεις (βλπ. και "Γεωλογικό Χάρτη").
Όλοι οι ανωτέρω σχηματισμοί είναι μικροπερατοί, με μεταβαλλόμενο πάχος και περατότητα, παράγοντες που σε μεγάλο βαθμό καθορίζουν και την αποδοτικότητα των υδροληπτικών έργων.
Όλοι οι λιθολογικοί τύποι που απαντώνται στις αλλουβιακές αποθέσεις συνιστούν μικροπερατούς σχηματισμούς, χαρακτηρίζονται από σημαντική περατότητα κυρίως στα βαθύτερα στρώματα (επικρατούν τα αδρομερή υλικά), σε αντίθεση με τα επιφανειακά όπου αυτή παρουσιάζεται περιορισμένη ή και κατά θέσεις ασήμαντη (επικρατούν τα αργιλικά υλικά).

7- ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ
Hydrochemistry and criteria quality of groundwater

7.1. ΓΕΝΙΚΑ

Έχει γίνει πλέον κοινώς αποδεκτό, ότι η ποιότητα του υπόγειου νερού είναι εξίσου σημαντικός παράγοντας με την ποσότητα του (C. Fetter, 1988. Γ. Καλλέργη, 2000).
Όλα τα υπόγεια νερά περιέχουν διαλυμένα άλατα που η συγκέντρωση τους κυμαίνεται από 25 mg/L ή και λιγότερα στις πηγές μέσα σε πυριτικά πετρώματα, μέχρι πάνω από 300.000 mg/L σε υπεράλμυρα νερά «σαλαμούρες».
Το είδος και η συγκέντρωση των διαλυμένων αλάτων εξαρτάται από την φύση των πετρωμάτων - μέσω των οποίων κινείται το υπόγειο νερό – την ταχύτητα ροής κλπ. Κατά κανόνα τα υπόγεια νερά παρουσιάζουν υψηλότερη συγκέντρωση διαλυμένων αλάτων από τα επιφανειακά νερά γιατί τα πρώτα βρίσκονται για μεγαλύτερο χρόνο σε επαφή με ευδιάλυτα υλικά στα γεωλογικά στρώματα. Τα ευδιάλυτα αυτά άλατα προέρχονται κυρίως από τη διάλυση υλικών των πετρωμάτων.
Η οξυανθρακική ρίζα, που είναι συνήθως το επικρατέστερο ανιόν στα υπόγεια νερά, προέρχεται από το διοξείδιο του άνθρακα που ελευθερώνεται κατά την οργανική αποσύνθεση στο έδαφος. Οι τιμές της αλατότητας είναι μεγαλύτερες εκεί που η κίνηση του νερού είναι μικρότερη. Έτσι, η αλατότητα γενικά αυξάνει με το βάθος. Μια συνηθισμένη γεωχημική ακολουθία στα υπόγεια νερά, είναι εκείνη κατά την οποία κοντά στη επιφάνεια απαντούν δισανθρακικά νερά για να μεταπέσουν σε χλωριούχα νερά στους βαθύτερους σχηματισμούς (Γ Καλλέργη, 2000).
Το νερό της βροχής που φτάνει στην επιφάνεια του εδάφους περιέχει πολύ μικρές ποσότητες διαλυμένων αλάτων. Όταν φτάσει στην επιφάνεια, το νερό αντιδρά με τα ορυκτά του εδάφους και των πετρωμάτων, με τα οποία έρχεται σε επαφή. Η ποσότητα και ο τύπος των ορυκτών υλικών που διαλύονται εξαρτόνται από την χημική σύσταση και τη δομή των πετρωμάτων, από το pH και δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh του νερού (Back – Hansaw, 1965). Το διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα που προέρχεται τόσο από την ατμόσφαιρα όσο και από οργανικές διασπάσεις στο έδαφος, αυξάνει τη διαλυτική ικανότητα του νερού καθώς το τελευταίο κινείται στο υπέδαφος (Hem, 1970).
Το υπόγειο νερό έτσι εμπλουτίζεται σε άλατα, τα οποία προέρχονται από τα διαλυτά συστατικά των πετρωμάτων μέσα από τα οποία κινείται.

7.2. ΠΟΣΟΤΗΤΑ - ΦΙΑΛΗ

Το δείγμα των 2L νερού είναι αρκετό ώστε να καλύψει όλες τις φυσικές και τις χημικές αναλύσεις (γενική ανάλυση και ιχνοστοιχεία) ρουτίνας, όπως οι αναλύσεις που γίνονται στο χημείο του ΙΓΜΕ, όμως όταν απαιτείται και ειδικός προσδιορισμός, το δείγμα του νερού πρέπει να είναι ανάλογα μεγαλύτερο.
Τα δοχεία των δειγμάτων νερού είναι αυτά που χρησιμοποιούνται κοινώς στην υδρογεωλογική δειγματοληψία, με την ιδιότητα να είναι καθαρά πλαστικά PVC, κατάλληλη χωρητικότητα (2λίτρων), ανθεκτικά ώστε να αντέχουν στη μεταφορά, στην σύγκρουση και στην εσωτερική πίεση. Όλοι οι φιάλες διαθέτουν αποδοτικό κλείσιμο για να προστατεύει το δείγμα από την μόλυνση, διαρροή και να μη χάνουν ή αποκτούν αέρια, φυλαγμένα υπό σκιά σε θερμοκρασία δωματίου (Εικ.7.2.1).

7.3. ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Η συλλογή του νερού από τα πηγάδια επιτυγχάνεται με την χρήση του δειγματολήπτη ή της αντλίας, και από την πηγή των Πολιτικών με την φυσική ροή στο σημείο εκροής.
Για να είναι το νερό του δείγματος πιο αντιπροσωπευτικό , ξεπλένεται η φιάλη 2 -3 φορές με το ίδιο νερό του σημείου, πριν το γέμισμα της. Το δείγμα από το πηγάδι συλλέγεται σε αρκετό χρόνο μετά το ξεκίνημα της αντλίας για να αποφεύγεται το νερό των φίλτρων, και εάν πρόκειται για δειγματολήπτη πρέπει να κατεβάζεται στο βυθό του πηγαδιού.

Εικ.7.2.2: 1, 2: Μερικά δείγματα νερού προς χημικές αναλύσεις στο εργαστήριο υδροχημείας του Τομέα Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας. 3, pH και αγωγιμόμετρα. 4, στάδιο υπαίθριες αναλύσεις στο όχημα
Photo 7.2.2: 1, 2, some of water sample ready for chemical analyses in the laboratory of Hydrochemistry. 3, pH and conductivity kit testers. 4, field chemical analyses in a vehicle.

Ο δειγματολήπτης έχει χωρητικότητα 5λίτρων. Σε κάθε δείγμα πριν το σφράγισμα μετριέται επί τόπου η θερμοκρασία του (νερό, αέρας), pH, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC, Σύνολο διαλυμένων στερεών TDS, Eh (mV) και Salinity. Πρέπει να σημειώνονται οι απαραίτητες παρατηρήσεις, όπως κωδικός δείγματος, χρήση του νερού (ύδρευση / άρδευση), τρόπος συλλογής του νερού (αντλία / δειγματολήπτης), ώρα – ημερομηνία, και ορατή θολότητα, χρώμα, οσμή αν υπάρχει (εικόνα.1).
Όργανα: (Kit) HI 98127, pH Tester with Replaceable Electrode.
DiST, (Kit) HI 98304, EC Tester.
WTW. pH 320/SET. Microprocessor pH – mV meter, ºC
WTW. LF 330/SET. Conductivity Hand-held meter, Salinity, TDS, ºC

7.4. ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Γενικά: Είναι γνωστό ότι, όσο μικρότερος είναι ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ της συλλογής του δείγματος νερού και της ανάλυσης του, τόσο πιο ακριβές είναι το αποτέλεσμα της χημικής ανάλυσης. Γι` αυτό στην εργασία αυτή προβλέπεται να γίνει πολύ σύντομος αυτός ο χρόνος συλλογής – ανάλυσης εκτός από την μέτρηση της θερμοκρασίας.
Για την αποφυγή κάθε τυχόν αλλαγής στην σύσταση των δειγμάτων (ανάπτυξη μικροοργανισμών), ήταν απαραίτητο να φυλάσσονται τα δείγματα σε σκοτεινό χώρο με χαμηλή θερμοκρασία (μέχρι 19°C) πριν την ανάλυση.
Μερικά ιόντα χάνονται από την ιοντική ανταλλαγή με τα τοιχώματα του δοχείου, το πρόβλημα αυτό αποφεύγεται με την επιλογή των καταλλήλων φιαλών χωρίς ανάγκη συντήρησης τους .

7.4.1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Στην εργασία αυτή έχει γίνει συλλογής δειγμάτων σε τέσσερις φάσεις και 00000 μετρήσεις, από τις οποίες 0000 στην ύπαιθρο, και 0000 στο εργαστήριο. Οι χημικές

αναλύσεις εκτελέστηκαν στο εργαστήριο χημικών αναλύσεων του ΙΓΜΕ, στο εργαστήριο του Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας και στο υδροχημείο του Τομέα Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας (ΕΚΠΑ).
1/ Γενική χημική ανάλυση: είναι αναλύσεις ρουτίνα στα κύρια συστατικά (Ca, Mg, Na, K, CO_3/HCO_3, Cl, SO_4, NO_3, $CaCO_3$) επίσης PO_4, NH_4, NH_3, NO_2 και NO_3.
2/ Ιχνοστοιχεία: είναι η ανάλυση των βαρέων μετάλλων (Cr, Cd, Cu, Fe, Mn, Pb, και Zn) από ένα σύνολο 000 επιλεγμένων δειγμάτων.

7.4.2. ΕΚΦΡΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ

Μοριακότητα κατά βάρος (Molality, m), η συγκέντρωση δίνεται σε βάρος διαλυμένης ουσίας, **i** (γραμμομόρια, moles) δια του βάρος διαλύματος (του νερού), στο οποίο περιέχεται (m_i **= moles$_i$ / 1kg** νερού). Μονάδα μέτρησης είναι ***ppm*** (μέρη ανά εκατομμύριο) ή ***ppb*** (μέρη ανά δισεκατομμύριο).
Μοριακότητα κατά κατ` όγκο (molarity,), η συγκέντρωση δίνεται σε βάρος διαλυμένης ουσία γραμμομόρια (moles) ανά λίτρο δείγματος (**M_i = moles / 1λίτρο νερού**). Μονάδα μέτρησης είναι το ***mg/L*** (χιλιοστόγραμμο ανά λίτρο) και ***μg/L*** (μικρογραμμάριο ανά λίτρο).
Ισοδύναμα ανά εκατομμύριο (equivalent per million), η συγκέντρωση της διαλυμένης στο νερό ουσίας, δίνεται σε χημικό ισοδύναμο εκφρασμένο σε ισοδύναμο ανά εκατομμύριο. Η μονάδα μέτρησης είναι ***meq/L*** (χιλιοστοϊσοδύναμο ανά λίτρο), (C. W. Fetter, 1988).

7.4.3. Όργανα και τεχνική αναλύσεων

Η ανάλυση κάθε δείγματος καλείται «μικροχημεία με μακρο-όγκος» γιατί όλοι οι προσδιορισμοί απαιτούν ποσοτικό προσδιορισμό με μιλιογραμμάρια ή και κλάσμα του. Η τεχνική της ανάλυσης του νερού περιλαμβάνει την βαρομετρική, την ογκομετρική, την φλογοφωτομετρική, και την ατομική απορρόφηση μέθοδο ανάλυσης.
Τα όργανα που διατίθενται στο εργαστήρια του ΙΓΜΕ, του Τομέα Γεωχημείας και του Τομέα Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, περιλαμβάνουν μεταξύ των άλλων, το μηχάνημα φλογοφωτόμετρο, (PERKIN-ELMER-603) ατομική απορρόφηση φασματοφωτόμετρο, HACH DR/2010 φασματοφωτόμετρο και HACH Digital Titrator.
Στα δείγματα που ορίζονται για εξέταση στο φλογοφωτόμετρο έγινε διήθηση, ενώ για δείγματα για εξέταση στο φασματοφωτόμετρο έπρεπε να γίνει διήθηση και πρόσθεση (σταθερότυπα) σταγόνες νιτρικό οξύ μέχρι το pH του δείγματος να κατέβει στο ≈2.

7.5. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ

7.5.1. ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ °C

Η θερμοκρασία των υπόγειων νερών καθορίζεται κυρίως από την θερμοκρασία των πετρωμάτων, τα οποία περιβάλλουν, όμως τείνει πάντα να παραμένει σταθερή, εκτός από επιφανειακά νερά που παρουσιάζουν διακυμάνσεις ως αποτέλεσμα των μεταβολών της ηλιακής ενέργειας στην επιφάνειας της γης. Η θερμοκρασία υπόγειου νερού επηρεάζεται και από τις μεταβολές της πιεζομετρικής επιφάνειας του υδροφόρου. Γενικά το νερό των βαθιών γεωτρήσεων είναι πιο ζεστό από των αβαθών (Κ. Βουδούρης, 2009).

7.5.2. ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΛΥΜΕΝΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ (T.D.S)

Το σύνολο διαλυμένων στερεών στο νερό (**TDS**), είναι η συνολική συγκέντρωση στο νερό αλάτων, η οποία συνήθως απομένει, όταν το δείγμα του νερού εξατμίζεται μέχρι ξήρανσης. Υπολογίζεται από το άθροισμα του συνόλου των κατιόντων και ανιόντων σε ppm.
Το TDS αποτελεί ασφαλή δείκτη της μεταλλικότητας στη μελέτη της ποιότητας του υπογείου νερού. Ανάλογα της περιεκτικότητας σε T.D.S έχουν προταθεί διαφορετικές ταξινομήσεις του υπογείου νερού, όπως Correll, 1958, CarrollL, 1966, Davis De Wiest, 1966, και Hem, 1970.

1/ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ HEM (1970)

Χαρακτηρισμός του νερού	Συγκέντρωση TDS σε mg / L
Γλυκό νερό - Fresh	1.000
Μέτρια αλατούχο νερό - Moderate saline	3.000 – 10.000
Πολύ αλατούχο νερό - Very saline	10.000 – 35.000
Υφάλμυρο (σαλαμούρα) - Brine	35.000

2/ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ DAVIS DE WIEST (1966)

Χαρακτηρισμός του νερού	***Συγκέντρωση TDS σε mg/ L***
Γλυκό νερό (Fresh)	0 – 1.000
Υφάλμυρο νερό (Brackish)	1.000 – 10.000
Αλμυρό νερό (Salt or Saline)	10.000 – 100.000
Σαλαμούρα (Brine)	100.000

3/ Η ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

< 1.000 mg/L = Γλυκό νερό
1.000 mg/L – 2.000 mg/L = Μέτρια γλυκό
2.000 mg/L – 3.000 mg/L = Μέτρια αλμυρό
3.000 mg/L – 4.000 mg/L = Αλμυρό
> 4.000 mg/L = Πολύ αλμυρό

Επίδραση της ποιότητας του αρδευτικού νερού στην γεωργική απόδοση (AYERS,1975)

Προβλήματα και ποιοτικές παράμετροι	Κανένα πρόβλημα	Αυξανόμενα προβλήματα	**Σοβαρά προβλήματα**
Επίδραση αλατότητας στην καρποφορία **TDS** (mg/L)	<480	480 - 1920	>1920
Αποκροκύδωση εδάφους και μείωση **K** και κατείσδυση **TDS** (mg/L)	>320	<320	<120
Διορθωμένο SAR	<6	6 - 9	>9

7.7.3. ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΙΜΟΤΗΤΑ - ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (EC)

Η ειδική αγωγιμότητα αποτελεί μέτρο της ικανότητας του νερού να μεταβιβάζει το ηλεκτρικό ρεύμα. Η ιδιότητα αυτή σχετίζεται με την συνολική συγκέντρωση των ιονισμένων στο νερό ουσιών και την θερμοκρασία στην οποία γίνεται η μέτρηση. Η φάση των διαφόρων διαλυμένων ουσιών, η πραγματική και η σχετική συγκέντρωση, και η ιοντική δύναμη του διαλύματος ουσιωδώς επηρεάζουν την ειδική αγωγιμότητα. Έτσι ορίζεται ως η αγωγιμότητα ενός cm^3 νερού στην θερμοκρασία των 25°C (αύξηση της θερμοκρασία ανά μονάδα °C συνδέεται με % αύξηση στην αγωγιμότητα). Συνεπώς το TDS έχει σχέση με την ειδική ηλεκτρική αγωγιμότητα.
Η ηλεκτρική αγωγιμότητα μετριέται στο εργαστήριο και στο ύπαιθρο με αγωγιμόμετρα που δίνουν γρήγορο προσδιορισμό του TDS σε (μονάδα micromhos/cm που είναι επί ένα εκατομμύριο της μονάδας mhos/cm) θερμοκρασία του εργαστηρίου ή υπαίθρου (Καλλέργη, 2000. K. R. Karanth, 2003).

7.5.4. ΑΛΑΤΟΤΗΤΑ

Η αλατότητα (Salinity) υποδεικνύει πάντα την παρουσία των αλάτων του εδαφους ή του νερού. Υπάρχει σειρά από υπαίθριες και εργαστηριακές αναλύσεις για την εκτίμηση και μονάδες έκφρασης της αλατότητας.
Η αλατότητα μετρείται συνήθως ως ηλεκτρική αγωγιμότητα EC, του νερού ή διάλυμα έδαφος, η οποία είναι καλή ένδειξη του συνόλου διαλυμένων στερεών TDS.
Η μονάδα αλατότητας: Siemens per metre (ds/m) (www.Salinity unit converter).

7.5.5. ΑΛΚΑΛΙΚΟΤΗΤΑ

Η αλκαλικότητα του νερού είναι η ιδιότητα του να δέχεται πρωτόνια ή να εξουδετερώνει οξέα. Επειδή η αλκαλικότητα οφείλεται πρακτικά εξ ολοκλήρου στην

παρουσία των ανθρακικών και οξυανθρακικών ιόντων, η τιτλοδοτημένη αλκαλικότητα εκφράζεται ως η ισοδύναμη συγκέντρωση $CaCO_3$ (Πίν. 7)
Η αλκαλικότητα ονομάζεται ανθρακική όταν για την τιτλοδότηση χρησιμοποιείται η φαινολοφθαλείην για pH = 8 - 8.2 και δισανθρακική όταν χρησιμοποιείται το πορτοκαλί του μεθυλίου για pH = 8 – 4.5 ή αντίστοιχα αλκαικότητα φαινολοφθαλεϊνης και αλκαλικότητα ηλιανθίνης.
Γενικά η αλκαλικότητα του νερού προκαλείται αρχικά από την παρουσία των οξυανθρακικών, ανθρακικών και υδροξειδίων. Η σχετική συγκέντρωση του υδροξειδίου, ανθρακικών και οξυανθρακικών οφείλεται στην θερμοκρασία, pH και συγκέντρωση άλλων διαλυμένων στερεών. Οξέα όπως του βορικού, φωσφορικού και πυριτικού επίσης υποβάλλουν στη αλκαλικότητα
Το μεγαλύτερο μέρος των ανθρακικών και δισανθρακικών ιόντων στα υπόγεια νερά, προέρχεται από τη διάλυση των ανθρακικών πετρωμάτων, η οποία διευκολύνεται από το CO_2 το οποίο το νερό προσλαμβάνει από την ατμόσφαιρα και το έδαφος (οργανική προέλευση). Η άμεση συνεισφορά των υδροξειδίων στην αλκαλικότητα είναι ελάχιστη στην φύση και η παρουσία τους οφείλεται από επαναχρησιμοποίηση του νερού ή από κάποια ρύπανση.

7.5.6. ΟΞΥΤΗΤΑ

Η οξύτητα του νερού είναι η ιδιότητα του να δίνει πρωτόνια ή να αντιδρά με ιόντα του υδροξειδίου. Η τιτλοδότηση της οξύτητας εκφράζεται σε mg/L H^+ ιόντων ή ως ισοδύναμη συγκέντρωση του H_2SO_4 ή του $CaCO_3$.
Προέλευση της οξύτητας περιλαμβάνει ιόντα του HCO_3 που αντιδρούν με το OH για να σχηματίζουν το CO_3 και H_2O_2, και με οξέα όπως υδροφθορικό HF και το υδρόθειο H_2S ή HCl.
Συμπεραίνεται ότι τα οξέα των ορυκτών συνεισφέρουν στην οξύτητα όταν το δείγμα έχει χαμηλό pH < 7. Η οξύτητα αυξάνει την διαβρωτική ιδιότητα του νερού και έχει αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία των εγκαταστάσεων και στα συστήματα αποχέτευσης.

7.5.7. pH

Το pH περιγράφεται ως το αντίθετο του δεκαδικού λογάριθμου της συγκέντρωσης ιόντων υδρογόνου σε μόρια ανά λίτρο. Η κλίμακα πρακτικού pH εκτείνεται από μηδέν, πολύ όξινο, μέχρι 14 πολύ αλκαλικό, με μεσαία τιμή 7 αντιστοίχως με την ακριβή ουδετερότητα σε θερμοκρασία 25 °C.
Στα περισσότερα φυσικά νερά το pH βρίσκεται από 6 μέχρι 8.5. Εκτιμάται η τιμή του pH χρωμομετρικώς ή ηλεκτρομετρικώς, η πρώτη χρησιμοποιείται στις μετρήσεις υπαίθρου.

7.5.8. ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ

Η σκληρότητα είναι η ιδιότητα του νερού να εμποδίζει το σχηματισμό αφρού με το σαπούνι. Το σαπούνι σε σκληρό και ζεστό νερό δημιουργεί νιφάδες. Η σκληρότητα οφείλεται κυρίως στα μεταλλικά ιόντα Ca^{++} και Mg^{++} αν και σε πολύ μικρό ποσοστό όμως συνεισφέρουν και ιόντα Fe, S, Al, Zn, Mn και τα ιόντα του HCO_3, Cl, SO_4, και NO_3.
Πρακτικά, τα ιόντα του ασβεστίου είναι ο σημαντικότερος παράγοντος της σκληρότητας του νερού, η παρουσία του οποίου στο νερό οφείλεται στο :
1/ Όξινο ανθρακικό ασβέστιο, **$Ca(HCO_3)_2$**, προκύπτει κατά την διαλυτοποίηση του ασβεστόλιθου $CaCO_3$, από το νερό της βροχής που είναι εμπλουτισμένο με CO_2 από την ατμόσφαιρα ή από την βακτηριακή δράση σε οργανικές ουσίες του εδάφους.

$$CaCO_3 + H_2O + CO_2 \rightarrow Ca(HCO_3)_2$$

2/ Θειϊκό ασβέστιο, **$CaSO_4$**, προέρχεται από τη διάλυση της γύψου, $CaSO_4.H_2O$, όταν το νερό διέλθει από τέτοια πετρώματα παρ΄ όλο που η διαλυτότητα της γύψου είναι πολύ μικρή.

3/ Χλωριούχο ασβέστιο, **$CaCl_2$**, η παρουσία του στο νερό εξηγείται με τη μερική εξουδετέρωση του Ca $(HCO_3)_2$ από το HCl που παράγεται κατά την χλωρίωση ή κάποιες ρυπάνσεις.
Ανάλογα εξηγείται η παρουσία των αντιστοίχων ενώσεων του μαγνησίου, όπως η παρουσία του νιτρικού ασβεστίου η οποία γίνεται δεκτή σε μεμονωμένες περιπτώσεις.
Η σκληρότητα διακρίνεται σε *ολική*, *παροδική* και *μόνιμη*
α- Ολική σκληρότητα, **H_T** (Total Hardness) η οποία συνήθως εκφράζεται σε ισοδύναμο $CaCO_3$ σε mg/L. Έτσι:

$$H_T = Ca\ \frac{Ca\ CO3}{Ca} + Mg\ \frac{Ca\ CO3}{Mg}$$

Όπου οι συγκεντρώσεις Ca και Mg εκφράζονται σε mg/L και οι λόγοι σε ισοδύναμα βάρη. Υπολογίζεται από την απλοποιημένη μορφή της πιο πάνω εξίσωσης,

$H_T = 2.5\ Ca + 4.1\ Mg$ (όταν εκφράζεται σε meq/L) ή

$H_T = (\ Ca + mg\ )\ 50$ (όταν εκφράζεται σε mg/L)

b- Παροδική σκληρότητα ή ανθρακική, (Temporary Hardness) οφείλεται στα όξινα ανθρακικά άλατα ασβεστίου και μαγνησίου: Ca $(HCO_3)_2$ Mg $(HCO_3)_2$. Υπολογίζεται η παροδική σκληρότητα από τον τύπο $(HCO_3 \bullet 50)$ σε mg/L.
Η παροδική οφείλει τον χαρακτηρισμό της στο γεγονός, ότι με την θέρμανση του νερού ή με εξάτμιση ή κατά την παραμονή αποβάλλεται με τη μορφή δυσδιάλυτων ενώσεων.

$$Ca\ (HCO_3)_2 \rightarrow CaCO_3 + H_2O + CO_3$$
$$Mg\ (HCO_3)_2 \rightarrow Mg\ (OH)_2 + 2\ CO_2$$

γ- Μόνιμη σκληρότητα ή μη ανθρακική, (Permanent Hardness) οφείλεται στα θειικά και τα χλωριούχα άλατα του ασβεστίου και του μαγνησίου. Η σκληρότητα που οφείλεται στα θειικά άλατα ονομάζεται και θειική.

Τα $CaCO_3$ που σχηματίζονται στην θέρμανση μαζί με το αδιάλυτο $Mg(OH)_2$, δημιουργούν το «πουρί» που αποτίθεται στα τοιχώματα των λεβήτων και των σωληνώσεων ύδρευσης, αλλά και των οικιακών βρασμού (τσαγιέρες). Η μόνιμη σκληρότητα υπολογίζεται ως εξής:
Μόνιμη = Ολική - Παροδική.
Στον άνθρωπο η αλλαγή της σκληρότητας του πόσιμου νερού μπορεί να προκαλέσει προσωρινές διαταραχές, αλλά ο οργανισμός προσαρμόζεται γρήγορα. Γενικά η σκληρότητα του νερού μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην οικιακή χρήση.

Χαρακτηρισμός του νερού με την σκληρότητα
Ανάλογα με την ολική σκληρότητα του νερού έχουν προταθεί οι πιο κάτω ταξινομήσεις :

Σκληρότητα $CaCO_3$ σε ισοδύναμο mg/L	***Sawyer – Mc Carty 1967***	***Hem 1970***
Μαλακό	0 – 75	0 – 60
Μέτρια σκληρό	76 – 150	61 – 120
Σκληρό	150 – 300	121 – 180
Πολύ σκληρό	> 300	> 180

7.5.9. ΚΑΤΙΟΝΤΑ

ΑΣΒΕΣΤΙΟ
Το ασβέστιο (Ca) διαλύεται πρακτικά από όλα τα πετρώματα, συνήθως βρίσκεται σε μεγάλες ποσότητες στα νερά των αποθέσεων των ασβεστόλιθων. Το νερό που συνδέεται με τους γρανίτες ή πυριτική άμμο μπορεί να περιέχει λιγότερα από 0 ppm.

Πολλά νερά σε περιοχή του ασβεστολιθικές περιοχές περιέχουν 30 μέχρι 100 ppm, και νερά που διασχίζουν γυψοφόρους αργιλικούς σχιστόλιθους περιέχουν μερικές εκατοντάδες ppm.
Το ασβέστιο δίνει την ιδιότητα της σκληρότητας (περιγράφηκε πριν). Οι σαλαμούρες μπορεί να περιέχουν μέχρι 70.000 mg/L ασβεστίου. Μικρές ποσότητες $CaCO_3$ είναι επιθυμητές στο νερό οικιακής χρήσης για προστατευτική κάλυψη που σχηματίζεται στους αγωγούς. Μεγάλη ποσότητα ασβεστίου σχετικά με ποσότητα του Νατρίου είναι επιθυμητή στο νερό για γεωργική χρήση, γιατί το ασβέστιο τείνει να διατηρεί στο έδαφος καλή δομή και διαπερατότητα (συσσωμάτωμα κολλοειδών).

ΜΑΓΝΗΣΙΟ
Το μαγνήσιο (Mg) βρίσκεται όγδοο στην σειρά αφθονίας μεταξύ των στοιχείων, και είναι κοινό συστατικό στα φυσικά νερά. Διαλύεται πρακτικά από όλα τα πετρώματα (πυριγενή, ιζηματογενή και μεταμορφωμένα). Η προέλευση του είναι τα σιδηρομαγνησιούχα ορυκτά όπως ολιβίνες, πυρόξενοι, αμφοίβολοι και βιοτίτης από τα πυριγενή, ο χλωρίτης, μοντμοριλλονίτης, και σερπεντίνης από τα μεταμορφωμένα μαγνησίτης και άλλα ανθρακικά ορυκτά, ακόμα και οι δολομίτες που περιέχουν ίσες ποσότητες ασβεστίου και μαγνησίου.
Τα περισσότερα υπόγεια νερά περιέχουν σχετικά μικρές ποσότητες μαγνησίου, εκτός από εκείνα που είναι σε επαφή με τους δολομίτες ή πλούσια με μαγνήσιο εβαπορίτες στα οποία το Mg είναι το επικρατέστερο κατιόν των ιζηματογενών αλλά και από αργιλικά ορυκτά.
Το μαγνήσιο είναι βασικό στοιχείο για την σκληρότητα μαζί με το ασβέστιο. Συγκεντρώσεις πάνω από 125 mg/L σε μαγνήσιο μπορεί να προκαλέσει καθαρτικές και διουρητικές παρενέργειες στην άνθρωπο. Γενικές συγκεντρώσεις μαγνησίου στο φυσικό νερό είναι μικρότερες από 50mg/L, στο θαλασσινό νερό βρίσκεται άνω των 1000 mg/L, ενώ στις σαλαμούρες 57000 mg/L.

ΝΑΤΡΙΟ
Το νάτριο (Na) βρίσκεται έκτο στην σειρά σε αφθονία μεταξύ των στοιχείων, και παρουσιάζεται στα περισσότερα φυσικά νερά. Το νάτριο προέρχεται κυρίως από τα πλαγιόκλαστα των πυριγενών και τα προϊόντα διάβρωσης τους όπως τα αργιλικά ορυκτά. Οι σχιστόλιθοι, οι εβαπορίτες όπως αλίτης, μικροβιλίτης και τα αργιλικά στρώματα δίνουν μερικές φορές υψηλές συγκεντρώσεις νατρίου στο νερό.
Η διήθηση του νερού από τα πετρώματα αυτά προς τον υποκείμενο υδροφόρο δημιουργεί πηγές ρυπάνσεις, όπως και η διήθηση αλμυρών απολιθωμένων νερών ή η διείσδυση της θάλασσας.
Η συνηθισμένη συγκέντρωση σε νάτριο είναι τα 20 mg/L, και στο θαλασσινό νερό είναι της τάξης 10.000 mg/L, και στις σαλαμούρες είναι της τάξης 25.000 mg/L περίπου.
Σχετικά ψηλές συγκεντρώσεις νατρίου βρίσκονται και σε σκληρά νερά.
Περισσότερα από 50 mg/L νατρίου και καλίου σε συνδυασμό με αιωρούμενα στερεά προκαλεί σαπωνοποίηση που επιταχύνει τη δημιουργία κρούστας και τη διάβρωση τους λέβητες. Τα ανθρακικά τους άλατα στις ανακυκλώσεις για ψύξης μπορεί να προκαλέσουν καταστροφή ξύλου στους ψυκτικούς πύργους. Συγκέντρωση νατρίου μεγαλύτερη από 65mg/L προκαλεί προβλήματα στην παραγωγή πάγου. Είναι απαραίτητο στην παθολογία του ανθρώπου, αλλά σε ψηλή περιεκτικότητα ιόντων νατρίου στο πόσιμο νερό αυξάνει την αρτηριακή πίεση. Είναι ακόμα απαραίτητο στην γεωργία. Η διαπερατότητα του εδάφους επηρεάζεται από την μεγάλη αναλογία του νατρίου.

ΚΑΛΙΟ
Το κάλιο (K) βρίσκεται έβδομο στην σειρά σε αφθονία μεταξύ των στοιχείων. Διαλύεται κυρίως από τους αστρίους (ορθόκλαστο και μικροκλινή), αστριοειδή, μερικούς μαρμαρυγίες και αργιλικά ορυκτά. Εν τούτοις αυτά τα ορυκτά έχουν

μικρότερη διαλυτότητα, γ` αυτό η συγκέντρωση του καλίου στο νερό είναι πολύ χαμηλή σε σχέση με εκείνη του νατρίου. Η συνηθισμένη συγκέντρωση στο υπόγειο νερό είναι μέχρι 10mg/L, στις θερμές πηγές μέχρι 100mg/L, και στις σαλαμούρες μέχρι 25.000 mg/L.

7.5.10. ΑΝΙΟΝΤΑ

ΑΝΘΡΑΚΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΣΑΝΘΡΑΚΙΚΑ (ΟΞΥΑΝΘΡΑΚΙΚΑ)

Η οξυανθρακική ρίζα (CO_3 / HCO_3) που είναι συνήθως το επικρατέστερο ανιόν στα υπόγεια νερά, προέρχεται από το CO_2 που ελευθερώνεται κατά την οργανική αποσύνθεση στο έδαφος, αλλά και από βακτηριακή, ακόμα και από την ατμόσφαιρα. Κύρια προέλευση τους είναι και τα ανθρακικά πετρώματα και, και οι εβαπορίτες.

Η συνηθισμένη συγκέντρωση ανθρακικών CO_3 στα υπόγεια νερά είναι >10mg/L. Η συγκέντρωση των δισανθρακικών συνήθως είναι >500mg/L, στα οξυανθρακικά νερά ίσως να ξεπερνά τα 1000mg/L.

Η δισανθρακική ρίζα διασπάται στην θέρμανση σε ανθρακική, η οποία σχηματίζειι με τις αλκαλικές γαίες Ca και Mg κρούστα.

Νερά με υψηλή συγκέντρωση δισανθρακικής ρίζας και αλκαλικότητα είναι ακατάλληλα στις περισσότερες βιομηχανικές εργασίες.

ΧΛΩΡΙΟ

Τα χλωριόντα (Cl^-) παρουσιάζονται στις συνηθισμένες περιπτώσεις στα υπόγεια νερά σε χαμηλές συγκεντρώσεις. Η κύρια προέλευση του χλωρίου στα υπόγεια νερά είναι τα ιζηματογενή πετρώματα, κυρίως οι εβαπορίτες, το απολιθωμένο νερό, το θαλασσινό νερό όταν ρυπαίνει τους παράκτιους υδροφόρους, και τα λύματα. Τα συστήματα των πυριγενών πετρωμάτων συμβάλλουν στην συγκέντρωση του.

Τα υπόγεια νερά τα οποία περιέχουν σημαντικές ποσότητες σε χλώριο και τείνουν να έχουν παράλληλα υψηλές ποσότητες σε νάτριο, είναι καθαρά ένδειξη πιθανότητας μόλυνσης από νερά θαλάσσιας προέλευσης. Γενικά, τα χλωριόντα στις υγρές περιοχές είναι λιγότερα από 10mg/L, ενώ στις ξηρές περιοχές είναι μεγαλύτερο από 1000mg/L, στο θαλασσινό νερό περιέχεται σε 2.000 μέχρι 24.000mg/L, και στις σαλαμούρες μέχρι 2.00.000mg/L.

Σε συγκεντρώσεις άνω των 100mg/L το νερό παίρνει αλμυρή γεύση. Η τυπική αλμυρή γεύση εξαφανίζεται από τα νερά που περιέχουν άνω των 1000mg/L χλώριο, όταν επικρατούν εκεί τα ιόντα του ασβεστίου και μαγνησίου.

Οι υψηλότερες συγκεντρώσεις χλωρίου προκαλούν βλάβες στην φυσιολογία του ανθρώπου, και στην γεωργία, είναι και ανεπιθύμητο στις διάφορες βιομηχανικές χρήσεις.

ΘΕΙΙΚΑ

Η θειική ρίζα (SO_4) είναι ευρέως διαδομένη στην φύση. και σε συγκεντρώσεις που κυμαίνεται από λιγα και μέχρι μερικών χιλιάδων mg/L στα φυσικά νερά. Τα θειικά σχηματίζονται από την οξείδωση του πυρίτη και άλλα σουλφίδια των πυριγενών και ιζηματογενών πετρωμάτων. Οι πιο σπουδαίες αποθέσεις θειικών βρίσκονται στα ιζήματα των εβαποριτών (γύψου, ανυδρίτη, θειικών του νατρίου). Οι συνηθισμένες συγκεντρώσεις θειικών στα υπόγεια νερά είναι κάτω των 300mg/L, ενώ στις σαλαμούρες φτάνει τα 20.000mg/L.

Υψηλές συγκεντρώσεις θειικών στο νερό 250 - 1.000mg/L, κάνει την χρήση του, προβληματική για πόση (πικρή γεύση), και όταν υπερβαίνει τα 1.000mg/L, μπορεί να έχει καθαρτικές ιδιότητες, από τα σουλφίδια του νατρίου και του μαγνησίου. Είναι ανεπιθύμητο σε πολλές βιομηχανικές δραστηριότητες. Με τα ιόντα του ασβεστίου δημιουργούν κρούστα.

*ΑΖΩΤΟ **N**, (ΑΜΜΩΝΙΑ, **NH_4** – ΝΙΤΡΙΚΑ, **NO_3** – ΝΙΤΡΩΔΗ, **NO_2**)*

Παρ` όλο ότι μερικά από τα ηφαιστειακά πετρώματα περιέχουν άζωτο (N), το περισσότερο αζώτο στα υπόγεια νερά πιθανόν είναι βιοσφαιρικής προέλευσης. Τα μόρια του αζώτου από της ατμόσφαιρας μετατρέπονται σε οργανική ύλη από τα βακτήρια Rhizobium Species τα οποία διατηρούν το άζωτο και ζουν σε συμβιοτική σχέση με τα οσπριώδη φυτά (τριφύλλι, φασόλια, κτλ.) στους κόμβους των ριζών των φυτών. Επίσης, μερικά μη-οσπριώδη μπορούν να κρατούν τα βακτήρια στις ρίζες τους (Brill, 1977). Μέρος του N που κρατείται από τα βακτηρίδια αυτά διοχετεύεται προς πάνω από ίδια φυτά. Μετά το θάνατο και την σήψη των βακτηρίων και των φυτών, το άζωτο που πρωταρχικά κρατείται από την ατμόσφαιρα, μετατρέπεται από τα βακτήρια του εδάφους σε αμμωνία NH_4, η οποία κάτω από αερόβιες συνθήκες μεταβάλλεται σε νιτρικά από τα βακτήρια (Lynn Cameron,1973).

Η αμμωνία NH_4 είναι το κατιόν το οποίο μπορεί να απορροφηθεί από τα αργιλικά και τις οργανικές ουσίες του εδάφους όπου βρίσκεται κάτω από αναερόβιες συνθήκες, αλλά μπορεί να οξειδωθεί από τα βακτήρια Nitrifying σε νιτρικά κάτω από αερόβιες συνθήκες. Τα νιτρικά ιόντα είναι πλήρως ευκίνητα και είναι δυνατόν να στραγγίζονται κάτω από το επιφανειακό στρώμα του εδάφους από τα νερά της κατείσδυσης.

Μεγάλες συγκεντρώσεις N παρουσιάζονται στις περιοχές όπου σταυλίζονται ζώα και από τις ανθρώπινες δραστηριότητες όπως αστικά και βιομηχανικά λύματα και γεωργική δραστηριότητα.

Στην περιοχή όπου οι διαδικασίες εμπλουτισμού σε N συνεχίζεται κανονικά, η συγκέντρωση των νιτρικών – αζώτου στο υπόγειο νερό κυμαίνεται από 1-50mg/L.

Άλλη μορφή αζώτου είναι τα νιτρώδη NO_2, όπου είναι το ενδιάμεσο στάδιο προϊόν κατά το στάδιο της αζώτωσης. Παρουσιάζεται στο υπόγειο νερό σε χαμηλότερες συγκεντρώσεις από τα νιτρικά. Το επίπεδο του αμμωνιακού - αζώτου στο υπόγειο νερό σπάνια υπερβαίνει το 1mg/L. Ενώ το οργανικό άζωτο παρουσιάζεται σε συγκεντρώσεις ασήμαντες.

Η συνηθισμένη συγκέντρωση νιτρικών NO_3 στο νερό είναι άνω των 10mg/L.

Τα νιτρικά είναι καρκινογόνα, σε περιεκτικότητα άνω των 100mg/L, δίνει στο νερό πικρή γεύση και προκαλεί σοβαρά προβλήματα στην φυσιολογία του ανθρώπου. Νερά από ρηχούς υδροφόρους με συγκεντρώσεις άνω των 45mg/L προκαλούν την γνωστή αρρώστια «μεθαιμοσφαιριναιμία» στα βρέφη.

Επειδή τα νιτρώδη NO_2 προκαλούν την μεθαιμοσφαιριναιμία, γι` αυτό οι επιτρεπτές συγκεντρώσεις στο νερό είναι πολύ χαμηλές της τάξης λιγότερο των 1mg/L ως νιτρώδες άζωτο. Είναι ανεπιθύμητες στις βαφές και στις ζυμώσεις, αυξάνουν την αντοχή των χαλύβδινων λεβήτων ψηλής πίεσης.

Το αμμωνιακό – αζώτο είναι ανεπιθύμητο στο νερό ύδρευσης εξαιτίας της γεύσης και της οσμής. Αντιδρά με το χλώριο και αυξάνει την ποσότητα του χλωρίου, απαραίτητο απολυμαντικό στο νερό. Η συνιστώσα ποσότητα αμμωνιακού – αζώτου στο πόσιμο νερό είναι περίπου 0.5mg/L (H. Bouwer, 1978).

Φωσφορικά

Βρίσκονται στο υπόγειο νερό, ανάλογα με την τιμή του pH σε διάφορες μορφές: $H_2PO_4^-$, HPO_4^{-2}, PO_4^{-3}. Η παρουσία τους σχετίζεται με την χρήση φωσφορικών λιπασμάτων στην γεωργία, καθώς και τη ρύπανση από αστικά λύματα. Μαζί με τα νιτρικά αποτελούν τους σπουδαιότερους παράγοντες δημιουργίας ευτροφισμού.

Ως ανώτατη παραδεκτή συγκέντρωση φωσφορικών στο νερό θεωρείται τα 5 mg/l, ενώ ως ενδεικτικό τα 0.4 mg/l (Κ. Βουδούρης).

7.5.11. ΙΧΝΟΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα περισσότερα ιχνοστοιχεία παρουσιάζονται στο υπόγειο νερό σε συγκεντρώσεις κάτω των 0.1 mg/L, ή μερικές φορές ανώτερα, ιδιαίτερα αν το νερό έρθει σε επαφή με μεταλλικά πετρώματα ή εμφανίσεις κοιτασμάτων. Πολλά ιχνοστοιχεία παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγο της τοξικής τους επίδρασης, ακόμη αν αυτά βρίσκονται σε ελάχιστες συγκεντρώσεις:

Σίδηρος **Fe**

Ο σίδηρος βρίσκεται κάτω από το αργίλιο σε σειρά μεταξύ των μετάλλων στην επιφάνεια της Γης. Κυρίαρχα ορυκτά του Fe θεωρούνται τα οξείδια του τρισθενούς, όπως είναι ο αιματίτης Fe_2O_3, ή τα ένυδρα οξείδια του τρισθενούς σιδήρου όπως είναι ο γκαιτίτης FeOOH, καθώς και τα διάφορα δίμορφα ορυκτά. Σημαντικά κοιτάσματα σιδήρο-μεταλλεύματος, αποτελούνται από διάφορα ορυκτά, όπως είναι ο σιδηρίτης $FeCO_3$, ο σιδηροπυρίτης FeS_2, και ιλμενίτης $FeO.TiO_2$. Πέρα από την ευρεία κατανομή, τα φυσικά νερά περιέχουν μεταβλητή αλλά και ελάχιστη ποσότητα σιδήρου. Μερικά υπόγεια νερά περιέχουν αξιοσημείωτα υψηλές συγκεντρώσεις σιδηρού.

Συνηθισμένη συγκέντρωση του στα καλά αεριζόμενα νερα γενικά είναι λιγότερο των 0.5mg/L. Όταν το pH είναι μικρότερο από 8, η περιεκτικότητα του υπογείου νερού σε σίδηρο μπορεί να φτάσει τα 10mg/L, και σπάνια τα 50mg/L. Όξινα νερά (θερμές πηγές, απόβλητα μεταλλείων και βιομηχανιών) μπορεί να έχουν συγκεντρώσεις σιδήρου άνω των 6000mg/L.

Σε συγκεντρώσεις άνω των 0.1mg/L γίνεται ίζημα, όταν υποβάλλεται στον αέρα προκαλεί θολότητα, αφήνει κηλίδες σε αγωγούς σωλήνες και συσκευές. Δημιουργεί πικρή στυπτική γεύση και δίνει χαρακτηριστικό χρώμα στις τροφές και σε ποτά. Σε συγκεντρώσεις πάνω των 0.2mg/L το νερό γίνεται ακατάλληλο σε πολλές βιομηχανικές χρήσεις.

Κάτω από συνθήκες αναγωγής, ο σίδηρος Fe_2 είναι σχετικά ευδιάλυτο στα νερά. Ο σίδηρος Fe_3 είναι ευδιάλυτο μόνο σε pH κάτω του 5. Η επαφή με τον αέρα ο σίδηρος οξειδώνεται σε Fe_3 και υδρολύεται για να σχηματίζει οξείδιο του Fe_3. Αυτή είναι η επικρατούσα μορφή σιδήρου στα δείγματα νερού. Είναι γεγονός ότι η σύνθεση του σιδήρου μπορεί να υποστεί αλλαγή, αποτέλεσμα ανάπτυξης των βακτηριδίων στο δείγμα κατά τη διάρκεια αποθήκευσής του δείγματος.

Κάδμιο **Cd**

Το κάδμιο έχει τοξική ιδιότητα. Ελάχιστες ποσότητες καδμίου μπορεί να είναι ύποπτα να προκαλέσουν προβλήματα στην υγεία του ανθρώπου. Συγκέντρωση καδμίου άνω των 200μg/L βρίσκεται τοξική σε μερικά ψάρια. Από την άλλη μεριά υπάρχουν ενδείξεις ότι το κάδμιο είναι απαραίτητο στη δίαιτα.

Η συγκέντρωση του καδμίου στα πόσιμα νερά στις Ενωμένες Πολιτείες περιορίζεται μεταξύ 0.4 – 60μg/L, ως μεσαία συγκέντρωση 8.2μg/L. Το κάδμιο εισάγεται στο νερό ως μέσω των εργοστασιακών αποβλήτων και διάβρωσης των διαβρωμένων σωλήνων.

Χαλκός **Cu**

Τα περισσότερα ορυκτά του χαλκού είναι σχετικά αδιάλυτα. Μικρές ποσότητες του χαλκού βρίσκονται στα νερά. Η παρουσία του χαλκού σε ποσότητες μεγαλύτερες από ίχνη συνήθως αποδίδεται στη διάβρωση των χάλκινων αγωγών από τα νερά, στα βιομηχανικά απόβλητα, ή στην χρήση των αλάτων του χαλκού για το έλεγχο της καλλιέργειας.

Ο χαλκός είναι απαραίτητο στοιχείο για τον οργανισμό του ανθρώπου. Η ημερήσια ανάγκη ενηλίκων εκτιμάται στο 2.0mg/L. Μεγάλες δόσεις προκαλούν εμετού, και μπορεί να βλάπτουν σοβαρά το συκώτι. Σε ποσότητες πάνω των 1.0mg/L, ο χαλκός δίδει πικρή γεύση στο νερό. Η περιεκτικότητα του στο πόσιμο νερό δεν υπερβαίνει 600μg/L, αλλά γενικά βρίσκεται κάτω από 30μg/L. Ο χαλκός δεν έχει σωρευτικές ιδιότητες και δεν είναι τοξικό όπως ο μόλυβδος και ο υδράργυρος.

Η τοξικότητα του χαλκού στους υδρόβιους μικροοργανισμούς διαφέρει όχι μόνο από το είδος αλλά με τις φυσικές ιδιότητες του νερού, όπως η θερμοκρασία, σκληρότητα , θολότητα και περιεκτικότητα σε CO_2.

Ο χαλκός είναι ανεπιθύμητος στο νερό που χρησιμοποιείται στην βιομηχανία κονσερβοποιείας. Ο χαλκός παρ` όλο ότι είναι απαραίτητος, τα φυτά διαφέρουν πολύ

στις αντοχές τους, π.χ. χαμηλές συγκεντρώσεις βλάπτουν σοβαρά τα σπορόφυτα πορτοκάλια, λινάρια, ζαχαρότευτλο, ντομάτα και κριθή, ενώ ψηλές συγκεντρώσεις δεν έχουν επιβάρυνση στη βρόμη και στο λάχανο.

Μαγγάνιο **Mn**
Το μαγγάνιο αποτελεί ένα από τα πιο άφθονα στοιχεία της λιθόσφαιρας. Οι συνηθισμένες τιμές συγκέντρωσης του στα πετρώματα κυμαίνεται από 350 – 2000ppm (KABATA – PENDIAS at al, 1984) και οι υψηλότερες από αυτές συνδέονται με μαφικά και υπερμαφικά πετρώματα (δουνίτες, περιδοτίτες, πυροξενίτες).
Σχηματίζει ένα σημαντικό αριθμό ορυκτών όπου εμφανίζεται ως: Mn^{2+}, Mn^{3+} και Mn^{4+}. Ως δισθενές κατιόν, Mn, αντικαθιστα άλλα δισθενή κατιόντα (Fe^{2+}, Mg^{2+}) σε πυριτικά και οξείδια.
Το δισθενές μαγγάνιο βρίσκεται στο νερό σε ιοντική μορφή εξαιτίας της απόλυτης απουσίας οξυγόνου. Κύριες πηγές προέλευσης του μαγγανίου στο υπόγειο νερό είναι το έδαφος, τα ιζήματα και τα μεταμορφωμένα πετρώματα, ιδιαίτερα εκείνα που είναι πλούσια σε μαρμαρυγίες, αμφιβόλους και κεροστίλβες. Αν και σπανίως βρίσκεται σε συγκεντρώσεις πάνω από 1mg/L, αλλά η συνηθισμένη συγκέντρωση του μαγγανίου στο υπόγειο νερό είναι λιγότερο από 0.2mg/L. Στα όξυνα νερά των μεταλλείων μπορεί να φτάσει τα 100mg/L.
Σε συγκεντρώσεις άνω των 0.2mg/L το μαγγάνιο, προκαλεί δυσάρεστη γεύση. Είναι ανεπιθύμητο στο νερό για μαγείρεμα και στα πλυντήρια γιατί δημιουργεί κηλίδες στα ρούχα και στις σωλήνες. Οι περισσότερες βιομηχανικές χρήσεις απαιτούν συγκεντρώσεις μαγγανίου λιγότερο από 0.1mg/L. Σε συγκεντρώσεις 0.2mg/L γίνεται τοξικός.

Μόλυβδος **Pb**
Ο μόλυβδος είναι αρκετά διαδεδομένος στο στερεό φλοιό της Γης αποτελώντας τα 0.0015%. Είναι ένα σοβαρό επισωρευτικό τοξικό και πρέπει να αποφεύγεται. Κύρια πηγή προέλευσης του μολύβδου στο νερό είναι τα μαγματικά πετρώματα, ηφαιστίτες, βασάλτες, γαββρικοί, ρυόλιθοι και μεταλλοφόρες περιοχές του μολύβδου, κυρίως τα ορυκτά γαληνίτης, και κερουσίτης, PbS, και $PbCO_3$ αντίστοιχα. Χρησιμοποιείται στην κατασκευή των σωλήνων ύδρευσης που θεωρείται σαν αίτια μόλυνσης. Τα φυσικά νερά σπανίως περιέχουν συγκεντρώσεις σε μόλυβδο πάνω από 20μg/L, αλλά τιμές όπως 400μg/L, έχουν σημειωθεί στα υπόγεια νερά. Το επιτρεπτό όριο μολύβδου στο νερό είναι μέχρι 0.05mg/L.

Ψευδάργυρος **Zn**
Ο ψευδάργυρος απαντά στην φύση σε αναλογία 0.007%. Είναι απαραίτητο για την ανάπτυξη του ανθρώπου (το οξείδιο του ψευδάργυρου χρησιμοποιείται ως αντισηπτικό στην φαρμακευτική). Ο ψευδάργυρος προέρχεται κυρίως από τα μαγματικά πετρώματα γαββρικής σύστασης, όξινων γρανιτών και γρανοδιοριτών, ως και από τα χουμικά συστατικά του εδάφους, και ορυκτά του σφαλερίτη κτλ.
Η συγκέντρωση του ψευδαργύρου στο υπόγειο νερό κυμαίνεται μεταξύ 0.02 και 25mg/L. Στις περιοχές της μεταλλοφορίας οι συγκεντρώσεις ψευδαργύρου φθάνουν μέχρι 345 mg/L στο υπόγειο νερό. Η συγκέντρωση του στο νερό πάνω από 5mg/L, δημιουργεί μια πικρή γεύση, γι` αυτό δεν συνιστάται στο πόσιμο νερό.

Φώσφορος **P**
Ο απατίτης [Ca_5 (OH, Cl, F) $(PO_4)_3$] **(P_2O_5 42%).** Είναι ημίσκληρο ορυκτό και χαμηλής διαλυτότητας, είναι το βασικότερο ορυκτό του φωσφόρου. Έτσι, η συγκέντρωση του φωσφόρου στα περισσότερα υπόγεια νερά είναι μέχρι 0.1 mg/L.

Νικέλιο **Ni**
Οι συγκεντρώσεις του νικελίου εμφανίζονται υψηλότερες στα μαφικά πετρώματα και κυμαίνονται από 1400 ως 2000ppm. Σε επιφανειακά πετρώματα το νικέλιο

εμφανίζεται πρωτογενώς σε σουλφίδια και αρσενίδια και το μεγαλύτερο ποσοστό αυτού σε σιδερομαγνησιούχα, αντικαθιστώντας το σίδερο. Επίσης, συνδέεται με ανθρακικά, φωσφωρικά και πυριτικά.
Ο νικελίνης [NiAs] (**Ni 43%**) ημίσκληρος και χαμηλής διαλυτότητας, είναι από τα βασικότερα ορυκτά του νικελίου. Τα σπουδαιότερα κοιτάσματα νικελίου (γρανιερίτης) είναι τα σιδηρονικελιούχα της κεντρικής Εύβοιας στην περιοχή έρευνας. Η συγκέντρωση του νικελίου στα υπόγεια νερά της Εύβοιας < 0.001ppb/l.

Χρώμιο **Cr**
Το χρώμιο απαντάται σε πολλά ορυκτά, τα κυριότερα από τα οποία είναι ο χρωμίτης, $FeCr_2O_4$ και ο κροκοϊτης, $PbCO_4$. Ο χρωμίτης βρίσκεται πολύ διαδομένος στην Ελλάδα.
Από ορυκτολογικής απόψεως, το μετάλλευμα των σιδηρονικελιούχων κοιτασμάτων της Ελλάδας συνίστανται κυρίως από αιματίτη, γαιτίτη και χαλαζία. Ο αιματίτης εμφανίζεται κυρίως στους πισσόλιθους και τη κύρια μάζα, ενώ ο χαλαζίας μαζί με τον οπάλιο συνθέτουν τα κομμάτια των κερατολίθων. Σε μικρότερα ποσοστά ο γιψίτης, ο χαλαζίας, ο μαγνησίτης, ο χλωρίτης, ο χρωμίτης ο σιδηροπυρίτης και τα αργιλοπυριτικά ορυκτά Αλαμπαντάκης, 1980.
Οι χρωμιο-σπινέλιοι προέρχονται από τα υπερβασικά πετρώματα, ενώ οι χλωρίτες (κυρίως μαγνησιούχοι), συνιστούν συχνό συστατικό των επαναποτεθημένων λατεριτών. Σημαντικά ποσά νικελίου, πάνω από 3.4% NiO, φανερώνουν το ρόλο των χλωριτών ως επιπρόσθετοι ξενιστές του νικελίου, εκτός του αιματίτη και του γκαιτίτη, (Valeton et al, 1987). Πιο συγκεκριμένα, η συγκέντρωση του νικελίου εμφανίζεται υψηλότερη στο μικροκρυσταλλικό χλωρίτη της κύριας μάζας (Αλαμπαντάκης, 1980, 1984).
Η ορυκτολογική σύσταση των λατεριτών της Κεντρικής Εύβοιας συνίσταται στην παρουσία των εξής ορυκτών: αιματίτη, χλωρίτη, γκαιτίτη, χαλαζία και ασβεστίτη, (Pozos, 1985). Στο κοίτασμα της περιοχής προκύπτει ότι ο χλωρίτης θα μπορούσε να χαρακτηριστεί κυρίως χρωμιούχος με μέση τιμή περιεκτικότητα σε Cr_2O 4.1% και νικελιούχος με μέση τιμή NiO 6.4%. Γενικά ο χλωρίτης συνιστά το σημαντικότερο φορέα του Ni και του Cr στο μετάλλευμα της περιοχής.
Η αφθονία του Cr στην χέρσο συνδέεται κυρίως με την παρουσία μαφικών και υπερμαφικών πετρωμάτων στα οποία εμφανίζεται με συγκέντρωση 1600-3400ppm.
Στα εδάφη το χρώμιο προέρχεται από τα μητρικά πετρώματα και συνεπώς οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις του εμφανίζονται και πάλι στα εδάφη που προέρχονται από μαφικά και υπερμαφικά πετρώματα, ενώ σε αυτά που προέρχονται από σερπεντίνες οι τιμές της συγκέντρωσης του κυμαίνεται 2000 ως 4000 ppm (Kabata – Pendias et al, 1984).
Η κινητικότητα του χρωμίου στα υπόγεια νερά εξαρτάται από την διαλυτότητα του και την τάση του να προσροφάται ή απορροφάται στα εδάφη ή τα υλικά των υδροφόρων. Η διαλυτότητα του ωστόσο και η τάση του να προσροφάται ή να απορροφάται εξαρτόνται με την σειρά τους από την χημική σύσταση του υπογείου νερού και τα χαρακτηριστικά του εδάφους και των υδροφόρων με τα οποία έρχεται σε επαφή με το υπόγειο νερό.
Η επιβάρυνση του υπόγειου νερού με χρώμιο, θεωρείται εκτεταμένο σε περατούς υδροφόρους ορίζοντες (όπως είναι η άμμος, το χαλίκι και τα διαρρηγμένα πετρώματα), δεδομένου ότι οι ταχύτητες του υπόγειου νερού στα υλικά αυτά είναι αρκετά μεγάλες (περίπου 0.1 και 5m την ημέρα σε κάθε υδροφορέα αντίστοιχα). Σε υδροφορείς περιορισμένης περατότητας (όπως είναι οι αργιλικοί), οι ταχύτητες του υπόγειου νερού είναι χαμηλές, της τάξης των μερικών εκατοστών το χρόνο.
Το χρώμιο **Cr(III)** τείνει να γίνει σχετικά ακίνητο στα περισσότερα υπόγεια νερά λόγω καθίζησης των ενώσεων του [όπως $Cr(OH)_3(S)$, $FeCr_2O_4(S)$, $(Fe_{1-6}, Cr_X)(OH)_3$], χαμηλής διαλυτότητας, σε ουδέτερες έως αλκαλικές τιμές pH (>4). Επίσης, σε ουδέτερες έως ελαφρώς όξινες τιμές pH απομακρύνεται από το διάλυμα μέσω ρόφηση, η οποία αυξάνεται αυξανόμενους του pH.

Αντιθέτως, το Χρώμιο **Cr(VI)** εμφανίζεται από αρκετά έως πολύ ευκίνητο στους περισσότερες αβαθείς υδροφόρους ορίζοντες, λόγω σημαντικών παραγόντων: 1) απουσία περιορισμών διαλυτότητας και 2) μικρής έως μέτριας ρόφησης των ανιονικών του ροφών σε ουδέτερα έως αλκαλικά νερά, δεδομένου ότι αυξάνεται, ελαττωμένου του pH. Επιπλέον, σε περιβάλλοντα πλούσια σε Fe(II) και διαλυμένη οργανική ύλη, η αναγωγή του Cr(VI) σε Cr(III) είναι πιθανή.

7.6. ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ

7.6.1. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΡΟΣΡΟΦΗΣΗΣ ΝΑΤΡΙΟ SAR

Ο συντελεστής προσρόφησης νατρίου ή διορθωμένο Adjusted **SAR_{δ}**, είναι ένα βασικό κριτήριο της καταλληλότητας του νερού για άρδευσης όπου οι συγκεντρώσεις του σε Na, Ca, Mg, εκφράζονται σε χιλιοστοισοδύναμο στο λίτρο.
Ο Ayer,(1975) πρότεινε το διορθωμένο, **SAR**, που περιλαμβάνει την πρόσθετη επίδραση της καθίζησης και διάλυσης του νατρίου στο έδαφος, που συνδέεται με την συγκέντρωση του CO_3 + HCO_3.

$$SAR_{\delta} = \frac{Na}{\sqrt{(Ca + Mg)/2}} \; [\, 9.4 - p\,(K_2 - K_C) - p\,(Ca + Mg) - pAlK \,]$$

Ca + Mg + Na = $p(K'_2-K'_c)$, **Ca + Mg** = $p(Ca+Mg)$, **CO2 + HCO3** = pAlk

Όταν το αλγεβρικό άθροισμα των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη είναι λιγότερο από την μονάδα τότε το νερό άρδευσης έχει την τάση να διαλύει τα ανθρακικά άλατα του ασβεστίου που περιέχονται στο έδαφος, ενώ όταν είναι μεγαλύτερο της μονάδας τότε αποτίθενται στο έδαφος ανθρακικά άλατα του ασβεστίου.

7.6.2. ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ ΝΕΡΟΥ

Η μεταβολή στην σύνθεση του νερού που διεισδύει σε ένα υδροφόρο στρώμα, μπορεί να προκληθεί με τρεις τρόπους (Revelle,1941):
1/ βασική ανταλλαγή ιόντων μεταξύ του νερού και των ορυκτών του υδροφόρου, 2/ αναγωγή των θειϊκών και αντικατάσταση της ανθρακικής ρίζας καθώς και ριζών άλλων ασθενών οξέων, 3/ την διάλυση και καθίζηση.
Ο πρώτος και δεύτερος τρόπος απαιτεί διατήρηση του ιοντικού ισοζυγίου, μεταβάλλοντας την εκατοστιαία κατά βάρος συμμετοχή των διαφόρων συστατικών αλάτων και συνεπώς το TDS σε mg/L, ενώ ο τρίτος μπορεί να αλλάζει την ολική συγκέντρωση των αλάτων.

Συντελεστής Revelle (**R**)
Ο Revelle (1941) πρότεινε την χρησιμοποίηση ως κριτήριο της διείσδυσης του θαλασσινού νερού, το λόγο **$Cl / (CO_3 + HCO_3)$** σε meq/L, που είναι γνωστός ως συντελεστής Revelle.
Το Cl ως το επικρατέστερο ανιόν στο θαλασσινό νερό, δεν μεταβάλλεται κατά τις αναφερόμενες διαδικασίες μεταβολής χημισμού του νερού, και απαντά συνήθως σε πολύ μικρές συγκεντρώσεις στο υπόγειο νερό, ενώ η δισανθρακική ρίζα είναι το επικρατέστερο ανιόν και απαντά σε μικρές συγκεντρώσεις στο θαλασσινό νερό.

Όριο Simpson
Ο Simpson 1964, διέκρινε με βάση του συντελεστή (R) τα όρια ρύπανσης από την διείσδυση του θαλασσινού νερού.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ ΝΕΡΟΥ (Revelle, Simpson)

Όριο Revelle	*Όριο Simpson*	*Χαρακτηρισμός του Υπογείου νερού*
< 1	0.5	Χωρίς θαλάσσια ρύπανση
1 – 2	1.3	Ελαφρά ρυπασμένο
2 – 6	2.8	Μέτρια ρυπασμένο
6 – 10	6.6	Σοβαρά ρυπασμένο
10 – 150	15.0	Επικίνδυνα ρυπασμένο
> 150	200	Θαλασσινό νερό

7.6.3. ΙΟΝΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (Mandel Shiftan,1981) ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟ ΣΕ meq/l

1- Σχέση: (Ca + Mg) / (K + Na)
Στις περιοχές εμπλουτισμού είναι > 1
Στις κατάντη περιοχές είναι < 1

2- Σχέση: (Na / K)
Στο θαλασσινό νερό ≡ 47
Στο βρόχινο νερό < 1
Στην περιοχή εμπλουτισμού υδροφόρων = 15 - 25
Στην κατάντη περιοχή υδροφόρων = 50 – 70

3-Σχέση: (HCO_3 / Cl) και SO_4 / Cl)
Κοντά στις περιοχές τροφοδοσίας των υδροφόρων επικρατούν, στα ανιόντα τα οξυανθρακικά, η συγκέντρωση των οποίων αυξάνει συνήθως μέχρι ενός ορίου που καθορίζεται από το γινόμενο διαλυτότητας $CaCO_3$. Οι συγκεντρώσεις SO_4 και Cl αυξάνουν επίσης προς τα κατάντη. Οι συγκεντρώσεις όμως χλωρίου αυξάνουν γρήγορα, μέχρι ότου τα χλωριόντα γίνουν το ιόν που επικρατεί παρά το γεγονός ότι η συγκέντρωση SO_4 αυξάνει συνεχώς μια και δεν φτάνει στο γινόμενο διαλυτότητας $CaSO_4$.

7.6.4. ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ (Back, 1966)

1- Φάσεις Κατιόντων (Ca + Mg) % , (Na + K)%
2- Φάσεις Ανιόντων ($HCO_3 + CO_3$)% , (Cl + SO_4)%
Η ανάγκη αναφοράς με κατάλληλο τρόπο στην σύνθεση του νερού, μέσα από ταξινομημένες ομάδες ή κατηγορίες νερού, ήταν ο σκοπός που προκάλεσε τον Back (1961) να προτείνει και να αναπτύξει την έννοια των υδροχημικών φάσεων.
Οι υδροχημικές φάσεις είναι διακριτές ζώνες που οι συγκεντρώσεις τους σε ανιόντα και κατιόντα μπορούν να περιγραφτούν μέσα στα πλαίσια καλά καθορισμένων κατηγοριών νερού:

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΩΝ ΦΑΣΕΩΝ (Back, 1966) σε % meq/L

ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΤΙΟΝΤΩΝ	Ca + Mg	Na + K	**$HCO_3 + CO_3$**	**Cl + SO_4**
Ασβεστομαγνησιούχα	90-100	0-10		
Ασβεστονατριούχα	50-90	10-50		
Νατριοασβεστούχα	10-50	50-90		
Νατριοκαλιούχα	0-10	90-100		
ΦΑΣΕΙΣ ΑΝΙΟΝΤΩΝ				
Δισανθρακική			90-100	0-10
Οξυανθρακική- Χλωριοθειική			50-90	10-50
Χλωριοθειική-οξυανθρακική			10-50	50-90
Χλωριοθειική			0-10	90-100

7.6.5. ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

Πρόκειται για ισοπληθείς χάρτες μιας παραμέτρου, κατασκευάζονται όπως όλοι οι ισοπληθείς χάρτες, εξετάζοντας την αγωγιμότητα ως TDS, Na, Cl, και συντελεστής Revelle,R, κλπ.

7.6.6. ΡΑΒΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κάθε ανάλυση παρουσιάζεται σε μια κατακόρυφη διπλή στήλη. Το ύψος της διπλής αυτής στήλης είναι ανάλογο προς την ολική συγκέντρωση ανιόντων σε συγκέντρωση του χιλιοστοισοδύναμου ανά λίτρο meq/L. Στο αριστερό της στήλης παρουσιάζονται τα κατιόντα (Na+K, Mg, Ca) και στο δεξιό τα ανιόντα (Cl+NO_3, SO_4, CO_3+HCO_3).

7.6.7. ΠΟΛΥΓΩΝΙΚΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στα διαγράμματα Stiff (1951) τα αποτελέσματα των αναλύσεων παρουσιάζονται σε τέσσερις παραλλήλους άξονες, σημειωμένα τα κατιόντα (Na+K, Ca, Mg, ιχνοστοιχεία) στο αριστερό ενός κατακόρυφου άξονα αφετηρία, και τα ανιόντα (Cl, HCO_3, SO_4, και CO_3) στα δεξιά, με την σύνδεση όλων των σημείων δίνουν ένα ανώμαλο πολυγωνικό σχήμα . Νερά της ίδιας ποιότητας παρουσιάζουν σχεδόν το ίδιο σχήμα Hem (1970).

7.6.8. ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ

Οι υδροχημικές τομές κατασκευάζονται, όπως κατασκευάζονται οι μορφολογικές τομές, και οι καμπύλες παριστάνουν την υδροχημεία μιας περιοχής από μετρήσεις παραμέτρων των ιόντων (Ca, Na, HCO_3, SO_4, Cl), EC και το σύνολο διαλυμένων αλάτων, TDS τοις % μοριακότητα κατά βάρος, ppm.

7.6.9. ΕΠΙΚΥΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ

Η επικινδυνότητα μαγνησίου - Magnesium Hazard **(MH)** προτάθηκε από τους Szabolcs και Darab (1964) για το αρδευτικό νερό όπου:

$$MH = \frac{Mg^{2+}}{Ca^{2+} + Mg^{2+}} \times 100.$$

Σε μονάδα χιλιοστοισοδύναμο στο λίτρο (meq/l), και όταν MH >50 η επίδραση θεωρείται βλαβερή *(J. Lloyed, και J. Heathcote, 1985)*.

7.7. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΟΥ

Γενικά: Οι υδροχημικές αναλύσεις διεξάγονται κυρίως για τον έλεγχο της ποιότητας του υπόγειου νερού, το οποίο έχει ως γνωστό πολλές χρήσεις. Παλαιότερα είχε δοθεί έμφαση σχεδόν αποκλειστικά σε παραμέτρους όπως η αλκαλικότητα και η σκληρότητα , που έχουν περιορισμένη άξια στην υδροχημική περιβαλλοντική μελέτη του υπόγειου νερού.

Αν και η ποιότητα, παραμένει έως και σήμερα ένας ζωτικός παράγοντας στην αποτίμηση των πόρων του υπόγειου νερού, παραδόξως, πολύ λίγα είναι γνωστά, για παράδειγμα, σχετικά με τις επιδράσεις των πολλών συστατικών του υπόγειου νερού στον ανθρώπινο οργανισμό. Επιπλέον, συχνά είναι δύσκολος ο ορισμός αξιόπιστων κριτηρίων «σταθερότυπα» για την ποιότητα του υπόγειου νερού για χρήση από πολλές βιομηχανικές μονάδες, ενώ τα κριτήρια που εφαρμόζονται για την άρδευση εμφανίζουν μια απλουστευτική προσέγγιση (J.W. Lioyd, J. A. Heathcote, 1985).

Κατά πόσον ένα υπόγειο νερό δοσμένης ποιότητας είναι κατάλληλο για ένα ειδικό σκοπό εξαρτάται από τα κριτήρια και τα «σταθερότυπα» (standards) της αποδεκτής ποιότητας για τη συγκεκριμένη χρήση του (Amer. Soc. Testing Matls 1967, Nal Acad. of Eng.1972, Natl. Tech. Adv. Comm, 1968, U. S. Public Health Service 1962) κ.λπ (ΚαλλέργηΣ, 2000) κλπ.

Διεθνώς έχουν καθιερωθεί οριακές τιμές της ποιότητας του νερού που χρησιμοποιείται για πόση, βιομηχανική χρήση και άρδευση.

7.7.1. ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ

Τα προβλήματα της ποσιμότητας που σχετίζονται με τα ανόργανα συστατικά στα υπόγεια νερά ανατρέπονται σε μεγάλο βαθμό από μολύνσεις αποτελούμενες από οργανικές ρυπάνσεις. Παρ' όλο αυτά σημαντικά κριτήρια επιβάλλονται για τα

ανόργανα συστατικά στο πόσιμο νερό και είναι περισσότερο γνωστά από τα οργανικά σταθερότυπα.
Τα αποδεκτά κριτήρια διαφέρουν από χώρα σε χώρα, βασιζόμενα στην οικονομική ευημερία, εμπειρία, κλίμα και γεωγραφική τοποθεσία. Τα κύρια κριτήρια που χρησιμοποιούνται είναι αυτά που προτείνονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγεία (WHO), Ευρωπαϊκή Κοινότητα (EC), και United States Environmental Protection Agency (EPA).
Τα κριτήρια τείνουν να αλλάζουν με το χρόνο όποτε οι ιατρικές πληροφορίες γίνονται διαθέσιμες έτσι ώστε πάσα αναθεώρηση των κριτηρίων μπορεί να είναι σεβαστή ως **οδηγία**. Όταν οι συγκεντρώσεις της συγκεκριμένης παραμέτρου είναι στο όριο του προτεινόμενου standard, συμβουλεύεται να επιβεβαιώνεται ότι τα κριτήρια που εφαρμόζονται είναι επίκαιρα (J.W. Lioyd, J. A. Heathcote, 1985).
Στο Κεφάλαιο παράρτημα (Πίνακες) δίνεται η οδηγία, σταθερότυπα του νερού που ορίζεται για πόσιμο σε ανόργανους χημικούς παραμέτρους. Η οδηγία των Ευρωπαϊκών Κρατών ακολουθείται και εφαρμόζεται παγκοσμίως.
Η οδηγία δείχνει ότι, μια παράμετρος μπορεί να είναι ευεργετική σε μια ιδιαίτερη συγκέντρωση αλλά και τοξική σε άλλη συγκέντρωση. Σε κάποιες περιπτώσεις το εύρος της βέλτιστης συγκέντρωσης μπορεί να είναι πολύ μικρό και ανοιχτό σε αμφισβήτηση. Αν μια παράμετρος έχει διπλή σπουδαιότητα στον οργανισμό, δημιουργήθηκε καμπύλη δόσης – ανταπόκρισης, βασιζόμενη στην ιστορία αντίδρασης οργανισμού και στα στοιχεία που συλλέχθηκαν από τις εργαστηριακές παρατηρήσεις. Παρακάτω η γενικευμένη καμπύλη ανταπόκρισης (Σχ.7.1) και η καμπύλη του Φθορίου F^- (Σχ.7.2).

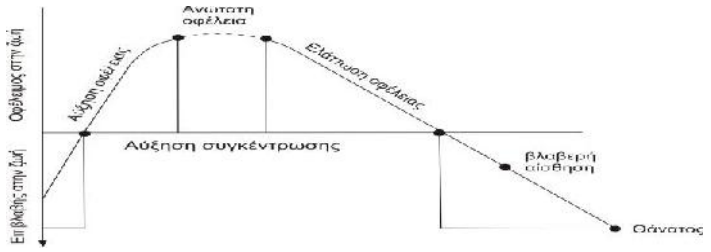

Σχ. *7.1: Γενικευμένη δόση - ανταπόκριση καμπύλη της ανθρώπινης κατανάλωσης (J. Lloyed, J. Heathcote, 1985)*
Fig.7.1: General dose – response curve for human consumption (J. Lloyed, J. Heathcote, 1985)

Όσο σημαντική είναι η αυστηρή προσοχή που καταβλήθηκε στη δημιουργία των σταθερότυπων του νερού που ορίζεται για πόσιμο, όσο αντιφατικές ενδείξεις παρουσιάζονται. Πχ. όταν η ανώτατη επιτρεπτή συγκέντρωση (MAC) για το Θείο S είναι 250mg/l, έρευνες στο νοτιότερο τμήμα των Ηνωμένων Πολιτειών έδειξαν, ότι υπάρχει αύξηση θανάτου εξαιτίας υπέρτασης και καρδιολογικών παθήσεων, στις περιοχές όπου η ποσότητα του Θείου στο νερό είναι λιγότερο από 250mg/l. Επίσης, η ίδια έρευνα έδειξε, αύξηση θανάτου από καρκίνο και προβλήματα του προστάτη σε περιοχές όπου η συγκέντρωση του Μαγνησίου Mg <50mg/l, όταν η ανώτατη επιτρεπτή συγκέντρωση (MAC) είναι 50mg/l *(J. Lloyed, J. Heathcote, 1985)*.

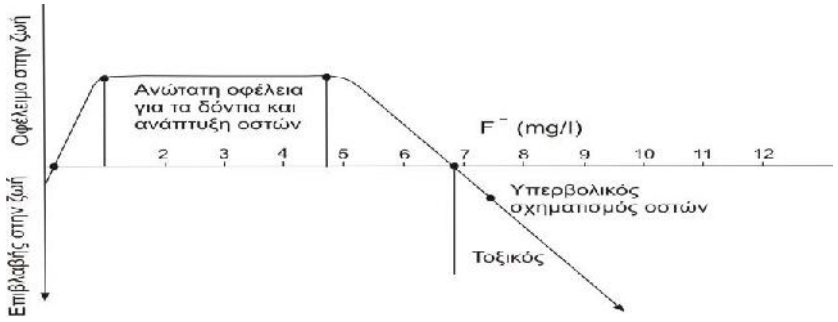

Σχ. *7.2: Καμπύλη της δόσης Φθορίου F^- και ανταπόκρισης ανθρώπινης κατανάλωσης (J. Lloyed, J. Heathcote, 1985)*
Fig7.1: Fluoride F^-dose – response curve for human consumption (J. Lloyed, J. Heathcote, 1985)

Σε πολλές περιπτώσεις τα σταθερότυπα που ορίζονται για το πόσιμο νερό είναι αρκετά κάτω από το τοξικό όριο ή από προβληματικές συγκεντρώσεις, που οφείλονται σε ελλείψη καθορισμένων στοιχείων. Παράδειγμα περίπτωσης, η σκληρότητα του νερού όπου η κατώτατη αποδεκτή συγκέντρωση (MRC) είναι 10mg/l, οι στατιστικές μαρτυρίες έδειξαν ότι η μείωση στην σκληρότητα μπορεί να σχετίζεται με βαθμό καρδιαγγειακών θανάτων στους άντρες, την στιγμή που δεν έδειξε συσχέτιση στις γυναίκες (Lacey, 1981).
Η οδηγία για τα κριτήρια και όρια συγκεντρώσεων των ισοτόπων και ραδιενεργών περιγράφονται Κεφάλαιο Παράρτημα (πίν.1, 2, 3).

Πίν.1: Ανώτατη επιτρεπόμενη συγκέντρωση φθορίου (mg/l) στο πόσιμο νερό ανάλογα την θερμοκρασία.
Tab.2: Maximum permissible Fluoride concentration in drinking water according to temperature (mg/l).

Μέση ημερήσια θερμοκρασία ºC	*Ακατάλληλο*	*Ανώτερο όριο*	*Βέλτιστη περιεκτι-κότητα*	*Κατώτερο όριο*
Θερμοκρασία 26 – 32	1.4	0.8	0.7	0.6
Θερμοκρασία 22 – 26	1.6	1.0	0.8	0.7
Θερμοκρασία 18 – 22	1.8	1.2	0.9	0.7
Θερμοκρασία 15 – 18	2.0	1.3	1.0	0.8
Θερμοκρασία 12 – 15	2.2	1.5	1.1	0.8
Θερμοκρασία 10 – 12	2.4	1.7	1.2	0.9

Το 1998 η Ευρωπαϊκή Ένωση αναθεωρεί τα κριτήρια ποσιμότητας του νερού εκδίδοντας την υπ` αριθμό 98/83/EC Οδηγία, 3/11/1998 «σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, φύλλο L330 της 5/12/98, σελ. 32-54).

7.7.2. ΣΤΑΘΕΡΟΤΥΠΑ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΖΩΑ

Σταθερότυπα πόσιμου νερού για τα ζώα δεν είναι ευχερής διαθέσιμα, γι` αυτό χρησιμοποιούνται πάρα πολύ τα σταθερότυπα πόσιμου νερού του ανθρώπου. Τα σταθερότυπα διαφέρουν κατά είδος, μέγεθος και συνήθης τροφής του ζώου, Κεφάλαιο Παράρτημα (Πίν. 4)
Ο Hem (1970) προτείνει ανώτατο όριο TDS (mg/l) για τα πουλερικά 2860, για χοίρους 4290, για τα άλογα κ.λπ. 6435, για τις αγελάδες 9150, για τα μοσχάρια 10.100 και για τα αιγοπρόβατα 12900.

7.7.3. ΣΤΑΘΕΡΟΤΥΠΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ

Οι απαιτήσεις της ποιότητας νερού που ορίζεται για τις διάφορες βιομηχανικές χρήσεις είναι αδύνατο να καθοριστούν απόλυτα. Έτσι, μπορεί κανείς να αναφερθεί μάλλον σε κριτήρια, παρά σε σταθερότυπα βιομηχανικού νερού. Οι απαιτήσεις διαφέρουν μεταξύ των κρατών, βιομηχανιών και κατά διαδικασιών και να είναι ειδικό για ιδιαίτερο προϊόν και παραγωγή. Στο κεφάλαιο παράρτημα (πίν.5 και 6)

παρουσιάζονται μερικές προτεινόμενες ανεκτικότητες ποιότητας νερού, βασισμένες σε συστάσεις του New England Water Works Association, 1940.

7.7.4. ΣΤΑΘΕΡΟΤΥΠΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ

Η πιο εκτεταμένη χρήση του υπόγειου νερού γίνεται παγκοσμίως, σημειώνεται στην άρδευση των καλλιεργειών. Σε αυτό το θέμα έχουν γίνει αξιοσημείωτες μελέτες όσο αφορά στη ευαισθησία και ανάπτυξη των φυτών σε σχέση με την ποιότητα του νερού άρδευσης. Πέρα από το τη μελέτη των υδροχημικών παραμέτρων σε σχέση με την ποιότητα του νερού άρδευσης, υπάρχουν και άλλα σημαντικά κριτήρια, όπως το έδαφος και η φυτεία που ποτίζεται, το τοπικό κλίμα, και η διαχείριση της άρδευσης και αποστράγγιση, πριν να γίνει τελική κρίση για την χρήση του νερού.

Η ποιότητα του νερού που ορίζεται για άρδευση είναι δυνατόν να εξετάζεται με χρήση εμπειρικών δεικτών, που προκύπτουν βάσει εμπειριών πεδίου και πειραμάτων. Οι εμπειρικοί δείκτες δίνουν καλές πρακτικές οδηγίες για την καταλληλότητα του νερού, U.S. Department of interior (1968), Doorenbos and Pruitt (1975), Sayers and Wescot (1976), and Shainberg and Oster (1978):

Total salt concentration hazard, Sodium hazard (SSP), Bicarbonate hazard (RSC), Adjusted SAR, Magnesium hazard (MH), Chloride hazard και Boron hazard.

Τα σταθερότυπα του αρδευτικού νερού βασίζονται (Bouwer, 1977. Richards,1954, Wilcox, 1955. Ayer.1977),

-στην ολική συγκέντρωση αλάτων του νερού, διότι αυτή επιδρά στην καρποφορία, επηρεάζοντας την ωσμωτική πίεση.

-στην συγκέντρωση ορισμένων ιόντων, τα οποία μπορεί να είναι τοξικά στα φυτά ή να επιδρούν δυσμενώς στην ποιότητα της καρποφορίας.

-στην συγκέντρωση των κατιόντων εκείνων, που μπορεί να προκαλέσουν αποκροκίδωση της αργίλου στο έδαφος και να προξενήσουν έτσι βλάβη στην δομή του εδάφους και έτσι μείωση στην περατότητα και δυνατότητα αερισμού του (Καλλέργη, 2000).

Το πηγάδι δε παθαίνει τίποτε …. ο κουβάς φταίει

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

8- ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΦΡΕΑΤΩΝ

9- ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

10- ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

11- ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

12- ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΠΙΣΣΩΝΟΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

13- ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

8- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΦΡΕΑΤΩΝ
Interpretation to the area of existing water wells

Η περιοχή της υδρογεωλογικής λεκάνης (Σχ.8.1) είναι χωρισμένη ανάλογα με τον τρόπο της κατανομής των φρεάτων (πηγάδια, γεωτρήσεις και πηγάδια μέσα τα οποία κατασκευάστηκαν γεωτρήσεις) στα οποία έγιναν οι μετρήσεις της στάθμης και συλλογής δειγμάτων νερού, σε πέντε υπολεκάνες: 1) Υπολεκάνη της Νέας Αρτάκης, 2) Υπολεκάνη της Καστέλλας – Ψαχνών, 3) Υπολεκάνη των Πολιτικών, 4) Υπολεκάνη του Πισσώνος, και 5) Υπολεκάνη της Τριάδας.

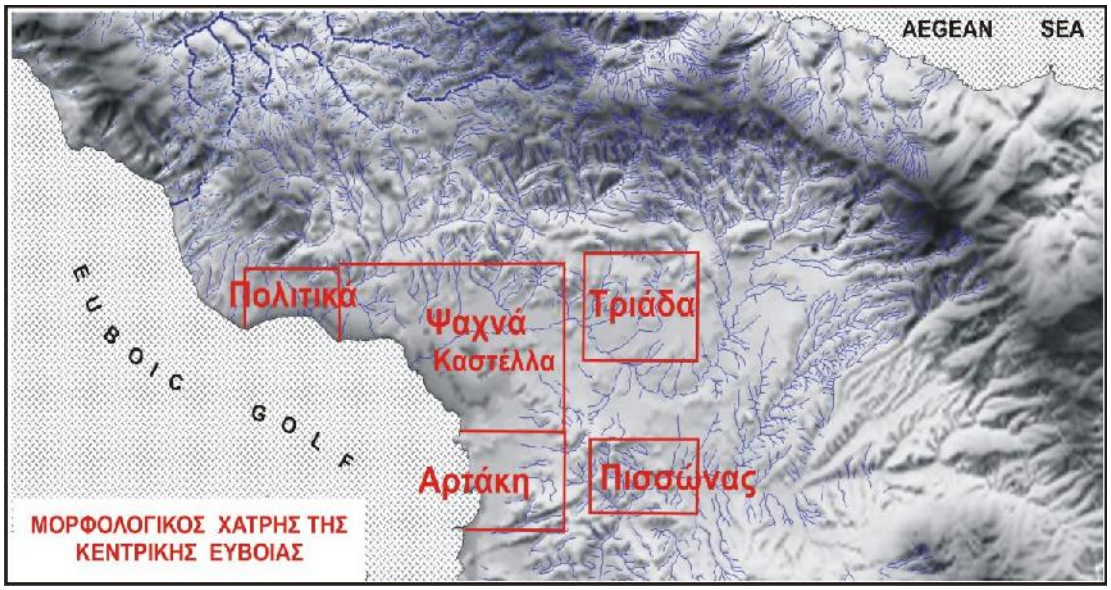

Εικ.8.1: Κατανομής των υπολεκάνων και φρεάτων δειγματοληψίας και μετρήσεις στάθμης
Photo 8.1: Dstributionof of subbasins and samling water wells in the study area

8.1. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΥΔΡΟΣΗΜΕΙΩΝ

Η απογραφή των σημείων του ύδατος είναι το πρώτο στάδιο της υδρογεωλογικής έρευνας.
Από το σύνολο των φρεάτων που υπάρχουν στην περιοχής αυτή έγινε επιλογή και καταγραφή 675 κατάλληλων σημείων, ώστε να είναι δυνατόν να γίνουν μετρήσεις στάθμης και απόληψη αντιπροσωπευτικών δειγμάτων νερού (Πίν.8.1).
Η καταγραφή των φρεάτων σημειώθηκε σε τοπογραφικά διαγράμματα, κλίμακα 1:5000 και1:20.000 και ο εντοπισμός των σημείων έγινε με την χρήση του GPS (Δελτίο και χάρτης καταγραφής).
Η επιλογή και η κατανομή των φρεάτων στο χώρο της περιοχής έρευνας ήταν έτσι ώστε να διευκολύνει την παρά πέρα χαρτογράφηση των υδρογεωλογικών παραμέτρων που προκύπτουν από κάθε μέτρηση (χαρτών πιεζομετρίας και υδροχημείας).
Τα περισσότερα πηγάδια σήμερα δεν λειτουργούν ή είναι χωρίς σημασία (άρδευση, ύδρευση) λόγω της επεκτάσεως της βιομηχανικής ζώνης και της κατοίκισης εις βάρος της καλλιεργημένης γης (Σχ.8.1, Σχ.8.2, Σχ.3, Σχ.4 και Σχ.5).

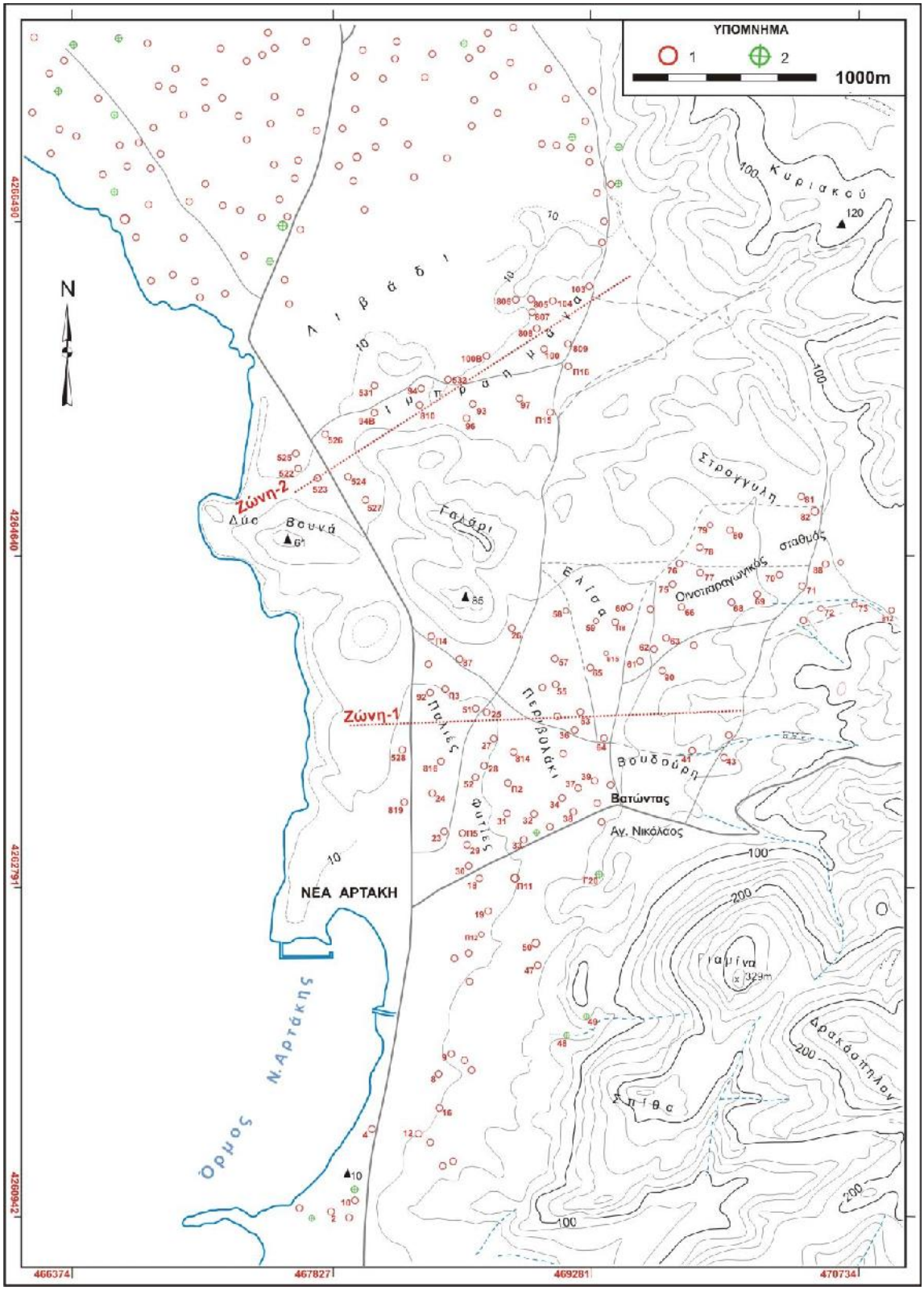

Σχ.8.1: Χάρτης Καταγραφής υδροσημείων στην περιοχή της Ν. Αρτάκης. ***1*** *Πηγάδι,* ***2*** *Γεώτρηση*
Fig. 8.1: Map of water positions in Nea Artaki area. 1, Dug well. 2, Borehole.

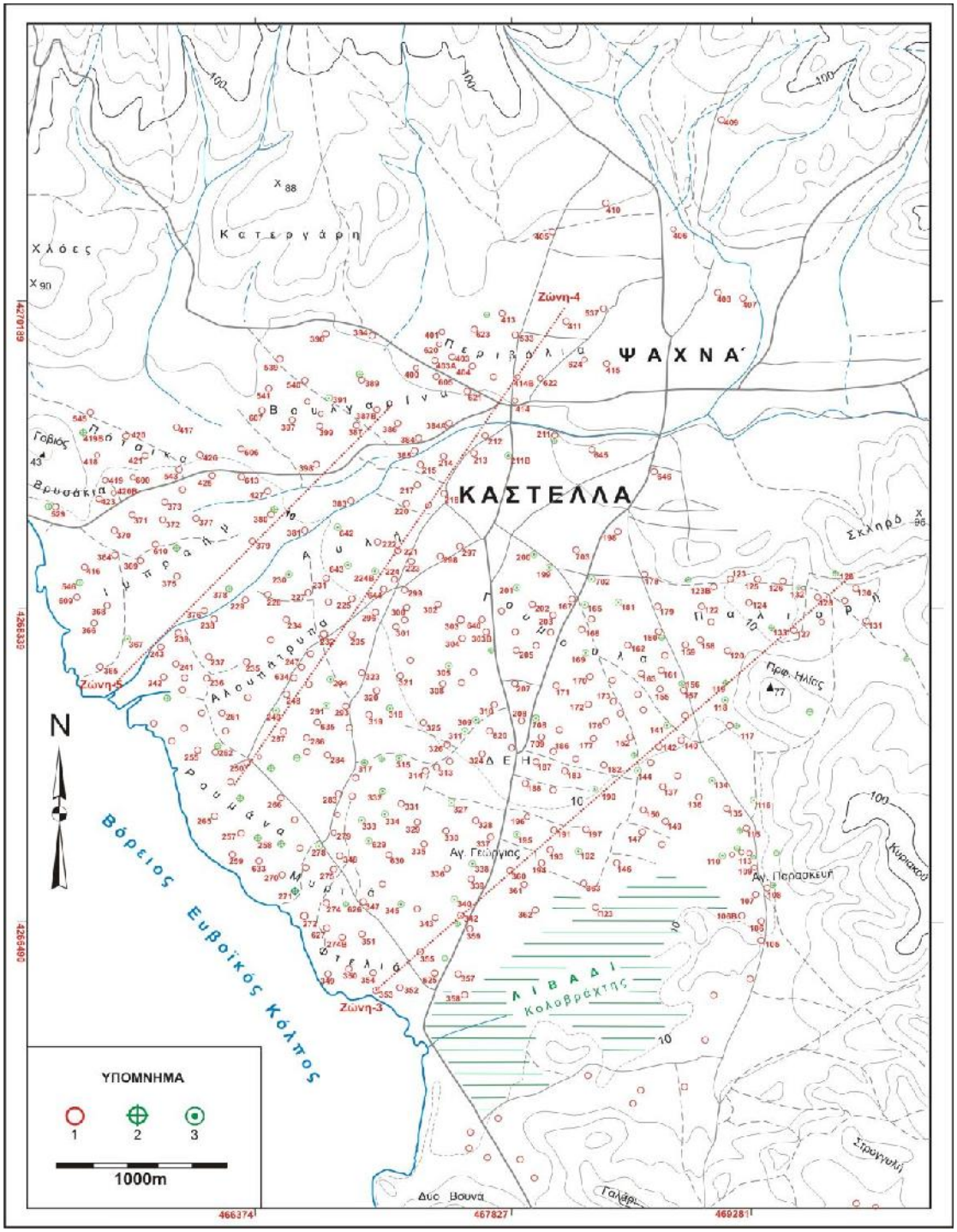

Σχ.8.2: Καταγραφή υδροσημείων στην περιοχή της υπολεκάνης Καστέλλας - Ψαχνών. ***1*** *Πηγάδι,* ***2*** *Γεώτρηση,* ***3*** *Γεώτρηση που έχει ανοιχτεί σε πηγάδι.*

Fig.8.2: Map of water positions in the area of Kastella – Psachna basin. 1, Dug well. 2, Borehole. 3, dual Well-borehole.

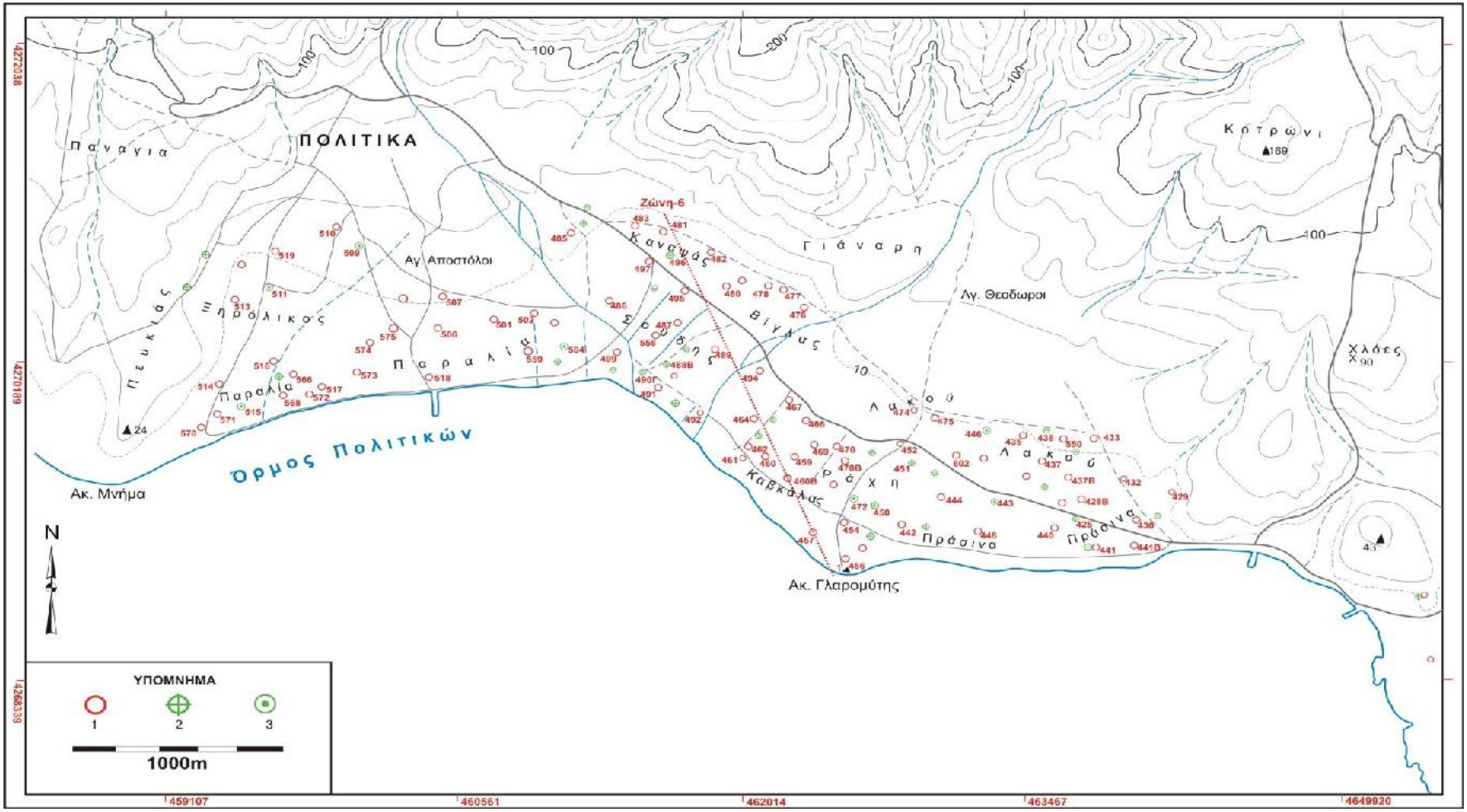

*Σχ.8.3: Καταγραφή υδροσημείων στην περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. **1** Πηγάδι, **2** Γεώτρηση και **3** πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση*
Fig.8.3: Map of water positions in the area of Politica basin. 1, Dug well. 2, Borehole. 3, Dual well – borehole.

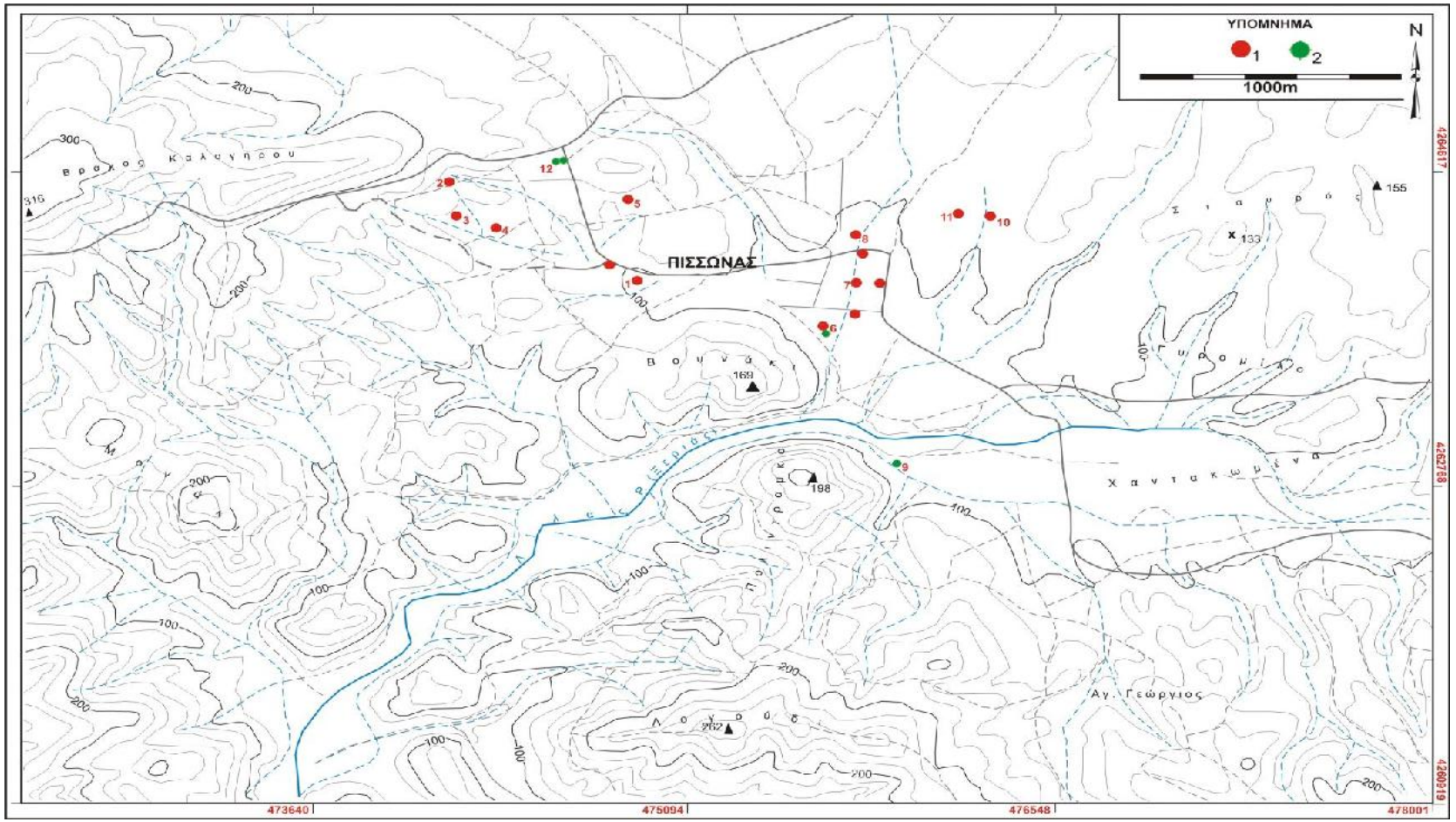

Σχ.8.4: Καταγραφή υδροσημείων στην περιοχή της λεκάνης Πισσώνα. ***1*** *Πηγάδι,* ***2*** *Γεώτρηση - Fig.8.4: Map of water positions in the area of Politica basin. 1, Dug well. 2, Borehole.*

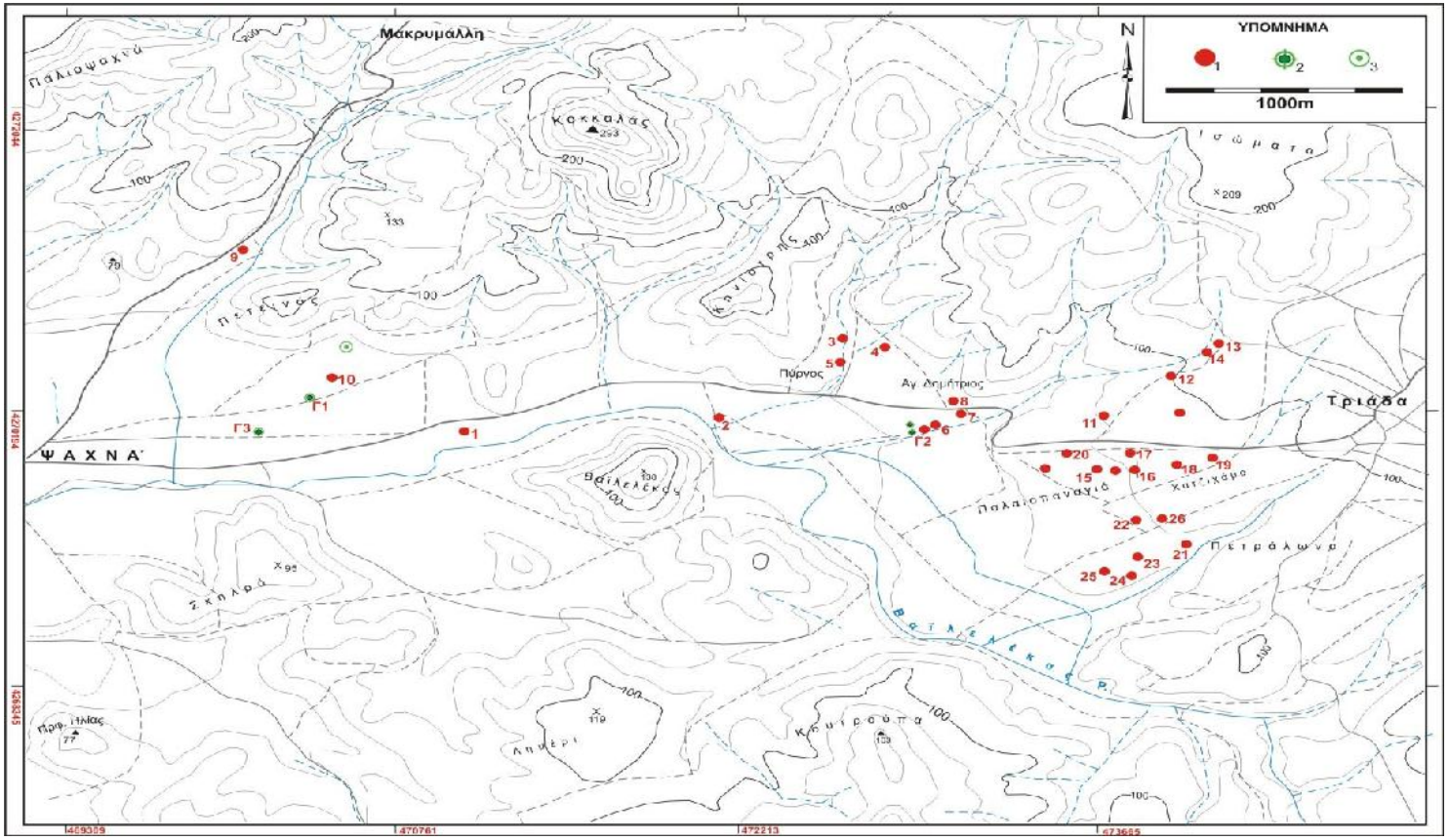

*Σχ.8.5: Καταγραφή υδροσημείων στην περιοχή της λεκάνης Τριάδας. **1** Πηγάδι, **2** Γεώτρηση, **3** πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση*
Fig. 8.5: Map of water positions in the area of southern Triada basin. 1, Dug well. 2, Borehole, Dual dug well – borehole

Πίν.8.1: Απογραφή των φρεάτων μελέτης - Tab.8.1: Enrollment of the wells in the study area

λεκάνη	Πηγάδι	Γεώτρηση	Πηγάδι + Γεώτρηση	**Σύνολο**
Περιοχή της Ν. Αρτάκης	131	6	*NR	137
Περιοχή της Καστέλλας - Ψαχνών	316	23	44	383
Περιοχή των Πολιτικών	84	23	4	111
Περιοχή του Πεισσώνα	10	4	*NR	14
Περιοχή της Τριάδας	27	3	*NR	30

* Not Reported

8.2. ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ

Οι μετρήσεις στάθμης πραγματοποιήθηκαν σε τρείς περιόδους. Στην κάθε περίοδο πραγματοποιήθηκαν 2 μετρήσεις καλοκαιρινές και χειμωνιάτικες (θερινή και χειμερινή περίοδος).
Η πρώτη περίοδος ήταν μεταξύ10 / 1996 – 4 / 1997.
Η δεύτερη περίοδος ήταν μεταξύ10 / 2007 – 2 / 2008.
Η τρίτη περίοδος 10 / 2008 – 3 / 2009.
Σε κάθε φρεάρ (πηγάδι ή γεώτρηση) έγινε μέτρηση της στάθμης, του βάθους στο οποίο έχει φτάσει το φρέαρ και του υψομέτρου (Σχ.8.6 και 8.7).
Στις μετρήσεις χρησιμοποιήθηκαν τα ανάλογα όργανα, όπως σταθμήμετρο, βυθόμετρο και μετροταινία.
Τα αποτελέσματα και τα στοιχεία μετρήσεων από κάθε σημείο αξιοποιήθηκαν με χρήση του λογισμικού COORD GR, για τον προσδιορισμό των συντεταγμένων σε Latitude, longitude (X, Y, ΕΓΣΑ).
Κατά το στάδιο αυτό σημειώθηκε σε κάθε φρέαρ η πετρολογία του υδρόφορου (ΧΑΛ, ΑΣ, και ΟΦ) ως χαλαρά - κοκκώδης, ασβεστολιθικά - καρστικά, και οφιολιθικά αντίστοιχα.
Τα ρυθμιστικά αποθέματα (m^3) υπολογίζονται από πολλαπλασιασμό της επιφάνειας υδροφόρου m^2 **x** μέση άνοδος της στάθμης υδροφόρου m **x** πορώδες %.

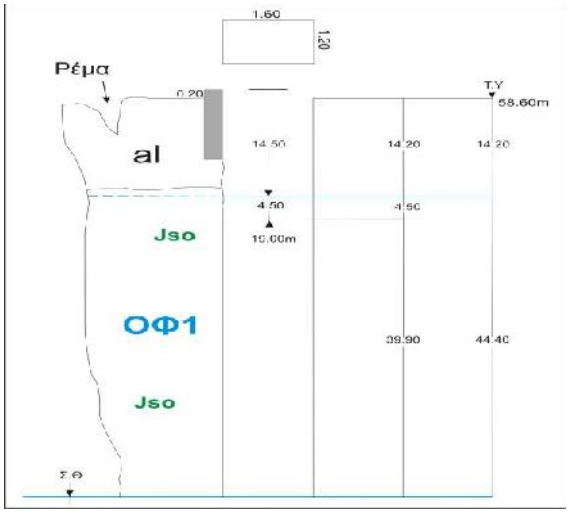

Σχ.8.6: το Στάδιο απογραφής υδροσημείων και καταγραφής στάθμης. Σχηματική τομή σκαφτού φρέατος ΑΡ41 όπου μέσω των μακροπερατών αλλουβιακών αποθέσεων (al) στην κοίτη του χειμάρρου, εμπλουτίζεται ο υδροφόρος ΟΦ1 από την κοίτη (T.Y, τοπογραφικό υψόμετρο).
Fig.8.6: Evaluation water position, measuring and recording water level. Schematic section of a dug well AP41 showing the recharge of aquifer ΟΦ1 from the bed of stream channel in alluvial deposit (T.Y Altimeter)

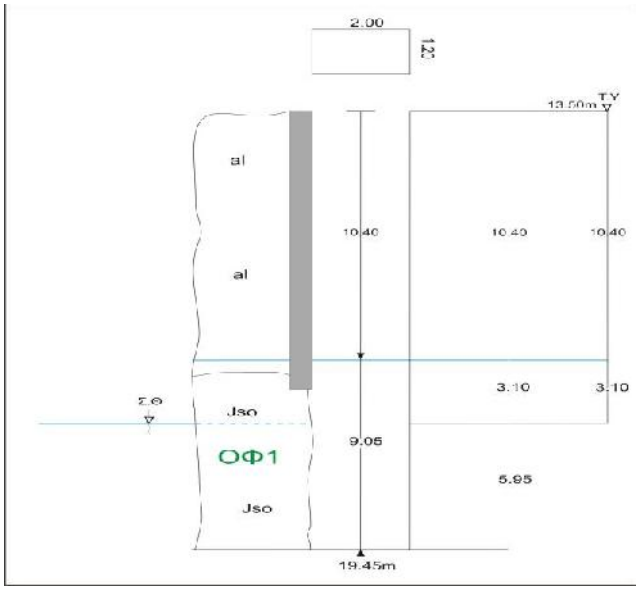

Σχ.8.7: Στάδιο απογραφής υδροσημείων και καταγραφής στάθμης. Σχηματική τομή του σκαφτού φρέατος ΑΡ93, όπου ο πυθμένας είναι κάτω από την στάθμη της θάλασσας (Σ.Θ).
Fig.8.7: Evaluation water position and recording water level. Schematic section of a dug well AP93 showing its bottom below the sea level (S.L).

8.3. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

Για την εξέταση των χημικών χαρακτηριστικών των παράκτιων υδροφόρων στρωμάτων, ΟΦ1, ΟΦ1Β, ΟΦ2, ΟΦ5, ΑΣ1, ΑΣ3, ΧΑΛ1, ΧΑΛ2, ΧΑΛ1Β, και των υδροφόρων ΑΣ2, ΟΦ3, ΟΦ4 και ΑΣ4 ήταν απαραίτητο να διεξαχθεί μια συστηματική υπαίθρια δουλειά με σκοπό την συλλογή αντιπροσωπευτικών δειγμάτων υπόγειου νερού από τα υδροσημεία στην περιοχή έρευνας (Πίν.8.2).
Η υπαίθρια εργασία πραγματοποιήθηκε σε 4 φάσεις, κατά την περίοδο 1998 – 1999 , και 2008 – 2009. Κατά την διάρκεια της εργασίας έγινε συλλογή 392 αντιπροσωπευτικά δείγματα νερού από τα φρέατα στην περιοχή έρευνας (Ν. Αρτάκης, Καστέλλας / Ψαχνών, Πολιτικά, Πισσώνος, και Τριάδας) ώστε να δίνει γενική εικόνα για την υδροχημεία του νερού των υδροφόρων στρωμάτων, και αναγνώριση της καταλληλότητας του για ύδρευση, άρδευση. Ακόμα εξετάστηκε η πιθανότητα να υπάρχει ρυπάνσεις που προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες ή από την διείσδυση του θαλασσινού νερού.

Πίν.8.2: Δείγματα νερού για εργαστηριακές αναλύσεις κατά υδροφόρο στην περιοχή της μελέτης
Tab.8.2: Water samples for laboratory analyses according to aquifer in the study area

Υδροφόρος και Περιοχή	Φάση Ι Δείγματα 10 – 21/10/1998	Φάση ΙΙ Δείγματα 7/3/1999-5/5/1999	Φάση ΙΙΙ Δείγματα 2/1/2008-5/3/2009	Φάση ΙΙΙΙ Δείγματα ΜΑΡ - ΣΕΠ2009
ΟΦ1 & ΟΦ1Β ΑΡΤΑΚΗ&ΛΙΒΑΔΗ	10	43	17 2	13
ΟΦ2 ΨΑΧΝΑ	1	27	18	19
ΟΦ3 ΠΕΙΣΣΩΝΑΣ	4	5	2	2
ΟΦ4 ΤΡΙΑΔΑ			4	7
ΟΦ5 ΠΟΛΙΤΙΚΑ	2	2	3	2
ΑΣ1 ΠΕΙΣΣΩΝΑΣ	1	1	1	1
ΑΣ2 ΚΑΣΤΕΛΛΑ		5	2	1
ΑΣ3 ΠΟΛΙΤΙΚΑ - Larco	1	1		

ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

GEOLOGICAL FORMATIONS OF THE STUDY AREA

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΕΤΑΡΤΟΓΕΝΕΣ

al — Αλλουβιακές αποθέσεις: προσχώσεις, ασύνδετα υλικά από άμμους και κροκαλολατυπών, από χαλαρά αργιλοαμμώδες υλικά, ερυθρογή μετά κροκαλολατυπαγές.

Q — Παλαιοί και νέοι κώνοι κορημάτων, πλευρικά κορήματα και αποθασρώματα των γύρω πετρωμάτων

ΝΕΟΓΕΝΕΣ
ΠΛΕΙΟΚΑΙΝΟ

N — Λιμναίες αποθέσεις: από εναλλασσόμενα στρώματα κροκαλοπαγών, μαργών, ψαμμιτών, αργίλων και μαργαϊκών ασβεστόλιθων.

ΠΕΛΑΓΟΝΙΚΗ ΖΩΝΗ
ΜΑΙΣΤΡΙΧΤΙΟ - ΠΑΛΑΙΟΚΑΙΝΟ

fs — Φλύσχης αδιαίρετος: ψαμμίτες λεπτόκοκκες έως μεσόκοκκοι, που εναλλάσσονται με αργιλικούς σχιστόλιθους και κλαστικούς ασβεστόλιθους

ΑΝΩΤΕΡΟ ΚΡΗΤΙΔΙΚΟ
ΚΕΝΟΜΑΝΙΟ - ΜΑΙΣΤΡΙΧΤΙΟ

Ks — Ασβεστόλιθοι επικλυσιγενείς, αδιαίρετοι, πάχος έως 780μ.περίπου

ΑΝΩΤΕΡΟ ΙΟΥΡΑΣΙΚΟ - ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΚΡΗΤΙΔΙΚΟ

sh K o — Σχιστοκερατολιθική διάπλαση: αποτελείται από κερατόλιθους, αργιλικούς σχιστόλιθους ψαμμίτες, μεγάλες ασβεστολιθικές ενστρώσεις (**κ**) και οφιολιθικά πετρώματα (**ο**)

ΚΙΜΜΕΡΙΔΙΟ - ΤΙΘΩΝΙΟ

TK — Ασβεστόλιθοι: καρστιοί, κατά θέσεις δολομιτοί, πολλές φορές με βολοβούς πυριτόλιων, πάχος έως 600 μ. Περίπου

ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΡΙΑΔΙΚΟ - ΜΕΣΟ ΙΟΥΡΑΣΙΚΟ

TJ — Ασβεστόλιθοι: με παρεμβολές δολομιτικών ασβεστόλιθων, ασθενούς καρστικοποίησεως με οσμή κατά την θράυση, πάχος έως 1000 μ. Περίπου

ΜΕΣΟ ΤΡΙΑΔΙΚΟ - ΜΕΣΟ ΙΟΥΡΑΣΙΚΟ

Tjm — Ασβεστόλιθοι και δολομίτες: πάχος έως 800 μ. Περίπου

FeNi — Σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα

Mg — Κοιτάσματα λευκόλιθου

Ρήγμα, ρήγμα πιθανό ή καλυμμένο

Επώθηση

Εφίππευση

Επώθηση, προανωκρητιδική

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΒΟΙΑΣ - ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Από γεωλογικούς χάρτες του ΙΓΜΕ, ΦΥΛΛΟ ΛΑΡΥΜΝΑ 1978 και ΦΥΛΛΟ ΨΑΧΝΑ - ΠΗΛΙΟ 1981 (Γ. ΚΑΤΣΙΚΑΤΣΟΥ, Γ. ΚΟΥΚΗ, ΑΝΤ. ΜΕΤΤΟΥ, Μ. ΦΥΤΙΚΑ)

Abdel-Aziz I. Khamis

Υδρογεωλογικές και Υδροχημικές έρευνες στο κεντρικό τμήμα της νήσου Εύβοιας - Ph.D
Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας - Ε.Κ.Π.Α.

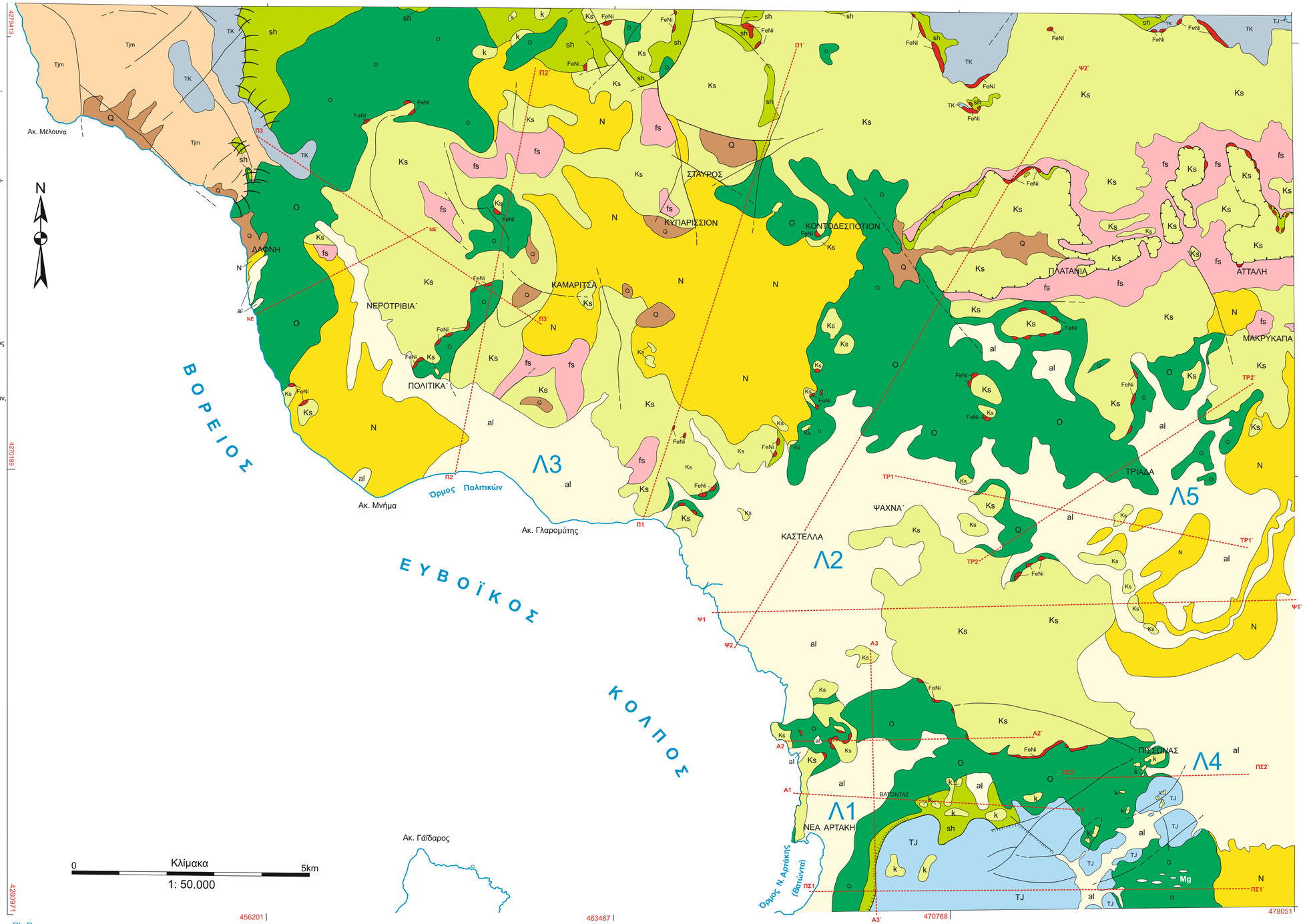

Λ1, Λεκάνη Νέας Αρτάκης - **Λ2**, Λεκάνη Καστέλλας / Ψαχνών - **Λ3**, Λεκάνη Πολιτικών - **Λ4**, Λεκάνη Πισσώνα - **Λ5**, Λεκάνη Τριάδας

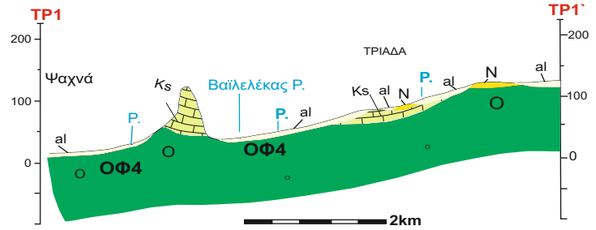

Υδροφόρος ΟΦ4 στην περιοχή της λεκάνης Τριάδας

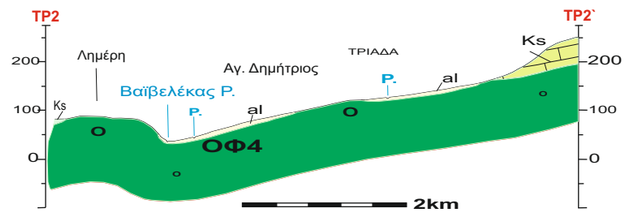

Υδροφόρος ΟΦ4 στην περιοχή της λεκάνης Τριάδας

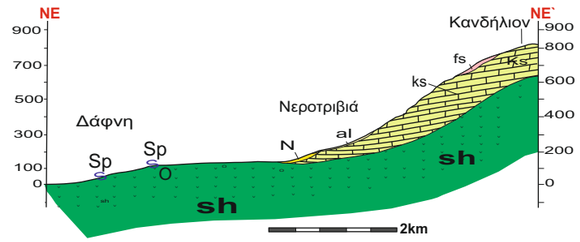

Αναβλύσεις πηγών στην περιοχή Δάφνης - Νεροτριβιάς

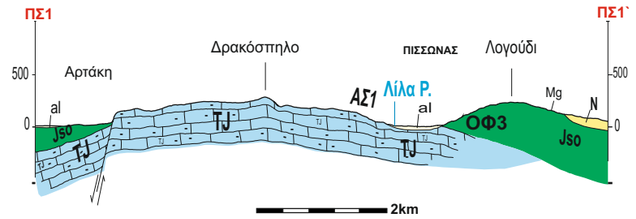

Υδροφόροι ΑΣ1 & ΟΦ3 στην περιοχη της λεκάνης Πισσώνα

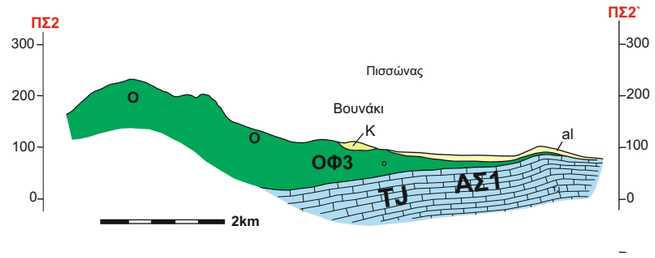

Υδροφόροι ΑΣ1 & ΟΦ3 στην περιοχη της λεκάνης Πισσώνα

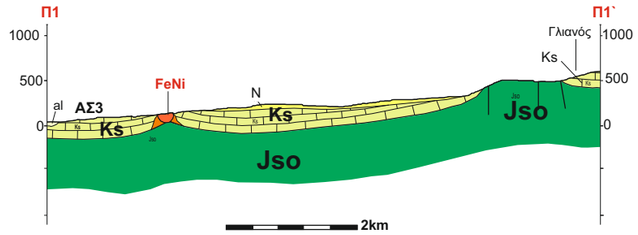

Υδροφόρος ΧΑΛ3 στην περιοχή λεκάνης Λαρκο - Πολιτικών

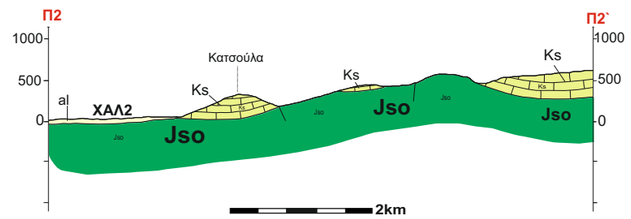

Υδροφόρος ΧΑΛ2 στην περιοχή της λεκάνης Πολιτικών

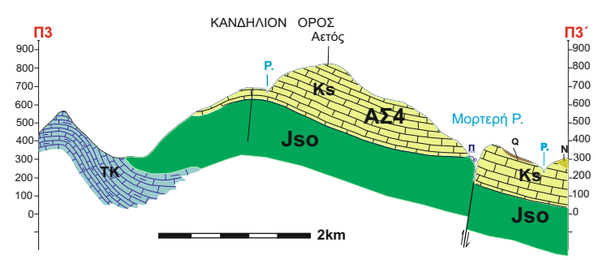

Υδροφόρος ΑΣ4 στην περιοχή πηγών των Πολιτικών

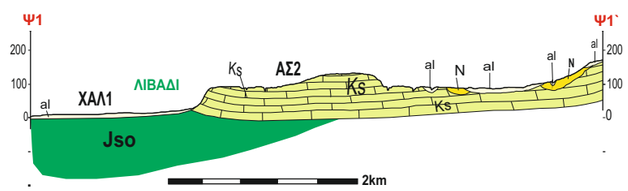

Υδροφόροι ΧΑΛ1 & ΑΣ2 στην περιοχή Λιβάδι - Αγ. Παρασκευής

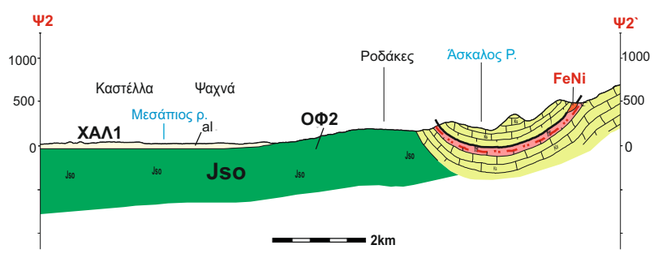

Υδροφόροι ΧΑΛ1 & ΟΦ2 στην περιοχή Καστέλλας - Ψαχνών

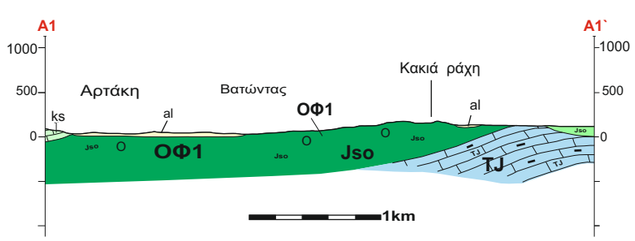

Υδροφόρος ΟΦ1 στην λεκάνη της Ν. Αρατάκης

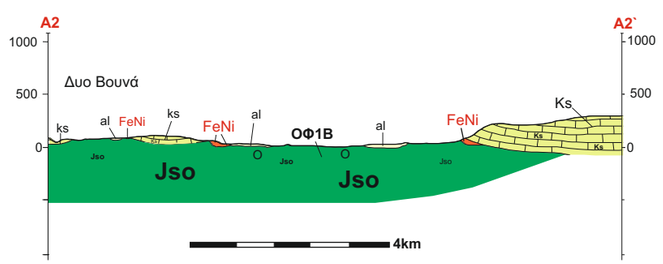

Υδροφόρος ΟΦ1Β στην περιοχή Δυο Βουνά - Ιμπραημάγα

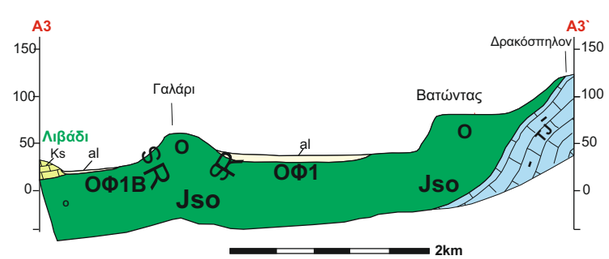

Υδροφόρος ΟΦ1 και υδροφόρος ΟΦ1Β

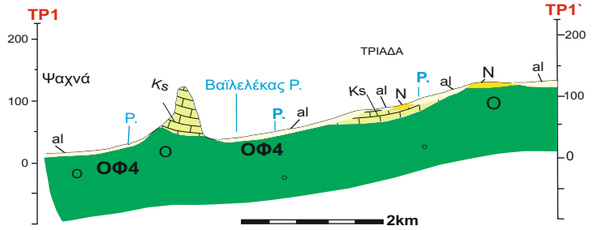

Υδροφόρος ΟΦ4 στην περιοχή της λεκάνης Τριάδας

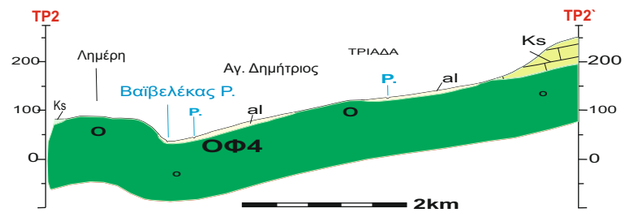

Υδροφόρος ΟΦ4 στην περιοχή της λεκάνης Τριάδας

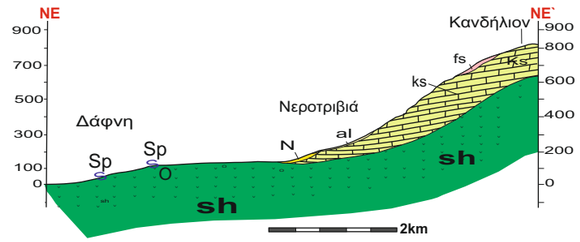

Αναβλύσεις πηγών στην περιοχή Δάφνης - Νεροτριβιάς

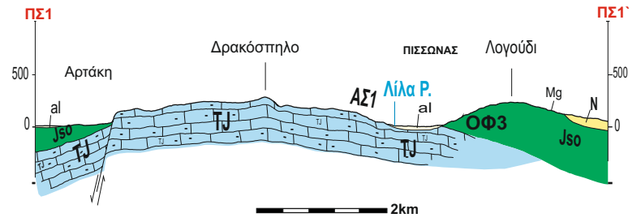

Υδροφόροι ΑΣ1 & ΟΦ3 στην περιοχη της λεκάνης Πισσώνα

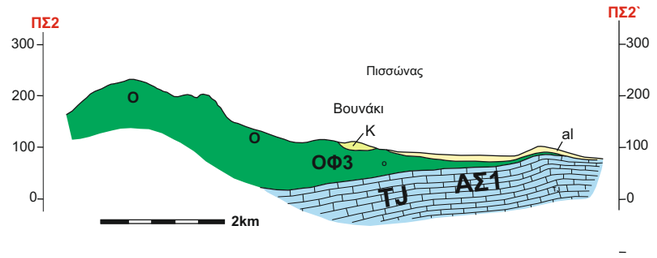

Υδροφόροι ΑΣ1 & ΟΦ3 στην περιοχη της λεκάνης Πισσώνα

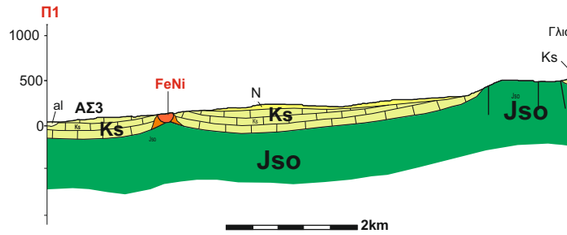

Υδροφόρος ΧΑΛ3 στην περιοχή λεκάνης Λαρκο - Πολιτικών

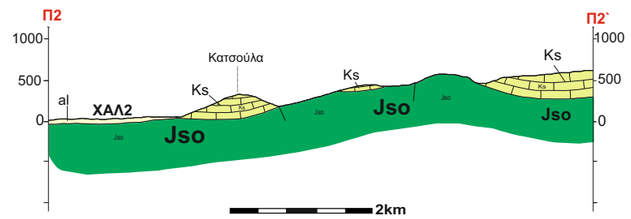

Υδροφόρος ΧΑΛ2 στην περιοχή της λεκάνης Πολιτικών

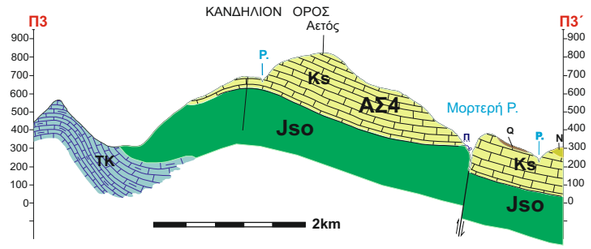

Υδροφόρος ΑΣ4 στην περιοχή πηγών των Πολιτικών

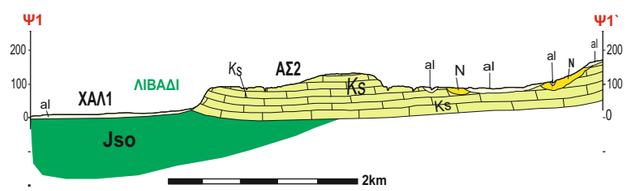

Υδροφόροι ΧΑΛ1 & ΑΣ2 στην περιοχή Λιβάδι - Αγ. Παρασκευής

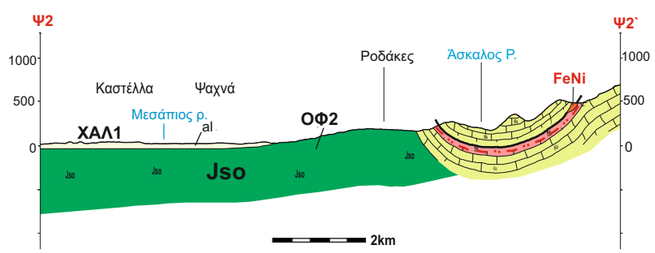

Υδροφόροι ΧΑΛ1 & ΟΦ2 στην περιοχή Καστέλλας - Ψαχνών

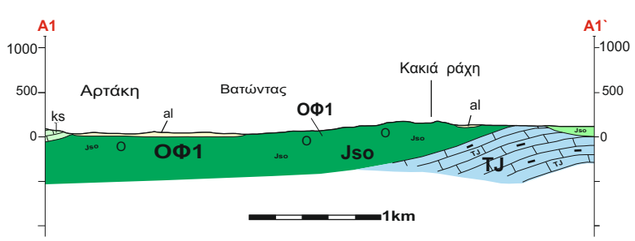

Υδροφόρος ΟΦ1 στην λεκάνη της Ν. Αρατάκης

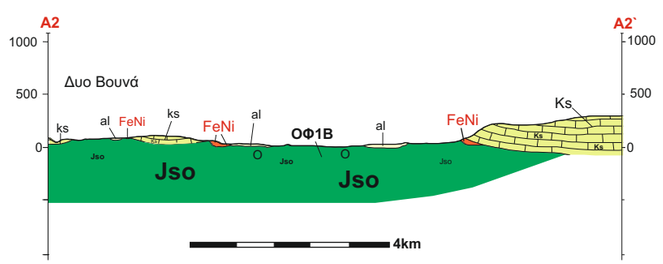

Υδροφόρος ΟΦ1Β στην περιοχή Δυο Βουνά - Ιμπραημάγα

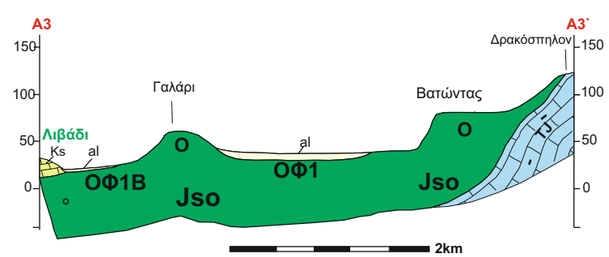

Υδροφόρος ΟΦ1 και υδροφόρος ΟΦ1Β

ΑΣ4 ΠΟΛΙΤΙΚΑ	1	1	1	2
ΧΑΛ1 & ΧΑΛ1Β ΚΑΣΤΕΛΛΑ&ΨΑΧΝΑ	2	86	17	22
ΧΑΛ2 ΠΟΛΙΤΙΚΑ	9	29	18	9
ΟΦ = Οφειολικό , ΑΣ = Ασβεστολιθικό, ΧΑΛ = Χαλαρός (Κοκκώδης)				

Εικ.8.2: Στάδιο απογραφής υδροσημείων, μετρήσης στάθμης και δειγματοληψίας. 1, Γεώτρηση του Δήμου Ν. Αρτάκης. 2, 3, Πηγάδι ΨΧ399 στην περιοχή Καστέλλας όπου έγινε εκβάθυνση του σε 15μ στο οφιολιθικό στρώμα. 4, Εκβάθυνση στο οφιολιθιο του πηγαδιού ΨΧ399. 5, Γεώτρηση ΨΧ519 του κ. Γιάννη Πριόνα στη τοποθεσία Βρυσακίων.
Photo 8.2: Field measuring water level and sampling. 1, Borehole of N. Artaki Municipality. 2,3, deepening the well 15m into ophiolitic aquifer. 4, Deepening the dug Well ΨΧ399 location in Psachna area. 5, Mr. Gianni Prionas near his ΨΧ519 borehole at Vrisakia site.

8.4. ΥΔΡΟΦΟΡΙΑ - ΥΔΡΟΦΟΡΟΙ

Το υπόγειο νερό απαντά σε γεωλογικούς σχηματισμούς πολλών και διαφορετικών τύπων οι πιο σημαντικοί απ` αυτούς ονομάζονται ***υδροφόροι ορίζοντες*** ή απλά ***υδροφόροι*** (aquifers). ***Υδροφόροι*** δηλαδή είναι γεωλογικοί σχηματισμοί που περιέχουν αρκετό, κορεσμένο με νερό, υλικό, ώστε να τροφοδοτούν με σημαντικές ποσότητες νερού, γεωτρήσεις πηγάδια και πηγές (Lohman et al, 1972). Αυτό συνεπάγεται ότι ***ο υδροφόρος*** έχει κάποια αυξημένη ικανότητα να αποθηκεύει και να μεταβιβάζει το νερό. Τυπικό παράδειγμα αποτελούν οι χαλαρές άμμοι και τα χαλίκια. ***Ο υδροφόρος*** περιλαμβάνει τόσο το γεωλογικό καθαυτό, που πολλές φορές αναφέρεται και σαν ***υδροφορέας***, όσο και το περιεχόμενο στον υδροφορέα νερό. Αυτονόητο είναι ότι στον ***υδροφόρο*** περιλαμβάνεται και το ακόρεστο τμήμα του υδροπερατού σχηματισμού.

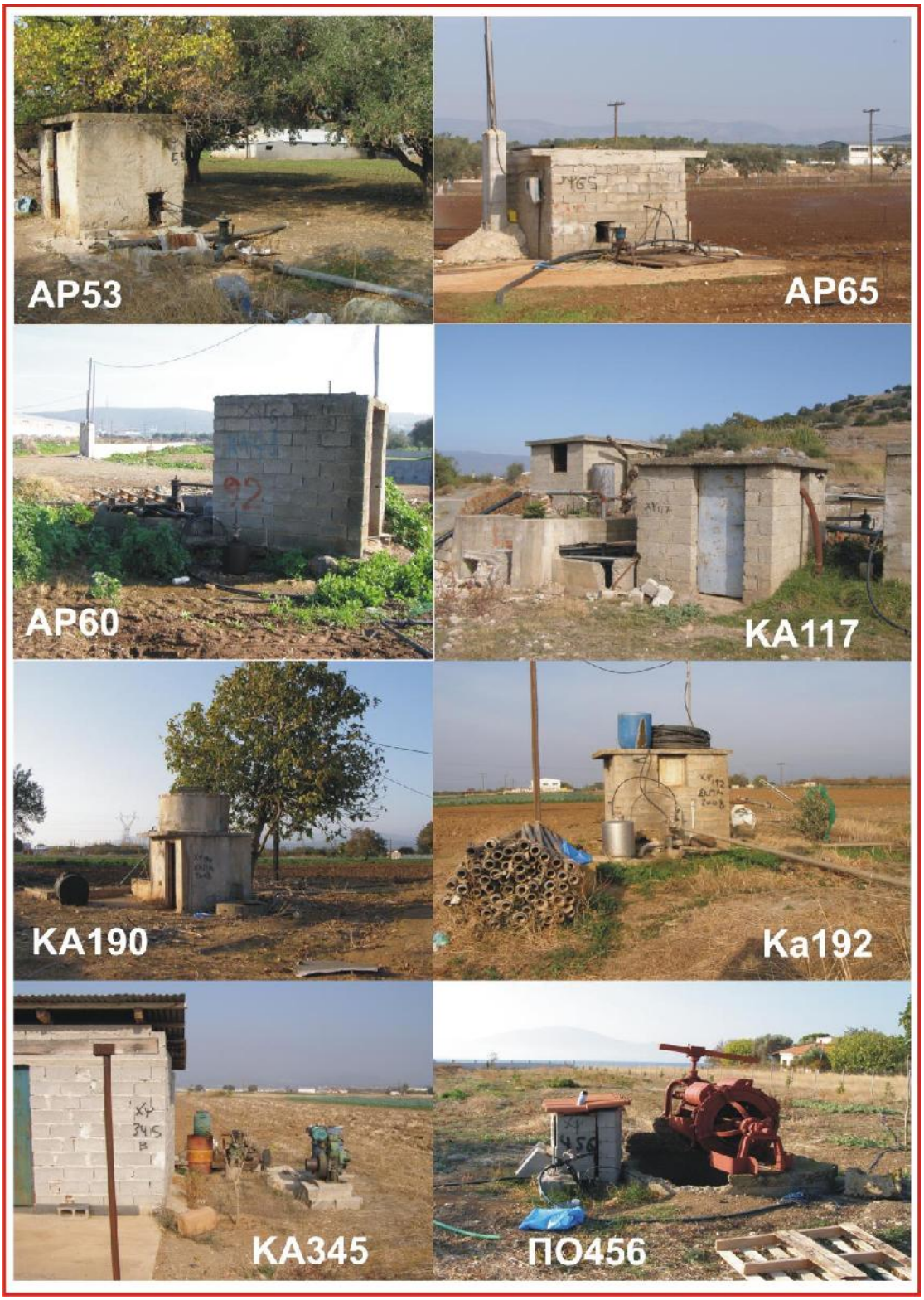

Εικ.8.3.: Στάδιο απογραφής υδροσημείων, μετρήσεις στάθμης και δειγματοληψίας στην περιοχή έρευνας. Πηγάδι AP53, AP65, AP60, και γεώτρηση KA117, Πηγάδι KA190, KA192, KA345 και ΠΟ456.
Photo3.2: Data gathering and evaluation. Recording position, measuring level and water sampling in the study area. Dug well AP53, , AP65, AP60 and borehole KA117, dug well KA190, KA192, KA345 and ΠΟ456.

Εικ.8.4: Στάδιο απογραφής υδροσημείων, μετρήσεις στάθμης και δειγματοληψίας.1. Πηγάδι. 2, Πηγάδι ΠΟ492 στην περιοχή Πολιτικών. 3, Πηγάδι στην περιοχή Βρυσάκια.4, Πηγάδι ΠΟ436 στην περιοχή Πολιτικών. 5, Πηγάδι ΨΧ364 στη περιοχή Ιμπραήμ των Ψαχνών. 6, Πηγάδι περιοχής Αλυπότρυπα της Καστέλλας. 7, Στάδιο διάνοιξη σκαπτό φρέαρ στο ρηχό και χαλαρό υδροφόρο στην περιοχή της Καστέλλας. 8, Πηγάδι ΚΑ291 στνη περιοχή Αλυπότρυπα. 9, Γεώτρηση ΑΡ50 περιοχή Ν. Αρατάκης.

Photo8.4: Data gathering and evaluation, recording position, measuring level and water sampling. 1, dug well. 2, Well ΠΟ492 in Politika area. 3, Well in Vrisakia area. 4, Well ΠΟ436 Politika area. 5, Well ΨΧ364 Ibrahim area. 6, Well in Alopatripa – Kastella area. 7, Opening a new dug well in shallow unconsolidated aquifer. 9, Borehole AP50 in Artaki area.

9- ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΡΤΑΚΗΣ
Hydrogeology & Hydrochemistry of Artaki subarea

Η πρώτη υποπεριοχή έρευνας βρίσκεται στο νότιο τμήμα της υδρογεωλογικής λεκάνης, και περιλαμβάνει σχεδόν ολόκληρη την έκταση της Δημοτικής Κοινότητας Νέας Αρτάκης (Σχ.2.1 και Σχ.9.1).

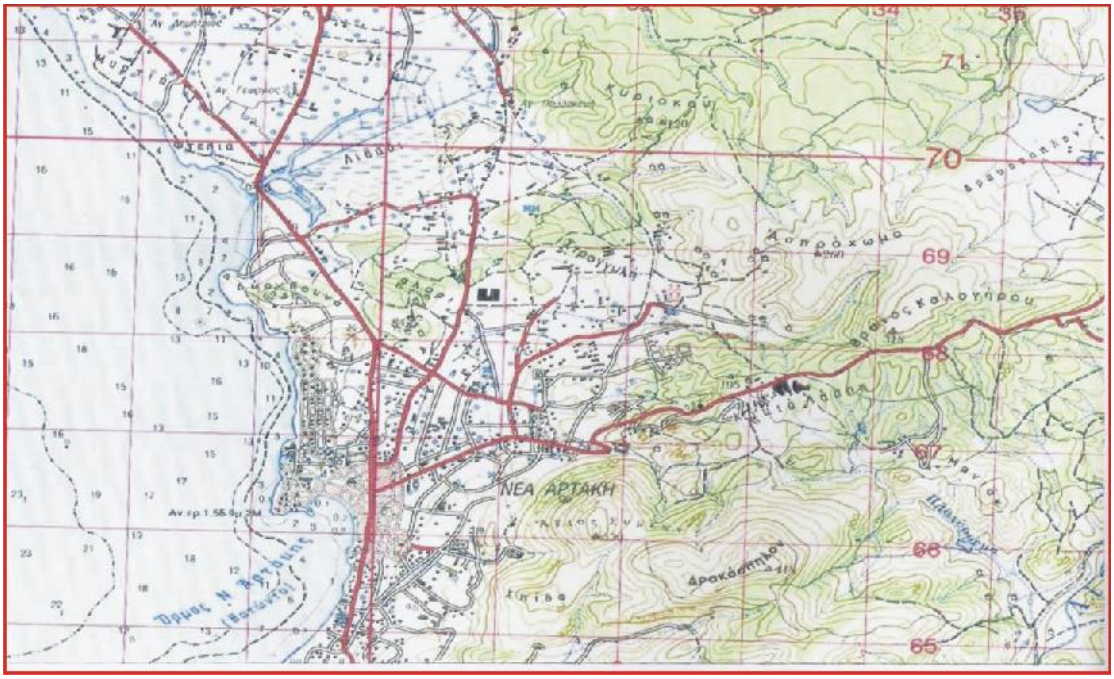

Σχ.9.1: Τοπογραφικός χάρτης ευρύτερης περιοχής της Νέας Αρτάκης (ΓΥΣ,1:50.000, Ψαχνά)
Fig.9.1: Topographic map of the entire area of Nea Artaki (HMGS, 1: 50.000, Psachna sheet)

Τα υψηλότερα σημεία της λεκάνης αυτής στην ανατολική και βορειοανατολική πλευρά είναι τα υψώματα Δρακόσπηλον (418μ.), Σπίθα, Άγιος Συμέων (329μ.), Κακιά Λάσπη, Ασπρόχωμα (260μ.) και Κυριακού, Στα βόρεια είναι το Γαλάρι (84μ) και τα Δυο Βουνά (62μ). Στην δυτική μεριά εφάπτεται του Βόρειο Ευβοϊκό (Σχ.9.1).
Οι κλάδοι ή υδρορεύματα του υδρογραφικού δικτύου στην υπολεκάνη αυτή είναι πρώτης και δεύτερης τάξης. Δεν τελειώνουν σε κοίτη που να αταλήγει στην θάλασσα πράγμα που δημιουργεί φαινόμενα πλημμυρών στις χαμηλότερες περιοχές μετά από δυνατές βροχές. Αντίθετα οι κλάδοι του υδρογραφικού δικτύου στο βόρειο τμήμα της περιοχής Ιμπραημάγα καταλήγουν στην περιοχή Λιβάδι και στην συνέχεια στο Βόρειο Ευβοϊκό Κόλπο.
Οι καλλιέργειες περιορίζονται στα χαμηλότερα μέρη της υπολεκάνης (μεταξύ 10 – 100μ), οι οποίες έχουν συρρικνωθεί απειλείται λόγω επέκτασης της οικοδομικής δραστηριότητας σε βάρος της καλλιεργήσιμης γης.

9.1. ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Η στρωματογραφική στήλη της περιοχής Νέας Αρτάκης συνίσταται από (Γεωλογικός χάρτης, Σχ. 9.2 – 9.3 και 9.4):
1) *Ασβεστόλιθους* **TJ** του αν. Τριαδικού – Μέσο Ιουρασικού, μέσο – παχυστρωματώδεις, που είναι έντονα καρστικοί.
2) Σχηματισμούς της *σχιστοκερατολιθικής διάπλασης*, **Jso** αποτελείται από κοκκινωπούς κερατόλιθους, πρασινοκάστανους αργιλικούς σχιστόλιθους, ψαμμίτες **sch**, μεγάλες ασβεστολιθικές ενστρώσεις **k** και οφιολιθικά πετρώματα **O** (σερπεντίνες, περιδοτίτες και διαβάσεις).
3) *Ασβεστόλιθους* **Ks**, επικλυσιγενείς, αδιαίρετοι, στο ανώτερο στρώμα παχυστρωματώδεις έως άστρωτοι, τεφροί, καρστικοί, στη βάση είναι μαργαϊκοί,

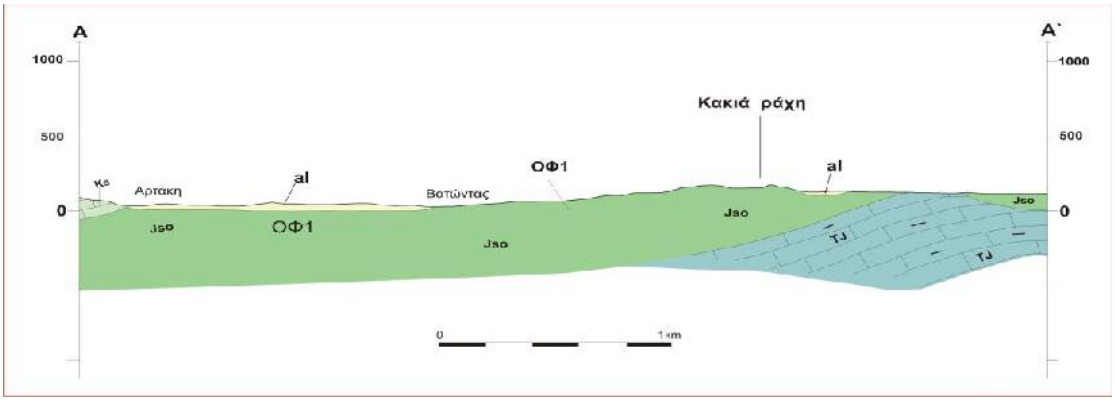

Σχ.9.2. Γεωλογική τομή διεύθυνση (Α1-Α1`) Δ – Α, στη λεκάνη της Ν. Αρτάκης, και η ανάπτυξη του υδροφόρου ΟΦ1.
.
Fig.9.2: Geologic section W-E across N. Artaki basin and the development of aquifers ΟΦ1.

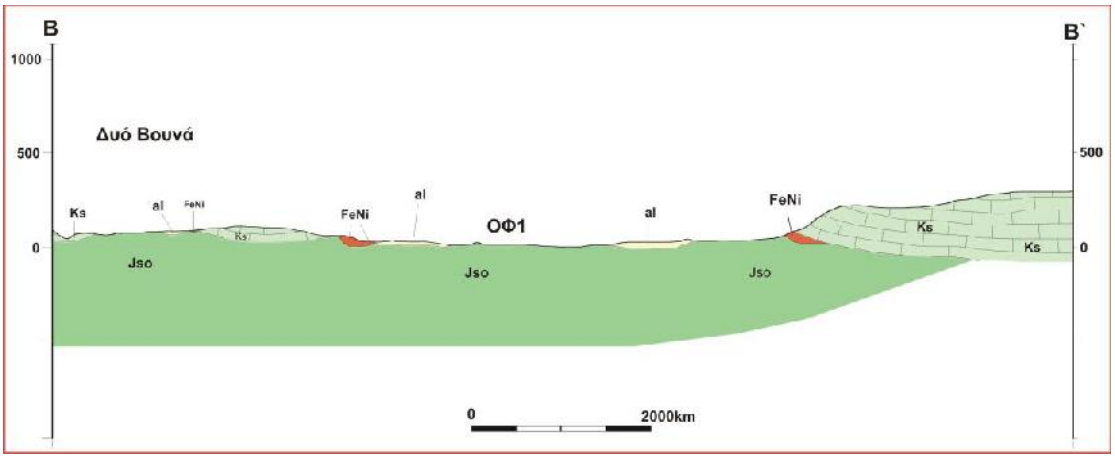

Σχ.9.3: Γεωλογική τομή διεύθυνση (Α2-Α2`)) Δ – Α, στη λεκάνη της Ν. Αρτάκης, τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα FeNi και η ανάπτυξη του υδροφόρου ΟΦ1.
Fig. 9.3: Geologic section W-E across N. Artaki basin showing the iron-nickle ore deposit and the development of aquifer ΟΦ1.

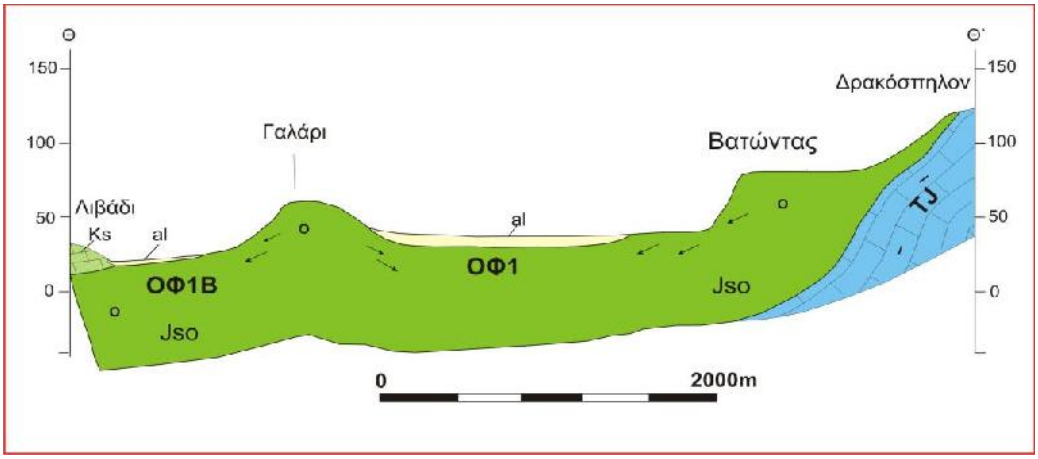

Σχ.9.4: Γεωλογική τομή ((Α3-3`) διεύθυνση Β-Ν, στην λεκάνη της Ν. Αρτάκης, και ανάπτυξη του υδροφόρου ΟΦ1 και ΟΦ1Β
Fig.9.4: Geologic section N – S, across N. Artaki basin and the development of aquifer ΟΦ1and ΟΦ1Β

κιτρινωποί ή κοκκινωποί, λέπτο – έως μεσοστρωματώδεις και κονδυλώδεις καρστικοί,και το πάχος τους είναι περίπου 10 - 30m. Υπερκείμενοι, κατά θέσεις, εν συμφωνία στρώσεως, σιδηρνικελιούχου μεταλλεύματος **FeNi**.
4) *Προσχώσεις*, **al**, αλλουβιακές αποθέσεις από χαλαρά αργιλοαμμώδη υλικά, ερυθρογή με κροκαλολατύπες, και το πάχος από μερικά εκατοστά μέχρι 12m.

9.2. ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ ΟΦΙΟΛΙΘΙΚΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΦ1 και ΟΦ1Β

9.2.1. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η υδροφορία στη υπολεκάνη Αρτάκης, αναπτύσσεται όμως στο σκληρό διαρρηγμένο οφιολιθικό στρώμα, (Σχ.9,2 - 9.3 και 9.4) .
Το πάχος του μακρο-υδροπερατού οφιολικιθού υδροφόρου στρώματος στο βόρειο τμήμα ΟΦ1είναι 4-6m, και στο νότιο τμήμα ΟΦ1Β είναι 16-40m.
Ο εμπλουτισμός του υδροφόρου ΟΦ1, εξασφαλίζεται από την κατείσδυση του νερού της βροχής στην υπολέκανη, επίσης από στις κοίτες των κλάδων του υδρογραφικού δικτύου.
Είναι ελεύθερος υδροφόρος ορίζοντας, γυμνής επιφάνειας στην πλειονότητα του, όμως σε μερικά σημεία είναι καλυμμένος από μίκρο και μακροπερατούς σχηματισμούς (κοκκώδες, ανθρακικά) επιτρέπουν την διήθησης του νερού στον υδροφόρο στρώμα.

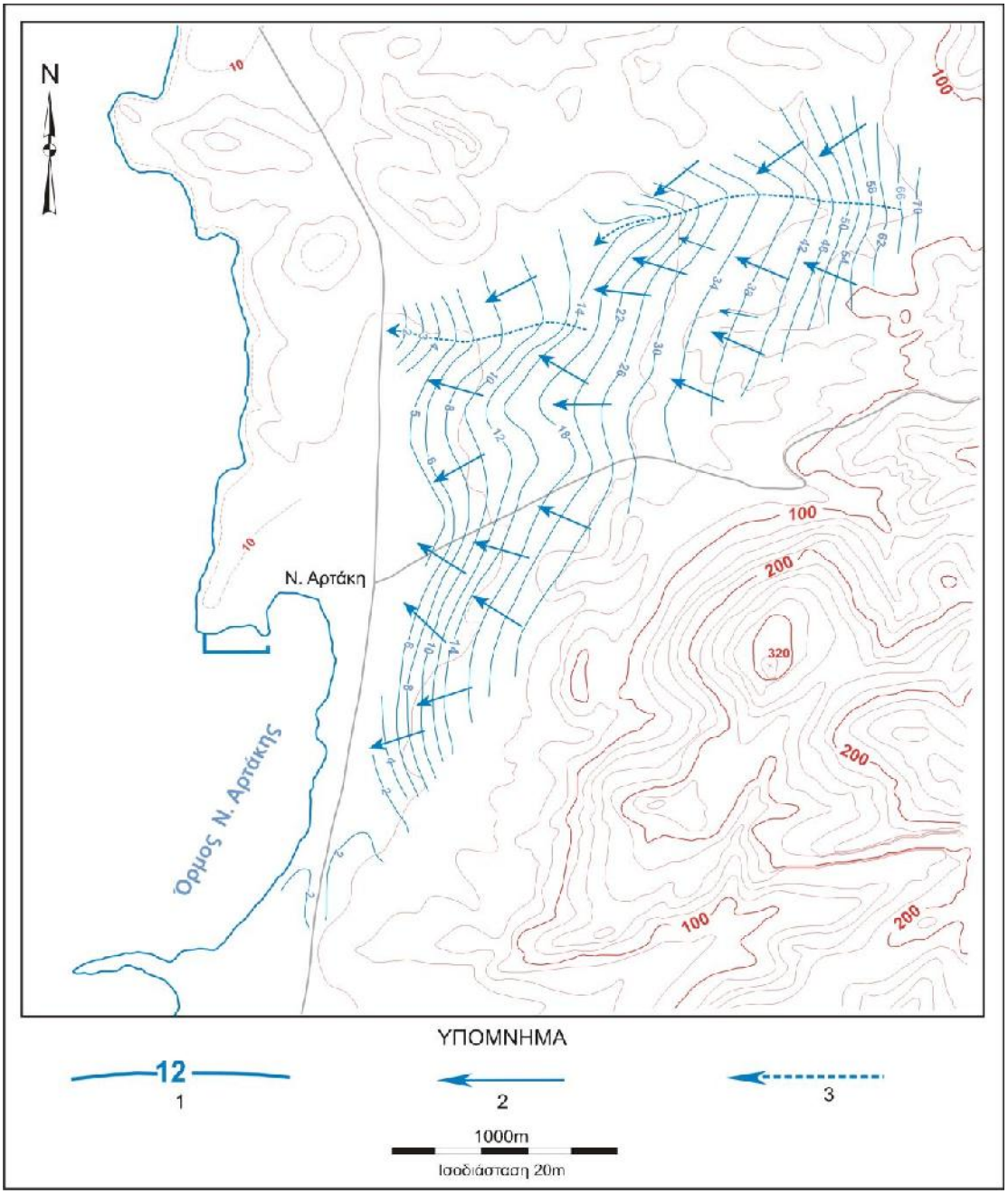

Σχ.9.6: Πιεζομετρικός χάρτης. Οφιολιθικός υδροφόρος ΟΦ1 στη λεκάνη της Νέας Αρτάκης (Χειμώνα, 1997). 1, πιεζομετρική καμπύλη. 2, διεύθυνση ροής. 3, άξονας υπόγειας ροής
Fig.9.6: Piezometric surface map of the ophiolitic aquifer ΟΦ1 of Nea Artaki basin (Winter, 1997). 1, Line of equal hydraulic head -m. 2, Direction of groundwater flow. 3, Ground stream flow.

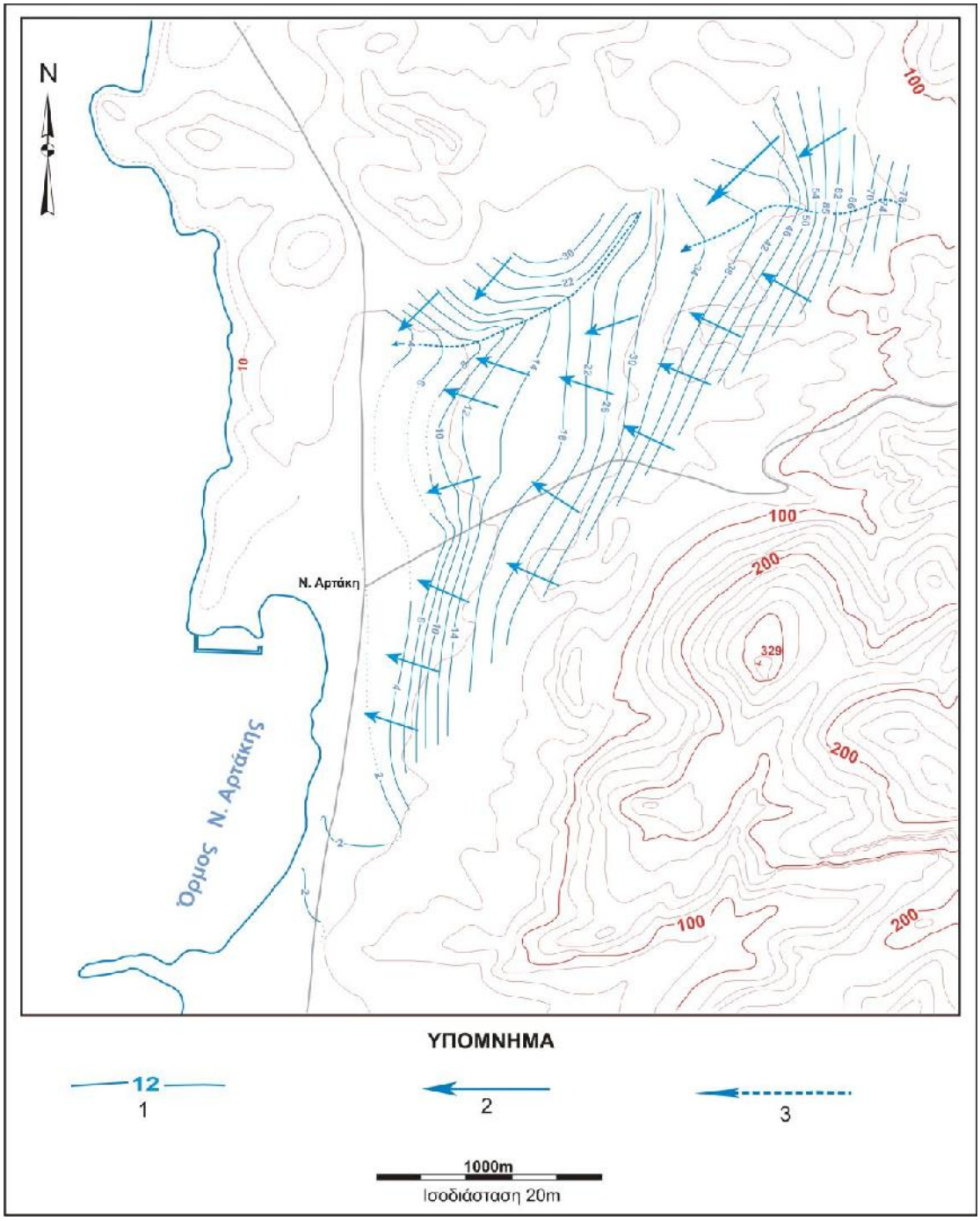

Σχ.9.7: Πιεζομετρικός χάρτης του διερρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ1 στη λεκάνη της Ν. Αρτάκης (Καλοκαίρι, 1997).1, πιεζομετρική καμπύλη. 2, διεύθυνση ροής. 3, άξονας υπόγειας ροής
Fig.9.7. Piezometric surface map of the fissured ophiolitic aquifer ΟΦ1 in Nea Artaki basin (Summer,1997).1, Line of equal hydraulic head -m. 2, Direction of groundwater flow. 3, Ground stream flow.

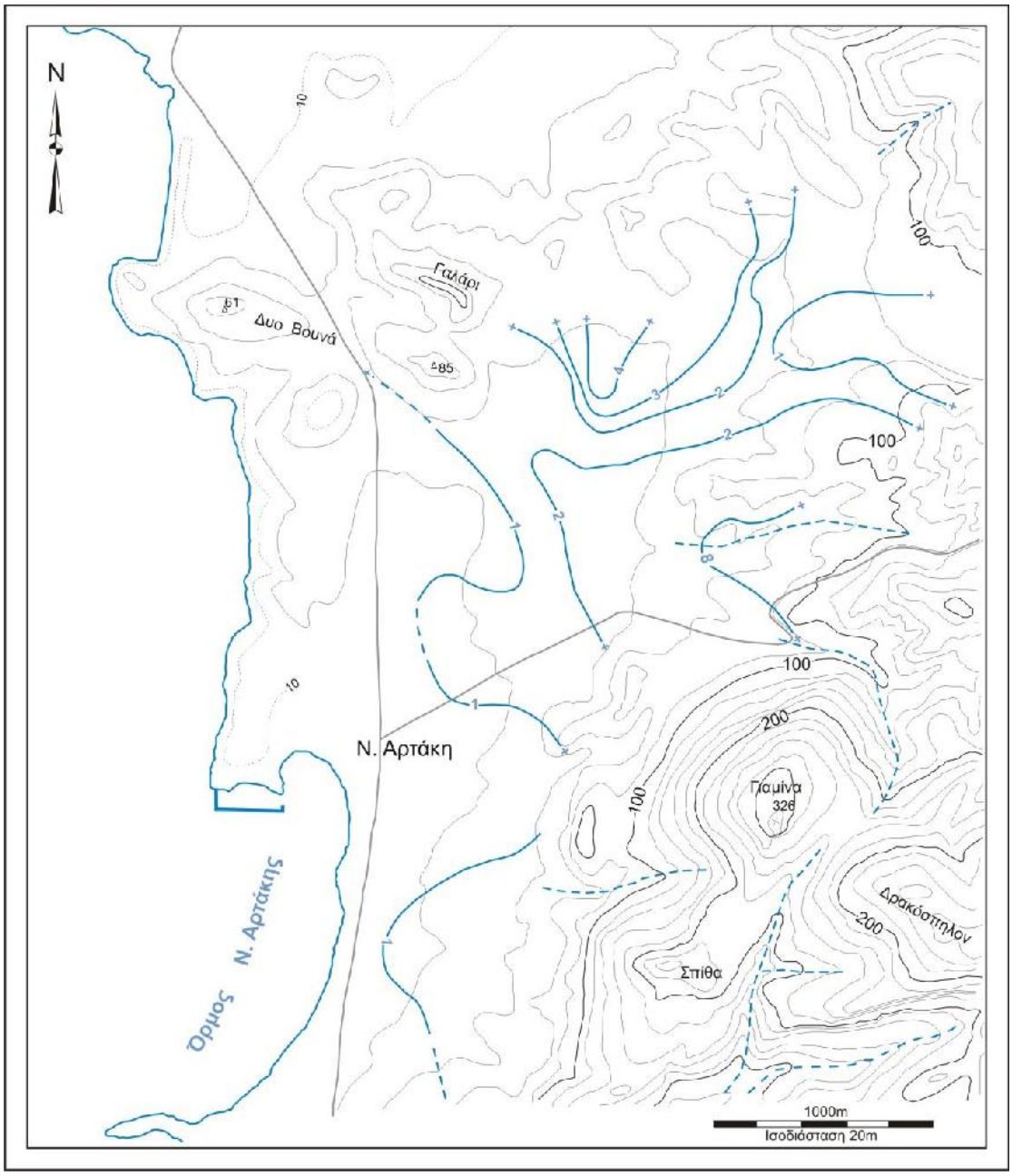

Σχ.9.8: Χάρτης ισοανόδου στάθμης (m) στο διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο ΟΦ1 της λεκάνης Νέας Αρτάκης, 1997.
Fig.9.8: Map of groundwater level elevation.(fluctuation-m) in the fissured ophiolitic aquifer of Nea Artaki basin, 1997.

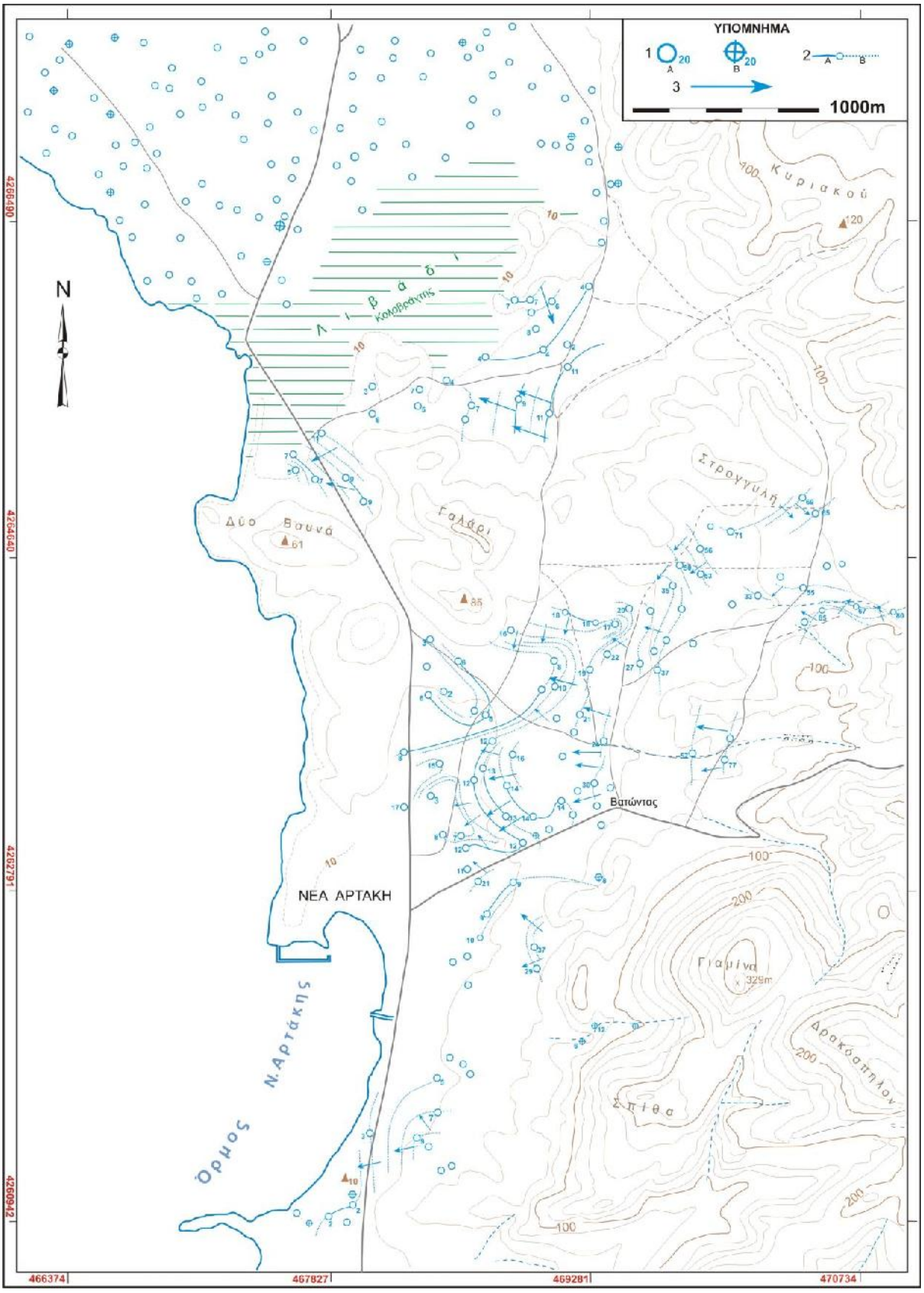

Σχ.9.9: Πιεζομετρικός χάρτης του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ1 στην λεκάνη της Νέας Αρτάκης (Χειμώνας, 2009). 1Α, στάθμη πηγαδιού. 1Β, στάθμη γεώτρησης. 2Α, πιεζομετρική καμπύλη. 2Β, πιθανή πιεζομετρική καμπύλη. 3, διεύθυνση ροής.

Fig.9.9: Piezometric surface map of the fissured ophiolitic aquifer ΟΦ1 of Nea Artaki basin (Winter, 2009). 1A, value of head level in well. 1B, value head level in borehole. 2A, Line of equal hydraulic head -m. 2B, probable hydraulic head. 3, Direction of groundwater flow.

Πίν.9.1: Περιοχή Ν. Αρτάκης Πιεζομετρία του υδροφόρου ΟΦ1
Tab. 9.1: Piezometric of the aquifer ΟΦ1 Nea Artaki site.

Πιεζομετρική στάθμη υδροφόρου ΟΦ1 σε m			
Χαμηλότερη	Υψηλή	Μέση	Περίοδος
1.00 (ΑΡ10)	76.00 (ΑΡ73)	38.50	1996 - 1997
2.00 (ΑΡ24)	80.00 (ΑΡ812)	41.00	2007 - 2008
0.50 (ΑΡ809)	77.70 (ΑΡ812)	39.10	2008 - 2009
Άνοδος Στάθμης m			
0.10	8.90	4.50	1996 - 1997
0.20	6.00	3.10	2007 - 2008
0.10	5.20	2.65	2008 - 2009

9.2.2. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Αναλύοντας και μελετώντας τους πίνακες και τους χάρτες των πιεζομετρικών καμπυλών (Σχ.9.6 – 9.7 – 9.8 - Σχ.9.9 και Πίν.9.1) προκύπτει μια σειρά από στοιχεία για την υδροφορία και δυναμικότητα του υδροφόρου των διαρρηγμένων οφιολίθων ΟΦ1, τα οποία αναλυτικά αναφέρονται κατωτέρω:

1- Η πιεζομετρία της υψηλής και χαμηλής στάθμης (Χειμώνα, Καλοκαιριού) 1996 1997, 2007 - 2008 και 2008 – 2009 , έχει σχεδόν την ίδια μορφή.

2- Παρατηρείται μια βαθμιαία ελάττωση των τιμών των πιεζομετρικών καμπυλών από ανατολάς προς δυσμάς στην υπολεκάνη της Αρτάκης.

3- Παρατηρείται μια γενική κίνηση του υπόγειου νερού προς τα δυτικά δηλαδή προς τη θάλασσα (Β. Ευβοϊκό Κόλπο).

4- Διαμορφώνεται ένας σαφέστατος υπόγειος άξονας αποστράγγισης, οποίος κατευθύνεται από ανατολικά (τοποθεσία Οινοπαραγωγικός Σταθμός) προς την θάλασσα (Β. Ευβοϊκό Κόλπο) νοτιοδυτικά (Σχ.9.6 και 9.7).

5- Παρατηρείται μεγαλύτερη άνοδος της στάθμης στα περιθώρια (ανάντη) της λεκάνης και χαμηλότερη άνοδος στην κατάντη περιοχή. Στην περιοχή κοντά στα υδατορεύματα εμπλουτίζεται ο υδροφόρος από αυτά. Στις περιοχές αυτές η στάθμη στα πηγάδια, σημειώνει γρήγορη άνοδο (Σχ.9.8).

6- Στην περιοχή Δυο βουνά δεν παρουσιάζεται σημαντική άνοδος της πιεζομετρικής επιφάνειας επειδή υπάρχει επικοινωνία του νερού υδροφόρου με την θάλασσα.

7- Τοπικές διαφοροποιήσεις παρατηρούνται στην τοποθεσία Παλιές Φυτίες, (εκβολές υπόγειου ποταμού) όπου ορισμένα φρέατα (ΑΡ27, ΑΡ28, ΑΡ52, ΑΡ814), εμφανίζουν φαινόμενα αρτεσιανής ροής για λίγες μέρες κατά την χειμερινή περίοδο (χειμώνα 1998, 2004 και 2005) και μετά από συνεχείς βροχοπτώσεις.

8- Παρατηρήσεις και πληροφορίες από αγρότες της περιοχής, τα πηγάδια της ανάντη περιοχής μένουν στεγνά ή με λιγότερη υδροφορία μετά από φτωχή υγρή περίοδο βροχοπτώσεων, ενώ τα φρέατα της κατάντη περιοχής δεν εκδηλώνουν τα ίδια φαινόμενα.

9 – Η επιφάνεια ανάπτυξης του υδροφόρου ΟΦ1 (περιμετρικά των φρεάτων απογραφής) στην περιοχή της υπολεκάνης Αρτάκης ανέρχεται σε 8400m^2 και η επιφάνεια ανάπτυξης του υδροφόρου ΟΦ1Β στην περιοχή Δυο Βουνά – Ιμπραήμ άγα ανέρχεται σε 3600m^2 περίπου.

9.2.3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η Κατεύθυνση των γραμμών ροής είναι δυτικά και προς τα νοτιοδυτικά. Ο άξονας ροής είναι επίσης άξονας αποστράγγισης, προς το Β. Ευβοϊκό Κόλπο.

Η μεγαλύτερη υδροφορία εντοπίζεται στα φρέατα κοντά στην περιοχή της ζώνης του άξονα αποστράγγισης.

Ο υδροφόρος ΟΦ1 είναι ακτινωτού τύπου.

Δεν παρατηρείται υδραυλική επικοινωνία μεταξύ υδροφόρου ΟΦ1 και ΟΦ1Β που αναπτύσσεται στην περιοχή Δυο Βουνά.

9.2.3.1. Πηγή Δύο Βουνά (AP526)

Έργο υδρομάστευσης: Το σημείο εμφάνισης ή εκροής της πηγής έχει εκβαθυνθεί σε 4m, και έχει μετατραπεί σε πηγάδι, όταν ο ιδιοκτήτης παρατήρησε ότι σταμάτησε τελείως η εκροή νερού, γι` αυτό σημειώνεται ως πηγάδι στο χάρτη απογραφής των σημείων νερού (Σχ.9.5).
Συντεταγμένες:

N	E	h	X	Y
			Latitude	longitude
38 32.305	23 37.883	**11**	468530	4265589

Τύπος πηγής: Υπερπλήρωσης. Μορφή: Καθορισμένη.
Συνθήκες λειτουργίας: Εποχιακή. Διεύθυνση ροής: ΒΔ
Γενικός υδροφόρος: ΟΦ1. Θέση εμφάνισης: Επαφή
Περατότητα υδροφόρου: Διαρρηγμένο οθιολιθικό.
Υπόβαθρο: Υγιής σχηματισμός της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης.

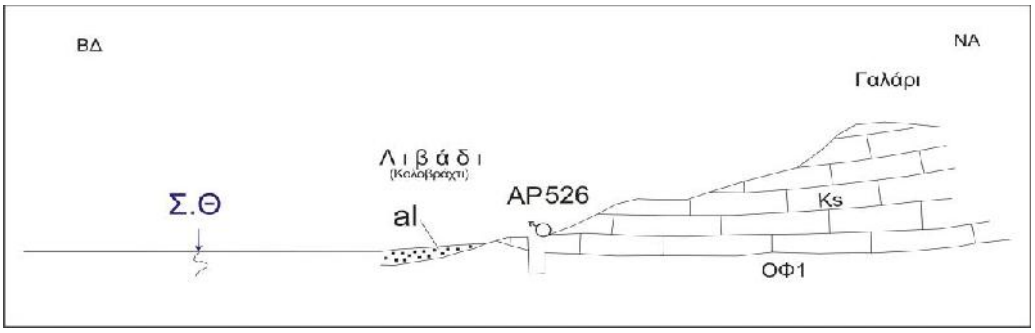

Σχ.9.5: Σκαριφηματική τομή πηγής (AP52) μετατράπηκε σε πηγάδι – περιοχή Δυο Βουνά.
Fig.9.5: Schematic section showing the mechanism running the spring (AP52) and modification to dug well in Duo Vouna area.

9.2.4. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΦΕΜΑΤΑ

Δίαιτα υδροφόρος **ΟΦ1** περιοχής λεκάνης Ν. Αρτάκης:
8400m^2 X 4.50m X 25% = 9450m^3 (1996 - 1997)
8400m^2 X 3.10m X 25% = 6510m^3 (2007 - 2008)
8400m^2 X 2.65m X 25% = 5565m^3 (2008 - 2009)
Δίαιτα υδροφόρος **ΟΦ1Β** περιοχής Δυο Βουνά – Ιμπραημαγά:
3600m^2 X 4.50m X 25% = 4050m^3 (1996 - 1997)
3600m^2 X 3.10m X 25% = 2790m^3 (2007 - 2008)
3600m^2 X 2.65m X 25% = 2385m^3 (2008 - 2009)

9.3. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΦ1, ΟΦ1Β

9.3.1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΝΕΡΟΥ

Πίν.9.2 : Στατιστικά συμπεράσματα των υδροχημικών παραμέτρων της ποιότητας νερού υδροφόρου ΟΦ1 στην λεκάνη της Ν. Αρτάκης σε σύγκριση με το νερό της βροχής.
Tab.9.2: Univariate statistic summary of the hydrochemical parameters obtained from the groundwater of the ophiolitic aquifer ΟΦ1 in comparison with the rain water in Nea Artaki basin.

A/A	Παραμέτροι Μονάδα		Καλοκαίρι 1998			Χειμώνας 1999			Χειμώνας 2009			Νερό Υδροφόρου	Νερό Βροχής
			Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.		
1	Θ	°C	18.0	19.0	20.0	15.5	17.5	19.5	16.0	17.8	19.5	18.1	
2	pH		7.7	7.9	8.1	7.7	8.5	8.4	7.5	7.9	8.2	8.1	5.65
3	Eh	mV							-23	-43	-63	-43	
4	Salinity	dS/m				0.4	1.2	1.9	0.7	1.8	2.8	1.5	
5	EC	μS/cm	1150	1440	1630	770	1870	2970	980	2555	4630	1955	18.8
6	TDS	mg/l	738	1089	1439	566	1318	2070	627	1724	2820	1377	10.8
	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΟΙ												
7	Ca	mg/l	24.1	39.7	55.3	17.6	41.3	64.1	32.0	110.2	188.4	63.7	0.90
8	Mg	mg/l	109.5	150.7	201.9	32.1	129.2	226.2	21.9	115.5	209.0	131.8	0.72
9	Na	mg/l	26.5	53.4	80.2	23.0	166.8	310.5	3.2	17.7	32.1	79.3	0.44
10	K	mg/l	0.4	1.2	2.0	0.01	5.9	11.7	0.03	0.6	1.2	3.0	0.02
11	CO3	mg/l				4.80	8.4	12.0	0.0		0.0	2.8	
12	HCO3	mg/l	546.7	712.0	877.3	223.3	454.5	685.6	175.0	583.0	990.0	449.8	2.50
13	Cl	mg/l	63.8	136.5	209.2	42.6	418.3	794.3	120.0	293.0	465.0	282.6	4.43
14	SO4	mg/l	18.7	31.0	43.2	11.5	84.7	147.9	22.5	53.8	85.0	56.5	2.01
15	NO3	mg/l	117.8	186.0	254.2	11.2	137.7	264.2	41.2	99.1	157.0	140.9	0.82
16	CaCO3*	mg/l	488	696	904	216	644	1072	510	805	1100	715	
	ΙΟΝΤΑ												
17	NO2	mg/l	0.01	0.06	0.11	0.01	0.03	0.04	0.01	0.06	0.11	0.05	0.01
18	NH3	mg/l							0.0	0.07	0.13	0.07	
19	NH4	mg/l	0.01	0.02	0.04	0.01	0.03	0.04	0.0	0.07	0.13	0.04	0.82
20	PO4	mg/l							4.5	5.2	5.8	5.2	2009
* Ολική σκληρότητα				ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ								ΟΦ1	

9.3.2. ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΤΗΤΑ

Το ανώτερο σύνολο ανιόντων / κατιόντων βρίσκεται 70 meq/l (4211mg/L) στο νερό πηγαδιού ΑΡ522 και χαμηλότερο 8 meq/l (566 mg/L) στο πηγάδι ΑΡ90 (Σχ.9).
Ασβέστιο Ca, 17.64 – 188.40 mg/l
Μαγνήσιο Mg, 21.00 – 410.52 mg/l
Νάτριο Na, 4.10 – 920.00 mg/l
Κάλιο K, 0.03 – 46.92 mg/l
Αλκαλικά HCO_3, 223.26 – 979.66 mg/l
Χλώριο Cl, 44.23 – 1929.02 mg/l
Θειϊκά SO_4, 11.53 – 506.24 mg/l
Νιτρικά NO_3, 0.0 – 440.27 mg/l. Νιτρώδη NO_2, 0.012 – 0.112 mg/l. Αμμωνία NH_4, 0.0 – 0.25mg/l. NH_3, 0.0 – 0.27 mg/l.
Φωσφορικά PO_4, 4.51 – 5.82 mg/l.
Θερμοκρασία νερού:15.0 – 20.5 ºC. **pH**: 7.5 – 8.4 και το δυναμικό οξειδοαναγωγής, **Eh** έχει αρνητικές τιμές (μεταξύ -32 και -76).
Ιχνοστοιχεία: Κάδμιο **Cd**, <0.08μg/l. Χρώμιο **Cr (ολικό)**, <0.01μg/l. Χαλκός **Cu**, <0.2 μg/l. Σίδηρος **Fe**, <11.0 μg/l. Μαγγάνιο **Mn**, <1.2 μg/l. Νικέλιο **Ni**, <0.4 μg/l. Μόλυβδος **Pb**, <0.31 μg/l. Ψευδάργυρος **Zn**, <0.8 μg/l
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις νερού
Κατιόντων: Ασβεστονατριούχα.
Ανιόντων: Οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή και χλωριοθειϊκή – οξυανθρακική.
Σκληρότητα Hem: Το νερό του υδροφόρου ΟΦ1, ΟΦ1Β (210 – 1100 mg/L) είναι πολύ σκληρό.

9.3.3. ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων δειγμάτων νερού της πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας παρουσιάζονται σε ραβδοδιαγράμματα (Vertical bar Graph) του συνόλου κατιόντων Ca, Mg, Na, K και σύνολο ανιόντων HCO_3, CO_3, Cl, SO_4 NO_3 σε meq/L (Σχ.9.10).

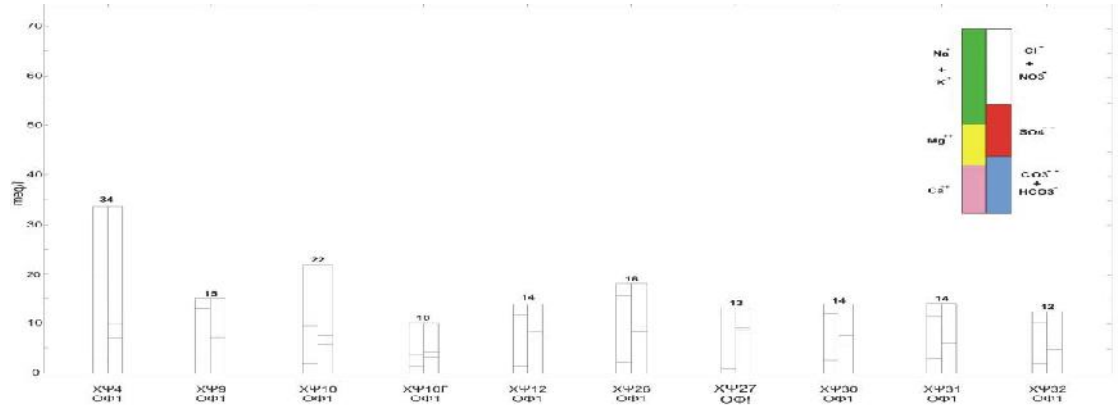
meq/l
Na+ + K+
Mg++
Ca++
Cl- + NO3-
SO4--
CO3-- + HCO3-
34
15
22
10
14
18
13
14
14
12
ХЧ4 ОФ1
ХЧ9 ОФ1
ХЧ10 ОФ1
ХЧ10Г ОФ1
ХЧ12 ОФ1
ХЧ26 ОФ1
ХЧ27 ОФ1
ХЧ30 ОФ1
ХЧ31 ОФ1
ХЧ32 ОФ1

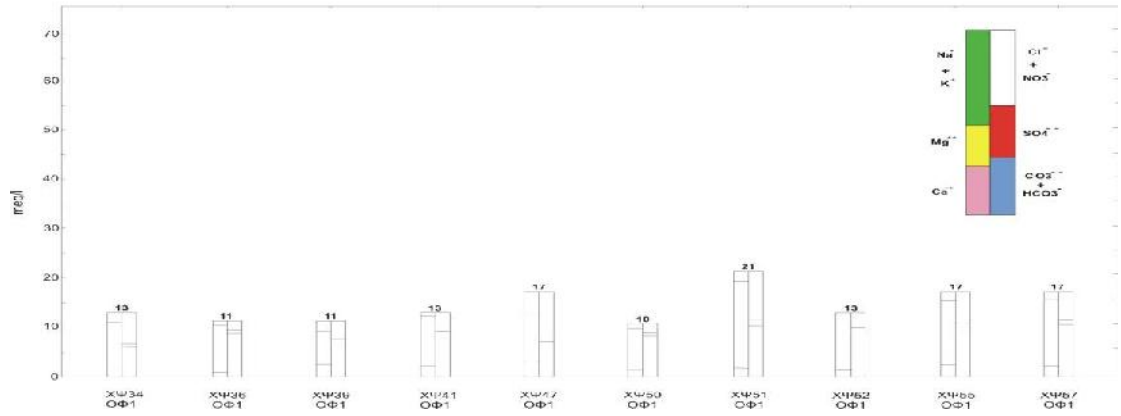
meq/l
Na+ + K+
Mg++
Ca++
Cl- + NO3-
SO4--
CO3-- + HCO3-
13
11
11
13
17
10
21
13
17
17
ХЧ34 ОФ1
ХЧ36 ОФ1
ХЧ39 ОФ1
ХЧ41 ОФ1
ХЧ47 ОФ1
ХЧ50 ОФ1
ХЧ51 ОФ1
ХЧ52 ОФ1
ХЧ55 ОФ1
ХЧ57 ОФ1

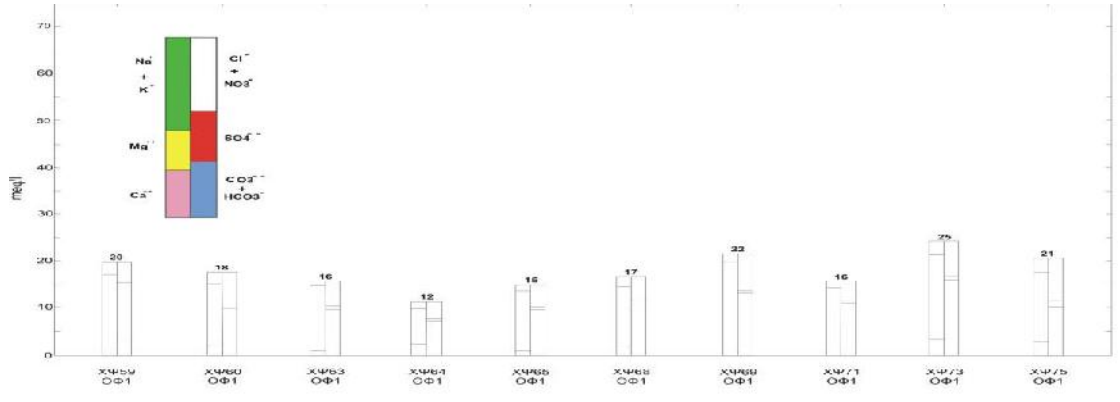
meq/l
Na+ + K+
Mg++
Ca++
Cl- + NO3-
SO4--
CO3-- + HCO3-
20
18
16
12
15
17
22
16
25
21
ХЧ59 ОФ1
ХЧ60 ОФ1
ХЧ63 ОФ1
ХЧ64 ОФ1
ХЧ65 ОФ1
ХЧ68 ОФ1
ХЧ69 ОФ1
ХЧ71 ОФ1
ХЧ73 ОФ1
ХЧ75 ОФ1

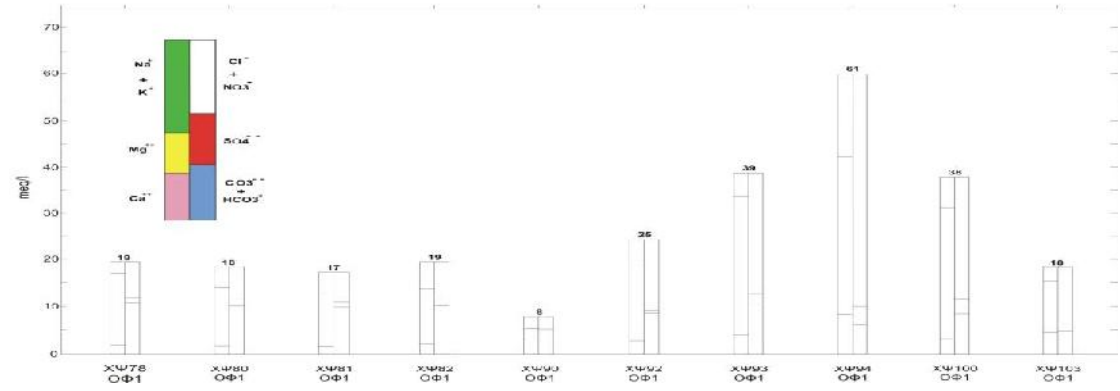
meq/l
Na+ + K+
Mg++
Ca++
Cl- + NO3-
SO4--
CO3-- + HCO3-
19
18
17
19
8
25
39
61
38
18
ХЧ78 ОФ1
ХЧ80 ОФ1
ХЧ81 ОФ1
ХЧ82 ОФ1
ХЧ90 ОФ1
ХЧ92 ОФ1
ХЧ93 ОФ1
ХЧ94 ОФ1
ХЧ100 ОФ1
ХЧ103 ОФ1

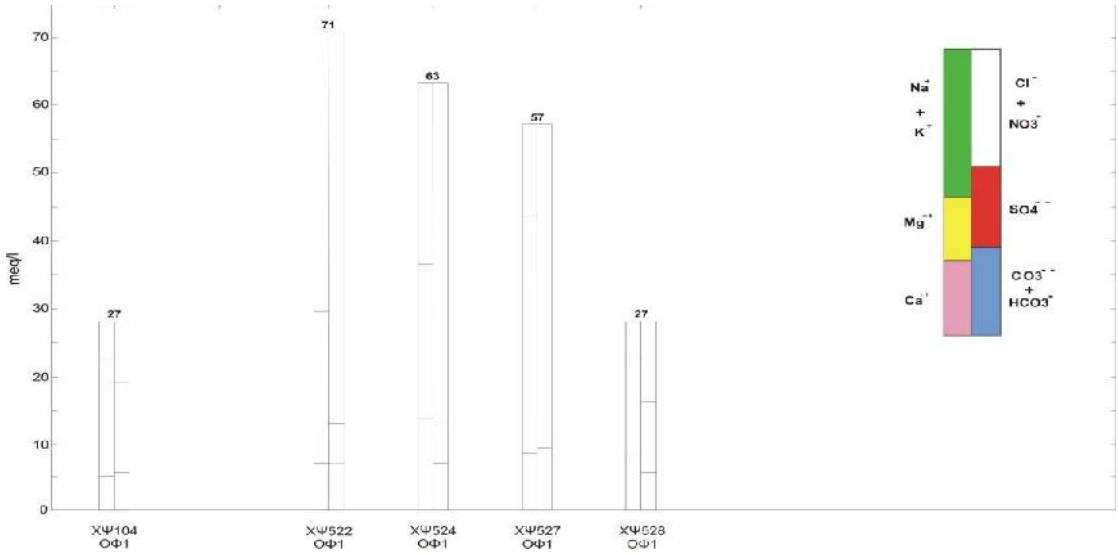

Σχ.9.10: Γραφική παρουσίαση αποτελεσμάτων πρώτης και δεύτερης φάσης ανάλυσης της περιοχής Ν. Αρτάκης σε ραβδοδιαγράμματα.
Fig.9.10: Graphical plotting results (major ions) by bar chart for samples collected during the first and second hydrochemical test from N. Artaki site.

9.3.4. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕ - ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ (ΤΟΜΕΣ) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

9.3.4.1. Ζώνη -1

Η υδρογεωλογική - χημική ζώνη αυτή έχει μήκος ≈1600m, πλάτος ≈586m, και γενική διεύθυνση ΒΔκά – ΝΑκά, περνά από τα φρέατα ΑΡ528, ΑΡ92, ΑΡ27, ΑΡ55, ΑΡ36, ΑΡ64, ΑΡ90, ΑΡ41 (χάρτης απογραφής, Σχ.8.1 – 9.11 – 9.12 και 9.15).

9.3.4.1.1. Αξιολόγηση της Ζώνης : Υδροφόρος ΟΦ1 (10/1998 – 5/1999)

Στην τοποθεσία Βουδούρη βρίσκεται 20% του συνόλου αλάτων **TDS** (800 - 1248mg/l), 50% στην τοποθεσία Περβολάκι (834 – 1189 mg/l) και 30% στις Παλιές Φυτίες (1140 – 1805 mg/l). Η αύξηση της μεταλλικότητας είναι ανάλογη με την διεύθυνση της υπόγειας ροής, όπου κατευθύνεται προς την θάλασσα.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου **Ca** κυμαίνεται στην τοποθεσία Βουδούρη μεταξύ 29 και 47mg/l, στο Περιβολάκι 24 και 41mg/l και στην τοποθεσία Παλιές Φυτίες 58 και 96 mg/l. Το νάτριο **Na**, στην τοποθεσίες Βουδούρη μεταξύ 27 και 96 mg/l, στο Περιβολάκι 23 και 32 mg/l και στην Παλιές Φυτίες 86 και 115 mg/l. Η συγκέντρωσης των ανθρακικών **HCO_3**, στην τοποθεσία Βουδούρη μεταξύ 449 και 604 mg/l, στο Περιβολάκι 554 και 567 mg/l, και στην τοποθεσία Παλιές Φυτίες 360 και 550 mg/l. Οι συγκεντρώσεις του χλωρίου **Cl**, στην τοποθεσία Βουδούρη μεταξύ 48 και 154 mg/l, στο Περιβολάκι 43 – 78 mg/l και στην Παλιές Φυτίες 42 και 239 mg/l. Η συγκέντρωση των θειϊκών **SO_4**, στην τοποθεσία Βουδούρη κυμαίνεται μεταξύ 18 και 62 mg/l, στο Περιβολάκι 13 και 30 mg/l και στην Παλιές Φυτίες 41 και 506 mg/l.

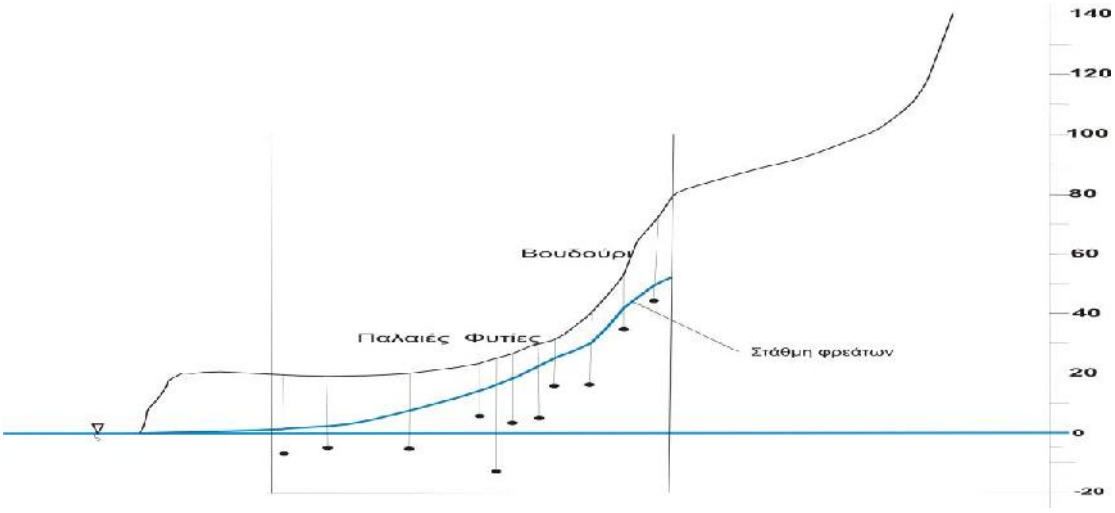

Σχ.9.11: Υδρογεωλογική τομή της υδροχημικής ζώνης -1 και στάθμη νερού στα φρέατα.
Fig. 9.11: Hydrogeological section across the Hydrochemical zone -1 showing the water table.

9.3.4.2 Ζώνη -2

Η υδρογεωλογική / χημική ζώνη αυτή έχει μήκος ≈2290m και πλάτος ≈344m και γενική διεύθυνση ΝΔκά – ΒΑκά όπου περνά από τα φρέατα ΑΡ522, ΑΡ524, ΑΡ94, ΑΡ93, ΑΡ100, ΑΡ104, ΑΡ106 (Χάρτης απογραφής Σχ.8.1 – 9.13 – 9.14 και 9.15).

9.3.4.2.1. Αξιολόγηση της Ζώνης-2: Υδροφόρος ΟΦ1Β (10/1998 – 5/1999):

Στη τοποθεσία Ιμπραημάγα βρίσκεται 80% του συνόλου αλάτων **TDS** (950 – 3557 mg/l) και 20% στη τοποθεσία Δυο Βουνά (928 – 4211 mg/l). Η αύξηση στην μεταλλικότητα είναι ανάλογη με την διεύθυνσης της υπόγειας ροής όπου κατευθύνεται προς την θάλασσα.

Η συγκέντρωση του ασβεστίου **Ca** κυμαίνεται στην τοποθεσία Ιμπραημάγα κυμαίνεται μεταξύ 71 και 180 mg/l και στην Δυο Βουνά 91 και 268 mg/l. Το νάτριο **Na**, στην τοποθεσία Ιμπραημάγα 57 και 414 mg/l και στην Δυο Βουνά 51 και 920 mg/l. Η συγκέντρωσης των ανθρακικών $\mathbf{HCO_3}$, στην Ιμπραημάγα 337 και 671 mg/l και στην Δυο Βουνά 314 και 423 mg/l. Το χλωρίου **Cl**, στην τοποθεσία Ιμπραημάγα 481 και 1631mg/l. Η συγκέντρωση των θειϊκών $\mathbf{SO_4}$, στην τοποθεσία Ιμπταημάγα 76 και 187 mg/l και στην Δυο Βουνά μεταξύ 98 και 329 mg/l.

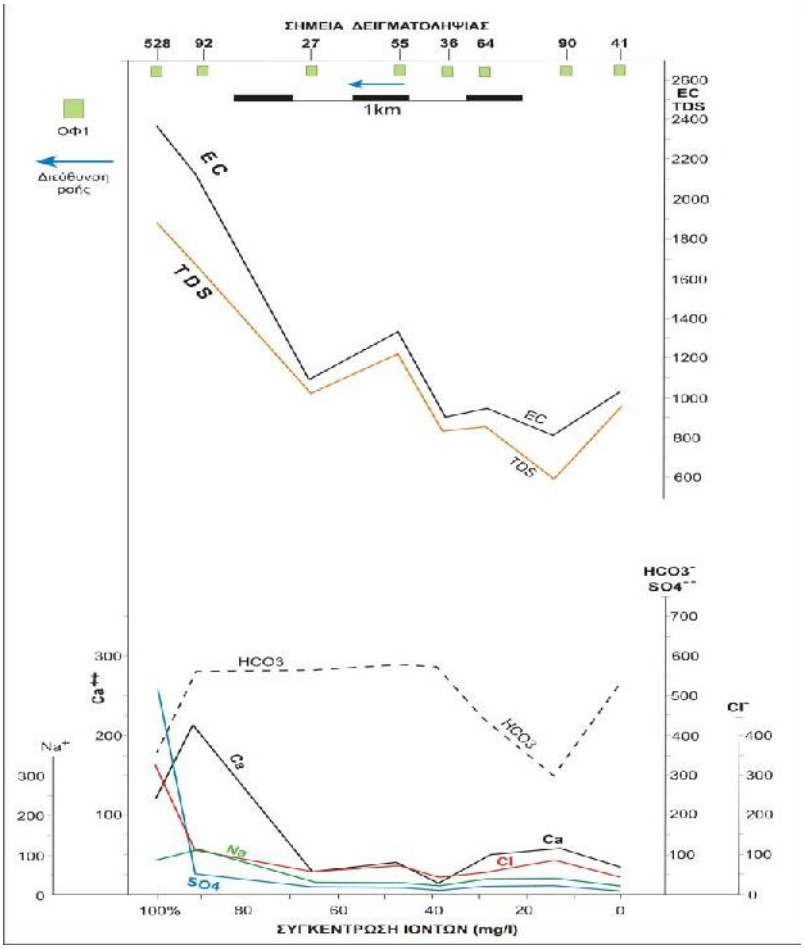

*Σχ.9.12 Υδροχημική τομή – **1**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig. 9.12: Hydrochemical section -**1**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4. Presenting results first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).*

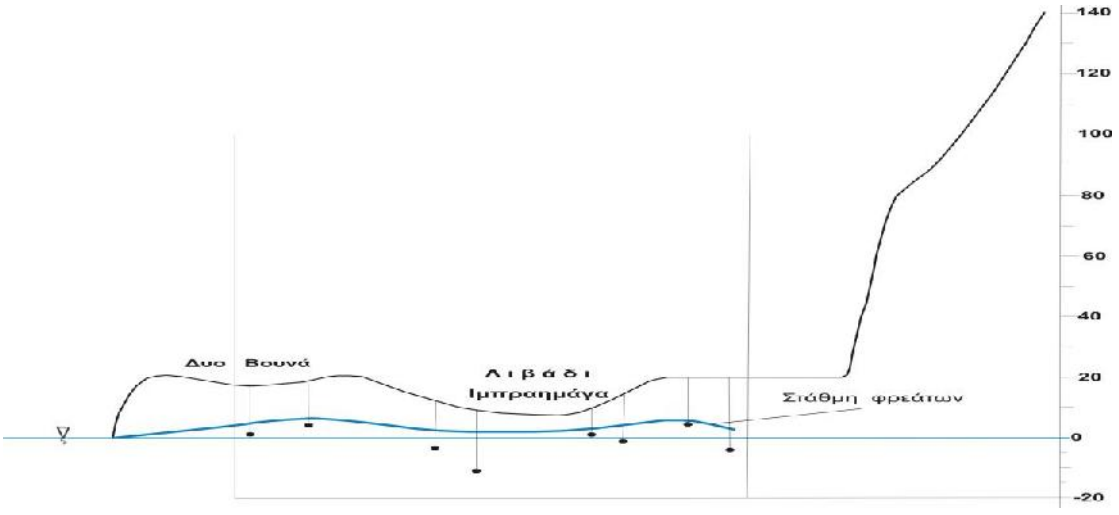

Σχ.9.13:Υδρογεωλογική τομή της υδροχημικής ζώνης -2, και στάθμη νερού στα φρέατα
Fig.9.13: Hydrogeological section oacross the hydrochemical zone -2, showing the water tables of wells.

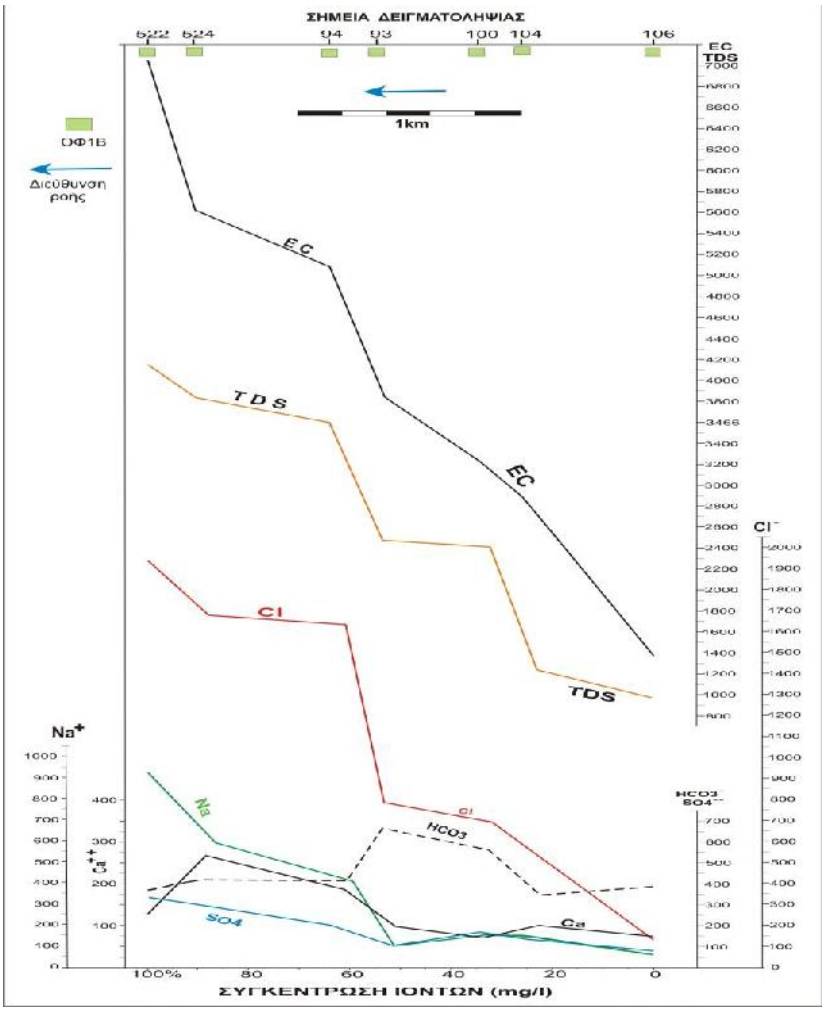

*Σχ.9.14: Υδροχημική τομή – **2**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig. 9.14: Hydrochemical σεψτιον -**2**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4. Presenting results of first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).*

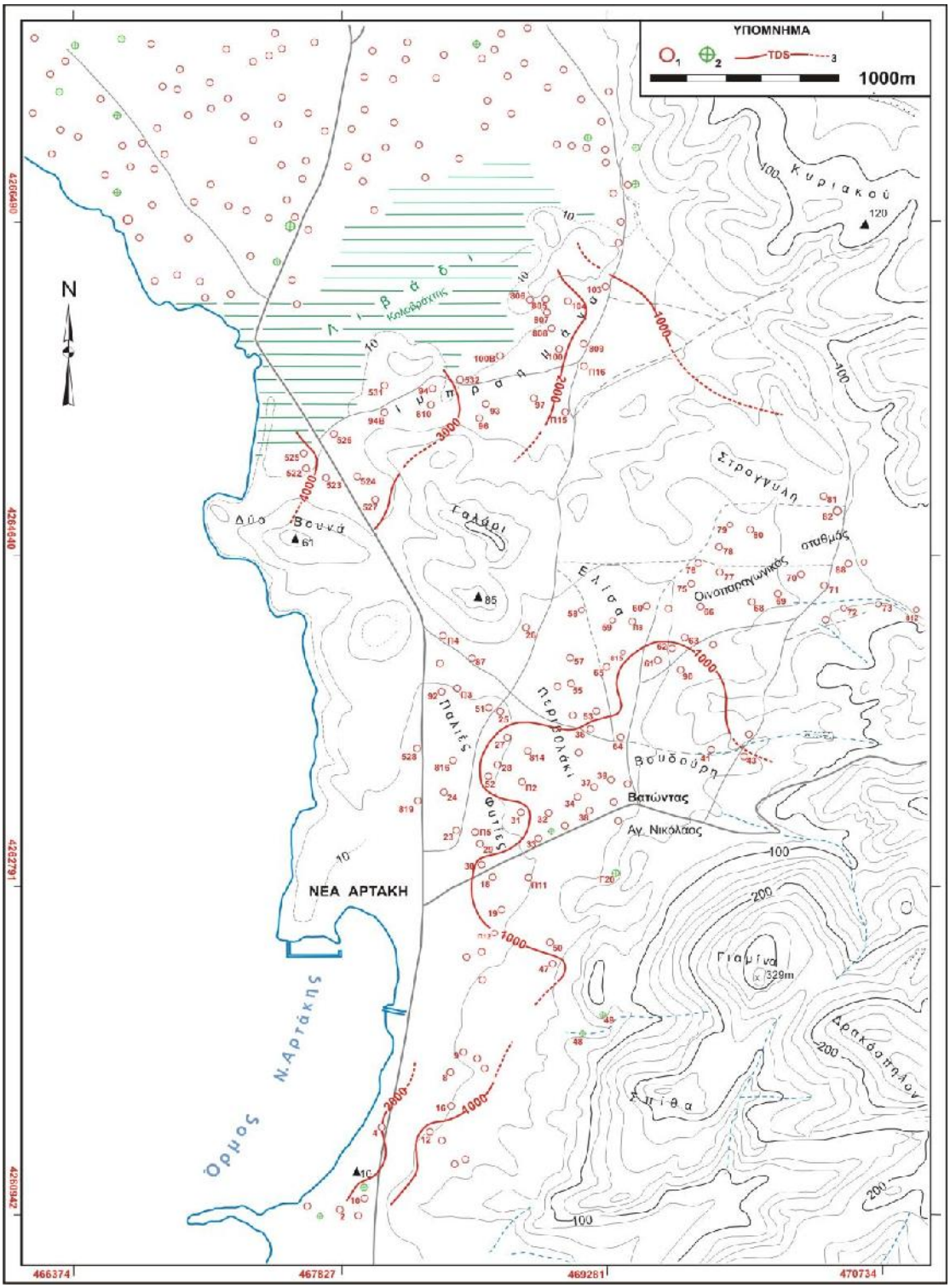

*Σχ.9.15: Υδροχημικός χάρτης κατανομής του συνόλου Διαλυμένων Στερεών **TDS** σε ppm.*
1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3, καμπύλη ισοαλάτων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
*Fig.9.15: Hydrochemical map distribution of Total Dissolved Solids concentration **TDS** in ppm. From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999). 1, Sample well. 2, Sample borehole. 3, Line of equal dissolved solids.*

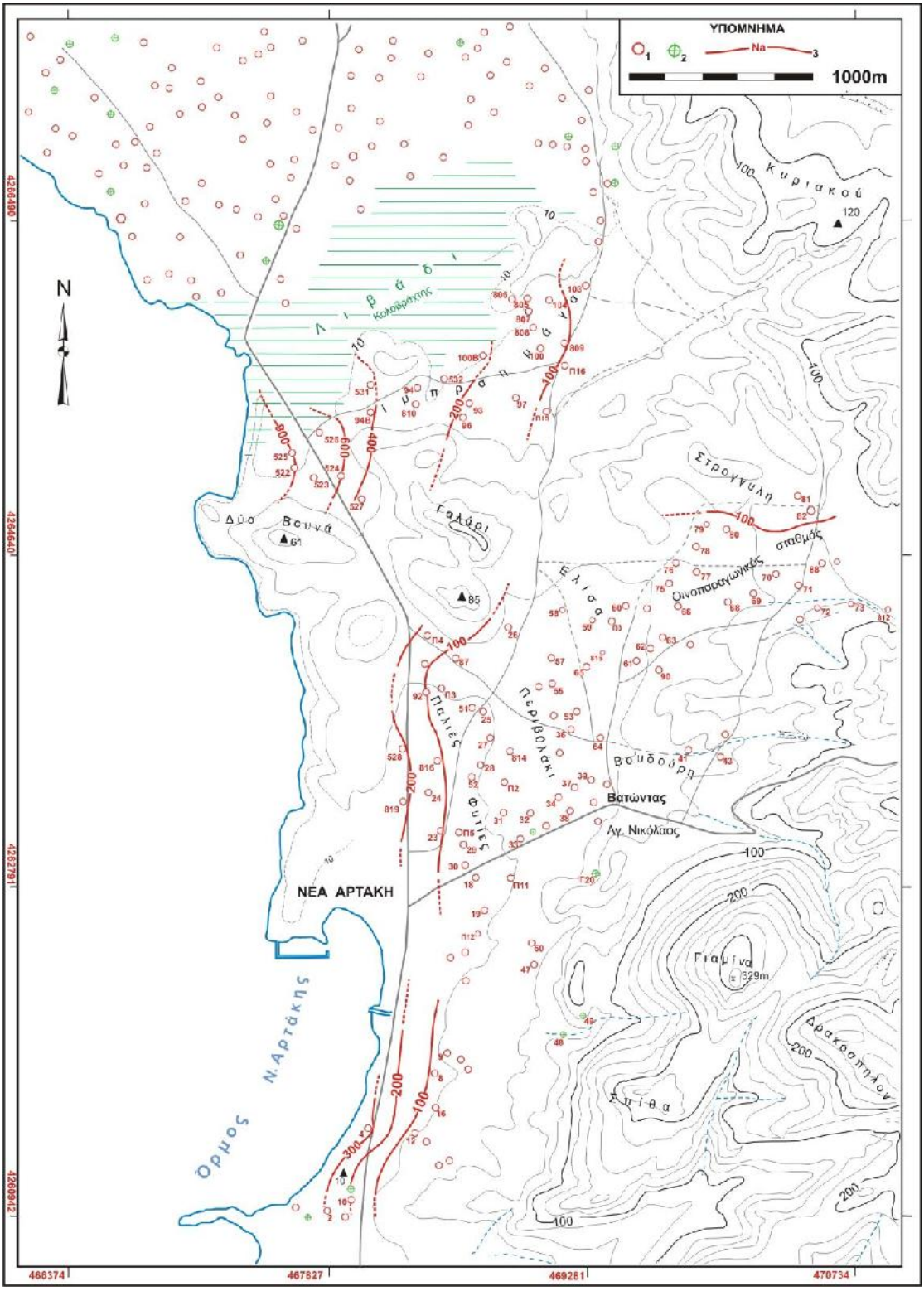

*Σχ.9.16: Υδροχημικός χάρτης κατανομή του νατρίου **Na** σε ppm. 1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3, καμπύλη ισονατρίου. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).*
Fig.9.16: Hydrochemical map distribution of Sodium concentration Na in ppm. From the results of first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).1, Sample well. 2, Sample borehole. 3, Line of equal sodium.

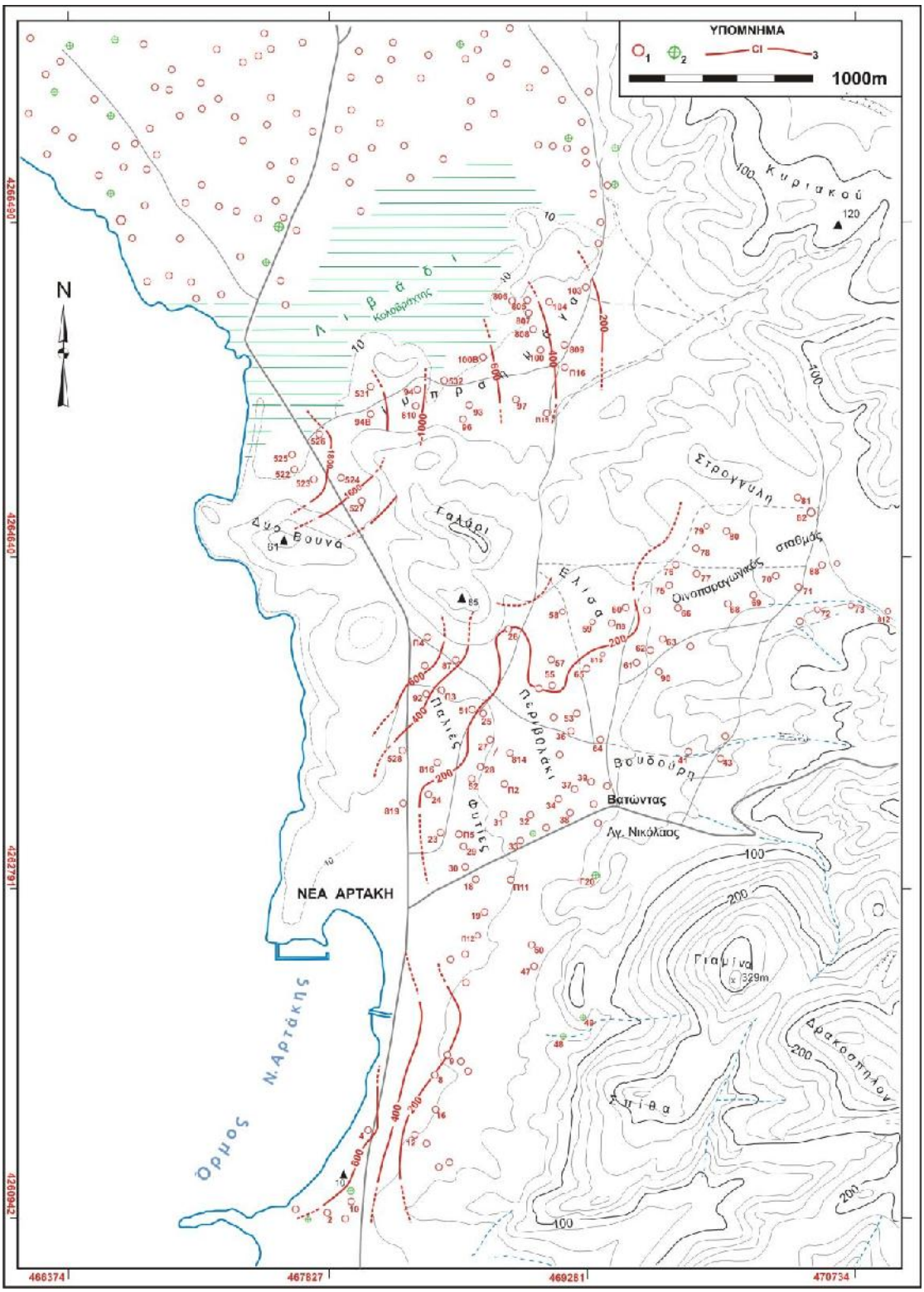

*Σχ.9.17: Υδροχημικός χάρτης κατανομής του **Cl** σε ppm. 1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3, καμπύλη ισοχλωρίων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).*
Fig.9.17: Hydrochemical map distribution of Chloride concentration Cl in ppm. From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999). 1, Sample Well. 2, Sample borehole. 3, line of equal chloride.

9.3.5. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΔΙΑΛΥΜΕΝΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ (TDS) ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Στο βόρειο τμήμα (Ιμπραημαγά, ΟΦ1Β) το σύνολο διαλυμένων αλάτων TDS αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη <1000 mg/l) προς την θάλασσα (καμπύλη >4000mg/l) στην τοποθεσία Δυο Βουνά. Το νερό είναι γλυκό, μέτρια γλυκό, μέτρια αλμυρό και αλμυρό (Ταξινόμηση ανά 1000mg/l).
Στο νότιο τμήμα (Αρτάκη – Βατώντας, ΟΦ1) το TDS αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη (καμπύλη <1000 mg/l) προς την θάλασσα (καμπύλη >2000mg/l). Το νερό είναι μέτρια γλυκό (Ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Η αύξηση της μεταλλικότητας μεταβάλλεται ανάλογα με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού προς την θάλασσα (Σχ.9.15).

9.3.6. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΝΑΤΡΙΟΥ (Na) ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Στο βόρειο τμήμα (περιοχή Ιμπραημάγα, ΟΦ1Β) η συγκέντρωση του νατρίου Na, αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη <100mg/l) προς την θάλασσα (καμπύλη >900mg/l), δηλαδή στην τοποθεσία Δυο Βουνά.
Στο νότιο τμήμα (Αρτάκη – Βατώντας, ΟΦ1) το Na αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη (καμπύλη <100 mg/l) προς την θάλασσα (καμπύλη >300mg/l).
Η αύξηση της συγκέντρωσης νατρίου στο υδροφόρο μεταβάλλεται ανάλογα με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού προς την θάλασσα (Σχ.9.16).

9.3.7. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΧΛΩΡΙΟΥ (Cl) ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Στο βόρειο τμήμα (περιοχή Ιμπραημάγα) η συγκέντρωση του χλωρίου Cl, αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη <200mg/l) προς την θαλάσσια περιοχή (καμπύλη >1800 mg/l) ήτοι τοποθεσία Δυο Βουνά.
Στο νότιο τμήμα (Αρτάκη – Βατώντας) το Cl αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη <200 mg/l) προς την θαλάσσια περιοχή (καμπύλη >600 mg/l).
Η αύξηση της συγκέντρωσης χλωρίου στο υδροφόρο μεταβάλλεται ανάλογα με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού προς την θάλασσα (Σχ.9.17).

9.3.8. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΠΡΟΣΡΟΦΗΣΗΣ ΝΑΤΡΙΟΥ (SAR_{δ}) ΚΑΙ ΑΛΓΕΒΡΙΚΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΛΗ* - ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Πίν.9.3: Τιμές συντελεστή (SAR_{δ}) και αλγεβρικό άθροισμα των όρων στη αγκύλη. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab. 9.3: Values of Adjusted (SAR_{δ}) and the total between two bracket. From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

A/A	Δείγματος δείγματος	Αγκύλη*	SAR_{δ}	A/A	Κωδικός δείγματος	Αγκύλη*	SAR_{δ}
1	AP4	2.9	12.1	2	AP9	2.8	2.2
3	AP10	2.5	13.8	4	AP10Γ	1.9	8.0
5	AP12	2.8	2.7	6	AP26	3.9	2.7
7	AP27	2.9	2.6	8	AP30	2.6	2.1
9	AP31	2.6	2.6	10	AP32	2.6	2.1
11	AP34	2.7	1.2	12	AP36	2.8	1.2
13	AP39	2.7	1.9	14	AP41	2.9	1.4
15	AP47	2.8	4.0	16	AP50	2.3	1.1
17	AP51	3.0	2.8	18	AP52	2.8	1.5
19	AP55	3.0	1.7	20	AP57	3.0	5.0
21	AP59	3.1	2.7	22	AP60	3.0	2.7
23	AP63	3.0	1.3	24	AP64	2.7	2.7
25	AP65	2.9	1.3	26	AP68	3.0	2.0
27	AP69	3.2	2.3	28	AP71	2.9	1.4
29	AP73	3.3	3.0	30	AP75	3.0	2.8
31	AP78	3.3	3.0	32	AP80	2.9	4.6
33	AP81	2.9	5.2	34	AP82	2.9	5.2
35	AP90	2.3	2.7	36	AP92	3.0	6.5

37	AP93	2.9	3.2	38	AP94	2.7	10.5
39	AP100	3.0	4.6	40	AP103	2.7	2.1
41	AP104	2.7	4.6	42	AP106	2.6	2.7
43	AP522	2.7	27.2	44	AP524	2.7	16.7
45	AP527	2.6	7.7	46	AP 528	2.5	2.8

Η τιμή του αλγεβρικού όρου των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο βόρειο τμήμα (Ιμπραημάγα) είναι μεταξύ 2.6 – 3.0 με αποτέλεσμα να αποτίθεται στα έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή SAR_{δ} είναι 2.1 – 27.2
Η τιμή του αλγεβρικού όρου των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νότιο τμήμα (Αρτάκη – Βατώντας) είναι μεταξύ 1.9 – 3.9 με αποτέλεσμα να αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή SAR_{δ} είναι 1.1 – 13.8 (Πίν.9.3 και Σχ.9.18).

9.3.9. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Revelle (R) ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Πίν.9.4: Τιμές του Συντελεστή Revelle (R). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab. 9.4: Values of sea water intrusion Revelle (R). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

A/A	Κωδικός δείγματος	R	A/A	Κωδικός δείγματος	R
1	AP4	3.1	2	APΨ9	0.8
3	AP10	2.4	4	AP10Γ	1.5
5	AP12	0.6	6	AP26	0.6
7	AP27	0.2	8	AP30	0.4
9	AP31	0.6	10	AP32	0.7
11	AP34	0.3	12	AP36	0.1
13	AP39	0.3	14	AP41	0.2
15	AP47	0.8	16	AP50	0.2
17	AP51	0.6	18	AP52	0.2
19	AP55	0.2	20	AP57	0.4
21	AP59	0.7	22	AP60	0.5
23	AP63	0.2	24	AP64	0.2
25	AP65	0.2	26	AP68	0.3
27	AP69	0.3	28	AP71	0.2
29	AP73	0.3	30	AP75	0.5
31	AP78	0.4	32	AP80	0.4
33	AP81	0.3	34	AP82	0.3
35	AP90	0.5	36	AP92	1.3
37	AP93	1.9	38	AP94	6.9
39	AP100	2.2	40	AP103	1.1
41	AP104	2.5	42	AP106	0.6
43	AP522	8.9	44	AP524	6.8
45	AP527	7.5	46	AP528	1.2

Η τιμή του συντελεστή R, στο βόρειο τμήμα (Ιμπραημάγα) είναι μεταξύ 0.6 – 8.9 και μειώνεται σταδιακά από την κατάντη περιοχή προς την ενδοχώρα (σοβαρά ρυπασμένο → μέτρια ρυπασμένο → ελαφρά ρυπασμένο → υπόγειο νερό χωρίς θαλάσσια ρύπανση).
Η τιμή του συντελεστή R, στο νότιο τμήμα (Αρτάκη – Βατώντας) είναι μεταξύ 0.1 – 3.1 και μειώνεται σταδιακά από την κατάντη περιοχή προς την ενδοχώρα (μέτρια ρυπασμένο → ελαφρά ρυπασμένο → υπόγειο νερό χωρίς θαλάσσια ρύπανση).
(Πίν:9.4 και Σχ:9.19)

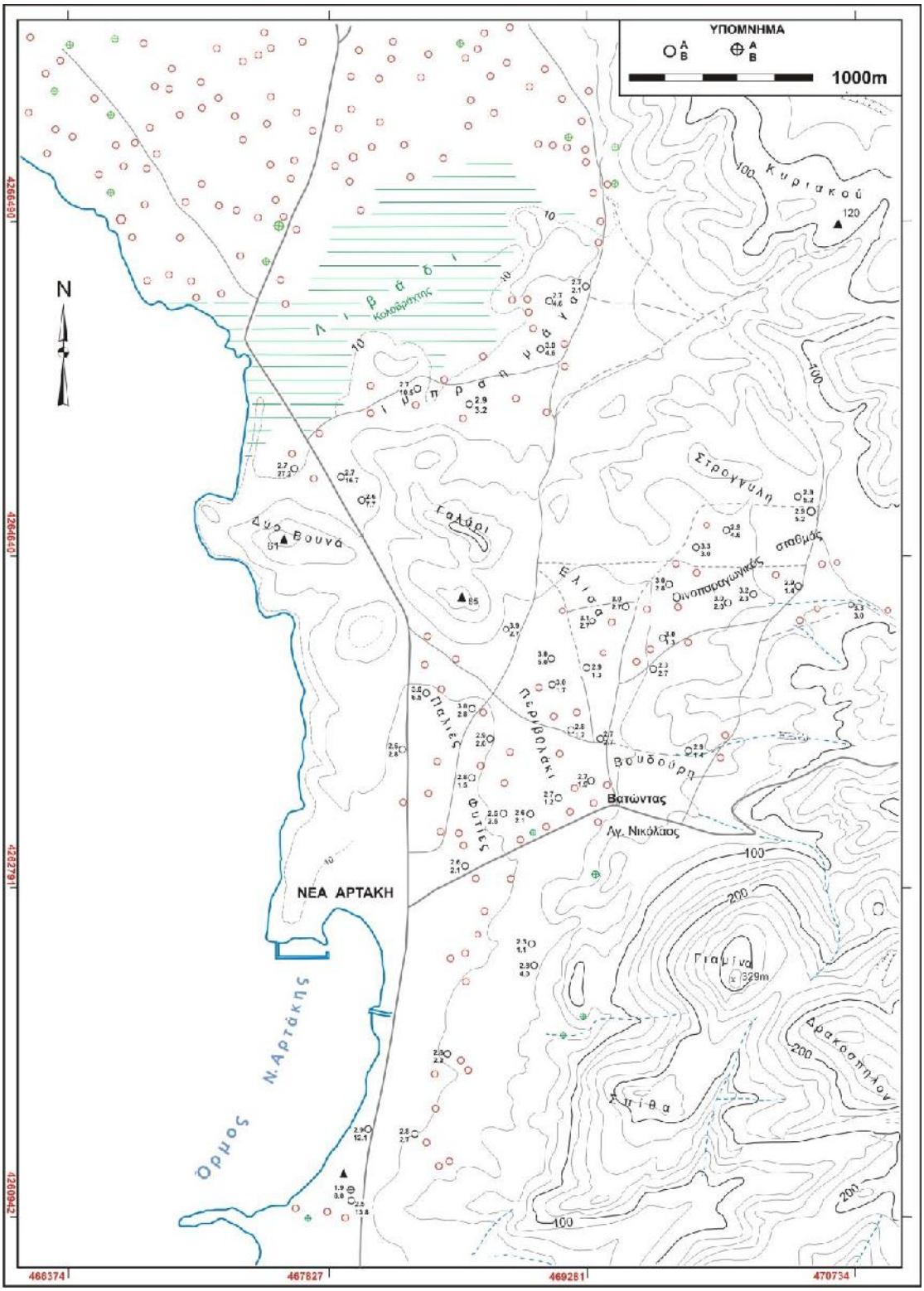

*Σχ.9.18: Υδροχημικός χάρτης κατανομής του συντελεστή προσρόφησης νατρίου (**SAR$_δ$**). Α, αλγεβρικό άθροισμα των όρων στην αγκύλη. Β, διορθωμένος συντελεστής **SAR$_δ$**.).*
Από αποτέλεσμα της πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
*Fig.9.18: Hydrochemical map distribution of Adjusted Adsorption Sodium Ratio (**SAR$_δ$**). A, Total value between two bracket. 2, Adjusted adsorption ratio value. Results from the first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).*

9.3.10. ΙΟΝΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (Mandel – Shiftan) ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Πίν.9.5: Περιοχή Ν. Αρτάκη. Ιοντικές σχέσεις του Mandel – Shiftan. Από αποτέλεσμα της πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab.9.5: A. Artaki site. Ionic ratios of Mandel – Shiftan. From results of first and second hydrochemical analyses (10/10/1998 – 5/5/1999).

A/A	Κωδικός δείγματος	(Ca+Mg) / (K+Na)	Na / K	HCO_3 / Cl	SO_4 / Cl
1	AP4	1.5	132	**0.3**	0.1
2	AP9	6.4	**50**	1.3	0.1
3	AP10	**0.8**	4	**0.4**	0.1
4	AP10Γ	**0.7**	75	**0.7**	0.2
5	AP12	5.1	78	1.8	0.1
6	AP26	6.0	**65**	1.7	0.2
7	AP27	9	**70**	5.2	0.2
8	AP30	6	8	2.4	0.2
9	AP31	4	8	2.4	0.2
10	AP32	5	7	1.5	0.2
11	AP34	6	10	2.9	0.3
12	AP36	10	33	7.7	0.2
13	AP39	6	10	2.9	0.3
14	AP41	10	**59**	6.4	0.3
15	AP47	3.5	**54**	1.3	0.1
16	AP50	9	33	6.5	0.2
17	AP51	6	**70**	1.7	0.2
18	AP52	9	130	4.1	0.2
19	AP55	9	80	4.2	0.3
20	AP57	7	80	1.5	0.2
21	AP59	7	80	1.5	0.2
22	AP60	6	250	2.1	0.2
23	AP63	12	**20**	5.1	0.3
24	AP64	7	75	4.3	0.3
25	AP65	12	**60**	5.6	0.3
26	AP68	8	45	3.7	0.1
27	AP69	8	**58**	3.3	0.1
28	AP71	11	135	6.6	0.1
29	AP73	7	12	3.0	0.1
30	AP75	6	145	1.9	0.2
31	AP78	8	73	2.3	0.1
32	AP80	3	210	2.3	0.3
33	AP81	3	225	3.1	0.3
34	AP82	3	240	3.1	0.1
35	AP90	3	33	2.0	0.2
36	AP92	4	42	**0.8**	0.1
37	AP93	7	29	**0.5**	0.1
38	AP94	10	**60**	**0.1**	0.1
39	AP100	5	325	**0.5**	0.2
40	AP103	7	14	**0.9**	0.4
41	AP104	4	28	**0.4**	0.2
42	AP106	4	35	1.7	0.3
43	AP522	**0.7**	33	**0.1**	0.1
44	AP524	1.4	**53**	**0.2**	0.1
45	AP527	3	**68**	**0.1**	0.1
46	AP528	6	**47**	**0.9**	0.6

Νερό Βροχής		**0.15**		

9.3.10.1. Αναγνώριση προέλευση νερού υδροφόρου ΟΦ1 (Πίν.5)

9.3.10.1.1. (Ca + Mg) / (K + Na)

Τιμές μικρότερες της μονάδας (0.7 και 0.8) που χαρακτηρίζουν το νερό της κατάντης περιοχής, σημειώθηκαν στο φρέαρ AP522, στο βόρειο τμήμα στα φρέατα AP10 και AP10Γ στο νότιο τμήμα (Πίν.9.5).

9.3.10.1.2. Na / K

Τιμή ≡ 47 στο θαλασσινό νερό σημειώθηκε μόνο στο φρέαρ AP528 στο βόρειο τμήμα της περιοχής (Πίν.9.5).

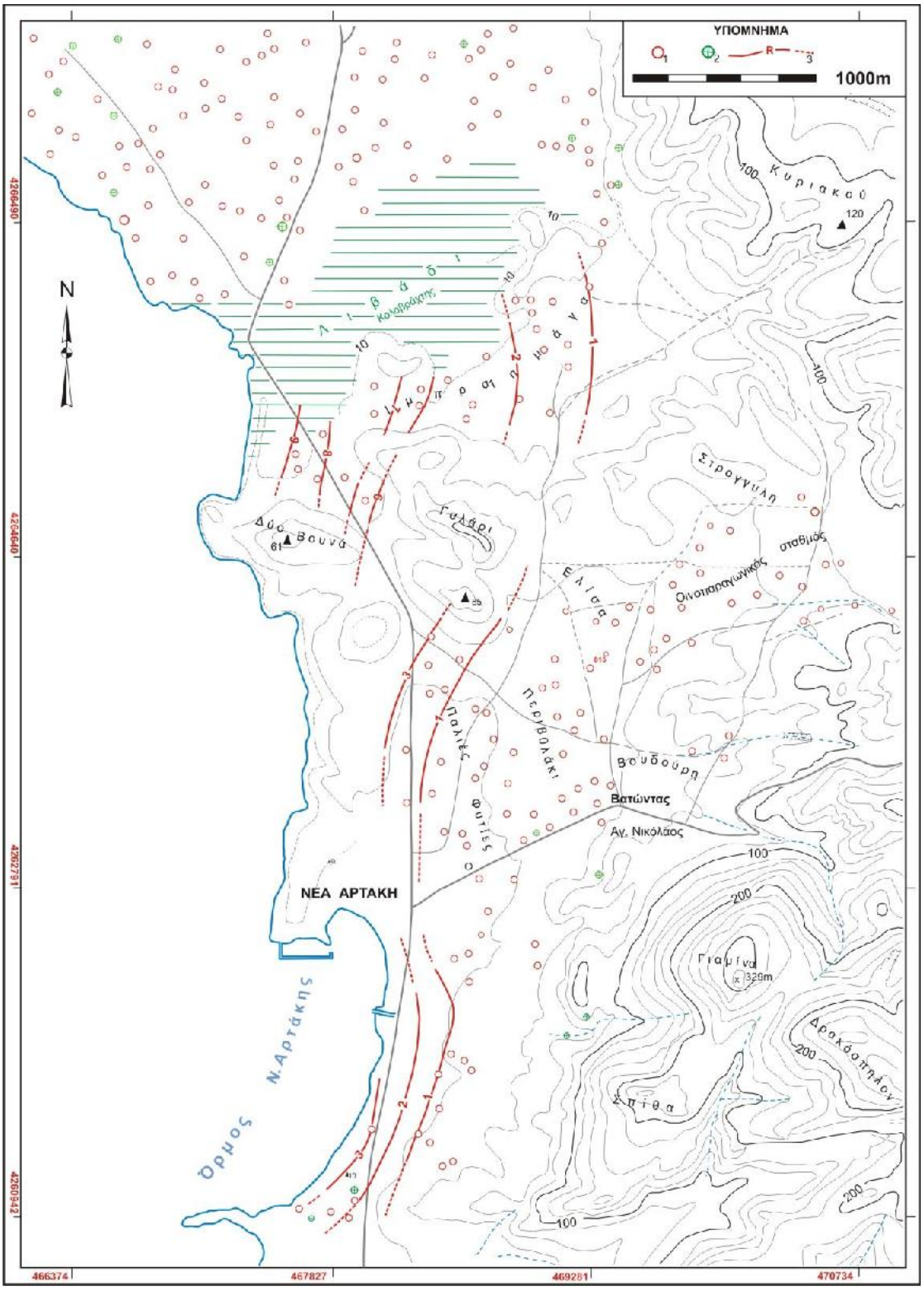

*Σχ.9.19: Υδροχημικός χάρτης διείσδυσης του θαλασσινού νερού, προτεινόμενο όριο Καλλέργης, (Συντελεστής **Revelle**). 1, πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, καμπύλη ίσων τιμών **R**.*
Από αποτέλεσματα της πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.9.19: Hydrochemical map of sea water intrusion, intended by Kallergis limit (Revelle ratio). 1, Well of sample. 2, Borehole of sample. 3, line of equal value R. The results of the first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999)

Τιμή = 15 – 25 που χαρακτηρίζει την περιοχή εμπλουτισμού υδροφόρων βρίσκεται στο φρέαρ ΑΡ63 στην τοποθεσία Οινοπαραγωγικός Σταθμός – Βατώντα στο νότιο τμήμα (Αρτάκη – Βατώντας) (Πίν.9.5).

Τιμές (50 – 70) που χαρακτηρίζουν νερό κατάντη περιοχής σημειώθηκαν στα φρέατα ΑΡ94, ΑΡ524 και ΑΡ527 στη τοποθεσία Δυο Βουνά στο βόρειο τμήμα. Στο νότιο τμήμα, σημειώθηκαν στα φρέατα ΑΡ9, ΑΡ26, ΑΡ27, ΑΡ51, ΑΡ65, ΑΡ69, ΑΡ94, ΑΡ524, ΑΡ527 όμως δεν βρίσκονται στην περιοχή του κατάντη υδροφόρου (Πίν.9.5).

Η τιμή της σχέσης (Na / K) στο βόρειο τμήμα περιοχή (Ιμπραημάγα) είναι 14 – 325, και στο νότιο τμήμα περιοχή (Αρτάκη) είναι 4 – 250, όμως στο νερό βροχής της περιοχής είναι 0.15 (Πίν.9.5).

9.3.10.1.3. HCO_3 / Cl

Οι τιμές της σχέσης αυτής που είναι μικρότρες της μονάδας οι οποίες σημειώθηκαν στα φρέατα ΑΡ92, ΑΡ93, ΑΡ94, ΑΡ100, ΑΡ103, ΑΡ104, ΑΡ524 και ΑΡ527 στην βόρεια περιοχή (Ιπμραημάγα) και στην νότια περιοχή (Αρτάκη) σημειώθηκαν στα φρέατα ΑΡ4, ΑΡ10 ΑΡ10Γ και ΑΡ528. Χαρακτηρίζουν το νερό της κατάντη περιοχής όταν η συγκέντρωση του χλωρίου αυξάνει προς την θαλάσσια περιοχή (Πίν.9.5).

9.3.10.1.4. SO_4 / Cl

Όλες οι τιμές που σημειώθηκαν στο βόρειο και στο νότιο τμήμα είναι μικρότερες της μονάδας έδειξαν ότι, το χλώριο είναι το επικρατέστερο ανιόν που χαρακτηρίζει την κατάντη περιοχή του υδροφόρου και μειώνεται σταδιακά προς την ανάντη περιοχή (Πίν.9.5).

9.3.11. ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Η σύνθεση του νερού στο βόρειο τμήμα είναι ασβεστονατριούχο, χλωριοθειϊκό – οξυναθρακικό, όμως στο φρέαρ ΑΡ522 της τοποθεσίας Δυο Βουνά είναι νατριοασβεστούχο, χλωριοθειϊκό. Στο νότιο τμήμα όλα τα νερά είναι ασβεστονατριούχα, οξυανθρακικά – χλωριοθειϊκά, όμως στα φρέατα που βρίσκονται κοντά στη θαλάσσιας (ΑΡ4, ΑΡ10 και ΑΡ10Γ) αλλάζουν κατηγορία σε νατριοασβεστούχα, χλωριοθειίκά – οξυανθρακικά (Παράρτημα Ι - Πίν.00).

9.3.12. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΘΕΙΙΚΗΣ ΡΙΖΑΣ (SO_4) ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Στο βόρειο τμήμα περιοχή (Ιμπραημάγα) η συγκέντρωση της θειϊκής ρίζας SO_4, αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη <100 mg/l) προς την θάλασσα περιοχή (καμπύλη >300 mg/l) δηλαδή τοποθεσία Δυο Βουνά.
Στο νότιο τμήμα (Αρτάκη – Βατώντας) η θειϊκή SO_4 αυξάνει με γρήγορο ρυθμό από την ενδοχώρα (καμπύλη (καμπύλη <100 mg/l) προς την θάλασσα (καμπύλη >500 mg/l).
Η αύξηση της συγκέντρωσης θειϊκής ρίζας στον υδροφόρο, είναι επίσης ανάλογη με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού, προς την θάλασσα (Σχ.9.20).

9.3.13. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΑΚΙΚΗΣ ΡΙΖΑΣ (HCO_3) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Στο βόρειο τμήμα περιοχή (Δυο βουνά) η συγκέντρωση της ανθρακικής ρίζας HCO_3, αυξάνει σταδιακά από την κατάντη περιοχή (καμπύλη <200 mg/l) προς την ανάντη περιοχή (καμπύλη >600 mg/l) ήτοι τοποθεσία Ιμπραημάγα – Γαλάρι (Σχ.9.21).

Στο νότιο τμήμα της περιοχής (Αρτάκη – Βατώντας) η ανθρακικής ρίζας HCO_3 αυξάνει σταδιακά από την θαλάσσια περιοχή (καμπύλη (καμπύλη <200 mg/l) προς την ενδοχώρα, Οινοπαραγωγικός Σταθμός (καμπύλη >900 mg/l).

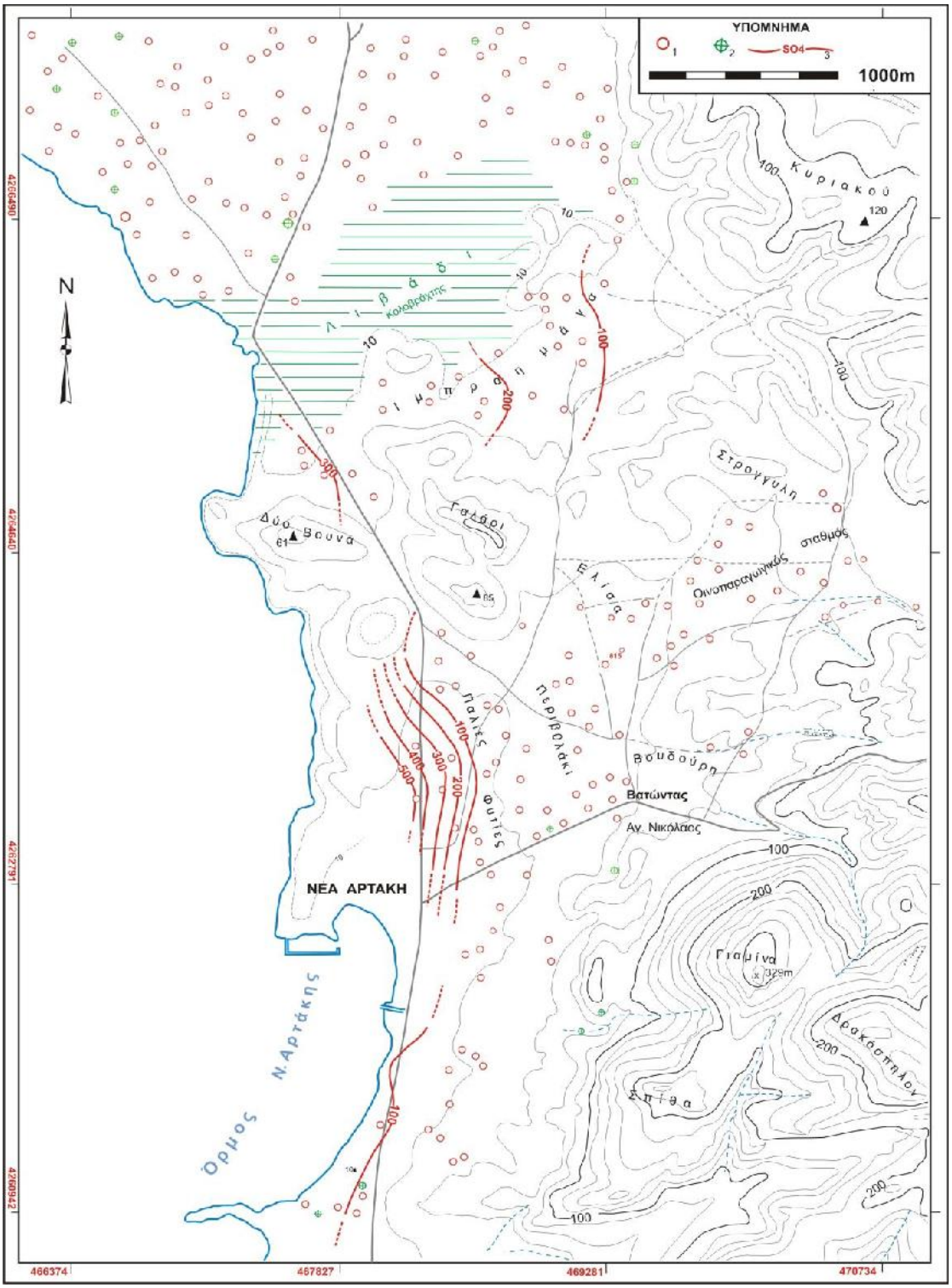

Σχ.9.20:Περιοχή Ν. Αρτάκης. Υδροχημικός χάρτης κατανομής της Θειικής ρίζας σε ppm.1, Πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, καμπύλη ισοθειιούχων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).

Fig. 9.20: N. Artaki area. Hydrochemical map distribution of sulfate concentration in ppm. 1, Well of sampling. 1, well. 2, borehole. 3, Line of equal sulfate value. From results first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

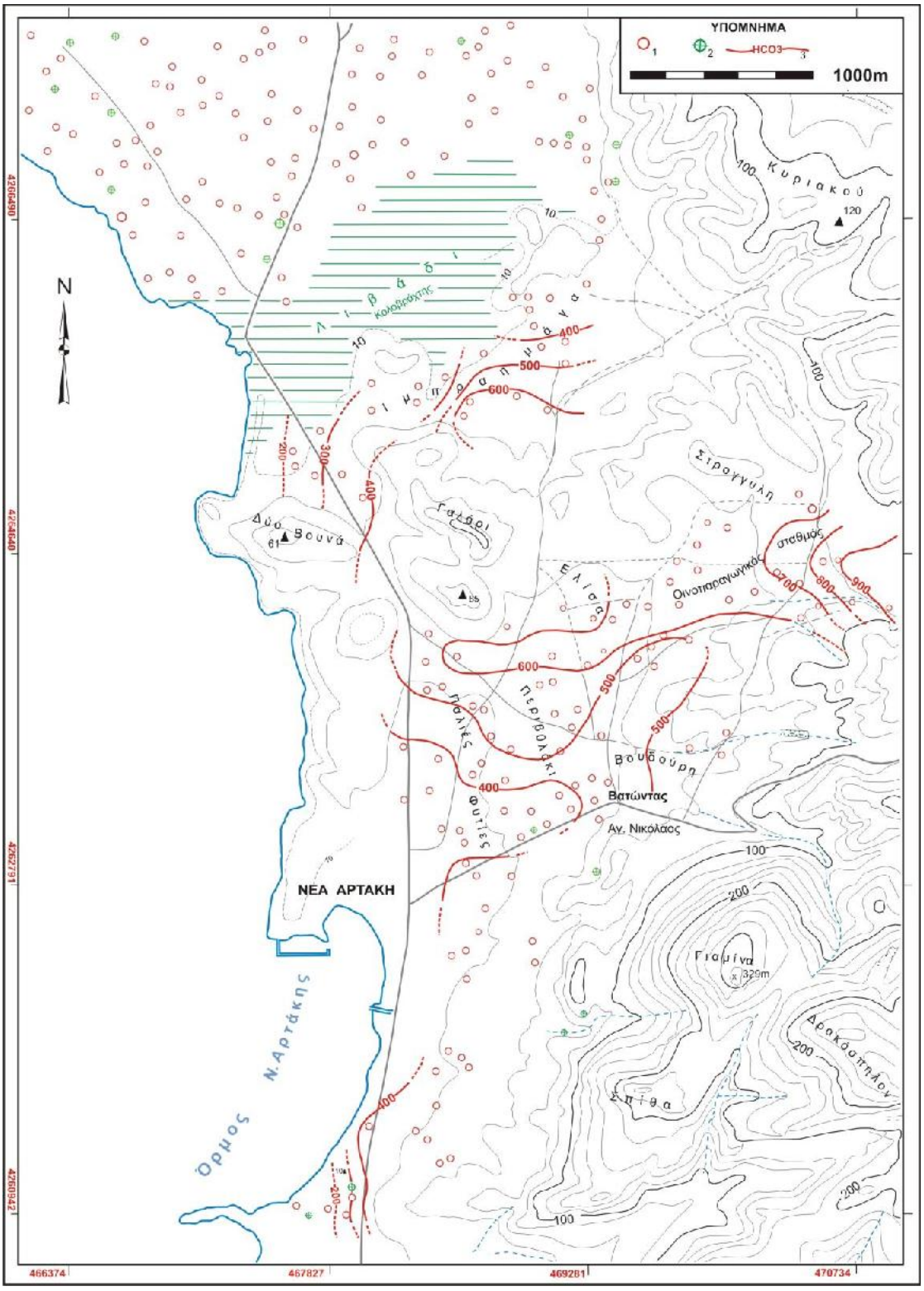

Σχ.9.21: Περιοχή Ν. Αρτάκης. Υδροχημικός χάρτης κατανομής της ανθρακικήςς ρίζας σε ppm.1, Πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, καμπύλη ισοανθρακιών. Από αποτέλεσμα της πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).

Fig.9.21: N. Artaki area. Hydrochemical map distribution of carbonate ion concentration in ppm. 1, Well. 2, Borehole. 3, line of equal carbonic value. From results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

9.3.14. ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Το υπόγειο νερό του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ1 στην περιοχή της λεκάνης Ν. Αρτάκης χαρακτηρίζεται από τα αποτελέσματα της ολικής σκληρότητας (216 - 1100 $CaCO_3$ mg/l) ως *πολύ σκληρό* νερό.

Περίοδος Υδροφόρος ΟΦ1	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
10 – 21/ 10/1998	488 - 920	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
7/3 – 5/5/1999	216 – 1072	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
22/1/2008 – 5/3/2009	490 - 1100	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

Το υπόγειο νερό του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ1Β στην περιοχή Ιμπραημάγα - Δυο Βουνά Αρτάκης χαρακτηρίζεται από τα αποτελέσματα της ολικής σκληρότητας (510 - 2168 Ca CO_3 mg/l) επίσης *πολύ σκληρό* νερό.

Περίοδος Υδροφόρος ΟΦ1Β	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
10 – 21/ 10/1998	--	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
7/3 – 5/5/1999	560 – 2168	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
22/1/2008 – 5/3/2009	510 - 1470	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

9.3.15. ΡΥΠΑΝΣΕΙΣ Cl, NO_3 , PO_4 (ΓΕΩΓΕΝΗΣ & ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΗΣ) ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Η υψηλή συγκέντρωση των δεικτών ρύπανσης (**Cl**, **NO_3** και **PO_4**) χλωρίων 283 mg/l, νιτρικών150 mg/l και φωσφορικών 5.2 mg/l στο νερό του παράκτιου τμήμα των οφιολιθικών υδροφόρων ΟΦ1 και ΟΦ1Β και σε σχέση με τις αντίστοιχες παραμέτρων άλλων περιοχών (Πίν.9.6 – 9.7) οφείλεται στο μικρό πάχος του, στην περατότητα, στην επίδραση της διείσδυσης της θάλασσας, στην εντατική χρήση λιπασμάτων (φυσικά, αζωτούχα, φωσφορικά και καλιούχα λιπάσματα), στις γεωργικές δραστηριότητες στην περιοχή και στην υπεράντληση νερού.

Πίν.9.6: Λεκάνη Νέας Αρτάκης. Δείκτες ρύπανσης του υπόγειου νερό του υδροφόρου ΟΦ1 από χλώρια, νιτρικά και Φωσφορικά
Tab.9.6: N. Artaki basin. Indications of ground water contamination of aquifer ΟΦ1 by chlorides nitrate NO3 and phosphates PO4.

Στοιχείο mg/L	ΟΚΤ/1998		ΜΑΙ/1999		ΜΑΡ/2009		Μέση τιμή	Οφιολιθικοί υδροφόροι		
	Κατ.	Ανώ.	Μέση	Κατ.	Ανώ.	Μέση		**A**	**B**	**C**
Cl^-	63.8	209.2	60.3	794.3	120.0	456.0	283.9	15.3	175.8	242.8
NO_3	117.8	254.2	4.4	285.3	84.0	157.0	150.5	4.2	ND	ND
PO_4^{3-}	NT	NT	N	NDT	4.5	5.82	5.2	0.2	ND	ND

Πίν.9.7: Περιοχή Ιμπραημάγα – Δυο Βουνά. Δείκτες ρύπανσης υπόγειου νερού του υδροφόρου ΟΦ1 από χλώρια, νιτρικά και Φωσφορικά
Tab.9.7: Ibrahimaga – Duo Vouna area. Indications of ground water contamination of aquifer ΟΦ1B by chlorides and nitrate NO3.
A- Stamatis G. Zagana E., Thessaly basin, Greece, 2005
B- Benoit D. et al, Ophiolite hard rock, Oman, 2003
C- Ahmad Murad, R.V. Krishnamurthy, United Arab Emirates.2002

Στοιχείο mg/L	ΟΚΤ/1998		ΜΑΙ/1999		ΜΑΡ-ΣΕΠ/2009		Μέση τιμή	Οφιολιθικοί υδροφόροι		
	Κατ.	Ανώ.	Κατ.	Ανώ.	Κατ.	Ανώ.		**A**	**B**	**C**
Cl^-	NT	NT	124.1	1929.0	190.0	1020.0	815.8	15.3	175.8	242.8
NO_3	NT	NT	155.0	440.3	47.0	192.0	208.5	4.2	ND	ND

9.4. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΡΤΑΚΗΣ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗ

9.4.1. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤΑ Richards

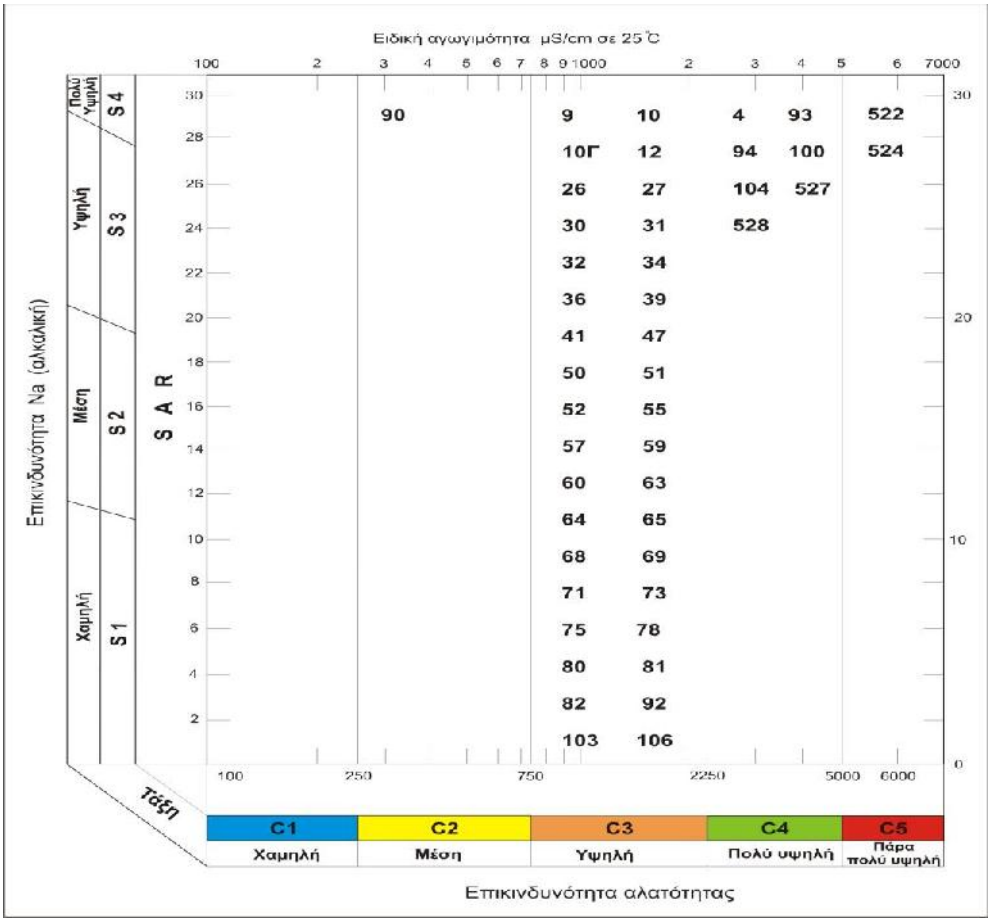

Σχ.9.22: Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως της Ειδικής αγωγιμότητας (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.9.22: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to Electrical Conductivity (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

9.4.1.1. Ταξινόμηση βάσει αλατότητας (τροποποιημένο διάγραμμα)

Η επικινδυνότητα αλατότητας EC (μS/cm) στην βόρεια περιοχή (Δυο Βουνά) παρουσιάζει υψηλότερη τιμή που δεν μπορεί να προβληθεί στο διάγραμμα, γι` αυτό έγινε τροποποίηση και πρόσθεση της κατηγορίας ***πάρα πολύ υψηλή C5*** για το διάγραμμα. Η επικινδυνότητα κατατάσσεται στις κατηγορίες υψηλή **C**3 → πολύ υψηλή **C**4 → πάρα πολύ υψηλή **C**5.
Στην νότια περιοχή (Αρτακή - Βατώντας) η επικινδυνότητα του νερού κατατάσσεται στις κατηγορίες, μέση **C**2 → υψηλή **C**3 → πολύ υψηλή **C**4 (Σχ.9.22).

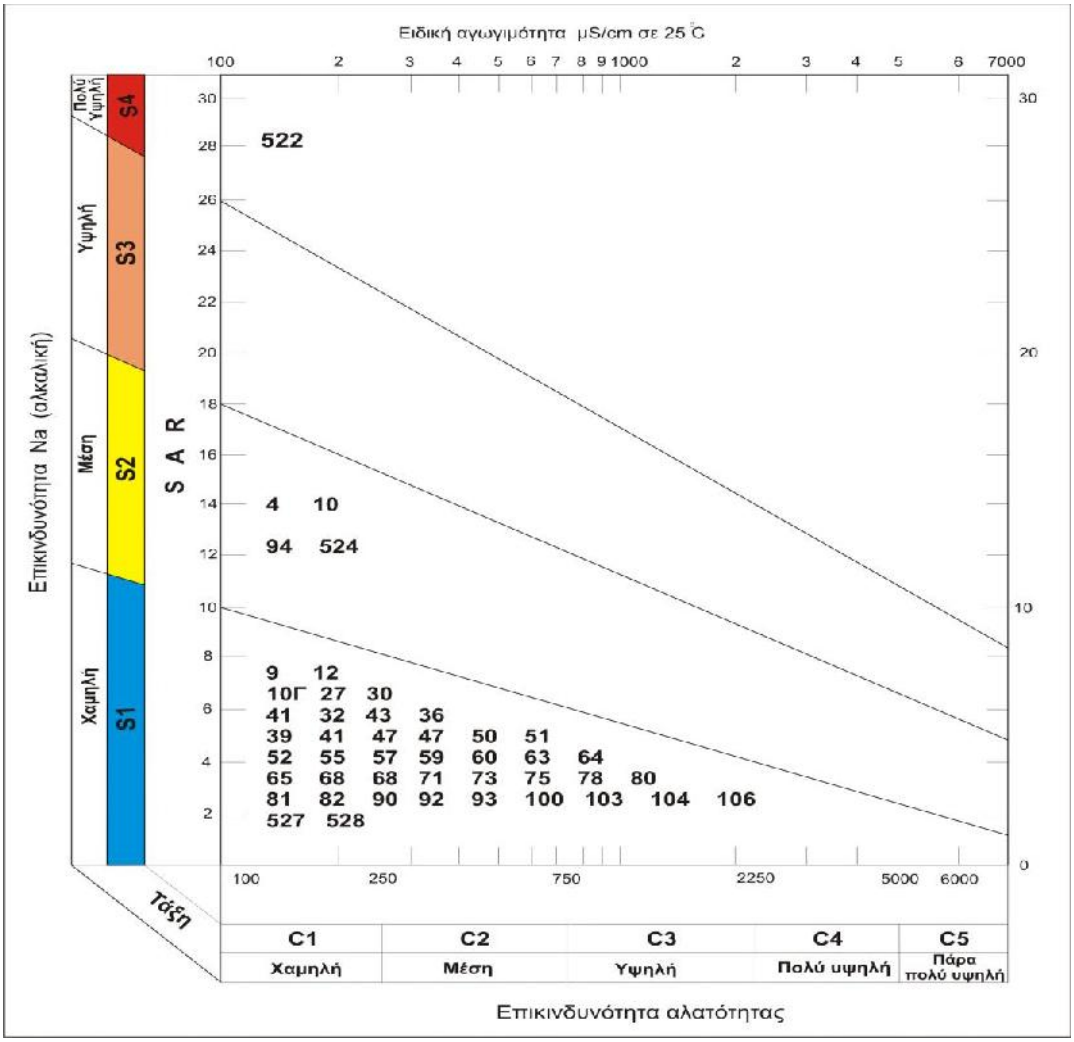

Σχ.9.23: Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως του συντελεστή προσρόφησης νατρίου SAR (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα της πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.9.23: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to adjusted Sodium Absorption Ratio (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

9.4.1.2. Ταξινόμηση κατά Richards (SAR)

Η επικινδυνότητα Na (αλκαλική) ταξινομείται από την βόρεια περιοχή Ιμπραημαγά (ανάντη) σε χαμηλή **S**1 → μέση **S**2 → πολύ υψηλή **S**4, μέχρι Δυο Βουνά (κατάντη). Στην νότια περιοχή η επικινδυνότητα από την ανάντη ταξινομείται σε χαμηλή **S**1 → μέση **S**2 μέχρι την θαλάσσια περιοχή (Σχ.9.23).

9.4.2. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤΑ Ayers, ΒΑΣΕΙ ΑΛΑΤΟΤΗΤΑΣ (TDS)

Η συγκέντρωση TDS (566 – 4211mg/l) στο νερό του υδροφόρου ΟΦ1, ΟΦ1Β δημιουργεί στη γεωργική απόδοση αυξανόμενα, σοβαρά προβλήματα καρποφορίας.

9.4.3. ΕΠΙΚΥΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ (ΜΗ) ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΡΤΑΚΗ

Πίν.9.8: Αποτέλεσμα τιμών δείκτης επικινδυνότης Μαγνησίου (ΜΗ) νερού υδροφόρου ΟΦ1, ΟΦ1Β.
Tab.9.8: Result values of magnesium hazard indices (MH) of water aquifer ΟΦ1.

Κωδικός Φρέαρ meq/l	Περίοδος 10 – 21/10/1998			Περίοδος 7/3 – 5/501999			Περίοδος 22/1/2008 – 5/3/2009		
	Ca	Mg	**MH**	Ca	Mg	**MH**	Ca	Mg	**MH**
AP4				2.64	18.16	87			
AP9				3.20	1.68	76			
AP10				2.16	7.64	78			
AP10Γ				1.68	2.64	61			
AP12				1.36	10.68	89			
AP19							3.60	9.80	73
AP26				2.46	13.27	85			
AP27				1.36	10.68	89	2.80	12.99	82
AP27							6.20	8.80	59
AP30				3.04	8.64	74			
AP31				2.92	8.68	75			
AP32				1.80	8.44	81			
AP34				2.48	8.40	77			
AP36				1.20	9.44	89			
AP39				2.72	6.56	71			
AP41				1.84	9.88	84	3.80	11.99	76
AP47				3.12	10.60	77			
AP48Γ							5.79	3.37	37
AP49Γ							5.59	5.00	47
AP49Γ							6.60	4.20	39
AP50				1.28	8.16	86			
AP51	1.76	16.32	90						
AP52				0.88	11.32	93	0.40	1.80	81
AP53							1.60	15.79	91
AP55				2.08	13.04	86	5.39	16.53	75
AP57	1.28	14.12	92						
AP59				2.16	15.48	88			
AP60	1.68	13.24	89	1.84	13.56	88			
AP63	1.20	12.88	91	1.20	13.84	92			
AP64				2.32	7.80	77			
AP65				1.20	12.92	92			
AP68	1.76	12.92	89				2.40	17.19	88
AP69	1.80	16.80	90	1.24	18.16	94			
AP71	1.60	14.64	90	1.12	13.72	92			
AP73				2.64	18.50	88			
AP75	1.92	11.80	86	2.56	15.12	86			
AP78	2.17	13.31	86	1.50	15.48	91			
AP80				1.44	12.76	90			
AP81				1.60	11.36	88			
AP82				2.16	12.12	85	2.80	10.39	81
AP90	2.76	9.00	77	3.04	2.92	49			
AP93				4.76	29.80	86	5.99	4.00	40
AP94				8.96	33.76	79			
AP100				3.52	28.64	89			
AP103				4.52	11.16	71			
AP104				4.80	17.44	78	5.79	14.53	72
AP106				3.52	7.68	69			
AP522				7.08	22.52	76			
AP523							7.45	31.84	77
AP524				13.36	22.96	62			
AP527				8.24	35.12	81			
AP528				8.00	15.72	66			
AP20Γ							5.54	4.40	44

Η τιμές του δείκτη επικυνδυνότη μαγνησίου (ΜΗ) στο νερό του υδροφόρου ΟΦ1,ΟΦ1Β είναι μεταξύ 49 -93 στην περίοδο 1998 – 1999, και μεταξύ 37 – 91 την περίοδο 2008 – 2009. Το νερό είναι επιβλαβές στην άρδευση (Πίν.9.8).

9.5. ΠΟΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΡΤΑΚΗΣ

9.5.1. ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΝΕΡΟΥ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

9.5.1.1 Ταξινόμηση κατά H. Schoeller / C. Waterlot

Πίν.9.9: Τα αποτέλεσμα ανάλυσης δειγμάτων νερού γεωτρήσεων (ΑΡ48, ΑΡ49, ΑΡΓ20) Δήμου Αρτάκης.
Tab.9.9: Results analyses water samples from boreholes (AP48, AP49, ΑΡΓ20) used for watering and supplying N. Artaki Municipality.

Παράμετροι mg/l	Αποτέλεσμα ανάλυσης νερού γεωτρήσεων Δήμου Ν. Αρτάκης									
	ΑΡ48			ΑΡ49			ΑΡΓ20			
	1ης	2ης	3/2010	1ης	2ης	3/2010	1ης	2ης	3/2010	8/2010
TDS	915	955	940	928	921	918	1120	1040	1080	1060
Ca	116	110	99	112	132	128	111	118	109	117
Mg	41	48	52	61	51	50	54	49	58	52
Na	13	14	12	11	9	9	14	13	11	14
dH	25	24	28	27	28		29	21		
Cl	340	335	342	320	350	340	430	340	355	345
SO4	45	38	40	37	45	43	48	50	52	47

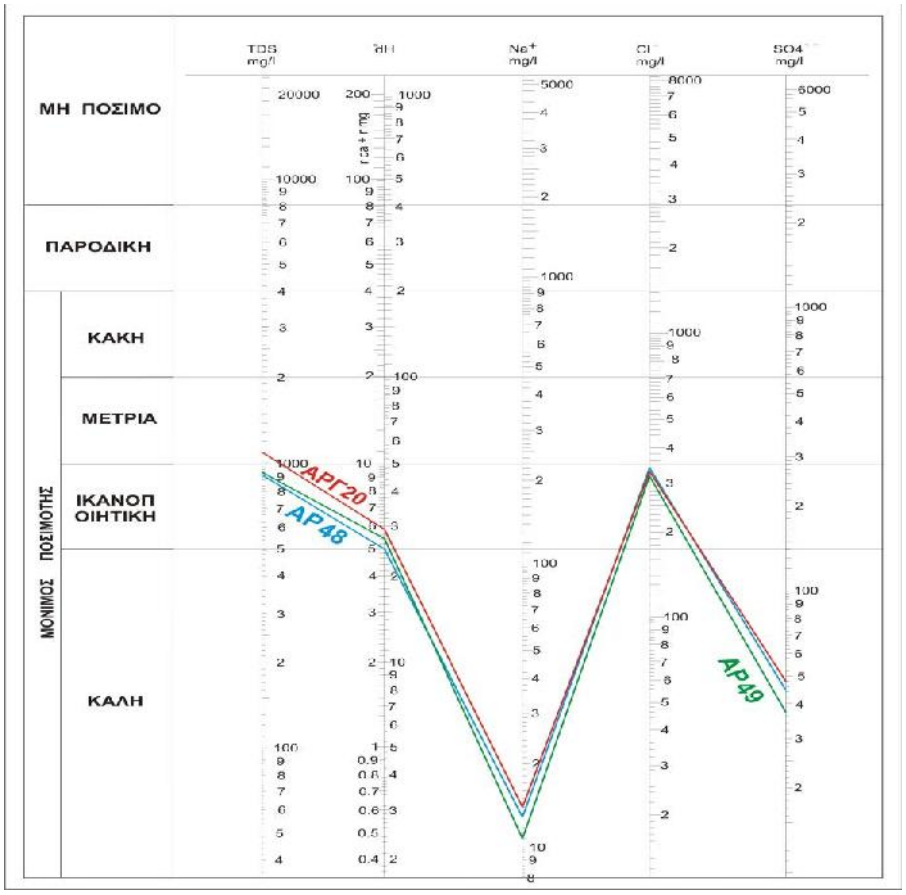

Σχ.9.24: Ποσιμότητα γεωτρήσεων (ΑΡ49, ΑΡ49, ΑΡΓ20) Δήμου Αρτάκης κατά Schoeller. Από τα αποτελέσματα της τρίτης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (ΜΑΡ/2009).
Fig.9.24: Drinking of boreholes (AP49, AP49, ΑΡΓ20) of N. Artaki Municipality according to Schoeller. From the results third hydrochemical tests (MAP/2009).

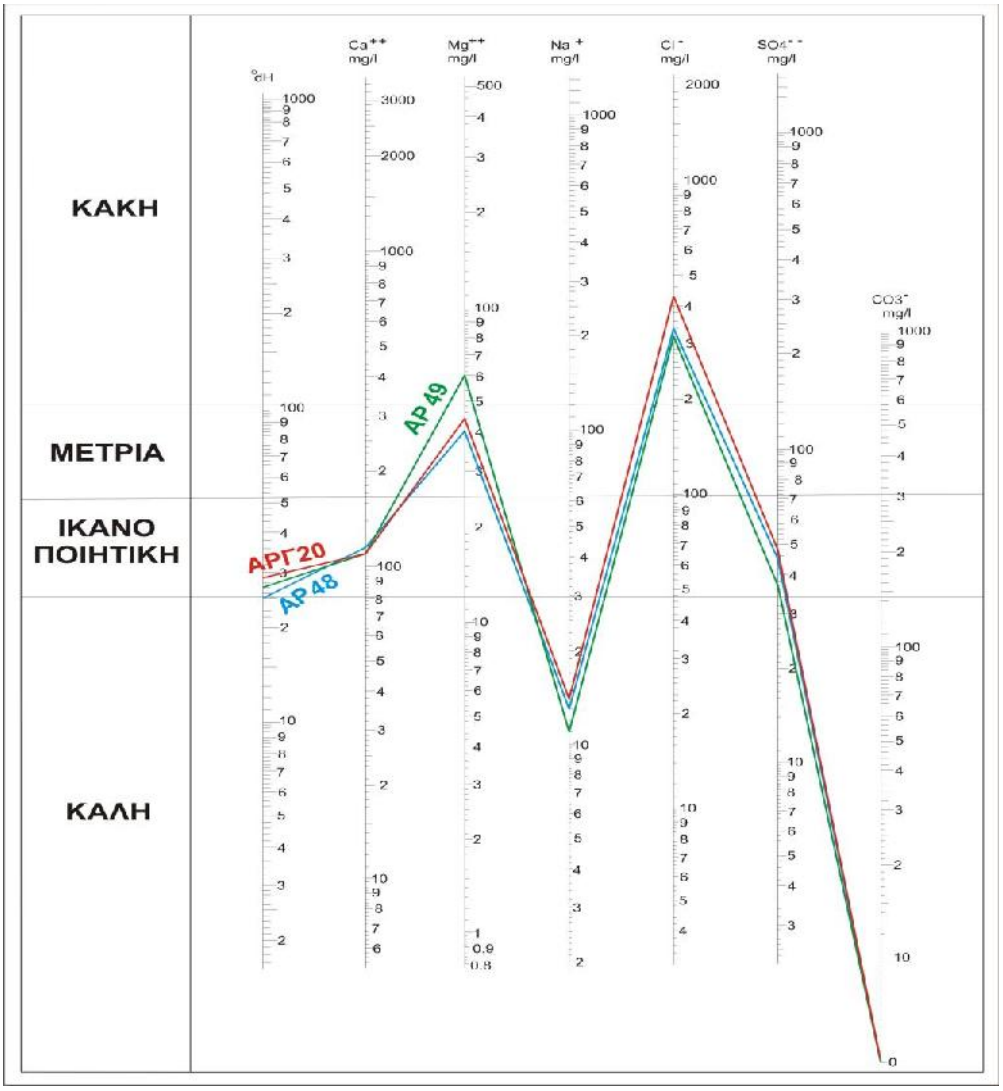

Σχ.9.25: Ποσιμότητα γεωτρήσεων (ΑΡ48, ΑΡ49, ΑΡΓ20) Δήμου Αρτάκης κατά Waterlot. Από τα αποτέλεσμα της τρίτης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (ΜΑΡ/2009).
Fig.9΄25: Drinking of boreholes (AP49, AP49, APΓ20) of N. Artaki Municipality according to Waterlot. From the results third hydrochemical tests (MAP/2009).

Η ποσιμότης του νερού των γεωτρήσεων κατά τον Schoeller είναι καλή έως ικανοποιητική όμως κατά Waterlot μέτρια έως κακή (Σχ.9.24 και Σχ.9.25)

9.5.1.2. Ποσιμότης κατά EU – WHO – Εμφιαλωμένο νερό

Πίν.9.10: Ποσιμότης γεωτρήσεων Δήμου Ν. Αρτάκης στα σταθερότυπα WHO, EU και φυσικό μεταλλικό νερό ΖΑΓΟΡΙ, mg/L . Α, Αρνητικό. Ø, χωρίς ένδειξη.
Tab.9.10: Drinking of the boreholes of N. Artaki Municipality comparing with standards of WHO, EU and the mineral water ZAGORI, mg/l. A, Negative. Ø, without indications.

Παράμετροι mg/l	Αποτέλεσμα ανάλυσης			Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό ΜΑΙ/2009
	2 – 7 / 2 / 2009			WHO	EU	
	AP48	AP49	APΓ20	1993	1998	
pH	7.5	7.5	7.7	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	1470	1350	1610	2500	2500	415
TDS	915	928	1120	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	450	490	510	καθόλου	καθόλου	233
Ca	116	112	111			85.3
Mg	41	61	54			5.6
Na	13	11	14	200	200	2.2

K	0.17	0.18	0.17			0.6
NH4	0.0	0.04	0.02	καθόλου	0.50	0.0
HCO3 / CO3	350	380	175			233
Cl	340	320	430	250	250	3.9
SO4	45	37	48	500	250	10.2
NO3	41	50	49	50	50	1.8
NO2	0.022	0.044	0.012	50	0.50	0.0
Cd ppb	3	4	4	0.003	0.005	Ø
Cr ppb	3	8	3	0.05	0.05	Ø
Cu ppb				2.0	2.0	
Pb ppb				καθόλου	0.01	Ø
Ni ppb	2	2	3	0.02	0.02	
Fe ppb	14	16	30	καθόλου	0.2	
Mn ppb	0.5	0.5	0.5	0.05	0.05	Ø
Zn ppb				3.0	καθόλου	

Οι χημικές παράμετροι που εξετάσθηκαν έδειξαν ότι τα νερά από τις γεωτρήσεις του Δήμου Αρτάκης δεν ξεπερνούν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ποσιμότητας (σταθερότυπα) που ορίζονται από τους διεθνές οργανισμούς (Πίν.9.10 – Πίν.9.10).
Το νερό των γεωτρήσεων υπερβαίνει στο σύνολο των αναλύσεων, των χημικών παραμέτρων που εξετάσθηκαν, τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου επιτραπέζιου φυσικού νερού που αναλύθηκαν του 5/2009 (Πίν.9.10).
Το νερό των γεωτρήσεων είναι *γλυκό* μέχρι *μέτρια γλυκό* και *πολύ σκληρό* (Hem).

9.5.1.3. Αποκλίσεις παραμετρικών τιμών από τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου νερού

Γεώτρηση **ΑΡ48**: pH 0.1, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 1055 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 715mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ mg/l 217, ασβέστιο Ca 21mg/l, μαγνήσιο Mg 35 mg/l, νάτριο Na 11mg/l, ανθρακικά HCO_3 117 mg/l, χλώριο Cl 336 mg/l, θειϊκά SO_4 35 mg/l, και νιτρικά NO_3 38 mg/l.

Γεώτρηση **ΑΡ49**: pH 0.1, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 1135 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 728 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ 257 mg/l, ασβέστιο Ca 27mg/l, μαγνήσιο Mg 55mg/l, νάτριο Na 9 mg/l, ανθρακικά HCO_3 147 mg/l, χλώριο Cl 316 mg/l, θειϊκά SO_4 2 7mg/l, και νιτρικά NO_3 48 mg/l.

Γεώτρηση **ΑΡΓ20**: pH 0.3, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 1195 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 920 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ 277 mg/l, ασβέστιο Ca 26mg/l, μαγνήσιο Mg 48 mg/l, νάτριο Na 12 mg/l, χλώριο Cl 426mg/l, θειϊκά SO_4 38mg/l, και νιτρικά NO_3 47 mg/l.

9.5.2. ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Πίν.9.11: Διείσδυση του θαλασσινού νερού στις γεωτρήσεις υδρεύσεων κατά Revelle.
Tab.9.11: Sea intrusion into boreholes of water supply according to Revelle.

A/A	Στοιχεία δείγματος	R	A/A	Στοιχεία δείγματος	R
1	ΑΡΓ48	1.77	2	ΑΡΓ49	1.87
3	ΑΡΓ49	1.88	4	ΑΡΓ20	4.2

Το νερό της γεωτρήσεων Δήμου είναι επηρεασμένο από το νερό της θάλασσας.
Το όριο Revelle – R στο νερό των γεωτρήσεων έχει θετικές τιμές 1. 77 – 4.2 . Κατατάσσεται σε *ελαφρά ρυπασμένο* και σε *μέτρια ρυπασμένο νερό* (Σχ.9.26, Πίν.9.11).

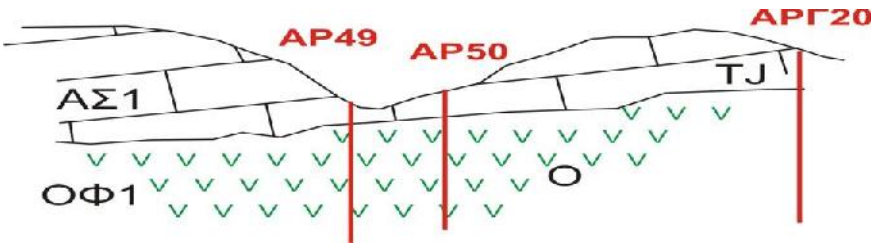

Σχ.9.26: Σχηματική γεωλογική τομή στην οποία αποτυπώνονται οι γεωτρήσεις ύδρευσης (ΑΡ48, ΑΡ49, ΑΡΓ20). Ο, διαρρηγμένο οφιόλιθος. ΟΦ1, υδροφόρος. TJ, καρστικός ασβεστόλιθος. ΑΣ1, υδροφόρος.
Fig.9.26: Schematic geological section presents the boreholes AP48, AP49, APΓ20. O, Fissured ophiolite. ΟΦ1, Aquifer. TJ, karstic limestone. ΑΣ1, Aquifer.

9.6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

9.6.1. ΝΕΡΟ ΒΡΟΧΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν. ΑΡΤΑΚΗΣ

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του υδροφόρου ΟΦ1, αυξάνει σε σχέση με το νερό της βροχής κατά 52 – 60 mg/l, του μαγνησίου Mg κατά 35 – 221 mg/l, του νατρίου Na κατά 95 – 309 mg/l, του καλίου K κατά 2 - 4 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 κατά 295 – 445 mg/l, του χλωρίου Cl κατά 84 – 790 mg/l, των θειϊκών SO_4 κατά 22 – 146 mg/l και των νιτρικών NO_3 κατά 10 – 96 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου ΟΦ1 είναι της τάξης (C, D) *σκληρό* και *πολύ σκληρό* νερό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.9.27).

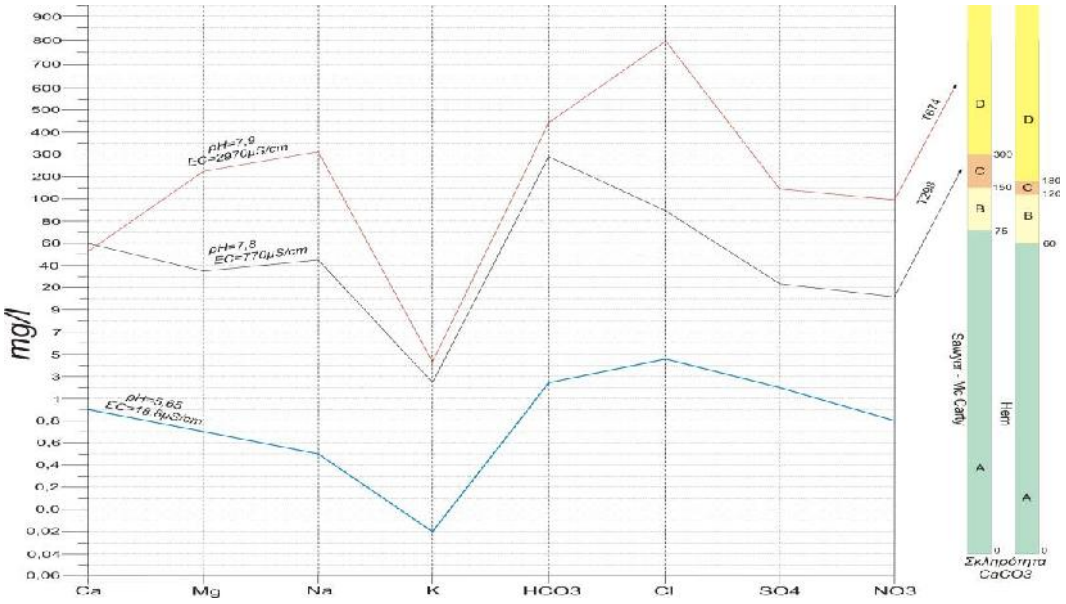

Σχ.9.27:Υδροχημικές καμπύλες παριστούν TDS και σκληρότητα- ΟΦ1. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.9.27: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black)and higher TDS sample (red).

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του υδροφόρου ΟΦ1Β, αυξάνει σε σχέση με το νερό της βροχής κατά 70 – 141mg/l, του μαγνησίου Mg κατά 93 – 273 mg/l, του νατρίου Na κατά 57 – 920 mg/l, του καλίου K κατά 3 - 47mg/l, των

ανθρακικών HCO_3 κατά 370 mg/l, του χλωρίου Cl κατά 120 – 1926 mg/l, των θειϊκών SO_4 κατά 74 – 327 mg/l και των νιτρικών NO_3 κατά 154 – 198 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου ΟΦ1Β είναι της τάξης (D) πολύ σκληρό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.9.28).

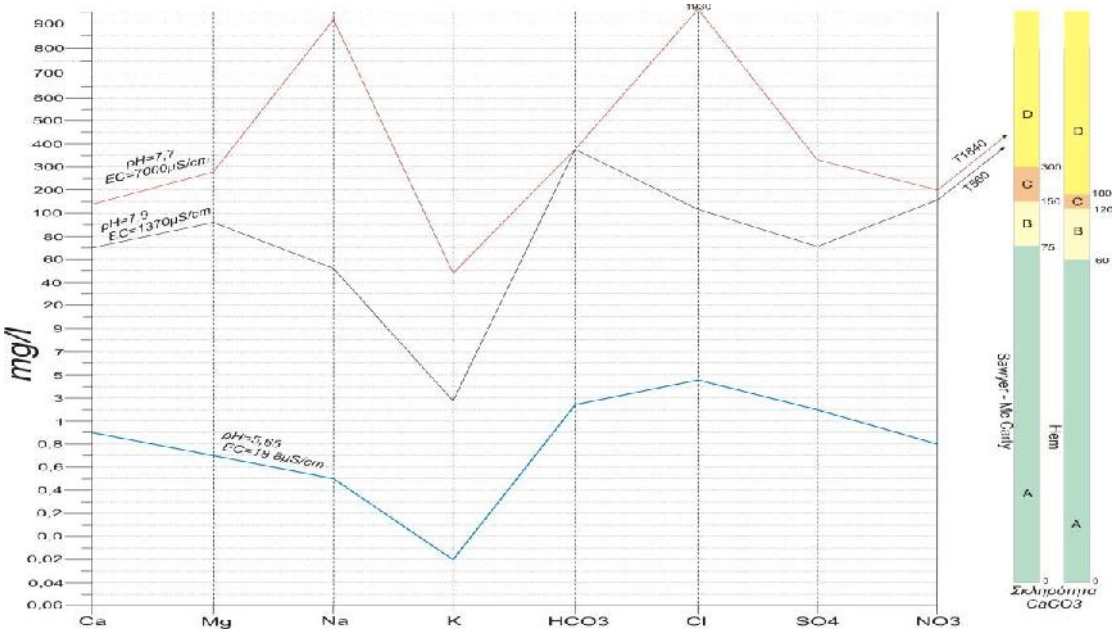

Σχ.9.28:Υδροχημικές καμπύλες παριστούν TDS, Ca, Mg, Na, K, HCO3, Cl,SO4 NO3 και σκληρότητα - ΟΦ1Β. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.9.28: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black) and higher TDS sample (red).

9.6.2. ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΡΥΠΩΝ Nutrients (NO_3, NO_2, NH4, PO_4) ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΑΡΤΑΚΗΣ

Πίν.9.12: Διαλυτότητα των ρύπων (NO3, NO2, NH4, PO4) στο νερού υδροφόρων ΟΦ1 & ΟΦ2.
Tab.9.12: Dillution of contaminants (NO3, NO2, NH4, PO4) in groundwater of aquifers ΟΦ1 & ΟΦ2.

Nutrients mg/l	Νερό βροχής	ΟΦ1/ΟΦ1Β - 1989		ΟΦ1/ΟΦ1Β - 1999		ΟΦ1/ΟΦ1Β - 2009	
		Μέση	**ρυπαντές**	Μέση	**ρυπαντές**	Μέση	**ρυπαντές**
NO3	0.82	186.0	185.18	144.9	144.08	102.5	101.7
NO2	0.01	0.05	0.04	0.03	0.02	0.06	0.04
NH4	0.02	0.03	0.01	0.04	0.02	0.13	0.11
PO4	0.11	ND	NT	5.2	5.09	5.3	5.19

9.6.3. ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΕ ΔΥΟ ΓΕΙΤΟΝΙΚΑ ΦΡΕΑΤΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ !

Το πηγάδι ΑΡ10 απέχει μόλις 50μ από την γεώτρηση ΑΡΓ10 (Σχ.9.29 & 9.30) όμως ο υδροχημική σύνθεση στο νερό τους (Πίν.9.12) διαφέρει πολύ:

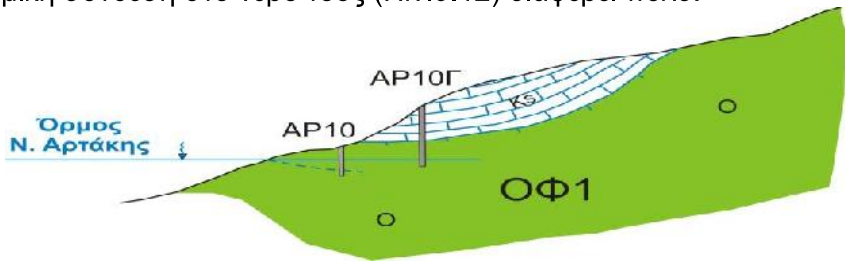

Σχ.9.29: Σκαριφηματική τομή (Β-Ν) στην οποία αποτυπώνεται η γεώτρησης ΑΡΓ10 και το πηγάδι ΑΡ10.
Fig.9.29: Schematic section (N-S) showing the location of the borehole ΑΡΓ10 and the dig well AP10.

Η διαλυτότητα του νατρίου Na, χλωρίου Cl και των θειϊκών SO_4 στο νερό του πηγαδιού ΑΡ10 είναι διπλάσια σε σχέση με την συγκέντρωση στο νερό της γεώτρησης ΑΡΓ10, πράγμα που υποδηλώνει την διείσδυση του θαλασσινού νερού στο πηγάδι ΑΡ10 (Σχ.9.30 & Πίν.9.13)!

Πίν.9.13: Διάλυση του νερού γεώτρησης ΑΡΓ10 και πηγαδιού ΑΡ10 και διαφορά στις συγκεντρώσεις τους.
Tab.9.13: Dilution of the water of borehole AP10 and the dig well AP10 and the variation in their concentrations

Παράμετροι mg/l	Νερό βροχής	Πηγάδι ΑΡ10	Διάλυση* από ΟΦ1	Γεώτρηση ΑΡΓ10	Διάλυση* από ΟΦ1	Διαφορά Χημισμού φρεάτων
Ca	0.90	43	42	34	33	9
Mg	0.72	93	92	32	31	61
Na	0.44	276	275	138	138	138
K	0.02	12	12	3	3	9
HCO3	2.50	371	368	224	221	147
Cl	4.43	511	506	200	195	311
SO4	2.01	79	77	46	44	33
NO3	0.08	5	5	0	0	5

ΟΦ = Οφιολιθικός υδροφόρος

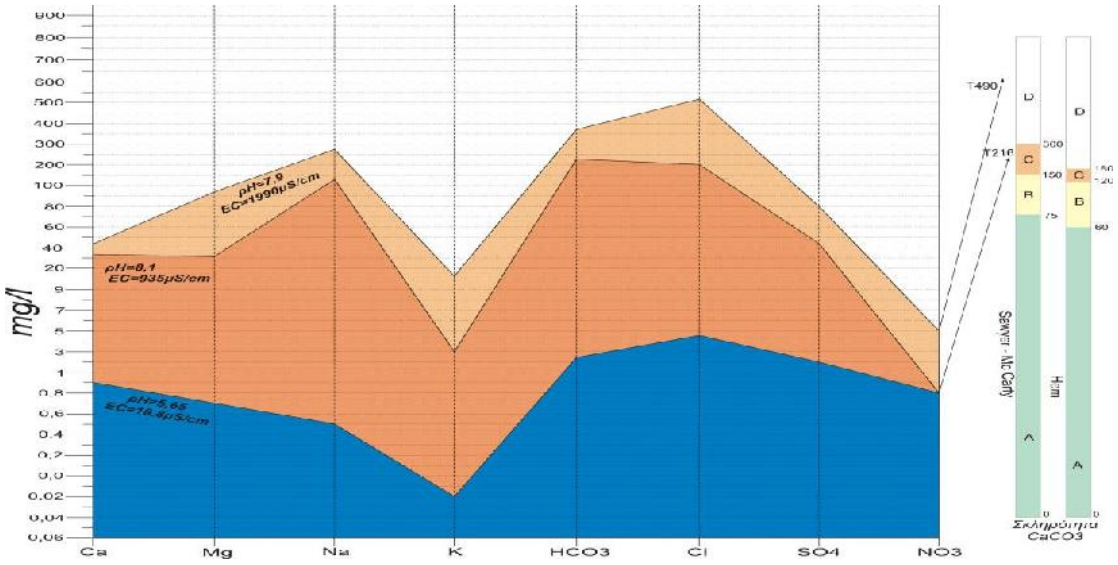

Σχ.9.30: Χωρική ανάλυση δειγμάτων νερού βροχής (μπλε), γεώτρησης (πορτοκαλής) και πηγαδιού (ανοιχτό πορτοκαλής).
Fig.9.30: Spatial analysis samples of the rain water (blue), borehole (peach) and dig well (orange).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίν.1: Καταγραφή των 137 υδροσημείων στην περιοχή της υπολεκάνης Νέας Αρτάκης
Tab. 1: Records of 137 water positions in the area of Nea Artaki subbasin.

Α/Α	Τοποθεσία	Φρέαρ	Κώδιξ.	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
				G P S	**ΕΓΣΑ `87**
				N E h	X Y
1	2	3	4	5	6
1	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ1		**
2	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ2		**
3	Αρτάκη	**Γ**	ΑΡ3		**
4	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ4	38 30.164 23 38.103 13	468079 4261457
5	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ5		**
6	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ6		**
7	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ7		**
8	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ8	38 30.311 23 38.293 10	468541 4261909
9	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ9	38 30.381 23 38.370 19	468728 4262124
10	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ10		**
11	Αρτάκη	**Γ**	ΑΡ10Γ		**
12	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ11		**
13	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ12	38 30.738 23 39.012 22	469318 4263222
14	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ13		**
15	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ14		**
16	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ15		**
17	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ16	38 30.341 23 38.447 19	468914 4262000
18	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ17		**
19	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ18	38 30.909 23 38.491 25	469028 4263750
20	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ19	38 30.738 23 38.521 13	469098 4263223
21	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ20		**
22	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ21		**
23	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ22		**
24	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ23	38 31.104 23 38.376 12	468747 4263119
25	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ24	38 31.288 23 38.338 12	468647 4263687
26	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ25	38 31.450 23 38.511 26	469078 4274185
27	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ26	38 31.675 23 38.616 19	469335 4264877
28	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ27	38 31.327 23 38.563 17	469202 4263805
29	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ28	38 31.260 23 38.543 18	649153 4263599
30	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ29		**
31	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ29Β	38 31.061 23 38.540 20	469143 4262985
32	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ30		**
33	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ31	38 31.123 23 38.624 14	469348 4263175
34	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ32	38 31.116 23 38.673 15	469466 4263154
35	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ33		**
36	Παλιές Φυτιές	**Γ**	ΑΡ33Γ		
37	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ34		**
38	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ35		**
39	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ36		**
40	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ37	38 31.240 23 38.859 45	469918 4263534
41	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ38		**
42	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ39	38 31.241 23 38.938 46	470109 4263535
43	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ40		**
44	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ41	38 31.340 23 39.352 41	470144 4263841
45	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ42		**
46	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ43	38 31.348 23 39.435 78	470345 4263865
47	Αγ. Νικόλαος	**Π**	ΑΡ44		**
48	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ45		**
49	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ46		**
50	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ47	38 30.650 23 38.698 43	469526 4262950
51	Αρτάκη	**Γ**	ΑΡ48	38 30.475 23 38.881 62	469967 4262409
52	Αρτάκη	**Γ**	ΑΡ49	38 30.509 23 38.941 70	470113 4262513
53	Αρτάκη	**Γ**	ΑΡΓ20	38 30.861 23 39.102 46	469538 4263600
54	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ50	38 30.751 23 38.706 --	469547 4263261
55	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ51		**
56	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ52	38 31.253 23 38.475 12	468988 4263578
57	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ53	38 31.468 23 38.876 36	469962 4264237
58	Περιβουλάκι	**Π**	ΑΡ54		**
59	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ55	38 31.544 23 38.796 29	469769 4264472
60	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ56		**
61	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ57	38 31.608 23 38.831 27	469854 4264669

62	Ελίσα	**Π**	ΑΡ58	38 31.767 23 38.831 36	469856 4265159
63	Ελίσα	**Π**	ΑΡ59	38 31.746 23 38.929 34	470093 4265093
64	Ελίσα	**Π**	ΑΡ60	38 31.776 23 39.065 34	469454 4265188
65	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ61		**
66	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ62	38 31.674 23 39.167 70	469693 4264857
67	Περιβυλάκι	**Π**	ΑΡ63		**
68	Βουδούρη	**Π**	ΑΡ64	38 31.352 23 39.114 38	469567 4263880
69	Βουδούρη	**Π**	ΑΡ65	38 31.555 23 38.928 35	470088 4264504
70	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ66		**
71	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ67		**
72	Οινοπα σταθμός	**Π**	ΑΡ68	38 31.816 23 39.420 53	470314 4265308
73	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ69	38 31.817 23 39.561 57	470655 4265310
74	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ70		**
75	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ71		**
76	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ72	38 31.827 23 39.662 75	470900 4265340
77	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ73	38 31.681 23 39.772 74	471165 4264889
78	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ74		**
79	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ75	38 31.853 23 39.241 65	469881 4265424
80	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ76	38 31.904 23 39.255 63	469916 4265581
81	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ77	38 31.887 23 39.361 74	470172 4265527
82	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ78	38 31.937 23 39.352 61	470151 4265682
83	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ79		**
84	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ80		**
85	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ81	38 32.087 23 39.680 67	470942 4264908
86	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ82	38 32.071 23 39.758 65	471131 4264858
87	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ83		**
88	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ84		**
89	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ85		**
90	Δυο Βουνά	**Π**	ΑΡ86		**
91	Περιβολάκι	**Π**	ΑΡ87	38 31.635 23 38.390 27	468786 4264756
92	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ88		**
93	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ89		**
94	Οινοπα. σταθμός	**Π**	ΑΡ90	38 31.597 23 39.142 56	469639 4264635
95	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ91		**
96	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡ92		**
97	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ93	38 32.387 23 38.549 8	469176 4265839
98	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ94		
99	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ94Β	38 32.367 23 38.097 8	468082 4265782
100	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ95		**
101	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ96		**
102	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ97		**
103	Ιμπραημάγα	**Γ**	ΑΡ98		**
104	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ99		**
105	Ιμπραημάγα	**Γ**	ΑΡ99Β		
106	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ100	38 32.537 23 38.740 8	469640 4266300
107	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ100Β	38 32.524 23 38.667 7	469459 4266261
108	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ101		
109	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ102	38 32.480 23 38.826 12	469848 4266123
110	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ103	38 32.742 23 38.927 12	470095 4266930
111	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ104	38 32.691 23 38.814 13	469821 4266774
112	Δυο Βουνά	**Π**	ΑΡ522	38 32.170 23 37.806 7	468343 4265174
113	Δυο Βουνά	**Π**	ΑΡ523	38 32.137 23 37.899 12	648568 4265071
114	Δυο Βουνά	**Π**	ΑΡ524	38 32.182 23 37.942 13	468672 4265212
115	Δυο Βουνά	**Π**	ΑΡ526	38 32.305 23 37.883 12	468530 4265589
116	Δυο Βουνά	**Π**	ΑΡ527	38 32.059 23 38.028 47	467911 4264833
117	Αρτάκη	**Π**	ΑΡ528	38 31.453 23 38.230 19	468397 4264196
118	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ531	38 32.426 23 38.166 7	468249 4265963
119	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ532	38 32.449 23 38.380 8	468768 4266032
120	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡΠ2	38 31.493 23 38.539 25	469146 4264317
121	Παλιές Φυτιές	**Π**	ΑΡΠ3		
122	Δυο Βουνά	**Π**	ΑΡΠ4	38 31.694 23 38.286 30	468536 4264939
123	Αρτάκη	**Π**	ΑΡΠ5	38 31.103 23 38.433 13	468885 4263116
124	Ελίσα	**Π**	ΑΡΠ8	38 31.708 23 39.017 36	469338 4265071
125	Αρτάκη	**Π**	ΑΡΠ11		
126	Αρτάκη	**Π**	ΑΡΠ12	38 30.772 23 38.532 16	469125 4263327
127	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡΠ15	38 32.296 23 38.787 10	469751 4265557
128	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ805	38 32.711 23 38.693 13	469528 4266837
129	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ806	38 32.688 23 38.638 18	469395 4266766
130	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ808	38 32.594 23 38.720 11	469592 4266476
131	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ809	38 32.576 23 38.852 10	469912 4266419
132	Ιμπραημάγα	**Π**	ΑΡ810	38 32.390 23 38.397 9	468808 4265850

133	Οινοπα. σταθμός	**Π**	AP812	38 31.802 23 40.010 86	470774 4265263
134	Παλιές Φυτιές	**Π**	AP814	38 31.257 23 38.604 26	479300 4263589
135	Ελίσα	**Π**	AP815	38 31.575 23 39.008 22	469316 4264569
136	Παλιές Φυτιές	**Π**	AP816	38 31.369 23 38.340 27	468663 4263936
137	Αρτάκη	**Π**	AP819	38 31.320 23 38.229 19	468393 4263786

Π = Πηγάδι Dug well , **Γ** = Γεώτρηση Borehole, **AP** = N. Αρτάκη A. Artaki

** = Καταγραφή έγινε μόνο πάνω στο τοπογραφικό χάρτη (1: 20.000, ΓΥΣ)

= Tracing drawn only on topographic map (1: 20.000, *HMGS*)

Πίν.2: Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στην περιοχή της Νέας Αρτάκης (λιθολογία φρεάτων).
Tab. 2: Records of dug wells in Nea Artaki study area (lithology of wells)

Α/Α	Κώδιξ	**Βάθος** Διάμετροι φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος	Α/Α	Κώδιξ	**Βάθος** Διάμετροι φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος	Α/Α	Κώδιξ	**Βάθος** Διάμετροι φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	ΑΡ1		Οφιόλιθος	2	ΑΡ2	**11.80** 1.20Χ2.20	Οφιόλιθος	3	ΑΡ3		Οφιόλιθος
4	ΑΡ4	**7.85** 1.40Χ2.00	Οφιόλιθος	5	ΑΡ5		Οφιόλιθος	6	ΑΡ6		Οφιόλιθος
7	ΑΡ7		Οφιόλιθος	8	ΑΡ8	**16.00** 1.20Χ2.40	Οφιόλιθος	9	ΑΡ9		Οφιόλιθος
10	ΑΡ10	**21.80** 1.16 Δ.	Οφιόλιθος	11	ΑΡ10Γ	**15.30** 1.54 Δ.	Οφιόλιθος	12	ΑΡ11		Οφιόλιθος
13	ΑΡ12		Οφιόλιθος	14	ΑΡ13		Οφιόλιθος	15	ΑΡ14		Οφιόλιθος
16	ΑΡ15		Οφιόλιθος	17	ΑΡ16		Οφιόλιθος	18	ΑΡ17		Οφιόλιθος
19	ΑΡ18	**19.00**	Οφιόλιθος	20	ΑΡ19	**26.00**	Οφιόλιθος	21	ΑΡ20		Οφιόλιθος
22	ΑΡ21		Οφιόλιθος	23	ΑΡ22		Οφιόλιθος	24	ΑΡ23	**25.00**	Οφιόλιθος
25	ΑΡ24	**17.00**	Οφιόλιθος	26	ΑΡ25	**23.50** 1.26Χ1.60	Οφιόλιθος	27	ΑΡ26		Οφιόλιθος
28	ΑΡ27	**36.00**	Οφιόλιθος	29	ΑΡ28	**40.00** 1.40Χ1.95	Οφιόλιθος	30	ΑΡ29	**20.65** 1.20Χ1.97	Οφιόλιθος
31	ΑΡ29Β		Οφιόλιθος	32	ΑΡ30	**9.70** 2.15Χ1.35	Οφιόλιθος	33	ΑΡ31	**28.05** 1.20Χ1.90	Οφιόλιθος
34	ΑΡ32	**28.00** 1.96Χ1.36	Οφιόλιθος	35	ΑΡ33	**20.75** 1.10Χ2.00	Οφιόλιθος	36	ΑΡ33Γ		Οφιόλιθος
37	ΑΡ34	**21.00** 1.30Χ2.70	Οφιόλιθος	38	ΑΡ35		Οφιόλιθος	39	ΑΡ36		Οφιόλιθος
40	ΑΡ37		Οφιόλιθος	41	ΑΡ38		Οφιόλιθος	42	ΑΡ39	**25.00**	Οφιόλιθος
43	ΑΡ40		Οφιόλιθος	44	ΑΡ41	**19.00** 1.60Χ1.20	Οφιόλιθος	45	ΑΡ42		Οφιόλιθος
46	ΑΡ43		Οφιόλιθος	47	ΑΡ44	**18.00**	Οφιόλιθος	48	ΑΡ45		Οφιόλιθος
49	ΑΡ46		Οφιόλιθος	50	ΑΡ47		Οφιόλιθος	51	ΑΡ48		Οφιόλιθος
52	ΑΡ49		Οφιόλιθος	53	ΑΡΓ20		Οφιόλιθος	54	ΑΡ50	**14.40** 1.30 Δ.	Οφιόλιθος
55	ΑΡ51	**32.00**	Οφιόλιθος	56	ΑΡ52	**17.85** 2.30Χ1.30	Οφιόλιθος	57	ΑΡ53	**32.00**	Οφιόλιθος
58	ΑΡ54		Οφιόλιθος	59	ΑΡ55	**35.20** 1.30Χ2.20	Οφιόλιθος	60	ΑΡ56		Οφιόλιθος

61	ΑΡ57	45.00	Οφιόλιθος	62	ΑΡ58	**40.65 1.00Χ1.70**	Οφιόλιθος	63	ΑΡ59	31.50 1.20Χ2.20	Οφιόλιθος
64	ΑΡ60	36.85 1.90 Δ.	Οφιόλιθος	65	ΑΡ61	**23.00 1.20Χ2.00**	Οφιόλιθος	66	ΑΡ62	35.00	Οφιόλιθος
67	ΑΡ63		Οφιόλιθος	68	ΑΡ64		Οφιόλιθος	69	ΑΡ65	29.40 1.90Χ1.30	Οφιόλιθος
70	ΑΡ66		Οφιόλιθος	71	ΑΡ67		Οφιόλιθος	72	ΑΡ68		Οφιόλιθος
73	ΑΡ69	32.00 1.90Χ1.30	Οφιόλιθος	74	ΑΡ70		Οφιόλιθος	75	ΑΡ71	28.80 1.10Χ1.50	Οφιόλιθος
76	ΑΡ72	36.00 2.10Χ1.20	Οφιόλιθος	77	ΑΡ73	**22.00 1.60Χ1.90**	Οφιόλιθος	78	ΑΡ74		Οφιόλιθος
79	ΑΡ75	30.60 1.70 Δ.	Οφιόλιθος	80	ΑΡ76	**36.50**	Οφιόλιθος	81	ΑΡ77	33.00	Οφιόλιθος
82	ΑΡ78		Οφιόλιθος	83	ΑΡ79	**22.77 1.70Χ1.20**	Οφιόλιθος	84	ΑΡ80	21.50 1.25Χ2.00	Οφιόλιθος
85	ΑΡ81	18.00 1.90Χ1.10	Οφιόλιθος	86	ΑΡ82	**26.00 1.70 Δ.**	Οφιόλιθος	87	ΑΡ83		Οφιόλιθος
88	ΑΡ84		Οφιόλιθος	89	ΑΡ85		Οφιόλιθος	90	ΑΡ86	55.05	Οφιόλιθος
91	ΑΡ87		Οφιόλιθος	92	ΑΡ88		Οφιόλιθος	93	ΑΡ89		Οφιόλιθος
94	ΑΡ90		Οφιόλιθος	95	ΑΡ91		Οφιόλιθος	96	ΑΡ92	21.50 1.01Χ1.90	Οφιόλιθος
97	ΑΡ93	22.00 1.20Χ2.00	Οφιόλιθος	98	ΑΡ94	**7.30 1.10Χ1.80**	Οφιόλιθος	99	ΑΡ94Β		Οφιόλιθος
100	ΑΡ95		Οφιόλιθος	101	ΑΡ96		Οφιόλιθος	102	ΑΡ97		Οφιόλιθος
103	ΑΡ98		Οφιόλιθος	104	ΑΡ99		Οφιόλιθος	105	ΑΡ99Β		Οφιόλιθος
106	ΑΡ100	13.00 1.22 Δ.	Οφιόλιθος	107	ΑΡ100Β	**14.00**	Οφιόλιθος	108	ΑΡ101		Οφιόλιθος
109	ΑΡ102		Οφιόλιθος	110	ΑΡ103	**25.00**	Οφιόλιθος	111	ΑΡ104	22.00 1.50 Δ	Οφιόλιθος
112	ΑΡ522	6.00	Οφιόλιθος	113	ΑΡ523	**12.00**	Οφιόλιθος	114	ΑΡ524		Οφιόλιθος
115	ΑΡ526	4.00	Οφιόλιθος	116	ΑΡ527		Οφιόλιθος	117	ΑΡ528		Οφιόλιθος
118	ΑΡ531	17.00	Οφιόλιθος	119	ΑΡ532		Οφιόλιθος	120	ΑΡΠ2	30.50	Οφιόλιθος
121	ΑΡΠ3		Οφιόλιθος	122	ΑΡΠ4	**45.00**	Οφιόλιθος	123	ΑΡΠ5	9.40	Οφιόλιθος
124	ΑΡΠ8	36.00	Οφιόλιθος	125	ΑΡΠ11		Οφιόλιθος	126	ΑΡΠ12		Οφιόλιθος
127	ΑΡΠ15		Οφιόλιθος	128	ΑΡ805	**10.00**	Οφιόλιθος	129	ΑΡ806		Οφιόλιθος
130	ΑΡ808		Οφιόλιθος	131	ΑΡ809		Οφιόλιθος	132	ΑΡ810	17.00	Οφιόλιθος
133	ΑΡ812		Οφιόλιθος	134	ΑΡ814	**26.00**	Οφιόλιθος	135	ΑΡ815	32.00	Οφιόλιθος
136	ΑΡ816		Οφιόλιθος	137	ΑΡ819		Οφιόλιθος				

Πίν.3: Καταγραφή του βυθού, υψόμετρο (Φρεάρ, πυθμένας) και στάθμης νερού στα πηγάδια και γεωτρήσεις στον υδροφόρο ΟΦ1 της περιοχής Ν. Αρτάκης.
Tab.3: Measurement records of dug wells and boreholes depth, bottom, height and standing water level for aquifer ΟΦ1, in N. Artaki area.

Α/Α	Κώδιξ	Στάθμη (10/1996) – (4/1997)			Στάθμη (10/2007) – (3/2008)			Στάθμη (10/2008) – (3/2009)			Βάθος φρέατος m	Υψόμετρο	
												Φρέαρ m	Πυθμένας m
		Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος	Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος	Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	ΑΡ2	1.30	1.50	0.20							11.80	11.30	0.50*
2	ΑΡ4	2.33	2.63	0.30	2.50	2.75	0.25	2.30	2.50	0.20	7.80	8.80	1.00
3	ΑΡ8	2.45	3.95	1.50	2.80	4.40	1.60	2.10	3.10	1.00	16.00	15.30	0.70*
4	ΑΡ10	1.00	1.40	0.40							21.80	18.40	3.40*
5	ΑΡ12	6.13	7.64	1.51	7.80	8.60	0.80	6.30	7.00	0.70	15.30	19.80	4.50
6	ΑΡ16				6.00	6.90	0.90	2.40	3.10	0.70	20.00	19.00	1.00*
7	ΑΡ18				20.00	20.80	0.80	18.70	19.30	0.60	19.00	25.00	6.00
8	ΑΡ19				8.00	9.40	0.60	6.50	6.90	0.40	26.00	13.00	13.00*
9	ΑΡ23				7.20	7.90	0.70	6.90	7.50	0.60	22.00	15.00	7.00*
10	ΑΡ24				2.00	2.40	0.40	0.30	0.60	0.30	17.00	12.00	5.00*
11	ΑΡ25	6.10	6.55	0.45	5.00	5.50	0.50	2.80	3.30	0.50	23.50	20.30	3.20*
12	ΑΡ26				14.50	15.70	1.20	9.00	11.00	2.00	36.00	37.00	1.00
13	ΑΡ27				11.00	11.60	0.60	9.30	9.70	0.40	36.00	20.00	16.00*
14	ΑΡ28	10.30	10.65	0.35	12.30	12.60	0.30	10.70	10.90	0.20	36.00	20.30	15.70*
15	ΑΡ29	8.50	10.33	1.83	10.80	11.80	1.00	9.30	10.10	0.80	20.60	18.00	2.60*
16	ΑΡ30	10.00	11.00	1.00							19.70	17.50	2.20
17	ΑΡ31	13.50	15.30	1.80	11.30	12.30	1.00	9.70	10.60	0.90	28.50	21.30	7.20*
18	ΑΡ32	10.70	12.38	1.68	13.50	14.60	1.10	12.20	13.00	0.80	28.00	25.50	2.50*
19	ΑΡ33	11.00	12.21	1.21							20.70	23.50	2.80
20	ΑΡ34	11.50	12.70	1.20							21.00	30.20	9.20
21	ΑΡ39				27.50	30.00	2.50	26.30	28.30	2.00	30.00	38.00	8.00
22	ΑΡ41	44.40	53.30	8.90	51.30	57.30	6.00	50.60	55.10	4.50	19.00	58.60	39.60
23	ΑΡ43				71.00	76.50	5.50	69.40	74.60	5.20	22.00	78.00	56.00
24	ΑΡ47				28.00	28.40	0.40	26.70	26.90	0.20	26.00	43.00	17.00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
25	ΑΡ48							6.00				62.00	?*
26	ΑΡ49							12.00				70.00	?*
27	ΑΡ20Γ							8.00				48.00	?*
28	ΑΡ50	35.73	36.23	0.50	36.50	36.90	0.40	36.30	36.50	0.20	12.00	38.30	26.30
29	ΑΡ52	11.20	12.75	1.55	11.30	12.10	0.80	12.00	12.50	0.50	17.80	19.00	1.80
30	ΑΡ53				19.00	21.00	2.00	17.50	19.30	1.80	32.00	36.00	4.00
31	ΑΡ55	11.00	13.12	2.12	7.80	9.60	1.80	6.30	7.80	1.50	36.00	29.80	6.20*

32	AP57				5.00	7.90	2.90	3.70	5.50	1.80	36.00	27.00	9.00*
33	AP58	17.40	18.70	1.30	16.90	17.90	1.00	14.40	15.10	0.70	33.60	38.40	4.80
34	AP59	13.60	17.90	4.30							31.50	37.50	6.00
35	AP60	11.55	14.70	3.15	17.00	19.90	2.90	15.70	18.20	2.50	36.80	38.00	1.20
36	AP61	26.65	27.15	0.50							23.00	39.40	16.40
37	AP62				51.00	51.80	0.80	50.30	50.70	0.40	35.00	70.00	35.00
38	AP64				21.00	24.00	3.00	19.40	22.10	2.70	35.00	38.00	3.00
39	AP65	20.13	21.98	1.85	17.90	19.40	1.50	16.70	18.10	1.40	29.40	33.40	4.00
40	AP69	40.54	41.44	0.90	31.60	32.60	1.00	29.80	30.70	0.90	32.80	59.60	16.80
41	AP71	54.10	54.80	0.70							28.80	68.00	39.20
42	AP72	68.50	70.00	1.50	56.50	58.30	1.80	55.00	56.20	1.20	36.00	75.00	39.00
43	AP73	75.60	76.00	0.40	65.00	67.00	2.00	63.80	65.30	1.50	26.00	80.00	54.00
44	AP75	27.40	30.75	3.35	33.90	34.80	0.90	31.10	31.80	0.70	31.60	44.40	12.80
45	AP76				51.30	52.10	0.80	49.80	50.50	0.70	36.50	63.00	26.50
46	AP77				52.00	52.70	0.70	50.00	50.50	0.50	33.00	62.00	29.00
47	AP78				54.80	55.80	1.00	53.00	53.70	0.70	32.00	61.00	29.00
48	AP79	44.07	47.95	3.88							22.70	56.00	32.30
49	AP80	44.80	45.90	1.10							21.80	56.00	34.20
50	AP81	57.10	58.55	1.45	68.20	68.80	0.80	67.90	68.90	1.00	18.00	68.20	59.20
51	AP82	57.75	59.15	1.40	62.80	64.80	2.00	61.60	62.90	1.30	26.70	74.00	47.30
52	AP87				3.20	5.50	2.30	2.00	3.80	1.80	30.00	28.00	2.00*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
53	AP90				36.00	36.90	0.90	34.60	35.20	0.60	36.00	56.00	20.00
54	AP92	2.50	3.60	1.10	4.80	5.80	1.00	2.30	3.10	0.80	21.50	17.80	3.70*
54	AP93	3.00	4.80	1.80	5.50	6.50	1.00	4.00	4.80	0.80	19.40	13.50	5.90*
56	AP94	5.00	6.50	1.50							7.30	7.00	0.30*
57	AP94B				7.00	8.20	1.20	6.60	7.70	1.10	14.00	9.00	5.00*
58	AP100	5.00	5.20	0.20	3.20	3.40	0.20	1.80	2.10	0.30	13.00	8.00	5.00*
59	AP100B				3.10	3.50	0.40	3.00	3.40	0.40	14.00	7.00	7.00*
60	AP103				3.20	3.80	0.60	1.50	2.00	0.50	25.00	12.00	13.00*
61	AP104	5.20	6.00	0.80							14.50	13.50	1.00*
62	AP522				5.00	5.20	0.20	4.40	4.60	0.20	6.00	7.00	1.00
63	AP523	6.30	6.40	0.10	6.70	6.90	0.20	6.10	6.20	0.10	11.10	13.50	2.40
64	AP524	6.60	7.60	1.00	9.20	9.40	2.00	8.90	10.30	1.40	9.10	14.00	4.90
65	AP525	6.30	6.60	0.30	6.00	6.10	0.10				5.20	7.50	2.50
66	AP526	8.30	8.40	0.10	10.50	11.10	0.60	10.20	10.80	0.60	4.00	12.00	8.00*
67	AP527				7.50	9.30	1.80	5.30	5.40	1.10	20.00	19.00	1.00*
68	AP528				6.00	7.30	1.30	4.80	5.80	1.00	24.00	19.00	5.00*
69	AP531				2.00	3.00	1.00	1.30	2.20	0.90	17.00	7.00	10.00*

70	ΑΡ532				3.20	3.80	0.60	3.00	3.40	0.40	12.00	8.00	4.00*
71	ΑΡΠ2				13.00	13.40	0.40	12.00	12.50	0.50	31.00	21.00	10.00*
72	ΑΡΠ3				1.10	2.10	1.00	0.90	1.70	0.80	22.00	18.00	4.00*
73	ΑΡΠ4				1.00	2.90	1.90	0.50	1.70	1.20	45.00	30.00	15.00*
74	ΑΡΠ5				6.00	6.80	0.80	5.60	6.50	0.90	9.50	13.00	3.50
75	ΑΡΠ8				15.00	17.00	2.00	14.50	16.30	1.80	34.00	36.00	2.00
76	ΑΡ11				9.60	10.80	1.20	7.00	8.00	1.00	18.00	16.00	2.00*
77	ΑΡΠ12				7.80	9.70	1.90	7.00	7.40	1.40	24.00	18.00	6.00*
78	ΑΡΠ15				8.20	11.20	3.00	7.50	10.20	2.70	14.00	10.00	4.00*
79	ΑΡΠ16				7.20	10.40	3.20	6.80	9.80	3.00	10.00	12.00	2.00

80	ΑΡ805				6.70	7.10	0.40	6.20	6.60	0.40	10.00	11.00	1.00
81	ΑΡ806				6.20	6.80	0.60	5.70	6.20	0.50	10.00	12.00	2.00
82	ΑΡ808				7.20	7.50	0.30	7.00	7.30	0.30	14.00	11.00	2.00*
83	ΑΡ809				1.00	1.60	0.60	0.50	0.90	0.40	14.00	10.00	4.00*
84	ΑΡ810				3.50	4.70	1.20	3.00	4.00	1.00	17.00	9.00	8.00*
85	ΑΡ812				77.00	80.00	3.00	75.20	77.70	2.50	24.00	87.00	63.00
86	ΑΡ814				15.50	16.10	0.60	14.20	14.70	0.50	26.00	26.00	0.00
87	ΑΡ815				19.80	21.70	1.90	19.30	20.80	1.50	32.00	36.00	4.00
88	ΑΡ816				14.00	14.80	0.80	13.50	14.30	0.80	22.00	27.00	5.00
89	ΑΡ819				16.40	17.10	0.70	16.00	16.50	0.50	20.00	19.00	1.00*

* = Πυθμένας κάτω από την στάθμη της θάλασσας, ?* = Πυθμένας πιθανόν κάτω από την στάθμη της θάλασσας.
= Bottom below the sea level = Bottom probable below the sea level

/Πίν.4: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Ν. Αρτάκης που πάρθηκαν τη διάρκεια της πρώτης υδροχημικής εξέτασης (10 -21/10/1998). (NT. Δεν εξετάστηκε).
/Tab.4: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field which selected during the first hydrochemical test (10-21/10/1998) from Nea Artaki area. (NT. Not Tested).

Α/Α	Τρόπος συλλογής νερού	Στοιχεία δείγματος νερού	Θερμοκρασία °C		pH	Eh mV vollt	Salinity dS/m	EC μMhos/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	Αντλία	AP51	18.0	22.0	7.7	NT	1.0	1630	1426
2	Αντλία	AP57	18.0	19.0	7.9	NT	0.8	1320	1177
3	Αντλία	AP60	18.5	19.0	7.8	NT	0.8	1340	738
4	Αντλία	AP63	18.5	19.5	7.8	NT	0.7	1200	1092
5	Αντλία	AP68	18.0	18.5	8.1	NT	0.7	1220	1171
6	Αντλία	AP69	18.0	18.5	7.9	NT	0.9	1500	1439
7	Αντλία	AP71	18.0	18.5	7.7	NT	0.7	1280	1267
8	Αντλία	AP75	19.0	21.5	7.8	NT	0.7	1270	1121
9	Αντλία	AP78	18.5	20.0	7.8	NT	0.8	1340	738
10	Αντλία	AP90	20.5	21.5	7.9	NT	0.7	1150	1046

/Πίν.5: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Ν.Αρτάκης που πάρθηκαν την διάρκεια της δεύτερης υδροχημικής εξέτασης (7/3/1999 – 5/5/1999).
/Tab.5: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field which selected during the second hydrochemical test (7/3/1999 – 5/5/1999) from Nea Artaki area.

Α/Α	Στοιχεία δείγματος νερού	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία °C		pH	Eh mV vollt	Salinity dS/m	EC μMhos/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	AP4	Δειγματολήπτης	15.5	15.0	7.9	NT	1.4	2970	2074
2	AP9	Δειγματολήπτης	18.5	14.0	8.0	NT	0.7	1260	1171
3	AP10Γ	Αντλία	18.0	15.0	8.1	NT	0.5	935	677
4	AP10	Δειγματολήπτης	15.5	14.0	7.9	NT	1.2	1990	1382
5	AP12	Αντλία	19.5	19.0	7.9	NT	0.7	1200	979
6	AP26	Δειγματολήπτης	18.0	12.0	8.0	NT	0.9	1455	1252
7	AP27	Δειγματολήπτης	18.0	9.0	7.9	NT	1.9	1030	973
8	AP30	Δειγματολήπτης	18.5	15.0	8.0	NT	0.6	1120	982
9	AP31	Δειγματολήπτης	17.0	8.0	8.4	NT	0.8	1440	1042
10	AP32	Δειγματολήπτης	17.5	8.0	7.8	NT	0.7	1290	861
11	AP34	Δειγματολήπτης	18.5	14.0	7.9	NT	0.6	1025	920
12	AP36	Δειγματολήπτης	18.5	14.0	8.0	NT	0.5	870	834
13	AP39	Δειγματολήπτης	18.0	14.0	8.1	NT	0.5	850	783
14	AP41	Δειγματολήπτης	17.0	14.0	7.9	NT	0.6	980	935
15	AP47	Δειγματολήπτης	18.0	14.5	8.0	NT	0.9	1480	1210
16	AP50	Δειγματολήπτης	18.0	16.0	8.1	NT	0.4	795	746
17	AP52	Αντλία	17.0	14.0	7.9	NT	0.6	1070	954
18	AP55	Δειγματολήπτης	17.0	15.0	8.3	NT	0.7	1260	1189
19	AP59	Αντλία	18.5	15.0	7.9	NT	1.0	1650	1334
20	AP60	Δειγματολήπτης	18.0	12.0	7.7	NT	0.8	1430	1213
21	AP63	Δειγματολήπτης	17.5	9.5	8.1	NT	0.8	1390	1158
22	AP64	Δειγματολήπτης	17.0	13.0	8.2	NT	0.5	890	839
23	AP65	Δειγματολήπτης	17.0	11.5	7.9	NT	0.8	1325	1103
24	AP69	Δειγματολήπτης	17.0	10.0	8.4	NT	1.2	1950	1522
25	AP71	Δειγματολήπτης	17.0	9.0	7.9	NT	0.6	1080	1163
26	AP73	Δειγματολήπτης	17.5	9.0	8.0	NT	1.2	2050	1730
27	AP75	Αντλία	17.0	12.0	7.8	NT	1.0	1670	1417
28	AP78	Δειγματολήπτης	16.0	19.0	8.0	NT	1.1	1825	1318
29	AP80	Δειγματολήπτης	16.5	10.0	8.1	NT	0.9	1640	1248
30	AP81	Δειγματολήπτης	16.5	10.0	8.2	NT	0.9	1520	1261
31	AP82	Δειγματολήπτης	17.5	10.0	7.8	NT	0.9	1480	1316
32	AP90	Αντλία	16.5	9.0	7.8	NT	0.4	770	566
33	AP92	Δειγματολήπτης	17.0	14.0	7.9	NT	1.0	2020	1616
34	AP93	Δειγματολήπτης	17.5	11.0	8.0	NT	2.0	3810	2399
35	AP94	Δειγματολήπτης	17.0	10.0	7.6	NT	2.7	5000	3526
36	AP100	Δειγματολήπτης	17.0	12.0	7.5	NT	1.9	3140	2389
37	AP103	Δειγματολήπτης	18.0	11.0	8.0	NT	1.1	1840	1213
38	AP104	Δειγματολήπτης	17.5	11.0	7.9	NT	1.6	2600	1176
39	AP106	Δειγματολήπτης	17.0	11.0	7.9	NT	0.8	1370	950
40	AP522	Δειγματολήπτης	17.5	8.0	7.7	NT	3.8	7000	4211
41	AP524	Δειγματολήπτης	17.0	8.0	7.3	NT	2.9	5470	3757
42	AP527	Δειγματολήπτης	17.0	14.0	7.6	NT	2.5	4640	3230
43	AP528	Δειγματολήπτης	16.5	14.0	7.8	NT	1.4	2240	1805

IΠίν.6: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Ν. Αρτάκης που πάρθηκαν την διάρκεια 3ης υδροχημικής εξέτασης (22/1/2008 – 5/3/2009).
ITab.6: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field which selected during the third hydrochemical test (22/1/2008 – 5/3/2009) from Nea Artaki area.

Α/Α	Προέλευση δείγματος νερού	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία °C		pH	Eh mV volt	Salinity dS/m	EC μS/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	ΑΡ18	Δειγματολήπτης	18.0	14.0	8.2	-63	0.8	1450	928
2	ΑΡ19	Αντλία	18.0	15.0	8.0	-48	0.9	1440	921
3	ΑΡ24	Δειγματολήπτης	16.5	16.0	7.6	-35	1.2	2010	1290
4	ΑΡ27	Δειγματολήπτης	19.0	10.0	7.7	-41	0.9	1600	1020
5	ΑΡ27	Αντλία	18.5	13.0	7.8	-42	0.9	1540	985
6	ΑΡ39	Αντλία	19.5	17.0	7.8	-41	0.7	1130	723
7	ΑΡ41	Δειγματολήπτης	19.0	17.0	8.0	-48	0.7	1250	800
8	ΑΡΓ48	Αντλία	18.0	19.0	7.8	-41	0.8	1430	915
9	ΑΡΓ48	Αντλία	19.5	20.0	7.5	-32	0.9	1510	955
10	ΑΡΓ49	Αντλία	17.5	20.5	7.5	-32	0.8	1450	928
11	ΑΡΓ49	Αντλία	18.0	21.0	7.6	-35	0.9	1440	921
12	ΑΡ50	Δειγματολήπτης	19.0	20.0	8.0	-48	0.7	1160	742
13	ΑΡ52	Δειγματολήπτης	18.5	18.0	7.7	-41	1.0	1650	1060
14	ΑΡ53	Δειγματολήπτης	19.0	17.0	7.8	-42	1.0	1650	1060
15	ΑΡ55	Δειγματολήπτης	18.5	16.0	7.8	-42	1.3	2200	1410
16	ΑΡ58	Δειγματολήπτης	18.5	15.0	7.6	-36	1.5	2460	1570
17	ΑΡ59	Δειγματολήπτης	18.0	15.0	8.0	-50	1.4	2440	1560
18	ΑΡ60	Δειγματολήπτης	18.0	17.0	7.7	-41	1.5	2500	1600
19	ΑΡ62	Δειγματολήπτης	17.0	14.0	8.0	-49	1.3	2210	1410
20	ΑΡ65	Δειγματολήπτης	18.0	14.0	8.0	-49	1.4	2330	1490
21	ΑΡ68	Δειγματολήπτης	19.5	13.0	8.0	-49	1.4	2290	1490
22	ΑΡ69	Δειγματολήπτης	16.5	10.0	7.8	-42	1.4	2290	1490
23	ΑΡ72	Δειγματολήπτης	16.0	11.0	7.7	-41	1.8	2820	1800
24	ΑΡ73	Δειγματολήπτης	17.0	10.0	8.0	-48	1.5	2430	1550
25	ΑΡ75	Δειγματολήπτης	19.0	10.0	7.7	-41	1.6	2670	1710
26	ΑΡ76	Αντλία	17.5	11.0	7.8	-42	1.7	2800	1790
27	ΑΡ77	Δειγματολήπτης	19.0	11.0	7.8	-42	1.6	2620	1680
28	ΑΡ82	Δειγματολήπτης	18.5	10.0	7.7	-41	0.8	1370	877
29	ΑΡ92	Δειγματολήπτης	18.0	11.0	7.8	-42	1.3	2200	1410
30	ΑΡ93	Δειγματολήπτης	17.5	12.0	7.7	-41	2.3	3580	2290
31	ΑΡ100	Δειγματολήπτης	18.0	10.0	7.7	-41	2.0	3190	2040
32	ΑΡ103	Δειγματολήπτης	18.0	11.0	7.8	-42	1.2	2020	1290
33	ΑΡ104	Δειγματολήπτης	18.5	12.0	7.6	-35	1.5	2400	1540
34	ΑΡΓ20	Αντλία	18.0	16.0	7.6	-35	1.0	1750	1120
35	ΑΡΓ20	Αντλία	18.5	17.0	7.7	-42	1.0	1620	1040
36	ΑΡΓ20	Αντλία	19.0	22.0	7.7	-41	1.0	1650	1060
37	ΑΡ522	Δειγματολήπτης	17.0	10.0	8.0	-48	3.5	4630	2960
38	ΑΡ523	Δειγματολήπτης	16.0	10.0	7.8	-45	2.4	3700	2370
39	ΑΡ526	Δειγματολήπτης	14.0	10.0	7.7	-42	0.9	1450	928
40	ΑΡ531	Δειγματολήπτης	16.0	11.0	7.7	-42	2.8	4320	2760
41	Βρύση	Αντλία		14.0	8.0	-48	0.6	980	627
42	ΑΡΠ2	Δειγματολήπτης	18.5	10.0	8.0	-48	0.9	1520	972
43	ΑΡΠ4	Δειγματολήπτης	19.0	11.0	8.2	-62	0.8	1480	947
44	ΑΡΠ5	Δειγματολήπτης	18.0	11.0	8.0	-48	1.0	1750	1120
45	ΑΡΠ8	Δειγματολήπτης	18.0	12.0	7.8	-42	1.5	2510	1610
46	ΑΡ805	Δειγματολήπτης	17.0	11.0	7.7	-41	2.2	3450	2270
47	ΑΡ810	Δειγματολήπτης	16.0	14.0	7.8	-42	2.4	3730	2390
48	ΑΡ814	Δειγματολήπτης	18.0	14.0	7.8	-42	1.1	1830	1170
49	ΑΡ815	Δειγματολήπτης	18.5	19.0	7.8	-42	2.8	4400	2820

Ιπίν.7: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού της περιοχής Ν. Αρτάκης, που πάρθηκαν κατά τη διάρκεια της πρώτης υδροχημικής εξέτασης (10 – 21/10/ 1998). Η χημική ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ.(ND, Δεν ανιχνεύτηκε).
ITab.7. Result chemical analysis of groundwater samples selected from N. Artaki area during the first hydrochemical test (10-21/10/1998). The analysis conducted at the hydrochemical laboratory of IGME. (ND, Not Detected).

A/A	Στοιχεία δείγματος	ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (meq/L) ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (ppm)											Σκληρότητα CaCO3			Δείκτες μόλυνσης	
	Χρήση νερού	Ca	Mg	Na	K	Σύνολο Κατιόντων	Σύνολο Ανιόντων	CO3	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4
1	AP51	1.76	16.32	2.80	0.04	20.92	21.06	ND	10.16	5.90	0.90	4.10	508	396	904	0.09	0.01
	Άρδευση	35.27	196.45	64.37	1.56				619.96	209.16	43.23	254.20					
2	AP57	1.28	14.12	1.68	0.03	17.11	17.10	ND	10.12	3.85	0.58	2.55	506	264	770	0.08	0.01
	Άρδευση	25.65	171.70	38.62	1.17				617.52	136.48	27.86	158.10					
3	AP60	1.68	13.24	2.44	0.01	17.37	17.32	ND	10.16	4.40	0.76	2.00	508	238	746	0.04	ND
	Άρδευση	33.67	161.10	56.10	0.39				619.96	155.98	36.50	124.00					
4	AP63	1.20	12.88	1.15	0.01	12.24	14.29	ND	10.00	1.80	0.44	3.05	500	204	704	0.11	0.01
	Άρδευση/ζώα	24.05	156.62	26.44	0.39				610.20	63.80	21.13	189.10					
5	AP68	1.76	12.92	1.80	0.04	16.52	16.65	ND	11.10	3.00	0.42	2.13	555	179	734	0.03	0.02
	Άρδευση	35.27	157.11	41.38	1.56				877.32	106.35	20.52	132.06					
6	AP69	1.80	16.60	1.91	0.04	20.35	20.44	ND	13.34	3.50	0.41	3.19	667	253	920	0.11	0.01
	Άρδευση	36.07	201.86	43.91	1.56				814.01	124.08	19.69	197.78					
7	AP71	1.60	14.64	1.55	0.01	17.80	17.86	ND	12.46	2.60	0.39	2.41	623	189	812	0.01	0.04
	Άρδευση/ζώα	32.06	178.02	35.63	0.39				760.31	92.17	18.73	149.42					
8	AP75	1.92	11.80	2.62	0.02	16.36	16.42	ND	9.16	4.45	0.91	1.90	348	228	686	0.11	0.04
	Άρδευση/ζώα	38.48	143.49	80.23	0.78				558.94	157.76	43.71	117.80					
9	AP78	2.17	13.31	2.85	0.03	18.36	18.39	ND	10.16	5.00	0.75	2.48	508	266	774	0.08	0.02
	Άρδευση/ζώα	43.49	161.85	65.52	1.17				619.96	177.25	36.02	153.76					
10	AP90	2.76	9.00	2.99	0.05	14.80	14.72	ND	8.96	3.15	0.69	1.92	448	140	488	0.09	ND
	Άρδευση/ζώα	55.31	109.44	68.74	1.96				546.74	111.67	33.14	119.04					

IΠίν.8: Φυσικοχημικές αναλύσεις νερού βροχής από την περιοχή της Νέας Αρτάκης (30/1/2009)
ITab.8: The physical and chemical analysis of the rain water collected from Nea Artaki area (30/1/2009).

pH	μS/cm	TDS	Ca^{2+}	Mg^{2+}	Na^{+}	K^{+}	HCO_3^{-}	Cl^{-}	SO_4^{2-}	NO_3^{-}	NH_4^{+}	NO_2^{-}	PO_4^{3-}
5.65	18.8	10.78	0.90	0.72	0.44	0.02	2.50	4.43	2.01	0.82	0.02	0.01	0.11

Πίν.9: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της περιοχής Ν. Αρτάκης, που πάρθηκαν κατά τη διάρκεια της δεύτερης υδροχημικής εξέτασης (7/3/1999 – 5/5/1999). Η χημική ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημεία του ΙΓΜΕ.
Tab.9. Result chemical analysis of groundwater samples selected from N. Artaki area during the second hydrochemical test (7/3//1999 – 5/5/1999). The analysis conducted at the hydrochemical laboratory of IGME.

Α/Α	Προέλευση δείγματος / Χρήση νερού	ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (meq/L) ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (ppm)											Σκληρότητα CaCO3			Δείκτες μόλυνσης	
		Ca	Mg	Na	K	Σύνολο Κατιόντων	Σύνολο Ανιόντων	CO3	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4
1	ΑΡ4	2.64	18.16	13.50	0.11	34.41	34.36	ND	7.37	22.40	3.08	1.56	366	308	674	0.01	0.03
	Άρδευση	52.91	220.83	310.50	4.30				446.82	794.30	147.93	96.74					
2	ΑΡ9	3.20	9.88	2.00	0.04	15.12	12.27	ND	7.16	5.65	0.36	2.10	358	296	654	0.11	0.02
	Άρδευση	64.13	120.14	46.00	1.56				436.76	200.35	17.29	130.22					
3	ΑΡ10	2.16	7.64	12.00	0.30	22.10	22.07	ND	6.08	14.40	1.52	0.07	304	186	490	0.11	0.04
	Άρδευση	43.29	92.90	276.00	11.73				370.88	510.62	79.01	4.34					
4	ΑΡΓ10	1.68	2.64	6.00	0.08	10.40	10.27	ND	3.66	5.56	0.96	0	183	33	216	ND	ND
	Άρδευσ/ζώα	33.67	32.10	138.00	3.12				223.26	200.35	46.11	0					
5	ΑΡ12	1.36	10.68	2.35	0.03	14.42	14.54	ND	8.14	4.50	0.50	1.40	407	195	602	0.11	0.02
	Άρδευση	27.25	129.87	54.05	1.17				496.00	159.00	24.02	86.81					
6	ΑΡ26	2.46	13.27	2.60	0.04	18.40	18.42	ND	8.72	5.20	1.00	3.50	436	352	788	0.11	0.01
	Άρδευση	49.70	161.36	59.80	1.56				531.92	182.39	48.03	217.04					
7	ΑΡ27	1.36	10.68	1.40	0.02	13.48	13.58	ND	9.08	1.75	0.27	2.48	454	148	602	0.11	0.03
	Άρδευση	27.25	129.87	32.20	0.78				553.88	62.06	12.97	153.78					
8	ΑΡ30	3.04	8.64	1.90	0.23	13.81	13.94	ND	6.56	2.75	1.53	3.10	328	256	584	011	0.05
	Άρδευση	60.92	105.06	43.70	8.99				400.16	97.51	73.49	192.23					
9	ΑΡ13	2.92	8.68	2.45	0.30	14.35	14.38	0.16	5.54	3.65	0.77	4.26	277	303	580	0.02	0.03
	Άρδευση	58.52	105.55	56.35	11.73			4.80	373.94	129.43	36.98	264.16					
10	ΑΡ32	1.80	8.44	1.86	0.25	12.25	12.40	ND	4.90	3.30	0.52	3.70	245	267	512	0.02	0.02
	Άρδευση	36.07	102.63	42.78	9.78				298.90	117.02	24.02	229.44					
11	ΑΡ34	2.48	8.40	1.64	0.16	12.68	12.83	ND	6.24	2.15	0.53	3.90	312	232	544	0.11	0.04
	Άρδευση	49.70	102.14	37.72	6.26				380.64	76.24	25.46	241.84					
12	ΑΡ36	1.20	9.44	1.00	0.03	11.67	11.54	ND	9.20	1.20	0.26	0.88	460	72	532	0.01	0.04
	Άρδευση	24.05	114.79	23.00	1.17				561.20	42.55	12.49	54.57					
13	ΑΡ39	2.72	6.56	1.50	0.04	10.82	10.83	ND	6.88	1.75	0.43	1.77	344	120	464	0.11	0.03
	Άρδευση	54.51	79.77	34.50	1.56				419.68	62.06	20.65	109.76					

14	AP41	1.84	9.88	1.18	0.02	12.92	12.92	ND	8.70	1.35	0.36	2.48	435	151	586	0.11	0.03
	Άρδευσ/ζώα	36.87	120.14	27.14	0.78				530.70	47.87	17.29	153.78					
15	AP47	3.12	10.60	3.80	0.07	17.59	17.54	ND	6.94	5.45	0.55	4.60	347	339	686	0.11	0.01
	Άρδευσ/ζώα	62.52	128.90	87.40	2.74				423.34	193.26	26.42	285.25					
16	AP50	1.28	8.16	1.00	0.03	10.47	10.36	ND	8.14	1.25	0.26	0.71	407	65	472	0.09	0.02
	Άρδευση	25.65	99.23	23.00	1.17				496.00	44.23	12.49	44.03					
17	AP52	0.88	11.32	1.30	0.01	13.51	13.60	ND	9.10	2.20	0.53	1.77	455	155	610	0.01	0.04
	Άρδευσ/ζώα	17.64	137.65	29.90	0.39				555.10	78.01	25.46	109.76					
18	AP55	2.08	13.04	1.60	0.02	16.74	16.78	0.40	9.30	2.20	0.72	4.26	465	291	756	0.02	0.10
	Άρδευσ/ζώα	41.68	158.57	36.80	0.78			12.00	567.30	78.01	29.78	264.16					
19	AP59	2.16	15.48	2.40	0.03	20.07	20.01	ND	9.60	6.35	1.22	2.84	480	402	882	0.03	0.02
	Άρδευσ/ζώα	43.29	188.24	55.20	1.17				585.60	225.17	58.60	176.11					
20	AP60	1.84	13.56	2.50	0.01	17.91	17.79	ND	10.16	4.86	0.80	1.98	508	262	770	0.03	0.01
	Άρδευση	36.87	164.89	57.50	0.39				619.76	171.98	38.42	122.78					
21	AP63	1.20	13.84	1.20	0.06	16.26	16.24	ND	10.24	2.00	0.50	3.50	512	240	752	0.02	0.02
	Άρδευσ/ζώα	24.05	168.29	27.60	2.35				624.64	70.92	24.02	217.04					
22	AP64	2.32	7.80	1.50	0.02	11.64	11.62	ND	7.36	1.70	0.43	2.13	368	138	506	0.08	0.01
	Άρδευση	46.49	94.85	34.50	0.78				448.96	60.26	20.65	132.08					
23	AP65	1.20	12.92	1.20	0.02	15.34	15.48	ND	10.10	1.80	0.56	3.00	505	201	706	ND	0.01
	Άρδευση	24.05	157.11	27.60	0.78				616.10	63.83	26.90	186.03					
24	AP69	1.24	18.16	2.30	0.04	21.74	21.73	ND	13.00	3.95	0.52	4.26	650	320	970	0.02	0.02
	Άρδευση	24.85	220.83	52.90	1.56				793.00	140.07	24.98	264.16					
25	AP71	1.12	13.72	1.35	0.01	16.20	16.16	ND	11.24	1.70	0.24	2.98	562	180	742	0.01	0.0
	Άρδευσ/ζώα	22.44	166.84	31.05	0.39				685.64	60.28	11.53	184.78					
26	AP73	2.64	18.50	3.00	0.25	24.69	24.77	ND	16.06	5.35	0.70	2.66	803	269	1072	0.02	0.03
	Άρδευσ/ζώα	56.91	226.18	69.00	9.76				979.66	189.71	33.62	164.95					
27	AP75	2.56	15.12	2.85	0.02	20.55	20.68	ND	9.94	5.20	1.28	4.26	497	387	884	0.04	0.03
	Άρδευση	51.30	183.86	85.55	0.78				606.00	184.39	61.48	264.16					
28	AP78	1.50	15.48	2.20	0.03	19.23	19.19	ND	10.74	4.70	0.57	3.20	537	312	849	0.05	0.02
	Άρδευσ/ζώα	30.06	188.24	50.60	1.17				655.14	166.66	27.38	198.43					
29	AP80	1.44	12.76	4.20	0.02	18.42	18.37	ND	9.90	4.34	1.28	2.84	495	215	710	0.02	0.02
	Άρδευση	28.86	155.16	96.60	0.78				603.90	154.25	61.48	176.11					
30	AP81	1.60	11.36	4.50	0.02	17.48	17.66	ND	10.00	4.20	0.96	3.50	500	148	648	0.03	0.02
	Άρδευσ/ζώα	32.06	138.14	103.50	0.78				610.00	113.47	46.11	217.04					
31	AP82	2.16	12.12	4.80	0.02	19.09	19.09	ND	10.66	3.45	0.63	3.40	533	181	714	0.01	ND
	Άρδευση	43.29	147.38	110.40	0.78				650.26	122.34	30.26	210.83					
32	AP90	3.04	2.92	2.00	0.06	8.02	8.06	ND	4.88	2.50	0.50	0.18	244	54	298	0.01	0.03
	Άρδευσ/ζώα	60.92	35.51	46.00	2.36				297.68	88.65	24.02	11.16					
33	AP92	2.88	17.12	5.00	0.12	25.12	25.28	ND	9.02	11.90	0.86	3.50	451	549	1000	0.11	0.04
	Άρδευση	57.72	208.00	115.00	4.69				550.22	421.97	41.31	217.04					

34	AP93	4.76	29.80	4.70	0.16	39.42	39.33	ND	11.00	21.40	2.31	4.62	550	1178	1728	0.08	0.06
	Άρδευση	95.39	362.00	108.10	6.26				671.00	758.84	110.95	285.49					
35	AP94	8.96	33.76	18.00	0.30	61.02	61.16	ND	6.66	46.00	3.90	4.60	333	1803	2136	0.11	0.09
	Άρδευση	179.56	410.52	414.00	11.73				406.26	1631.16	187.32	285.25					
36	AP100	3.52	28.64	6.50	0.02	38.68	38.52	ND	8.78	19.40	3.24	7.10	439	1169	1608	ND	0.03
	Άρδευση	70.54	348.26	149.50	0.78				535.58	687.92	155.62	440.27					
37	AP103	4.52	11.16	2.20	0.16	18.04	18.06	ND	5.14	5.90	2.04	4.98	257	527	784	0.01	0.02
	Άρδευση	90.58	135.71	50.60	6.26				313.54	209.21	97.98	308.81					
38	AP104	4.80	17.44	5.60	0.20	28.04	28.92	ND	5.52	13.55	2.46	6.39	276	836	1112	0.02	0.01
	Άρδευσ/ζώα	96.19	212.07	128.80	7.82				336.72	480.48	118.15	396.24					
39	AP106	3.52	7.68	2.45	0.07	13.69	13.68	ND	6.10	3.50	1.58	2.50	305	255	560	0.03	0.02
	Άρδευση	70.54	93.39	56.35	2.74				372.10	124.11	75.89	155.03					
40	AP524	13.36	22.96	26.50	0.50	63.32	63.22	ND	6.94	47.00	6.02	3.26	347	1469	1816	0.02	0.02
	Άρδευση	267.73	279.19	609.50	19.55				423.34	1666.62	289.14	202.15					
41	AP522	7.08	22.52	40.00	1.20	70.80	70.55	ND	6.10	54.40	6.85	3.20	305	1175	1480	0.04	0.03
	Άρδευση	141.88	273.84	920.00	46.92				372.10	1929.02	329.01	198.43					
42	AP527	8.24	35.12	13.50	0.20	57.06	57.26	ND	5.94	44.40	2.84	4.08	297	1871	2168	0.11	0.04
	Άρδευση	165.13	427.06	310.50	0.78				362.34	1574.42	136.41	253.00					
43	AP528	8.00	15.72	3.75	0.08	27.55	27.43	ND	5.74	6.75	10.54	4.40	287	899	1186	0.11	0.02
	Άρδευση	160.32	191.25	86.25	3.13				350.14	239.36	506.24	274.84					

Πίν.10,Α,Β: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού περιοχής Ν. Αρτάκης, που πάρθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης υδροχημικής εξέτασης (22/1/2008 – 5/3/2009). Η χημική ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημείας του Τομέα Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, και στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας και Γεωχημείας, ΕΚΠΑ.
Tab.10,A,B: Result of chemical analysis of groundwater samples selected from N. Artaki area during the third hydrochemical test (22/1//2008 – 5/3/2009). The analysis conducted at the laboratories Applied Geology Department and the Department of Economic Geology and Geochemistry, National and Kapodistrian University of Athens.

Α/Α	Στοιχεία δείγματος νερού	ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ mg/L														
		Κατιόντα				Ανιόντα				Σκληρότητα			Δείκτες μόλυνσης			
		Ca	Mg	Na	K	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4	NH3	NH3-N
1	ΑΡ19	72.10	119.07	4.60	0.52	390.00	230.00	75.00	115.75	180	490	670	0.062	0	0	0
2	ΑΡ27	56.10	157.95	4.10	0.08	470.00	120.00	40.00	145.75	140	550	790	0.040	0.02	0.02	0.02
3	ΑΡ27	124.20	106.92	32.10	1.20	260.00	210.00	41.25	176.00	310	440	750	0.046	0	0	0
4	ΑΡ41	76.10	145.80	3.70	0.06	830.00	140.00	31.25	84.50	190	600	790	0.036	0	0	0
5	ΑΡΓ48	116.00	41.00	12.70	0.17	350.00	340.00	45.00	41.38	450	340	790	0.022	0	0	0
6	ΑΡΓ49	112.10	60.75	11.0	0.18	350.00	320.00	37.50	50.00	280	210	490	0.044	0.04	0.04	0.04
7	ΑΡΓ49	132.20	51.03	9.30	0.17	380.00	350.00	45.00	47.00	330	210	540	0.040	0.02	0.02	0.02
8	ΑΡ52	188.40	21.87	5.90	0.04	450.00	200.00	42.50	149.00	720	90	810	0.044	0.02	0.02	0.02
9	ΑΡ53	32.00	191.97	3.20	0.09	990.00	230.00	22.50	132.00	80	790	870	0.112	0.02	0.02	0.02
10	ΑΡ55	108.10	201.00	4.40	0.03	500.00	430.00	65.00	144.50	270	830	1100	0.026	0.04	0.04	0.04
11	ΑΡ68	48.10	208.98	8.50	0.06	460.00	465.00	85.00	157.00	120	860	980	0.046	0.13	0.13	0.09
12	ΑΡ82	48.10	126.36	6.30	0.04	870.00	200.00	85.00	84.00	210	520	730	0.042	0	0	0
13	ΑΡ93	120.10	48.60	17.00	0.24	960.00	740.00	178.75	176.00	300	200	500	0.048	0.06	0.06	0.55
14	ΑΡ104	116.10	167.67	9.40	0.29	760.00	390.00	170.00	192.50	290	690	980	0.034	0.02	0.02	0.02
15	ΑΡΓ20	111.10	53.46	13.60	0.17	175.00	430.00	47.90	49.25	290	220	510	0.012	0.02	0.02	0.02
16	ΑΡ523	148.20	296.46	22.00	0.15	510.00	1020.00	133.75	94.25	370	1100	1470	0.080	0.25	0. 27	0.21
17	Βρύση	124.20	43.74	5.90	3.70	360.00	190.00	45.00	47.50	310	180	490	0.022	0	0	0

(Α)

1	ΑΡ27	4.84	4.71
2	ΑΡ41	5.18	4.88
3	ΑΡ52	4.70	4.51
4	ΑΡ68	5.04	5.82
		ΜΑΡ/2008	ΣΕΠ/2009

PO_4^{3-} mg/L (Β)

ΙΠίν.11: Περιοχή Αρτάκης. Αποτελέσματα ανάλυσης (XRD, AAS) ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της δεύτερης υδροχημικής εξέτασης (7/3/1999 – 5/5/1999). Η ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ.(Α, κάτω από όριο το ανίχνευσης.)
ΙTab.11: N. Artaki area. Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during the second hydrochemical test (7/3/1999 – 5/5/1999). Analyses conducted by laboratory of hydrochemistry IGME. (A, below tracery range).

Α/Α	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)					
			Cd	**Cu**	**Fe**	**Mn**	**Pb**	**Zn**
1	ΟΦ1	ΑΡ4	0.06	0.2	0.1	0.13	0.12	0.5
2	ΟΦ1	ΑΡ32	ND	0.1	0.2	0.16	0.11	ND
3	ΟΦ1	ΑΡ52	0.01	0.08	0.3	0.17	0.11	0.5
4	ΟΦ1	ΑΡ59	ND	0.2	0.3	0.20	0.31	0.8
5	ΟΦ1	ΑΡ71	0.03	0.3	0.4	0.30	0.11	0.7
6	ΟΦ1	ΑΡ82	0.05	0.1	0.8	0.13	0.15	0.1
7	ΟΦ1Β	ΑΡ100	0.07	0.2	8.2	0.14	0.18	0.1
8	ΟΦ1Β	ΑΡ106	0.07	0.07	10.8	0.11	0.11	0.2
9	ΟΦ1Β	ΑΡ522	0.08	0.03	10.9	0.12	0.17	0.2
Κατώτατη			**0.01**	**0.03**	**0.1**	**0.11**	**0.11**	**0.1**
Ανώτατη			**0.08**	**0.2**	**10.9**	**0.30**	**0.31**	**0.8**
Μέση			**0.05**	**0.17**	**5.5**	**0.21**	**0.21**	**0.05**

ΙΠίν.12: Περιοχή Αρτάκης. Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της τρίτης υδροχημικής εξέτασης (22/1/2009 – 5/3/2009). Η χημική ανάλυση έγινε στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας, ΕΚΠΑ. Α, Κάτω από όριο ανίχνευση.
ΙTab.12: N. Artaki area: Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during the third hydrochemical test (22/1/2008 – 5/3/2009), conducted by the Department of Economic Geology & Geochemistry, University of Athens. A, Below tracing range.

Α/Α	Υδροφόρος	Στοιχεία δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr(total)**
1	ΟΦ1	ΑΡ27	0.04	5.0	0.2	0.05	0.8
2	ΟΦ1	ΑΡΓ20 (ppb)	4	30.0	3.0	0.5	3.0
3	ΟΦ1	ΑΡ41	0.06	10.0	ND	0.9	0.4
4	ΟΦ1	ΑΡ48 (ppb)	3	14.0	2.0	0.5	3.0
5	ΟΦ1	ΑΡ49 (ppb)	4	16.0	2.0	0.5	8.0
6	ΟΦ1	ΑΡ49 (ppb)	6	12.0	4.0	0.4	6.0
7	ΟΦ1	ΑΡ52	0.03	11.0	0.2	0.8	1.2
8	ΟΦ1	ΑΡ68	0.05	9.0	0.4	1.2	1.2
9	ΟΦ1Β	Βρύση Αγ. Παρασκευής	ND	6.0	0.18	ND	0.5
Κατώτατη			**0.03**	**5.0**	**0.0**	**0.05**	**0.4**
Ανώτατη			**0.06**	**30.0**	**4.0**	**1.2**	**8.0**
Μέση			**0.04**	**7.0**	**0.26**	**0.63**	**0.8**

ΙΠίν.13: Περιοχή Αρτάκης. Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που πάρθηκαν κατά της ειδικής υδροχημικής εξέτασης (ΣΕΠ/2009). Η χημική ανάλυση έγινε στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας. ΕΚΠΑ. Κάτω από όριο ανίχνευση.
ΙTab. 13:N. Artaki area: Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during special hydrochemical test (ΣΕΠ/2009). Analyses conducted by the Department of Economic Geology and Geochemistry, University of Athens. A, Below tracing range

Α/Α	Υδροφόρος	Στοιχεία δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr(total)**
1	ΟΦ1	ΑΡ27	0.03	4.0	0.3	0.3	0.5
2	ΟΦ1	ΑΡΓ20 (ppb)	4.0	14.0	2.0	0.5	5.0
3	ΟΦ1	ΑΡ41	0.04	6.0	3.4	0.05	0.4
4	ΟΦ1	ΑΡ48 (ppb)	6.0	12.0	4.0	0.5	6.0
5	ΟΦ1	ΑΡ49 (ppb)	8.0	16.0	4.0	0.4	4.0
6	ΟΦ1	ΑΡ49 (ppb)	6.0	20.0	4.0	0.4	6.0
7	ΟΦ1	ΑΡ52	0.02	9.0	1.4	0.03	1.2
8	ΟΦ1	ΑΡ68	0.05	11.0	1.4	0.02	1.2
9	ΟΦ1Β	Βρύση Αγ. Παρασκευής	0.03	6.0	0.4	0.02	0.5
Κατώτατη			**0.02**	**4.0**	**0.3**	**0.02**	**0.4**
Ανώτατη			**8.0**	**20.0**	**4.0**	**0.5**	**6.0**
Μέση			**0.04**	**6.0**	**1.9**	**0.04**	**0.7**

Πίν.14: Περιοχής Ν. Αρτάκης. Υδροχημικές φάσεις του νερού. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab.14: N. Artaki area. Hydrochemical phase of water from the first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

Α/Α	Κωδικός δείγματος	(Ca + Mg)% (HCO_3+ CO_3)%	(Na + K)% (Cl + SO_4)%	Φάσεις Κατιόντων Φάσεις Ανιόντων
1	2	3	4	5
1	ΑΡ4	60.4 21.3	39.6 74.2	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
2	ΑΡ9	86.5 46.9	13.5 39.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
3	ΑΡ10	44.3 27.5	55.7 72.1	Νατριοασβεστούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
4	ΑΡ10Γ	41.5 35.6	58.5 64.4	Νατριοασβεστούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
5	ΑΡ12	83.5 56.0	16.5 34.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωτιοθειική
6	ΑΡ26	85.6 47.3	14.4 33.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
7	ΑΡ27	89.5 66.9	10.5 14.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
8	ΑΡ30	85.6 47.1	15.4 30.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
9	ΑΡ31	80.8 39.6	19.2 30.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
10	ΑΡ32	82.8 39.6	19.2 30.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
11	ΑΡ34	85.8 48.6	14.2 20.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
12	ΑΡ36	91.2 79.7	8.8 12.7	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
13	ΑΡ39	85.8 63.5	14.2 20.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
14	ΑΡ41	90.7 67.3	9.0 13.2	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
15	ΑΡ47	78.0 39.6	22.0 14.6	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
16	ΑΡ50	90.2 39.6	22.0 14.6	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
17	ΑΡ51	86.4 48.2	13.6 32.3	Ασβεστονατριούχα Οξυναθρακική-χλωριοθειική
18	ΑΡ52	90.0 67.0	10.0 20.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειή
19	ΑΡ55	90.3 57.8	9.7 16.8	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
20	ΑΡ57	90.0 59.2	10.0 26.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
21	ΑΡ59	87.9 50.0	21.1 37.8	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
22	ΑΡ60	86.0 57.1	14.0 31.8	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
23	ΑΡ63	92.4 65.4	7.6 14.7	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
24	ΑΡ64	86.9 63.3	131. 18.3	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
25	ΑΡ65	92.0 65.3	8.0 15.3	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
26	ΑΡ68	88.9 66.7	11.1 20.5	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
27	ΑΡ69	89.2 59.8	10.8 206	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
28	ΑΡ71	91.6 70.0	8.4 12.0	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεική
29	ΑΡ73	86.8 64.8	13.2 24.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
30	ΑΡ75	86.0 48.1	14.3 31.3	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
31	ΑΡ78	88.3 55.9	11.7 27.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
32	ΑΡ80	77.1 53.9	22.9 30.6	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική

33	AP81	74.1 56.6	25.0 21.6	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
34	AP82	75.0 56.0	25.0 21.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
35	AP90	74.3 60.5	25.7 37.2	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
36	AP92	79.6 35.7	20.4 50.5	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
37	AP93	87.7 28.0	12.3 60.3	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
38	AP94	70.0 10.9	30.0 81.6	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
39	AP100	83.1 22.8	16.9 58.8	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
40	AP103	86.9 28.5	13.1 44.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
41	AP104	79.3 19.8	20.7 57.3	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
42	AP106	81.8 44.6	18.2 37.1	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
43	AP522	41.8 8.6	58.2 86.8	Νατριοασβεστούχα χλωριοθειική
44	AP524	57.4 11.0	42.6 83.9	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
45	AP527	76.0 10.4	24.0 82.5	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανρακική
46	AP528	86.1 20.9	13.9 63.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική

10- ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ
Hydrogeology & Hydrochemistry of Kkastella / Psachna subarea

Η δεύτερη υποπεριοχή ερεύνας βρίσκεται στο κεντρτκό και δυτικό τμήμα της υδρογεωλογικής λεκάνης, και περιλαμβάνει σχεδόν ολόκληρη την έκταση της Δημοτικής Κοινότητας Ψαχνών και της Τοπικής Κοινότητας Καστέλλας (Σχ.2.1 και Σχ.10.1).

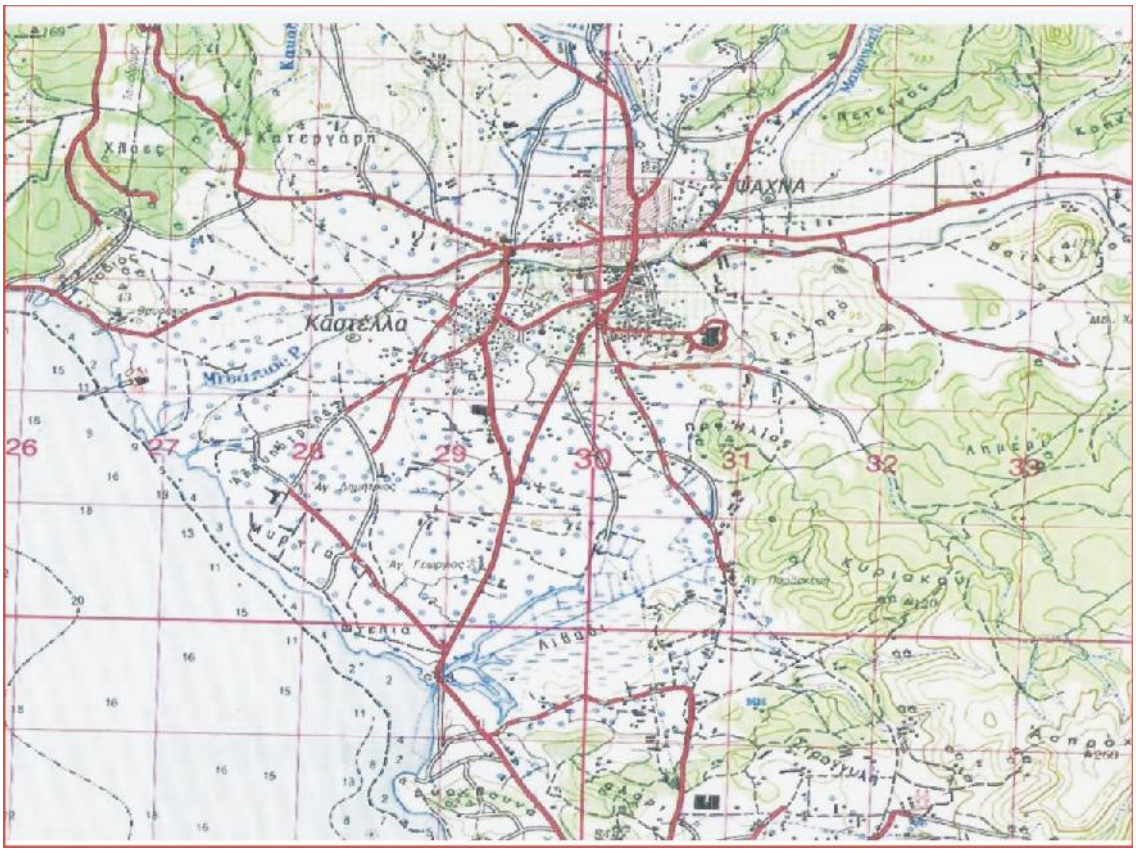

Σχ.10.1: Τοπογραφικός χάρτης της ευρύτερης περιοχής Καστέλλας – Ψαχνών (ΓΥΣ, 1: 50.000, Φύλλο Ψαχνά).
Fig10.1: Topographic map of the entire area of Kastella – Psachna (HMGS, 1: 50.000, Psachna sheet)

Τα μεγαλύτερα υψώματα στο νότιο τμήμα της λεκάνης Ψαχνών - Κστέλλας είναι τα Δυο Βουνά (62μ.), το Γαλάρι (84μ.) και η Στρογγυλή, στο ανατολικό είναι το Κυριακού (120μ.) το Λημέρι (119μ.) ο Πρφ. Ηλίας (77μ.) και το Σκληρό (85μ.), ο Πετεινός (133) στο βορειοανατολικό τμήμα και στο βόρειο είναι Παλιοψαχνά, Καστρί (273μ.) και Κατεργάρη (88μ.). Βορειοδυτικά είναι Χλόες (90μ.) και Γοβιός (Σχ.10.1).
Τα υδρορεύματα και το υδρογραφικό δίκτυο στην περιοχή υπολεκάνης Καστέλλας – Ψαχνών είναι έκτης τάξης 6` κατά STRAHLER, σε κλίμακα τοπογραφικού χάρτη 1:50.000 όπου ο Μεσσάπιος είναι ο κύριος ποταμός που εκβάλει στο Β. Ευβοϊκό Κόλπο. Μερικά υδρορεύματα δεν φτάνουν την θάλασσα και καταλήγουν στην πεδινή περιοχή, δημιουργώντας συχνά φαινόμενα πλημμύρας, ενώ στην περιοχή Κολοβράχτη (Λιβάδι) σχηματίζονται τέλματα.
Οι καλλιέργειες και τα περισσότερα φρέατα στη περιοχή Καστέλλας (νότιο τμήμα) βρίσκονται λίγα μέτρα υψηλότερα από την στάθμη της θάλασσας, ενώ στη περιοχή Ψαχνών (βόρειο τμήμα) βρίσκονται μέχρι 60m πάνω από τη θάλασσα.

10.1. ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Η στρωματογραφική στήλη της περιοχής της Καστέλλα - Ψαχνών περιγράφεται από κάτω προς πάνω ως (Γεωλογικός χάρτης, Σχ.10.2 – 10.3 και 10.4):

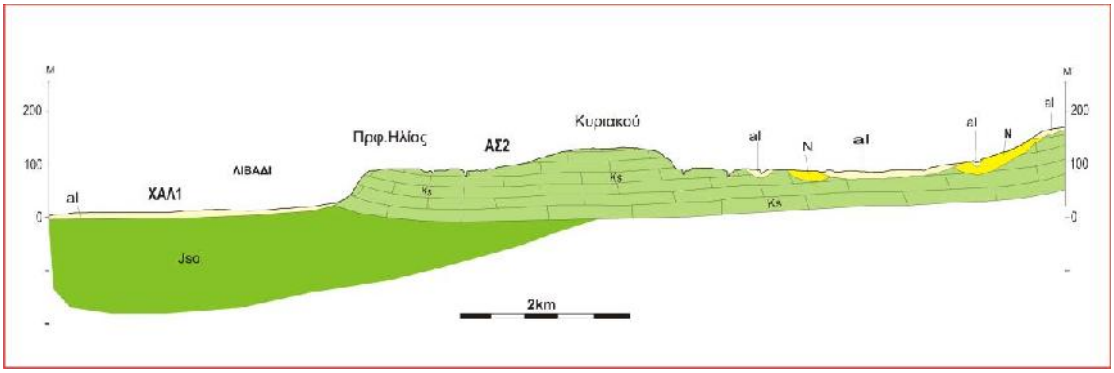

Σχ.10.2 : Γεωλογική τομή (Ψ1-Ψ1`) Α – Δ, στην υπολεκάνη Καστέλλας – Ψαχνών, και ανάπτυξη υδροφόρων ΧΑΛ1 και ΑΣ2 στη περιοχή.
Fig.2: Geological cross section E-W across Kastella-Psachna basin presents the development of the aquifers ΧΑΛ1 and ΑΣ2 in the area.

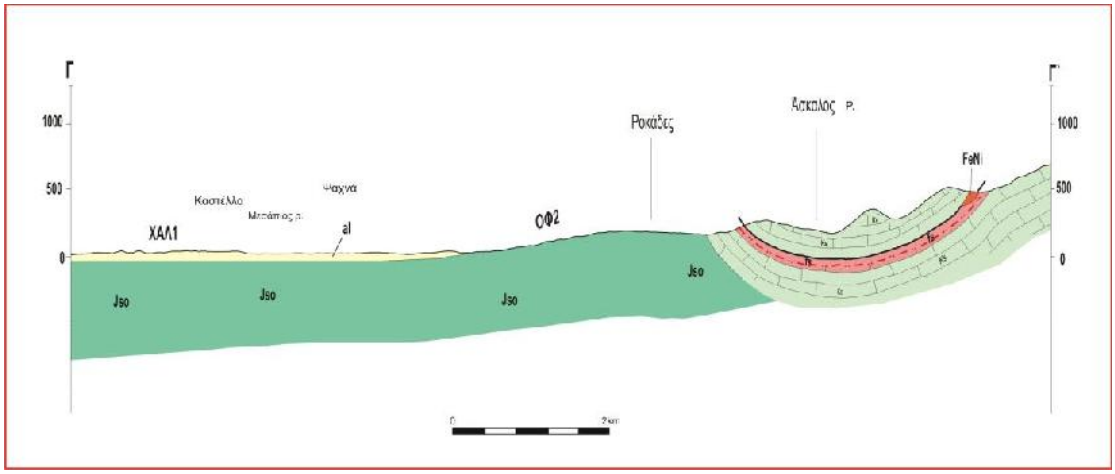

Σχ.10.3: Γεωλογική τομή (Ψ2-Ψ2`) ΝΔ – ΒΑ, στην περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Οι υδροφόροι ΧΑΛ1 και ΟΦ2, τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα.
Fig.3: Geologic section SW-NE across Kastella- Psachna area presents aquifers ΧΑΛ1 and ΟΦ2, iron –nickel ore deposit.

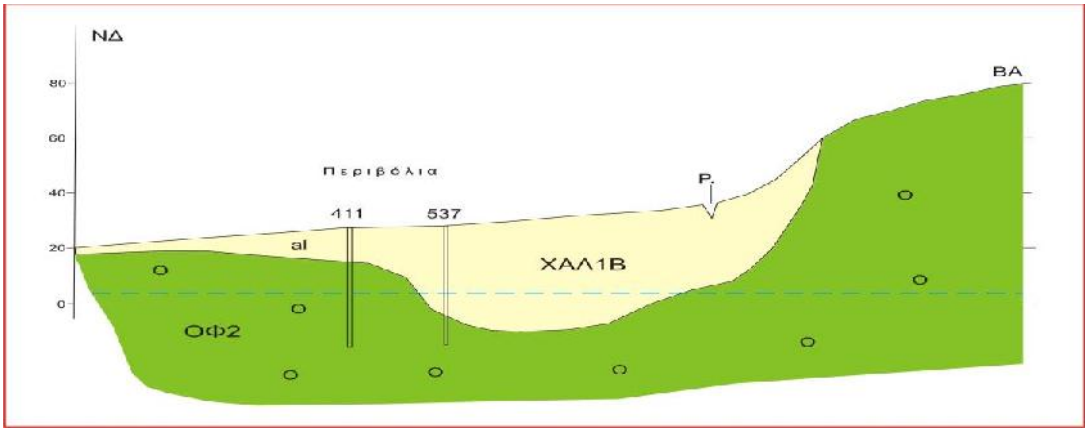

Σχ.10.4: Υδροφόρος ΧΑΛ1Β. Υδρογεωλογική τομή στη περιοχή Περιβόλια Ψαχνών και ερμηνεύει τη διαφορά στο χημισμός νερού δυο γειτονικών φρεάτων ΨΧ411 και ΧΨ537.
Fig. 10.4: Hydrogeological section showing aquifer ΧΑΛ1Β and difference in chemical components two closed dug wells ΨΧ411 and ΧΨ537.

1) Σχηματισμούς της *σχιστοκερατολιθικής διάπλασης*, **Jso** αποτελείται από κοκκινωπούς κερατόλιθους, πρασινοκάστανους αργιλικούς σχιστόλιθους, ψαμμίτες

sch, μεγάλες ασβεστολιθικές ενστρώσεις **k** και οφιολιθικά πετρώματα **O** (σερπεντίνες, περιδοτίτες και διαβάσεις).
2) Επικλυσιγενείς αδιαίρετοι ασβεστόλιθοι **Ks**, έντονα πτυχωμένοι, μεταβαίνουν σε ιζήματα φλύσχη.
3) Φλύσχης, ψαμμίτες λεπτόκοκκοι έως μεσόκοκκοι.
4) Εφιππευμένοι ασβεστόλιθοι **ks** μαζί με σιδηρονικελιούχα **FeNi** κοιτάσματα πάνω στο φλύσχη.

10.2. ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ - ΨΑΧΝΩΝ

Η υδροφορία στην περιοχή έρευνας αυτής αναπτύσσεται σε τρεις διαφορετικούς λιθολογικούς σχηματισμούς. Στην νότια περιοχή αναπτύσσεται μέσα στον οφιολιθικό σχηματισμό, στον καρστικό ασβεστολιθικό της επίκλυσης και στις τεταρτογενείς αποθέσεις. Στην βόρεια περιοχή αναπτύσσεται στον οφιολιθικό σχηματισμό και στις τεταρτογενείς αποθέσεις (ΠαραρτημαII, Πίν.1 - Πίν.2, Σχ.8.2 και Σχ.10.2 – 10.3).

10.2.1. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ

10.2.1.1 Οφιολιθικός υδροφόρος ΟΦ2

Το πάχος του υδροφόρου ΟΦ2, από μετρήσεις στα φρέατα της περιοχής, φτάνει μέχρι 36m στις βαθύτερες γεωτρήσεις (Σχ.8.6 - 8.7).
Η τροφοδοσία του υδροφόρου ΟΦ2, εξασφαλίζεται από την άμεση κατείσδυση του νερού της βροχής στην υπολεκάνη, επίσης πραγματοποιείται στις κοίτες των κλάδων του υδρογραφικού δικτύου του Μεσσάπιου ποταμού .
Είναι ελεύθερος υδροφόρος, έντονα διαρρηγμένος και διαθέτει μεγάλη διαπερατότητα και υδροχωρητικότητα, με γυμνή επιφάνεια στην πλειονότητα του, σε μερικά σημεία βρίσκεται καλυμμένο από λεπτό στρώμα από μικροπερατους και μακροπερατούς σχηματισμούς, η λιθολογία των οποίων δεν εμποδίζει τη διαδικασία διήθησης του νερού στο υδροφόρο στρώμα. Τέτοιου είδους σχηματισμοί είναι:
-Τεταρτογενείς αποθέσεις, που χωρίζονται σε α) μακροπερατούς αλλουβιακούς σχηματισμούς, αναπτύσσονται παράλληλα με τις κοίτες των χειμάρρων, συνίστανται από ασύνδετα υλικά άμμους και κροκαλολατύπες, πάχος από ελάχιστα έως ένα μέτρο. β) αλλουβιακές αποθέσεις των πεδινών εκτάσεων αποτελούνται από μικροπερατοί, αδρομερή ασύνδετα υλικά όπως κροκάλες και ερυθρογή, σε πάχος που κυμαίνεται από ελάχιστα εκατοστά μέχρι 6-12m στις τοποθεσίες Αυλή και Βουλγαρίνα (Σχ.8.2 – 10.).
-Διαρρηγμένοι και καρστικοί ασβεστόλιθοι της επίκλυσης Ks σε πάχος < 8m όπως στο τοποθεσία Λιβάδι

.

10.2.1.2. Καρστικός υδροφόρος ΑΣ2

Τα ανθρακικά πετρώματα που αναπτύσσονται στην περιοχή Καστέλλας (Πρφ. Ηλίας – Αγ. Παρασκευή) και φιλοξενούν τον ελεύθερο υδροφόρο ΑΣ2, απαρτίζονται από τους ασβεστόλιθους της άνω κρητιδικής επίκλυσης. Είναι μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι της βάσης της επίκλυσης, λεπτοστρωματώδεις, κονδυλώδεις, είναι κατ` εξοχήν υδροπερατά (μακροπερατά). Παρουσιάζονται έντονα καρστικοποιημένα και ως εκ τούτου επιτρέπουν την κατείσδυση μεγάλων ποσοτήτων όμβριων υδάτων τα οποία εφ ενός μεν προκαλούν την παραπέρα καρστικοποίηση των πετρωμάτων αφ` ετέρου δε τροφοδοτούν το υδροφόρο σύστημα που αναπτύσσεται μέσα στη μάζα τους.
Το πάχος του υδροφόρου στρώματος ΑΣ2, είναι πολύ μικρό και δεν ξεπερνά τα 30m με αποτέλεσμα να μη επαρκεί για τη δημιουργία σημαντικού ταμιευτήρα ο οποίος να φιλοξενεί αξιόλογη υδροφορία. Επίσης, ανάλογα της κλίσεως του στρώματος βάσης και από παρατηρήσεις σε πηγάδια εντοπίζεται συνεχής διαρροή του νερού προς το γειτονικό υδροφόρο των χαλαρών σχηματισμών.

Το αδιαπέρατο στρώμα της βάσης του υδροφόρου, αποτελούν οι σχηματισμοί της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης.

10.2.1.2.1. Καταβόθρα Αγ. Παρασκευή (ΚΑ108) & Γεώτρηση ΚΑ108Γ

Πρόκειται για καταβόθρα, ή για σχεδόν κατακόρυφο καρστικό αγωγό, ανοιχτό στην επιφάνεια του εδάφους, δημιουργήθηκε σε ζώνες κατακόρυφων ρωγμών και ρηγμάτων, που διευρύνθηκαν με την καρστική διεργασία.
Συνδέεται μάλλον με τη βαθειά καρστοποίηση μέχρι την σχιστοκερατολιθική διάπλασης της βάσης (Σχ.10.5)

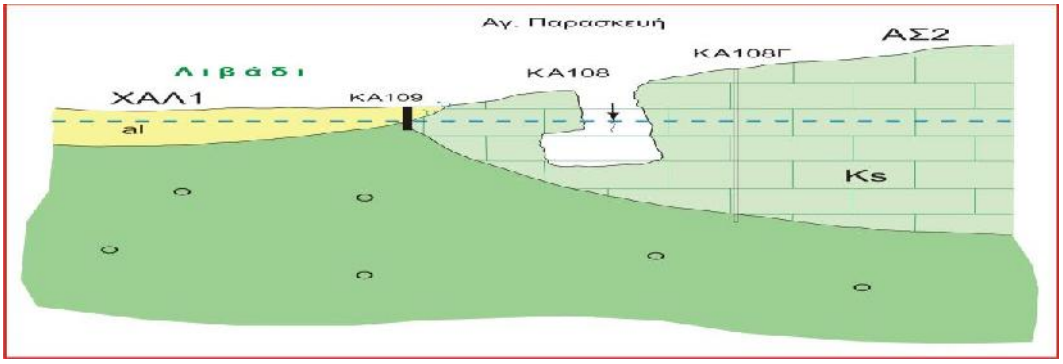

Σχ10.5:Υδρογεωλογική τομή. Καταβόθρα, ΚΑ108, Γεώτρηση ΚΑ108Γ και φρέαρ ΚΑ109.
Fig.10.5: Hydrogeological section. Ponor, KA108, borehole 108Γ and dug well KA109.

Παρατηρήσεις στο μήκος ζώνης μεταξύ των φρεάτων ΚΑ106, ΚΑ107, ΚΑ109, ΚΑ115 και ΚΑ116 (Χάτρης απογγραφής, Σχ.8.2 και στη τοποθεσίας Αγ. Παρασκευής) εκδηλώνεται διαρροή νερού και προς τον υδροφόρο των χαλαρών ιζημάτων (ΧΑΛ1) περιοχής Λιβάδι. Η καταβόθρα λειτουργεί ως πηγή υπερχείλισης, όταν η στάθμη στο φρέαρ ανεβαίνει και εκδηλώνονται εκροές (Σχ.10.6).

10.2.1.2.2. Καταβόθρα & Γεώτρησ Πρφ. Ηλίας (ΚΑ117 και ΚΑ117Γ)

Πρόκειται για μια από τις καρστικές μορφές, που δημιουργήθηκαν στο ασβεστολιθικό υδροφόρο ΑΣ2 σαν επακόλουθο του σχηματισμού τεκτονικών ασυνεχειών (ρωγμών – ρηγμάτων), οι οποίες με τη χημική και μηχανική δράση του νερού στις ανθρακικές μάζες διευρύνθηκαν. Αναπτύσσεται στη θέση του χαμηλότερου επίπεδου διάβρωσης και κοντά στην επαφή με το αδιαπέρατο σχιστικερατολιθικό σχηματισμό της βάσης.
Το σημείο της καταβόθρα λειτουργεί ως πηγής υπερχείλισης, όμως και άλλα σημεία εκφορτίσεων του καρστικού υδροφόρου εμφανίζονται (ροές) στο σκεπασμένο τμήμα από αλλουβικές. Το πλεόνασμα διαρροών εμπλουτίζει το διπλανό υδροφόρο των χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1(Σχ.10.6).

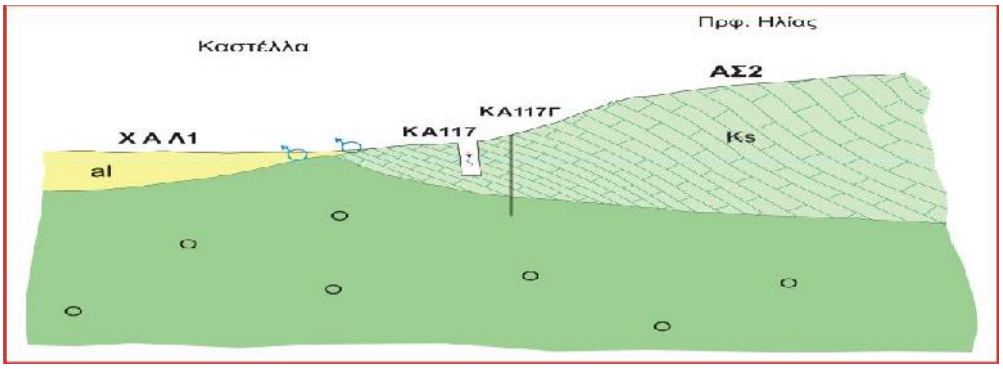

Σχ.10.6: Υδρογεωλογική τομή. Μηχανισμός λειτουργίας καταβόθρας ΚΑ117, ΚΑ117Γ και εκροές του καρστικού συστήματος ΑΣ2.
Fig.10.6: Hydrogeological section showing mechanism running the ponor KA117, KA117Γ and seepage from the karstic system ΑΣ2.

10.2.1.3. ΥΔΡΟΦΟΡΟΣ ΤΩΝ ΧΑΛΑΡΩΝ ΙΖΗΜΑΤΩΝ ΧΑΛ1

Η τεκτονική λεκάνη της κεντρικής Εύβοιας εκτείνεται ΒΔ – ΝΑ και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, σχεδόν όλη τη περιοχή της Καστέλλας – Ψαχνών. Η περιοχή αυτή καλύπτεται από εκτεταμένες τεταρτογενείς αποθέσεις, σε διάφορες κατηγορίες που παρουσιάζουν υδρογεωλογικό ενδιαφέρον: Παράκτιες αποθέσεις, αλλουβιακοί σχηματισμοί που αναπτύσσονται παράλληλα με τις κοίτες των ποταμών, και αλλουβιακοί σχηματισμοί που καλύπτουν τις πεδινές εκτάσεις.
Στους ανωτέρω χαλαρούς (κοκκώδης) τεταρτογενείς σχηματισμούς της περιοχής Καστέλλας αναπτύσσονται αξιόλογοι φρεάτιοι υδροφόροι ορίζοντες (Σχ.10.2 – 10.3 και 10.4).

10.2.1.4. Υδροφόρος χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1Β

Στη περιοχή Περβόλια των Ψαχνών αναπτύσσεται ένας σημαντικός ελεύθερος υδροφόρος ορίζοντας περιορισμένης έκτασης. Αναπτύσσεται σε ιζήματα τεταρτογενών αποθέσεων.
Το πάχος του υδροφόρου σε μερικά πηγάδια υπερβαίνει τα 30m. Το στρώμα της βάσης του υδροφόρου είναι το αδιαπέρατο συμπαγές τμήμα της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης. Παρατηρήσεις σε πηγάδια της περιοχή αυτής, έδειξαν ότι η υδροφορία εντοπίζεται και ολίγα μέτρα στο οφιολιθικό σχηματισμό της βάσης.
Ο εμπλουτισμός του υδροφόρου ΧΑΛ1Β, εκτός από την άμεση κατείσδυσης νερού βροχής εξασφαλίζεται από την κοίτη του χείμαρρου, βασικό κλάδος του Μεσσάπιου.
Το νερό του υδροφόρου χρησιμοποιείται για άρδευση των αντιστοίχων περιοχών. Επίσης ήταν για πολλά χρόνια το χωριό υδρευόταν από το πηγάδι ΧΨ537 (Σχ.10.4).
Όμως, δεν παρατηρείται υδραυλική επικοινωνία μεταξύ των υδροφόρων ΧΑΛ1 και ΧΑΛ1Β

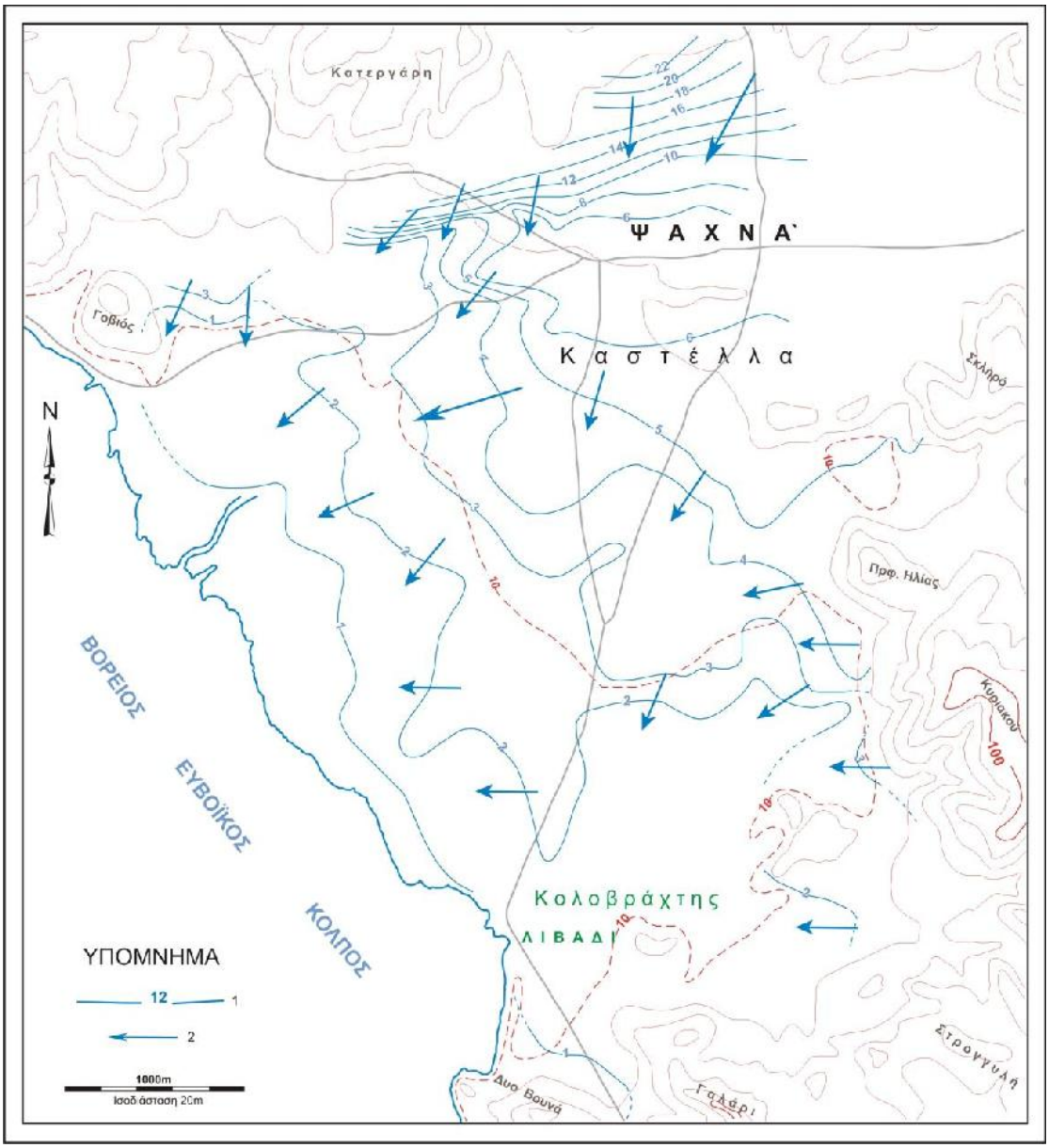

Σχ.10.7: Πιεζομετρικός χάρτης. Υδροφόροι (ΟΦ1, ΑΣ2, ΧΑΛ2) της λεκάνης Καστέλλας - Ψαχνών (Χειμώνα, 1997). 1, Πιεζομετρική καμπύλη. 2, Διεύθυνση ροής.
Fig.10.7: Piezometric surface map of the aquifers (ΟΦ2, ΑΣ2, ΧΑΛ1) in Kastella – Psachna basin (Winter, 1997). ,1 Line of equal hydraulic head -m. 2, Direction of groundwater flow.

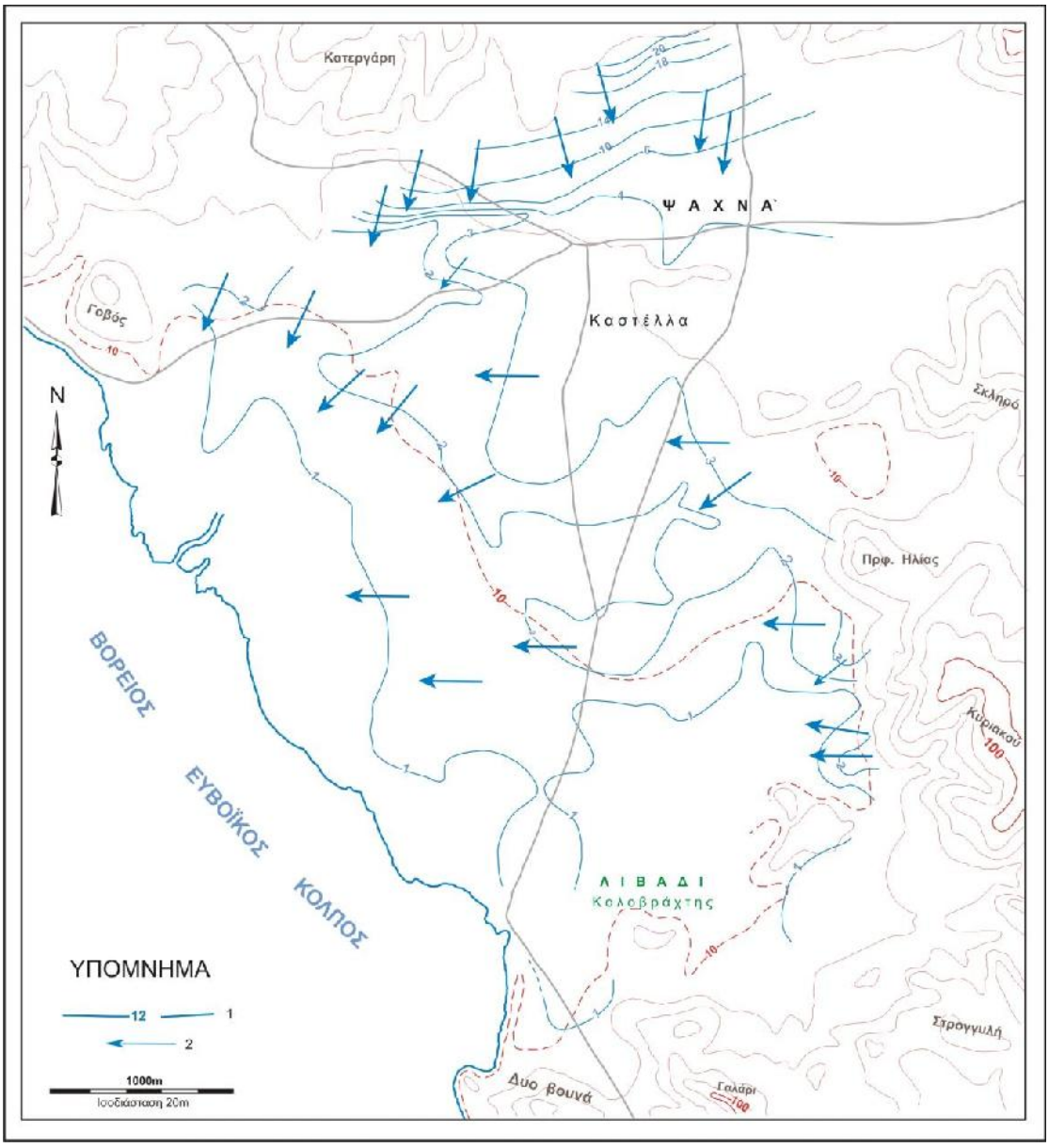

Σχ.10.8: Πιεζομετρικός χάρτης. Υδροφόροι (ΟΦ2, ΑΣ2, ΧΑΛ2) της λεκάνης Καστέλλας - Ψαχνών (Καλοκαίρι, 1997). 1, Πιεζομετρική καμπύλη. 2, Διεύθυνση ροής.
Fig.10.8: Piezometric surface map of the aquifers (ΟΦ2, ΑΣ2, ΧΑΛ1) in Kastella – Psachna basin (Summer, 1997). ,1 Line of equal hydraulic head -m. 2, Direction of groundwater flow.

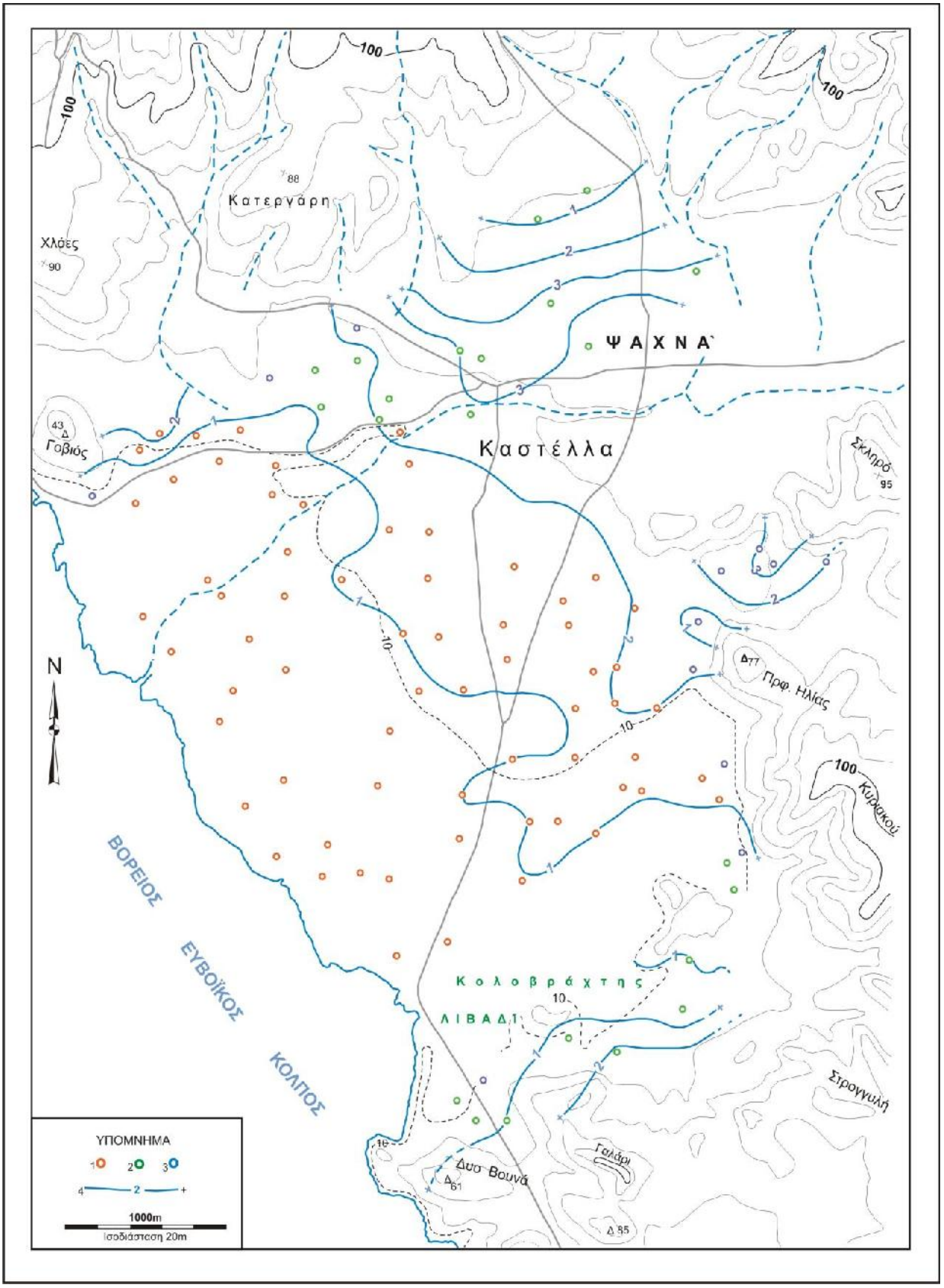

Σχ.10.9: Χάρτης διακύμανσης στάθμης στους υδροφόρους (ΟΦ1, ΑΣ2, ΧΑΛ1) της λεκάνης Καστέλλας - Ψαχών, την περίοδο 1999 – 19997. 1, φρέαρ στο υδροφόρο ΧΑΛ1. 2, φρέαρ στο υδροφόρο ΟΦ2. 3, φρέαρ στο υδροφόρο ΑΣ2. 4, Καμπύλη ισοανόδων σε m.
Fig.10.9: Map of groundwater elevation (fluctuation-m) of aquifers (ΟΦ1, ΑΣ2, ΧΑΛ1) in Kastella – Psachna basin 1997- 1998.

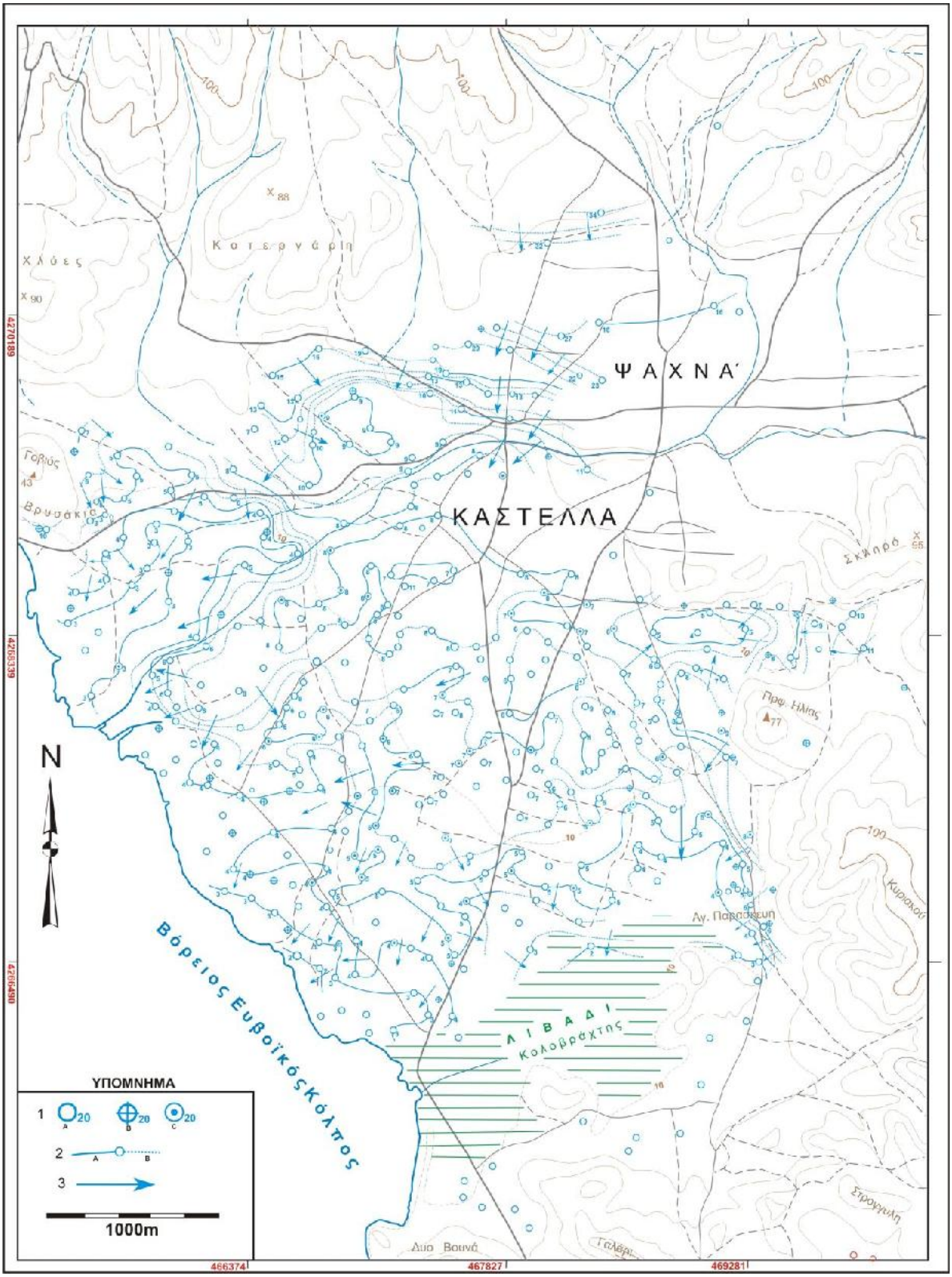

Σχ.10.10: Πιεζομετρικός χάρτης. Υδροφόροι (ΟΦ2, ΑΣ2, ΧΑΛ1) της λεκάνης Καστέλλας - Ψαχνών (Χειμώνας, 2009). 1Α, στάθμη πηγαδιού. ΑΒ, στάθμη γεώτρησης. 2Α, πιεζομετρική καμπύλη -m. 2Β, πιθανή πιεζομετρική καμπύλη. 3, διεύθυνση ροής.

Fig.10.10: Piezometric surface map of the aquifers (ΟΦ2, ΑΣ2, ΧΑΛ1) in Kastella – Psachna basin (Winter, 2009). 1A, value of head level in well. 1B, value head level in borehole. 2A, Line of equal hydraulic head -m. 2B, Probable hydraulic head. 3, Direction of groundwater flow.

Πίν.10.1:Υδροδυναμικό καθεστώς των υδροφόρων στην περιοχή της λεκάνης Καστέλλας - Ψαχνών
Tab.10.1: Hydrodynamic regime of the aquifers at the area of Kastella – Psachna basin.

Ελεύθερος υδροφόρος (**ΟΦ2**)			
Πιεζομετρική Στάθμη m			
Χαμηλότερη	Υψηλή	Μέση	Περίοδος
3.00 (ΨΧ421)	34.40 (ΨΧ410)	18.70	1996 - 1997
3.70 (ΨΧ419)	25.80 (ΨΧ411)	14.75	2007 - 2008
2.60 (ΧΨ420Β)	31.50 (ΨΧ410)	17.05	2008 - 2009
Άνοδος Στάθμης m			
0.30 ((ΨΧ381)	4.00 (ΨΧ404)	2.15	1996 - 1997
0.30 (ΚΑ303Β,ΚΑ643)	2.40 (ΨΧ394)	1.32	2007 - 2008
0.20 (ΨΧ410)	2.00 (ΨΧ394)	1.10	2008 - 2009

Ελεύθερος υδροφόρος (**ΑΣ2**)			
Πιεζομετρική στάθμη σε m			
Χαμηλότερη	Υψηλή	Μέση	Περίοδος
6.90 (ΚΑ108)	9.60 (ΚΑ118)	8.25	1996 - 1997
4.80 (ΚΑ108)	8.40 (ΚΑ118)	6.60	2007 - 2008
3.40 (ΚΑ108)	8.60 (ΚΑ118)	6.00	2008 - 2009
Άνοδος στάθμης σε m			
0.50 (ΚΑ108)	2.10 (ΚΑ118)	1.30	1996 - 1997
0.80 (ΚΑ120)	1.30 (ΚΑ133)	1.05	2007 - 2008
0.60 (ΚΑ120)	2.60 (ΚΑ108)	1.60	2008 - 2009

Ελεύθερος υδροφόρος (**ΧΑΛ1**)			
Πιεζομετρική στάθμη σε m			
Χαμηλότερη	Υψηλή	Μέση	Περίοδος
2.40 (ΨΧ373)	10.30 (ΚΑ130)	6.35	1996 - 1997
1.50 (ΨΧ376)	10.60 (ΚΑ131)	6.05	2007 - 2008
1.30 (ΨΧ376)	11.10 (ΚΑ131)	6.20	2008 - 2009
Άνοδος στάθμης σε m			
0.20 (ΚΑ242, ΚΑ270, ΚΑ347, ΨΧ367, ΨΧ370, ΨΧ373)	2.70 (ΚΑ132)	1.45	1996 - 1997
0.20 (ΚΑ258, ΚΑ261, ΚΑ262, ΚΑ266, ΚΑ274, ΨΧ367, ΨΧ369, ΨΧ372)	2.00 (ΚΑ132)	1.10	2007 - 2008
0.10 (ΨΧ376, ΨΧ370, ΚΑΠ23)	2.70 (ΚΑ131)	1.40	2008 - 2009

Ελεύθερος υδροφόρος (**ΧΑΛ1Β**)			
Πιεζομετρική στάθμη σε m			
Χαμηλότερη	Υψηλή	Μέση	Περίοδος
13.30 (ΨΧ408)	16.70 (ΨΧ408)	15.0	1996 - 1997
15.00 (ΨΧ537)	22.70 (ΨΧ624)	18.85	2007 - 2008
11.90 (ΨΧ537)	21.00 (ΨΧ624)	16.45	2008 - 2009
Άνοδος στάθμης σε m			
3.40 (ΨΧ408)			1996 - 1997
1.30 (ΨΧ537)	1.90 (ΨΧ624)	1.60	2007 - 2008
2.50	2.50	2.50	2008 - 2009

10.2.2. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Αναλύοντας και μελετώντας τους πίνακες και τους χάρτες των πιεζομετρικών καμπυλών υδροφορίας της περιοχή Καστέλλας - Ψαχνών, προκύπτει μια σειρά από στοιχεία για τους υδροφόρους ΟΦ2, ΑΣ2 ΧΑΛ1και ΧΑΛ1Β, τα οποία αναλυτικά αναφέρονται παρακάτω:

1- Η πιεζομετρία της υψηλής και χαμηλής (Χειμώνα, Καλοκαιριού) 1996 1997, 2007 - 2008 και 2008 – 2009 (Σχ.8), έχει σχεδόν την ίδια μορφή. Παρατηρείται μια βαθμιαία ελάττωση των τιμών των πιεζομετρικών καμπυλών από βορειοανατολικά προς νοτιοδυτικά - δυτικά στη λεκάνη.

2- Παρατηρείται γενική κίνηση του υπόγειου νερού προς τα νοτιοδυτικά δηλ. προς τη θάλασσα (Β. Ευβοϊκό Κόλπο).
3- Παρατηρείται διαφορά στην πυκνότητα των ισοπιεζομετρικών καμπυλών που αντικατοπτρίζει την λιθολογική και υδραυλική ανομοιογένεια μεταξύ των συμπαγών υδροφόρων (ΟΦ2, ΑΣ2) και του χαλαρού υδροφόρου ΧΑΛ1.
4- Οι διευθύνσεις ροής στο κεντρικό τμήμα υδροφόρου ΧΑΛ1 παρουσιάζουν ακανόνιστη διεύθυνση αλλά δείχνουν εκφόρτησης προς τη θάλασσα.
5- Ο ρυθμός μεταβολής της στάθμης (10/1996 – 4/1997, 10/1996 – 4/1997, 10/2008 – 3/2009) είναι ανομοιόμορφος και έχει μέση άνοδο στάθμης στην ίδια περίοδο 1.45, 1.10 και 1.40m αντίστοιχα.

10.2.3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η γενική διεύθυνση των γραμμών ροής στη περιοχή (Υδροφόροι ΟΦ2, ΑΣ2 και ΧΑΛ1, ΧΑΛ1Β) κατευθύνεται προς τη θάλασσα.
Παρατηρείται περιορισμένος άξονας αποστράγγισης στη περιοχή Περιβόλια.
Μεγαλύτερη υδροφορία παρατηρείται στις τοποθεσίες Πότσικα, Περιβόλια, Αγ. Παρασκευή και Πρφ. Ηλίας.
Ο τύπος του υδροφόρου ΟΦ2 είναι ακτινωτός και του υδροφόρου ΧΑΛ1 κυλινδρικός.
Οι αποστάσεις μεταξύ πιεζομετρικών γραμμών του υδροφόρου ΟΦ1 είναι διπλάσια των αποστάσεων του υδροφόρου ΧΑΛ1.
Η μέση στάθμη και μέση άνοδος του υδροφόρου ΟΦ2 είναι 19.8m και 1.5m.
Η μέση στάθμη και μέση άνοδος του υδροφόρου ΑΣ2 είναι 7.0m και 1.3m.
Η μέση στάθμη και μέση άνοδος του υδροφόρου ΧΑΛ1 είναι 6.3m και 1.3m.
Η μέση στάθμη και μέση άνοδος του υδροφόρου ΧΑΛ1Β είναι 18.0m και 2.1m (1996 – 2009).

10.2.4. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Δίαιτα υδροφόρος **ΟΦ2** περιοχής των Καστέλλας - Ψαχνών:
14.600m^2 X 2.15m X 25% = 8815m^3 (1996 - 1997)
14.600m^2 X 1.32m X 25% = 5412m^3 (2007 - 2008)
14.600m^2 X 1.10m X 25% = 4510m^3 (2008 - 2009)
Δίαιτα υδροφόρος **ΧΑΛ1** περιοχής Καστέλλας:
23.200m^2 X 1.45m X 20% = 6728m^3 (1996 - 1997)
23.200m^2 X 1.10m X 20% = 5104m^3 (2007 - 2008)
23.200m^2 X 1.40m X 20% = 6494m^3 (2008 - 2009)

10.3. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΝΕΡΟΥ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

10.3.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΦ2

Πίν.10.2: Στατιστικά συμπεράσματα των υδροχημικών παραμέτρων της ποιότητας νερού υδροφόρου ΟΦ2 στην λεκάνη της Καστέλλας - Ψαχνών σε σύγκριση με το νερό της βροχής.
Tab.10.2: Univariate statistic summary of the hydrochemical parameters obtained from the groundwater of the aquifer ΟΦ2 in comparison with the rain water in Kastella – Psachna basin.

A/A	Παραμέτροι Μονάδα		Καλοκαίρι 1998			Χειμώνας 1999			Χειμώνας 2009			Νερό Υδροφόρου	Νερό Βροχής
			Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.		
1	Θ	°C		17.0		14.0	16.5	19.0	14.5	16.3	19.0	16.6	
2	pH			7.9		7.5	7.7	8.0	7.5	7.8	8.0	7.8	5.5
3	Eh	mV							-9	-27.5	-46	-27.5	
4	Salinity	dS/m		0.5		0.3	1.0	1.6	0.5	1.1	1.6	0.9	
5	EC	μS/cm		1180		630	1650	2670	856	2218	3580	1683	23.0
6	TDS	mg/l		976		621	1200	1779	548	1670	2791	1282	14.8
	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΟΙ												
7	Ca	mg/l		77.0		12.8	120.3	227.7	52.1	96.2	140.2	95.8	1.1
8	Mg	mg/l		97.3		23.8	110.4	197.0	4.9	89.9	174.9	99.2	1.2
9	Na	mg/l		43.5		11.5	103.5	195.5	28.0	229.5	431.0	125.5	4.1
10	K	mg/l		6.7		0.39	3.9	7.4	0.2	4.8	9.4	5.5	0.03
11	CO3	mg/l											
12	HCO3	mg/l		313.6		277.0	431.9	586.8	260.0	395.0	530.0	380.2	3.9
13	Cl	mg/l		97.5		26.6	372.4	718.1	125.0	452.5	780.0	307.5	3.1
14	SO4	mg/l		87.4		17.8	173.7	229.6	45.0	150.5	256.0	137.2	2.1
15	NO3	mg/l		253.0		22.3	220.2	418.0	47.0	182.5	318.0	218.7	0.03
16	CaCO3*	mg/l		592		320	696	1072	300	665	1030	651	
	ΙΟΝΤΑ												
17	NO2	mg/l		0.03		0.01	0.03	0.05	0.04	0.09	0.13	0.05	0.01
18	NH3	mg/l							0	0.12	0.23	0.12	
19	NH4	mg/l		0.02		0.01	0.12	0.22	0	0.12	0.23	0.09	0.01
20	PO4	mg/l							3.8	5.1	6.3	5.1	2009
* Ολική σκληρότητα				ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ								ΟΦ2	

10.3.1.1. Μεταλλικότητα

Το ανώτερο σύνολο κατιόντων ή ανιόντων 22.4meq/L βρίσκεται στο φρέαρ ΚΑ417 και το κατώτερο 7.8 meq/L στο ΚΑ381.
Ασβέστιο Ca, 12.0 – 227.7 mg/L
Μαγνήσιο Mg, 23.8 – 197.0 mg/L
Νάτριο Na, 11.5 – 195.5 mg/L
Κάλιο K, 0.4 – 18.8 mg/L
Αλκαλικά HCO_3, 276.0 – 586.8mg/L
Χλώριο Cl, 30.1 – 718.1mg/L
Θειϊκά SO_4, 17.8 - 196mg/L
Νιτρικά NO_3, 22.3 – 417.9 mg/L Νιτρώδη NO_2, 0.0 – 058 mg/L Αμμωνία NH_4, 0.0 – 0.28 mg/L
Φωσφορικά PO_4, 3.55 – 6.29 mg/L
Θερμοκρασία νερού: 14.0 – 17.5 ºC. **pH**: 7.5 – 7.9, και το δυναμικό οξειδαωαγωγής, **Eh** έχει αρνητικές τιμές (μεταξύ -32 και -48).

Ιχνοστοιχεία: Κάδμιο **Cd**, <0.06μg/l. Χρώμιο **Cr (ολικό)**, <6.5μg/l. Χαλκός **Cu**, <0.3μg/l. Σίδηρος **Fe**, <23.0μg/l. Μαγγάνιο **Mn**, <0.14μg/l. Νικέλιο **Ni**, <1.5μg/l. Μόλυβδος **Pb**, <0.05μg/l. Ψευδάργυρος **Zn**, <0.9μg/l.
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις νερού
Οι φάσεις κατιόντων: Ασβεστονατριούχα.
Οι φάσεις ανιόντων: Οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή και χλωριοθειϊκή – οξυανθρακική.
Σκληρότητα (ολική): Το νερό του υδροφόρου (300 – 1072mg/L) είναι πολύ σκληρό.

10.3.2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΑΣ2

Πίν.10.3: Στατιστικά συμπεράσματα των υδροχημικών παραμέτρων της ποιότητας νερού υδροφόρου ΑΣ2 στην λεκάνη της Καστέλλας - Ψαχνών σε σύγκριση με το νερό της βροχής.
Tab.10.3: Univariate statistic summary of the hydrochemical parameters obtained from the groundwater of the aquifer ΑΣ2 in comparison with the rain water in Kastella – Psachna basin.

Α/Α	Παράμετροι	Μονάδα	Καλοκαίρι 1988			Χειμώνας 1999			Χειμώνας 2009			Νερό Υδροφόρου	Νερό Βροχής
			Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.		
1	Θ	°C				15.0	15.5	16.0	14.5	15.8	17.0	15.7	
2	pH					7.4	7.7	7.9	7.3	7.5	7.6	7.6	5.6
3	Eh	mV							-16	-29	-42	-29	
4	Salinity	dS/m				0.4	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.5	
5	EC	μS/cm				730	815	900	864	1016	1168	916	23.8
6	TDS	mg/l				503	604	705	563	713	862	659	15.2
	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΟΙ												
7	Ca	mg/l				64.1	84.2	104.2	100.0	108	116.0	96.1	0.7
8	Mg	mg/l				20.4	31.4	42.3	36.5	48.7	60.8	40.1	1.4
9	Na	mg/l				21.9	28.2	34.5	33.0	37.0	41.0	32.6	2.2
10	K	mg/l				0.4	1.6	2.7	1.4	1.5	1.6	1.6	0.01
11	CO3	mg/l				ND			ND				
12	HCO3	mg/l				262.3	309.9	357.5	230.0	242.5	255.0	276.2	5.0
13	Cl	mg/l				34.5	54.5	74.5	140.0	180.0	220.0	117.3	3.8
14	SO4	mg/l				19.7	47.3	74.9	42.0	79.0	116.0	63.3	2.0
15	NO3	mg/l				22.3	63.9	105.4	54.0	73.5	93.0	68.7	0.1
16	CaCO3*	mg/l				270	347	424	440	470	500	259	
	ΙΟΝΤΑ												
17	NO2	mg/l				0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.04	0.03	0.01
18	NH3	mg/l				0.2	0.04	0.05	0.1	0.1	0.1	0.1	0.01
19	NH4	mg/l							0.1	0.1	0.1	0.1	0.01
20	PO4	mg/l							3.6	3.7	3.8	3.7	2009
* Ολική σκληρότητα						ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ						ΑΣ2	

10.3.2.1. Μεταλλικότητα

Το ανώτερο σύνολο κατιόντων ή ανιόντων 9.6 meq/L, στο φρέαρ ΚΑ133 και το κατώτερο 6.9 meq/L στο ΚΑ116.
Ασβέστιο Ca, 64.1 – 120.0 mg/L
Μαγνήσιο Mg, 20.4 – 60.8 mg/L
Νάτριο Na, 21.9 – 42.0 mg/L
Κάλιο K, 0.39 – 2.74 mg/L
Αλκαλικά HCO_3, 264.7 – 357.5 mg/L
Χλώριο Cl, 35.5 – 220.0 mg/L
Θειϊκά SO_4, 19.7 – 116.0 mg/L

Νιτρικά NO_3, 22.3 – 105.4mg/L / Νιτρώδη NO_2, 0.0 – 0.112 mg/L / Αμμωνία NH_4, 0.0 – 0.05 mg/L
Φωσφορικά PO4, 3.6 – 3.8 mg/L
Θερμοκρασία νερού:15.0 – 16.0 ºC. **pH**: 7.7 – 7.9, και το δυναμικό οξειδαωαγωγής, **Eh** σε αρνητικές τιμές (μεταξύ -43 και - 49).
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις νερού υδροφόρου ΑΣ2
Φάσεις υδροφόρου, Ασβεστονατριούχα, οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή.
Σκληρότητα (ολική): Το νερό του υδροφόρου (130 – 424mg/L) είναι σκληρό έως πολύ σκληρό

10.3.3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΧΑΛ1 / ΧΑΛ1Β

Πίν.10.4: Στατιστικά συμπεράσματα των υδροχημικών παραμέτρων της ποιότητας νερού υδροφόρου των χαλαρών ιζημάτων (κοκκώδη) ΧΑΛ1, ΧΑΛ1Β στην λεκάνη της Καστέλλας - Ψαχνών σε σύγκριση με το νερό της βροχής.
Tab.10.4: Univariate statistic summary of the hydrochemical parameters obtained from the groundwater of the aquifer of unconsolidated sediments ΧΑΛ1 in comparison with the rain water in Kastella – Psachna basin.

A/A	Παραμέτροι Μονάδα		Summer 1998			Winter 1999			Winter 2009			Νερό Υδροφόρου	Νερό Βροχής
			Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.		
1	Θ	°C	17.0	17.0	17.0	14.0	15.3	16.5	13.0	15.5	18.0	15.9	
2	pH		7.3	7.6	7.8	7.3	7.7	8.0	7.3	7.7	8.1	7.7	5.7
3	Eh	mV							-16	-25	-46	-25	
4	Salinity	dS/m	0.5	0.7	0.8	0.4	1.5	2.5	0.4	1.7	2.9	1.3	
5	EC	μS/cm	699	825	890	700	2250	3800	780	3112	5444	2062	23
6	TDS	mg/l	699	752	804	558	1596	2634	563	2023	3483	1457	15
	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΟΙ												
7	Ca	mg/l	81.8	86.6	91.4	25.7	157.2	288.6	72.1	120.2	168.2	121.3	2.1
8	Mg	mg/l	52.5	56.9	61.3	28.7	159.6	290.5	19.4	93.6	167.7	103.4	1.3
9	Na	mg/l	27.6	30.2	32.7	18.4	239.2	460.0	25.0	55.0	85.0	108.1	2.2
10	K	mg/l	0.8	0.8	0.8	0.4	5.3	10.2	0.1	2.8	5.4	3.0	0.02
11	CO3	mg/l											
12	HCO3	mg/l	330.7	330.7	330.7	259.9	120.2	429.4	230.0	375.0	520.0	275.3	3.9
13	Cl	mg/l	46.1	54.3	62.4	39.0	525.7	1012.3	95.0	227.5	360.0	269.2	3.1
14	SO4	mg/l	60.5	66.5	72.5	19.7	355.5	691.2	46.3	273.2	500.0	231.7	2.1
15	NO3	mg/l	99.2	125.6	151.9	31.0	226.4	421.8	40.5	152.4	264.3	168.1	0.03
16	CaCO3*	mg/l	420	450	480	301	915	1529	330	705	1080	690	
	ΙΟΝΤΑ												
17	NO2	mg/l	0.01	0.01	0.01	0.01	0.04	0.06	0.01	0.03	0.05	0.03	0.01
18	NH3	mg/l							0.01	0.11	0.2	0.11	
19	NH4	mg/l	0.01	0.01	0.01	0.02	0.08	0.13	0.01	0.11	0.2	0.07	0.01
20	PO4	mg/l							3.0	3.8	4.5	3.8	2009
* Ολική σκληρότητα				ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ								ΧΑΛ1	

10.3.3.1. Μεταλλικότητα (ΧΑΛ1)

Το ανώτερο σύνολο κατιόντων / ανιόντων 45.84 meq/L, στο φρέαρ ΚΑ365 και το κατώτερο 7.5 meq/L στο ΚΑ357.
Ασβέστιο Ca, 25.7 – 288.6 mg/L
Μαγνήσιο Mg, 19.4 – 207.2 mg/L
Νάτριο Na, 18.4 – 460.0 mg/L
Κάλιο K, 0.1 – 10.2 mg/L
Αλκαλικά HCO_3, 230.0 – 429.4 mg/L
Χλώριο Cl, 39.0 – 1021.3 mg/L

Θειϊκά SO_4, 34.1 – 624.4 mg/L
Νιτρικά NO_3, 0.0 – 418.0 mg/L / Νιτρώδη NO_2, 0.0 – 0.072 mg/L / Αμμωνία NH_4, 0.0 – 0.063 mg/L
Φωσφορικά PO_4, 2.3 – 4.1 mg/L
Θερμοκρασία νερού:12.0 – 17.5 ºC. **pH**: 7.3 – 8.4, και το δυναμικό οξειδαωαγωγής, **Eh** σε αρνητικές τιμές (μεταξύ -18 και -67).
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις του νερού υδροφόρου
Φάσεις υδροφόρου, Ασβεστονατριούχα, οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή και χλωριοθειϊκή-οξυανθρακική .
Σκληρότητα (ολική): Το νερό του υδροφόρου (330 – 1529 mg/L) είναι σκληρό έως πολύ σκληρό.

10.3.3.2. Μεταλλικότητα (ΧΑΛ1Β)

Ασβέστιο Ca, 52.1 – 112.0 mg/L
Μαγνήσιο Mg, 92.3 – 80.2 mg/L
Νάτριο Na, 27.0 – 41.0 mg/L
Κάλιο K, 0.5 – 2.4 mg/L
Αλκαλικά HCO_3, 390.0 – 350.0 mg/L
Χλώριο Cl, 39.0 – 45.0 mg/L
Θειϊκά SO_4, 65.8 – 87.0 mg/L
Νιτρικά NO_3, 82.8 – 145.0 mg/L / Νιτρώδη NO_2, 0.04 – 0.10 mg/L / Αμμωνία NH_4, 0.0 – 0.05 mg/L
Φωσφορικά PO_4, 4.45 – 4.73 mg/L
Θερμοκρασία νερού: 18.5 – 19.0 ºC. **pH**: 7.5 – 7.6, και το δυναμικό οξειδαωαγωγής, **Eh** έχει αρνητικές τιμές (μεταξύ -32 και - 41).
Ιχνοστοιχεία (ΧΑΛ1, ΧΑΛ1Β): Κάδμιο **Cd**, <0.07μg/l. Χρώμιο **Cr (ολικό)**, <0.3μg/l. Χαλκός **Cu**, <0.3μg/l. Σίδηρος **Fe**, <12.0μg/l. Μαγγάνιο **Mn**, <0.14μg/l. Νικέλιο **Ni**, <0.2μg/l. Μόλυβδος **Pb**, <0.08μg/l. Ψευδάργυρος **Zn**, <0.8μg/l.
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις του νερού υδροφόρου
Φάσεις υδροφόρου, Ασβεστονατριούχα, οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή.
Σκληρότητα (ολική): Το νερό του υδροφόρου (510 – 610 mg/L) είναι πολύ σκληρό.

10.3.4. ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων της πρώτης και της δεύτερης φάσης δειγματοληψίας
μπορούν να παρουσιάζονται σε ραβδοδιαγράμματα (Vertical bar Graph) του συνόλου κατιόντων Ca, Mg, Na, K και συνόλου ανιόντων HCO_3 / CO_3, Cl, SO_4, NO_3 σε meq/L (Σχ.10.11).

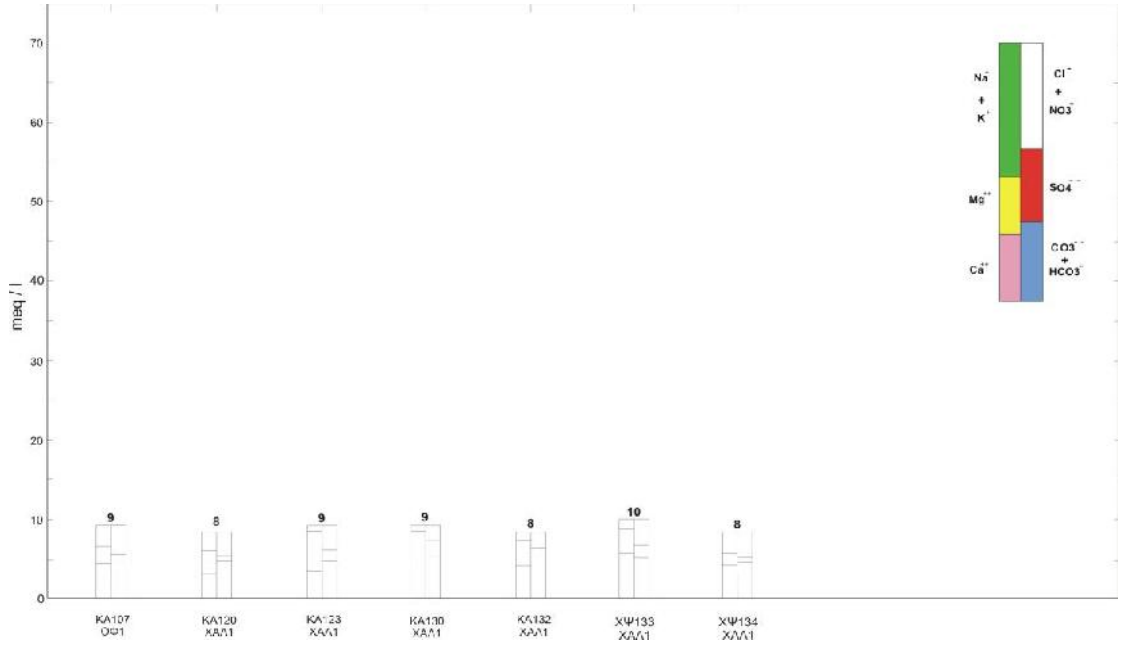
meq / l
Na+ + K+
Cl- + NO3-
Mg++
SO4--
Ca++
CO3-- + HCO3-
9
8
9
9
8
10
8
KA107 OΦ1
KA120 XAΛ1
KA123 XAΛ1
KA130 XAΛ1
KA132 XAΛ1
XΨ133 XAΛ1
XΨ134 XAΛ1

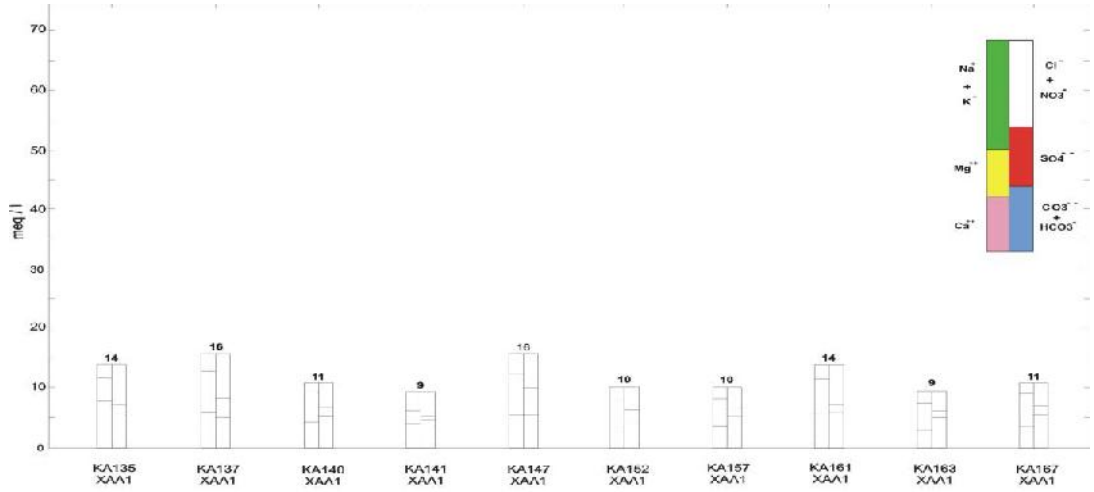
meq / l
Na+ + K+
Cl- + NO3-
Mg++
SO4--
Ca++
CO3-- + HCO3-
14
16
11
9
16
10
10
14
9
11
KA135 XAΛ1
KA137 XAΛ1
KA140 XAΛ1
KA141 XAΛ1
KA147 XAΛ1
KA152 XAΛ1
KA157 XAΛ1
KA161 XAΛ1
KA163 XAΛ1
KA167 XAΛ1

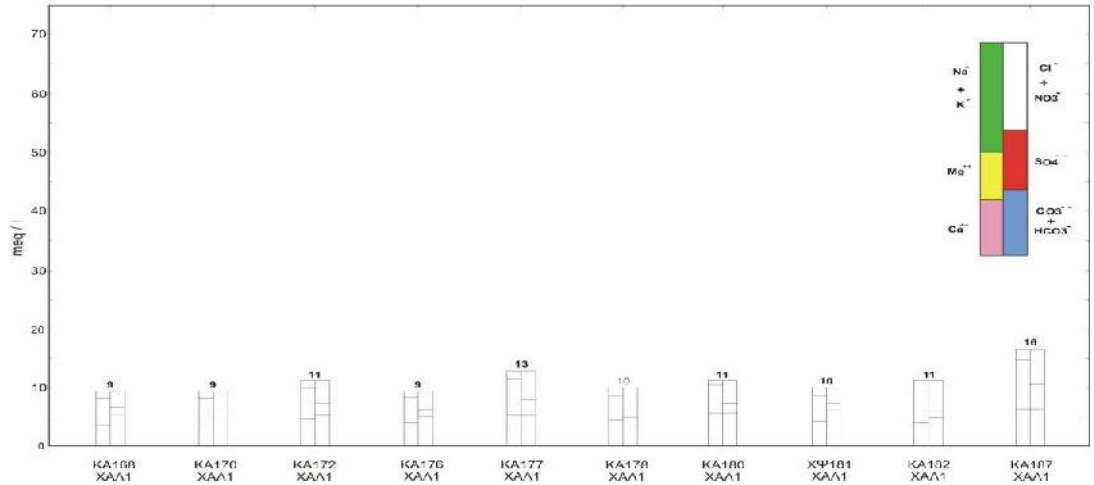
meq / l
Na+ + K+
Cl- + NO3-
Mg++
SO4--
Ca++
CO3-- + HCO3-
9
9
11
9
13
10
11
10
11
16
KA168 XAΛ1
KA170 XAΛ1
KA172 XAΛ1
KA176 XAΛ1
KA177 XAΛ1
KA178 XAΛ1
KA180 XAΛ1
XΨ181 XAΛ1
KA182 XAΛ1
KA187 XAΛ1

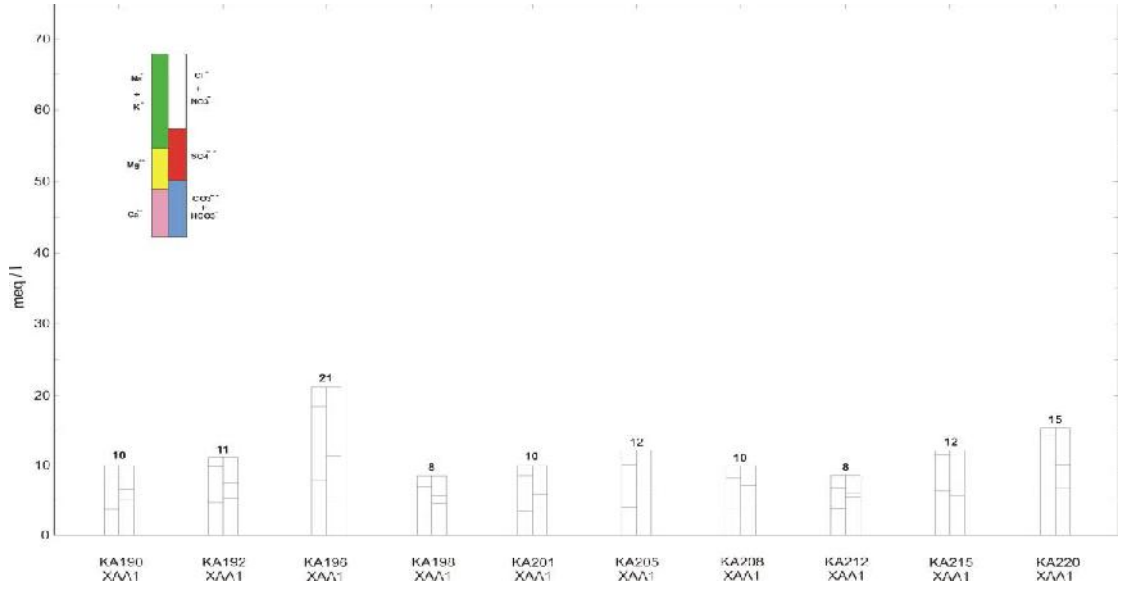
meq / l
0
10
20
30
40
50
60
70
10
11
21
8
10
12
10
8
12
15
KA190 ΧΑΛ1
KA192 ΧΑΛ1
KA196 ΧΑΛ1
KA198 ΧΑΛ1
KA201 ΧΑΛ1
KA205 ΧΑΛ1
KA208 ΧΑΛ1
KA212 ΧΑΛ1
KA215 ΧΑΛ1
KA220 ΧΑΛ1

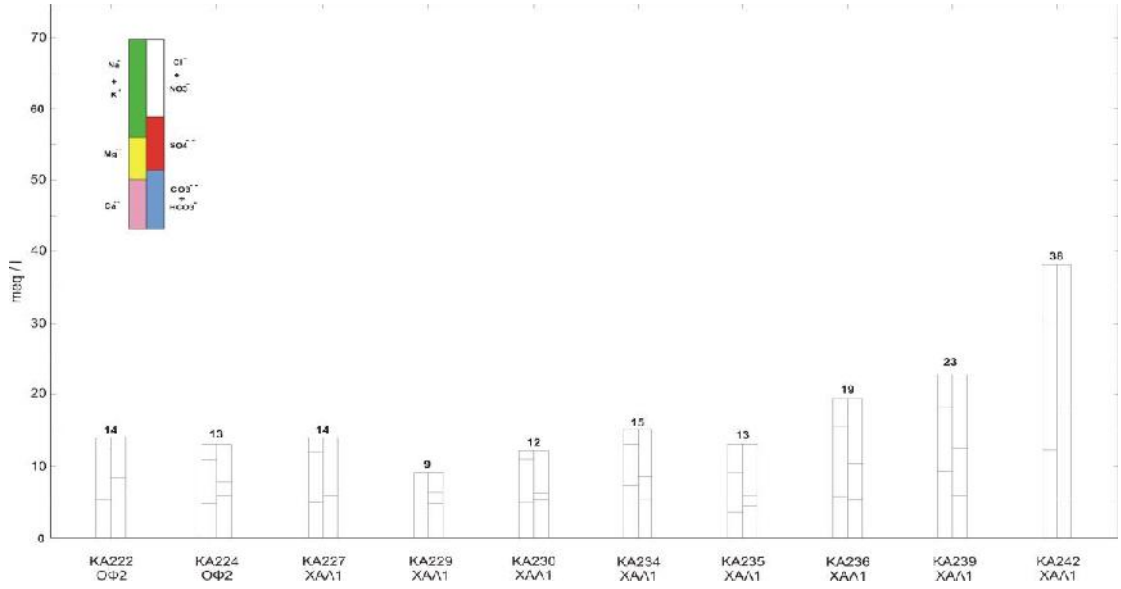
meq / l
0
10
20
30
40
50
60
70
14
13
14
9
12
15
13
19
23
38
KA222 ΟΦ2
KA224 ΟΦ2
KA227 ΧΑΛ1
KA229 ΧΑΛ1
KA230 ΧΑΛ1
KA234 ΧΑΛ1
KA235 ΧΑΛ1
KA236 ΧΑΛ1
KA239 ΧΑΛ1
KA242 ΧΑΛ1

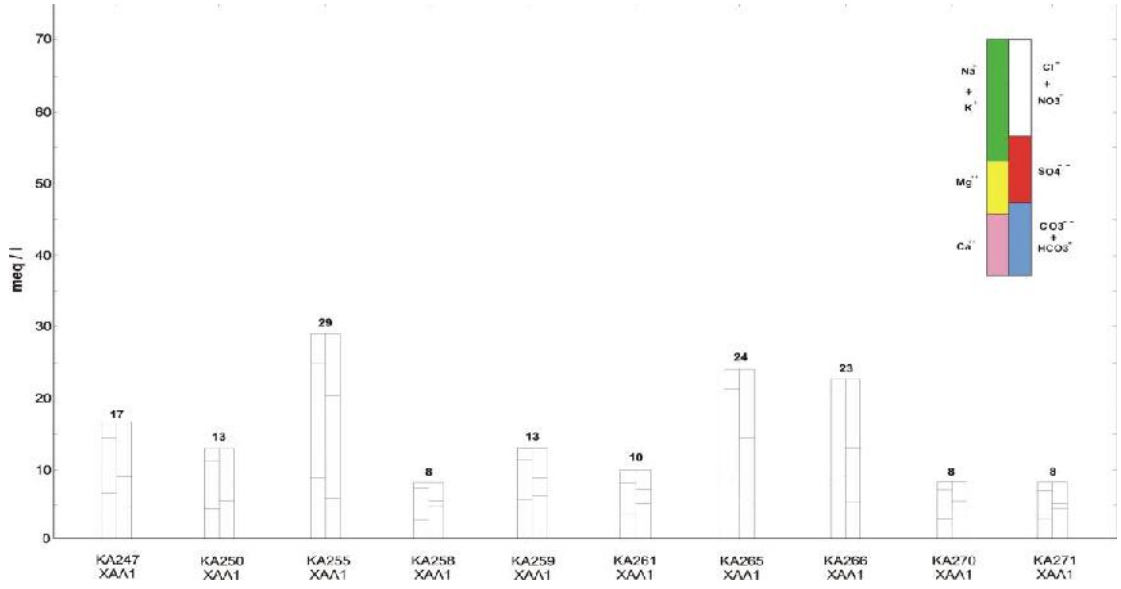
meq / l
0
10
20
30
40
50
60
70
80
17
13
29
8
13
10
24
23
8
8
KA247 ΧΑΛ1
KA250 ΧΑΛ1
KA255 ΧΑΛ1
KA258 ΧΑΛ1
KA259 ΧΑΛ1
KA261 ΧΑΛ1
KA265 ΧΑΛ1
KA266 ΧΑΛ1
KA270 ΧΑΛ1
KA271 ΧΑΛ1

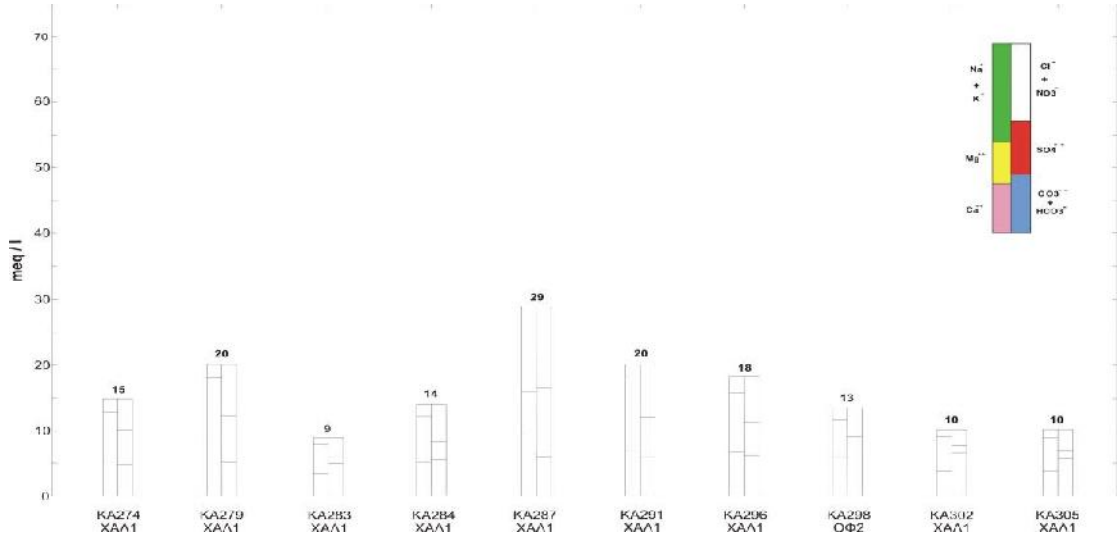
meq / l
70
60
50
40
30
20
10
0
15
20
9
14
29
20
18
13
10
10
KA274 ΧΑΛ1
KA279 ΧΑΛ1
KA283 ΧΑΛ1
KA284 ΧΑΛ1
KA287 ΧΑΛ1
KA291 ΧΑΛ1
KA296 ΧΑΛ1
KA298 ΟΦ2
KA302 ΧΑΛ1
KA305 ΧΑΛ1
Na+ + K+
Mg++
Ca++
Cl- + NO3-
SO4--
CO3-- + HCO3-

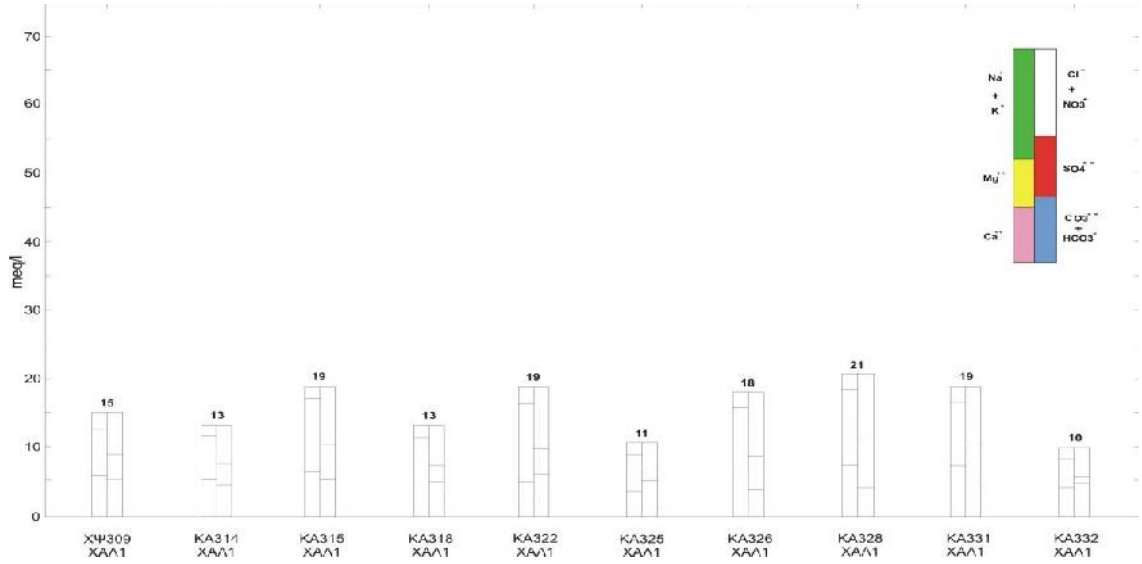
meq/l
70
60
50
40
30
20
10
0
15
13
19
13
19
11
18
21
19
10
ΧΨ309 ΧΑΛ1
KA314 ΧΑΛ1
KA315 ΧΑΛ1
KA318 ΧΑΛ1
KA322 ΧΑΛ1
KA325 ΧΑΛ1
KA326 ΧΑΛ1
KA328 ΧΑΛ1
KA331 ΧΑΛ1
KA332 ΧΑΛ1
Na+ + K+
Mg++
Ca++
Cl- + NO3-
SO4--
CO3-- + HCO3-

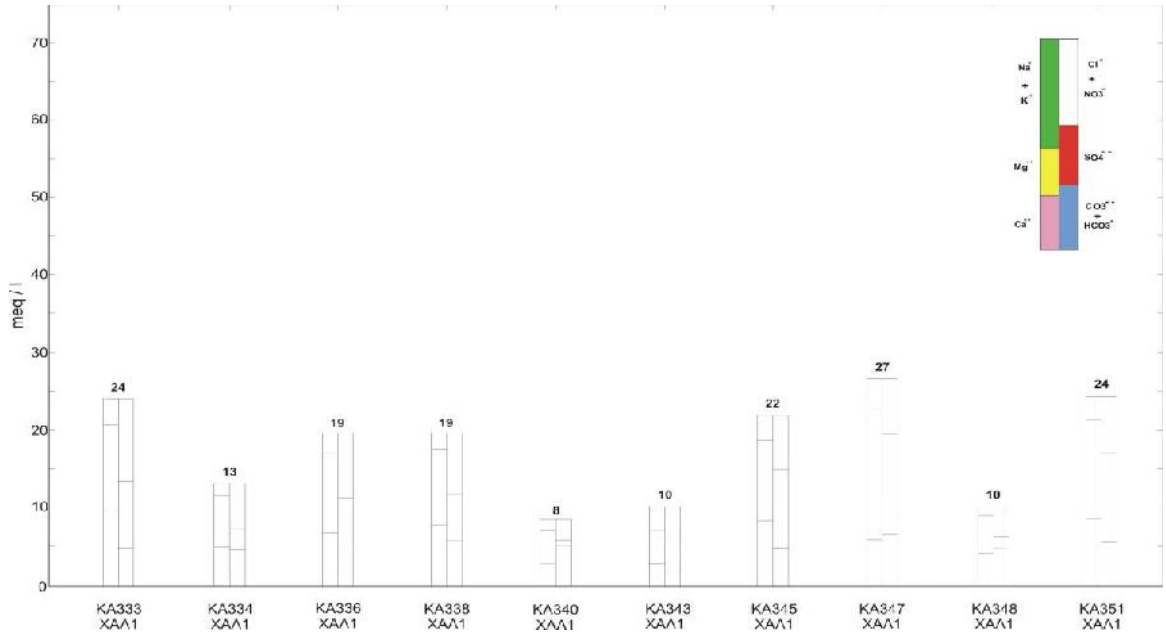
meq / l
70
60
50
40
30
20
10
0
24
13
19
19
8
10
22
27
10
24
KA333 ΧΑΛ1
KA334 ΧΑΛ1
KA336 ΧΑΛ1
KA338 ΧΑΛ1
KA340 ΧΑΛ1
KA343 ΧΑΛ1
KA345 ΧΑΛ1
KA347 ΧΑΛ1
KA348 ΧΑΛ1
KA351 ΧΑΛ1
Na+ + K+
Mg++
Ca++
Cl- + NO3-
SO4--
CO3-- + HCO3-

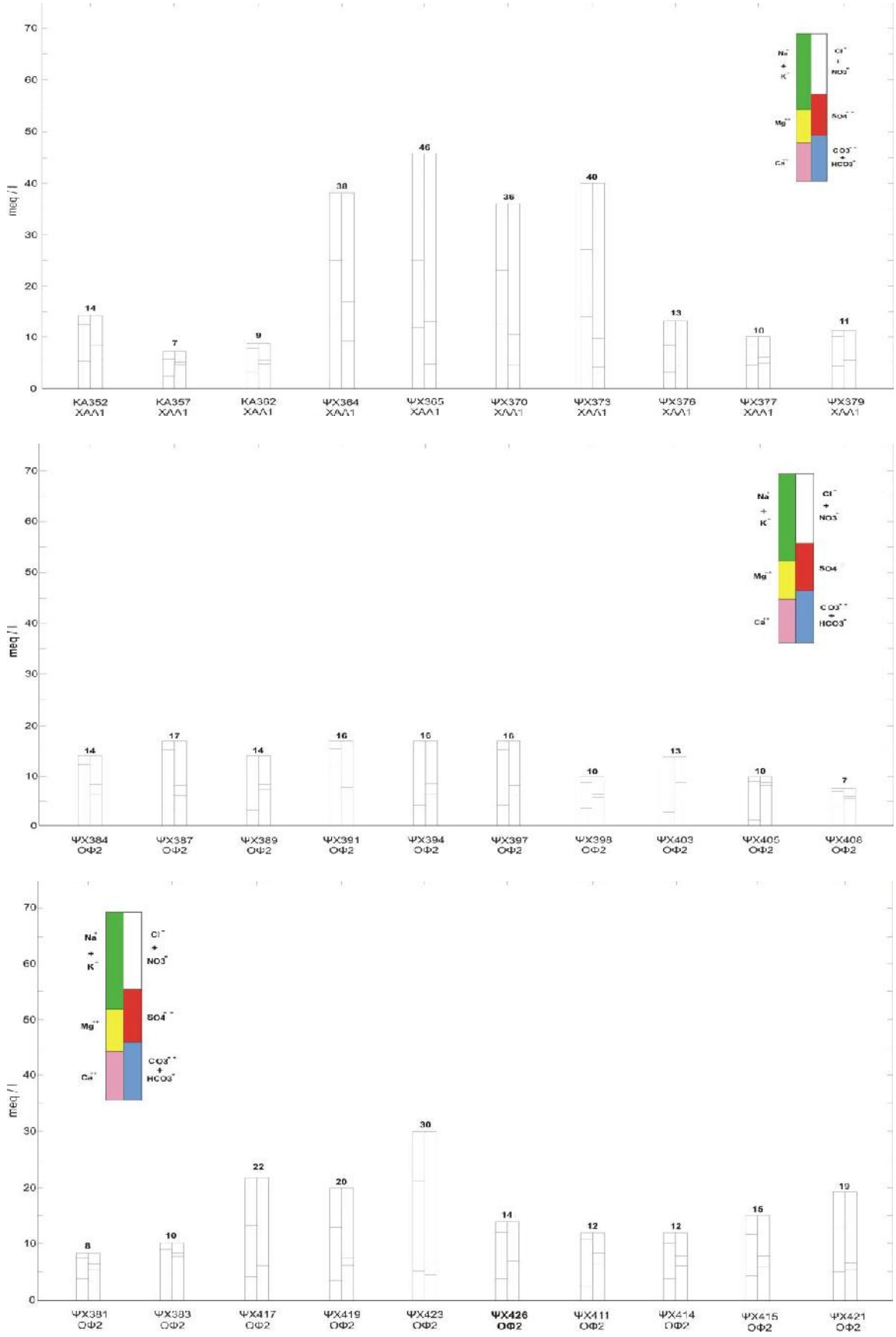

Σχ.10.11: Γραφική παρουσίαση αποτελεσμάτων πρώτης και δεύτερης φάσης ανάλυσης της περιοχής Καστέλλας – Ψαχνών σε ραβδοδιαγράμματα

Fig10.11.: Bar chart plotting major ions for samples collected during the first and second hydrochemical test from Kastella - Psachna area.

10.3.5. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ – ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

10.3.5.1. Τομή -3

Η υδροχημική ζώνη έχει μήκος ≈3827m, πλάτος ≈385m και κατεύθυνση ΝΔ – ΒΑ περνά από τα φρέατα ΚΑ345, ΚΑ343, ΚΑ340, ΚΑ192, ΚΑ190, ΚΑ137, ΚΑ140, ΚΑ117, ΚΑ133, ΚΑ132 και ΚΑ130 (Χάρτης απογραφής, Σχ.8.2 - 10.12 – 10.13 και 10.18).

10.3.5.2. Αξιολόγηση της Ζώνης-3 (Υδροφόροι ΧΑΛ1 και ΑΣ2)

Στις τοποθεσίες Φτελιά – Αγ. Γεώργιος βρίσκεται 20% του συνόλου αλάτων TDS 533 – 1293mg/l, στη τοποθεσία Λιβάδι 60% 533 – 1293mg/l, και στην τοποθεσία Παλιορή 20% 730
– 1087mg/l,. Η αύξηση της μεταλλικότητας είναι ανάλογη σε σχέση με την διεύθυνση της υπόγειας ροής προς την θάλασσα.
Στις Φτελιές η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 54 και 107 mg/l, του νατρίου Na, 23 και 60 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 232 και 343 mg/l, του χλωρίου Cl 71 και 85 mg/l, και των θειϊκών SO_4 24 και 144 mg/l. Στο Λιβάδι η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 79 και 123 mg/l, του νατρίου Na, 25 και 55mg/l, των ανθρακικών HCO_3 314 και 357 mg/l, χλωρίου Cl, 57 και 137 mg/l, και θειϊκών SO_4 25 και 135 mg/l. Στην Παλιορή η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 72 και 104 mg/l, του νατρίου Na, 22 και 37 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 312 – 330 mg/l, του χλωρίου Cl 43 και 170 mg/l, και των θειϊκών SO_4 41 και 75 mg/l.

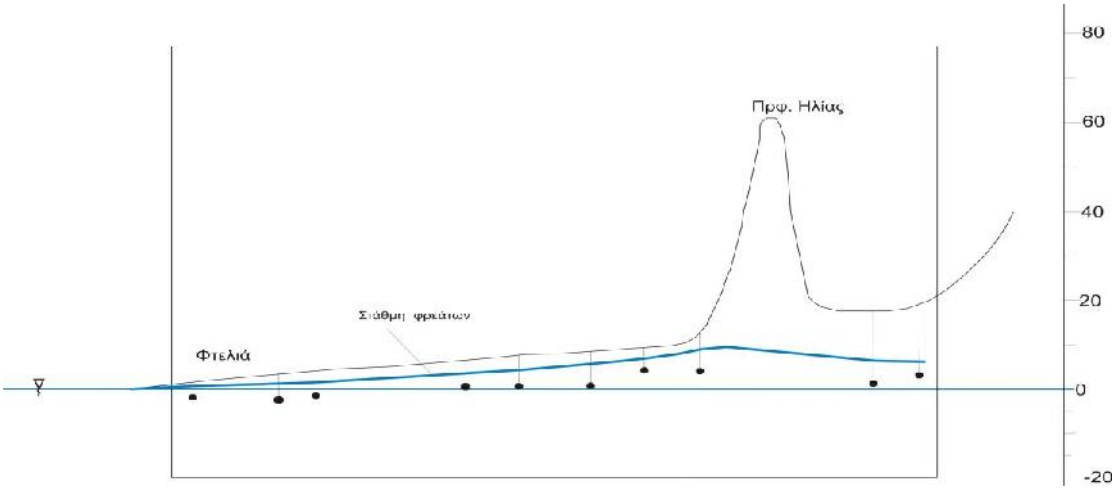

Σχ.10.12: Τοπογραφική τομή της υδροχημικής ζώνης-3 και στάθμη νερού στα φρέατα της ζώνης
Fig.10.12: Hydrogeological section across the Hydrochemical zone -3 showing the water table and bottom of some dug wells below the sea level.

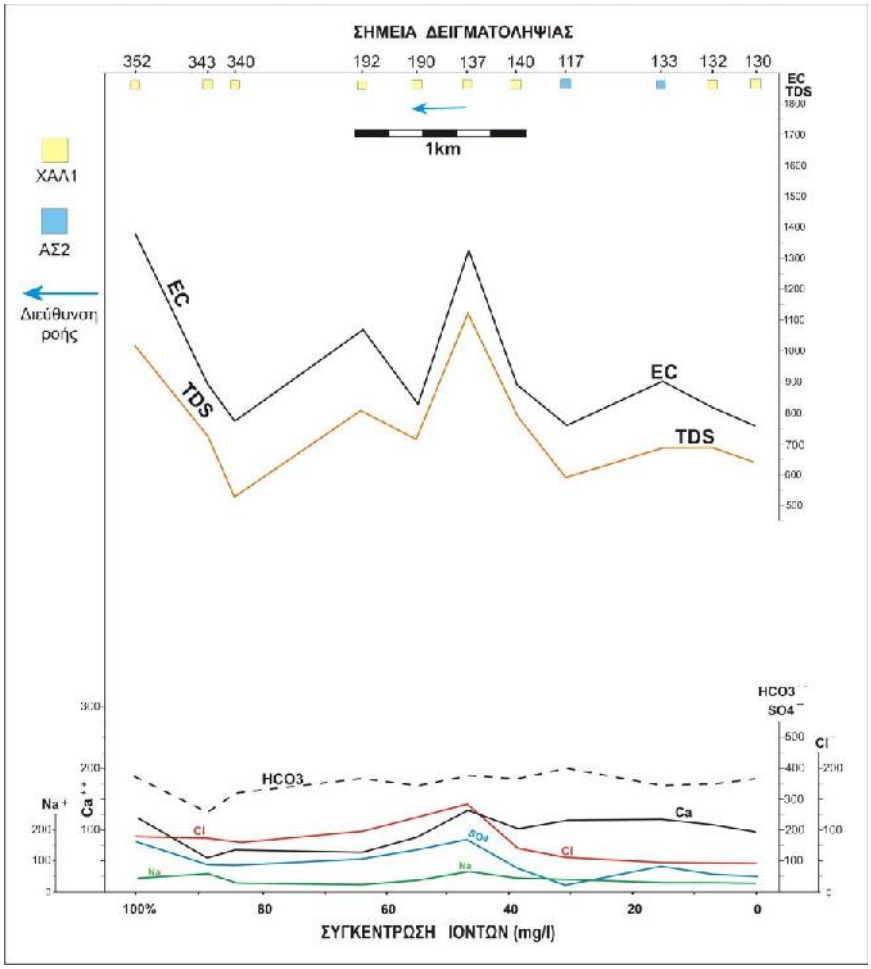

*Σχ.10.13: Υδροχημική ζώνη – **3**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig.10.13: Geo - Hydrochemical section across zone -**3**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, SO4. Presents analyses of first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).*

10.3.5.2. Τομή -4

Η υδροχημική ζώνη έχει μήκος ≈4214m και πλάτος ≈385m, με γενική διεύθυνση ΝΔ – ΒΑ, περνά από τις τοποθεσίες Ρουμάνα - Ιμπραήμ – Αλουπότρυπα μέχρι Βουλγαρίνα των Ψαχνών και η γραμμή της ζώνης αυτής περιλαμβάνει τα φρέατα ΚΑ265, ΚΑ250, ΚΑ287, ΚΑ247, ΚΑ296, ΚΑ224, ΚΑ222, ΚΑ220, ΚΑ215, ΚΑ212, ΨΧ414, ΨΧ411 και ΨΧ405 με σειρά αύξηση του ποσοστού της μεταλλικότητας τοις % (χάρτης απογραφής, Σχ.8.2 – 10.14 -10.15 και 10.18).

10.3.5.2.1. Αξιολόγηση της Ζώνης-4 (Υδροφόροι ΧΑΛ1 και ΟΦ2)

Στις τοποθεσίες Ρουμάνα – Αλουπάτρυπα εντοπίζεται το 30% του συνόλου αλάτων TDS 834 – 1957 mg/l, στην τοποθεσία Αυλή - Καστέλλα το 35% 1252 – 621mg/l, και στην τοποθεσία Περιβόλια το 35% 511 – 856 mg/l. Η αύξηση στην μεταλλικότητα είναι ανάλογη σε σχέση με την διεύθυνση της υπόγειας ροής είναι προς την θάλασσα.

Στις τοποθεσίες Ρουμάνα - Αλουπάτρυπα η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται κυμαίνεται μεταξύ 90 και 191 mg/l, του νατρίου Na, 37 και 73 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 298 και 375 mg/l, του χλωρίου Cl 89 και 128 mg/l, και των θειϊκών SO_4 132 και 505 mg/l. Στην τοποθεσία Αυλή - Καστέλλα η συγκέντρωση του ασβεστίου κυμαίνεται Ca 74 και 128 mg/l, του νατρίου Na, 29 και 59 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 310 και 398 mg/l, του χλωρίου Cl, 30 και 103 mg/l, και ττων θειϊκών SO_4 61 και 230 mg/l. Στα Περιβόλια η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca

κυμαίνεται μεταξύ 13 και 79 mg/l, του νατρίου Na, 12 και 28 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 310 – 467 mg/l, του χλωρίου Cl 27 και 50 mg/l, και των θειϊκών SO_4 18 και 50 mg/l.

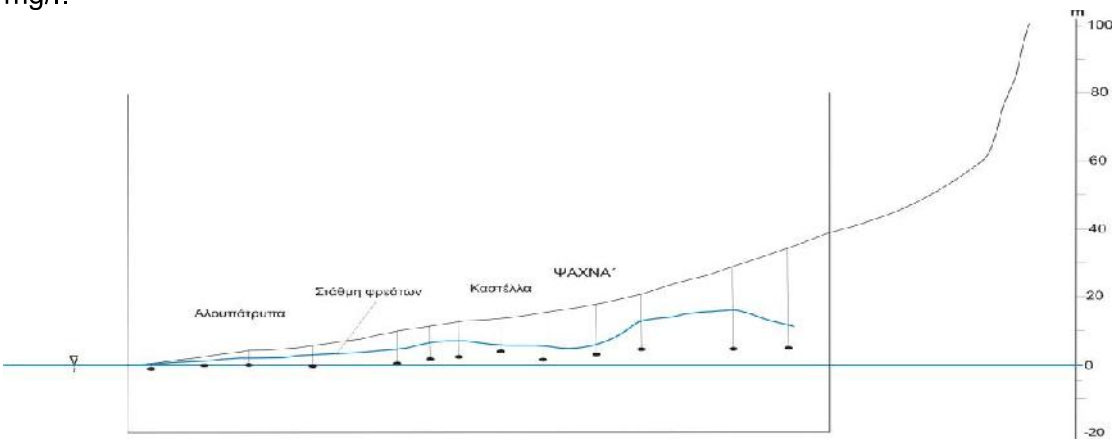

Σχ.10.14: Τοπογραφική τομή της υδροχημικής ζώνης-4 και στάθμη νερού στα φρέατα της ζώνης
Fig.10.14: Hydrogeological section across the Hydrochemical zone -4 showing the water table and bottom of some dug wells below the sea level.

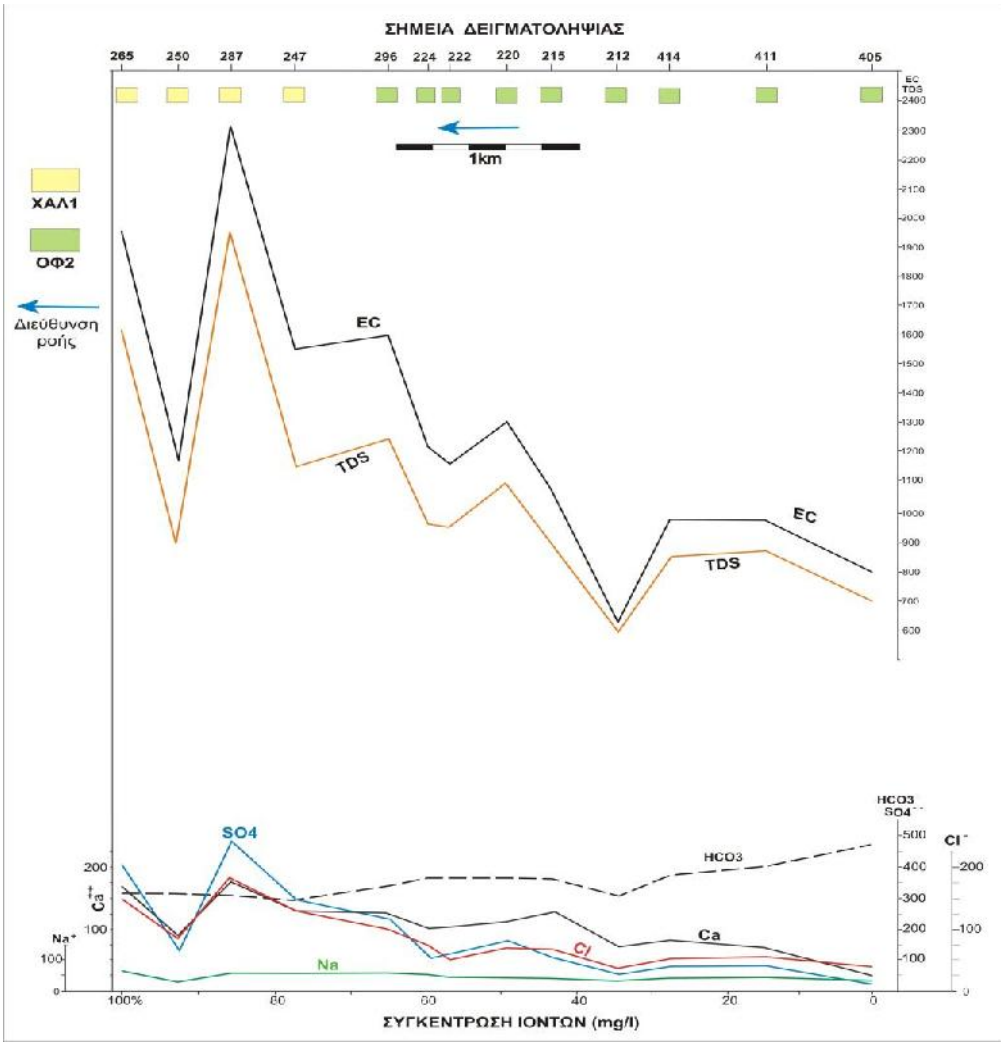

*Σχ.10.15: Υδροχημική ζώνη – **4**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig.10.15: Geo - Hydrochemical section across zone -**4**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, SO4. Presents analyses of first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).*

10.3.5.3. Τομή -5

Η υδροχημική ζώνη έχει μήκος ≈1696m και πλάτος ≈231m, διεύθυνση ΝΔ – ΒΑ, και περνά από τις τοποθεσίες Ρουμάνα μέχρι Περιβόλια των Ψαχνών και η γραμμή της ζώνης αυτής περιλαμβάνει τα φρέατα ΨΧ365, ΚΑ242, ΚΑ239, ΨΧ379, ΨΧ398 και ΨΧ387 (Χάρτης απογραφής, Σχ8.2 – 10.16 – 10.17 και 10.18).

10.3.5.3.1. Αξιολόγηση της Ζώνης- 5 (Υδροφόροι ΧΑΛ1 και ΟΦ2)

Στην τοποθεσία Βουλγαρίνα εντοπίζεται το 75% του συνόλου διαλυμένων αλάτων TDS, 685 – 1222 mg/l και 25% στην τοποθεσία Ιμπραήμ 811 – 2828 mg/l. Η αύξηση στην μεταλλικότητα είναι σταδιακή και ανάλογη με την διεύθυνση υπόγειας ροής προς την θάλασσα.

Στην τοποθεσία Βουλγαρίνα η συγκέντρωση του ασβεστίου κυμαίνεται μεταξύ Ca 72 και 82 mg/l, του νατρίου Na, 22 και 32mg/l, των ανθρακικών HCO_3 344 – 368 mg/l, του χλωρίου Cl 64 και 89 mg/l, και των θειϊκών SO_4 24 και 89 mg/l. Στην τοποθεσία Ιμπραήμ η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 26 και 245 mg/l, του νατρίου Na, 27 και 460 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 309 – 339 mg/l, του χλωρίου Cl, 80 και 1021mg/l, και των θειϊκών SO_4, 76 και 393 mg/l.

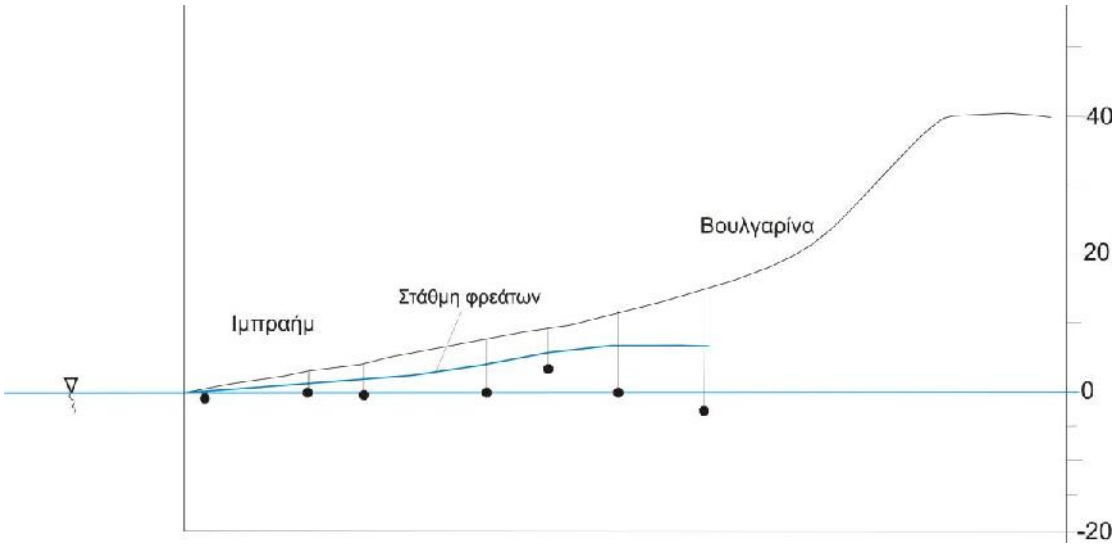

Σχ.10.16: Τοπογραφική τομή της υδροχημικής ζώνης-5 και στάθμη νερού στα φρέατα της ζώνης
Fig.10.16: Hydrogeological section across the Hydrochemical zone -5 showing the water table and bottom of some dug wells below the sea level.

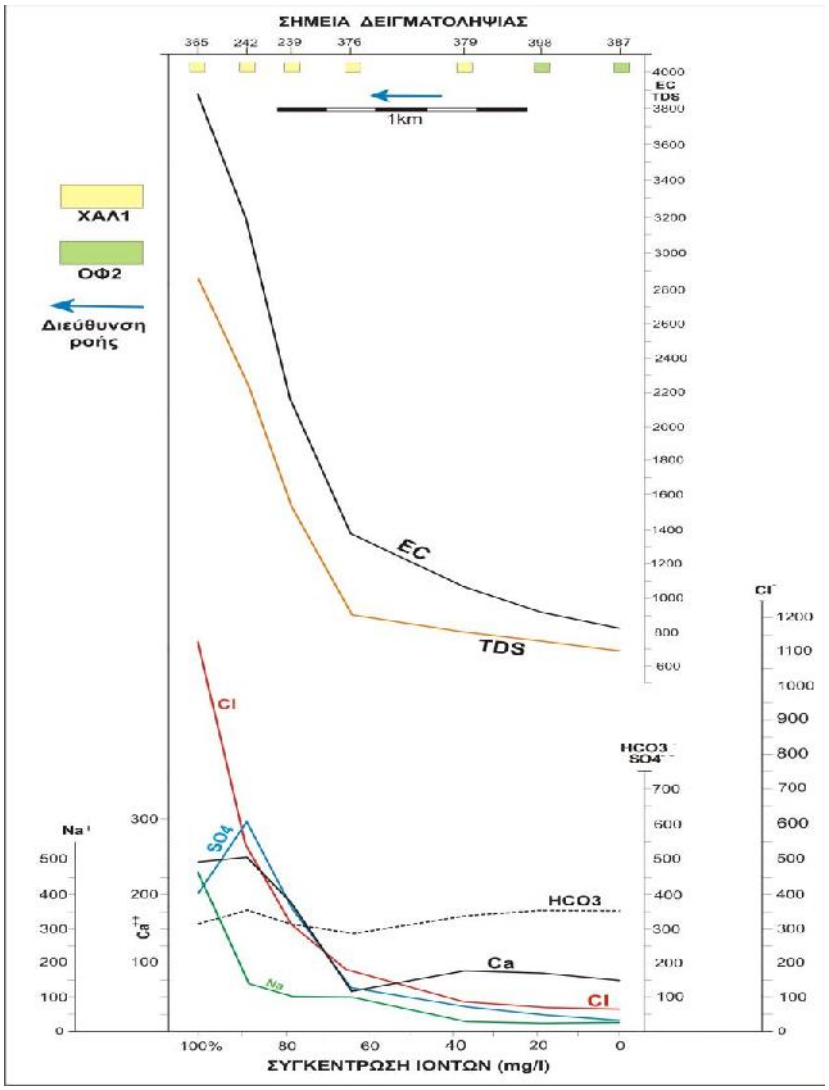

*Σχ.10.17: Υδροχημική ζώνη – **5**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig.10.17: Geo - Hydrochemical section across zone -**5**, EC, TDS, Ca, Na, HCO3, SO4. Presents analyses of first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).*

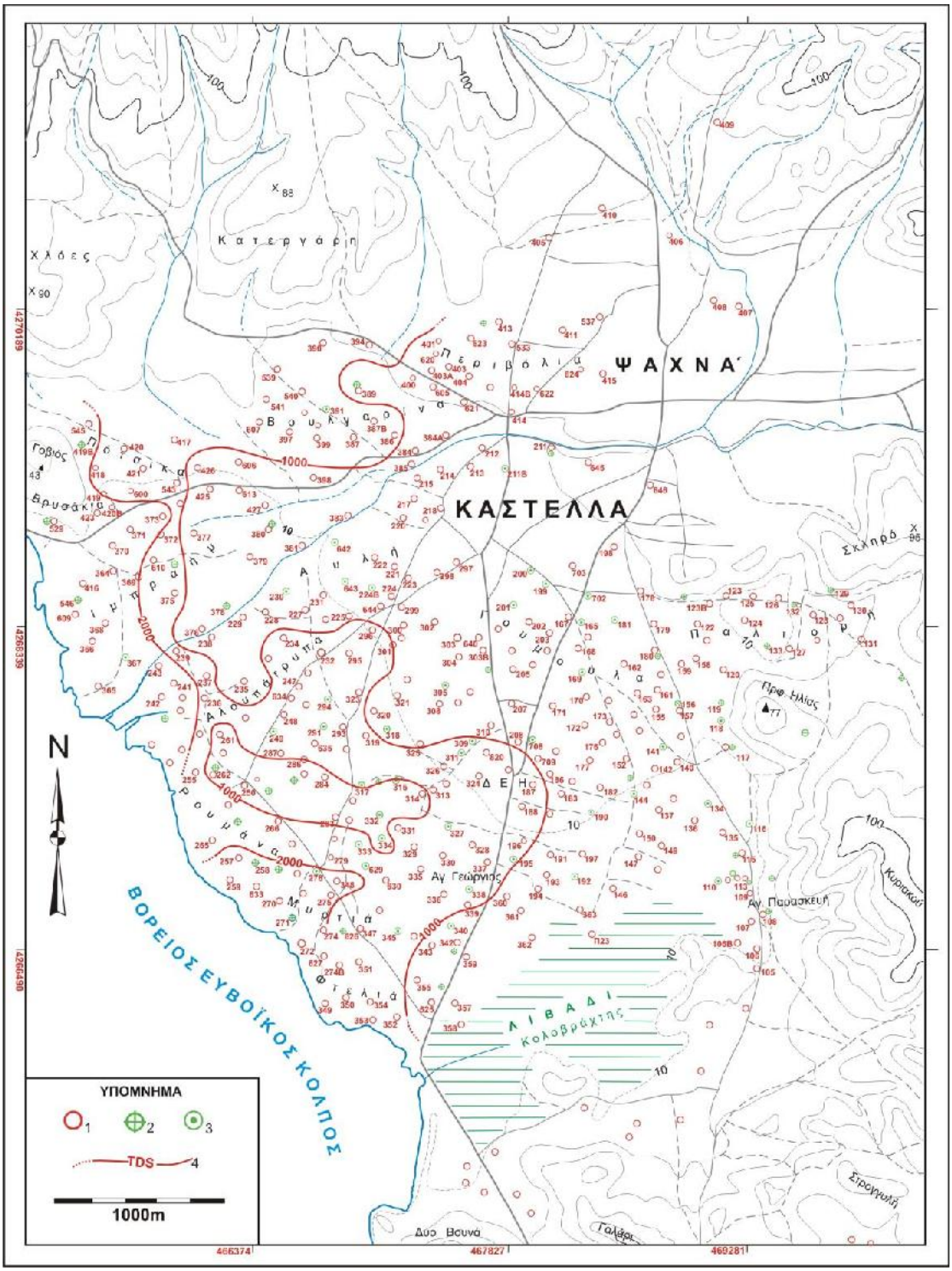

Σχ.10.18: Υδροχημικός χάρτης κατανομής του συνόλου Διαλυμένων Στερεών TDS σε ppm στη περιοχή Καστέλλας – ψαχνών. 1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3,πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, καμπύλη ισοαλάτων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.10.18: Hydrochemical map distribution of Total Dissolved Solids concentration TDS in ppm. From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999). 1, Sample well. 2, Sample borehole. 3, Dual well – borehole. 4, Line of equal dissolved solids.

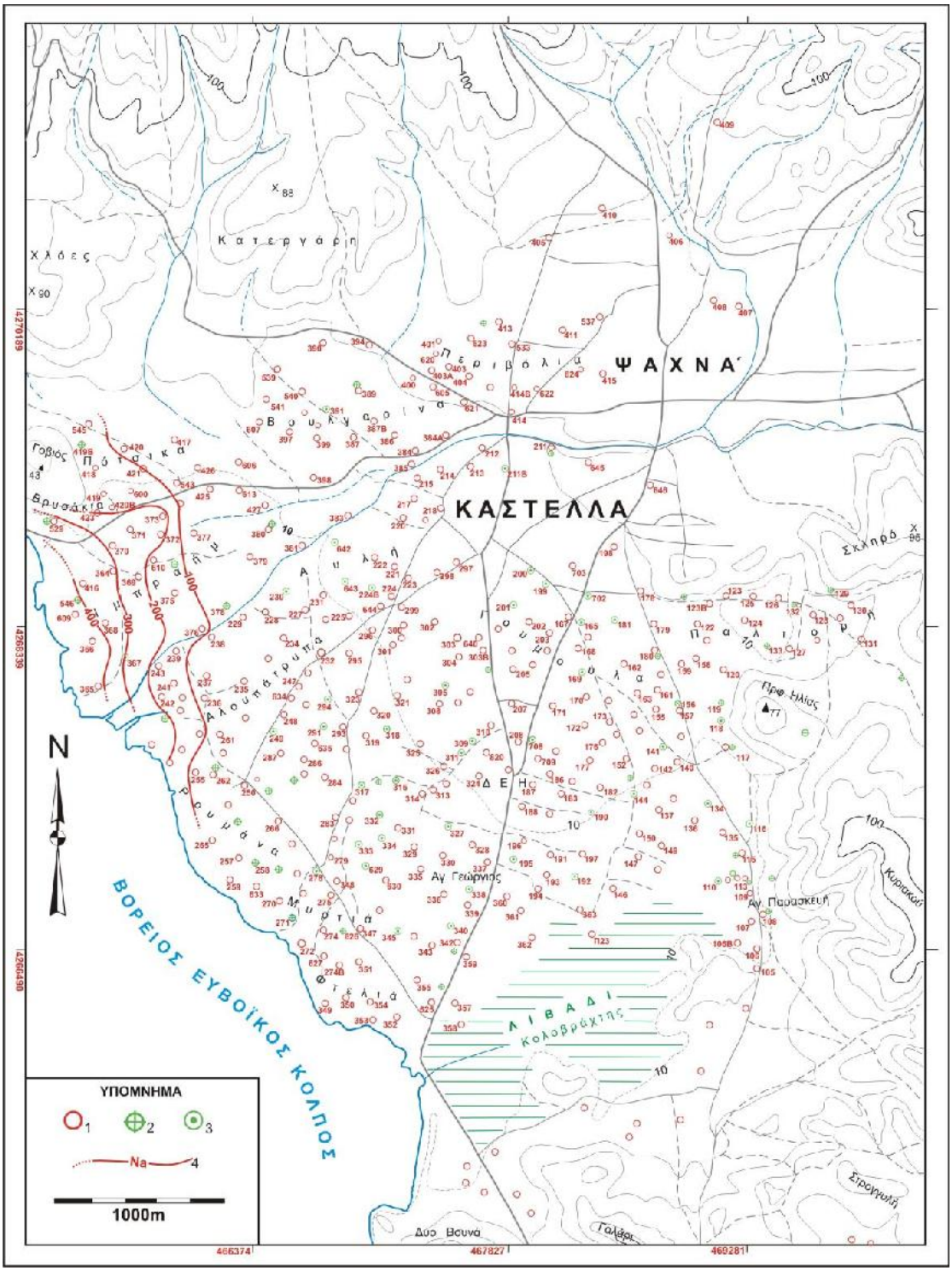

Σχ.10.19: Υδροχημικός χάρτης κατανομή του νατρίου σε ppm περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών. 1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3, πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, καμπύλη ισονατρίου. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.10.19: Hydrochemical map distribution of Sodium concentration Na in ppm. From the results of first and second samples tests (10/10/1998 – 5/5/1999).1, Sample well. 2, Sample borehole. 3, Dual well – borehole. 4, Lineof equal sodium.

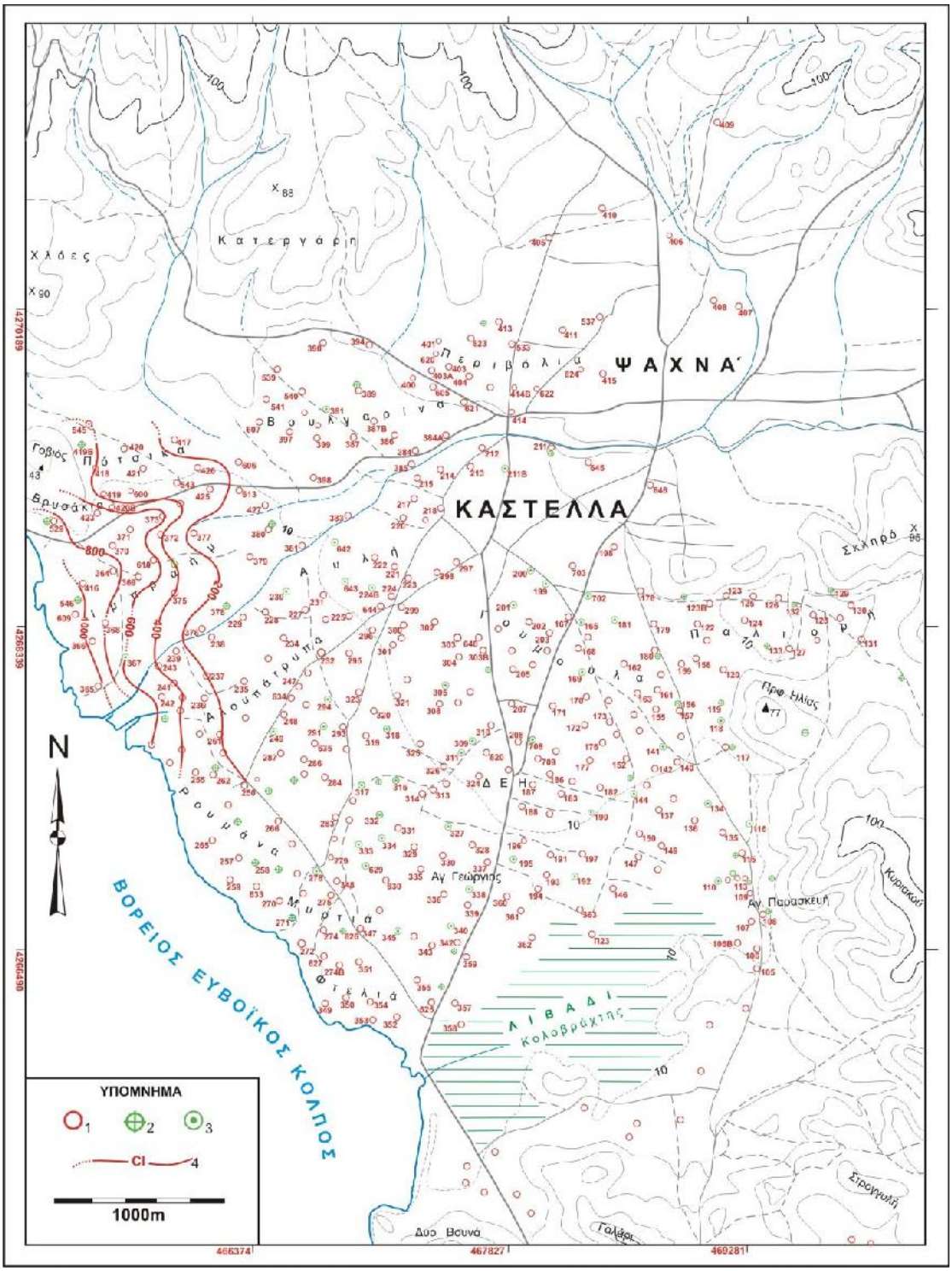

Σχ.10.20: Υδροχημικός χάρτης κατανομή του χλωρίου σε ppm. 1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3, πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, καμπύλη ισοχλωρίων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.10.20: Hydrochemical map distribution of Chloride concentration in ppm. From the results of first and second hydochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999). 1, Sample Well. 2, Sample borehole. 3, dual well – borehole. 4, line of equal chloride.

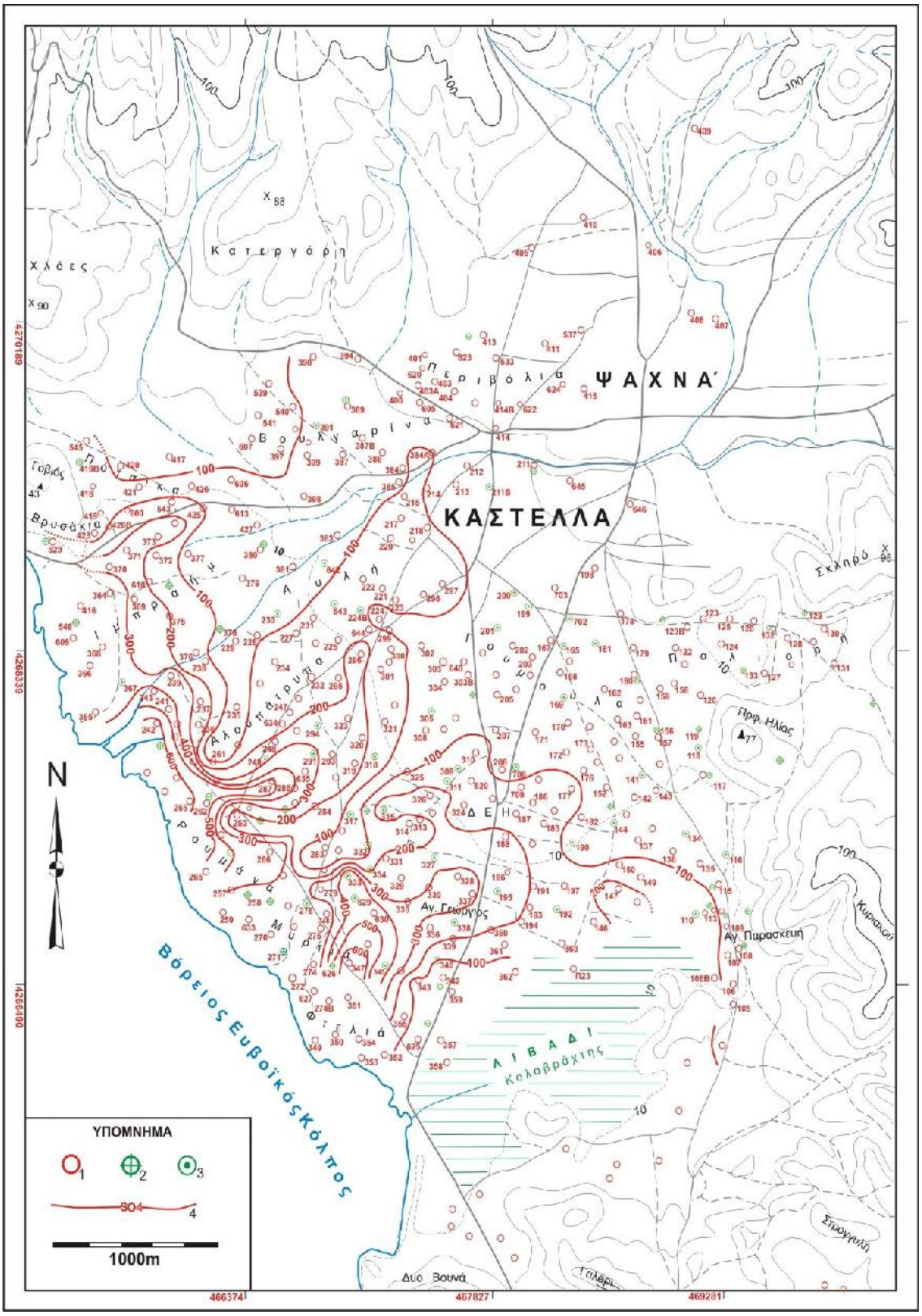

Σχ.10.21:Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Υδροχημικός χάρτης κατανομής της θειικής ρίζας σε ppm.1, Πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, Πηγάδι εκβαθυσμένο σε γεώτρηση. 4, καμπύλη ισοθειιούχων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).

Fig. 10.21: N. Artaki area. Hydrochemical map distribution of sulfate concentration, in Kastella – Psachna area. 1, Well of sampling. 1, well. 2, borehole. 3, Dual well – borehole. 4, Line of equal sulfate SO4, ppm value. From results first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

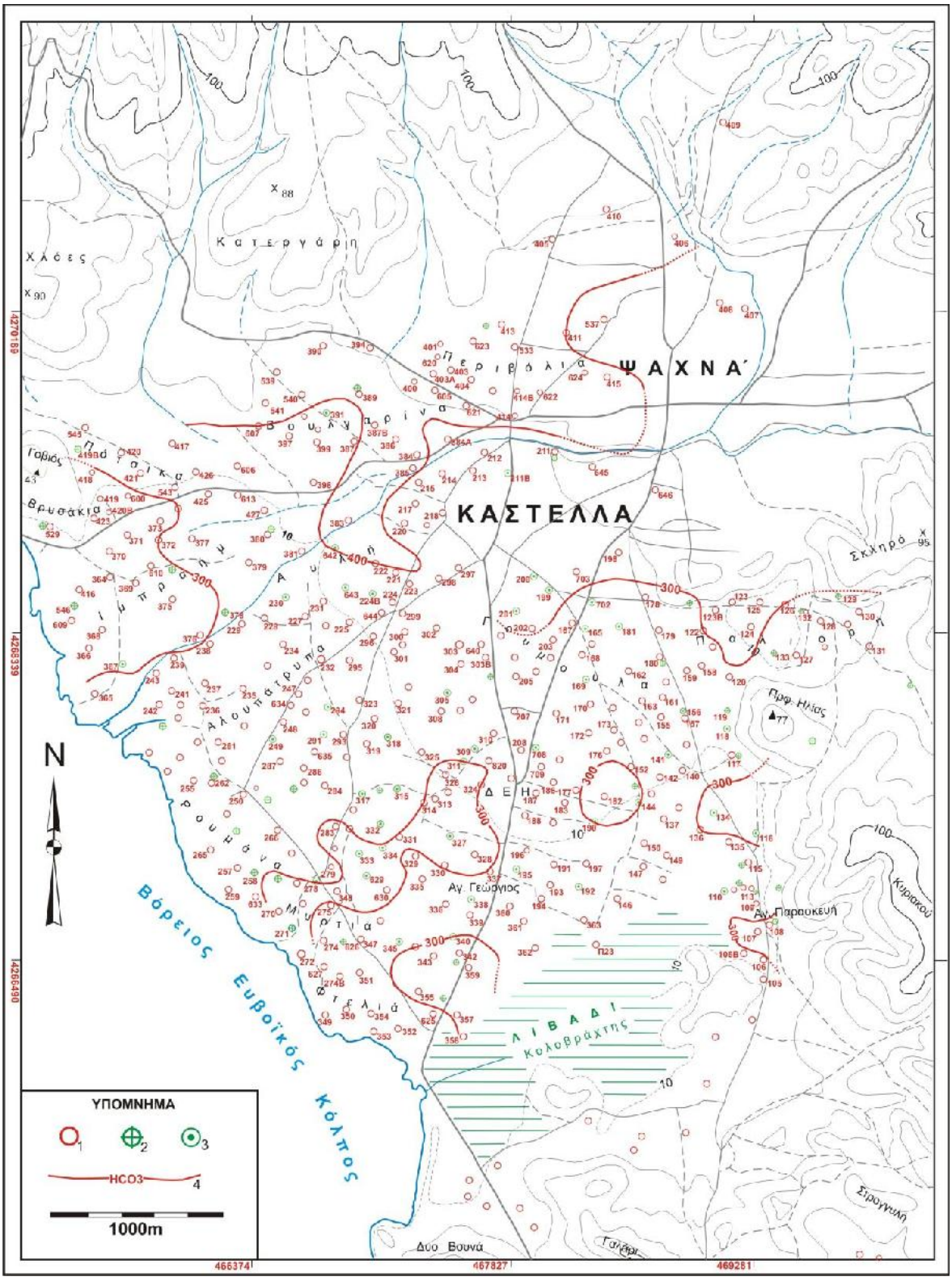

Σχ.10.22:Περιοχή Καστέλλας - Ψαχνών. Υδροχημικός χάρτης κατανομής της οξιανθρακικής ρίζας σε ppm.1, Πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, Πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, καμπύλη ισοανθρακιών. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.10.22: N. Artaki area. Hydrochemical map distribution of carbonate ion concentration in Kastella – Psachna area. 1, Well. 2, Borehole. 3, Dual well – borehole. 4, Lline of equal carbonicHCO3, ppm value. From results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

10.3.6. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΔΙΑΛΥΜΕΝΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ (TDS) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Το σύνολο διαλυμένων αλάτων TDS αυξάνει σταδιακά από τα ανατολικά, ενδοχώρα, περιοχή Καστέλλας - Ψαχνών (καμπύλη <1000mg/l) προς δυτικά στην θαλάσσια περιοχή (καμπύλη 3000 mg/l). Το νερό είναι γλυκό, μέτρια γλυκό, μέτρια και αλμυρό (Ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Η αύξηση της μεταλλικότητας είναι ανάλογη με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού, προς την θάλασσα (Σχ.10.18).
Η ποιότητα του νερού υδροφόρου **ΟΦ2** κατατάσσεται (σύνολο διαλυμένων αλάτων 548 – 2791 mg/l) σε τρείς κατηγορίες, γλυκό και μέτρια γλυκό και μέτρια αλμυρό νερό, του υδροφόρου **ΑΣ2** (σύνολο διαλυμένων αλάτων 503 – 862 mg/L) σε γλυκό νερό, του υδροφόρου **ΧΑΛ1** σε (σύνολο διαλυμένων αλάτων 518 – 3484 mg/L) γλυκό, μέτρια γλυκό, μέτρια αλμυρό και αλμυρό νερό, και του υδροφόρου **ΧΑΛ1Β** σε (σύνολο διαλυμένων αλάτων 905– 1068 mg/L) γλυκό και μέτρια γλυκό νερό.

10.3.7. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΝΑΤΡΙΟΥ (Na) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Η συγκέντρωση του Na, αυξάνει από την ενδοχώρα (καμπύλη <100mg/l) προς την θαλάσσια περιοχή (καμπύλη >400mg/l) στις τοποθεσίες Ιμπραήμ, Πότσικα και Βρυσάκια.
Η αύξηση της συγκέντρωσης νατρίου στο υδροφόρο, είναι ανάλογη με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού, προς την θάλασσα (Σχ.10.19).

10.3.8. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΧΛΩΡΙΟΥ (Cl) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Στην περιοχή (Ιμπραήμ, Πότσικα και Βρυσάκια) η συγκέντρωση του Cl, αυξάνει γήγορα από την ενδοχώρα (καμπύλη <200mg/l) προς την θαλάσσια περιοχή (καμπύλη >1000mg/l).
Η αύξηση της συγκέντρωσης χλωρίου στο υδροφόρο, είναι ανάλογη με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού, προς την θάλασσα (Σχ.10.20).

10.3.9. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΘΕΙΙΚΗΣ ΡΙΖΑΣ (SO_4) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Η συγκέντρωση της θειϊκής ρίζας SO_4, αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη <100mg/l) προς την θάλασσα περιοχή (καμπύλη >600mg/l) στις τοποθεσίες Πότσικα, Βρυσάκια, Ιμπραήμ, Αλουπότρυπα, Ρουμάνα, Μυρτιά και Φτελιά (Σχ.10.21).

10.3.10. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΑΚΙΚΗΣ ΡΙΖΑΣ (HCO_3) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Η συγκέντρωση της ανθρακικής ρίζας HCO_3, είναι σε ομαλή κατανομή σε ολόκληρη την περιοχή, αυξάνει σταδιακά από την κατάντη περιοχή (καμπύλη <300mg/l) προς την ανάντη περιοχή (καμπύλη >400mg/l) στις τοποθεσίες Βουλγαρίνα – Περιβόλια (Σχ.10.22).

10.3.11. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Revelle (R) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Η τιμή του συντελεστή R, στο νερό της περιοχής (Καστέλλας – Ψαχνών) αυξάνεται ραγδαία στην θαλάσσια περιοχή και συγκεκριμένα στις τοποθεσίες Ιμπραήμ – Πότσικα – Βρυσάκια. Γενικά, η τιμή μειώνεται προς την ενδοχώρα (Πίν.10.5 και Σχ.10.23).

Η τιμή του συντελεστή R στο νερό του υδροφόρου **ΟΦ2** είναι μεταξύ 0.1 – 4.5 (υπόγειο νερό χωρίς θαλάσσια ρύπανση → ελαφρά ρυπασμένο → μέτρια ρυπασμένο νερό).
Συντελεστής Revelle (R) του υδροφόρου **ΑΣ2** είναι (μεταξύ 0.0 – 0.7). Το νερό δεν επηρεάζεται από την θάλασσα.
Η τιμή του συντελεστή R στο νερό του υδροφόρου **ΧΑΛ1** είναι μεταξύ 0.2 – 5.6 (υπόγειο νερό χωρίς θαλάσσια ρύπανση → ελαφρά ρυπασμένο → μέτρια ρυπασμένο νερό).
Συντελεστής Revelle (R) του υδροφόρου **ΧΑΛΒ1** είναι (0.1 – 0.12). Το νερό δεν επηρεάζεται από την θάλασσα (ζώνη χωρίς ρύπανση).

Πίν.10.5: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Τιμές του Συντελεστή Revelle (R). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab.10.5: Values of sea water intrusion Revelle (R). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

Περιοχή Καστέλλας

A/A	Υδρο φόρος	Κωδικός δείγματος	R	A/A	Υδρο φόρος	Κωδικός δείγματος	R
1	2	3	4	1	2	3	4
1	ΟΦ1	ΚΑ113	0.5	2	ΟΦ2	ΚΑ116	0.4
3	ΟΦ1	ΚΑ107	0.7	4	ΑΣ2	ΚΑ120	0.2
5	ΧΑΛ1	ΚΑ123	0.3	6	ΧΑΛ1	ΚΑ130	0.2
7	ΧΑΛ1	ΚΑ132	0.2	8	ΑΣ2	ΚΑ133	0.2
9	ΧΑΛ1	ΚΑ134	0.5	10	ΧΑΛ1	ΚΑ135	0.6
11	ΧΑΛ1	ΚΑ137	0.7	12	ΧΑΛ1	ΚΑ140	0.3
13	ΧΑΛ1	ΚΑ141	0.3	14	ΧΑΛ1	ΚΑ147	0.9
15	ΧΑΛ1	ΚΑ152	0.2	16	ΧΑΛ1	ΚΑ157	0.2
17	ΧΑΛ1	ΚΑ161	0.2	18	ΧΑΛ1	ΚΑ163	0.3
19	ΧΑΛ1	ΚΑ167	0.3	20	ΧΑΛ1	ΚΑ168	0.2
21	ΧΑΛ1	ΚΑ170	0.3	22	ΧΑΛ1	ΚΑ172	0.3
23	ΧΑΛ1	ΚΑ176	0.2	24	ΧΑΛ1	ΚΑ177	0.3
25	ΧΑΛ1	ΚΑ178	0.2	26	ΧΑΛ1	ΚΑ180	0.3
27	ΧΑΛ1	ΚΑ181	0.4	28	ΧΑΛ1	ΚΑ182	0.4
29	ΧΑΛ1	ΚΑ187	0.4	30	ΧΑΛ1	ΚΑ190	0.3
31	ΧΑΛ1	ΚΑ192	0.4	32	ΧΑΛ1	ΚΑ196	0.5
33	ΧΑΛ1	ΚΑ198	0.3	43	ΧΑΛ1	ΚΑ201	0.3
35	ΧΑΛ1	ΚΑ205	0.3	36	ΧΑΛ1	ΚΑ208	0.3
37	ΟΦ2	ΚΑ212	0.2	38	ΧΑΛ1	ΚΑ215	0.3
39	ΟΦ2	ΚΑ220	0.3	40	ΟΦ2	ΚΑ222	0.2
41	ΟΦ2	ΚΑ224	0.4	42	ΧΑΛ1	ΚΑ227	0.4
43	ΧΑΛ1	ΚΑ229	0.3	44	ΧΑΛ1	ΚΑ230	0.4
45	ΧΑΛ1	ΚΑ234	0.7	46	ΧΑΛ1	ΚΑ235	1.1
47	ΧΑΛ1	ΚΑ236	1.1	49	ΧΑΛ1	ΚΑ239	1.6
49	ΧΑΛ1	ΚΑ242	3.0	50	ΧΑΛ1	ΚΑ247	0.7
51	ΧΑΛ1	ΚΑ250	0.5	52	ΧΑΛ1	ΚΑ255	0.9
53	ΧΑΛ1	ΚΑ258	0.4	54	ΧΑΛ1	ΚΑ259	0.5
55	ΧΑΛ1	ΚΑ261	0.5	56	ΧΑΛ1	ΚΑ265	0.8
57	ΧΑΛ1	ΚΑ266	0.8	58	ΧΑΛ1	ΚΑ270	0.4
59	ΧΑΛ1	ΚΑ271	0.6	60	ΧΑΛ1	ΚΑ274	0.6
61	ΧΑΛ1	ΚΑ279	0.7	62	ΧΑΛ1	ΚΑ283	0.5
63	ΧΑΛ1	ΚΑ284	0.4	64	ΧΑΛ1	ΚΑ287	0.9
65	ΧΑΛ1	ΚΑ291	0.7	66	ΧΑΛ1	ΚΑ296	0.5
67	ΟΦ2	ΚΑ298	0.4	68	ΧΑΛ1	ΚΑ302	0.2
69	ΧΑΛ1	ΚΑ305	0.3	70	ΧΑΛ1	ΚΑ309	0.4
71	ΧΑΛ1	ΚΑ314	0.5	72	ΧΑΛ1	ΚΑ315	0.6
73	ΧΑΛ1	ΚΑ318	0.5	74	ΧΑΛ1	ΚΑ322	0.3
75	ΧΑΛ1	ΚΑ325	0.3	76	ΧΑΛ1	ΚΑ326	0.6
77	ΧΑΛ1	ΚΑ328	0.9	78	ΧΑΛ1	ΚΑ331	0.7
79	ΧΑΛ1	ΚΑ332	0.4	80	ΧΑΛ1	ΚΑ333	1.0
81	ΧΑΛ1	ΚΑ334	0.4	82	ΧΑΛ1	ΚΑ336	0.6
83	ΧΑΛ1	ΚΑ338	0.5	84	ΧΑΛ1	ΚΑ340	0.4
85	ΧΑΛ1	ΚΑ343	0.6	86	ΧΑΛ1	ΚΑ345	0.7
87	ΧΑΛ1	ΚΑ347	0.8	88	ΧΑΛ1	ΚΑ348	0.5
89	ΧΑΛ1	ΚΑ351	0.8	90	ΧΑΛ1	ΚΑ352	0.4
91	ΧΑΛ1	ΚΑ357	0.5	92	ΧΑΛ1	ΚΑ362	0.5

Περιοχή Ψαχνών

93	ΧΑΛ1	ΨΧ364	5.2	94	ΧΑΛ1	ΨΧ365	5.6
95	ΧΑΛ1	ΨΧ370	4.7	96	ΧΑΛ1	ΨΧ373	5.2
97	ΧΑΛ1	ΨΧ376	1.1	98	ΧΑΛ1	ΨΧ377	0.4
99	ΟΦ2	ΨΧ379	0.4	100	ΟΦ2	ΨΧ381	0.2
101	ΟΦ2	ΨΧ383	0.1	102	ΟΦ2	ΨΧ417	1.8
103	ΟΦ2	ΨΧ419	1.5	104	ΟΦ2	ΨΧ423	4.5
105	ΟΦ2	ΨΧ384	0.2	106	ΟΦ2	ΨΧ387	0.4
107	ΟΦ2	ΨΧ389	0.2	108	ΟΦ2	ΨΧ391	0.4
109	ΟΦ2	ΨΧ394	0.2	110	ΟΦ2	ΨΧ397	0.5
111	ΟΦ2	ΨΧ398	0.3	112	ΟΦ2	ΨΧ403	0.2
113	ΟΦ2	ΨΧ405	0.1	114	ΧΑΛ1Β	ΨΧ408	0.2
115	ΟΦ2	ΨΧ411	0.2	116	ΟΦ2	ΨΧ414	0.2
117	ΟΦ2	ΨΧ415	0.2	118	ΟΦ2	ΨΧ420	0.7
119	ΟΦ2	ΨΧ421	1.6	120	ΟΦ2	ΨΧ426	0.5

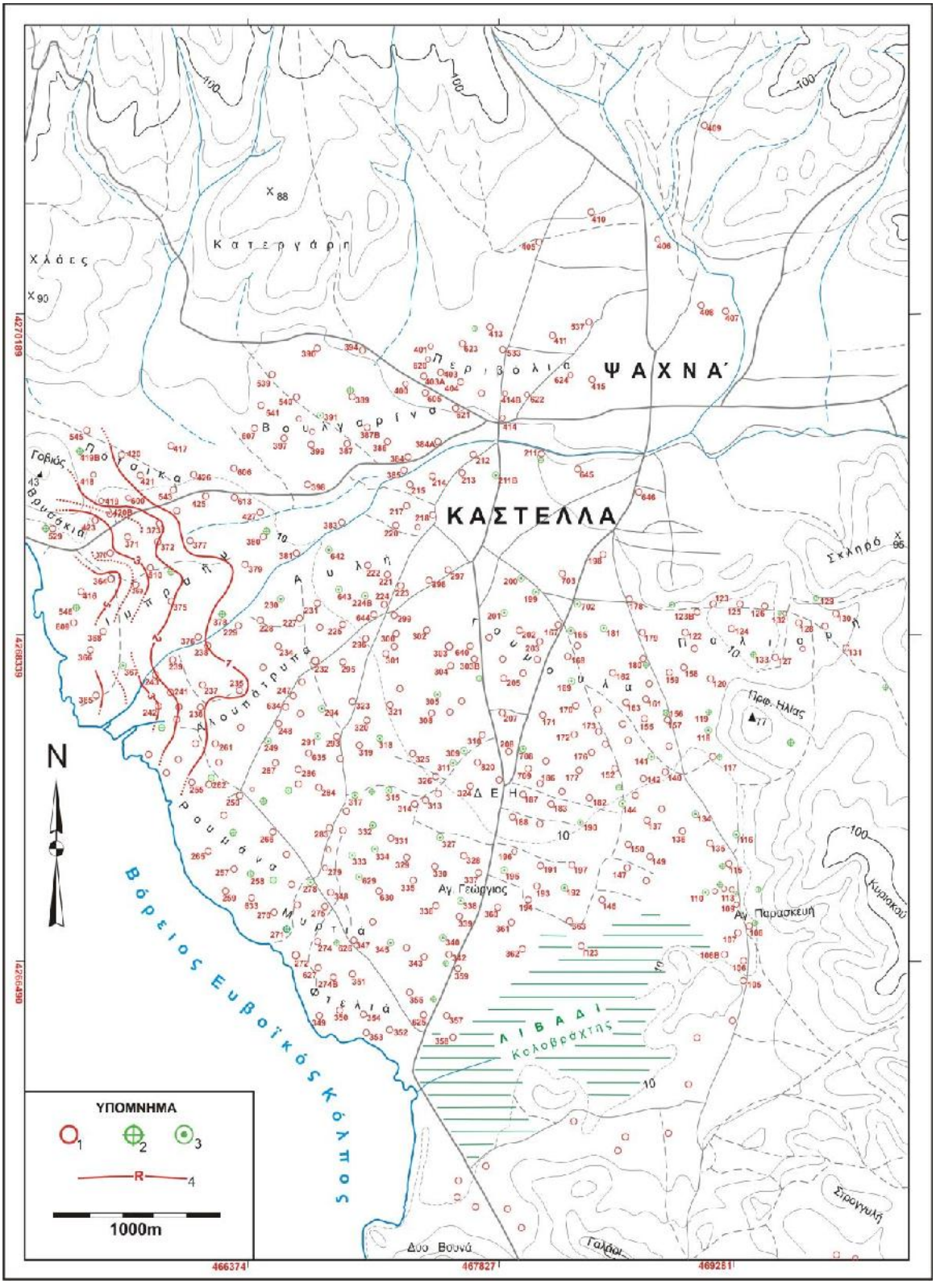

*Σχ.10.23: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Υδροχημικός χάρτης διείσδυσης του θαλασσινού νερού, προτεινόμενο όριο Καλλέργης, (Συντελεστής **Revelle**). 1, πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, καμπύλη ίσων τιμών R.). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).*

Fig.10.23: Hydrochemical map of sea water intrusion, by intended Kallergis limit (Revelle ratio). 1, Well of sample. 2, Borehole of sample. 3, line of equal value R. From the results of the first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

10.3.12. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΣΡΟΦΗΣΗΣ ΝΑΤΡΙΟΥ ($SAR_δ$) ΚΑΙ ΑΛΓΕΒΡΙΚΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΣΤΗ ΑΓΥΛΗ - ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ*

Πίν.10.6: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Τιμές συντελεστή ($SAR_δ$) και αλγεβρικό άθροισμα των όρων στη αγκύλη. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab.10.6: Values of Adjusted ($SAR_δ$) and the total between two bracket. From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

Περιοχή Καστέλλας

A/A	Υδρο φόρος	Κωδικός δείγματος	Αγκύλη	$SAR_δ$	A/A	Υδρο φόρος	Κωδικός δείγματος	Αγκύλη	$SAR_δ$
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	ΟΦ2	ΚΑ113	2.5	2.8	2	ΟΦ2	ΚΑ116	2.2	2.0
3	ΟΦ2	ΚΑ107	2.2	3.2	4	ΑΣ2	ΚΑ120	2.4	1.2
5	ΧΑΛ1	ΚΑ123	2.4	1.4	6	ΧΑΛ1	ΚΑ130	2.4	1.3
7	ΧΑΛ1	ΚΑ132	2.4	1.3	8	ΑΣ2	ΚΑ133	2.5	1.3
9	ΧΑΛ1	ΚΑ134	2.3	1.8	10	ΧΑΛ1	ΚΑ135	2.6	2.4
11	ΧΑΛ1	ΚΑ137	2.6	4.5	12	ΧΑΛ1	ΚΑ140	1.5	0.9
13	ΧΑΛ1	ΚΑ141	2.4	1.5	14	ΧΑΛ1	ΚΑ147	2.7	5.6
15	ΧΑΛ1	ΚΑ152	2.5	1.1	16	ΧΑΛ1	ΚΑ157	2.6	1.3
17	ΧΑΛ1	ΚΑ161	2.7	1.3	18	ΧΑΛ1	ΚΑ163	2.4	1.2
19	ΧΑΛ1	ΚΑ167	2.5	1.4	20	ΧΑΛ1	ΚΑ168	2.5	1.3
21	ΧΑΛ1	ΚΑ170	2.4	1.3	22	ΧΑΛ1	ΚΑ172	2.5	1.4
23	ΧΑΛ1	ΚΑ176	2.4	1.4	24	ΧΑΛ1	ΚΑ177	2.5	1.3
25	ΧΑΛ1	ΚΑ178	2.5	1.3	26	ΧΑΛ1	ΚΑ180	2.6	1.4
27	ΧΑΛ1	ΚΑ181	2.6	1.4	28	ΧΑΛ1	ΚΑ182	2.2	1.7
29	ΧΑΛ1	ΚΑ187	2.7	1.8	30	ΧΑΛ1	ΚΑ190	2.5	1.3
31	ΧΑΛ1	ΚΑ192	2.5	2.9	32	ΧΑΛ1	ΚΑ196	2.8	2.0
33	ΧΑΛ1	ΚΑ198	2.4	1.4	34	ΧΑΛ1	ΚΑ201	2.4	1.6
35	ΧΑΛ1	ΚΑ205	2.6	1.6	36	ΧΑΛ1	ΚΑ208	2.5	1.5
37	ΟΦ2	ΚΑ212	2.4	1.0	38	ΧΑΛ1	ΚΑ215	2.6	1.3
39	ΟΦ2	ΚΑ220	2.7	1.7	40	ΟΦ2	ΚΑ222	2.7	14
41	ΟΦ2	ΚΑ224	2.8	2.3	42	ΧΑΛ1	ΚΑ227	2.7	2.1
43	ΧΑΛ1	ΚΑ229	2.4	1.2	44	ΧΑΛ1	ΚΑ230	2.6	1.3
45	ΧΑΛ1	ΚΑ234	2.7	2.1	46	ΧΑΛ1	ΚΑ235	2.5	3.9
47	ΧΑΛ1	ΚΑ236	2.7	2.9	48	ΧΑΛ1	ΚΑ239	2.7	4.5
49	ΧΑΛ1	ΚΑ242	2.7	4.9	50	ΧΑΛ1	ΚΑ247	2.6	2.2
51	ΧΑΛ1	ΚΑ250	2.6	1.7	52	ΧΑΛ1	ΚΑ255	2.8	3.1
53	ΧΑΛ1	ΚΑ258	2.4	1.3	54	ΧΑΛ1	ΚΑ259	2.7	2.2
55	ΧΑΛ1	ΚΑ261	2.5	1.7	56	ΧΑΛ1	ΚΑ265	6.7	28.3
57	ΧΑΛ1	ΚΑ266	2.7	1.9	58	ΧΑΛ1	ΚΑ270	2.3	1.2
59	ΧΑΛ1	ΚΑ271	2.6	1.6	60	ΧΑΛ1	ΚΑ274	2.6	3.1
61	ΧΑΛ1	ΚΑ279	2.8	1.9	62	ΧΑΛ1	ΚΑ283	2.3	1.3
63	ΧΑΛ1	ΚΑ284	2.6	2.0	64	ΧΑΛ1	ΚΑ287	2.8	2.5
65	ΧΑΛ1	ΚΑ291	2.8	2.2	66	ΧΑΛ1	ΚΑ296	2.8	2.4
67	ΟΦ2	ΚΑ298	2.7	1.2	68	ΧΑΛ1	ΚΑ302	2.6	1.3
69	ΧΑΛ1	ΚΑ305	2.5	1.8	70	ΧΑΛ1	ΚΑ309	2.6	1.9
71	ΧΑΛ1	ΚΑ314	2.6	1.3	72	ΧΑΛ1	ΚΑ315	2.7	1.8
73	ΧΑΛ1	ΚΑ318	2.6	1.8	74	ΧΑΛ1	ΚΑ322	2.8	1.9
75	ΧΑΛ1	ΚΑ325	2.5	1.7	76	ΧΑΛ1	ΚΑ326	2.7	1.9
77	ΧΑΛ1	ΚΑ328	2.7	1.8	78	ΧΑΛ1	ΚΑ331	2.6	1.7
79	ΧΑΛ1	ΚΑ332	2.5	1.4	80	ΧΑΛ1	ΚΑ333	6.7	4.0
81	ΧΑΛ1	ΚΑ334	2.4	1.5	82	ΧΑΛ1	ΚΑ336	2.7	2.0
83	ΧΑΛ1	ΚΑ338	2.8	1.9	84	ΧΑΛ1	ΚΑ340	2.3	1.2
85	ΧΑΛ1	ΚΑ343	2.3	3.1	86	ΧΑΛ1	ΚΑ345	2.7	2.6
87	ΧΑΛ1	ΚΑ347	2.8	2.7	88	ΧΑΛ1	ΚΑ348	2.4	1.5
89	ΧΑΛ1	ΚΑ351	2.8	3.0	90	ΧΑΛ1	ΚΑ352	2.6	1.7
91	ΧΑΛ1	ΚΑ357	2.4	1.8	92	ΧΑΛ1	ΚΑ362	2.4	1.7

Περιοχή Ψαχνών

93	ΧΑΛ1	ΨΧ364	6.8	10.0	94	ΧΑΛ1	ΨΧ365	2.6	14.8
95	ΧΑΛ1	ΨΧ370	2.6	10.0	96	ΧΑΛ1	ΨΧ373	2.6	7.3
97	ΧΑΛ1	ΨΧ376	2.4	5.4	98	ΧΑΛ1	ΨΧ377	2.4	1.5
99	ΟΦ2	ΨΧ379	2.5	1.3	100	ΟΦ2	ΨΧ381	2.5	1.1
101	ΟΦ2	ΨΧ383	2.7	1.3	102	ΟΦ2	ΨΧ417	2.7	6.7
103	ΟΦ2	ΨΧ419	2.7	6.9	104	ΟΦ2	ΨΧ423	2.6	6.8
105	ΟΦ2	ΨΧ384	2.4	1.5	106	ΟΦ2	ΨΧ387	2.8	1.4
107	ΟΦ2	ΨΧ389	2.8	1.5	108	ΟΦ2	ΨΧ391	2.8	1.3
109	ΟΦ2	ΨΧ394	2.9	1.5	110	ΟΦ2	ΨΧ397	2.7	1.9

111	ΟΦ2	ΨΧ398	2.5	1.1	112	ΟΦ2	ΨΧ403	2.8	1.2
114	ΟΦ2	ΨΧ405	2.7	1.2	114	ΧΑΛ1Β	ΨΧ408	2.4	0.5
115	ΟΦ2	ΨΧ411	2.7	1.3	116	ΟΦ2	ΨΧ414	2.6	1.1
117	ΟΦ2	ΨΧ415	2.7	1.2	118	ΟΦ2	ΨΧ420	2.6	3.5
119	ΟΦ2	ΨΧ421	2.6	4.8	120	ΟΦ2	ΨΧ426	2.5	2.0

Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νερό του υδροφόρου **ΧΑΛ1** είναι μεταξύ 2.2 – 6.8 με αποτέλεσμα να αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές τα ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή SAR_{δ} είναι 1.0 – 14.8

Το αλγεβρικό άθροισμα των όρων στη αγκύλη του νερού υδροφόρου **ΧΑΛ1Β** είναι (1.5 – 2.74) μεγαλύτερο της μονάδας τότε αποτίθενται στο έδαφος ανθρακικά άλατα του ασβεστίου από το νερό.

Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νερό του υδροφόρου **ΑΣ2** είναι μεταξύ 2.4 – 2.5 με αποτέλεσμα να αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή SAR_{δ} είναι 1.2 – 1.3

Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νερό του υδροφόρου **ΟΦ2** είναι μεταξύ 2.4 – 2.9 με αποτέλεσμα να αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή SAR_{δ} είναι 1.1 – 6.9 (Πίν.10.6 και Σχ.10.24).

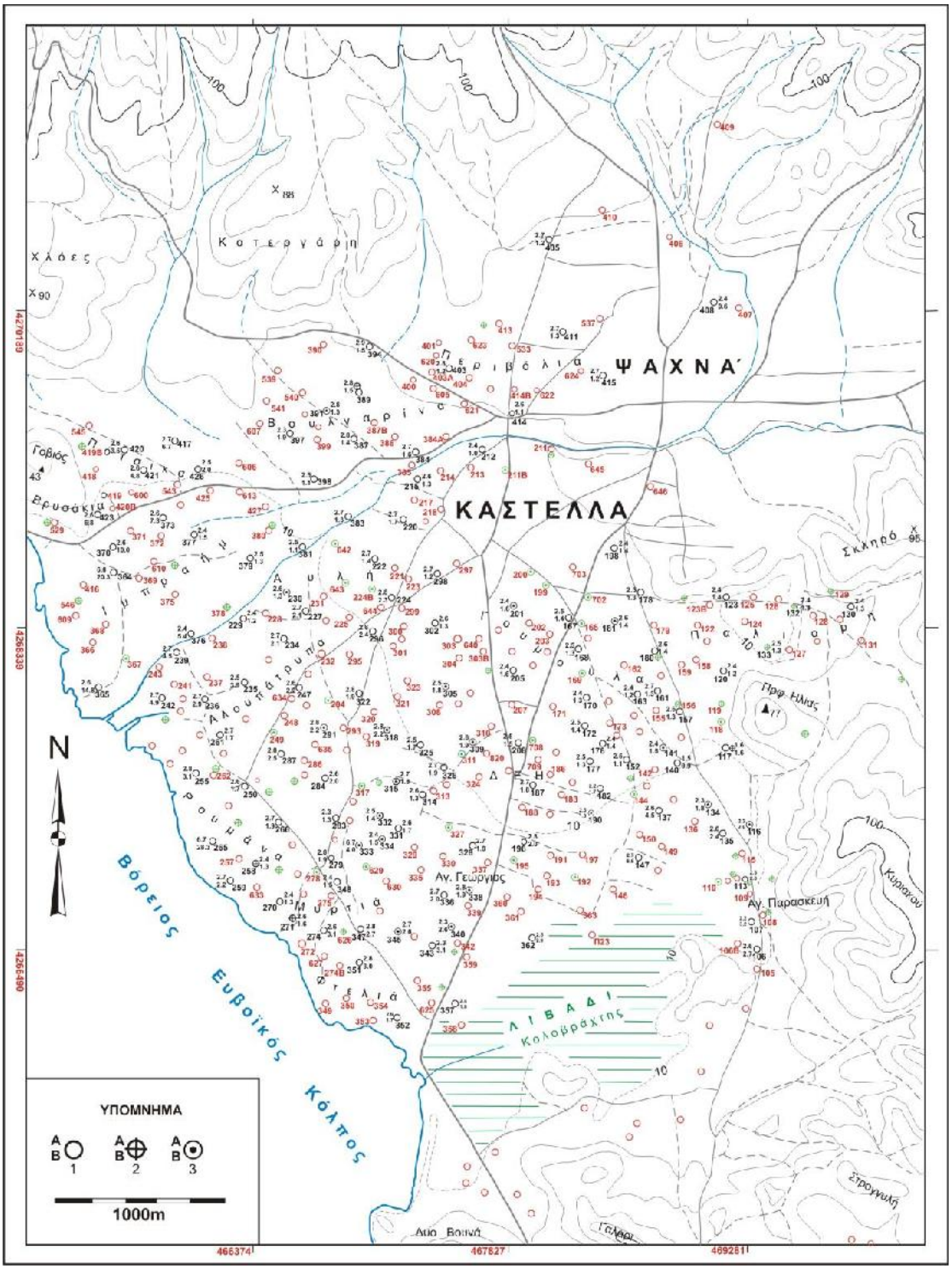

*Σχ.10.24: Περιοχή καστέλλας – Ψαχνών. Υδροχημικός χάρτης κατανομής του συντελεστή προσρόφησης νατρίου (**SAR$_δ$**). 1,2,3 φρέαρ. Α, αλγεβρικό άθροισμα των όρων στην αγκύλη. Β, διορθωμένος συντελεστής **SAR$_δ$**.). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig.10.24: Hydrochemical map distribution of Adjusted Adsorption Ratio (**SAR$_δ$**). A, Total value between two bracket. 2, Adjusted adsorption ratio value. Results from the first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).*

10.3.13. ΙΟΝΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (Mandel / Shiftan) ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Πίν.10.7:Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Ιοντικές σχέσεις του Mandel Shiftan. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab.10.7: Ionic ratios of Mandel – Shiftan. From the results of the first and second hydrochemical analyses Kastella – Psachna area (10/10/1998 – 5/5/1999).

Περιοχή Καστέλλας

A/A	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος	(Ca+Mg) / (K+Na) meq/l	Na / K meq/l	HCO_3 / Cl meq/l	SO_4 / Cl meq/l
1	2	3	4	5	6	7
1	ΟΦ1	ΚΑ113	5.0	40	1.9	0.3
2	ΟΦ2	ΚΑ116	3.4	**21**	2.4	0.2
3	ΟΦ1	ΚΑ107	2.4	37	1.4	0.2
4	ΑΣ2	ΚΑ120	7	32	5.0	0.7
5	ΧΑΛ1	ΚΑ123	6	**63**	3.9	**1.2**
6	ΧΑΛ1	ΚΑ130	8	**24**	4.7	**1.0**
7	ΧΑΛ1	ΚΑ132	5	3	4.8	0.8
8	ΑΣ2	ΚΑ133	8	110	4.3	**1.3**
9	ΧΑΛ1	ΚΑ134	4	**20**	2.0	0.3
10	ΧΑΛ1	ΚΑ135	5	75	1.6	0.5
11	ΧΑΛ1	ΚΑ137	5	**60**	1.5	0.8
12	ΧΑΛ1	ΚΑ140	7	**70**	3.1	0.9
13	ΧΑΛ1	ΚΑ141	6	31	3.9	0.9
14	ΧΑΛ1	ΚΑ147	5	73	1.1	0.8
15	ΧΑΛ1	ΚΑ152	1	**60**	4.2	**1.0**
16	ΧΑΛ1	ΚΑ157	8	**20**	5.0	**1.0**
17	ΧΑΛ1	ΚΑ161	10	**24**	4.4	0.8
18	ΧΑΛ1	ΚΑ163	6	4	5.0	0.9
19	ΧΑΛ1	ΚΑ167	8	**60**	4.0	0.9
20	ΧΑΛ1	ΚΑ168	8	35	4.5	0.9
21	ΧΑΛ1	ΚΑ170	7	38	3.7	1.0
22	ΧΑΛ1	ΚΑ172	8	**63**	3.7	**1.3**
23	ΧΑΛ1	ΚΑ176	10	**16**	4.5	**1.0**
24	ΧΑΛ1	ΚΑ177	9	31	3.0	**1.6**
25	ΧΑΛ1	ΚΑ178	8	35	4.7	0.9
26	ΧΑΛ1	ΚΑ180	8	30	3.9	**1.1**
27	ΧΑΛ1	ΚΑ181	7	**22**	4.2	**1.0**
28	ΧΑΛ1	ΚΑ182	6	48	2.4	0.8
29	ΧΑΛ1	ΚΑ187	8	180	2.2	**1.6**
30	ΧΑΛ1	ΚΑ190	8	**22**	3.2	0.9
31	ΧΑΛ1	ΚΑ192	8	**22**	3.2	0.9
32	ΧΑΛ1	ΚΑ196	8	112	1.8	**1.8**
33	ΧΑΛ1	ΚΑ198	6	**18**	3.9	0.9
34	ΧΑΛ1	ΚΑ201	6	**70**	3.0	0.8
35	ΧΑΛ1	ΚΑ205	7	45	3.5	**1.0**
36	ΧΑΛ1	ΚΑ208	7	42	3.6	0.9
37	ΟΦ2	ΚΑ212	8	**20**	6.0	**1.0**
38	ΧΑΛ1	ΚΑ215	9	30	3.8	**1.4**
39	ΟΦ2	ΚΑ220	8	27	3.3	**1.7**
40	ΟΦ2	ΚΑ222	10	42	3.3	**1.5**
41	ΟΦ2	ΚΑ224	5.3	13	2.8	0.9
42	ΧΑΛ1	ΚΑ227	6	**47**	2.5	0.9
43	ΧΑΛ1	ΚΑ229	8	33	3.2	0.5
44	ΧΑΛ1	ΚΑ230	9	**60**	2.5	0.8
45	ΧΑΛ1	ΚΑ234	6	8	2.2	**1.2**
46	ΧΑΛ1	ΚΑ235	3	43	**0.9**	0.2
47	ΧΑΛ1	ΚΑ236	5	38	1.0	0.8
48	ΧΑΛ1	ΚΑ239	4	38	**0.6**	0.9
49	ΧΑΛ1	ΚΑ242	5	**58**	**0.3**	0.8
50	ΧΑΛ1	ΚΑ247	6	10	1.4	**1.1**
51	ΧΑΛ1	ΚΑ250	7	**53**	2.2	**1.1**
52	ΧΑΛ1	ΚΑ255	6	78	1.1	**2.5**
53	ΧΑΛ1	ΚΑ258	7	13	2.3	0.3
54	ΧΑΛ1	ΚΑ259	5	22	2.0	**1.0**
55	ΧΑΛ1	ΚΑ261	6	**47**	2.2	0.4
56	ΧΑΛ1	ΚΑ265	8	94	1.2	**2.1**
57	ΧΑΛ1	ΚΑ266	9	**55**	1.3	**1.7**
58	ΧΑΛ1	ΚΑ270	7	**16**	2.4	0.3
59	ΧΑΛ1	ΚΑ271	5	**16**	1.6	0.2
60	ΧΑΛ1	ΚΑ274	8	**21**	1.7	**1.9**

61	ΧΑΛ1	ΚΑ279	9	35	1.4	**1.9**
62	ΧΑΛ1	ΚΑ283	7	28	2.2	0.5
63	ΧΑΛ1	ΚΑ284	6	**63**	2.2	**1.2**
64	ΧΑΛ1	ΚΑ287	8	105	1.1	**1.9**
65	ΧΑΛ1	ΚΑ291	7	80	1.5	**1.6**
66	ΧΑΛ1	ΚΑ296	6	48	2.0	**1.6**
67	ΟΦ2	ΚΑ298	7	2	2.6	**1.1**
68	ΧΑΛ1	ΚΑ302	8	**18**	5.4	0.8
69	ΧΑΛ1	ΚΑ305	6	**50**	3.4	0.6
70	ΧΑΛ1	ΚΑ309	7	**63**	2.5	**1.7**
71	ΧΑΛ1	ΚΑ314	10	30	2.0	**1.2**
72	ΧΑΛ1	ΚΑ315	9	98	1.7	**1.6**
73	ΧΑΛ1	ΚΑ318	7	**55**	2.1	0.9
74	ΧΑΛ1	ΚΑ322	9	100	1.5	**1.0**
75	ΧΑΛ1	ΚΑ325	6	**50**	1.3	0.8
76	ΧΑΛ1	ΚΑ326	8	**67**	1.6	**1.7**
77	ΧΑΛ1	ΚΑ328	9	100	1.1	**1.7**
78	ΧΑΛ1	ΚΑ331	8	33	1.7	**1.7**
79	ΧΑΛ1	ΚΑ332	7	30	2.4	0.6
80	ΧΑΛ1	ΚΑ333	15	30	1.1	**1.9**
81	ΧΑΛ1	ΚΑ334	8	**50**	2.0	**1.3**
82	ΧΑΛ1	ΚΑ336	8	**55**	1.6	**1.9**
83	ΧΑΛ1	ΚΑ338	9	**18**	2.0	**2.1**
84	ΧΑΛ1	ΚΑ340	7	**25**	2.4	0.3
85	ΧΑΛ1	ΚΑ343	3	29	1.7	0.8
86	ΧΑΛ1	ΚΑ345	6	**58**	1.4	**2.7**
87	ΧΑΛ1	ΚΑ347	6	35	1.2	**2.3**
88	ΧΑΛ1	ΚΑ348	7	31	4.4	**1.3**
89	ΧΑΛ1	ΚΑ351	8	39	1.3	**2.3**
90	ΧΑΛ1	ΚΑ352	7	**18**	2.3	**1.3**
91	ΧΑΛ1	ΚΑ357	4	9	2.1	0.1
92	ΧΑΛ1	ΚΑ362	5	**23**	1.9	0.3

Περιοχή Ψαχνών

93	ΧΑΛ1	ΨΧ364	2	163	**0.2**	0.3
94	ΧΑΛ1	ΨΧ365	2	8	**0.2**	0.3
95	ΧΑΛ1	ΨΧ370	2	80	**0.2**	0.6
96	ΧΑΛ1	ΨΧ373	2	125	**0.2**	0.2
97	ΧΑΛ1	ΨΧ376	2	177	1.0	0.6
98	ΧΑΛ1	ΨΧ377	7	**63**	2.6	0.5
99	ΟΦ2	ΨΧ379	9	**58**	2.4	0.7
100	ΟΦ2	ΨΧ381	9	27	5.7	0.8
101	ΟΦ2	ΨΧ383	8	5	8.4	0.7
102	ΟΦ2	ΨΧ417	2	44	**0.6**	0.2
103	ΟΦ2	ΨΧ419	2	325	**0.7**	0.2
104	ΟΦ2	ΨΧ423	3	170	**0.2**	0.1
105	ΟΦ2	ΨΧ384	8	30	4.3	**1.4**
106	ΟΦ2	ΨΧ387	11	**18**	2.4	**1.4**
107	ΟΦ2	ΨΧ389	9	135	4.1	0.5
108	ΟΦ2	ΨΧ391	11	130	2.6	0.8
109	ΟΦ2	ΨΧ394	10	35	5.2	0.4
110	ΟΦ2	ΨΧ397	8	95	1.9	0.8
111	ΟΦ2	ΨΧ398	9	48	3.1	0.3
112	ΟΦ2	ΨΧ403	11	37	5.0	0.8
113	ΟΦ2	ΨΧ405	10	45	8.5	0.8
114	ΧΑΛ1Β	ΨΧ408	13	**25**	6.5	0.5
115	ΟΦ2	ΨΧ411	9	38	4.7	**1.0**
116	ΟΦ2	ΨΧ414	9	40	4.7	**1.2**
117	ΟΦ2	ΨΧ415	8	31	6.1	0.9
118	ΟΦ2	ΨΧ420	4	160	1.4	0.3
119	ΟΦ2	ΨΧ421	3	34	**0.6**	0.1
120	ΟΦ2	ΨΧ426	6	11	1.9	0.9

Νερό βροχής				0.000		

10.3.13.1. Αναγνώριση προέλευσης νερού Υδροφόρου ΟΦ2

10.3.13.1.1. (Ca + Mg) / (K + Na)
Όλες οι τιμές που σημειώθηκαν στο νερό υδροφόρου είναι μεγαλύτερες της μονάδας (2 - 13). Δείχνει ότι ο εμπλουτισμός και η κατείσδυση σημειώνεται σε όλη την επιφάνεια του υδροφόρου (Πίν.10.7).

10.3.13.1.2. Na / K

Τιμές = 15 - 25 που χαρακτηρίζει νερό περιοχής εμπλουτισμού υδροφόρων εντοπίζονται στο νερό των φρεάτων (ΚΑ212, ΨΧ387) στις τοποθεσίες Καστέλλα και Βουλγαρίνα.

Τιμές (50 - 70) που χαρακτηρίζουν το νερό της κατάντης περιοχής υδροφόρων σημειώθηκαν μόνο στο φρέαρ Ψ379 στην τοποθεσία Ιμπραήμ.

10.3.13.1.3. HCO_3 / Cl
Οι τιμές λιγότερο της μονάδας που σημειώθηκαν στα φρέατα (ΧΨ417, ΨΧ419, ΨΧ421, και ΨΧ423) στην τοποθεσία Βρυσάκια – Πότσικα, είναι ένδειξη νερού κατάντης περιοχής υδροφόρου όπου η συγκέντρωση του χλωρίου αυξάνεται προς την θαλάσσια περιοχή (Πίν.10.7).

10.3.13.1.4. SO_4 / Cl
Οι τιμές μεγαλύτερο της μονάδας που σημειώθηκαν στα φρέατα (ΨΧ384, ΨΧ387, ΨΧ411 και 414) είναι ένδειξη νερού κατάντης περιοχής υδροφόρου όπου η συγκέντρωση της θειϊκής ρίζας επίσης αυξάνεται προς την θαλάσσια περιοχή και του χλωρίου με πιο γρήγορο ρυθμό (Πίν.10.7).

10.3.13.2. Αναγνώριση προέλευσχη νερού υδροφόρου ΑΣ2

10.3.13.2.1. (Ca + Mg) / (K + Na)
Οι τιμές που σημειώθηκαν στο νερό υδροφόρου είναι μεγαλύτερες της μονάδας (7 - 8). Δείχνει ότι ο εμπλουτισμός και η κατείσδυση σημειώνεται σε όλη την επιφάνεια του υδροφόρου (Πίν.10.7).

103.13.2.2. HCO_3 / Cl
Οι τιμές (3.9 – 4.3) είναι ένδειξη νερού κατάντης περιοχής υδροφόρου όπου η συγκέντρωση του χλωρίου αυξάνεται προς την θαλάσσια περιοχή (Πίν.10.7).

10.3.13.2.3. SO_4 / Cl
Οι τιμές (1.2 – 1.3) είναι ένδειξη νερού κατάντης περιοχής υδροφόρου όπου η συγκέντρωση της θειϊκής ρίζας επίσης αυξάνεται προς την θαλάσσια περιοχή και όμως του χλωρίου με πιο γρήγορο ρυθμό (Πίν.10.7).

10.3.13.3. Αναγνώσιση προέλευσης νερού υδροφόρου ΧΑΛ1

10.3.13.3.1. (Ca + Mg) / (K + Na)
Όλες οι τιμές (1 - 15) που σημειώθηκαν στο νερό υδροφόρου είναι μεγαλύτερες της μονάδας. Σημαίνει ότι ο εμπλουτισμός και η κατείσδυση σημειώνεται σε όλη την επιφάνεια του υδροφόρου.

10.3.13.3.2. Na / K
Τιμή ≡ 47 που χαρκτηρίζει το θαλασσινό νερό, σημειώθηκε μόνο στο φρέαρ ΚΑ227 και ΚΑ216 στην τοποθεσία Αλουπότρυπα.

Τιμές = 15 - 25 που χαρακτηρίζει νερό περιοχής εμπλουτισμού υδροφόρων εντοπίζονται στο νερό των φρεάτων (ΚΑ134, ΚΑ161, ΚΑ167, ΚΑ176, ΚΑ181, ΚΑ192, ΚΑ198, ΚΑ212, ΚΑ224, ΚΑ234, ΚΑ258, ΚΑ271, ΚΑ298, ΚΑ116, ΚΑ130, ΚΑ157, ΚΑ190, ΚΑ259, ΚΑ270, ΚΑ274, ΚΑ302, ΚΑ334, ΚΑ340, ΚΑ352 και ΚΑ362) στις τοποθεσίες Αλουπότρυπα, Παλιορή, Πρφ. Ηλίας, Άνω Καστέλλα, Μυρτιά, Γουμούλα, Αγ. Γεώγιος και Φτελιά. .

Τιμές (50 - 70) που χαρακτηρίζουν το νερό της κατάντη περιοχής υδροφόρων σημειώθηκαν στα φρέατα ΑΡ123, ΑΡ137, ΑΡ140, ΑΡ152, ΑΡ167, ΑΡ172, ΑΡ201, ΑΡ230, ΑΡ242, ΑΡ250, ΑΡ266, ΑΡ284, ΑΡ305, ΑΡ309, ΑΡ318, ΑΡ325, ΑΡ326, ΑΡ334, ΑΡ336 και ΑΡ345 στις τοποθεσίες Παλιορή, Πρφ. Ηλίας, Γουμούλα, Αυλή, Ρουμάνα, ΔΕΗ, Αγ. Γεώργιος και Μυρτιά (Πίν.10.7).

10.3.13.3.3. HCO_3 / Cl

Τιμές μικρότερες της μονάδας που σημειώθηκαν στα φρέατα ΑΡ234, ΑΡ239, ΑΡ242, ΨΧ364, ΨΧ365, ΨΧ370, και ΨΧ373 αποτελούν ένδειξη νερού κατάντη περιοχής υδροφόρου, όπου η συγκέντρωση του χλωρίου αυξάνεται προς την θαλάσσια περιοχή (Πίν.10.7).

10.3.13.3.4. SO_4 / Cl

Τιμές μεγαλύτερες της μονάδας που σημειώθηκαν στα φρέατα (ΑΡ123, ΑΡ130, ΑΡ133, ΑΡ152, ΑΡ157, ΑΡ172, ΑΡ176, ΑΡ177, ΑΡ180, ΑΡ181, ΑΡ187, ΑΡ196, ΑΡ205, ΑΡ212, ΑΡ215, ΑΡ222, ΑΡ234, ΑΡ247, ΑΡ250, ΑΡ255, ΑΡ259, ΑΡ266, ΑΡ274, ΑΡ279, ΑΡ284, ΑΡ287, ΑΡ291, ΑΡ296, ΑΡ298, ΑΡ309, ΑΡ314, ΑΡ315, ΑΡ322, ΑΡ326, ΑΡ328, ΑΡ331, ΑΡ333, ΑΡ334, ΑΡ336, ΑΡ338, ΑΡ345, ΑΡ347, ΑΡ348, ΑΡ351, και 352) είναι ένδειξη νερού κατάντη περιοχής υδροφόρου όπου η συγκέντρωση της θειϊκής ρίζας επίσης αυξάνεται προς την θαλάσσια περιοχή με πιο γρήγορο ρυθμό από την συγκέντρωση του χλωρίου (Πίν.10.7).

10.3.14. ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

10.3.14.1. Σκληρότητα του νερού υδροφόρου ΟΦ2

Το υπόγειο νερό του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ2 χαρακτηρίζεται από τα αποτελέσματα της ολικής σκληρότητας (300 - 1072 $CaCO_3$ mg/l) ως *σκληρό* έως *πολύ σκληρό* νερό (Πίν.10.8).

Πίν.10.8: Λεκάνη Ψαχνών - Καστέλλας. Ολική σκληρότητα CaCO3 mg/l στο νερό του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ2.
Tab.10.8: Psachna - Kastella basin. Total hardness CaCO3 mg/l in ground water of fractured ophiolite aquifer ΟΦ2.

Περίοδος	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
10 – 21/ 10/1998	592	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
7/3 – 5/5/1999	320 – 1072	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
22/1/2008 – 5/3/2009	300 - 990	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

10.3.14.2. Σκληρότητα του νερού υδροφόρου ΑΣ2

Το υπόγειο νερό του καρστικού ασβεστολιθικού υδροφόρου ΑΣ2 χαρακτηρίζεται από τα αποτελέσματα της ολικής σκληρότητας (320 - 1072 $CaCO_3$ mg/l) ωςι *σκληρό* έως *πολύ σκληρό* νερό (Πίν.10.9).

Πίν.10.9: Λεκάνη Ψαχνών - Καστέλλας. Ολική σκληρότητα CaCO3 mg/l στο νερό του καρστικού υδροφόρου ΑΣ2.
Tab.10.9: Psachna Kastella basin. Total hardness CaCO3 mg/l in ground water of the karst limestone aquifer ΑΣ2.

Περίοδος	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
7/3 – 5/5/1999	270 – 424	Σκληρό, πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
22/1/2008 – 5/3/2009	130 - 250	Σκληρό	Πολύ σκληρό

10.3.14.3. Σκληρότητα του νερού υδροφόρου ΧΑΛ1

Το υπόγειο νερό του ρηχού παραθαλάσσιου υδροφόρου των χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1 χαρακτηρίζεται από τα αποτελέσματα της ολικής σκληρότητας (270 - 1080 $CaCO_3$ mg/l) ως *σκληρό* έως *πολύ σκληρό* νερό (Πίν.10.10).

Πίν.10.10: Περιοχή Καστέλλα. Ολική σκληρότητα CaCO3 mg/l στο νερό του υδροφόρου χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1.
Tab.10.10: Kastella area. Total hardness CaCO3 mg/l in ground water of unconsolidated sediments aquifer ΧΑΛ1.

Περίοδος	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
10 – 21/ 10/1998	420 - 480	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
7/3 – 5/5/1999	270 – 1529	Σκληρό & Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
22/1/2008 – 5/3/2009	330 - 1080	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

10.3.14.4. Σκληρότητα του νερού υδροφόρου ΧΑΛ1Β

Το υπόγειο νερό των χαλαρών τεταρτογενών ιζημάτων του υδροφόρου ΧΑΛ1Β χαρακτηρίζεται από τα αποτελέσματα της ολικής σκληρότητας (320 - 1072 $CaCO_3$ mg/l) ωςι *σκληρό* έως *πολύ σκληρό* νερό (Πίν.10.11).

Πίν.10.11: Λεκάνη Ψαχνών - Καστέλλας. Ολική σκληρότητα CaCO3 mg/l στο νερό του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ2.
Tab.10.11: Psachna - Kastella basin. Total hardness CaCO3 mg/l in ground water of fractured ophiolite aquifer ΟΦ2.

Περίοδος	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
22/1/2008 – 5/3/2009	510 - 610	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

10.3.15. ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΕΙΣ - Na, Cl, NO_3 και PO_4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Η υψηλή συγκέντρωση νατρίου, χλωρίου, νιτρικών και φωσφορικών στο υπόγειο νερό των παράκτιων υδροφόρων (ΧΑΛ1, ΟΦ2,ΑΣ2, ΧΑΛ1Β) της περιοχής, σε σχέση με τις αντίστοιχες παραμέτρους στο νερό της βροχής (Na, 2.2 mg/l. Cl, 3.7 mg/l. NO_3, 0.05 mg/l) και σε σύγκριση με άλλες περιοχές – εντός και εκτός Ελλάδας - οφείλεται στο μικρό βάθος τους, στην περατότητα του οφιολιθικού υδροφόρου στρώματος και στην εντατική χρήση των λιπασμάτων και γεωργικών βελτιωτών, διείσδυση της θάλασσας και υπεράντληση νερού.

*Πίν.12: Λεκάνη Καστέλλας - Ψαχνών. Δείκτες μόλυνσης του υπόγειου νερού του οφιολιθικού υδροφόρου **ΟΦ2** από νάτριο Na, χλώρια Cl, νιτρικά NO3 και Φωσφορικά PO4.*
Tab.12: N. Artaki basin. Indications of ground water pollution of ophiolite aquifer ΟΦ1 by sodium Na, chlorides Cl, nitrate NO3 and phosphates PO4
A- Stamatis G. Zagana E., Thessaly basin, Greece, 2005
B- Benoit D. et al, Ophiolite hard rock, Oman, 2003
Ahmad Murad, R.V. Krishnamurthy, United Arab Emirates.2002

Στοιχείο mg/L	ΟΚΤ/1998		ΜΑΙ/1999		ΜΑΡ/2009		Μέση τιμή	Οφιολιθικοί υδροφόροι		
	min	max	min	max	min	max		A	B	C
Na^+	43.5	NT	11.5	195.5	29.5	214.0	98.8	3.96	133.4	308.4
Cl^-	97.5	NT	26.6	718.1	140.0	780.0	352.5	15.3	175.8	242.8
NO_3	253.0	NT	24.0	119.1	100.5	318.0	162.9	4.14		
PO_4^{3-}	NT	NT	NT	NT	3.8	6.3	5.1	0.19		

*Πίν.13: Λεκάνη Καστέλλας - Ψαχνών. Δείκτες μόλυνσης υπόγειου νερού του καρστικού υδροφόρου **ΑΣ2** από νάτριο Na, χλώρια Cl, νιτρικά NO3 και Φωσφορικά PO4.*
Tab.13: N. Artaki basin. Indications of ground water pollution of aquifer ΟΦ1 by sodium Na, chlorides Cl, nitrate NO3 and phosphates PO4
A- Stamatis G., Zagana E., Theealy basin, Central Greece, 2005
B- Ahmed A. Murad et al, Carbonate aquifer, U. A. Emirates, 2011
C- G. Panagopoulos, N. lambrakis et al, Contaminated Karst aquifer, Greece, 2001.

Στοιχείο mg/L	ΟΚΤ/1998		ΜΑΙ/1999		ΜΑΡ/2009		Μέση τιμή	Οφιολιθικοί υδροφόροι		
	min	max	min	max	min	max		A	B	C
Na+	NT	NT	21.9	27.6	41.0	42.0	33.13	6.43	492.0	108.6
Cl^-	NT	NT	35.5	63.8	14.0	220.0	83.33	17.2	926.1	190.7
NO_3	NT	NT	22.3	105.4	47.0	93.0	66.93	13.4	10.0	11.1
PO_4^{3-}	NT	NT	NT	NT	3.6	3.8	3.7	0.2		

*Πίν.14: Λεκάνη Καστέλλας. Δείκτες μόλυνσης του υπόγειου νερού των χαλαρών ιζημάτων υδροφόρου **ΧΑΛ1** από νάτριο Na, χλώρια Cl, νιτρικά NO3 και Φωσφορικά PO4.*
Tab.14: Kastella basin. Indications of ground water pollution of unconsolidated sediments aquifer ΧΑΛ1 by sodium Na, chlorides Cl, nitrate NO3 and phosphates PO4
A- Stamatis G., Zagana E., Thessaly basin, Central Greece, 2005.
B- K. Voudouris, A. Panagopoulos, J. Koumantakis, NE Korinthia, Pelopnnese, Greece, 1997.
C- A.M. Sharaky et al, The Western Nile Delta, Egypt, 2007.

Στοιχείο mg/L	ΟΚΤ/1998		ΜΑΙ/1999		ΜΑΡ/2009		Μέση τιμή	Χαλαροί υδροφόροι		
	min	max	min	max	min	max		A	B	C
Na+	26.6	32.7	18.4	158.7	25.0	85.0	57.73	34.8	19.0	734.0
Cl^-	16.1	62.4	39.1	593.4	120.0	290.0	186.83	57.3	15.0	1000
NO_3	99.2	151.9	ND	416.6	40.5	364.3	178.75	139.4	0.3	9.4
PO_4^{3-}	NT	NT	NT	NT	3.0	4.5	3.75	0.14	0.05	2.4

*Πίν.15: Λεκάνη Ψαχνών. Δείκτες μόλυνσης του υπόγειου νερού των χαλαρών ιζημάτων υδροφόρου **ΧΑΛ1Β** από νάτριο Na, χλώρια Cl, νιτρικά NO3 και Φωσφορικά PO4.*
Tab.15: Psachna basin. Indications of ground water pollution of unconsolidated sediments aquifer ΧΑΛ1Β by sodium Na, chlorides Cl, nitrate NO3 and phosphates PO4
A- Stamatis G., Zagana E., Thessaly basin, Central Greece, 2005.
B- K. Voudouris, A. Panagopoulos, J. Koumantakis, NE Korinthia, Pelopnnese, Greece, 1997.
C- A.M. Sharaky et al, The Western Nile Delta, Egypt, 2007.

Στοιχείο mg/L	ΜΑΡ/2009		Μέση τιμή	Οφιολιθικοί υδροφόροι		
	min	max		A	B	C
Na+	27.0	41.0	34.0	34.8	19.0	734.0
Cl^-	145.0	290.0	217.5	57.3	15.0	1000
NO_3	82.8	145.0	113.9	139.4	0.3	9.4
PO_4^{3-}	4.5	5.6	5.1	0.14	0.05	2.4

10.4. ΤΑΞΙΝΟΜΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΚΚΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗ

10.4.1. Ταξινόμηση κατά Richards

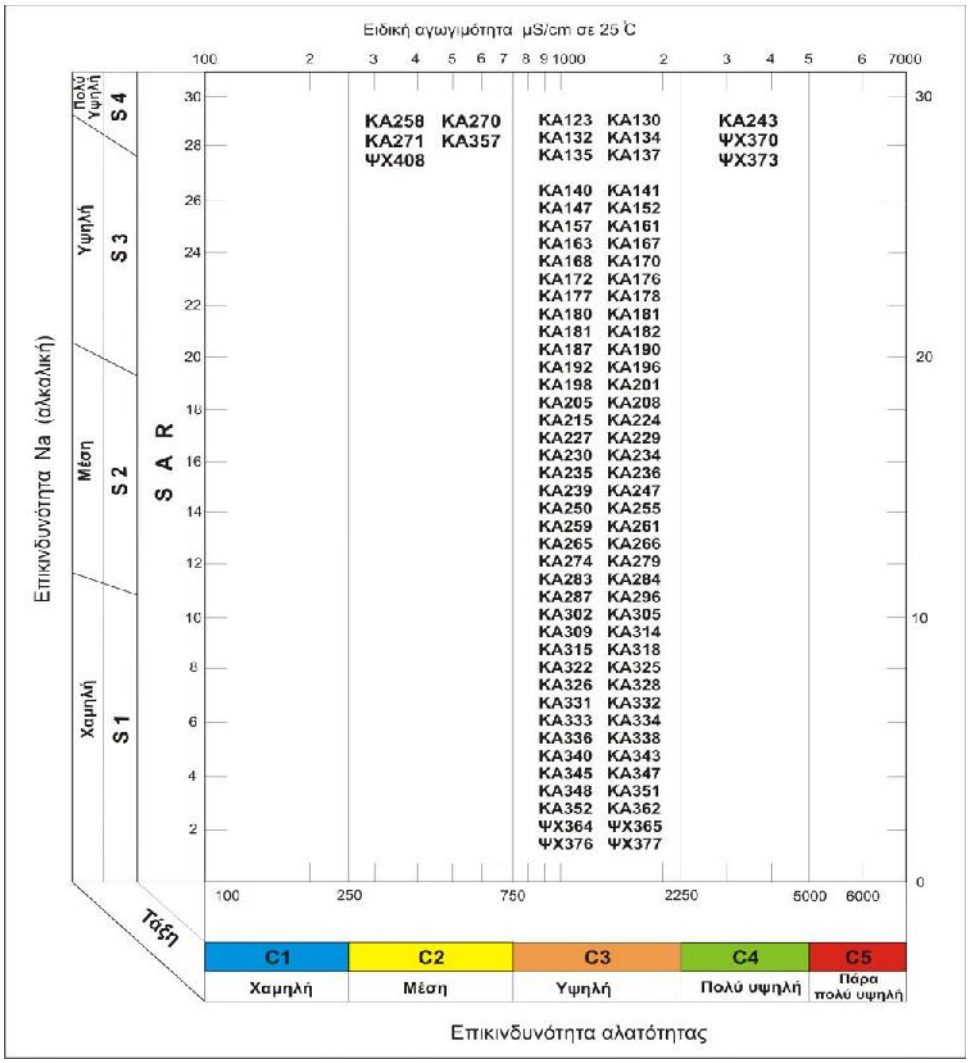

Σχ.10.25Α: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως της Ειδικής αγωγιμότητας ***EC*** *(U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).*
Fig.10.25A: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to Electrical Conductivity (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

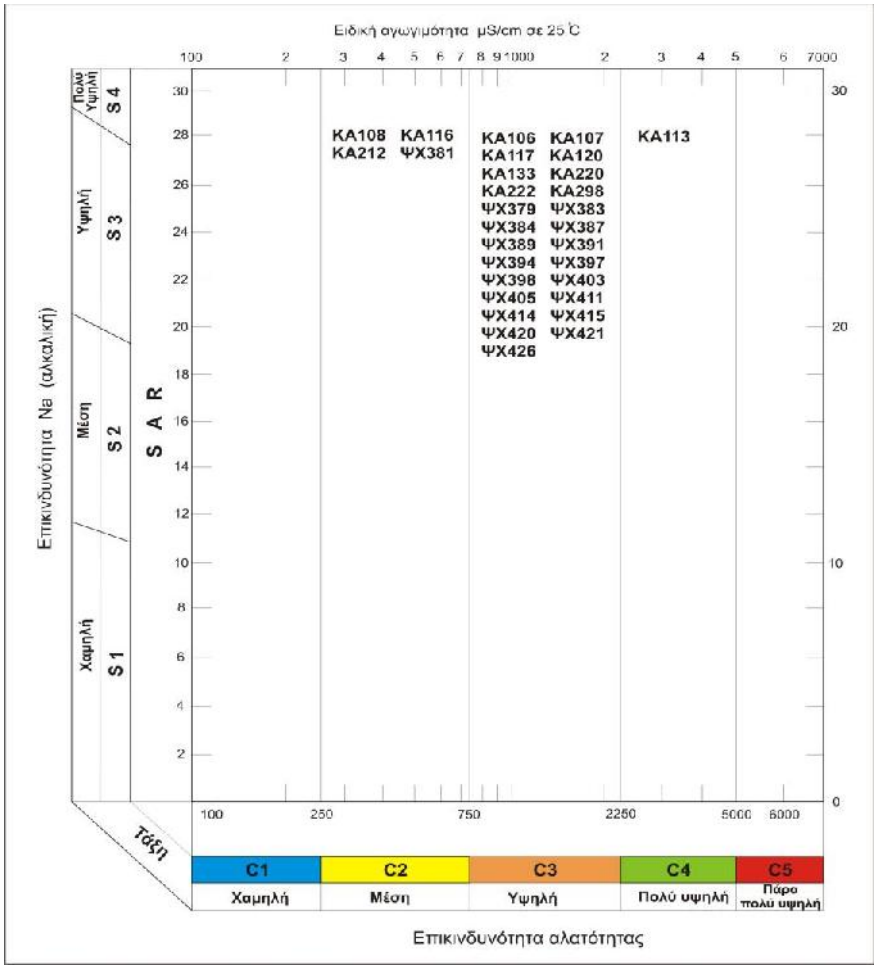

Σχ.10.25Β: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως της Ειδικής αγωγιμότητας ***EC*** *(U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).*

Fig.10.25B: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to Electrical Conductivity (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

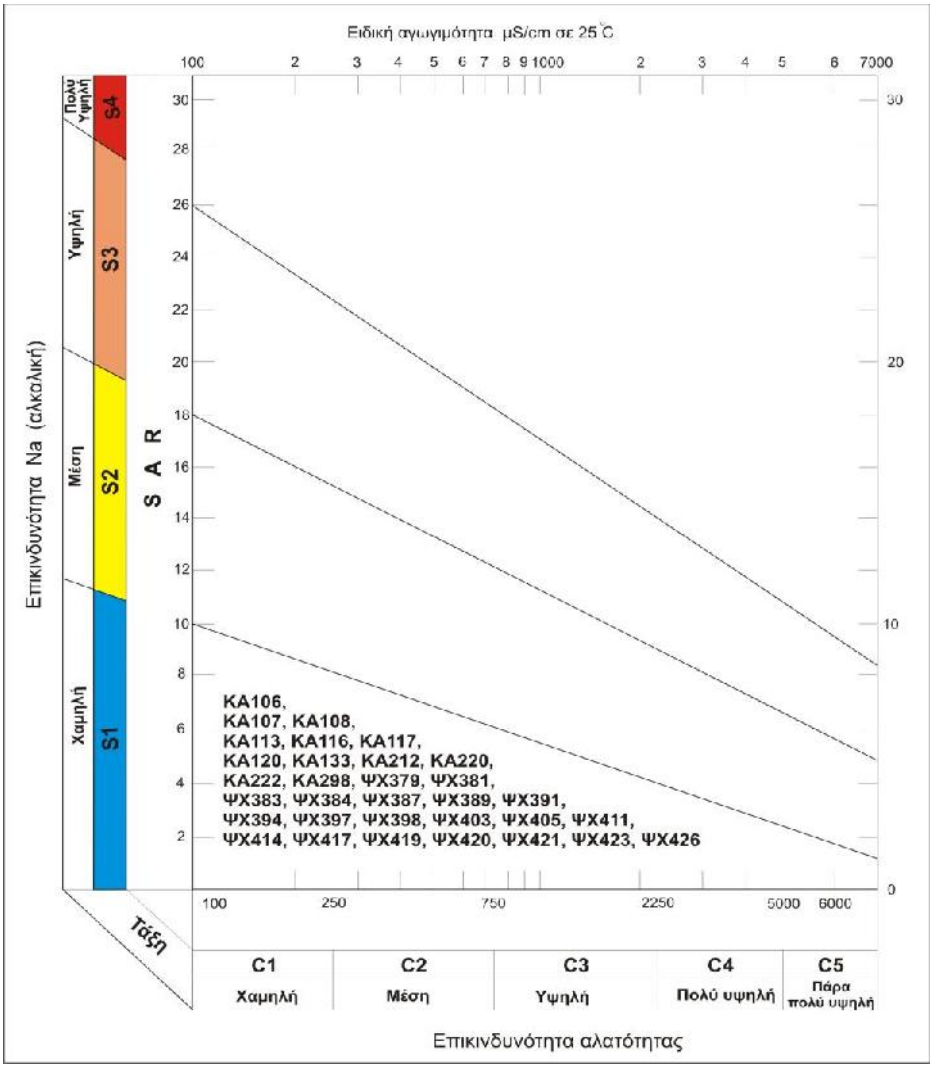

*Σχ.10.26Β: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως του συντελεστή προσρόφησης νατρίου **SAR** (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig.10.26B: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to adjusted Sodium Absorption Ratio **SAR** (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).*

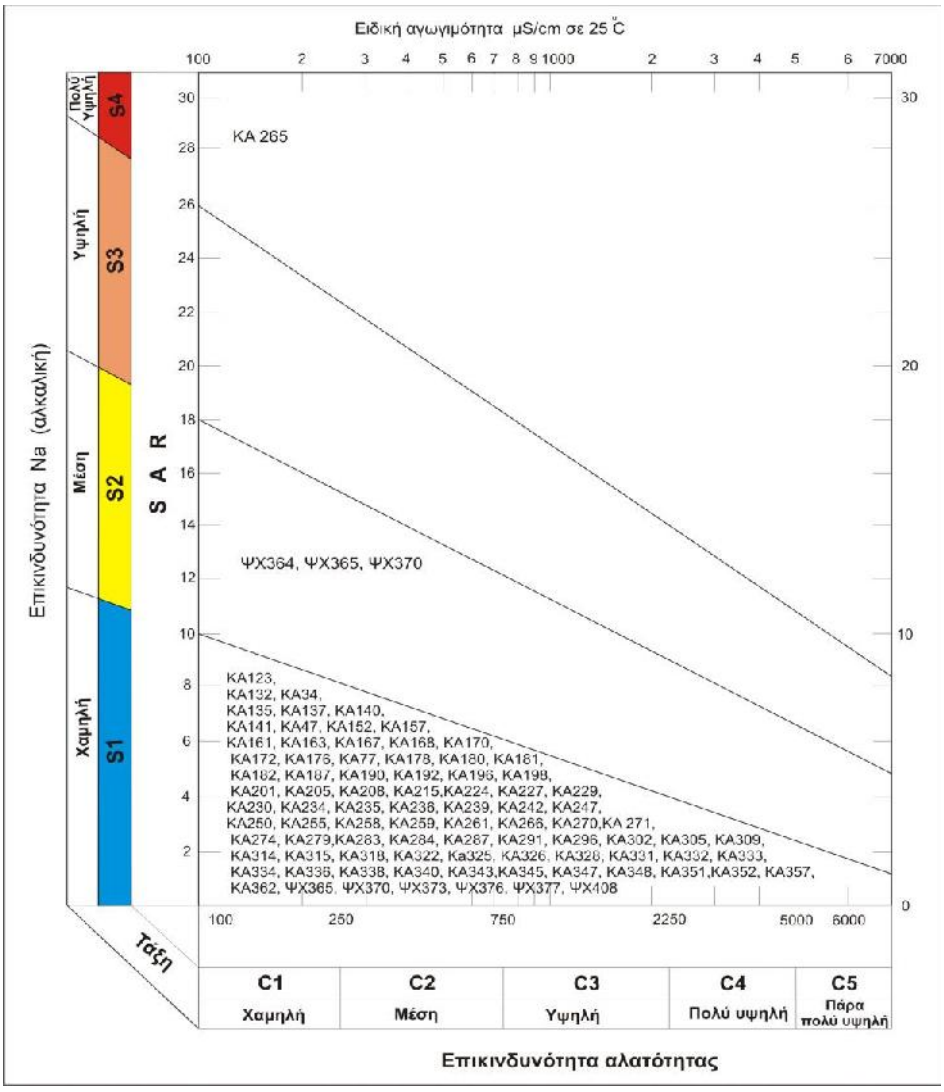

*Σχ.10.26Β: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως του συντελεστή προσρόφησης νατρίου **SAR** (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig.10.26B: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to adjusted Sodium Absorption Ratio **SAR** (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).*

10.4.1.1. Υδροφόρος ΟΦ2

Ταξινόμηση αλατότητας - τροποποιημένο διάγραμμα – Richards (Σχ.10.25)
Η επικινδυνότητα αλατότητας EC (μS/cm) του νερού στην περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών κατατάσσεται στις κατηγορίες, μέση **C**2 → υψηλή **C**3 → πολύ υψηλή **C**4.
Ταξινόμηση νερού για άρδευση στο διάγραμμα Richards κατά SAR (Σχ.10.26)
Η επικινδυνότητα Na (αλκαλική) ταξινομείται στην περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών μόνο στην κατηγορία, χαμηλή **S**1.

10.4.1.2. Υδροφόρος ΑΣ2

Ταξινόμηση αλατότητας - τροποποιημένο - Richards (Σχ.10.25)
Η επικινδυνότητα αλατότητας EC (μS/cm) του νερού στην περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών κατατάσσεται στις κατηγορίες, μέση **C**2 → υψηλή **C**3 → πολύ υψηλή **C**4.
Ταξινόμηση νερού για άρδευση Richards κατά SAR (Σχ.10.26)
Η επικινδυνότητα Na (αλκαλική) ταξινομείται στην περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών μόνο στην κατηγορία, χαμηλή **S**1.

10.4.1.3. Υδροφόρος χαλαρών ιζημάτων ΧΑΛ1

Ταξινόμηση αλατότητας - τροποποιημένο - Richards (Σχ.10.25)
Η επικινδυνότητα αλατότητας EC (μS/cm) του νερού στην περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών κατατάσσεται στις κατηγορίες, μέση **C**2 → υψηλή **C**3 → πολύ υψηλή **C**4.
Ταξινόμηση νερού για άρδευση Richards κατά SAR (Σχ.10.26)
Η επικινδυνότητα Na (αλκαλική) ταξινομείται στην περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών στις κατηγορίες νερού, χαμηλή **S**1 → μέση **S**2 → πολύ υψηλή **S**4.

10.4.1.4. Υδροφόρος ΧΑΛ1Β

SAR (αλκαλική) καταλληλότητα νερού για άρδευση, κατά Richards
Είναι (0.1 – 1.17) πρώτης **C**1 τάξης ποιότητας, χαμηλή αλκαλικής επικινδυνότητας.
EC, 1092 – 1220 (αλατότητα) καταλληλότητα νερού για άρδευση κατά Richards
Είναι τρίτης **C**3 τάξης ποιότητας, δηλαδή υψηλή επικινδυνότητα αλατότητας.

10.4.2. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΤΑ Ayers

Οι συγκεντρώσεις του συνόλου διαλυμένων αλάτων (TDS 503 – 3484 mg/l) στο νερό των υδροφόρων της περιοχή Καστέλλας / Ψαχνών δημιουργούν στην γεωργική απόδοση και καρποφορία αυξανόμενα και σοβαρά προβλήματα.

10.4.3. ΕΠΙΚΙΔΥΝΟΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ (ΜΗ) ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

Πίν.10.8: Τιμών δείκτης επικινδυνότης Μαγνησίου (ΜΗ) νερού υδροφόρων περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών.
Tab.10.8: Values of magnesium hazard indices (MH) of water aquifers Kastella – Pschnana area.

Κωδικός Φρέαρ meq/l	Περίοδος 10 – 21/10/1998			Περίοδος 7/3 – 5/5/1999			Περίοδος 22/1/2008 – 5/3/2009		
	Ca	Mg	**ΜΗ**	Ca	Mg	**ΜΗ**	Ca	Mg	**ΜΗ**
ΚΑ106 **ΟΦ2**				3.52	7.68	**69**			
ΚΑ107 **ΟΦ2**				4.44	1.96	31			
ΚΑ109 **ΧΑΛ1**							5.56	1.60	22
ΚΑ110 **ΧΑΛ1**							4.00	7.40	**65**
ΚΑ113 **ΟΦ2**				5.76	2.30	29			
ΚΑ116 **ΟΦ2**				3.72	1.68	31	5.99	2.60	30
ΚΑ117 **ΑΣ2**				5.12	1.92	27	5.79	3.01	34
ΚΑ120 **ΑΣ2**				3.20	3.48	**52**	4.99	5.00	50
ΚΑ123 **ΧΑΛ1**				3.20	4.72	**60**			
ΚΑ130 **ΧΑΛ1**				4.48	3.80	46			
ΚΑ132 **ΧΑΛ1**				3.92	3.20	45	3.60	3.00	46
ΚΑ133 **ΑΣ2**				5.20	3.23	39			
ΚΑ134 **ΧΑΛ1**				4.00	2.32	37	4.99	3.00	38
ΚΑ135 **ΧΑΛ1**				7.76	3.96	34			
ΚΑ137 **ΧΑΛ1**				6.12	7.02	**53**			
ΚΑ140 **ΧΑΛ1**	4.45	5.04	53						
ΚΑ141 **ΧΑΛ1**				3.44	4.16	**55**	5.39	3.01	36
ΚΑ147 **ΧΑΛ1**				5.84	7.47	**56**			
ΚΑ152 **ΧΑΛ1**	4.08	4.32	51						
ΚΑ157 **ΧΑΛ1**	4.28	4.36	50						
ΚΑ161 **ΧΑΛ1**	6.00	12.16	49						
ΚΑ163 **ΧΑΛ1**				3.56	3.80	**52**			
ΚΑ167 **ΧΑΛ1**				4.00	5.48	**58**			
ΚΑ168 **ΧΑΛ1**				3.76	4.44	**54**			
ΚΑ170 **ΧΑΛ1**				3.72	4.48	**55**			
ΚΑ172 **ΧΑΛ1**				4.48	5.52	**55**			
ΚΑ173 **ΧΑΛ1**							5.56	4.40	44
ΚΑ176 **ΧΑΛ1**				4.24	4.12	49			
ΚΑ177 **ΧΑΛ1**				5.28	5.96	**53**			
ΚΑ178 **ΧΑΛ1**				3.72	3.92	45			
ΚΑ180 **ΧΑΛ1**				5.66	4.48	44			
ΚΑ181 **ΧΑΛ1**				4.20	4.36	51			
ΚΑ182 **ΧΑΛ1**				3.68	5.52	**60**			
ΚΑ187 **ΧΑΛ1**				5.84	8.60	**60**			

ΚΑ190 **ΧΑΛ1**				3.92	5.20	**57**			
ΚΑ192 **ΧΑΛ1**				4.68	5.04	**52**			
ΚΑ196 **ΧΑΛ1**				7.92	10.64	**57**			
ΚΑ198 **ΧΑΛ1**				3.28	3.84	**54**			
ΚΑ201 **ΧΑΛ1**				3.40	5.16	**68**			
ΚΑ202 **ΧΑΛ1**							5.20	4.20	45
ΚΑ205 **ΧΑΛ1**				4.08	6.04	**60**			
ΚΑ208 **ΧΑΛ1**				3.68	4.64	**56**			
ΚΑ212 **ΟΦ2**				3.68	2.80	43			
ΚΑ215 **ΟΦ2**				6.24	4.84	44			
ΚΑ220 **ΟΦ2**				6.00	7.84	**57**			
ΚΑ222 **ΟΦ2**				5.44	6.80	**56**			
ΚΑ224 **ΟΦ2**				5.04	6.04	**55**	5.19	4.60	47
ΚΑ227 **ΧΑΛ1**				5.20	7.04	**58**			
ΚΑ229 **ΧΑΛ1**				3.36	4.88	**59**			
ΚΑ230 **ΧΑΛ1**				5.36	6.00	**53**			
ΚΑ234 **ΧΑΛ1**				6.06	7.52	**55**			
ΚΑ235 **ΧΑΛ1**				3.92	5.30	**58**	7.20	11.65	**62**
ΚΑ236 **ΧΑΛ1**				5.84	9.84	**63**			
ΚΑ238 **ΧΑΛ1**							4.80	6.80	**59**
ΚΑ239 **ΧΑΛ1**				9.12	8.80	49			
ΚΑ242 **ΧΑΛ1**				12.56	18.02	**59**			
ΚΑ247 **ΧΑΛ1**				6.64	7.50	**53**			
ΚΑ250 **ΧΑΛ1**				4.48	6.56	50			
ΚΑ255 **ΧΑΛ1**				8.80	16.32	**65**			
ΚΑ258 **ΧΑΛ1**				3.20	4.20	**57**			
ΚΑ259 **ΧΑΛ1**				4.00	6.80	**63**			
ΚΑ261 **ΧΑΛ1**				4.00	4.76	**54**			
ΚΑ262 **ΧΑΛ1**							8.39	11.52	**58**
ΚΑ265 ΧΑΛ1				4.00	4.76	54			
ΚΑ266 ΧΑΛ1				8.80	11.60	57			
ΚΑ270 ΧΑΛ1				3.12	3.72	54			
ΚΑ271Γ ΧΑΛ1				3.04	3.84	56	4.99	10.00	**67**
ΚΑ274 ΧΑΛ1				5.20	7.84	60			
ΚΑ279 ΧΑΛ1				8.32	10.08	55			
ΚΑ283 ΧΑΛ1				3.76	3.88	51			
ΚΑ284 ΧΑΛ1				6.08	7.52	55	7.20	8.80	**55**
ΚΑ287 ΧΑΛ1				9.50	16.40	63			
ΚΑ291 ΧΑΛ1				6.88	11.16	62	4.20	5.40	**56**
ΚΑ296 ΟΦ2				6.40	8.92	58			
ΚΑ298 ΟΦ2				5.84	5.76	50			
ΚΑ302 ΧΑΛ1				3.76	5.28	58			
ΚΑ304 ΧΑΛ1				2.48	9.70	58			
ΚΑ305 ΧΑΛ1				3.76	5.20	58			
ΚΑ309 ΧΑΛ1				5.68	7.70	58	7.80	13.79	**64**
ΚΑ314 ΧΑΛ1				5.68	6.66	54			
ΚΑ315 ΧΑΛ1				6.88	10.40	60			
ΚΑ318 ΧΑΛ1				4.96	7.00	59			
ΚΑ322 ΧΑΛ1				5.68	11.25	63			
ΚΑ333 ΧΑΛ1				9.75	12.96	57			
ΚΑ334 ΧΑΛ1				4.92	6.76	53			
ΚΑ336 ΧΑΛ1				6.88	10.16	60			
ΚΑ338 ΧΑΛ1				8.16	9.68	54			
ΚΑ340 ΧΑΛ1				2.96	3.80	49			
ΚΑ343 ΧΑΛ1				2.69	4.64	65			
ΚΑ345 ΧΑΛ1				8.88	9.84	52	3.60	4.36	**55**
ΚΑ347 ΧΑΛ1				5.92	17.04	74			
ΚΑ348 ΧΑΛ1				4.24	4.84	53			
ΚΑ351 ΧΑΛ1				8.40	13.20	61			
ΚΑ352 ΧΑΛ1				5.36	7.16	57			
ΚΑ357 ΧΑΛ1				2.72	3.30	47			
ΚΑ362 ΧΑΛ1				3.36	4.24	56			
ΚΑ645 ΟΦ2							3.60	4.36	**55**
Βρύση Αγ. Παρακευή **ΟΦ2**							6.20	3.60	37
ΨΧ364 **ΧΑΛ1**				13.53	11.28	55			
ΨΧ365 **ΧΑΛ1**				12.20	13.24	52			
ΨΧ370 **ΧΑΛ1**				12.08	10.96	48			
ΨΧ373 **ΧΑΛ1**				14.40	13.12	48			
ΨΧ376 **ΧΑΛ1**				2.90	5.50	65			
ΨΧ377 **ΧΑΛ1**				4.64	4.00	46			
ΨΧ379 **ΧΑΛ1**				4.49	5.80	56	5.20	5.00	49

ΨΧ381 **ΟΦ2**				3.76	3.32	47			
ΨΧ383 **ΟΦ2**				4.96	4.24	**64**			
ΨΧ384 **ΟΦ2**				3.52	9.16	**72**	5.20	4.60	47
ΨΧ387 **ΟΦ2**				4.08	11.58	**74**			
ΨΧ389 **ΟΦ2**				3.20	9.08	**74**			
ΨΧ391 **ΟΦ2**				11.36	3.48	23	4.20	11.19	**73**
ΨΧ394 **ΟΦ2**				3.96	11.00	**74**			
ΨΧ397 **ΟΦ2**				3.92	11.20	**74**			
ΨΧ398 **ΟΦ2**				3.60	5.08	**59**			
ΨΧ403 **ΟΦ2**							3.60	13.99	**80**
ΨΧ405 **ΟΦ2**				0.64	8.20	**93**			
ΨΧ408 **ΟΦ2**				2.80	3.68	**57**			
ΨΧ410 **ΟΦ2**							4.40	13.19	**75**
ΨΧ411 **ΟΦ2**							5.00	7.80	**61**
ΨΧ414 **ΟΦ2**				3.92	6.72	**63**			
ΨΧ415 **ΟΦ2**				3.76	6.20	**57**			
ΨΧ417 **ΟΦ2**				4.36	9.32	**68**	7.00	12.79	**65**
ΨΧ419 **ΟΦ2**				3.52	9.68	**73**	5.59	0.07	**61**
ΨΧ420 **ΟΦ2**				4.00	7.88	**66**	7.00	14.39	**67**
ΨΧ421 **ΟΦ2**				4.80	8.88	**75**			
ΨΧ423 **ΟΦ2**				5.24	16.20	**75**			
ΨΧ426 **ΟΦ2**	3.84	8.00	**68**						
ΨΧ529 **ΟΦ2**							5.59	13.79	**71**
ΨΧ537 **ΧΑΛ1Β**							2.60	7.60	**75**
ΨΧ541 **ΟΦ2**							3.20	11.19	**78**
ΨΧ624 **ΧΑΛ1Β**							5.59	6.60	**54**
Γκαλούφας **ΟΦ2**							4.40	7.00	**61**

Η τιμές του δείκτη ΜΗ στο νερό του υδροφόρου **ΧΑΛ1** είναι μεταξύ 49 -53 στην περίοδο 10 -21/10/1998 – 1999, στην περίοδο 7/3/ - 5/5/1999 και μεταξύ 22 – 59 στην περίοδο 2008 – 2009. Στο υδροφόρο **ΧΑΛ1Β** το ΜΗ είναι μεταξύ 54 – 95.
Στον υδροφόρο **ΑΣ2** είναι 27 – 52 στην περίοδο 1999 και 30 – 34 στο 2009.
Στο οφιολιθικό διαρρηγμένο υδροφόρο **ΟΦ2** είναι 23 – 99 την περίοδο 7/3 - 5/5/1999 και μεταξύ 37 – 80 στην περίοδο 2008/2009.
Γενικά, το νερό των υδροφόρων της περιοχής είναι βλαβερό και ακατάλληλο για άρδευση (Πίν.10.8).

10.5. ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΝΕΡΟΥ ΦΡΕΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ {H. Schoeller / C. Waterlot - EU – WHO – Εμφιαλομένο νερό}

Πίν.10.9: Αποτελέσματα ανάλυσης νερού φρεάτων περιοχής Καστέλλας – Ψαχνών (Βρύση Αγ. Παρασκευή – Λιβάδι. ΚΑ271, Γεώτρηση κ. Μανάρας Δημήτριος. Γεώτρηση ΨΧ529, κ. Πριόνας Ιωάννης. Πηγάδι ΨΧ537, Δήμου Ψαχνών).
Tab.10.9: Results of chemical analyses of water samples from wells and boreholes used for water supply. (Tap near Ag. Paraskevi, Kastella. Borehole of Mr. D. Manaras, KA271. Borehole of Mr. J. Prionas ΨΧ529.Dug well of Psachna Municipality, ΨΧ537).

mg/l	Βρύση Αγ. Παρασκ.		ΚΑ271		ΨΧ529		ΨΧ537	
	1ης	2ης	1ης	2ης	1ης	2ης	1ης	2ης
TDS	873	850	570	897	2180	2118	1077	998
Ca	124	118	61	100	130	112	52	60
Mg	44	36	47	122	180	168	92	85
Na	59	65	29	35	470	431	41	38
dH	28	24	19	42	54	48	29	29
Cl	190	220	99	210	811	780	290	175
SO4	45	40	20	109	270	256	87	80

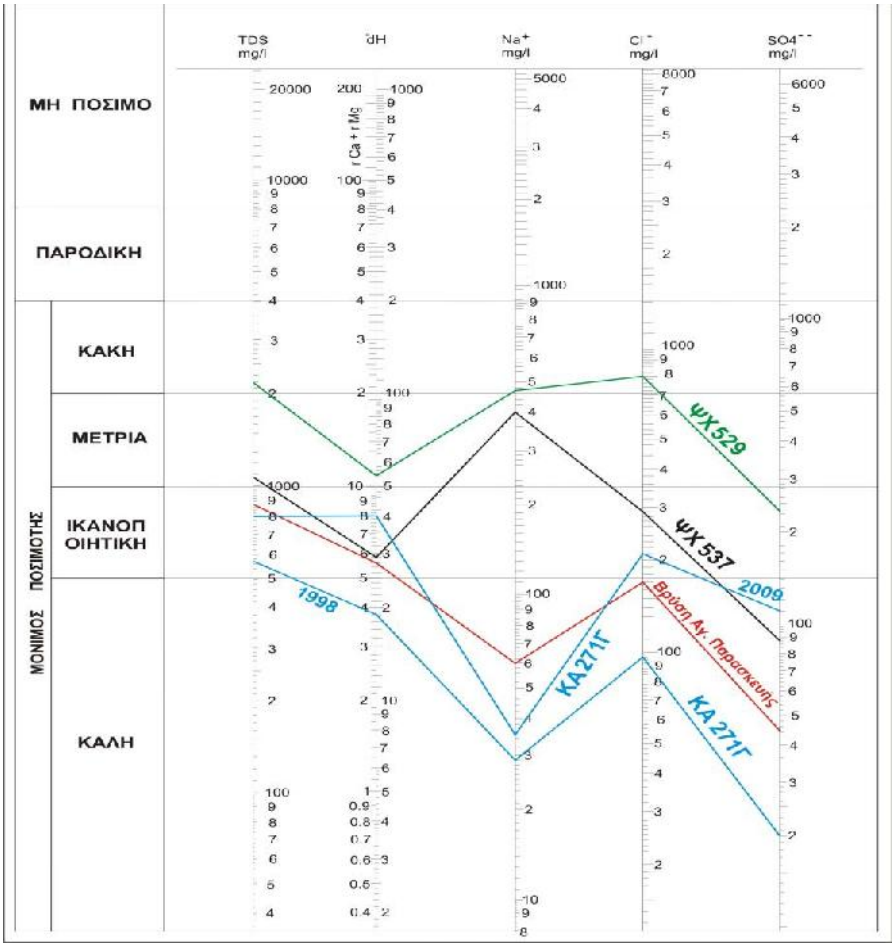

Σχ.10.27: Ποσιμότης νερού φρεάτων περιοχής Καστέλλας – Ψαχνών. (Βρύση κοντά Εκκ. Αγ. Παρασκευή – Λιβάδι. ΚΑ271, κ. Μανάρας Δημήτριος. ΨΧ529, κ. Πριόνας Ιωάννης. ΨΧ537, Δήμου Ψαχνών) κατά Schoeller. Από αποτέλεσμα τρίτης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (ΜΑΡ/2009).
Fig.10.27: Drinking of dug well and boreholes (Tab of Ag. Paraskevi, Kastella. Borehole of Mr. D. Manaras, KA271. Borehole of Mr. J. Prionas ΨΧ529.Dug well of Psachna Municipality, ΨΧ537) according to Schoeller Diagram. From the results of third hydrochemical tests (MAP/2009).

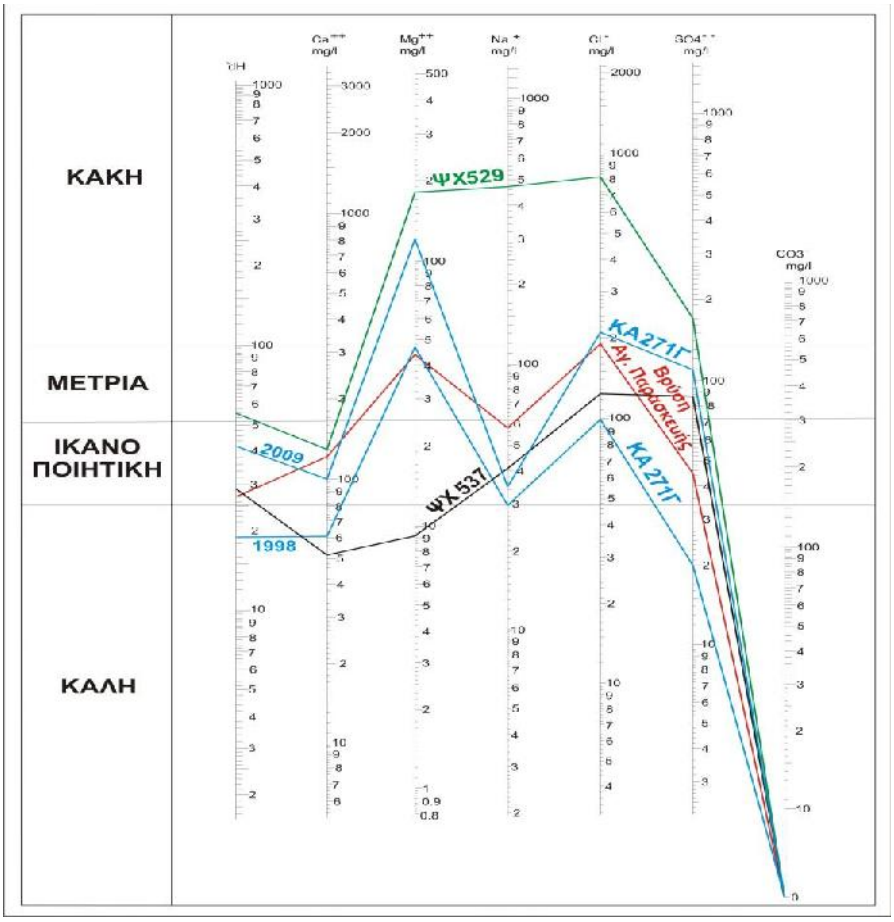

Σχ.10.28: Ποσιμότης νερού φρεάτων περιοχής Καστέλλας – Ψαχνών. (Βρύση κοντά Εκκ. Αγ. Παρασκευή – Λιβάδι. ΚΑ271, κ. Μανάρας Δημήτριος. ΨΧ529, κ. Πριόνας Ιωάννης. ΨΧ537, Δήμου Ψαχνών) κατά waterlot. Από αποτέλεσμα τρίτης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (MAP/2009).
Fig.10.28: Drinking of dug well and boreholes (Tab of Ag. Paraskevi, Kastella. Borehole of Mr. D. Manaras, KA271. Borehole of Mr. J. Prionas ΨΧ529.Dug well of Psachna Municipality, ΨΧ537) according to Waterlot Diagram. From the results of third hydrochemical tests (MAP/2009).

Πίν.10.10: Ποσιμότητα νερού φρεάτων περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών κατά στα σταθερότυπα WHO, EU και φυσικό μεταλλικό νερό ΖΑΓΟΡΙ. Α, Αρνητικό. Ø, χωρίς ένδειξη.
Tab.10.10: Drinking of the well and boreholes of Kastella - Psachna comparing with standards of WHO, EU and the mineral water ZAGORI, mg/l. A, Negative. Ø, without indications.

Παράμετροι Mg/l	Ποσιμότης φρεάτων Καστέλλας - Ψαχνών 2 – 7 / 2 / 2009				Drinking Standards		Εμφιαλομένο φυσικό νερό ΜΑΙ/2009
					WHO	EU	
	Βρύση	**ΚΑ271**	**ΨΧ529**	**ΨΧ537**	1993	1998	
pH	8.0	8.3	7.4	7.6	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	980	1000	3080	1320	2500	2500	415
TDS	873	897	1717	1068	καθόλου	καθόλου	200
Σκληρότητα Ολική	490	750	970	510	καθόλου	καθόλου	233
Ca	125	100	112	52			85.3
Mg	44	122	168	92			5.6
Na	59	35	431	41	200	200	2.2
K	3.7	3.6	10.9	0.5			0.6
NH4	ND	ND	0.23	0.05	καθόλου	0.50	0.0
HCO3 + CO3	360	230	260	360			233
Cl	190	210	780	290	250	250	3.9
SO4	45	108	256	87	500	250	10.2
NO3	48	89	101	145	50	50	1.8
NO2	0.07	0.06	0.05	0.1	50	0.50	0.0
Cd		ND		ND	0.003	0.005	
Cr		ND			0.05	0.05	
Cu					2.0	2.0	
Pb					καθόλου	0.01	
Ni		ND			0.02	0.02	
Fe		ND		ND	καθόλου	0.2	

Mn		ND		ND	0.05	0.05	
Zn					3.0	καθόλου	

R	0.90	0.60 1.60	5.0	1.37			

10.5.1. Η ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΚΑΤΑ H. Schoeller και C. Waterlot

Βρύσι Αγ. Παρασκευή	ικανοποιητική	μέτρια
ΚΑ271Γ (κ. Μανάρας Δημήτριος)	ικανοποιητική	μέτρια - κακή
ΨΧ529 (κ. Γιάννης Πριόνας)	κακή	κακή
ΨΧ537 (Δημοτικό φρέαρ)	μέτρια	μέτρια

10.5.2. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΥΠΑ WHO / EU

Οι χημικές παράμετροι που εξετάσθηκαν έδειξαν ότι τα νερά των γεωτρήσεων (Βρύση Αγ. Παρασκευή, ΚΑ271Γ, ΨΧ529 και ΨΧ537) ξεπερνούν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ποσιμότητας (σταθερότυπα) που ορίζονται για τα νιτρικά NO_3 και Χλωριόντα Cl.

10.5.3. ΦΥΣΙΚΟ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ

Το νερό των φρεάτων (Βρύσι Αγ. Παρασκευή, ΚΑ271Γ, ΨΧ529 και ΨΧ537) υπερβαίνει στο σύνολο των αναλύσεων, των χημικών παραμέτρων που εξετάσθηκαν, τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου επιτραπέζιου φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) που αναλύθηκαν του 5/2009.

Από το σύνολο διαλυμένων στερεών (TDS 673 – 697 – 1517 – 868 mg/l) το νερό των φρεάτων είναι γλυκό έως μέτρια γλυκό (ανά 1000 mg/l).
Από την σκληρότητα ($CaCO_3$ 257 - 517 – 737 – 277 mg/l) το νερό των φρεάτων είναι πολύ σκληρό κατά Hem.

10.5.4. ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΤΟΥ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟΥ

Βρύση Αγ. Παρασκευής: pH 0.6, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 565 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 673 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ mg/l 257, ασβέστιο Ca 40 mg/l, μαγνήσιο Mg 38 mg/l, νάτριο Na 57 mg/l, Κάλιο K 3 mg/l, ανθρακικά HCO_3 127 mg/l, χλώριο Cl 186 mg/l, θειϊκά SO_4 35 mg/l, νιτρικά NO_3 38 mg/l και νιτρώδη NO_2 0.1 mg/l.
Γεώτρηση ΚΑ271: pH 0.9, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 595 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 697 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ mg/l 517, ασβέστιο Ca 15mg/l, μαγνήσιο Mg 116 mg/l, νάτριο Na 32 mg/l, Κάλιο K 3 mg/l, ανθρακικά HCO_3 97 mg/l, χλώριο Cl 106 mg/l, θειϊκά SO_4 98 mg/l, νιτρικά NO_3 87 mg/l και NO_2 0.1 mg/l.
Γεώτρηση ΨΧ529: pH 0.0 ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 2665 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 1617 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ mg/l 737, ασβέστιο Ca 27mg/l, μαγνήσιο Mg 162 mg/l, νάτριο Na 428 mg/l, Κάλιο K 10.3 mg/l, ανθρακικά HCO_3 37 mg/l, χλώριο Cl 776 mg/l, θειϊκά SO_4 246 mg/l, νιτρικά NO_3 98 mg/l, NH_4 0.2 mg/l και NO_2 0.1 mg/l.
Πηγάδι ΨΧ537: pH 0.2, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 905 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 868 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ mg/l 277, μαγνήσιο Mg 87 mg/l, νάτριο Na 38 mg/l, ανθρακικά HCO_3 127 mg/l, χλώριο Cl 286 mg/l, θειϊκά SO_4 77 mg/l, νιτρικά NO_3 143 mg/l και NO_2 0.1 mg/l.

10.5.5. ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΤΩΝ ΦΡΕΑΤΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Το νερό των φρεάτων είναι επηρεασμένο από το νερό της θάλασσας. Το όριο Revelle – R στο νερό των φρεάτων υδρεύσεως έχει θετικές τιμές 0.6 – 5.0. Το νερό κατατάσσεται σε ελαφρά ρυπασμένο και σε μέτρια ρυπασμένο (Σχ.10.29)

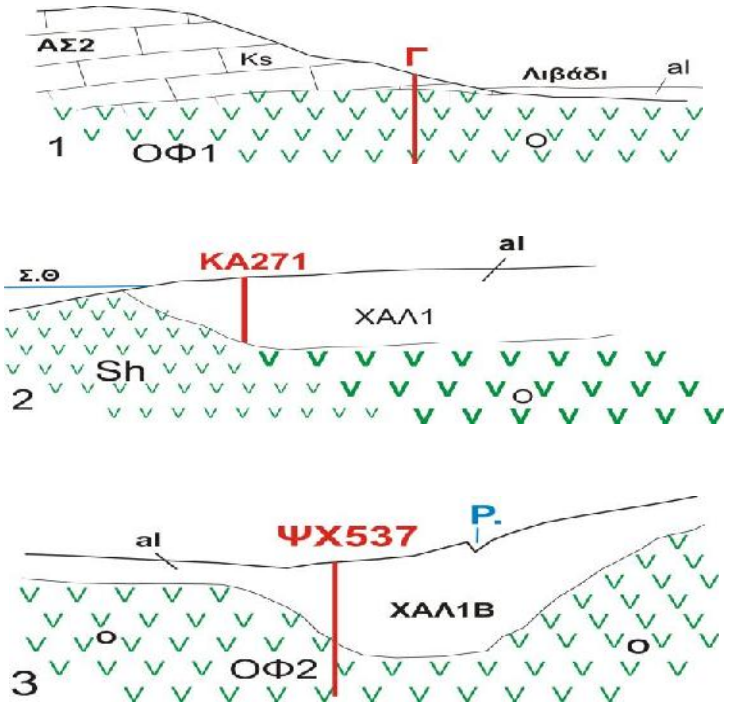

Σχ.10.29: Ποσιμότης νερού φρεάτων ύδρευσης (Βρύση Αγ. Παρασκευής, Γεώτρηση ΚΑ271 και Πηγάδι ΨΧ537) . ks, καρστικός ασβεστόλιθος. Ο, διαρρηγμένο οφιολιθικό. ΟΦ1, ΟΦ2, υδροφόρο. Sh, σχιστοκερατλολιθος. ΧΑΛ1, ΧΑΛΒ υδροφόρος χαλαρών ιζημάτων.
Fig.10.29: Schematic hydrogeological section presents the drinking well and boreholes of Kastella – Psachna area (1, Borehole Ag. Paraskevi. 2, Borehole KA271. 3, Dug well ΨΧ537). O, Fissured ophiolite. ΟΦ1, ΟΦ2, aquifer. Sh, impermeable schist – chert. ΧΑΛ1, ΧΑΛ1Β, aquifers unconsolidated sediments.

10.6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΣΤΕΛΛΑΣ / ΨΑΧΝΩΝ

10.6.1. ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ ΧΑΛΑΡΩΝ ΙΖΗΜΑΤΩΝ ΧΑΛ1, ΧΑΛ1Β

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του χαλαρού υδροφόρου **ΧΑΛ1**, αυξάνει σε σχέση με το νερό της βροχή κατά 54 – 244 mg/l, του μαγνησίου Mg κατά 39 – 159 mg/l, του νατρίου Na κατά 28 - 458mg/l, του καλίου K κατά 6 - 17 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 κατά 289 – 311 mg/l, του χλωρίου Cl κατά 78 – 1017 mg/l, των θειϊκών SO_4 κατά 12 – 392 mg/l και των νιτρικών NO_3 κατά 217 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου **ΧΑΛ1** είναι της τάξης (D) πολύ σκληρό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.10.30).

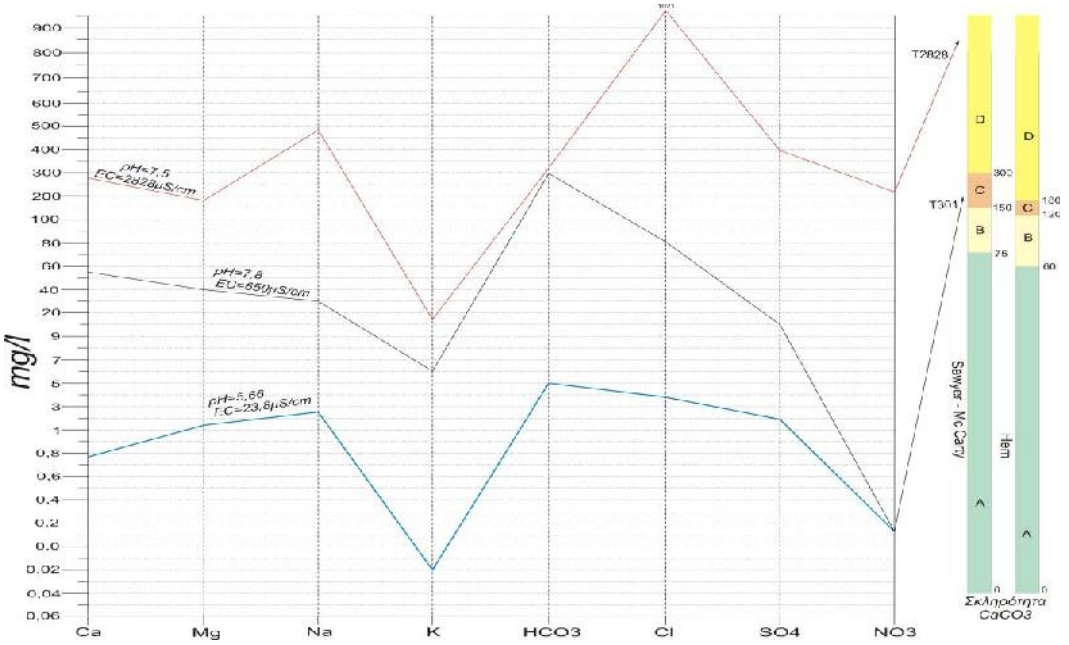

Σχ.10.30:Υδροχημικές καμπύλες παριστούν TDS και σκληρότητα-ΧΑΛ1. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.10.30: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black)and higher TDS sample (red).

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του χαλαρού υδροφόρου **ΧΑΛ1Β**, αυξάνει σε σχέση με το νερό της βροχή κατά 51 – 111 mg/l, του μαγνησίου Mg κατά 79 – 92 mg/l, του νατρίου Na κατά 25 - 39mg/l, του καλίου K κατά 0.5 – 2.4 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 κατά 347 – 387 mg/l, του χλωρίου Cl κατά 143 – 287 mg/l, των θειϊκών SO_4 κατά 64 – 87 mg/l και των νιτρικών NO_3 κατά 83 – 145 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου **ΧΑΛ1Β** είναι της τάξης (D) πολύ σκληρό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.10.31).

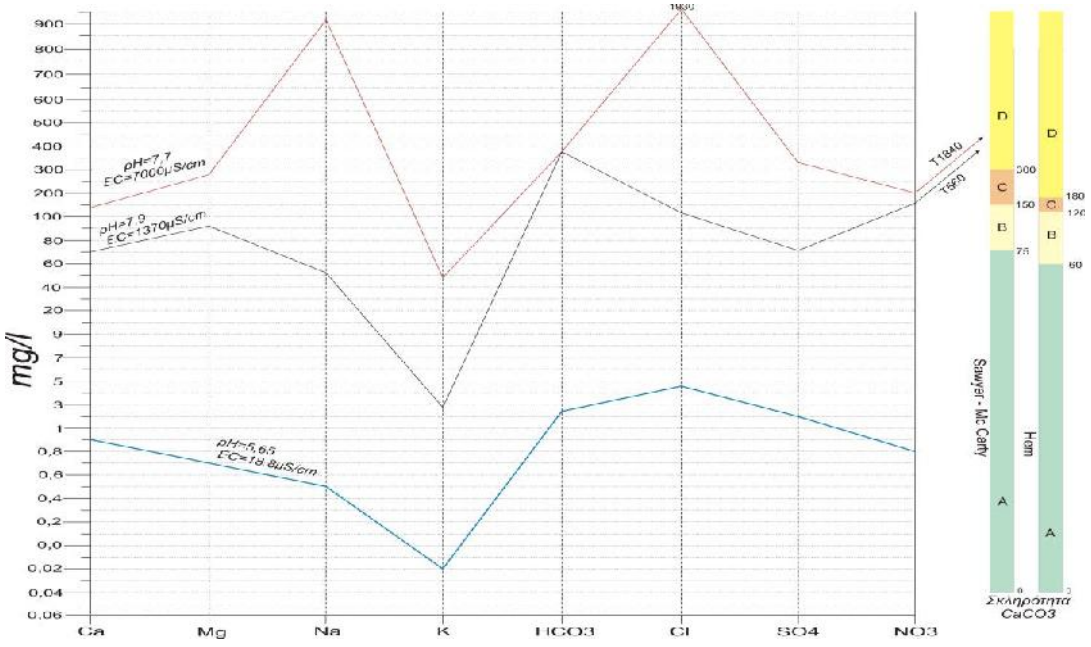

Σχ.10.31:Υδροχημικές καμπύλες παριστούν TDS και σκληρότητα-ΧΑΛ1Β. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.10.31: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black)and higher TDS sample (red).

10.6.2. ΝΕΡΟ ΒΡΟΧΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΑ ΤΟΥ ΚΑΡΣΤΙΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΣ2

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του χαλαρού υδροφόρου **ΑΣ2**, αυξάνει σε σχέση με το νερό της βροχής κατά 74 – 103mg/l, του μαγνησίου Mg κατά 18 – 39 mg/l, του νατρίου Na κατά 23 – 33 mg/l, του καλίου K κατά 0.4 - 3 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 κατά 260 – 307 mg/l, του χλωρίου Cl κατά 39 – 60 mg/l, των θειϊκών SO_4 κατά 18 – 73 mg/l και των νιτρικών NO_3 κατά 22 – 105 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου **ΑΣ2** είναι της τάξης (C, D) σκληρό και πολύ σκληρό κατά τους Sawyer – Mac Carty και πολύ σκληρό κατά Hem (Σχ.10.32).

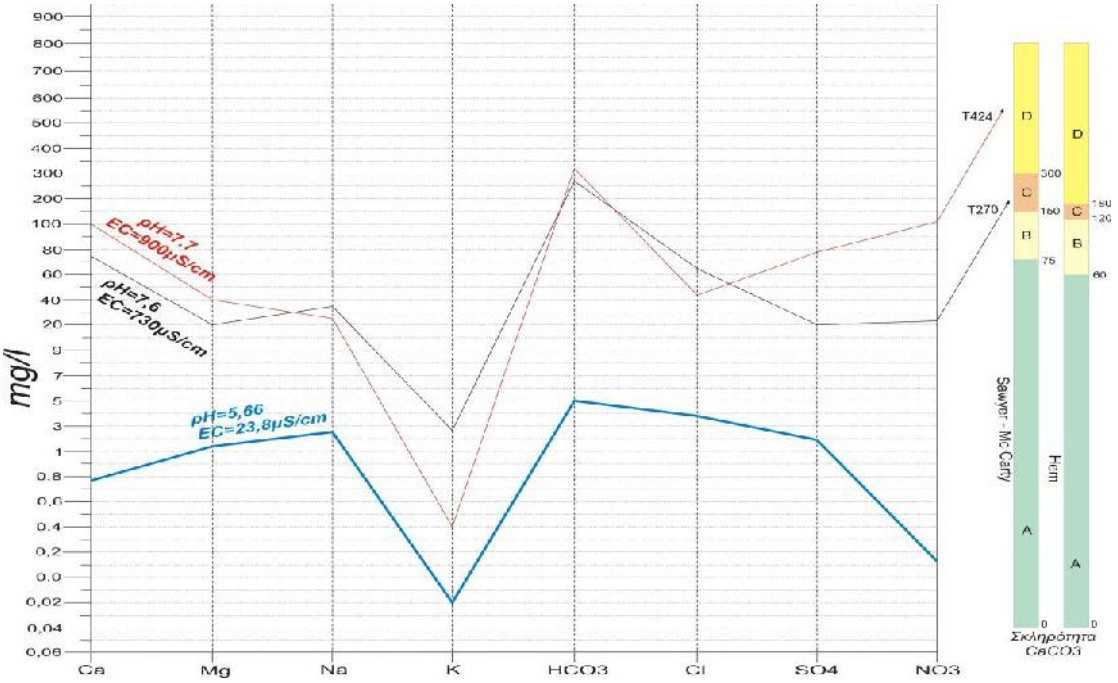

Σχ.10.32: Υδροχημικές καμπύλες παριστούν TDS και σκληρότητα- ΑΣ2. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.10.32: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black)and higher TDS sample (red).

10.6.3. ΝΕΡΟ ΒΡΟΧΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΑ ΤΟΥ ΟΦΙΟΛΙΘΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΦ2

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του υδροφόρο **ΟΦ2**, αυξάνει σε σχέση με το νερό της βροχή κατά 73 – 103 mg/l, του μαγνησίου Mg κατά 33 – 196 mg/l, του νατρίου Na κατά 16 – 194 mg/l, του καλίου K κατά 2 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 κατά 274 – 703 mg/l, του χλωρίου Cl κατά 28 – 716 mg/l, των θειϊκών SO_4 κατά 39 – 97 mg/l και των νιτρικών NO_3 κατά 112 – 185 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου **ΟΦ2** είναι της τάξης (D) πολύ σκληρό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.10.33).

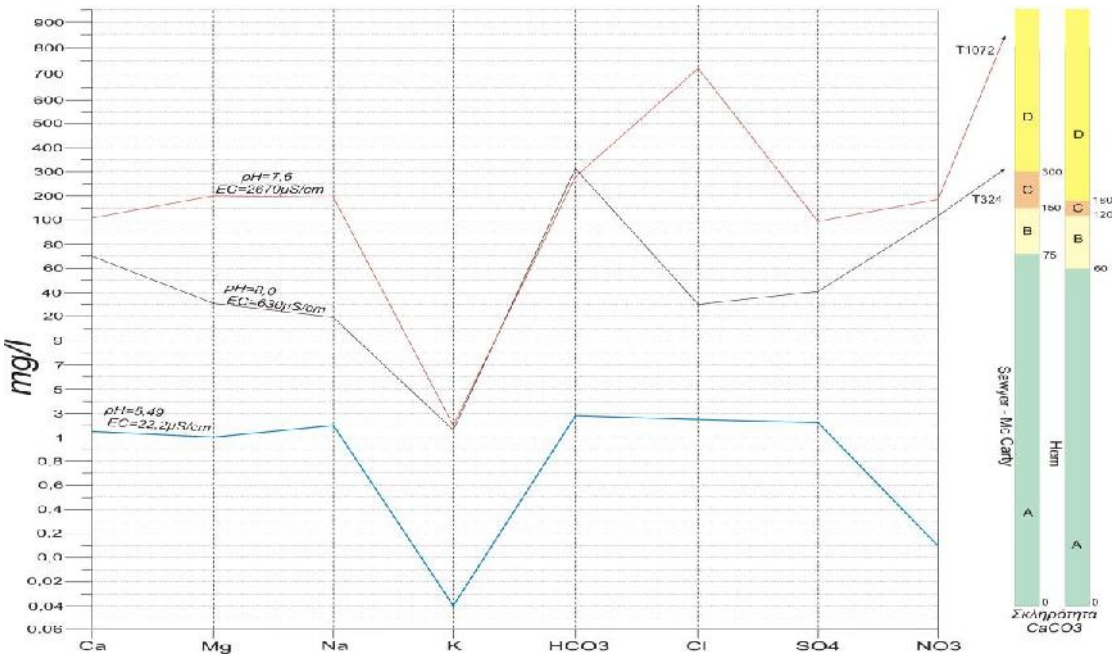

Σχ.10.33:Υδροχημικές καμπύλες παριστούν TDS και σκληρότητα- ΟΦ2. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.10.33: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black)and higher TDS sample (red).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

IIΠίν.1: Απογραφή των 286 φρεάτων στη περιοχή Καστέλλας. 227 Πηγάδια, 19 γεωτρήσεις και 40 Πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση.
IITab.1: Records of 286 water positions in Kastella area.286 Dig Wells, 19 boreholes and 40 dual well – boreholes.

Α/Α	Τοποθεσία	Φρέαρ	Κωδικός	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
				G P S	**ΕΓΣΑ `87**
				N E h	X Y
1	2	3	4	5	6
1	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ105		**
2	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ106	38 32.902 23 38.962 10	470182 4267423
3	Αγ. Παρασκευή	**Γ**	ΚΑ106Β	38 33.006 23 38.864 9	469941 4266512
4	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ107	38 33.035 23 38.966 7	470188 4266594
5	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ108	38 33.072 23 38.979 9	470220 4266714
6	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ109	38 33.123 23 38.958 8	470170 4266871
7	Αγ. Παρασκευή	**Γ**	ΚΑ109Γ		
8	Αγ. Παρασκευή	**Π+Γ**	ΚΑ110	38 33.236 23 38.821 6	469840 4267221
9	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ111		**
10	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ112		**
11	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ113	38 33.192 23 38.940 8	470132 4267084
12	Αγ. Παρασκευή	**Γ**	ΚΑ114		
13	Αγ. Παρασκευή	**Π**	ΚΑ115	38 33.263 23 38.905 10	420043 4267303
14	Αγ. Παρασκευή	**Γ**	ΚΑ115Γ		
15	Πρφ. Ηλίας	**Π+Γ**	ΚΑ116	38 33.352 23 38.926 11	470095 4267577
16	Πρφ. Ηλίας	**Π**	ΚΑ117	38 33.585 23 38.814 13	469827 4268297
17	Πρφ. Ηλίας	**Π+Γ**	ΚΑ118	38 33.658 23 38.807 15	469811 4268522
18	Πρφ. Ηλίας	**Π**	ΚΑ119		**
19	Πρφ. Ηλίας	**Γ**	ΚΑ119Γ		
20	Πρφ. Ηλίας	**Π**	ΚΑ120	38 33.810 23 38.729 13	469624 4268991
21	Παλιορή	**Π**	ΚΑ121		**
22	Παλιορή	**Π**	ΚΑ122	38 33.985 23 38.743 9	469660 4269530
23	Παλιορή	**Π**	ΚΑ123	38 34.036 23 38.830 13	469866 4268454
24	Παλιορή	**Π**	ΚΑ124	38 33.965 23 38.927 11	469360 4269513
25	Παλιορή	**Π**	ΚΑ125	38 34.039 23 38.978 12	470224 4268462
26	Παλιορή	**Π**	ΚΑ126		**
27	Παλιορή	**Π**	ΚΑ127	38 33.914 23 39.091 14	471517 4269308
28	Παλιορή	**Π**	ΚΑ128	38 34.004 23 39.217 13	469834 4268355
29	Παλιορή	**Γ**	ΚΑ129		
30	Παλιορή	**Π**	ΚΑ130	38 34.007 23 39.333 22	470153 4278616
31	Παλιορή	**Π**	ΚΑ131	38 33.977 23 39.293 23	470022 4269504
32	Παλιορή	**Π**	ΚΑ132	38 34.026 23 39.121 13	469602 4268426
33	Παλιορή	**Γ**	ΚΑ133	38 33.891 23 38.988 13	470251 4269238
34	Πρφ. Ηλίας	**Π+Γ**	ΚΑ134	38 33.421 23 38.737 9	4669638 4267792
35	Πρφ. Ηλίας	**Π**	ΚΑ135	38 33.351 23 38.734 8	469630 4267576
36	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ136	38 33.360 23 38.670 8	469476 4267604
37	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ137	38 33.371 23 38.510 6	469088 4267640
38	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ138		*
39	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ139		**
40	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ140		**
41	Γουμούλα	**Π+Γ**	ΚΑ141	38 33.615 23 38.591 11	469287 4268391
42	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ142	38 33.510 23 38.470 9	468993 4268069
43	Γουμούλα	**Γ**	ΚΑ143		
44	Γουμούλα	**Π+Γ**	ΚΑ144		
45	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ145		**
46	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ146		**
47	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ147	38 33.230 23 38.456 7	468957 4267483
48	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ148		*
49	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ149	38 33.273 23 38.522 6	469116 4267338
50	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ150	38 33.310 23 38.479 7	469013 4267452
51	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ151		**
52	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ152		**
53	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ153		**
54	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ154		**
55	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ155	38 33.715 23 38.506 10	469083 4268700
56	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ156		**
57	Γουμούλα	**Γ**	ΚΑ157	38 33.743 23 38.629 13	469378 4268785
58	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ158		**
59	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ159		**
60	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ160		**
61	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ161	38 33.771 23 38.557 13	469207 4268872

62	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ162	38 33.865 23 38.346 12	468097 4269164
63	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ163	38 33.865 23 38.346 12	468698 4269154
64	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ164		**
65	Γουμούλα	**Π+Γ**	ΚΑ165	38 33.951 23 38.227 14	468410 4269430
66	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ166		**
67	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ167		**
68	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ168		**
69	Γουμούλα	**Π+Γ**	ΚΑ169	38 33.745 23 38.242 13	468444 4268795
70	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ170	38 33.688 23 38.298 13	468579 4268613
71	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ171	38 33.681 23 38.066 13	468018 4268599
72	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ172	38 33.617 23 38.236 13	468428 4268401
73	Γουμούλα	**Π+Γ**	ΚΑ173	38 33.635 23 38.277 13	468528 4268456
74	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ174		**
75	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ175		**
76	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ176		**
77	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ177		**
78	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ178		**
79	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ179	38 33.932 23 38.538 13	469163 4269369
80	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ180	38 33.840 23 38.582 13	469268 4269085
81	Γουμούλα	**Γ**	ΚΑ180Γ		**
82	Γουμούλα	**Π+Γ**	ΚΑ181	38 34.001 23 38.355 13	468716 4268350
83	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ182	38 33.437 23 38.290 9	468557 4267845
84	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ183	38 33.403 23 38.148 9	468213 4267742
85	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ184		**
86	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ185		**
87	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ186	38 33.494 23 38.158 10	468238 4268022
88	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ187	38 33.401 23 38.091 10	468075 4268836
89	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ188	38 33.354 23 37.950 10	468701 4267589
90	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ189		**
91	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ190		**
92	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ191		**
93	Αγ. Γεώργιος	**Π+Γ**	ΚΑ192	38 33.205 23 38.143 6	468198 4267132
94	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ193	38 33.154 23 38.082 6	468050 4266975
95	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ194		**
96	Αγ. Γεώργιος	**Π+Γ**	ΚΑ195	38 33.192 23 37.971 7	468956 4267206
97	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ196	38 33.273 23 38.024 8	467910 4267452
98	Λιβάδι	**Π**	ΚΑ197		**
99	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ198		**
100	Καστέλλα	**Π+Γ**	ΚΑ199	38 34.048 23 38.152 12	468225 6268497
101	Καστέλλα	**Π+Γ**	ΚΑ200	38 34.117 23 38.005 12	467871 4268711
102	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ201		**
103	Γουμούλα	**Π+Γ**	ΚΑ202	38 34.011 23 38.046 13	468970 4268380
104	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ203		**
105	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ204		**
106	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ205	38 33.826 23 37.960 12	468794 4269019
107	Γουμούλα	**Γ**	ΚΑ206		**
108	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ207	38 33.671 23 37.947 12	468698 4268566
109	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ208		**
110	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ209		**
111	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ210		**
112	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ211		**
113	Καστέλλα	**Π+Γ**	ΚΑ211Β		**
114	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ212	38 34.516 23 37.895 17	468577 4269938
115	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ213		**
116	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ214		**
117	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ215		**
118	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ216		**
119	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ217	38 34.314 23 37.592 16	467841 4269319
120	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ218	38 34.330 23 37.678 17	468050 4269367
121	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ219		**
122	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ220	38 34.270 23 37.544 16	467726 4269359
123	Αυλή	**Π**	ΚΑ221	38 34.123 23 37.483 15	467575 4268731
124	Αυλή	**Π**	ΚΑ222	38 34.171 23 37.401 15	467377 4268879
125	Αυλή	**Π**	ΚΑ223	38 34.009 23 36.869 15	467056 4268381
126	Αυλή	**Π**	ΚΑ224	38 34.062 23 37.446 14	467485 4268543
127	Αυλή	**Π+Γ**	ΚΑ224Β	38 34.001 23 37.435 14	4678355 4268355
128	Αυλή	**Π**	ΚΑ225		**
129	Αυλή	**Π**	ΚΑ226		**
130	Αυλή	**Π**	ΚΑ227	38 34.015 23 37.139 13	4666472 4268401
131	Αλουπάτρυπα	**Π+Γ**	ΚΑ228	38 33.966 23 37.026 13	466473 4269484
132	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ229		**

133	Αυλή	**Π+Γ**	ΚΑ230	38 34.086 23 36.996 13	467364 4268618
134	Αυλή	**Π**	ΚΑ231	38 34.314 23 37.340 11	467232 4269321
135	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ232		**
136	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ233		**
137	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ234	38 33.823 23 37.037 11	466488 4269043
138	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ235	38 33.765 23 36.914 10	467167 4268862
139	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ236	38 33.739 23 36.723 9	366704 4268756
140	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ237		**
141	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ238	38 33.882 23 36.794 10	4558778 4269224
142	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ239	38 33.935 23 36.703 9	466659 4269388
143	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ240		**
144	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ241	38 33.778 23 36.778 8	466838 4268903
145	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ242		**
146	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ243	38 33.896 23 36.614 7	466443 4269269
147	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ244		**
148	Αλουπάτρυπα	**Γ**	ΚΑ245		**
149	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ246		**
150	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ247	38 33.739 23 37.080 9	466600 4268784
151	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ248	38 33.577 23 56.980 8	467324 4268282
152	Αλουπάτρυπα	**Π+Γ**	ΚΑ249		
153	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ250		**
154	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ251		**
155	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ252		**
156	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ253		**
157	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ254		**
158	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ255	38 33.548 23 36.685 5	466610 4268195
159	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ256		**
160	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ257	38 33.249 23 36.912 5	467156 4267271
161	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ258	38 33.147 23 37.054 5	466530 4266959
162	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ259	38 33.081 23 36.955 4	467257 4266753
163	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ260		**
164	Αλουπάτρυπα	**Γ**	ΚΑ261	38 33.668 23 36.772 6	4266822 4268564
165	Ρουμάνα	**Γ**	ΚΑ262	38 33.519 23 36.806 5	646902 4268105
166	Ρουμάνα	**Π+Γ**	ΚΑ263		**
167	Ρουμάνα	**Γ**	ΚΑ264		**
168	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ265		**
169	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ266	38 33.326 23 36.999 6	467367 4267508
170	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ267		**
171	Ρουμάνα	**Γ**	ΚΑ268		**
172	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ269		**
173	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ270	38 33.076 23 37.072 4	466572 4266740
174	Μυρτιά	**Γ**	ΚΑ271	38 32.993 23 37.077 4	466589 4267718
175	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ272	38 33.006 23 37.128 3	466707 4266524
176	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ273		**
177	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ274	38 32.941 23 37.210 4	466910 4267556
178	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ274Β	38 32.871 23 37.347 4	467240 4267339
179	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ275	38 33.049 23 37.213 5	466914 4266656
180	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ276		**
181	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ277		**
182	Μυρτιά	**Π+Γ**	ΚΑ278	38 33.148 23 37.188 5	466854 4266961
183	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ279		**
184	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ280		**
185	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ281		**
186	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ282		**
187	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ283	38 33.295 23 37.248 7	467001 4267414
188	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ284	38 33.441 23 37.282 7	467085 4267864
189	Ρουμάνα	**Π+Γ**	ΚΑ285		**
190	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ286		**
191	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ287	38 33.498 23 37.029 7	466474 4268042
192	Ρουμάνα	**Γ**	ΚΑ288		**
193	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ289		**
194	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ290		**
195	Αλουπάτρυπα	**Π+Γ**	ΚΑ291	38 33.569 23 37.187 8	466857 4268259
196	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ292		**
197	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ293		**
198	Αλουπάτρυπα	**Π+Γ**	ΚΑ294	38 33.691 23 37.221 8	466941 4268635
199	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ295		**
200	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ296		**
201	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ297	38 34.136 23 37.741 14	468200 4268768
202	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ298	38 34.102 23 37.651 13	467986 4268658
203	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ299		**

204	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ300		**
205	Αλουπάτρυπα	**Π+Γ**	ΚΑ301	38 33.932 23 37.487 13	467588 4269375
206	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ302	38 33.963 23 37.613 14	467893 4269469
207	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ303	38 33.932 23 37.092 13	468141 4269092
208	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ304	38 33.770 23 37.778 13	468290 4268873
209	Γουμούλα	**Π+Γ**	ΚΑ305	38 33.700 23 37.586 13	467824 4268659
210	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ306		**
211	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ307		**
212	Γουμούλα	**Π**	ΚΑ308	38 33.611 23 37.543 13	467719 4268385
213	ΔΕΗ	**Π+Γ**	ΚΑ309	38 33.598 23 37.788 13	468311 4268343
214	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ310	38 33.597 23 37.875 13	468339 4268339
215	ΔΕΗ	**Π+Γ**	ΚΑ311	38 33.549 23 37.778 12	468287 4268192
216	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ312		**
217	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ313	38 33.409 23 37.626 11	467917 4267762
218	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ314		**
219	Ρουμάνα	**Π+Γ**	ΚΑ315	38 33.457 23 37.416 9	467410 4267912
220	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ316		**
221	Αλουπάτρυπα	**Π+Γ**	ΚΑ317		**
222	Αλουπάτρυπα	**Π+Γ**	ΚΑ318	38 33.591 23 37.433 10	467453 4268324
223	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ319		**
224	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ320		**
225	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ321	38 33.723 23 37.485 11	467580 4268731
226	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ322		**
227	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ323		**
228	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ324		**
229	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ325		**
230	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ326	38 33.480 23 37.711 11	478124 6267998
231	Αγ. Γεώργιος	**Π+Γ**	ΚΑ327	38 33.742 23 37.348 7	467249 4268791
232	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ328	38 33.486 23 37.636 8	467940 4267308
233	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ329		**
234	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ330		**
235	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ331		**
236	Ρουμάνα	**Π+Γ**	ΚΑ332	38 33.352 23 37.383 8	467329 4267588
237	Ρουμάνα	**Π+Γ**	ΚΑ333	38 33.188 23 37.312 7	467155 4267083
238	Ρουμάνα	**Π+Γ**	ΚΑ334	38 33.157 23 37.457 7	477505 4266986
239	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ335	38 33.128 23 37.631 7	477926 4266895
240	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ336		**
241	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ337	38 33.193 23 37.737 7	468183 4267095
242	Αγ. Γεώργιος	**Π+Γ**	ΚΑ338	38 32.952 23 37.678 7	468043 4267585
243	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ339	38 33.222 23 37.461 7	468184 4267184
244	Αγ. Γεώργιος	**Π+Γ**	ΚΑ340	38 32.856 23 37.623 7	467908 4267290
245	Μυρτιά	**Γ**	ΚΑ341		**
246	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ342		**
247	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ343	38 32.916 23 37.586 6	467915 4267105
248	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ344		**
249	Μυρτιά	**Π+Γ**	ΚΑ345	38 33.999 23 37.469 6	467545 4269582
250	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ346		**
251	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ347	38 32.941 23 37.377 6	467314 4267554
252	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ348	38 33.108 23 37.256 7	467018 4266837
253	Φτελιά	**Π**	ΚΑ349		**
254	Φτελιά	**Π**	ΚΑ350		**
255	Φτελιά	**Π**	ΚΑ351	38 32.889 23 37.449 5	467369 4267394
256	Φτελιά	**Π**	ΚΑ352	38 32.792 23 37.449 5	467486 4266857
257	Φτελιά	**Π**	ΚΑ353		**
258	Φτελιά	**Π**	ΚΑ354		**
259	Φτελιά	**Π**	ΚΑ355	38 32.738 23 37.617 5	467892 4266926
260	Φτελιά	**Γ**	ΚΑ356		**
261	Λιβάδι	**Π**	ΚΑ357	38 32.715 23 37.692 5	468074 4266855
262	Λιβάδι	**Π**	ΚΑ358		**
263	Λιβάδι	**Π**	ΚΑ359		**
264	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ360		**
265	Αγ. Γεώργιος	**Π**	ΚΑ361		**
266	Λιβάδι	**Π**	ΚΑ362	38 32.910 23 37.905 4	468592 4267454
267	Λιβάδι	**Π**	ΚΑ363		**
268	Φτελιά	**Π**	ΚΑ625	38 32.741 23 37.618 4	466785 4266936
269	Μυρτιά	**Γ**	ΚΑ626	38 32.904 23 37.304 4	467137 4267441
270	Φτελιά	**Π**	ΚΑ627	38 32.826 23 37.255 4	467025 4269047
271	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ629	38 33.157 23 37.456 7	466854 4266989
272	Ρουμάνα	**Π**	ΚΑ630	38 33.164 23 37.528 7	467677 4267007
273	Μυρτιά	**Π**	ΚΑ633	38 33.181 23 36.932 4	46 7203 4267062
274	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ634		**

275	Αλουπάτρυπα	**Π**	ΚΑ635	38 33.784 23 37.269 8	468286 4268192
276	Αυλή	**Π+Γ**	ΚΑ642	38 34.178 23 37.334 14	467215 4268902
277	Αυλή	**Π**	ΚΑ643	38 34.016 23 37.252 12	467015 4268403
278	Αυλή	**Π**	ΚΑ644	38 33.952 23 37.314 14	467169 4269438
279	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ645	38 34.490 23 38.099 22	468115 4269851
280	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ646	38 34.223 23 38.414 22	468862 4269034
281	Καστέλλα	**Π+Γ**	ΚΑ702	38 34.050 23 38.241 15	468441 4268502
282	Καστέλλα	**Π**	ΚΑ703	38 34.107 23 38.224 15	468400 4268678
283	ΔΕΗ	**Π+Γ**	ΚΑ708	38 33.537 23 38.113 12	468130 4268155
284	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ709	38 33.372 23 38.023 11	467912 4268264
285	ΔΕΗ	**Π**	ΚΑ820	38 33.598 23 37.876 13	468525 4268342
286	Λιβάδι	**Π**	ΚΑΠ23	38 33.057 23 38.220 3	468383 4266675

II*Πίν.2: Απογραφή των 97 φρεάτων στη περιοχή Ψαχνών. 91 Πηγάδια, 3 γεωτρήσεις και 3 Πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση.*
II*Tab.2: Records of 97 water positions in Psachna area. 91 dig Wells, 3 boreholes and 3 dual well – boreholes.*

1	2	3	4	5	6
1	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ364	38 34.115 23 36.370 6	465850 4268713
2	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ365	38 33.938 23 36.624 6	465851 4269450
3	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ366		**
4	Ιμπραήμ	**Π+Γ**	ΨΧ367	38 34.039 23 36.612 6	466434 4268477
5	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ368		**
6	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ369	38 34.063 23 36.481 6	466118 4268552
7	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ370	38 34.194 23 36.391 8	465902 4268957
8	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ371	38 34.201 23 36.474 7	466013 4268977
9	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ372	38 34.268 23 36.557 8	466304 4269183
10	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ373		**
11	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ374		**
12	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ375	38 34.064 23 36.835 7	466974 4268551
13	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ376	38 34.002 23 36.801 7	466891 4268361
14	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ377	38 34.234 23 36.792 8	4666872 4269076
15	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ378	38 34.074 23 36.939 8	467226 4268581
16	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ379	38 34.145 23 36.902 9	467082 4268813
17	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ380	38 34.181 23 37.018 9	466451 4268914
18	Ιμπραήμ	**Γ**	ΨΧ380Γ	38 34.181 23 37.018 9	466451 4268914
19	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ381	38 34.245 23 37.161 10	466780 4269110
20	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ382		**
21	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ383	38 34.268 23 37.185 13	466856 4269181
22	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ384	38 34.514 23 37.628 16	467929 4269922
23	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ384Α	38 34.481 23 37.520 17	467669 4269834
24	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ385	38 34.469 23 37.539 18	467715 4269797
25	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ386	38 34.605 23 37.348 19	467255 4270218
26	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ387	38 34.535 23 37.261 18	467285 4270002
27	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ387Β	38 34.500 23 37.262 19	467045 4269895
28	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ388		**
29	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ389	38 34.752 23 37.197 19	467198 4270431
30	Βουλγαρίνα	**Γ**	ΨΧ389Γ	38 34.752 23 37.197 19	467198 4270431
31	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ390	38 34.816 23 37.152 20	466927 4270870
32	Βουλγαρίνα	**Π+Γ**	ΨΧ391	38 34.647 23 37.188 19	466867 4270349
33	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ392		**
34	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ393		**
35	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ394	38 34.857 23 37.212 22	466929 4270996
36	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ395		**
37	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ396		**
38	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ397		**
39	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ398	38 34.404 23 37.190 17	466870 4269600
40	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ399	38 34.605 23 37.216 18	466935 4270219
41	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ400		**
42	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ401		**
43	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ402		**
44	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ403	38 34.712 23 37.825 23	468410 4270543
45	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ403Α		**
46	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ404	38 34.710 23 37.830 22	468420 4270534
47	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ405	38 35.189 23 38.076 38	468050 4270782
48	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ406		**
50	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ407		**
51	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ408		**
52	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ409		**
53	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ410	38 35.276 23 38.141 42	428209 4271049
54	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ411	38 34.873 23 38.141 34	428209 4271040

55	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ412		**
56	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ413		**
57	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ414		**
58	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ414Β	38 34.716 23 37.973 22	468770 4271038
59	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ415		**
60	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ416	38 34.074 23 36.347 5	456794 4268587
61	Πότσικα	**Π**	ΨΧ417		**
62	Πότσικα	**Π**	ΨΧ418		**
63	Βρυσάκια	**Π**	ΨΧ419	38 34.399 23 36.410 13	465950 4269529
64	Πότσικα	**Π**	ΨΧ419Β	38 34.505 23 36.427 14	465993 4269915
65	Πότσικα	**Π**	ΨΧ420	38 34.460 23 36.520 16	466217 4269775
66	Πότσικα	**Π**	ΨΧ420Β	38 34.509 23 36.724 13	466712 4269924
67	Πότσικα	**Π**	ΨΧ421		**
68	Πότσικα	**Π**	ΨΧ422		**
69	Πότσικα	**Π**	ΨΧ423		**
70	Πότσικα	**Π**	ΨΧ424		**
71	Πότσικα	**Π**	ΨΧ425	38 34.375 23 36.503 10	427033 4269503
72	Πότσικα	**Π**	ΨΧ426	38 34.457 23 36.634 13	466493 4269756
73	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ427	38 34.360 23 36.954 10	466796 4269310
74	Βρυσάκια	**Π**	ΨΧ529		**
75	Βρυσάκια	**Γ**	ΨΧ529Γ	38 34.360 23 36.954 10	466796 4269310
76	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ533		**
77	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ537	38 34.824 23 38.161 35	468257 4270889
78	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ539	38 34.698 23 37.099 21	466654 4270507
79	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ540	38 34.622 23 37.092 19	466648 4270273
80	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ541	38 34.574 23 37.081 19	466608 4270125
81	Πότσικα	**Π**	ΨΧ543	38 34.328 23 36.417 10	465966 4269369
82	Πότσικα	**Π**	ΨΧ545	38 34.641 23 36.402 18	465934 4270334
83	Ιμπραήμ	**Γ**	ΨΧ546	38 34.017 23 36.365 6	465836 4268411
84	Πότσικα	**Π**	ΨΧ600	38 34.349 23 36.475 12	466107 4269434
85	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ605	38 34.744 23 37.407 22	467399 4270046
86	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ606	38 34.439 23 36.811 14	466921 4269707
87	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ607	38 34.546 23 36.890 18	467114 4270037
88	Ιμπραήμ	**Π**	ΨΧ609	38 33.953 23 36.351 4	465815 4271297
89	Ιμπραήμ	**Π+Γ**	ΨΧ610	38 34.136 23 36.517 6	466206 4268776
90	Πότσικα	**Π**	ΨΧ613	38 34.373 2336.860 12	467039 4269503
91	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ620	38 34.746 23 37.726 28	468171 4270649
92	Βουλγαρίνα	**Π**	ΨΧ621	38 34.644 23 37.803 22	468356 4270334
93	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ622	38 34.708 23 38.043 24	468507 4270530
94	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ623	38 34.963 23 37.865 28	468510 4271316
95	Περιβόλια	**Π**	ΨΧ624	38 34.742 23 38.199 24	468347 4270636
96	Καστέλλα	**Π**	ΧΨ645		**
97	Καστέλλα	**Π**	ΧΨ646		**

Π = πηγάδι well, **Γ** = Γεώτρηση borehole, **Π+Γ** = Πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση dual well -borehole, **ΚΑ** = Καστέλλα Kastella, **ΨΧ** = Ψαχνά Psachna.

** = Καταγραφή έγινε μόνο πάνω στο τοπογραφικό χάρτη (1: 20.000, ΓΥΣ)

= Tracing drawn only on topographic map (1: 20.000, ΓΥΣ)

IIΠίν.3: Νότιο τμήμα. Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στην περιοχή της Καστέλλας (λιθολογία φρεάτων).
IITab.3:Southern part. Records of study wells in Kastella area (lithology of wells)

Α/Α	Κώδιξ	**Βάθος** Διάμετρος φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος	Α/Α	Κώδιξ	**Βάθος** Διάμετρος φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος	Α/Α	Κώδιξ	**Βάθος** Διάμετρος φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	ΚΑ106	**16.50** 2.00Χ1.60	Οφιόλιθος	2	ΚΑ106Β		Οφιόλιθος	3	ΚΑ107	**14.50** 1.25 Δ.	Οφιόλιθος
4	ΚΑ108	**13.50** 2.00Χ3.00	Ασβεστόλιθος	5	ΚΑ109	**11.00**		6	ΚΑ110	**4.00**	Αμμοχάλικα
7	ΚΑ113		Αμμοχάλικα	8	ΚΑ115	**5.00** 2.00Χ1.65	Αμμοχάλικα	9	ΚΑ116	**6.80& 30.00** 1.16 Δ..	Οφιόλιθος
10	ΚΑ117	**7.50**	Ασβεστόλιθος	11	ΚΑ118	**30.00**	Ασβεστόλιθος	12	ΚΑ120	**8.00** 1.80 Δ.	Ασβεστόλιθος
13	ΚΑ122	**9.00**	Αμμοχάλικα	14	ΚΑ123Β		Αμμοχάλικα	15	ΚΑ124	**8.20** 1.70 Δ.	Αμμοχάλικα
16	ΚΑ125		Αμμοχάλικα	17	ΚΑ126	**7.60** 1.80 Δ.	Αμμοχάλικα	18	ΚΑ127	**12.00**	Ασβεστόλιθος
19	ΚΑ128	**14.00**	Αμμοχάλικα	20	ΚΑ130	**15.90** 1.60 Δ.	Κροκαλοπαγές	21	ΚΑ131	**15.00**	Κροκαλοπαγές
22	ΚΑ132	**9.00**	Κροκαλοπαγές	23	ΚΑ133	**30.00**	Ασβεστόλιθος	24	ΚΑ134	**20.00**	Κροκαλοπαγές
25	ΚΑ135	**4.50** 1.70Χ1.30	Αμμοχάλικα	26	ΚΑ136		Αμμοχάλικα	27	ΚΑ137	**6.80** 1.20 Δ.	Αμμοχάλικα
28	ΚΑ140	**5.90** 1.80 Δ.	Κροκάλες	29	ΚΑ141	**25.00**	Κροκάλες	30	ΚΑ142	**6.00**	Αμμοχάλικα
31	ΚΑ144	**4.80**	Αμμοχάλικα	32	ΚΑ146	**3.60** 1.90 Δ.	Αμμοχάλικα	33	ΚΑ147	**3.80**	Αμμοχάλικα
34	ΚΑ149	**4.40** 1.45 Δ.	Αμμοχάλικα	35	ΚΑ150		Αμμοχάλικα	36	ΚΑ152	**6.70** 1.70Χ1.30	Αμμοχάλικα
37	ΚΑ155	**8.40**	Κροκάλες	38	ΚΑ157	**9.50**	Κροκάλες	39	ΚΑ161	**9.70**	Κροκάλες
40	ΚΑ162		Αμμοχάλικα	41	ΚΑ163		Αμμοχάλικα	42	ΚΑ165	**10.50**	Αμμοχάλικα
43	ΚΑ168	**9.80** 1.90 Δ.	Αμμοχάλικα	44	ΚΑ169	**9.40**	Αμμοχάλικα	45	ΚΑ170		Αμμοχάλικα
46	ΚΑ171		Αμμοχάλικα	47	ΚΑ172	**7.10**	Αμμοχάλικα	48	ΚΑ173	**7.80** 1.50 Δ.	Αμμοχάλικα
49	ΚΑ177	**6.90** 1.30 Δ.	Αμμοχάλικα	50	ΚΑ179	**12.00**	Κροκάλες	51	ΚΑ180	**10.90** 2.00 Δ.	Κροκάλες
52	ΚΑ181	**10.50** 2.00 Δ.	Οφιόλιθος	53	ΚΑ182	**7.50**	Αμμοχάλικα	54	ΚΑ183	**7.50**	Αμμοχάλικα

55	ΚΑ186	**7.00**	Αμμοχάλικα	56	ΚΑ187	**7.00**	Αμμοχάλικα	57	ΚΑ188	**6.28 1.90 Δ.**	Αμμοχάλικα
58	ΚΑ190	**5.80 1.20 Δ.**	Αμμοχάλικα	59	ΚΑ192	**12.00 1.80 Δ.**	Κροκάλες	60	ΚΑ193	**5.80 1.90 Δ.**	Αμμοχάλικα
61	ΚΑ195	**10.50**	Κροκάλες	62	ΚΑ196	**7.50**	Κροκάλες	63	ΚΑ197	**4.00**	Αμμοχάλικα
64	ΚΑ199	**13.00**	Κροκάλες	65	ΚΑ200	**13.00**	Κροκάλες	66	ΚΑ201	**10.80 1.30 Δ**	Κροκάλες
67	ΚΑ202	**13.50**	Κροκάλες	68	ΚΑ205	**9.50 1.30 Δ.**	Αμμοχάλικα	69	ΚΑ207	**9.00**	Αμμοχάλικα
70	ΚΑ212	**14.00 1.80 Δ.**	Οφιόλιθος	71	ΚΑ217	**12.00 1.50 Δ**	Οφιόλιθος	72	ΚΑ218	**15.00**	Οφιόλιθος
73	ΚΑ220	**12.00**	Οφιόλιθος	74	ΚΑ221	**11.00 2.00 Δ.**	Οφιόλιθος	75	ΚΑ222	**11.00**	Οφιόλιθος
76	ΚΑ223		Οφιόλιθος	77	ΚΑ224		Οφιόλιθος	78	ΚΑ224Β		Οφιόλιθος
79	ΚΑ225	**8.00 1.95 Δ**	Οφιόλιθος	80	ΚΑ227		Αμμοχάλικα	81	ΚΑ228	**7.00 1.65 Δ.**	Αμμοχάλικα
82	ΚΑ230	**7.70 1.85 Δ**	Αμμοχάλικα	83	ΚΑ231	**12.50**	Οφιόλιθος	84	ΚΑ234	**5.00 1.40 Δ**	Αμμοχάλικα
85	ΚΑ235	**7.00 1.16 Δ.**	Αμμοχάλικα	86	ΚΑ236	**4.50**	Αμμοχάλικα	87	ΚΑ238	**5.00 1.20 Δ.**	Αμμοχάλικα
88	ΚΑ239	**5.00**	Αμμοχάλικα	89	ΚΑ241	**4.50**	Αμμοχάλικα	90	ΚΑ242	**4.00 1.70 Δ.**	Αμμοχάλικα
91	ΚΑ243	**4.00**	Αμμοχάλικα	92	ΚΑ247	**5.50**	Αμμοχάλικα	93	ΚΑ248	**5.50 1.85 Δ.**	Αμμοχάλικα
94	ΚΑ249	**3.50**	Αμμοχάλικα	95	ΚΑ255	**3.50**	Αμμοχάλικα	96	ΚΑ257	**3.50**	Αμμοχάλικα
97	ΚΑ258	**20.00**	Αμμοχάλικα	98	ΚΑ259	**3.50**	Αμμοχάλικα	99	ΚΑ261	**4.60 1.70 Δ.**	Κροκάλες
100	ΚΑ262	**3.10 1.20 Δ**	Κροκάλες	101	ΚΑ266	**4.50 1.80 Δ**	Κροκάλες	102	ΚΑ270	**3.30 1.80 Δ.**	Κροκάλες
103	ΚΑ271	**17.00**	Κροκάλες	104	ΚΑ272	**3.30**	Κροκάλες	105	ΚΑ274	**4.70 1.90 Δ**	Κροκάλες
106	ΚΑ275	**5.50 1.70 Δ.**	Κροκάλες	107	ΚΑ278		Κροκάλες	108	ΚΑ279	**4.50**	Αμμοχάλικα
109	ΚΑ283	**5.30**	Αμμοχάλικα	110	ΚΑ284	**6.00**	Αμμοχάλικα	111	ΚΑ286	**4.50**	Αμμοχάλικα
112	ΚΑ287	**4.00**	Αμμοχάλικα	113	ΚΑ291	**5.30**	Αμμοχάλικα	114	ΚΑ294	**7.00**	Αμμοχάλικα
115	ΚΑ297	**13.00**	Οφιόλιθος	116	ΚΑ298	**13.00 1.80 Δ**	Οφιόλιθος	117	ΚΑ301	**7.00**	Αμμοχάλικα
118	ΚΑ302	**7.50 1.90 Δ**	Αμμοχάλικα	19	ΚΑ303	**7.50**	Αμμοχάλικα	120	ΚΑ303Β	**7.50**	Αμμοχάλικα
121	ΚΑ304	**9.00**	Αμμοχάλικα	122	ΚΑ305	**8.00 1.80 Δ**	Αμμοχάλικα	123	ΚΑ308		Αμμοχάλικα

124	ΚΑ309	**7.50** 0.70 Δ	Αμμοχάλικα	125	ΚΑ310	**7.50**	Αμμοχάλικα	126	ΚΑ311	**7.50**	Αμμοχάλικα
127	ΚΑ313	**6.00**	Αμμοχάλικα	128	ΚΑ315	**6.00** 1.70 Δ	Αμμοχάλικα	128	ΚΑ318	**8.50**	Αμμοχάλικα
130	ΚΑ321		Αμμοχάλικα	131	ΚΑ323	**8.40** 1.20 Δ.	Αμμοχάλικα	132	ΚΑ325	**8.00** 1.70Χ1.40	Αμμοχάλικα
133	ΚΑ326	**6.80**	Αμμοχάλικα	134	ΚΑ327	**5.50**	Αμμοχάλικα	135	ΚΑ328	**5.70** 1.62 Δ.	Αμμοχάλικα
136	ΚΑ332	**6.00**	Αμμοχάλικα	137	ΚΑ333	**5.00**	Κροκάλες	138	ΚΑ334	**5.80** 1.75 Δ.	Κροκάλες
139	ΚΑ335	**5.00**	Κροκάλες	140	ΚΑ337	**7.50**	Κροκάλες	141	ΚΑ338	**5.50** 1.76 Δ.	Κροκάλες
142	ΚΑ339	**5.50**	Αμμοχάλικα	143	ΚΑ340	**5.50**	Κροκάλες	144	ΚΑ342		Κροκάλες
145	ΚΑ343	**4.00**	Αμμοχάλικα	146	ΚΑ345	**4.50** 1.70 Δ.	Αμμοχάλικα	147	ΚΑ347	**4.30** 2.00 Δ.	Αμμοχάλικα
148	ΚΑ348	**6.00**	Αμμοχάλικα	149	ΚΑ351	**3.50**	Κροκάλες	150	ΚΑ352	**3.50** 2.00 Δ.	Κροκάλες
151	ΚΑ355	**3.30**	Κροκάλες	152	ΚΑ357	**4.50** 1.80 Δ.	Κροκάλες	153	ΚΑ362	**4.50** 1.70 Δ.	Κροκάλες
154	ΚΑ625		Κροκάλες	155	ΚΑ626		Κροκάλες	156	ΚΑ627	**3.50**	Κροκάλες
157	ΚΑ629	**3.80**	Αμμοχάλικα	158	ΚΑ630		Αμμοχάλικα	159	ΚΑ633	**3.60**	Κροκάλες
160	ΚΑ634	**6.00**	Αμμοχάλικα	161	ΚΑ635	**5.50**	Αμμοχάλικα	162	ΚΑ642	**8.50**	Οφιόλιθος
163	ΚΑ643	**7.30**	Οφιόλιθος	164	ΚΑ644	**8.50**	Οφιόλιθος	165	ΚΑ645	**14.00**	Οφιόλιθος
166	ΚΑ646	**10.00**	Οφιόλιθος	167	ΚΑ702	**14.00**	Οφιόλιθος	168	ΚΑ703	**14.00**	Οφιόλιθος
169	ΚΑ708	**6.40**	Αμμοχάλικα	170	ΚΑ709	**7.50**	Αμμοχάλικα	171	ΚΑ820	**9.00**	Οφιόλιθος
172	ΚΑΠ23	**4.00**	Αμμοχάλικα								

Πίν.4: Βόρεια τμήμα. Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στην περιοχή των Ψαχνών (λιθολογία φρεάτων).
Tab.4: Northern part. Records of study wells in Psachna area (lithology of wells)

1	ΨΧ364	**4.50**	Κροκάλες	2	ΨΧ365	**4.50**	Κροκάλες	3	ΨΧ366		Κροκάλες
4	ΨΧ367	**4.50**	Κροκάλες	5	ΨΧ368		Κροκάλες	6	ΨΧ369	**3.50**	Κροκάλες
7	ΨΧ370	**4.50** 1.75 Δ.	Κροκάλες	8	ΨΧ371	**4.50**	Αμμοχάλικα	9	ΨΧ372		Κροκάλες
10	ΨΧ373	**5.00** 1.30 Δ.	Κροκάλες	11	ΨΧ374	**36.00**	Οφιόλιθος	12	ΨΧ375	**6.30**	Κροκάλες
13	ΨΧ376		Κροκάλες	14	ΨΧ377		Κροκάλες	15	ΨΧ378	**7.50**	Κροκάλες
16	ΨΧ379	**7.80**	Κροκάλες	17	ΨΧ380	**6.60** 1.80 Δ.	Κροκάλες	18	ΨΧ380Γ	**36.00**	Οφιόλιθος
19	ΨΧ381	**9.40** 1.90	Οφιόλιθος	20	ΨΧ382		Οφιόλιθος	21	ΨΧ383		Οφιόλιθος
22	ΨΧ384	**14.00**	Οφιόλιθος	23	ΨΧ384Α	**16.00**	Οφιόλιθος	24	ΨΧ385	**18.00** 2.30 Δ.	Οφιόλιθος

25	ΨΧ386	**22.50** 2.30 Δ.	Οφιόλιθος	26	ΨΧ387	**13.60**	Οφιόλιθος	27	ΨΧ387Β		Οφιόλιθος
28	ΨΧ388		Οφιόλιθος	29	ΨΧ389	**20.50** 2.10 Δ.	Οφιόλιθος	30	ΨΧ389Γ		Οφιόλιθος
31	ΨΧ390	**8.00**	Οφιόλιθος	32	ΨΧ391	**15.00** 2.00 Δ.	Οφιόλιθος	33	ΨΧ392		Οφιόλιθος
34	ΨΧ393		Οφιόλιθος	35	ΨΧ394	**19.50** **1.80 Δ.**	Οφιόλιθος	36	ΨΧ395		Οφιόλιθος
37	ΨΧ396		Οφιόλιθος	38	ΨΧ397	**9.80** **2.00 Δ.**	Οφιόλιθος	39	ΨΧ398		Οφιόλιθος
40	ΨΧ399	**20.00** 1.80 Δ.	Οφιόλιθος	41	ΨΧ400		Οφιόλιθος	41	ΨΧ401		Οφιόλιθος
42	ΨΧ402		Οφιόλιθος	43	ΨΧ403	**17.50**	Οφιόλιθος	44	ΨΧ404	**11.00**	Οφιόλιθος
45	ΨΧ405	**19.00** 2.20 Δ.	Οφιόλιθος	46	ΨΧ406		Κροκάλες	47	ΨΧ407		Κροκάλες
48	ΨΧ408	**29.60** 1.40 Δ.	Κροκάλες	49	ΨΧ409		Κροκάλες	50	ΨΧ410	**25.00** 1.90 Δ.	Οφιόλιθος
51	ΨΧ411	**29.50** 1.80Δ	Οφιόλιθος	52	ΨΧ412		Οφιόλιθος	53	ΨΧ413		Οφιόλιθος
54	ΨΧ414		Οφιόλιθος	55	ΨΧ414Β	**11.00**	Οφιόλιθος	56	ΨΧ415	**22.50** 1.70 Δ.	Οφιόλιθος
57	ΨΧ416	**3.50**	Κροκάλες	58	ΨΧ417		Οφιόλιθος	59	ΨΧ418		Οφιόλιθος
60	ΨΧ419	**17.50** 2.00 Δ.	Οφιόλιθος	61	ΨΧ419Β		Οφιόλιθος	62	ΨΧ420	**28.00**	Οφιόλιθος
63	ΨΧ420Β	**15.50**	Οφιόλιθος	64	ΨΧ421	**21.80** 1.90 Δ.	Οφιόλιθος	65	ΨΧ422		Οφιόλιθος
66	ΨΧ423	**13.50** 1.40 Δ.	Οφιόλιθος	67	ΨΧ424		Οφιόλιθος	68	ΨΧ425	**10.20** 1.30 Δ.	Αμμοχάλικα
69	ΨΧ426	**23.00** 2.00Χ1.50	Οφιόλιθος	70	ΨΧ427	**7.00** 1.60 Δ.	Κροκάλες	71	ΨΧ529	**4.00** 1.80 Δ.	Ασβεστόλιθος
72	ΨΧ529Γ	**25.00**	Οφιόλιθος	73	ΨΧ533	**12.00**	Οφιόλιθος	74	ΨΧ537	**29.00**	Κροκάλες
75	ΨΧ539	**21.00**	Οφιόλιθος	76	ΨΧ540	**15.00**	Οφιόλιθος	77	ΨΧ541	**11.00**	Οφιόλιθος
78	ΨΧ543	**11.00**	Οφιόλιθος	79	ΨΧ545	**25.00**	Οφιόλιθος	80	ΨΧ546	**20.00**	Κροκάλες
81	ΨΧ600		Οφιόλιθος	82	ΨΧ605		Οφιόλιθος	83	ΨΧ606		Οφιόλιθος
84	ΨΧ607		Οφιόλιθος	85	ΨΧ609	**3.50**	Κροκάλες	86	ΨΧ610	**4.50**	Κροκάλες
87	ΨΧ613	**10.00**	Αμμοχάλικα	88	ΨΧ620	**11.50**	Οφιόλιθος	89	ΨΧ621		Οφιόλιθος
90	ΨΧ622	**11.00**	Οφιόλιθος	91	ΨΧ623	**26.00**	Οφιόλιθος	92	ΨΧ624	**24.00**	Κροκάλες
93	ΨΧ403Α	**21.00**	Οφιόλιθος								

ΙΙΠίν.5: Καταγραφής στάθμης νερού στα φρέατα υδροφόρων ΟΦ2 και ΧΑΛ1 της περιοχής Καστέλλας – ψαχνών.
ΙΙTab.5: Measurement records of wells depth, bottom, height in and standing level for aquifers ΟΦ2 and ΧΑΛ1 in Kastella – Psachna area.

Α/Α	ΥΔΡ ΟΦΟ ΡΟΣ	Φρέαρ	Στάθμη (10/1996) – (4/1997)			Στάθμη (10/2007) – (3/2008)			Στάθμη (10/2008) – (3/2009)			Βάθος Φρέατος m	Υψόμετρο Φρέαρ m	Υψόμετρο Πυθμένας m
			Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος	Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος	Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	ΟΦ2	ΚΑ106	3.40	3.60	0.20	2.80	3.10	0.30	2.50	2.90	0.40	16.50	9.80	6.70*
2	ΟΦ2	ΚΑ106Β				2.80	3.00	0.20	2.60	2.90	0.30		4.60	
3	ΟΦ2	ΚΑ107	4.50	4.30	0.80	3.00	3.60	0.60	2.70	2.90	0.30	9.00	7.00	0.80*
4	ΑΣ2	ΚΑ108	6.90	7.40	0.50	4.80	6.20	1.40	3.40	6.00	2.60	13.50	9.60	3.50*
5	ΧΑΛ1	ΚΑ109				4.00	5.80	1.80	3.70	4.90	1.20	11.00	8.00	3.00*
6	ΧΑΛ1	ΚΑ110				3.80	4.10	0.30	3.50	3.70	0.20	4.00	6.00	2.00
7	ΧΑΛ1	ΚΑ113				4.10	4.40	0.30	3.50	3.80	0.30		8.00	
8	ΧΑΛ1	ΚΑ115	5.70	6.10	1.10	5.00	4.90	0.90	4.80	5.40	0.60	5.00	9.20	4.20
9	ΟΦ2	ΚΑ116	7.20	8.20	1.00	6.90	7.70	0.80	5.50	6.40	0.90	6.80	11.00	4.20
10	ΑΣ2	ΚΑ117				6.00	7.10	1.10	5.70	7.20	1.50	7.40	13.00	5.60
11	ΑΣ2	ΚΑ118	7.50	9.60	2.10	7.20	8.40	1.20	7.00	8.60	1.60	7.80	15.00	7.20
12	ΑΣ2	ΚΑ120	5.20	6.10	0.90	5.00	5.80	0.80	4.90	5.50	0.60	6.50	13.80	7.30
13	ΧΑΛ1	ΚΑ122				3.00	3.80	0.40	2.70	3.00	0.30	9.00	10.00	1.00
14	ΧΑΛ1	ΚΑ123Β				4.80	5.10	0.30	4.60	5.00	0.40	9.00	10.80	1.60
15	ΧΑΛ1	ΚΑ124	5.00	6.00	1.00	4.80	5.40	0.60	4.60	4.90	0.30	8.20	10.20	2.00
16	ΧΑΛ1	ΚΑ125				7.00	7.40	0.40	6.10	6.50	0.40		12.00	
17	ΧΑΛ1	ΚΑ126	5.80	7.60	1.80							9.00	13.00	4.00
18	ΑΣ2	ΚΑ127				6.00	7.20	1.20	5.50	7.40	1.90	12.00	14.40	2.40
19	ΧΑΛ1	ΚΑ128				7.20	8.50	1.30	6.10	7.70	1.60		14.00	
20	ΧΑΛ1	ΚΑ130	8.20	10.30	2.10	8.00	9.00	1.00	7.60	8.40	0.80	15.90	21.90	6.00
21	ΧΑΛ1	ΚΑ131				9.40	10.60	1.20	8.40	11.10	2.70		23.90	
22	ΧΑΛ1	ΚΑ132	4.70	7.40	2.70	5.00	7.00	2.00	4.70	6.50	1.80	9.00	13.80	4.80
23	ΑΣ2	ΚΑ133				6.40	7.70	1.30	5.80	7.30	1.50	60.00	13.00	46.00
24	ΧΑΛ1	ΚΑ134				4.80	5.00	0.20	4.20	4.50	0.30	6.50	9.00	2.50
25	ΧΑΛ1	ΚΑ135	4.60	5.20	0.60	4.30	4.80	0.50	4.00	4.40	0.40	4.50	7.90	3.50
26	ΧΑΛ1	ΚΑ136				4.50	4.80	0.30	4.10	4.30	0.20		7.50	
27	ΧΑΛ1	ΚΑ137	4.80	5.80	1.00	4.80	5.20	0.40	4.00	4.30	0.30	6.80	7.70	0.90
28	ΧΑΛ1	ΚΑ140	5.00	6.10	1.10							6.00	9.80	3.80
29	ΧΑΛ1	ΚΑ141				5.20	5.60	0.40	4.20	4.70	0.50		11.00	
30	ΧΑΛ1	ΚΑ142				6.50	6.80	0.30	4.80	5.80	0.40	6.00	9.90	3.90
31	ΧΑΛ1	ΚΑ144				4.80	5.20	0.40	3.50	3.80	0.30	4.80	7.80	3.00
32	ΧΑΛ1	ΚΑ146	3.70	4.50	0.80							3.60	5.50	1.60
33	ΧΑΛ1	ΚΑ147				4.30	4.60	0.30	3.90	4.30	0.40	3.80	6.60	2.20

34	ΧΑΛ1	ΚΑ149	2.90	3.80	0.90	3.90	4.40	0.50	3.20	3.80	0.60	4.50	6.50	1.00
35	ΧΑΛ1	ΚΑ150				3.90	4.10	0.20	3.30	3.60	0.30		6.60	
36	ΧΑΛ1	ΚΑ152	5.80	6.90	1.10							7.00	10.50	3.50
37	ΧΑΛ1	ΚΑ155				4.20	4.50	0.30	3.30	3.70	0.40	8.40	10.30	1.90
38	ΧΑΛ1	ΚΑ157	7.60	8.80	1.20	7.10	7.70	0.60	5.70	6.50	0.80	8.40	13.60	5.20
49	ΧΑΛ1	ΚΑ158	7.20	8.60	1.40							9.80	15.00	5.20
40	ΧΑΛ1	ΚΑ159	7.10	8.70	1.60							9.20	13.00	5.80
41	ΧΑΛ1	ΚΑ161				6.40	7.00	0.40	5.70	6.40	0.70	9.70	13.90	4.20
42	ΧΑΛ1	ΚΑ162				6.20	6.70	0.30	4.10	4.40	0.30		12.90	
43	ΧΑΛ1	ΚΑ163				6.80	7.30	0.50	5.50	6.10	0.60		12.60	
44	ΧΑΛ1	ΚΑ165				6.30	7.00	0.60	5.90	6.60	0.70	10.40	14.80	4.40
45	ΧΑΛ1	ΚΑ169				5.30	6.00	0.70	5.00	5.80	0.80	9.20	13.70	4.50
46	ΧΑΛ1	ΚΑ170				8.00	8.60	0.60	6.90	7.90	1.00		13.00	
47	ΧΑΛ1	ΚΑ171				6.00	6.40	0.40	5.40	5.90	0.50		13.40	
48	ΧΑΛ1	ΚΑ172				7.60	8.20	0.60	6.60	7.50	0.90	7.10	13.30	6.20
49	ΧΑΛ1	ΚΑ173	8.80	9.80	1.00	7.30	8.30	0.100	6.90	7.70	0.80	6.80	13.90	7.10
50	ΧΑΛ1	ΚΑ177	5.90	7.60	0.70							6.90	12.50	5.60
51	ΧΑΛ1	ΚΑ179				4.30	5.00	0.70	3.60	4.50	0.90		13.60	
52	ΧΑΛ1	ΚΑ180	6.40	7.40	1.00	5.10	5.90	0.80	4.20	5.20	1.00	9.90	13.30	2.40
53	ΧΑΛ1	ΚΑ181	6.60	7.30	1.70	6.00	6.30	0.30	4.10	4.60	0.50	10.50	14.70	4.00
54	ΧΑΛ1	ΚΑ182				5.80	6.10	0.30	4.60	5.00	0.40	7.50	9.00	1.50
55	ΧΑΛ1	ΚΑ183				5.30	5.50	0.20	4.40	4.80	0.40	7.40	9.00	1.60
56	ΧΑΛ1	ΚΑ186				5.70	6.00	0.30	4.80	5.30	0.50	6.60	10.00	3.40
57	ΧΑΛ1	ΚΑ187				7.00	7.40	0.40	5.70	6.30	0.60	7.00	10.00	3.00
58	ΧΑΛ1	ΚΑ188	7.10	8.20	1.10	6.30	6.80	0.50	5.10	5.60	0.50	6.30	10.30	4.00
59	ΧΑΛ1	ΚΑ190	6.90	8.30	1.40							5.00	10.00	5.00
60	ΧΑΛ1	ΚΑ192	5.10	5.90	0.80	5.50	5.80	0.30	3.60	4.00	0.40	5.80	6.80	1.00
61	ΧΑΛ1	ΚΑ193	4.90	5.80	0.90	4.70	5.00	0.30	3.70	4.20	0.50	5.50	7.00	1.50
62	ΧΑΛ1	ΚΑ195				4.70	4.90	0.20	3.00	3.30	0.30	5.40	7.00	1.60
63	ΧΑΛ1	ΚΑ196				4.60	4.80	0.20	3.50	4.00	0.50		8.00	
64	ΧΑΛ1	ΚΑ197				4.60	5.00	0.40	3.80	4.20	0.40	4.00	7.00	3.00
65	ΧΑΛ1	ΚΑ199				6.60	7.50	0.90	6.50	6.80	0.50	13.00	16.80	3.80
66	ΧΑΛ1	ΚΑ200				7.70	8.10	0.40	6.60	7.20	0.60		16.50	
67	ΧΑΛ1	ΚΑ201	5.40	6.70	1.30							10.80	14.50	3.70
68	ΧΑΛ1	ΚΑ202				4.90	5.50	0.60	4.00	4.70	0.70	13.50	13.80	0.30
69	ΧΑΛ1	ΚΑ205	6.00	7.20	1.20	5.30	5.80	0.50	4.10	4.90	0.80	9.30	13.00	3.70
70	ΧΑΛ1	ΚΑ207	5.80	6.70	0.80	5.20	6.10	0.90	5.40	5.90	0.50	9.00	12.50	4.00
71	ΟΦ2	ΚΑ212	5.70	8.70	3.00	6.20	7.20	1.00	5.40	6.60	1.20	12.00	17.00	5.00
72	ΟΦ2	ΚΑ217	7.10	8.90	1.80	6.40	7.30	0.90	6.60	7.60	1.00	11.00	16.50	5.50
73	ΟΦ2	ΚΑ218				7.00	7.80	0.80	6.40	7.30	0.90		17.00	
74	ΟΦ2	ΚΑ220				7.50	8.40	0.90	6.80	7.80	1.00		16.30	
75	ΟΦ2	ΚΑ221	7.40	8.70	1.30	6.80	7.40	0.60	5.60	6.50	0.90	10.00	15.20	5.20

76	ОФ2	КА222				6.80	8.00	1.20	6.50	7.50	1.00		15.00	
77	ОФ2	КА223				11.10	11.90	0.80	9.80	11.00	1.20		15.00	
78	ОФ2	КА224				6.90	8.00	1.10	6.40	7.30	0.90		14.30	
79	ОФ2	КА224В				7.40	8.30	0.90	6.90	7.70	0.80	7.50	14.00	6.50
80	ОФ2	КА225	6.40	7.70	1.30							7.80	12.00	5.20
81	ХАЛ1	КА227				7.40	8.10	0.70	6.50	7.40	0.90		12.60	
82	ХАЛ1	КА228	7.60	8.20	0.60	6.30	7.00	0.60	6.00	6.80	0.80	7.00	12.80	5.80
83	ХАЛ1	КА230	7.20	7.80	0.60	7.00	7.70	0.70	6.70	7.70	1.00	7.00	13.00	6.00
84	ОФ2	КА231				7.50	8.20	0.70	7.20	7.80	0.60	12.50	11.80	0.70*
85	ХАЛ1	КА234	8.50	8.90	0.40	7.80	8.40	0.60	7.10	7.60	0.50	5.00	10.80	6.00
86	ХАЛ1	КА235	7.30	7.80	0.50	7.00	7.40	0.40	6.00	6.70	0.70	7.00	9.50	2.50
87	ХАЛ1	КА236				7.30	7.90	0.60	6.10	6.70	0.50	4.50	8.70	4.20
88	ХАЛ1	КА238	5.90	6.40	0.50	5.10	5.40	0.30	5.20	5.60	0.40	4.40	9.60	5.20
89	ХАЛ1	КА239				6.40	6.70	0.40	5.20	5.60	0.40		9.00	
90	ХАЛ1	КА241				5.70	5.90	0.20	5.20	5.50	0.30		7.30	
91	ХАЛ1	КА242	3.50	3.70	0.20							3.40	5.50	2.10
92	ХАЛ1	КА243				4.60	4.80	0.20	4.00	4.30	0.30		7.00	
93	ХАЛ1	КА247				4.40	4.70	0.30	3.30	3.50	0.20	5.50	9.00	3.50
94	ХАЛ1	КА248	5.80	6.20	0.40	5.60	5.80	0.20	5.00	5.40	0.40	5.50	7.80	2.50
95	ХАЛ1	КА249				5.20	5.50	0.30	4.90	5.30	0.40	3.30	7.50	4.20
96	ХАЛ1	КА250				3.60	3.80	0.20	3.50	3.70	0.20	4.80	5.40	0.60
97	ХАЛ1	КА255				3.50	3.60	0.10	3.30	3.50	0.20		4.70	
98	ХАЛ1	КА257	3.50	4.00	0.50	3.40	3.60	0.20	2.70	3.00	0.30	3.50	4.60	1.10
99	ХАЛ1	КА258				3.60	3.70	0.10	3.40	3.60	0.20		4.70	
100	ХАЛ1	КА259				3.10	3.30	0.20	2.90	3.10	0.30		4.00	
101	ХАЛ1	КА261	3.40	3.70	0.30	3.30	3.40	0.10	3.60	4.00	0.40	4.60	5.60	1.00
102	ХАЛ1	КА262	4.10	4.50	0.40	4.00	4.10	0.10	3.90	4.00	0.30	3.10	5.00	1.90
103	ХАЛ1	КА266	3.60	4.00	0.40	3.30	3.40	0.10	3.60	4.00	0.40	4.50	5.70	1.20
104	ХАЛ1	КА270	2.80	3.00	0.20	2.50	2.70	0.20	2.60	2.80	0.20	3.20	4.00	0.80
105	ХАЛ1	КА272				1.80	2.00	0.20	1.70	1.90	0.20		3.20	
106	ХАЛ1	КА274	2.60	3.10	0.50	2.40	2.50	0.10	2.20	2.60	0.40	4.70	4.00	0.70*
107	ХАЛ1	КА274В				2.60	2.80	0.20	2.20	2.50	0.30		3.80	
108	ХАЛ1	КА275	3.20	3.60	0.40	3.10	3.40	0.30	3.00	3.40	0.40	6.50	5.00	1.50*
109	ХАЛ1	КА278	4.10	4.60	0.50	4.00	4.30	0.30	3.70	4.00	0.30	7.50	6.00	1.50*
110	ХАЛ1	КА279				3.10	3.50	0.40	3.00	3.30	0.30	4.50	6.00	1.50
111	ХАЛ1	КА283				4.00	4.30	0.30	3.70	4.10	0.40	5.20	7.20	2.00
112	ХАЛ1	КА284				3.40	3.60	0.20	3.10	3.40	0.30	6.00	7.80	1.80
113	ХАЛ1	КА286				4.10	4.50	0.40	3.60	4.00	0.40	4.50	7.60	3.10
114	ХАЛ1	КА287				4.70	5.00	0.30	4.50	4.80	0.30	3.90	7.20	3.30
115	ХАЛ1	КА291				5.70	6.00	0.30	4.60	5.10	0.50	5.30	8.00	2.70
116	ХАЛ1	КА294				5.40	5.70	0.30	4.60	5.10	0.50	7.00	8.80	1.80
117	ОФ2	КА297				6.30	6.70	0.40	5.00	5.80	0.80		14.80	

118	ОФ2	КА298				6.30	6.80	0.50	4.60	5.30	0.70		13.70	
119	ХАЛ1	КА301				7.10	7.50	0.40	6.20	7.00	0.80	7.00	13.00	6.00
120	ХАЛ1	КА302	7.80	8.80	1.00	7.20	7.80	0.60	6.90	7.50	0.60	7.40	14.00	6.60
121	ОФ2	КА303				7.30	7.90	0.60	7.00	7.50	0.50	7.70	14.00	6.30
122	ОФ2	КА303В				7.80	8.10	0.30	6.80	7.20	0.40		13.80	
123	ОФ2	КА304				7.00	7.40	0.40	5.90	6.50	0.60	9.00	13.80	4.80
124	ХАЛ1	КА305	6.70	7.80	1.10	6.00	6.40	0.40	5.70	6.40	0.70	8.00	13.50	5.50
125	ХАЛ1	КА308				7.90	7.70	0.20	6.90	7.50	0.60		13.50	
126	ХАЛ1	КА309	7.00	8.30	1.30	6.30	6.90	0.60	6.30	7.00	0.70	7.00	13.00	6.00
127	ХАЛ1	КА310				6.50	7.00	0.50	5.70	6.30	0.60		13.00	
128	ХАЛ1	КА311				7.10	7.40	0.30	6.00	6.40	0.40		12.30	
129	ХАЛ1	КА313				6.60	6.80	0.20	5.20	5.50	0.30		11.50	
130	ХАЛ1	КА315	7.10	7.70	0.60	6.50	6.90	0.40	4.90	5.20	0.30	6.00	9.50	3.80
131	ХАЛ1	КА318				5.10	5.70	0.60	4.40	4.80	0.40	8.40	10.40	2.00
132	ХАЛ1	КА321				5.90	6.30	0.40	5.50	6.00	0.50		11.00	
133	ХАЛ1	КА323	6.20	7.10	0.90							8.00	10.30	4.30
134	ХАЛ1	КА325	6.00	6.30	0.30							7.60	10.00	2.40
135	ХАЛ1	КА326				6.30	6.90	0.60	6.10	6.60	0.50	7.00	11.20	4.20
136	ХАЛ1	КА327				5.80	6.20	0.40	3.70	4.00	0.30	5.50	8.50	3.00
137	ХАЛ1	КА328	6.20	7.10	0.90	5.60	5.90	0.30	4.60	5.20	0.40	5.00	8.20	2.80
138	ХАЛ1	КА332				5.40	5.70	0.30	4.40	4.80	0.40	6.00	8.30	1.70
139	ХАЛ1	КА333				4.70	5.00	0.30	4.20	4.50	0.30		7.20	
140	ХАЛ1	КА334	4.80	5.10	0.30	4.80	5.00	0.20	4.60	4.90	0.30	5.70	7.80	2.10
141	ХАЛ1	КА335				4.70	5.00	0.30	4.60	4.80	0.20	5.00	7.20	2.20
142	ХАЛ1	КА337				4.40	4.80	0.40	3.90	4.20	0.30		7.20	
143	ХАЛ1	КА338	3.80	4.60	0.80	3.70	4.10	0.40	3.70	4.00	0.30	5.50	7.00	1.50
144	ХАЛ1	КА339				4.30	4.60	0.30	4.10	4.50	0.40	5.50	7.00	1.50
145	ХАЛ1	КА340				4.70	5.00	0.30	4.50	4.90	0.40		7.00	
146	ХАЛ1	КА342				4.90	5.20	0.30	4.00	4.20	0.20		6.80	
147	ХАЛ1	КА343				3.60	3.90	0.30	3.40	3.60	0.20	4.00	6.20	2.20
148	ХАЛ1	КА345	4.10	4.70	0.60	3.80	4.00	0.20	3.50	3.80	0.30	4.50	6.00	1.50
149	ХАЛ1	КА347	3.90	4.10	0.20	3.50	3.70	0.20	3.80	4.00	0.20	4.50	6.00	1.50
150	ХАЛ1	КА348				4.50	4.90	0.40	4.10	4.40	0.30	6.00	6.70	0.70
151	ХАЛ1	КА351				3.90	4.10	0.20	3.50	3.80	0.30	3.50	5.40	1.90
152	ХАЛ1	КА352	3.50	4.00	0.50	3.30	3.50	0.20	3.50	3.80	0.30	3.50	5.00	1.50
153	ХАЛ1	КА355				2.80	3.00	0.20	2.60	3.00	0.40	3.30	4.80	1.50
154	ХАЛ1	КА357	3.50	3.90	0.40	3.60	3.80	0.20	3.40	3.70	0.30	4.50	4.20	0.30*
155	ХАЛ1	КА362	2.80	3.20	0.40	2.70	2.90	0.20	2.80	3.10	0.30	4.50	4.00	0.50*
156	ХАЛ1	КА625				2.30	2.60	0.30	2.00	2.50	0.50		3.90	
157	ХАЛ1	КА626				2.50	2.80	0.30	2.30	2.70	0.40		4.00	
158	ХАЛ1	КА627				2.20	2.30	0.10	2.00	2.20	0.20		3.80	
159	ХАЛ1	КА629				5.20	5.40	0.20	4.80	5.10	0.30		7.00	

160	ΧΑΛ1	ΚΑ630				4.70	5.00	0.30	4.30	4.60	0.30		6.80	
161	ΧΑΛ1	ΚΑ633				2.70	3.00	0.30	2.40	2.80	0.40		4.00	
162	ΧΑΛ1	ΚΑ634				6.00	6.30	0.30	5.30	5.70	0.40		8.80	
163	ΧΑΛ1	ΚΑ635				3.80	4.10	0.30	3.40	3.90	0.50		8.00	
164	ΟΦ2	ΚΑ642				7.40	7.80	0.40	6.20	7.00	0.80	8.50	14.00	5.50
165	ΟΦ2	ΚΑ643				7.60	7.90	0.30	6.20	6.60	0.40	7.30	12.00	4.70
166	ΟΦ2	ΚΑ644				8.00	8.40	0.40	7.80	8.70	0.90		14.00	
167	ΟΦ2	ΚΑ645				9.70	11.00	1.30	8.30	10.10	1.80		22.00	
168	ΟΦ2	ΚΑ646				Στεγανό	Στεγανό		Στεγανό	Στεγανό		10.00	22.00	12.00
169	ΟΦ2	ΚΑ702				6.40	7.30	0.90	5.00	6.10	1.10		17.00	
170	ΟΦ2	ΚΑ703				6.60	7.40	0.80	5.00	6.00	1.00		17.00	
171	ΧΑΛ1	ΚΑ708				6.70	7.20	0.50	5.40	6.00	0.60	6.40	11.40	5.00
172	ΧΑΛ1	ΚΑ709				5.40	5.70	0.30	4.10	4.50	0.40		11.00	
173	ΟΦ2	ΚΑ820				7.60	8.10	0.50	6.90	7.80	0.90		13.00	
174	ΧΑΛ1	ΚΑΠ23				1.80	2.00	0.20	1.80	1.90	0.10		3.40	

Περιοχή Ψαχνών

1	ΧΑΛ1	ΨΧ364				3.80	4.00	0.20	3.30	3.70	0.40	4.50	6.00	1.50
2	ΧΑΛ1	ΨΧ365				2.50	2.80	0.30	2.10	2.30	0.20	4.50	5.70	1.20
3	ΧΑΛ1	ΨΧ367	2.60	2.80	0.20	2.40	2.50	0.10	2.20	2.50	0.30	4.50	5.60	1.10
4	ΧΑΛ1	ΨΧ369				2.30	2.40	0.10	1.90	2.10	0.20	3.50	5.80	2.30
5	ΧΑΛ1	ΨΧ370	4.60	4.80	0.20	4.30	4.50	0.20	3.90	4.30	0.10		7.80	0.70
6	ΧΑΛ1	ΨΧ371				3.80	4.00	0.20	3.30	3.60	0.30	4.50	7.30	2.80
7	ΧΑΛ1	ΨΧ372				2.90	3.00	0.10	2.40	2.60	0.20		7.00	
8	ΧΑΛ1	ΨΧ373	2.40	2.60	0.20							5.00	6.60	0.60
9	ΧΑΛ1	ΨΧ375				2.50	2.70	0.20	2.10	2.30	0.20	6.30	6.70	0.40
10	ΧΑΛ1	ΨΧ376				1.50	1.80	0.30	1.30	1.40	0.10		7.00	
11	ΧΑΛ1	ΨΧ377				2.80	3.00	0.20	2.40	2.70	0.30		7.40	
12	ΧΑΛ1	ΨΧ378				3.20	3.50	0.30	2.70	3.10	0.40	7.50	8.50	1.00
13	ΧΑΛ1	ΨΧ379				4.20	4.40	0.20	3.80	4.10	0.30	7.80	9.30	1.50
14	ΧΑΛ1	ΨΧ380	3.80	4.10	0.30	Στεγανό	Στεγανό		Στεγανό	Στεγανό		6.60	9.50	2.90
15	ΟΦ2	ΨΧ381	5.00	5.30	0.30	4.00	4.30	0.30	3.20	3.70	0.50	9.20	10.90	1.70
16	ΟΦ2	ΨΧ383				7.60	8.20	0.60	6.40	7.60	1.20	18.00	15.00	3.00*
17	ΟΦ2	ΨΧ384				7.70	8.50	0.80	6.40	8.00	1.40	18.00	16.00	2.00
18	ΟΦ2	ΨΧ384Α				7.60	8.60	1.00	6.80	8.00	1.20	14.00	17.50	3.50
19	ΟΦ2	ΨΧ385	7.00	9.60	2.60	7.80	8.90	1.10	6.00	7.00	1.00	18.00	16.50	1.50*
20	ΟΦ2	ΨΧ386	5.70	7.90	2.20	6.00	7.60	1.60	5.40	6.30	0.90	22.50	19.00	3.50*
21	ΟΦ2	ΨΧ387				7.40	8.50	1.10	6.50	8.20	1.70	12.40	18.00	5.60

22	ΟΦ2	ΨΧ387Β				9.30	10.30	1.00	8.20	9.90	1.70		18.40	
23	ΟΦ2	ΨΧ389	7.40	9.10	1.70	7.20	8.80	1.60	7.50	8.60	1.10	20.50	19.50	1.00*
24	ΟΦ2	ΨΧ390				13.70	15.10	1.40	11.60	13.80	2.20	8.00	20.00	12.00
25	ΟΦ2	ΨΧ391	7.50	8.80	1.30	7.20	8.80	1.60	7.10	8.00	0.90	15.00	18.50	3.50
26	ΟΦ2	ΨΧ394	16.90	19.40	2.50	16.60	19.00	2.40	16.70	18.70	2.00	19.00	22.50	3.50
27	ΟΦ2	ΨΧ397	12.90	14.10	1.20	11.60	12.40	0.80	10.80	11.80	1.00	10.00	16.50	6.50
28	ΟΦ2	ΨΧ398				9.60	10.40	0.80	8.70	9.80	1.10	18.00	17.50	0.50*
29	ΟΦ2	ΨΧ399	8.00	9.10	1.10	8.50	10.00	1.50	7.10	8.80	0.70	20.00	18.80	1.20*
30	ΟΦ2	ΨΧ403				7.70	8.70	1.00	8.00	9.20	1.20	17.00	23.00	6.00
31	ΟΦ2	ΨΧ403Α	Στεγανό	13.80	2.80							19.00	24.00	5.00
32	ΟΦ2	ΨΧ404	9.80	13.80	4.00	Στεγανό	Στεγανό		Στεγανό	Στεγανό		11.00	22.60	11.60
33	ΟΦ2	ΨΧ405	30.80	31.70	0.90				29.30	30.00	0.70	19.00	38.50	19.50
34	ΧΑΛ1	ΨΧ408	13.30	16.70	3.40							29.60	35.20	5.60
35	ΟΦ2	ΨΧ410	33.00	34.40	1.40				31.30	31.50	0.20	25.00	42.00	17.00
36	ΟΦ2	ΨΧ411	23.70	27.20	3.50	24.00	25.80	1.80	22.40	24.30	1.90	29.50	34.00	4.50
37	ΟΦ2	ΨΧ414Β				Στεγανό	Στεγανό		Στεγανό	Στεγανό		11.00	22.30	11.30
38	ΟΦ2	ΨΧ415	20.80	23.10	2.30							22.30	25.30	2.90
39	ΧΑΛ1	ΨΧ416				3.40	3.50	0.10	3.10	3.30	0.20	3.30	5.40	2.10
40	ΟΦ2	ΨΧ418				5.30	5.70	0.40	4.50	5.00	0.50		17.00	
41	ΟΦ2	ΨΧ419	3.20	5.40	2.20	3.70	4.90	1.20	3.80	4.80	1.00	15.50	13.50	2.00*
42	ΟΦ2	ΨΧ420				4.20	5.10	0.90	3.90	5.00	1.10	28.00	12.00	14.00*
43	ΟΦ2	ΧΨ420Β							2.60	3.20	0.60	15.50	12.70	
44	ΟΦ2	ΨΧ421	3.00	4.10	1.10							21.50	14.20	7.30*
45	ΟΦ2	ΨΧ423	3.10	4.30	1.20							13.50	11.50	2.50*
46	ΧΑΛ1	ΨΧ425	4.70	5.20	0.50	4.10	4.90	0.60	3.90	4.20	0.30	10.20	10.60	0.40
47	ΟΦ2	ΧΨ426	4.50	5.30	0.80	4.30	5.00	0.70	4.30	5.10	0.80	23.00	13.60	9.40*
48	ΧΑΛ1	ΧΨ427	4.00	4.40	0.40	3.80	4.20	0.40	3.60	4.10	0.40	7.00	10.30	2.70
49	ΑΣ3	ΧΨ529	9.60	10.20	0.60	9.40	10.20	0.80	10.20	10.70	0.50	6.00	12.60	6.60
50	ΟΦ2	ΨΧ533				Στεγανό	Στεγανό					12.00	32.00	20.00
51	ΧΑΛ1	ΨΧ537				15.00	16.30	1.30	11.90	14.40	2.50	29.00	35.40	6.40
52	ΟΦ2	ΨΧ539				14.30	15.20	0.90	12.30	13.30	1.00	21.00	21.80	0.80
53	ΟΦ2	ΨΧ540				12.00	13.10	1.10	10.60	11.60	1.00	15.00	19.40	4.40
54	ΟΦ2	ΨΧ541				11.40	12.40	1.00	10.20	11.10	0.90	11.00	19.80	8.80
55	ΟΦ2	ΨΧ543				4.50	5.00	0.50	3.90	4.70	0.80	10.80	10.90	0.90
56	ΟΦ2	ΨΧ545				6.50	7.20	0.70	5.40	6.60	1.20	25.00	18.60	6.50
57	ΟΦ2	ΨΧ600				4.40	5.00	0.60	3.70	4.40	0.70		11.40	
58	ΟΦ2	ΨΧ605				11.00	12.10	1.10	10.00	10.80	0.80		22.40	
59	ΟΦ2	ΨΧ606				7.50	8.00	0.50	6.60	7.30	0.70		14.20	
60	ΟΦ2	ΨΧ607				5.20	6.00	0.80	4.30	5.20	0.90		18.80	
61	ΧΑΛ1	ΨΧ609				2.40	2.60	0.20	2.00	2.30	0.30		3.80	
62	ΧΑΛ1	ΨΧ610				2.90	3.30	0.40	2.80	3.00	0.30	4.50	6.00	1.50
63	ΧΑΛ1	ΨΧ613				6.40	6.70	0.30	5.60	6.00	0.40	10.00	12.00	2.00

64	ΟΦ2	ΨΧ620				Στεγανό	Στεγανό		Στεγανό	Στεγανό		11.50	28.00	
65	ΟΦ2	ΨΧ621				10.60	11.70	1.10	8.70	10.00	1.30		22.00	
66	ΟΦ2	ΨΧ622				Στεγανό	Στεγανό		Στεγανό	Στεγανό		11.00	24.00	
67	ΟΦ2	ΨΧ623				20.10	20.90	0.80	18.10	19.00	0.90	26.00	30.00	4.00
68	ΧΑΛ1	ΨΧ624				20.80	22.70	1.90	18.50	21.00	2.50	24.00	38.20	4.20

IIΠίν.6: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών που συλλέχθηκαν την διάρκεια της πρώτης υδροχημικής δειγματοληψίας (10 -21/10/1998).
IITab.6: Results of Physcochemical analyses ground water samples conducted on the field during the first hydrochemical test (10 -21/10/1998).

A/A	Στοιχεία δείγματος νερού **ΥΔΡΟΦΟΡΟΣ**	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία **ºC**		pH	Eh mV vollt	salinity	EC μMhos/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	ΚΑ140**ΧΑΛ1**	Αντλία	17.0	19.0	7.3		0.8	890	804
2	ΚΑ152**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	17.0	20.0	7.8		0.5	760	699
3	ΨΧ426**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	17.0	21.0	7.9		0.5	1180	976

IIΠίν.7: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών που συλλέχθηκαν την διάρκεια της δεύτερης υδροχημικής δειγματοληψίας (7/3/– 5/5/1999).
IITab.7: Results of physcochemical analyses ground water samples conducted on the field during the second hydrochemical test (7/3/– 5/5/1999).

Περιοχή Καστέλλας

A/A	Στοιχεία δείγματος νερού **ΥΔΡΟΦΟΡΟΣ**	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία **ºC**		pH	Eh mV vollt	salinity	EC μMhos/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	ΚΑ106**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	17.5	11.0	7.9		0.8	1370	950
2	ΚΑ107**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	17.0	11.5	7.5		0.5	960	633
3	ΚΑ113**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.5	12.0	7.3		0.5	890	760
4	ΚΑ116**ΑΣ2**	Δειγματολήπτης	16.0	12.0	7.6		0.4	730	503
5	ΚΑ117**ΑΣ2**	Δειγματολήπτης	16.0	13.0	7.8		0.4	770	612
6	ΚΑ120**ΑΣ2**	Δειγματολήπτης	15.0	12.0	7.9		0.4	760	564
7	ΚΑ123**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.5	13.5	7.8		0.5	915	668
8	ΚΑ130**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	14.0	7.4		0.4	770	688
9	ΚΑ132**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	13.0	7.9		0.4	780	645
10	ΚΑ133**ΑΣ2**	Δειγματολήπτης	15.0	12.0	7.7		0.5	900	705
11	ΚΑ134**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	14.0	7.6		0.5	820	558
12	ΚΑ135**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	13.0	15.0	8.0		0.8	1340	998
13	ΚΑ137**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	13.0	7.8		0.7	1280	1087
14	ΚΑ141**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	14.0	7.9		0.5	870	648
15	ΚΑ147**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	13.0	7.7		0.8	1320	1079
16	ΚΑ157**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	14.0	8.4		0.5	940	710
17	ΚΑ161**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.0	15.5	7.6		0.6	1080	1003
18	ΚΑ163**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	15.5	8.0		0.5	835	636
19	ΚΑ167**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	15.0	8.0		0.5	965	782
20	ΚΑ168**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.0	15.0	7.8		0.5	850	682
21	ΚΑ170**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	15.0	7.9		0.5	930	686
22	ΚΑ172**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.5	15.5	7.9		0.6	1040	810
23	ΚΑ176**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	14.0	7.9		0.5	810	681
24	ΚΑ177**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	14.0	7.6		0.6	1030	893
25	ΚΑ178**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.0	17.0	7.7		0.4	800	714
26	ΚΑ180**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.0	15.5	7.5		0.5	930	829
27	ΚΑ181**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.5	15.0	8.4		0.5	930	707
28	ΚΑ182**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	13.0	7.7		0.6	1050	769
29	ΚΑ187**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	15.0	7.8		0.9	1470	1147
30	ΚΑ190**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	11.0	7.7		0.5	830	730
31	ΚΑ192**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	15.0	7.9		0.6	1050	806
32	ΚΑ196**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	14.0	7.9		1.1	1850	1466
33	ΚΑ198**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	15.0	7.8		0.5	815	608
34	ΚΑ201**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	14.0	7.8		0.6	980	723
35	ΚΑ205**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.0	15.0	8.0		0.6	1045	834
36	ΚΑ208**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.5	14.0	7.9		0.6	880	694
37	ΚΑ212**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.0	23.0	8.0		0.3	630	621
38	ΚΑ215**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.5	22.0	7.8		0.6	1000	893
39	ΚΑ220**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.5	22.0	7.7		0.8	1310	1104
40	ΚΑ222**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.5	21.0	7.5		0.7	1170	978
41	ΚΑ224**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.5	22.0	7.8		0.7	1190	949
42	ΚΑ227**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	21.0	8.0		0.7	1260	1012
43	ΚΑ229**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	17.0	7.9		0.5	850	671
44	ΚΑ230**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	17.0	7.6		0.6	1040	895
45	ΚΑ234**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	17.0	7.8		0.8	1430	1137
46	ΚΑ235**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	12.0	11.0	8.0		0.7	1250	860
47	ΚΑ236**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	17.0	7.9		1.0	1700	1247

48	ΚΑ239**ΧΑΛ1**	Αντλία	14.5	17.0	7.8		0.2	2000	1477
49	ΚΑ242**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	17.0	7.7		2.1	3300	2419
50	ΚΑ247**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	16.0	7.7		0.9	1450	1153
51	ΚΑ250 **ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	18.0	8.0		0.7	1170	889
52	ΚΑ255**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	20.0	7.8		1.4	2300	1914
53	ΚΑ258**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.0	20.0	7.7		0.4	700	587
54	ΚΑ259**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	20.0	8.1		0.6	1130	865
55	ΚΑ261**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	19.0	7.4		0.5	850	722
56	ΚΑ265 **ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	18.0	8.0		1.2	1950	1633
57	ΚΑ266**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	18.5	7.7		1.1	1920	1548
58	ΚΑ270**ΧΑΛ**1	Δειγματολήπτης	14.5	18.5	8.0		0.4	700	559
59	ΚΑ271**ΧΑΛ1**	Φυσική ροή	14.5	15.0	7.7		0.4	700	570
60	ΚΑ274**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	15.0	7.6		0.7	1200	1001
61	ΚΑ279**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	12.0	7.7		1.0	1685	1401
62	ΚΑ283**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	12.0	7.7		0.4	750	617
63	ΚΑ284**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	19.0	7.9		0.7	1280	1000
64	ΚΑ287**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	18.0	7.6		1.4	2300	1957
65	ΚΑ291**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	17.5	8.0		0.7	1730	1394
66	ΚΑ296**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.5	19.0	7.7		0.9	1600	1252
67	ΚΑ298**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.5	21.0	7.9		0.7	1280	948
68	ΚΑ302**ΧΑΛ1**	Αντλία	15.5	21.0	7.9		0.5	870	752
69	ΚΑ304**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.5	21.0	7.7		0.6	1130	958
70	ΚΑ305**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	20.0	7.9		0.5	910	754
71	ΚΑ309**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	20.0	7.7		0.8	1400	1083
72	ΚΑ314**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	20.0	7.5		0.6	1130	944
73	ΚΑ315**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	14.0	7.9		1.1	1860	1341
74	ΚΑ318**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	20.0	7.5		0.7	1140	952
75	ΚΑ322**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	20.0	7.4		0.9	1570	1299
76	ΚΑ325**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	23.0	7.8		0.5	960	780
77	ΚΑ326**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	20.0	7.6		1.0	1670	1301
78	ΚΑ328**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	12.0	7.7		1.2	1960	1408
79	ΚΑ331**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	13.0	7.6		0.9	1610	1341
80	ΚΑ332**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	12.0	7.6		0.5	845	692
81	ΚΑ333**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	21.0	7.6		1.4	2300	1644
82	ΚΑ334**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	13.0	7.7		0.8	1300	932
83	ΚΑ336**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	12.5	7.6		1.1	1780	1344
84	ΚΑ338**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	16.0	7.6		1.0	1660	1395
85	ΚΑ340**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	20.0	8.0		0.4	780	552
86	ΚΑ343**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.5	12.5	8.0		0.5	900	750
87	ΚΑ345**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	13.0	12.0	7.8		1.1	1830	1478
88	ΚΑ347**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	13.0	8.0		1.3	2230	1724
89	ΚΑ348**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	14.0	7.8		0.5	970	735
90	ΚΑ351**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	12.0	7.6		1.1	1898	1638
91	ΚΑ352**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	13.5	14.0	7.8		0.8	1320	1006
92	ΚΑ357**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	15.0	145	7.8		0.4	650	518
93	ΚΑ362**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	16.0	16.0	7.8		0.4	760	638

Περιοχή Ψαχνών

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	ΨΧ364**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	19.0	7.3		2.1	3320	2340
2	ΨΧ365**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	13.0	7.5		2.5	3910	2828
3	ΨΧ370**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	19.0	7.5		2.0	3260	2260
4	ΨΧ373**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	19.0	7.7		2.4	3800	2634
5	ΨΧ376**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	19.0	8.0		0.8	1360	890
6	ΨΧ377**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.5	19.0	7.9		0.5	920	716
7	ΨΧ379**ΧΑΛ1**	Δειγματολήπτης	14.0	19.0	7.8		0.6	1060	811
8	ΨΧ381**ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.0	19.0	7.8		0.4	720	590
9	ΨΧ383 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.0	18.0	7.9		0.5	980	787
10	ΨΧ384 **ΟΦ2**	Αντλία	16.0	17.0	7.7		0.7	1170	1028
11	ΨΧ387 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.0	17.0	7.6		0.8	1450	1222
12	ΨΧ389 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	16.0	17.0	7.8		0.6	1125	984
13	ΨΧ391 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.0	19.0	7.6		0.8	1370	1200
14	ΨΧ394 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.0	20.0	7.7		0.8	1310	1195
15	ΨΧ397 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.0	20.0	7.6		0.8	1400	1186
16	ΨΧ398 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.0	20.0	7.6		0.5	825	685
17	ΨΧ403 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.5	19.0	7.8				
18	ΨΧ405 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.5	17.0	7.8		0.4	800	708
19	ΨΧ408 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	14.5	17.0	7.5		0.3	550	511
20	ΧΨ410 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	16.0	18.5	7.7				
21	ΧΨ411 **ΟΦ2**	Αντλία	16.5	18.5	7.5		0.5	960	855
22	ΨΧ414 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.5	17.0	7.6		0.6	980	856

23	ΨΧ415 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.5	19.0	7.7		0.5	945	821
24	ΨΧ417 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.5	21.0	7.5		1.2	1980	1449
25	ΨΧ419 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.5	21.0	7.6		1.0	1740	1289
26	ΨΧ420 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.5	21.0	7.6		0.7	1280	1044
27	ΨΧ421 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.0	22.0	7.5		1.0	1660	1227
28	ΨΧ423 **ΟΦ2**	Δειγματολήπτης	15.0	22.0	7.6		1.6	2670	1779

Πίν.8: Αποτελέσματα επί τόπου φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών που συλλέχθηκαν την διάρκεια 3ης υδροχημικής δειγματοληψίας (22/1 – 5/3/2009).

Tab.8: Results of Physcochemical analyses ground water samples conducted on the field during the second hydrochemical test in Kastella – Psachna area (22/1 – 5/3/2009).

Περιοχλη Καστέλλας

A/A	Στοιχεία δείγματος νερού **ΥΔΡΟΦΟΡΟΣ**	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία °C		pH	Eh mV volt	Salinity dS/m	EC μS/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	ΚΑ106**ΟΦ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	10.0	7.7	-42	1.3	2200	1423
2	ΚΑ109**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.3	10.0	7.3	-16	0.6	1100	817
3	ΚΑ110**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	14.4	10.0	7.5	-32	0.6	1128	1042
4	ΚΑ116**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	15.5	10.0	7.1	-9	0.6	1048	800
5	ΚΑ117**ΑΣ2**	Δειγμ/λήπτης	17.1	10.0	7.3	-16	0.5	872	778
6	ΚΑ118**ΑΣ2**	Δειγμ/λήπτης	17.0	10.0	7.4	-23	0.6	1168	747
7	ΚΑ120**ΑΣ2**	Δειγμ/λήπτης	15.5	10.0	7.6	-36	0.6	1040	862
8	ΚΑ122**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.0	9.0	7.7	-42	0.5	928	594
9	ΚΑ127**ΑΣ2**	Δειγμ/λήπτης	14.5	9.0	7.6	-36	0.5	864	563
10	ΚΑ132**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	14.5	12.0	7.5	-32	0.5	820	669
11	ΚΑ134**ΧΑΛ1**	Αντλία	16.0	13.0	7.5	-32	0.6	984	676
12	ΚΑ141**ΧΑΛ1**	Αντλία	15.0	10.0	7.6	-36	0.5	830	829
13	ΚΑ142**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	14.5	10.0	7.6	-37	0.7	1212	775
14	ΚΑ144**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	14.0	14.0	7.7	-42	0.7	1200	768
15	ΚΑ147**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	13.0	13.5	8.1	-55	1.2	2064	1323
16	ΚΑ155**ΧΑΛ1**	Αντλία	16.5	14.5	7.6	-36	0.7	1256	809
17	ΚΑ161**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	15.0	7.5	-32	0.5	940	601
18	ΚΑ165**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.0	14.0	7.6	-36	0.6	992	635
19	ΚΑ169**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	11.0	7.6	-36	0.5	892	571
20	ΚΑ172**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	15.0	7.6	-36	0.6	1028	658
21	ΚΑ173**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	14.0	15.0	7.7	-42	0.6	1030	835
22	ΚΑ186**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	17.0	7.7	-41	0.9	1492	955
23	ΚΑ187**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	16.0	7.6	-36	0.7	1220	781
24	ΚΑ192**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.0	15.0	7.7	-43	0.9	1492	955
25	ΚΑ195**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	15.0	7.6	-36	0.7	1288	824
26	ΚΑ196**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	13.0	14.0	7.6	-36	0.8	1376	880
27	ΚΑ197**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	13.0	18.0	7.6	-36	0.9	1512	967
28	ΚΑ199**ΧΑΛ1**	Αντλία	16.5	18.0	7.5	-32	0.6	1016	650
29	ΚΑ202**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	19.0	7.6	-36	0.6	980	825
30	ΚΑ205**ΧΑΛ1**	Αντλία	16.5	19.0	7.5	-32	0.6	1112	711
31	ΚΑ207**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	18.0	7.6	-36	0.7	1176	752
32	ΚΑ221**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	15.0	19.5	7.6	-36	1.1	1776	1142
33	ΚΑ224Β**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	16.0	20.0	7.8	-44	0.5	1062	970
34	ΚΑ228**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	19.0	7.5	-32	1.1	1916	1233
35	ΚΑ230**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	14.0	15.0	7.8	-44	0.7	1136	727
36	ΚΑ231**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	15.0	15.0	7.6	-36	0.5	856	548
37	ΚΑ234**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	13.5	16.0	7.8	-44	1.0	1700	1093
38	ΚΑ235**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	16.0	7.5	-30	1.1	1880	1510
39	ΚΑ236**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	16.0	7.5	-30	2.9	5444	3483
40	ΚΑ238**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.7	-41	0.8	1440	1039
41	ΚΑ247**ΧΑΛ1**	Αντλία	17.0	17.0	7.6	-32	0.8	1304	834
42	ΚΑ249**ΧΑΛ1**	Αντλία	18.0	18.0	7.4	-21	1.2	1952	1253
43	ΚΑ259**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	14.0	17.0	7.8	-43	1.5	2500	1603
44	ΚΑ262**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.0	17.0	7.5	-30	1.2	2080	1588
45	ΚΑ266**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.7	-41	1.7	2712	1743
46	ΚΑ271**ΧΑΛ1**	Αντλία	16.5	18.0	7.6	-32	0.6	1000	897
47	ΚΑ274**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	19.0	7.9	-46	1.0	1640	1053
48	ΚΑ279**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	17.0	7.6	-32	1.5	2448	1573
49	ΚΑ283**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.5	-30	1.7	2828	1813
50	ΚΑ284**ΧΑΛ1**	Αντλία	17.0	17.5	7.5	-30	1.0	1700	1175
51	ΚΑ286**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.5	17.5	7.5	-30	1.1	1792	1153
52	ΚΑ287**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	15.0	7.6	-32	1.3	2096	1343
53	ΚΑ291**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	17.0	15.0	7.5	-30	0.5	890	828
54	ΚΑ294**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	15.0	7.6	-32	0.6	1132	724

55	ΚΑ301**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.0	16.0	7.4	-20	0.8	1316	842
56	ΚΑ303**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	16.0	7.6	-32	0.6	1104	706
57	ΚΑ304**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	15.0	7.5	-30	0.8	1452	929
58	ΚΑ305**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	14.5	7.6	-32	0.9	1472	942
59	ΚΑ309**ΧΑΛ1**	Αντλία	17.0	14.0	7.6	-32	1.0	1616	1210
60	ΚΑ313**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	17.0	16.0	7.4	-20	1.2	1960	1253
61	ΚΑ315**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.6	-33	0.8	1348	862
62	ΚΑ318**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.5	17.0	7.5	-30	0.8	1400	896
63	ΚΑ327**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.0	16.0	7.6	-32	0.7	1280	819
64	ΚΑ328**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.5	16.5	7.5	-30	0.7	1208	773
65	ΚΑ332**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.5	17.5	7.5	-30	0.8	1370	877
66	ΚΑ334**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.6	-32	0.7	1144	732
67	ΚΑ335**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	17.0	7.6	-32	1.2	2024	1293
68	ΚΑ338**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.5	17.5	7.6	-32	0.7	996	637
69	ΚΑ339**ΧΑΛ1**	Αντλία	17.0	16.0	7.5	-30	0.8	1388	888
70	ΚΑ343**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	16.0	7.6	-32	1.2	2024	1293
71	ΚΑ345**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	17.0	15.5	7.6	-33	0.4	780	733
72	ΚΑ347**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	15.5	7.7	-41	1.6	2544	1633
73	ΚΑ348**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.6	-32	0.9	1472	942
74	ΚΑ351**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	17.0	7.6	-32	1.3	2088	1343
75	ΚΑ352**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.0	17.0	7.6	-32	1.0	1616	1033
76	ΚΑ355**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	17.0	7.7	-41	0.8	1388	888
77	ΚΑ357**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	17.0	17.0	7.7	-41	0.5	932	596
78	ΚΑ629**ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.5	17.5	7.5	-30	1.1	1800	1153
79	ΚΑ642**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	16.5	17.5	7.5	-30	0.9	1496	957
80	ΚΑ643**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	14.5	17.5	7.6	-32	1.1	1924	1233
81	ΚΑ645**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	14.5	17.0	7.7	-41	0.6	1100	899
82	ΚΑ708 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	14.0	16.5	7.7	-41	0.7	1196	765

Περιοχή Ψαχνών

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	ΨΧ364 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	17.0	17.0	7.7	-42	2.2	4100	2623
2	ΨΧ365 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	17.5	17.5	8.0	-48	2.5	4700	3013
3	ΨΧ367 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	18.0	17.5	7.5	-31	1.2	1952	1253
4	ΨΧ371 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	17.5	17.5	7.6	-33	2.1	3900	2503
5	ΨΧ372 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.7	-41	1.7	2712	1743
6	ΨΧ375 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	17.0	17.9	7.5	-34	1.1	1800	1153
7	ΨΧ378 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	15.5	17.0	7.7	-41	0.7	1240	793
8	ΨΧ379 **ΧΑΛ1**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.6	-33	0.9	1470	1119
9	ΨΧ380 **ΧΑΛ1**	Αντλία	17.0	17.5	7.5	-34	0.7	1164	745
10	ΨΧ381 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	15.0	17.0	7.7	-41	0.7	1144	732
11	ΨΧ384 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	16.0	17.0	7.6	-33	0.7	1188	840
12	ΨΧ385 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	18.0	17.5	7.7	-41	0.9	1536	983
13	ΨΧ386 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	18.0	17.5	7.7	-42	1.2	1992	1273
14	ΨΧ387 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.5	16.5	7.7	-41	1.3	2192	1403
15	ΨΧ390 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	16.5	16.5	7.8	-44	1.0	1736	1113
16	ΨΧ391 **ΟΦ2**	Αντλία	18.0	18.0	7.8	-45	1.0	1740	1229
17	ΨΧ394 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	18.0	18.0	7.6	-33	1.1	1800	1153
18	ΨΧ399 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.5	18.0	7.7	-41	1.2	1960	1253
19	ΨΧ403 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.0	18.0	7.9	-46	1.0	1728	1287
20	ΨΧ405 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.5	18.0	7.9	-46	0.5	952	609
21	ΨΧ410 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	16.0	18.0	7.9	-46	0.8	1408	1006
22	ΨΧ411**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	18.5	18.0	7.7	-41	0.6	1110	1044
23	ΨΧ419 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.5	18.0	7.7	-41	2.3	3580	2791
24	ΨΧ417 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.0	18.5	7.7	-41	1.4	2290	1610
25	ΨΧ420Β**ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	18.0	19.0	7.4	-23	2.0	3200	2053
26	ΨΧ426 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.0	19.0	7.5	-32	1.4	2336	1493
27	ΨΧ529 **ΟΦ2**	Αντλία	19.0	19.0	7.4	-23	1.6	2612	2118
28	ΨΧ537 **ΧΑΛΙΒ**	Δειγμ/λήπτης	18.5	19.0	7.6	-33	0.7	1220	1068
29	ΨΧ539 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	18.0	19.0	7.7	-41	0.8	1320	845
30	ΨΧ540 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.0	18.5	7.7	-41	1.0	1728	1113
31	ΨΧ541 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	17.0	18.5	7.7	-41	1.0	1696	975
32	ΨΧ543 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	16.0	18.0	7.8	-46	1.3	2184	1403
33	ΨΧ545 **ΟΦ2**	Δειγμ/λήπτης	18.0	18.5	7.5	-32	1.6	2620	1683
34	ΨΧ546 **ΧΑΛΙ**	Δειγμ/λήπτης	17.5	18.5	7.6	-33	2.2	3432	2023
35	ΨΧ623 **ΟΦ2**	Αντλία	18.0	18.5	7.6	-33	1.5	2520	1613
36	ΨΧ624**ΧΑΛ1Β**	Δειγμ/λήπτης	18.5	18.5	7.5	-32	0.6	1092	905

Πίν.9: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού της περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της πρώτης υδροχημικής διγματοληψίας (10 – 21/10/ 1998). Η χημική ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ. (ND, Δεν Ανιχνεύτηκε)

Tab.9: Results chemical analyses ground water samples selected from Kastella – Psachna area during the firts hydrochemical test (10-21/10/1998). Chemical analyses conducted in the laboratory of hydrochemistry - Institute of Geology & Mineral Exploration - IGME. (ND, Not Detected)

A/A	Στοιχεία δείγματος & Χρήση νερού	ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (Meq/L) ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (ppm)											Σκληρότητα CaCO3			Δείκτες μόλυνσης	
		Ca	Mg	Na	K	Σύνολο Κατιόντων	Σύνολο Ανιόντων	CO3	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	ΚΑ140	4.45	5.04	1.42	0.02	11.04	11.13	ND	5.42	1.75	1.51	2.45	271	209	480	0.01	0.01
	Άρδευση	91.38	61.29	32.65	0.78				330.73	62.38	72.53	151.90					
2	ΚΑ152	4.08	4.32	1.20	0.02	9.62	9.58	ND	5.42	1.30	1.26	1.60	271	149	420	0.01	0.01
	Άρδευση	81.76	52.53	27.59	0.78				330.73	46.09	60.52	99.20					
3	ΨΧ426	3.84	8.00	1.89	0.17	13.90	13.79	ND	5.14	2.75	1.82	4.08	257	335	592	0.03	0.02
	Άρδευση	76.95	97.28	43.45	6.65				313.64	97.49	87.41	252.96					

Πίν.10: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της δεύτερης υδροχημικής δειγματοληψίας (7/3 – 5/5/1999). Η χημική ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημεία του ΙΓΜΕ. (ND, Δεν Ανιχνεύτηκε)

Tab.10: Results of chemical analyses ground water samples selected from Kastella – Psachna area during the firts hydrochemical test (7/3 – 5/5/1999). Chemical analyses conducted in laboratory of hydrochemistry IGME. (ND, Not Detected)

Περιοχή Καστέλλας

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	ΚΑ106	3.52	7.68	2.45	0.07	13.69	13.68	ND	6.10	3.50	1.58	2.50	305	255	560	0.02	0.02
	Άρδευση	70.54	93.39	56.35	2.74				372.10	124.11	75.89	155.03					
2	ΚΑ107	4.44	1.96	2.60	0.07	9.07	9.02	ND	4.70	3.30	0.66	0.36	235	85	320	0.01	0.1
	Άρδευση	88.98	23.83	59.80	2.74				286.70	117.02	31.70	22.32					
3	ΚΑ113	5.76	2.30	2.40	0.06	10.58	10.66	ND	5.92	3.15	0.95	0.64	296	110	406	0.01	0.02
	Άρδευση	115.43	28.70	55.20	2.35				361.12	111.70	45.63	39.69					
4	ΚΑ116	3.72	1.68	1.50	0.07	6.97	6.91	ND	4.34	1.80	0.41	0.36	217	53	270	0.01	0.01
	Άρδευση	74.55	20.43	34.50	2.74				264.74	63.83	19.70	22.32					
5	ΚΑ117	5.12	1.92	1.20	0.05	8.29	8.19	ND	5.86	1.45	0.52	0.36	293	59	352	0.01	0.01
	Άρδευση/Ζώα	102.60	23.34	27.60	1.96				357.46	51.42	24.96	22.32					
6	ΚΑ120	3.20	3.48	0.95	0.03	7.66	7.68	ND	4.98	1.00	0.70	1.00	249	85	334	0.01	0.01
	Άρδευση	64.13	42.32	21.85	1.17				303.78	35.46	33.62	62.01					
7	ΚΑ123	3.20	4.72	1.25	0.02	9.19	9.25	ND	4.68	1.20	1.47	1.90	234	162	396	0.01	0.02
	Άρδευση	64.13	57.40	28.75	0.78				285.48	42.55	70.60	117.82					

8	ΚΑ130	4.48	3.80	0.95	0.04	9.27	9.35	ND	5.40	1.15	1.10	1.70	270	144	414	0.04	0.02
	Άρδευση	89.78	48.21	21.85	1.56				329.40	40.78	52.83	105.41					
9	ΚΑ132	3.92	3.20	1.00	0.40	8.52	8.64	ND	5.28	1.10	0.86	1.40	264	92	356	0.01	0.04
	Άρδευση	78.56	38.91	23.00	15.64				322.08	39.01	41.31	86.81					
10	ΚΑ133	5.20	3.28	1.10	0.01	9.59	9.58	ND	5.12	1.20	1.56	1.70	256	168	424	0.02	0.05
	Άρδευση	104.21	39.88	25.30	0.39				312.32	42.55	74.93	105.42					
11	ΚΑ134	4.00	2.32	1.40	0.07	7.79	7.82	ND	4.30	2.10	0.71	0.71	215	101	316	0.02	0.05
	Άρδευση	80.16	28.12	32.20	2.74				262.30	74.47	34.10	44.10					
12	ΚΑ135	7.76	3.96	2.25	0.03	14.00	13.98	ND	5.66	3.55	1.75	3.00	283	303	586	0.01	0.06
	Άρδευση	155.51	48.15	51.75	1.17				345.26	125.88	84.05	186.03					
13	ΚΑ137	6.12	7.02	2.40	0.04	15.58	15.69	ND	5.52	3.80	3.18	3.19	276	381	657	0.03	0.04
	Άρδευση	122.64	85.36	55.20	1.56				336.72	134.75	152.74	197.81					
14	ΚΑ141	3.44	4.16	1.25	0.04	8.89	8.94	ND	5.04	1.30	1.18	1.42	252	128	380	0.02	0.07
	Άρδευση	68.94	50.59	28.75	1.56				307.44	46.10	56.68	88.05					
15	ΚΑ147	5.84	7.48	2.90	0.04	16.26	16.36	ND	5.82	5.35	4.48	0.71	291	375	666	0.02	0.06
	Άρδευση	117.03	90.96	66.70	1.56				355.02	189.71	214.21	44.03					
16	ΚΑ157	4.28	4.36	1.00	0.05	9.69	9.74	0.24	5.52	1.10	1.08	1.80	276	153	439	0.01	0.06
	Άρδευση	85.77	53.02	23.00	1.96			7.20	336.72	39.01	51.87	111.62					
17	ΚΑ161	6.16	6.00	1.20	0.05	13.41	13.56	ND	6.58	1.50	1.22	4.26	329	279	608	0.01	0.06
	Άρδευση	123.45	72.96	27.60	1.96				401.38	53.19	58.60	284.16					
18	ΚΑ163	3.56	3.80	0.96	0.23	8.55	8.64	ND	3.56	3.80	0.96	0.23	276	92	368	0.01	0.03
	Άρδευση	71.34	46.20	22.06	8.99				336.72	39.01	46.11	65.73					
19	ΚΑ167	4.00	5.48	1.20	0.02	10.70	10.83	ND	5.84	1.50	1.36	2.13	292	182	474	0.02	0.04
	Άρδευση	80.16	66.64	27.60	0.78				356.24	53.19	65.32	132.08					
20	ΚΑ168	3.76	4.44	1.05	0.03	9.28	9.37	ND	5.66	1.25	1.06	1.40	283	127	410	0.01	0.5
	Άρδευση	75.35	53.99	24.15	1.17				345.26	44.33	50.91	86.81					
21	ΚΑ170	3.72	4.48	1.15	1.17	9.38	9.46	ND	4.86	1.30	1.30	2.00	243	167	410	0.01	0.04
	Άρδευση	74.55	54.48	26.45	1.17				296.00	46.10	62.44	124.02					
22	ΚΑ172	4.48	5.52	1.25	0.02	11.27	11.19	ND	5.34	1.45	1.92	2.48	267	233	500	0.03	0.03
	Άρδευση	89.78	67.12	28.74	0.78				325.74	51.42	92.22	153.78					
23	ΚΑ176	4.24	4.12	0.80	0.05	9.21	9.32	ND	5.20	1.15	1.20	1.77	212	206	418	0.03	0.02
	Άρδευση	84.97	50.10	18.40	1.96				317.20	40.78	57.64	109.76					
24	ΚΑ177	5.28	5.96	1.24	0.04	12.52	12.50	ND	5.30	1.75	2.75	2.70	265	297	562	0.05	0.02
	Άρδευση	105.81	72.47	28.52	1.56				323.30	62.06	132.08	167.43					
25	ΚΑ178	4.72	3.92	1.05	0.03	9.72	9.60	ND	5.20	1.10	1.00	2.30	260	172	432	0.02	0.03
	Άρδευση	94.59	47.67	24.15	1.17				317.20	39.01	48.03	142.62					
26	ΚΑ180	5.66	4.48	1.20	0.04	11.40	11.28	ND	5.90	1.50	1.58	2.30	295	213	508	0.05	0.13
	Άρδευση	113.83	54.48	27.60	1.56				359.90	53.19	75.89	142.62					
27	ΚΑ181	4.20	4.36	1.10	0.05	9.71	9.70	0.24	5.52	1.30	1.23	1.50	276	152	428	0.03	0.12
	Άρδευση	84.17	53.02	25.30	1.96			7.20	336.72	46.10	59.08	93.02					
28	ΚΑ182	3.68	5.52	1.45	0.03	10.68	10.68	ND	4.26	1.80	1.50	3.19	213	247	460	0.02	0.03
	Άρδευση	73.75	67.12	33.35	1.17				259.86	63.83	72.05	197.81					

29	ΚΑ187	5.84	8.60	1.80	0.01	16.25	16.38	ND	5.78	2.60	4.10	3.90	289	433	722	0.01	0.04
	Άρδευση	117.03	104.58	41,40	0.39				352.58	92.20	196.92	241.84					
30	ΚΑ190	3.92	5.20	1.10	0.05	10.27	10.15	ND	5.14	1.60	1.49	1.92	257	199	456	0.02	0.04
	Άρδευση	78.56	63.23	25.30	1.96				313.54	56.74	71.56	119.06					
31	ΚΑ192	4.68	5.04	1.60	0.05	11.38	11.48	ND	5.46	2.45	2.15	1.43	273	239	512	0.02	0.04
	Άρδευση	93.79	61.29	36.80	2.35				333.06	86.88	103.26	88.05					
32	ΚΑ196	7.92	10.64	2.25	0.02	20.83	20.89	ND	5.74	3.15	5.80	6.20	287	641	928	0.03	0.05
	Άρδευση	158.72	129.38	51.75	0.78				350.14	111.70	278.57	384.46					
33	ΚΑ198	3.28	3.84	1.10	0.06	8.28	8.38	ND	4.66	1.20	1.10	1.42	233	123	356	0.01	0.06
	Άρδευση	85.73	46.69	25.30	2.35				284.26	42.55	52.83	88.05					
34	ΚΑ201	3.40	5.16	1.40	0.02	9.98	10.01	ND	4.42	1.50	1.24	2.85	221	207	428	0.01	0.06
	Άρδευση	68.14	62.75	32.20	0.78				269.62	53.19	60.04	176.11					
35	ΚΑ205	4.08	6.04	1.35	0.03	11.50	11.64	ND	5.90	1.70	1.74	2.30	295	211	506	0.02	0.04
	Άρδευση	81.76	73.45	31.05	1.17				359.90	60.28	83.57	142.62					
36	ΚΑ208	3.68	4.64	1.25	0.03	9.60	9.66	ND	5.46	1.50	1.32	1.40	273	143	416	0.02	0.05
	Άρδευση	73.75	54.23	28.75	1.17				333.06	53.19	63.39	86.81					
37	ΚΑ212	3.68	2.80	0.80	0.04	7.32	8.50	ND	5.08	0.85	0.86	1.80	184	140	324	0.02	0.17
	Άρδευση	73.75	34.05	18.40	1.56				309.88	30.14	41.31	111.62					
38	ΚΑ215	6.24	4.84	1.20	0.04	12.32	12.19	ND	5.70	1.50	2.15	2.84	285	269	554	0.04	0.09
	Άρδευση	125.05	58.85	27.60	1.56				347.70	53.19	103.26	176.11					
39	ΚΑ220	6.00	7.84	1.80	0.06	15.50	15.42	ND	6.52	2.00	3.40	3.50	300	392	692	0.02	0.08
	Άρδευση	120.24	95.33	36.80	2.35				397.72	70.92	163.30	217.04					
40	ΚΑ222	5.44	6.80	1.25	0.03	13.52	13.66	ND	6.00	1.80	2.66	3.20	300	312	612	0.01	0.07
	Άρδευση	109.02	82.69	28.75	1.17				366.00	63.83	127.76	198.43					
41	ΚΑ224	5.04	6.04	1.95	0.15	13.18	13.11	ND	6.12	2.15	1.90	2.94	306	248	554	0.01	0.06
	Άρδευση	101.00	73.45	44.85	5.87				373.44	76.22	91.26	182.28					
42	ΚΑ227	5.20	7.04	1.90	0.04	14.18	14.15	ND	5.94	2.40	2.26	3.55	297	315	612	0.01	0.02
	Άρδευση	104.21	85.61	43.70	1.56				362.46	85.08	108.55	220.10					
43	ΚΑ229	3.36	4.88	1.00	0.03	9.27	9.34	ND	4.15	1.60	0.80	1.80	257	155	412	0.03	0.03
	Άρδευση	67.33	59.34	23.00	1.17				313.64	56.72	38.42	111.60					
44	ΚΑ230	5.36	6.00	1.20	0.02	12.58	12.50	ND	5.56	2.20	1.76	2.98	278	290	568	0.01	0.03
	Άρδευση	107.41	72.96	27.60	0.78				339.16	78.01	84.53	184.79					
45	ΚΑ234	6.06	7.52	2.00	0.26	15.86	15.91	ND	5.76	2.65	3.10	4.40	288	392	680	0.01	0.02
	Άρδευση	121.84	91.44	46.44	10.17				351.48	93.94	148.89	272.80					
46	ΚΑ235	3.92	5.40	3.40	0.08	12.80	12.90	ND	5.06	5.40	1.24	1.20	253	213	466	0.02	0.02
	Άρδευση	78.56	65.66	76.20	3.13				306.76	191.43	59.56	74.40					
47	ΚΑ236	5.84	9.84	3.00	0.08	18.76	18.80	ND	5.54	5.80	4.90	2.56	277	507	784	0.01	0.04
	Άρδευση	117.03	119.65	69.00	3.13				338.05	205.51	235.35	158.72					
48	ΚΑ239	9.12	8.80	4.50	0.12	22.54	22.57	ND	5.06	8.05	7.28	2.18	253	643	896	0.02	0.05
	Άρδευση	182.78	107.01	103.50	4.69				308.76	285.37	349.66	135.16					
49	ΚΑ242	12.56	18.02	6.90	0.12	37.60	37.71	ND	5.56	16.75	12.50	2.90	278	1252	1529	0.02	0.03
	Άρδευση	25.70	290.48	158.70	4.69				339.27	593.27	600.38	179.80					

50	ΚΑ247	6.64	7.56	2.20	0.22	16.62	16.52	ND	4.88	3.60	3.97	4.08	244	466	710	0.01	0.02
	Άρδευση	133.07	91.93	50.60	8.60				297.68	127.66	190.68	253.00					
51	ΚΑ250	4.48	6.56	1.60	0.03	12.67	12.77	ND	5.40	2.50	2.74	2.13	270	282	552	0.02	0.02
	Άρδευση	89.78	79.77	36.80	1.17				329.40	88.65	131.60	132.08					
52	ΚΑ255	8.80	16.32	3.90	0.05	29.07	29.17	ND	6.14	5.80	14.39	2.84	307	949	1256	0.01	0.02
	Άρδευση	176.35	198.45	89.70	1.96				374.66	205.61	691.15	176.08					
53	ΚΑ258	3.20	4.20	1.00	0.08	8.38	8.37	ND	4.94	2.15	0.72	0.54	247	123	370	0.06	0.02
	Άρδευση	64.13	51.07	23.00	3.13				301.34	76.24	34.58	33.49					
54	ΚΑ259	4.00	6.80	1.95	0.09	12.84	12.74	ND	6.30	3.20	1.90	ND	315	225	540	0.02	0.13
	Άρδευση	80.16	82.67	44.85	3.52				384.43	113.44	91.26						
55	ΚΑ261	4.00	4.76	1.40	0.03	10.19	10.28	ND	5.45	2.50	1.10	1.14	277	171	438	0.02	0.12
	Άρδευση	80.16	57.88	32.20	1.17				337.94	88.65	52.83	70.70					
56	ΚΑ265	8.96	12.40	2.82	0.03	24.21	24.00	ND	5.44	4.45	9.14	4.97	448	620	1068	0.02	0.05
	Άρδευση	179.56	150.78	64.86	1.17				331.84	157.80	438.99	308.19					
57	ΚΑ266	8.80	11.60	2.20	0.04	22.64	22.65	ND	5.42	4.35	7.56	5.32	271	749	1020	0.02	0.05
	Άρδευση	176.35	141.06	50.60	1.20				330.62	154.25	363.11	329.69					
58	ΚΑ270	3.12	3.72	0.98	0.06	7.88	7.92	ND	4.72	2.00	0.50	0.70	236	106	342	0.01	0.04
	Άρδευση	62.52	45.24	22.54	2.35				287.92	70.92	24.02	43.41					
59	ΚΑ271	3.04	3.84	1.25	0.08	8.21	8.31	ND	4.60	2.80	0.41	0.50	230	114	344	0.02	0.04
	Ύδρευση	60.92	46.69	28.75	3.13				280.60	99.29	19.70	31.01					
60	ΚΑ274	5.20	7.84	1.65	0.08	14.77	14.91	ND	5.20	3.00	5.67	1.04	260	392	652	0.02	0.05
	Άρδευση	104.21	95.33	37.95	3.13				317.20	106.38	272.33	64.49					
61	ΚΑ279	8.32	10.08	2.10	0.06	20.56	20.42	ND	5.24	3.75	7.17	4.26	262	658	920	0.02	0.06
	Άρδευση	166.73	122.57	48.30	2.35				319.64	132.98	344.38	264.16					
62	ΚΑ283	3.76	3.88	1.10	0.04	8.78	8.79	ND	4.88	2.20	1.00	0.71	244	138	382	0.02	0.02
	Άρδευση	75.35	47.18	25.30	1.56				297.68	78.01	48.03	44.03					
63	ΚΑ284	6.08	7.52	2.00	0.26	15.86	15.91	ND	5.76	2.65	3.10	4.40	288	392	680	0.02	0.19
	Άρδευση	121.84	91.44	46.00	10.17				351.48	93.94	148.89	272.80					
64	ΚΑ287	9.50	16.40	3.15	0.03	29.10	28.90	ND	6.14	5.50	10.52	6.74	476	820	1296	0.02	0.08
	Άρδευση	190.78	199.42	72.45	1.17				374.54	195.03	505.28	417.95					
65	ΚΑ291	6.88	11.16	2.40	0.03	20.47	20.39	ND	5.98	4.00	6.33	4.08	299	603	905	0.02	0.03
	Άρδευση	133.88	135.71	55.20	1.17				364.78	141.84	304.03	253.00					
66	ΚΑ296	6.40	8.92	2.40	0.05	17.77	17.86	ND	5.92	2.90	4.78	4.26	320	448	768	0.03	0.03
	Άρδευση	128.26	108.47	55.20	1.96				361.12	102.83	229.58	364.16					
67	ΚΑ298	5.84	5.76	1.10	0.48	13.18	13.25	ND	6.20	2.35	2.60	2.10	310	270	580	0.03	0.04
	Άρδευση	117.03	70.04	25.30	18.77				378.32	83.31	124.88	130.20					
68	ΚΑ302	3.76	5.28	1.05	0.06	10.15	10.30	ND	6.50	1.20	1.00	1.60	188	264	452	0.03	0.05
	Άρδευση	75.35	84.20	24.15	2.35				396.50	42.55	48.03	99.22					
69	ΚΑ304	2.48	9.70	1.10	0.03	13.31	13.30	ND	7.04	1.40	1.16	3.70	352	257	609	0.03	0.05
	Άρδευση	49.70	117.95	25.30	1.70				429.44	49.64	55.71	229.43					
70	ΚΑ305	3.76	5.20	1.50	0.03	10.49	10.42	ND	5.72	1.70	1.10	1.90	286	162	448	0.05	0.05
	Άρδευση	75.35	63.23	34.50	1.17				348.92	60.28	52.83	117.82					

71	ΚΑ309	5.68	7.70	1.90	0.03	15.31	15.24	ND	5.44	2.20	3.64	3.96	272	397	669	0.03	0.04
	Άρδευση	113.83	93.63	43.70	1.17				331.95	77.99	174.83	245.52					
72	ΚΑ314	5.68	6.60	1.20	0.04	13.52	13.41	ND	4.94	2.45	2.90	3.12	247	367	614	0.03	0.04
	Άρδευση	113.83	80.26	27.60	1.56				301.34	86.88	139.29	193.47					
73	ΚΑ315	6.88	10.40	1.95	0.02	19.25	19.27	ND	5.50	3.20	5.25	5.32	275	589	864	0.02	0.03
	Άρδευση	137.88	126.46	44.85	0.78				335.50	113.47	252.16	329.89					
74	ΚΑ318	4.96	7.00	1.65	0.03	13.64	13.52	ND	5.60	2.65	2.43	2.84	280	318	598	0.02	0.03
	Άρδευση	99.40	85.12	37.95	1.17				341.80	93.97	116.71	176.11					
75	ΚΑ322	5.68	11.52	2.00	0.02	19.22	19.02	ND	6.56	4.40	4.16	3.90	328	532	860	ο.02	0.02
	Άρδευση	113.83	140.08	46.00	0.78				400.16	156.02	199.80	241.84					
76	ΚΑ325	4.00	5.44	1.50	0.03	10.97	10.88	ND	5.60	1.90	1.48	1.90	280	192	472	0.03	0.02
	Άρδευση	80.16	66.15	34.50	1.17				341.60	67.37	71.08	117.82					
77	ΚΑ326	7.60	8.70	2.00	0.03	18.35	18.27	ND	4.32	2.65	4.50	6.80	216	600	816	0.03	0.04
	Άρδευση	152.30	106.04	46.00	1.17				263.61	93.94	216.14	421.75					
78	ΚΑ328	7.69	10.96	2.00	0.02	20.58	20.67	ND	4.50	4.00	6.85	5.32	225	703	928	0.02	0.05
	Άρδευση	152.30	133.27	46.00	0.78				274.50	141.84	329.01	329.89					
79	ΚΑ331	7.68	9.44	2.00	0.06	19.18	19.06	ND	4.94	3.00	5.14	5.96	247	609	856	0.04	0.05
	Άρδευση	153.91	114.80	46.00	2.35				301.34	106.38	246.87	369.58					
80	ΚΑ332	4.12	4.48	1.20	0.04	9.84	9.72	ND	5.06	2.10	1.16	1.40	253	177	430	0.03	0.05
	Άρδευση	82.56	54.48	27.60	1.56				308.66	74.47	55.71	86.81					
81	ΚΑ333	9.75	12.96	1.50	0.05	24.27	24.22	ND	4.76	4.55	8.70	6.21	238	898	1136	0.04	0.03
	Άρδευση	195.60	157.59	34.50	1.96				290.36	161.34	417.86	385.08					
82	ΚΑ334	4.92	6.76	1.50	0.03	13.21	13.31	ND	4.72	2.40	3.00	3.19	236	348	584	0.02	0.03
	Άρδευση	98.60	82.20	34.50	1.17				287.92	85.10	144.09	197.81					
83	ΚΑ336	6.88	10.16	2.20	0.04	19.28	19.38	ND	4.96	3.10	6.00	5.32	248	604	852	0.05	0.09
	Άρδευση	137.88	123.55	50.60	1.56				302.56	109.93	288.18	329.89					
84	ΚΑ338	8.16	9.68	2.00	0.11	19.95	19.87	ND	5.88	2.90	6.12	4.97	408	484	892	0.02	0.08
	Άρδευση	163.53	117.71	46.00	4.30				358.68	102.83	293.94	308.19					
85	ΚΑ340	2.96	3.80	1.00	0.04	7.80	7.85	ND	4.82	2.00	0.50	0.53	241	97	338	0.05	0.02
	Άρδευση	59.32	46.21	23.00	1.56				294.02	70.92	24.02	32.87					
86	ΚΑ343	2.69	4.64	2.60	0.09	10.29	10.38	ND	3.80	2.30	1.80	2.48	190	177	367	0.03	0.02
	Άρδευση	53.91	56.42	59.80	3.52				231.80	81.56	86.45	176.11					
87	ΚΑ345	8.88	9.84	2.90	0.05	21.67	21.76	ND	5.18	3.60	9.78	3.20	259	677	936	0.02	0.03
	Άρδευση	177.96	119.65	66.70	1.96				316.08	127.62	469.62	198.40					
88	ΚΑ347	5.92	17.04	3.50	0.10	26.45	26.62	ND	6.60	5.60	13.00	1.42	330	818	1148	0.03	0.08
	Άρδευση	118.64	207.21	80.50	3.91				402.20	198.58	624.39	88.05					
89	ΚΑ348	4.24	4.84	1.25	0.04	10.37	10.45	ND	4.84	2.30	1.53	1.76	242	212	454	0.02	0.05
	Άρδευση	84.97	58.85	28.75	1.56				295.34	81.53	73.49	110.36					
90	ΚΑ351	8.40	13.20	2.75	0.07	24.42	24.53	ND	5.58	4.25	11.44	3.26	279	801	1080	0.02	0.04
	Άρδευση	168.34	160.51	63.25	2.73				340.38	150.71	549.46	202.15					
91	ΚΑ352	5.36	7.16	1.65	0.09	14.26	14.21	ND	5.62	2.40	3.00	3.19	281	345	626	0.05	0.09
	Άρδευση	107.41	87.07	37.95	3.52				342.82	85.10	144.09	197.81					

92	ΚΑ357	2.72	3.30	1.30	0.15	7.47	7.47	ND	4.82	2.30	0.25	0	241	60	301	0.02	0.06
	Άρδευση	54.51	40.13	29.90	5.87				294.02	81.56	12.01	0					
93	ΚΑ362	3.36	4.24	1.40	0.06	9.06	9.17	ND	5.00	2.60	0.72	0.85	250	130	380	0.04	0.03
	Άρδευση	67.33	51.56	32.20	2.35				305.00	92.19	34.58	52.71					

Περιοχη Ψαχνών

1	ΨΧ364	13.53	11.28	13.00	0.08	37.88	37.99	ND	4.50	23.00	7.35	2.84	225	1016	1241	0.04	0.02
	Άρδευση	271.14	137.16	299.00	3.13				274.50	826.22	353.02	176.11					
2	ΨΧ365	12.20	13.24	20.00	0.40	45.84	45.66	ND	5.18	28.80	8.18	3.50	259	1013	1272	0.03	0.02
	Άρδευση	244.49	160.99	460.00	15.64				315.98	1021.25	392.89	217.04					
3	ΨΧ370	12.08	10.96	12.80	0.16	36.00	35.90	ND	4.46	20.95	5.90	4.60	604	548	1152	0.04	0.03
	Άρδευση	242.08	133.27	294.40	3.68				272.06	742.89	283.38	285.25					
4	ΨΧ373	14.40	13.12	12.50	0.10	40.12	40.17	ND	4.52	23.65	5.70	6.30	226	1150	1376	0.03	0.04
	Άρδευση	288.58	159.54	287.50	3.91				275.81	838.39	273.77	390.60					
5	ΨΧ376	2.90	5.50	4.60	0.26	13.26	13.20	ND	4.54	4.80	2.72	1.14	227	193	420	0.02	0.02
	Άρδευση	58.12	66.88	105.80	10.17				276.94	170.21	130.64	70.69					
6	ΨΧ377	4.64	4.00	1.25	0.02	9.91	9.96	ND	5.14	2.00	1.04	1.76	257	175	432	0.02	0.13
	Άρδευση	92.99	48.64	28.75	0.78				313.64	70.90	49.95	110.36					
7	ΨΧ379	4.48	5.80	1.15	0.02	11.45	11.48	ND	5.48	2.25	1.59	2.14	274	240	514	0.02	0.03
	Άρδευση	89.78	70.53	26.45	0.78				334.39	79.76	76.37	132.68					
8	ΨΧ381	3.76	3.32	0.80	0.03	7.90	7.82	ND	5.64	1.00	0.80	0.38	282	72	354	0.0	0.02
	Άρδευση	75.35	53.52	18.40	1.17				344.15	35.45	38.42	23.36					
9	ΨΧ383	4.96	4.24	1.00	0.20	10.40	10.45	ND	7.94	0.95	0.68	0.88	397	63	460	0.01	0.07
	Άρδευση	99.40	51.56	23.00	0.78				484.34	33.69	32.66	54.57					
10	ΨΧ384	3.52	9.16	1.50	0.05	14.23	14.27	ND	6.52	1.50	2.05	4.20	326	308	634	0.04	0.02
	Άρδευση	70.54	111.39	34.50	1.96				397.72	53.19	98.46	260.44					
11	ΨΧ387	4.08	11.58	1.40	0.08	17.12	17.13	ND	6.04	2.50	1.85	6.74	302	480	782	0.02	0.02
	Άρδευση	81.76	140.57	32.20	3.13				368.44	88.65	88.86	417.94					
12	ΨΧ389	3.20	9.08	1.35	0.01	13.64	13.63	ND	7.24	1.75	0.94	3.70	362	252	614	0.01	0.03
	Άρδευση	64.13	110.41	31.05	0.39				441.64	62.06	45.15	229.44					
13	ΨΧ391	11.36	3.48	1.30	0.01	16.15	16.05	ND	6.14	2.40	1.81	5.70	307	435	742	0.03	0.02
	Άρδευση	227.65	42.32	29.90	0.39				374.54	85.10	86.93	353.46					
14	ΨΧ394	3.96	11.00	1.40	0.04	16.40	16.39	ND	9.62	1.85	0.66	4.26	481	267	748	ND	0.03
	Άρδευση	79.36	133.76	32.20	1.56				586.82	65.60	31.70	264.16					
15	ΨΧ397	3.92	11.20	1.90	0.02	17.04	16.92	ND	5.74	3.10	2.48	5.60	287	469	756	0.02	0.02
	Άρδευση	78.56	136.19	43.70	0.78				350.14	109.93	119.11	347.26					
16	ΨΧ398	3.60	5.08	0.95	0.02	9.65	9.50	ND	5.64	1.80	0.50	1.56	282	152	434	0.05	0.02
	Άρδευση	72.14	61.77	21.85	0.78				344.04	63.83	24.02	96.74					
17	ΨΧ405	0.64	8.20	0.90	0.02	9.76	9.86	ND	7.66	0.90	0.40	0.90	383	59	442	0.01	0.13
	Άρδευση	12.83	99.71	20.70	0.78				467.42	31.91	19.21	55.81					

18	ΨΧ408	2.80	3.68	0.50	0.02	7.00	7.90	ND	5.08	0.75	0.37	0.71	254	70	324	0.02	0.02
	Άρδευση	56.11	44.75	11.50	0.78				309.88	26.60	17.77	44.03					
19	ΨΧ414	3.92	6.72	1.20	0.03	11.87	11.83	ND	6.62	1.40	1.61	2.20	331	201	532	0.07	0.02
	Άρδευση	78.56	81.72	27.60	1.17				403.82	49.64	49.64	136.42					
20	ΨΧ415	3.76	6.20	1.25	0.04	11.25	11.18	ND	7.30	1.20	1.02	1.65	365	133	498	0.02	0.03
	Άρδευση	75.35	75.39	28.75	1.52				375.30	42.55	48.99	102.94					
21	ΨΧ417	4.36	9.32	8.50	22.38	22.37	22.36	ND	6.56	11.70	1.70	2.40	328	356	784	0.01	0.22
	Άρδευση	87.37	113.3	195.50	7.43				400.16	414.88	81.65	148.82					
22	ΨΧ419	3.52	9.68	6.50	0.02	19.72	19.64	ND	6.06	9.05	1.48	3.05	303	357	660	0.01	0.03
	Άρδευση	70.54	117.71	149.50	0.78				369.66	320.91	71.08	189.13					
23	ΨΧ420	4.00	7.88	3.20	0.02	15.10	15.00	ND	6.12	4.25	1.22	3.40	305	289	594	0.05	0.12
	Άρδευση	80.16	95.82	73.80	0.78				373.32	150.71	58.60	210.83					
24	ΨΧ421	4.80	8.88	4.80	0.14	18.62	18.67	ND	5.36	8.65	1.16	3.50	268	416	684	0.05	0.08
	Άρδευση	96.19	107.98	110.40	5.47				326.96	306.73	55.71	217.04					
25	ΨΧ423	5.24	16.20	8.50	0.05	29.99	29.84	ND	4.54	20.25	2.07	2.98	227	845	1072	0.04	0.05
	Άρδευση	105.01	196.99	195.50	1.96				276.94	718.07	99.42	184.79					

Πίν.11: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης υδροχημικής δειγματοληίας (22/1 – 5/3/2009).Η χημική ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημείας του Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, ΕΚΠΑ. (ND, Δν ανιχνεύτηκε).

Tab.11: Results of chemical analyses ground water samples selected from Kastella - Psachna area during the third hydrochemical test (22/1//2009 – 5/3/2009). The analysis conducted at the laboratories Applied Geology Department and the Department of Economic Geology and Geochemistry, National and Kapodistrian University of Athens.

Α/Α	Στοιχεία δείγματος νερού	ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ mg/L														
		Κατιόντα				Ανιόντα				Σκληρότητα			Δείκτες μόλυνσης			
		Ca	Mg	Na	K	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4	NH3	NH3-N
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	ΚΑ109	112.10	19.44	50.00	1.30	325.00	200.00	47.50	61.75	280	80	360	0.024	ND	ND	ND
2	ΚΑ110	80.10	89.91	46.00	0.70	520.00	170.00	85.00	50.00	200	370	570	0.020	0.05	0.075	0.05
3	ΚΑ116	120.00	31.59	42.00	0.90	330.00	180.00	48.00	47.00	300	130	430	0.122	ND	ND	ND
4	ΚΑ117	116.00	36.45	33.00	1.60	355.00	140.00	42.00	54.00	290	150	440	0.036	0.05	0.05	0.5
5	ΚΑ120	100.10	60.75	41.00	1.40	230.00	220.00	116.00	93.00	250	250	500	0.028	0.05	0.05	0.5
6	ΚΑ132	72.10	36.45	28.00	5.40	250.00	170.00	46.25	61.00	180	150	330	0.026	ND	ND	ND
7	ΚΑ134Γ	100.10	36.45	38.00	1.60	255.00	145.00	47.50	52.75	250	150	400	0.032	0.0625	0.0625	0275
8	ΚΑ141	108.00	36.45	27.00	2.60	340.00	190.00	51.00	74.25	270	150	420	0.022	ND	ND	ND
9	ΚΑ173	112.10	53.46	39.00	0.80	230.00	170.00	120.00	109.75	280	220	500	0.030	ND	ND	ND
10	ΚΑ202	104.20	51.03	37.00	0.10	365.00	120.00	80.00	67.25	260	210	470	0.024	0.225	0.225	0.5
11	ΚΑ224Β	104.10	55.89	40.50	9.15	280.00	350.00	116.25	106.50	260	230	490	0.036	ND	ND	ND
12	ΚΑ235	144.20	140.94	82.50	4.40	320.00	275.00	312.00	231.25	360	580	940	0.008	0.05	0.05	ND
13	ΚΑ238	96.10	82.62	78.00	6.40	310.00	95.00	270.00	100.25	240	340	580	0.014	0.05	0.05	0.25
14	ΚΑ262	168.20	140.94	85.00	2.90	360.00	290.00	500.00	40.50	420	580	1000	0.008	0.05	0.05	ND
15	ΚΑ271Γ	100.10	121.50	34.50	3.55	230.00	210.00	108.75	88.50	250	500	750	0.064	ND	ND	ND
16	ΚΑ284	144.20	106.92	49.00	0.40	360.00	140.00	226.00	148.75	360	440	800	0.048	0.05	0.05	0.05

17	ΚΑ291	84.10	65.61	25.00	1.00	280.00	210.00	77.50	85.00	210	270	480	0.072	ND	ND	ND
18	ΚΑ309	156.20	167.67	44.50	2.10	240.00	170.00	165.00	264.25	390	690	1080	0.046	0.05	0.05	0.05
19	ΚΑ345	72.10	53.00	33.00	0.30	260.00	190.00	60.00	64.75	180	230	410	0.038	0.05	0.05	0.05
20	ΚΑ645	60.10	51.03	28.00	0.80	530.00	125.00	50.00	53.75	150	210	360	0.034	0.05	0.05	0.05
21	Βρύση Αγ.	124.20	43.74	59.00	3.70	360.00	190.00	45.00	47.50	310	180	490	0.070	ND	ND	ND
	Παρασκευή															

1	ΚΑ120	3.55	3.79
2	ΚΑ141	3.25	2.95
3	ΚΑ173	3.74	3.25
4	ΚΑ202	3.35	3.18
5	ΚΑ224	4.10	3.89
6	ΚΑ262	3.69	3.52
7	ΚΑ271	3.51	3.12
8	ΚΑ284	3.27	3.18
9	ΚΑ291	4.47	4.06
10	ΚΑ345	2.55	2.30
PO_4^{3-} mg/L		ΜΑΡ/2008	ΣΕΠ/2009

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	ΨΧ379	104.10	60.75	93.00	0.60	270.00	360.00	145.00	85.75	260	250	510	0.046	ND	ND	ND
2	ΨΧ384	104.10	55.89	30.00	0.30	285.00	170.00	85.00	109.25	260	230	490	0.040	0.275	0.275	0.0875
3	ΨΧ391	84.10	136.00	48.00	0.70	340.00	260.00	141.25	219.00	210	560	770	0.58	0.035	0.025	ND
4	ΨΧ403	72.10	170.10	29.50	2.30	390.00	230.00	75.00	318.00	180	700	880	0.050	0.081	0.081	ND
5	ΨΧ410	88.10	160.38	44.00	1.65	350.00	145.00	81.25	135.00	220	660	880	0.068	0.025	0.025	0.025
6	ΨΧ411	100.10	94.77	30.00	2.00	330.00	140.00	97.50	152.50	250	390	640	0.058	0.05	0.05	ND
7	ΨΧ417	140.20	155.52	71.00	0.40	315.00	510.00	158.75	205.00	350	640	990	0.050	0.05	0.05	0.05
8	ΨΧ419	112.10	4.86	214.00	4.25	290.00	740.00	196.00	230.00	280	20	300	0.046	ND	ND	ND
9	ΨΧ420	140.00	174.94	174.00	0.50	290.00	430.00	182.00	218.25	240	790	1030	0.054	0.0875	0.0875	0.05
10	ΨΧ529	112.00	167.67	431.00	10.90	260.00	780.00	256.00	100.50	280	690	970	0.054	0.225	0.225	0.05
11	ΨΧ537	52.10	92.34	41.00	0.50	360.00	290.00	87.00	145.00	130	380	510	0.100	0.05	0.05	0.05
12	ΨΧ541	64.10	136.08	44.00	0.20	275.00	160.00	141.00	154.25	180	540	720	0.132	ND	ND	ND
13	ΨΧ624	112.00	80.19	27.00	2.40	390.00	145.00	65.75	82.75	280	330	610	0.040	ND	ND	ND
14	Γκαλώφας	88.10	85.05	290.00	9.40	345.00	365.00	164.00	118.25	220	350	570	0.070	ND	ND	ND

1	ΧΨ379	3.84	3.55
2	ΧΨ391	5.28	4.88
3	ΧΨ403	6.29	5.76
4	ΧΨ411	5.16	4.72
5	ΧΨ419	4.09	3.80
6	ΧΨ420	6.05	5.80
7	ΧΨ624	5.56	4.94
8	Γκαλούφας	4.73	4.45
PO_4^{3-} mg/L		ΜΑΡ/2008	ΣΕΠ/2009

ΙΙΠίν.12: Φυσικοχημικές παράμετροι και χημικές αναλύσεις νερού βροχής από την περιοχή Καστέλλας (3/12/2008).
ΙΙTab.12: The physical parameters and chemical analysis of the rain water collected from Kastella area (3/12/2008).

pH	μS/cm	TDS	Ca^{2+}	Mg^{2+}	Na^{+}	K^{+}	HCO_3^{-}	Cl^{-}	SO_4^{2-}	NO_3	NH^{+}_4	NO_2^{-}
5.66	23.8	15.23	0.72	1.43	2.24	0.02	4.95	3.77	1.95	0.05	0.01	0.01

ΙΙΠίν.13: Φυσικοχημικές παράμετροι και χημικές αναλύσεις νερού βροχής από την περιοχή των Ψαχνών (6/12/2008).
ΙΙTab.13: The physical parameters and chemical analysis of the rain water collected from Psachna area (6/12/2008).

pH	μS/cm	TDS	Ca^{2+}	Mg^{2+}	Na^{+}	K^{+}	HCO_3^{-}	Cl^{-}	SO_4^{2-}	NO_3	NH^{+}_4	NO_2
5.49	22.2	14.18	1.42	0.99	2.05	0.04	2.89	2.48	2.19	0.02	0.01	0.01

ΙΙΠίν.14: Περιοχή Καστέλας – Ψαχνών. Αποτελέσματα ανάλυσης (XRD, AAS) ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της δεύτερης υδροχημικής δειγματοληψίας (7/3/1999 – 5/5/1999). Η ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ. ND, Κάτω από όριο ανίχνευσης
ΙΙTab.14: Results analyses (XRD, AAS) trace elements of ground water samples selected during the second hydrochemical test (7/3/1999 – 5/5/1999).. Analyses conducted by the laboratory of Hydrochemistry IGME. ND, Below of tracing range

Α/Α	Υδροφόρος	Στοιχεία δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)					
			Cd	**Cu**	**Fe**	**Mn**	**Pb**	**Zn**
1	0Φ2	ΚΑ106	0.03	0.2	5.0	0.05	0.02	0.3
2	ΧΑΛ1	ΚΑ120	0.05	0.1	4.0	0.05	0.01	0.3
3	ΧΑΛ1	ΚΑ113	0.05	0.3	5.0	0.04	0.05	0.5
4	ΧΑΛ1	ΚΑ135	0.02	0.1	4.0	0.03	0.03	0.6
5	ΧΑΛ1	ΚΑ163	0.05	0.1	6.1	0.02	0.06	0.4
6	ΧΑΛ1	ΚΑ190	0.05	0.2	4.2	0.03	0.04	0.6
7	ΧΑΛ1	ΚΑ198	0.03	ND	2.6	ND	0.06	0.3
8	ΧΑΛ1	ΚΑ201	0.02	ND	5.6	0.03	0.03	0.3
9	ΧΑΛ1	ΚΑ208	0.05	ND	6.4	0.04	0.05	0.3
10	ΧΑΛ1	ΚΑ215	0.03	0.2	3.8	0.14	0.04	0.5
11	ΧΑΛ1	ΚΑ230	0.05	ND	7.3	0.02	0.08	0.5
12	ΧΑΛ1	ΚΑ271	ND	ND	8.5	0.03	0.03	0.3
13	ΧΑΛ1	ΚΑ291	0.04	ND	8.3	0.06	0.03	0.3
14	ΧΑΛ1	ΚΑ296	0.07	ND	10.1	0.05	0.05	0.5
15	ΧΑΛ1	ΚΑ298	0.05	0.2	7.3	0.12	0.06	0.4
16	ΧΑΛ1	ΚΑ305	0.03	0.1	6.6	0.06	0.07	0.3
17	ΧΑΛ1	ΚΑ313	0.05	0.3	5.2	0.03	0.05	0.3
18	ΧΑΛ1	ΚΑ314	0.04	0.1	5.0	0.02	0.04	0.8
19	ΧΑΛ1	ΚΑ324	0.05	ND	6.3	0.11	0.05	0.7
20	ΧΑΛ1	ΚΑ345	0.05	ND	2.0	0.11	0.05	0.5
21	ΧΑΛ1	ΚΑ362	0.01	ND	3.0	0.05	0.04	0.5
22	ΧΑΛ1	ΚΑ364	0.06	0.02	12.2	0.05	0.04	0.6
Min			**0.01**	**0.0**	**2.0**	**0.02**	**0.02**	**0.3**
Max			**0.07**	**0.3**	**12.2**	**0.11**	**0.08**	**0.8**
Mean			**0.04**	**0.2**	**5.9**	**0.06**	**0.05**	**0.5**
23	ΟΦ2	ΨΧ391	0.6	0.2	16.0	0.11	0.03	0.9
24	ΟΦ2	ΨΧ408	0.5	0.3	4.1	0.12	0.03	0.5
25	ΟΦ2	ΨΧ411	0.1	ND	12.0	0.05	0.05	0.8
26	ΟΦ2	ΨΧ419	0.01	0.3	23.0	0.14	0.03	0.5
Min			**0.01**	**0.2**	**4.1**	**0.05**	**0.03**	**0.5**
Max			**0.6**	**0.3**	**23.0**	**0.14**	**0.05**	**0.9**
Mean			**0.3**	**0.3**	**13.6**	**0.11**	**0.04**	**0.7**

//Πίν.15: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της τρίτης υδροχημικής δειγματοληψίας (22/1 – 5/3/2009). Η χημική ανάλυση έγινε στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας. ΕΚΠΑ. ND, Κάτω από όριο ανίχνευσης.

//Tab.15: Results analyses (XRD, AAS) trace elements of ground water samples selected during the third hydrochemical test (22/1 – 5/3/2009). Analyses conducted by the laboratory of Department of Economic & Geochemistry, University of Athens. ND, Below of tracing range.

A/A	Υδροφόρος	Στοιχεία δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr(total)**
1	ΧΑΛ1	ΚΑ120	0.05	5.6	0.2	0.02	0.3
2	ΧΑΛ1	ΚΑ141	0.04	5.5	0.2	0.02	0.5
3	ΧΑΛ1	ΚΑ173	0.04	6.5	0.2	0.05	0.2
4	ΧΑΛ1	ΚΑ224Β	0.05	6.5	0.1	0.03	0.5
5	ΧΑΛ1	ΚΑ262	0.04	4.5	ND	0.02	0.3
6	ΧΑΛ1	ΚΑ271	0.01	6.0	ND	0.02	ND
7	ΧΑΛ1	ΚΑ291	0.06	4.5	ND	0.02	0.5
8	ΧΑΛ1	ΚΑ284	0.03	3.5	ND	0.03	ND
9	ΧΑΛ1	ΚΑ345	0.05	4.0	0.2	0.01	0.5
Min			**0.01**	**3.5**	**0.0**	**0.01**	**0.0**
Max			**0.06**	**6.5**	**0.2**	**0.05**	**0.5**
Mean			**0.04**	**5.2**	**0.2**	**0.03**	**0.4**
11	ΟΦ2	ΨΧ379	0.05	11.6	0.5	0.02	2.0
12	ΟΦ2	ΨΧ391	0.03	9.4	0.5	0.03	5.0
13	ΟΦ2	ΨΧ403	0.02	14.8	0.9	0.02	3.5
14	ΟΦ2	ΨΧ411	0.03	16.5	0.5	ND	3.0
15	ΟΦ2	ΨΧ417	0.03	15.5	1.1	0.02	6.5
16	ΟΦ2	ΨΧ419	0.05	8.5	1.5	0.03	6.0
17	ΟΦ2	ΨΧ420	0.02	18.2	0.8	0.09	0.5
18	ΧΑΛ1Β	ΨΧ537	0.06	6.5	ND	0.02	0.5
19	ΟΦ2	ΨΧ541	0.05	12.0	0.5	ND	6.5
20	ΟΦ2	ΨΧ545	0.03	11.5	5.0	ND	6.0
21	ΧΑΛ1	ΨΧ624	0.06	5.5	ND	0.04	0.6
22	ΟΦ2	Γκαλούφας	ND	12.0	0.2	ND	0.5
Min			**0.02**	**5.5**	**0.2**	**0.02**	**0.5**
Max			**0.6**	**18.2**	**5.0**	**0.09**	**6.5**
Mean			**0.4**	**11.8**	**1.2**	**0.03**	**3.3**

//Πίν.16: Περιοχή Καστέλλας – Ψαχνών. Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της ειδικής υδροχημικής δειγματοληχίας (ΣΕΠ/2009). Η χημική ανάλυση έγινε στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας, ΕΚΠΑ. ND, Κάτω από όριο ανίχνευση.

//Tab.16: Results analyses (XRD, AAS) trace elements of ground water samples selected during special test (9/2009). The analyses conducted by the laboratories of Department Economic Geology and Cheochemistry and the Department of Tectonic Applied Geology, University of Athens. ND, Below of tracing range.

A/A	Υδροφόρος	Στοιχεία δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr(total)**
1	ΧΑΛ1	ΚΑ120	0.02	6.0	0.1	0.02	0.5
2	ΧΑΛ1	ΚΑ141	0.05	5.5	0.2	0.03	0.5
3	ΧΑΛ1	ΚΑ173	0.05	7.0	0.1	0.03	0.5
4	ΧΑΛ1	ΚΑ224Β	0.04	6.5	0.1	0.05	0.5
5	ΧΑΛ1	ΚΑ262	0.05	6.0	0.1	0.03	0.5
6	ΧΑΛ1	ΚΑ271	ND	5.5	ND	0.03	ND
7	ΧΑΛ1	ΚΑ284	0.06	6.5	0.1	0.03	0.3
8	ΧΑΛ1	ΚΑ291	0.06	5.0	ND	0.03	0.3
9	ΧΑΛ1	ΚΑ345	0.06	5.0	0.1	0.03	0.5
Min			**0.02**	**5.5**	**0.0**	**0.02**	**0.0**
Max			**0.06**	**7.0**	**0.2**	**0.05**	**0.05**
Mean			**0.05**	**5.9**	**0.1**	**0.03**	**0.05**
10	ΟΦ2	ΨΧ379	0.02	11.5	0.8	0.03	0.5
11	ΟΦ2	ΨΧ391	0.03	11.5	1.5	0.03	0.5
12	ΟΦ2	ΨΧ403	0.03	13.5	0.9	0.03	0.5
13	ΟΦ2	ΨΧ411	0.03	15.5	1.5	0.03	0.5
14	ΟΦ2	ΨΧ417	0.05	17.5	1.2	0.03	0.3
15	ΟΦ2	ΨΧ419	0.05	12.5	1.5	0.05	0.5
16	ΟΦ2	ΨΧ420	0.02	17.5	1.5	0.03	0.3
17	ΧΑΛ1Β	ΨΧ539	0.02	5.5	ND	0.03	0.3
18	ΟΦ2	ΨΧ541	0.05	15.5	1.5	0.02	0.5
19	ΟΦ2	ΨΧ545	0.02	15.0	1.5	0.02	0.6

20	ΧΑΛ1	ΨΧ624	0.03	4.5	0.2	002	0.2
21	ΟΦ2	Γκαλούφας	0.02	12.0	0.5	ND	ND
Min			**0.02**	**4.5**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
Max			**0.05**	**17.5**	**1.5**	**0.03**	**0.6**
Mean			**0.03**	**12.7**	**1.2**	**0.03**	**0.4**

IIΠίν.17: Περιοχής Καστέλλας - Ψαχνών. Υδροχημικές φάσεις του νερού. Από αποτέλεσματα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης ((10/10/1998 – 5/5/1999).
IITab.17: Hydrochemical phase of water from the first and second hydrochemical tests, Kastella – Psachna area (10/10/1998 – 5/5/1999).

Περιοχή Καστέλλας

Α/Α	Φρέαρ **Υδροφόρος**	(Ca + Mg)% (HCO_3+ CO_3)%	(Na + K)% (Cl + SO_4)%	Φάσεις Κατιόντων Φάσεις Ανιόντων
1	2	3	4	5
1	ΚΑ113 **ΟΦ1**	70.6 52.1	29.4 43.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
2	ΚΑ116 **ΟΦ2**	77.5 62.8	22.5 32.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
3	ΚΑ107 **ΟΦ1**	70.6 52.1	29.4 43.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
4	ΚΑ120 **ΑΣ2**	87.1 64.8	18.9 22.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
5	ΚΑ123 **ΧΑΛ1**	86.2 50.6	13.8 28.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
6	ΚΑ130 **ΧΑΛ1**	89.0 58.0	11.0 24.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
7	ΚΑ132 **ΧΑΛ1**	83.6 61.1	16.4 22.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
8	ΚΑ133 **ΑΣ2**	88.4 53.4	11.6 28.8	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
9	ΚΑ134 **ΧΑΛ1**	81.1 55.0	18.9 35.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθακική-χλωριοθειική
10	ΚΑ135 **ΧΑΛ1**	83.7 40.7	16.3 38.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
11	ΚΑ137 **ΧΑΛ1**	84.3 35.2	15.7 44.5	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
12	ΚΑ140 **ΧΑΛ1**	87.0 48.7	13.0 29.3	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
13	ΚΑ141 **ΧΑΛ1**	85.5 56.4	14.5 27.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
14	ΚΑ147 **ΧΑΛ1**	81.9 35.6	18.1 60.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
15	ΚΑ152 **ΧΑΛ1**	87.3 56.6	12.7 26.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
16	ΚΑ157 **ΧΑΛ1**	89.2 59.1	10.8 22.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
17	ΚΑ161 **ΧΑΛ1**	90.7 48.5	9.3 12.7	Ασβσετομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
18	ΚΑ163 **ΧΑΛ1**	86.1 63.9	13.9 23.8	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
19	ΚΑ167 **ΧΑΛ1**	88.6 53.9	11.4 26.3	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
20	ΚΑ168 **ΧΑΛ1**	88.4 60.4	11.6 24.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
21	ΚΑ170 **ΧΑΛ1**	87.4 51.4	12.6 27.5	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
22	ΚΑ172 **ΧΑΛ1**	88.2 47.7	11.3 30.1	Ασβεστοναρτιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
23	ΚΑ176 **ΧΑΛ1**	90.8 55.8	9.2 25.2	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
24	ΚΑ177 **ΧΑΛ1**	90.0 42.0	10.0 36.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
25	ΚΑ178 **ΧΑΛ1**	88.9 54.2	11.1 21.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
26	ΚΑ180 **ΧΑΛ1**	89.1 44.3	10.9 27.3	Ασβεστονατριούχα Οξανθρακική-χλωριοθειική
27	ΚΑ181 **ΧΑΛ1**	88.2 58.8	11.8 25.8	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
28	ΚΑ182 **ΧΑΛ1**	86.1 39.9	13.9 31.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική

29	ΚΑ187 **ΧΑΛ1**	88.9 35.3	11.1 40.9	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
30	ΚΑ190 **ΧΑΛ1**	88.8 50.6	11.9 30.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
31	ΚΑ192 **ΧΑΛ1**	85.4 47.6	14.6 40.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική

32	ΚΑ196 **ΧΑΛ1**	89.1 27.5	10.9 42.8	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
33	ΚΑ198 **ΧΑΛ1**	86.0 55.6	14.0 27.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
34	ΚΑ201 **ΧΑΛ1**	85.8 59.1	14.2 27.5	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
35	ΚΑ205 **ΧΑΛ1**	88.0 50.7	12.0 29.6	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
36	ΚΑ208 **ΧΑΛ1**	86.7 56.4	13.3 29.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
37	ΚΑ212 **ΟΦ2**	70.6 52.1	29.4 43.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
38	ΚΑ215 **ΧΑΛ1**	90.0 47.0	10.0 30.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
39	ΚΑ220 **ΟΦ2**	89.3 42.3	10.7 35.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
40	ΚΑ222 **ΟΦ2**	90.5 43.9	9.5 32.7	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
41	ΚΑ224 **ΟΦ2**	84.1 46.7	15.9 30.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
42	ΚΑ227 **ΧΑΛ1**	86.3 42.0	13.7 32.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
43	ΚΑ229 **ΧΑΛ1**	88.2 55.0	11.8 25.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
44	ΚΑ230 **ΧΑΛ1**	90.3 44.5	9.7 31.7	Ασβεστομαγνησιούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
45	ΚΑ234 **ΧΑΛ1**	85.8 36.2	14.2 36.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
46	ΚΑ235 **ΧΑΛ1**	72.8 39.2	27.2 51.5	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
47	ΚΑ236 **ΧΑΛ1**	83.6 29.5	16.4 56.9	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
48	ΚΑ239 **ΧΑΛ1**	79.5 22.4	20.5 67.9	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
49	ΚΑ242 **ΧΑΛ1**	83.5 14.7	16.5 77.6	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
50	ΚΑ247 **ΧΑΛ1**	85.4 29.5	14.6 45.8	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
51	ΚΑ250 **ΧΑΛ1**	87.1 42.3	12.9 42.4	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
52	ΚΑ255 **ΧΑΛ1**	86.1 21.0	13.9 69.2	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανρακική
53	ΚΑ258 **ΧΑΛ1**	87.3 58.3	12.0 34.3	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
54	ΚΑ259 **ΧΑΛ1**	84.1 49.5	15.9 50.5	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
55	ΚΑ261 **ΧΑΛ1**	86.0 54.0	14.0 35.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
56	ΚΑ265 **ΧΑΛ1**	88.5 22.7	11.8 56.6	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
57	ΚΑ266 **ΧΑΛ1**	90.1 23.9	9.9 52.6	Ασβεστομαγνησιούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
58	ΚΑ270 **ΧΑΛ1**	86.8 59.6	13.2 31.6	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
59	ΚΑ271 **ΧΑΛ1**	84.0 55.0	16.0 38.6	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
60	ΚΑ274 **ΧΑΛ1**	88.3 34.9	11.7 58.1	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
61	ΚΑ279 **ΧΑΛ1**	89.5 25.7	10.5 53.4	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
62	ΚΑ283 **ΧΑΛ1**	87.0 55.5	13.0 36.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
63	ΚΑ284 **ΧΑΛ1**	86.3 38.3	13.7 38.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
64	ΚΑ287 **ΧΑΛ1**	89.1 21.2	10.9 55.4	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική

65	ΚΑ291 **ΧΑΛ1**	88.1 29.3	11.9 50.7	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
66	ΚΑ296 **ΧΑΛ1**	86.2 33.1	13.8 43.0	Ασβεστονατιούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
67	ΚΑ298 **ΟΦ2**	88.0 46.8	12.0 37.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
68	ΚΑ302 **ΧΑΛ1**	89.1 63.1	10.9 21.4	Ασβεστονατριούχα οξυανθρακική-χλωριοθειική
69	ΚΑ305 **ΧΑΛ1**	85.4 54.9	14.6 26.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
70	ΚΑ309 **ΧΑΛ1**	87.4 35.7	12.6 38.3	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
71	ΚΑ314 **ΧΑΛ1**	90.8 36.8	9.2 40.0	Ασβεστομαγνησιούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
72	ΚΑ315 **ΧΑΛ1**	89.8 28.5	10.2 43.9	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
73	ΚΑ318 **ΧΑΛ1**	87.5 41.4	12.5 37.6	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
74	ΚΑ322 **ΧΑΛ1**	89.5 34.5	10.5 45.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
75	ΚΑ325 **ΧΑΛ1**	86.1 51.5	13.9 31.2	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
76	ΚΑ326 **ΧΑΛ1**	88.9 23.6	11.1 39.1	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
77	ΚΑ328 **ΧΑΛ1**	90.2 21.8	9.8 52.5	Ασβεστομαγνησιούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
78	ΚΑ331 **ΧΑΛ1**	89.3 21.2	10.7 42.7	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
79	ΚΑ332 **ΧΑΛ1**	87.4 52.1	12.6 33.5	Ασβεστονατριούχα Οξυανρακική-χλωριοθειική
80	ΚΑ333 **ΧΑΛ1**	93.6 19.7	6.4 54.7	Ασβεστομαγνησιούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
81	ΚΑ334 **ΧΑΛ1**	88.4 35.5	11.6 47.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
82	ΚΑ336 **ΧΑΛ1**	88.4 25.6	11.6 47.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
83	ΚΑ338 **ΧΑΛ1**	89.4 29.6	10.6 45.4	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
84	ΚΑ340 **ΧΑΛ1**	86.7 61.4	13.3 31.8	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
85	ΚΑ343 **ΧΑΛ1**	71.2 36.6	28.8 39.5	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
86	ΚΑ345 **ΧΑΛ1**	86.4 23.8	13.6 61.5	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
87	ΚΑ347 **ΧΑΛ1**	86.4 24.8	14.6 69.9	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
88	ΚΑ348 **ΧΑΛ1**	87.6 46.3	12.4 36.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
89	ΚΑ351 **ΧΑΛ1**	88.5 22.7	11.5 64.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
90	ΚΑ352 **ΧΑΛ1**	87.8 39.5	12.2 38.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
91	ΚΑ357 **ΧΑΛ1**	89.5 25.7	10.5 53.4	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
92	ΚΑ362 **ΧΑΛ1**	83.9 55.0	16.1 36.2	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
93	ΨΧ364 **ΧΑΛ1**	65.0 11.8	35.0 80.7	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
94	ΨΧ365 **ΧΑΛ1**	55.5 11.3	44.5 81.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
95	ΨΧ370 **ΧΑΛ1**	64.0 12.4	36.0 74.8	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
96	ΨΧ373 **ΧΑΛ1**	68.6 11.3	31.4 73.1	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
97	ΨΧ376 **ΧΑΛ1**	63.3 34.4	36.7 57.0	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
98	ΨΧ377 **ΧΑΛ1**	87.2 51.6	12.8 30.5	Ασβεστονατιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
99	ΨΧ379 **ΟΦ2**	89.8 47.8	10.2 33.5	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
100	ΨΧ381 **ΟΦ2**	89.6 72.1	10.4 23.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
101	ΨΧ383	88.5	11.5	Ασβεστονατριούχα

	ΟΦ2	76.0	15.6	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
102	ΨΧ417	61.2	38.8	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	29.3	59.9	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
103	ΨΧ419	66.9	33.1	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	30.9	53.6	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
104	ΨΧ423	71.5	13.5	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	15.2	74.5	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
105	ΨΧ384	89.1	10.9	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	45.7	24.9	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
106	ΨΧ387	91.4	8.6	Ασβεστομαγνησιούχα
	ΟΦ2	35.3	25.4	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
107	ΨΧ389	90.0	10.0	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	53.1	19.7	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
108	ΨΧ391	91.9	8.1	Ασβεστομαγνησιούχα
	ΟΦ2	38.4	26.2	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
109	ΨΧ394	91.2	8.8	Ασβεστομαγνησιούχα
	ΟΦ2	58.7	15.3	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
110	ΨΧ397	88.8	11.2	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	33.9	33.0	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
111	ΨΧ398	89.9	10.1	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	59.4	24.2	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
112	ΨΧ403	91.5	8.5	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	52.9	19.2	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
113	ΨΧ405	88.7	11.3	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	77.7	13.2	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
114	ΨΧ408	92.6	7.4	Ασβεστομαγνησιούχα
	ΧΑΛ1Β	73.6	16.2	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
115	ΨΧ411	93.4	6.6	Ασβεστομαγνησιούχα
	ΟΦ2	55.5	23.4	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
116	ΨΧ414	89.6	10.4	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	56.0	25.4	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
117	ΨΧ415	88.5	11.5	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	65.3	19.9	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
118	ΨΧ420	78.7	21.3	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	40.8	36.5	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
119	ΨΧ421	73.5	26.5	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	28.7	52.5	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
120	ΨΧ426	85.2	14.8	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ2	37.3	33.0	Οξυανθρακική-χλωριοθειική

11- ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
Hydrogeology & Hydrochemistry of Politikon area

Η τρίτη υποπεριοχή έρευνας βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της υδρογεωλογικής λεκάνης, και περιλαμβάνει σχεδόν ολόκληρη την έκταση της Τοπικής Κοινότητας Πολιτικών (Σχ.2.1 και 11.1).

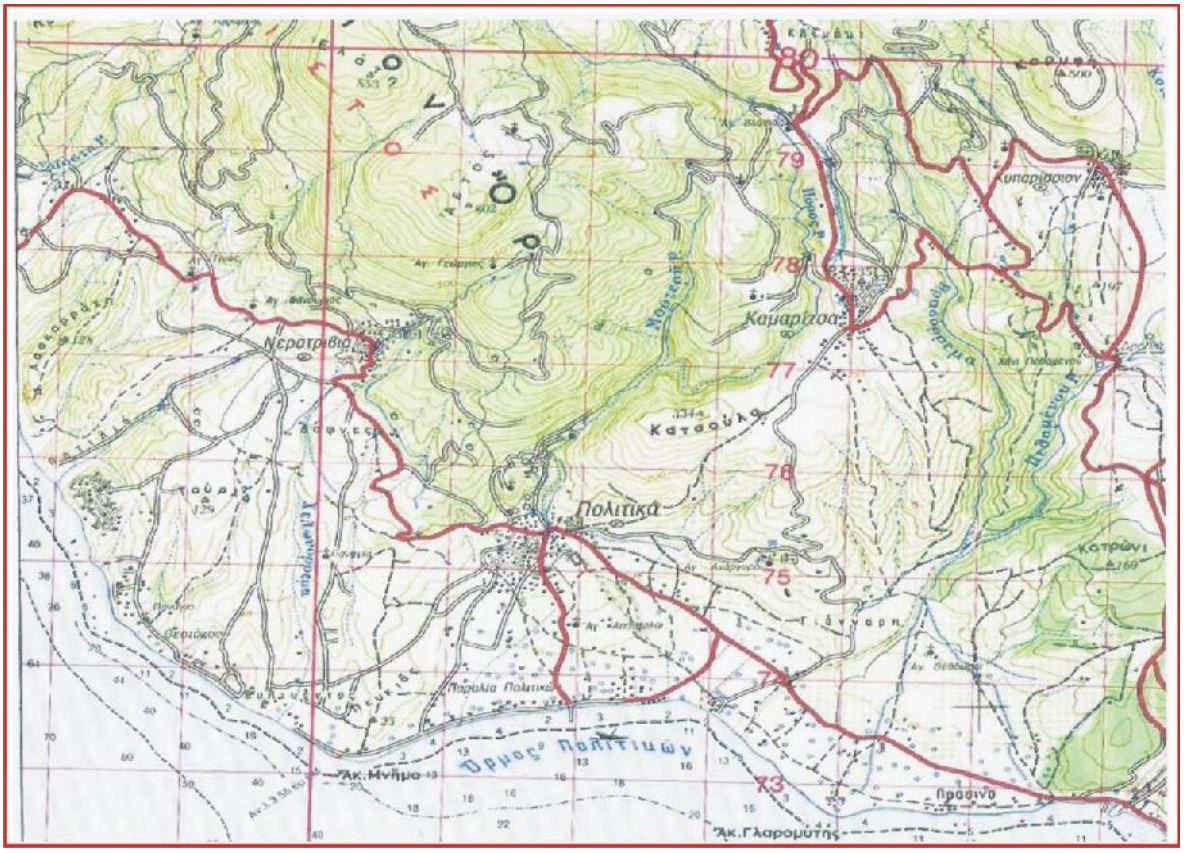

Σχ.11.1: Τοπογραφικός χάρτης ευρύτερης περιοχής των Πολιτικών (ΓΥΣ 1: 50.000 Φύλλο Ψαχνά.
Fig.11.1: Topographic map of the entire area of Politica (HMGS, 1: 50.000, Psachna sheet)

Τα υψηλότερα υψώματα που οριοθετούν την περιοχή των Πολιτικών είναι η οροσειρά Κανδήλιο στο δυτικό και βόρειο τμήμα, όπου εμφανίζονται οι κορυφές Τούρλα (129μ.), Ελάτη (853μ.), και Αετός (802μ.). Στο ανατολικό τμήμα είναι η Κορυφή (500μ.), το Κοτρώνι (169μ.). Στο νότιο-κεντρικό τμήμα είναι ο Πευκιάς (25μ.) και η Κατσούλα (334μ.).
Το υδρογραφικό δίκτυο στη περιοχή της υπολεκάνης των Πολιτικών αποτελείται από τον Μορτερή Ποταμού ο οποίος έχει κλάδους μέχρι τέταρτης τάξης και τον Πεθαμένο Ποταμού που εμφανίζει κλάδους έως πέμπτης τάξης. Αμφότεροι εκβάλουν οι δυο στο Β. Ευβοϊκό Κόλπο.
Η καλλιέργεια και τα φρέατα άρδευσης στη περιοχή των Πολιτικών βρίσκονται στο νότιο τμήμα του χάρτη, σε τοπογραφικό υψόμετρο από ολίγα μέτρα μέχρι 40m πάνω από τη στάθμη της θάλασσας.

11.1. ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Η Στρωματογραφική στήλη της περιοχής των Πολιτικών συνίσταται από κάτω προς πάνω από (Γεωλογικός χάρτης, Σχ.11. 2 – 11.3 – 11.4):
1) *Ασβεστόλιθους* **Js** ηλικίας Κιμμερίδιο – Τιθώνιο. Εμφανίζονται ανοιχτόχρωμοι έως τεφροί, καρστικοί, κατά θέσεις δολομιτικοί.
2) Σχηματισμοί της *σχιστοκερατολιθικής διάπλασης*, **Jso**, οι οποίοι αποτελούνται από κοκκινωπούς κερατόλιθους, πρασινοκάστανους αργιλικούς σχιστόλιθους, ψαμμίτες

sch, μεγάλες ασβεστολιθικές ενστρώσεις **k** και οφιολιθικά πετρώματα **ο**, και υδροφόρος **ΟΦ5**.
3) *Ασβεστόλιθους* **Ks**, επικλυσιγενείς αδιαίρετοι. Στο ανώτερο στρώμα παχυστρωματώδεις έως άστρωτοι, τεφροί, καρστικοί, στη βάση είναι μαργαϊκοί, κιτρινωποί ή κοκκινωποί, λέπτο – έως μεσοστρωματώδεις και κονδυλώδεις καρστικοί. Το πάχος τους κυμαίνεται από 10 έως 30m. Υδροφόροι (**ΑΣ4, ΑΣ3**), υπερκείμενοι, κατά θέσεις, εν συμφωνία στρώσεως, σιδηρνικελιούχου μεταλλεύματος **FeNi** βρίσκει εκμετάλλευση από Larco. Εμφανίζονται κροκαλοπαγές στην βάση της επίκλυσης.
4) Λιμνάιες, νεογενές αποθέσεις **N**. Αποτελούνται από εναλλασσόμενα στρώματα, κροκαλοπαγών, μαργών, ψαμμιτών, αργίλων και μαργαικών ασβεστόλιθων φιλοξενούν το υδροφόρο (**ΧΑΛ2)**.
4) *Προσχώσεις*, **al**. Αλλουβιακές αποθέσεις από χαλαρά αργιλοαμμώδη υλικά, ερυθρογή με κροκαλολατύπες, και το πάχος από μερικά εκατοστά μέχρι 12m φιλοξενούν τον υδροφόρο (**ΧΑΛ2)**.

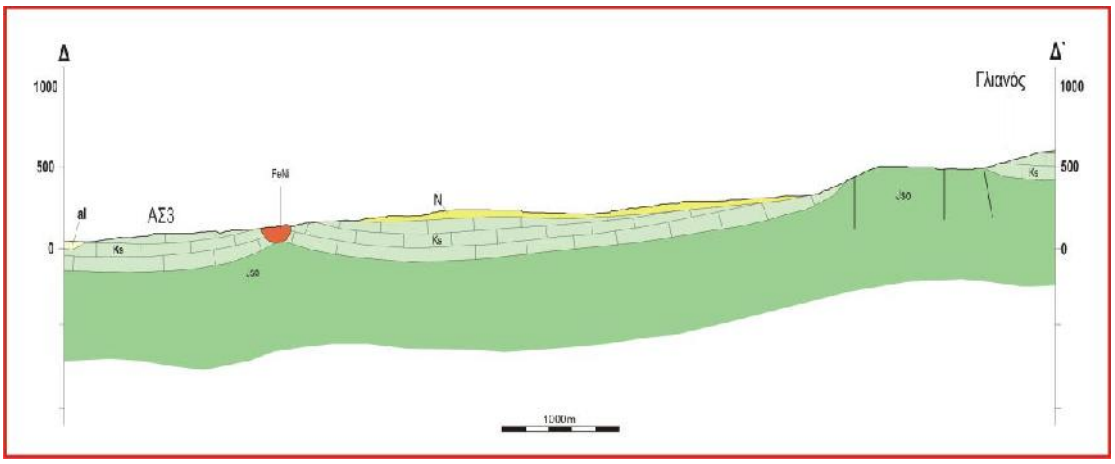

*Σχ.11.2: Γεωλογική τομή (Π1-Π1`) ΝΔ – ΒΑ, στη λεκάνη των Πολιτικών, τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα **FeNi** (Larco) και η ανάπτυξη του υδροφόρου **ΑΣ3**. Δεν υφιστανται πηγάδια στη περιοχή του ασβεστολιθικού σχηματισμού της επίλυσης **Ks**.*
Fig.11.2: Geologic section across Politica basin showing the iron-nickle ore (Larco AE) FeNi deposit development of aquifer ΑΣ3, not any wells found in limestone formation ks.

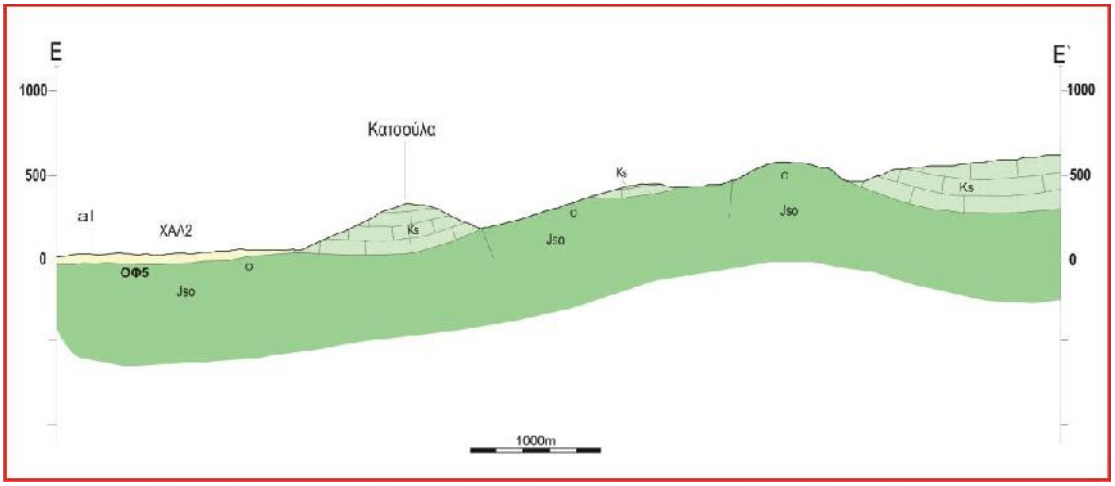

*Σχ.11.3: Γεωλογική τομή (Π2-Π2`) Β – Ν, στη λεκάνη των Πολιτικών, και η ανάπτυξη του υδροφόρν **ΧΑΛ2** των χαλαρών ιζημάτων, τριτογενών και τεταρτογενών σχηματισμών.*
Fig.11.3: Geologic section across Politica basin showing the development of aquifer ΧΑΛ2 of the unconsolidated quaternary and neogene formations .

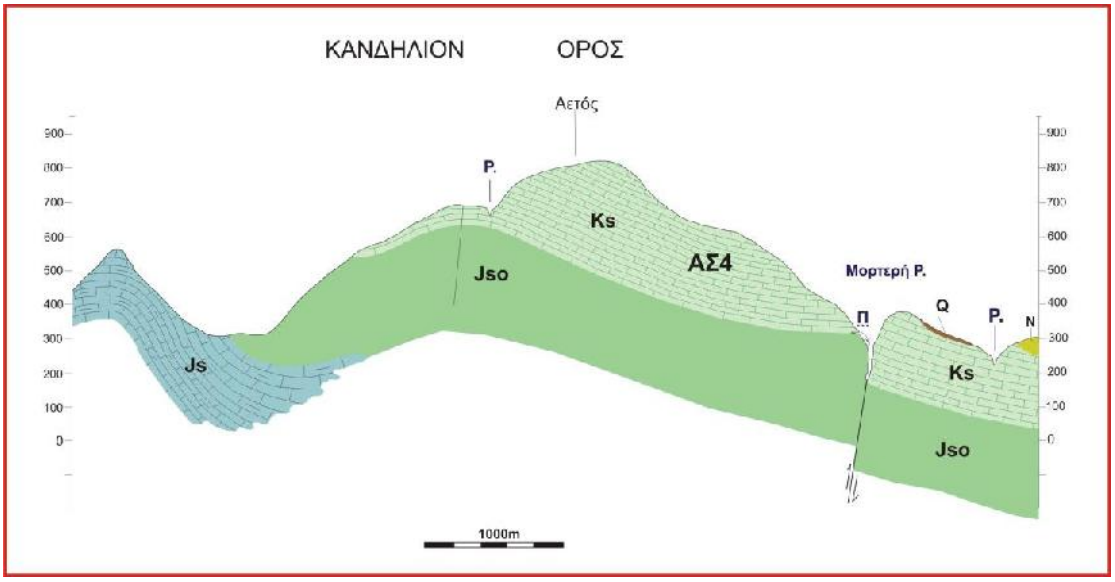

Σχ.11.4: Γεωλογική τομή (Π3-Π3`) ΒΔ – ΝΑ, στο βόρειο τμήμα της λεκάνης των Πολιτικών, και η ανάπτυξη του υδροφόρου ***ΑΣ4*** *στους ασβεστόλιθους* ***Ks****. Η ανάβλυση των νερού των πηγών* ***Π****, στη κοίτη του Ποταμού Μορτερή* ***P****.*
Fig.11.4: Tectonic. Geologic section NW-SW, in northern part of Politica basin presents the development of aquifer ***ΑΣ4*** *in the limestone ks. Seepages, spouts of springs* ***Π****, outlet discharge to main stream Morteri river* ***P.***

11.2. ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η υδροφορία στην περιοχή έρευνας των Πολιτικών αναπτύσσεται σε τρείς διαφορετικούς λιθολογικούς σχηματισμούς. Στο νότιο τμήμα της περιοχής αναπτύσσεται μέσα στα χαλαρά ιζήματα των τριτογενών και τεταρτογενών αποθέσεων ***ΧΑΛ2***, ενώ στο βόρειο τμήμα αναπτύσσεται μέσα τους οφιόλιθους ***ΟΦ5*** και τους κενομάνιους ασβεστόλιθους ***ΑΣ4*** (Σχ.8.3 και Σχ. 11.2 – 11.3 και 11.4, Πίν.11.1).

11.2.1. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΧΑΛ2, ΟΦ5

Ο υδροφόρος ΧΑΛ2 αναπτύσσεται στην τεκτονική λεκάνη της κεντρικής Ευβοίας, η οποία αποτελείται από οφιολιθικούς σχηματισμούς (Παράρτημα ΙΙΙ,Πίν.1). Η υδροφορία εντοπίζεται επίσης στο διαρρηγμένο οφιολιθικό σχηματισμό που υπόκειται ΟΦ5. Είναι γειτονικοί ελεύθεροι υδροφόροι (ΧΑΛ2 και ΟΦ5) εμπλουτίζονται από άμεση κατείσδυση του νερού των βροχοπτώσεων, και από κατείσδυση στις κοίτες των ποταμών (Μορτερή και Πεθαμένου). Η βάση των υδροφόρων αποτελούν οι αδιαπέρατοι σχηματισμοί της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης. Το πάχος του υδροφόρου των χαλαρών ιζημάτων στα βαθύτερα φρέατα είναι έως 18m, όμως στις γεωτρήσεις σε οφιόλιθους είναι μέχρι 60m (Παράρτημα ΙΙΙ, Πίν.2).

Πίν.11.1: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Υδροδυναμικό του υδροφόρου ΧΑΛ2.
Tab.11.1: Hydrodynamic of aquifer ΧΑΛ2 in the basin of Politica area.

Πιεζομετρική στάθμη υδροφόρου **ΧΑΛ2** σε m			
Χαμηλότερη	Υψηλή	Μέση	Περίοδος
0.50 (ΠΟ452, ΠΟ491)	8.80 (ΠΟ510)	4.65	1996 - 1997
0.50 (ΠΟ454)	8.30 (ΠΟ550)	4.40	2007 - 2008
0.30 (ΠΟ454)	8.00 (ΠΟ550)	4.15	2008 - 2009
Άνοδος Στάθμης σε m			
0.10 (ΠΟ456)	1.80 (ΠΟ509)	0.95	1996 - 1997
0.10 (ΠΟ428, ΠΟ444, ΠΟ456, ΠΟ459, ΠΟ460Β, ΠΟ462, ΠΟ489, ΠΟ491, ΠΟ499, ΠΟ506, ΠΟ517, ΠΟ518, ΠΟ519, ΠΟ568)	1.50 (ΠΟ510)	0.80	2007 - 2008

0.10 (ΠΟ429, ΠΟ430, ΠΟ433, ΠΟ437Β, 441Β, ΠΟ454, ΠΟ456, ΠΟ459, ΠΟ461, ΠΟ491, ΠΟ492)	1.30 (ΠΟ550)	0.70	2008 - 2009

11.2.2. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Αναλύοντας και μελετώντας τους πίνακες και τους χάρτες των πιεζομετρικών καμπυλών (Πίν.11.1, Σχ.11.5 – 11.6 – 11.7 και11.8) προκύπτει μια σειρά από στοιχεία για την υδροφορία της περιοχής του υδροφόρου που αναπτύσσεται στις χαλαρές αποθέσεις ΧΑΛ2, και του υδροφόρου που αναπτύσσεται τους συμπαγείς σχηματισμούς ΟΦ5, τα οποία αναλυτικά αναφέρονται κάτω:

1- Η πιεζομετρία της υψηλής και χαμηλής στάθμης (Χειμώνα, Καλοκαιριού) 1996 1997, 2007 - 2008 και 2008 – 2009, έχει σχεδόν την ίδια μορφή. Παρατηρείται μια βαθμιαία ελάττωση των τιμών των πιεζομετρικών καμπυλών από Βορρά προς Νότο στη λεκάνη των Πολιτικών.

2- Παρατηρείται μια γενική κίνηση του υπόγειου νερού προς τα νότια δηλαδή προς τη θάλασσα (Β. Ευβοϊκό Κόλπο).

3- Δεν διαμορφώνεται κανένας σαφής υπόγειος άξονας αποστράγγισης, αλλά υπάρχουν δυο επικεντρώσεις διευθύνσεων ροής προς την τοποθεσία Πράσινα ανατολικά και προς την τοποθεσία Παραλία δυτικά (Β. Ευβοϊκό Κόλπο).

4- Παρατηρείται μεγαλύτερη άνοδος στάθμης έως ένα μέτρο στις τοποθεσίες, Αγ. Απόστολοι και Ξηρόλικος, ανάντη της λεκάνης και η μικρότερη άνοδος στην κατάντη περιοχή της Παραλίας και την Πράσινα, επειδή υπάρχει επικοινωνία του νερού υδροφόρου με την θάλασσα.

5- Στα πηγάδια κοντά στις κοίτες των υδατορευμάτων η στάθμη σημειώνει γρήγορη και σταθερή άνοδο (Μορτερή και Πεθαμένου), λόγω του εμπλουτισμού του υδροφόρος.

6- Παρατηρείται μια διαφορά στη πυκνότητα των ισοπιεζομετρικών καμπυλών που αντικατοπτρίζει την λιθολογική και υδραυλική ανομοιογένεια των σχηματισμών του υδροφόρου.

11.2.3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η γενική διεύθυνση των γραμμών ροής στους υδροφόρους ΧΑΛ2, ΟΦ5 είναι νότια.

Οι υδροφόροι ΧΑΛ2, ΟΦ5 είναι ακτινωτός τύπος.

Παρατηρείται υδραυλική επικοινωνία και πλευρικός εμπλουτισμός του υδροφόρου ΧΑΛ2 από διπλανό υδροφόρο ΑΣ3.

Η μέση άνοδος ελεύθερης στάθμης των υδροφόρων περιοχής των Πολιτικών είναι 0.82m στην περίοδο 1996 - 2009.

11.2.4. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Δίαιτα υδροφόρος ***ΟΦ5*** των διαρρηγμένων οφιολιθικών:

6000m^2 X 0.95m X 25% = 1425m^3 (1996 - 1997)

6000m^2 X 0.80m X 25% = 1200m^3 (2007 - 2008)

6000m^2 X 0.70m X 25% = 1050m^3 (2008 - 2009)

Δίαιτα υδροφόρος ***ΧΑΛ2*** χαλαρών ιζημάτων:

11.600m^2 X 0.95m X 20% = 1972m^3 (1996 - 1997)

11.600m^2 X 0.80m X 20% = 1856m^3 (2007 - 2008)

11.600m^2 X 0.70m X 20% = 1624m^3 (2008 - 2009)

.

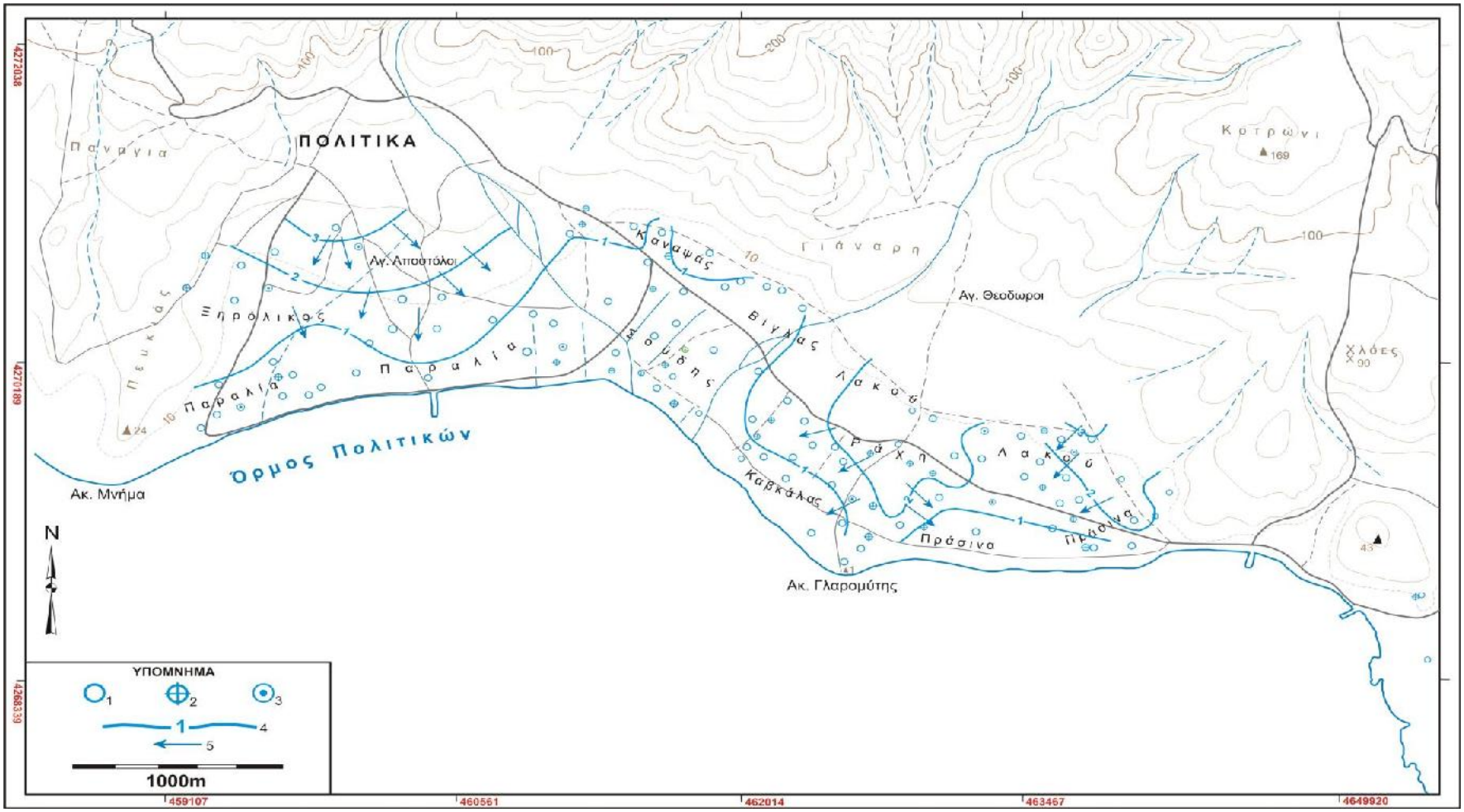

Σχ.11.5: Περιοχή της λεκάνης Πολιτικών. Πιεζομετρικός χάρτης υδροφόρου ΧΑΛ2 (Χειμώνα, 1997).1,2,3 Φρέαρ. 4, πιεζομετρική καμπύλη. 5, Διεύθυνση ροής.
Fig.11.5 : Piezometric surface map of the unconsoidated aquifer ΧΑΛ2 in Politica basin (Winter, 1997). 1,2,3, Test wells . 4, Line of equal hydraulic head -m. 5, Direction of groundwater flow.

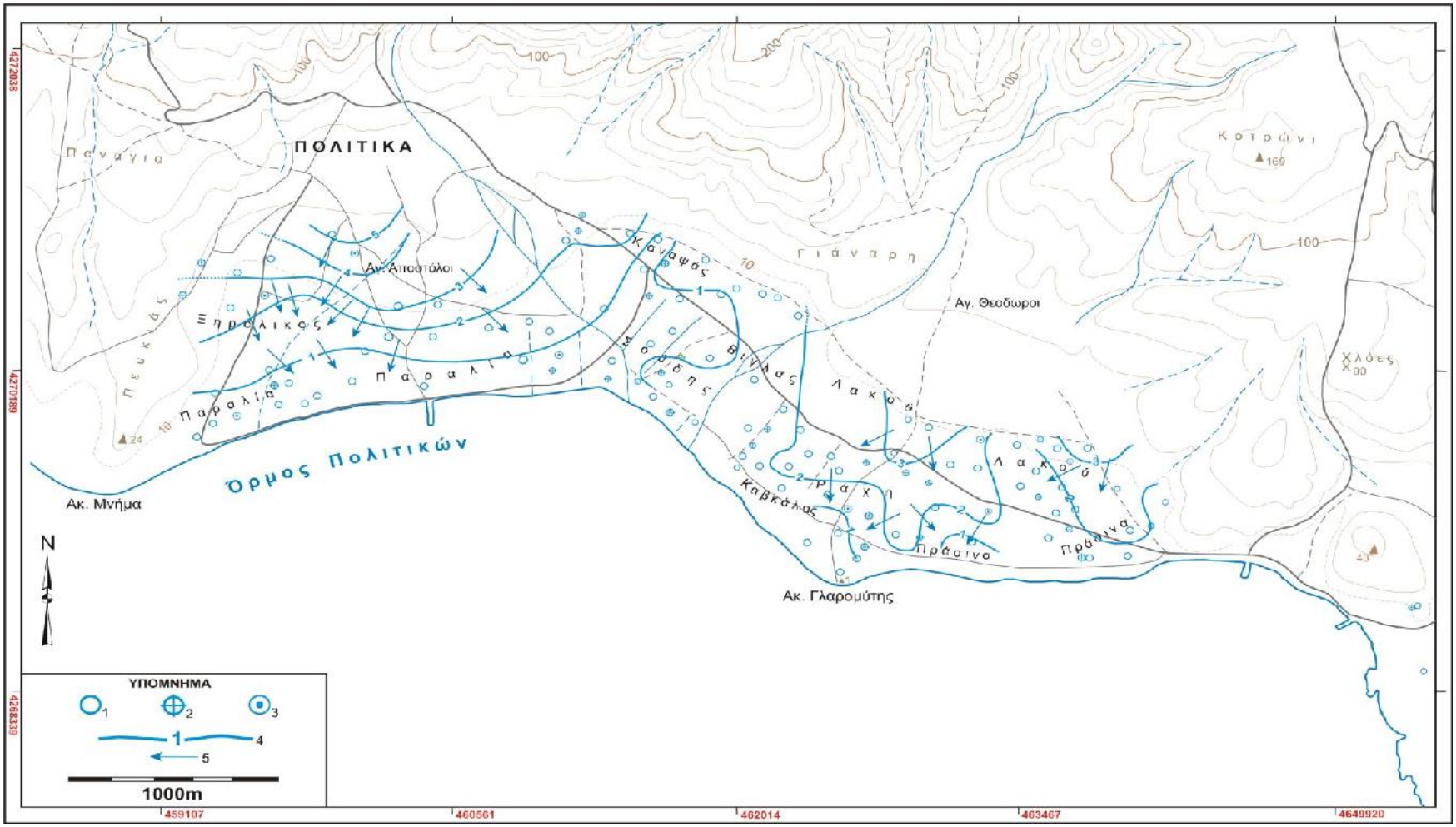

Σχ.11.6: Πιεζομετρικός χάρτης στο χαλαρού υδροφόρου ΧΑΛ2 στην λεκάνης τω Πολιτικών. (Καλοκαίρι, 1997).1,2,3, Φρέαρ. 4, πιεζομετρική καμπύλη. 5, Διεύθυνση ροής.
Fig.11.6: Piezometric surface map of the unconsoidated aquifer ΧΑΛ2 in Politica basin (summer, 1997). 1,2,3, testing wells . 4, Line of equal hydraulic head -m. 5, Direction of groundwater flow.

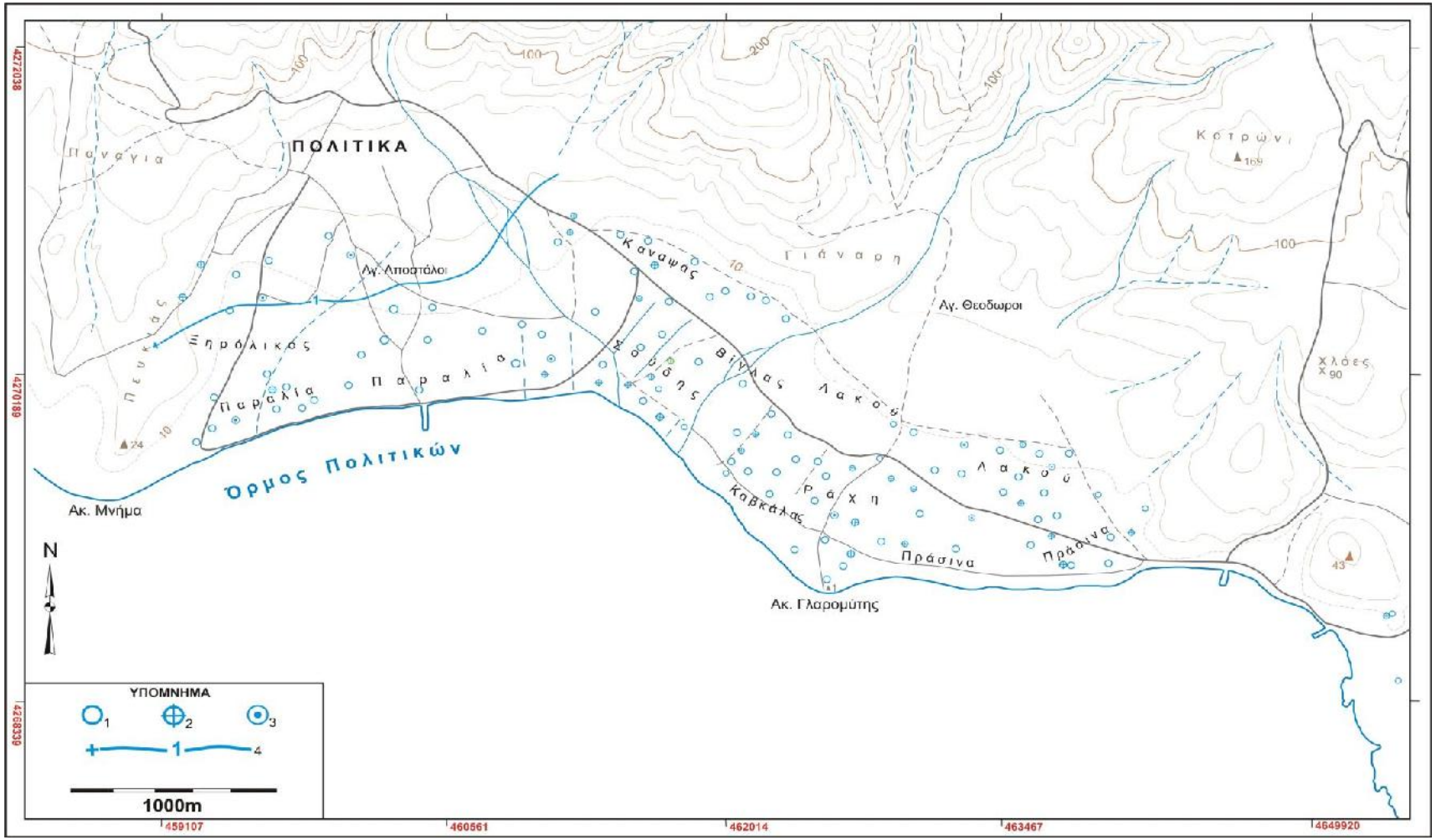

Σχ.11.7: Περιοχή της λεκάνης Πολιτικών. Καμπύλη ισοανόδων (διακύμανσης) στάθμης σε m, στο χαλαρό υδροφόρο ΧΑΛ2 (1997-1998). 1,2,3, Φρέαρ. 4, Καμπύλη ισοανόδων σε m.
Fig.11.7: Map of groundwater elevation (fluctuation-m) of the unconsolidated aquifer in Politica basin (1997 – 98). 1,2,3, testing wells. 4, Line of equal rises.

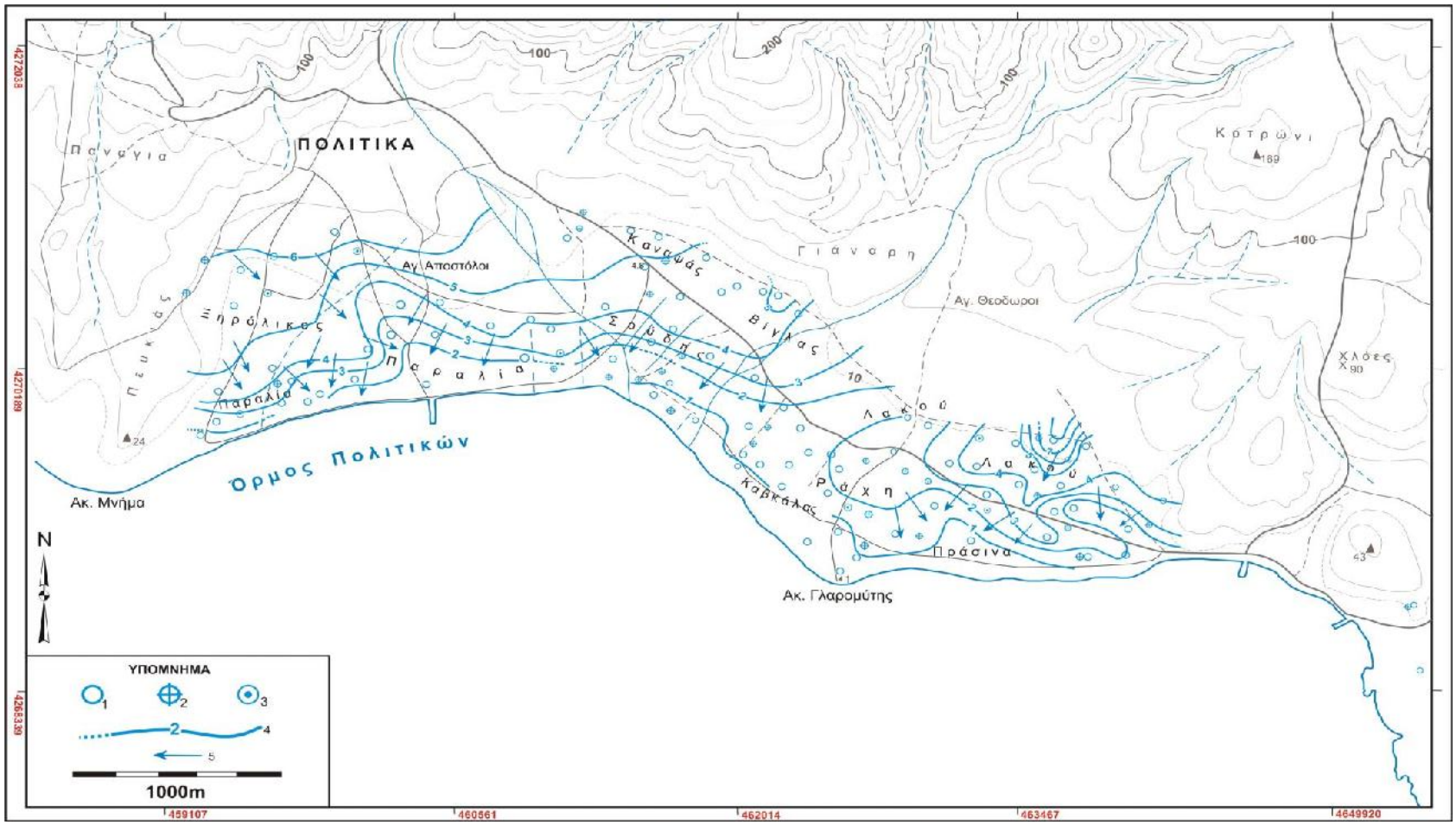

Σχ.11.8: Περιοχή λεκάνης των Πολιτικών. Πιεζομετρικός χάρτης υδροφόρου ΧΑΛ2 (Χειμώνας,2009). 1,2,3 Φρέαρ. 4, πιεζομετρική καμπύλη. 5, διεύθυνση ροής.
Fig. 11.8: Piezometric surface map of the unconsoidated aquifer ΧΑΛ2 in Politica basin (Winter, 2009). 1,2,3, testing wells . 4, Line of equal hydraulic head -m. 5, Direction of groundwater flow.

11.3. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

11.3.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΧΑΛ2

Πίν.11.2: Στατιστικά συμπεράσματα των υδροχημικών παραμέτρων της ποιότητας νερού υδροφόρου ΧΑΛ2 στην λεκάνη των Πολιτικών και του νερού της βροχής.
Tab.11.2: Univariate statistic summary of the hydrochemical parameters obtained from the groundwater of the aquifer ΧΑΛ2 and of the rain water in Politicon basin.

A/A	Παραμέτροι Μονάδα		Summer 1998			Winter 1999			Winter 2009			Νερό Υδροφόρου	Νερό Βροχής
			Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.		
1	Θ	°C	16.0	17.0	18.0	14.5	18.3	22.0	15.0	17.3	19.5	17.5	
2	pH		7.1	7.5	7.9	7.3	7.7	8.1	7.4	7.8	8.2	7.7	5.6
3	Eh	mV							-16	-36	-56	-36	
4	Salinity	dS/m	0.3	1.3	2.3	0.4	1.3	2.1	0.4	1.4	2.3	1.3	
5	EC	μS/cm	500	2065	3630	530	2340	4150	530	2700	4870	2368	14.5
6	TDS	mg/l	444	1480	2515	481	1675	2868	339	1731	3123	1628	9.25
	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΟΙ												
7	Ca	mg/l	56.1	111.7	167.3	60.9	129.1	197.2	52.1	106.1	160.1	115.6	0.5
8	Mg	mg/l	29.2	76.6	124.0	27.7	155.2	282.6	21.9	63.2	104.5	98.3	0.9
9	Na	mg/l	4.7	275.4	546.0	10.4	177.7	345.0	4.6	47.6	90.5	166.9	1.0
10	K	mg/l	0.4	10.0	19.6	0.01	3.0	5.9	0.4	6.2	12.0	6.4	0.01
11	CO3	mg/l											
12	HCO3	mg/l	290.5	398.5	506.5	322.1	506.3	690.5	215.0	327.5	440.0	410.8	3.5
13	Cl	mg/l	33.7	533.6	1033.4	35.5	563.8	1092.0	210.0	445.0	680.0	514.1	1.2
14	SO4	mg/l	17.3	122.7	228.1	16.8	248.6	480.3	22.5	97.5	172.5	129.5	1.8
15	NO3	mg/l	1.9	42.5	83.1	13.0	182.6	352.2	15.8	53.7	91.5	92.9	0.4
16	CaCO3*	mg/l	276	591	906	300	977	1654	320	585	850	718	
	ΙΟΝΤΑ												
17	NO2	mg/l	0.7	0.41	0.12	0.01	0.08	0.14	0.02	0.07	0.12	0.19	0.01
18	NH3	mg/l							0.03	0.06	0.08	0.06	
19	NH4	mg/l	0.01	0.02	0.02	0.01	0.05	0.08	0.03	0.06	0.08	0.04	0.0
20	PO4	mg/l							3.12	3.67	4.22	3.67	2009
* Ολική σκληρότητα				ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ								ΧΑΛ2	

11.3.1.1. Μεταλλικότητα

Το ανώτερο σύνολο κατιόντων / ανιόντων 48.3 meq/L, στο φρέαρ ΠΟ456 και το κατώτερο 6.5 meq/L στο ΠΟ504.
Ασβέστιο **Ca**, 52.1 – 197.2 mg/L
Μαγνήσιο **Mg**, 21.9 – 282.6 mg/L
Νάτριο **Na**, 4.6 – 546.0 mg/L
Κάλιο **K**, 0.01 – 19.6 mg/L
Αλκαλικά **HCO_3**, 215.0 – 690.5.8 mg/L
Χλώριο **Cl**, 23.1 – 1092.0 mg/L
Θειϊκά **SO_4**, 16.8 – 858.1 mg/L
Νιτρικά **NO_3**, 0.0 – 352.2 mg/L Νιτρώδη **NO_2**, 0.0 – 0.124 mg/L Αμμωνία **NH_4**, 0.0 – 0.08 mg/L
Φωσφορικά **PO_4**, 3.l – 4.2 mg/L
Θερμοκρασία νερού:14.5 – 23.0 ºC. **pH**: 7.1 – 8.1, και το δυναμικό οξειδαναγωγής, **Eh** σε αρνητικές τιμές (μεταξύ - 9 και - 57).

Ιχνοστοιχεία: Κάδμιο **Cd**, <0.06 μg/l. Χρώμιο **Cr (ολικό)**, <6.5 μg/l. Χαλκός **Cu**, <0.3 μg/l. Σίδηρος **Fe**, <23.0 μg/l. Μαγγάνιο **Mn**, <0.14 μg/l. Νικέλιο **Ni**, <1.5 μg/l. Μόλυβδος **Pb**, <0.05 μg/l. Ψευδάργυρος **Zn**, <0.9 μg/l.
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις νερού
Κατιόντων: Ασβεστονατριούχα.
Ανιόντων: Οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή και χλωριοθειϊκή – οξυανθρακική.
Σκληρότητα Hem (mg/L): Το νερό του υδροφόρου ΧΑΛ2 (276 – 1654 mg/L) είναι πολύ σκληρό.

11.3.2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΦ5

Πίν.11.3: Στατιστικά συμπεράσματα των υδροχημικών παραμέτρων της ποιότητας νερού υδροφόρου ΟΦ5 στην λεκάνη των Πολιτικών και του νερού της βροχής.
Tab.11.3: Univariate statistic summary of the hydrochemical parameters obtained from the groundwater of the aquifer ΟΦ5 and of the rain water in Politicon basin.

A/A	Παραμέτροι Μονάδα		Summer 1998			Winter 1999			Winter 2009			Νερό Υδροφόρου	Νερό Βροχής
			Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.		
1	Θ	°C	17.0	17.5	17.5	16.0	18.0	20.0	16.5	17.8	19.0	17.8	
2	pH		7.4	7.5	7.6	7.5	7.8	8.1	7.3	7.7	8.0	7.7	5.6
3	Eh	mV							-16	-33	-49	-33	
4	Salinity	dS/m	0.6	1.1	1.5	0.4	0.5	0.6	0.5	0.6	1.6	0.7	
5	EC	μS/cm	1030	1715	2400	800	910	1020	870	2065	3260	1563	14.5
6	TDS	mg/l	870	1255	1640	596	754	911	819	1456	2093	1155	9.3
	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΟΙ												
7	Ca	mg/l	116.2	131.5	146.7	83.1	96.1	109.0	64.1	74.1	84.1	100.6	0.5
8	Mg	mg/l	53.0	83.7	114.3	29.2	51.4	73.5	53.5	59.6	65.6	64.9	0.9
9	Na	mg/l	51.7	143.1	234.5	29.4	40.0	50.6	36.0	47.0	58.0	76.7	1.0
10	K	mg/l	1.6	3.6	5.5	2.0	2.6	3.1	1.7	2.7	3.6	3.0	0.0
11	CO3	mg/l											
12	HCO3	mg/l	351.5	363.1	374.7	357.5	455.7	553.9	270.0	290.0	310.0	369.6	3.5
13	Cl	mg/l	125.9	404.2	682.4	70.9	86.9	83.0	260.0	370.0	480.0	287.0	1.2
14	SO4	mg/l	81.7	84.6	87.4	28.8	29.6	30.3	27.0	36.5	46.0	50.2	1.8
15	NO3	mg/l	17.4	41.6	65.7	34.7	39.4	44.0	20.8	27.2	33.5	36.1	0.4
16	CaCO3*	mg/l	508	672	836	392	451	510	380	410	440	511	
	ΙΟΝΤΑ												
17	NO2	mg/l	0.04	0.05	0.05	0.01	0.01	0.01	0.0	0.06	0.12	0.04	0.01
18	NH3	mg/l							0.03	0.08	0.13	0.08	
19	NH4	mg/l	0.01	0.02	0.02	0.01	0.02	0.03	0.03	0.08	0.13	0.04	0
20	PO4	mg/l							3.3	3.7	4.3	3.7	2009
* Ολική σκληρότητα			ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ									ΟΦ5	

11.3.2.1. Μεταλλικότητα

Το ανώτερο σύνολο κατιόντων / ανιόντων 27.11 meq/L, στο φρέαρ ΠΟ450 και το κατώτερο 9.17 meq/L στο ΠΟ519.
Ασβέστιο **Ca**, 64.1 – 146.7 mg/L
Μαγνήσιο **Mg**, 29.2 – 114.3 mg/L
Νάτριο **Na**, 29.4 – 234.5 mg/L
Κάλιο **K**, 1.6 – 5.5 mg/L
Αλκαλικά HCO_3, 217.0 – 553.9 mg/L
Χλώριο **Cl**, 70.9 – 480.0 mg/L
Θειϊκά $\mathbf{SO_4}$, 27.0 – 87.4 mg/L

Νιτρικά **NO_3**, 17.0 – 65.7 mg/L Νιτρώδη **NO_2**, 0.03 – 0.13 mg/L Αμμωνία **NH_4**, 0.03 – 0.13 mg/L
Φωσφορικά **PO_4**, 3.3 – 4.3 mg/L
Θερμοκρασία νερού:16.0 – 18.0 ºC. **pH**: 7.3 – 8.1, και το δυναμικό οξειδαναγωγής, **Eh** σε αρνητικές τιμές (μεταξύ - 16 και - 49).
Ιχνοστοιχεία: Κάδμιο **Cd**, <0.09 μg/l. Χρώμιο **Cr (ολικό)**, <1.4 μg/l. Χαλκός **Cu**, Σίδηρος **Fe**, <7.5 μg/l. Μαγγάνιο **Mn**, <1.5 μg/l. Νικέλιο **Ni**, <0.9 μg/ll.
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις νερού
Κατιόντων: Ασβεστονατριούχα.
Ανιόντων: Οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή και χλωριοθειϊκή – οξυανθρακική.
Σκληρότητα Hem (mg/L): Το νερό του υδροφόρου ΟΦ5 (380 – 836 mg/L) είναι πολύ σκληρό

11.3.3. ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων της πρώτης και της δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και ανάλυση παρουσιάζονται σε ραβδοδιαγράμματα (Vertical bar Graph) του συνόλου κατιόντων Ca, Mg, Na, K και σύνολο ανιόντων HCO_3, CO_3, Cl, SO_4 NO_3 σε meq/L (Σχ.11.9).

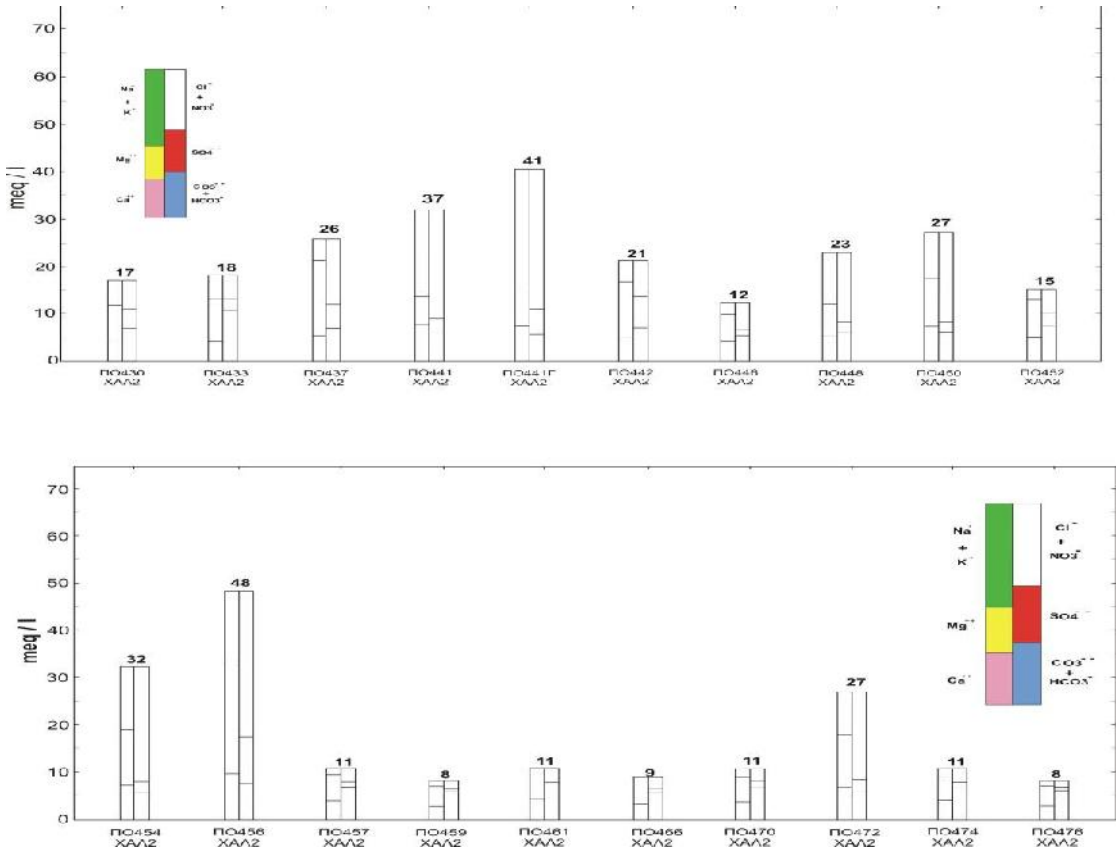

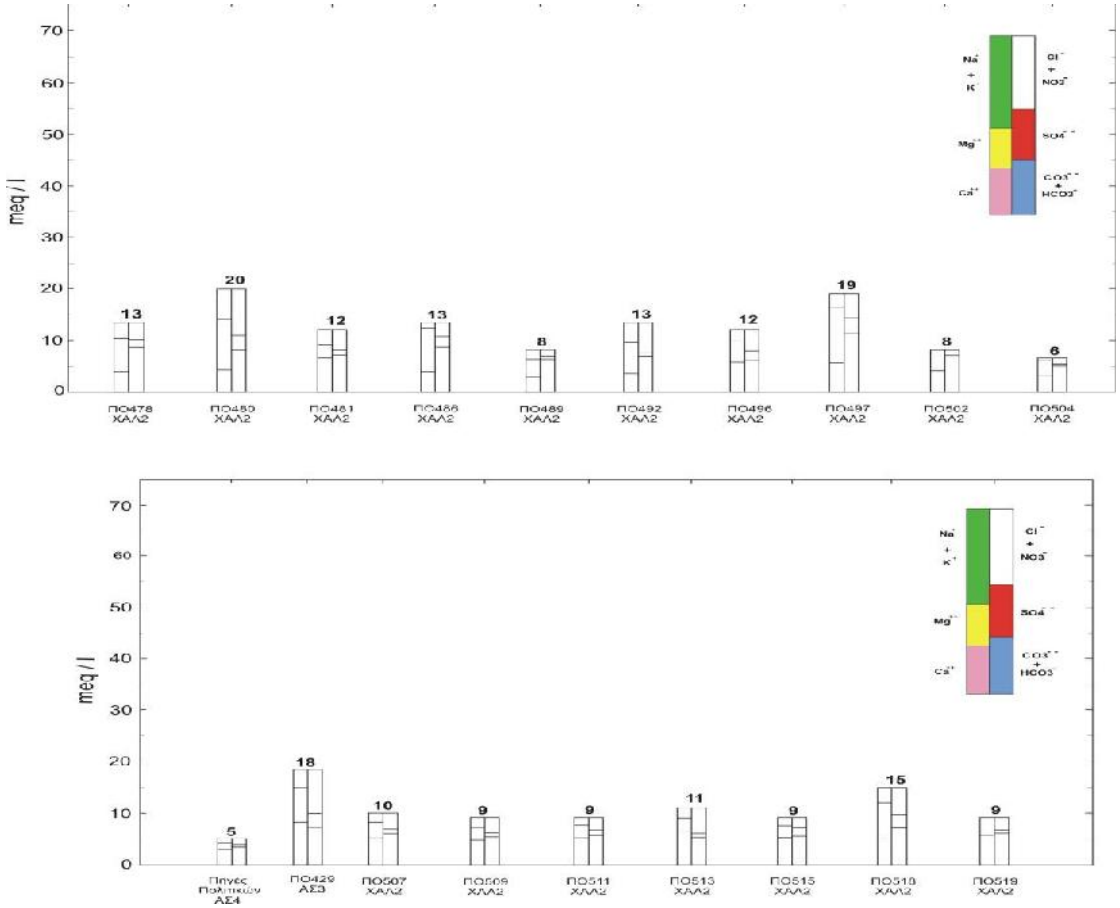

Σχ.11.9: Γραφική παρουσίαση αποτελεσμάτων πρώτης και δεύτερης φάσης ανάλυσης της περιοχής της λεκάνης των Πολιτικών σε ραβδοδιαγράμματα.
Fig11.9: Graphical plotting of results (major ions) by bar chart for samples collected during the first and second hydrochemical test from Politica basin.

11.3.4. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ – ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΗ ΖΩΝΗ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

11.3.4.1. Τομή -6

Η υδροχημική ζώνη έχει μήκος ≈ 2119m,ι πλάτος ≈182m και γενική διεύθυνση ΒΔ – ΝΑ. Ρερνά από την τοποθεσία Καναψάς μέχρι την παραλία Καβκάλας – Πράσινο και τα φρέατα ΠΟ481, ΠΟ496, ΠΟ489, ΠΟ459, ΠΟ457, ΠΟ456 (Χάρτης απογραφής, Σχ.8.3, και Σχ.9β και Σχ.12).

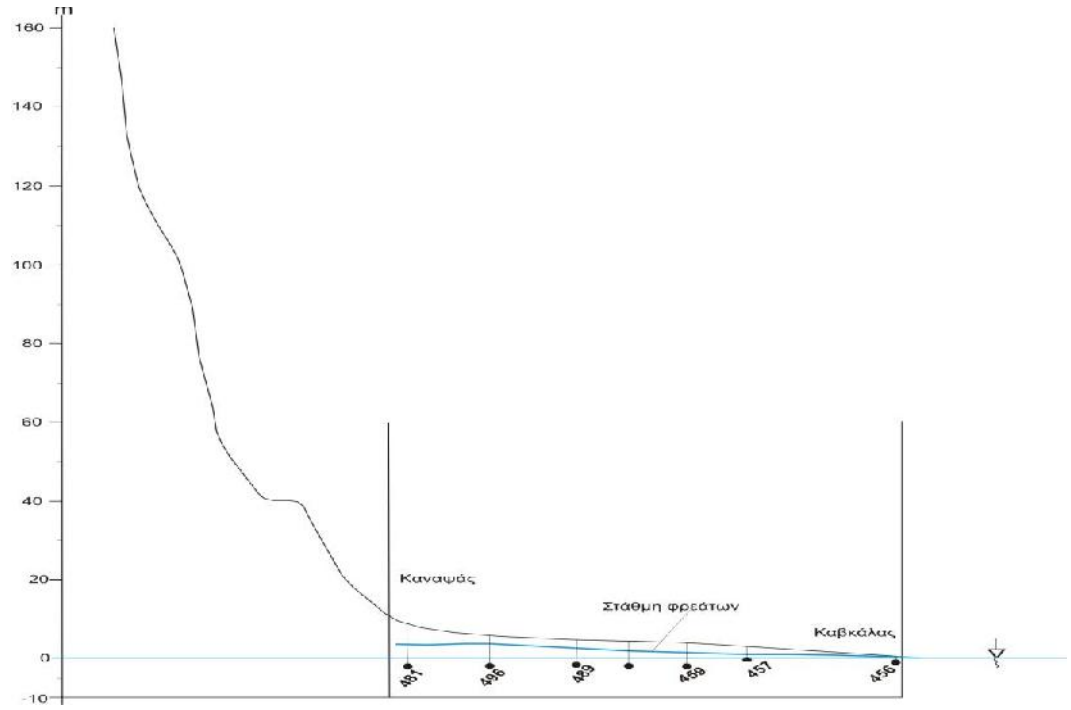

Σχ.11.10: Σχηματική υδρογεωλογική τομή της υδροχημικής ζώνης των φρεάτων (ΠΟ481, 496, 489, 459, 457, 456) στην περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Στην οποία φαίνεται η πιεζομετρική στάθμη. Ο πυθμένας των φρεάτων βρίσκεται κάτω από τη στάθμη της θάλασσας.
Fig.11.10: Hydrogeological section through the Hydrochemical zone of the dug wells (ΠΟ481, 496, 489, 459, 457, 456) in the unconsolidated aquifer ΧΑΛ2, showing the water table and bottoms below the sea level.

11.3.4.1.2. Αξιολόγηση της Ζώνης- 6: Υδροφόροι ΧΑΛ2, ΟΦ5 (10/1998 – 5/1999)

Στη τοποθεσία Καναψάς βρίσκεται 15% του συνόλου διαλυμένων αλάτων TDS, 839 – 870mg/l, στην τοποθεσία Σούδης – Ράχη 65% 602 – 665mg/l και στα Πράσινα 20% 760 – 2868mg/l. Η αύξηση της καμπύλης μεταλλικότητας είναι σταδιακή και εμφανίζει μεγάλη κλίση στην τοποθεσία Πράσινα, είναι ανάλογη με την διεύθυνση της υπόγειας ροής, προς την θάλασσα.
Στη τοποθεσία Κάναψας η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 116 – 130mg/l, του νατρίου Na, μεταξύ 52 – 55 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 μεταξύ 375 – 400 mg/l, του χλωρίου Cl μεταξύ 156 – 200 mg/l, και των θειϊκών μεταξύ SO_4 82 – 200 mg/l. Στην τοποθεσία Ράχη - Σούδης η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 63 – 66 mg/l, του νατρίου Na, 5 – 25 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 388 – 416 mg/l, χλωρίου Cl, 53 – 59 mg/l, και θειϊκών μεταξύ SO_4, 21 – 33 mg/l. Στην τοποθεσία Πράσινα η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 81 – 197 mg/l, του νατρίου Na, μεταξύ 31 – 345 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 μεταξύ 421 – 426 mg/l, χλωρίου Cl, μεταξύ 64 – 1092 mg/l, και θειϊκών SO_4, μεταξύ 42 – 480 mg/l.

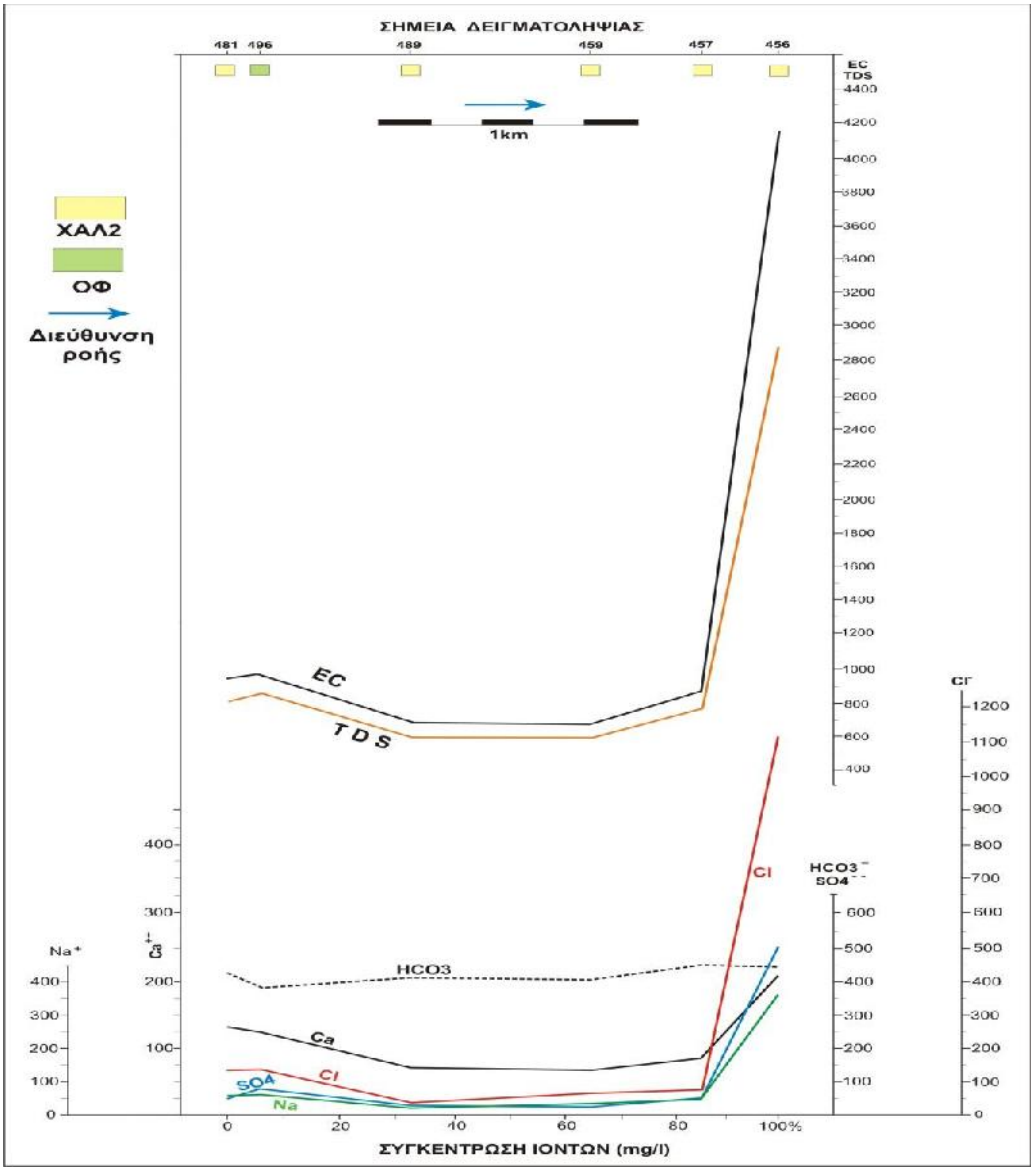

Σχ.11.11: Σχηματική υδροχημική τομή EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4 ζώνης φρεάτων ΠΟ481, 496, 489, 459, 457, 456 περιοχής Καναψάς - Καβκάλας – Πράσινο στη λεκάνης των Πολιτικών, από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999)
Fig.11.11: Schematic hydrochemical section EC, TDS, Ca, Na, HCO3, Cl, SO4 of the dug wells ΠΟ481, 496, 489, 459, 457, 456 in Kanapsas – kavkalas – Prasino area of Politica basin, and analyses of first and second chemical tests.

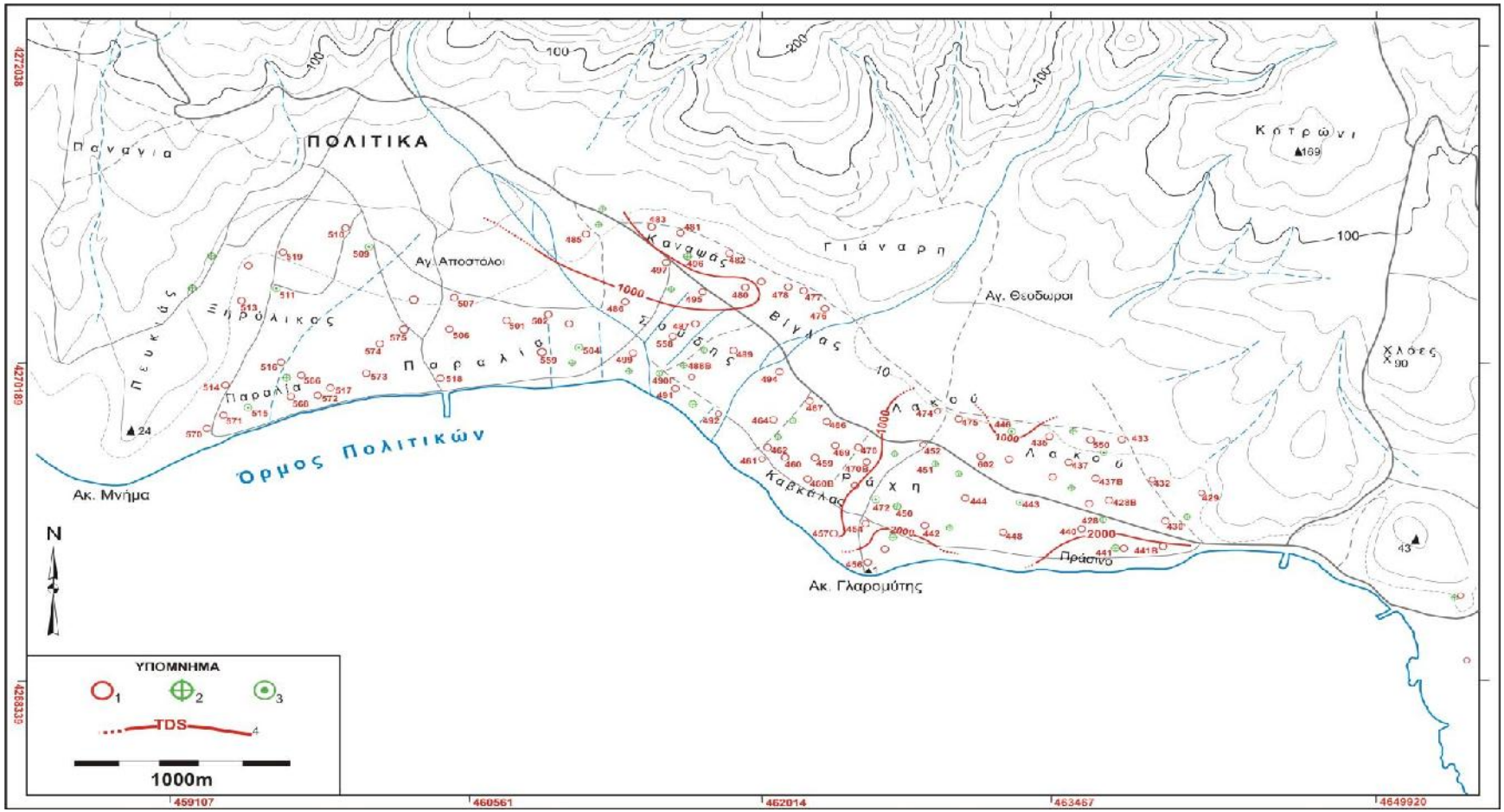

Σχ.11.12: Υδροχημικός χάρτης κατανομής του συνόλου Διαλυμένων Στερεών TDS σε ppm στη περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών.1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3, καμπύλη ισοαλάτων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.11.12: Hydrochemical map distribution of Total Dissolved Solids concentration TDS in ppm. From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999) Politica area. 1, Sample well. 2, Sample borehole. 3, Line of equal dissolved solids.

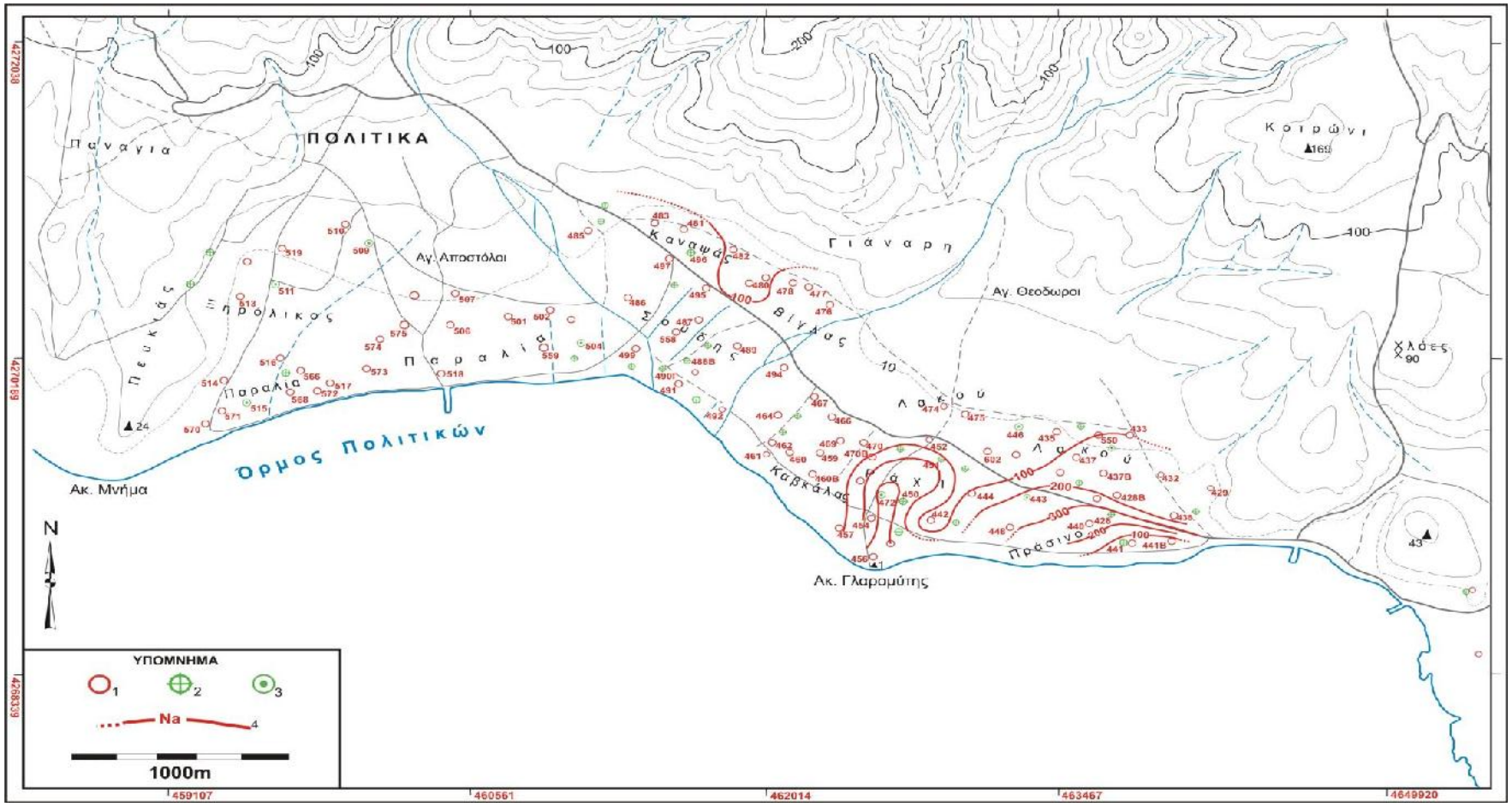

Σχ.11.13: Υδροχημικός χάρτης κατανομή του νατρίου σε ppm στη περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. 1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3, καμπύλη ισονατρίου. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).

Fig.11.13: Hydrochemical map distribution of Sodium concentration Na in ppm. From the results of first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999) of Politica area.1, Sample well. 2, Sample borehole. 3, Line of equal sodium.

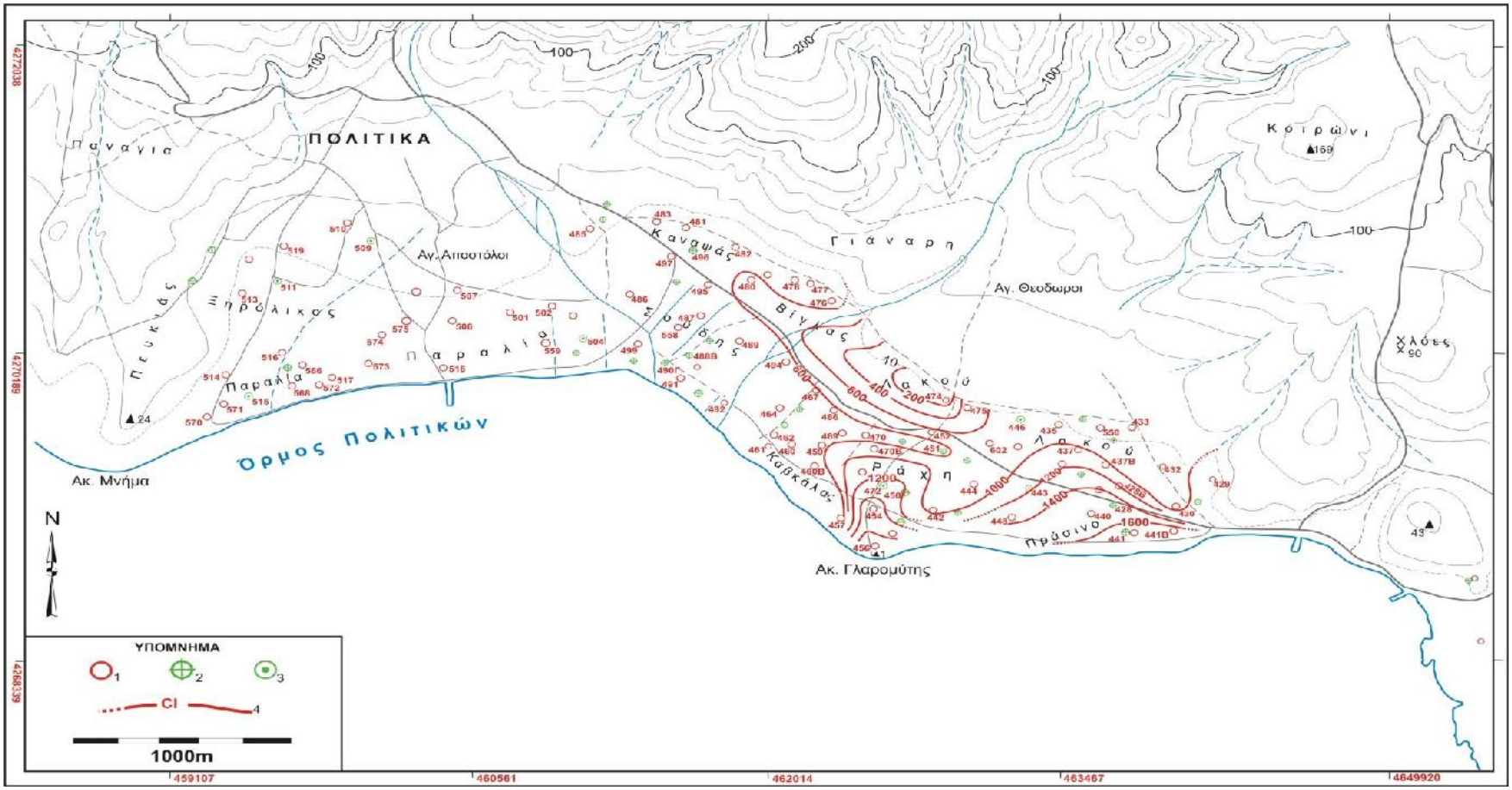

Σχ.11.14: Υδροχημικός χάρτης κατανομή του χλωρίων σε ppm στη περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών.. 1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. 3, καμπύλη ισοχλωρίων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.11.14: Hydrochemical map distribution of chloride concentration Cl in ppm. From the results of first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).1, Sample well. 2, Sample borehole. 3, Line of equal chloride.

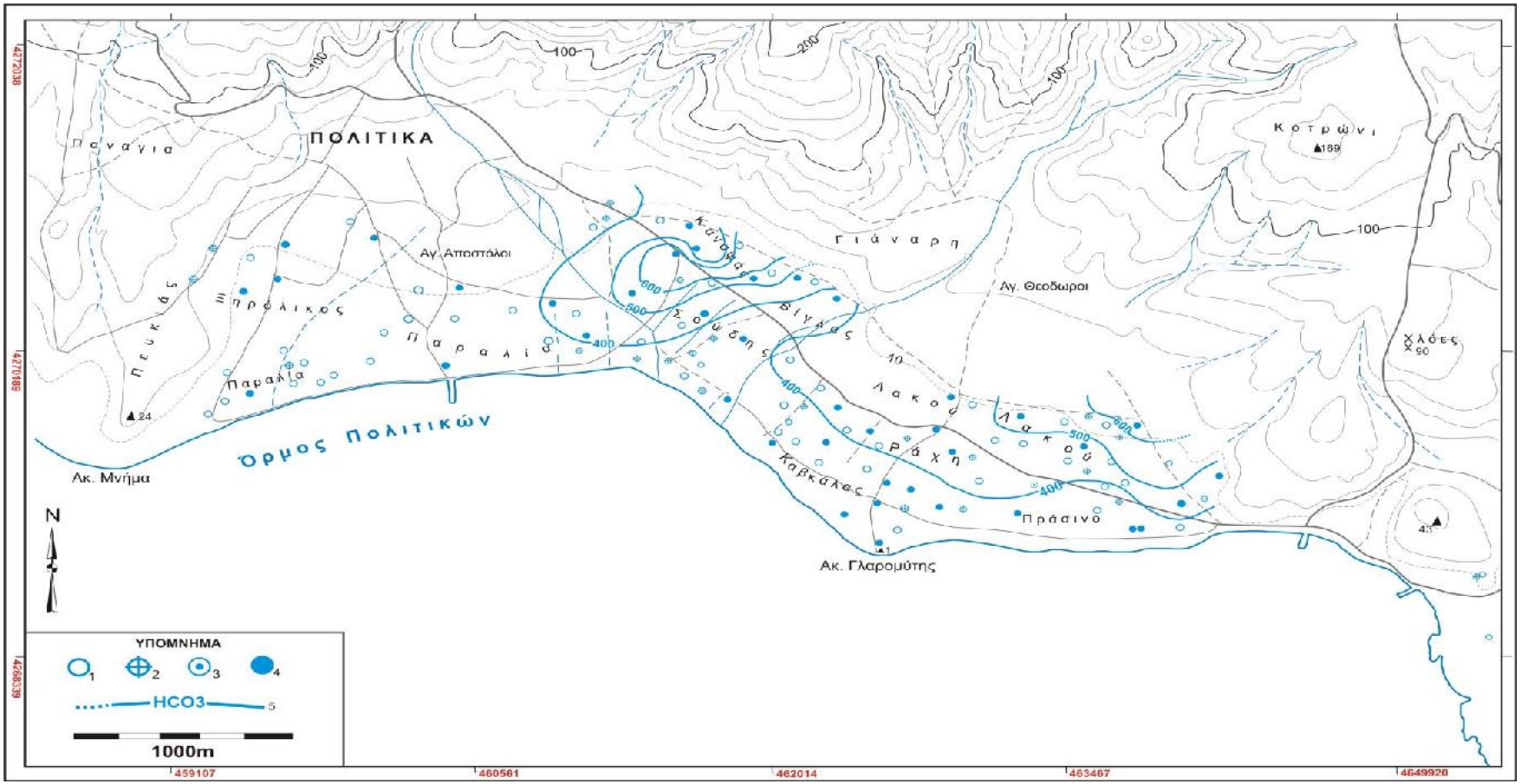

Σχ.11.15: Περιοχή της λεκάνης Πολιτικών. Υδροχημικός χάρτης κατανομής της οξιανθρακικήςς ρίζας σε ppm.1, Πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, πηγάδι δειγματοληψίας. 5, καμπύλη ισοανθρακιών. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.11.15: Hydrochemical map distribution of carbonate ion concentration in ppm. 1, Well. 2, Borehole. 3, dual well – borehole. 4, Sampling well. 5, Line of equal carbonic value. From results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999) in Politica basin.

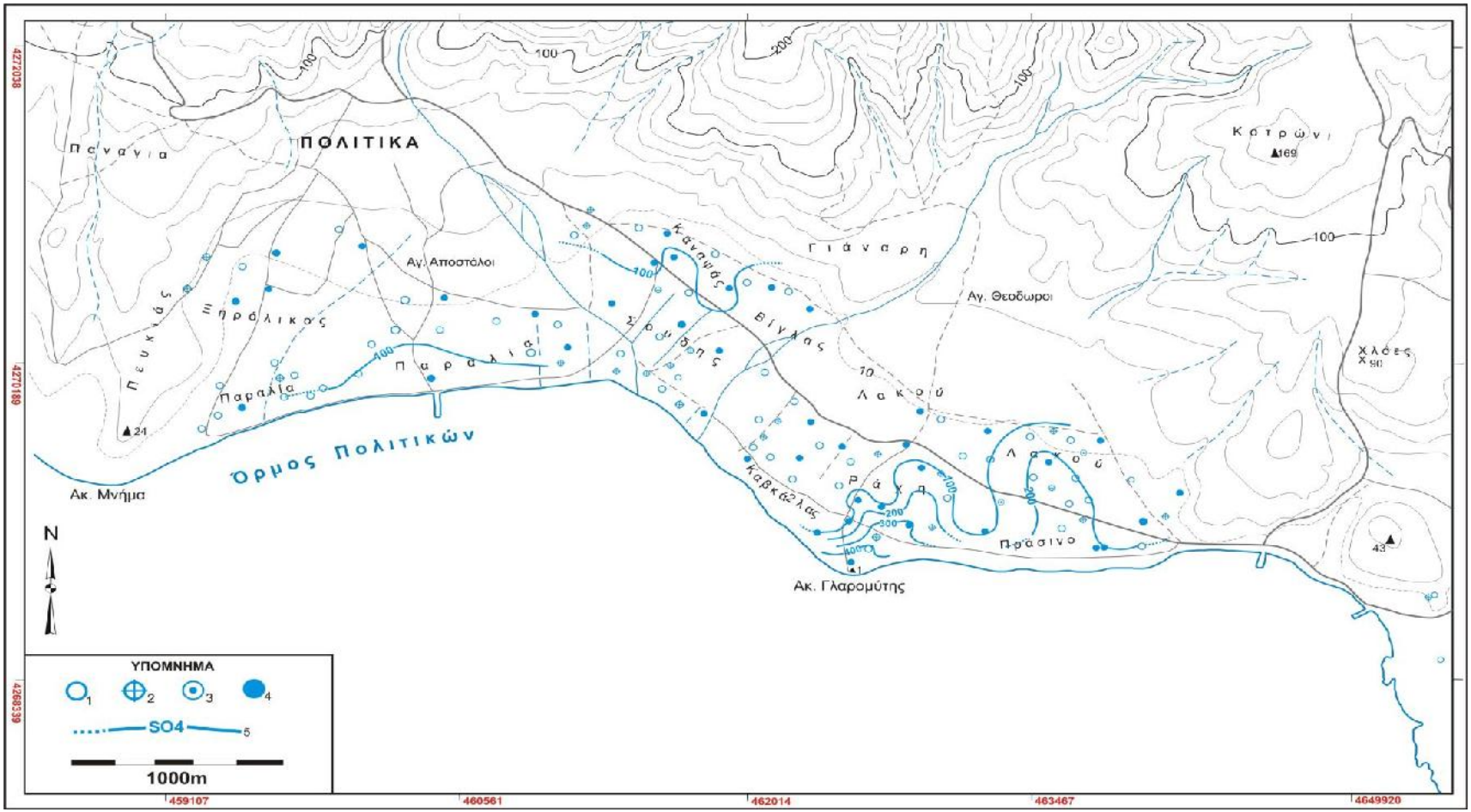

Σχ.11.16:Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Υδροχημικός χάρτης κατανομής της Θειικής ρίζας σε ppm.1, Πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, Πηγάδι δειγματοληψίας. 5, καμπύλη ισοθειιούχων. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.11.16: Hydrochemical map distribution of sulfate concentration in ppm. 1, Well of sampling. 1, well. 2, borehole. 3, Dual well – borehole. 4, sampling well. 5, Line of equal sulfate value. From results first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999) in the area of Politica basin.

11.3.5. ΧΩΡΙΚΗ ΤΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΔΙΑΛΥΜΕΝΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ (TDS) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Το σύνολο διαλυμένων αλάτων TDS αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη <1000mg/l) προς την θάλασσα περιοχή στις τοποθεσίες Πράσινο και Γλαρομύτης. Το νερό κατατάσσεται σε γλυκό → μέτρια γλυκό → μέτρια αλμυρό → αλμυρό (Ταξινόμηση ανά 1000mg).
Η αύξηση της μεταλλικότητας είναι ανάλογη με την γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής, προς την θάλασσα (Σχ.11.12).

11.3.6. ΧΩΡΙΚΗ ΛΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΝΑΤΡΙΟΥ (Na) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η συγκέντρωση του Na, αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα - τοποθεσίες Λακού και Καναψάς - (καμπύλη <200 mg/l) μέχρι την παράκτι περιοχή (καμπύλη >300 mg/l) στις τοποθεσίες Ράχη και Πράσινο (Σχ.11.13).

11.3.7. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΧΛΩΡΙΟΥ (Cl) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η συγκέντρωση του Cl, αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα στις τοποθεσίες Βίγλας και Λακού (καμπύλη <200 mg/l) μέχρι την παράκτια περιοχή (καμπύλη >1600 mg/l) στις τοποθεσίες Ράχη και Πράσινο (Σχ.11.14).

11.3.8. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΟΞΙΑΝΘΡΑΚΙΚΗΣ ΡΙΖΑΣ (HCO_3) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η συγκέντρωση της ανθρακικής ρίζας HCO_3, αυξάνει σταδιακά από την κατάντη θαλάσσια περιοχή (καμπύλη <400 mg/l) προς την ανάντη περιοχή (καμπύλη >600 mg/l) στις τοποθεσίες Κάναψας και Λακού.
Η αύξηση της συγκέντρωσης ανθρακικής ρίζας στο νερό των υδροφόρων ΧΑΛ1 και ΟΦ1, είναι αντιστρόφως ανάλογη με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού, προς την θάλασσα (Σχ.11.15).

11.3.9. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΘΕΙΙΚΗΣ ΡΙΖΑΣ (SO_4) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η συγκέντρωση της θειϊκής ρίζας SO4, στην λεκάνη των Πολιτικών, αυξάνει σταδιακά από την ενδοχώρα (καμπύλη <100 mg/l) προς την παράκτια περιοχή.
Η αύξηση της συγκέντρωσης θειϊκής ρίζας στο νερό των υδροφόρων ΧΑΛ1 και ΟΦ1, είναι επίσης ανάλογη με τη γενική διεύθυνση της υπόγειας ροής του νερού, προς την θάλασσα (Σχ.11.16).

11.3.10. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Revelle (R) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Πίν.11.4: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Τιμές του Συντελεστή Revelle (R). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab.11.4: Values of sea water intrusion Revelle (R). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

A/A	δείγμα **Υδροφόρος**	Συντελεστής R	A/A	δείγμα **Υδροφόρος**	Συντελεστής R
1	ΠΟ430 **ΧΑΛ2**	0.7	2	ΠΟ433 **ΧΑΛ2**	0.3
3	ΠΟ437 **ΧΑΛ2**	1.2	4	ΠΟ441 **ΧΑΛ2**	4.7
5	ΠΟ442 **ΧΑΛ2**	0.6	6	ΠΟ446 **ΟΦ5**	0.3
7	ΠΟ448 **ΧΑΛ2**	2.3	8	ΠΟ450**ΟΦ5**	3.3
9	ΠΟ452 **ΧΑΛ2**	0.4	10	ΠΟ454 **ΧΑΛ2**	4.1
11	ΠΟ456 **ΧΑΛ2**	4.5	12	ΠΟ457 **ΧΑΛ2**	4.1
13	ΠΟ459 **ΧΑΛ2**	0.2	14	ΠΟ461 **ΧΑΛ2**	0.2
15	ΠΟ466 **ΧΑΛ2**	0.2	16	ΠΟ470 **ΧΑΛ2**	0.3
17	ΠΟ472 **ΧΑΛ2**	2.9	18	ΠΟ474 **ΧΑΛ2**	0.3
19	ΠΟ476 **ΟΦ5**	0.2	20	ΠΟ478 **ΧΑΛ2**	0.4
21	ΠΟ480 **ΧΑΛ2**	0.8	22	ΠΟ481 **ΧΑΛ2**	0.6
23	ΠΟ486 **ΧΑΛ2**	0.3	24	ΠΟ489 **ΧΑΛ2**	0.2
25	ΠΟ492 **ΧΑΛ2**	0.7	26	ΠΟ496 **ΟΦ5**	0.6

27	ΠΟ497 **ΧΑΛ2**	0.4	28	ΠΟ502 **ΧΑΛ2**	0.1
29	ΠΟ504 **ΧΑΛ2**	0.1	30	ΠΟ507 **ΧΑΛ2**	0.4
31	ΠΟ509 **ΧΑΛ2**	0.5	32	ΠΟ511 **ΧΑΛ2**	0.4
33	ΠΟ513 **ΧΑΛ2**	0.5	34	ΠΟ515 **ΧΑΛ2**	0.3
35	ΠΟ518 **ΧΑΛ2**	0.5	36	ΠΟ519 **ΟΦ5**	0.3
37	ΠΟ429 **ΑΣ3**	1.2	38	Πηγές **ΑΣ4**	

Η τιμή του συντελεστή R, στο νερό του υδροφόρου ΧΑΛ1 είναι 0.1 έως 4.7 μειώνεται σταδιακά από την κατάντη περιοχή στις τοποθεσίες Ράχη – Γλαρομύτης, προς την ενδοχώρα και κατατάσσεται ανάλογα σε, *μέτρια ρυπασμένο → ελαφρά ρυπασμένο → υπόγειο νερό χωρίς θαλάσσια ρύπανση* (Σχ.11.17 και Πίν.11.4).

Η τιμή του συντελεστή R, στο νερό του οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ5 είναι 0.2 έως 3.3 μειώνεται σταδιακά από την κατάντη παράκτια περιοχή στην τοποθεσία Ράχη προς ενδοχώρα περιοχή (Λακού – Βίγλα) και το νερό κατατάσσεται ανάλογα σε *μέτρια ρυπασμένο → ελαφρά ρυπασμένο → υπόγειο νερό χωρίς θαλάσσια ρύπανση* (Σχ.11.17 και Πίν.4).

11.3.11. ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΡΟΣΡΟΦΗΣΗΣ ΝΑΤΡΙΟΥ ($SAR_δ$) ΚΑΙ ΑΛΓΕΒΡΙΚΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ των ΟΡΩΝ ΣΤΗ ΑΓΚΥΛΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ*

Πίν.11.5: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Τιμές συντελεστή ($SAR_δ$) και αλγεβρικό άθροισμα των όρων στη αγκύλη. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab.11.5: Values of Adjusted ($SAR_δ$) and the total value between two bracket. From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

A/A	δείγμα **Υδροφόρος**	Αγκύλη*	$SAR_δ$	A/A	δείγμα **Υδροφόρος**	Αγκύλη*	$SAR_δ$
1	ΠΟ429 **ΟΦ5**	2.7	3.8	2	ΠΟ433**ΧΑΛ2**	2.8	4.9
3	ΠΟ430**ΧΑΛ2**	2.8	4.9	4	ΠΟ441**ΧΑΛ2**	2.9	4.2
5	ΠΟ437**ΧΑΛ2**	2.9	4.2	6	ΠΟ446 **ΟΦ5**	2.9	4.2
7	ΠΟ442**ΧΑΛ2**	2.9	4.2	8	ΠΟ450 **ΟΦ5**	2.6	11.8
9	ΠΟ448**ΧΑΛ2**	2.6	11.8	10	ΠΟ454**ΧΑΛ2**	2.8	2.4
11	ΠΟ452**ΧΑΛ2**	2.8	2.4	12	ΠΟ457**ΧΑΛ2**	2.8	10.0
13	ΠΟ456**ΧΑΛ2**	2.8	10.0	14	ΠΟ461**ΧΑΛ2**	2.5	1.4
15	ΠΟ459**ΧΑΛ2**	2.5	1.4	16	ΠΟ470**ΧΑΛ2**	2.5	1.2
17	ΠΟ466**ΧΑΛ2**	2.5	1.2	18	ΠΟ474**ΧΑΛ2**	2.8	8.2
19	ΠΟ472**ΧΑΛ2**	2.8	8.2	20	ΠΟ478**ΧΑΛ2**	2.5	1.1
21	ΠΟ476 **ΟΦ5**	2.5	1.1	22	ΠΟ481**ΧΑΛ2**	2.9	6.0
23	ΠΟ480**ΧΑΛ2**	2.9	6.0	24	ΠΟ489**ΧΑΛ2**	2.8	1.6
25	ΠΟ486**ΧΑΛ2**	2.8	1.6	26	ΠΟ496 **ΟΦ5**	2.6	4.0
27	ΠΟ492**ΧΑΛ2**	2.6	4.0	28	ΠΟ502**ΧΑΛ2**	3.1	3.1
29	ΠΟ497**ΧΑΛ2**	3.1	3.1	30	ΠΟ507**ΧΑΛ2**	2.4	0.6
31	ΠΟ504**ΧΑΛ2**	2.4	0.6	32	ΠΟ511**ΧΑΛ2**	2.5	2.3
33	ΠΟ509**ΧΑΛ2**	2.5	2.3	34	ΠΟ515**ΧΑΛ2**	2.5	2.4
35	ΠΟ513**ΧΑΛ2**	2.5	2.4	36	ΠΟ519 **ΟΦ5**	2.7	2.41
37	ΠΟ518**ΧΑΛ2**	2.7	2.41	38	Πηγές **ΑΣ4**	1.5	0.51

Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νερό του υδροφόρου ΧΑΛ2, είναι 2.4 έως 3.1, με αποτέλεσμα είναι αποτίθεται στα έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή $SAR_δ$ είναι 1.2 έως 11.8
Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νερό του υδροφόρου ΑΣ4 είναι 1.5, με αποτέλεσμα να αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή $SAR_δ$ είναι 1.5.
Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νερό του υδροφόρου ΟΦ5 είναι 2.5 έως 2.9, με αποτέλεσμα να αποτίθεται στα έδαφος και στις σκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή $SAR_δ$ είναι 1.1 έως 11.8

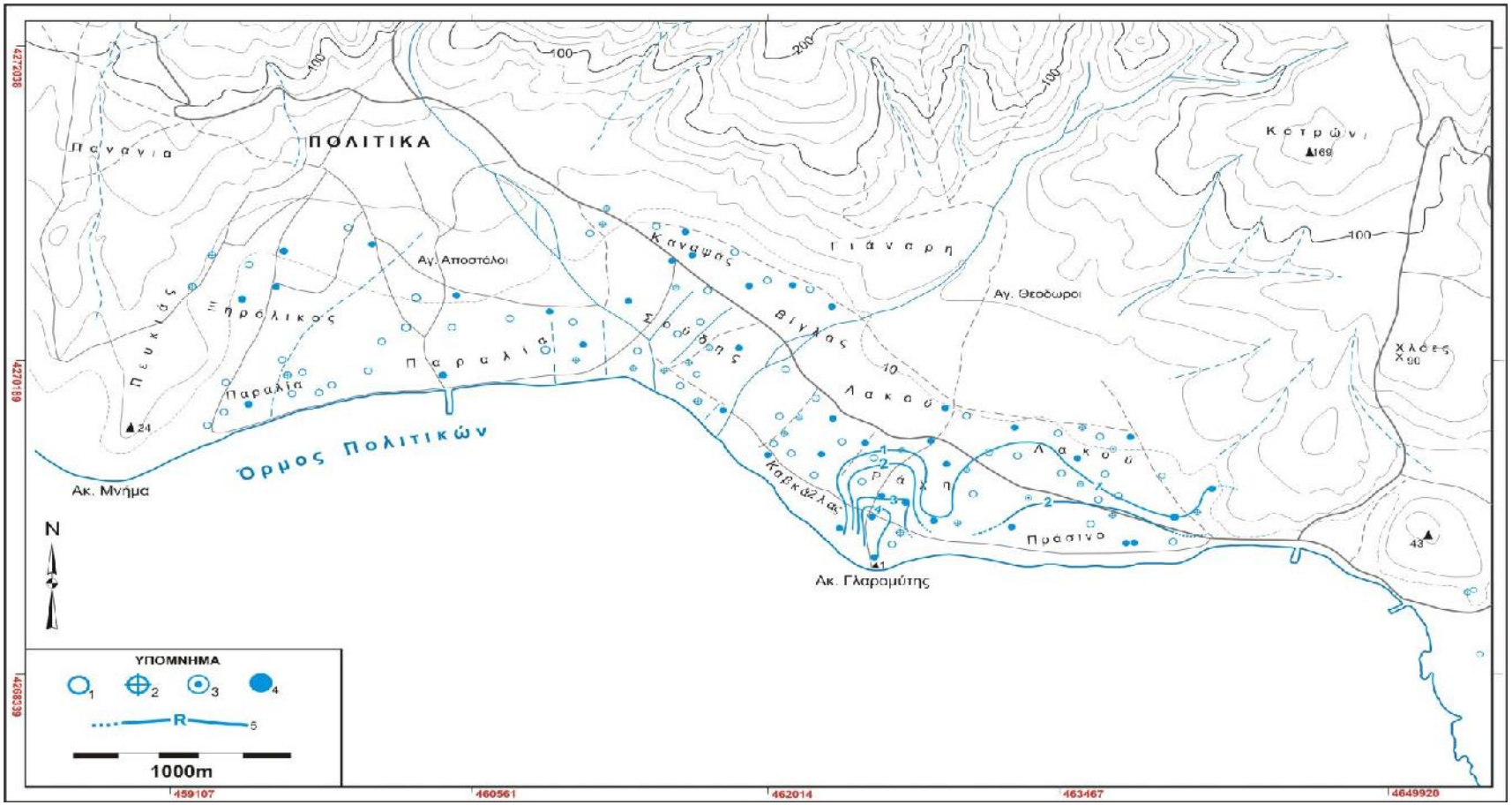

*Σχ.11.17: Περιοχή λεκάνης των Πολιτικών. Υδροχημικός χάρτης διείσδυσης του θαλασσινού νερού, προτεινόμενο όριο Καλλέργης, (Συντελεστής **Revelle**). 1, πηγάδι. 2, Γεώτρηση. 3, πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, πηγάδι δειγματοληψίας. 5, καμπύλη ίσων τιμών **R**. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).*
*Fig.11.17: Hydrochemical map of sea water intrusion (**Revelle** ratio) intended by Kallergis. 1, Dig well. 2, Borehole. 3, Dig well + borehole. 4, Well of sample. 5, Line of equal **R** value. Results of from the first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).*

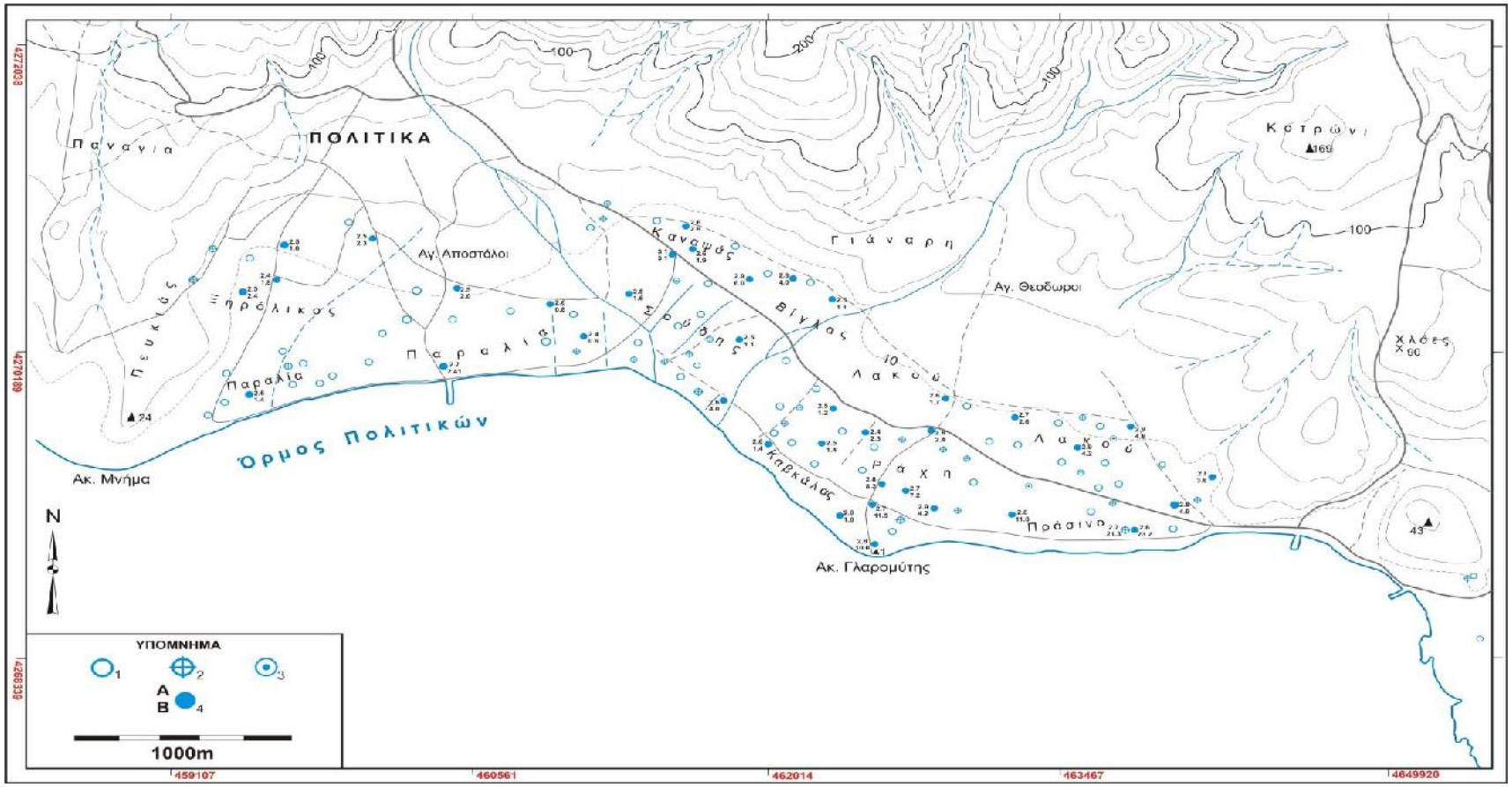

*Σχ.11.18: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Υδροχημικός χάρτης κατανομής του συντελεστή προσρόφησης νατρίου (**SAR$_{δ}$**). Α, αλγεβρικό άθροισμα των όρων στην αγκύλη. Β, διορθωμένος συντελεστής **SAR$_{δ.}$**).1,2,3, Πηγάδι, Γεώτρηση, πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση. 4, Πηγάδι δειγματοληψίας. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999)*

*Fig.11.18: Hydrochemical map distribution of Adjusted Adsorption Ratio (**SAR$_{δ}$**) in Politica area. 1, 2, 3, 4, Sample well. A, Total value between two bracket. B, Adjusted adsorption ratio value. Results from the first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).*

11.3.12. ΙΟΝΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ Mandel- Shiftan ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Πίν.11.6:Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Ιοντικές σχέσεις του Mandel Shiftan. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Tab.11.6: Ionic ratios of Mandel – Shiftan. From results of first and second hydrochemical analyses (10/10/1998 – 5/5/1999) in the area of Politica basin.

A/A	Κωδικό δείγματος	Υδροφόρος	(Ca+Mg) / (K+Na)	Na / K	HCO_3 / Cl	SO_4 / Cl
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1	ΠΟ429	**ΟΦ5**	2	30	5.3	0.3
2	ΠΟ430	ΧΑΛ2	3	220	1.4	0.8
3	ΠΟ433	ΧΑΛ2	3	88	3.0	0.6
4	ΠΟ437	ΧΑΛ2	4	480	**0.9**	0.6
5	ΠΟ441	ΧΑΛ2	**0.7**	**47**	**0.2**	0.1
6	ΠΟ442	ΧΑΛ2	4	**60**	1.7	**1.4**
7	ΠΟ446	**ΟΦ5**	5	275	3.9	0.2
8	ΠΟ448	ΧΑΛ2	1	**55**	**0.4**	0.1
9	ΠΟ450	**ΟΦ5**	2	73	0.3	0.1
10	ΠΟ452	ΧΑΛ2	6	**73**	2.6	0.9
11	ΠΟ454	ΧΑΛ2	2	34	**0.2**	0.1
12	ΠΟ456	ΧΑΛ2	2	100	**0.2**	0.5
13	ΠΟ457	ΧΑΛ2	7	45	3.9	0.5
14	ΠΟ459	ΧΑΛ2	6	**15**	4.2	0.3
15	ΠΟ461	ΧΑΛ2	8	**60**	4.2	**1.2**
16	ΠΟ466	ΧΑΛ2	9	88	6.6	0.7
17	ΠΟ470	ΧΑΛ2	6	165	3.2	0.6
18	ΠΟ472	ΧΑΛ2	2	**59**	**0.3**	0.1
19	ΠΟ474	**ΟΦ5**	6	**47**	3.1	0.5
20	ΠΟ476	**ΟΦ5**	9	**20**	6.2	0.6
21	ΠΟ478	ΧΑΛ2	3	**65**	2.6	0.4
22	ΠΟ480	ΧΑΛ2	3	80	1.2	0.5
23	ΠΟ481	ΧΑΛ2	4	**24**	1.8	0.3
24	ΠΟ486	ΧΑΛ2	8	1409	3.4	0.5
25	ΠΟ489	ΧΑΛ2	9	80	6.6	0.6
26	ΠΟ492	ΧΑΛ2	3	**16**	1.4	0.2
27	ΠΟ496	ΧΑΛ2	4	**56**	1.7	0.5
28	ΠΟ497	ΧΑΛ2	6	72	2.4	0.7
29	ΠΟ502	ΧΑΛ2	13	30	11.4	0.5
30	ΠΟ504	ΧΑΛ2	13	**23**	7.5	0.5
31	ΠΟ507	ΧΑΛ2	5	**53**	2.7	0.8
32	ΠΟ509	ΧΑΛ2	4	**18**	1.8	0.2
33	ΠΟ511	ΧΑΛ2	5	29	2.8	0.4
34	ΠΟ513	ΧΑΛ2	4	**51**	1.8	0.4
35	ΠΟ515	ΧΑΛ2	5	28	3	0.4
36	ΠΟ518	ΧΑΛ2	5	38	2	0.6
37	ΠΟ519	**ΟΦ5**	6	26	2.9	0.3

11.3.12.1. Αναγνώριση Προέλευση του νερού υδροφόρου ΧΑΛ2 (Πίν11.6)

11.3.12.1.1. (Ca + Mg) / (K + Na)

Τιμή λιγότερο της μονάδας (0.7) που χαρακτηρίζει το νερό της κατάντη περιοχής υδροφόρου, σημειώθηκε στο φρέαρ ΠΟ411 στην θαλάσσια περιοχή της τοποθεσίας Πράσινα. Όλες οι υπόλοιπες τιμές (1 - 13) υποδηλώνουν ότι ο εμπλουτισμός και κατείσδυση εκδηλώνεται από όλη την επιφάνεια του υδροφόρου στρώματος.

11.3.12.1.2. (Na / K)

Τιμή ≡ 47 στο θαλασσινό νερό σημειώθηκε μόνο στο φρέαρ ΠΟ441, στην τοποθεσία Πράσινα στην θαλάσσια περιοχή.

Οι τιμές (15 - 25) που χαρακτηρίζουν την περιοχή εμπλουτισμού υδροφόρων βρίσκονται στα φρέατα ΠΟ459, ΠΟ481, ΠΟ492, ΠΟ405 και ΠΟ409 στις τοποθεσίες Ράχη, Κάναψας, Παραλία, Σούδης και Αγ. Απόστολοι. Δείχνει ότι ο εμπλουτισμός του υδροφόρου στρώματος εκδηλώνεται από όλη την επιφάνεια του.

Οι τιμές (50 - 70) που χαρακτηρίζουν την κατάντη περιοχή του υδροφόρου, βρίσκονται στο νερό των φρεάτων ΠΟ442, ΠΟ448, ΠΟ450, ΠΟ452, ΠΟ461, ΠΟ472, ΠΟ478, ΠΟ496, ΠΟ407 και ΠΟ513.

11.3.12.1.3. (HCO_3 / Cl)

Τιμές μικρότερες της μονάδας που σημειώθηκαν στα φρέατα ΠΟ437, ΠΟ441, ΠΟ448, ΠΟ50, ΠΟ454, ΠΟ456 και ΠΟ472 είναι ένδειξη νερού κατάντη περιοχής υδροφόρου, όπου η συγκέντρωση του χλωρίου αυξάνεται προς την παράκτια περιοχή.

11.3.12.1.4. (SO_4 / Cl)

τιμές μεγαλύτερες της μονάδας που σημειώθηκαν στα φρέατα ΠΟ442 και ΠΟ461 είναι ένδειξη νερού κατάντη περιοχής υδροφόρου, όπου η συγκέντρωση του χλωρίου αυξάνεται προς την παράκτια περιοχή με πιο γρήγορο ρυθμό από την συγκέντρωση της θειϊκής.

11.3.12.2. Αναγνώριση Προέλευση του νερού υδροφόρου ΟΦ5 (Πίν.11.6)

11.3.19.2.1. (Ca + Mg) / (K + Na)

Τιμές μεγαλύτερες της μονάδας (5 - 9) που σημειώθηκαν στο νερό των φρεάτων δείχνουν ότι, ο εμπλουτισμός και κατείσδυση εκδηλώνεται από όλη την επιφάνεια του υδροφόρου στρώματος.

11.3.12.2.2. (Na / K)

Τιμή ≡ 47 στο θαλασσινό νερό σημειώθηκε μόνο στο φρέαρ ΠΟ474 στην τοποθεσία Λακού.

Οι τιμές (15 - 25) που χαρακτηρίζουν την περιοχή εμπλουτισμού υδροφόρων βρίσκεται στο νερό του φρέατος ΠΟ476 στην τοποθεσία Βίγλας.

11.3.12.2.3. (HCO_3 / Cl)

Οι τιμές (2.9 – 6.2) που σημειώθηκαν στα νερά όλων φρεάτων είναι ένδειξη νερού ανάντη περιοχής υδροφόρου όπου επικρατεί η συγκέντρωση της ανθρακικής ρίζας ενώ η ρίζα του χλωρίου αυξάνεται προς την παράκτια περιοχή.

11.3.12.2.4. (SO_4 / Cl)

Οι τιμές (0.2 – 0.6) μικρότερες της μονάδας που σημειώθηκαν στο νερό των φρεάτων είναι ένδειξη νερού κατάντης περιοχής υδροφόρου όπου η συγκέντρωση του χλωρίου αυξάνεται προς την παράκτια περιοχή με πιο γρήγορο ρυθμό από την συγκέντρωση της θειϊκής.

11.3.13. ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Το νερό του ρηχού υδροφόρου ΧΑΛ2 χαρακτηρίζεται με βάση την ολική σκληρότητα (230 - 1654 $CaCO_3$ mg/l) ως *σκληρό* έως *πολύ σκληρό* νερό. Το νερό του υδροφόρου ΟΦ5 (362 - 836 $CaCO_3$ mg/l) είναι *πολύ σκληρό* νερό.

Περίοδος ΧΑΛ2	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
10 – 21/ 10/1998	276 - 906	Σκληρό → πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
7/3 – 5/5/1999	230 – 1654	Σκληρό → πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
22/1/2009 – 5/3/2009	320 - 850	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

Περίοδος ΟΦ5	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
10 – 21/ 10/1998	508 - 836	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
7/3 – 5/5/1999	362 – 392	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
22/1/2008 – 5/3/2009	380 - 440	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

11.3.14. ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΕΩΝ Na, Cl, NO_3 και PO_4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η υψηλή συγκέντρωση νατρίου, χλωρίου, νιτρικών και φωσφορικών στο υπόγειο νερό των παράκτιων υδροφόρων (ΧΑΛ2, ΟΦ5) της περιοχής, και σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές στο ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό και εκείνες του νερού βροχής (Na 0.95 mg/l, Cl 1.22 mg/l, NO_3 0.41 mg/l) οφείλεται στο μικρό πάχος και περατότητα τους, στην εντατική χρήση των λιπασμάτων και των γεωργικών βελτιωτών, στην υπεράντληση και στην διείσδυση του νερού της θάλασσας (Πίν.11.7 και 11.8).

*Πίν.11.7: Λεκάνη των Πολιτικών. Δείκτες μόλυνσης του υπόγειου νερό των χαλαρών ιζημάτων υδροφόρου **ΧΑΛ2** από νάτριο Na, χλώρια Cl, νιτρικά NO3 και Φωσφορικά PO4.*
*Tab.11.7: Politica basin. Indications of ground water pollution of unconsolidated sediments aquifer **ΧΑΛ2** by sodium Na, chlorides Cl, nitrate NO3 and phosphates PO4*
A- Stamatis G., Zagana E., Thessaly basin, Central Greece, 2005.
B- K. Voudouris, A. Panagopoulos, J. Koumantakis, NE Korinthia, Pelopnnese, Greece, 1997.
C- A.M. Sharaky et al, The Western Nile Delta, Egypt, 2007.

Στοιχείο mg/L	ΟΚΤ/1998		ΜΑΙ/1999		ΜΑΡ/2009		Μέση τιμή	Χαλαροί υδροφόροι		
	min	max	min	max	min	max		**A**	**B**	**C**
Na+	4.7	646.0	10.4	529.0	4.6	90.5	214.2	34.8	19.0	734.0
Cl^-	33.7	1033.4	23.1	1092.0	180.0	680.0	507.0	57.3	15.0	1000
NO_3	17.3	228.1	0	352.2	15.0	91.5	117.4	139.4	0.3	9.4
PO_4^{3-}	NDT	NDT	NDT	NDT	3.15	4.22	3.7	0.14	0.05	2.4

*Πίν.11.8: Λεκάνη των Πολιτικών. Δείκτες μόλυνσης του υπόγειου νερού του οφιολιθικού υδροφόρου **ΟΦ5** από νάτριο Na, χλώρια Cl, νιτρικά NO3 και Φωσφορικά PO4.*
*Tab.11.8: Politica basin. Indications of ground water pollution of ophiolite aquifer **ΟΦ5** by sodium Na, chlorides Cl, nitrate NO3 and phosphates PO4*
A- Stamatis G. Zagana E., Thessaly basin, Greece, 2005
B- Benoit D. et al, Ophiolite hard rock, Oman, 2003
Ahmad Murad, R.V. Krishnamurthy, United Arab Emirates.2002
C. Stamatis et al, Oropos – Kalamos basin, Attica, Greece, 2011

Στοιχείο mg/L	ΟΚΤ/1998		ΜΑΙ/1999		ΜΑΡ/2009		Μέση τιμή	Οφιολιθικοί υδροφόροι		
	min	max	min	max	min	max		**A**	**B**	**C**
Na+	51.7	234.5	16.4	50.6	36.0	58.0	74.5	3.96	133.4	105.2
Cl^-	125.9	682.4	37.2	83.3	260.0	480.0	278.8	15.3	175.8	239.0
NO_3	17.4	65.7	0	70.7	20.8	33.5	34.7	4.14	NDT	12.0
PO_4^{3-}	NDT	NDT	NDT	NDT	3.30	4.28	3.8	0.19	NDT	0.16

11.4. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗ

11.4.1. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤΑ Richards

11.4.1.1 Ταξινόμηση αλατότητας EC - τροποποιημένο διάγραμμα - Richards (Σχ.11.19)

Η επικινδυνότητα αλατότητας EC (μS/cm) στην περιοχή λεκάνης των Πολιτικών (υδροφόροι ΧΑΛ2 και ΟΦ5) ταξινομείται στις κατηγορίες μέση επικινδυνότητα **C**2 → υψηλή **C**3 → πολύ υψηλή επικινδυνότητα **C**4.

11.4.1.2. Ταξινόμηση αλκαλική SAR - Richards (Σχ.11.20)

Η επικινδυνότητα Na (αλκαλική) στο νερού του υδροφόρου ΧΑΛ2 ταξινομείται στις κατηγορίες σε χαμηλή **S**1 → μέση **S**2 → υψηλή **S**3 επικινδυνότητα.
Η επικινδυνότητα Na στο νερό του υδροφόρου ΟΦ5 κατατάσσεται μόνο, στην τάξης χαμηλή **S**1 επικινδυνότητα.

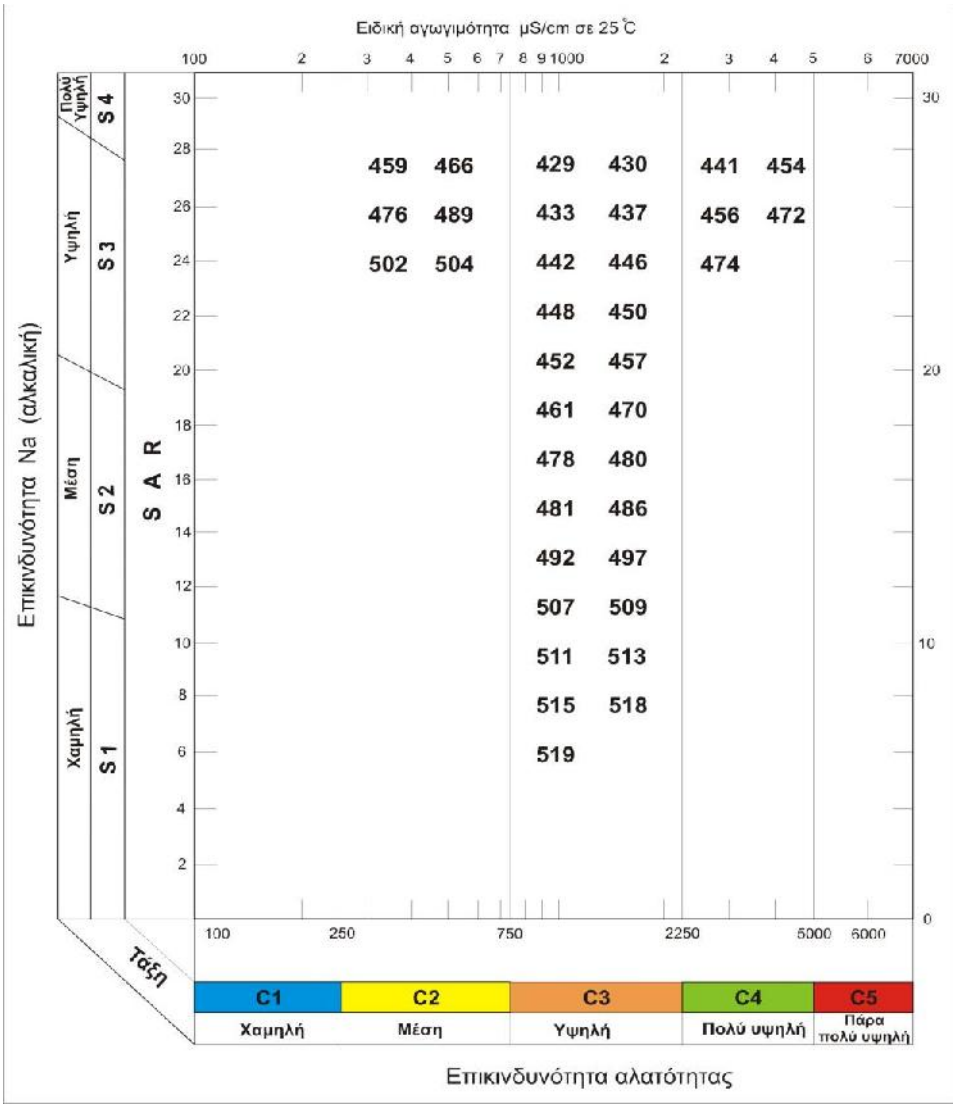

Σχ.11.19: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως της Ειδικής αγωγιμότητας (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.11.19: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to Electrical Conductivity (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

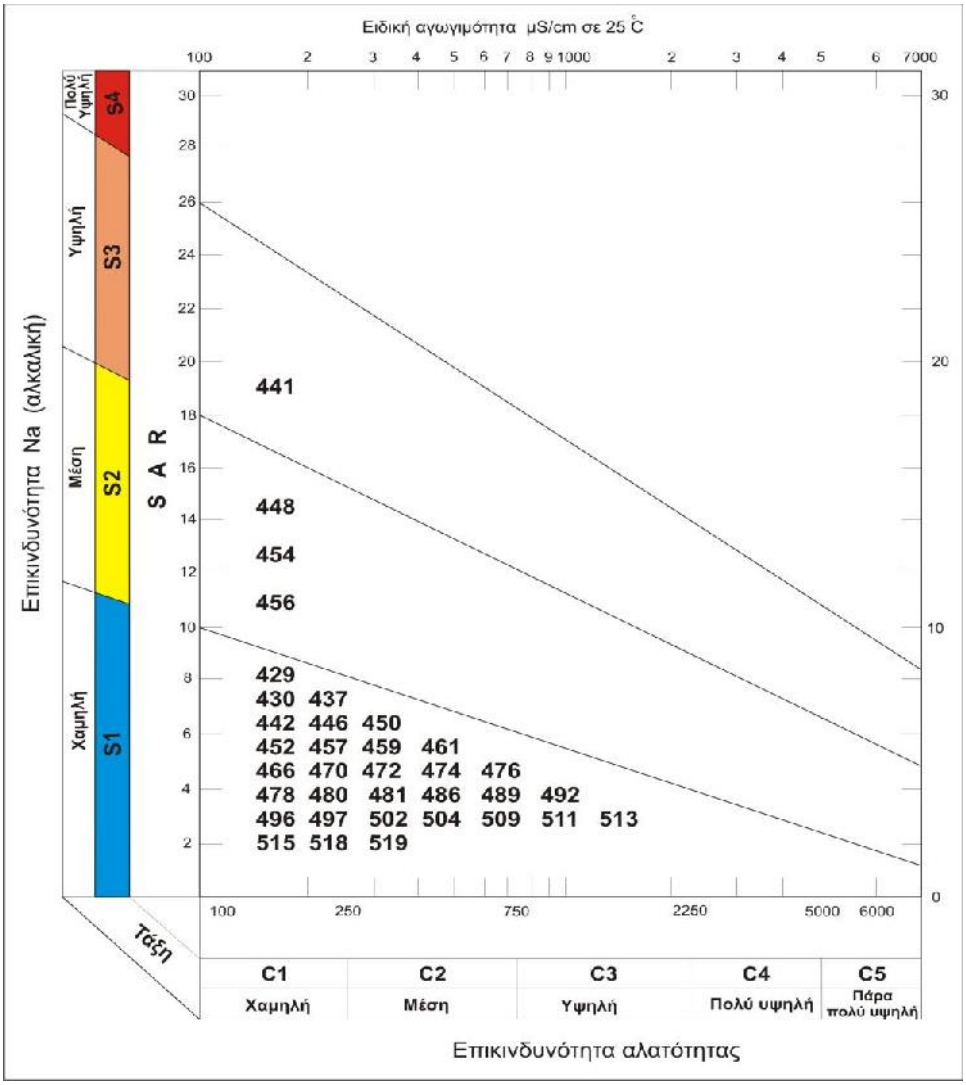

Σχ.11.20: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως του συντελεστή προσρόφησης νατρίου SAR (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.11.20: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to adjusted Sodium Absorption Ratio (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

11.4.2. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΤΑ Ayers ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Το σύνολο των διαλυμένων αλάτων (TDS 339 – 3123 mg/L) του νερού των υδροφόρων (ΟΦ5 και ΧΑΛ2) δημιουργεί αυξανόμενα και σοβαρά πρόβλημα στη γεωργική απόδοση και καρποφορία.

11.4.3. ΕΠΙΚΙΔΥΝΟΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ (ΜΗ) ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Πίν.11.9: Αποτέλεσμα τιμών δείκτης επικινδυνότης Μαγνησίου (ΜΗ) νερού υδροφόρων περιοχής Πολιτικών.
Tab11.9.: Result values of magnesium hazard indices (MH) of water aquifers in Politica area.

Κωδικός Φρέαρ meq/l	Περίοδος 10 – 21/10/1998			Περίοδος 7/3 – 5/5/1999			Περίοδος 22/1/2008 – 5/3/2009		
	Ca	Mg	**ΜΗ**	Ca	Mg	**ΜΗ**	Ca	Mg	**ΜΗ**
ΠΟ429				7.04	7.24	**51**			
ΠΟ430				4.40	7.92	**64**			
ΠΟ433				4.40	0.72	**14**	6.20	8.60	**58**
ΠΟ437				5.60	15.72	**74**	6.20	6.00	**49**
ΠΟ437Β							2.60	8.56	**77**
ΠΟ441	7.48	9.16	**55**	7.68	6.08	**44**			
ΠΟ442				5.20	11.28	**69**			
ΠΟ444							5.20	6.80	**57**
ΠΟ446				4.16	6.04	**59**			
ΠΟ448				5.36	6.48	**55**			
ΠΟ450	7.32	9.40	**56**						
ΠΟ452				4.96	8.18	**62**			
ΠΟ452Β							5.39	7.80	**59**
ΠΟ454				7.28	11.76	**62**			
ΠΟ457	4.00	5.24	**57**						
ΠΟ459				3.12	4.12	**57**	4.00	5.41	**58**
ΠΟ461				4.56	5.20	**53**			
ΠΟ466				3.52	4.12	**53**			
ΠΟ470				4.16	5.24	**56**	4.80	4.20	**47**
ΠΟ472	6.96	11.16	**62**						
ΠΟ474				4.48	4.48	**50**	5.20	11.79	**69**
ΠΟ476				3.04	4.20	**58**			
ΠΟ478				3.76	6.48	**63**			
ΠΟ480	4.16	10.20	**71**						
ΠΟ481				6.48	2.72	**30**			
ΠΟ486				3.92	7.80	**67**			
ΠΟ488Β							3.20	5.40	**63**
ΠΟ489	3.28	4.56	**58**	3.39	4.00	**54**	4.20	5.00	**54**
ΠΟ490Γ							4.20	4.60	**52**
ΠΟ492	3.36	8.04	**71**						
ΠΟ494							3.80	2.60	**41**
ΠΟ495							5.00	7.40	**60**
ΠΟ496	5.80	4.36	**43**						
ΠΟ497				5.44	10.52	**66**			
ΠΟ499							3.60	6.00	**63**
ΠΟ504	2.80	2.72	**50**						
ΠΟ507				4.84	3.16	**40**			
ΠΟ509				5.12	2.24	**30**			
ΠΟ510							6.40	1.80	**22**
ΠΟ511	5.28	2.80	**35**						
ΠΟ513	5.88	2.80	**30**	6.48	2.60	**29**	6.60	3.00	**31**
ΠΟ514							8.00	4.20	**35**
ΠΟ515				5.12	2.28	**31**			
ΠΟ518				4.88	7.28	**60**			
ΠΟ519				5.44	2.40	**31**	3.80	4.40	**54**
ΠΟ566							6.19	3.00	**33**
ΠΟ570							4.80	6.20	**56**
ΠΟ575							3.80	5.00	**57**
Πηγές Πολιτικών				4.08	0.52	**11**	6.60	1.00	**22**

Η τιμές του δείκτη μαγνησίου (ΜΗ) στο νερό του υδροφόρου ΧΑΛ1 κυμαίνεται από 20 έως 74, του υδροφόρου ΟΦ5 από 14 έως 77 και καρστικού υδροφόρου ΑΣ4 είναι <11. Το νερό των υδροφόρων (ΧΑΛ2 και ΟΦ5) είναι επιβλαβές και ακατάλληλο στην άρδευση.

11.5. ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

11.5.1. ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΙΔΙΟΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΤΡΙΤΩΝ

11.5.1.1. Ποσιμότης κατά H. Schoeller / C. Waterlot

Πίν.11.10: Αποτέλεσμα ανάλυσης νερού γεώτρησης ΠΟ490Γ, του Συγκροτήματος Ιδιωτικών Κατοικιών Τρίτων, περιοχής Καβκάλας – Πολιτικών .
Tab.11.10: Results analysis water sample from borehole ΠΟ490Γ supplying the Apartment Houses in Kabkalas – Politica area.

Παράμετροι mg/l	TDS	Ca	Mg	Na	Hardness °dH	Cl	SO4	CO3
ΔΕΚ/2008	880	84	56	39	25	380	27	ND
ΑΥΓ/2009	900	90	64	27	29	380	40	ND
ΜΑΡ/2010	814	75	80	40	26	270	35	ND

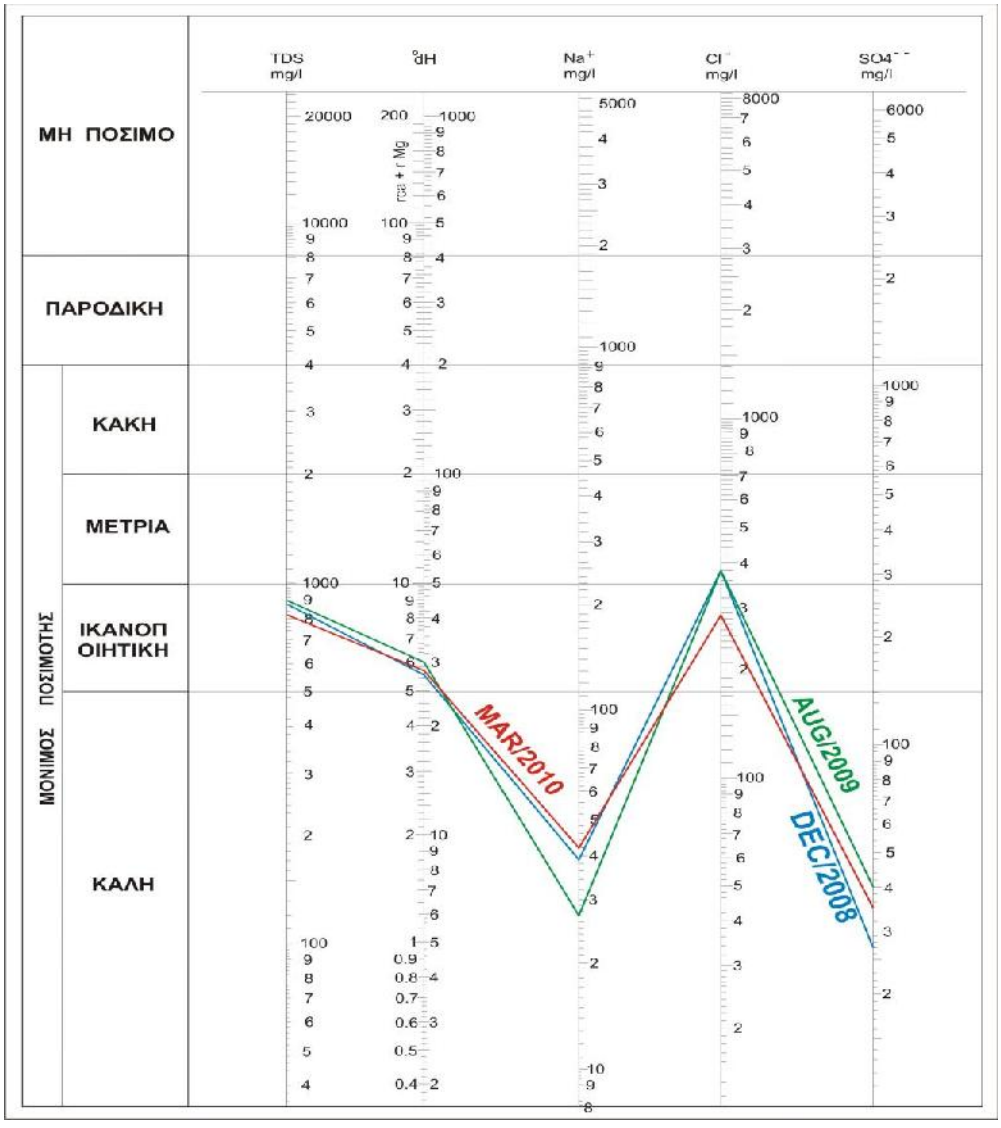

Σχ.11.21:Ποσιμότης νερού γεώτρησης (ΠΟ490Γ) του Συγκροτήματος Ιδιωτικών Κατοικιών Τρίτων, περιοχής Καβκάλας – Πολιτικών, κατά Schoeller. Από αποτέλεσμα ειδικής φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (12/2008, 8/2009, 3/2010).
Fig.11.21: Drinking of borehole (ΠΟ490Γ) supplying the Apartments Houses of Kavkalas – Politica according to Schoeller. From the results third hydrochemical tests (MAP/2009).

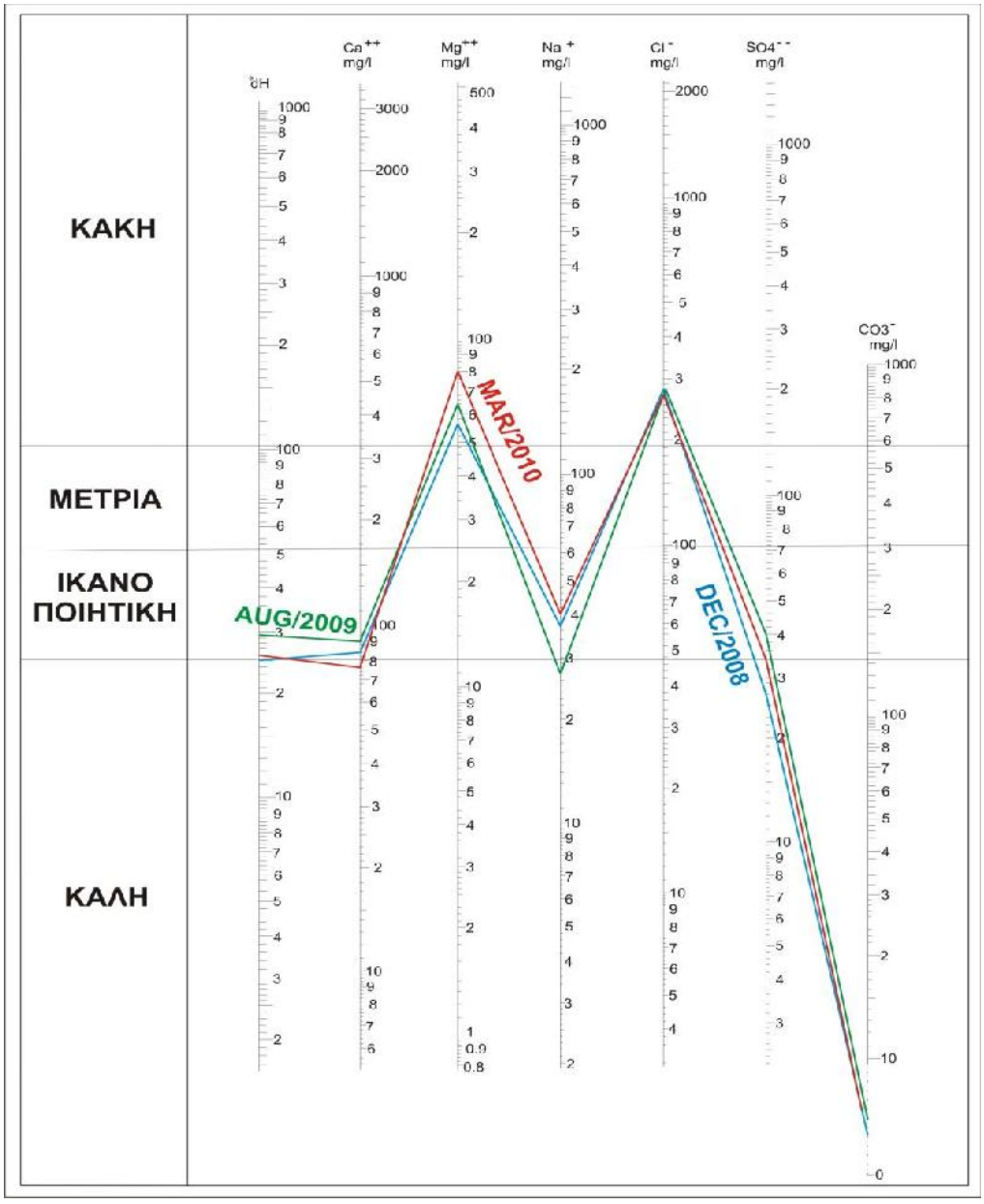

Σχ.11.22:Ποσιμότης νερού γεώτρησης (ΠΟ490Γ) του Συγκροτήματος Ιδιωτικών Κατοικιών Τρίτων, περιοχής Καβκάλας – Πολιτικών, κατά Waterlot. Από αποτέλεσμα ειδικής φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (12/2008, 8/2009, 3/2010).
Fig.11.22: Drinking of borehole (ΠΟ490Γ) supplying the Apartments Houses of Kavkalas – Politica according to Waterlot. From the results third hydrochemical tests (MAP/2009).

Η ποσιμότης του νερού της γεώτρησης ΠΟ490Γ είναι *ικανοποιητική έως Μέτρια* κατά Schoeller και *Κακή* κατά Waterlot.

11.5.1.2. Ποσιμότης κατά EU – WHO – Εμφιαλομένο νερό

Πίν.11.11: Ποσιμότης νερού γεώτρησης (ΠΟ490Γ) του Συγκροτήματος Ιδιωτικών Κατοικιών Τρίτων, περιοχής Καβκάλας – Πολιτικών,). μέσα στα σταθερότυπα WHO, EU και φυσικό μεταλλικό νερό ΖΑΓΟΡΙ. Από αποτέλεσμα ειδικής φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (12/2008, 8/2009, 3/2010). Α, Αρνητικό. Ø, χωρίς ένδειξη.
Tab.11.11: Drinking of the borehole (ΠΟ490Γ) that supply the Apartments Houses of Kabkalas – Politica, comparing with standards of WHO, EU and the mineral water ZAGORI, mg/l. A, Negative. Ø, without indications.

Παράμετροι Mg/l	Ποσιμότης νερού γεώτρησης Συγκροτήματος Κατοικιών Τρίτων			Drinking Standards		Εμφιαλομένο φυσικό νερό ΜΑΙ/2009
				WHO	EU	
	Συλλογή ΔΕΚ/2008	Συλλογή ΑΥΓ/2009	Συλλογή ΜΑΡ/2010	1993	1998	
pH	7.6	8.3	7.7	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	990	1002	985	2500	2500	415
TDS	880	900	814	καθόλου	καθόλου	200
Hardness T.	440	510	470	καθόλου	καθόλου	233
Ca	84	90	75			85.3
Mg	56	64	80			5.6
Na	39	27	40	200	200	2.2
K	1.7	1.9	2.0			0.6
NH4	0.03	0.04		καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	270	300	280			233
Cl	380	380	270	**250**	**250**	3.9
SO4	27	40	35	500	250	10.2
NO3	21	25	29	50	50	1.8
NO2	0.05	0.05	0.05	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	**0.1**	**0.2**		0.003	0.005	Ø
Cr ολικό (ppb)	**71**	**16**		0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)				2.0	2.0	
Pb (ppb)				καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	**3**	**5**		0.02	0.02	
Fe (ppb)	**8**	**6**		καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**0.5**	**3**		0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)				3.0	καθόλου	
R	1.4	1.4	1.0			

Το νερό της γεώτρησης υπερβαίνει στο σύνολο των αναλύσεων, των χημικών παραμέτρων που εξετάσθηκαν, τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου επιτραπέζιου φυσικού νερού ΖΑΓΟΡΙ που αναλύθηκαν του 5/2009.
Οι χημικές παράμετροι που εξετάσθηκαν έδειξαν ότι το νερό της γεώτρησης ξεπερνούν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ποσιμότης (σταθερότυπα) που ορίζονται για τα Cl.
Το νερό της γεώτρησης είναι γλυκό και πολύ σκληρό .

11.5.1.3. Αποκλίσεις των παραμετρικών τιμών ΠΟ490Γ από τις αντίστοιχες του εμφιαλομένου νερού

Δείγμα 5/2008: pH 0.2, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 575 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 680 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ 207 mg/l, μαγνήσιο Mg 50 mg/l, νάτριο Na 37 mg/l, Κάλιο K 1.1 mg/l, ανθρακικά HCO_3 37 mg/l, χλώριο Cl 376 mg/l, θειϊκά SO_4 20 mg/l και νιτρικά NO_3 19 mg/l.
Δείγμα 8/2009: pH 02, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 587 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 700 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ 277 mg/l, ασβέστιο Ca 5 mg/l, μαγνήσιο Mg 58 mg/l, νάτριο Na 25 mg/l, Κάλιο K 1.3 mg/l, ανθρακικά HCO_3 67 mg/l, χλώριο Cl 376 mg/l, θειϊκά SO_4 35 mg/l και νιτρικά NO_3 13 mg/l.
Δείγμα 3/2010: pH 0.3, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 567 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 600 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ 237 mg/l, μαγνήσιο Mg 74 mg/l, νάτριο Na 38 mg/l, Κάλιο K 1.4mg/l, ανθρακικά HCO_3 47 mg/l, χλώριο Cl 266 mg/l, θειϊκά SO_4 25 mg/l, και νιτρικά NO_3 27 mg/l.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) 71 – 16 ppb, νικέλιο Ni 3 – 5 ppb και μαγγάνιο Mn 1 ppb.

11.5.2. ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΤΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ (ΠΟ490Γ) ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Το νερό της γεώτρησης είναι επηρεασμένο από το νερό της θάλασσας όπου απέχει μόλις ≈80μ. από τη θάλασσα. Το νερό της γεώτρησης είναι *ελαφρά ρυπασμένο* (Σχ.11.23).

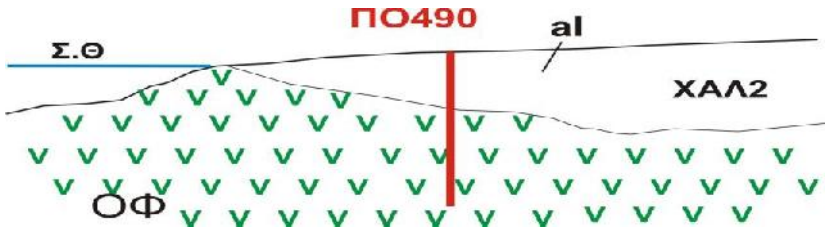

Σχ.11.23: Σχηματική Υδρογεωλογική τομή γεώτρησης (ΠΟ490Γ) του Συγκροτήματος Ιδιωτικών Κατοικιών Τρίτων. ΟΦ5, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο. ΧΑΛ2, υδροφόρος χαλαρών ιζημάτων. Απέχει ≈80μ. από την θάλασσα.
Fig.11.23: Schematic hydrogeologic section showing the borehole that supply the Apartments Houses only ≈80m from the sea. ΟΦ5, fissured ophiolitic aquifer. ΧΑΛ2, unconsolidated sediments aquifer.

11.6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΝΕΡΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

11.6.1. ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΑ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του χαλαρού υδροφόρου **ΧΑΛ2**, αυξάνει σε σχέση με το νερό της βροχής κατά 56 έως196 mg/l, του μαγνησίου Mg από 32 έως 282 mg/l, του νατρίου Na από 10 έως 344 mg/l, του καλίου K από 0,8 –έως 6 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 από 287 έως 416 mg/l, του χλωρίου Cl από 33 –έως 1091 mg/l, των θειϊκών SO_4 από 16 έως 478 mg/l και των νιτρικών NO_3 από 2 έως 44 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου ΧΑΛ2 είναι της τάξης (C, D) σκληρό και πολύ σκληρό νερό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.11.24).

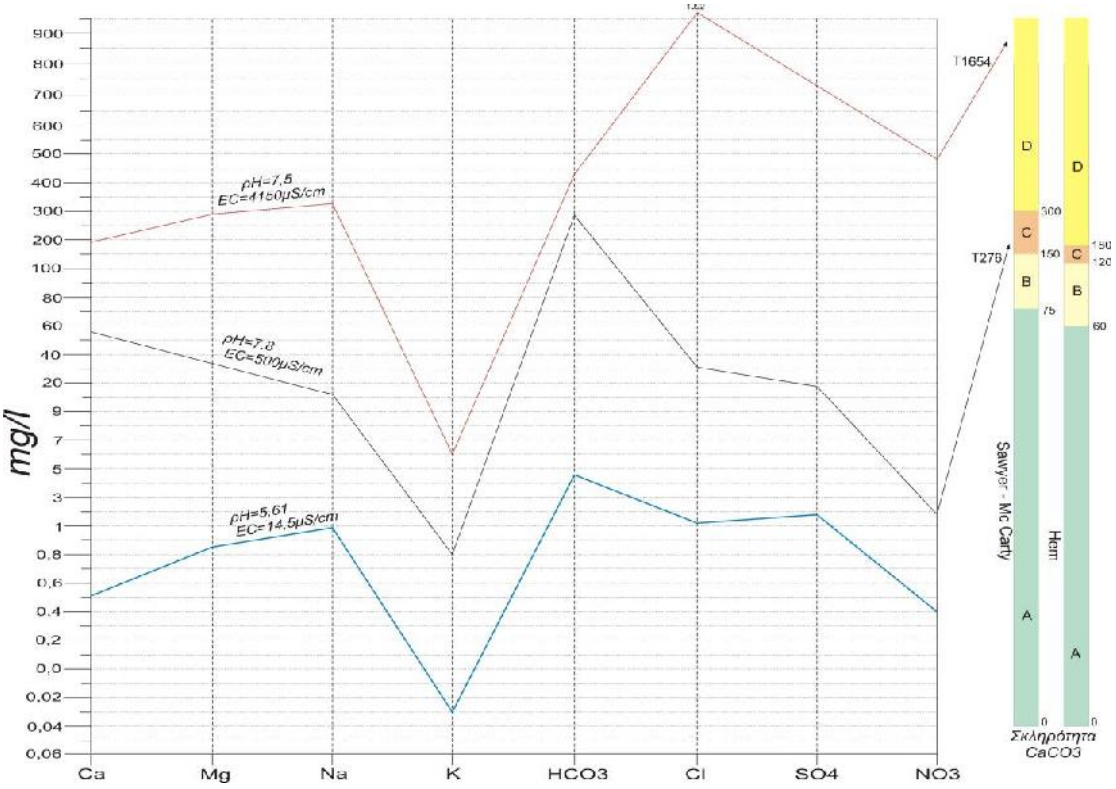

Σχ.11.24:Υδροχημικές καμπύλες αποτυπώνουν το TDS και την σκληρότητα- ΧΑΛ2. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.11.24: Hydrochemical plot of TDS and hardness aquifer ΧΑΛ2. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black)and higher TDS sample (red).

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του καρστικού υδροφόρου **ΑΣ4**, αυξάνει σε σχέση με το νερό της βροχής κατά 72 έως 82 mg/l, του μαγνησίου Mg από 5 έως 11 mg/l, του νατρίου Na από 13 έως 18 mg/l, του καλίου K από 0,1 έως 8 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 από 147 έως 236 mg/l, του χλωρίου Cl από 9 έως 28 mg/l, των θειϊκών SO_4 από 8 έως 12 mg/l και των νιτρικών NO_3 12 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου ΑΣ4 είναι της τάξης (C, D) σκληρό νερό κατά τους Sawyer – Mac Carty και πολύ σκληρό Hem (Σχ.11.25).

Σχ.00β:Υδροχημικές καμπύλες αποτυπώνουν το TDS και την σκληρότητα- ΑΣ4. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.00: Hydrochemical plot of TDS and hardness aquifer ΑΣ4. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black)and higher TDS sample (red).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

IIIΠίν.1: Καταγραφή των 111 υδροσημείων στην περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών
IIITab.1: Records of 111 water positions in the area of Politica basin.

Α/Α	Τοποθεσία	Φρέαρ	Κώδιξ.	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
				G P S	**ΕΓΣΑ `87**
				N E h	X Y
1	2	3	4	5	6
1	Πράσινα	**Γ**	ΠΟ428Γ	38 34.492 23 35.098 4	473734 4269885
2	Πράσινα	**Π**	ΠΟ428Β	38 34.527 23 35.149 5	463869 4269991
3	Πράσινα	**Π**	ΠΟ429	38 34.244 23 36.148 9	465314 4269113
4	Πράσινα	**Π**	ΠΟ430	38 34.565 23 35.232 5	464070 4270108
5	Πράσινα	**Γ**	ΠΟ431		**
6	Πράσινα	**Π**	ΠΟ432	38 34.620 23 35.221 8	464044 4270278
7	Λακού	**Π**	ΠΟ433	38 34.727 23 35.092 9	463734 4270609
8	Λακού	**Π+Γ**	ΠΟ434		**
9	Λακού	**Π**	ΠΟ435	38 34.617 23 35.005 9	463522 4270271
10	Λακού	**Γ**	ΠΟ436		**
11	Λακού	**Π**	ΠΟ437	38 34.563 23 35.016 7	463547 4270104
12	Λακού	**Π**	ΠΟ437Β	38 34.563 23 35.053 7	463638 4270381
13	Λακού	**Γ**	ΠΟ438		**
14	Πράσινα	**Π**	ΠΟ439		**
15	Πράσινα	**Π**	ΠΟ440	38 34.455 23 35.101 5	463751 4269770
16	Πράσινα	**Π**	ΠΟ441	38 34.421 23 35.156 4	463884 4269665
17	Πράσινα	**Π**	ΠΟ441Β	38 34.451 23 35.245 3	464100 4269756
18	Πράσινα	**Γ**	ΠΟ441Γ	38 34.421 23 35.156 4	463884 4269665
19	Πράσινα	**Π**	ΠΟ442	38 34.480 23 34.445 4	463133 4269850
20	Πράσινα	**Π**	ΠΟ443	38 34.581 23 34.811 6	464020 4270158
21	Πράσινα	**Π**	ΠΟ443Β	38 34.525 23 34.772 6	463924 4269985
22	Πράσινα	**Π**	ΠΟ444	38 34.581 23 34.591 6	463487 4270163
23	Λακού	**Γ**	ΠΟ445		**
24	Λακού	**Π**	ΠΟ446	38 34.784 34 34.742 11	463856 4270784
25	Λακού	**Π**	ΠΟ447		**
26	Πράσινα	**Π**	ΠΟ448		**
27	Ράχη	**Γ**	ΠΟ449		**
28	Ράχη	**Γ**	ΠΟ450		**
29	Ράχη	**Γ**	ΠΟ451		**
30	Ράχη	**Π**	ΠΟ452	38 34.774 23 34.451 9	463151 4270756
31	Γλαρομύτης	**Π**	ΠΟ453		**
32	Γλαρομύτης	**Π**	ΠΟ454		**
33	Γλαρομύτης	**Γ**	ΠΟ455		**
34	Γλαρομύτης	**Π**	ΠΟ456	38 34.496 23 34.257 2	462681 4270488
35	Γλαρομύτης	**Π**	ΠΟ457	38 34.443 23 34.198 3	462534 4269739
36	Καβκάλας	**Π**	ΠΟ458		**
37	Καβκάλας	**Π**	ΠΟ459	38 34.672 23 34.047 5	462172 4270447
38	Καβκάλας	**Π**	ΠΟ460	38 34.708 23 33.959 4	462928 4270554
39	Καβκάλας	**Π**	ΠΟ460Β	38 34.669 23 33.996 4	463017 4270433
40	Καβκάλας	**Π**	ΠΟ461	38 34.788 23 33.794 3	462530 4280702
41	Καβκάλας	**Π**	ΠΟ462	38 34.787 23 33.795 3	462532 6270800
42	Καβκάλας	**Γ**	ΠΟ463		**
43	Καβκάλας	**Π**	ΠΟ464	38 34.859 23 33.963 4	462940 4271019
44	Καβκάλας	**Γ**	ΠΟ465		**
45	Ράχη	**Π**	ΠΟ466	38 34.831 23 34.151 8	462426 4270936
46	Ράχη	**Π**	ΠΟ467		**
47	Καβκάλας	**Π**	ΠΟ468		**
48	Ράχη	**Π**	ΠΟ469	38 34.738 23 34.135 5	462386 4270649
49	Ράχη	**Π**	ΠΟ470	38 34.756 23 34.201 8	462546 4270704
50	Ράχη	**Π**	ΠΟ470Β	38 34.712 23 34.186 8	462509 4270568
51	Ράχη	**Π**	ΠΟ471		**
52	Ράχη	**Π**	ΠΟ472	38 34.564 23 34.258 6	462781 4270112
53	Ράχη	**Γ**	ΠΟ473		**
54	Λακού	**Π**	ΠΟ474	38 34.867 23 34.480 13	463223 4271037
55	Λακού	**Π**	ΠΟ475	38 34.869 23 34.564 13	463426 4271048
56	Βίγλας	**Π**	ΠΟ476	38 35.224 23 33.961 12	462934 4270912
57	Βίγλας	**Π**	ΠΟ477	38 35.243 23 33.944 12	462893 4270970
58	Βίγλας	**Π**	ΠΟ478	38 35.275 23 33.924 11	462846 4271069
59	Βίγλας	**Π**	ΠΟ479		**
60	Βίγλας	**Π**	ΠΟ480	38 35.228 23 33.780 8	462496 4270926
61	Καναψάς	**Π**	ΠΟ481	38 35.420 23 33.623 9	462119 4271520
62	Καναψάς	**Π**	ΠΟ482	38 35.373 23 33.751 9	462452 4271373

63	Καναψάς	**Π**	ΠΟ483	38 35.430 23 33.564 10	461977 4271551
64	Καναψάς	**Γ**	ΠΟ484		**
65	Καναψάς	**Π**	ΠΟ485	38 35.314 23 33.365 11	461494 4271196
66	Σούδης	**Π**	ΠΟ486	38 35.165 23 33.422 8	461629 4270736
67	Σούδης	**Π**	ΠΟ487	38 35.099 23 33.691 8	462279 4270529
68	Σούδης	**Γ**	ΠΟ488		**
69	Σούδης	**Γ**	ΠΟ488Β	38 34.961 23 33.676 3	462247 4271337
70	Σούδης	**Π+Γ**	ΠΟ489	38 35.044 23 33.867 7	462704 4270358
71	Σούδης	**Π**	ΠΟ490		**
72	Σούδης	**Γ**	ΠΟ490Γ	38 34.950 23 33.627 3	462854 4271300
73	Σούδης	**Π**	ΠΟ491	38 35.044 23 33.867 2	462704 4270358
74	Σούδης	**Γ**	ΠΟ492	38 34.860 23 33.694 2	462289 4271026
75	Σούδης	**Π**	ΠΟ493		**
76	Βίγλας	**Π**	ΠΟ494	38 35.010 23 33.935 7	462868 4270252
77	Καναψάς	**Π**	ΠΟ495	38 35.314 23 33.365 7	461494 4271196
78	Καναψάς	**Γ**	ΠΟ496		**
79	Καναψάς	**Π**	ΠΟ497	38 35.308 23 33.589 7	462035 4271178
80	Σούδης	**Γ**	ΠΟ498		**
81	Σούδης	**Π**	ΠΟ499	38 35.020 23 33.485 3	461780 4270288
82	Σούδης	**Γ**	ΠΟ500		**
83	Αγ. Αποστόλοι	**Π**	ΠΟ501	38 35.111 23 33.091 9	460828 4270573
84	Αγ. Αποστόλοι	**Π**	ΠΟ502	38 35.143 23 33.123 9	460906 4270672
85	Παραλία	**Π**	ΠΟ503		**
86	Παραλία	**Π**	ΠΟ504	38 35.112 23 33.310 7	461358 4270574
87	Παραλία	**Γ**	ΠΟ505		**
88	Παραλία	**Π**	ΠΟ506	38 35.185 23 32.696 8	460840 4270801
89	Αγ. Αποστόλοι	**Π**	ΠΟ507		**
90	Αγ. Αποστόλοι	**Π**	ΠΟ508		**
91	Αγ. Αποστόλοι	**Π**	ΠΟ509		**
92	Αγ. Αποστόλοι	**Π**	ΠΟ510	38 35.467 23 32.519 18	460417 4271673
93	Ξηρόλικος	**Π**	ΠΟ511	38 35.258 23 32.267 10	459804 4271032
94	Ξηρόλικος	**Π**	ΠΟ512		**
95	Ξηρόλικος	**Π**	ΠΟ513	38 35.259 23 32.142 11	459502 4271036
96	Παραλία	**Π**	ΠΟ514	38 34.871 23 32.061 9	459306 4271074
97	Παραλία	**Π+Γ**	ΠΟ515		**
98	Παραλία	**Π**	ΠΟ516	38 34.967 23 32.280 7	459837 4271367
99	Παραλία	**Π**	ΠΟ517	38 34.921 23 32.401 4	460129 4271224
100	Παραλία	**Π**	ΠΟ518	38 34.948 23ω32.821 4	461146 4271302
101	Παραλία	**Π**	ΠΟ519	38 35.378 23 32.298 15	459881 4271401
102	Λακού	**Π**	ΠΟ550	38 34.701 23 34.971 10	464408 4270526
103	Παραλία	**Π**	ΠΟ559	38 35.074 23 33.237 5	461180 4270458
104	Παραλία	**Π**	ΠΟ566	38 35.076 23 32.343 3	459985 4270470
105	Παραλία	**Π**	ΠΟ568	38 34.916 23 32.273 5	459820 4271210
106	Παραλία	**Π**	ΠΟ570	38 34.780 23 32.033 3	459237 4270794
107	Παραλία	**Γ**	ΠΟ571	38 34.448 23 32.063 4	456310 4271003
108	Παραλία	**Π**	ΠΟ572	38 34.880 23 32.301 4	459887 4271117
109	Ξηρόλικος	**Π**	ΠΟ574	38 34.999 23 32.590 6	460588 4271462
110	Ξηρόλικος	**Π**	ΠΟ575	38 35.111 23 32.664 7	460762 4270574
111	Λακού	**Π+Γ**	ΠΟ602	38 34.664 23 34.657 8	463648 4270415

Π = Πηγάδι**, Γ** = Γεώτρηση**, Π+Γ** = Πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση, **ΠΟ** = Πολιτικά
Π = Dug well, Γ = Borehole, Π+Γ, = Dual dug well + borehole, ΠΟ = Politica

IIIΠίν.2: Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στην περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών (λιθολογία φρεάτων).
IIITab. 2: Records of dug wells in and boreholes Politica study area (lithology of wells)

Α/Α	Φρέαρ μέτρησης	**Βάθος** Διάμετρος φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος	Α/Α	Φρέαρ μέτρησης	**Βάθος** Διάμετρος φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος	Α/Α	Φρέαρ μέτρησης	**Βάθος** Διάμετρος φρέατος m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	ΠΟ428	**36.00**	Οφιόλιθοι	2	ΠΟ428Β	**4.50**	Αμμοχάλικα	3	ΠΟ429	**11.00** 1.85 Δ.	Οφιόλιθοι
4	ΠΟ430	**6.26** 1.80 Δ.	Αμμοχάλικα	5	ΠΟ431	**30**	Οφιόλιθοι	6	ΠΟ432	**9.50**	Αμμοχάλικα
7	ΠΟ433	**9.50** 1.80 Δ	Αμμοχάλικα	8	ΠΟ434	**13.00** **85.00**	Οφιόλιθοι	9	ΠΟ435	**8.90**	Οφιόλιθοι
10	ΠΟ436	**57.00**	Οφιόλιθοι	11	ΠΟ437	**6.00** 1.80 Δ	Αμμοχάλικα	12	ΠΟ437Β	**7.60**	Αμμοχάλικα
13	ΠΟ438	**57.00**	Οφιόλιθοι	14	ΠΟ439		Αμμοχάλικα	15	ΠΟ440	**2.50**	Αμμοχάλικα
16	ΠΟ441	**3.68** 1.67 Δ	Αμμοχάλικα	17	ΠΟ441Β		Αμμοχάλικα	18	ΠΟ441Γ	**37.00**	Οφιόλιθοι
19	ΠΟ442	**5.50** 2.00 Δ.	Αμμοχάλικα	20	ΠΟ443Β	**6.00** 1.80 Δ.	Αμμοχάλικα	21	ΠΟ444		Αμμοχάλικα
22	ΠΟ445		Οφιόλιθοι	23	ΠΟ446	**18.00** 2.30Χ1.70	Οφιόλιθοι	24	ΠΟ447		Αμμοχάλικα
25	ΠΟ448	**5.80** 1.85 Δ.	Αμμοχάλικα	26	ΠΟ449		Οφιόλιθοι	27	ΠΟ450	**35.00**	Οφιόλιθοι
28	ΠΟ451	**30.00**	Οφιόλιθοι	29	ΠΟ452	**12.00** 1.85 Δ.	Αμμοχάλικα	30	ΠΟ453		Κροκάλες
31	ΠΟ454	**5.50**	Αμμοχάλικα	32	ΠΟ455	**30.00**	Οφιόλιθοι	33	ΠΟ456	**2.50**	Κροκάλες
34	ΠΟ457	**4.00**	Αμμοχάλικα	35	ΠΟ458		Κροκάλες	36	ΠΟ459	**6.00**	Αμμοχάλικα 1.84 Δ.
37	ΠΟ460	**5.60**	Κροκάλες	38	ΠΟ460Β		Κροκάλες	39	ΠΟ461	**2.50** 1.80 Δ.	Κροκάλες
40	ΠΟ462		Κροκάλες	41	ΠΟ463	**30.00**	Οφιόλιθοι	42	ΠΟ464	**7.50** 1.80 Δ	Κροκάλες
43	ΠΟ465	**3.00**	Οφιόλιθοι	44	ΠΟ466	**8.00**	Αμμοχάλικα	45	ΠΟ467		Αμμοχάλικα
46	ΠΟ468		Κροκάλες	47	ΠΟ469	**6.50**	Αμμοχάλικα	48	ΠΟ470	**8.80**	Αμμοχάλικα
49	ΠΟ470Β	**7.50**	Αμμοχάλικα	50	ΠΟ471		Κροκάλες	51	ΠΟ472	**7.00**	Κροκάλες
52	ΠΟ473	**60.00**	Οφιόλιθοι	53	ΠΟ474	**18.00**	Αμμοχάλικα	54	ΠΟ475	**18.00** 1.70Χ1.40	Αμμοχάλικα

55	ΠΟ476	**10.50** 1.80 Δ.	Οφιόλιθοι	56	ΠΟ477	**8.50**	Αμμοχάλικα	57	ΠΟ478	**9.50**	Αμμοχάλικα
58	ΠΟ479		Αμμοχάλικα	59	ΠΟ480	**6.50** 1.30 Δ	Αμμοχάλικα	60	ΠΟ481	**8.10** 1.70 Δ.	Αμμοχάλικα
61	ΠΟ482	**6.40** 2.70 Δ.	Αμμοχάλικα	62	ΠΟ483	**13.00** 1.20 Δ.	Αμμοχάλικα	63	ΠΟ484	**60.00**	Οφιόλιθοι
64	ΠΟ485	**12.00** 1.75 Δ.	Αμμοχάλικα	65	ΠΟ486	**5.50** 1.80 Δ.	Αμμοχάλικα	66	ΠΟ487	**4.00** 1.05 Δ.	Αμμοχάλικα
67	ΠΟ488	**35.00**	Οφιόλιθοι	68	ΠΟ488Β	**35.00**	Οφιόλιθοι	69	ΠΟ489	**8.50**	Αμμοχάλικα
70	ΠΟ490		Κροκάλες	71	ΠΟ490Γ	**25.00**	Οφιόλιθοι	72	ΠΟ491	**2.80** 1.74 Δ.	Κροκάλες
73	ΠΟ492	**3.00**	Κροκάλες	74	ΠΟ493		Κροκάλες	75	ΠΟ494	**7.00** 1.70 Δ.	Αμμοχάλικα
76	ΠΟ495	**6.00** 1.70 Δ.	Αμμοχάλικα	77	ΠΟ496	**35.00**	Οφιόλιθοι	78	ΠΟ497	**5.50**	Αμμοχάλικα
79	ΠΟ498		Αμμοχάλικα	80	ΠΟ499	**3.00**	Κροκάλες	81	ΠΟ500	**30.00**	Οφιόλιθοι
82	ΠΟ501	**8.00** 1.80 Δ.	Αμμοχάλικα	83	ΠΟ502	**8.00**	Αμμοχάλικα	84	ΠΟ503		Αμμοχάλικα
85	ΠΟ504	**7.00** 1.80 Δ.	Αμμοχάλικα	86	ΠΟ505	**30.00**	Οφιόλιθοι	87	ΠΟ506	**9.00**	Αμμοχάλικα
88	ΠΟ507	**10.00** 1.30X1.78	Αμμοχάλικα	89	ΠΟ508		Κροκαλοπαγές	90	ΠΟ509	**13.00** 1.80 Δ.	Κροκαλοπαγές
91	ΠΟ510	**17.00** 1.75 Δ.	Οφιόλιθοι	92	ΠΟ511	**7.52** 1.75X2.00	Κροκαλοπαγές	93	ΠΟ512		Κροκαλοπαγές
94	ΠΟ513	**10.00** 1.80 Δ.	Κροκαλοπαγές	95	ΠΟ514	**6.70** 1.60 Δ.	Κροκαλοπαγές	96	ΠΟ515	**2.80** 1.80 Δ.	Κροκαλοπαγές
97	ΠΟ516		Αμμοχάλικα	98	ΠΟ517		Αμμοχάλικα	99	ΠΟ518	**5.50** 1.10 Δ.	Κροκαλοπαγές
100	ΠΟ519		Οφιόλιθοι	101	ΠΟ550	**11.70**	Οφιόλιθοι	102	ΠΟ559	**4.80**	Κροκαλοπαγές
103	ΠΟ566	6.00	Κροκαλοπαγές	104	ΠΟ568		Κροκαλοπαγές	105	ΠΟ570		Κροκαλοπαγές
106	ΠΟ571	**2.50**	Κροκαλοπαγές	107	ΠΟ572		Κροκαλοπαγές	108	ΠΟ574	**3.40**	Κροκαλοπαγές
109	ΠΟ575	**7.50**	Κροκαλοπαγές	110	ΠΟ602		Αμμοχάλικα				

IIIΠίν.3: Καταγραφή στάθμης νερού στα πηγάδια και γεωτρήσεις στο υδροφόρο σύστημα στη περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών.

IIITab.3:measurement, records of dug wells and boreholes (depth, bottom, height and standing water level) for the aquifers in Politica area.

* = Πυθμένας κάτω από την στάθμη της θάλασσας, ?* = Πυθμένας πιθανόν κάτω από την στάθμη της θάλασσας
= Bottom below the sea level = Bottom probable below the sea leve

Α/Α	Σημείο μέτρησης	Στάθμη (10/1996) – (4/1997)			Στάθμη (10/2007) – (3/2008)			Στάθμη (10/2008) – (3/2009)			Βάθος Φρέατος m	Υψόμετρο Φρέαρ m	Υψόμετρο Πυθμένας m
		Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος	Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος	Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	ΠΟ428				2.30	2.40	0.10	2.00	2.20	0.20	36.00	4.00	32.00*
2	ΠΟ428Β				1.80	2.00	0.20	1.70	1.90	0.20	4.50	4.50	0.00
3	ΠΟ429	4.80	4.90	0.10	3.90	4.10	0.20	3.90	4.00	0.10	12.00	9.00	1.50*
4	ΠΟ430	2.40	2.70	0.30	1.60	1.80	0.20	1.10	1.20	0.10	6.25	5.00	1.25*
5	ΠΟ432				3.20	3.50	0.30	2.90	3.50	0.60	9.50	8.00	1.50*
6	ΠΟ433	4.50	4.70	0.20	4.10	4.30	0.20	4.40	4.50	0.10	9.50	9.20	0.30*
7	ΠΟ435				4.40	4.70	0.30	4.30	4.50	0.20		9.20	
8	ΠΟ437Β	3.80	4.60	0.40	3.70	4.30	0.60	4.30	4.40	0.10	7.65	7.40	0.25*
9	ΠΟ437				4.20	4.60	0.40	4.00	4.30	0.30	5.00	7.30	2.30
10	ΠΟ440				3.50	3.70	0.20	3.40	3.60	0.20	2.50	4.80	2.30
11	ΠΟ441	1.80	2.10	0.30							3.70	4.40	0.70
12	ΠΟ441Β				2.10	2.30	0.20	2.00	2.10	0.10		3.50	
13	ΠΟ442	1.80	2.10	0.30	1.60	1.80	0.20	1.20	1.40	0.20	6.00	3.60	1.90*
14	ΠΟ443	1.90	2.50	0.60	2.30	2.60	0.30	2.30	2.50	0.20	5.15	6.00	0.85
15	ΠΟ443Β				2.60	3.00	0.40	2.50	2.80	0.30	6.00	6.00	0.00
16	ΠΟ444				1.80	1.90	0.10	1.60	1.80	0.20		6.00	
17	ΠΟ446	1.50	1.90	0.40	1.00	1.30	0.30	0.90	1.20	0.30	18.10	11.10	7.00*
18	ΠΟ448	0.70	1.00	0.30	0.70	0.90	0.20	0.60	0.80	0.20	5.20	3.40	1.80*
19	ΠΟ452	0.50	0.95	0.45	Στεγανό	Στεγανό		Στεγανό	Στεγανό		12.00	10.00	2.40*
20	ΠΟ454				0.50	0.80	0.30	0.30	0.40	0.10	5.50	4.00	1.50*
21	ΠΟ456	0.80	0.90	0.10	0.80	0.80	0.10	0.70	0.80	0.10	2.40	2.00	0.40*
22	ΠΟ457				0.50	0.80	0.30	0.60	0.80	0.20	4.20	3.20	1.00*
23	ΠΟ459	1.90	2.10	0.20	0.80	1.90	0.10	1.80	2.00	0.10	6.00	5.00	1.00*
24	ΠΟ460				1.20	1.30	0.10	0.90	1.20	0.30	5.60	4.00	1.60*
25	ΠΟ460Β				1.40	1.70	0.30	1.20	1.50	0.30		4.00	
26	ΠΟ461	0.80	1.00	0.20	0.80	0.90	0.20	0.70	0.90	0.10	2.40	3.00	0.60
27	ΠΟ462				1.50	1.60	0.10	1.00	1.20	0.20		3.00	
28	ΠΟ464	1.20	1.80	0.60	1.40	1.70	0.30	1.50	1.70	0.20	7.50	4.80	2.70*
29	ΠΟ466	1.80	2.00	0.20	1.40	1.80	0.40	1.50	1.80	0.30	10.90	7.80	3.10*
30	ΠΟ469	1.60	2.90	0.30	1.60	1.80	0.20	1.60	1.80	0.20	6.60	5.80	0.80*
31	ΠΟ470				1.90	2.20	0.30	1.80	2.00	0.20	8.70	8.20	0.50*

32	ПО470В				2.70	2.90	0.20	2.30	2.90	0.60		7.40	
33	ПО472	1.60	1.90	0.30	1.40	1.60	0.20	1.20	1.40	0.20	7.10	7.60	0.50
34	ПО474				2.40	2.90	0.50	1.80	2.00	0.60	18.00	13.60	4.40*
35	ПО475	1.80	2.80	1.00	2.00	2.30	0.30	2.00	2.40	0.40	17.00	13.00	4.00*
36	ПО476	5.00	5.90	0.90	3.80	4.40	0.60	3.50	4.00	0.50	10.50	12.60	2.10
37	ПО477				5.40	5.70	0.30	5.10	5.50	0.40	8.60	12.00	3.40
38	ПО478	4.30	5.10	0.80	4.80	4.50	0.70	4.10	4.60	0.50	9.50	11.00	1.50
39	ПО480				4.20	4.50	0.30	3.80	4.20	0.40	6.00	9.70	3.70
40	ПО481	6.40	6.60	0.20	5.80	6.00	0.20	5.50	5.80	0.50	8.10	11.20	3.10
41	ПО482	4.10	4.90	0.80	3.50	4.20	0.70	3.70	4.30	0.60	7.50	9.80	2.30
42	ПО483	5.90	6.70	0.80	5.30	5.60	0.30	4.80	5.40	0.80	13.30	11.20	2.10*
43	ПО485	5.30	6.10	0.80	5.30	6.00	0.70	4.80	5.50	0.70	12.00	11.80	0.20*
44	ПО486	4.90	5.70	0.80	3.90	4.60	0.70	3.80	4.50	0.60	5.50	8.00	2.50
45	ПО487	4.50	5.20	0.70	4.10	4.60	0.50	4.00	4.60	0.60	4.00	8.00	4.00
46	ПО489				3.20	3.30	0.10	3.00	3.30	0.30	8.50	7.50	1.00*
47	ПО491	0.50	0.90	0.40	0.60	0.70	0.10	0.50	0.60	0.10	1.80	1.70	0.10*
48	ПО492				0.60	0.80	0.20	0.50	0.60	0.10		1.80	
49	ПО494	4.10	4.80	0.70	4.00	4.50	0.50	2.80	3.30	0.50	6.80	7.80	1.00
50	ПО495	4.70	5.10	0.40	4.00	4.30	0.30	4.20	4.50	0.30	6.00	7.70	1.70
51	ПО497	4.10	4.70	0.60	4.00	4.50	0.50	4.20	4.80	0.60	5.60	7.80	2.10
52	ПО499				1.50	1.60	0.10	1.20	1.40	0.20	2.90	3.00	0.10
53	ПО501	4.20	4.80	0.60	3.60	4.10	0.50	3.90	4.30	0.40	8.00	9.00	1.00
54	ПО502				3.50	3.70	0.20	3.50	4.00	0.50	8.00	9.20	1.20
55	ПО504	3.20	3.60	0.40	3.00	3.20	0.20	3.00	3.40	0.40	7.00	7.20	0.20
56	ПО506				2.40	2.50	0.10	2.00	2.20	0.20	8.70	8.90	0.20
57	ПО507	4.40	5.20	0.80							10.00	10.30	0.30
58	ПО509	4.70	6.50	1.80							13.00	15.40	2.40
59	ПО510	7.60	8.80	1.20	6.10	7.60	1.50	6.00	7.30	1.30	17.70	18.30	0.60
60	ПО511	4.70	6.00	1.30	4.00	5.20	1.20	4.40	5.50	1.10	7.50	10.00	2.50
61	ПО513	5.80	6.80	1.00	3.50	4.40	0.90	4.50	5.60	1.20	12.10	11.70	0.40*
62	ПО514	7.05	7.15	0.10	6.00	6.40	0.40	5.10	5.80	0.70	6.70	9.50	2.80
63	ПО515	2.80	2.90	0.10							2.80	4.00	1.60
64	ПО516				5.00	5.30	0.30	4.30	4.90	0.60	7.00	7.90	0.90
65	ПО517				2.40	2.50	0.10	2.10	2.40	0.30		4.40	
66	ПО518	1.60	1.80	0.20	1.40	1.50	0.10	1.30	1.50	0.20	5.50	3.80	1.70*
67	ПО519				6.20	7.20	1.00	4.80	6.00	1.20	22.00	15.80	7.00
68	ПО550				7.50	8.30	0.80	6.70	8.00	1.30	11.70	15.00	4.10*
69	ПО559				1.90	2.30	0.20	1.70	2.00	0.30	4.80	5.00	0.20
70	ПО566				2.90	3.20	0.30	2.50	3.00	0.50	6.00	5.00	1.00*
71	ПО568				3.10	3.20	0.10	2.90	3.10	0.30	3.00	3.50	0.50
72	ПО570				1.80	2.00	0.20	1.60	1.90	0.30	4.00	3.20	1.00*
73	ПО571				2.50	2.70	0.20	2.30	2.60	0.30	4.00	3.50	0.50*

74	ПО572				2.40	2.40	0.00	2.30	2.50	0.30		3.60	
75	ПО574				4.20	4.40	0.20	3.70	4.30	0.60	3.30	6.00	2.70
76	ПО575				2.20	2.50	0.30	1.80	2.20	0.40	7.60	7.30	0.60*
77	ПО602				2.60	3.00	0.40	3.40	3.90	0.50	9.50	10.20	0.70

III*Πίν.4: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων των δειγμάτων που συλλέχθηκαν την διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας (10 -21/10/1998).*

III*Tab.4: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field which selected during the first hydrochemical test (10-21/10/1998) from Politica area.*

Α/Α	Τρόπος συλλογής νερού	Κωδικός δείγματος νερού **Υδροφόρος**	Θερμοκρασία **°C**		pH	Eh mV vollt	Salinity dS/m	EC μMhos/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	Αντλία	ΠΟ441**ΧΑΛ2**	18.0	21.5	7.1	NT	2.3	3630	2515
2	Αντλία	ΠΟ450**ΟΦ5**	17.0	22.0	7.4	NT	1.5	2400	1640
3	Αντλία	ΠΟ457**ΧΑΛ2**	17.5	21.5	7.5	NT	0.5	840	760
4	Αντλία	ΠΟ472**ΧΑΛ2**	18.0	22.0	7.5	NT	1.4	2300	1647
5	Αντλία	ΠΟ480**ΧΑΛ2**	17.5	23.0	7.5	NT	0.9	1600	1345
6	Αντλία	ΠΟ489**ΧΑΛ2**	17.0	22.5	7.5	NT	0.4	770	665
7	Αντλία	ΠΟ492**ΧΑΛ2**	18.0	22.0	7.5	NT	0.6	1090	874
8	Αντλία	ΠΟ496**ΟΦ5**	17.5	22.5	7.6	NT	0.6	1030	870
9	Αντλία	ΠΟ504**ΧΑΛ2**	16.0	22.5	7.9	NT	0.3	500	444
10	Αντλία	ΠΟ511**ΧΑΛ2**	17.5	23.5	7.6	NT	0.4	760	673
11	Αντλία	ΠΟ513**ΧΑΛ2**	17.5	22.5	7.7	NT	0.5	880	753

III*Πίν.5: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων των δειγμάτων που συλλέχθηκαν την διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3/1999 – 5/5/1999).*

III*Tab.5: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field which selected during the second hydrochemical test (7/3/1999 – 5/5/1999) from Politica area.*

Α/Α	Τρόπος συλλογής νερού	Κωδικός δείγματος νερού **Υδροφόρος**	Θερμοκρασία **°C**		pH	Eh mV vollt	Salinity dS/m	EC μMhos/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	Δειγματολήπτης	ΠΟ429**ΑΣ3**	21.0	13.5	7.5	NT	0.9	1540	1189
2	Δειγματολήπτης	ΠΟ430**ΧΑΛ2**	21.0	16.0	8.0	NT	0.9	1510	1129
3	Δειγματολήπτης	ΠΟ433**ΧΑΛ2**	22.0	13.5	7.6	NT	0.9	1470	1311
4	Δειγματολήπτης	ΠΟ437**ΧΑΛ2**	22.0	15.0	7.8	NT	1.2	2200	1734
5	Δειγματολήπτης	ΠΟ441**ΧΑΛ2**	14.5	14.5	7.4	NT	2.1	3280	2305
6	Δειγματολήπτης	ΠΟ442**ΧΑΛ2**	15.0	14.5	7.6	NT	1.0	1720	1408
7	Δειγματολήπτης	ΠΟ446**ΟΦ5**	18.0	15.0	7.5	NT	0.6	1020	911
8	Δειγματολήπτης	ΠΟ448**ΧΑΛ2**	15.0	15.0	7.5	NT	1.3	2120	1471
9	Αντλία	ΠΟ452**ΧΑΛ2**	17.0	17.0	7.5	NT	0.8	1360	1088
10	Αντλία	ΠΟ454**ΧΑΛ2**	15.0	16.5	7.5	NT	1.9	3000	1929
11	Δειγματολήπτης	ΠΟ456**ΧΑΛ2**	15.0	12.0	7.5	NT	0.8	4150	2868
12	Δειγματολήπτης	ΠΟ459**ΧΑΛ2**	16.0	15.0	7.8	NT	0.4	710	602
13	Δειγματολήπτης	ΠΟ461**ΧΑΛ2**	16.0	14.5	7.6	NT	0.5	920	798
14	Δειγματολήπτης	ΠΟ466**ΧΑΛ2**	16.0	15.0	7.2	NT	0.4	695	623
15	Δειγματολήπτης	ΠΟ470**ΧΑΛ2**	18.0	14.0	8.1	NT	0.5	940	791
16	Δειγματολήπτης	ΠΟ474**ΟΦ5**	16.0	15.0	7.5	NT	0.4	880	814
17	Δειγματολήπτης	ΠΟ476**ΟΦ5**	22.0	13.5	8.1	NT	0.4	870	596
18	Δειγματολήπτης	ΠΟ478**ΧΑΛ2**	22.0	14.5	7.4	NT	0.7	1150	949
19	Δειγματολήπτης	ΠΟ481**ΧΑΛ2**	22.0	16.0	7.2	NT	0.6	1000	836
20	Δειγματολήπτης	ΠΟ486**ΧΑΛ2**	18.5	13.5	7.8	NT	0.6	1000	922
21	Δειγματολήπτης	ΠΟ489**ΧΑΛ2**	22.0	14.5	7.6	NT	0.3	660	605
22	Δειγματολήπτης	ΠΟ497**ΧΑΛ2**	18.0	13.0	7.8	NT	0.9	1510	1288
23	Δειγματολήπτης	ΠΟ501**ΧΑΛ2**	18.0	13.5	7.6	NT	0.4	700	628
24	Δειγματολήπτης	ΠΟ504**ΧΑΛ2**	18.0	13.0	7.7	NT	0.3	530	481
25	Δειγματολήπτης	ΠΟ507**ΧΑΛ2**	18.0	15.0	7.3	NT	0.5	845	687
26	Δειγματολήπτης	ΠΟ509**ΧΑΛ2**	18.0	15.0	7.3	NT	0.4	800	664
27	Δειγματολήπτης	ΠΟ513**ΧΑΛ2**	20.0	15.5	7.3	NT	0.5	970	893
28	Δειγματολήπτης	ΠΟ515**ΧΑΛ2**	21.0	13.5	7.7	NT	0.4	780	642
29	Δειγματολήπτης	ΠΟ518**ΧΑΛ2**	20.0	13.0	7.5	NT	0.7	1230	1009
30	Δειγματολήπτης	ΠΟ519**ΟΦ5**	20.0	15.5	7.8	NT	0.4	800	672
31	Φυσική ροή	Πηγές **ΑΣ4**	24.0	15.0	7.9	-46	0.3	460	398

III*Πίν.6: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων των δειγμάτων που συλλέχθηκαν την διάρκεια 3ης δειγματοληψίας (22/1/2009 – 5/3/2009).*

III*Tab.6: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field which selected during the third hydrochemical test (22/1/2009 – 5/3/2009)..*

Α/Α	Κωδικός δείγματος νερού **Υδροφόρος**	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία **°C**		pH	Eh mV volt	Salinity dS/m	EC μS/cm	TDS mg/l
			Νερού	Αέρα					
1	ΠΟ428Β**ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	15.9	26.0	8.0	-48	1.2	2080	1333

2	ΠΟ429**ΑΣ3**	Δειγματολήπτης	17.0	25.5	7.9	-46	0.9	1540	985
3	ΠΟ432 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.4	24.5	7.4	-23	1.2	1950	1253
4	ΠΟ433 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	26.0	7.4	-23	1.1	1800	1153
5	ΠΟ435**ΟΦ5**	Δειγματολήπτης	17.8	26.0	7.3	-16	1.5	2440	1563
6	ΠΟ437 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.5	27.0	7.7	-41	1.9	3070	1156
7	ΠΟ437Γ**ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	18.0	25.0	7.9	-46	2.0	3150	1658
8	ΠΟ440 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	26.0	8.1	-55	2.6	4870	3123
9	ΠΟ441Γ**ΟΦ5**	Δειγματολήπτης	17.0	23.5	7.5	-30	2.0	3260	2093
10	ΠΟ442 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.5	20.5	7.7	-41	1.6	2570	1643
11	ΠΟ443Β**ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	20.0	7.6	-32	1.3	2090	967
12	ΠΟ444 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	24.0	8.1	-55	0.9	1580	1193
13	ΠΟ446**ΟΦ5**	Δειγματολήπτης	17.0	23.0	7.4	-23	0.8	1380	883
14	ΠΟ448 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	22.0	7.4	-23	1.6	2670	1713
15	ΠΟ452Β**ΧΑΛ2**	Αντλία	16.0	20.5	7.5	-30	0.8	1348	1079
16	ΠΟ454 **ΧΑΛ2**	Αντλία	18.0	23.0	7.6	-33	1.8	2870	1843
17	ΠΟ456 **ΧΑΛ2**	Αντλία	16.5	22.5	7.9	-46	2.1	3280	2103
18	ΠΟ457 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	18.0	22.5	7.5	-30	1.7	2690	2433
19	ΠΟ459 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	23.5	7.6	-32	0.5	960	960
20	ΠΟ460 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.5	23.0	7.6	-32	0.5	870	499
21	ΠΟ461 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.5	20.0	7.3	-16	0.6	1058	917
22	ΠΟ464 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	26.0	7.6	-32	0.4	710	454
23	ΠΟ466 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.5	25.0	7.6	-32	0.4	695	623
24	ΠΟ469 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	25.5	7.8	-44	0.6	1030	659
25	ΠΟ470 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	25.0	7.6	-32	0.6	1050	879
26	ΠΟ472 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	18.0	23.0	7.5	-30	1.2	2070	1482
27	ΠΟ474 **ΧΑΛ2**	Αντλία	17.0	22.5	7.4	-23	1.0	1650	1414
28	ΠΟ476**ΟΦ5**	Δειγματολήπτης	16.5	24.0	7.6	-32	1.0	1760	1205
29	ΠΟ477 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	23.0	7.7	-41	1.0	1680	1073
30	ΠΟ478 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	15.0	24.0	7.8	-45	0.7	1270	813
31	ΠΟ480 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	23.5	7.8	-46	2.3	3580	2293
32	ΠΟ481 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	24.0	7.5	-30	0.7	1220	1020
33	ΠΟ483 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.5	23.5	7.6	-32	0.6	1110	710
34	ΠΟ485 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.5	22.0	7.7	-41	0.6	1020	653
35	ΠΟ486 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	15.0	23.0	8.2	-61	0.6	1020	653
36	ΠΟ488Β**ΟΦ5**	Αντλία	18.0	24.5	7.6	-32	0.6	1020	1003
37	ΠΟ490Γ**ΟΦ5**	Αντλία	16.5	26.0	7.6	-32	0.5	920	880
38	ΠΟ489 **ΧΑΛ2**	Αντλία	16.0	25.5	7.7	-41	0.6	1080	819
39	ΠΟ491 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	18.5	26.0	7.8	-45	0.6	1100	709
40	ΠΟ494 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	25.0	7.6	-32	0.4	760	710
41	ΠΟ495 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	24.5	7.7	-41	1.0	1680	1457
42	ΠΟ497 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.5	23.0	8.0	-49	0.7	1290	825
43	ΠΟ499 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	18.0	24.0	7.8	-46	0.6	990	978
44	ΠΟ501 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	23.0	7.7	-41	0.4	710	454
45	ΠΟ502 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	15.0	24.0	7.8	-45	0.4	710	454
46	ΠΟ504 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	24.0	7.6	-31	0.3	620	397
47	ΠΟ506 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	23.5	7.7	-41	0.5	930	595
48	ΠΟ510 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	24.0	7.5	-30	0.5	850	779
49	ΠΟ511 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.5	25.5	7.7	-41	0.4	786	503
50	ΠΟ513 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	23.5	7.7	-41	1.5	890	760
51	ΠΟ514 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.0	24.5	7.8	-45	1.6	1300	1121
52	ΠΟ517 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.5	24.5	7.8	-45	0.5	841	538
53	ΠΟ518 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	19.5	23.5	7.4	-23	0.7	1190	761
54	ΠΟ519 **ΟΦ5**	Δειγματολήπτης	19.0	24.5	8.0	-49	0.5	870	819
55	ΠΟ550 **ΟΦ5**	Δειγματολήπτης	17.0	22.5	7.4	-23	1.6	2600	1663
56	ΠΟ559 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	15.5	22.5	7.8	-45	0.3	530	339
57	ΠΟ566 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.5	22.0	8.1	-56	0.5	930	839
58	ΠΟ568 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.5	20.0	7.6	-32	0.4	748	479
59	ΠΟ570 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	16.5	20.0	7.7	-41	0.6	990	670
60	ΠΟ574 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	20.0	7.6	-32	0.6	1060	678
61	ΠΟ575 **ΧΑΛ2**	Δειγματολήπτης	17.0	24.0	7.7	-41	0.5	860	670

III*Πίν.7: Φυσικοχημικές παράμετροι και χημικές αναλύσεις νερού βροχής από περιοχή των Πολιτικών (31/11/2008).*
III*Tab.7: The physical and chemical analysis of the rain water collected from Politica area (31/12/2008).*

pH	μS/cm	TDS	Ca^{2+}	Mg^{2+}	Na^{+}	K^{+}	HCO_3^{-}	Cl^{-}	SO_4^{2-}	NO_3	NO_2	NH^{+}_4
5.61	14.5	9.25	0.53	0.85	0.95	0.03	3.50	1.22	1.76	0.41	0.01	0.0

IIIΠίν.8: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού από περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών, που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας (10 – 21/10/ 1998). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ,(ND, Δεν ανιχνεύτηε).

IIITab.8. Result chemical analysis of groundwater samples selected from Politica area during the first hydrochemical test (10-21/10/1998). The analysis conducted at the hydrochemical laboratory of IGME, (ND, Not detected).

A/A	Κωδικός δείγματος & Χρήση νερού	ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (meq/L) ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (ppm)											Σκληρότητα CaCO3			Δείκτες μόλυνσης	
		Ca	Mg	Na	K	Σύνολο Κατιόντων	Σύνολο Ανιόντων	CO3	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4
1	ΠΟ441	7.48	9.16	23.75	0.50	40.89	40.88	ND	6.06	29.15	4.75	0.29	303	529	832	0.08	0.02
	Άρδευση/ζώα	149.90	111.39	546.01	19.55				369.78	1033.37	228.14	57.04					
2	ΠΟ450	7.32	9.40	10.20	0.14	27.06	27.11	ND	5.76	19.25	1.82	0.28	288	548	836	ND	0.01
	Άρδευση	146.69	114.30	234.50	5.47				351.48	682.42	87.41	17.36					
3	Π457	4.00	5.24	1.34	0.03	10.61	10.50	ND	6.98	1.80	0.87	0.85	349	133	462	ND	0.01
	Άρδευση	8016	63.72	30.81	1.17				425.92	63.81	41.79	52.70					
4	ΠΟ472	6.96	11.16	8.80	0.15	27.07	26.92	ND	6.00	17.50	2.50	0.92	300	606	906	ND	0.02
	Άρδευση	139.48	135.71	202.31	5.87				366.12	620.38	120.08	57.04					
5	ΠΟ480	4.16	10.20	5.63	0.07	20.06	20.16	ND	8.30	7.00	3.50	1.34	415	303	718	0.07	0.02
	Άρδευση	83.37	124.03	129.43	2.74				506.47	248.15	168.11	83.08					
6	ΠΟ489	3.28	4.56	0.2	0.12	9.16	9.22	ND	6.82	1.65	0.68	0.07	341	51	392	0.08	0.01
	Άρδευση	65.45	55.45	4.70	4.70				416.16	58.49	32.66	4.34					
7	ΠΟ492	3.36	6.04	3.35	0.21	12.96	12.90	ND	6.90	5.10	0.76	0.14	345	125	470	0.12	0.01
	Άρδευση	167.33	74.45	77.02	8.21				421.04	180.80	36.50	8.68					
8	ΠΟ496	5.80	4.36	2.25	0.04	12.45	12.45	ND	6.14	13.55	1.70	1.06	307	201	508	0.12	0.02
	Άρδευση	116.23	53.02	51.73	1.56				374.66	125.85	81.65	65.72					
9	ΠΟ504	2.80	2.72	0.48	0.02	6.02	6.10	ND	4..76	0.95	0.36	0.03	238	38	276	ND	0.01
	Άρδευση	56.11	33.08	11.04	0.78				290.46	33.68	17.29	1.86					
10	ΠΟ511	5.28	2.80	1.44	0.05	9.17	9.23	ND	5.60	2.00	0.78	0.85	280	104	384	ND	0.01
	Άρδευση	105.81	29.18	33.11	1.96				341.70	70.90	37.46	52.70					
11	ΠΟ513	5.88	2.40	2.00	0.03	10.31	10.42	ND	5.76	2.50	1.10	1.06	288	126	414	0.09	0.02
	Άρδευση	117.84	29.18	45.98	1.17				351.48	88.63	52.83	65.72					

IIIΠίν.9: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της περιοχής της λεκάνης των Πολιτικών, που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3/1999 – 5/5/1999). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ, (ND, Δεν ανιχνεύτηε).

IIITab.9. Result chemical analysis of groundwater samples selected from Politica area during the second hydrochemical test (7/3//1999 – 5/5/1999). The analysis conducted at the hydrochemical laboratory of IGME, (ND, Not detected).

Α/Α	Κωδικός δείγματος	ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (meq/L) ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (ppm)											Σκληρότητα CaCO3			Δείκτες μόλυνσης	
	Χρήση νερού	Ca	Mg	Na	K	Σύνολο Κατιόντων	Σύνολο Ανιόντων	CO3	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4
1	ΑΡ429	7.04	7.24	3.76	0.01	13.13	13.01	ND	8.56	2.45	1.22	0.78	428	158	586	0.09	0.03
	Άρδευση	141.08	88.04	86.48	0.39				522.16	86.88	58.60	48.37					
2	ΑΡ430	4.40	7.92	4.40	0.02	16.74	16.88	ND	7.44	5.30	4.00	0.36	220	396	616	0.02	0.01
	Άρδευση	88.18	96.31	101.20	0.78				440.42	187.94	192.12	22.32					
3	ΑΡ433	4.40	0.72	4.40	0.05	18.57	18.49	ND	11.32	3.80	2.38	0.99	220	486	706	0.04	0.01
	Άρδευση	88.18	118.20	101.20	1.96				690.52	134.75	114.31	61.39					
4	ΑΡ437	5.60	15.72	4.80	0.01	26.13	26.06	ND	7.24	8.40	4.74	5.66	280	786	1066	0.14	0.02
	Άρδευση	112.22	191.16	110.40	0.39				441.64	297.66	227.66	352.22					
5	ΑΡ441	7.68	6.08	23.00	0.50	37.26	27.30	ND	5.90	27.75	3.03	0.63	295	393	688	0.02	0.01
	Άρδευ/ ζών	153.91	73.93	529.00	12.55				359.90	984.02	145.05	39.07					
6	ΑΡ442	5.20	11.28	4.20	0.07	20.75	20.65	ND	7.28	4.40	6.37	2.60	364	460	824	0.01	0.01
	Άρδευση	104.21	137.16	96.60	2.74				444.08	156.02	305.95	161.23					
7	ΑΡ446	4.16	6.04	2.20	0.08	12.48	12.49	ND	9.08	2.35	0.60	0.56	454	56	510	0.01	0.03
	Άρδευση	83.12	73.46	50.60	3.13				553.88	83.33	28.82	34.73					
8	ΑΡ448	5.36	6.48	11.10	0.02	22.96	23.14	ND	6.32	14.35	1.83	0.64	316	276	592	1.01	0.03
	Άρδευση	107.41	78.80	255.30	0.78				385.52	508.85	87.90	39.67					
9	ΑΡ452	4.96	8.18	2.20	0.03	15.37	15.49	ND	7.56	2.95	2.64	2.34	376	281	657	0.01	0.02
	Άρδευση	99.40	99.47	50.60	1.17				461.16	104.61	126.80	145.10					
10	ΑΡ454	7.28	11.76	13.00	0.38	32.42	32.30	ND	5.84	24.20	2.05	0.21	292	660	952	0.12	0.02
	Άρδευση	145.89	143.00	299.00	14.86				356.24	858.13	98.46	13.02					
11	ΑΡ456	9.48	23.24	15.00	0.15	48.23	48.41	ND	6.90	30.80	10.00	0.71	345	1309	1654	0.14	0.01
	Άρδευση	197.19	282.60	345.00	5.87				420.90	1092.00	480.30	44.03					
12	ΑΡ459	3.12	4.12	1.08	0.07	8.29	8.29	ND	6.36	1.50	0.43	ND	318	44	362	0.02	0.01
	Άρδευση	62.52	50.10	24.84	2.74				387.96	53.19	20.65						
13	ΑΡ461	4.56	5.20	1.20	0.02	10.98	11.08	ND	6.34	1.50	1.84	1.40	317	171	488	0.01	0.02
	Άρδευση	91.38	63.23	27.60	0.78				386.74	53.19	88.56	86.81					
14	ΑΡ466	3.52	4.12	0.88	0.01	8.53	8.47	ND	6.60	1.00	0.66	0.21	330	52	382	0.01	0.02
	Άρδευση	79.54	50.10	20.24	0.39				402.60	35.46	31.70	13.02					
15	ΑΡ470	4.16	5.24	1.65	0.01	11.06	11.11	ND	6.88	2.15	1.37	0.71	208	282	490	0.01	0.03
	Άρδευση	83.37	63.72	37.95	0.39				419.68	76.24	65.80	44.03					
16	ΑΡ474	4.48	4.48	1.40	0.03	11.53	11.59	ND	4.06	2.25	1.14	1.14	353	95	448	0.11	0.01
	Άρδευση	89.78	54.78	32.20	1.17				430.66	79.79	54.75	70.70					

17	AP476	3.04	4.20	0.80	0.04	8.08	8.19	ND	6.48	1.05	0.66	ND	152	210	362	0.02	0.02
	Άρδευση	60.92	51..07	16.40	1.56				395.28	37.23	31.70						
18	AP478	3.76	6.48	3.24	0.05	13.53	13.41	ND	8.48	3.25	1.32	0.36	188	324	512	0.01	0.02
	Άρδευση	75.35	76.80	74.52	1.96				517.28	115.25	63.40	22.32					
19	AP481	6.48	2.72	2.40	0.10	11.70	11.82	ND	6.56	4.40	4.16	3.90	328	532	860	0.01	0.08
	Άρδευση	129.86	33.08	55.20	3.91				400.16	156.02	199.80	241.84					
20	AP486	3.92	7.80	1.40	0.01	13.13	13.01	ND	8.56	2.45	1.22	0.78	428	158	586	0.01	0.01
	Άρδευση	78.56	94.85	32.20	0.39				522.16	86.88	58.60	48.37					
21	AP489	3.36	4.00	0.80	0.01	8.17	8.26	ND	6.54	1.00	0.60	0.12	327	41	368	0.02	0.08
	Άρδευση	67.33	48.64	18.40	0.39				398.94	35.46	28.82	7.44					
22	AP497	5.44	10.52	2.88	0.04	18.88	18.72	ND	10.96	4.60	3.16	ND	272	526	798	0.02	0.02
	Άρδευση	109.02	127.92	66.24	1.56				668.56	163.12	151.77						
23	AP501	3.76	4.04	0.60	0.02	8.42	8.35	ND	7.40	0.65	0.30	ND	188	202	390	0.02	0.01
	Άρδευση	75.35	40.13	13.80	0.76				451.40	23.05	14.41						
24	AP504	3.12	2.88	0.45	0.02	6.47	6.47	ND	5.28	0.70	0.35	0.14	264	36	300	0.01	0.03
	Άρδευση	62.52	35.02	10.35	0.78				322.08	24.82	16.81	8.68					
25	AP507	4.84	3.16	1.60	0.02	9.62	9.71	ND	6.14	2.30	0.56	0.71	242	158	400	0.03	0.01
	Άρδευση	96.99	38.43	36.80	0.78				374.54	81.56	26.90	31.26					
26	AP509	5.12	2.24	1.80	0.10	9.26	9.35	ND	5.48	3.00	0.45	0.42	274	94	368	0.01	0.01
	Για ζώα	102.80	27.24	41.40	3.91				334.28	106.38	21.61	26.04					
27	AP513	6.48	2.60	2.04	0.04	11.16	11.25	ND	5.62	3.05	3.05	1.38	281	173	434	0.01	0.01
	Άρδευση	129.86	31.62	46.92	1.56				342.82	108.15	146.49	85.57					
28	AP515	5.12	2.28	1.40	0.05	8.85	8.76	ND	5.64	1.90	0.68	0.54	256	114	370	0.03	0.03
	Άρδευση	102.60	27.72	32.20	1.96				344.04	67.37	32.66	33.49					
29	AP518	4.88	7.28	2.30	0.06	14.52	14.55	ND	6.92	3.45	2.58	1.60	244	364	608	0.02	0.02
	Άρδευση	97.80	88.52	52.90	2.35				422.12	122.34	123.92	99.22					
30	AP519	5.44	2.40	1.28	0.05	9.17	9.20	ND	5.88	2.00	0.63	0.71	293	99	392	0.01	0.01
	Άρδευση/ζώα	109.02	29.18	29.44	1.96				357.46	70.92	30.26	44.03					
31	Πηγές	4.08	0.52	0.60	0.02	5.22	5.22	ND	4.22	0.80	0.20	ND	211	19	230	ND	ND
	Ύδρευση/Άρδ.	81.76	6.32	13.80	0.78				257.42	28.37	9.61						

III*Πίν.10: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού περιοχής της λεκάνης των Πολιτικών, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης δειματοληψίας (22/1/2009 – 5/3/2009). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο υδροχημείας του Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, ΕΚΠΑ. (ND, Δεν ανιχνεύτηκε).*

III*Tab.10,A,B: Result of chemical analysis of groundwater samples selected from Politica area during the third hydrochemical test (22/1//2008 – 5/3/2009). The analyses conducted at the laboratories of the Applied Geology Department and the Department of Economic Geology and Geochemistry, of the National and Kapodistrian University of Athens. (ND, Not detected).*

Α/Α	Προέλευση δείγματος νερού	ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ mg/L														
		Κατιόντα				Ανιόντα				Σκληρότητα			Δείκτες μόλυνσης			
		Ca	Mg	Na	K	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4	NH3	NH3-N
1	ΠΟ433	124.20	104.49	9.20	2.20	380.00	340.00	146.25	46.75	310	430	740	0.071	0.08	0.08	0.08
2	ΠΟ437	124.20	72.90	32.10	12.00	360.00	390.00	141.25	25.00	310	300	610	0.020	0.03	0.03	ND
3	ΠΟ443**Β**	52.10	104.49	12.30	3.60	215.00	360.00	152.50	66.50	130	430	560	0.066	ND	ND	ND
4	ΠΟ444	104.10	82.62	10.80	4.60	310.00	440.00	168.75	72.50	260	390	650	0.042	ND	ND	ND
5	ΠΟ452 **Β**	108.10	94.77	51.00	0.40	320.00	240.00	172.50	91.50	270	390	660	0.046	ND	ND	ND
6	ΠΟ459	80.10	65.75	46.00	5.20	440.00	250.00	45.00	28.00	200	270	470	0.026	0.03	0.03	ND
7	ΠΟ470	96.10	51.03	45.00	1.30	400.00	180.00	80.00	25.50	240	210	450	0.048	ND	ND	ND
8	ΠΟ474	104.10	143.37	45.00	1.10	310.00	680.00	86.25	44.50	260	590	850	0.124	ND	ND	ND
9	ΠΟ488**Β**	64.10	65.61	58.00	3.40	270.00	480.00	38.75	23.50	160	220	380	0.042	0.03	0.03	ND
10	ΠΟ490Γ	84.10	55.89	39.00	1.70	270.00	380.00	27.00	20.75	210	230	440	0.052	0.03	0.03	0.03
11	ΠΟ489	84.10	60.75	52.00	3.40	340.00	210.00	38.75	30.25	210	220	430	0.036	ND	ND	ND
12	ΠΟ494	76.10	31.59	23.00	0.80	330.00	210.00	22.50	15.75	190	130	320	0.024	0.03	0.03	0.03
13	ΠΟ495	100.10	89.91	11.90	6.00	440.00	620.00	146.00	43.00	250	370	620	0.018	ND	ND	ND
14	ΠΟ499	72.10	72.90	31.00	1.80	310.00	400.00	50.00	40.50	180	300	480	0.028	0.03	0.03	0.03
15	ΠΟ510	128.20	21.87	53.00	4.55	290.00	220.00	37.50	24.25	320	90	410	0.058	0.03	0.03	0.03
16	ΠΟ513	80.10	36.45	59.50	2.65	230.00	210.00	106.25	34.75	200	150	350	0.060	ND	ND	ND
17	ΠΟ514	160.10	51.03	90.50	2.35	430.00	250.00	106.25	30.50	400	210	610	0.060	ND	ND	ND
18	ΠΟ519	76.10	53.46	36.00	3.55	310.00	260.00	46.25	33.50	190	220	410	0.052	0.13	0.13	0.10
19	ΠΟ566	124.10	36.45	45.00	5.50	280.00	260.00	52.50	35.75	310	150	460	0.050	0.03	0.03	0.03
20	ΠΟ570	96.10	75.33	73.50	1.90	360.00	220.00	95.00	30.25	270	310	580	0.058	0.05	0.05	0.03
21	ΠΟ575	76.10	60.75	4.60	2.60	220.00	230.00	48.75	27.50	190	250	440	0.042	ND	ND	ND

1	ΠΟ437	3.25	3.70	5	ΠΟ488Β	3.47	3.30	9	ΠΟ510	3.22	3.10
2	ΠΟ444	4.22	3.90	6	ΠΟ490Γ	4.28	4.20	10	ΠΟ519	3.90	4.00
3	ΠΟ452	3.15	3.20	7	ΠΟ495	4.22	3.90	11	ΠΟ566	3.50	3.40
4	ΠΟ459	3.94	4.00	8	ΠΟ499	3.47	3.50	12	ΠΟ575	4.06	3.80
		ΜΑΡ/2008	ΣΕΠ/2009			ΜΑΡ/2008	ΣΕΠ/2009			ΜΑΡ/2008	ΣΕΠ/2009

PO_4^{3-} mg/L

IIIΠίν.11: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3/1999 – 5/5/1999). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ. Α, Κάτω από όριο ανίχνευσης
IIITab.11: Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during the second hydrochemical test (7/3/1999 – 5/5/1999) from Politica area. Analyses conducted by laboratory of hydrochemistry IGME. A, Below tracing range

Α/Α	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)					
			Cd	**Cu**	**Fe**	**Mn**	**Pb**	**Zn**
1	ΧΑΛ2	ΠΟ441	0.08	0.4	5.5	0.8	0.3	4.5
2	ΧΑΛ2	ΠΟ474	0.05	0.5	15.5	ND	0.2	3.5
3	ΧΑΛ2	ΠΟ504	0.02	ND	5.5	0.6	0.2	2.8
4	ΧΑΛ2	ΠΟ513	0.04	0.3	8.5	0.8	0.2	3.5
5	ΧΑΛ2	ΠΟ515	0.02	0.5	4.5	0.6	0.3	4.5
Min			**0.02**	**0.0**	**4.5**	**0.0**	**0.2**	**2.8**
Max			**0.08**	**0.05**	**15.5**	**0.8**	**0.3**	**4.5**
Mean			**0.04**	**0.04**	**6.9**	**0.7**	**0.2**	**3.8**

IIIΠίν.12: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της τρίτης δειγματοληψίας (22/1/2009 – 5/3/2009). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο του Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας. ΕΚΠΑ. ND, Κάτω από όριο ανίχνευσης.
IIITab.12: Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected form area of Politica basin during the third hydrochemical test (22/1/2008 – 5/3/2009). ND, Below tracing range

Α/Α	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr (total)**
1	ΧΑΛ2	ΠΟ437	0.06	3.5	0.09	0.6	0.9
2	ΧΑΛ2	ΠΟ444	0.08	2.0	0.08	0.6	0.5
3	ΧΑΛ2	ΠΟ452	0.05	30.0	0.09	0.8	0.8
4	ΧΑΛ2	ΠΟ459	0.08	3.5	0.06	0.8	0.5
5	ΧΑΛ2	ΠΟ494	0.08	4.5	0.09	ND	0.5
6	ΧΑΛ2	ΠΟ499	0.06	3.5	0.05	ND	ND
7	Οφ5	ΠΟ510	0.09	5.5	0.09	1.5	0.8
8	ΧΑΛ2	ΠΟ513	0.09	3.5	0.05	0.7	0.5
9	ΧΑΛ2	ΠΟ514	0.05	2.5	0.05	0.5	0.5
10	ΟΦ5	ΠΟ519	0.02	2.5	0.09	ND	0.8
11	ΧΑΛ2	ΠΟ566	0.09	3.5	0.05	1.5	0.5
12	ΧΑΛ2	ΠΟ570	0.02	ND	ND	2.5	ND
13	ΧΑΛ2	ΠΟ575	0.02	3.5	ND	0.03	ND
14	ΟΦ5	ΠΟ490Γ	1 ppb	18 ppb	3 ppb	0.5 ppb	71 ppb
Min			**1ppb**	**0.02**	**0.003**	**0.04**	**0.07**
Max			**0.09**	**30.0**	**0.09**	**2.5**	**0.8**
Mean			**0.06**	**0.7**	**0.07**	**0.9**	**0.6**

IIIΠίν.13: Περιοχή της λεκάνης των Πολιτικών. Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της ειδικής δειγματοληψίας (ΣΕΠ/2009). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο του Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας. ΕΚΠΑ. ND, Κάτω από όριο ανίχνευσης.
IIITab.13:Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected from Politica area during special hydrochemical test (ΣΕΠ/2009). Analyses conducted by the Department of Economic Geology and Geochemistry, University of Athens. ND, Below tracing range.

Α/Α	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr (total)**
1	ΧΑΛ2	ΠΟ437	0.05	5.5	0.07	0.5	1.3
2	ΧΑΛ2	ΠΟ444	0.08	5.6	0.05	0.8	0.9
3	ΧΑΛ2	ΠΟ452	0.05	15.5	0.08	0.6	1.2
4	ΧΑΛ2	ΠΟ459	0.08	4.5	0.03	0.8	0.8
5	ΧΑΛ2	ΠΟ494	0.08	6.5	0.02	0.5	0.8
6	ΧΑΛ2	ΠΟ499	0.08	7.5	0.02	0.8	ND
7	ΟΦ5	ΠΟ510	0.08	7.5	0.03	0.3	1.4
8	ΧΑΛ2	ΠΟ513	0.08	8.8	0.05	0.3	0.9
9	ΧΑΛ2	ΠΟ514	0.04	9.5	0.02	0.8	0.8
10	ΟΦ5	ΠΟ519	0.04	4.5	ND	0.4	1.2
11	ΧΑΛ2	ΠΟ566	0.08	5.5	ND	0.8	0.5
12	ΧΑΛ2	ΠΟ570	0.04	0.05	ND	ND	ND
13	ΧΑΛ2	ΠΟ575	0.04	6.5	ND	ND	ND
14	ΟΦ5	ΠΟ490	3 ppb	6 ppb	5 ppb	3 ppb	8 ppb
Min			**3ppb**	**6ppb**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
Max			**0.08**	**15.5**	**0.08**	**0.8**	**1.4**

Mean	0.06	6.7	0.04	0.6	1.0

III*Πίν.14: Περιοχής λεκάνης των Πολιτικών. Υδροχημικές φάσεις του νερού. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (10/10/1998 – 5/5/1999).*
III*Tab.14: Hydrochemical phases of groundwater in Politica basin from the first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).*

A/A	Κωδικός δείγματος	(Ca + Mg)% (HCO_3+CO_3)%	(Na + K)% (Cl + SO_4)%	Φάσεις Κατιόντων Φάσεις Ανιόντων
1	**2**	**3**	**4**	**5**
1	ΧΚ429	78.6	21.4	Ασβεστονατριούχα
	ΑΣ3	36.4	59.4	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
2	ΧΚ430	73.6	26.4	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	42.8	55.1	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
3	ΧΚ433	76.0	42.0	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	61.2	33.4	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
4	ΠΟ441	37.0	63.0	Νατριοασβεστούχα
	ΧΑΛ2	15.8	82.5	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
5	ΧΚ441Γ	40.7	59.3	Νατριοασβεστούχα
	ΧΑΛ2	14.8	82.9	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
6	ΧΚ442	79.4	20.6	Ασβετονατιούχα
	ΧΑΛ2	45.3	52.2	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
7	ΧΚ446	81.7	18.3	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ5	72.1	23.4	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
8	ΧΚ448	51.2	38.8	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	27.3	69.9	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
9	ΧΨ450	61.8	38.2	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ5	21.2	77.7	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
10	ΨΚ452	85.5	14.5	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	48.8	36.1	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
11	ΧΚ454	58.7	41.3	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	18.0	81.3	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
12	ΧΚ456	68.6	31.4	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	14.3	84.3	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
13	ΨΚ457	87.1	12.9	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	66.5	25.4	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
14	ΧΚ459	86.3	13.7	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	76.7	23.3	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
15	ΧΚ461	88.9	11.1	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	57.2	30.1	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
16	ΧΚ466	89.6	10.4	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	77.9	19.6	Ουξανθρακική-χλωριοθειική
17	ΧΨ470	85.0	15.0	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	61.9	31.7	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
18	ΧΚ472	66.9	33.1	Ασβεστινατριούχα
	ΧΑΛ2	22.3	74.3	Χλωριοθεική-οξυανθρακική
19	ΧΨ474	84.3	15.7	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ5	61.0	29.3	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
20	ΧΚ476	89.6	10.4	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ5	79.1	20.9	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
21	ΧΠ478	75.7	24.3	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	63.2	34.1	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
22	ΧΠ480	71.6	28.4	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	14.0	52.1	Χλωριοθειική-οξυανθρακική
23	ΧΠ481	79.0	21.0	Ασβεστονατριούχ
	ΧΑΛ2	57.0	40.0	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
24	ΧΠ486	89.3	10.7	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	65.8	28.2	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
25	ΧΠ489	90.0	10.0	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	79.0	28.0	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
26	ΧΠ492	72.5	27.5	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	53.5	45.4	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
27	ΧΠ496	81.6	18.4	Ασβεστονατριούχα
	ΟΦ5	49.3	42.2	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
28	ΧΠ497	84.5	15.5	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	58.5	41.5	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
29	ΧΠ502	92.6	7.4	Ασβεστομαγνησιούχα
	ΧΑΛ2	88.2	11.4	Οξυναθρακική-χλωριοθειική
30	ΧΠ504	92.0	8.0	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	81.6	16.2	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
31	ΧΠ507	83.2	16.8	Ασβεστονατριούχα
	ΧΑΛ2	63.2	29.5	Οξυανθραική-χλωριοθειική
32	ΧΠ509	79.5	20.5	Ασβεστονατριούχα

	ΧΑΛ2	58.6	36.9	Οξυανθρακική-χλωριοθειική
33	ΧΠ511 **ΧΑΛ2**	83.8 70.6	16.2 30.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
34	ΧΠ513 **ΧΑΛ2**	81.0 50.0	19.0 38.0	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
35	ΧΠ515 **ΧΑΛ2**	83.6 63.9	16.4 29.5	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
36	ΧΠ518 **ΧΑΛ2**	83.7 47.6	16.8 41.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
37	ΧΠ519 **ΟΦ5**	85.6 63.7	14.5 28.6	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική

12- ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ
Hydrogeology & Hydrochemistry of Pissonas area

Η τέταρτη υποπεριοχή έρευνας βρίσκεται στο νότιο ανατολικό τμήμα της υδρογεωλογικής λεκάνης, και ανατολικά της λεκάνης της Ν. Αρτάκης, περιλαμβάνει σχεδόν ολόκληρη την έκταση της Τοπικής Κοινότητας Πισσώνα (Σχ.2.1 και Σχ.12.1).

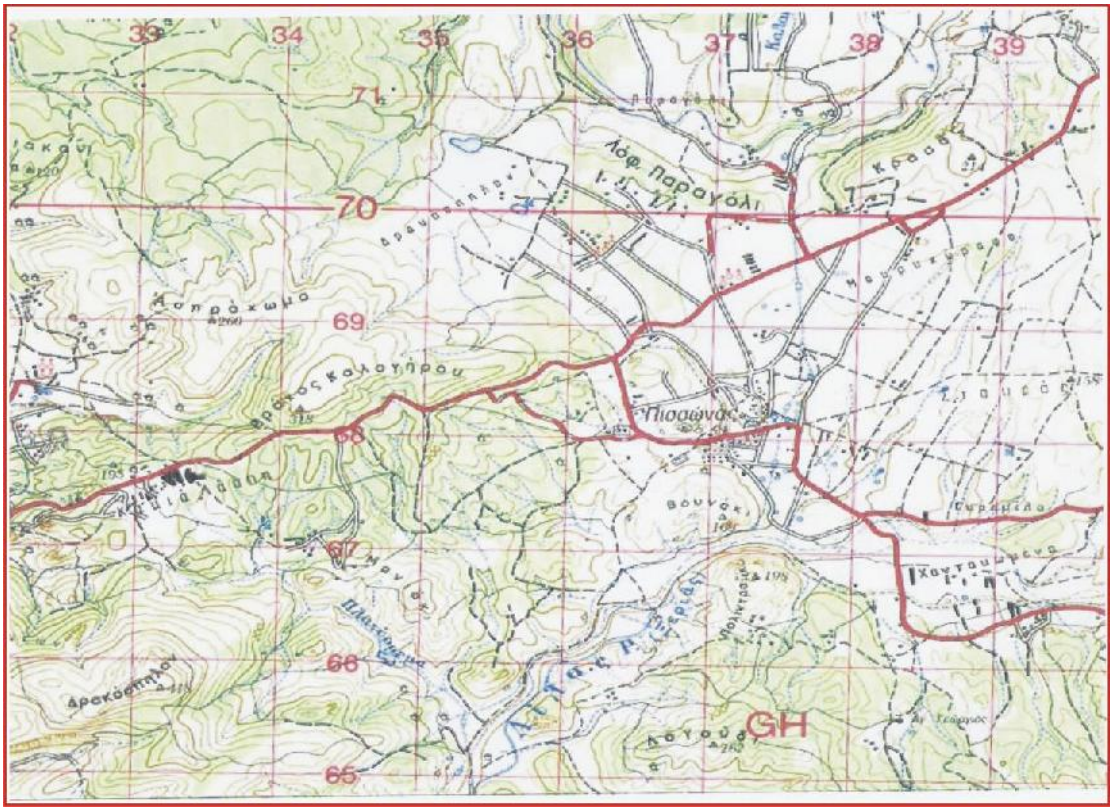

Σχ.12.1: Τοπογραφικός χάρτης ευρύτερης περιοχής της λεκάνης Πισσώνα (ΓΥΣ 1:50.000, Φύλλο Ψαχνά).
Fig.12.1: Topographic map of the entire area Pissonas basin (HMGS, 1: 50.000, Psachna sheet)

Τα υψηλότερα σημεία της λεκάνης Πισσώνα από την βορειοανατολική και ανατολική πλευρά είναι το ύψωμα Βράχος Καλογήρου (313μ.), Βουνάκι (169μ.), Πολιντράμικο (198μ.), και Λογούδι (262μ.). Στην δυτική βορειοδυτική πλευρά είναι ο Σταυρός (133μ, 155μ.), από όπου ξεκινάει απότομη κλιτύς μέχρι την περιοχή Στενή – Δίρφυος τη υψηλότερή κορυφή του νησιού (1743μ).
Η τοποθεσία της Χαντακωμένας και οι όχθες του Ποταμού Λίλα (Ξεριά) που διασχίζει τη περιοχή αποτελούν τα χαμηλότερα σημεία της λεκάνης αυτής. Παρ όλο ότι είναι λοφόδης, περιορισμένη σε έκταση και με μικρό σε πάχος φυτική γη, παρουσιάζεται εκεί έντονη γεωργική δραστηριότητα, εξαντλώντας ένα δίκτυο από ρηχά πηγάδια και γεωτρήσεις.
Το σύνολο της απορροής στη λεκάνη αποστραγγίζεται από τα τους κλάδους του υδρογραφικού δικτύου του Ποταμού Λίλα, προς νότια μέχρι τις εκβολές του στο Νότιο Ευβοϊκό Κόλπο.

12.1. ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Το γεωλογικό υπόβαθρο της λεκάνης Πιισσώνα αποτελεί την ανατολική προέκταση της περιοχής της Ν. Αρτάκης. Η στρωματογραφική στήλη συνίσταται:(Γεωλογικός χάρτης, Σχ.12.2 και 12.3)
1) *Ασβεστόλιθους* **TJ** του αν. Τριαδικού – Μέσο Ιουρασικού, μέσου – παχυστρωματώδεις, που είναι έντονα καρστικοί, κατά κανόνα ανοιχτόχρωμοι. Φιλοξενούν σημαντική υδροφορία, **ΑΣ1**.

2) Σχηματισμούς της *σχιστοκερατολιθικής διάπλασης*, **Jso** οι οποίοι αποτελούνται από κοκκινωπούς κερατόλιθους, πρασινοκάστανους αργιλικούς σχιστόλιθους, μεγάλες ασβεστολιθικές ενστρώσεις **k** και οφιολιθικά πετρώματα **ο** (σερπεντίνες, περιδοτίτες και διαβάσεις) που φιλοξενούν τοπικώς μέτρια υδροφορία, **ΟΦ3**.
Κοιτάσματα λευκόλιθου, **Mg** απαντούν μέσα τους περιδοτίτες και σερπεντίνες της διάπλασης με μορφή τυπικών φλεβών και κυρίως δικτύου φλεβών, στο Λογούδι, ήταν αντικείμενο εκμετάλλευση μέχρι στάδιο εξάντλησης του.
3) *Ασβεστόλιθους* **Ks**, επικλυσιγενείς, αδιαίρετους, στο ανώτερο στρώμα παχυστρωματώδεις έως άστρωτοι, τεφροί, καρστικοί, στη βάση είναι μαργαϊκοί, κιτρινωποί, λέπτο – έως μεσοστρωματώδεις και κονδυλώδεις καρστικοί. Το πάχος του κυμαίνεται από 4 έως 30m χωρίς υδρογεωλογικό ενδιαφέρον.
4) *Λιμναίες αποθέσεις* **N**, αποτελούνται από εναλλασσόμενα στρώματα κροκαλπαγών, μαργών, ψαμμιτών και μαργαϊκων ασβεστόλιθων.
4) *Προσχώσεις*, **al**, αλλουβιακές αποθέσεις από χαλαρά αργιλοαμμώδη υλικά, ερυθρογή με κροκαλολατύπες, και το πάχος από μερικά εκατοστά μέχρι 4m.

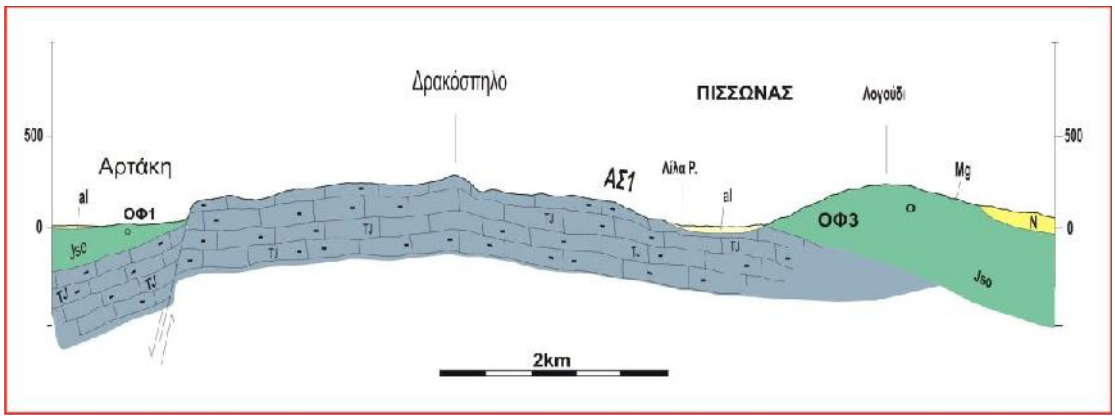

Σχ.12.2: Γεωλογική τομή (ΠΣ1-ΠΣ1`) Δ – Α, κατά μήκος λεκάνης Ν. Αρτάκης – Λεκάνης Πισσώνα. Παριστάνονται τα κοιτάσματα λευκόλιθου Mg στους οφιόλιθους Λογούδι και η ανάπτυξη του υδροφόρου ΑΣ1.
Fig.12.2: Geologic section W-E, across N. Artaki and Pissonas basins, showing the magnesites deposits Mg, into the peridotites and serpentines of schist – chert formations jso, the development of aquifer ΑΣ1.

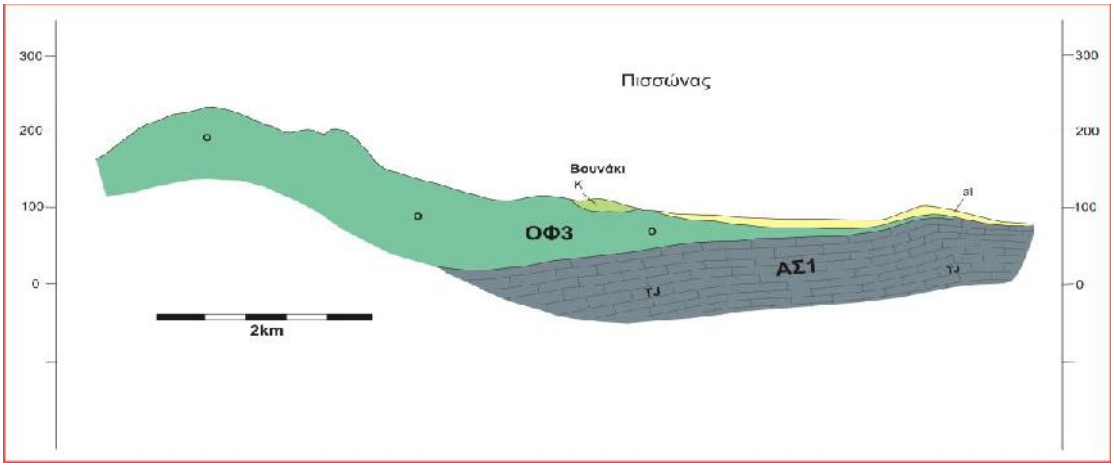

*Σχ.12.3: Γεωλογική τομή (ΠΣ2-ΠΣ2`) Δ – Α, κατά μήκος της περιοχής Λεκάνης Πισσώνα. Διακρύνεται η ανάπτυξη του υδροφόρου **ΟΦ3** στους οφιόλιθους και του υδροφόρου **ΑΣ1** στους ασβεστόλιθους της περιοχής*
*Fig.12.3: Geologic section W-A, across Pissonas basin showing the development of aquifers **ΟΦ3** into ophiolites and **ΑΣ1** into limestones of the area.*

12.2. ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Από το σύνολο των φρεάτων (πηγάδια και γεωτρήσεις) που υπάρχουν στην περιοχής αυτή έγινε επιλογή και καταγραφή δεκατεσσάρων σημείων. Η υδροφορία στην περιοχή του Πισσώνα αναπτύσσεται σε δυο διαφορετικούς λιθολογικούς σχηματισμούς. Στο νότιο τμήμα της περιοχής αναπτύσσεται τους ιουρασικούς ασβεστόλιθους (**ΑΣ1**) ενώ στο βόρειο κεντρικό τμήμα αναπτύσσεται η υδροφορία μέσα τους οφιόλιθους (**ΟΦ3**) της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης (Χάρτης απογραφής Σχ.8.4, Σχ. 12.2 και 12.3).

12.2.1. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ

12.2.1.1. Οφιολιθικός υδροφόρος ΟΦ3

Η υδροφορία αναπτύσσεται στο ανώτερο διαρρηγμένο οφιολιθικό τμήμα. Το πάχος του υδροφόρου στρώματος, από παρατηρήσεις στα φρέατα της περιοχής φτάνει μέχρι 32m στα βαθύτερα πηγάδια.
Ο εμπλουτισμός του υδροφόρου εξασφαλίζεται από την άμεση κατείσδυση νερού βροχής και από στην κατείσδυση του νερού κατά μήκος της κοίτης του Ποταμού Λίλας.
Πρόκειται για ελεύθερο υδροφόρο, ο οποίος δεν επικοινωνεί με το υδροφόρο στρώμα ΟΦ1 της λεκάνης Ν. Αρτάκης. Εμφανίζει γυμνή επιφάνεια στην πλειονότητα του, αλλά σε μερικά σημεία βρίσκεται καλυμμένο από λεπτά στρώματα ασβεστολιθικών και χαλαρών σχηματισμών τα οποία δεν εμποδίζουν την διαδικασία διήθησης του νερού στον υδροφόρο στρώμα (Σχ.12.2 και 12.3)..

12.2.1.2. Καρστικός υδροφόρος ΑΣ1

Αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς στη περιοχή μεταξύ Ν. Αρτάκης – Πισσώνα, όμως το τμήμα του στρώματος στην περιοχή Αρτάκης είναι στεγανό και δεν φιλοξενεί υδροφορία. .
Ο υδροφόρος ορίζοντας εμπλουτίζεται από το νερό της βροχής που κατεισδύει και από το νερό που κατεισδύει κατά μήκος της κοίτη του Ποταμού Λίλα. Το βάθος των γεωτρήσεων στο υδροφόρο κυμαίνεται από 120m έως 263m (Σχ.12.2 και 12.3).

12.2.2. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Αναλύοντας και μελετώντας τους πίνακες και τους χάρτες δυναμικότητας υδροφόρου ορίζοντα της περιοχής (Πίν.12.1, Σχ.12.2 – 12.3 - 12.4 και ΠαράτημαIV, Πίν.2) προκύπτει μια σειρά από στοιχεία για την υδροφορία της περιοχής του υδροφόρου των διαρρηγμένων οφιολιθικών **ΟΦ3**, τα οποία αναλυτικά αναφέρονται κατωτέρω:
Στη περιοχή της ζώνης μεταξύ φρεάτων ΠΙΣ1, ΠΙΣ2, ΠΙΣ3, ΠΙΣ4, ΠΙΣ5, και ΠΙΣ12 (Σχ.12.4, Α) παρατηρείται μια γενική κίνηση του υπόγειου νερού από τα ανατολικά και δυτικά πρανή προς το κέντρο (όταν το πηγάδι ΠΙΣ3 στέρεψε ενώ τα πηγάδια στο κέντρο παρουσιάζουν υδροφορία).
Στην περιοχή της ζώνης μεταξύ φρεάτων ΠΙΣ6, 7, 8, 9, 10 και 11, (Σχ.12.4, Β) παρατηρείται μια γενική κίνηση του νερού από ΒΒΔ προς ΝΝΔ, δηλαδή από το υδροφόρο ΟΦ3 προς το υδροφόρο ΑΣ1.
Η μέση στάθμη νερού στα πηγάδια του υδροφόρου ΟΦ3 βρίσκεται σε απόλυτο υψόμετρο μεταξύ 97m και 100m. Η μέση άνοδος ή διακύμανση στάθμης είναι μεταξύ 1.75m και 1.60m (Πίν.12.1).

*Πίν.12.1: Δυναμικότητα του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου **ΟΦ3** περιοχής Πισσώνα.*
Tab.12.1: Hydrodynamic of the fissured ophiolitic aquifer ΟΦ3 in Pissonas basin.

Πιεζομετρική στάθμη υδροφόρου **ΟΦ3** σε m			
Χαμηλότερη	Υψηλή	Μέση	Περίοδος
80.20 (ΠΙΣ6)	120.30 (ΠΙΣ2)	100.25	(10/2007) – (3/2008)
75.90 (ΠΙΣ6)	119.40 (ΠΙΣ2)	97.65	(10/2008) – (3/2009)
Άνοδος Στάθμης m			
0.40 (ΠΙΣ8)	2.80 (ΠΙΣ1)	1.60	(10/2007) – (3/2008)
0.60 (ΠΙΣ8)	2.90 (ΠΙΣ6)	1.75	(10/2008) – (3/2009)

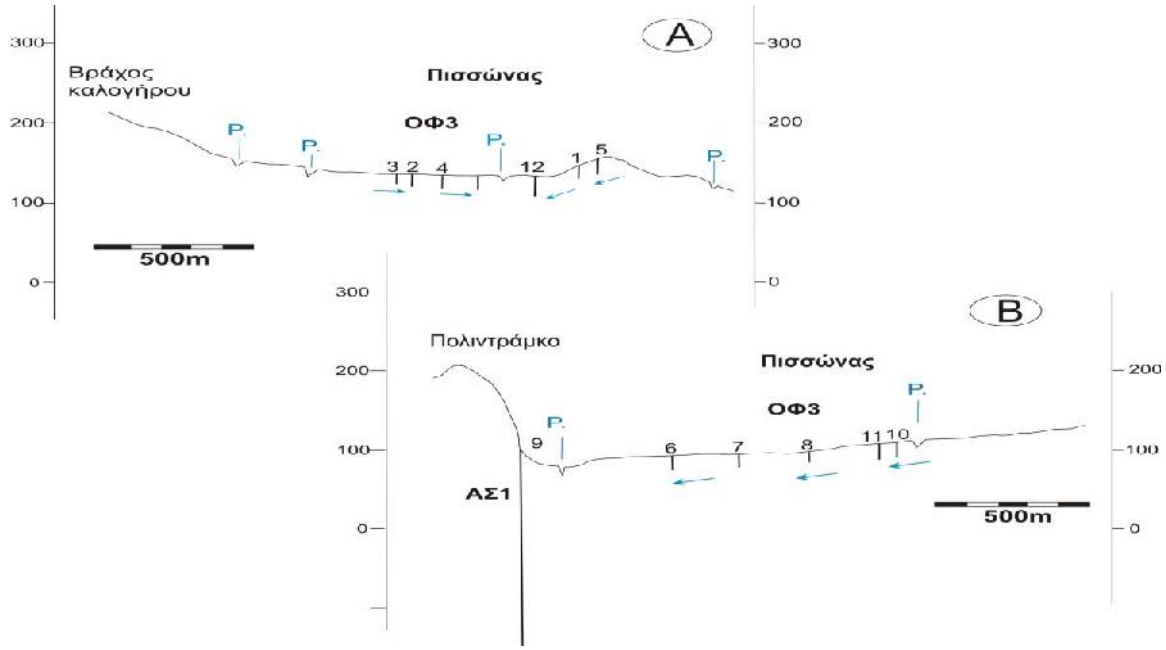

*Σχ.12.4: Α, Υδρογεωλογική Ζώνη ΝΔ-ΒΑ μεταξύ φρεάτων,ΠΙΣ3,2,4,12,5 και υδροφόρο **ΟΦ3**. Β, Υδρογεωλογική ζώνη ΒΒΑ-ΝΝΔ μεταξύ φρεάτων ΠΙΣ9, 6, 7, 8, 11, 10, υδροφόρων **ΑΣ1, ΟΦ3** και διεύθυνση ροής στη περιοχή της λεκάνης Πισσώνα.*
*Fig.12.4: A, Hydrogeologic section SW-NE across dug wells ΠΙΣ3, 2, 4, 12, 5, of aquifer **ΟΦ3**. B, Hydrogeologic section NNE-SSW across dug wells and boreholes ΠΙΣ9, 6, 7, 8, 11, 10, of the aquifers **ΑΣ1, ΟΦ3** presents groundwater flow directions of Pissonas basin.*

12.2.3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Στο βόρειο τμήμα, η φορά των γραμμών ροής ακολουθεί σε δυο αντίθετες κατευθύνσεις, προς τα ανατολικά και προς δυτικά. Στο νότιο τμήμα, η φορά των γραμμών ροής εμφανίζεται προς τα δυτικά.
Η μεγαλύτερη υδροφορία εντοπίζεται στα φρέατα κοντά της περιοχής όπου καταλήγουν οι αντίθετες διευθύνσεις ροής.
Παρατηρείται ροή νερού από υδροφόρο ΟΦ3 προς υδροφόρο ΑΣ1.

12.2.4. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Δίαιτα του υδροφόρου **ΟΦ3**
17.400m^2 X 2.15m X 25% = 9353m^3 (10/2007 – 3/2008)
17.400m^2 X 1.10m X 25% = 4785m^3 (10/2008 – 3/2009)

12.3. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

12.3.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ

Πίν.12.2 : Στατιστικά συμπεράσματα των υδροχημικών παραμέτρων της ποιότητας νερού υδροφόρου ΟΦ3 στην λεκάνη του Πισσώνος σε σύγκριση με το νερό της βροχής.
Tab.12.2: Univariate statistic summary of the hydrochemical parameters obtained from the groundwater of the ophiolitic aquifer ΟΦ3 in comparison with the rain water in Pissonas baisin.

A/A	Παραμέτροι Μονάδα		Summer 1998			Winter 1999			Winter 2009			Νερό Υδροφόρου	Νερό Βροχής
			Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.		
1	Θ	°C	16.5	17.8	19.0	16.5	17.8	19.0	16.5	17.3	18.0	17.6	
2	pH		7.7	7.9	8.1	7.7	7.9	8.1	7.3	7.7	8.1	7.8	5.6
3	Eh	mV							-16	-36	-56	-36	
4	Salinity	dS/m	0.5	0.7	0.8	0.5	0.9	1.2	0.5	0.7	0.8	0.8	
5	EC	μS/cm	880	1120	1440	825	1438	2050	900	1440	1980	1333	21.4
6	TDS	mg/l	708	1012	1316	685	1208	1730	747	1251	1754	1157	13.7
	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΟΙ												
7	Ca	mg/l	12.8	46.2	79.6	28.8	54.5	80.2		92.0		64.2	1.2
8	Mg	mg/l	99.7	123.6	147.4	61.8	144.0	226.2		70.0		112.5	0.5
9	Na	mg/l	20.7	65.4	110.0	21.9	59.3	96.6		24.0		49.6	2.5
10	K	mg/l	0.8	1.2	1.6	0.02	4.9	9.8		0.5		2.2	0.01
11	CO3	mg/l											
12	HCO3	mg/l	350.1	500.2	650.3	344.0	661.9	979.7		315.0		492.4	3.1
13	Cl	mg/l	31.9	77.1	122.3	53.2	121.5	189.7		250.0		149.5	3.2
14	SO4	mg/l	19.2	69.2	119.1	24.0	44.7	65.3		73.8		62.6	1.1
15	NO3	mg/l	55.8	201.2	347.3	96.7	180.5	264.2		111.5		164.4	0.02
16	CaCO3*	mg/l	442	599	756	434	753	1072		550		634	
	ΙΟΝΤΑ												
17	NO2	mg/l	0.01	0.02	0.02	0.01	0.06	0.11		0.06		0.05	0
18	NH3	mg/l								0.03		0.03	
19	NH4	mg/l	0.01	0.02	0.02	0.01	0.02	0.02		0.03		0.02	0
20	PO4	mg/l							3.1	3.5	3.9	3.5	2009
* Ολική σκληρότητα			ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ									ΟΦ3	

12.3.2. Μεταλλικότητα υδροφόρου ΟΦ3

Το ανώτερο σύνολο ανιόντων ή κατιόντων είναι 24.7 meq/l (1730 mg/L) στο νερό πηγαδιού ΠΙΣ10 και χαμηλότερο 9.6 meq/l (686 mg/L) στο πηγάδι ΠΙΣ5 (Σχ.12.5).
Ασβέστιο Ca, 12.8 – 92.0 mg/l
Μαγνήσιο Mg, 61.8 – 226.2 mg/l
Νάτριο Na, 21.9 – 110.4 mg/l
Κάλιο K, 0.3 – 9.8 mg/l
Αλκαλικά HCO_3, 315.0 – 979.7 mg/l
Χλώριο Cl, 63.8 – 350.0 mg/l
Θειϊκά SO_4, 19.2 – 119.1 mg/l
Νιτρικά NO_3, 55.8 – 264.2 mg/l. Νιτρώδη NO_2, 0.0 – 0.22 mg/l. Αμμωνία NH_4, 0.0 – 0.01mg/l και NH_3, 0.0 – 0.01 mg/l.
Φωσφορικά PO_4, 2.00 – 4.40 mg/l.
Θερμοκρασία νερού:16.5 – 19.0 ºC. **pH**: 7.7 – 8.1, και ο δυναμικό οξειδαναγωγής, **Eh** σε αρνητικές τιμές (μεταξύ - 43 και -57).

Ιχνοστοιχεία: Κάδμιο **Cd**, <0.03 μg/l. Χρώμιο **Cr (ολικό)**, <2.5 μg/l. Χαλκός **Cu**, <1.2 μg/l. Σίδηρος **Fe**, <20.0 μg/l. Μαγγάνιο **Mn**, <0.14 μg/l. Νικέλιο **Ni**, <0.9 μg/l. Μόλυβδος **Pb**, <0.07 μg/l. Ψευδάργυρος **Zn**, <0.5 μg/l
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις νερού
Κατιόντων: Ασβεστονατριούχα.
Ανιόντων: Οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή.
Σκληρότητα Hem (mg/L): Το νερό του υδροφόρου ΟΦ3 (434 – 11072 mg/L) είναι πολύ σκληρό.

12.3.3. Μεταλλικότητα υδροφόρου ΑΣ1

Το ανώτερο σύνολο ανιόντων ή κατιόντων είναι 13.5 meq/l (1043 mg/L) στο νερό πηγαδιού ΠΙΣ6Γ και χαμηλότερο 10.7 meq/l (783 mg/L) στο πηγάδι ΠΙΣ9 (Σχ.12.5).
Ασβέστιο Ca, 80.2 – 112.1 mg/l
Μαγνήσιο Mg, 57.9 – 75.3 mg/l
Νάτριο Na, 26.0 – 39.0 mg/l
Κάλιο K, 0.3 – 1.9 mg/l
Αλκαλικά HCO_3, 33790 – 400.0 mg/l
Χλώριο Cl, 53.2 – 250.0 mg/l
Θειϊκά SO_4, 45.0 – 98.8 mg/l
Νιτρικά NO_3, 45.5 – 98.8 mg/l. Νιτρώδη NO_2, 0.0 – 0.22 mg/l. Αμμωνία NH_4, 0.0 – 0.03 mg/l, και NH_3 0.0 – 0.01 mg/l.
Φωσφορικά PO_4, 2.00 – 3.90 mg/l.
Θερμοκρασία νερού: 18.0 – 18.5 ºC. **pH**: 7.3 – 7.4, και το δυναμικό οξειδαναγωγής, **Eh** σε αρνητικές τιμές (μεταξύ 8 -23).
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις νερού
Κατιόντων: Ασβεστονατριούχα.
Ανιόντων: Οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή και Χλωριοθειϊκή – οξυανθρακική.

12.3.4. ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων της δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και ανάλυση νερού παρουσιάζονται σε ραβδοδιαγράμματα (Vertical bar Graph) του συνόλου κατιόντων Ca, Mg, Na, K και συνόλου ανιόντων HCO_3, CO_3, Cl, SO_4, NO_3 σε meq/L (Σχ.12.5).

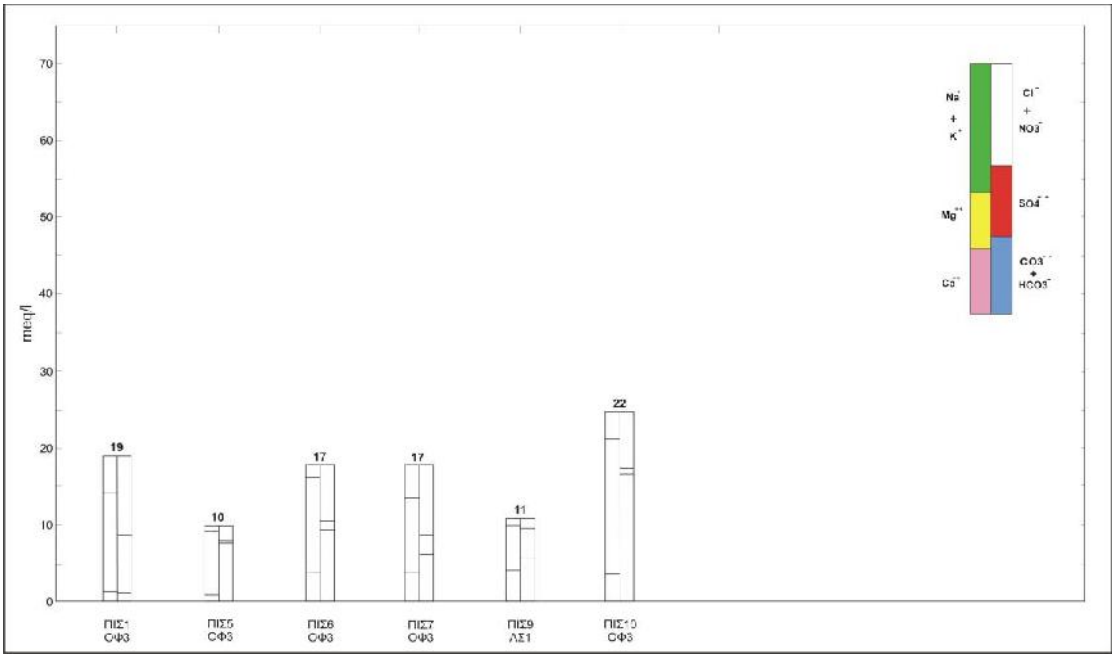

Σχ.12.5: Γραφική παρουσίαση αποτελεσμάτων δεύτερης φάσης ανάλυσης της περιοχής λεκάνης Πισσώνα σε ραβδοδιαγράμματα.
Fig.12.5: Graphical plotting results (major ions) by bar chart for samples collected during the second hydrochemical test from Pissonas basin.

12.3.5. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ – ΥΔΟΡΧΗΜΙΚΗ ΖΩΝΗ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΙΣΣΩΝΑ

12.3.5.1. Τομή -7

Η υδρογεωλογική / υδροχημική ζώνη έχει μήκος ≈1241m, πλάτος ≈ 500m και γενική διεύθυνση ΒΒΔ – ΝΝΑ. Η τομή περνάει από τα φρέατα ΠΙΣ6, ΠΙΣ7, ΠΙΣ8, ΠΙΣ9 ΚΑΙ ΠΙΣ10 (χάρτης απογραφής, Σχ.8.5 - 12.5 και 12.6).

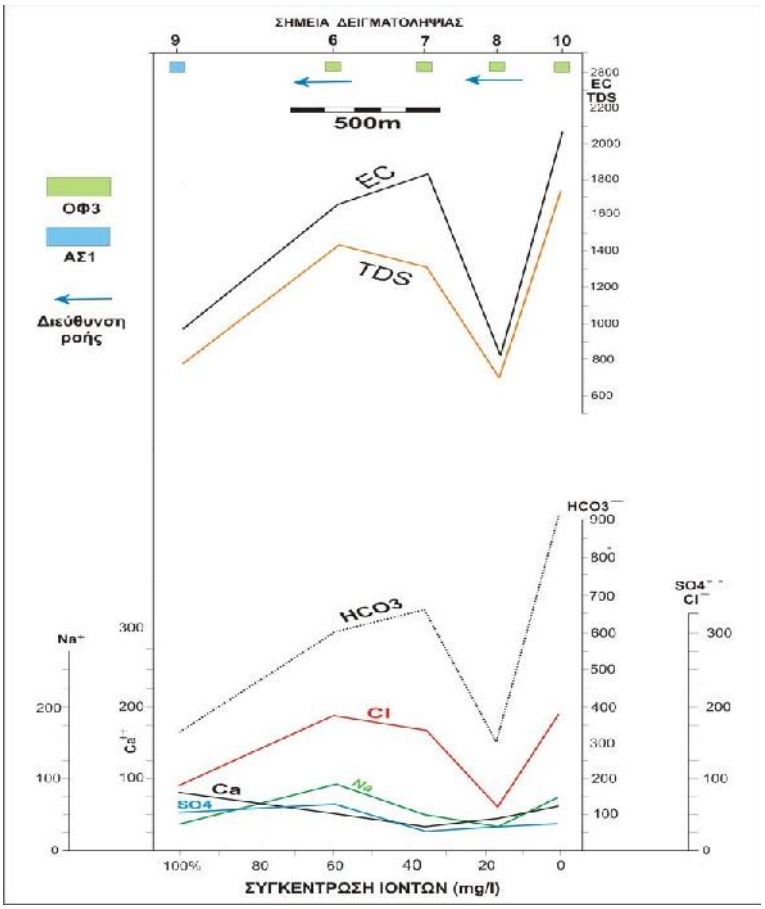

Σχ.12.6: Τομή ΒΒΔ-ΝΝΑ. Υδροχημική ζώνη στη περιοχή της λεκάνης Πισσώνα, EC, TDS, Ca, Na, HCO_3, Cl, SO_4. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/1998 – 5/1999).
Fig.12.6: Hydrochemical section NNW – SSE presenting EC, TDS, Ca, Na, HCO_3, Cl, SO_4, results of first and second hydrochemical test (10/10/1998 – 5/5/1999).

12.3.5.2. Αξιολόγηση της τομής -7 (υδροφόροι ΟΦ3 & ΑΣ1)

Στην τοποθεσία Βουνάκι βρίσκεται 85% του συνόλου διαλυμένων αλάτων TDS (783 – 1730 mg/l), στην Πολιντράμκο 20% (≈1277mg/l).
Η διεύθυνση υπόγειας ροής δείχνει κινήσεις νερού από το διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο ΟΦ3 προς το καρστικό υδροφόρο ΑΣ1.
Στην τοποθεσία Βουνάκι ή συγκέντρωσης του ασβεστίου Ca κυμαίνεται από 51 έως 57 mg/l, νατρίου Na από 51 έως 69 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 από 606 έως 980 mg/l, χλωρίου Cl από 167 έως 190 mg/l και των θειϊκών από SO_4 27 έως 62 mg/l .
Στην τοποθεσία Παλιντράμκο η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται από 80 έως 108 mg/l, νατρίου Na από 27 έως 58mg/l, των ανθρακικών HCO_3 3από 56 έως 400 mg/l, του χλωρίου από Cl 53 έως 155mg/l και των θειϊκών από SO_4 45 έως 65mg/l.

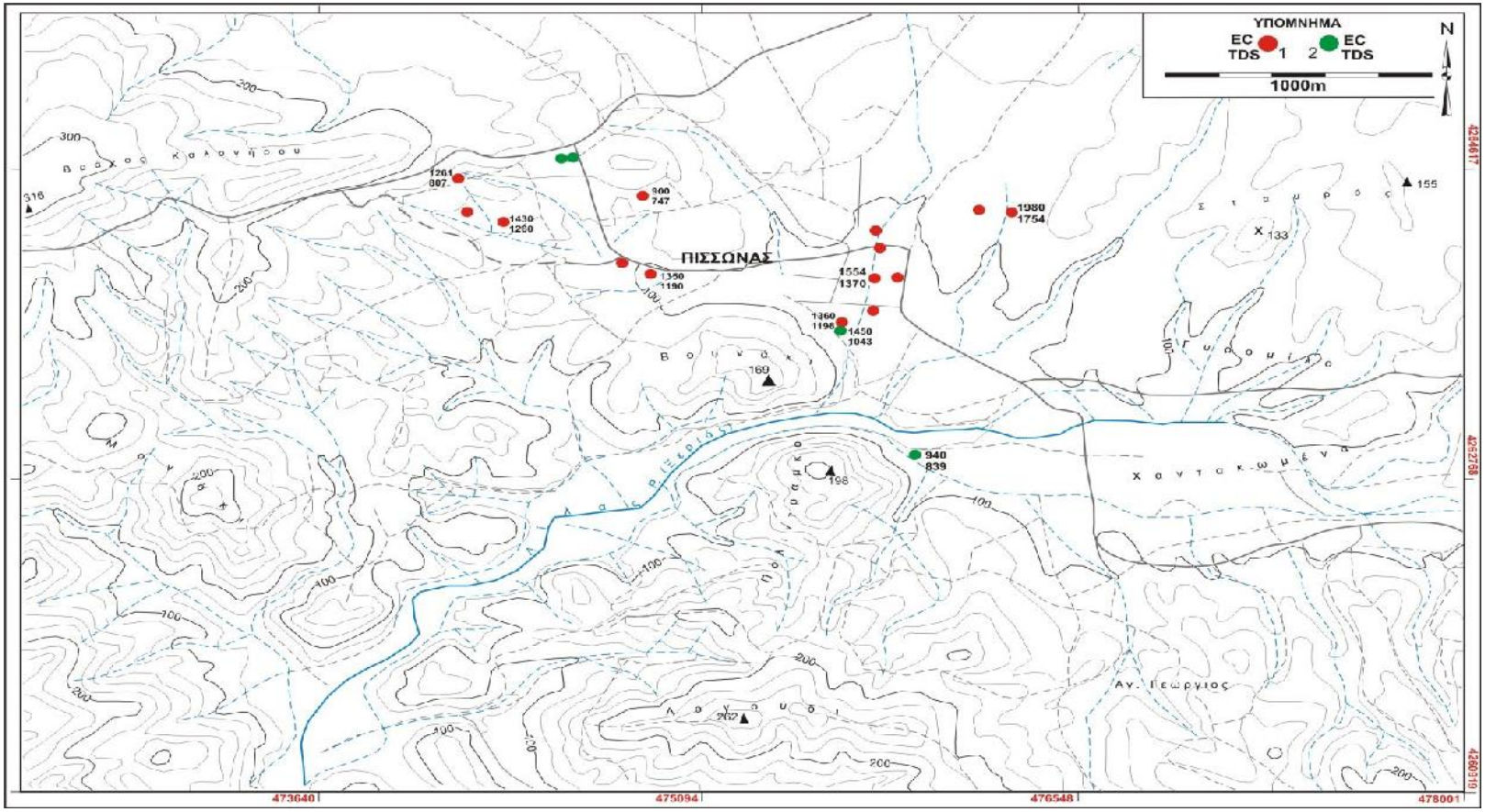

Σχ.12.7: Περιοχή της λεκάνης Πισσώνα. Υδροχημικός χάρτης κατανομής της ηλεκτρικής αγωγιμότητας EC και του συνόλου Διαλυμένων Στερεών TDS σε ppm.1,2 πηγάδι και γεώτρηση. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.12.7: Total Dissolved Solids concentration TDS in ppm and electrical conductivity EC. (10/10/1998 – 5/5/1999) 1, sample well. 2, sample borehole

12.3.6. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΔΙΑΛΥΜΕΝΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ (TDS) ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Το μέσο σύνολο διαλυμένων αλάτων (MTDS) στο νερό του υδροφόρου ΟΦ3 είναι 1765 mg/l και η εποχική διαφορά (Variation) μεταξύ χειμωνιάτικης και καλοκαιρινής τιμής (RTDS) είναι 14 - 251mg/l (Σχ.12.7)l. Το νερό είναι *γλυκό → μέτρια γλυκό → μέτρια αλμυρό* (Ταξινόμηση ανά 1000 mg/L).

Πίν.12.3: Μέσο σύνολο διαλυμένων αλάτων MTDS και εύρος μεταξύ ακραίων τιμών RTDS.
Tab.12.3: Mean total dissolved solids (MTDS) seasonal variation (RTDS) between low and high values.

Κωδικός δείγματος νερού	Υδροφόρος	**TDS** mg/l 1998	**TDS** κύμανση mg/l	**TDS** mg/l 1999	**TDS** κύμανση mg/	**TDS** mg/l 2009	Μέσο **TDS** mg/l
ΠΙΣ1	**ΟΦ3**	1316	**39**	1277	**87**	1190	**1261**
ΠΙΣ2	**ΟΦ3**					807	
ΠΙΣ3	**ΟΦ3**						
ΠΙΣ4	**ΟΦ3**					1260	
ΠΙΣ5	**ΟΦ3**	708	**23**	685	**62**	747	**713**
ΠΙΣ6	**ΟΦ3**	1186	**251**	1437	**239**	1198	**3821**
ΠΙΣ6Γ	**ΑΣ1**					1043	
ΠΙΣ7	**ΟΦ3**	1186	**132**	1318	**52**	1370	**1291**
ΠΙΣ9	**ΑΣ1**	722	**61**	783	**56**	839	**781**
ΠΙΣ10	**ΟΦ3**			1730	**14**	1754	**1742**

12.3.7. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Revelle (R) ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΙΣΣΩΝΑ

Πίν.12.4: Τιμές του Συντελεστή Revelle (R). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (10/1998 – 5/1999 – 5/3/2009).
Tab.12,4: Values of sea water intrusion Revelle (R) from the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

A/A	Δείγμα **Υδροφόρος**	R	A/A	Δείγμα **Υδροφόρος**	R
1	ΠΙΣ1**ΟΦ3**	0.32	2	ΠΙΣ5**ΟΦ3**	0.12
3	ΠΙΣ6**ΟΦ3**	0.19	4	ΠΙΣ7**ΟΦ3**	0.54
5	ΠΙΣ8**ΧΑΛ**		6	ΠΙΣ9**ΑΣ1**	0.45

1	ΠΙΣ1**ΟΦ3**	0.44	2	ΠΙΣ5**ΟΦ3**	0.32
3	ΠΙΣ6**ΟΦ3**	0.52	4	ΠΙΣ7**ΟΦ3**	0.44
5	ΠΙΣ9**ΑΣ1**	0.26	6	ΠΙΣ10**ΟΦ3**	0.33

1	ΠΙΣ7**ΟΦ3**	0.68	2	ΠΙΣ7**ΟΦ3**	0.79
3	ΠΙΣ9**ΑΣ1**	0.39			

Υδροφόρος ΟΦ3: Η τιμή του συντελεστή R, στο νερό του υδροφόρου κυμαίνεται από 0.12 έως 0.78 και το υπόγειο νερό είναι *χωρίς θαλάσσια ρύπανση (12.4)*.
Υδροφόρος ΑΣ1: Η τιμή του συντελεστή R, στο νερό του υδροφόρου κυμαίνεται από 0.26 έως 0.45 και το υπόγειο νερό είναι *χωρίς θαλάσσια ρύπανση (12.4)*.

12.3.8. ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΡΟΣΡΟΦΗΣΗΣ ΝΑΤΡΙΟΥ ($SAR_δ$) ΚΑΙ ΑΛΓΕΒΡΙΚΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΣΤΗ ΑΓΚΥΛΗ* - ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Πίν.12.5: Τιμές συντελεστή ($SAR_δ$) και αλγεβρικό άθροισμα των όρων στη αγύλη. Από αποτέλεσμα πρώτης, δεύτερης και τρίτης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (10/1998 – 5/1999 – 5/3/2009).
Tab.12.5: Values of Adjusted ($SAR_δ$) and the total value between two bracket from the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999).

A/A	Δείγμα **Υδροφόρος**	Αγκύλη*	$SAR_δ$	A/A	Δείγμα **Υδροφόρος**	Αγκύλη*	$SAR_δ$
1	ΠΙΣ1**ΟΦ3**	2.91	2.00	2	ΠΙΣ5**ΟΦ3**	2.63	0.54
3	ΠΙΣ6**ΟΦ3**	2.54	1.33	4	ΠΙΣ7**ΟΦ3**	2.72	0.56
5	ΠΙΣ8**ΧΑΛ**			6	ΠΙΣ9**ΑΣ1**	2.43	0.81
1	ΠΙΣ1**ΟΦ3**	2.58	3.84	2	ΠΙΣ5**ΟΦ3**	2.53	0.55
3	ΠΙΣ6**ΟΦ3**	3.00	0.97	4	ΠΙΣ7**ΟΦ3**	3.00	0.78
6	ΠΙΣ9**ΑΣ1**	2.53	0.64	6	ΠΙΣ10**ΟΦ3**	3.23	0.92
1	ΠΙΣ6**ΟΦ3**	2.65	0.77	2	ΠΙΣ7**ΟΦ3**	2.52	0.51
3	ΠΙΣ9**ΑΣ1**	2.72	0.60	4			

12.3.8.1. Υδροφόρος ΟΦ3

Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νερό του υδροφόρου είναι μεταξύ 2.5 – 3.2 με αποτέλεσμα να αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή $SAR_δ$ είναι μεταξύ 2.1 – 27.2

12.3.8.2. Υδροφόρος ΑΣ1

Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στο νερό του υδροφόρου είναι μεταξύ 2.4 – 2.7 με αποτέλεσμα να αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου. Η τιμή $SAR_δ$ είναι μεταξύ 0.6 – 0.8 (Πίν.12.5).

12.3.9. ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Η σύνθεση του νερού των υδροφόρων (ΧΑΛ, ΟΦ3, ΑΣ1) στην λεκάνη Πισσώνα είναι ασβεστονατριούχα, οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή. Εξαίρεση, αποτελεί στο φρέαρ ΠΙΣ7 που σημείωσε αλλαγή στην υδροχημική φάση του νερού του (2009) σε ασβεστονατριούχα, χλωριοθειϊκή – οξυανθρακική, μάλλον από την επίδραση της έντονής χρήσης λιπασμάτων (Παράρτημα IV, Πίν.00).

12.3.10. ΙΟΝΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (Mandel - Shiftan) ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Πίν.12.6: Περιοχή Ν. Αρτάκη. Ιοντικές σχέσεις του Mandel – Shiftan. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (10/10/1998 – 5/5/1999).
Fig.12.6: Ionic ratios of Mandel – Shiftan from results of first and second hydrochemical analyses (10/10/1998 – 5/5/1999).

A/A	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος	(Ca+Mg) / (K+Na)	Na / K	HCO_3 / Cl	SO_4 / Cl
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1	ΟΦ3	ΠΙΣ1	3.0	240	3.1	0.2
2	ΟΦ3	ΠΙΣ5	3.4	210	2.3	0.3
3	ΟΦ3	ΠΙΣ6	9.6	45	8.5	0.4
4	ΟΦ3	ΠΙΣ7	8.4	48	3.1	0.3
5	ΑΣ1	ΠΙΣ9	10.4	35	5.2	0.4
6	ΟΦ3	ΠΙΣ1	4.5	186	2.0	0.3
7	ΟΦ3	ΠΙΣ5	6.8	57	1.0	0.3
8	ΟΦ3	ΠΙΣ6	5.1	95	1.9	0.8
9	ΟΦ3	ΠΙΣ7	5.3	2	2.3	0.1
10	ΑΣ1	ΠΙΣ9	10.8	104	0.7	0.2
11	ΟΦ3	ΠΙΣ10	6.4	47	2.2	0.4
12	ΑΣ	ΠΙΣ6Γ	7.8	60	3.9	0.9
13	ΟΦ3	ΠΙΣ7	9.5	**23**	1.5	0.2
14	ΑΣ1	ΠΙΣ9	6.5	100	3.0	0.1

12.3.10.1. Αναγνώριση Προέλευση του νερού υδροφόρου ΟΦ3 (Πίν.12.6)

12.3.10.1.1. (Ca + Mg) / (K + Na)

Όλες οι τιμές (1 – 11) που σημειώθηκαν στα δείγματα νερού από τους υδροφόρους της λεκάνης Πισσώνα, είναι μεγαλύτερο της μονάδας, πράγμα που νοηθεί, ότι ο εμπλουτισμός και κατείσδυση εκδηλώνεται από όλη την επιφάνεια του υδροφόρου στρώματος.

12.3.10.1.2. (Na / K)

Τιμή ≡ 47 στο θαλασσινό νερό σημειώθηκε μόνο στο δείγμα νερού του φρέατος ΠΙΣ10.

Οι τιμές (15 - 25) που χαρακτηρίζει την περιοχή εμπλουτισμού υδροφόρων βρίσκονται στο νερό του φρέατος ΠΙΣ7 δείχνει ότι, ο εμπλουτισμός του υδροφόρου στρώματος εκδηλώνεται από την επιφάνεια του.

Οι τιμές (50 - 70) που χαρακτηρίζουν την κατάντη περιοχή του υδροφόρου, βρίσκονται στο νερό των φρεάτων ΠΙΣ5 και ΠΙΣ6Γ.

12.3.10.1.3. (HCO_3 / Cl)

Γενικά, όλες οι τιμές που σημειώθηκαν στα δείγματα νερού των υδροφόρων στρωμάτων περιοχής της λεκάνης Πεισσώνα είναι μεγαλύτερο της μονάδας, πράγμα που βεβαιώνει ότι η ανθρακική ρίζα είναι επικρατέστερο ανιόν στις περιοχές τροφοδοσίας της ανάντης περιοχής υδροφόρου στρώματος.

12.3.10.1.4. (SO_4 / Cl)

Όλες οι τιμές που σημειώθηκαν στα δείγματα νερού φρεάτων των υδροφόρων στρωμάτων στην περιοχή της λεκάνης αυτής, είναι λιγότερο της μονάδας (νερού κατάντης περιοχής υδροφόρου) όπου η συγκέντρωση του χλωρίου είναι το επικρατέστερο χωρίς να υπάρχει ένδειξη διείσδυσης του θαλασσινού νερού στην περιοχή. Η επικράτηση του χλωρίου στα δείγματα μπορεί να είναι εξαιτίας έντονης χρήσης λιπασμάτων.

12.3.11. ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Το υπόγειο νερό του οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ3 και του καρστικού υδροφόρου ΑΣ1 στην περιοχή του Πισσώνα χαρακτηρίζεται από τα αποτελέσματα της ολικής σκληρότητας (438 – 510 $CaCO_3$ mg/l) ως *πολύ σκληρό νερό* (Πίν.12.7).

Πίν.12.7: Ολική σκληρότητα CaCO3 mg/l στο νερό του οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ3.
Tab.12.7: Pissonas basin. Total hardness CaCO3 mg/l in ground water of ophiolite aquifer ΟΦ3.

Περίοδος	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
10 – 21/ 10/1998	438 – 756	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
7/3 – 5/5/1999	434 – 1072	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
22/1/2008 – 5/3/2009	510 - 580	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

12.3.12. ΔΕΙΚΤΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΕΩΝ Na, Cl, NO_3 και PO_4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Η υψηλή συγκέντρωση νιτρικών των φωσφορικών, νιτρικών και χλωρίων στο υπόγειο νερό του υδροφόρου ΟΦ3 σε σχέση με τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις στο νερό βροχής και σε σύγκριση με άλλες περιοχές (εντός και εκτός Ελλάδας) οφείλεται στη διαπερατότητα και στην εντατική χρήση των λιπασμάτων (Πίν.12.8).

Πίν.12.8: Λεκάνη Πισσώνα. Δείκτες μόλυνσης του υπόγειου νερό του υδροφόρου ΟΦ3 από νιτρικά και Φωσφορικά
Tab.12.8: Pissonas basin. Indications ground water pollution of aquifer ΟΦ3 by nitrate NO3 and phosphates PO4
A- G. Stamatis, K. Voudouris, Marine and human activity, Southern Korinthos, 1997-1998.
B- G. Stamatis et al, Oropos-Kalamos basin, 2011.
C- P. Champidi, G. Stamatis, E. Zagana, Groundwater Quality, Assessment, Erasimos basin, E. Attica, 2011

Στοιχείο mg/L	ΟΚΤ/1998		ΜΑΙ/1999		ΜΑΡ/2009		Μέση τιμή	Οφιολιθικοί υδροφόροι		
	min	max	min	max	min	max		**A**	**B**	**C**
NO_3	55.8	347.3	96.7	198.4	98.8	111.5	151.4	94.3	12.0	76.39
PO_4^{3-}	NDT	NDT	3.9	4.15	3.1	4.4	3.9	0.27	0.16	0.32

Στοιχείο mg/L	10 – 21/ 10/1998			7/3 – 5/5/1999			22/1/2008 – 5/3/2009			Μέση τιμή
	min	max	deviation	min	max	deviation	min	max	deviation	
Na^+	20.7	110.4	89.4	21.9	96.6	74.7	24.0	39.0	15.00	**52.1**
Cl^-	65.6	122.3	56.7	53.2	189.7	136.5	155.0	250.0	95.0	**139.3**
$HCO3^-$	350.0	650.0	300.0	344.0	979.7	635.7	315.0	400.0	85.0	**506.5**
SO_4^{2-}	19.2	119.0	992.	24.0	61.5	37.5	45.0	98.8	53.8	**61.3**

12.4. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗ

12.4.1. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤΑ RichardS

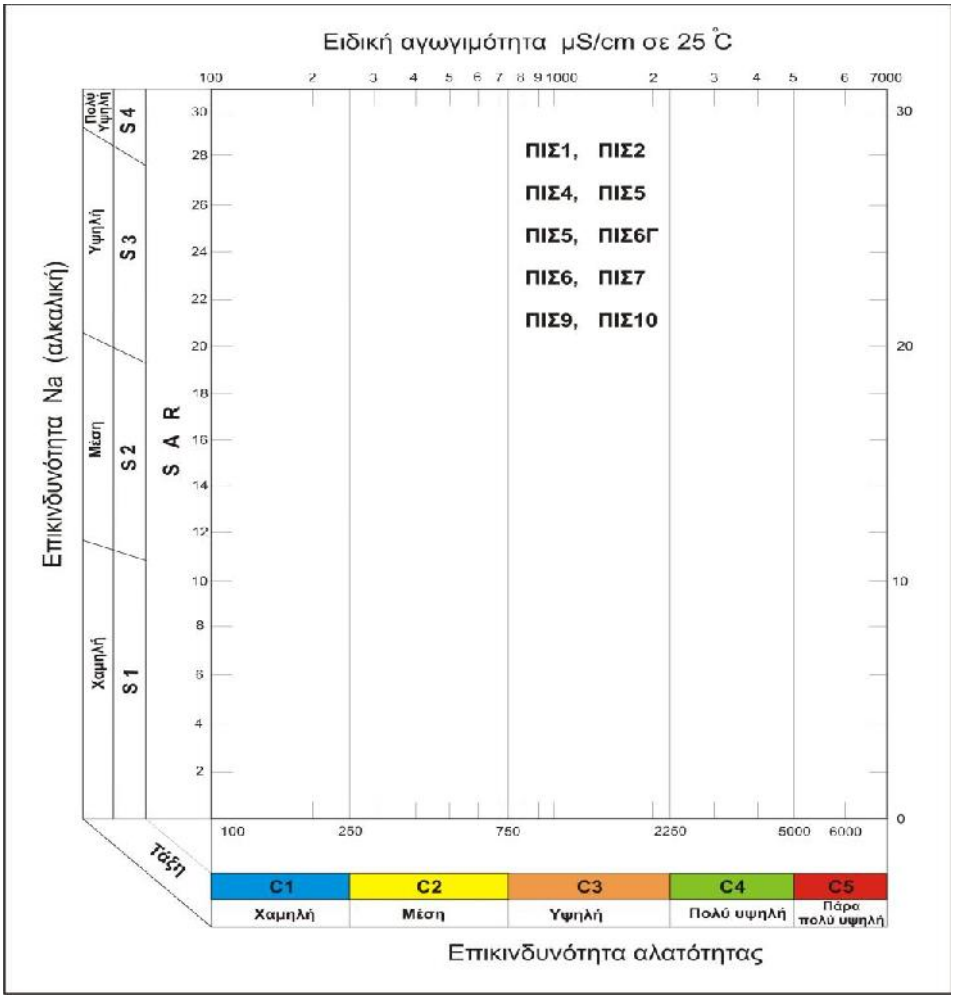

Σχ.12.8: Περιοχή λεκάνης της Πισσώνα. Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως της Ειδικής αγωγιμότητας (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα της τρίτης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (22/1/2009 – 5/3/2009).
Fig.12.8: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to Electrical Conductivity (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999)

12.4.1.2. Ταξινόμηση αλατότητας - τροποποιημένο διάγραμμα Richards (Σχ.12.8)

Η επικινδυνότητα αλατότητας EC (μS/cm) στο νερό των υδροφόρων ΟΦ3 και ΑΣ1 στην λεκάνης της περιοχής Πισσώνα, κατατάσσεται στην τάξη υψηλής **C**3 επικυνδυνότητας.

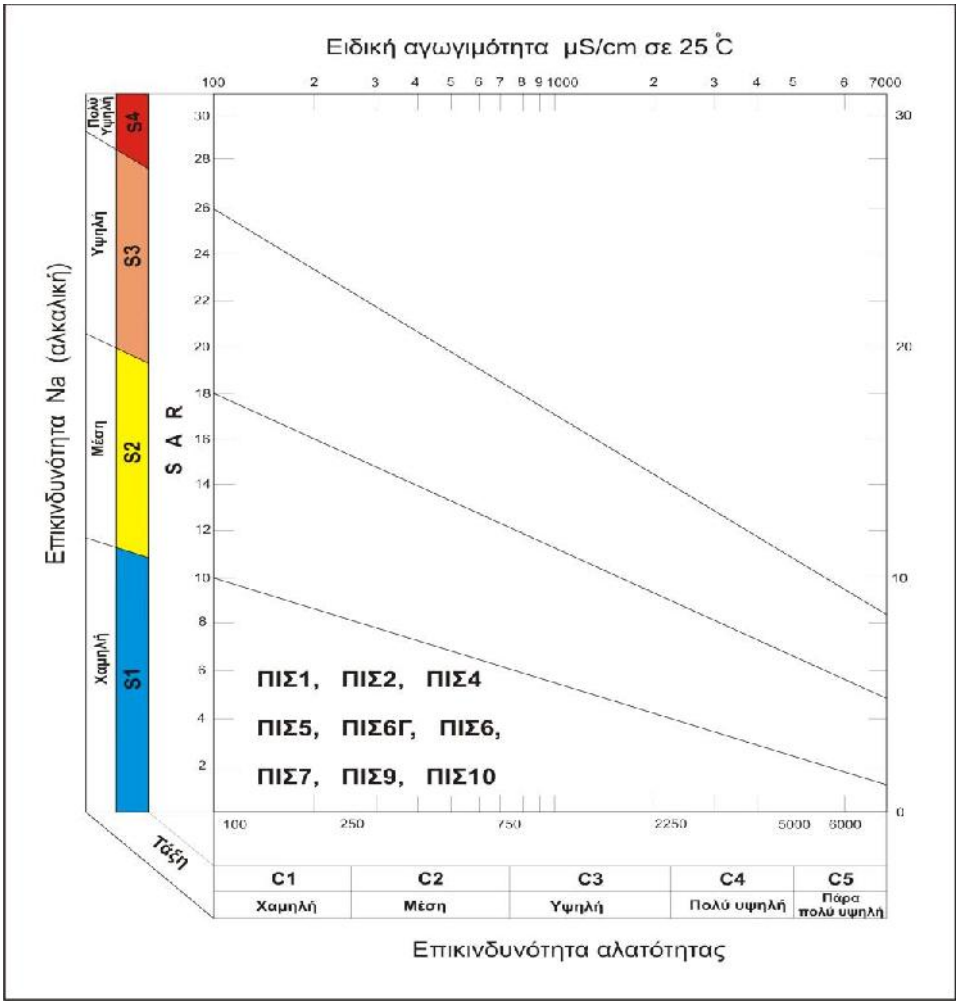

Σχ.12.9: Περιοχή λεκάνης της Πισσώνα. Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως του συντελεστή προσρόφησης νατρίου SAR (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα τρίτης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (22/1/2009 – 5/3/2009).
Fig.12.9: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to adjusted Sodium Absorption Ratio (U.S. Salinity Laboratory). From the results of first and second hydrochemical tests (10/10/1998 – 5/5/1999)

12.4.1.2 Ταξινόμηση νερού για άρδευση κατά Richards, SAR (Σχ.12.9)

Η επικινδυνότητα Na (αλκαλική) στο νερό των υδροφόρων ΟΦ3 και ΑΣ1 στη λεκάνη του Πισσώνα ταξινομείται στην τάξη χαμηλής **S**1 επικινδυνότητας.

12.4.2. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΤΑ Ayer ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Το σύνολο των διαλυμένων αλάτων (TDS 685 – 1754 mg/L) του νερού των υδροφόρων (ΟΦ3 και ΑΣ1) δημιουργεί αυξανόμενα σοβαρά προβλήματα στη γεωργική απόδοση και καρποφορία.

12.4.3. ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ (ΜΗ) ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

Πίν.12.9: Τιμών δείκτης επικινδυνότης Μαγνησίου (ΜΗ) νερού υδροφόρων ΑΣ1 και ΟΦ1.
Tab.12.9: Values of magnesium hazard indices (MH) of water aquifers ΑΣ1 and ΟΦ1.

Κωδικός Φρέαρ meq/l	Περίοδος 10 – 21/10/1998			Περίοδος 7/3 – 5/5/1999			Περίοδος 22/1/2008 – 5/3/2009		
	Ca	Mg	**MH**	Ca	Mg	**MH**	Ca	Mg	**MH**
ΠΙΣ1	2.16	12.12	85	1.44	12.76	90			
ΠΙΣ5	0.64	8.20	93	3.60	5.08	59			
ΠΙΣ6							5.60	6.20	53
ΠΙΣ6	3.96	11.00	74	2.56	12.15	81			
ΠΙΣ7	3.92	11.20	73	1.50	15.48	91	4.60	5.78	56
ΠΙΣ9	4.00	4.76	54	4.00	5.48	58	5.90	4.80	45
ΠΙΣ10				2.64	18.50	88			

Η τιμές του δείκτη ΜΗ στο νερό του υδροφόρου ΟΦ3 είναι μεταξύ 53 -93 στην περίοδο 1998 – 2009, και του υδροφόρου ΑΣ1 <45 την περίοδο 10-15/2009 (Πίν.12.9). Το νερό της περιοχής επιβλαβές στην άρδευση.

11.5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΣΣΩΝΑ

12.5. ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΟΦ3 και ΑΣ1

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του υδροφόρο **ΟΦ3**, αυξάνει κατά 56 – 71 mg/l, του μαγνησίου Mg 61 – 225 mg/l, του νατρίου Na 19 – 66 mg/l, του καλίου K 0.8 – 9.8 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 341 – 977 mg/l, του χλωρίου Cl 61 – 187 mg/l, των θειϊκών SO_4 κατά 23 – 33 mg/l και των νιτρικών NO_3 97 – 165 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου ΟΦ3 είναι της τάξης (D) πολύ σκληρό νερό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.12.10).

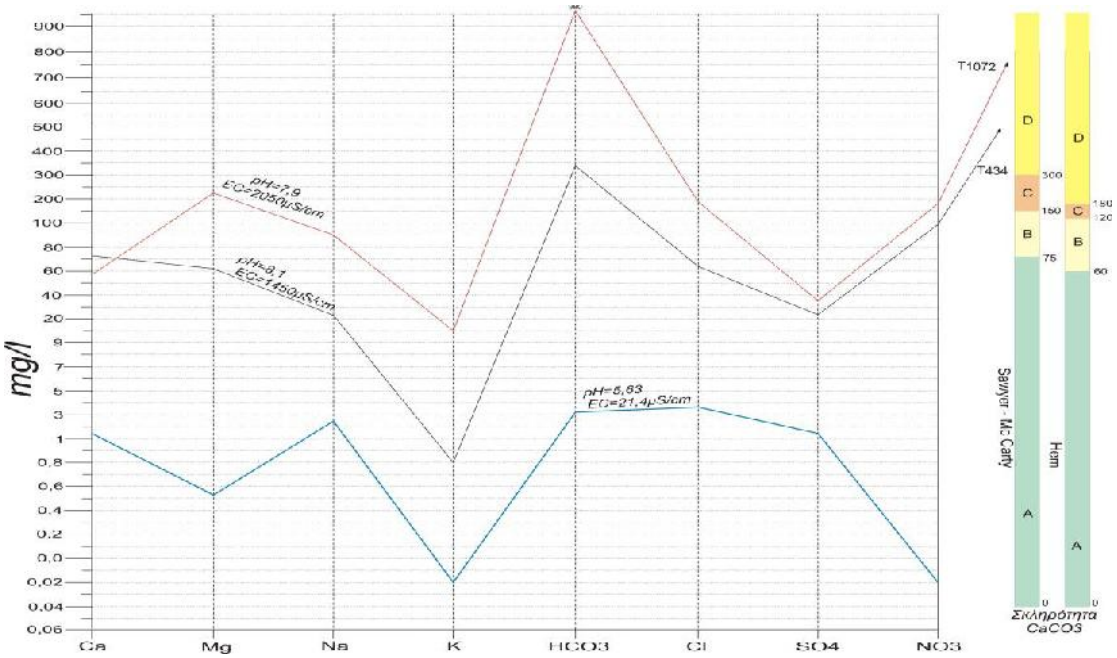

Σχ.12.10:Υδροχημικές καμπύλες αποτυπώνουν το TDS και την σκληρότητα- ΟΦ3. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.12.10: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black) and higher TDS sample (red).

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του υδροφόρου **ΑΣ1**, αυξάνει κατά 107 – 111 mg/l, του μαγνησίου Mg 57 – 74 mg/l, του νατρίου Na 23 – 36 mg/l, του καλίου K 0.3 – 1.9 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 367 – 397 mg/l, του χλωρίου Cl 132 – 247 mg/l, των θειϊκών SO_4 44 – 97 mg/l και των νιτρικών NO_3 κατά 45 – 98 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$ mg/l στο νερό υδροφόρου ΑΣ1 είναι της τάξης (D) πολύ σκληρό νερό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.12.11).

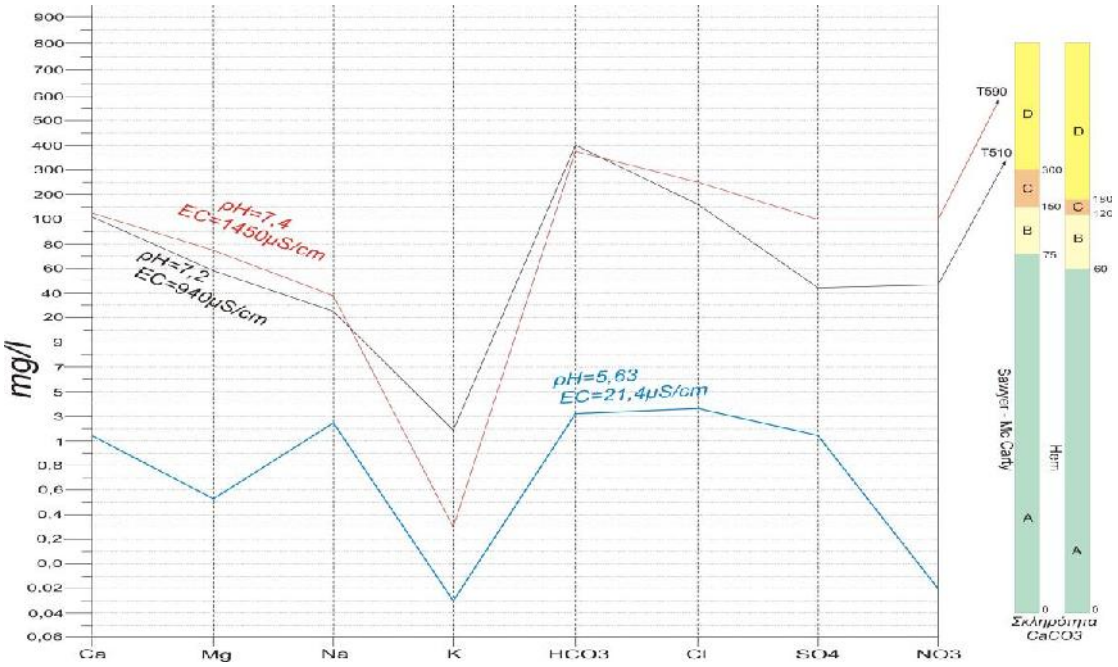

Σχ.12.11:Υδροχημικές καμπύλες αποτυπώνουν το TDS και την σκληρότητα- ΑΣ1. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερη TDS (κόκκινο).
Fig.12.11: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black) and higher TDS sample (red).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

IVΠίν.1: Απογραφή των υδροσημείων στην περιοχή της λεκάνης του Πισσώνα
IVTab.1: Records of 14 water positions in the area of Pissonas basin.

Α/Α	Φρέαρ	Λιθολογία Υδροφόρου στρώματος	Βάθος Φρέατος m	Κωδικός σημείου	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
					G P S	**ΕΓΣΑ `87**
					N E h	X Y
1		2	3	4	5	6
1	**Π**	Οφιόλιοθς		ΠΙΣ1	38 31.666 23 42.702 116	475353 4264829
2	**Π**	Οφιόλιοθς	**13.50**	ΠΙΣ2	38 31.813 23 42.427 123	476489 4265284
3	**Π**	Οφιόλιοθς	**23.50**	ΠΙΣ3	38 31.731 23 42.495 123	474853 4265031
4	**Π**	Οφιόλιοθς	**12.80**	ΠΙΣ4	38 31.693 23 42.543 120	474969 4264913
5	**Π**	Οφιόλιοθς	**13.50**	ΠΙΣ5	38 31.577 23 42.825 118	475650 4264554
6	**Π**	Οφιόλιοθς	**12.00**	ΠΙΣ6	38 31.418 23 43.368 84	475995 4264062
7	**Γ**	Ασβεστόλιθος	**263.00**	ΠΙΣ6Γ	38 31.418 23 43.369 84	475997 4264062
8	**Π**	Οφιόλιοθς	**9.00**	ΠΙΣ7	38 31.532 23 43.425 84	476134 4264413
9	**Π**	Οφιόλιοθς	**9.00**	ΠΙΣ8	38 31.677 23 43.434 84	4761357 4264860
10	**Γ**	Ασβεστόλιθος	**120.00**	ΠΙΣ9	38 30.984 23 43.545 97	476423 4263955
11	**Π**	Οφιόλιοθς	**32.00**	ΠΙΣ10	38 31.756 23 43.771 90	476974 4265101
12	**Π**	Οφιόλιοθς	**30.00**	ΠΙΣ11		**
13	**Γ**	Οφιόλιοθς	**120.00**	ΠΙΣ12		**
14	**Γ**	Οφιόλιοθς		ΠΙΣ13		**

Π = Πηγάδι Well , **Γ** = Γεώτρηση Borehole, **ΠΙΣ** = Πισσώνας Pissonas
** = Καταγραφή έγινε μόνο πάνω στο τοπογραφικό χάρτη (1: 20.000, ΓΥΣ)
= Traced only on topographic map (1: 20.000, *HMGS)*

IVΠίν.2: Καταγραφής στάθμης νερού στα πηγάδια και γεωτρήσεις στον υδροφόρο σύστημα στη περιοχή της λεκάνης Πισσώνα.
IVTab.2: measurements and records of dug wells and boreholes depth, bottom, height and standing water level for aquifers ΟΦ3 and ΑΣ1 of Pissonas area.

Α/Α	Κωδικός σημείου	Στάθμη (10/2007) – (3/2008)			Στάθμη (10/2008) – (3/2009)			Βάθος φρέατος m	Υψόμετρο	
		Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος	Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος		Φρέαρ m	Πυθμένας m
1	2	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	ΠΙΣ1	112.40	115.20	2.80	110.8	113.00	2.20	23.00	116.00	93.00
2	ΠΙΣ2	119.50	120.30	0.80	118.20	119.40	1.20	13.50	123.00	109.50
3	ΠΙΣ3	Στεγανό	Στεγανό		Στεγανό	Στεγανό		23.50	123.00	99.50
4	ΠΙΣ4	110.80	111.40	0.60	109.50	110.30	0.80	12.80	120.00	107.20
5	ΠΙΣ5	113.90	115.60	1.70	109.00	111.50	2.50	13.50	118.00	104.50
6	ΠΙΣ6	80.20	82.30	2.10	75.90	78.80	2.90	12.00	84.00	72.00
7	ΠΙΣ6Γ							263.00	84.00	152.00**
8	ΠΙΣ7	81.00	82.90	1.90	79.00	81.70	2.70	9.00	84.00	75.00
9	ΠΙΣ8	83.50	83.90	0.40	83.00	83.60	0.60	8.00	84.00	76.00
10	ΠΙΣ9Γ							120.00	97.00	23.00**
11	ΠΙΣ10	91.20	92.30	1.10	86.80	88.00	1.20	32.00	90.00	58.00

* = Πυθμένας κάτω από την στάθμη της θάλασσας. Bottom below the sea level

IVΠίν.3: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων υπόγειου νερού της περιοχής Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας (10 – 21/10/ 1998). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ, (ND, Δεν ανιχνεύτηκε).
IVTab.3. Result chemical analysis of groundwater samples selected from Pissona area during the first hydrochemical test (10-21/10/1998). The analysis conducted by the Hydrochemical laboratory of Institute of Geology & Mineral Exploration – IGME, , (ND, Not Detected).

A/A	κωδικός δείγματος & Χρήση νερού	ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (meq/L) ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (ppm)											Σκληρότητα CaCO3			Δείκτες μόλυνσης	
		Ca	Mg	Na	K	Σύνολο Κατιόντων	Σύνολο Ανιόντων	CO3	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4
1	ΠΙΣ1	2.16	12.12	4.80	0.02	19.09	19.09	ND	10.66	3.45	0.63	3.40	533	181	714	0.02	0.01
	Άρδευση	43.29	147.38	110.40	0.78				650.26	122.34	30.26	210.83					
2	ΠΙΣ5	0.64	8.20	0.90	0.02	9.76	9.86	ND	7.66	0.90	0.40	0.90	383	59	442	0.01	0.01
	Άρδευση	12.83	99.71	20.70	0.78				467.42	31.91	19.21	55.81					
3	ΠΙΣ6	3.96	11.00	1.40	0.04	16.40	16.39	ND	9.62	1.85	0.66	4.26	481	267	748	0.02	0.01
	Άρδευση	79.36	133.76	32.20	1.56				586.82	65.60	31.70	264.16					
4	ΠΙΣ7	3.92	11.20	1.90	0.02	17.04	16.92	ND	5.74	3.10	2.48	5.60	287	469	756	0.02	0.02
	Άρδευση	78.56	136.19	43.70	0.78				350.14	109.93	119.11	347.26					
5	ΠΙΣ9	4.00	4.76	1.40	0.03	10.19	10.28	ND	5.45	2.50	1.10	1.14	277	171	438	ND	ND
	Άρδευση	80.16	57.88	32.20	1.17				337.94	88.65	52.83	70.70					

IVΠίν.4: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων δειγμάτων νερού της λεκάνης Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της πρώτης δειγματοληψίας (10 -21/10/1998), (NT, Δεν εξετάστηκε))
IVTab.4: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field, selected during the first hydrochemical test (10-21/10/1998) from Pissonas area, (NT, Not tested).

A/A	Κωδικός δείγματος νερού	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία **ºC**		**pH**	**Eh** mV volt	**Salinity** dS/m	**EC** μMhos/cm	**TDS** ppm
			Νερού	Αέρα					
1	ΠΙΣ1	Δειγματολήπτης	18.0	14.0	8.1	NT	0.8	1370	1316
2	ΠΙΣ5	Δειγματολήπτης	18.0	15.0	8.0	NT	0.8	1440	1208
3	ΠΙΣ6	Δειγματολήπτης	16.5	16.0	7.7	NT	0.8	1310	1195
4	ΠΙΣ7	Δειγματολήπτης	19.0	10.0	7.7	NT	0.8	1400	1186
5	ΠΙΣ9	Αντλία	18.5	13.0	7.9	NT	0.5	880	722

IVΠίν.5: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της περιοχής Πισσώνα που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψιας (7/3/1999 – 5/5/1999). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο υδροχημεία του ΙΓΜΕ. , (ND, Δεν ανιχνεύτηκε).
IVTab.5: Result chemical analysis of groundwater samples selected from Pissonas area during the second hydrochemical test (7/3//1999 – 5/5/1999). The analysis conducted at the hydrochemical laboratory by the Institute of Geological & Mineral Exploration - IGME. (ND, Not Detected).

Α/Α	Κωδικός δείγματος Χρήση νερού	ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (meq/L) ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (ppm)											Σκληρότητα CaCO3			Δείκτες μόλυνσης	
		Ca	Mg	Na	K	Σύνολο Κατιόντων	Σύνολο Ανιόντων	CO3	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4
1	ΠΙΣ1	1.44	12.76	4.20	0.02	18.42	18.37	ND	9.90	4.34	1.28	2.84	495	215	710	0.02	0.01
	Άρδευση	28.86	155.16	96.60	0.78				603.90	154.25	61.48	176.11					
2	ΠΙΣ5	3.60	5.08	0.95	0.02	9.65	9.50	ND	5.64	1.80	0.50	1.56	282	152	434	0.12	0.01
	Άρδευση	72.14	61.77	21.85	0.78				344.04	63.83	24.02	96.74					
3	ΠΙΣ6	2.56	15.12	2.85	0.02	20.55	20.68	ND	9.94	5.20	1.28	4.26	497	387	884	0.01	0.02
	Άρδευση	51.30	183.86	85.55	0.78				60600	184.39	61.48	264.16					
4	ΠΙΣ7	1.50	15.48	2.20	0.03	19.23	19.19	ND	10.74	4.70	0.57	3.20	537	312	849	0.01	0.02
	Άρδευση	30.06	188.24	50.60	1.17				655.14	166.66	27.38	198.43					
5	ΠΙΣ9	4.00	5.48	1.20	0.02	10.70	10.83	ND	5.84	1.50	1.36	2.13	292	182	474	ND	ND
	Άρδευση	80.16	66.64	27.60	0.78				356.24	53.19	65.32	132.08					
6	ΠΙΣ10	2.64	18.50	3.00	0.25	24.69	24.77	ND	16.06	5.35	0.70	2.66	803	269	1072	0.11	0.02
	Άρδευση	56.91	226.18	69.00	9.76				979.66	189.71	33.62	164.95					

IVΠίν.6: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων των δειγμάτων της λεκάνης Πισσώνα που συλλέχθηκαν την διάρκεια της δεύτερης δειγματοληψίας (7/3/1999 – 5/5/1999), (NT, Δεν εξετάστηκε)
IVTab.6: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field which selected during the second hydrochemical test (7/3/1999 – 5/5/1999) from Pissonas area, (ND, Not tested).

Α/Α	Κωδικός δείγματος νερού	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία °C		**pH**	**Eh** mV volt	**Salinity** dS/m	**EC** μMhos/cm	**TDS** ppm
			Νερού	Αέρα					
1	ΠΙΣ1	Δειγματολήπτης	18.0	14.0	8.1	NT	0.8	1450	1277
2	ΠΙΣ5	Δειγματολήπτης	18.0	15.0	8.0	NT	0.5	825	685
3	ΠΙΣ6	Δειγματολήπτης	16.5	16.0	7.7	NT	1.0	1670	1437
4	ΠΙΣ7	Δειγματολήπτης	19.0	10.0	7.7	NT	1.1	1825	1318
5	ΠΙΣ9	Αντλία	18.5	12.0	7.8	NT	0.5	965	783
6	ΠΙΣ10	Δειγματολήπτης	17.0	18.0	7.9	NT	1.2	2050	1730

IVΠίν.7: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της λεκάνης Πισσώνα, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας (22/1/2009 – 5/3/2009). Η χημική ανάλυση έγινε στο εργαστήριο υδροχημείας του Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, ΕΚΠΑ.
IVTab.7: Result of chemical analysis of groundwater samples selected from Pissonas area during the third hydrochemical test (22/1//2008 – 5/3/2009). The analysis conducted by the laboratories of Applied Geology Department and the Department of Economic Geology and Geochemistry - National and Kapodistrian University of Athens.

A/A	Κωδικός δείγματος νερού	ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ mg/L														
		Κατιόντα				Ανιόντα				Σκληρότητα			Δείκτες μόλυνσης			
		Ca	Mg	Na	K	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4	NH3	NH3-N
1	ΠΙΣ6	112.10	75.33	39.00	0.30	370.00	250.00	98.75	98.75	280	210	590	0.22	ND	ND	NT
2	ΠΙΣ7	92.00	70.20	24.00	0.50	315.00	250.00	73.75	111.50	270	280	550	0.056	0.03	0.03	NT
3	ΠΙΣ9	108.00	58.32	26.00	1.90	400.00	155.00	45.00	45.50	270	250	510	0.018	0.01	0.01	NT

1	ΠΙΣ5	3.90	3.10
2	ΠΙΣ6	4.15	4.40
3	ΠΙΣ9	2.80	2.00
		ΜΑΡ/2008	ΣΕΠ/2009

PO_4^{3-} mg/L

IVΠίν.8: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων δειγμάτων της λεκάνης Πισσώνα που συλλέχθηκαν την διάρκεια 3ης δειγματοληψίας (22/1/2009 – 5/3/2009).
IVTab.8: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field during the third hydrochemical test (22/1/2008 – 5/3/2009) from Pissonas area.

A/A	Κωδικός δείγματος νερού	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία **ºC**		pH	Eh mV volt	Salinity dS/m	EC μS/cm	TDS ppm
			Νερού	Αέρα					
1	ΠΙΣ1	Δειγματολήπτης	18.0	17.5	7.7	-42	0.8	1350	1190
2	ΠΙΣ2	Δειγματολήπτης	17.5	14.5	7.8	-45	0.7	1261	807
3	ΠΙΣ3	Δειγματολήπτης	17.0	15.0	7.7	-42	1.2	1430	NT
4	ΠΙΣ4	Δειγματολήπτης	17.5	15.0	7.9	-46	0.8	1430	1260
5	ΠΙΣ5	Δειγματολήπτης	16.0	18.0	8.1	-56	0.5	900	747
6	ΠΙΣ6Γ	Αντλία	17.5	18.5	7.4	-23	0.8	1450	1043
	ΠΙΣ6	Δειγματολήπτης	18.0	18.5	7.5	-32	0.8	1360	1198
7	ΠΙΣ7	Δειγματολήπτης	17.0	17.5	7.5	-30	0.9	1554	1370
8	ΠΙΣ8	Δειγματολήπτης	16.5	16.5	7.4	-23	0.9	1230	NT
	ΠΙΣ9	Αντλία	18.0	18.0	7.2	-11	0.5	940	839
9	ΠΙΣ10	Δειγματολήπτης	17.0	19.0	7.3	-16	1.2	1980	1754

*IV*Πίν.9: *Φυσικοχημικές παράμετροι και χημικές αναλύσεις νερού βροχής από την περιοχή Πισσώνας (27/3/2009)*
*IV*Tab.9: *The physical and chemical analysis of the rain water collected from Pissonas area (27/3/2009).*

pH	μS/cm	TDS	Ca^{2+}	Mg^{2+}	Na^{+}	K^{+}	HCO_3^{-}	Cl^{-}	SO_4^{2-}	NO_3	NO_2	NH^{+}_4
5.63	21.4	13.72	1.22	0.53	2.48	0.01	3.12	3.21	1.13	0.02	0.0	0.0

*IV*Πίν.10: *Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της πρώτης δειγματοληψίας. Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο υδροχημείας του ΙΓΜΕ. ND, Κάτω από το όριο ανίχνευσης.*
*IV*Tab.10: *Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during the second hydrochemical test (7/3/1999–5/5/1999). Analyses conducted by laboratory of hydrochemistry IGME. ND, Below tracing range.*

A/A	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)					
			Cd	**Cu**	**Fe**	**Mn**	**Pb**	**Zn**
1	ΟΦ3	ΠΙΣ6Γ	0.03	1.2	17.0	0.02	0.02	0.2
2	ΟΦ3	ΠΙΣ7	0.05	0.5	12.0	0.05	0.05	0.4
3	ΟΦ3	ΠΙΣ6	0.05	0.5	14.0	0.05	0.09	0.5
4	ΟΦ3	ΠΙΣ5	0.04	1.2	16.0	0.14	0.1	0.5
5	ΑΣ1	ΠΙΣ9	ND	0.2	6.0	ND	ND	ND
Min			**0.03**	**0.02**	**6.0**	**0.02**	**0.02**	**0.02**
Max			**0.05**	**1.2**	**17.0**	**0.14**	**0.1**	**0.5**
Mean			**0.04**	**0.9**	**13.0**	**0.07**	**0.07**	**0.4**

*IV*Πίν.11: *Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της τρίτης δειγματοληψίας. Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας. ΕΚΠΑ. ND, Κάτω από όριο ανίχνευσης.*
*IV*Tab.11: *Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during the third hydrochemical test (22/1/2008 – 5/3/2009). Analyses conducted by laboratory of Economic Geology & Geochemistry – University of Athens. ND, Below tracing range*

A/A	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr(total)**
1	ΟΦ3	ΠΙΣ6	0.03	16	0.5	0.05	1.5
2	ΟΦ3	ΠΙΣ7	0.02	18	0.6	0.05	1.5
3	ΑΣ1	ΠΙΣ9	ND	10	ND	ND	ND
Mean			**0.03**	**14.7**	**0.6**	**0.05**	**1.5**

*IV*Πίν.12: *Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού που συλλέχθηκαν κατά της ειδικής δειγματοληψίας. Οι χημική αναλύσεις έγιναν στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας. ΕΚΠΑ ND, Κάτω από όριο ανίχνευσης.*
*IV*Tab. 12: *Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during special hydrochemical test (ΣΕΠ/2009). Analyses conducted by the Department of Economic Geology and Geochemistry - University of Athens. ND, Below tracing range.*

A/A	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr(total)**
1	ΟΦ3	ΠΙΣ6	0.04	20	0.8	0.05	2.5
2	ΟΦ3	ΠΙΣ7	0.06	16	0.9	0.08	2.0
3	ΑΣ1	ΠΙΣ9	ND	8	ND	ND	ND
Mean			**0.05**	**14.7**	**0.9**	**0.07**	**2.3**

IVΠίν.13: Υδροχημικές φάσεις του νερού από αποτέλεσματα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (10/10/1998 – 5/5/1999).
IVTab.13: Hydrochemical phases of water from the first, second and third hydrochemical tests (10/1998 – 5/1999 – 5/3/2009).

A/A **Χρόνος**	δείγμα **Υδροφόρος**	(Ca + Mg)% (HCO_3+CO_3)%	(Na + K)% (Cl + SO_4)%	Φάσεις Κατιόντων Φάσεις Ανιόντων
1	**2**	**3**	**4**	**5**
1 **1998**	ΠΙΣ1 **ΟΦ3**	78.6 36.4	21.4 59.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
2 **1999**	ΠΙΣ1 **ΟΦ3**	73.6 42.8	26.4 55.1	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
3 **1998**	ΠΙΣ5 **ΟΦ3**	76.0 61.2	42.0 33.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
4 **1999**	ΠΙΣ5 **ΟΦ3**	37.0 15.8	63.0 82.5	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χώριοθειική
5 **1998**	ΠΙΣ6 **ΟΦ3**	40.7 14.8	59.3 82.9	Αβεστονατιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
6 **1999**	ΠΙΣ6 **ΟΦ3**	79.4 45.3	20.6 52.2	Ασβετονατιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
7 **2009**	ΠΙΣ6 **ΟΦ3**	81.7 72.1	18.3 23.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
8 **1998**	ΠΙΣ7 **ΟΦ3**	51.2 27.3	38.8 69.9	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
9 **1999**	ΠΙΣ7 **ΟΦ3**	61.8 21.2	38.2 77.7	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
10 **2009**	ΠΙΣ7 **ΟΦ3**	85.5 48.8	14.5 36.1	Ασβεστονατριούχα Χλωριοθειική-οξυανθρακική
11 **1998**	ΠΙΣ9 **ΑΣ1**	58.7 18.0	41.3 81.3	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
12 **1999**	ΠΙΣ9 **ΑΣ1**	68.6 14.3	31.4 84.3	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλοωριοθειική
13 **2009**	ΠΙΣ9 **ΑΣ1**	87.1 66.5	12.9 25.4	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
14 **1999**	ΠΙΣ10 **ΟΦ3**	86.3 76.7	13.7 23.3	Ασβεστονατριούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική

13- ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ & ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ
Hydrogeology & Hydrochemistry of Triada area

Η πέμπτη υποπεριοχή έρευνα βρίσκεται στο νότιο κεντρικό τμήμα της υδρογεωλογικής λεκάνης, και περιλαμβάνει σχεδόν ολόκληρή την έκταση της Τοπικής Κοινότητας Τριάδας και το ανατολικό τμήμα της Δημοτικής Κοινότητας Ψαχνών (Σχ.2.1 και 13.1).

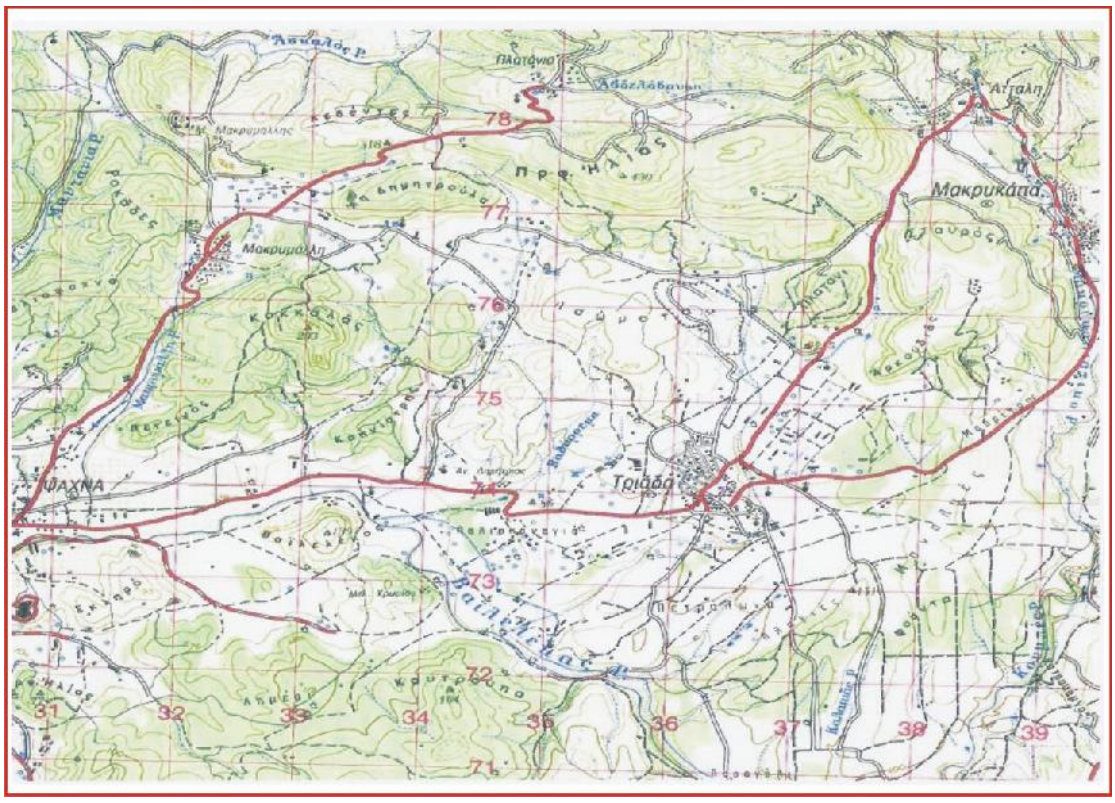

Σχ.13.1: Τοπογραφικός χάρτης ευρύτερης περιοχής της Τριάδας (ΓΥΣ,1:50.000)
Fig.13.1: Topographic map of the entire area of Tiada (HMGS, 1: 50.000, Psachna sheet)

Η περιοχή της λεκάνης Τριάδας χαρακτηρίζεται ορεινή και περιβάλλεται από τα παρακάτω υψώματα: Κουτούπα (164μ.), Χρωμίου – Βαϊλελέκας (189μ.), Κοκκαλάς (203μ.) – Καπνίστρης, Δημητρούλα – Πρφ. Ηλίας (430μ.) στην δυτική πλευρά και Πλατάνι – Σταυρός (250μ.) – Δημητρούλα και Αρκουδιάς στην ανατολική πλευρά.
Η υπολεκάνη Τριάδας αποστραγγίζεται από τα υδρορεύματα του χειμάρρου Βαϊλελέκας που είναι βασικός κλάδος (τρίτη τάξη) του ποταμού Μεσσάπιου (έκτη τάξη) όπου εκβάλλει στο Β. Ευβοϊκό Κόλπο.
Η υπολεκάνη αυτή περικλείει το μεγαλύτερο γεωργικό κάμπο της Εύβοιας, καλυπτώμενο από λεπτό στρώμα φυτικής γης, πάχος από ολίγα εκατοστά μέχρι 6m. Στην περιοχή βρίσκεται ένα δίκτυο από αρδευτικά ρηχά πηγάδια.

13.1. ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Η Στρωματογραφική στήλη της περιοχής Τριάδας περιγράφεται από κάτω προς πάνω ως (Γεωλογικός χάρτης, Σχ.13,2, και Σχ.13.3):
1) Σχηματισμούς της *σχιστοκερατολιθικής διάπλασης*, αποτελείται από κοκκινωπούς κερατόλιθους, πρασινοκάστανους αργιλικούς σχιστόλιθους, ψαμμίτες μεγάλες ασβεστολιθικές ενστρώσεις, και οφιολιθικά πετρώματα **ο** (σερπεντίνες, περιδοτίτες και διαβάσεις) **ΟΦ4**.

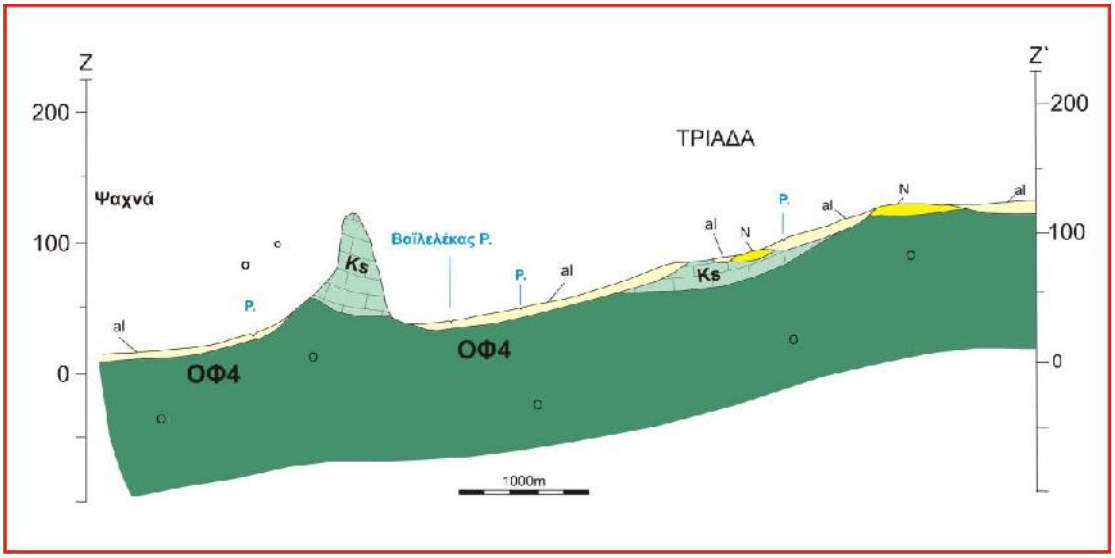

Σχ.13.2: Γεωλογική τομή (ΤΡ1-ΤΡ1`) ΒΔ – ΝΑ, στη περιοχή Αγ. Δημήτριος, στο νότιο τμήμα της λεκάνης Τριάδας. Διακρίνεται η ανάπτυξη της υδροφορίας στο δυτικό μέρος του οφιολιθικού υδροφόρου στρώματος ***ΟΦ4***
Fig.13.2: Geologic section NW-SE across the southern part of Triada basin showing the development of fissured ophiolitic aquifer ***ΟΦ4***

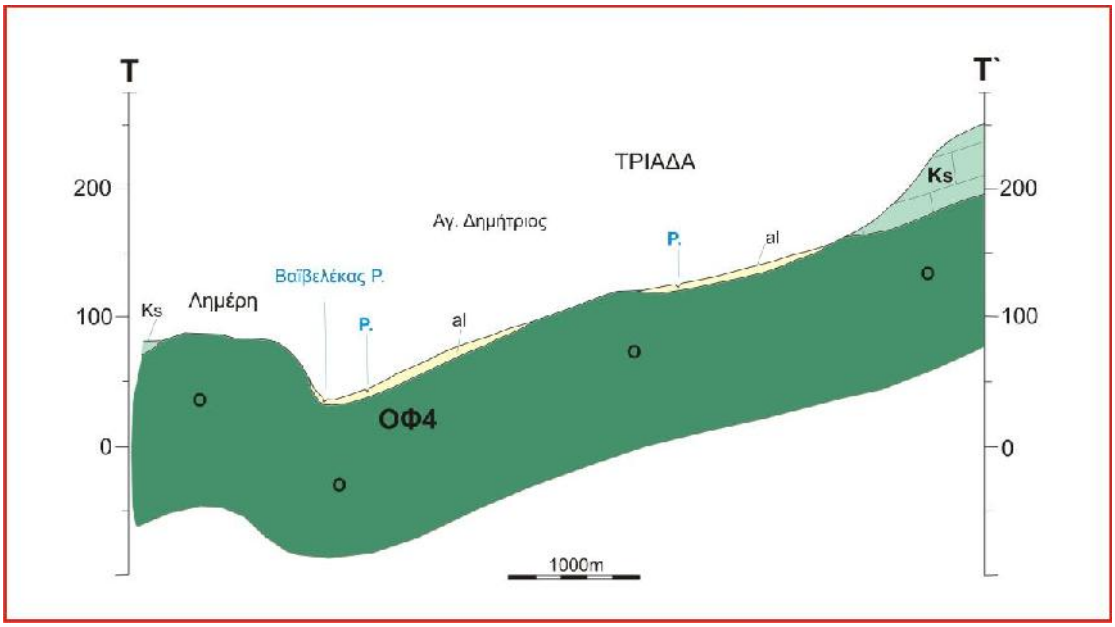

Σχ.13.3: Γεωλογική τομή (ΤΡ2-ΤΡ2`) ΝΔ – ΒΑ, , στη περιοχή Αγ. Δημήτριος, στο νότιο τμήμα της λεκάνης Τριάδας. Διακρίνεται η ανάπτυξη της υδροφορίας στο δυτικό μέρος του οφιολιθικού υδροφόρου στρώματος ***ΟΦ4.***
Fig.13.3: Geologic section SW-NE across the southern part of Triada basin showing the development of fissured ophiolitic aquifer ***ΟΦ4***

3) *Ασβεστόλιθους* **Ks**, επικλυσιγενείς, στο ανώτερο στρώμα παχυστρωματώδεις έως άστρωτοι, τεφροί, καρστικοί, στη βάση είναι μαργαϊκοί, κιτρινωποί ή κοκκινωποί, λέπτο – έως μεσοστρωματώδεις και κονδυλώδεις καρστικοί, και το πάχος περίπου μέχρι 25m.
4) Λιμνάιες, νεογενές αποθέσεις **N**, αποτελούνται από εναλλασσόμενα στρώματα, κροκαλοπαγών, μαργών, ψαμμιτών, αργίλων και μαργαικών ασβεστόλιθων.
4) *Προσχώσεις*, **al**, αλλουβιακές αποθέσεις από χαλαρά αργιλοαμμώδη υλικά, ερυθρογή με κροκαλολατύπες, και το πάχος από μερικά εκατοστά μέχρι 6m.

13.2. ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

13.2.1. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Από το σύνολο των φρεάτων (πηγάδια και γεωτρήσεις) που υπάρχουν στην περιοχή αυτή έγινε επιλογή και καταγραφή 30 σημείων (Χάρτης απογραφής, Σχ.8.5 και Παράρτημα V,Πίν.1).
Η υδροφορία στη λεκάνη της Τριάδας, αναπτύσσεται στο σκληρό και διαρρηγμένο οφιολιθικό στρώμα, το οποίο σχηματίζεται από περιδοτιτές, διαβάσεις και σερπεντίνες (Σχ.13.2 και 13.3).
Το πάχος του υδροφόρου ΟΦ4, από μετρήσεις βάθους φρεάτων της περιοχής, κυμαίνεται μεταξύ 13 και 38m στις τοποθεσίες Πύργος, Αγ. Δημήτριος Παλαιοπαναγιά, ενώ στις υδρογεωτρήσεις φτάνει τα 60m (Παράρτημα V, Πίν.2).
Ο εμπλουτισμός του υδροφόρου ΟΦ4 εξασφαλίζεται από την κατείσδυση νερού βροχής στη λεκάνη, πραγματοποιείται επίσης στις κοίτες των κλάδων του υδρογραφικού δικτύου (χειμάρρου Βαϊλελέκα).
Είναι ελεύθερος υδροφόρος ορίζοντας, γυμνής επιφάνειας στην πλειονότητα του, όμως σε μερικά σημεία είναι καλυμμένος από μικρό και μακροπερατούς σχηματισμούς, η λιθολογία των οποίων δεν εμποδίζει την διαδικασία διήθησης του νερού στον υδροφόρο στρώμα.

13.2.2. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Αναλύοντας και μελετώντας τους πίνακες και τον χάρτη των πιεζομετρικών καμπυλών (Σχ.13.2 -13.3 – 13.4 και Πίν.13.1 – VΠίν.2 και VΠίν.3) για την υδροφορία της περιοχής του υδροφόρου των διαρρηγμένων οφιόλιθων ΟΦ4 της Τριάδας προκύπτει ότι:
1- Η πιεζομετρία υψηλής και χαμηλής στάθμης (θερινής, Χειμερινής) 10/ 2007 - 3/ 2008, έχει όμοια μορφή και δείχνει βαθμιαία ελάττωση των τιμών των πιεζομετρικών καμπυλών προς το νότιο.
2- Παρατηρείται γενική κίνηση του υπόγειου νερού προς το κέντρο της λεκάνης δηλαδή προς την κοίτη του χειμάρρου Βαϊλελέκα και κλάδους του.
3- Δεν διαμορφώνεται στη περιοχή υπόγειος άξονας αποστράγγισης.
4- Στα πηγάδια κοντά της κοίτης υδατορευμάτων (Βαίλελέκας) εμπλουτίζεται ο υδροφόρος, με αποτέλεσμα η στάθμη τους να σημειώνει γρήγορη και σταθερή άνοδο.

Πίν.13.1: Λεκάνης της Τριάδας. Υδροδυναμικό του διαρρηγμένο οφιολιτικού υδροφόρου ΟΦ4.
Tab.13.1: Hydrodynamic of the fissured ophiolitic aquifer ΟΦ4 in Triada basin.

Πιεζομετρική στάθμη υδροφόρου **ΟΦ4** σε m			
Χαμηλότερη	Υψηλή	Μέση	Περίοδος
15.70 (TP2)	121.20 (TP14)	68.45	2007 - 2008
13.50 (TP2)	116.10 (TP2)	64.80	2008 - 2009
Άνοδος Στάθμης σε m			
0.80 (TP5)	4.40 (TP3)	2.50	2007 - 2008
0.60 (TP6)	5.00 (TP2)	2.90	2008 - 2009

13.2.3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η γενική φορά των γραμμών ροής στη νότια λεκάνη της Τριάδας είναι προς τα νοτιοδυτικά, προς τη κοίτη του χειμάρρου Βαϊλελέκα. Δεν διακρίνεται υπόγειος άξονας ροής στην περιοχή.
Η μεγαλύτερη υδροφορία εντοπίζεται τα πηγάδια που βρίσκονται στην περιοχή που καταλήγουν οι γραμμές ροή, δηλαδή πλησίον του χειμάρρου Βαϊλελέκα.
Η μέση ελεύθερη στάθμη και η μέση άνοδος στάθμη νερού στο υδροφόρο ΟΦ4 είναι 66.60 και 2.70 αντίστοιχα.

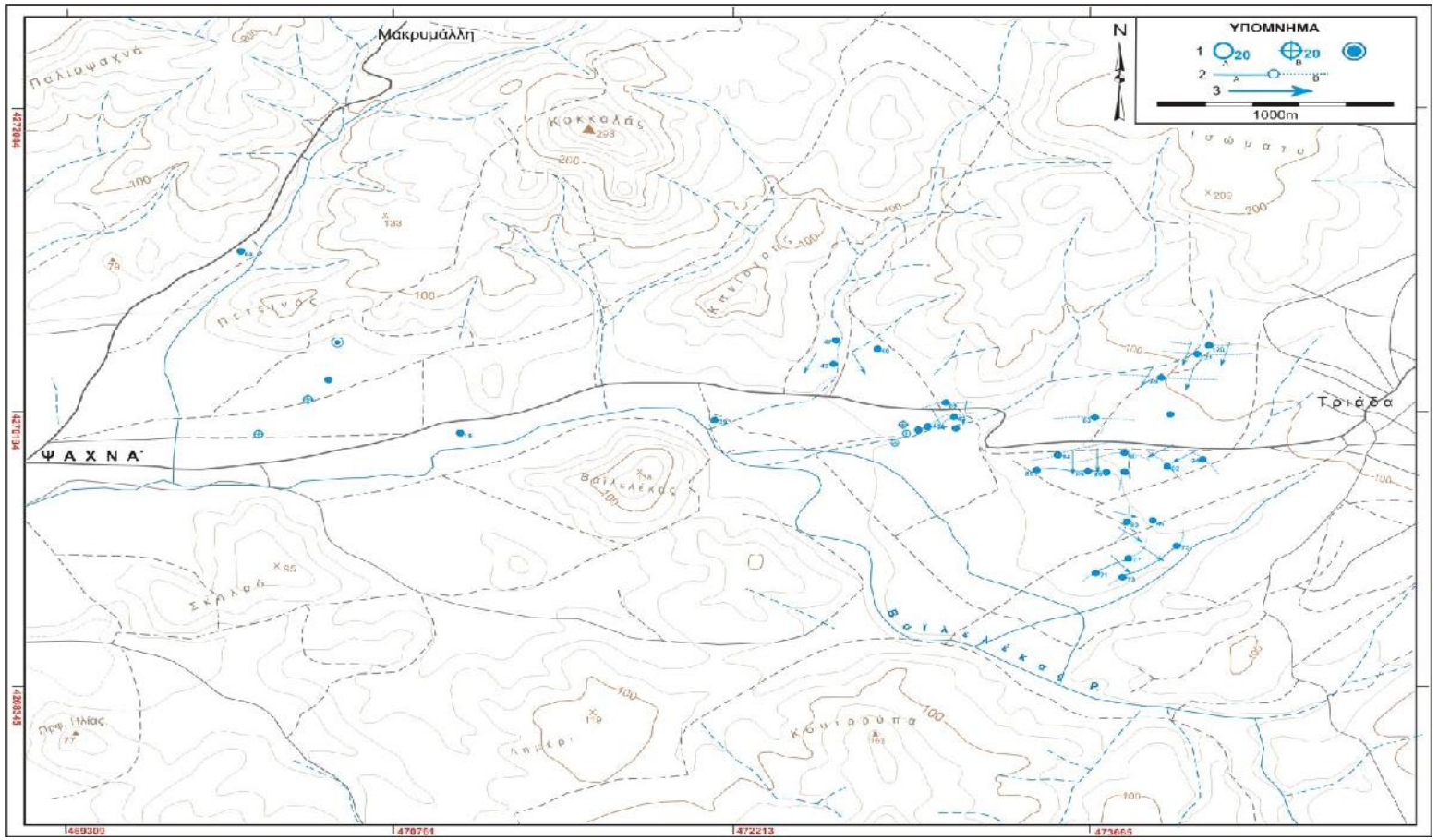

Σχ.13.4: Περιοχή λεκάνης νότιας Τριάδας. Πιεζομετρικός χάρτης υδροφόρου ΟΦ4 (Χειμώνας,2009). 1Α, Στάθμη πηγαδιού. 1Β, Στάθμη γεώτρησης. 2Α, πιεζομετρική καμπύλη. 2Β, Πιθανή πιεζομερτική καμπύλη. 3 διεύθυνση ροής.
Fig.13.4: Piezometric surface map of the fissured ophiolitic aquifer ΟΦ4 of Triada basin (winter, 2009). 1A, value of head level in well. 1B, value head level in borehole. 2A, Line of equal hydraulic head -m. 2B, Probable hydraulic head. 3, Groundwater flow Direction.

13.2.4. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Δίαιτα υδροφόρο **ΟΦ4** της λεκάνης Τριάδας:
18.800m^2 X 2.50m X 25% = 11.750m^3 (10/2007 – 3/2008)
18.800m^2 X 2.90m X 25% = 13.630m^3 (10/2008 – 3/2009)

13.3. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

13.3.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ

Πίν.13.2: Στατιστικά συμπεράσματα των υδροχημικών παραμέτρων της ποιότητας νερού υδροφόρου ΟΦ4 στην λεκάνη Τριάδας σε σύγκριση με το νερό της βροχής.
Tab.13.2: Univariate statistic summary of the hydrochemical parameters obtained from the groundwater of the ophiolitic aquifer ΟΦ4 and the rain water in Triada baisin.

A/A	Παραμέτροι	Μονάδα	Summer 1998-99			Winter 2009			Winter 2009			Νερό Υδροφόρου	Νερό Βροχής
			Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.	Κα.	Μέση	Αν.		
1	Θ	°C				17.3	18.2	19.0	16.0	17.8	19.5	18.0	
2	pH					7.0	7.6	8.2	7.2	7.7	8.1	7.7	5.6
3	Eh	mV				-9	-29	-48	-8	-33	-57	-31	
4	Salinity	dS/m				0.54	0.81	1.08	0.5	0.9	1.2	0.9	
5	EC	μS/cm				892	1356	1820	955	1488	2020	1422	18.1
6	TDS	mg/l				571	866	1160	611	937	1262	902	11.6
	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΟΙ												
7	Ca	mg/l				32.0	66.1	100.1	42.5	76.3	110.0	71.2	0.4
8	Mg	mg/l				98.5	116.1	133.7	110.8	125.7	140.5	120.9	1.1
9	Na	mg/l				24.0	31.5	39.0	25.0	32.5	40.0	32.0	1.3
10	K	mg/l				0.3	0.4	0.5	0.3	0.4	0.5	0.4	0.0
11	CO3	mg/l											
12	HCO3	mg/l				375.0	448.5	522.0	400.0	555.0	710.0	501.8	3.3
13	Cl	mg/l				130.0	150.0	170.0	110.0	142.5	175.0	146.3	2.4
14	SO4	mg/l				42.5	95.7	148.8	55.5	73.8	90.0	84.8	1.1
15	NO3	mg/l				23.8	57.6	91.3	50.0	70.0	90.0	63.8	0.1
16	CaCO3*	mg/l				490	625	760	500	645	790	635	
	ΙΟΝΤΑ												
17	NO2	mg/l				0.04	0.06	0.07	0.03	0.06	0.08	0.06	0.0
18	NH3	mg/l				0.03	0.06	0.08	0.01	0.03	0.04	0.05	
19	NH4	mg/l				0.08	0.09	0.10	0.02	0.03	0.04	0.06	0.0
20	PO4	mg/l				3.1	3.2	3.4	3.9	3.9	4.9	3.6	2009
* Ολική σκληρότητα						ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ						ΟΦ4	

13.3.2. ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΤΗΤΑ

Το ανώτερο σύνολο ανιόντων / κατιόντων 18.04 meq/l (2020mg/L) βρίσκεται στο νερό πηγαδιού ΤΡ22 και χαμηλότερο 12.72 meq/l (850mg/L) στο πηγάδι ΤΡ3 (Σχ.13.5).
Ασβέστιο Ca, 32.00 – 110.0 mg/l
Μαγνήσιο Mg, 99.00 – 140.50 mg/l
Νάτριο Na, 24.0 – 40.00 mg/l
Κάλιο K, 0.30 – 0.45 mg/l
Αλκαλικά HCO_3, 375.00 – 710.00 mg/l
Χλώριο Cl, 110.00 – 175.00 mg/l

Θειϊκά SO_4, 55.50 – 148.00 mg/l
Νιτρικά NO_3, 23.00 – 91.50 mg/l. Νιτρώδη NO_2, 0.025 – 0.080 mg/l. Αμμωνία NH_4, 0.015 – 0.075 mg/l. NH_3, 0.012 – 0.075 mg/l.
Φωσφορικά, PO_4, 3.42 – 4.90 mg/l.
Θερμοκρασία νερού:17.0 – 22.5 ºC. **pH**: 7.0 – 8.2, και το δυναμικό οξειδαναγωγής, **Eh** σε αρνητικές τιμές (μεταξύ -9 και -61).
Ιχνοστοιχεία: Κάδμιο **Cd**, <0.06 μg/l. Χρώμιο **Cr (ολικό)**, <28.0μg/l. Σίδηρος **Fe**, <22.0 μg/l. Μαγγάνιο **Mn**, <0.9 μg/l. Νικέλιο **Ni**, <3.5 μg/l.
Υδροχημικές (κατηγορίες) φάσεις νερού
Κατιόντων: Ασβεστονατριούχα.
Ανιόντων: Οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή.

13.3.3. ΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων της δεύτερης φάσης δειγματοληψίας παρουσιάζονται σε ραβδοδιαγράμματα (Vertical bar Graph) του συνόλου κατιόντων Ca, Mg, Na, K και συνόλου ανιόντων HCO_3, CO_3, Cl, SO_4, NO_3 σε meq/L (Σχ.13.5).

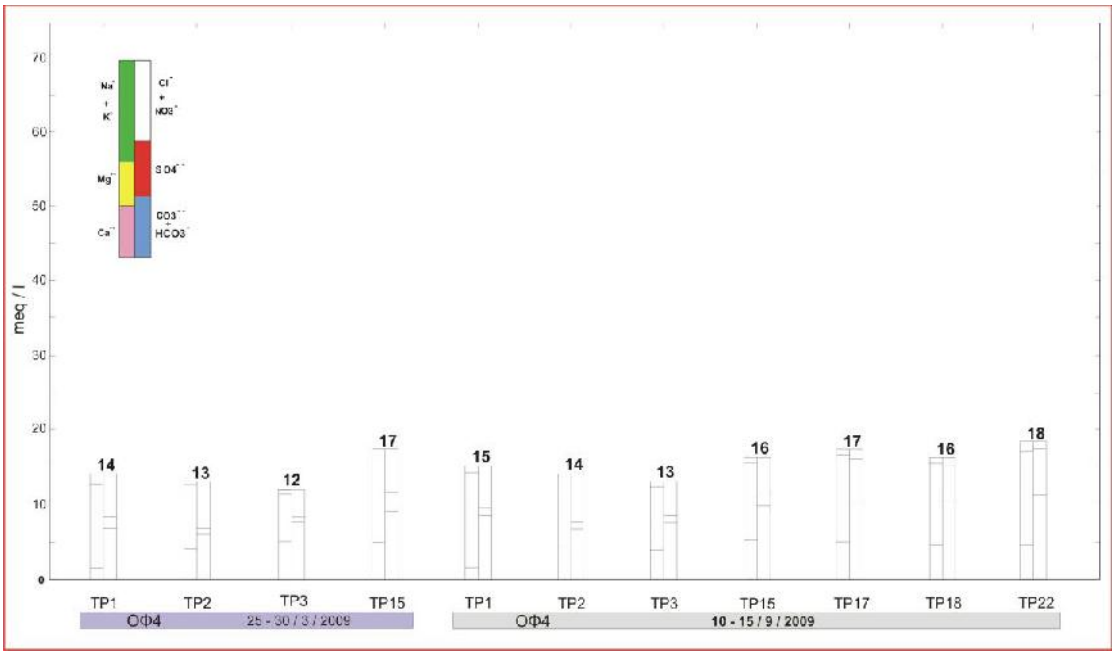

Σχ.13.5:Γραφική παρουσίαση αποτελεσμάτων πρώτης και δεύτερης ανάλυσης αναλύσεων δειγμάτων της λεκάνης Τριάδας σε ραβδοδιαγράμματα.
Fig.13.5: Graphical plotting results (major ions) by bar chart for samples collected during the first and second hydrochemical test in Triada area.

13.3.4. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ – ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΗ ΖΩΝΗ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

13.3.4.1. Τομή – 8

Η υδροχημική ζώνη έχει μήκος ≈3188m, πλάτος ≈767m και γενική διεύθυνση ΒΔ – ΝΑ. Περνάει από τα φρέατα 1 (ΤΡ9), 2 (ΤΡΓ1), 3 (ΤΡ1), 4 (ΤΡ2), 5 (ΤΡ3), 6 (ΤΡ4), 7 (ΤΡ8), 8 (ΤΡ15), 9 (ΤΡ17), 10 (ΤΡ18), 11 (ΤΡ22) (χάρτης απογραφής, Σχ.8.5 και Σχ.13.6).

13.3.4.2. Αξιολόγηση της Ζώνης- 8 (Υδροφόρος ΟΦ4):

Στην τοποθεσία Πύργος – Αγ. Δημήτριος βρίσκεται 70% του συνόλου διαλυμένων αλάτων TDS (875 – 897 mg/l) και στην Χατζιχάμο – Παλαιοπαναγιά 30% (571 – 1160 mg/l). Η αύξηση στην μεταλλικότητα στην τοποθεσία Χατζιχάμο είναι ανάλογη με την διεύθυνση της υπόγειας ροής.

Στην τοποθεσία Βαϊλελέκα οι συγκέντρωσης του ασβεστίου κυμαίνεται μεταξύ Ca 32 – 80 mg/l, νατρίου Na μεταξύ 24 – 29 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 μεταξύ 375 - 400 mg/l, χλωρίου Cl μεταξύ 120 – 175 mg/l και των θειϊκών SO_4 μεταξύ 51 – 85 mg/l . Στην τοποθεσία Πύργος η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 64 – 70 mg/l, νατρίου Na μεταξύ 25 – 30 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 μεταξύ 445 - 450 mg/l, χλωρίου μεταξύ Cl 130 – 155 mg/l και των θειϊκών SO_4 μεταξύ 43 – 56 mg/l. Στην τοποθεσία Χατζιχάμο η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca κυμαίνεται μεταξύ 90 – 110 mg/l, νατρίου Na μεταξύ 25 – 40 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 μεταξύ 522 - 710 mg/l, χλωρίου Cl μεταξύ 110 – 170 mg/l και των θειϊκών SO_4 μεταξύ 23 – 90 mg/l.

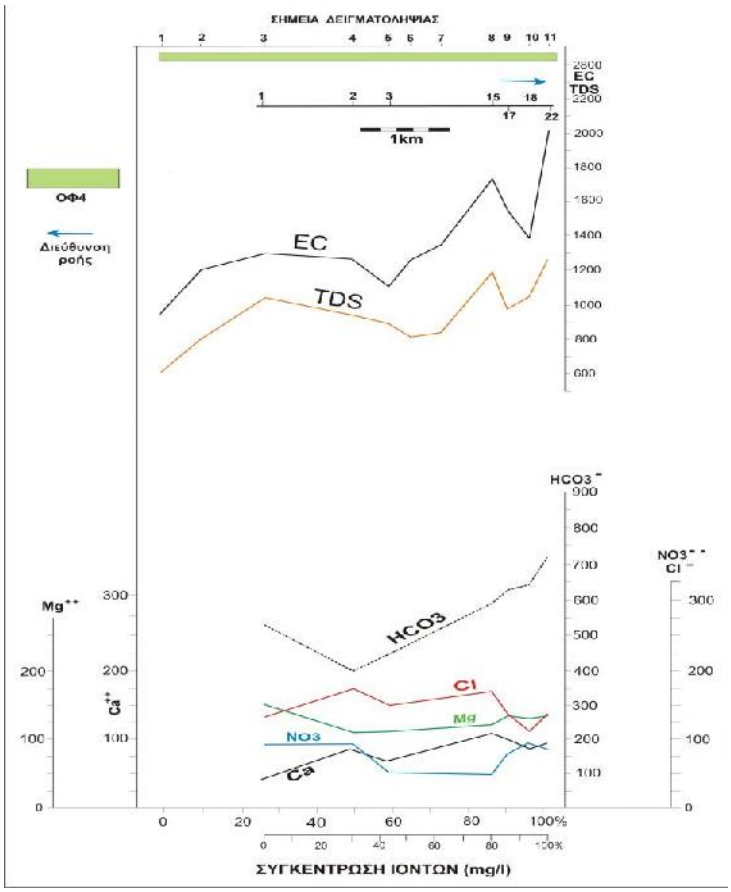

Σχ.13.6: Τομή ΒΔ-ΝΑ. Υδροχημική ζώνη στη περιοχή της δυτική και νότιας - λεκάνης Τριάδας, EC, TDS, Ca, Mg, HCO_3, Cl, NO_3. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (22/1- 15/ 9/2009).
Fig.13.6: Hydro - geo – chemical section across dug wells in western and southern Triada basin showing EC, TDS, Ca, Mg, HCO_3, Cl and NO_3 from first and second test (22/1- 15/ 9/2009).

13.3.5. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΔΙΑΛΥΜΕΝΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ (TDS) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

Το μέσο σύνολο διαλυμένων αλάτων (MTDS) στο νερό περιοχή της λεκάνης Τριάδας 916mg/l και η εποχική διαφορά (Variation) μεταξύ χειμωνιάτικης και καλοκαιρινής τιμή (RTDS) στο νερό κυμαίνεται από 3 έως 194mg/l. Γενικά, το σύνολο διαλυμένων αλάτων κυμαίνεται από 571 έως 1262mg/l και χαρακτηρίζεται ως *γλυκό* έως *μέτρια γλυκό* (Ταξινόμηση ανά 1000mg/L), (Σχ.13.7 και Πίν.13.3).

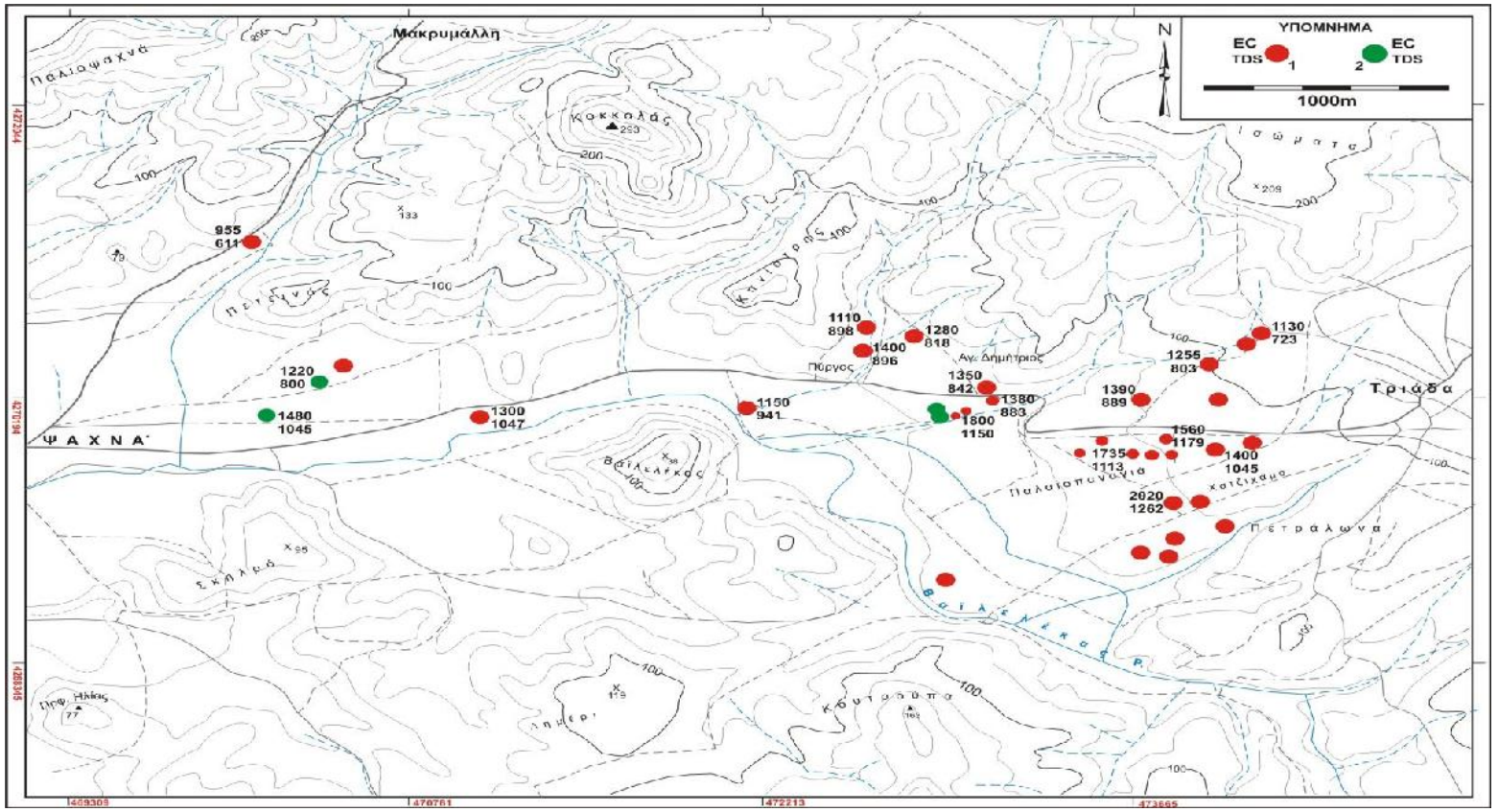

Σχ.13.7: Υδροχημικός χάρτης κατανομής Ειδικής αγωγιμότητας EC και του Συνόλου Διαλυμένων Στερεών TDS σε mg/L στη περιοχή της λεκάνης Τριάδας. 1, πηγάδι. 2, γεώτρηση. . Από αποτέλεσμα της πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (22/1- 15/ 9/2009).
Fig.13.7: Hydrochemical map distribution of Electrical conductivity EC and the Total Dissolved Solids concentration TDS in mg/l, from the results of first and second hydrochemical tests (22/1- 15/ 9/2009). 1 Sample well. 2, borehole

Πίν.13.3: Μέσο σύνολο διαλυμένων αλάτων MTDS και εύρος μεταξύ ακραίων τιμών RTDS.
Tab.13.3: Mean total dissolved solids (MTDS) seasonal variation (RTDS) between low and high values.

Α/Α	Υδροφόρος	Κωδικός Δείγματος νερού	**TDS** mg/l ΧΕΙ/2009	**TDS** διαφορά mg/l	**TDS** mg/l ΚΑΛ/2009	Μέσο **TDS** mg/l
1	**ΟΦ4**	ΤΡ1	879	168	1047	963
2	**ΟΦ4**	ΤΡΓ1			800	
3	**ΟΦ4**	ΤΡ2	875	66	941	908
4	**ΟΦ4**	ΤΡΓ2			1045	
5	**ΟΦ4**	ΤΡ3	883	15	898	891
6	**ΟΦ4**	ΤΡ4	806	12	818	812
7	**ΟΦ4**	ΤΡ5	857	38	896	876
8	**ΟΦ4**	ΤΡ6	1120	30	1150	1135
9	**ΟΦ4**	ΤΡ7	825	57	883	854
10	**ΟΦ4**	ΤΡ8	832	10	842	837
11	**ΟΦ4**	ΤΡ9	**571**	40	611	591
12	**ΟΦ4**	ΤΡ11	870	19	889	879
13	**ΟΦ4**	ΤΡ12	800	**3**	803	801
14	**ΟΦ4**	ΤΡ13	710	13	723	717
15	**ΟΦ4**	ΤΡ15	1128	15	1113	1121
16	**ΟΦ4**	ΤΡ17	985	**194**	1179	1082
17	**ΟΦ4**	ΤΡ18	883	162	1045	964
18	**ΟΦ4**	ΤΡ22	1160	102	**1262**	1211

13.3.6. ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Revelle (R) ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΡΙΑΔΑΣ

Πίν.13.4: Τιμές του Συντελεστή Revelle (R). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (22/1- 15/ 9/2009).
Tab.13.4: Values of sea water intrusion Revelle (R). From the results of first and second hydrochemical tests Tab. 15: Values of sea water intrusion Revelle (R), from the results of first and second hydrochemical tests (22/1- 15/ 9/2009).

Α/Α	Κωδικός δείγματος	Συντελεστής R	Α/Α	Κωδικός δείγματος	Συντελεστής R
1	ΤΡ1	0.56	2	ΤΡ1	0.39
3	ΤΡ2	0.78	4	ΤΡ2	0.75
5	ΤΡ3	0.60	6	ΤΡ3	0.50
7	ΤΡ15	0.56	8	ΤΡ15	0.47
9	ΤΡ17	0.37	10	ΤΡ18	0.30
11	ΤΡ22	0.33			

Η τιμή του συντελεστή R, στα δείγματα νερού του υδροφόρου ΟΦ4 κυμαίνεται μεταξύ 0.3 – 0.8 και εμφανίζεται σε ακανόνιστη γεωγραφική κατανομή στη περιοχή του υδροφόρου (Πίν.13.4). Το νερό του υδροφόρου ορίζοντα χαρακτηρίζεται ως *χωρίς θαλάσσια ρύπανση*.

13.3.7. ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΡΟΣΡΟΦΗΣΗΣ ΝΑΤΡΙΟΥ ($SAR_δ$) ΚΑΙ ΑΛΓΕΒΡΙΚΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΣΤΗ ΑΓΚΥΛΗ - ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ*

Πίν.13.5: Περιοχή της λεκάνης Τριάδας. Τιμές συντελεστή ($SAR_δ$) και αλγεβρικό άθροισμα των όρων στη αγκύλη. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (22/1- 15/ 9/2009).
Tab.13.5: Values of Adjusted ($SAR_δ$) and the total between two brackets. From the results of first and second hydrochemical tests (22/1- 15/ 9/2009)

Α/Α	Κωδικός δείγματος	Αγκύλη*	$SAR_δ$	Α/Α	Κωδικός δείγματος	Αγκύλη*	$SAR_δ$
1	ΤΡ1	2.7	1.50	2	ΤΡ1	2.9	1.81
3	ΤΡ2	2.7	1.75	4	ΤΡ2	2.8	1.38
5	ΤΡ3	2.7	1.46	6	ΤΡ3	2.8	1.20
7	ΤΡ15	2.9	2.00	8	ΤΡ15	2.9	1.37
9	ΤΡ17	3.0	1.14	10	ΤΡ18	3.0	1.41
11	ΤΡ22	3.0	1.84				

Η τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των όρων που βρίσκονται στην αγκύλη, στα δείγματα νερού του υδροφόρου ΟΦ4, είναι μεταξύ 2.7 και 3.0 με αποτέλεσμα να αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές τα ανθρακικά άλατα του ασβεστίου (Πίν.13.5). Οι τιμές του SAR_{δ} είναι μεταξύ 1.14 και 3.0

13.3.8. ΙΟΝΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (Mandel / Shiftan) ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

Πίν.13.6 :Περιοχή της λεκάνης Τριάδας. Ιοντικές σχέσεις του Mandel Shiftan. Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (22/1- 15/ 9/2009).
Fig.13.6: Ionic ratios of Mandel – Shiftan, from results of first and second hydrochemical analyses (22/1- 15/ 9/2009).

A/A	Κωδικό δείγματος	Υδροφόρος	(Ca+Mg) / (K+Na)	Na / K	HCO_3 / Cl	SO_4 / Cl
1	TP1	ΟΦ4	9.0	139	1.8	0.5
2	TP1	ΟΦ4	8.2	83	2.6	0.5
3	TP2	ΟΦ4	12.4	105	1.3	0.2
4	TP2	ΟΦ4	10.1	**63**	1.3	0.3
5	TP3	ΟΦ4	9.0	131	1.7	0.2
6	TP3	ΟΦ4	11.4	**55**	2.0	0.3
7	TP15	ΟΦ4	8.8	170	1.8	0.6
8	TP15	ΟΦ4	11.7	131	2.2	0.4
9	TP17	ΟΦ4	14.7	109	2.7	0.5
10	TP18	ΟΦ4	11.6	131	3.3	0.5
11	TP22	ΟΦ4	9.3	174	3.1	0.3

13.3.8.1. Αναγνώριση προέλευση νερού υδροφόρου ΟΦ4 (Πίν.13.6)

13.3.8.1.1. (Ca + Mg) / (K + Na)

Όλες οι τιμές που σημειώθηκαν από τα αποτελέσματα αναλύσεων δειγμάτων νερού του υδροφόρου ΟΦ4 ήταν μεγαλύτερες της μονάδας πράγμα που ενισχύει την άποψη ότι, ο εμπλουτισμός του υδροφόρου και κατείσδυση εκδηλώνεται σε όλη την επιφάνεια του υδροφόρου στρώματος.

13.3.8.1.2. (Na / K)

Οι τιμές (50 - 70) που μπορεί να εκφράζουν το νερό της κατάντη περιοχής του υδροφόρου, βρίσκονται στο δείγματα νερού από τα φρέατα TP2 και TP3 σε τοποθεσίες πλησίον του ρέματος της περιοχής.

13.3.8.1.3. (HCO_3 / Cl)

Όλες οι τιμές που σημειώθηκαν είναι μεγαλύτερες της μονάδας (1.3 – 3.3), όταν η ανθρακική ρίζα είναι ο ανιόν που επικρατεί στα δείγματα υπόγειου νερού της ανάντη περιοχής υδροφόρου εκφράζει υδροφόρο της ενδοχώρας και όχι παράκτιο.

13.3.8.1.4. (SO_4 / Cl)

Όλες οι τιμές που σημειώθηκαν είναι μικρότερες της μονάδας όμως δεν δίνει ένδειξη νερού κατάντη περιοχής υδροφόρου αν και το χλωρίου είναι το επικρατέστερο. Το φαινόμενο οφείλεται στην μείωση συγκέντρωσης της θειϊκής ρίζας στα λιθολογικά συστατικά του υδροφόρου στρώματος με αποτέλεσμα την μείωση της αναλογίας της προς το χλώριο.

13.3.9. ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

Το υπόγειο νερό του υδροφόρου ΟΦ4 στην περιοχή της Τριάδας χαρακτηρίζεται από τα αποτελέσματα της ολικής σκληρότητας (490 – 790 CaCO3 mg/l) ως *πολύ σκληρό νερό*.

Πίν.13.7: Λεκάνη Τριάδας. Ολική σκληρότητα CaCO3 mg/l στο νερό του οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ4.
Tab.13.7: Triada basin. Total hardness CaCO3 mg/l in ground water of ophiolite aquifer ΟΦ4.

Περίοδος	Διακύμανση ολικής σκληρότητας mg/l	Sawyer – McCarty 1967	Hem 1970
23 – 30/3/2009	490 - 760	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό
10 – 15/9/2009	500 - 790	Πολύ σκληρό	Πολύ σκληρό

13.3.10. ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΥΠΑΝΣΕΩΣ Na, Cl, NO_3 και PO_4 (γεωγενής & ανθρωπογενής) ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

Η γεωγραφική κατανομή της μεταλλικότητας των ιόντων αυτών στο νερό του υδροφόρου ΟΦ4 στην λεκάνη της Τριάδας δεν είναι ανάλογή με την διεύθυνση της υπόγειας ροής στο υδροφόρο.
Η μέση τιμή συγκέντρωσης νατρίου Na 32.1mg/L, Cl 146.0 mg/L, ανθρακικών HCO_3 502.0 mg/L και θειϊκών SO_4 84.0 mg/L.

Πίν.13.8: Λεκάνη Τριάδας. Ρύπανση του νερού του υδροφόρου ΟΦ4 από νιτρικά NO_3 και Φωσφορικά PO_4.
Tab.13.8: Triada basin. Ground water ψονταμινατιο of aquifer ΟΦ4 by nitrate NO_3 and phosphates PO_4
A- G. Stamatis, K. Voudouris, Marine and human activity, Southern Korinthos, 1997-1998.
B- G. Stamatis et al, Oropos-Kalamos basin, 2011.
C- P. Champidi, G. Stamatis, E. Zagana, Groundwater Quality, Assessment, Erasimos basin, E. Attica, 2011

Στοιχείο mg/L	25 – 30 /2009			10 – 15 /2009			Μέση τιμή
	min	max	deviation	min	max	deviation	
Na^+	24.0	39.0	15.0	25.0	40.0	15.0	**32.0**
Cl^-	130.0	170.0	40.0	110.0	175.0	65.0	**146.3**
$HCO3^-$	375.0	522.0	147.0	400.0	710.0	310.0	**502.0**
SO_4^{2-}	42.0	148.0	106.0	55.0	90.0	35.0	**84.0**

Στοιχείο mg/L	25-30/3/2009		10-15/9/2009		Μέση τιμή	Οφιολιθικοί υδροφόροι		
	min	max	min	max		**A**	**B**	**C**
NO_3	23.8	91.3	50.0	90.0	63.8	94.3	12.0	76.39
PO_4^{3-}	3.42	4.15	3.85	4.90	4.08	0.27	0.16	0.32

Η υψηλή συγκέντρωση νατρίου, χλωρίου, νιτρικών και φωσφορικών στο υπόγειο νερό του οφιολιθικού υδροφόρου $ΟΦ_4$ σε σχέση με τις αντίστοιχες του νερού βροχής και των άλλων περιοχών (A, B, C), Na 1.3 mg/l, Cl 2.4 mg/l, NO_3 0.1 mg/l οφείλεται στην διαπερατότητα και στην εντατική χρήση λιπασμάτων.

13.4. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗ

13.4.1. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣ ΚΑΤΑ Richards

13.4.1.1. Ταξινόμηση αλατότητας για άρδευση κατά Richards (Σχ.13.8)

Η επικινδυνότητα αλατότητας EC (μS/cm) στο υπόγειο νερό του οφιολιθικού υδροφόρου ΟΦ4, κατατάσσεται σε → υψηλή **C**3 τάξη επικυνδυνότητα αλατότητας.

13.4.1.2. Ταξινόμηση νερού για άρδευση κατά Richards, SAR (Σχ.13.9)

Η επικινδυνότητα Na (αλκαλική) στο νερό του υδροφόρου ΟΦ4 κατατάσσεται σε → χαμηλή **S**1 τάξη αλκαλική επικυνδυνότητα.

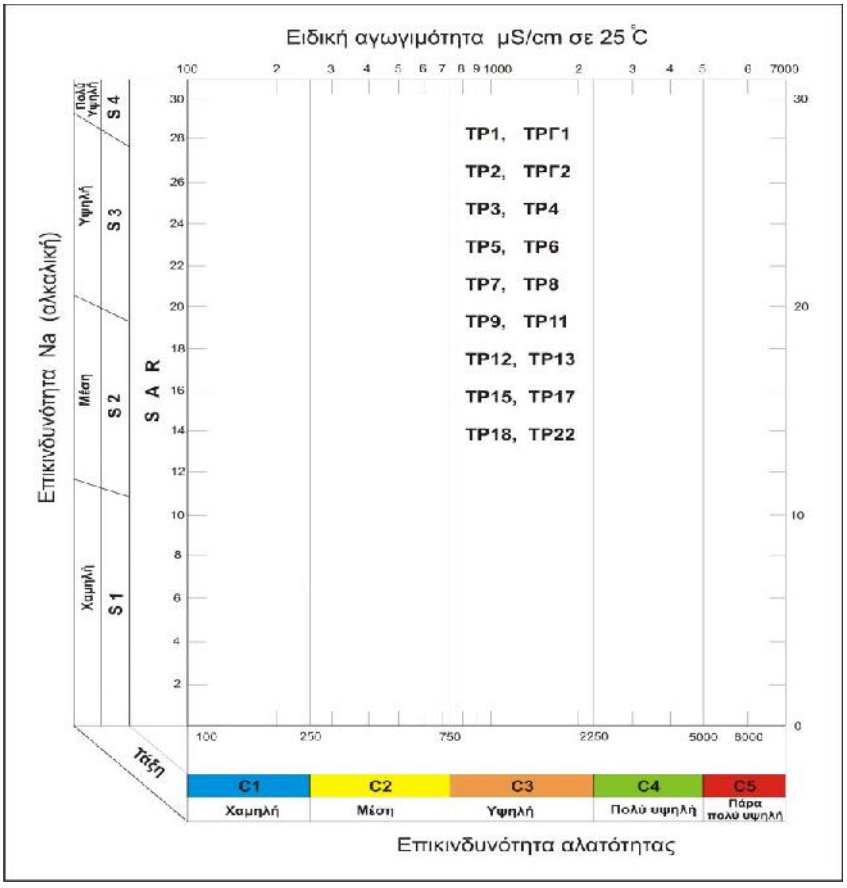

Σχ.13.8: Περιοχή Τριάδας: Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως της Ειδικής αγωγιμότητας (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (ΜΑΡ/2009, ΣΕΠ/2009).
Fig.13.8: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to Electrical Conductivity (U.S. Salinity Laboratory), from the results of first and second hydrochemical tests (MAR/2009, SEP/2009)

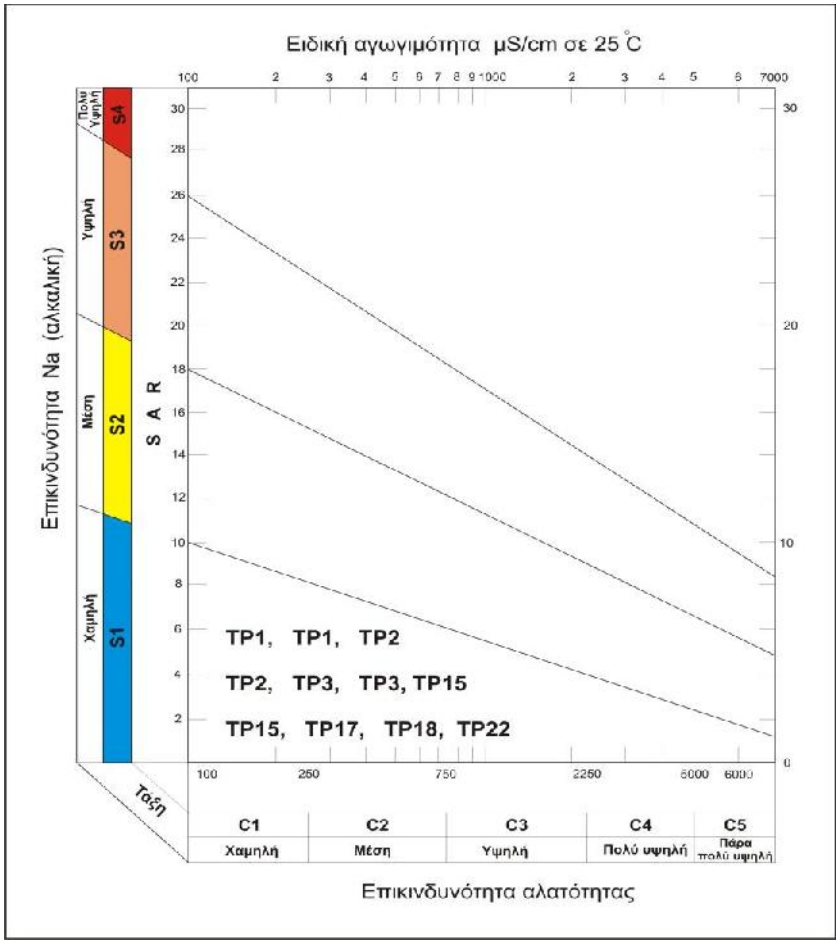

Σχ.13.9: Περιοχή Τριάδας: Διάγραμμα Richards με τροποποίηση και ταξινόμηση του νερού αρδευτικών φρεάτων αναλόγως του συντελεστή προσρόφησης νατρίου SAR (U.S. Salinity Laboratory). Από αποτέλεσμα πρώτης και δεύτερης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (ΜΑΡ/2009 – ΣΕΠ/2009).
Fig.13.9: Richard diagram with modification for classification of the wells and water for irrigation according to adjusted Sodium Absorption Ratio (U.S. Salinity Laboratory), From the results of first and second hydrochemical tests (MAR/2009 – SEP/2009)

13.4.2. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΤΑ Ayers ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

Η αλατότητα (TDS 571 – 1262 mg/l) του νερού υδροφόρου ΟΦ4 έχει αυξανόμενα προβλήματα και επίδραση στην γεωργική καρποφορία .

13.4.3. ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ (ΜΗ) ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΦ4

Πίν.13.9: Αποτέλεσμα τιμών δείκτης επικινδυνότης Μαγνησίου (ΜΗ) νερού υδροφόρου ΟΦ4.
Tab.13.9: Result values of magnesium hazard indices (MH) of water aquifer ΟΦ4.

Κωδικός Φρέαρ meq/l	Περίοδος 25 – 30/3/2009			Περίοδος 10 – 15/ 2009		
	Ca	Mg	**MH**	Ca	Mg	**MH**
TP1	1.60	11.00	87	2.12	11.56	65
TP2	3.99	8.10	67	3.74	9.17	71
TP3	3.20	8.20	72	3.49	9.11	72
TP15	4.99	10.19	67	5.45	9.95	65
TP17				4.99	11.15	69
TP18				4.49	11.69	72
TP22				4.77	11.52	71

Η τιμές του δείκτη ΜΗ (65 -87) στο νερό του υδροφόρου ΟΦ4 υπερβαίνουν το όριο καταλληλότητας (Πίν.13.9). Είναι επιβλαβές στην άρδευση.

13.5. ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΝΕΡΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

13.5.1. ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΦΡΕΑΤΟΣ ΤΡ2 ΚΑΤΑ H. Schoeller - C. Waterlot

Πίν.13.10: Αποτέλεσμα ανάλυσης νερού πηγαδιού ΤΡ2, στην φάρμα της κυρίας Φώτου στη περιοχή Πύργος - Τριάδας .
Tab.13.10: Results chemical analysis water sample from Dug well TP2 in the farm of Mrs. Photou in Pyrgos – Triada area.

Παράμετροι mg/l	TDS	Ca	Mg	Na	Hardness °dH	Cl	SO4	CO3
ΜΑΡ/2008	975	80	99	24	27	170	51	0
ΣΕΒ/2009	941	75	112	29	28	175	60	0

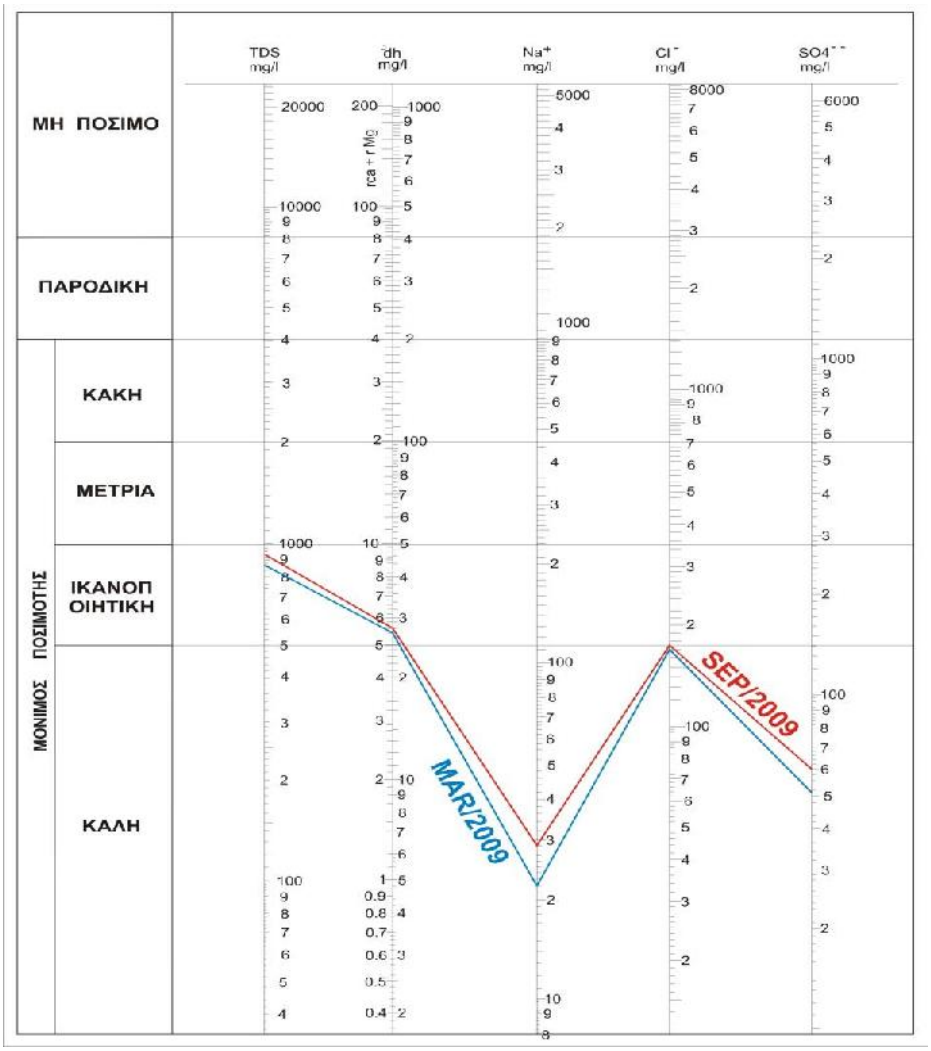

Σχ.13.10: Ποσιμότης νερού πηγαδιού (ΤΡ2), στην κατοικία της κυρίας Φώτου στη περιοχή Πύργος - Τριάδας κατά Schoeller. Από αποτέλεσμα δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (ΜΑΡ/2009, ΣΕΠ/2009).
Fig.13.10: Drinking quality of dug well (AP2) of Mrs. Photou according to Schoeller, from the results third hydrochemical tests (MAR/2009, SEP/2009).

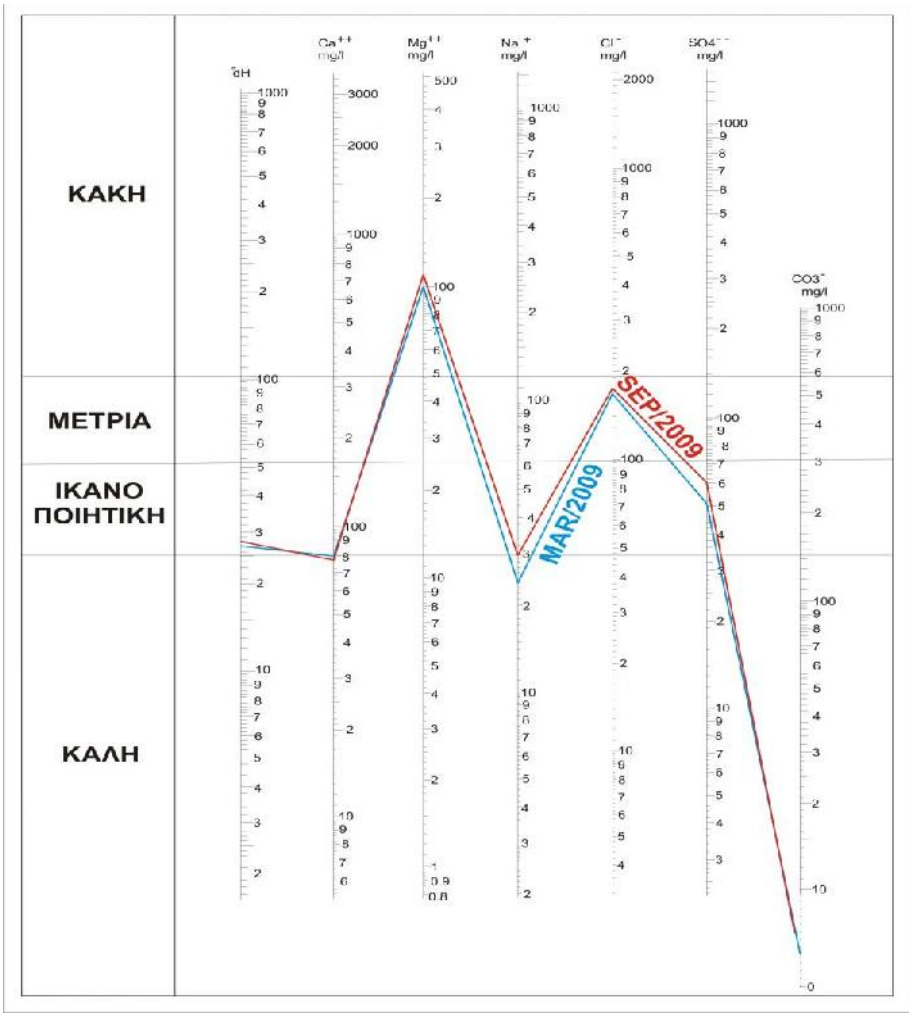

Σχ.13.11: Ποσιμότης νερού πηγαδιού (ΤΡ2), στην κατοικία της κυρίας Φώτου στη περιοχή Πύργος - Τριάδας κατά Waterlot. Από αποτέλεσμα δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (ΜΑΡ/2009, ΣΕΠ/2009).
Fig.13.11: Drinking quality of dug well (AP2) of Mrs. Photou according to Waterlot from the results third hydrochemical tests (MAR/2009, SEP/2009).

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού φρέατος (ΤΡ2) είναι *ικανοποιητική* κατά Schoeller και *κακή* κατά Waterlot (Σχ.13.10 – 13.11 και Πίν.13.10).

13.5.2. ΠΟΣΙΜΟΤΗΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΦΡΕΑΤΟΣ ΤΡ2 ΚΑΤΑ EU – WHO – ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ

Πίν.13.10.: Ποσιμότης νερού πηγαδιού (ΤΡ2) στη κατοικία της κυρίας Φώτου στη περιοχή Πύργος - Τριάδας), μέσα στα σταθερότυπα WHO, EU και φυσικό μεταλλικό νερό ΖΑΓΟΡΙ. Από αποτέλεσμα δειγματοληψίας και χημικής ανάλυσης (3/2009, 9/2009, 3/2010). Α, Αρνητικό. Ø, χωρίς ένδειξη.
Tab.13.10.: Drinking quality of dug well (TP2), Mrs. Photou comparing with standards of WHO, EU and the mineral water ZAGORI, mg/l. A, negative. Ø, without indications

Παράμετροι Mg/l	Ποσιμότης νερού πηγαδιού ΤΡ2 Στη Κατοικία κα. Φώτου / Πύργος			Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό ΜΑΙ/2009
				WHO	EU	
	Συλλογή ΜΑΡ/2009	Συλλογή ΣΕΠ/2009	Συλλογή ΦΕΒΠ/2010	1993	1998	
pH	8.2	8.0	8.0	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	960	875	1307	2500	2500	415
TDS	1150	941	850	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	490	500		καθόλου	καθόλου	233
Ca	80	75				85.3
Mg	99	112				5.6
Na	24	29		200	200	2.2
K	0.5	0.6				0.6
NH4	0.03	0.03		καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	375	400				233

Cl	170	175		250	250	3.9
SO4	51	60		500	250	10.2
NO3	76	90		50	50	1.8
NO2	0.05	0.08		50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A			0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**13**	**12**		0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)				2.0	2.0	
Pb (ppb)				καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A			0.02	0.02	
Fe (ppb)	**5**			καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A			0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)				3.0	καθόλου	

R	0.5	0.4				

Οι χημικές παράμετροι που εξετάσθηκαν έδειξαν ότι τα νερά του πηγαδιού (ΤΡ2) ξεπερνούν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ποσιμότητας (σταθερότυπα) που ορίζονται από τους διεθνές οργανισμούς.

Το νερό του πηγαδιού (ΤΡ2) υπερβαίνει στο σύνολο των αναλύσεων των χημικών παραμέτρων που εξετάσθηκαν, τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου επιτραπέζιου φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) που αναλύθηκαν του 5/2009.
Από το σύνολο διαλυμένων στερεών (TDS1150 – 941 - 850) νερό του πηγαδιού είναι μέτρια γλυκό (ανά 1000mg/L).
Από την σκληρότητα ($CaCO_3$ 490 – 500mg/L) το νερό του πηγαδιού είναι πολύ σκληρό κατά Hem.

13.5.2.1. Αποκλίσεις παραμετρικών τιμών φρέατος ΤΡ2 από τις αντίστοιχες του εμφιαλωμένου νερού (ΖΑΓΟΡΙ)

Δείγμα 5/2009: pH 0.8, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 545 μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 950 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ mg/l 257, μαγνήσιο Mg 93 mg/l, νάτριο Na 22mg/l, ανθρακικά HCO_3 142 mg/l, χλώριο Cl 166.1 mg/l και θειϊκά SO_4 4 1mg/l.
Δείγμα 9/2009: pH 0.6, ηλεκτρική αγωγιμότητα EC 460μS/cm, σύνολο διαλυμένων στερεών TDS 741 mg/l, σκληρότητα $CaCO_3$ mg/l 267, μαγνήσιο Mg 106 mg/l, νάτριο Na 27 mg/l, ανθρακικά HCO_3 167 mg/l, χλώριο Cl 171 mg/l και θειϊκά SO_4 50 mg/l.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr^{6+} (εξασθενές, ολικό) 112 – 13 ppb και το σίδερο Fe^{2+} 5 pp.

13.5.2.2 Επίδραση της θάλασσας στο νερό του φρέατος ΤΡ2

Η τιμή του συντελεστή Revelle – R στο νερό του πηγαδιού ύδρευσης είναι λιγότερο της μονάδας, και χαρακτηρίζεται ως χωρίς θαλάσσια ρύπανση (Σχ.13.12).

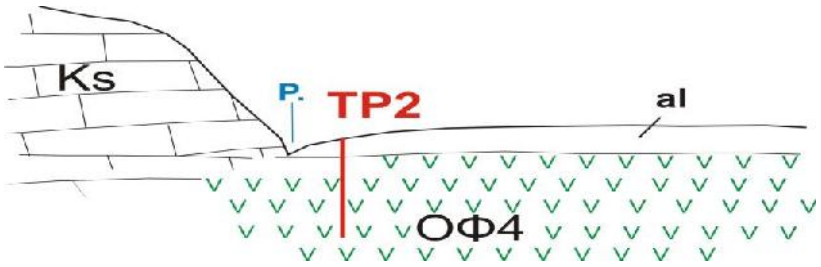

Σχ.13.12: Ποσιμότης νερού Πηγαδιού ΤΡ2 στην περιοχή Πύργος - Τριάδας. Ks, καρστικός ασβεστόλιοθς. ΟΦ4, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο. Απέχει ≈40μ. από το ρέμα .

13.6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΝΕΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

13.6.1. ΔΙΑΛΥΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΟΦΙΟΛΙΘΙΚΟΥ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΦ4

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca στο νερό του υδροφόρο ΟΦ4 σε σχέση με το νερό της βροχής, αυξάνει κατά 89 – 95 mg/l, του μαγνησίου Mg κατά 98 – 139 mg/l, του νατρίου Na κατά 23 – 39 mg/l, του καλίου K κατά 0.5 mg/l, των ανθρακικών HCO_3 κατά 372 – 707 mg/l, του χλωρίου Cl κατά 132 – 168 mg/l, των θειϊκών SO_4 κατά 51 – 55 mg/l και των νιτρικών NO_3 κατά 76 – 85 mg/l.
Η συγκέντρωση της σκληρότητας $CaCO_3$mg/l στο νερό υδροφόρου **ΟΦ4** είναι της τάξης (D) πολύ σκληρό νερό κατά τους Sawyer – Mac Carty και Hem (Σχ.13.13).

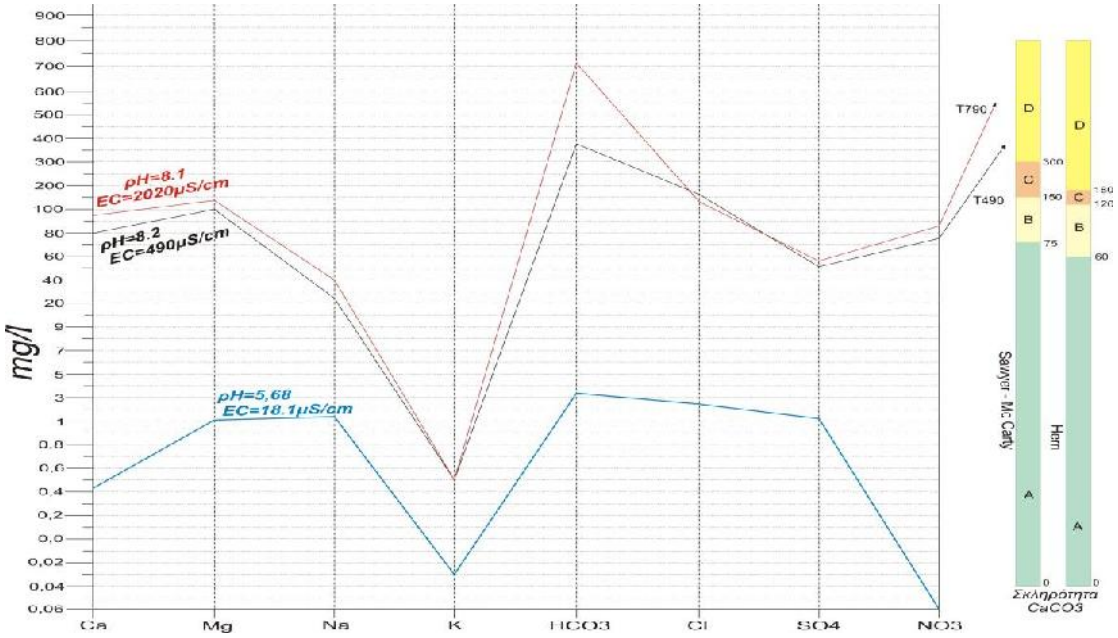

Σχ.13.13:Υδροχημικές καμπύλες αποτυπώνουν το TDS και την σκληρότητα - ΟΦ4. Νερό βροχής (μπλε), δείγμα με χαμηλότερο TDS (μαύρο) και ψηλότερο TDS (κόκκινο).
Fig.13.13: Hydrochemical plot of TDS and hardness. Rain water curve (blue), lower TDS sample (black) and the higher TDS sample (red).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

VΠίν.1: Απογραφή των υδροσημείων στη νότια περιοχή της λεκάνης της Τριάδας.
VTab. 1: Records of 30 water positions in the area of southern Triada basin.

Α/Α	Τοποθεσία	Φρέαρ	Κωδικός	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
				G P S	**ΕΓΣΑ `87**
				N E h	X Y
1	2	3	4	5	6
1	Βαϊλελέκας	**Π**	ΤΡ1	38 34.767 23 40.043 29	470875 4270953
2	Πύργος	**Π**	ΤΡ2	38 34.848 23 40.800 33	472706 4270946
3	Πύργος	**Π**	ΤΡ3	38 35.152 23 41.172 47	472637 4270651
4	Πύργος	**Π**	ΤΡ4	38 35.096 23 41.268 46	472869 4270477
5	Πύργος	**Π**	ΤΡ5	38 35.004 23 41.137 46	472551 4270195
6	Αγ. Δημήτριος	**Π**	ΤΡ6	38 34.817 23 41.316 48	462986 4270850
7	Αγ. Δημήτριος	**Π**	ΤΡ7	38 34.914 23 41.579 49	473623 4271147
8	Αγ. Δημήτριος	**Π**	ΤΡ8	38 34.913 23 41.578 75	473521 4271147
9	Πετεινός	**Π**	ΤΡ9	38 35.484 23 39.498 68	470526 4271682
10	Πετεινός	**Π**	ΤΡ10		**
11	Παλαιοπαναγιά	**Π**	ΤΡ11	38 34.824 23 41.912 88	474428 4270867
12	Τριάδα	**Π**	ΤΡ12	38 34.916 23 42.013 93	473706 4271153
13	Τριάδα	**Π**	ΤΡ13	38 35.106 23 42.209 123	474178 4270504
14	Τριάδα	**Π**	ΤΡ14	38 35.143 23 42.195 122	474143 4270504
15	Παλαιοπαναγιά	**Π**	ΤΡ15	38 34.677 23 41.952 95	474524 4270413
16	Παλαιοπαναγιά	**Π**	ΤΡ16	38 34.680 23 41.981 95	474594 4270422
17	Παλαιοπαναγιά	**Π**	ΤΡ17	38 34.757 23 41.996 98	474631 4270660
18	Χατζιχάμο	**Π**	ΤΡ18	38 34.664 23 42.117 98	473955 4270375
19	Χατζιχάμο	**Π**	ΤΡ19	38 34.710 23 42.194 98	474141 4270516
20	Παλαιοπαναγιά	**Π**	ΤΡ20	38 34.774 23 41.825 98	474217 4270713
21	Πετράλωνα	**Π**	ΤΡ21	38 34.739 23 41.695 79	473902 4270606
22	Παλαιοπαναγιά	**Π**	ΤΡ22	38 34.718 23 41.577 79	473617 4270543
23	Πετράλωνα	**Π**	ΤΡ23	38 34.521 23 41.610 80	473695 4269935
24	Πετράλωνα	**Π**	ΤΡ24	38 34.425 23 41.541 78	473527 4269640
25	Πετράλωνα	**Π**	ΤΡ25	38 34.418 23 41.457 79	473323 4269619
26	Πετράλωνα	**Π**	ΤΡ26	38 34.579 23 41.623 73	473727 4270114
27	Ψαχνά	**Γ**	ΤΡΓ1	38 34.912 23 39.663 18	470923 4271150
28	Αγ. Δημήτριος	**Γ**	ΤΡΓ2	38 34.826 23 41.239 47	472800 4270878
29	Ψαχνά	**Γ**	ΤΡΓ3		**
30	Χατζιχάμο	**Π**	ΤΡ27		**

Π = Πηγάδι , Dug well. **Γ** = Γεώτρηση, Borehole. **ΤΡ** = Τριάδα, Triada.
** = Καταγραφή έγινε πάνω στο τοπογραφικό χάρτη (1: 20.000, ΓΥΣ)
= Tracing drown only on topographic map (1: 20.000, HMGS)

VΠίν.2: Περιγραφή των φρεάτων έρευνας στο νότιο και δυτικό τμήμα της Τριάδας (λιθολογία φρεάτων).
VTab.2: Records of dug wells in Triada study area (lithology of wells)

Α/Α	Κωδικός	Τοποθεσία	**Βάθος** m	Λιθολογία υδροφόρου στρώματος
1	2	3	4	5
1	ΤΡ1	Βαϊλελέκας	**19.50**	Οφιόλιθος
2	ΤΡ2	Πύργος	**26.00**	Οφιόλιθος
3	ΤΡ3	Πύργος	**18.00**	Οφιόλιθος
4	ΤΡ4	Πύργος		Οφιόλιθος
5	ΤΡ5	Πύργος		Οφιόλιθος
6	ΤΡ6	Αγ. Δημήτριος	**14.00**	Οφιόλιθος
7	ΤΡ7	Αγ. Δημήτριος	**28.00**	Οφιόλιθος
8	ΤΡ8	Αγ. Δημήτριος		Οφιόλιθος
9	ΤΡ9	Πετεινός	**17.00**	Οφιόλιθος
10	ΤΡ10	Πετεινός	**16.00**	Οφιόλιθος
11	ΤΡ11	Παλαιοπαναγιά	**18.00**	Οφιόλιθος
12	ΤΡ12	Τριάδα		Οφιόλιθος
13	ΤΡ13	Τριάδα		Οφιόλιθος
14	ΤΡ14	Τριάδα	**20.00**	Οφιόλιθος
15	ΤΡ15	Παλαιοπαναγιά	**20.00**	Οφιόλιθος
16	ΤΡ16	Παλαιοπαναγιά	**28.00**	Οφιόλιθος
17	ΤΡ17	Παλαιοπαναγιά		Οφιόλιθος
18	ΤΡ18	Χατζιχάμο	**20.00**	Οφιόλιθος
19	ΤΡ19	Χατζιχάμο	**20.00**	Οφιόλιθος

20	ΤΡ20	Παλαιοπαναγιά	**13.00**	Οφιόλιθος
21	ΤΡ21	Πετράλωνα		Οφιόλιθος
22	ΤΡ22	Παλαιοπαναγιά		Οφιόλιθος
23	ΤΡ23	Πετράλωνα		Οφιόλιθος
24	ΤΡ24	Πετράλωνα	**60.00**	Οφιόλιθος
25	ΤΡ25	Πετράλωνα	**60.00**	Οφιόλιθος
26	ΤΡ26	Πετράλωνα		Οφιόλιθος
27	ΤΡΓ1	Ψαχνά	**60.00**	Οφιόλιθος
28	ΤΡΓ2	Αγ. Δημήτριος	**30.00**	Οφιόλιθος
29	ΤΡΓ3	Ψαχνά	**60.00**	Οφιόλιθος
30	ΤΡ27	Χατζιχάμο		Οφιόλιθος

VΠίν.3: Καταγραφής στάθμης νερού στα φρέατα του υδροφόρων στο νότιο και δυτικό τμήμα της λεκάνης Τριάδας.
VTab.3: Piezometry records of the dug wells (depth, bottom, height and standing level) for the aquifer ΟΦ4 in Traida area .

Α/Α	Λιθολογία υδροφόρου	Φρέαρ	Στάθμη (10/2007) – (3/2008)			Στάθμη (10/2008) – (3/2009)			Βάθος φρέατος m	Υψόμετρο	
			Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος	Θερινή	Χειμερινή	Άνοδος		Φρέαρ m	Πυθμένας m
1	2	3	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Οφιόλιθος	TP1	15.70	19.00	3.30	13.50	17.50	4.00	19.50	29.00	9.50
2	Οφιόλιθος	TP2	24.90	29.30	4.40	22.80	27.80	5.00	26.00	33.00	7.00
3	Οφιόλιθος	TP3	43.20	47.30	4.10	41.50	45.00	3.50	18.00	47.00	29.00
4	Οφιόλιθος	TP4	36.50	40.80	4.30	35.00	39.00	4.00		46.00	
5	Οφιόλιθος	TP5	45.40	46.80	1.40	42.80	44.00	1.20		46.00	
6	Οφιόλιθος	TP6	47.40	48.20	0.80	46.20	46.80	0.60	14.00	48.00	34.00
7	Οφιόλιθος	TP7	46.30	47.30	1.00	44.20	45.00	0.80	28.00	49.00	21.00
8	Οφιόλιθος	TP8	67.40	68.60	1.20	65.20	66.80	1.60	22.00	75.00	53.00
9	Οφιόλιθος	TP9	62.60	64.30	1.70	59.60	62.50	2.90	17.00	68.00	51.00
10	Οφιόλιθος	TP11	80.90	82.90	2.00	78.80	81.50	2.70	16.00	88.00	72.00
11	Οφιόλιθος	TP12	87.60	89.20	1.60	84.60	86.00	1.40	18.00	93.00	75.00
12	Οφιόλιθος	TP13	118.20	120.30	1.90	115.40	117.50	2.10		123.00	
13	Οφιόλιθος	TP14	119.50	121.20	1.70	116.10	118.00	1.90		122.00	
14	Οφιόλιθος	TP15	87.90	88.80	2.90	83.30	86.50	3.20	20.00	95.00	75.00
15	Οφιόλιθος	TP16	86.50	88.90	2.40	83.80	86.80	3.00	20.00	95.00	75.00
16	Οφιόλιθος	TP17	87.90	90.10	2.20	85.60	88.50	2.90	21.00	98.00	77.00
17	Οφιόλιθος	TP18	90.00	92.40	2..40	85.70	89.00	3.30	28.00	98.00	70.00
18	Οφιόλιθος	TP19	91.10	93.90	2.80	87.50	91.00	3.50		98.00	
19	Οφιόλιθος	TP20	91.10	93.70	2.60	87.20	90.50	3.30	20.00	98.00	78.00
20	Οφιόλιθος	TP21	71.20	73.40	3.20	67.30	71.50	4.20	20.00	79.00	59.00
21	Οφιόλιθος	TP22	77.60	80.30	2.70	75.40	78.60	3.20	13.00	79.00	66.00
22	Οφιόλιθος	TP23	74.60	76.90	2.30	71.80	74.80	3.00		80.00	
23	Οφιόλιθος	TP24	75.60	72.70	2.10	77.50	70.80	3.30		78.00	
24	Οφιόλιθος	TP25	68.30	70.60	2.30	65.10	68.00	2.90		79.00	
25	Οφιόλιθος	TP26	62.90	65.00	2.10	59.80	62.50	2.70		73.00	

VΠίν.4: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της περιοχής Τριάδας, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τρίτης δειγματοληψίας (25 - 30/3/2009). οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο Τομέα Εφαρμοσμένης Γεωλογίας και Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας, ΕΚΠΑ.
VTab.4. Result chemical analysis of groundwater samples selected from Triada area during the third hydrochemical test (25 - 30/3/2009). The analysis conducted by the laboratories of Department and the Department of Economic & Geochemistry, University of Athens.

A/A	Κωδικός δείγματος νερού	ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (mg/L) / ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (meq/L)														
		Κατιόντα				Ανιόντα				Σκληρότητα			Δείκτες μόλυνσης			
		Ca	Mg	Na	K	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4	NH3	PO_4^{3}
1	TP1	32.00	133.65	32.00	0.50	400.00	130.00	77.50	91.25	80	550	630	0.038	0.075	0.075	ND
		1.60	11.00	1.39	0.01	6.56	3.67	1.64	1.48							
2	TP2	80.10	98.50	24.00	0.50	375.00	170.00	51.25	75.75	200	290	490	0.052	0.025	0.025	3.42
		3.99	8.10	1.05	0.01	6.15	4.80	1.07	1.22							
3	TP3	64.10	99.63	30.00	0.30	445.00	155.00	42.50	46.50	160	410	570	0.072	0.025	0.025	ND
		3.20	8.20	1.31	0.01	7.29	4.37	0.88	0.75							
4	TP15	100.10	123.93	39.00	0.30	522.00	170.00	148.75	23.80	250	510	760	0.036	0.10	0.052	4.15
		4.99	10.19	1.70	0.01	8.56	4.80	3.08	0.37							

VΠίν.5: Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων δειγμάτων νερού της περιοχής Τριάδας, που συλλέχθηκαν κατά την διάρκεια της τέταρτης δειγματοληψίας (10 - 15/9/2009). Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο εργαστήριο υδροχημείας του Τομέα Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, ΕΚΠΑ.
VTab.5. Result chemical analysis of groundwater samples selected from Triada area during the fourth hydrochemical test (10 - 15/9/2009). The analysis conducted by the laboratories of Department and the Department of Economic & Geochemistry, University of Athens.

A/A	Κωδικός δείγματος νερού	ΜΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ (mg/L) / ΧΙΛΙΟΣΤΟΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΣΤΟ ΛΙΤΡΟ (Meq/L)														
		Κατιόντα				Ανιόντα				Σκληρότητα			Δείκτες μόλυνσης			
		Ca	Mg	Na	K	HCO3	Cl	SO4	NO3	Παροδική	Μόνιμη	Ολική	NO2	NH4	NH3	PO_4^{3-}
1	TP1	42.50	140.50	38.00	0.55	530.00	120.00	85.00	90.00	100	560	660	0.040	0.030	0.030	ND
		2.12	11.56	1.65	0.02	8.69	3.39	1.77	1.45							
2	TP2	75.00	111.50	29.00	0.55	400.00	175.00	60.00	90.00	150	350	500	0.075	0.030	0.030	4.30
		3.74	9.17	1.26	0.02	6.56	4.94	1.25	1.45							
3	TP3	70.00	110.75	25.00	0.60	450.00	130.00	55.50	56.50	140	440	580	0.080	0.040	0.035	ND
		3.49	9.11	1.09	0.02	7.38	3.67	1.16	0.91							
4	TP15	110.00	120.90	30.00	0.35	592.00	160.00	80.00	50.00	400	370	770	0.060	0.038	0.038	4.60
		5.45	9.95	1.31	0.01	9.70	4.52	1.67	0.81							
5	TP17	100.00	135.50	25.00	0.40	623.00	135.00	90.00	80.00	450	330	780	0.040	0.023	0.023	3.85
		4.99	11.15	1.09	0.01	10.20	3.81	1.88	1.29							
6	TP18	90.00	130.00	30.00	0.30	630.00	110.00	75.00	90.00	320	280	600	0.025	0.015	0.015	3.90
		4.49	10.69	1.31	0.01	10.32	3.10	1.56	1.45							
7	TP22	95.50	140.00	40.00	0.45	710.00	135.00	55.50	85.00	450	340	790	0.038	0.035	0.012	4.90
		4.77	11.52	1.74	0.01	11.72	3.81	1.16	1.37							

VΠίν.6: Φυσικοχημικές παράμετροι και χημικές αναλύσεις νερού βροχής από την περιοχή της Τριάδας (27/3/2009)
VTab.6: The physical and chemical analysis of the rain water collected from Triada area (27/3/2009).

pH	μS/cm	TDS	Ca^{2+}	Mg^{2+}	Na^{+}	K^{+}	HCO_3^{-}	Cl^{-}	SO_4^{2-}	NO^{-}_3	NO_2^{-}	NH^{+}_4
5.68	18.1	11.59	0.43	1.09	1.26	0.03	3.30	2.38	1.14	0.06	0.0	0.0

VΠίν.7: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών αναλύσεων δειγμάτων της περιοχής Τριάδας που συλλέχθηκαν την διάρκεια της τρίτης διεγματοληψίας (22/1/2009 – 5/3/2009).
(*) = Υπολογίζεται από πρόγραμμα Lenntech Conductivity convertor
VTab.7: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field during the third hydrochemical test (22/1/2009 – 5/3/2009) in Triada area.

A/A	Κωδικός δείγματος νερού	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία °C		pH	Eh mV volt	Salinity dS/m	EC μS/cm	TDS mg/L
			Νερού	Αέρα					
1	TP1	Δειγματολήπτης	17.5	18.0	7.2	-9	0.62	1300	897
2	TP2	Αντλία	18.8	19.0	8.2	-19	0.54	960	875
3	TP3	Δειγματολήπτης	18.0	19.5	7.4	-23	0.59	1050	883
4	TP4	Δειγματολήπτης	18.0	16.5	7.2.	-9	0.72	1260	*806
5	TP5	Δειγματολήπτης	18.0	17.5	7.1	-8	0.77	1340	*857
6	TP6	Δειγματολήπτης	19.0	16.5	7.8	-48	0.77	1750	*1120
7	TP8	Δειγματολήπτης	18.5	15.5	7.1	-9	0.75	1300	*832
8	TP7	Δειγματολήπτης	17.5	15.0	7.0	-8	0.74	1290	*825
9	TP9	Δειγματολήπτης	17.5	14.0	7.8	-45	0.50	892	*571
10	TP10	Αντλία	19.0	17.0	7.1	-18	0.76	1020	*800
11	TP11	Δειγματολήπτης	17.0	13.0	7.7	-41	0.78	1360	*870
12	TP12	Αντλία	17.1	14.0	7.6	-32	0.72	1250	*800
13	TP13	Δειγματολήπτης	18.7	16.0	7.9	-46	0.63	1110	*710
14	TP15	Αντλία	17.3	17.9	7.9	-46	0.97	1730	1126
15	TP17	Δειγματολήπτης	17.0	16.5	7.6	-32	0.90	1540	*985
16	TP18	Δειγματολήπτης	17.7	16.0	7.7	-41	0.80	1380	*883
17	TP22	Δειγματολήπτης	18.7	17.0	7.4	-23	1.08	1820	*1160

VΠίν.8: Αποτελέσματα επιτόπιων φυσικοχημικών παραμέτρων των δειγμάτων της περιοχής Τριάδας που συλλέχθηκαν την διάρκεια της τέταρτης δειγματοληψία (10 - 15/9/2009).
(*) = Υπολογίζεται από πρόγραμμα Lenntech Conductivity convertor
VTab.8: Physicochemical results of analysis samples conducted on the field during the fourth hydrochemical test (10 - 15/9/2009) in Triada area.

A/A	Κωδικός δείγματος νερού	Τρόπος συλλογής νερού	Θερμοκρασία °C		pH	Eh mV volt	Salinity dS/m	EC μS/cm	TDS mg/L
			Νερού	Αέρα					
1	TP1	Δειγματολήπτης	19.5	34.0	7.5	-33	0.74	1295	1047
2	TPΓ1	Αντλία	21.0	33.0	7.7	-41	0.75	1220	800
3	TP2	Αντλία	22.0	34.0	7.4	-23	0.65	1150	941
4	TPΓ2	Αντλία	22.5	31.0	7.8	-48	0.80	1480	1045
5	TP3	Δειγματολήπτης	19.0	30.0	7.5	-33	0.63	1110	898
6	TP4	Δειγματολήπτης	18.5	31.5	7.1	-8	0.73	1280	*818
7	TP5	Δειγματολήπτης	19.9	29.5	7.2	-9	0.81	1400	*896
8	TP6	Δειγματολήπτης	16.0	30.5	7.7	-41	1.06	1800	*1150
9	TP7	Δειγματολήπτης	20.0	30.0	7.5	-33	0.80	1380	*883
10	TP8	Δειγματολήπτης	20.0	30.2	7.7	-42	0.75	1350	*842
11	TP9	Δειγματολήπτης	19.0	31.0	7.5	-30	0.54	955	*611
12	TP10	Αντλία	19.5	15.5	7.7	-33	0.61	1115	*880
13	TP11	Δειγματολήπτης	20.0	32.0	7.8	-48	0.80	1390	*889
14	TP12	Αντλία	21.0	29.0	7.7	-42	0.72	1255	*803
15	TP13	Δειγματολήπτης	19.5	31.0	7.9	-46	0.64	1130	*723
16	TP15	Αντλία	22.5	29.5	8.1	-55	1.02	1735	1113
17	TP17	Δειγματολήπτης	18.5	29.0	8.0	-49	0.91	1560	1179
18	TP18	Δειγματολήπτης	19.5	30.0	7.7	-41	0.81	1400	1045
19	TP22	Δειγματολήπτης	19.0	29.0	8.1	-57	1.20	2020	1262

VΠίν.9: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα της περιοχής Τριάδας που συλλέχθηκαν κατά της τρίτης δειγματοληψίας. Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας. ΕΚΠΑ. ND, Κάτω από το όριο ανίχνευσης.
VTab.9: Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during special hydrochemical test (ΣΕΠ/2009). Analyses conducted by the Department of Economic Geology and Geochemistry, University of Athens. ND, Below of tracing range.

A/A	Υδροφόρος	Κωδικός δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr(total)**
1	ΟΦ4	TP1	0.06	16.5	ND	0.05	0.5
2	ΟΦ4	TP2	0.05	10.5	0.8	0.9	13.0
3	ΟΦ4	TP3	0.05	10.0	3.5	0.09	10.0
4	ΟΦ4	TP15	0.05	15.5	0.5	0.05	15.0
Mean			**0.05**	**13.1**	**1.6**	**0.3**	**9.6**

VΠίν.10: Αποτελέσματα ανάλυσης ιχνοστοιχείων (XRD, AAS) από δείγματα νερού της περιοχής Τριάδας που συλλέχθηκαν κατά διάρκεια της τέταρτης δειγματοληψίας. Οι χημικές αναλύσεις έγιναν στο Τομέα Οικονομικής Γεωλογίας & Γεωχημείας. ΕΚΠΑ. ND, Κάτω από όριο ανίχνευσης.
VTab.10: Results analyses (XRD, AAS) trace metals of samples selected during special hydrochemical test (ΣΕΠ/2009). Analyses conducted by the Department of Economic Geology and Geochemistry, University of Athens. A, Below tracing range.

A/A	Υδροφόρος	Στοιχεία δείγματος νερού	Ιχνοστοιχεία (μg/L)				
			Cd	**Fe**	**Ni**	**Mn**	**Cr(total)**
1	ΟΦ4	TP2	0.05	16.0	1.5	0.05	9.0
2	ΟΦ4	TP15	0.04	22.0	1.2	0.09	12.0
3	ΟΦ4	TP18	0.02	20.0	ND	0.05	8.0
4	ΟΦ4	TP22	0.05	15.0	0.5	0.05	28.0
Mean			**0.04**	**18.3**	**1.02**	**0.06**	**14.3**

VΠίν.11: Περιοχή της λεκάνης Τριάδας. Υδροχημικές φάσεις του νερού. Από αποτέλεσμα τρίτης και τέταρτης φάσης δειγματοληψίας και χημικών αναλύσεων (22/1- 15/ 9/2009).
VTab.11: Results of hydrochemical phase of water from the third and fourth hydrochemical tests (22/1- 15/ 9/2009).

A/A	Κωδικός δείγματος	(Ca + Mg)% (HCO_3+CO_3)%	(Na + K)% (Cl + SO_4)%	Φάσεις Κατιόντων Φάσεις Ανιόντων
1	2	3	4	5
1	**TP1**	90.0 55.3	10.0 44.7	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεϊική
2	**TP1**	90.9 62.7	9.1 37.3	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεϊική
3	**TP2**	92.6 51.2	7.4 48.8	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
4	**TP2**	91.0 51.5	9.0 48.5	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεϊική
5	**TP3**	89.6 58.1	10.4 41.9	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεϊική
6	**TP3**	91.9 60.4	8.9 39.6	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεϊική
7	**TP15**	89.9 52.6	10.1 47.4	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
8	**TP15**	93.6 61.0	6.4 39.0	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεϊική
9	**TP17**	93.6 64.2	6.4 35.8	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεϊική
10	**TP18**	92.0 68.9	8.0 31.1	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθειική
11	**TP22**	90.3 70.2	9.7 29.1	Ασβεστομαγνησιούχα Οξυανθρακική-χλωριοθεϊική

ΜΕΡΟΣ IV

14- ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΦΡΕΑΤΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΜΕΣΣΑΠΙΑΣ

15- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ / CONCLUSION

16- ΑΝΑΦΟΡΕΣ

17- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

14 -ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΦΡΕΑΤΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΜΕΣΣΑΠΙΑΣ
Characteristic of the main Springs & Wells for water supply

Το κεφάλαιο αυτό μελετά τις πηγές που ανήκουν στον Δήμο Διρφύων - Μεσσαπίων και χρησιμοποιούνται για ύδρευση στη Δημοτική Ενότητα Μεσσαπίων (Εικόνα Google: Κατανομή των πηγών και φρεάτων ύδρευσης).
Η Δημοτική Ενότητα Μεσσαπίων απαρτίζεται από 13 Τοπικές Κοινότητες (Οικισμοί) με έδρα τα Ψαχνά:
Η Δημοτική Κοινότητα ***Ψαχνών*** (η Μακρυμάλλη, η Μονή Αγίου Ιωάννη Καλυβίτη, η Μονή Μακρυμάλλη, η Μονή Παναγίας Γοργοεπησκόπου, τα Ψαχνά).
Τοπική Κοινότητα ***Αγίας Σοφίας*** (η Αγία Σοφία, ο Λιμνιώνας, οι Μύλοι, τα Πηγάδια).
Τοπική Κοινότητα ***Άτταλη*** (η Άτταλη, τα Πλατάνια).
Τοπική Κοινότητα ***Καμάριτσης*** (η Καμάρτισα, ο Άγιος).
Τοπική Κοινότητα ***Καστέλλας*** (η Καστέλλα, η Φτελιά παραλίας Καστέλλας, οι χλόες).
Τοπική Κοινότητα ***Κοντοδεσποτίου*** (το Κοντοδεσπότι).
Τοπική Κοινότητα ***Κυπαρισσίου*** (το Κυπαρίσσι, οι Άκρες, η Δροσιά).
Τοπική Κοινότητα ***Μακρυκάπας*** (η Μακρυκάπα).
Τοπική Κοινότητα ***Νεροτριβιάς*** (η Νεροτριβιά, η Δάφνη η Θεοτόκος, το Κακοπέτρο, ο Θηλυκόντας).
Τοπική Κοινότητα ***Παγώντα*** (ο Παγώντας, αι Μαρκάτες, ο Νέος Παγώντας).
Τοπική Κοινότητα ***Πολιτικών*** (τα Πολιτικά, η Παραλία Πολιτικών).
Τοπική Κοινότητα ***Σταυρού*** (ο Σταυρός).
Τοπική Κοινότητα ***Τριάδας*** (η Τριάδα).

Ερευνήθηκαν 23 πηγές που εκφορτίζουν υδροφόρα στρώματα τόσο των οφιολιθικών όσο και των καρστικών σχηματισμών (Πίνακας Απογραφής των πηγών Μεσσαπίας, Εικόνα Google και κατανομή των πηγών και φρεάτων ύδρευσης Μεσσαπίας).
Πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία νερού σε δυο περιόδους. Η μετρήσεις των φυσικοχημικών παραμέτρων πραγματοποιήθηκαν επιτόπου, και οι γενικές αναλύσεις των χημικών παραμέτρων και η ανίχνευση των ιχνοστοιχείων έγιναν στο εργαστήριο (Πίνακας: Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων νερού των πηγών). Επίσης, αναλύσεις έγιναν και σε τρία υδρευτικά φρέατα Μεσσαπίας.

ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΦΡΕΑΤΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ

SPRINGS AND WELLS THAT WATER SUPPLY MESSAPIA MUNICIPAL UNIT

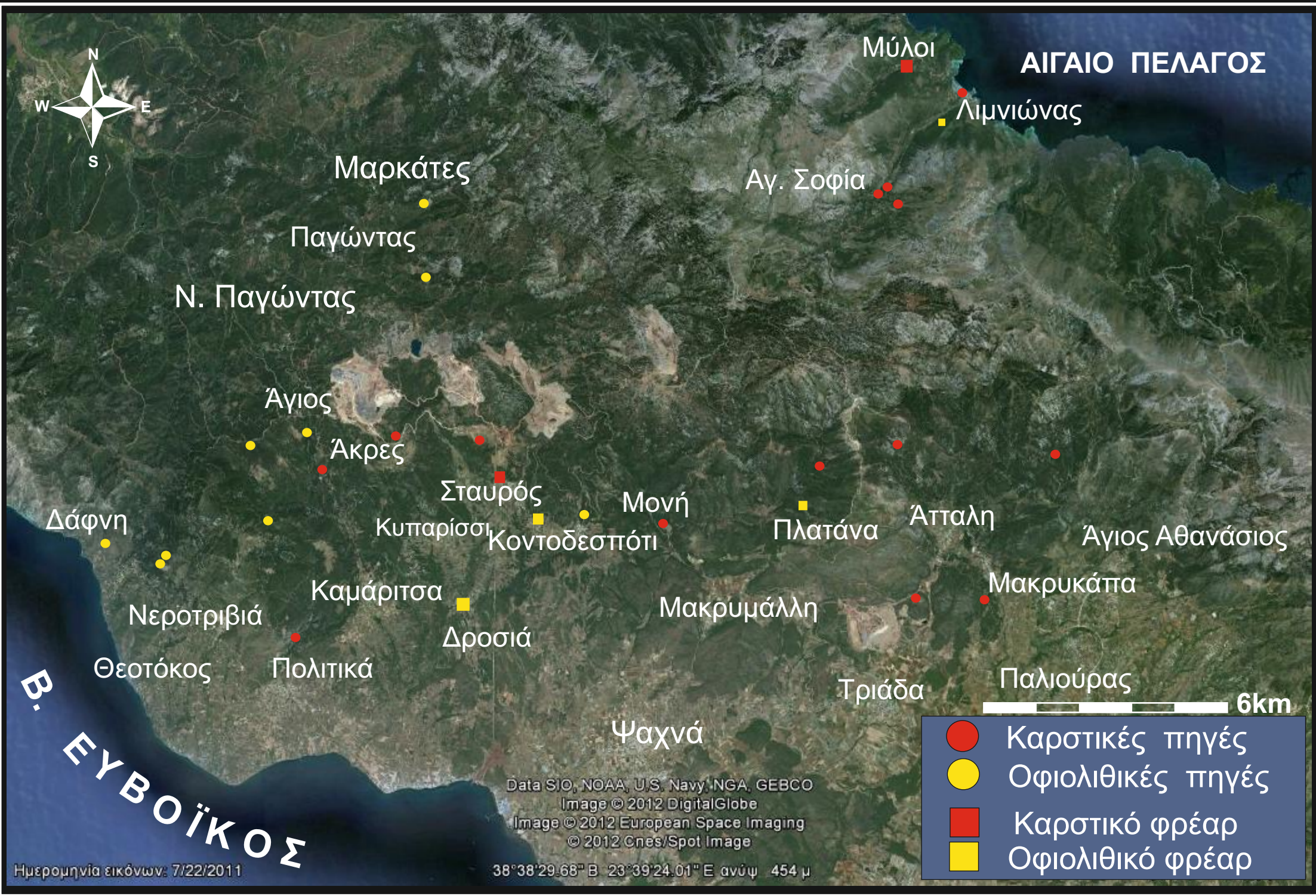

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ

RECORDS OF SPRINGS IN THE STUDY AREA

Α/Α	Κωδικός Πηγής	Δ / Τ Κοινότητα Τοποθεσία	Ονομασία	Συντεταγμένες	Κατεύθυνση ροής	Τύπος	Μορφή	Συνθήκες λειτουργίας	Χρήση νερού	Τρόπος υδρομάστευσης	Σχηματισμός υδροφορέας	Παροχή
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	**S1** 25/3/2009	Νεροτριβιά Δάφνη	Λεύκης	E 38 37.934, N 23 30.530, h 159m (E 457568 - N 4276828)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ανεκμετάλλευτη	Αγωγός	Οφιόλιθος	0.3m³/h
2	**S2** 25/3/2009	Νεροτριβιά Δάφνη	Ελαίων	E 38 37.839, N 23 30.625, h 153m (E 457796 - N 42766532)	Ν.Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	Τσιμεντένιο λεκάνη συλλέκτης, τούνελ, αγωγός	Οφιόλιθος	2.3m³/h
3	**S3** 26/3/2009	Νεροτριβιά Δάφνη	Δάφνη	E 38 37.920, N 23 30.492, h 153m (E 457796 - N 42766532)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση και κτηνοτροφία	,,	Οφιόλιθος	3.5m³/h
4	**S4** 27/3/2009	Αγία Σοφία	Τραξοριό	E 38 41.209, N 23 34.407, h 287m (E 457796 - N 42766532)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	,,	Ασβεστόλιθος	0.3m³/h
5	**S5** 27/3/2009	Αγία Σοφία	Στρούγγια	E 38 41.401, N 23 34.513, h 287m (E 476400 - N 4282503)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	,,	Ασβεστόλιθος	3.0m³/h
6	**S6** 27/3/2009	Αγία Σοφία Παραλία Λιμνιώνα		E 38 42.802, N 23 45.042, h10m (E 478170 - N 4285584)	Ανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	Τσιμεντένιο λεκάνη, συλλέκτης, αγωγός	Ασβεστόλιθος	1.3m³/h
7	**S7** 27/3/2009	Ψαχνά, Μονή Μακρυμάλλη	Μακρυμάλλη	E 38 37.454, N 23 30.530, h167m (E 457568 - N 4276826)	Νοτιοανατολικά	Υπερπλήρωσης	Μέτωπο	Εποχειακή	Ύδρευση	,,	Ασβεστόλιθος	63m³/h
8	**S8** 29/3/2009	Άπταλη Πλατάνια	Πλατάνα	E 38 37.934, N 23 30.530, h 430m (E 474014 - N 4275399)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση Άρδευση	Τσιμεντένιο λεκάνη συλλέκτης, τούνελ, αγωγός	Ασβεστόλιθος	6m³/h
9	**S9** 29/3/2009	Τριάδα	Τριάδα	E 38 35.818, N 23 34.594, h 221m (E 476567 - N 4272691)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	,,	Ασβεστόλιθος	144m³/h
10	**S10** 6/4/2009	Άπταλη	Άπταλη	E 38 38.126, N 23 34.309, h 279m (E 475888 - N 4276109)	Ανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση, Άρδευση Κτηνοτροφία	,,	Ασβεστόλιθος	144m³/h
11	**S11** 6/4/2009	Μακρυκάπα	Δάφνη	E 38 37.468, N 23 45.558, h 276m (E 479389 - N 4275303)	Ανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση Άρδευση	,,	Ασβεστόλιθος	108m³/h
12	**S12** 6/4/2009	Αγία Σοφία Αγία Σοφία	Δραξουριό	E 38 41.064, N 23 43.837, h 562m (E 477180 - N 4281462)	Ανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση, Κτηνοτροφία	Λεκάνη συλλέκτης, αγωγός	Ασβεστόλιθος	1.2m³/h
13	**S13** 7/4/2009	Πολιτικά Άγ. Παντελεήμων.		E 38 36.484, N 23 33.022, h 280m (E 460675 - N 4273573)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη Μέτωπο	Μόνιμη	Ύδρευση, Άρδευση Κτηνοτροφία	Λεκάνη συλλέκτης, τούνελ, αγωγός	Ασβεστόλιθος	
14	**S14** 8/4/2009	Καμάριτση Καμαρίτσα		E 38 38.402, N 23 33.542, h 423m (E 461949 - N 4277013)	Νοτιοανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη Μέτωπο	Μόνιμη	Ύδρευση, Άρδευση Κτηνοτροφία	Λεκάνη συλλέκτης, τούνελ, αγωγός	Ασβεστόλιθος	360m³/h 144m³/h
15	**S15** 8/4/2009	Νεροτριβιά Νεροτριβιά		E 38 38.050, N 23 32.449, h 492m (E 460390 - N 4275936)	Βορειοανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	Λεκάνη συλλέκτης, αγωγός	Οφιόλιθος	108m³/h
16	**S16** 8/4/2009	Νεροτριβιά Νεροτριβιά		E 38 38.782, N 23 32.552, h 582m (E 460529 - N 4278192)	Ανατολικά	Επαφής	Μέτωπο	Μόνιμη	Ύδρευση, Άρδευση Κτηνοτροφία	Λεκάνη συλλέκτης, τούνελ, αγωγός	Οφιόλιθος	3m³/h
17	**S17** 14/4/2009	Παγώντας Κούμαρος	Χοντρόβρυσι	E 38 40.812, N 23 35.491, h 447m (E 464749 - N 4281963)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση, Κτηνοτροφία	,,	Οφιόλιθος	4.8m³/h
18	**S18A** 14/4/2009	Παγώντας Μαρκάτες	Λυπίτσα	E 38 41.790, N 23 36.041, h 451m (E 465119 - N 4283743)	Βορειοανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση, Κτηνοτροφία	,,	Οφιόλιθος	1.8m³/h
19	**S19** 14/4/2009	Καμάριτση Αγ. Αθανάσιος	Παλαιά σπίτια	E 38 38.818, N 23 32.982, h 474m (E 461569 - N 4278297)	Βορειοανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	,,	Οφιόλιθος	2.2m³/h
20	**S20** 15/4/2009	Κυπαρισσίο Άκρες	Άκρες	E 38 38.821, N 23 34.919, h 500m (E 464317 - N 4278294)	Νότια	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	,,	Ασβεστόλιθος	4m³/h?
21	**S21** 15/4/2009	Κοντοδεσπότι		E 38 37.870, N 23 37.855, h 360m (E 468506 - N 4276578)	Νοτιοδυτικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση	,,	Οφιόλιθος	10.8m³/h
22	**S22** 15/4/2009	Σταυρός		E 38 38.410, N 23 36.254, h 286m (E 465605 - N 4277021)	Νοτιοδυτικά	Υπερπλήρωσης	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση, Άρδευση Κτηνοτροφία	Λεκάνη, Αντλία, Αγωγός	Ασβεστόλιθος	8m³/h?
23	**S23** 23/4/2009	Μακρυκάπα	Βαφή	E 38 36.584, N 23 44.982, h 214m (E 477864 - N 4273816)	Νοτιοανατολικά	Επαφής	Καθορισμένη	Μόνιμη	Ύδρευση, Άρδευση Κτηνοτροφία	Λεκάνη συλλέκτης, τούνελ, Αγωγός	Ασβεστόλιθος	14.4m³/h

14.1. ΠΗΓΗ S1 (Λεύκης) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΝΕΡΟΤΡΙΒΙΑΣ - ΔΑΦΝΗΣ

14.1.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η περιοχή σχεδόν καταλαμβάνεται από την μάζα της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης αποτελείται από κερατόλιθους αργιλικούς σχιστόλιθους, ψαμμίτες με ασβεστολιθικές ενστρώσεις και οφιόλιθους στα ανώτερα μέλη της (Γεωλογικοί σχηματισμοί περιοχής έρευνας και Σχ.14.1). Η υδρογεωλογική λεκάνη είναι λοφώδης, εκτείνεται ως στη δυτική πλαγιά του όρους Κανδηλίου ή Μακιστρού. Το μέσο υψόμετρο της περιοχής είναι 100μ., αποστραγγίζεται από υδρογραφικό δίκτυο τρίτης τάξης. Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η επιφανειακή απορροή.

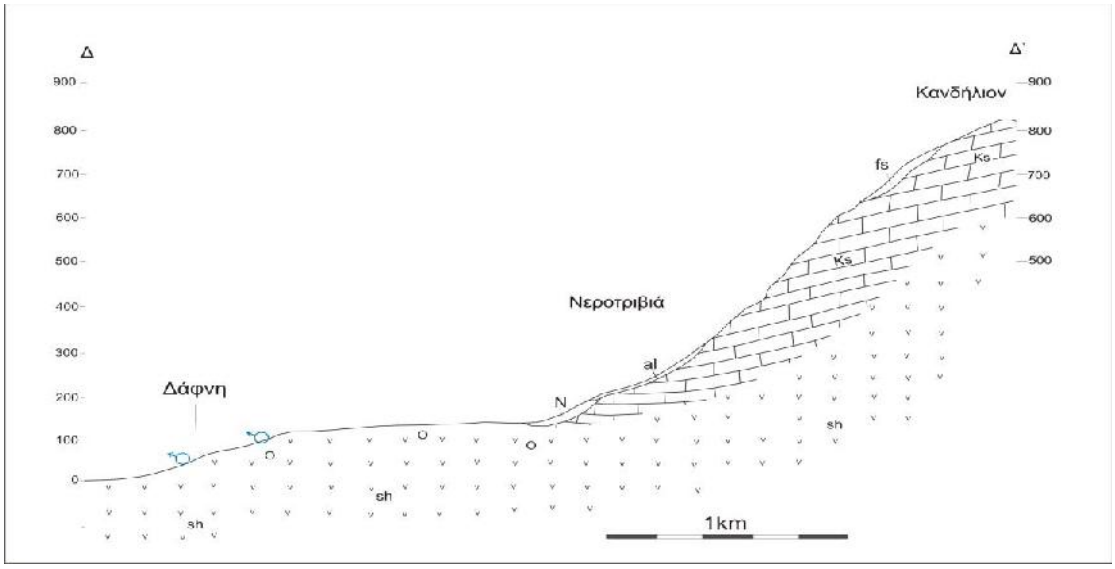

Σχ.14.1: Γεωλογική τομή (Δ-Δ`) ΝΔ – ΒΑ και πηγές στη περιοχή της Νεροτριβιάς – Δάφνης.
Fig.: Cross section SW-NE of Nerotribia – Dafni area shows the springs regime

14.1.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Ο υδροφόρος ορίζοντας της πηγής σχηματίζεται στο διαρρηγμένο οφιολιθικό στρώμα από σερπεντίνες και περιδοτίτες, με ορατό πάχος στο σημείο εκροής περίπου 30m
Ο υδροφόρος αναμένεται να εμφανίζει περατότητα, καθώς στο υδροφόρο στρώμα εντοπίστηκαν διαρρήξεις και έντονος κατακερματισμός (Πίνακας απογραφής των πηγών).

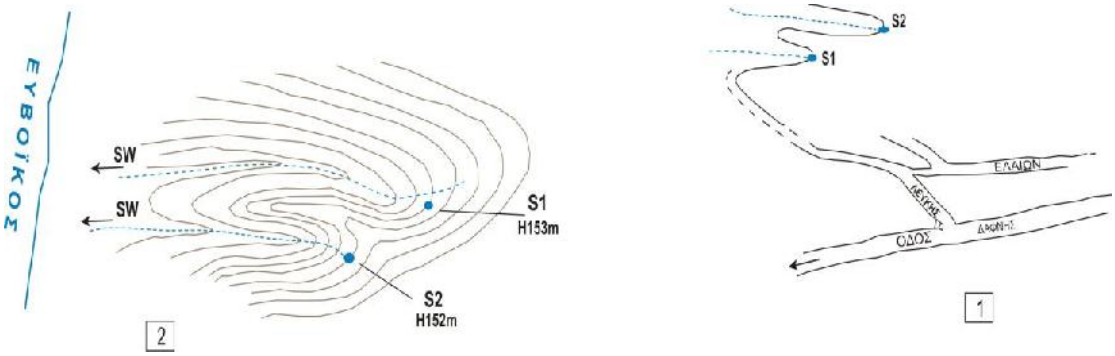

Ως αδιαπέρατο υπόβαθρο λειτουργεί ο υγιής σχηματισμός της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης (Σχ. 14.2 και Φωτ.14.1).
Για το λόγο αυτό η πηγή εκδηλώνεται στη επαφή του διαπερατού διαρρηγμένου οφιολιθικού σχηματισμού με το αδιαπέρατο τμήμα της διάπλασης.

Η ανάβλυση εμφανίζεται σε μορφή ζώνης μήκος περίπου 12m αριστερά της κύριας ανάβλυσης S1A όπου σημειώνονται μικρό εκροές στα σημεία S1B,B,B (Σχ.14.2).
Η κατεύθυνση ροής της πηγής νοτιοδυτικά συμπίπτει με την διεύθυνση του ρέματος πρώτης τάξης.

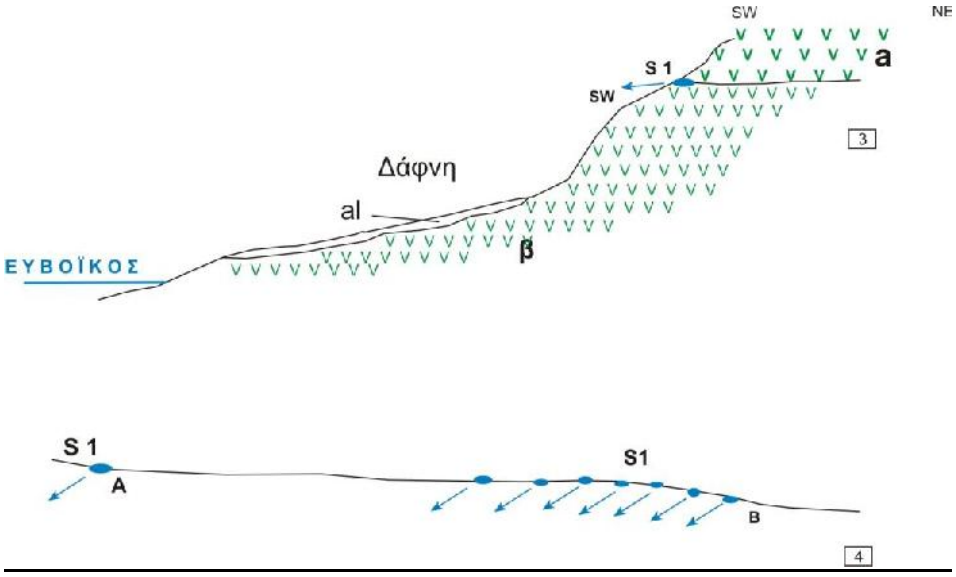

Σχ.14.2: Περιοχή Νεροτριβιάς – Δάφνης. 1, Χάρτης εντοπισμός των πηγών ***S1*** *και S2. 2, Η κατεύθυνση εκροής και η διεύθυνση του ρέματος ΝΔ προς το Ευβοϊκό σε υψόμετρο 152μ. 3, Σκαριφηματική τομή: a, Διαπερατό υδροφόρο στρώμα και β, αδιαπέρατο στρώμα της βάσης της διάπλασης. 4, Το μέτωπο ανάβλυσης (10μ) μεταξύ της κύριας πηγής S1A και ζώνης πηγών S1B.*
Fig.14.2 : Nerotrivia – Dafni area. 1, location map of Springs ***S1*** *and S2. 2,. SW direction of spring outlet and stream flow direction discharge to Evoikos Gulf, after spring altitude 152m.3, Schematic section: a, permeable ophiolite aquifer layer and β, impermeable schist – chert base layer. 4, Spout front (10m) line between the main spring S1A and zone of springs S1B.*

14.1.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

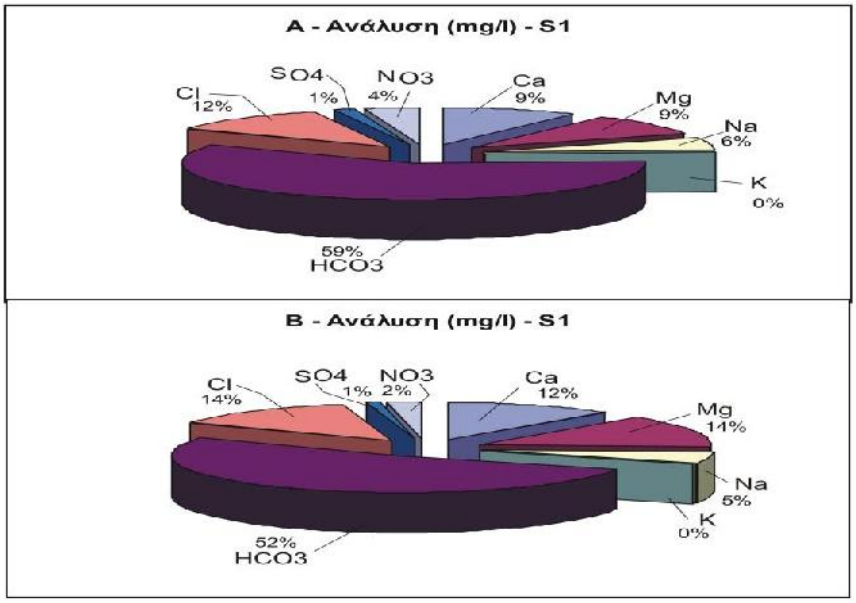

Σχ14.3: Πηγή ***S1****. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα της πρώτης και δεύτερης φάσης αναλύσεων*
Fig.14.3: Spring ***S1****. Circular diagrams for major ions show results of the first and second phase of analyses*

*Φώτ.14.1: Πηγή **S1**. Περιοχή Νεροτριβιάς – Δάφνης. Επιτόπιες μετρήσεις. Οφ, Διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο. Sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθκό βάσης. SL, γραμμή επαφής.*
*Photo.14.1: Nerotrivia – Dafni area. Spring **S1**. Field measurements. Οφ.,fissure ophiollite aquifer, sh, impermeable schist – chert layer. SL, contact line.*

*Πίν.14.1: Ποσιμότης νερού της πηγής **S1** σε σύγκριση με τα σταθερότυπα WHO, EU και φυσικό μεταλλικό νερό (ΖΑΓΟΡΙ). Α, Αρνητικό. Ø, χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.1: Potable of Spring **S1** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S1** Οφιολικός υδροφόρος		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Συλλογή **25-3-2009**	Συλλογή **29-9-2009**	WHO 1993 mg/l	EU **1998** mg/l	
pH	**8.4**	**7.9**	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	**430**	**445**	2500	2500	415
TDS	**339**	**407**	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	205	220	καθόλου	καθόλου	233
Ca	32	49			85.3
Mg	**30**	**56**			5.6
Na	**19**	**22**	200	200	2.2
K	0.1	0.2			0.6
NH4	0.03	0.02	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	200	211			233
Cl	**40**	**55**	250	250	3.9
SO4	5	4	500	250	10.2
NO3	**13**	**10**	50	50	1.8
NO2	0.02	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**28**	**11**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**28**	**11**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Δεν παρατηρείται σημαντική μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – χειμώνα και καλοκαίρι (Πίνακας αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού πηγών και Σχ.14.3). Παρουσιάζεται ελαφρά άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC και σύνολο αλάτων TDS κατά 14 μS/cm και 69 mg/l αντίστοιχα.
Η μέση θερμοκρασία αέρα των δυο περιόδων 22 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει κατά ένα βαθμό το καλοκαίρι. Η τιμή pH είναι μεταξύ 8.4 και 7.9 και το δυναμικό οξειδοαναγωγής μεταξύ -75 και -44 mvolt, δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας επομένως αποκλείοντας τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα όπως αναμένεται.

Τα κατιόντα στη Α περιόδου ανάλυσης αποτελούν 25% από τα κύρια ιόντα και τα ανιόντα 75%, όμως στη Β περίοδος τα κατιόντα αυξάνουν σε 32% και τα ανιόντα μειώνονται σε 68% (Σχ.14.3).
Η συγκέντρωση ασβέστιο Ca^{2+}, ανεβαίνει από 9% σε 12% (17mg/l), το μαγνήσιο Mg σημειώνει αύξηση από 9% σε 14% (25mg/l), το Na όμως μειώνεται από 6% σε 5% (αυξάνεται η συγκέντρωση 2 mg/l), το κάλιο K είναι λιγότερα της μονάς % και σταθερή συγκέντρωση (0.1 - 0.2 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 59% πέφτει σε 52% (ανεβαίνει κατά 11 mg/l), το χλώριο Cl αυξάνει από 12% σε 14 (15 mg/l), τα θειϊκά SO_4, μικρότερη συγκέντρωση 1% (μειώνεται κατά 1mg/l) και τα νιτρικά NO_3, από 4% μειώνονται σε 2% (3 mg/l).
Το σύνολο των διαλυμένων στερεών, TDS χειμώνα και καλοκαιριού είναι 339mg/l και 407mg/l αντίστοιχα οπότε το νερό χαρακτηρίζεται γλυκό (κατά ταξινόμηση του Τομέα μας).
Από τη ολική σκληρότητα ($CaCO_3$) το νερό της πηγής S1 είναι πολύ σκληρό κατά Hem.
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.02 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρυπάνσεις.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 28ppb και 11ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκε σε μικρές συγκεντρώσεις 28 ppb και 11ppb.
Η ποσιμότητα του νερού της πηγής S1 είναι καλή κατά Schoeller και βρίσκεται εντός ορίων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ ποιότητας, αλλά απέχει από τις συγκεντρώσεις του μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Συγκεκριμένα οι τιμές του μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) βρίσκονται χαμηλότερα από το νερό της πηγής σε όλες τις παραμέτρους (Πίν.14.1 & Σχ.14.4).

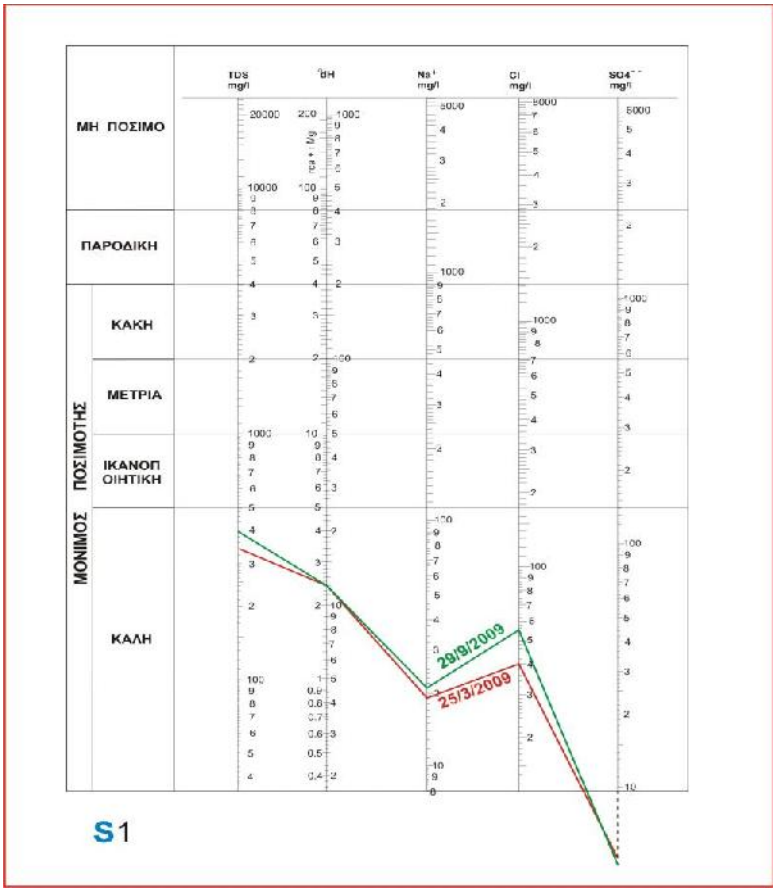

Σχ.14.4: .Ποστμότης του νερού της πηγής S1 κατά Schoeller.
Fig.14.4: Drinkable of spring S1 water according to Schoeller

14.2. ΠΗΓΗ S2 (Ελαίων) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΝΕΡΟΤΡΙΒΙΑΣ - ΔΑΦΝΗΣ

14.2.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η περιοχή ολόκληρη, καταλαμβάνεται από τους σχηματισμούς της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης. Αποτελείται από κερατόλιθους αργιλικούς σχιστόλιθους, ψαμμίτες με ασβεστολιθικές ενστρώσεις και οφιόλιθους στα ανώτερα μέλη της (Σχ.14.1 και Σχ.14.2).

14.2.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Ο υδροφόρος σχηματίζεται από διαρρηγμένο στρώμα σερπεντίνων και περιδοτιτών, με ορατό πάχος στο σημείο εκροής περίπου 25m.
Η κατεύθυνση ροής είναι ίδια διεύθυνση του ρέματος ΝΝΑ, και η ανάβλυση της πηγής βρίσκεται στο σημείο αρχής ρέματος πρώτης τάξης (Σχ.14.5).
Όλο το νερό πηγής έχει υδρομαστευτεί και διοχετεύεται στο δίκτυο υδρεύσεως (Φώτ.14.2).
Η πηγή εκδηλώνεται στην επαφή του αδιαπέρατου της βάσης και διαρρηγμένου διαπερατού οφιολιθικού. Η ανάβλυση εκδηλώνεται από δυο κοντινά σημεία μέσα στην υδρομάστευση.
Εμπλουτισμός του υδροφόρου της πηγής εξασφαλίζεται από άμεση κατείσδυση του νερού βροχοπτώσεων την υδρογεωλογική λεκάνη που αποτελείται αμιγώς από οφιόλιθους. Η εκφόρτωση της μάζας αυτής γίνεται από τις μελετώμενες πηγές (S1 & S2) και από άλλες 2 – 3 μικρές πηγές.

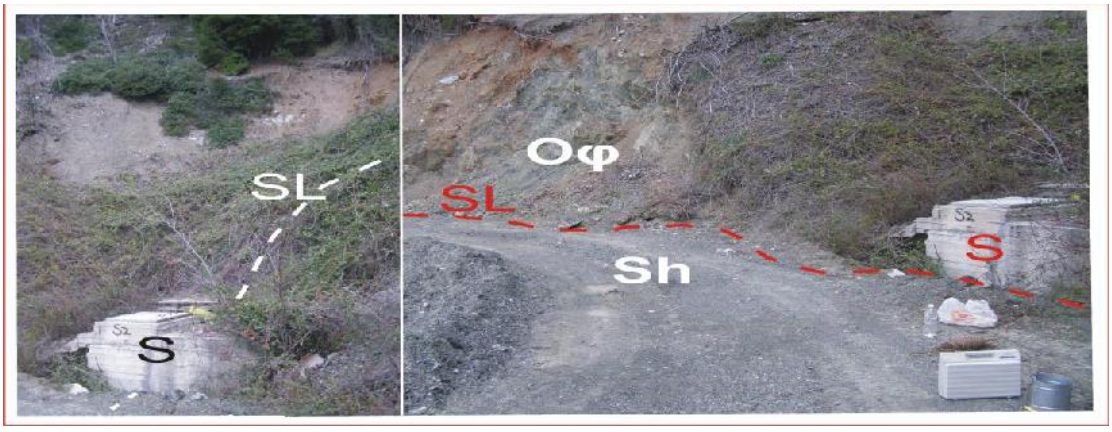

*Φώτ.14.2: Επιτόπιες μετρήσεις. Πηγή **S2** στην περιοχή της Νεροτριβιάς – Δάφνης. Οφ, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο στρώμα. sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό. SL, γραμμή επαφής, S, θάλαμος συλλέκτης.*
*Photo.14.2: Nerotrivia – Dafni area. Field measurements in Spring **S2**.Οφ, fissured ophiolite aquifer. Sh, impermeable schist – chert layer. SL, spring contact line. S, collection chamber.*

Η κατεύθυνση ροής της πηγής συμπίπτει με την διεύθυνση του ρέματος πρώτης τάξης (ΝΝΔ) και βρίσκεται σχεδόν στην αρχή του ρέματος (Πίνακας απογραφής των πηγών και Σχ.14,5).

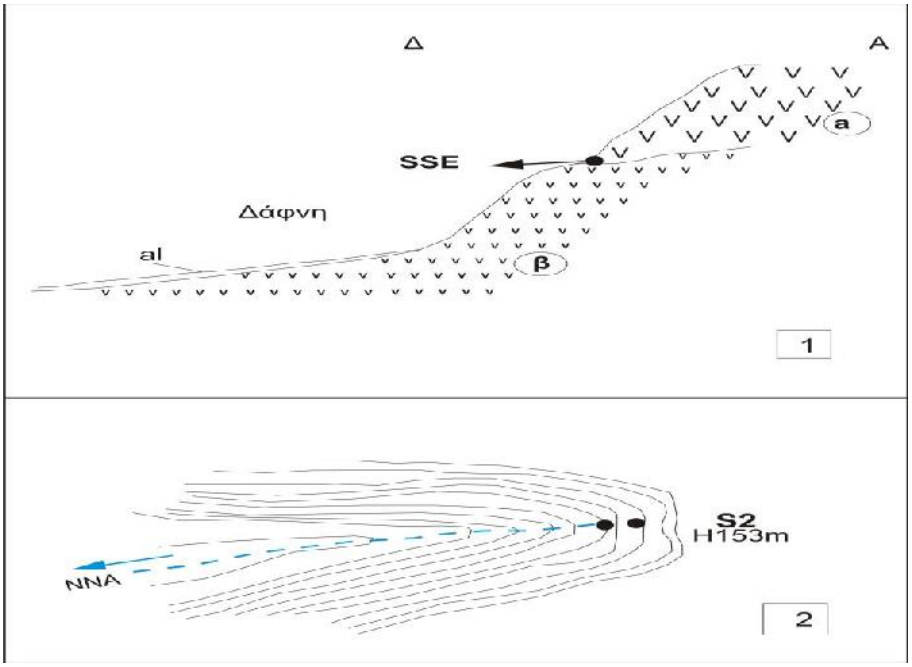

Σχ.14.5: Περιοχή Νεροτριβιά – Δάφνης. 1, Σκαριφηματική τομή Ε–W της πηγής ***S2****. α, το διαπερατό οφιολιθικό στρώμα και β, το αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό της βάσης, η διεύθυνση εκροής (NNA) της πηγής. 2, Το υψόμετρο 153μ. της πηγής και διεύθυνση του ρέματος NNA προς το Ευβοϊκό.*
Fig.14.5: Nerotrivia – Dafni area.1, Schematic section of Spring ***S2****. α, permeable ophiolite aquifer layer and β, impermeable schist – chert base layer, and direction SSE of spring outlet, 2, Spring altitude 153m and Stream flow direction SSE discharge to the Evoikos Gulf.*

14.2.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

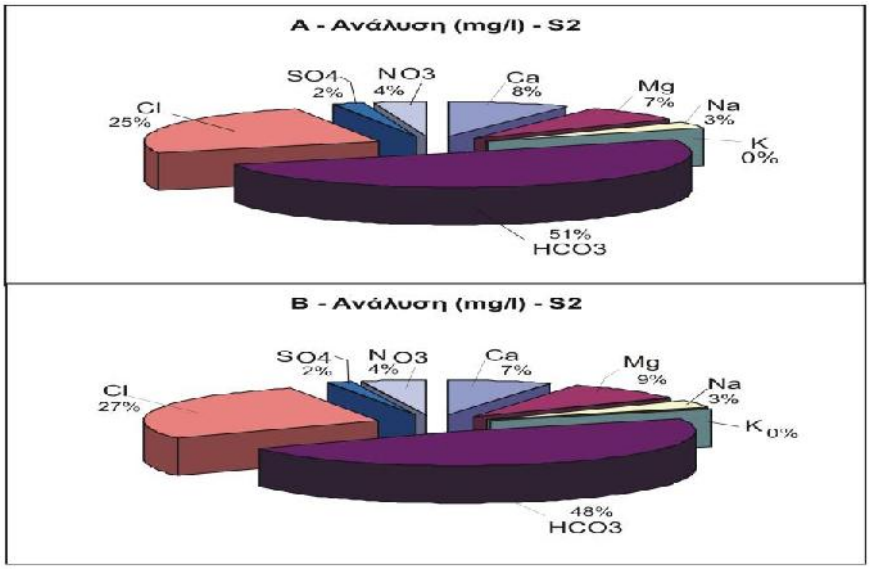

Σχ.14.6: Πηγή ***S2****. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα της πρώτης και δεύτερης φάσης αναλύσεων.*
Fig.14.6: Spring ***S2****. Circular diagrams for major ions show results of A and B phase of analyses*

*Πίν.14.2: Ποσιμότης νερού της πηγής **S2** σε σύγκριση με τα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, Αρνητικό. Ø, χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.2: Potable of Spring **S2** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S2**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Οφιολικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **25-3-2009**	Συλλογή **29-9-2009**			
pH	**8.3**	**7.8**	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	**460**	**530**	2500	2500	415
TDS	**404**	**408**	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	205	220	καθόλου	καθόλου	233
Ca	34	29			85.3
Mg	**29**	**35**			5.6
Na	**12**	**14**	200	200	2.2
K	0.1	0.2			0.6
NH4	0.03	0.04	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	205	190			233
Cl	**100**	**110**	250	250	3.9
SO4	9	7	500	250	10.2
NO3	**15**	**18**	50	50	1.8
NO2	0.03	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**22**	**18**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**4**	**12**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**2**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Δεν παρατηρείται σημαντική μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίνακας Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα κατά 70 μS/cm και το TDS σε άνοδος κατά 4 mg/l μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου (Πίν.14.2).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους είναι 22.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει ένα βαθμός κελσίου το καλοκαίρι. Η τιμή pH πέφτει από 8.4 σε 7.8 επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής από -75 σε -42 mvolt, δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερα της μονάδας (0.27 και 0.20) αποκλείει πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα .
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 18% από τα κύρια ιόντα και τα ανιόντα 82%, όμως στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 19% και τα ανιόντα μειώνονται σε 81% (Σχ.14.6).
Η συγκέντρωση ασβέστιο Ca πέφτει από 8% σε 7% (4 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει αύξηση από 7% σε 9% (25 mg/l), το Na σταθερή σε 3% (αυξάνει συγκέντρωση κατά 2βmg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάς % και σταθερή συγκέντρωση (0.1 - 0.2 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 51% πέφτει σε 48% (πέφτει κατά 15 mg/l), το χλώριο Cl σταθερό 2% σε (αυξάνεται η συγκέντρωση 10 mg/l), τα θειϊκά SO_4 σε μικρότερη συγκέντρωση 2% στις δυο μετρήσεις (μειώνεται κατά 2 mg/l) και τα νιτρικά NO_3 σε σταθερή 4% στις δυο μετρήσεις (αυξάνεται σε συγκέντρωση 3 mg/l).
Το σύνολο των διαλυμένων στερεών, TDS χειμώνα και καλοκαιριού είναι 404 mg/l και 408 mg/l αντίστοιχα και το νερό χαρακτηρίζεται *γλυκό* (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητα $CaCO_3$ το νερό της πηγής είναι *πολύ σκληρό* κατά Hem.
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.02) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρυπάνσεις.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 22 ppb και 18 ppb. ο σήδερος Fe_2 επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκαν σε μικρές συγκεντρώσεις 4 ppb και 12 ppb.

Η ποσιμότης του νερού της πηγής S2 είναι καλή κατά Schoeller, επίσης βρίσκεται εντός των ορίων που θέτουν τα διεθνή στάνταρντ ποιότητας, αλλά απέχει από τις συγκεντρώσεις του μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Συγκεκριμένα οι τιμές του μεταλλικού νερού βρίσκονται χαμηλότερα από το νερό της πηγής σε pH κατά 1.7, EC 115 μS/cm, TDS 208 mg/l, Mg 29.4 mg/l, Na 11.8 mg/l, Cl 16.2 mg/l και NO_3 16.2 mg/l (Σχ.14.7).

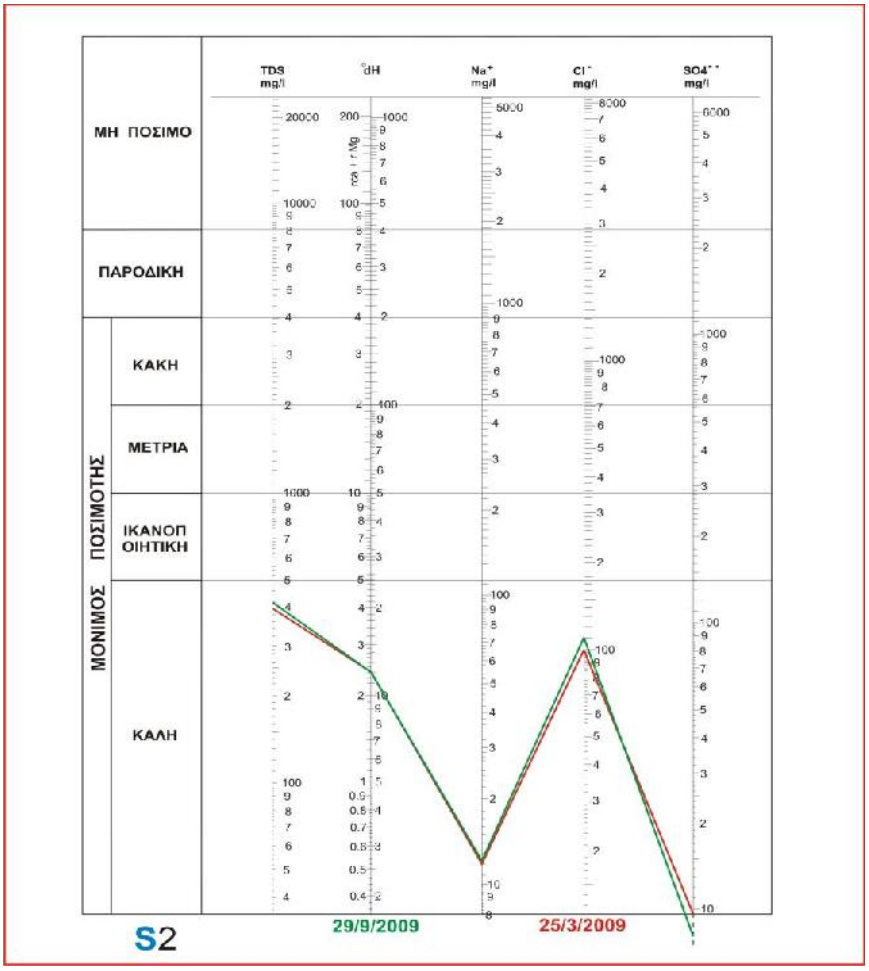

Σχ.14.7: .Ποστμότης του νερού της πηγής S2 κατά Schoeller.
Fig.14.7 Drinkable of spring S2 water according to Schoeller

14.3. ΠΗΓΗ S3 (Δάφνη) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΝΕΡΟΤΡΙΒΙΑΣ - ΔΑΦΝΗΣ

14.3.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μάζα της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης στη περιοχή από αποτελείται από κερατόλιθους, αργιλικούς σχιστόλιθους, ψαμμίτες και μεγάλες ασβεστολιθικές ενστρώσεις και οφιολιθικά. Η μορφολογία είναι λοφώδης, μέσο υψόμετρο 100μ., πέφτει στη δυτική πλαγιά Κανδήλιο όρου χωρίς πεδιάδα και αποχετεύεται προς τη θάλασσα από δυο ρέματα πρώτης τάξης (Γεωλογικοί σχηματισμοί περιοχής έρευνας, Πίνακας απογραφής των πηγών και Σχ.14.8).

14.3.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Ο υδροφόρος σχηματίζεται από διαρρηγμένο στρώμα σερπεντίνων και περιδοτιτών, με ορατό πάχος στο σημείο εκροής περίπου 18 - 20m.

Η κατεύθυνση ροής συμπίπτει με την διεύθυνση του ρέματος ΝΔ, και η ανάβλυση της πηγής βρίσκεται σχεδόν στο σημείο αρχής του ρέματος πρώτης τάξης (Σχ.14.8).
Όλο το νερό πηγής έχει υδρομαστευτεί στο συλλεκτήρι και διοχετεύεται στο δίκτυο υδρεύσεως. Μεγάλο τμήμα του νερού δεν εκμεταλλεύεται στους χειμερινούς μήνες (Πίνακας απογραφής των πηγών και Φώτ.14.3).
Ο υδροφόρος ορίζοντας αναμένεται να εμφανίζει μεγάλη περατότητα, καθώς στο υδροφόρο στρώμα εντοπίστηκαν διαρρήξεις και έντονος κατακερματισμός. Ως αδιαπέρατο υπόβαθρο λειτουργεί ο υγιής σχηματισμός της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης. Για το λόγο αυτό η πηγή εκδηλώνεται στη επαφή του διαπερατού διαρρηγμένου οφιολιθικού σχηματισμού με το αδιαπέρατο τμήμα της διάπλασης.
Η εκφόρτωση του υδροφόρου στρώματος σημειώνεται στους χειμερινούς μήνες επίσης και σε άλλα σημεία που δεν περιγράφονται εδώ .

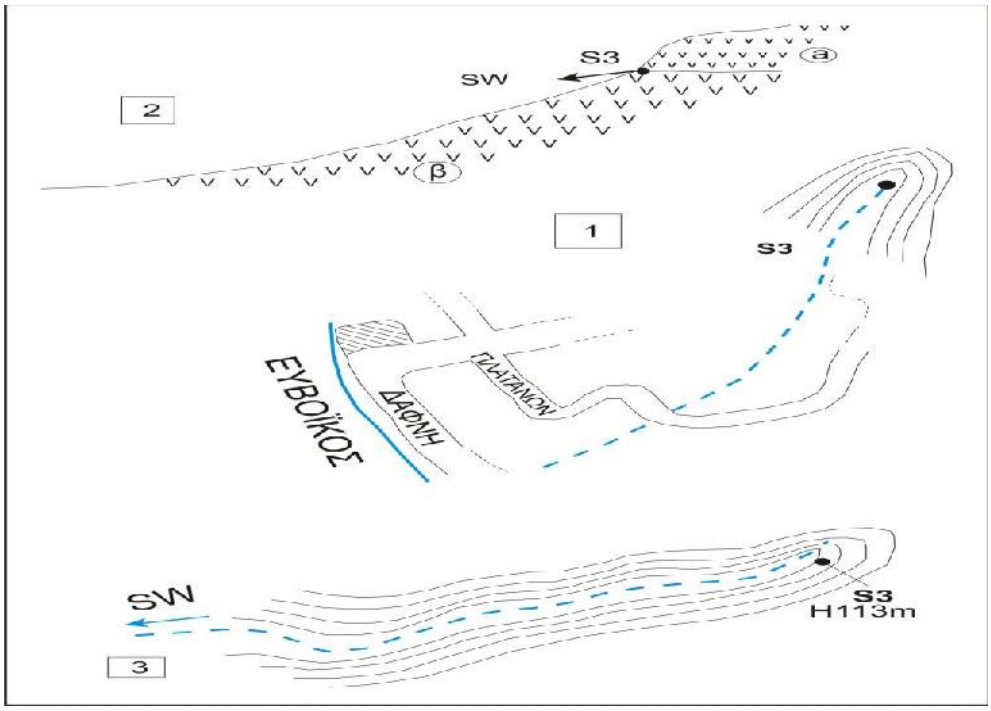

Σχ.14.8: Περιοχή Νεροτριβιά – Δάφνης. 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής ***S3.*** *2, Σκαριφηματική τομή της πηγής, το διαπερατό οφιολιθικό υδροφόρο στρώμα a, και το αδιαπέρατο β της βάσης. 3, Η διεύθυνση εκροής της πηγής και η διεύθυνση του ρέματος ΝΔ προς το Ευβοϊκό και το υψόμετρο της 153μ.*
Fig.14.8:Nerotrivia – Dafni area. 1, location map of spring ***S3****. 2, Schematic section of the spring: a, permeable ophiolite aquifer layer and β, impermeable schist -chert base layer. 3, SW the spring outlet direction and the stream flow direction discharge to Evoikos Gulf and spring altitude 153m.*

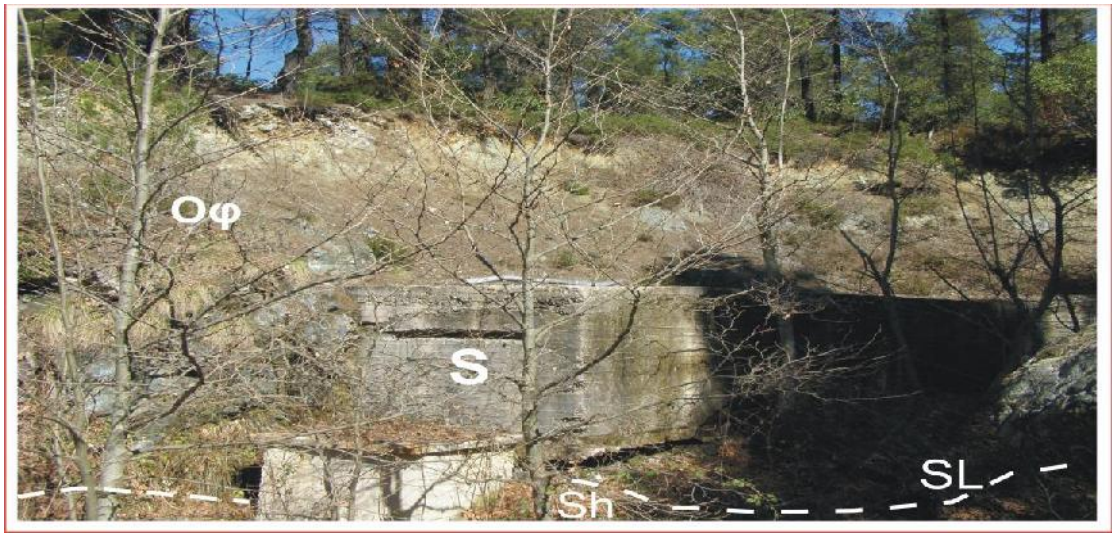

*Φωτ.14.3: Πηγή **S3** στην περιοχή Δάφνης. Οφ, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο. Sh, αδιαπέρατο σχιστοκεαρολιθικό βάσης. S, Θάλαμος συλλέκτης. SL, γραμμή επαφή πηγής.*
*Photo14.3: Dafni area. Spring **S3**. Οφ, fissured ophiolite aquifer. S, collecting chamber. SL, spring contact line.*

14.3.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

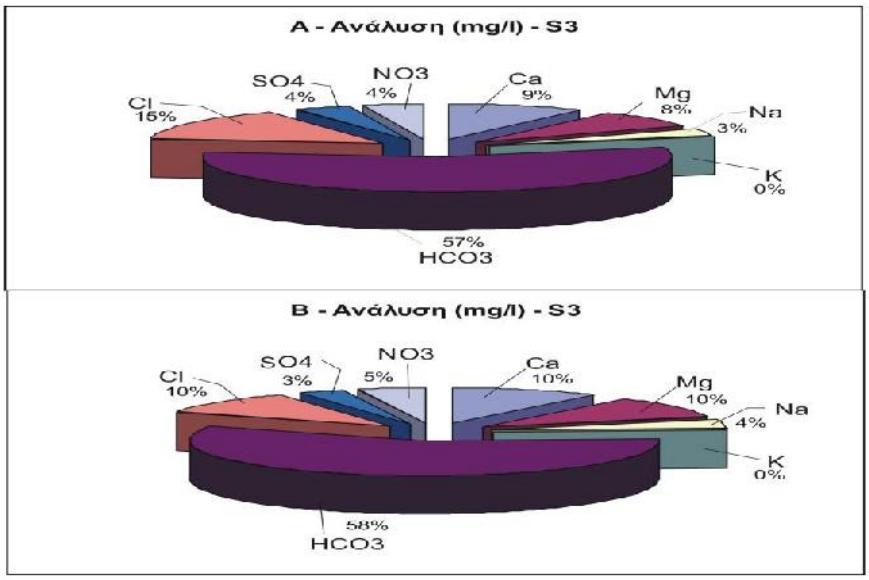

*Σχ.14.9: Πηγή **S3**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των πρώτων & δεύτερων αναλύσεων.*
*Fig.14.9: Spring **S3**. Circular diagrams for major ions show results of A and B analyses*

*Πίν.14.3: Ποσιμότης νερού της πηγής **S**3 σε σύγκριση με τα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού ΖΑΓΟΡΙ. Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
νερό (ΖΑΓΟΡΙ). Α, Αρνητικό. Ø, χωρίς ένδειξη.
*Tab.14.3: Potable of Spring **S**3 comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S3**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Οφιολικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **26-3-2009**	Συλλογή **29-9-2009**			
pH	**8.4**	**7.8**	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	**440**	**470**	2500	2500	415
TDS	**354**	**383**	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	205	220	καθόλου	καθόλου	233
Ca	34	29			85.3

Mg	**29**	**38**			5.6
Na	**12**	**15**	200	200	2.2
K	0.1	0.2			0.6
NH4	0.06	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	205	220			233
Cl	**100**	**80**	250	250	3.9
SO4	9	7	500	250	10.2
NO3	**15**	**18**	50	50	1.8
NO2	0.03	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**22**	**18**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**4**	**12**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**2**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Δεν παρατηρείται σημαντική μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.3 και Σχ.14.9). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 30 μS/cm και το TDS κατά 19 mg/l μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου (Πίνακας αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 1.5 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH πέφτει από 8.4 σε 7.8 επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής από -76 σε -47 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.26 και 0.23) πράγμα που αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη με τη θάλασσα
Τα κατιόντα στη πρώτη περιόδο ανάλυσης αποτελούν 20% από τα κύρια ιόντα και τα ανιόντα 80%, όμως στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 24% και τα ανιόντα μειώνονται σε 76%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 9% σε 10% (4.61 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει αύξηση από 8% σε 10% (12.0 mg/l), το Na ανεβαίνει από 3% σε 4% (κατά 3.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.1 - 0.2 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 57% ανεβαίνει σε 58% (κατά 15 mg/l), το χλώριο Cl από συγκέντρωση 15% πέφτει σε 10% (κατά 15 mg/l), τα θειϊκά SO_4 από συγκέντρωση 4% πέφτει σε 3%στις (κατά 1.5 mg/l) και τα νιτρικά NO_3 ανεβαίνουν από 4% σε 5% (κατά 3.0 mg/l).
Από το σύνολο των διαλυμένων στερεών, TDS 354 – 383 mg/l, το νερό χαρακτηρίζεται *γλυκό* (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό της πηγής S3 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.02 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 22 ppb και 18 ppb. Το σίδερο Fe_2 επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκαν μικρές συγκεντρώσεις 4 ppb και 12 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S3 είναι καλή κατά Schoeller και βρίσκεται μέσα στα όρια που ορίζονται από τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Όμως υπερβαίνει τις συγκεντρώσεις του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 1 pH, EC 55 μS/cm, TDS 183 mg/l, Mg 37.4 mg/l, Na 12.8 mg/l, Cl 96.1 mg/l και NO_3 16.2 mg/l (Σχ.14.10).

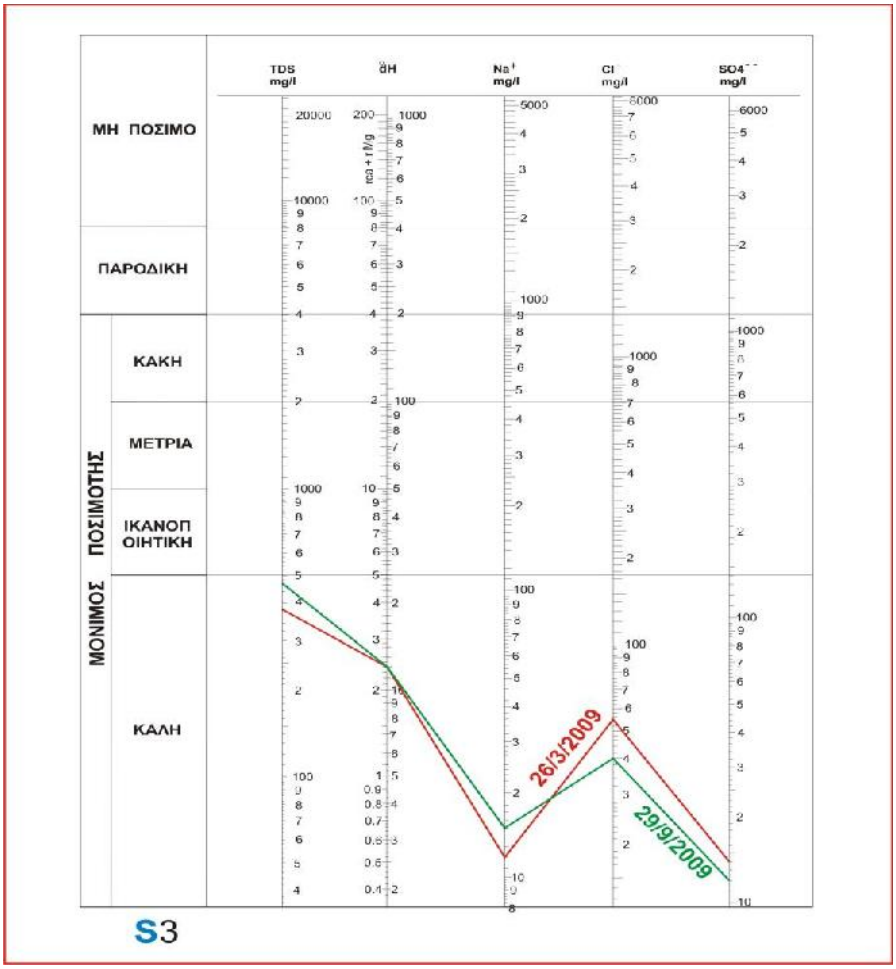

Σχ.14.10: .Ποστμότης του νερού της πηγής S3 κατά Schoeller.
Fig.14.10: Drinkable of spring S3 water according to Schoeller

14.4. ΠΗΓΗ S4 (Τραξοριό)ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΕ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑΣ

14.4.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η περιοχή της Αγ. Σοφίας – Μύλων είναι λοφώδη, με έντονη μορφολογία, βρίσκεται στη βορειοανατολική πλαγιά της οροσειράς Δίρφυος, με υψηλότερες κορυφές Πέτρες (1030μ), Ρούθουνας (882μ), Τούφα (544μ) Κοτρώνας (621μ) και Καλογερικό (1003) όπου αποστραγγίζεται με πυκνό σύστημα χείμαρρων διοχετεύουν βορειοδυτικά, προς το Αιγαίο Πέλαγος (Γεωλογικός χάρτης της κεντρικής Εύβοιας, χάρτης Γεωλογικών σχηματισμών περιοχής έρευνας, Σχ.14.11 και 14.12).
Η στρωματογραφική στήλη της περιοχής Αγ. Σοφίας συνίσταται από κάτω προς πάνω από:
1) Ασβεστόλιθους **TJ**, λέπτο – μεσοστρωματώδεις, με παρεμβολές δολομιτικών ασβεστόλιθων, ασθενούς καρστικοποιήσεων, με οσμή κατά την θραύση.
2) Ασβεστόλιθους, **τκ**, μέσο – παχυστρωματώδεις, καρστιοί κατά θέσεις δολομιτικοί.
3) Σχιστοκεατολιθική διάπλαση, με οφιολιθικό κάλυμμα **o** από σερπεντίνες, περιδοτίτες, κερατόλιους, αργιλικούς σχιστόλιθους **sh** μάζα, με μεγάλες ασβεστολιθικές **κ**, ενστρώσεις.
4) Φλύσχης, **fs** αδιαπέρτος, εναλλαγές σχιστών αργίλων και ψαμμιτών με ενστρώσεις ασβεστόλιθων.
5) Νεογενείς **N**, εναλλαγές θαλασσίων και λιμναίων αποθέσεων κυρίως από συνδετικά στρώματα κροκαλοπαγές, με κροκάλες (μέχρι 40 εκατ.) και συνδετικό

υλικό αργιλλομαργαϊκό, καθώς και ενστρώσεις μαργών, μαργαϊκών ασβεστόλιθων και ψαμμιτών.

14.4.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Ο υδροφόρος σχηματίζεται στην καρστική μάζα των δολομιτικών – ασβεστολιθικών σχηματισμών, ΤΚ (Σχ.14.13). Το ορατό πάχος του υδροφόρου στο σημείο εκροής στον ασβεστολιθικό τμήμα είναι περίπου 10m. Η πηγή είναι τύπου φραγμού εκδηλώνεται όταν το υδροφόρο στρώματος Κ, διακόπτεται από την παρουσία στεγανή μάζα της σχιστοκερατολιθικής διαπλασης sh.
Η κατεύθυνση ροής της πηγής είναι ΒΔ κάθετη στη διεύθυνση του ρέματος πρώτης τάξης (Πίνακας απογραφής των πηγών και χάρτης κατανομή των πηγών).

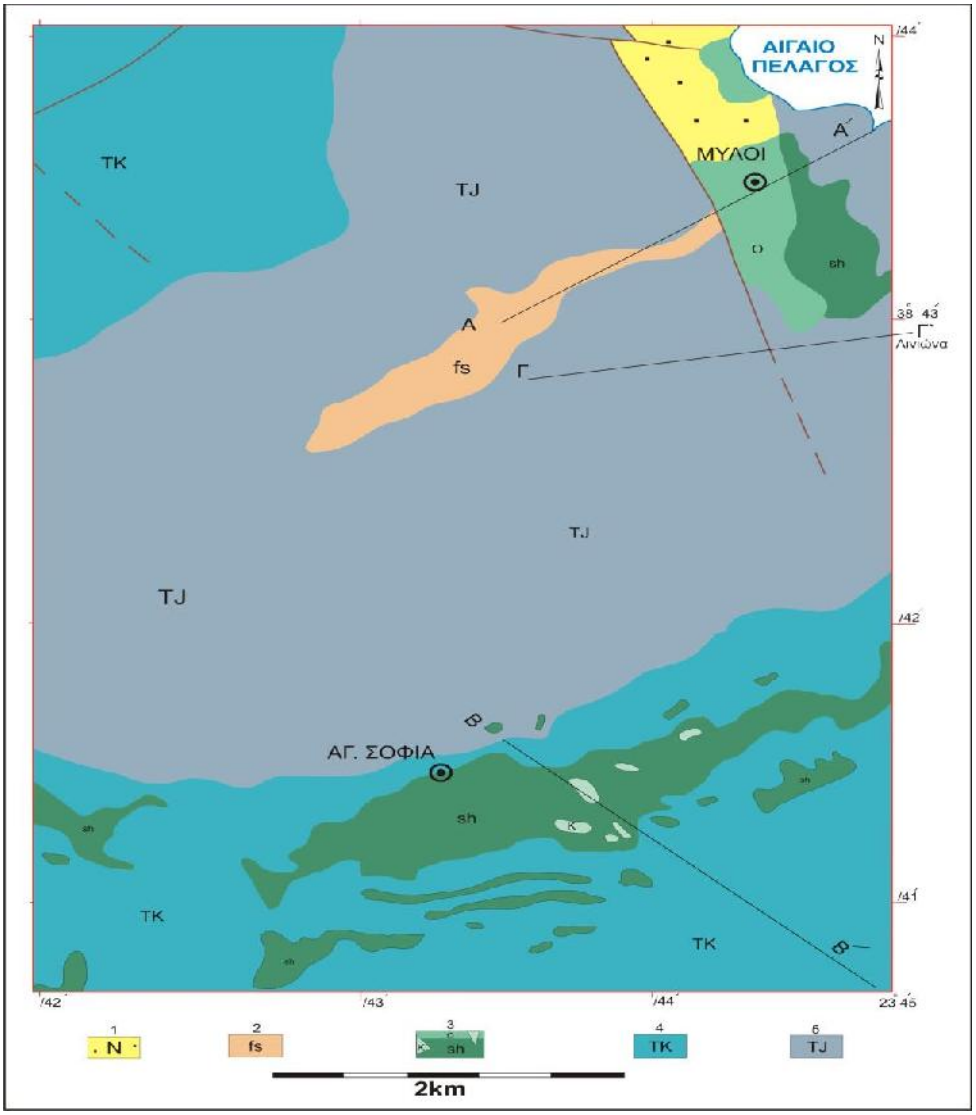

Σχ.14.11: Γεωλογικός χάρτης της περιοχής Αγ. Σοφίας - Μύλων - Fig.14.11: Geological map of Ag. Sofia – Mylon area
(Από Γεωλογικός χάρτης Φύλλο Ψαχνών – Πηλίο, ΙΓΜΕ, Γ. Κατσικάτσος και άλλοι)

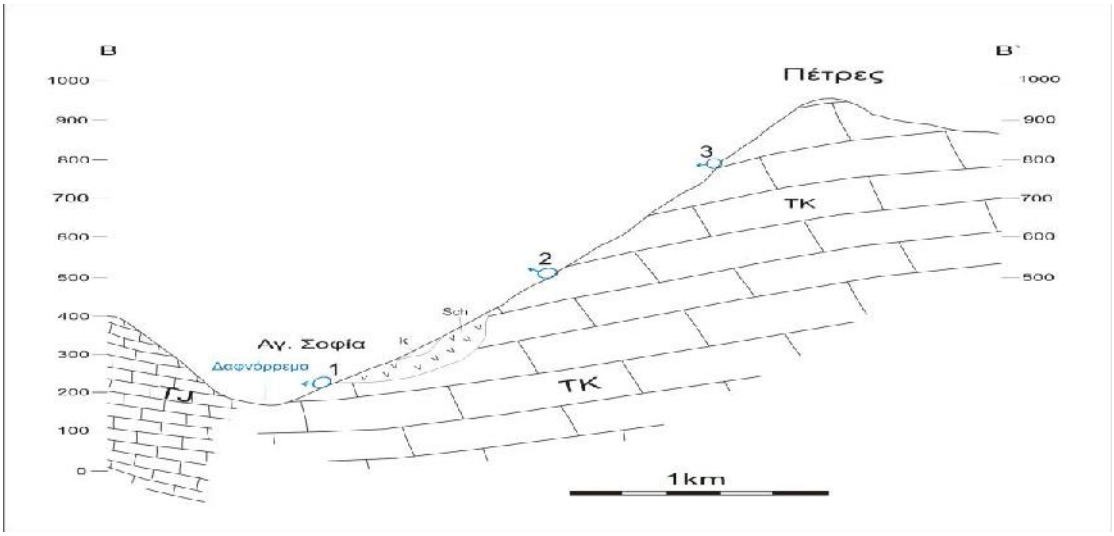

Σχ.14.12: Γεωλογική τομή (Β-Β`) ΒΔ-ΝΑ στην περιοχή Αγ. Σοφίας. 1 ,2 ,3 η ανάβλυση πηγών φραγμού..
Fig.14.12: Cross section (B-B`) NW-SE of Ag. Sofia area. 1, 2, 3 Stauquellen springs.

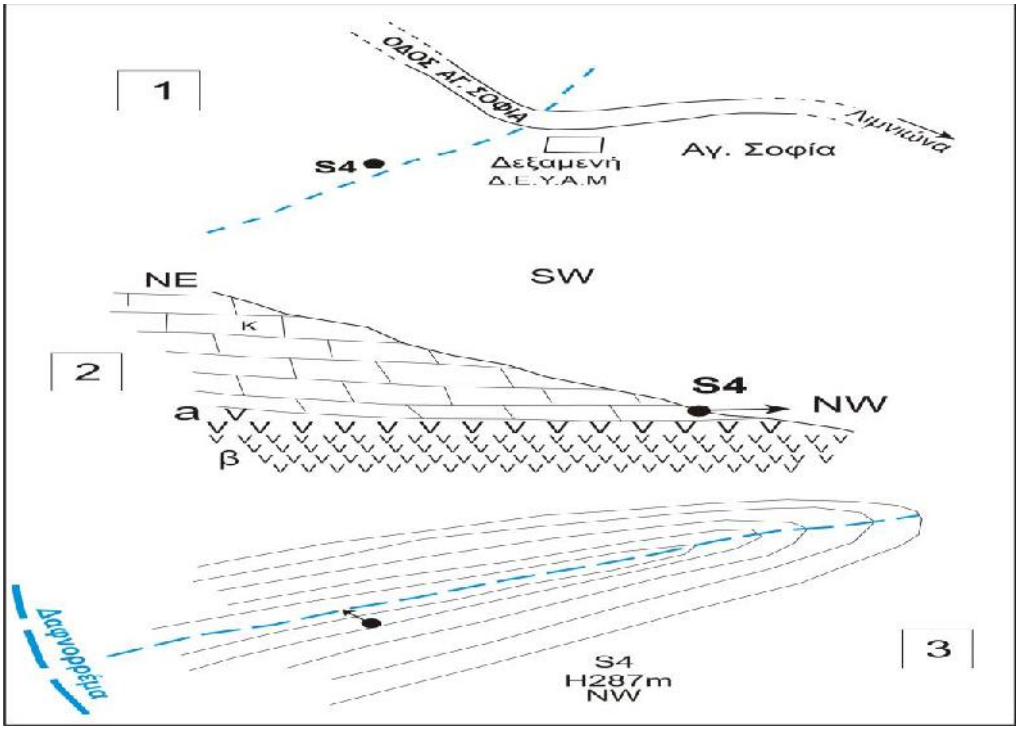

*Σχ.14.13: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S4** στο χωριό Αγ. Σοφία. 2, Σκαριφηματική τομή ΒΑ – ΝΔ δείχνει μηχανισμός λειτουργίας, και η κατεύθυνση εκροή ΒΔ 3, Η εκροή του νερού της πηγής σε υψόμετρο 287μ, στο ρέμα πρώτης τάξης.*
*Fig.14.13: Ag Sofia area. 1, Location map of spring **S4** at.. 2,Schematic section NE-SW showing mechanism running the spring. The outlet direction NW. D 3,The outlet altitude 287m discharges to 1class stream.*

14.4.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

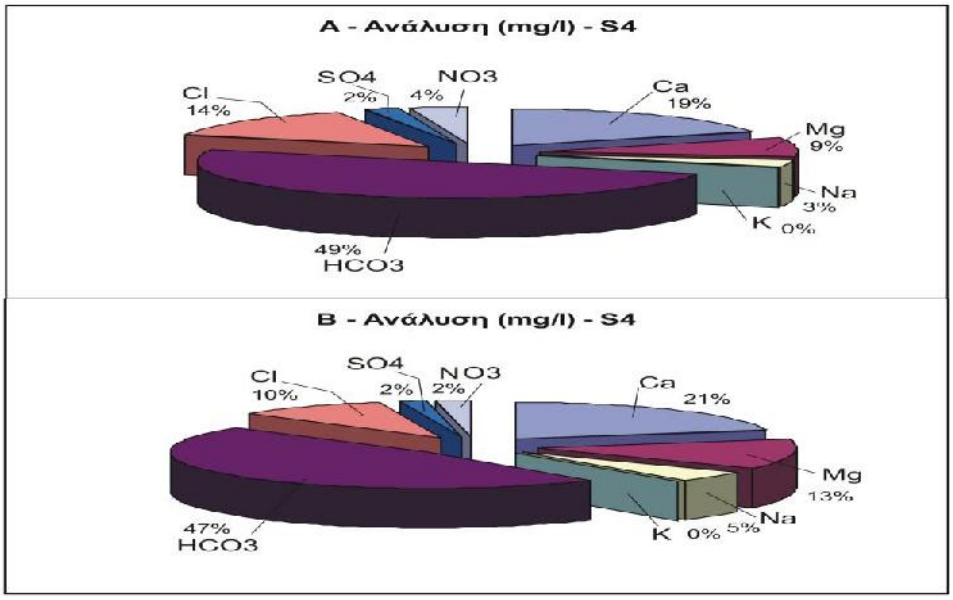

*Σχ.14.14: Πηγή **S4**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.14: Spring **S4**. Circular diagrams for major ions show results of A and B analyses*

*Πίν.14.4: Ποσιμότης νερού της πηγής **S4** σε σύγκριση με στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.4: Potable of Spring **S4** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S4**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **MAI/2009** mg/l
	Οφιολικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **27-3-2009**	Συλλογή **4-10-2009**			
pH	**7.7**	**8.0**	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	380	**476**	2500	2500	415
TDS	**361**	**421**	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	**310**	**360**	καθόλου	καθόλου	233
Ca	68	**89**			85.3
Mg	**31**	**56**			5.6
Na	**11**	**20**	200	200	2.2
K	0.3	0.2			0.6
NH4	0.0	0.01	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	180	200			233
Cl	**50**	**40**	250	250	3.9
SO4	8	7	500	250	10.2
NO3	**12**	**9**	50	50	1.8
NO2	0.03	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**8**	**11**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**8**	**13**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**1**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.13.4 και Σχ.14.14). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 96 μS/cm και το TDS κατά 61 mg/l μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου (Αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 20.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 1ºC το καλοκαίρι. Η τιμή ρΗ ανεβαίνει από 7.7 σε 8.0, επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής από -41 σε -48 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της

πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.22 και 0.26) αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περιόδου ανάλυσης αποτελούν 31% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 69%, όμως στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 39% και τα ανιόντα μειώνονται σε 61%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 19% σε 21% (21.0 mg/l), του μαγνήσιο Mg σημειώνει αύξηση από 9% σε 13% (25.0 mg/l), του Νατρίου ανεβαίνει από 3% σε 5% (κατά 9.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.3 - 0.2 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 49% πέφτει σε 47% (κατά 20 mg/l), επίσης η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 14% σε 10% (κατά 10 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε συγκεντρώσεις 2% στις δυο μετρήσεις (πέφτει 1.0 mg/l στη B μέτρηση) και στα νιτρικά NO_3 η συγκέντρωση πέφτει από 4% σε 2% (κατά 3.0 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών, (TDS 361mg/l - 421 mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (310 – 360 mg/l) της πηγής S4 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.0 και 0.01 mg/l) παίρνουν μικρότερες τιμές οπότε το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 8ppb και 11ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκε μικρές συγκεντρώσεις 8 ppb και 13ppb. Το μαγγάνιο Mn είχε ανιχνευθεί σε 1 ppb στη πρώτη ανάλυση μόνο.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S4 είναι καλή κατά Schoeller και βρίσκεται εντός των ορίων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις συγκεντρώσεις του φυσικού νερού ΖΑΓΟΡΙ στις αντίστοιχες παραμέτρους: 0.6 pH, EC 61 μS/cm, TDS 161 – 221 mg/l, Ca 3.3 mg/l, Mg 25.4 – 50.5 mg/l, Na 8.8 – 17.8 mg/l, Cl 46.1 – 36.1 mg/l, NO_3 10.2 – 7.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 127 mg/l (Σχ.14.15).

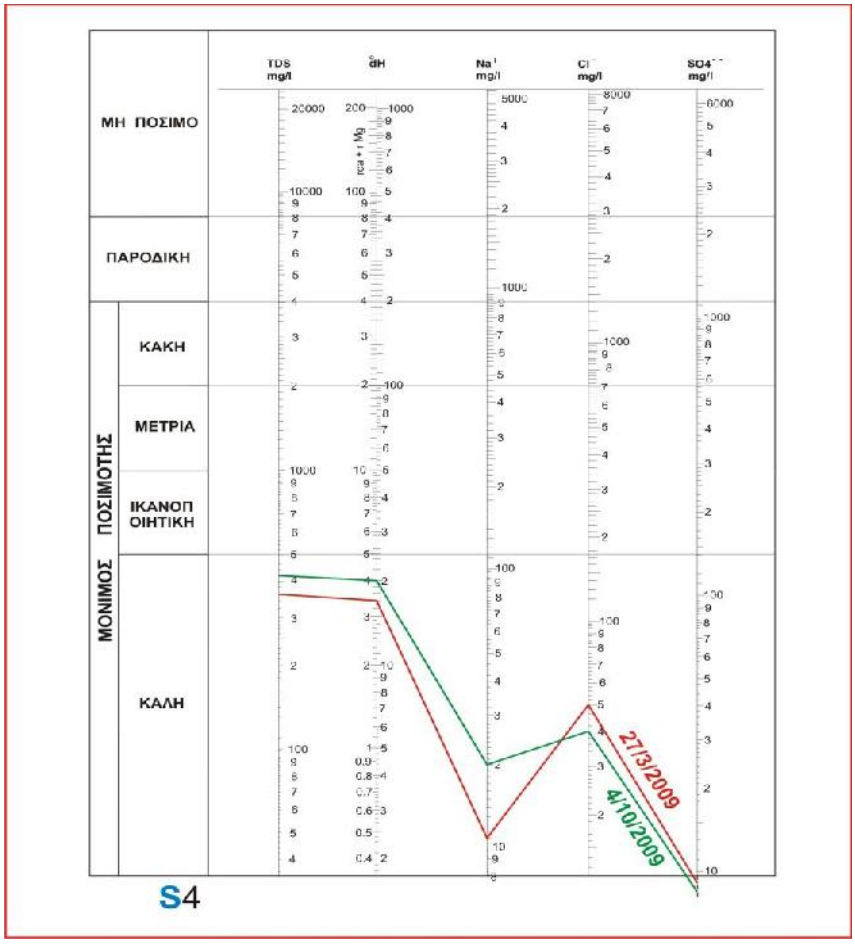

Σχ.14.15: .Ποστμότης του νερού της πηγής S4 κατά Schoeller.
Fig.14.15: Drinkable of spring S4 water according to Schoeller

14.5. ΠΗΓΗ S5 (Στρούγγια) ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑΣ

14.5.1. ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Ακριβώς όπως περιγράφεται στη γεωλογία της πηγής S4, η περιοχή καλύπτεται από καρστικούς δολομιτικούς – ασβεστολιθικούς ΤΚ και μικρές ενστρώσεις από την αδιαπέρατη σχιστοκερατολιθική διάπλαση sh μέσα στην μάζα των ασβεστόλιθων ΤΚ (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας, και Σχ.14.16).

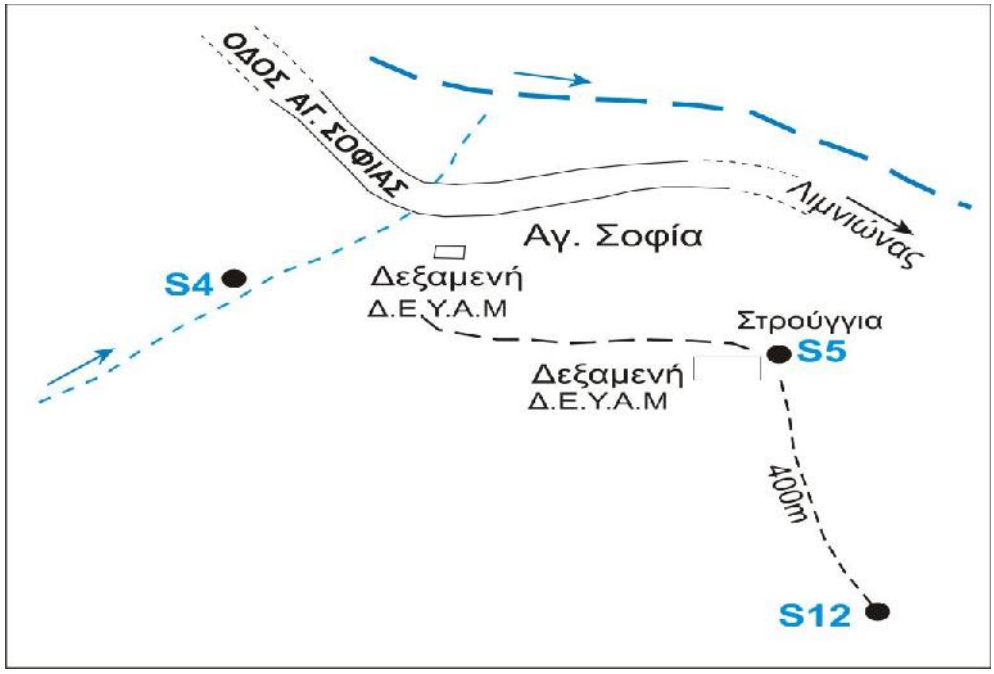

*Σχ.14.16: Χάρτης εντοπισμός των πηγών **S5** και **S12** στη περιοχή Αγ. Σοφίας – Μεσσαπίων.*
*Fig.14.16: Ag Sofia - Mesapia area. Location map of Springs **S5** and **S12***

14.5.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Ο υδροφόρος σχηματίζεται στους αρστικούς, δολομιτικούς - ασβεστολιθους ΤΚ, και η πηγή S5 εκδηλώνεται με μορφή φραγμού στην επαφή των ασβεστόλιθων με τις αδιαπέρατες ενστρώσεις της σχιστοκερατολιθικό της διάπλασης sh στη ασβεστολιθική μάζα ΤΚ (Σχ.14.17).
Η εκροή σημειώνεται σε ύψος 287m με κατεύθυνση ΝΔ (Πίνακας απογραφής των πηγών).

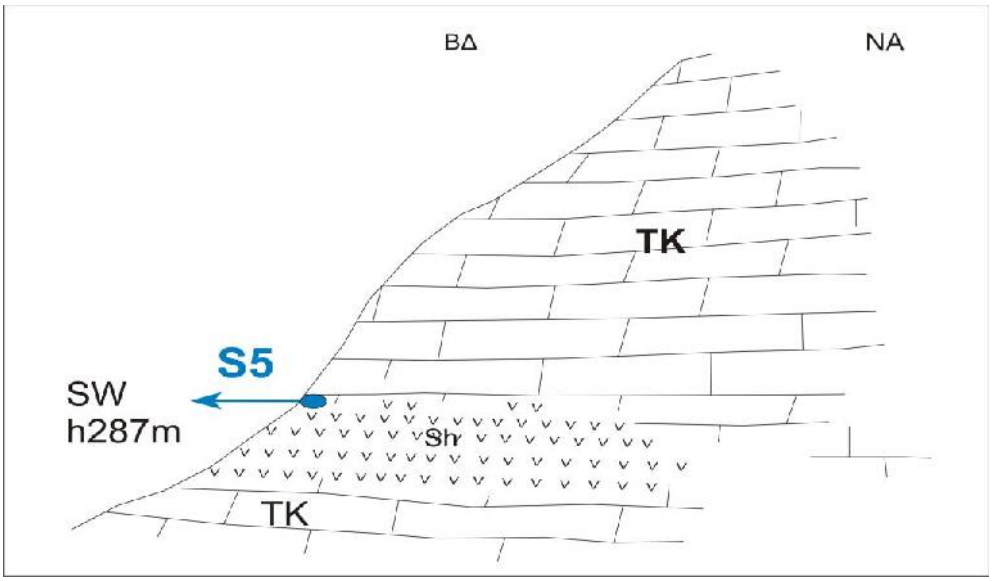

*Σχ.14.17: Σκαριφηματική τομή ΒΔ – ΝΑ και μηχανισμός λειτουργία πηγής Στρούγγια **S5,** υψόμετρο 287μ, διεύθυνση εκροής ΝΔ στη περιοχή της Αγ. Σοφίας. ΤΚ, καρστικό ασβεστολιθικό. k, Sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό της διάπλασης.*
*Fig.14.17: Agia Sofia area. Schematic section (NW-SE) showing the mechanism running spring Stroogia **S5**, height 287m. spring outlet flow direction SW. TK, karstic limestone. Sh, impermeable schist – chert base layer.*

14.5.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hdrochemistry)

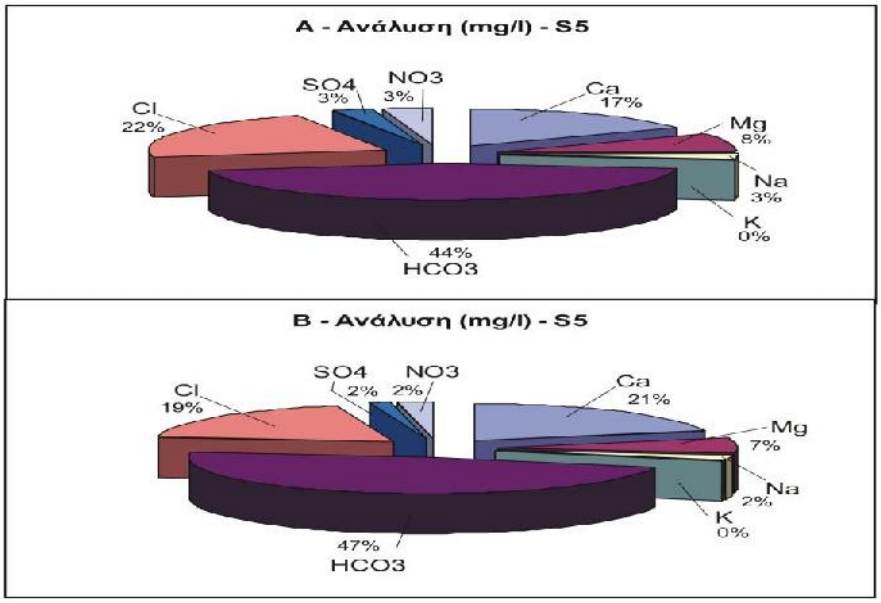

*Σχ.14.14: Πηγή **S**5. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των πρώτων και δεύτερων αναλύσεων.*
*Fig.14.14: Spring **S**5. Circular diagrams for major ions showing results from A and B phase of analysis.*

*Πίν.14.5: Ποσιμότης νερού της πηγής **S**5 σε σύγκριση με τα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.5: Potable of Spring **S**5 comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S5**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό MAI/2009 mg/l
	Καρστικός υδροφόρος		WHO 1993 mg/l	EU 1998 mg/l	
	Συλλογή 27-3-2009	Συλλογή 5-10-2009			
pH	7.7	7.9	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	410	430	2500	2500	415
TDS	401	423	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	310	330	καθόλου	καθόλου	233
Ca	68	88			85,3
Mg	32	28			5.6
Na	11	10	200	200	2.2
K	0.3	0.2			0.6
NH4	0.03	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	180	200			233
Cl	90	81	250	250	3.9
SO4	13	7	500	250	10.2
NO3	12	10	50	50	1.8
NO2	0.03	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**8**	**7**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**8**	**12**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**1**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.5 & Σχ.14.18). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 20 μS/cm και το TDS κατά 22 mg/l (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 16.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 1.5 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH ανεβαίνει από 7.7 σε 7.9, επίσης το

δυναμικό οξειδοαναγωγής από -41 σε -48 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.24 και 0.26) αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη με θάλασσα

Τα κατιόντα στη πρώτη περιόδου ανάλυσης αποτελούν 28% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 72%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 30% και τα ανιόντα μειώνονται σε 70%.

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 17% σε 21% (20.0 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει πτώση από % σε 7% (4.0 mg/l), του νατρίου Na πέφτει από 3% σε 2% (κατά 1.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.3 - 0.2 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 σε μεγαλύτερη συγκέντρωση 44% ανεβαίνει σε 47% (20 mg/l), η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 22% σε 19% (κατά 9 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε συγκέντρωση 3% πέφτει σε 2 (κατά 9.0 mg/l) και στα νιτρικά NO_3 η συγκέντρωση πέφτει από 3% σε 2% (κατά 2.0 mg/l).

Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 361 - 421 mg/l), το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).

Από πέυράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ (310 – 360) το νερό της πηγής S5 είναι πολύ σκληρό (Hem).

Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.03 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από μόλυνσης.

Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 8 ppb και 12 ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης ανιχνεύτηκε στη πρώτη ανάλυση σε 8 ppb και το μαγγάνιο Mn σε 1 ppb.

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S5 είναι καλή κατά Schoeller και είναι μέσα στους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις συγκεντρώσεις των παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.5 pH, EC 15 μS/cm, TDS 201 – 223 mg/l, Ca 3.7 mg/l, Mg 22.4 – 26.4 mg/l, Na 8.8 – 7.8 mg/l, Cl 86.1 – 77.1 mg/l, NO_3 10.2 – 8.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 77 – 97 mg/l (Σχ.14.19).

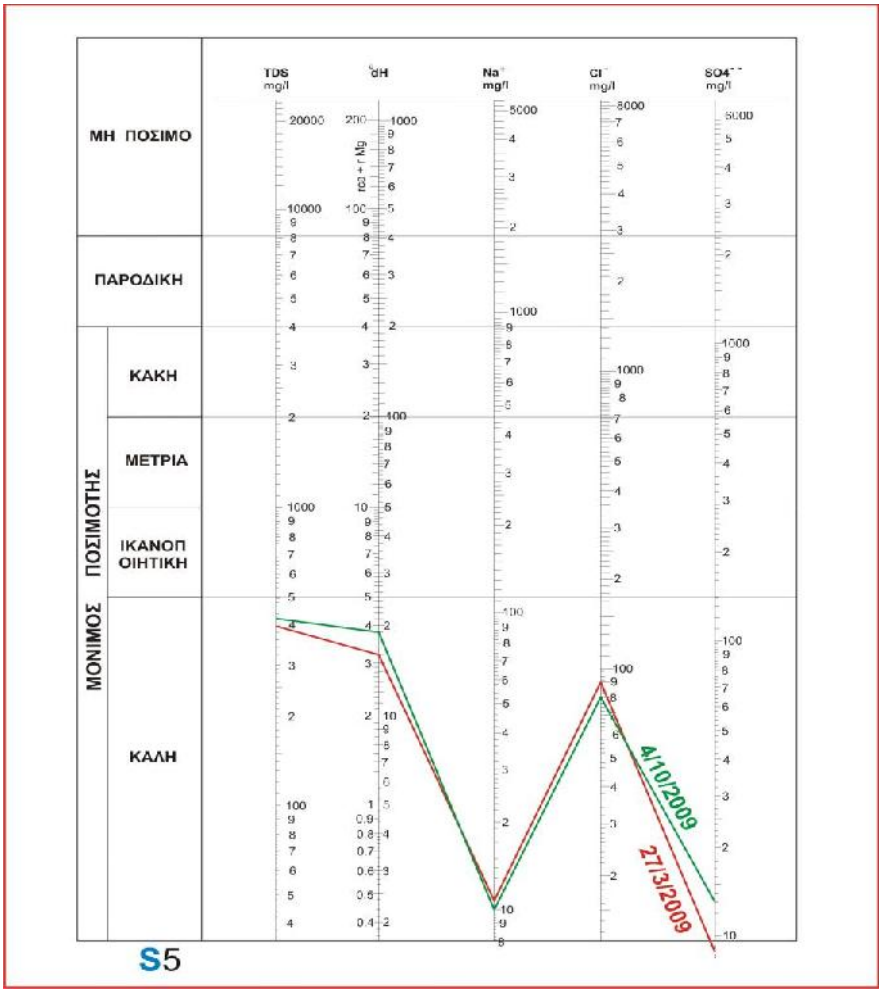

Σχ.14.19: .Ποστμότης του νερού της πηγής S5 κατά Schoeller.
Fig.14.19: Drinkable of spring S5 water according to Schoeller

14.6. ΠΗΓΗ S6 (Spring S6) ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΙΜΝΙΩΝΑ

14.6.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΙΕΑ (Geological background)

Η μορφολογία έντονα λοφώδης χωρίς καμία πεδιάδα, με υψηλότερες κορυφές Κοτρώνας (621μ.), Καπρισίτσα, Πέτρες (1030μ) και χείμαρροί της πρώτης και δεύτερης τάξης κλάδα, αποχετεύουν στο Αιγαίο.
Στην περιοχή επικρατούν οι καρστικοί παχυστρωματώδεις δολομίτες και ασβεστόλιοθοι ΤΚ, του κιμμερίδιου μαζί με φακοειδές ενστρώσεις σχηματισμών της διάπλασης sh, δημιουργούν την βόρεια πτέρυγα του αντικλίνου της κεντρικής Εύβοιας (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας, Σχ.14.20).

14.6.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία της περιοχής σχηματίζεται στο καρστικό ασβεστολιθικό στρώμα ΤΚ, και η πηγή εκδηλώνεται στην επαφή με το αδιαπέρατο (φραγμό) σχηματισμό της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης sh, του υδροφόρου (Σχ.14.20).
Η εκροή του νερού της πηγής εκδηλώνεται με κατεύθυνση ροής ανατολικά, σε υψόμετρο 10μ, προς το Ευβοϊκό (Πίνακας απογραφής των πηγών).

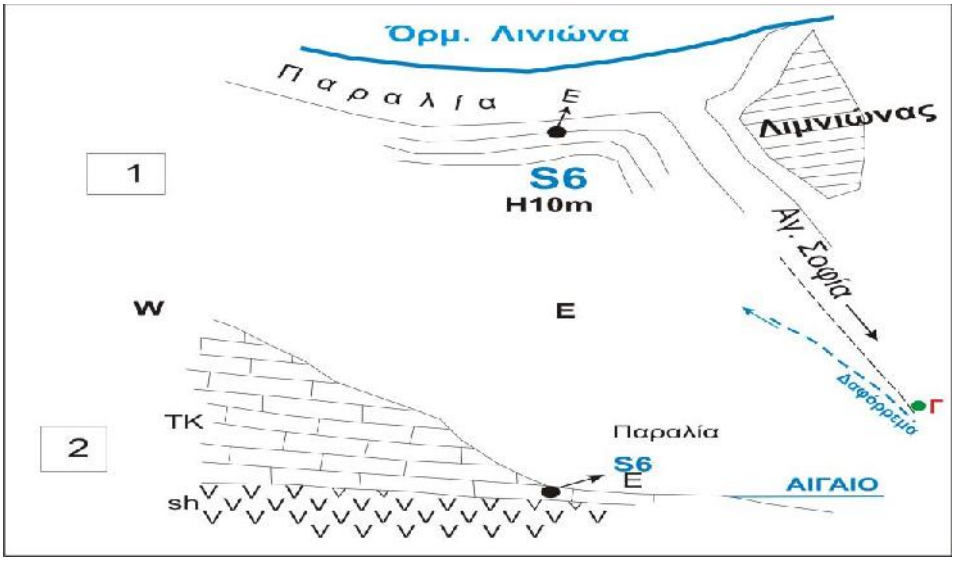

*Σχ.14.20.: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S6** και Δημοτική Γεώτρηση **Γ** (ΔΕΥΑΜ) στην περιοχή της Λιμνιώνας. Κατεύθυνση εκροής Α.Υψόμετρο 10μ. εκβάλλει στο Αιγαίο. 2, Σκαριφηματική τομή της πηγής.*
*Fig.14.20: Limnionas area. 1, Location map of spring **S6** and Municipality borehole **Γ**.Spring outlet flow direction E discharging the sea 2, Schematic section showing the spring mechanism, height 10m.TK, karstic aquifer. Sh, impermeable schist – chert formation layer*

14.6.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hdrochemistry)

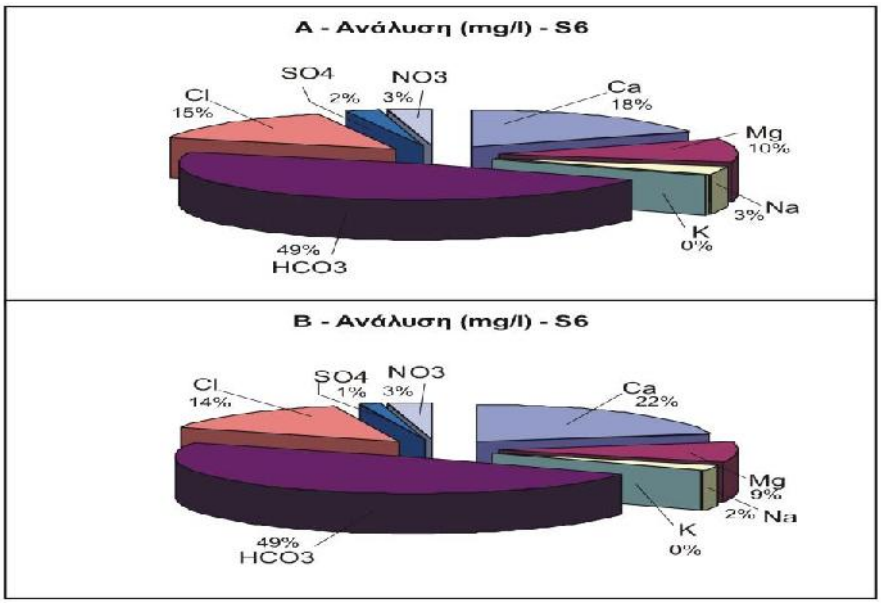

*Σχ.14.21: Πηγή **6**S. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.21: Spring **S**6. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.21: Ποσιμότης νερού της πηγής **S**6 μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). . Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.21: Potable of Spring **S**6 comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S6**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Καρστικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **27-3-2009**	Συλλογή **4-10-2009**			
pH	8.0	7.8	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	410	420	2500	2500	415
TDS	375	413	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	330	350	καθόλου	καθόλου	233

Ca	69	90			85.3
Mg	38	35			5.6
Na	13	10	200	200	2.2
K	0.3	0.1			0.6
NH4	0.0	0.0	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	180	200			233
Cl	55	59	250	250	3.9
SO4	8	6	500	250	10.2
NO3	12	13	50	50	1.8
NO2	0.03	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**8**	A	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.6 και Σχ.14.21). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 10 μS/cm και το TDS κατά 38 mg/l. (Πίνακας αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).

Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 16.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 1.0 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH πέφτει από 8.0 σε 7.8 το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh από -48 σε -42 mvolt είναι και παραμένει αλκαλικό στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.24 και 0.26) επομένως αποκλείεται η ανάμιξη του νερού της πηγής με θάλασσα.

Τα κατιόντα στη πρώτη περιόδο ανάλυσης αποτελούν 31% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα αποτελούν 69%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 33% και τα ανιόντα μειώνονται σε 67%.

Η συγκέντρωση ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 18% σε 22% (11.0 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει πτώση από 10% σε 9% (3.0 mg/l), του νατρίου Na πέφτει από 3% σε 2% (κατά 3.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % (σταθερή συγκέντρωση 0.3 - 0.1 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 49% στις δυο μετρήσεις (180.0 – 200.0 mg/l), η συγκέντρωση του χλώριου Cl πέφτει από 15% σε 14% (4.0 mg/l), τα θειϊκά SO_4 σε συγκέντρωση 2% πέφτει σε %1 (2.0 mg/l) και στα νιτρικά NO_3 η συγκέντρωση είναι 3% στις δυο μετρήσεις (ανεβαίνει κατά 1.0 mg/l).

Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 375 - 413 mg/l), το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).

Από πλεύρας ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ (330 – 350 mg/l) το νερό της πηγής S6 είναι πολύ σκληρό (Hem).

Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.02 και 0.03 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.

Ιχνοστοιχεία: Ο σίδηρος Fe_2 ανιχνεύτηκε σε συγκέντρωση 8 ppb στη πρώτη ανάλυση.

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S6 είναι καλή κατά Schoeller και βρίσκεται μέσα τα πλαίσια όρων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε παραμέτρους : 0.6pH, EC 5 μS/cm, TDS 175 – 213 mg/l, Ca 3.7 mg/l, Mg 33.0 – 29.4 mg/l, Na 10.8 – 7.8 mg/l, Cl 55.1 – 53.1 mg/l, NO_3 10.2 – 11.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 97 – 117 mg/l (14.22).

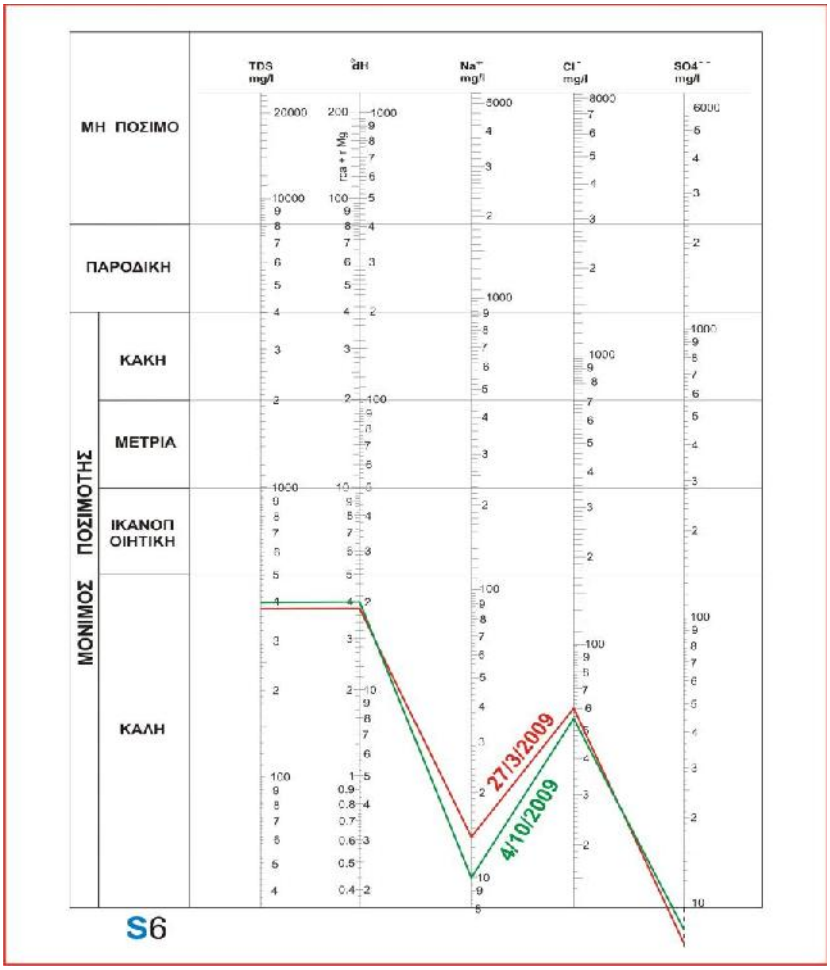

Σχ.14.22: .Ποστμότης του νερού της πηγής S6 κατά Schoeller.
Fig.14.22: Drinkable of spring S6 water according to Schoeller

14.7. ΠΗΓΗ S7 (Μακρυμάλλη) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΜΟΝΗ ΜΑΚΡΥΜΑΛΛΗΣ

14.7.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μορφολογία είναι πολύ έντονα λοφώδης με κορυφές όπως Ροκάδες και Καστρί, και διαθέτει πυκνό υδρογραφικό δίκτυο με κύριο χείμαρρο Μαντάνια οποίος είναι κλάδους του Μεσσάπιου ποταμό.
Οι οφιόλιθοι **o** της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης και οι ασβεστόλιθοι **ks**, της κενομάνιας επίλυσης είναι οι επικρατέστατοι σχηματισμός στη γύρω περιοχή.
Οι ασβεστόλιθοι είναι περισσότερα μαργαϊκοί, καρστικοί με κροκαλοπαγές στην βάσης της επίκλυσης (Χάρτης: Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας, Σχ.14.23).

14.7.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία αναπτύσσεται στο καρστικό ασβεστολιθικό στρώμα της επίκλυσης ks. Είναι υδροφόρος ορίζοντας περιορισμένης έκτασης, και πάχος δεν υπερβαίνει τα 40 – 50μ. Η εκδήλωση της πηγής S7 σημειώνεται στην επαφή του καρστικού υδροφόρου στρώματος με το αδιαπέρτατο υποκείμενο τμήμα της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης (Πίνακας απογραφής των πηγών).

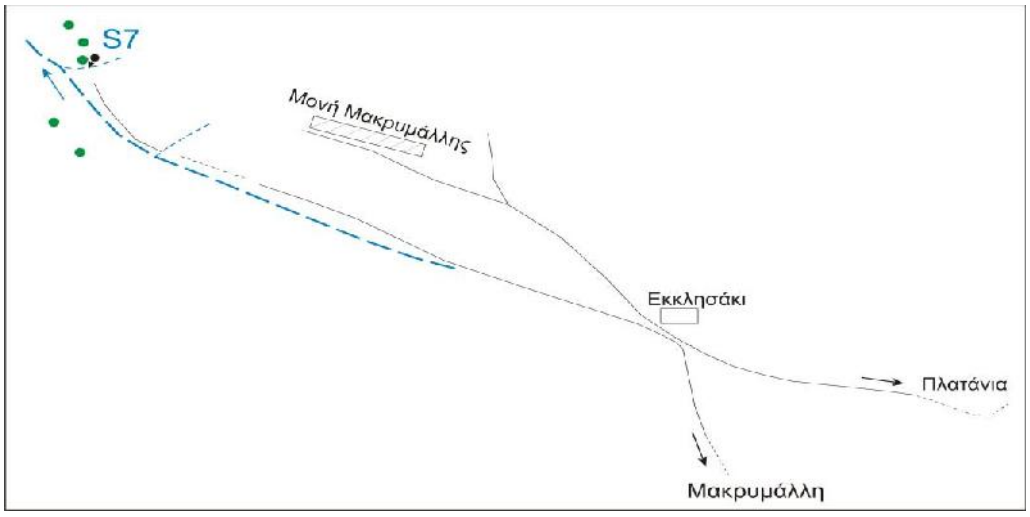

*Σχ.14.23: Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S7, Πηγάδι** υδρομάστευσης στην περιοχή Μακρυμάλλη Μεσσαπίων και γεωτρήσεις περιοχής.*
*Fig.14.23: Makrimalli – Messapia area. Location map showing spring **S7,** abstraction **dug well** and boreholes in the surrounding*

Η κατεύθυνση εκροής της πηγής ΝΑ, προς ρέμα Μαντάνιας πρώτης τάξης, κλάδος του Ποταμού Μεσσαπίου. (14.24 και Φωτ.14.4).
Η παροχή της πηγής διακυμαίνεται και αλλάζει απότομα ανάλογα με την ένταση των βροχοπτώσεων και εμπλουτισμού εξαιτίας, της μεγάλης διαπερατότητα της μικρής αποθηκευτικότητας που παρουσιάζει το ασβεστολιθικό υδροφόρο στρώμα. Την ξηρή περίοδο και αμέσως μετά το τέλος των βροχών, σταματάει η εκροή της πηγής (14.24).

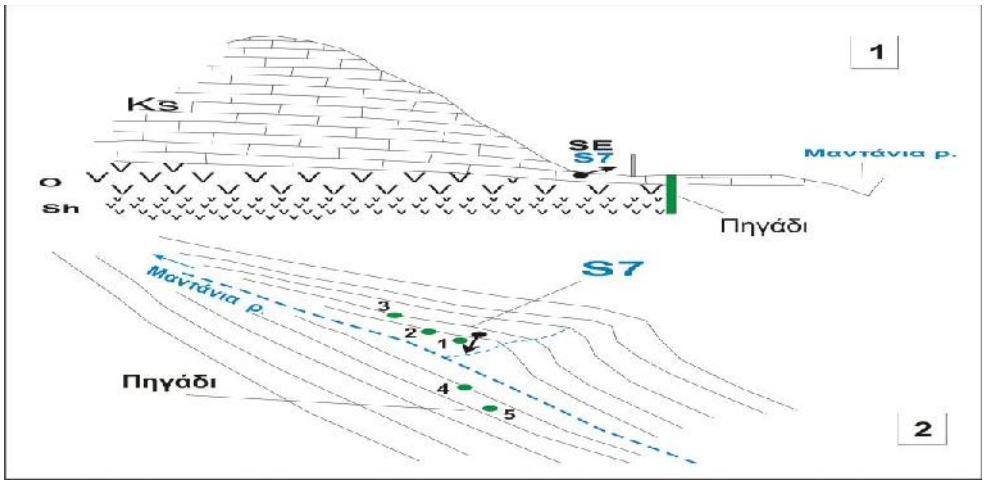

*Σχ.20.24: 1, Σκαριφηματική τομή της πηγής **S7** στην περιοχή της Μακρυμάλλης, διεύθυνση εκροή ΝΔ σε ρέμα πρώτης τάξης. Πηγάδι υδρομάστευση. 2, Πηγή **S**7, **πηγάδι** υδρομάστευσης (1) και πηγάδια στη περιοχή (2,3,4,5),.*
*Fig. 20.24: Makrimalli area. 1, Schematic section showing the spring **S7**, outlet direction SW discharging to stream 1st order. Abstraction **dig well**. 2, Spring **S**7, dig **well** (1) and **boreholes** (2,3,4,5) in the area.*

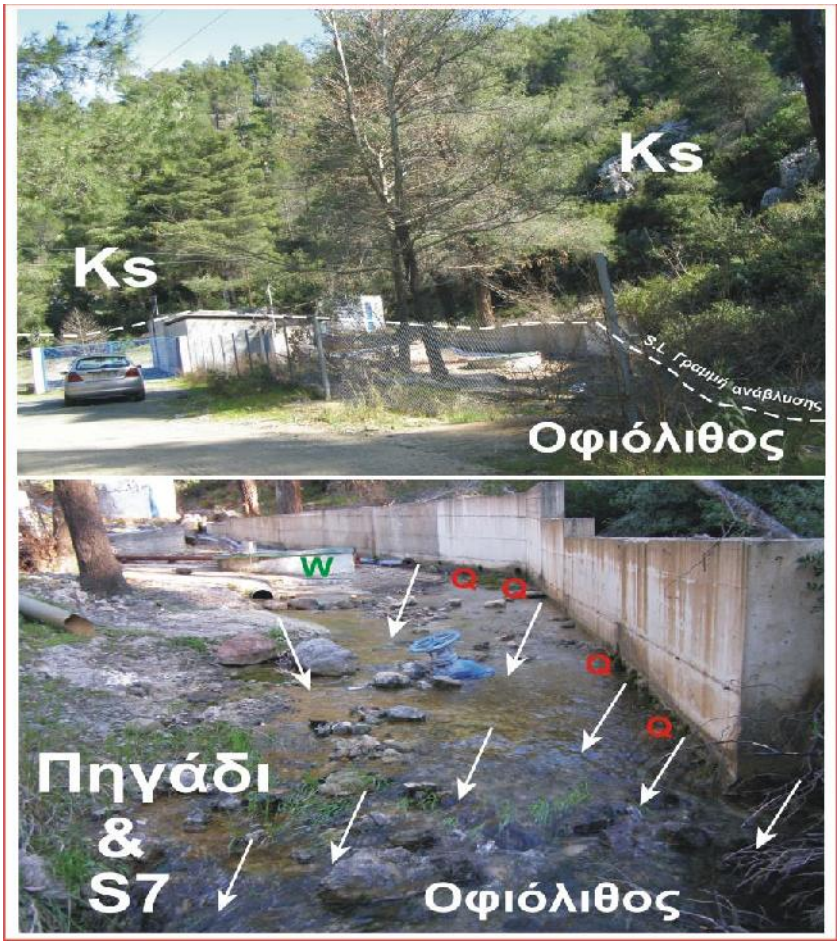

*Φωτ.14.4: Πηγή **S7** και **πηγάδι** υδρομάστευση **W.** Ks, καρστικός υδροφόρος. SL, γραμμή επαφής – ανάβλυσης. Αδιαπέρατο οφιόλιθος της βάσης. Q, σημεία ανάβλυση και διεύθυνση εκροής*
*Photo14.4: Spring **S7,** and abstraction dig well **W.** Ks, karstic aquifer. SL, Spring – line, Ophiolite impermeable underlying layer. Q, Spout halls and outlet flow direction.*

14.7.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

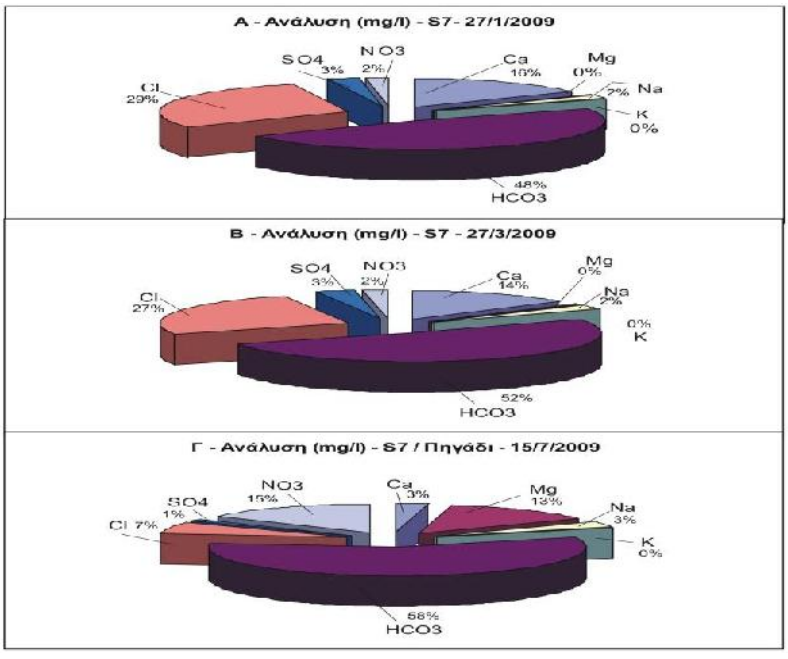

*Σχ.14.25: Πηγή **S7** και **Πηγάδι** υδρομάστευση. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα αναλύσεων, Α (27-1-2009), Β (27-3-2009) και Γ (15-7-2009)*
*Fig.17.25: Spring **S7** and abstraction **well**. Circular diagrams for major ions showing results from A, B and Γ analyses.*

*Πίν.14.7: Ποσιμότης νερού της πηγής **S**7 και **Π**ηγαδιού υδρομάστευσης μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού ΖΑΓΟΡΙ. Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.7: Potable of Spring **S**7 and abstraction **well** comparing with mineral water ΖΑΓΟΡΙ and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι Mg/l	Ποσιμότης νερού πηγής **S7** **Πηγάδι** υδρομάστευσης			Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009**
				WHO	EU	
	Συλλογή- Α **27/1/2009**	Συλλογή- Β **27/3/2009**	Συλλογή- Γ **15.7/2010**	**1993**	**1998**	
pH	7.5	7.5	7.7	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	640	660	684	2500	2500	415
TDS	620	637	660	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	260	290	330	καθόλου	καθόλου	233
Ca	98	86	66			85.3
Mg	1	2	38			5.6
Na	12	14	21	200	200	2.2
K	0	0.1	0.2			0.6
NH4	0.0	0.01	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	300	320	330			233
Cl	180	155	128	250	250	3.9
SO4	18	20	23	500	250	10.2
NO3	11	16	26	50	50	1.8
NO2	0.01	0.02	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**12**	**14**	**18**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)				2.0	2.0	
Pb (ppb)				καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**2**	**10**	**12**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**1**	A	**3**	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)				3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.7 και Σχ.14.25). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 20 μS/cm και το TDS κατά 17 mg/l.
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 22.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού πηγής είναι μεταξύ 15.0 ºC και 14.5 ºC. Η τιμή pH στις δυο μετρήσεις χειμώνα 7.5 , επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής σταθερό σε -33 και -32 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.50 και 0.39) επομένως αποκλείουν τις πιθανότητες ανάμιξη νερό πηγής με το νερό της θάλασσας.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 18% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 82%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα μειώνονται σε 16% και τα ανιόντα ανεβαίνουν σε 84% (Πίνακας αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca πέφτει από 16% σε 14% (12.0 mg/l) στην Β ανάλυση, τυο μαγνησίου Mg σε λιγότερο μονάδα % στις Α και Β ανάλυση (1.0 mg/l), του νατρίου Na σε σταθερή συγκέντρωση 2% (ανεβαίνει κατά 12.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.0 - 0.1 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 σε μεγαλύτερη συγκέντρωση 48% ανεβαίνει σε 52% (10 mg/l), η συγκέντρωση του χλωρίου Cl στη Α ανάλυση πέφτει από 29% σε 27% στη Β ανάλυση (κατά 25 mg/l), των θειϊών SO_4 σε σταθερή συγκέντρωση 3% (ανεβαίνει κατά 2.0 mg/l) και η συγκέντρωση των νιτρικών NO_3 σταθερή σε 2% στις δυο αναλύσεις (ανεβαίνει κατά 2.0 mg/l).
Από πλευράς συνόλυο διαλυμένων στερεών (TDS 620 - 637 mg/l), το νερό της πηγής χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (310 - 360mg/l) της πηγής **S**7 είναι πολύ σκληρό (Hem).

Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.02 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε τρεις φορές (Α, Β και Γ ανάλυση) σε μικρές συγκεντρώσεις 12 ppb και 14 ppb και 14 ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης ανιχνεύτηκε τρεις φορές της ανάλυσης σε 2 ppb, 10 ppb και 12 ppb, και το μαγγάνιο Mn σε 1 ppb και 3 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S7 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller όμως δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) της ποιότητας.
Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής S7 υπερβαίνουν τις συγκεντρώσεις των αντίστοιχων παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.1pH, EC 225 - 245μS/cm, TDS 420 – 437 mg/l, Ca 12.7 – 0.7 mg/l, Na 9.8 – 11.8 mg/l, ανθρακική ρίζα HCO_3 77.0 – 87 mg/l, Cl 186.1 – 151.1 mg/l, NO_3 8.2 – 14.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 27 – 57 mg/l (Πίν.7 και Σχ.14.26).

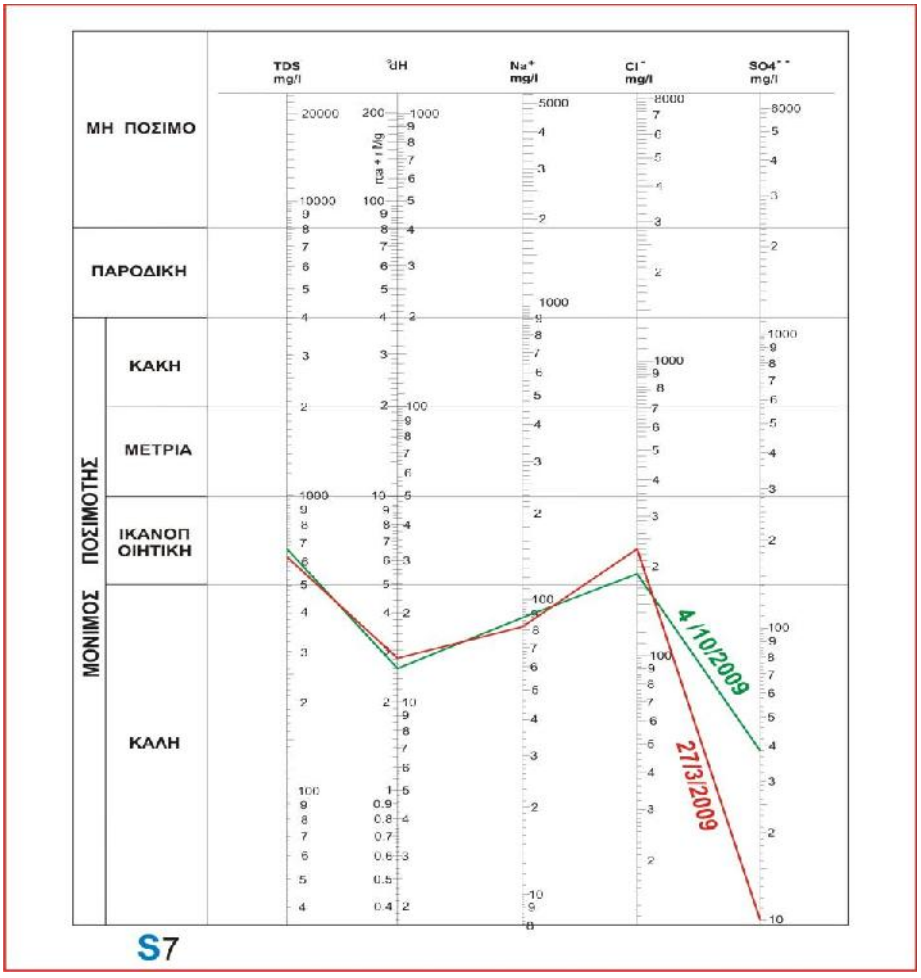

Σχ.14.26: .Ποστμότης του νερού της πηγής S7 κατά Schoeller.
Fig.14.26: Drinkable of spring S7 water according to Schoeller

14.8. ΠΗΓΗ S8 (Πλατάνα) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΆΤΤΑΛΗ - ΠΛΑΤΑΝΙΑ

14.8.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η περιοχή είναι έντονα λοφώδης, αποχετεύεται από τον χείμαρρο Άσκαλος - Δάφνη τρίτης τάξης και τα κλάδοι του, οποίος βρίσκεται στα πόδια των υψωμάτων Πρφ.Ηλίας (430μ.), Στρογγυλή (637μ) και Καμπιά (611μ.).

Χαρακτηριστικό της γεωλογίας της περιοχής Πλατάνιας είναι οι ασβεστόλιθοι της κενομάνιας επίκλυσης, ks και ο φλύσχης fs του Παλαιοκαίνου οποίος αποτελείται από ψαμμίτες λεπτο-μεσόκοκκοι σε τράπεζες 5-10 εκατ. εναλλάσσονται με αργιλικούς σχιστόλιθους και κλαστικούς ασβεστόλιθους. Η περιοχή υποστεί τεκτονισμός εφίππευσης με αποτέλεσμα ότι οι ασβεστόλιθοι της κενομάνιας επίκλυσης να βρίσκονται πάνω στο φλύσχη (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας, Σχ.14.27).

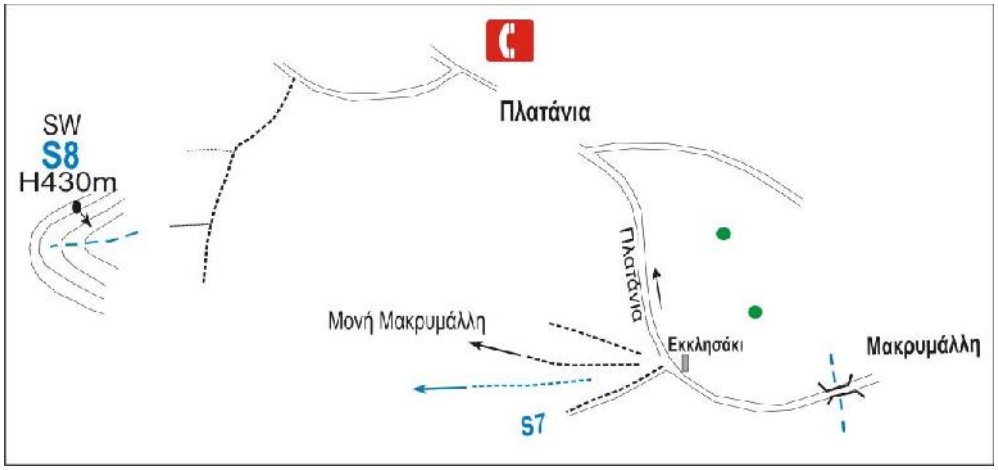

*Σχ.14.27: χάρτης εντοπισμός της πηγής **S8** στην περιοχή Πλατάνια – Μεσσαπίων. Διεύθυνση εκροής ΝΔ το ρέμα πρώτης τάξης.*
Fig.14.27: Platania – Messapia area. Location map of spring S8. Outlet flow direction SW discharge to stream 1st order. Height 5430m.

14.8.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hdrogeological background)

Η υδροφορία σχηματίζεται στο καρστικό ασβεστολιθικό, ks στρώμα της επίκλυσης, Είναι υδροφόρος ορίζοντας περιορισμένης διαστάσεις και πάχος περίπου15μ.
Το αδιαπέρατο στρώμα της βάσης υδροφόρου της πηγής σχηματίζει ο φλύσχης **fs** και αργιλικοί σχιστόλιθοι στη βάση του ασβεστόλιθοι (Φωτ.14.5).
Η εκροή της πηγής S8 σημειώνεται στην επαφή του καρστικού ασβεστολιθικού υδροφόρου στρώματος με το αδιαπέρατο στρώμα του φλύσχη. και με το αργιλικό σχιστόλιθο. Βέβαια αναμένεται μικρή μέχρι περιορισμένη παροχή νερού (14.28)
Η ανάβλυση εκδηλώνεται με κατεύθυνση ΝΔ, προς ρέμα πρώτης τάξης παρακλάδος του χειμάρρου της περιοχής.

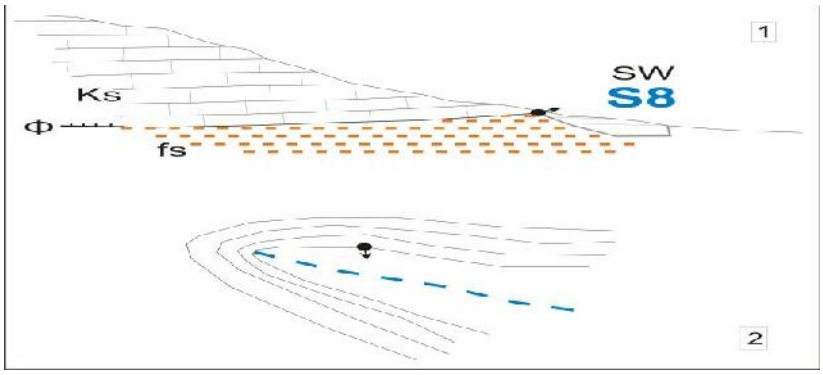

*Σχ.14.28: 1, Σκαριφηματική τομή της πηγής **S8** και μηχανισμός λειτουργία στη περιοχή Πλατάνια. 2, κατεύθυνση ροή της πηγής ΝΔ στο ρέμα πρώτης τάξης. Ks, καρστικό ασβεστολιθικό υδροφόρο. fs φλύσχης της βάσης. φ, εφίππευση.*
*Fig.14.28: Platania – Messapia area. 1, Schematic section showing the spring **S8** mechanism running the spring. 2, Outlet flow direction SW discharging to stream –first class. Ks karstic aquifer. fs, underlying flysch layer. φ, upthrust*

14.8.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

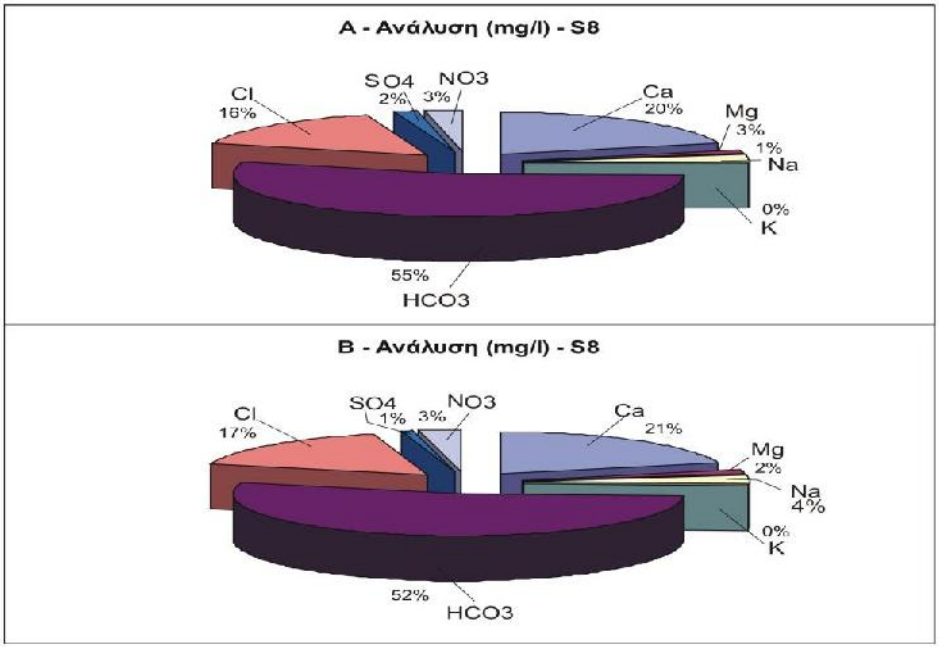

*Σχ.14.29: Πηγή **S8**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.29: Spring **S8**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.8: Ποσιμότης νερού της πηγής **S8** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.8: Potable of Spring **S8** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S8**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό MAI/2009 mg/l
	Καρστικός υδροφόρος		WHO 1993 mg/l	EU 1998 mg/l	
	Συλλογή 29-3-2009	Συλλογή 10-9-2009			
pH	7.4	7.7	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	640	660	2500	2500	415
TDS	605	656	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	345	360	καθόλου	καθόλου	233
Ca	124	135			85.3
Mg	9	10			5.6
Na	20	24	200	200	2.2
K	0.2	0.1			0.6
NH4	0.03	0.02	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	330	350			233
Cl	95	110	250	250	3.9
SO4	10	6	500	250	10.2
NO3	17	20	50	50	1.8
NO2	0.02	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**7**	**11**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**3**	**15**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**1**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

.

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.8 και Σχ.14.29). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 20 μS/cm και το TDS κατά 51 mg/l μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου.

Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή ρΗ ανεβαίνει από 7.4 σε 7.7, επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής από -23 σε -24 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.39 και 0.43) αποκλείουν τις πιθανότητες ανάμιξη το νερό της πηγής με θάλασσα
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 24% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 76%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 27% και τα ανιόντα μειώνονται σε 73%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 20% σε 21% (11.0 mg/l), του μαγνησίου Mg πέφτει από 3% σε 2% (ανεβαίνει συγκέντρωση κατά 1.0 mg/l), του νατρίου Na ανεβαίνει από 1% σε 4% (κατά 4.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερ της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.2 - 0.1 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 σε μεγαλύτερη συγκέντρωση 55% πέφτει σε 52% (ανεβαίνει συγκέντρωση 20 mg/l), η συγκέντρωση χλώριο Cl ανεβαίνει από 16% σε 17% (κατά 15 mg/l), τα θειϊκά SO_4 από συγκέντρωση 2% πέφτει σε 1% (κατά 4.0 mg/l) και η συγκέντρωση στα νιτρικά NO_3 είναι σταθερό σε 3% στις δυο μετρήσεις (ανεβαίνει κατά 3.0 mg/l).
Από από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 605 660 mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ (345 – 360 mg/l) το νερό της πηγής S8 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.03 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 7 ppb και 11 ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης ανιχνεύτηκε στη Α και Β ανάλυση σε 3 ppb και 15 ppb και το μαγγάνιο Mn σε 1 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S8 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και βρίσκεται εντός ορίων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.3 ρΗ, EC 225 – 245 μS/cm, TDS 405 – 456 mg/l, Ca 38.7 – 49.7 mg/l, Mg 3.4 – 4.4 mg/l, Na 17.8 – 21.8 mg/l, HCO_3 97 – 117 mg/l, Cl 91.1 – 96.1 mg/l, NO_3 15.2 – 19.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 345 – 360 mg/l (Σχ.14.30).

*Φωτ.14.5: Περιοχή Πλατάνια. Θάλαμος - συλλέκτης Πηγή **S8**. Ks, καρστικός υδροφόρος. fs, φλύσχης. S, Θάλαμος συλλέκτης.*
*Photo14.5: Platania area. Spring **S8** collection chamber*

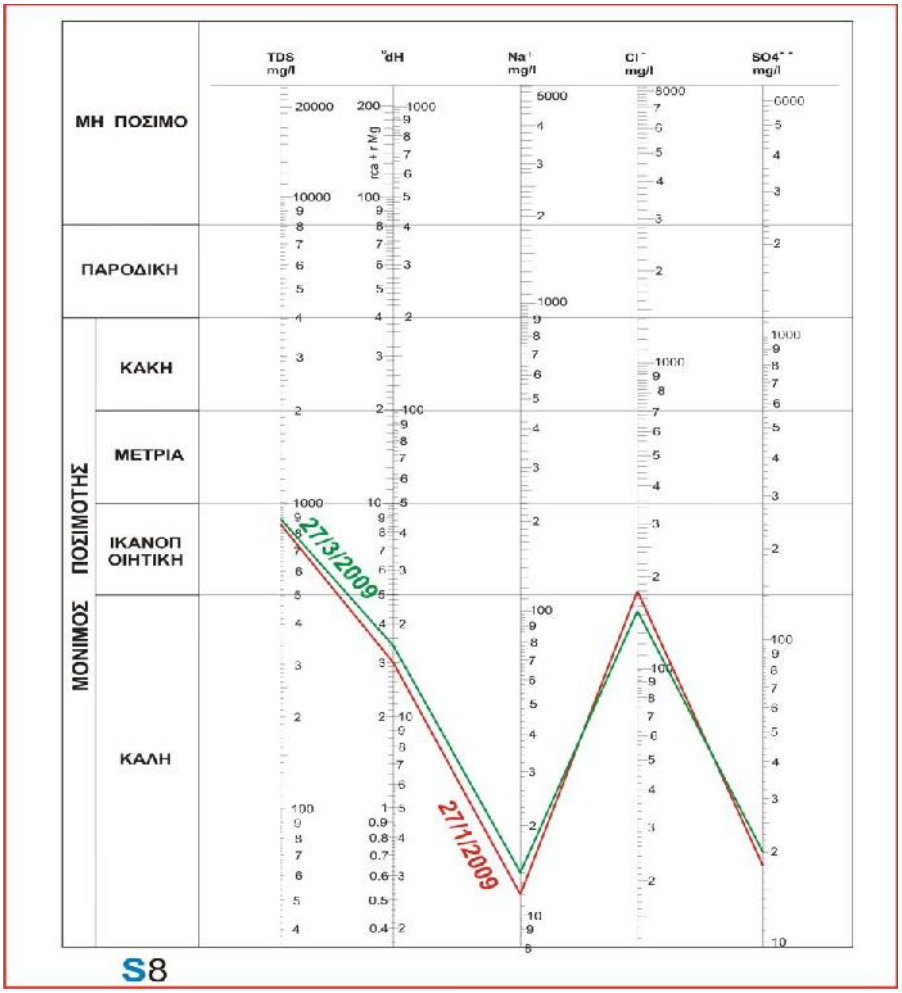

Σχ.14.30: .Ποστμότης του νερού της πηγής S8 κατά Schoeller.
Fig.14.30: Drinkable of spring S8 water according to Schoeller

14.9. ΠΗΓΗ S9 (Τριάδα) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

14.9.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μορφολογία στο δυτικό, βορειοδυτικά και βορειοανατολικά της περιοχής έντονα λοφώδης. Τα υψηλότερα όρη στη περιοχή αποτελούν τα υψώματα Πρφ. Ηλίας (430μ.), Δημητρούλα και Πλατάνι, αποχετεύεται μέσω ενός χειμάρρου τρίτης τάξης κάδους του Ποταμού Μεσσαπίου (Σχ.14.31).
Η γεωλογία περιοχής της πηγής περιλαμβάνει οφιόλιθους της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης sh, που καλύπτουν σημαντικό μέρος της λεκάνης, τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα FeNi που υποστούν εκμετάλλευση (Larco), τους ασβεστόλιθους ks της επίκλυσης και το φλύσχη fs (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).

14.9.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία αναπτύσσεται στο καρστικό ασβεστολιθικό ks στρώμα της κενομάνιας επίκλυσης. Οι σχηματισμοί της βάσης υδροφόρου αποτελούν οι οφιόλιθοι και ο φλύσχης (14.31).
Η πηγή S9 εκδηλώνεται στην επαφή του καρστικού υδροφόρου με το αδιαπέρατο τμήμα της διάπλασης. Η εκροή της πηγής σημειώνεται με κατεύθυνση ΝΔ σε ένα ρέμα πρώτης τάξης (Φωτ.14.6).

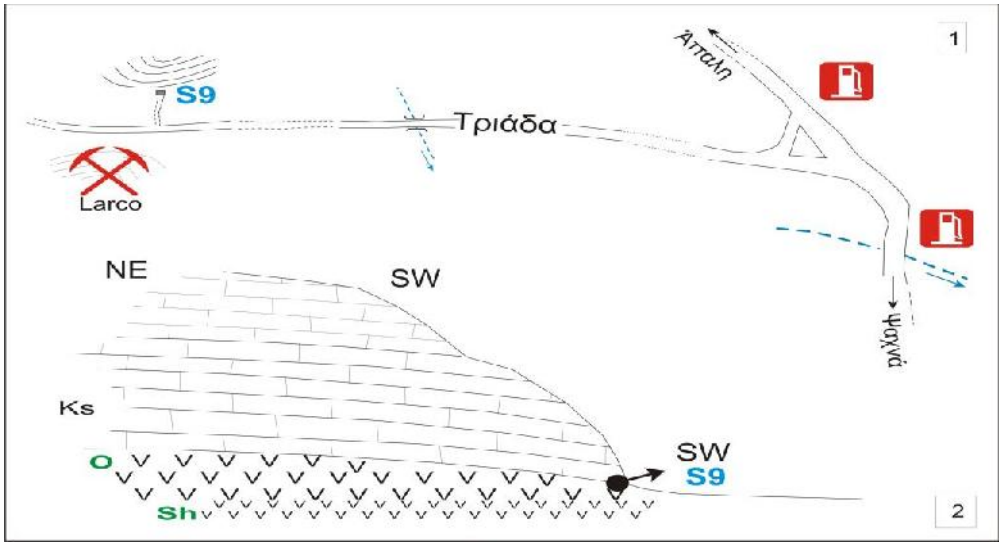

*Σχ.14.31: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S9** στην περιοχή Τριάδας. 2, Σκαριφηματική τομή και μηχανισμός λειτουργία της πηγής. ks, καρστικό ασβεστολιθικό υδροφόρο. Ο, διαρρηγμένο οφιολιθικό. sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό της. Διεύθυνση εκροής ΝΔ.*
*Fig.14.31: 1, Triada area. location map of Spring **S9**. 2, Schematic section showing the Spring mechanism. Ks, karstic aquifer. O, permeable upper ophiolite. Sh, impermeable underlying layer and outlet flow direction SW.*

14.9.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemical)

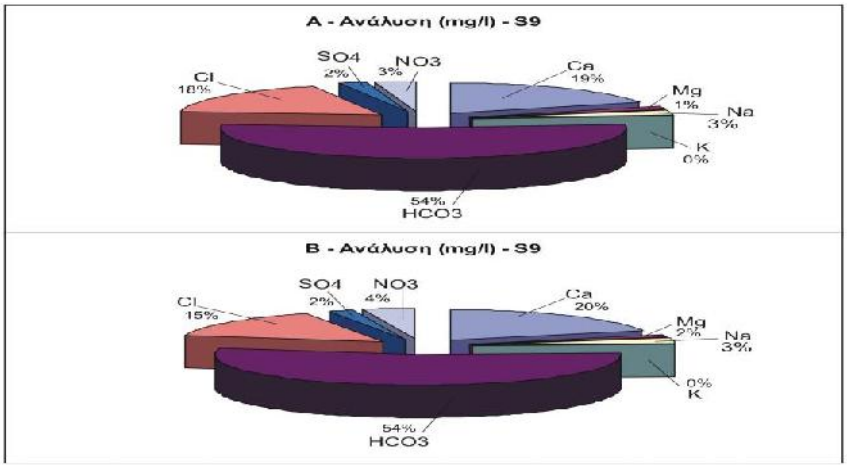

*Σχ.14.32.: Πηγή **S9**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.32: Spring **S9**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

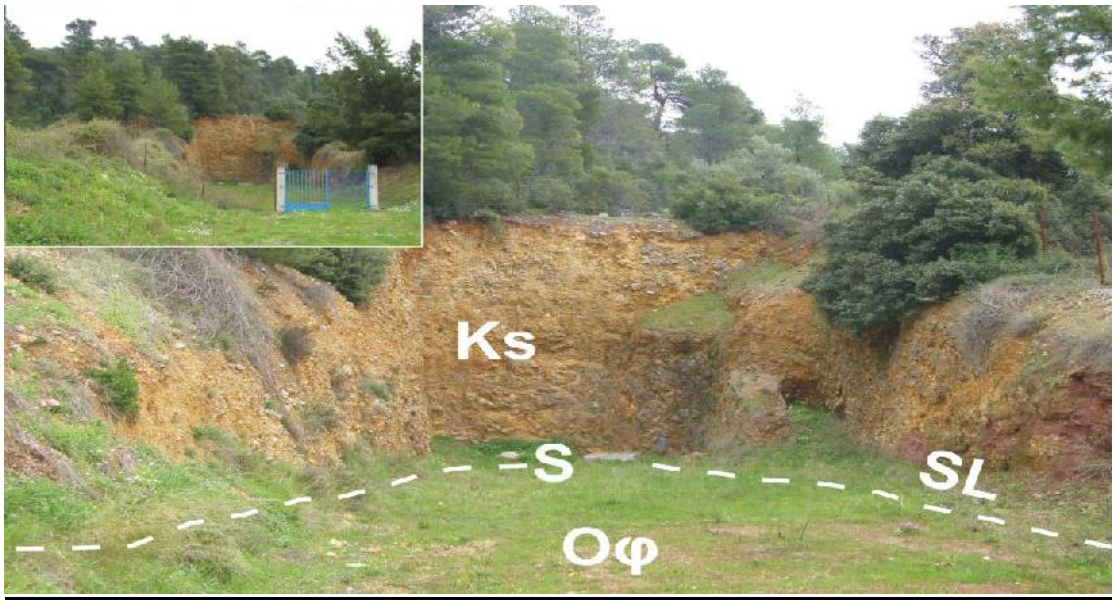

*Φωτ.14.6: Πηγή **S9** στην περιοχή Τριάδας. Ks, καρστικός υδροφόρος. S, Θάλαμος συλλέκτης. SL, γραμμή πηγής. Αδιαπέρατο οφιολιθό στρώμα της βάσης.*
*Photo14.6: Spring **S9** inTraiada area. Ks, karstic aquifer. S, spring collection chamber. SL, spring line. Οφ, impermeable underlying ophiolite layer.*

*Πίν.14.9: Ποσιμότης νερού της πηγής **S9** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.9: Potable of Spring **S9** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications..*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S9**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό MAI/2009 mg/l
	Καρστικό υδροφόρος		WHO 1993 mg/l	EU 1998 mg/l	
	Συλλογή **29-3-2009**	Συλλογή **6-10-2009**			
pH	7.7	8.0	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	690	755	2500	2500	415
TDS	672	714	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	360	400	καθόλου	καθόλου	233
Ca	128	140			85.3
Mg	10	11			5.6
Na	17	19	200	200	2.2
K	0.1	0.2			0.6
NH4	0	0	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	360	390			233
Cl	120	110	250	250	3.9
SO4	14	14	500	250	10.2
NO3	23	30	50	50	1.8
NO2	0.03	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**42**	**28**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**2**	**15**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.9 και Σχ.14.32). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 65 μS/cm και το TDS κατά 42 mg/l μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου (Πίνακας αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 15.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH ανεβαίνει από 7.4 σε 7.7 και το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh, από -24 σε -28 mvolt είναι και παραμένει αλκαλικό χαρακτήρα

στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.42 και 0.46) επομένως αποκλείεται ανάμιξη του νερού της πηγής με θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 23% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 77%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 25% και τα ανιόντα μειώνονται σε 75%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 19% σε 20% (12.0 mg/l), του μαγνησίου Mg επίσης από 1% σε 2% (1.0 mg/l), του νατρίου Na σε σταθερή συγκέντρωση από 3% στις δυο μετρήσεις (ανεβαίνει κατά 2.0mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση (0.1 - 0.2 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 σε μεγαλύτερη συγκέντρωση και σταθερή σε 54% (ανεβαίνει 30 mg/l), η συγκέντρωση χλώριο Cl πέφτει από 18% σε 15% (κατά 10 mg/l), τα θειϊκά SO_4 σε σταθερή συγκέντρωση 2% στις δυο μετρήσεις (14.0 mg/l) και στα νιτρικά NO_3 η συγκέντρωση ανεβαίνει από 3% σε 4% (κατά 7.0 mg/l).
Από από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 672 - 714 mg/l), το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από από πλετράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (360 – 400 mg/l) της πηγής S9 είναι πολύ σκληρό (Hem).

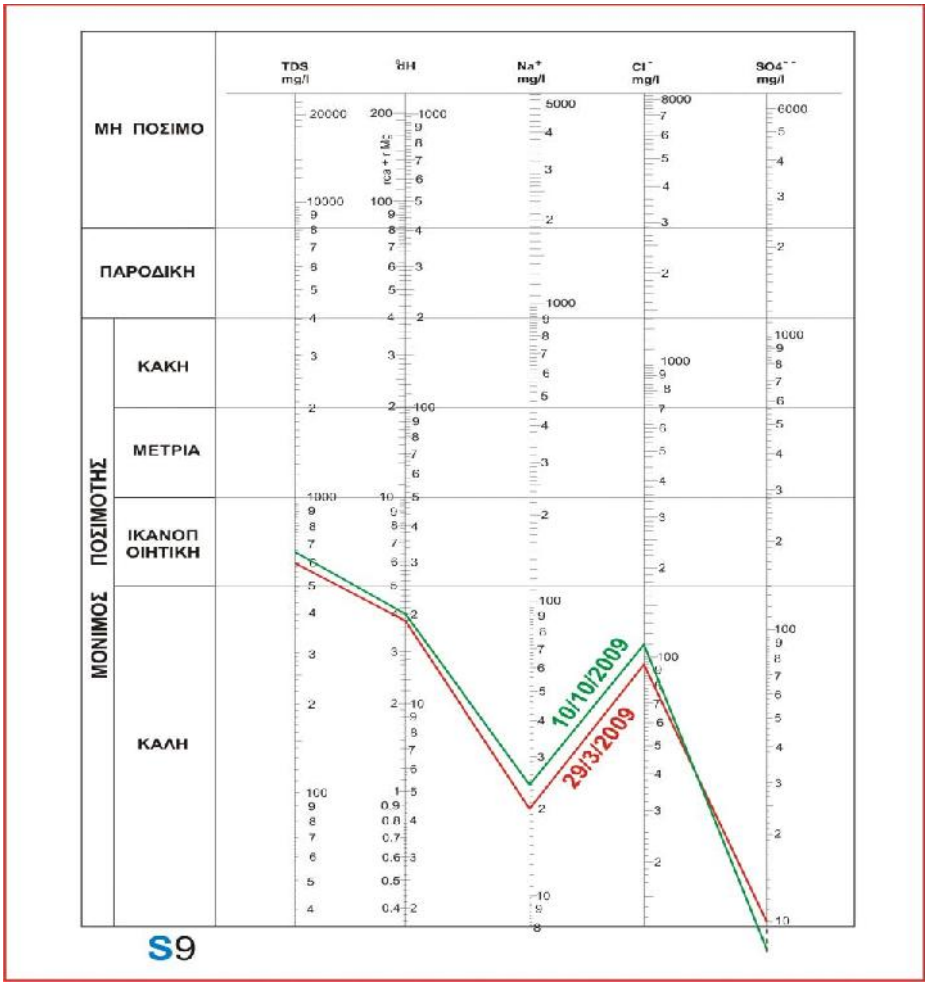

Σχ.14.33: .Ποστμότης του νερού της πηγής S9 κατά Schoeller.
Fig.14.33: Drinkable of spring S9 water according to Schoeller

Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.0 και 0.04 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.

Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 42 ppb και 28 ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης ανιχνεύτηκε στη Α και Β ανάλυση σε 2 ppb και 15 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότητης του νερού πηγής S9 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και βρίσκονται εντός ορίων που ορίζουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.3 pH, EC 275 – 315 μS/cm, TDS 472 – 514 mg/l, Ca 42.7 – 54.7 mg/l, Mg 4.4 – 5.4 mg/l, Na 14.8 – 16.8mg/l, HCO_3 127 – 157 mg/l, Cl 116.1 – 106.1 mg/l, SO_4 3.8 – 3.8 mg/l, NO_3 21.2 – 28.2 mg/l, και σκληρότητα $CaCO_3$ 127 – 167 mg/l (14.33).

14.10. ΠΗΓΗ S10 (Άτταλη) ΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΑΤΤΑΛΗΣ

14.10.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η περιοχή παρουσιάζει έντονο μορφολογικό ορεινό σχήμα με απότομες πλαγιές όπως το ύψωμα Ζαγός (729μ.), Στρογγυλή (639μ.). το υδρογραφικό δίκτυο πρώτης και δεύτερης τάξης αποχετεύει προς το Μεσσάπιο ποταμό.
Χαρακτηριστικό της περιοχής Άτταλης είναι η εξάπλωση του φλύσχη fs, και ασβεστόλιθοι ks της κενομάνιας επίκλυσης. Όλη η περιοχή υφίσταται έντονο τεκτονισμό εφίππευσης έτσι ώστε μεγάλο τμήμα της στρωματογραφικής της στήλη αποτελούμενο από ασβεστόλιθους της επίκλυσης και μέλη της διάπλασης με φακοειδές κοιτάσματα FeNi να βρίσκονται πάνω στο φλύσχη (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).

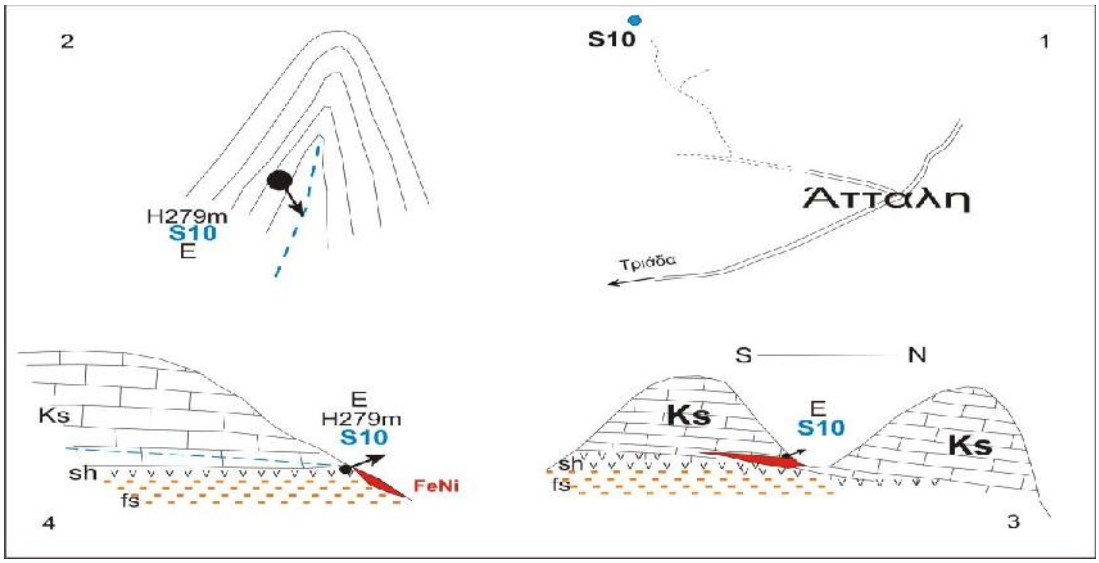

*Σχ.14.34: 1, Χάρτης εντοπισμός πηγής **S10** στη περιοχή Άτταλης. 2, Κατεύθυνση εκροής Α στο ρέμα πρώτης τάξης. 3, 4, Σκαριφηματική τομή Β – Ν και μηχανισμός λειτουργία της πηγής.*
Fig.14.34: Attali area. 1, Location map of spring S10. 2, Outlet flow direction E discharge to 1st order stream. 3, 4, Schematic sections showing the spring mechanism. Ks, karstic aquifer. Sh, impermeable underlying schist – chert formation with fs, flysch layer. FeNi, iron nickel ore deopsit

14.10.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hyrogeological background)

Η υδροφορία αναπτύσσεται στο καρστικό ασβεστολιθικό ks στρώμα της επίκλυσης, και ο σχηματισμος της βάσης του υδροφόρου στρώματος αποτελείται από το φλύσχη. Η εκροή της πηγής S10 εκδηλώνεται στην επαφή του καρστικού υδροφόρου ορίζοντα, με το αδιαπέρατο στρώμα του φλύσχη το οποίο αποτελείται από παχυστρωματώδεις αργιλικοί σχιστόλιθοι σε μεγάλο πάχος, και οι ασβεστόλιθοι του υδροφόρου στη βάση όπου είναι μαργαϊκοι (Σχ.14.34 και Φωτ.14.7).

Η εκροή σημειώνεται προς ρέμα πρώτης τάξης κλάδους του Μεσσάπιου Ποταμού με κατεύθυνση ροής προς ανατολή Α (Πίνακας απογραφής των πηγών).

*Φωτ.14.7: Πηγή **S10** στην περιοχή Άτταλης. S, Λεκάνη συλλέκτης Ks, καρστικός υδροφόρος. Sh, σχιστοκερατολιθικό αδιαπέρατο στρώμα της βάσης, FeNi, σιδηρονικελιούχο κοίτασμα. SL, γραμμή επαφής της πηγής.*
*Photo14.7: Attali area. Spring **S10.** S, Spring collection chamber. Ks, karstic aquifer. Sh, impermeable schist – chert underlying layer. FeNi, iron – nickel ore deposit. SL, spring contact line.*

14.10.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

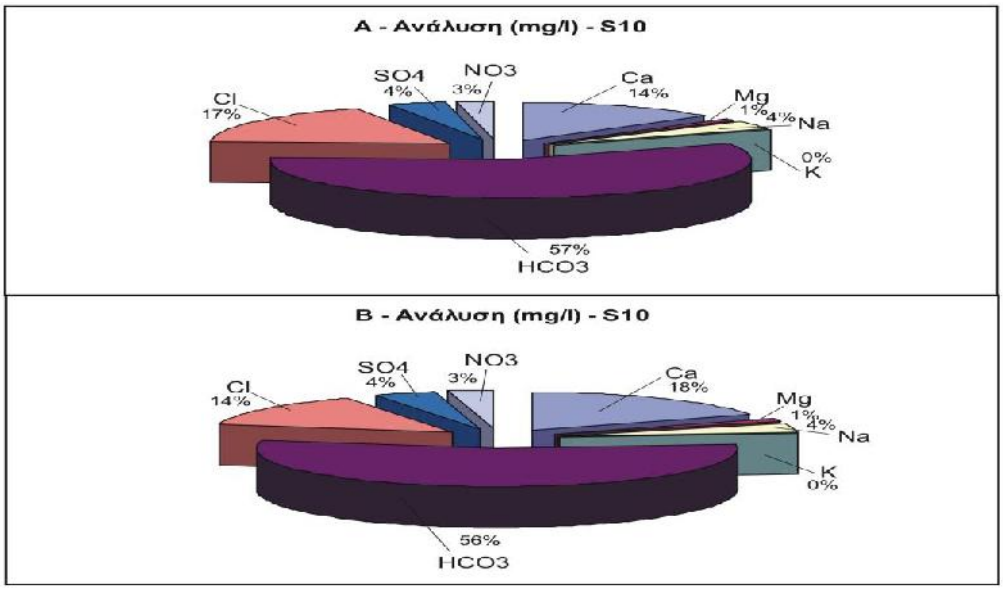

*Σχ.14.35: Πηγή **S10**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.35: Spring **S10**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.10: Ποσιμότης νερού της πηγής **S10** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.10: Potable of Spring **S10** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications..*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S10**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Καρστικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **6-4-2009**	Συλλογή **6-10-2009**			
pH	8.0	7.9	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	540	630	2500	2500	415

TDS	517	610	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	195	230	καθόλου	καθόλου	233
Ca	70	110			85.3
Mg	5	7			5.6
Na	19	22	200	200	2.2
K	0.0	0.1			0.6
NH4	0.03	0.04	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	330	340			233
Cl	90	86	250	250	3.9
SO4	20	25	500	250	10.2
NO3	13	19	50	50	1.8
NO2	0.02	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**24**	**28**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**4**	**20**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μεγάλη μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.10 και Σχ.35). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 90 μS/cm και το TDS κατά 93 mg/l μεταξύ της υγρής και ξηρής περιόδου (Πίνακας αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).

Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 22.0 ºC. Η θερμοκρασία του νερού ανεβαίνει 0.5ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH πέφτει από 8.0 σε 7.9, επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh, από -47 σε -45 mvolt είναι και παραμένει αλκαλικό στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.33 και 0.45) αποκλείουν τις πιθανότητες ανάμιξη το νερό της πηγής με θάλασσα

Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 19% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 81%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 33% και τα ανιόντα μειώνονται σε 77%.

Η συγκέντρωσητου ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 14% σε 18% (40.0mg/l), του μαγνησίου Mg σε σταθερή συγκέντρωση 1% στις δυο μετρήσεις (ανεβαίνει 2.0 mg/l), του νατρλιου Na επίσης σταθερό ανεβαίνει σε 4% (ανεβαίνει κατά 3.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.0 - 0.1 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 57% πέφτει σε 56% (ανεβαίνει κατά 40 mg/l), επίσης η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 17% σε 14% (κατά 5.0 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε σταθερές συγκεντρώσεις 4% στις δυο μετρήσεις (ανεβαίνει 5.0 mg/l στη B μέτρηση) και στα νιτρικά NO_3 σε σταθερή συγκέντρωση πέφτει 3% (ανεβαίνει κατά 6.0 mg/l).

Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 517 - 610 mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).

Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ (195 - 230mg/l) το νερό της πηγής S10 είναι πολύ σκληρό (Hem).

Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.04 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.

Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 24 ppb και 128 ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκε σε μικρές συγκεντρώσεις 4 ppb και 20 ppb.

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S10 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και δεν απέχει από τους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.7 pH, EC 125 – 215 μS/cm, TDS 317 – 210 mg/l, Ca 25.4 mg/l, Mg 1.4 mg/l, Na 16.8 – 19.8 mg/l, HCO_3 97.0 – 104.0 mg/l, Cl 86.1 – 82.1 mg/l, SO_4 9.8 – 14.8 mg/l, και NO_3 11.2 – 17.2 mg/l (Σχ.36).

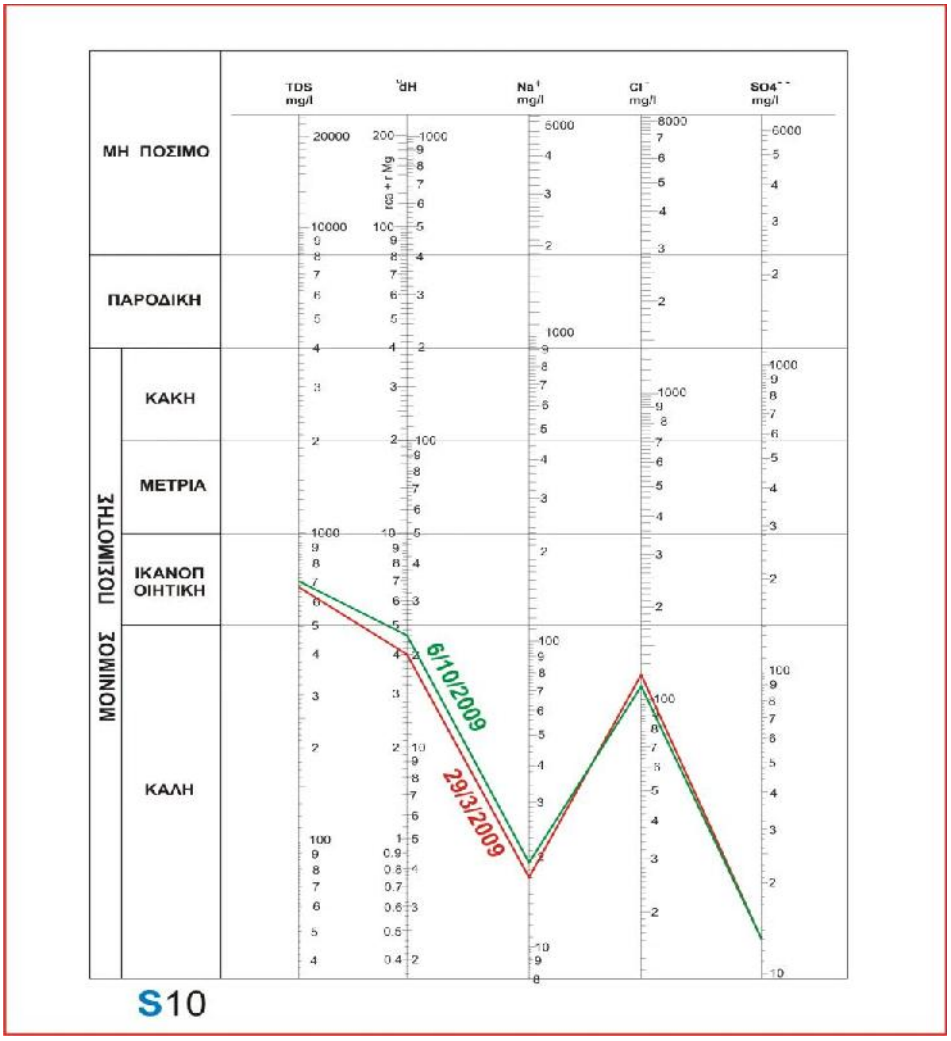

Σχ.14.36: .Ποστμότης του νερού της πηγής S10 κατά Schoeller.
Fig.14.36: Drinkable of spring S10 water according to Schoeller

14.11. ΠΗΓΗ S11 (Νύφη) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

14.11.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μορφολογία της περιοχής είναι πολύ ορεινή, με υψηλότερα βουνά και απότομες πλαγιές όπως η κορυφή Βοϊδοθούν (423μ.) και Πίστουρα (621μ.), και αποχετεύεται από δυο ρέματα δεύτερης τάξης (Σχ.14.37).
Η γεωλογία της περιοχής της πηγής S11 την αποτελούν οι σχηματισμοί του φλύσχη fs οι ασβεστόλιθοι της επίκλυσης Ks, και οι εφιππευμένοι σχηματισμοί από ανωκρητιδικούς ασβεστόλιθους Ks, σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα και μέλη της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης πάνω στο φλύσχη (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).

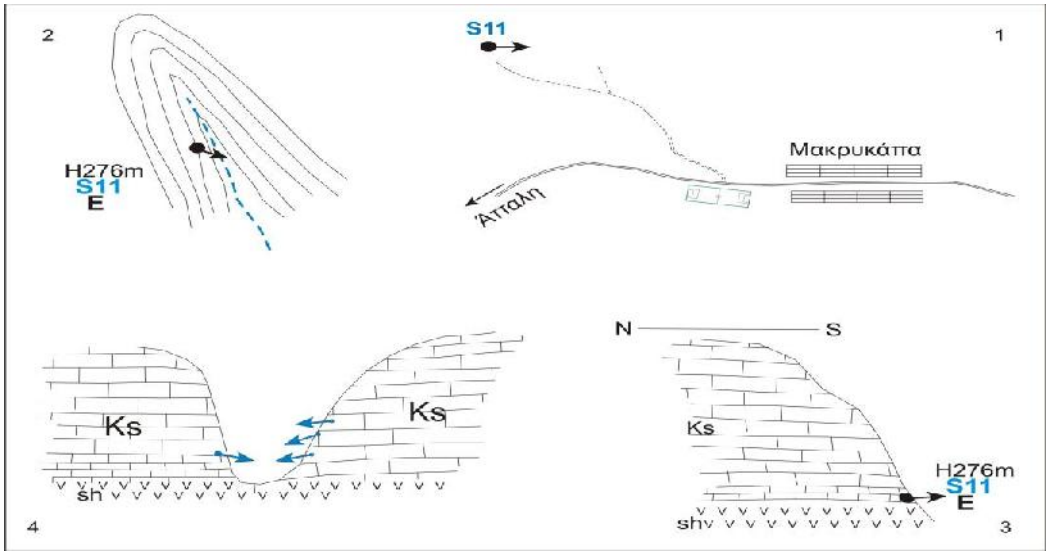

*Σχ.14.37: 1, Χάρτης εντοπισμός πηγής **S11** στην περιοχή της Μακρυκάπα. 2, Η κατεύθυνση Α εκροής. 3, 4, Σκαριφηματική τομή Β – Ν, και μηχανισμός λειτουργία της πηγής.*
*Fig.14.37: Makrukapa area. .1, Location map of spring **S11**. 2, outlet flow direction E. 3, Schematic section showing the mechanism running the spring. 276m, height. Ks, karstic aquifer. Sh, impermeable underlying schist – chert formation with fs, flysch layer*

14.11.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία της πηγής S11 (Νίφη) σχηματίζεται στο καρστικό ασβεστολιθικό στρώμα της επίκλυσης ks (Φωτ.14.8). Οι σχηματισμοί της βάσης του υδροφόρου ορίζοντα είναι οι αδιαπέρατοι μέλη της σχιστοερατολιθικής διάπλασης sh από φλύση και υγιή οφιόλιθο .
Η πηγή εκδηλώνεται στην επαφή του καρστικού υδροφόρου στρώματος με τους υποκείμενους αδιαπέρατους σηματισμούς της βάσης και από αργιλικό ασβεστόλιθο. (Πίνακας απογραφής των πηγών, Σχ.14.37).
Η εκροή εκδηλώνεται με κατεύθυνση ανατολικά προς ρέμα πρώτης τάξης κλάδους του Ποταμού Πεσσαπίου. από την κύρια πηγή με μόνιμη ροή. Επίσης εκδηλώνεται στην υγρή περίοδο, εκροή νερού μορφής μετώπου πηγών στη απέναντι όχθη του ρέματος (Φώτ.14.8).

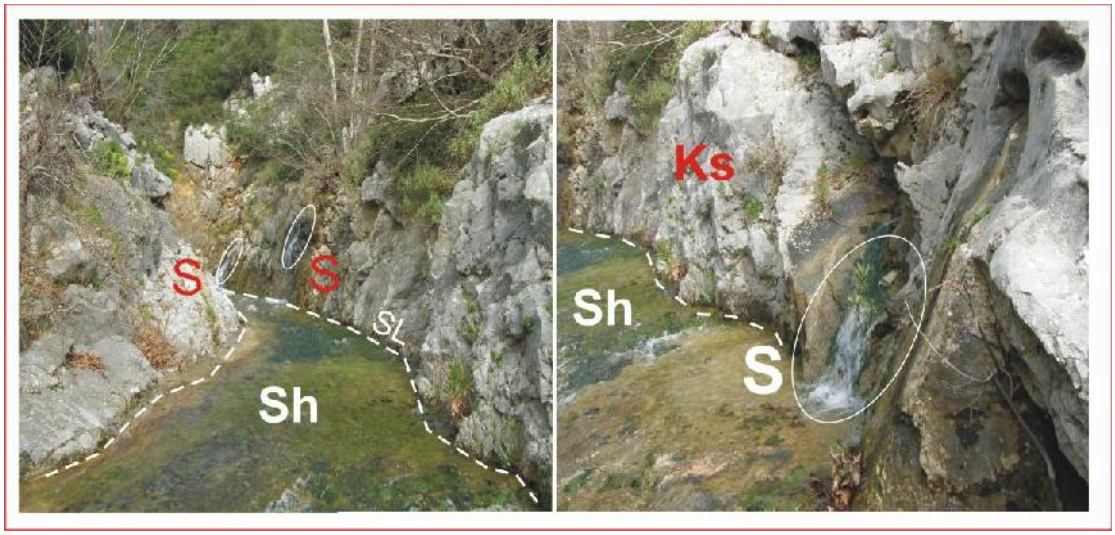

Φωτ.14.8: Πηγές Νίφη την περιοχή Μαρυκάπας.S, πηγές, ks, καρστικός υδροφόρος. Sh, αδιαπερατο σχιστοκερατολικό στρώμα της βάσης. SL,γραμμή επαφής και ανάβλυσης.
Photo14.8: Makrukapa area. S, springs (Nifi). ks, karstic aquifer. sh,impermeable underlying schist – chert layer. SL, spring line

14.11.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

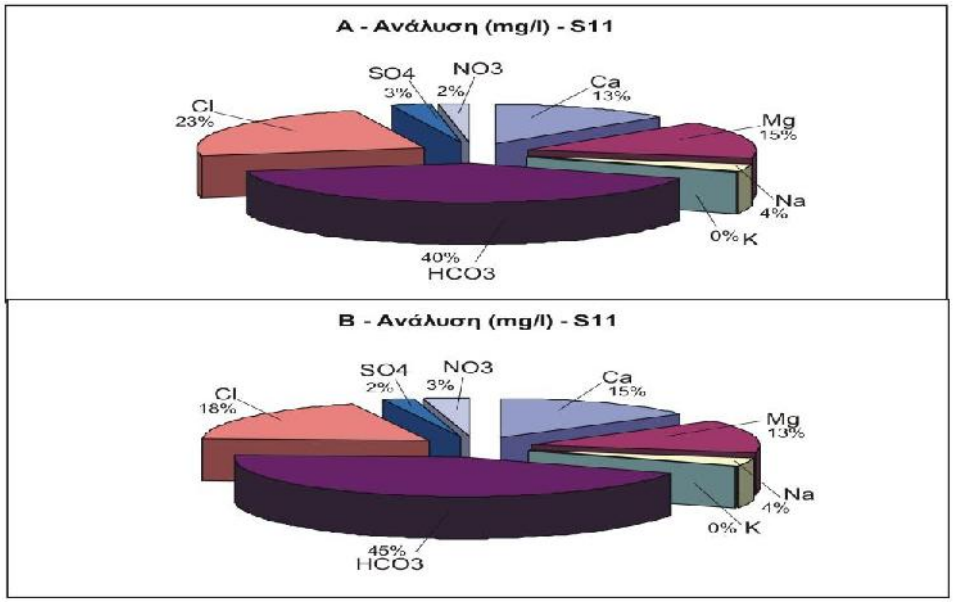

*Σχ.14.38: Πηγή **S11**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.38: Spring **S11**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.11: Ποσιμότης νερού της πηγής **S11** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.11: Potable of Spring **S11** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications..*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S11**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Καρστικό υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **6-4-2009**	Συλλογή **6-10-2009**			
pH	7.7	7.8	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	620	675	2500	2500	415
TDS	594	655	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	550	580	καθόλου	καθόλου	233
Ca	72	95			85.3
Mg	89	87			5.6
Na	21	25	200	200	2.2
K	0.2	0.3			0.6
NH4	0.03	0.02	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	240	280			233
Cl	140	120	250	250	3.9
SO4	18	15	500	250	10.2
NO3	13	22	50	50	1.8
NO2	0.01	0.01	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	**1**	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**10**	**14**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.11και Σχ.14.38). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 55 μS/cm και το TDS κατά 61 mg/l, μεταξύ της υγρής και ξηρής περιόδου.
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.5 °C. Η θερμοκρασία νερού σταθερή χειμώνα και καλοκαίρι σε 15.0 °C. Η τιμή pH ανεβαίνει από 7.7 σε 7.8,

επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής από -41 σε -42 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.38 και 0.43) αποκλείουν τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη και στην δεύτερη περιόδο ανάλυσης αποτελούν 32% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 68%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 13% σε 15% (23.0 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει πτώση από 15% σε 13% (2.0 mg/l), του νατρίου Na σε σταθερή συγκέντρωση 4% (ανεβαίνει κατά 4.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % (συγκέντρωση 0.2 mg/l), της δισανθρακικής ρίζα HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 40% ανεβαίνει σε 45% (κατά 50 mg/l), επίσης η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 23% σε 18% (κατά 20 mg/l), στα θειϊκά SO_4 η συγκεντρώσεις πέφτει από 2% σε 2% (κατά 3.0 mg/l) όμως στα νιτρικά NO_3 η συγκέντρωση ανεβαίνει από 2% σε 2% (κατά 9.0 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 594 - 655mg/l, το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (550 - 580mg/l) της πηγής S11 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.01 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το σίδερο Fe_2 δυο φορές ανιχνεύτηκε σε μικρές συγκεντρώσεις 10 ppb και 14 ppb. Το Κάδμιο Cd ανιχνεύτηκε σε 1 ppb στη πρώτη ανάλυση.

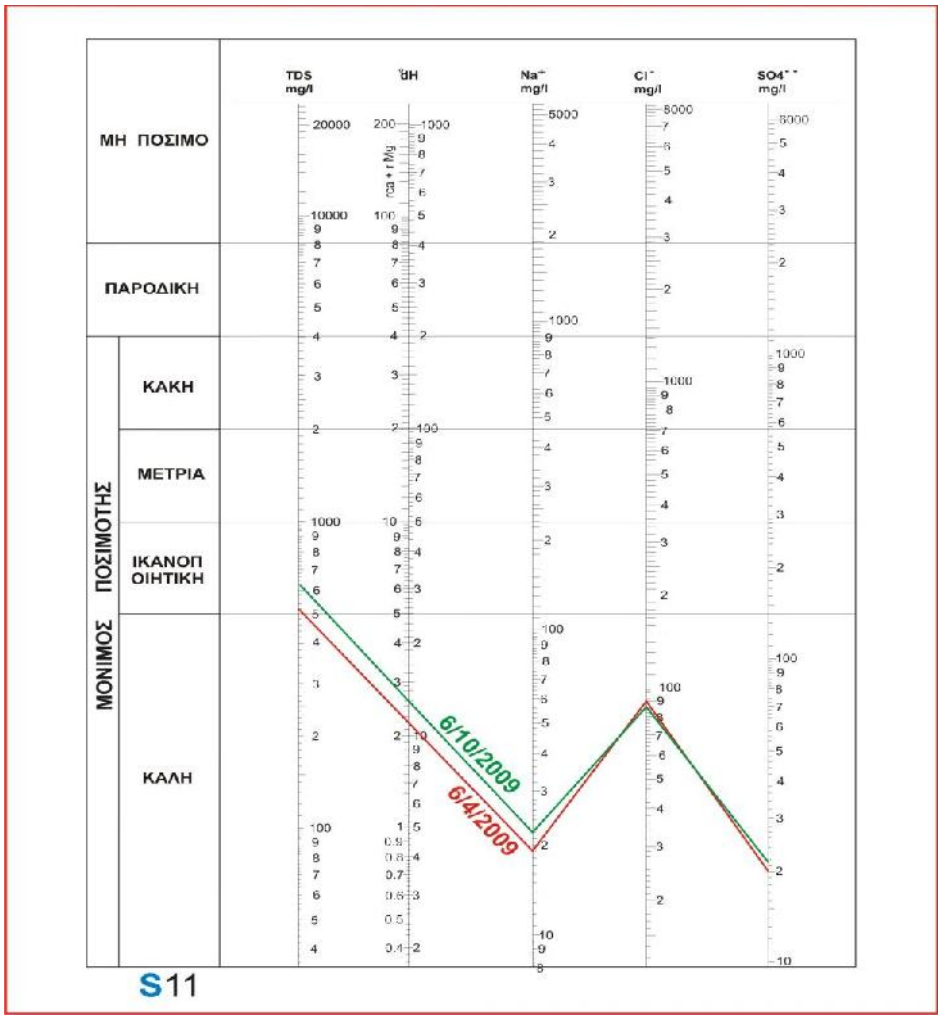

Σχ.14.00: .Ποστμότης του νερού της πηγής S11κατά Schoeller.
Fig.14.00: Drinkable of spring S11 water according to Schoeller

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S11 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και βρίσκεται εντός των ορίων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού της πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.4 ρΗ, EC 205 – 265 μS/cm, TDS 394 – 425 mg/l, Ca 9.7 mg/l, Mg 83.4 – 81.4 mg/l, Na 18.8 – 22.8 mg/l, HCO_3 7.0 – 47.0 mg/l, Cl 136.1 – 116.1mg/l, SO_4 7.8 – 4.8 mg/l, NO_3 11.2 – 20.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 317.0 - 347 mg/l (14.39).

14.12. ΠΗΓΗ S12 (Δραξουριό) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

14.12.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Στην περιοχή επικρατούν οι παχυστρωματώδεις ασβεστόλιοθοι ΤΚ, του κιμμερίδιου με μικρές ενστρώσεις σχηματισμών της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης sh και οφιόλιθους. Η περιοχή γνώρισε τεκτονισμό των πτυχώσεων δημιουργώντας το αντίκλινο με τα υψηλά βουνά και απότομες πλαγιές, όπως Πέτρες (1030μ.). Η περιοχή της πηγής S12 (Δραξουριό) είναι έντονα λοφώδης χωρίς πεδιάδες, αποχετεύεται από ρέματα πρώτης τάξης κλάδου του Χειμάρρου Δανορρέματος προς τον Αιγαίο Κόλπο (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας, και Σχ.14.40).

14.12.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία σχηματίζεται στο στρώμα του καρστικού ασβεστολιθικού ΤΚ. Οι σχηματισμοί της διάπλασης είναι αδιαπέρατοι ενστρώσεις στην μάζα του καρστικού ασβεστολθικού σχηματίσουν (κρεμαστός) υδροφόρο μικρές διαστάσεις (Σχ.14.40).
Η εκδήλωση της πηγής S12 σημειώνεται στην επαφή του κρεμαστού καρστιού υδροφόρου ορίζοντα με το αδιαπέρατο υγιές των σχιστοκερατολιθικών ενστρώσεων. sh της διάπλασης (Πίνακας απογραφής των πηγών).
Η εκροή σημειώνεται σε ρέμα πρώτης τάξης, και κατεύθυνση ροής ανατολή. Παρατηρείται ότι ο υδροφόρος εκφορτώνεται από ένα άλλο σημείο εκτός από αυτόν.

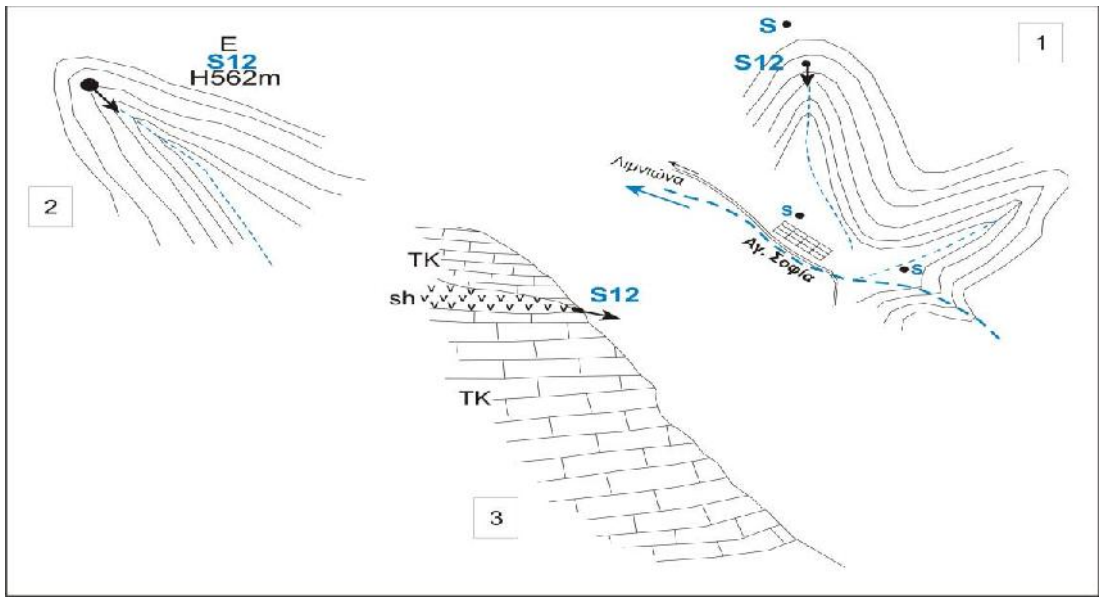

*Σχ.14.40: 1, χάρτης εντοπισμός της πηγής **S12** και **S5** στην περιοχή της Αγ. Σοφίας.2, κατεύθυνση εκροής νερού πηγής Α, υψόμετρο 562μ.σε ρέμα πρώτης τάξης. 3, Σκαριφηματική τομή και μηχανισμός λειτουργία πηγής. ΤΚ ,καρστικός κρεμαστός υδροφόρος. Sh, αδιαπέρατοι ενστρώσεις σχηματισμοί της διάπλαση.*
*Fig.14.40: Ag. Sofia area. 1, Location map of spring **S12** and spring **S5**. 2,outlet flow direction E height 562m discharge to stream 1st order. 3, Tk. Limestone and perched aquifer. Sh, impermeable intercalations of schist – chert formation*

14.12.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

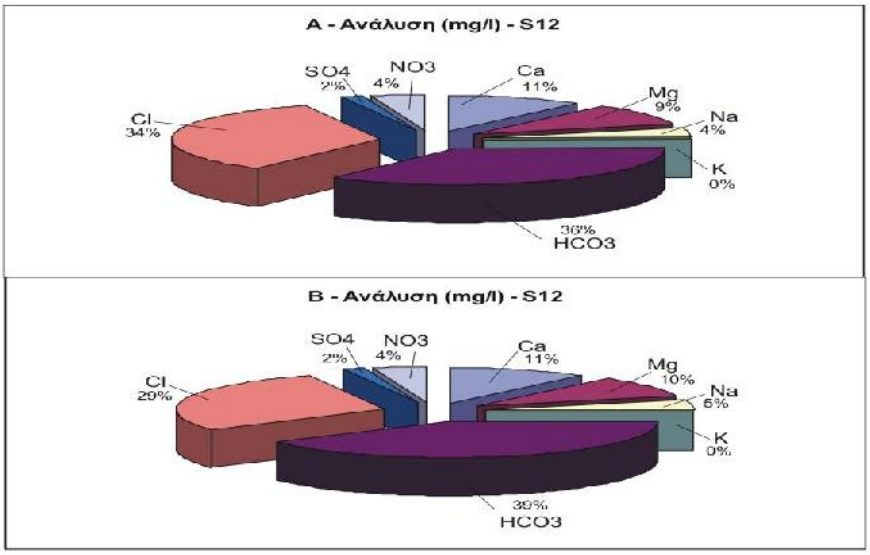

*Σχ.14.41: Πηγή **S12**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.41: Spring **S12**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.12: Ποσιμότης νερού της πηγής **S12** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού ΖΑΓΟΡΙ. Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.12 : Potable of Spring **S12** comparing with mineral water ΖΑΓΟΡΙ and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications..*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S12** Καρστικός υδροφόρος		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Συλλογή **7-4-2009**	Συλλογή **4-10-2009**	WHO **1993** mg/l	EU 1998 mg/l	
pH	7.7	7.8	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	340	420	2500	2500	415
TDS	309	400	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	220	250	καθόλου	καθόλου	233
Ca	36	45			85.3
Mg	32	40			5.6
Na	14	20	200	200	2.2
K	0.1	0.2			0.6
NH4	0	0	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	120	170			233
Cl	115	120	250	250	3.9
SO4	6	7	500	250	10.2
NO3	14	18	50	50	1.8
NO2	0.1	0.2	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**3**	A	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**1**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Δεν παρατηρείται σημαντική μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων (Πίν.14.41). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 80 μS/cm και το TDS κατά 91 mg/l, μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου.
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.0 °C. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5 °C το καλοκαίρι. Η τιμή **pH** σταθερή στις δυο μετρήσεις Α και Β σε 7.8 επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής σε -49 σε -50 mvolt δίνοντας αλκαλικό

χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.02 και 0.11) αποκλείονται τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 24% από τα κύρια ιόντα και τα ανιόντα 76%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 26% και τα ανιόντα μειώνονται σε 74%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca είναι σταθερή στις δυο περιόδους αναλύσεις A και B σε 11% (ανεβαίνει κατά 9.0 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει αύξηση από 9% σε 10% (12.0 mg/l), του νατρίου Na ανεβαίνει από 4% σε 5%(κατά 6.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.1 - 0.2 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 36% ανεβαίνει σε 39% (κατά 50.0 mg/l), του χλωρίου Cl από συγκέντρωση 34% πέφτει σε 29% (ανεβαίνει κατά 5.0 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε σταθερή συγκέντρωση 2% στις A και B ανάλυση (ανεβαίνει κατά 1.0mg/l) και των νιτρικών NO_3 επίσης σε σταθερή συγκέντρωση 4% (κατά 4.0 mg/l).
Από πλευράς συνόλου των διαλυμένων στερεών (TDS 309 - 400 mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ (220 – 250mg/l) το νερό της πηγής S12 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.0 και 0.02 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Ο σίδηρος Fe_2 ανιχνεύτηκαν στη A ανάλυση σε συγκεντρώσεις 3 ppb και το μαγγάνιο Mn σε 1 ppb.

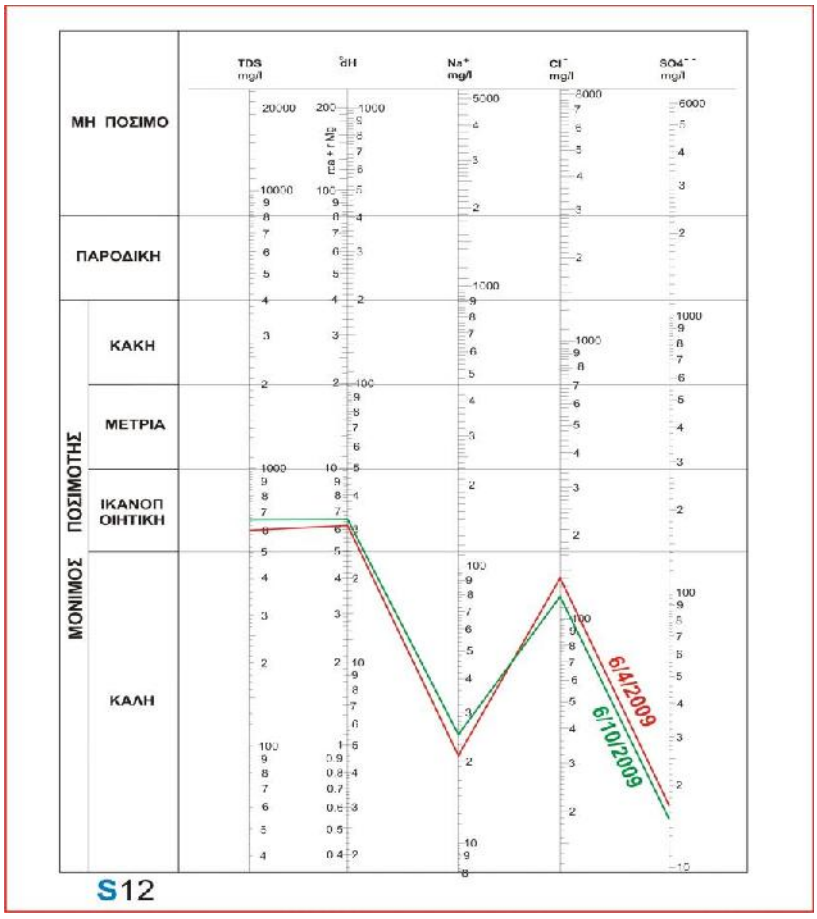

Σχ.14.42: .Ποστμότης του νερού της πηγής S12 κατά Schoeller.
Fig.14.42: Drinkable of spring S12 water according to Schoeller

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S12 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και βρίσκεται μέσα τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Όμως υπερβαίνει τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.4 ρH, EC 5 μS/cm, TDS 109 – 200 mg/l, Mg 26.4 – 34.4 mg/l, Na 21.8 – 18.9 mg/l, Cl 111.1 – 116.1 mg/l και NO_3 12.2 – 16.2 mg/l (Σχ.14.42).

14.13. ΠΗΓΗ S13 (Πηγές Πολιτικών) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

14.13.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η περιοχή είναι λοφώδης με υψηλά βουνά και απότομες πλαγιές όπως οι κορυφές της οροσειράς Κανδήλιου (Αετός,802μ και Κατσούλα, 334μ). Αποχετεύεται από υδρογραφικό δίκτυο του χειμάρρου Μορτερή τετάρτης τάξης που εκβάλλει στο Ευβοϊκό Κόλπο (Φωτ.14.9 -10 – 11 και Σχ.14.43 και Σχ.14.43).
Η περιοχή της πηγών S13 σχηματίζεται κυρίως από ασβεστόλιθους του ανωτέρου Κρητιδικού Ks, παχυστρωματώδεις έως άστρωτοι καρστικοί, μαργαϊκοι και φορές κονδυλώδεις στη βάση της επίκλυση. Απαντούν με αφθονία οι οφιόλιθοι της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης sh, οι οποίοι αποτελούνται από σερπεντίνες, περιδοτίτες και διαβάσεις και μικρές εμφανίσεις σιδηρονικελιούχων κοιτασμάτων (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας, και Σχ.14.43).
Η περιοχή εμφανίζει τεκτονισμός πτυχώσεων, ρηγμάτωσης και επίκλυσης (ασβεστόλιθων Ks) με κροκαλοπαγές στη βάση των ασβεστόλιθων ks.

Φωτ.14.9: Πηγή S13 περιοχή Πολιτικών. 1,2,3,4, διαβρωμένοι, καρστικοί ασβεστόλιθοι ks αποτελούν το υδροφόρο ΑΣ4 της πηγής. 5, δειγματοληψία και μετρήσεις.
Photo14.9: Spring S13 of Politika area. 1,2,3,4, karstic limestone ks, constitute the aquifer ΑΣ4 of the spring. Sampling and field works.

14.13.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Ο υδροφόρος της περιοχής της πηγής S13 αναπτύσσεται στο καρστικό ασβεστολιθικό στρώμα ks, της επίκλυσης ακόμη και στους κροκαλοπαγές που

υπόκεινται. (Φωτ.14.10 και 14.11). Οι σχηματισμοί του υποβάθρου αποτελούν τα μέλη της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης sh (Σχ.14.43).
Η εκφόρτωση του καρστικού υδροφόρου ορίζοντα ΑΣ4 σημειώνεται σε ένα μέτωπο στην επαφή με το αδιπέρατο σχηματισμό του υποβάθρου. Η εκροή της πηγής εκδηλώνεται σε μορφή ομάδας πηγών (ανάλογα με την μορφολογία της βάσης επίκλυσης) απέχουν ολίγα μέτρα μεταξύ τους.
Η κατεύθυνση ροής των πηγών είναι νότιο και νοτιοδυτικά προς το χειμάρρου Μορτερή.
Συντεταγμένες (Εκροή Β): **N** 38 36.440, **E** 23 32.959 [**E** 461490, **N** 4273434]
Συντεταγμένες (Εκροή C): **N** 38 36.402, E 23 32.876 [**E** 461288, **N** 4273317]
.

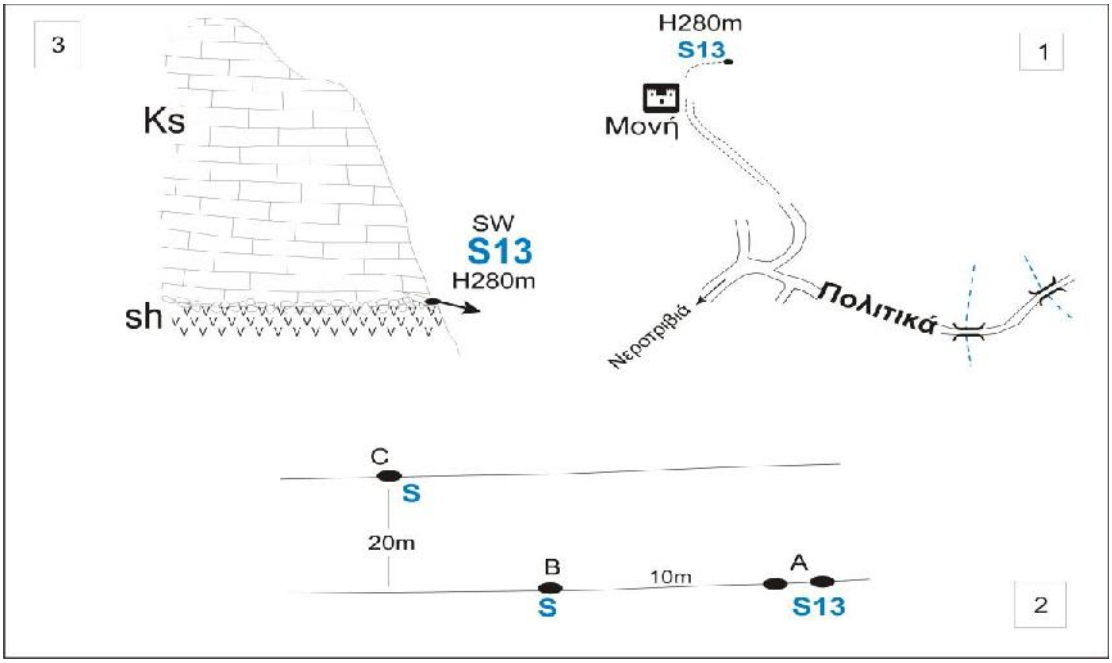

*Σχ.14.43: 1, 2, Χάρτης εντοπισμός πηγών **S13** (A, B, C) Αγ. Παντελεήμων στην περιοχή Πολιτικών. 3, Σκαριφηματική τομή των πηγών.ks, καρστικός υδροφόρος. Sh, αδιαπέρατος σχιστοκερατολιθικό στρώμα της βάσης. Κατεύθυνση εκροής ΝΔ. Υψόμετρο 280μ.*
*Fig.14.43: Politika – Ag. Pandellimon area. 1, 2, Location map of group springs **S13** (A,B,C). 3, Schematic section showing mechanism running the spring. Ks, karstic aquifer. Sh, impermeable schist – chert underlying layer. Outlet flow direction SW. Height 280m.*

*Φωτ.14.10: Μηχανισμός λειτουργία της πηγής **S13**. ks, καρστικός υδροφόρος. Sh, αδιαπέρατοι σχιστοκερατόλιθοι της βάσης. F, ρήγμα. SL, γραμμή επαφής της πηγής.*
*Photo14.10: Mechanism running the spring **S13**. Ks, karstic aquifer. Sh, impermeable schist – chert. F, fault. SL, spring (contact line) line.*

14.13.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

*Πίν.14.13/Α: Αποτελέσματα ανάλυση δειγμάτων νερού από πηγή **S13** στη περιοχή των Πολιτικών . Α, α, Επιτόπου ανάλυση. Β, β, Γενική εργαστηριακή χημική ανάλυση. Γ, γ, Ανάλυση ιχνοστοιχείων. Α, Κάτω από όριο ανίχνευσης.*
*Tab.14.13/A: Analyses results water samples from spring **S13** - Politika area. a, Field analyses. B, General laboratory chemical analyses. γ, Trace elements. A, Below tracing range*

(A)

Τοπική ανάλυση νερού (10 / 4 / 1999)						
Θερμοκρασία ºC		**pH**	**Eh**	**Sal**	**Αγωγιμότητα**	**TDS**
Νερού	Αέρα		**mV**		μS/cm	mg
16	20	7.9	-46	0.25	460	398

(B)

Α – Γενική χημική ανάλυση νερού - **mg/L** (Συλλογή δειγμάτων 10 / 4 / 1999)										
Ca	**Mg**	**Na**	**K**	**HCO3**	**Cl**	**SO4**	**NO3**	**Σκληρότητα**		**NO2**
								Ολική	Παροδική	
81.78	6.33	13.80	0.78	257.00	28.37	9.61	0	230	211	0.01

(Γ)

Ιχνοστοιχεία (ppb)	**Cd**	**Cu**	**Fe**	**Mn**	**Pb**	**Zn**
20 / 4 / 1999	A	A	A	A	A	A

Φωτ.14.11: Ομάδα Πηγών S13 στην περιοχή Πολιτικών και σημεία εκροής. Ks, καρστκός υδροφόρος. FeNi, σιδηρονικελιούχο κοίτασμα.
Photo14.11: Group springs S13 Politika area and the outlet points. Ks, karstic aquifer. FeNi, iron – nickel ore deposit.

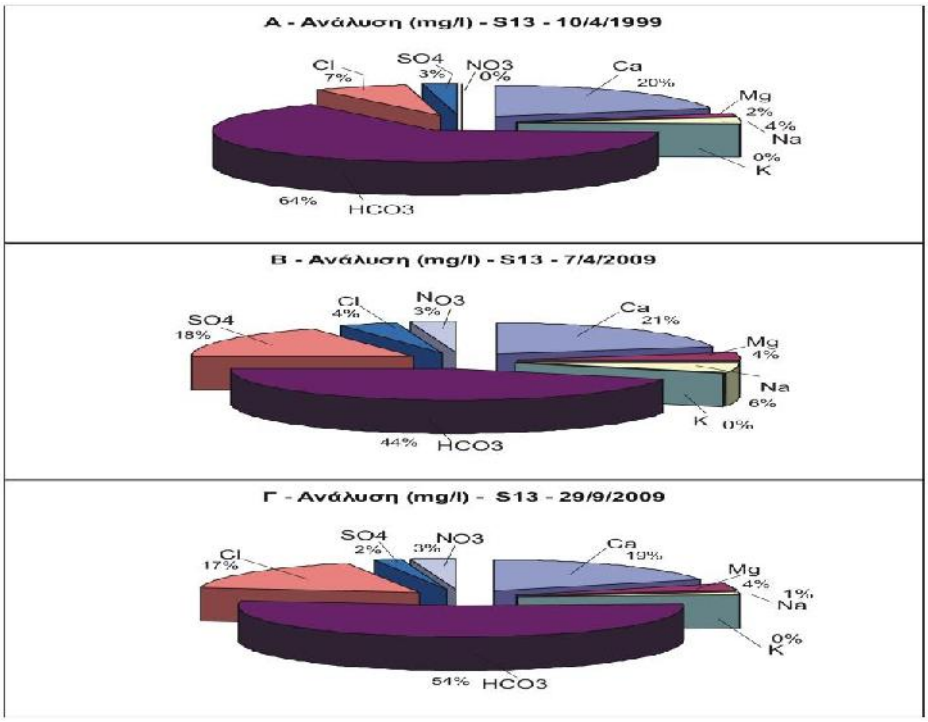

*Σχ.14.44.: Πηγή **S13**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.44: Spring **S13**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.13/Β: Ποσιμότης νερού της πηγής **S13** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab. 14.13/B: Potable of Spring **S13** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications..*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S13**			Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **MAI/2009** mg/l
	Καρστικός υδροφόρος			WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **10-4-1999**	Συλλογή **7-10-2009**	Συλλογή **29-9-2009**			
pH	7.9	8.1	8.0	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	460	350	495	2500	2500	415
TDS	398	339	474	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	230	230	290	καθόλου	καθόλου	233
Ca	82	72	88			85.3
Mg	7	12	17			5.6
Na	14	19	7	200	200	2.2
K	0.7	0.1	0.7			0.6
NH4	0.0	0.02	0.0	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	257	150	250			233
Cl	28	60	80	250	250	3.9
SO4	10	14	9	500	250	10.2
NO3	0	12	10	50	50	1.8
NO2	0.01	0.01	0.01	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A		0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A		0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)				2.0	2.0	
Pb (ppb)				καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A		0.02	0.02	
Fe (ppb)	A	**10**	**28**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A		0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)	A			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των τριών περιόδων μετρήσεων μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου (Πίν.14.13 και Σχ.14.44). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC στις θερινές περιόδους κατά 35 μS/cm και το TDS κατά 76 mg/l (Πίνακας αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).

Η μέση θερμοκρασία αέρα στις τρεις περιόδους 22.0 °C. Η θερμοκρασία νερού έμεινε σταθερή σε 16.0 °C . Η τιμή pH (μέση 8.0) επίσης είναι σταθερή, το δυναμικό οξειδοαναγωγής σε πολύ κοντινές τιμές -41, -56, -55 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.25, 0.21 και 0.26) αποκλείονται τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα

Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 26% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 74%, στη δεύτερη περίοδο αυξάνουν σε 31% και τα ανιόντα μειώνονται σε 69%.

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca είναι μεταξύ 20%, 21% και 19% (παρουσίασε πτώση κατά 10 mg/l και άνοδο 6.0 mg/l), του μαγνησίου Mg σε συγκεντρώσεις μεταξύ 2%, 4% και 4% (παρουσίασε άνοδο κατά 5.0 mg/l και 10 mg/l), του νατρίου Na μεταξύ 4%, 6% και 1% (παρουσίασε άνοδο κατά 4.0 mg/l και πτώση 7 mg/l), του καλίου K είναι μικρότερο της μονάς % (κυμαίνεται σε συγκέντρωση μεταξύ 0.1 - 0.7 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 μεταξύ 64%, 44% και 54% (πέφτει κατά 96.0% και 17% (ανεβαίνει κατά 32.0 mg/l και 52.0 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε συγκεντρώσεις μεατξύ 2%, 4% και 2% (παρουσίασε άνοδος 4.0 mg/l και πτώση 1.0 mg/l) και των νιτρικών NO_3 μεταξύ 0% και 3%, 1999 (ανεβαίνει κατά 12mg/l στη Α ανάλυση και 10.0 mg/l στην Β ανάλυση 2009).

Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 398 – 339 - 474) το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).

Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ (230mg/l – 1999, 230mg/l και 360mg/l - 2009) το νερό της πηγής S13 είναι πολύ σκληρό (Hem).

Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.0 0.03 και 0.01 mg/l 1999/2009) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.

Ιχνοστοιχεία: Ο σίδηρος Fe_2 επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκε σε μικρές συγκεντρώσεις 10 ppb και 28 ppb -2009 (Σχ.14.45).

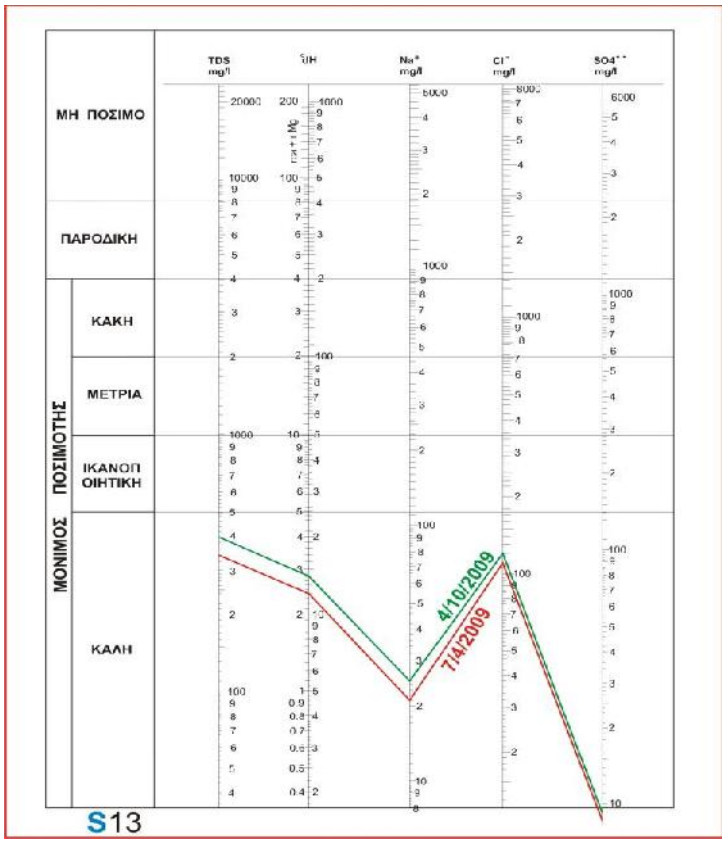

Σχ.14.45: .Ποστμότης του νερού της πηγής S13 κατά Schoeller.
Fig.14.45: Drinkable of spring S13 water according to Schoeller

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S13 είναι καλή κατά Schoeller και βρίσκεται μέσα τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.5 – 0.7 pH, EC 49 – 80 μS/cm, TDS 139 – 247 mg/l, Ca 2.7 mg/l στη Β ανάλυση, 2009, Mg 1.4 – 11.4 mg/l, Na 4.8 – 16.8 mg/l, Cl 24.9 – 76.1 mg/l, SO_4 3.8 mg/l στην Α ανάλυση 2009 και σκληρότητα $CaCO_3$ 57 mg/l στη Β ανάλυση 2009.

14.14. ΠΗΓΗ S14 (Καμάριτσα) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΜΑΡΙΤΣΗ

14.14.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μορφολογία της περιοχής είναι ορεινή με απότομες πλαγιές, βρίσκεται στο μήκος της υδροκριτικής γραμμής που χωρίζει μεταξύ δυο υδρογραφικά δίκτυα, του Μορτερή και Πεθαμένου χειμάρρων (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).
Η περιοχή της πηγής Καμαρίτσας σχηματίζεται από λιμναίες αποθέσεις, (κροκαλοπαγών και ψαμμιτών) ασβεστόλιθους ks, ανωτέρου Κρητιδικού και σχηματισμούς της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης sh (Σχ.14.46).

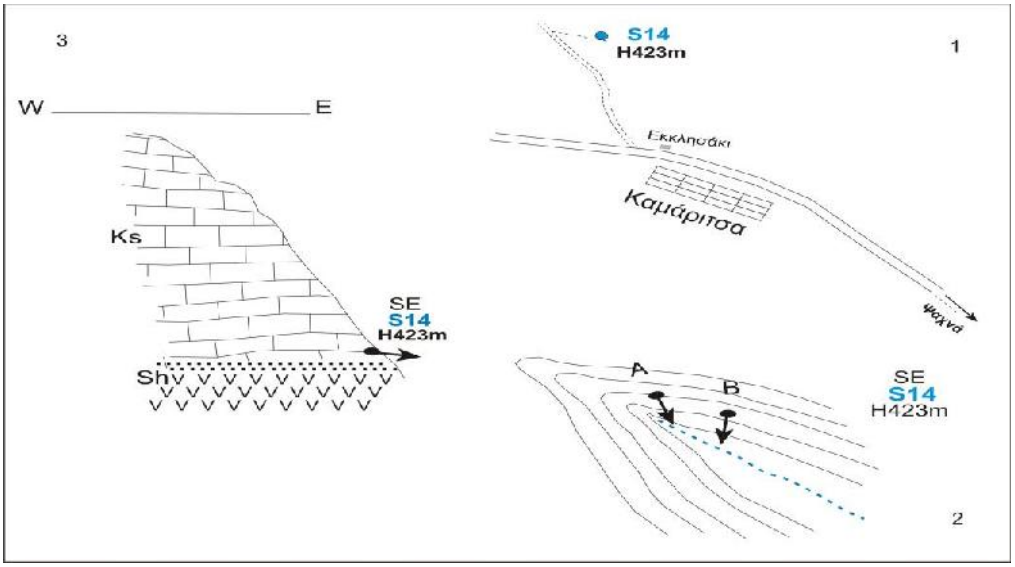

*Σχ.14.46: 1, Χάρτης εντοπισμός πηγής **S14** στην περιοχή της Καμαρτίσας. 2, κατεύθυνση εκροή του νερού ΝΑ στο ρέμα πρώτης τάξης, υψόμετρο 423μ. 3, Σκαριφηματική τομή και μηχανισμός λειτουργία πηγής. Ks, καρστικό υδροφόρο. Sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολικό της βάσης και κροκαλοπαγές της επίκλυσης.*
Fig.14.46: Kamaritsa area.1, Location map of the spring S14. 2, outlet flow direction SE discharging to stream 1st order, height 423. 3, Schematic section showing mechanism running the spring. ks, karstic aquifer. Sh, impermeable schist - chert and the transgressive conglomerates underlying layer.

14.14.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (hydroeological background)

Η υδροφορία της περιοχής αναπτύσσεται κυρίως στους καρστικούς ασβεστόλιθους ks, και σους κροκαλοπαγές της βάσης επίκλυσης (Πίνακας απογραφής των πηγών).
Η εκροή του νερού πηγής S14 εκδηλώνεται σε ένα μέτωπο 12μ στην επαφή του καρστικού ασβεστολιθικού υδροφόρου ορίζοντα με το αδιαπέρατο υπόβαθρο που αργιλικοί σχιστόλιθοι που είναι μέλη της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης (Σχ.14.46).
Η κατεύθυνση ροή του είναι νοτιοανατολικά προς ρέμα πρώτης τάξης, κλάδος του Πεθαμένου ποταμού (Φωτ.14.12).

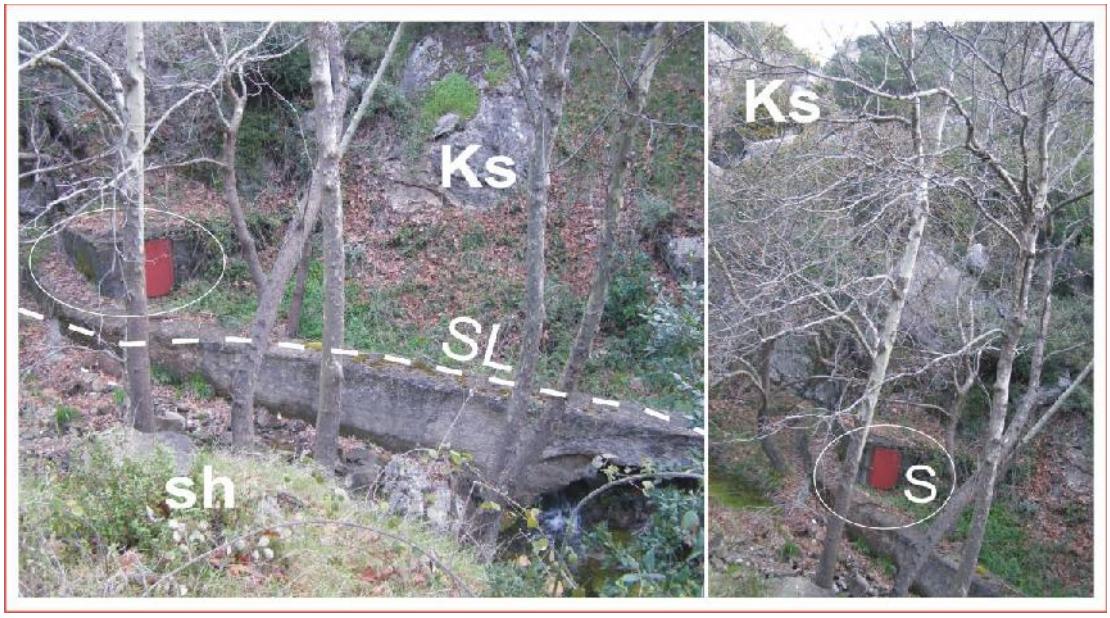

Φωτ.14.12: Πηγή ***S14*** *στην περιοχή Καμάριτσα. ks, καρστικός υδροφόρος. Sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό στρώμα της βάσης, SL, γραμμή επαφή, S, λεκάνη συλλέκτης.*
Photo14.12: Spring ***S14*** *Kamaritsa area. Ks, karstic aquifer. Sh, impermeable schist – chert underlying layer. SL, contact (spring) line. S, spring collection chamber.*

14.14.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

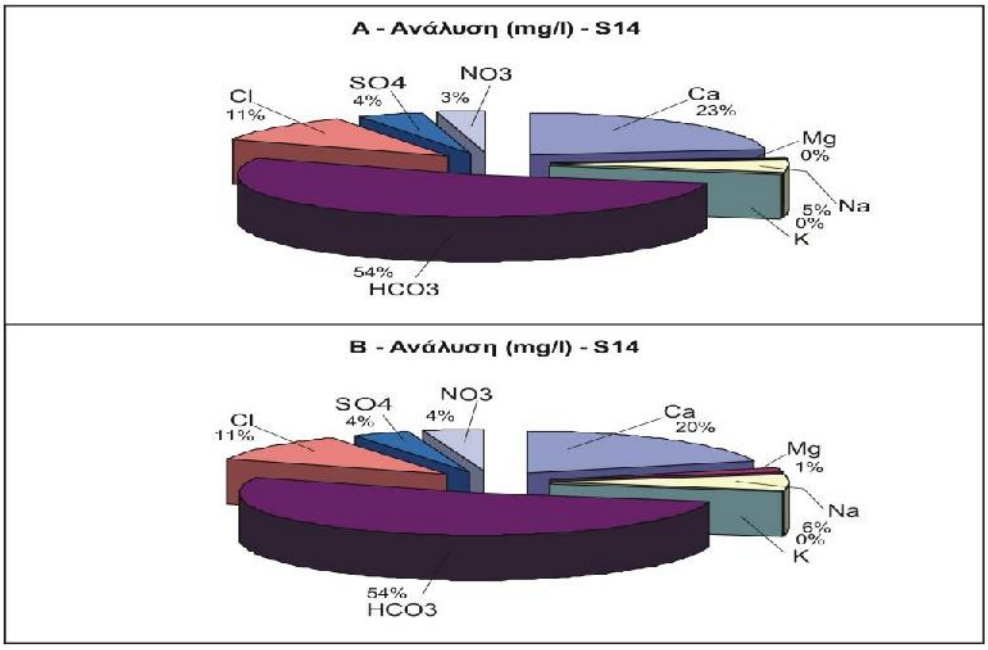

Σχ.14.47: Πηγή ***S14****. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
Fig.14.47: Spring ***S14****. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.14: Ποσιμότης νερού της πηγής **S14** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.14: Potable of Spring **S14** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications..*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S14** Καρστικός υδροφόρος		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Συλλογή **8-4-2009**	Συλλογή **5-10-2009**	WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
pH	7.5	7.8	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	560	584	2500	2500	415
TDS	467	563	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	270	330	καθόλου	καθόλου	233
Ca	106	115			85.3
Mg	1	7			5.6
Na	24	34	200	200	2.2
K	0.1	0.1			0.6
NH4	0.03	0.04	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	250	300			233
Cl	50	61	250	250	3.9
SO4	20	22	500	250	10.2
NO3	16	23	50	50	1.8
NO2	0.02	0.01	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**17**	**19**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**4**	**10**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Δεν παρατηρείται σημαντική μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου (Πίν.14.14). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 24 μS/cm και το TDS κατά 96 mg/l (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού πηγών, Σχ.14.47).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 24.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού είναι σταθερή χειμώνα και καλοκαίρι. Η τιμή pH ανεβαίνει ελαφρά από 7.5 σε 7.8 επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh, από -34 σε -41 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.34 και 0.38) αποκλείουν τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα
Τα κατιόντα στη πρώτης περίοδο ανάλυσης αποτελούν 28% από τα κύρια ιόντα και τα ανιόντα 72%, όμως στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα πέφτουν σε 27% και τα ανιόντα μειώνονται σε 74%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca πέφτει από 23% σε 20% (ανεβαίνει 9.40 mg/l), του μαγνησίου Mg από 0% συγκέντρωση σε 1% (ανεβαίνει κατά 6.1 mg/l), του νατρίου Na ανεβαίνει από 5% σε 6% (κατά 10.5 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.1 - 0.2 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη και σταθερή συγκέντρωση 57% (ανεβαίνει κατά 50.0 mg/l), του χλωρίου Cl επίσης σε σταθερή συγκέντρωση 11% στις δυο αναλύσεις A και B (ανεβαίνει κατά 10.0 mg/l), των θειϊκών SO_4 σταθερή συγκέντρωση 4% (ανεβαίνει κατά 2.0 mg/l) και στων νιτρικων NO_3 ανεβαίνει από 3% σε 4% (ανεβαίνει κατά 7.1 mg/l).
Από πλευράς συνόλου των διαλυμένων στερεών (TDS 467 - 653 mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται *γλυκό* (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό της πηγής S14 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.04 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 17 ppb και 19 ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκαν μικρές συγκεντρώσεις 4 ppb και 10 ppb.

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού της πηγής S14 είναι καλή κατά Schoeller και βρίσκεται ενός ορίων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Όμως υπερβαίνει τις συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.1 – 0.4 ρH, EC 145 – 169 μS/cm, TDS 269 – 363 mg/l, Ca 20.0 – 30.2 mg/l, Mg 1.7 mg/l, Na 22.8 – 32.3 mg/l, Cl 46.1 - 57.1 mg/l, NO_3 13.8 – 20.9 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 37.0 - 97 mg/l (Σχ.14.48).

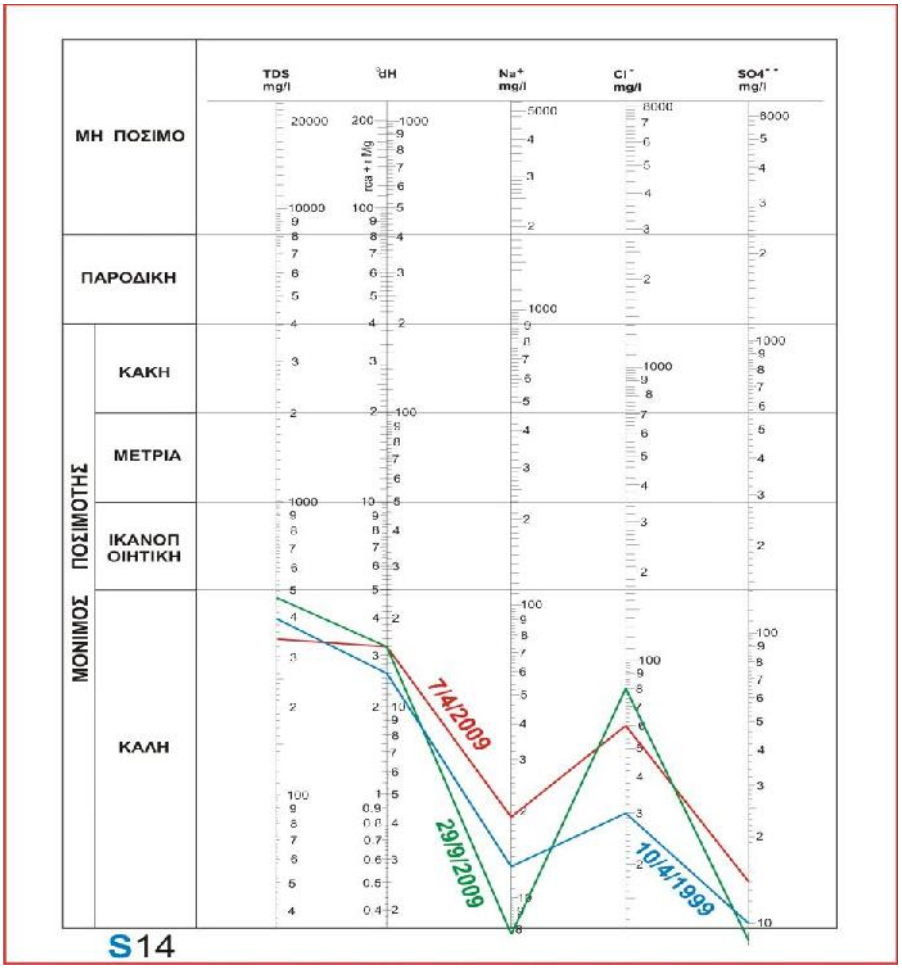

Σχ.14.48: .Ποστμότης του νερού της πηγής S14 κατά Schoeller.
Fig.14.48: Drinkable of spring S14 water according to Schoeller

14.15. ΠΗΓΗ S15 (Νεροτριβιά) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΝΕΡΟΤΡΙΒΙΑΣ

14.15.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η περιοχή της Νεροτριβιάς είναι έντονα λοφώδης σχηματίζεται από βουνά γυμνής επιφάνειας και απότομες κλητής όπως του υψώματος Αετός (802μ) στην οροσειρά Κανδήλιον. Η περιοχή αποχετεύεται από τους κλάδους του χειμάρρου Μορτερή.
Η περιοχή γνώρισε τον τεκτονισμό των πτυχώσεων και τον αντίκλινο που δημιούργησε την οροσειρά και την μορφολογία της (Σχ.14.49).
Η περιοχή της πηγής S15 αποτελείται κυρίως από τους οφιόλιθους της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης, και από ασβεστόλιθους ks του ανωκρητιδικού και εμφανίσεις σιδηρονικελιούχων κοιτασμάτων (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).

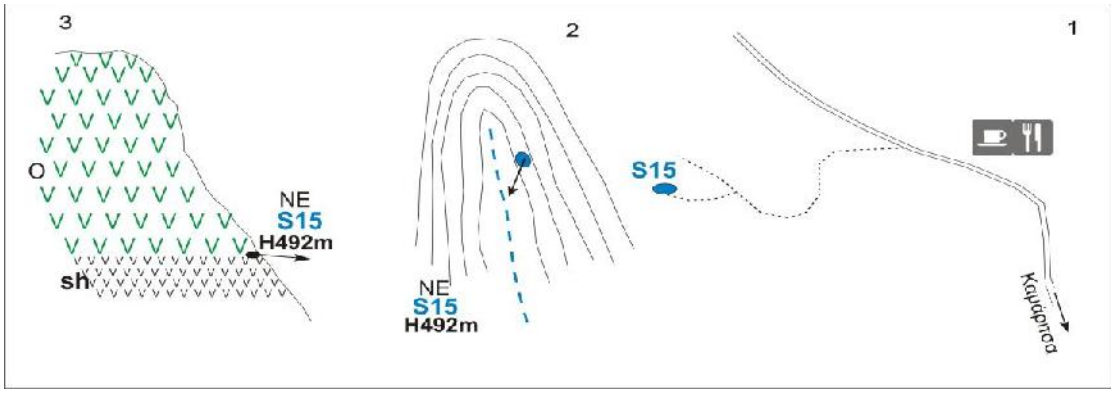

*Σχ.14.49: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S15** στη περιοχή της Νεροτριβιάς. 2, Κατεύθυνση εκροής νερού πηγής ΒΑ. 3, Σκαριφηματική τομή της πηγής.*
*Fig.14.49: Nerotrivia area. 1, Location map of spring **S15**. 2, Outlet flow direction NE discharge to stream 1st order. 3, Schematic section showing the mechanism running spring. Height 492m. o, Ophiolite fissured aquifer. sh, impermeable underlying schist - chert layer.*

14.15.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία της πηγής S15 σχηματίζεται στο διαρρηγμένο οφιολιθικό στρώμα (σερπεντίνες και περιδοτίτες) και ανώτερο τμήμα της διάπλασης.
Η πηγή εκδηλώνεται στην επαφή του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ορίζοντα με το αδιαπέρατο τμήμα της διάπλασης που υπόκειται (Σχ.14..49).
Η εκροή σημειώνεται με κατεύθυνση ροής νοτιοανατολικά προς ένα χείμαρρο κλάδος πρώτης τάξης όπου αρχίζει ο χείμαρρος Μορτερής.

14.15.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

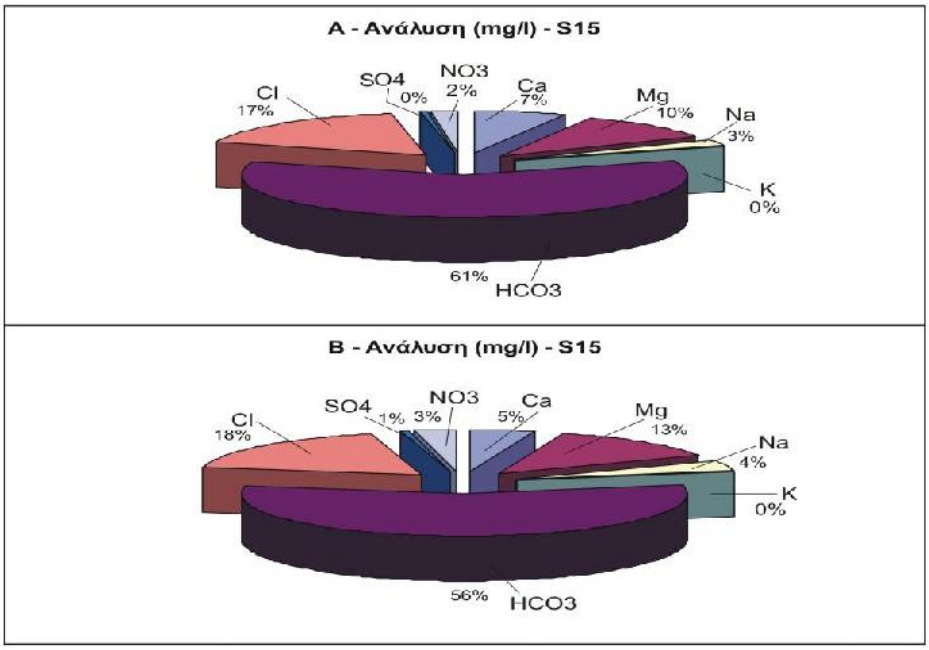

*Σχ.14.50: Πηγή **S15**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.50: Spring **S15**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.15: Περιοχή Νεροτριβιά–Καμάριτσα. Ποσιμότης νερού της πηγής **S15** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.15: Potable of Spring **S15** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή S**15** Οφιολιθικός υδροφόρος		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Συλλογή **8-4-2009**	Συλλογή **5-10-2009**	WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
pH	8.0	8.2	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	570	582	2500	2500	415
TDS	543	546	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	320	310	καθόλου	καθόλου	233
Ca	36	26			85.3
Mg	56	71			5.6
Na	14	21	200	200	2.2
K	0.3	0.3			0.6
NH4	0	0.02	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	330	340			233
Cl	95	100	250	250	3.9
SO4	1	4	500	250	10.2
NO3	11	16	50	50	1.8
NO2	0.01	0.01	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**11**	**17**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**10**	**12**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου (Πίν.14.15 & Σχ.14.50). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 12 μS/cm και το TDS κατά 3 mg/l.

Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 18.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5ºC το καλοκαίρι. Η τιμή ρΗ ανεβαίνει από 8.0 σε 8.2 το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh πέφτει ελαφρά από -49 σε -46 mvolt παραμένει ο αλκαλικός χαρακτήρας στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.34 και 0.36) επομένως αποκλείεται ανάμιξη το νερό της πηγής με την θάλασσα.

Τα κατιόντα στη Α περιόδου ανάλυσης αποτελούν 20% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 80%, στη Β περίοδος ανάλυση τα κατιόντα αυξάνουν σε 22% και τα ανιόντα μειώνονται σε 78%.

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca πέφτει από 7% σε 5% (10.3 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει αύξηση από 10% σε 13% (14.6 mg/l), του νατρίου Na ανεβαίνει από 3% σε 4% (κατά 6.5 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάδας % (σταθερή συγκέντρωση 0.3 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 61% πέφτει σε 56% (πέφτει κατά 20 mg/l), και η συγκέντρωση του χλωρίου Cl ανεβαίνει από 17% σε 18% (κατά 5.0 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε συγκεντρώσεις 0% στην Α ανάλυση ανεβαίνει σε 1% στη Β ανάλυση (κατά 2.5 mg/l) και των νιτρικών NO_3 η συγκέντρωση ανεβαίνει από 2% σε 3% (κατά 5.1 mg/l).

Από πεύρας συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 543 – 645 mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).

Από πεύρας ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (570 – 582 mg/l) της πηγής S15 είναι πολύ σκληρό (Hem).

Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.0 και 0.02 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.

Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 11 ppb και 17 ppb. Ο σίδηρος Fe_2, επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκε σε μικρές συγκεντρώσεις 10 ppb και 12 ppb.

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S15 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και βρίσκεται εντός των όρων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής S15 υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.6 – 0.8 pH, EC 155 – 167 μS/cm, TDS 343 – 346 mg/l, Mg 50. – 54.9 mg/l, Na 11.8 – 18.3 mg/l, $HCO_3$100.0 – 77.0, Cl 91.1 – 96.1 mg/l, NO_3 8.8 – 13.7 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 87 – 77 mg/l (Σχ.14.51).

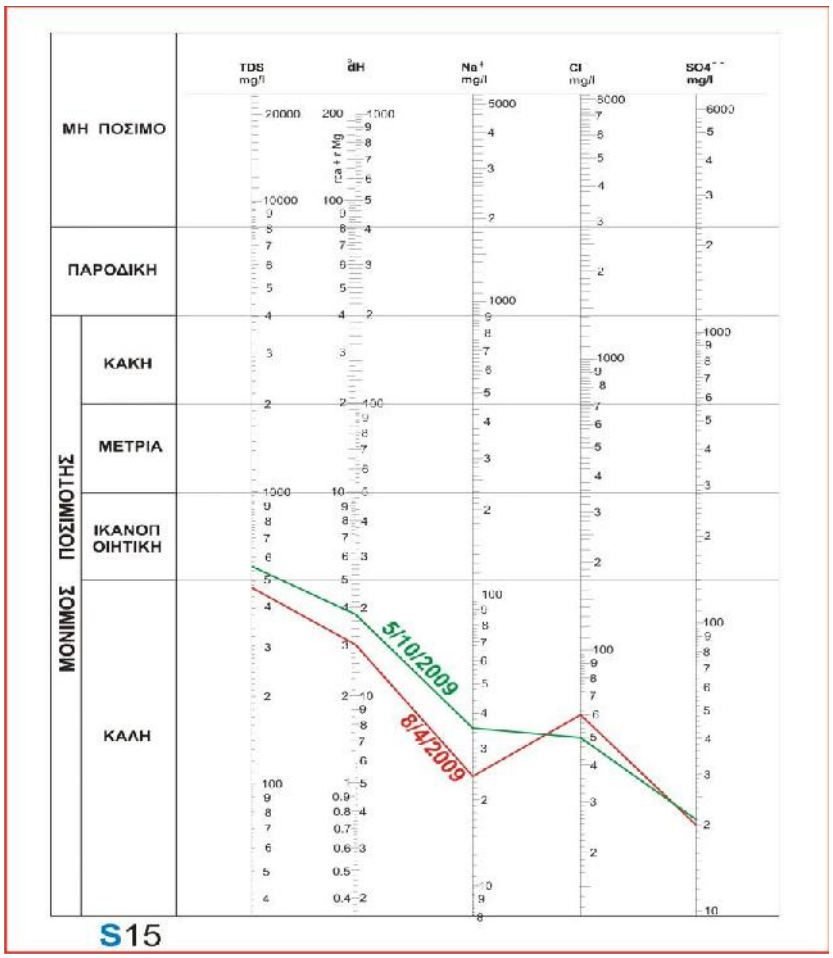

Σχ.14.51: .Ποστμότης του νερού της πηγής S15 κατά Schoeller.
Fig.14.51: Drinkable of spring S15 water according to Schoeller

14.16. ΠΗΓΗ S16 (Spring 16) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΝΕΡΟΤΡΙΒΙΑΣ

14.16.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η γεωλογία περιοχής της πηγής S16 είναι σχεδόν όπως περιγράφεται στην πηγή S15 (Φωτ.14.13 και Σχ.14.52)

14.16.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeologica backgroundl)

Η υδρογεωλογία όπως περιγράφεται στην πηγή S15, και πιθανόν να ανήκουν στον ίδιο υδροφόρο στρώμα (Σχ.14.52).

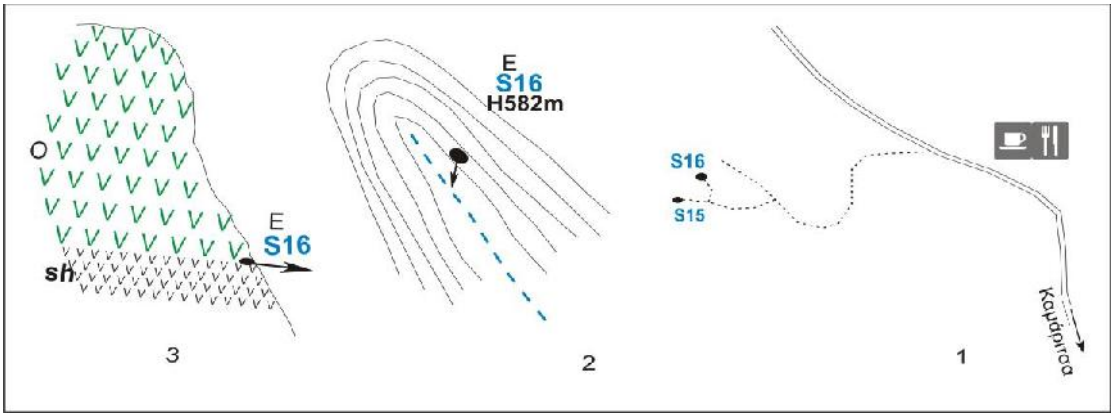

*Σχ.14.52: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S16** στη περιοχή της Νεροτριβιάς. 2, Κατεύθυνση εκροής νερού πηγής Ανατολικά. 3, Σκαριφηματική τομή της πηγής. Ο, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρ. Sh, αδιαπερτο σχιστοκερατολιθικό στρώμα βάσης*
*Fig.14.52: Nerotrivia area. 1, Location map of spring **S16.** 2, Outlet flow direction E discharge to stream 1st order. 3, Schematic section showing mechanism running spring **S16.** Height 582m. O, Fissured ophiolite aquifer. Sh, impermeable schist – chert underlying layer.*

*Φωτ.14.13: Πηγή **S16** στην περιοχή της Νεροτριβιάς. Διαρρηγμένο οφιολιθικό. Sh, σχιστοκερατολιθικό S, λεκάνη συλλέκτης SL, γραμμή (πηγής) επαφής.*
*Photo 14.14: Nerotrivia area. Spring **S16.** Οφιόλιθος, fissured ophiolite. Sh, schist – chert. SL, Contact (spring) line. S, spring collection chamber.*

14.16.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

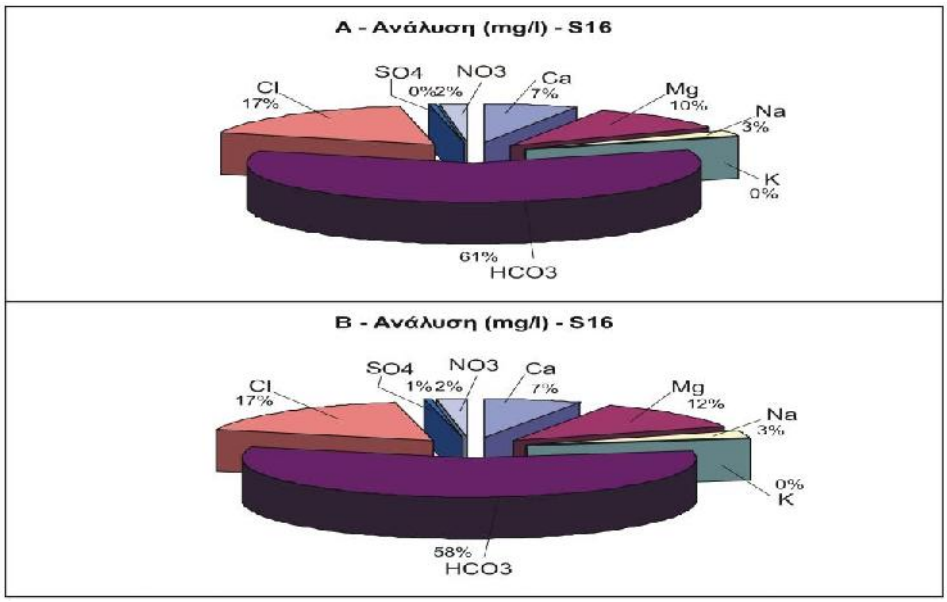

*Σχ.14.53: Πηγή **S16**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.53: Spring **S16**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.16: Ποσιμότης νερού της πηγής **S16** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.16:. Potable of Spring **S16** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή S**16**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **MAI/2009** mg/l
	Οφιολιθικός υδροφόρος		WHO 1993 mg/l	EU 1998 mg/l	
	Συλλογή **8-4-2009**	Συλλογή **5-10-2009**			
pH	8.1	8.2	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	560	595	2500	2500	415
TDS	543	584	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	320	350	καθόλου	καθόλου	233
Ca	36	40			85.3
Mg	56	70			5.6
Na	14	18	200	200	2.2
K	0.3	0.3			0.6
NH4	0.03	0.04	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	330	338			233
Cl	95	101	250	250	3.9
SO4	1	4	500	250	10.2
NO3	11	13	50	50	1.8
NO2	0.01	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**11**	**16**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**10**	**15**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Δεν παρατηρείται σημαντική μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων της υγρής και της ξηρής (Πίν.14.16 και Σχ.14.53). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 35 μS/cm και το TDS κατά 41mg/l (Πίνακας αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 1.0 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH ανεβαίνει από 8.1 σε 8.2 επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh από -48 σε -45 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα

στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.34 και 0.37) αποκλείεται η ανάμιξη του νερού της πηγής με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 20% από τα κύρια ιόντα και τα ανιόντα 80%, όμως στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 22% και τα ανιόντα μειώνονται σε 78%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca είναι σταθερή 7% στις δυο αναλύσεις A και B (ανεβαίνει κατά 4.0 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει αύξηση από 10% σε 12% (13.1 mg/l), του νατρίου Na επίσης σταθερό 3% (ανεβαίνει κατά 4.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάδας % (σταθερή συγκέντρωση 0.3 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 61% πέφτει σε 58% (ανεβαίνει κατά 5.0 mg/l), του χλωρίου Cl σε σταθερή συγκέντρωση 17% στις δυο μετρήσεις (ανεβαίνει κατά 6.0 mg/l), των θειϊωνά SO_4 ανεβαίνει σε συγκέντρωση 0% σε 1% (κατά 2.4 mg/l) και των νιτρικών NO_3 είναι σταθερή σε 2% (ανεβαίνει κατά 3.0).
Από πλευράς συνόλου των διαλυμένων στερεών (TDS 534 - 584mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ (320 – 350mg/l) το νερό της πηγής S16 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.01 και 0.04 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 11 ppb και 16 ppb. Ο σίδηρος Fe_2, επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκαν μικρές συγκεντρώσεις 10 ppb και 15 ppb.

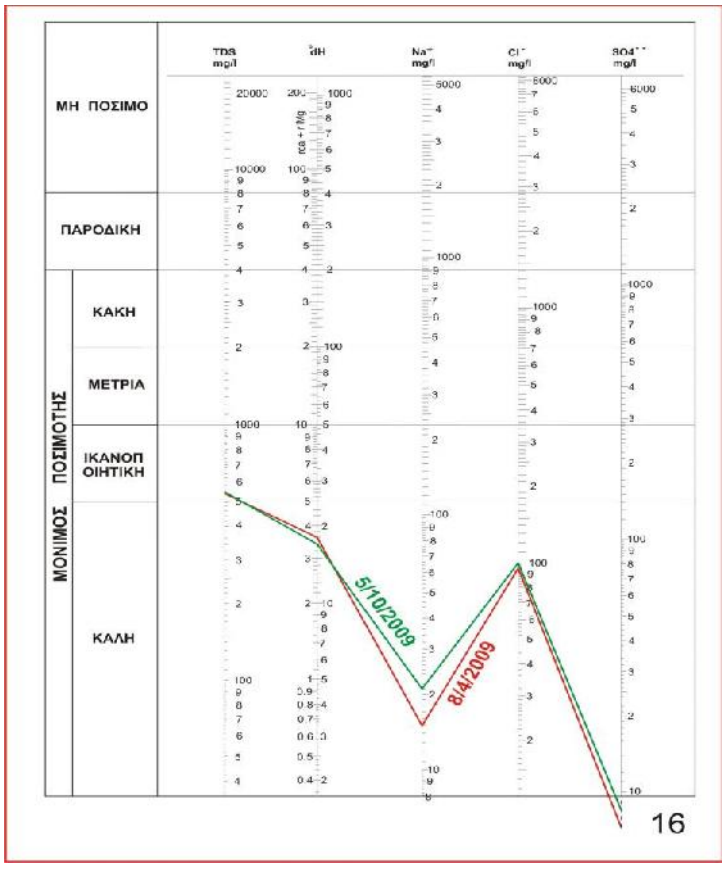

Σχ.14.54: .Ποστμότης του νερού της πηγής S16 κατά Schoeller.
Fig.14.54: Drinkable of spring S16 water according to Schoeller

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S16 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και βρίσκεται εντός όρων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Όμως υπερβαίνει τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού

(ΖΑΓΟΡΙ) σε: 07 – 0.8 pH, EC 145 – 180 μS/cm, TDS 1343 – 384 mg/l, Mg 51.3 – 64.4 mg/l, Na 11.8 – 15.8 mg/l, HCO_3 87.0 – 117 mg/l, Cl 91.1 – 97.1, NO_3 8.0 – 11.2 mg/l και σκληρότητα 100.0 – 103.0 mg/l (Σχ.14.54).

14.17. ΠΗΓΗ S17 (Χοντρόβρυσι) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΚΟΥΜΑΡΟΥ ΠΑΓΟΝΤΑ

14.17.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

.

Η μορφολογία της περιοχής Παγόντα είναι έντονα λοφώδης, χωρίς πεδιάδες, βρίσκεται στις κλιτύες της οροσειράς Δίρφυος. Σε υψόμετρο 615 - 639μ περιλαμβάνει δολίνες και λίμνη η οποία τροφοδοτείται με βρόχινο νερό από ρέματα κλάδους δεύτερης και τρίτης τάξης. Η περιοχή βρίσκεται στη υδροκριτική γραμμή που χωρίζει μεταξύ των υδρογραφικών δικτύων που εκβάλουν στο Β. Ευβοϊκό και στο Αιγαίο Πέλαγος (Ποταμός Κηρεύς) (Φώτ.14.14 και Σχ.14.55).

Η περιοχή Παγώντα – Ψηλοδένδρου, γενικά καλύπτεται από τους ασβεστόλιθους ks, του ανωτέρου Κρητιδικού κατά 15%, οφιόλιθους 8% και από την σχιστοκερατολιθική διάπλαση sh, κατά 80% περίπου. Στη περιοχή υπάρχουν τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα, οι εγκαταστάσεις και λατομείου της Εταιρίας Iarco ΑΕ και εξόρυξη του μεταλλεύματος (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).

14.17.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία της περιοχής αναπτύσσεται στο διαρρηγμένο οφιολιθικό στρώμα το οποίο αποτελείται από σερπεντίνες και περιδοτίτες.

Η εκροή της πηγής S17 εκδηλώνεται την επαφή του διαρρηγμένου οφιολιθικού υδροφόρου ορίζοντα με το αδιαπέρατο, υγιή οφιολιθικό που υπόκειται το οποίο είναι τμήμα της σιχτοκερατολιθικής διάπλασης που αποτελούν το υπόβαθρο του υδροφόρου ορίζοντα (Πίνακας απογραφής των πηγών).

Η εκροή νερού της πηγής σημειώνεται με κατεύθυνση νοτιοδυτικά στο χείμαρρο πρώτης τάξης (Σχ.14.55).

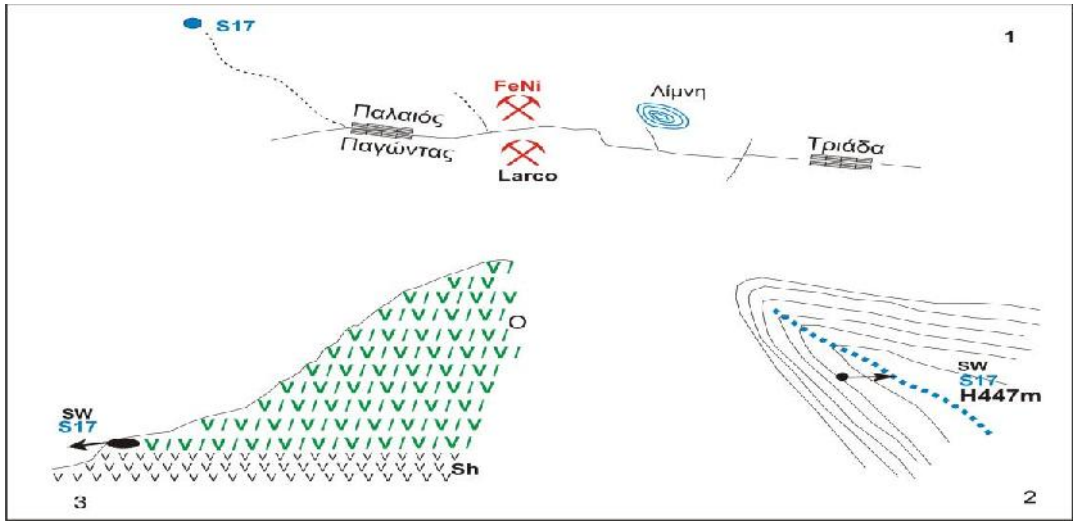

*Σχ.14.55: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S17** στη περιοχή του Π. Παγώντα. 2, Κατεύθυνση εκροής νερού πηγής νοτιοδυτικά. 3, Σκαριφηματική τομή της πηγής. O, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο. Sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό στρώμα βάσης*

*Fig.14.55: Palio Pagogonda area. 1, Location map of spring **S17**. 2, Outlet flow direction SW discharging to 1st order stream. Height 447m. 3, Schematic section showing the mechanism running the spring. O, fissured ophiolite aquifer. Sh, impermeable schist – chert underlying layer*

*Φωτ.14.14: Υδρομάστευση – λεκάνη συλλέκτης Πηγής Χοντρόβρυσι **S17** στην περιοχή Π. Παγώντα.*
*Photo14.14: Palio Pagonda area. Modification – collecting chamber of spring (Khondrovrisi) **S17***

14.17.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

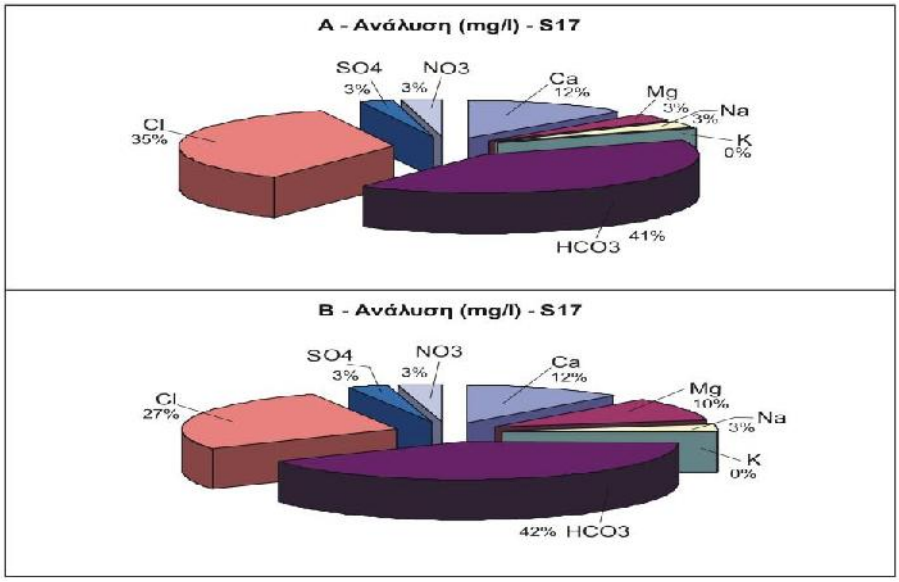

*Σχ.14.56: Πηγή **S17**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.56: Spring **S17**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.17: Ποσιμότης νερού της πηγής **S17** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.17: Potable of Spring **S17** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή S17		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Οφιολιθικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **14-4-2009**	Συλλογή **8-10-2009**			
pH	8.3	8.0	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	410	487	2500	2500	415
TDS	399	460	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	190	200	καθόλου	καθόλου	233
Ca	52	56			85.3
Mg	15	45			5.6
Na	13	15	200	200	2.2
K	0.5	0.4			0.6
NH4	0.03	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	175	190			233

Cl	120	125	250	250	3.9
SO4	11	14	500	250	10.2
NO3	13	14	50	50	1.8
NO2	0.05	0.08	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**2**	**18**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων (Πίν.14.17 Σχ.14.56). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 77 μS/cm και το TDS κατά 61 mg/l, μεταξύ της υγρής και της ξηρής περιόδου (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 25.0 °C. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH πέφτει από 8.3 σε 7.8 επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh από -67 σε -44 mvolt και νερό της πηγής είναι παραμένει αλκαλικό. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.24 και 0.34) αποκλείεται η ανάμιξη του νερού της πηγής με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 18% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 82%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 25% και τα ανιόντα μειώνονται σε 75%.

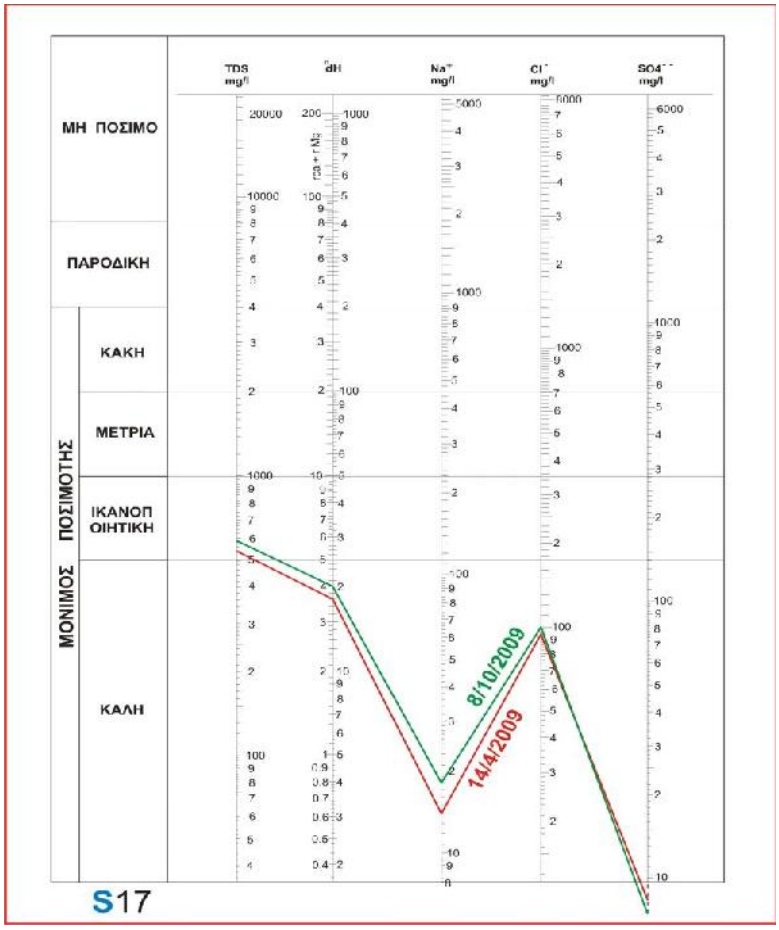

Σχ.14.57: .Ποστμότης του νερού της πηγής S17 κατά Schoeller.
Fig.14.57: Drinkable of spring S17 water according to Schoeller

Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca σταθερή σε 12% στις δυο μετρήσεις Α και Β ανάλυση (ανεβαίνει κατά 2.9 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει αύξηση από 3% σε 10% (31.0 mg/l), του νατρίου Na σταθερό σε 3% (ανεβαίνει κατά 3.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάδας % (και σταθερή συγκέντρωση 0.4 - 0.5 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 σε μεγαλύτερη συγκέντρωση 41% ανεβαίνει σε 42% (κατά 15.0 mg/l), του χλωριίου Cl πέφτει από 35% σε 27% (κατά 25.0 mg/l), των θειϊκων SO_4 σε σταθερή συγκέντρωση 3% (κατά 9.0 mg/l) και επίσης των νιτρικών NO_3 σε σταθερή συγκέντρωση 3% (ανεβαίνει κατά 2.0 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 399 - 460 mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (190 – 200 mg/l) της πηγής S17 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.05 και 0.08 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Ο σίδηρος Fe_2 ανιχνεύτηκε στη Α και Β ανάλυση σε 2 ppb και 18 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S17 είναι καλή κατά Schoeller και βρίσκεται εντός των όρων που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις παραμέτρων του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.9 – 0.6 pH, EC 72 μS/cm, TDS 199 – 260 mg/l, Mg 8.5 – 38.5 mg/l, Cl 116.1 – 121.1 mg/l, και NO_3 10.7 – 14.1 mg/l (Σχ.14.57).

14.18. ΠΗΓΗ S18 (Λυπίτσα) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΜΑΡΚΑΤΩΝ ΠΑΓΟΝΤΑ

14.18.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η περιοχή Μαρκάτων σχηματίζεται από τη σχιστοκερατολιθική διάπλαση, sh η οποία αποτελείται από κερατόλιθους, αργιλικούς σχιστόλιθοους και ψαμμίτες, με κατά θέσεις καρστικούς ασβεστολιθιούς ενστρώσεις K, σε μικρό πάχος, και εμφανίσεις σιδηρονικελιούχων κοιτασμάτων, FeNi και οφιόλιθους ο (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).
Η μορφολογία της περιοχής είναι έντονα ορεινής, αποχετεύεζεται από χείμαρρους, πρώτης, δεύτερης και τρίτης τάξης, κλάδους του Κηρεύς Ποταμού που εκβάλλει στο Αιγαίο Κόλπο (Σχ.14.58).

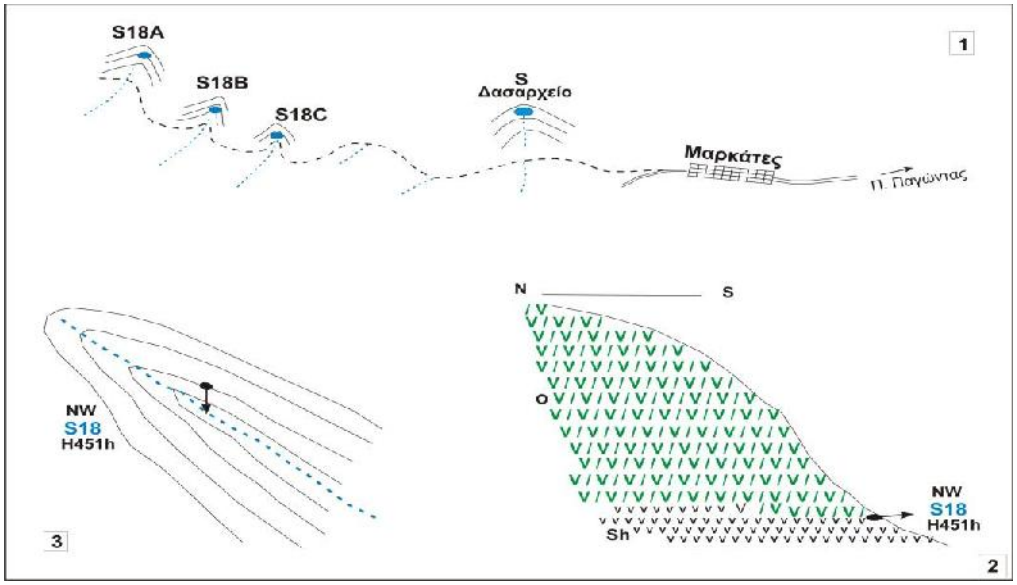

*Σχ.14.58: 1, Χάρτης εντοπισμός των πηγών **S18A, S18B, S18C** και **S** Δασαρχείο, στη περιοχή των Μαρκάτων. 2, Κατεύθυνση εκροής νερού πηγής **S18A** βορειοδυτικά. Υψόμετρο 451μ. 3, Σκαριφηματική τομή της πηγής S18A. Ο, διαρρηγμένο υδροφόρο. Sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό της βάσης.*

*Fig. 14.58: Markatai area. 1, Location map of group springs **S18A, S18B, S18C** and **S**- Forest Local Authority., 2, Outlet flow direction NW discharge to stream 1st order. Height 451m. 3, Schematic section showing mechanism running the spring S18. o, fissured ophiolite aquifer. Sh, impermeable schist – chert underlying layer*

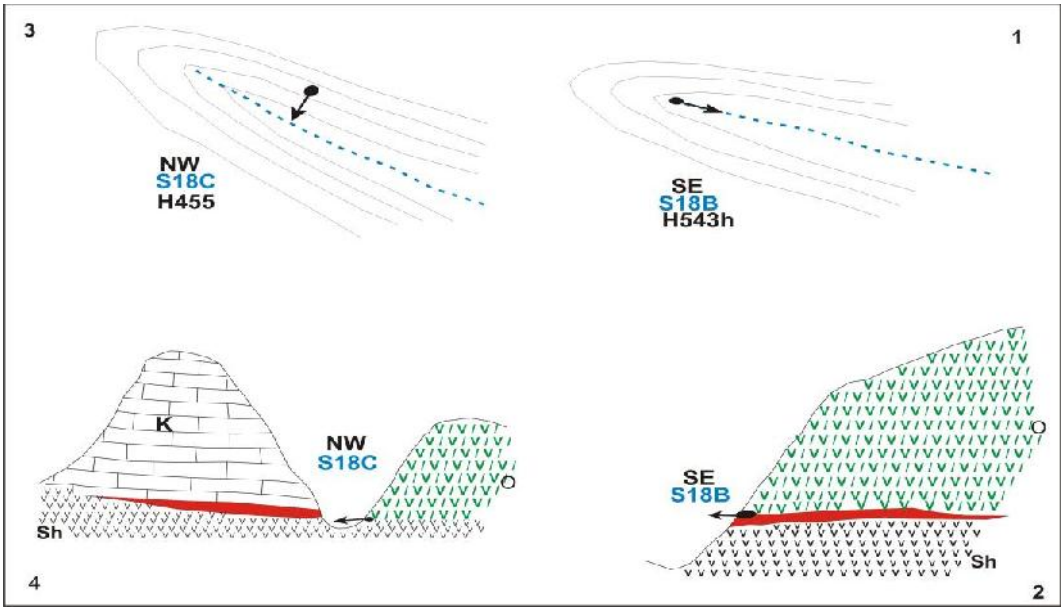

*Σχ.14.59: 1. Κατεύθυνση εκροή πηγής **S18B** ΝΑ στο ρέμα πρώτης τάξης. Υψόμετρο 543μ. 2, Σκαριφηματική τομή της πηγής. Ο, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο. Sh, σχιστοκερατολιθικό. FeNi, σιδηρονικελιούχο κοίτασμα. 3, Κατεύθυνση εκροής πηγής **S18C** ΒΔ στο ρέμα πρώτης τάξης, υψόμετρο 455μ. 4, Σκαριφηματική τομή της πηγής.*
*Fig.14.59: 1, Outlet flow direction SE of spring **S18B** discharging to stream 1st order. Height 543m. 2, Schematic section showing mechanism running the spring. 3, Outlet flow direction NW of spring **S18C** discharging to stream 1st order. Height 455m . 2, Schematic section showing mechanism running the spring. O, fissured ophiolite aquifer. Sh, impermeable schist- chert underlying layer. FeNi, iron – nickle ore deposit*

14.18.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Συντεταγμένες **(S18A)**: **N** 38 41.790, **E** 23 36.041, **h** 451m [**E** 465119 – **N** 4283743]
Παροχή: 1.8 m^3/h.
Συντεταγμένες **(S18B)**: **N** 38 41.865, **E** 23 36.997, **h** 453m [**E** 465980 – **N** 4283971]
Διεύθυνση ροής: SE (νοτιοανατολικά)
Παροχή: 1.8 m^3/h.
Συντεταγμένες **(S18C)**: **N** 38 41.944, **E** 23 36.133, **h** 451m [**E** 465343 – **N** 4284217]
Παροχή: 3.6 m^3/h: NW (βορειοδυτικά)

Η υδροφορία στην περιοχή της πηγής S18 σχηματίζεται στο διαρρηγμένο οφιολιθικό ο, ανώτερο στρώμα της διάπλασης. Το υπόβαθρο αποτελούν οι κατώτεροι σχηματισμοί της διάπλασης (Πίνακας απογραφής των πηγών, (Σχ.14.58 και Σχ.14.59).
Η εκφόρτωση του υδροφόρου ορίζοντα σημειώνεται στην επαφή με το αδιαπέρατο τμήμα στην βάση της διάπλασης sh, όπου και επικρατούν οι αργιλικοί σχιστόλιθοι.
Η εκροή του νερού Πηγής S18 εκδηλώνεται σε τέσσερα σημειώνεται (S, S18A, S18B και S18C) με κατεύθυνση ροής βορειοδυτικά προς σε ένα ρέμα πρώτης τάξη (Φωτ.14.15).

*Φωτ.14.15: Υδρομάστευση Πηγής Λυπίτσα **S18** στην περιοχή των Μαρκάτων. SL, γραμμή επαφής, S, λεκάνη συλλέκτης.*
*Photo 14.15: Markatai area. Modification of spring (lipitsa) **S18**. S, spring collection chamber. Οφλιόλιθος, ophiolite. Sh, schist- chert. SL, spring contact line*

14.18.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

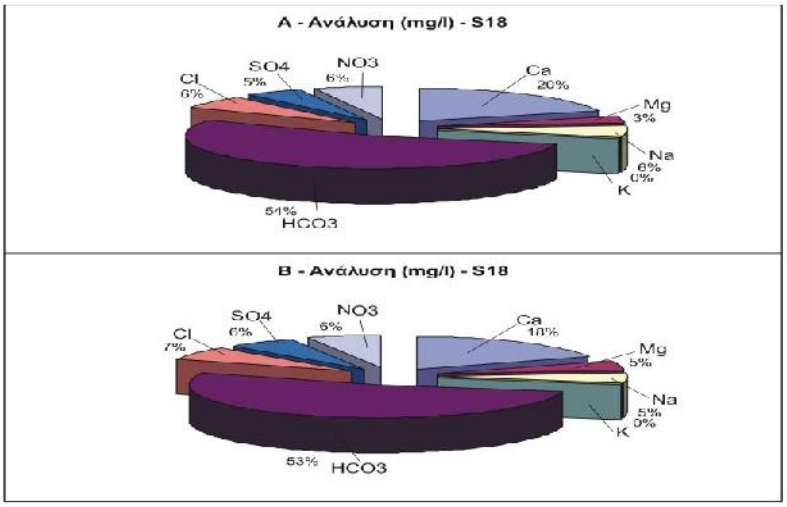

*Σχ.14.60: Πηγή **S18**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.60: Spring **S18**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.18: Ποσιμότης νερού της πηγής **S18** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.18: Potable of Spring **S18** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή S18		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Οφιολιθικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **14-4-2009**	Συλλογή **8-10-2009**			
pH	7.8	7.9	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	290	328	2500	2500	415
TDS	241	285	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	150	180	καθόλου	καθόλου	233
Ca	48	52			85.3
Mg	7	17			5.6
Na	14	15	200	200	2.2
K	0.3	0.4			0.6
NH4	0.03	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	130	150			233
Cl	15	19	250	250	3.9
SO4	12	17	500	250	10.2

NO3	14	18	50	50	1.8
NO2	0.05	0.05	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**10**	**22**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – υγρής και ξηρής (Πίν.14.18 και Σχ.14.60). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 38μS/cm και το TDS κατά 44mg/l.
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 24.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή ρΗ ανεβαίνει από 7.8 σε 7.9, επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh από -48 σε -49 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.24 και 0.26) αποκλείεται η πιθανότητα ανάμιξης του νερού πηγής S18 με την θάλασσα (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 29% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 71%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα πέφτουν λίγο σε 28% και τα ανιόντα αυξάνούν σε 72%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca πέφτει από 20% σε 18% (3.9 mg/l), του μαγνησίου Mg ανεβαίνει από 3% σε 5% (6.7 mg/l), του νατρίου Na^+ πέφτει από 6% σε 5% (ανεβαίνει κατά 0.8 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάδας % στις δυο αναλύσεις A και B (και σταθερή συγκέντρωση 0.0 - 0.4 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 σε μεγαλύτερη συγκέντρωση 54% πέφτει σε 53% (ανεβαίνει κατά 30.0 mg/l), η συγκέντρωση του χλωρίου Cl ανεβαίνει από 6% σε 7% (ανεβαίνει κατά 3.5 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε συγκέντρωση 5% ανεβαίνει σε 6% (ανεβαίνει κατά 5.4 mg/l) και των νιτρικών NO_3 η συγκέντρωση είναι σταθερή σε 6% (ανεβαίνει κατά 3.9 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 241 - 285 mg/l) το νερό της πηγής S18 χαρακτηρίζεται γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000).
Από πλευράς ολικής σκληρότητςα $CaCO_3$ το νερό (150 – 180 mg/l) της πηγής είναι σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.05 και 0.05 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: ο σίδηρος Fe_2, ανιχνεύτηκε στη A και B ανάλυση σε μικρές συγκεντρώσεις 10 ppb και 22 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S18 είναι πολλή καλή κατά Schoeller και βρίσκονται εντός ορών που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.4ρΗ, TDS 41 – 85 mg/l, Mg 1.7 – 8.4 mg/l, Na 11.8 – 12.6 mg/l, Cl 11.1 – 14.6 mg/l, SO_4 1.6 – 7.0 mg/l, και NO_3 12.3 – 16.2 mg/l (Σχ.14.61).

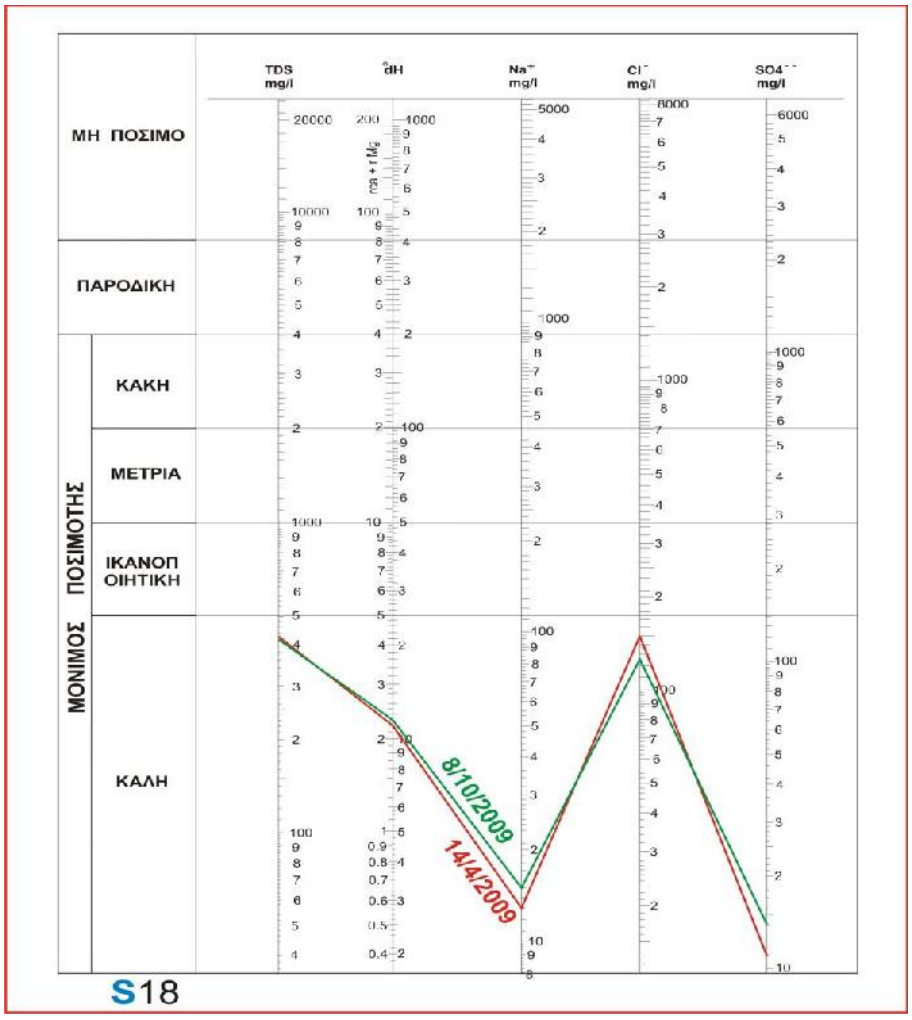

Σχ.14.61: .Ποστμότης του νερού της πηγής S18 κατά Schoeller.
Fig.14.61: Drinkable of spring S18 water according to Schoeller

14.19. ΠΗΓΗ S19 (Παλαιά σπίτια) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΜΑΡΙΤΣΗΣ

14.19.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Geological background)

Η μορφολογία της περιοχής Αγ. Αθανάσιου είναι ορεινή και στερείται πεδιάδες, βρίσκεται στην πλαγιά της οροσειράς Κανδήλιου περιλαμβάνει τις κορυφές Έλατη (853μ) και Αετός (802μ.), αποστραγγίζεται από ρέματα χείμαρρων πρώτης και δεύτερης τάξης κλάδοι που ανήκουν σε υδρογραφικά δίκτυα του Μορτερή και του Πεθαμένου Ποταμού (Σχ.14.62).
Την περιοχή της πηγής S19 συνίσταται κυρίως από την σχιστοκερατολιθικής διάπλασης με τους οφιόλιθους ο, και από ασβεστόλιθους ks, του ανωτέρου Κρητιδικού (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας .

14.19.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία αναπτύσσεται στο διαρρηγμένο οφιολιθικό στρώμα ο. Οι σχηματισμοί της βάσης υδροφόρου στρώματος είναι οι αργιλοί σχιστόλιθοι ερατόλιθοι, μέλη της διάπλασης sh (Πίνακας απογραφής των πηγών).
Η εκροή της πηγής S19 εκδηλώνεται στη επαφή του διαρρηγμένο οφιολιθικού υδροφόρου ορίζοντα με το αδιαπέρατο τμήμα της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης. Η

κατεύθυνση ροής της πηγής είναι βορειοδυτικά στο ρέμα πρώτης τάξης του ποταμού Πεθαμένου (Φώτ.14.16 και Σχ.14.62).

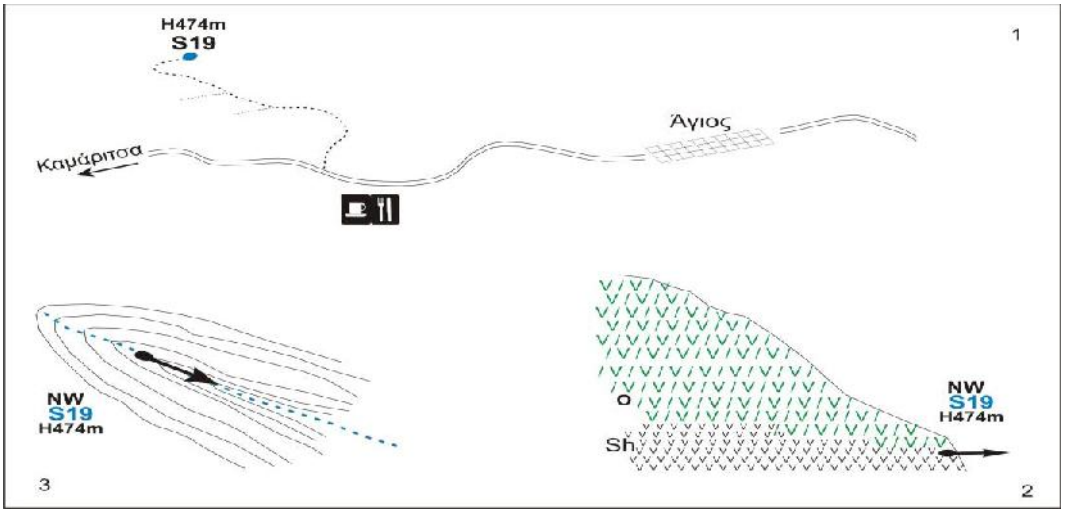

*Σχ.14.62: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S19** στη περιοχή Καμάριτσα. 2, Σκαριφηματική τομή της πηγής. 3, Κατεύθυνση εκροής νερού πηγής βορειοδυτικά στο ρέμα πρώτης τάξης, υψόμετρο 473μ. ο, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο. Sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό της βάσης.*
Fig.14.62: Kamaritsa area. 1, Location map of spring S19. 2, Schematic section showing mechanism running the spring. 3.Outlet flow direction NW discharge to stream 1st order. Height 474m. O, fissured ophiolite aquifer. Sh, impermeable schist – chert underlying layer.

*Φωτ.14.16: Πηγή (Παλαιά σπίτια) **S19** στην περιοχή Άγιου. sh, σιχστοκερατολιθικό. SL, γραμμή επαφής της πηγής.*
*Photo14.16: Agios area. Spring **S19** (Palaia spitia). Οφ., ophiolite. Sh, schist – chert. SL, Spring –contact– line.*

14.19.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

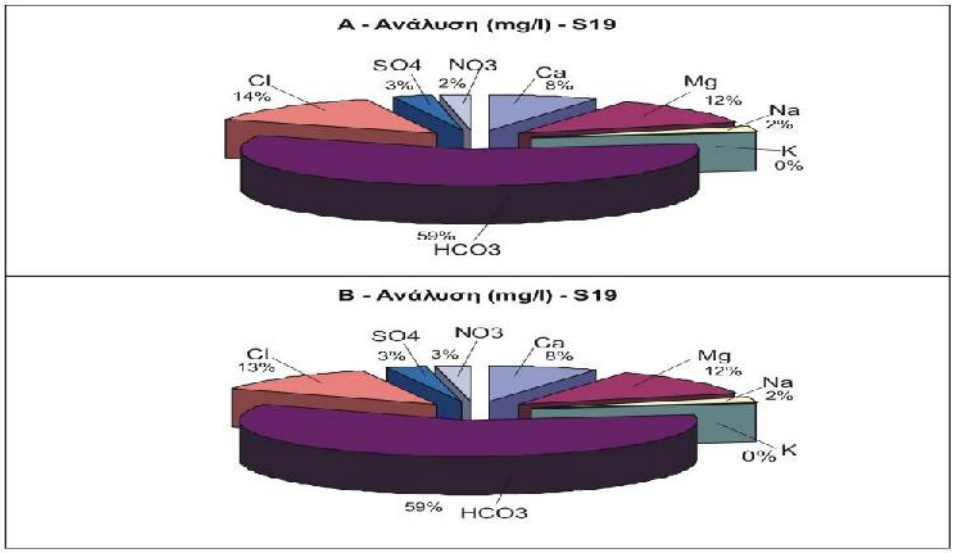

*Σχ.14.63: Πηγή **S19**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.63: Spring **S19**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.19: Ποσιμότης νερού της πηγής **S19** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.19: Potable of Spring **S19** comparing with mineral water ΖΑΓΟΡΙ and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή S**19**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Οφιολιθικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **14-4-2009**	Συλλογή **5-10-2009**			
pH	8.0	8.2	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	690	699	2500	2500	415
TDS	658	682	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	450	520	καθόλου	καθόλου	233
Ca	48	52			85.3
Mg	77	81			5.6
Na	16	16	200	200	2.2
K	0.3	0.3			0.6
NH4	0.03	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	390	410			233
Cl	90	86	250	250	3.9
SO4	19	18	500	250	10.2
NO3	14	18	50	50	1.8
NO2	0.02	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	1	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**2**	**11**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**2**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – υγρής και ξηρής (Πίν.14.19 και Σχ.14.63). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 9 μS/cm και το TDS κατά 24 mg/l.
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5ºC το καλοκαίρι. Η τιμή ρΗ ανεβαίνει από 8.0 σε 8.2 επίσης το δυναμικό

οξειδοαναγωγής Eh από -49 σε -50 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.42 και 0.47) αποκλείεται τις πιθανότητες η ανάμιξη νερού πηγής S19 με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 22% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 78%, επίσης στη δευτερη περίοδο αποτελούν το 22% και τα ανιόντα 78% (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca είναι σταθερή σε 8% στις δυο αναλύσεις Α και Β (ανεβαίνει κατά 2.1 mg/l), του μαγνησίου Mg επίσης σταθερό σε 12% (ανεβαίνει 2.7 mg/l), και του νατρίου Na σταθερό σε συγκέντρωση 2% (πέφτει κατά 0.3 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % στις Α και Β ανάλυση (0.3 - 0.4 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη και σταθερή συγκέντρωση 59% στις αναλύσεις Α και Β (ανεβαίνει κατά 20 mg/l), η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 14% σε 13% (κατά 4.5 mg/l), ωνα θειϊκών SO_4 σε σταθερή συγκέντρωση 3% στις δυο μετρήσεις (πέφτει κατά 0.8 mg/l στη Β μέτρηση) και των νιτρικά NO_3 ανβαίνει από 2% σε 3% (κατά 5.5 mg/l) .
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 658 - 682 mg/l) το νερό της πηγής χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (450 – 520 mg/l) της πηγής S19 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.01 και 0.02 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το σίδερο Fe_2 δυο φορές ανιχνεύτηκε σε μικρές συγκεντρώσεις 2 ppb και 11 ppb. Το μαγγάνιο Mn ανιχνεύτηκε σε 2 ppb στη Α ανάλυση και το κάδμιο Cd σε 1 ppb.

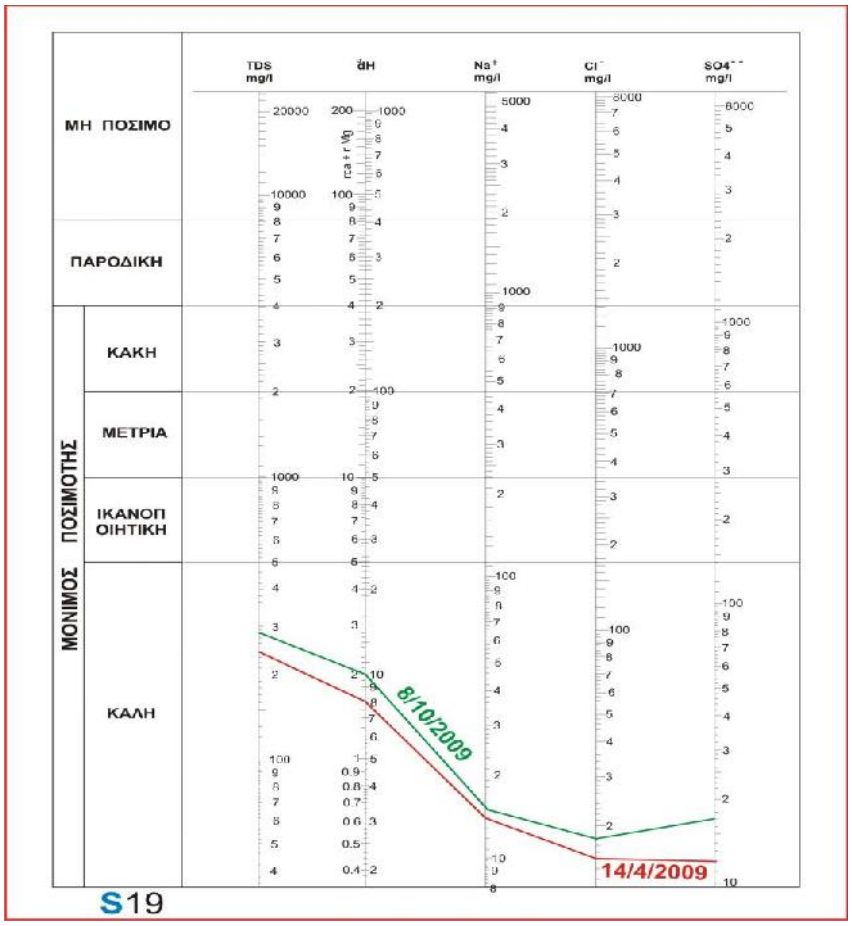

Σχ.14.64: .Ποστμότης του νερού της πηγής S19 κατά Schoeller.
Fig.14.64: Drinkable of spring S19 water according to Schoeller

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S19 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.6pH, - 0.8, EC 275 – 284 μS/cm, TDS 458 – 482 mg/l, Mg 72.2 – 74.9 mg/l, Na 13.8 – 13.5 mg/l, Cl 86.1 – 81.6 mg/l, SO_4 18.6 - 17.8 mg/l, NO_3 11.7 – 16.2mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 217 – 287 mg/l (Σχ14.64).

14.20. ΠΗΓΗ S20 (ΆΚΡΕΣ) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΑΚΡΩΝ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΟΥ

14.20.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μορφολογία είναι έντονη λοφώδη χωρίς πεδιάδα, επεκτείνεται στην περιοχή υδροκριτικής γραμμής που χωρίζει μεταξύ, κλάδων πρώτης τάξης του Πεθαμένου Ποταμού, και κλάδων που κατευθύνονται βόρεια προς την δολίνα Ψηλόδενδρο.
Η περιοχή Άκρων σχηματίζεται από λιμναίες αποθέσεις κυρίως κροκαλοπαγές που καλύπτουν μεγαλύτερη επιφάνεια, σχηματισμούς του φλύσχη fs και από τους ασβεστόλιθους του ανωτέρου Κρητιδικού ks, της βάσης επίκλυσης με κροκαλοπαγές στην βάση (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας και Σχ.14.65).

.

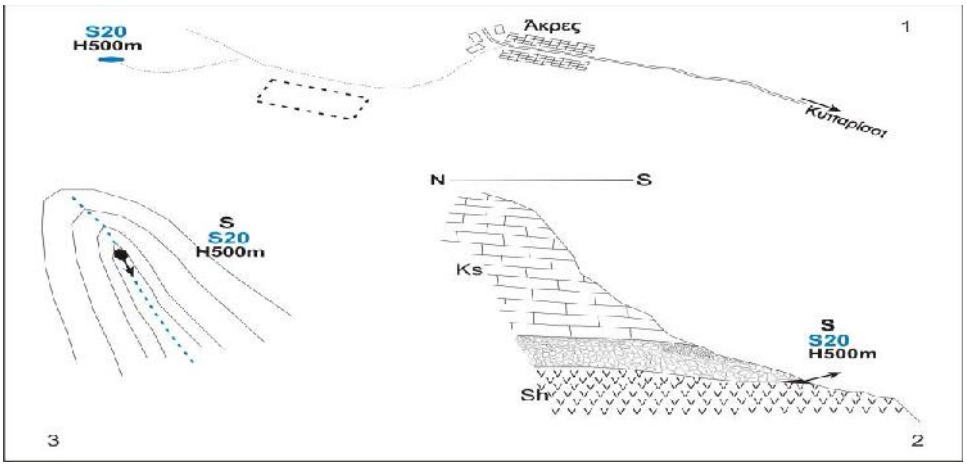

*Σχ.14.65: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής **S20** στη περιοχή Καμάριτσας. 2, Σκαριφηματική τομή της πηγής. 500μ. Ks, καρστικός υδροφόρος. Sh, αδιαπέρατος σχιστοκερατολικό με κροκαλοπαγές της επίκλυσης. 3, Κατεύθυνση εκροής νερού πηγής προς νότια. υψόμετρο*
*Fig.14.65: Kamaritsa area.1, location map of spring **S20**. 2, Schematic section showing mechanism running the spring. Ks, karstic aquifer. Sh. Underlying Impermeable schist – chert with transgressive conglomerate 3, Outlet flow direction S, Height 500m discharging to stream 1st order.*

14.20.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία σχηματίζεται στο καρστικό ασβεστολιθικό ks στρώμα του ανωτέρου Κρητιδικού, ορατό πάχος 15 – 20μ περίπου. Το υπόβαθρο του υδροφόρου είναι οι σχηματισμοί της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης sh. (Σχ.14.65 και Φωτι.14.17).
Η εκροή της πηγής S20 εκδηλώνεται στην επαφή του καρστικού υδροφόρου στρώματος και των κροκαλοπαγών με τον αδιαπέρατο σχηματισμό της βάσης από κερατόλιθους και αργιλικούς σχιστόλιθους της διάπλασης sh. Η εκροή του νερού της πηγής σημειώνεται με κατεύθυνση προς νότια σε ρέμα πρώτης τάξης (Πίνακας απογραφής των πηγών).

*Φωτ.14.17: Πηγής **S20** στην περιοχή των Άκρων. S, λεκάνη συλλέκτης. ks, καρστικός ασβεστόλιθος. sh, σχιστοκερατολιθικό. K, κροκαλοπαγές. SL, γραμμή (επαφή) πηγής.*
*Photo14.17: Spring **S20** at Akrai area.S, spring collection chamber. Ks, karstic aquifer. Sh, schist – chert. K,transgressive conglomerate. SL, spring line.*

14.20.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

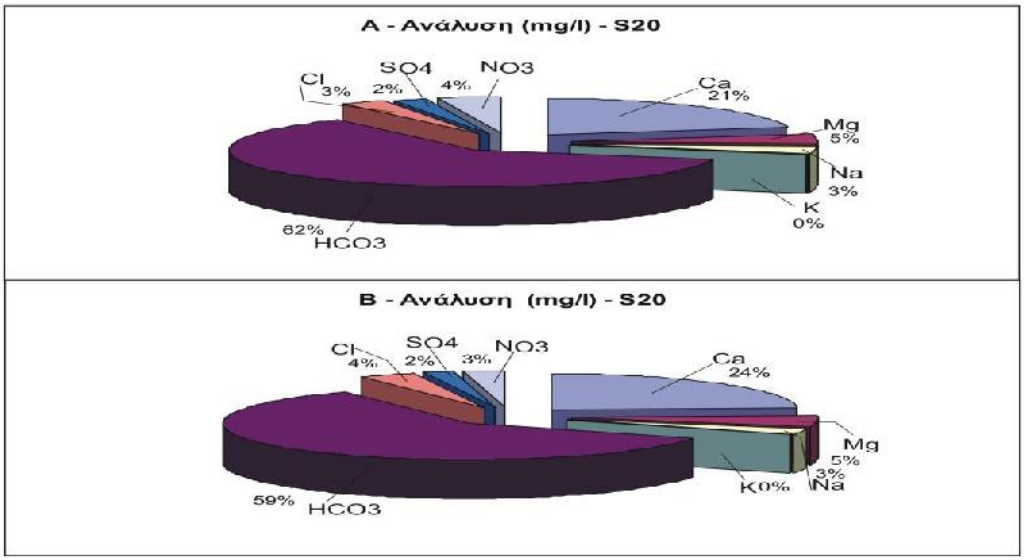

*Σχ.14.66: Πηγή **S20**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.66: Spring **S20**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.20: Ποσιμότης νερού της πηγής **S20** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ).*
*Tab.14.20: Potable of Spring **S20** comparing with mineral water ΖΑΓΟΡΙ and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S20** Καρστικός υδροφόρος		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **MAI/2009** mg/l
	Συλλογή **15-4-2009**	Συλλογή **9-10-2009**	WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
pH	7.7	7.8	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	410	450	2500	2500	415
TDS	375	399	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	270	290	καθόλου	καθόλου	233

Ca	80	96			85.3
Mg	17	19			5.6
Na	13	12	200	200	2.2
K	0.2	0.3			0.6
NH4	0.0	0.02	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	230	240			233
Cl	12	14	250	250	3.9
SO4	8	7	500	250	10.2
NO3	15	11	50	50	1.8
NO2	0.02	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**5**	**17**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**3**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – υγρής και ξηρής (Πίν.14.20 και Σχ.14.66). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 40 μS/cm και το TDS κατά 24 mg/l.
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού σταθερή 15.0 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή ρΗ ανεβαίνει από 7.7 σε 7.8, επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh από -41 σε -44 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερεw της μονάδας (0.27 και 0.30) αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη με το νερό με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 29% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 71%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 32% και τα ανιόντα μειώνονται σε 68% (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 21% σε 24% (13.4 mg/l), του μαγνησίου Mg σταθερό σε 5% στις δυο αναλύσεις Α και Β (ανεβαίνει κατά 2.0 mg/l), του νατρίου Na επίσης σε σταθερή συγκέντρωση 3% (πέφτει κατά 1.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.2 - 0.3 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 σε μεγαλύτερη συγκέντρωση 62% πέφτει σε 59% (ανεβαίνει κατά 10 mg/l), η συγκέντρωση του χλωρίου Cl ανεβαινει από 3% σε 4% (κατά 2.0 mg/l), στα θειϊκά SO_4 συγκέντρωση είναι σταθερή 2% (ανεβαίνει κατά 0.3 mg/l) και στα νιτρικά NO_3 η συγκέντρωση πέφτει από 4% σε 3% (πέφτει κατά 4.5 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 375 - 381 mg/l) το νερό της πηγής χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (270 – 290 mg/l) της πηγής S20 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.0 και 0.02 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το σίδερο Fe_2 ανιχνεύτηκε στη Α και στην Β ανάλυση σε 5 ppb και 17 ppb και το μαγγάνιο Mn σε 3 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S20 είναι πολλή καλή κατά Schoeller και δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.3 – 0.4ρΗ, EC 34 μS/cm, TDS 175 – 199 mg/l, Ca 10.7 mg/l, Mg 11.4 – 13.4 mg/l, Na 10.8 – 9.8 mg/l, HCO_3 7.0 mg/l, Cl 8.1 – 10.1 mg/l, NO_3 13.2 – 9.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 37 – 57 mg/l (Σχ.14.67).

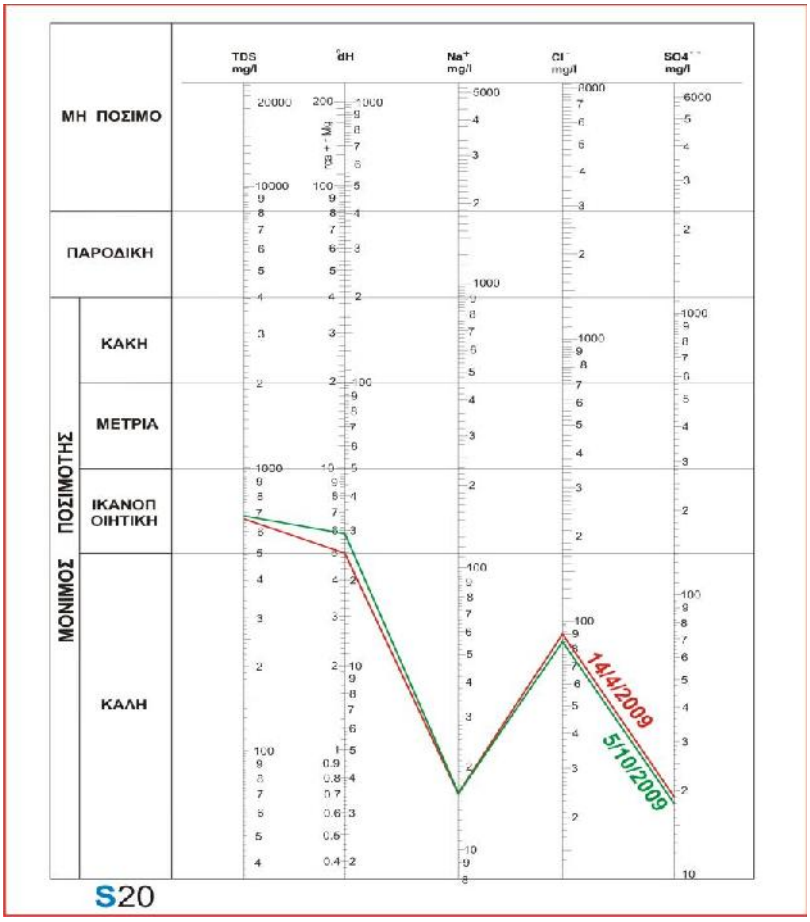

Σχ.14.67: .Ποστμότης του νερού της πηγής S20 κατά Schoeller.
Fig.14.67: Drinkable of spring S20 water according to Schoeller

14.21. ΠΗΓΗ S21 (Κοντοδεπότι) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΚΟΝΤΟΔΕΔΠΟΤΙΟΥ

14.21.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μορφολογία Της περιοχής Κοντοδεσποτίου είναι λοφώδης με υψηλότερες κορυφές Σινάνα (368μ.) και Γαϊδουρόρρεμα (272μ), (320μ.), αποχετεύεται από δίκτυο κλάδων ρεμάτων πρώτης τάξης ανήκουν στο Πεθαμένου και στο Μεσσάπιο Ποταμό.
Η περιοχή σχηματίζεται από λιμναίες αποθέσεις - κροκαλοπάγων και αργίλων, ασβεστόλιθους ks του ανωτέρου κρητιδικού με παχύ στρώμα κροκαλοπαγών στη βάση της επίκλυσης, μικρή εμφάνιση σιδηρονικελιούχου κοιτάσματος και οφιόλιθους ο της σιχστοκερατολιθικής διάπλασης sh (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας και Σχ.14.68).

14.21.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία της περιοχής Κοντοδεσποτίου σχηματίζεται στο διαρρηγμένο οφιολιθικό στρώμα ο, της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης (Φωτ.14.18).
Η εκροή της πηγής S21 εκδηλώνεται στην επαφή του διαρρηγμένου οφιολθικού υδροφόρου ορίζοντα με το αδιαπέρατο υγιή σχηματισμό της βάσης του υδροφόρου που αποτελείται από αργιλικούς σχιστόλιθους και κερατόλιθους μέλη της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης sh (Πίνακας απογραφή των πηγών).
Η εκροή σημειώνεται σε ένα ρέμα πρώτης τάξης με κατεύθυνση νοτιοανατολικά (Σχ.14.68).

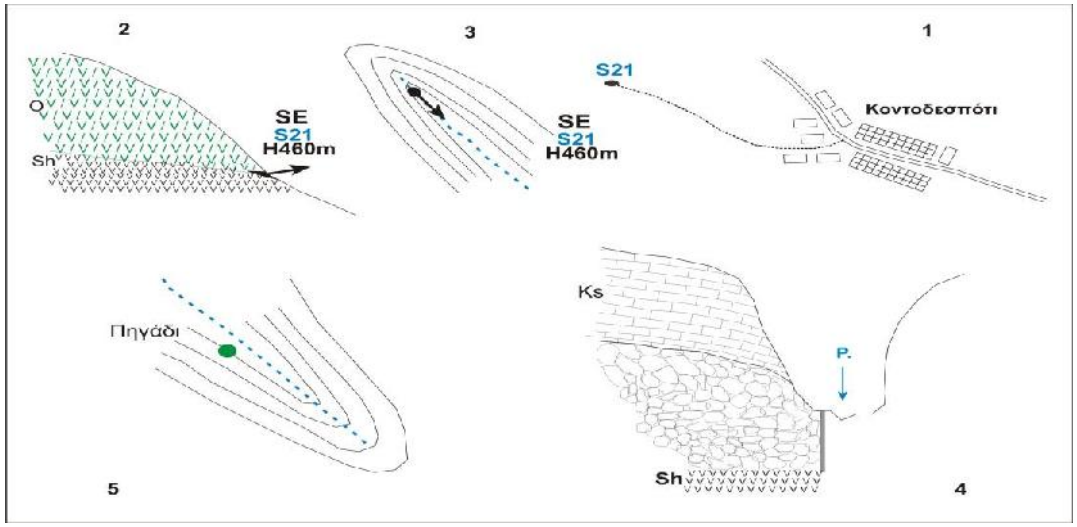

Σχ.14.68: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής ***S21*** *στη περιοχή Κοντοδεσπότι. 2, Σκαριφηματική τομή της πηγής.ο, διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο sh, αδιαπέρατο σχιστοκερατολιθικό της βάσης. 3, Κατεύθυνση εκροής νοτιοανατολικά στο ρέμα πρώτης τάξης , υψόμετρο 450μ.. 4, 5, Εντοπισμός δημοτικού πηγαδιού(ΔΕΥΑΜ) και Σκαριφηματική τομή.*

Fig.14.68: Kondodespoti area. 1, Location map of spring S21. 2, Schematic section showing mechanism running the spring. O, fissured ophiolite aquifer. Sh, impermeable schist – chert underlying layer. 3, outlet flow direction SE discharging to stream 1st order. Height 460m. 4,5, Location map (Municipality company)of dig well in the area.

Φωτ.14.18: Πηγής ***S21*** *στην περιοχή του Κοντοδεσπότιου.Sh, σχστοκερατολιθικό της βάσης.SL, γραμμή επαφή*
Photo14.18: Kondodespoti area: Spring S21. Οφ, Ophiolite. Sh, schist chert. SL contact line.

14.21.3. ΥΔΡΟΧΗΕΜΙΑ (Hydrochemistry)

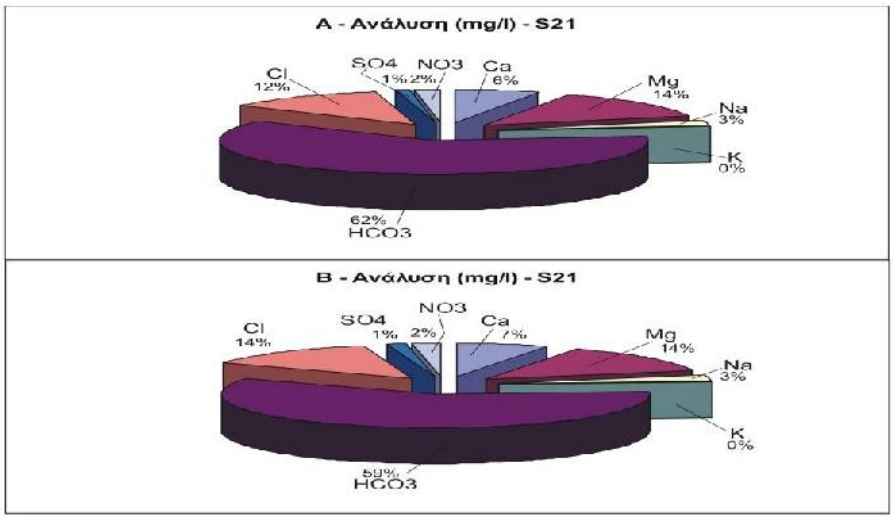

*Σχ.14.69: Πηγή **S21**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.69: Spring **S21**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.21: Ποσιμότης νερού της πηγής **S21** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, Αρνητικό. Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.21: Potable of Spring **S21** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή S21		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **MAI/2009** mg/l
	Οφιολιθικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **15-4-2009**	Συλλογή **9-10-2009**			
pH	7.7	7.9	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	970	1010	2500	2500	415
TDS	818	881	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	600	680	καθόλου	καθόλου	233
Ca	52	60			85.3
Mg	114	120			5.6
Na	21	28	200	200	2.2
K	0.2	0.2			0.6
NH4	0.03	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	505	520			233
Cl	100	120	250	250	3.9
SO4	10	12	500	250	10.2
NO3	16	19	50	50	1.8
NO2	0.02	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**41**	**38**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	A	**11**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – της υγρής και της ξηρής (Πίν.14.21 και Σχ.14.69). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 40 μS/cm και το TDS κατά 63 mg/l.
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH ανεβαίνει από 7.7 σε 7.9, επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh από -41 σε -48 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.61 και 0.63) αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα

Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 23% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 77%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 24% και τα ανιόντα μειώνονται σε 76% (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Η συγκέντρωση του ασβέστίου Ca ανεβαίνει από 6% σε 7% (ανεβαίνει 18.1 mg/l), του μαγνησίου Mg σε σταθερή συγκέντρωση 14% (ανεβαίνει κατά 6.3 mg/l), του νατρίου Na επίσης σε σταθερή 3% (κατά 7.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάδας % (και σταθερή συγκέντρωση 0.2 - 0.3 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 62% πέφτει σε 59% (ανεβαίνει κατά 15 mg/l), επίσης η συγκέντρωση του χλωρίου Cl ανεβαίνει από 12% σε 14% (κατά 20 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε σταθερή συγκέντρωση 1% στις δυο μετρήσεις (ανεβαίνει 2.5 mg/l στη Β μέτρηση) και των νιτρικών NO_3 επίσης σε συγκέντρωση 2% (ανεβαίνει κατά 3.9 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 361 - 421 mg/l) το νερό της πηγής χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (818 – 881 mg/l) της πηγής S21 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.02 και 0.03 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 41ppb και 38ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης μια φορά ανιχνεύτηκε σε συγκεντρώσεις 11 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S21 είναι καλή κατά Schoeller και δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.3 – 0.7 pH, EC 455 – 795 μS/cm, TDS 618 – 681 mg/l, Mg 108.4 – 114.4 mg/l, Na 18.8 – 23.8 mg/l, Cl 96.1 – 116.1 mg/l, SO_4 1.8 mg/l, NO_3 14.2 – 17.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 367 – 247 mg/l (Σχ.14.70).

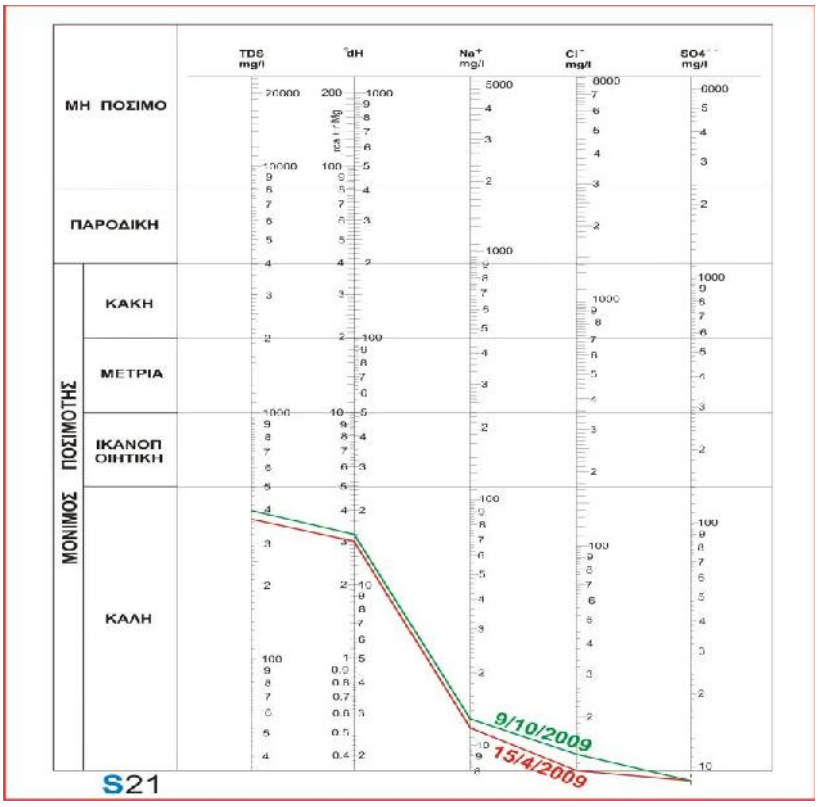

Σχ.14.70: .Ποστμότης του νερού της πηγής S21 κατά Schoeller.
Fig.14.70: Drinkable of spring S21 water according to Schoeller

14.22. ΠΗΓΗ S22 (Σταυρός) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ

14.22.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μορφολογία της περιοχής Σταυρού είναι λοφώδης με υψηλότερο λόφο Άγναντεο (459μ.), και στερείται πεδιάδες, διαυλακώνεται από ρέματα κλάδων πρώτης και δεύτερης τάξης, ανήκουν στα υδρογραφικά δίκτυα του Πεθαμένου και Μεσσάπιου ποτάμου οι οποίοι εκβάλουν στον Ευβοϊκό Κόλπο (Σχ.14.71).
Η περιοχή τροφοδοσίας της πηγής S22 σχηματίζεται από νεογενείς λιμναίες αποθέσεις, κροκαλοπαγών και ψαμμιτών, από ασβεστόλιθους, ks του ανωτέρου κρητιδικού, παχυστρωματώδεις, μαργαϊκοι, που καλύπτουν μεγαλύτερη έκταση και από οφιόλιθους της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης, sh (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).

14.22.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία της περιοχής εντοπίζεται στο καρστικό ασβεστολιθικό σχηματισμό ks και στο κροκαλοπαγές στην βάση του ασβεστολιθικού στρώματος.
Η εκροή της πηγής S22 εκδηλώνεται στην επαφή του καρστικού ασβεστολιθικού στρώματος υδροφόρου και το κροκαλπαγικό με τους αδιαπέρατους σχηματισμούς του υποβάθρου που αποτελούνται από υγιής οφιολιθικό στρώμα και τα μέλη της σιχστοκερατολιθικής σιάπλασης. Ο υδροφόρος ορίζοντας εκφορτώνεται από την πηγή S22 με κατεύθυνση ροή νερού, νοτιοδυτικά προς ένα ρέμα δευτέρας τάξης, και ένα ανήκει στο Δημοτική Αρχή (Φώτ.14.19, Φώτ.14.20 και Σχ.14.71).
Πηγάδι (ΔΕΥΑΜ) Σταυρός
Συντεταγμένες: **N** 38 38.283, **E** 23 36.506, **h** 286m [**E** 466212 **– N** 4276628]
Βάθος m: 286.00 - 23.00 = (263.00m). 15 / 4 / 2009
Στάθμη m A: 286.00 - 6.00 = (280.00m).
Στάθμη m B: 286.00 – 8.20 = (277.80m).
Πτώση στάθμης: 2.20m.

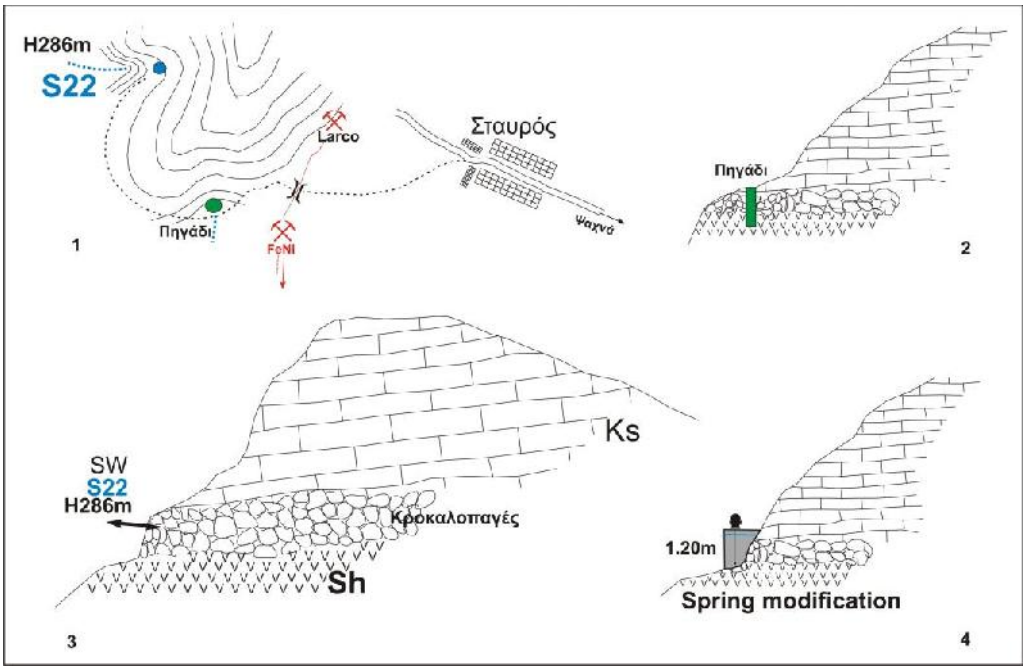

*Σχ.14.71: 1, Χάρτης εντοπισμός της **πηγής S22** και **δημοτικού πηγαδιού** (ΔΕΥΑΜ) στη περιοχή Σταυρού.2, Σκαριφηματική τομή του πηγαδιού 3, Σκαριφηματική τομή της πηγής και κατεύθυνση εκροής νερού πηγής προς νοτιοδυτικά. 4, Υδρομάστευση σε λεκάνη συλλέκτης. Ks, sh*
*Fig.14.71:Stavros area. 1, Location map of spring **S22** and Municipality **dig Well**. 2, schematic section of the **dig well**. outlet flow direction SW. Height286m. 3, Schematic section showing mechanism running the spring. 4, Spring modification. ks, karstic aquifer. Sh, impermeable schist –chert and transgressive conglomerate.*

.

*Φωτ.14.19: Πηγής **S22** στην περιοχή Σταυρού και S, θάλαμος άντλησης. Ks, καρστικός υδροφόρος*
*Photo 14.19: Stavros area. Spring **S22**. Ks, karstic aquifer. S, spring collection chamber*

Φωτ.14.20: Δημοτική γεώτρησης (ΔΕΥΑΜ) στην περιοχή Σταυρού. ks,
Photo 14.20: Stavros area. Muicipality borehole. Ks, karstic aquifer.

14.22.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

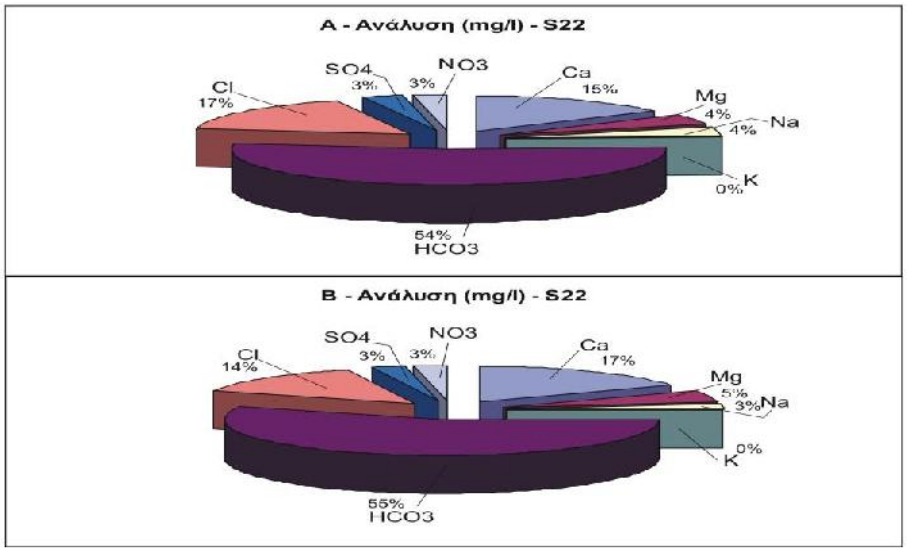

*Σχ.14.72: Πηγή **S22**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.72: Spring **S22**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.22: Ποσιμότης νερού της πηγής **S22** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, Αρνητικό. Ø Χωρίς ένδειξη.*
*Tab. 14.22: Potable of Spring **S22** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή **S22**		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Καρστικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **15-4-2009**	Συλλογή **9-10-2009**			
pH	7.3	7.9	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	640	652	2500	2500	415
TDS	623	623	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	350	380	καθόλου	καθόλου	233
Ca	96	109			85.3
Mg	28	30			5.6
Na	26	18	200	200	2.2
K	0.0	0.1			0.6
NH4	0.03	0.02	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	335	350			233
Cl	105	88	250	250	3.9
SO4	18	15	500	250	10.2
NO3	16	17	50	50	1.8
NO2	0.02	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**2**	**8**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – της υγρής και ξηρής περιόδου (Πίν.14.22 και Σχ.14.72). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 12 μS/cm και το TDS κατά 1 mg/l.
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 24.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει σταθερή στις μετρήσεις σε Α και Β 15.5 ºC. Η τιμή ρΗ ανεβαίνει από 7.7 σε 7.9, το δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh ανεβαίνει από -20 σε -41 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.39 και 0.44) αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των πηγών).
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 23% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 77%, και στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 25% και τα ανιόντα μειώνονται σε 75%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 15% σε 17% (12.3 mg/l), του μαγνησίου Mg σημειώνει αύξηση από 4% σε 5% (1.8 mg/l), το νατρίου Na πέφτει από 4% σε 3% (κατά 8.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάς % (και σταθερή συγκέντρωση 0.0 - 0.1 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 54% ανεβαίνει σε 55% (κατά 15.0 mg/l), και η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 17% σε 14% (κατά 19.2 mg/l), των θειϊκων SO_4 σε σταθερή συγκέντρωση 3% στις δυο μετρήσεις (πέφτει 2.5 mg/l στη Β μέτρηση) και στα νιτρικά NO_3 η συγκέντρωση σταθερή σε 3% (κατά 0.8 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 623 - 624 mg/l) το νερό της πηγής χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (350 – 62 4mg/l) της πηγής S22 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.02 και 0.03 mg/l) είναι ελάχιστες και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Ο σίδηρος Fe_2 δυο φορές ανιχνεύτηκε σε μικρές συγκεντρώσεις 2 ppb και 8 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S22 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU)

ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.3 pH, EC 45 – 65 μS/cm, TDS 423 – 424 mg/l, Ca 10.8 – 23.1 mg/l, Mg 21.1 – 23.9 mg/l, Na 28.8 – 15.8 mg/l, HCO_3 102.0 – 117.0 mg/l, Cl 101.1 – 81.1 mg/l, SO_4 7.3 – 4.8 mg/l, $NO_3$14.0 – 13.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 117 - 247 mg/l (Σχ.14.73).

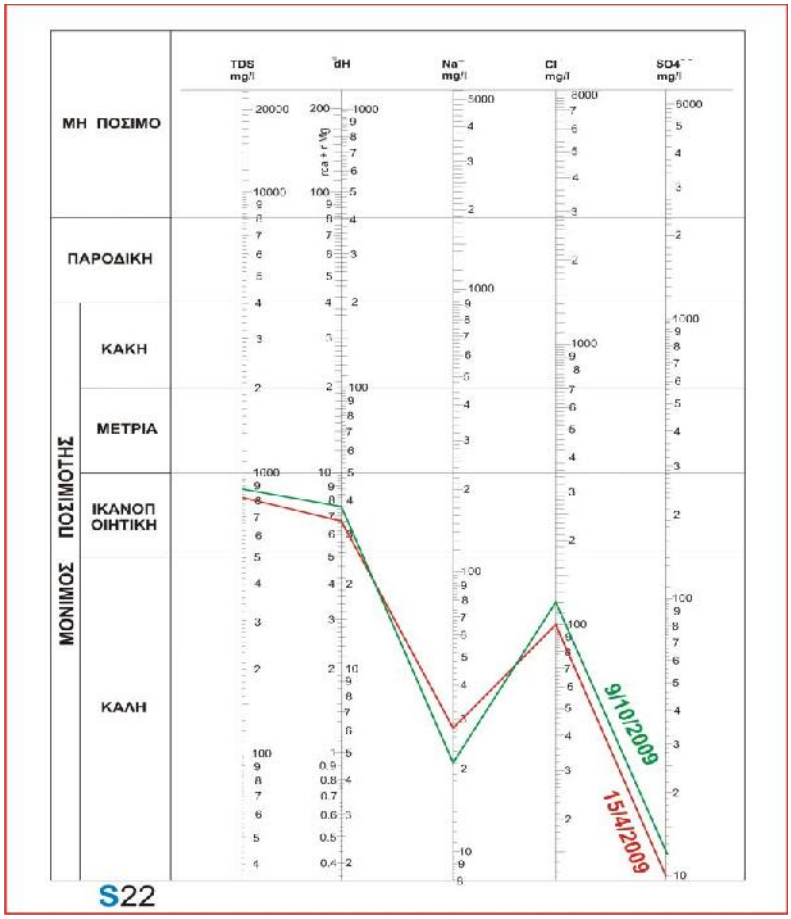

Σχ.14.73: .Ποστμότης του νερού της πηγής S22 κατά Schoeller.
Fig.14.73: Drinkable of spring S22 water according to Schoeller

14.23. ΠΗΓΗ S23 (Βαφή) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΜΑΚΡΥΚΑΠΑΣ

14.23.1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Geological background)

Η μορφολογία της περιοχής Μακρυκάπας είναι λοφώδης, με υψηλότερες κορυφές Σταυρός (300μ.). Στερείται τελείως πεδιάδων και αποχετεύεται από κλάδους υδρογραφικό δίκτυο δεύτερης τάξης που ανήκουν στο Μεσσάπιο Ποταμό (Σχ.14.74).
Η περιοχή της πηγής S23 Μακρυκάπας σχηματίζεται από νεογενείς λιμναίες αποθέσεις, ψαμμιτών και κροκαλοπαγών, από αδιαίρετο φλύσχη, fs αργιλικών ασβεστόλιθων και από επικλυσιγενείς ασβεστόλιθους ks, ανωτέρου κρητιδικού (Γεωλογικοί σχηματισμοί της περιοχής έρευνας).

14.23.2. ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Hydrogeological background)

Η υδροφορία περιοχής της πηγής S23 εντοπίζεται στο καρστικό ασβεστολιθικό υδροφόρο στρώμα ks. Οι σχηματισμοί στην βάση του υδροφόρου στρώματος είναι οι μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι, οι κροκαλοπαγές της επίκλυσης και εμφανίσεις σιδηρονικελιούχων (Πίνακας απογραφής των πηγών).

Η εκροή του νερού της πηγής S23 εκδηλώνεται στην επαφή του καρστικού ασβεστολιθικού, ks υδροφόρου με το αδιαπέρατο και υγιή ανώτερο τμήμα της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης (Σχ.14.74).

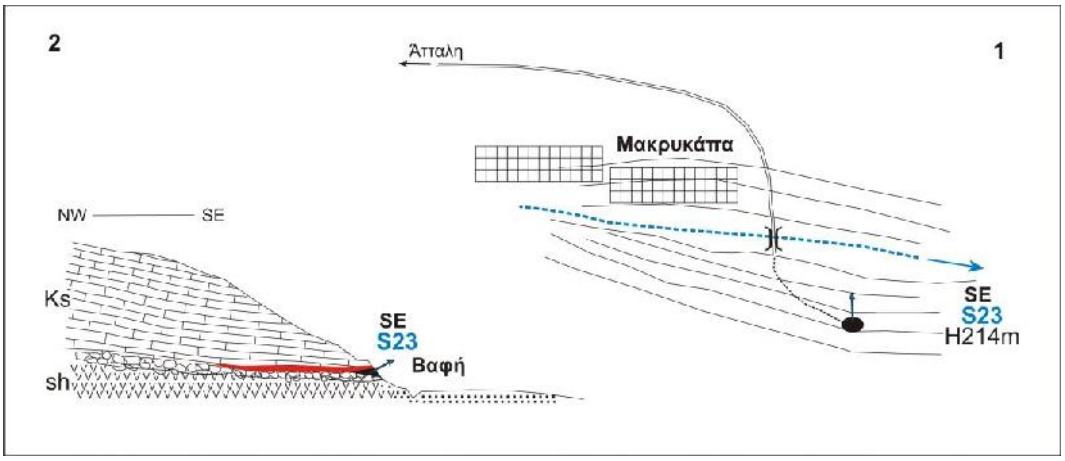

Σχ.14.74: 1, Χάρτης εντοπισμός της πηγής ***S23 – Βαφή*** *στη περιοχή Μακρυκάπας. 2, Σκαριφηματική τομή της πηγής και κατεύθυνση εκροής νερού προς νοτιοανατολικά. ks, καρστικός υδροφόρος. Sh, αδιαπεράτο σχιστοκερατολιθικό στρώμα βάσης και κροκαλοπαγές, σιδηρονικελιούχο κοίτασμα.*
Fig.14.74. 1, Makrukapa area. Location map of spring ***Vafi S23****.Height 214m. Outlet flow direction SE, discharge to stream 2rd order. 2, Schematic section showing mechanism running the spring. Ks, karstic aquifer. Sh, underlying impermeable schist – chert with transgressive conglomerate and iron – nickel ore deposit.*

Η εκροή του νερού της πηγής σημειώνεται με κατεύθυνση ροή νοτιοανατολικά προς ρέμα δευτέρας τάξης ανήκει στο Μεσσάπιο Ποταμό. Το κόκκινο χρώμα που χαρακτηρίζει το νερό της πηγής, έδωσε τον όνομα «Βαφή» από τους κατοίκους του χωριού. (Φωτ.14.21).

Φωτ.14.21: Πηγής ***Βαφή S23*** *στην περιοχή Μακρυκάπας. Ks, καρστικός υδροφόρος. S, θάλαμος συλλέκτης. FeNi, σιδηρονικελιούχο κοίτασμα.SL, γραμμή επαφή πηγής.*
Photo14.21: Makrukapa area. Spring ***Vafi S23****. Ks, karstic aquifer. S, spring collection chamber. FeNi, iron nickel ore deposit. SL, spring contact line*

14.23.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ (Hydrochemistry)

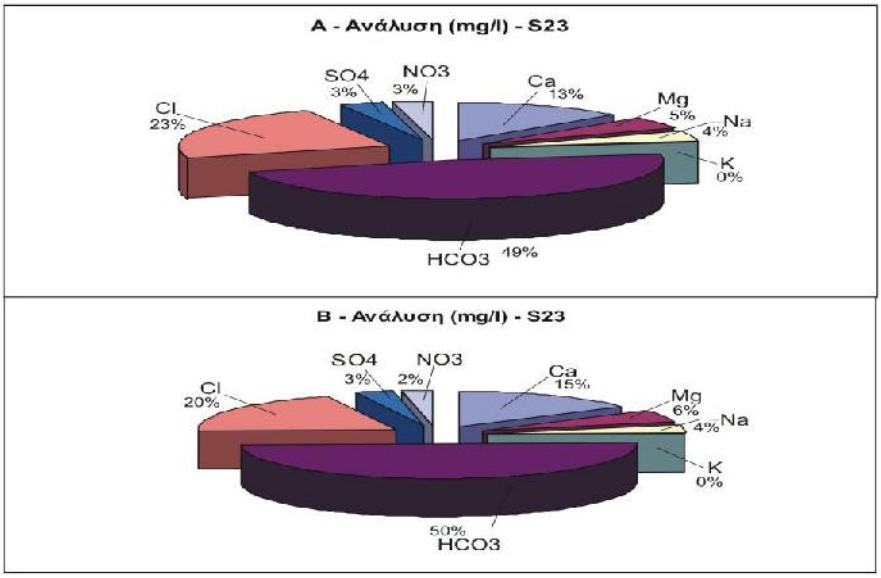

*Σχ.14:.75 Πηγή **S23**. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
*Fig.14.75: Spring **S23**. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

*Πίν.14.23: Ποσιμότης νερού της πηγής **S23** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, Αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab. 14.23: Potable of Spring **S23** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Πηγή S23		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **MAI/2009** mg/l
	Καρστικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **23-4-2009**	Συλλογή **6-10-2009**			
pH	7.7	8.0	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	610	630	2500	2500	415
TDS	581	601	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	310	350	καθόλου	καθόλου	233
Ca	76	91			85.3
Mg	29	34			5.6
Na	24	22	200	200	2.2
K	0.1	0.2			0.6
NH4	0.04	0.04	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	280	320			233
Cl	135	110	250	250	3.9
SO4	19	20	500	250	10.2
NO3	16	15	50	50	1.8
NO2	0.03	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	1	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**40**	**38**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**3**	**20**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – της υγρής και της ξηρής (Πίν.14.23 και Σχ.14.75). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 20 μS/cm και το TDS κατά 21 mg/l. (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού πηγών).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 24.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 0.5 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH ανεβαίνει από 7.7 σε 8.0 επίσης το

δυναμικό οξειδοαναγωγής Eh από -41 σε -48 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.38 και 0.47) αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη νερού πηγής με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 22% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 78%, και στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 25% και τα ανιόντα μειώνονται σε 75%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 13% σε 15% (24.7 mg/l), του μαγνήσιο Mg επίσης ανεβαίνει από 5% σε 6% (4.8 mg/l), το νατρίου Na σε σταθερή συγκέντρωση 4% (πέφτει κατά 9.2 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερο της μονάδας % (συγκέντρωση 0.0 - 0.2 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 49% ανεβαίνει σε 50% (κατά 20 mg/l), επίσης η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 23% σε 20% (κατά 15.0 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε συγκεντρώσεις 3% σταθερή στις δυο μετρήσεις A και B (πέφτει 1.0mg/l στη B μέτρηση) και των νιτρικών NO_3 επίσης πέφτει από 3% σε 2% (κατά 0.7 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 581 - 601 mg/l) το νερό της πηγής χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (310 – 360 mg/l) της πηγής S23 είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.04 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 48 ppb και 38 ppb. Ο σίδηρος Fe_2 επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκε μικρές συγκεντρώσεις 3ppb και 20 ppb.

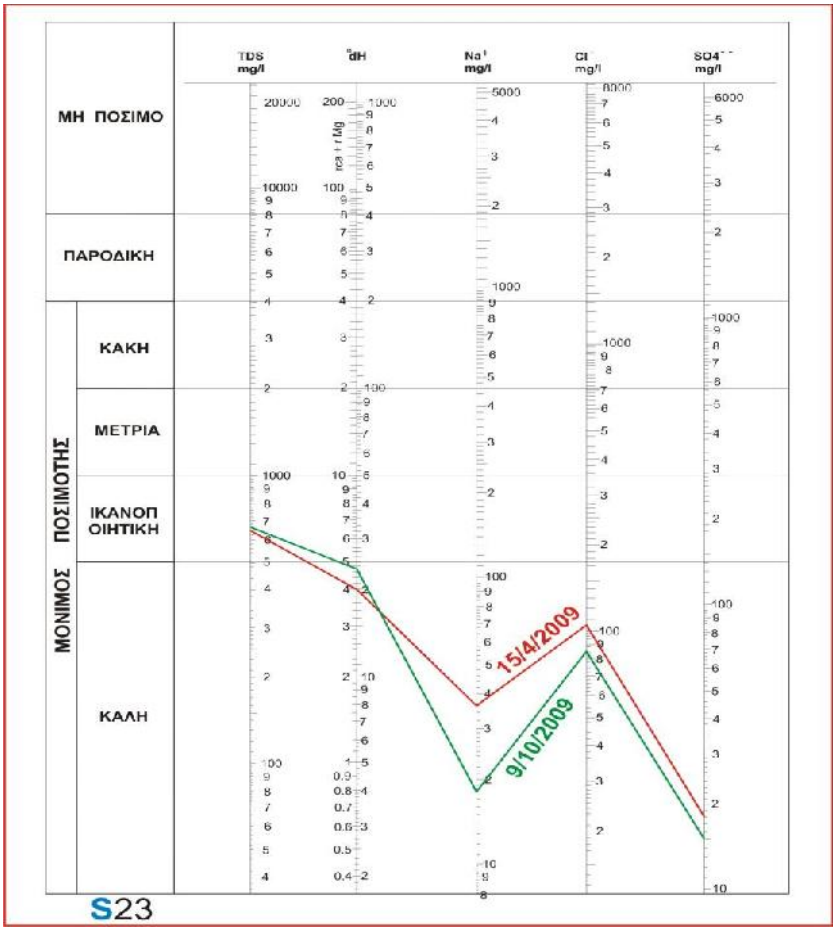

Σχ.14.76: .Ποστμότης του νερού της πηγής S23 κατά Schoeller.
Fig.14.76: Drinkable of spring S23 water according to Schoeller

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού πηγής S3 είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού πηγής υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.3 - 0.6 pH, EC 195 – 210 μS/cm, TDS 381 – 401 mg/l, Ca 5.5 mg/l, Mg 23.6 – 28.4 mg/l, Na 21.8 – 18.9 mg/l, HCO_3 47.0 – 97.0 mg/l, Cl 131.1 – 116.1 mg/l, SO_4 9.8 – 8.8 mg/l, NO_3 14.5 – 13.2 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 77 – 117 mg/l (Σχ.14.76).

14.24. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΦΡΕΑΤΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

14.24.1. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ ΛΙΜΝΙΩΝΑ

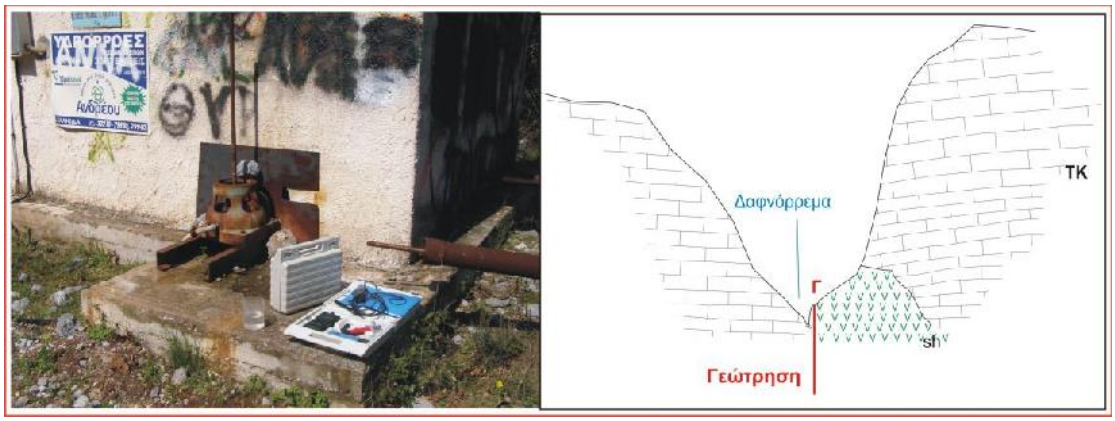

Φώτ.14.22: Δημοτική γεώτρηση (ΔΕΥΑΜ) στη περιοχή Λιμνιώνας και Σκαριφηματική τομή.
*Photo14.22:Limnionas **borehole** (Messapia Municipality) and schematic section in the area*

*Πίν.14.24: Ποσιμότης νερού της Δημοτικής **Γεώτρησης Λιμνιώνα** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.24: Potable of Limnionas **Borehole** comparing with mineral water (ZAΓOPI) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Γεώτρηση Λιμνιώνας		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Οφιολικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **27-3-2000**	Συλλογή **4-10-2009**			
pH	8.1	7.9	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	860	890	2500	2500	415
TDS	656	680	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	230	250	καθόλου	καθόλου	233
Ca	56	76			85.3
Mg	22	30			5.6
Na	87	83	200	200	2.2
K	0.8	0.5			0.6
NH4	0.03	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	165	190			233
Cl	26	15	250	250	3.9
SO4	37	10	500	250	10.2
NO3	27	30	50	50	1.8
NO2	0.03	0.03	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	**2**	**4**	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	**22**	**18**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**18**	**20**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

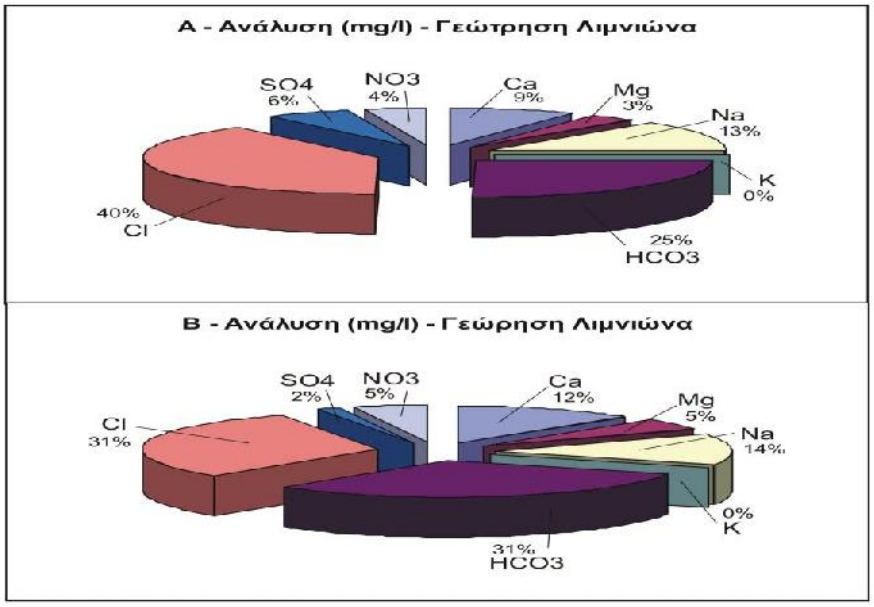

Σχ.14.77: ***Γεώτρηση*** *Λιμνιώνα. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α ,Β αναλύσεων.*
Fig.14.77: ***Limnionas borehole****. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – της υγρής και της ξηρής (Πίν.14.24, Σχ.14.77 και Φώτ.14.22). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 30 μS/cm και στο TDS κατά 24 mg/l (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού φρεάτων).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 22.5 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει 1ºC το καλοκαίρι. Η τιμή pH πέφτει από 8.1 σε 7.9 και το δυναμικό οξειδοαναγωγής από -54 σε -43 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της Γεώτρησης Λιμνιώνα . Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.56 και 0.61) δεν αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 25% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 75%, στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 31% και τα ανιόντα μειώνονται σε 69%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 9% σε 12% (40.0 mg/l), του μαγνησίου Mg επίσης ανεβαίνει από 3% σε 5% (8.1 mg/l), του νατρίου Na ανεβαίνει από 13% σε 14% (η συγκέντρωση πέφτει 4.0 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάδας % (η συγκέντρωση 0.8 - 0.5 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 σε μεγαλύτερη συγκέντρωση 25% ανεβαίνει σε 31% (25 mg/l), η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 40% σε 31% (κατά 15mg/l), των θειϊκών SO_4 σε συγκέντρωση 6% πέφτει σε 2 (κατά 12.4 mg/l) και των νιτρικά NO_3 η συγκέντρωση ανεβαίνει από 4% σε 5% (κατά 2.8 mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 656 - 680 mg/l) το νερό της Γεώτρησης χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ το νερό (230 – 250 mg/l) της Γεώτρησης Λιμνιώνα είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών μολύνσεων αμμωνίας και νιτρωδών NH_4 και NO_2 (0.03 και 0.03 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 22ppb και 18ppb επίσης σίδερο το Fe ανιχνεύτηκε στη Α και Β ανάλυση 18 ppb και 20 ppb και το κάδμιο Cd σε 2 ppb και 4 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού της Γεώτρησης Λιμνιώνα είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού Γεώτρησης υπερβαίνουν τις αντίστοιχές συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.7pH, EC 445 – 475

μS/cm, TDS 456 – 480 mg/l, Mg 16.4 – 24.4 mg/l, Na 84.8 – 80.8 mg/l, Cl 22.1 – 11.1 mg/l, Κάλιο K , NO_3 25.2 – 28.2 mg/l και η σκληρότητα $CaCO_3$ 27.0 mg/l (Σχ.14.80).

14.24.2. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΟΥ

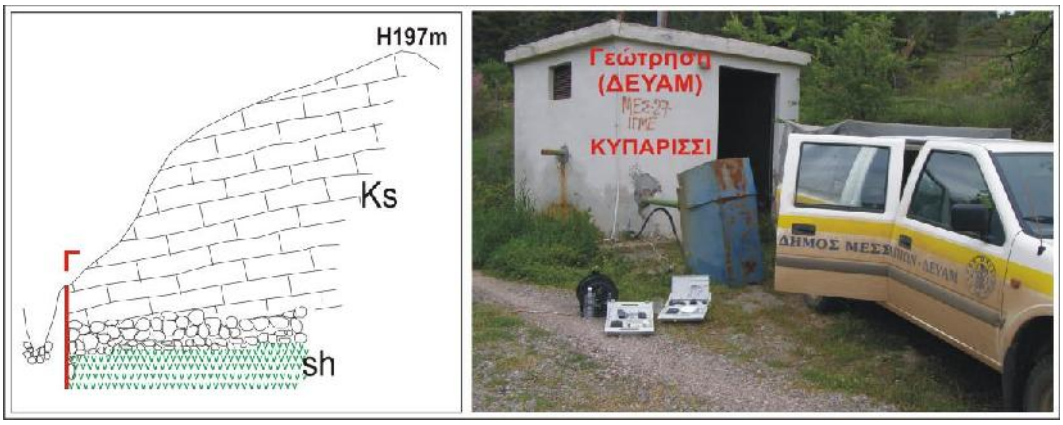

*Φωτ.14.23: Δημοτική **Γεώτρηση Γ** στη περιοχή Κυπαρισσίου και σκαριφηματική τομή.Ks, καρστικός υδροφόρος. Sh, σχηστοκερατολιθικό και κροκαλοπαγές της επίκλυσης.*
*Photo14.23: Kyparission municipality **borehole**.Schematic section. Ks, karstic aquifer. Sh, schist – chert and transgressive conglomerate.*

*Πίν.14.25: Ποσιμότης νερού της **Γεώτρησης Κυπαρισσίου** μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, Αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
*Tab.14.25: Potable of **kyparission borehole** comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Γεώτρηση Κυπαρισσίου Οφιολοθικός υδροφόρος		Drinking Standards		Εμφιαλωμένο φυσικό νερό **MAI/2009** mg/l
	Συλλογή **23-4-009**	Συλλογή **6-10-2009**	WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
pH	7.5	7.8	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	680	730	2500	2500	415
TDS	648	684	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	325	350	καθόλου	καθόλου	233
Ca	106	116			85.3
Mg	15	20			5.6
Na	22	25	200	200	2.2
K	0.1	0.2			0.6
NH4	0.04	0.03	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	365	380			233
Cl	110	100	250	250	3.9
SO4	19	20	500	250	10.2
NO3	16	15	50	50	1.8
NO2	0.02	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	**1**	**2**	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	**55**	**45**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	A	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

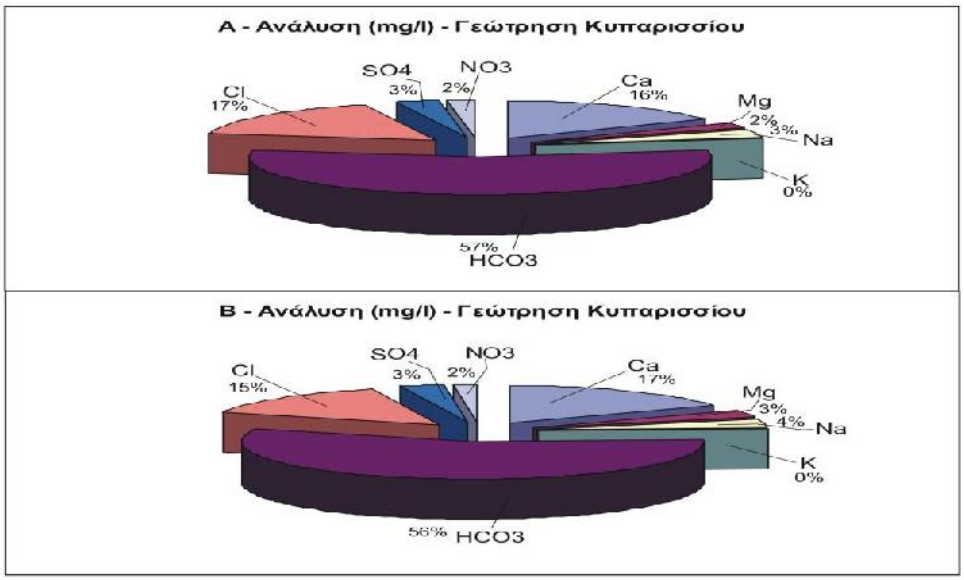

Σχ.14.78: ***Γεώτρηση Κυπαρισσού****. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α , Β αναλύσεων.*
Fig.14.78: ***Kyparission borehole****. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – της υγρής και της ξηρής (Πίν.14.25, Σχ.14.78 και Φωτ.14.23). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 50 μS/cm και το TDS κατά 36 mg/l (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων φρεάτων).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 24.0 ºC. Η θερμοκρασία νερού ανεβαίνει σταθερή σε 16.0 ºC το καλοκαίρι. Η τιμή ρΗ ανεβαίνει από 7.5 σε 7.8, επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής από -33 σε -43 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της πηγής. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.22 και 0.26) αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη του νερού με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 21% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 79%, και στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 24% και τα ανιόντα μειώνονται σε 76%.
Η συγκέντρωση του ασβεστίου Ca ανεβαίνει από 16% σε 17% (9.9.0 mg/l), το μαγνησίου Mg σημειώνει αύξηση από 2% σε 3% (5.5 mg/l), τουνατρίου Na επίσης ανεβαίνει από 3% σε 4% (κατά 2.8 mg/l), του καλίου K είναι λιγότερα της μονάδας % (συγκέντρωση 0.1 - 0.2 mg/l), της δισανθρακικής ρίζας HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 57% πέφτει σε 56% (ανεβαίνει κατά 15.0 mg/l), επίσης η συγκέντρωση του χλωρίου Cl πέφτει από 17% σε 15% (κατά 10 mg/l), των θειϊκών SO_4 σε συγκεντρώσεις 2% σταθερή στις δυο μετρήσεις Α και Β (πέφτει1.1 mg/l στη Β μέτρηση) και των νιτρικων NO_3 η συγκέντρωση 4% στις δυο μετρήσεις (πέφτει κατά 0.8mg/l).
Από πλευράς συνόλου διαλυμένων στερεών (TDS 648 - 684 mg/l) το νερό της Γεώτρησης χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από πλευράς ολικής σκληρότητας $CaCO_3$ (325 – 350 mg/l) το νερό της Γεώτρησης Κυπαρισσίου είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.02 και 0.04 mg/l) είναι ελάχιστοι και το νερό της Γεώτρησης είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr (ολικό) ανιχνεύτηκε δυο φορές σε μικρές συγκεντρώσεις 55 ppb και 45 ppb. Το κάδμιο Cd επίσης δυο φορές ανιχνεύτηκε μικρές συγκεντρώσεις 1 ppb και 2 ppb.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού της Γεώτρησης Κυπαρισσίου είναι ικανοποιητική κατά Schoeller και δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνή στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού Γεώτρησης Κυπαρισσίου

υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.1 - 0.4 pH, EC 265 – 315 μS/cm, TDS 248 – 284 mg/l, Ca 20.8 - 30.7 mg/l, Mg 9.0 – 13.9 mg/l, Na 19.8 – 22.6 mg/l, HCO_3 132.0 – 147.0, Cl 96.1 – 116.1 mg/l, SO_4 9.8 – 7.7 mg/l, NO_3 10.5 – 9.7 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 92 – 117 mg/l (ΣΧ.14.80).

14.24.3. ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ ΜΥΛΩΝ

Φωτ.14.24: ***Δημοτική γεώτρηση*** *και Σκαριφηματική τομή (ΔΕΥΑΜ) στην περιοχή Μύλων. TJ, ασβεστόλιθος και κροκαλοπαγές επίκλυσης*
Photo 14.24: Mylon area. Schematic section of ***Municipality borehole.*** *TJ, limestone and trangressive conglomerate.*

Πίν.14.26: Ποσιμότης νερού της Δημοτικής ***Γεώτρησης Μύλων*** *μέσα στα σταθερότυπα των WHO, EU και φυσικού μεταλλικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ). Α, Αρνητικό. Ø, Χωρίς ένδειξη.*
Tab.14.26: Potable of ***Mylon borehole*** *comparing with mineral water (ΖΑΓΟΡΙ) and the international Standards WHO, EU. A, Negative. Ø, No indications.*

Παράμετροι mg/l	Γεώτρηση Μύλων		Drinking Standards		Εμφιαωμένο φυσικό νερό **ΜΑΙ/2009** mg/l
	Καρστοκροκαλοπαγικός υδροφόρος		WHO **1993** mg/l	EU **1998** mg/l	
	Συλλογή **27-4-2009**	Συλλογή **4-10-2009**			
pH	7.7	7.8	καθόλου	καθόλου	7.4
EC (μS/cm)	489	510	2500	2500	415
TDS	448	488	καθόλου	καθόλου	200
T. Hardness	300	310	καθόλου	καθόλου	233
Ca	86	96			85.3
Mg	12	10			5.6
Na	20	28	200	200	2.2
K	0.4	0.7			0.6
NH4	0.04	0.04	καθόλου	0.50	0.0
HCO3/ CO3	185	200			233
Cl	100	110	250	250	3.9
SO4	17	19	500	250	10.2
NO3	17	19	50	50	1.8
NO2	0.02	0.02	50	0.50	0.0
Cd (ppb)	A	A	0.003	0.005	Ø
Cr (ppb)	A	**38**	0.05	0.05	Ø
Cu (ppb)			2.0	2.0	
Pb (ppb)			καθόλου	0.01	Ø
Ni (ppb)	A	A	0.02	0.02	
Fe (ppb)	A	**5**	καθόλου	0.2	
Mn (ppb)	**2**	A	0.05	0.05	Ø
Zn (ppb)			3.0	καθόλου	

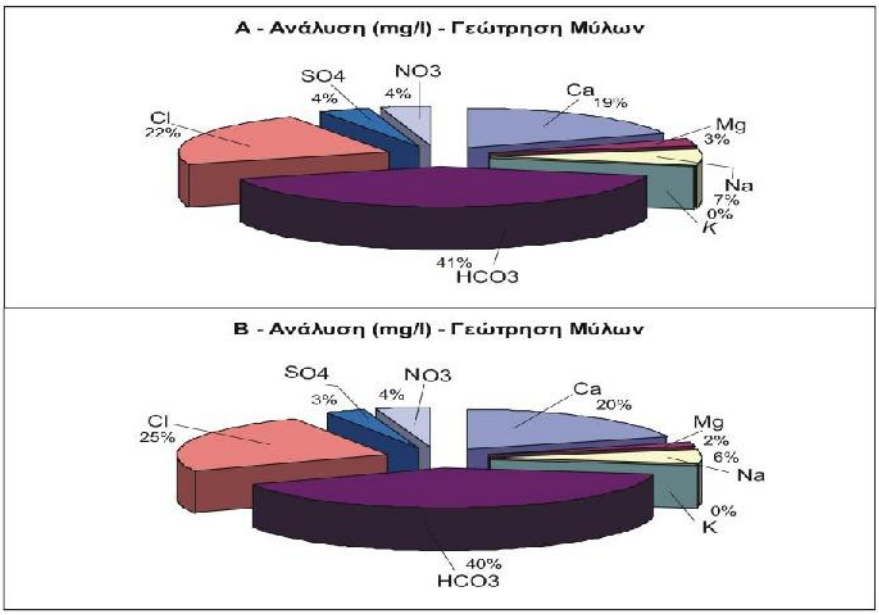

Σχ.14.79: ***Γεώτρηση Μύλων****. Κυκλικά διαγράμματα παρουσιάζουν κύρια ιόντα, αποτελέσματα των Α , Β αναλύσεων.*
Fig.14.79: ***Mylon borehole****. Circular diagrams for major ions showing results from A and B analyses.*

Παρατηρείται μικρή μεταβολή στο χημισμό κατά την διάρκεια των δυο περιόδων μετρήσεων – χειμώνα και καλοκαίρι (Πίν.14.26, Σχ.14.79 και Φώτ.14.24). Παρουσιάζεται άνοδος στην ηλεκτρική αγωγιμότητα EC κατά 21μS/cm και το TDS κατά 40 mg/l (Αποτελέσματα χημικών αναλύσεων νερού των φρεάτων).
Η μέση θερμοκρασία αέρα στις δυο περιόδους 23.0 ºC. Η μέση θερμοκρασία νερού 16ºC χειμώνα και καλοκαίρι. Η τιμή pH ανεβαίνει από 7.7 σε 7.8 επίσης το δυναμικό οξειδοαναγωγής από -41 σε -46 mvolt δίνοντας αλκαλικό χαρακτήρα στο νερό της Γεώτρησης Μύλων. Οι τιμές της αλατότητας (Salinity) είναι μικρότερες της μονάδας (0.29 και 0.56) αποκλείει τις πιθανότητες ανάμιξη του νερού με την θάλασσα.
Τα κατιόντα στη πρώτη περίοδο ανάλυσης αποτελούν 31% από το σύνολο ιόντων και τα ανιόντα 69%, όμως στη δεύτερη περίοδο τα κατιόντα αυξάνουν σε 39% και τα ανιόντα μειώνονται σε 61%.
Η συγκέντρωση ασβέστιο Ca ανεβαίνει από 19% σε 20% (8.9 mg/l), το μαγνήσιο Mg πέφτει από 3% σε 2% (1.6 mg/l), το Na επίσης πέφτει από 7% σε 6% (κατά 1.2 mg/l), το κάλιο K είναι λιγότερο της μονάς % (συγκέντρωση 0.4 - 0.7 mg/l), η δισανθρακική ρίζα HCO_3 έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση 491% πέφτει σε 40% (κατά 15.0 mg/l), η συγκέντρωση χλώριο Cl ανεβαίνει από 22% σε 25% (κατά 20.0 mg/l), τα θειϊκά SO_4 σε σταθερή συγκεντρώσεις 4% στις δυο μετρήσεις Α και Β (πέφτει 3.0 mg/l στη Β μέτρηση) και στα νιτρικά NO_3 επίσης η συγκέντρωση σταθερή σε 4% (ανεβαίνει κατά 2.2 mg/l).
Από το σύνολο διαλυμένων στερεών (TDS 448 - 488 mg/l) το νερό χαρακτηρίζεται ως γλυκό (ταξινόμηση ανά 1000 mg/l).
Από τη ολική σκληρότητα $CaCO_3$ το νερό (300 – 310 mg/l) της γεώτρησης Μύλων είναι πολύ σκληρό (Hem).
Οι συγκεντρώσεις των δεικτών NH_4 και NO_2 (0.02 και 0.02 mg/l) είναι χαμηλοί και το νερό είναι απαλλαγμένο από ρύπανση.
Ιχνοστοιχεία: Το χρώμιο Cr, (ολικό) ανιχνεύτηκε σε μια φορά σε συγκέντρωση 38ppb. Το σίδερο Fe_2 επίσης μια φορά ανιχνεύτηκε σε συγκέντρωση 15 ppb και το μαγγάνιο Mn είχε ανιχνευθεί σε 2 ppb στη Α ανάλυση μόνο.
Η μόνιμος ποσιμότης του νερού της Γεώτρησης Μύλων είναι καλή κατά Schoeller και δεν απέχει από τους όρους που θέτουν τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού Γεώτρησης υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις παραμέτρων του φυσικού νερού (ΖΑΓΟΡΙ) σε: 0.5 - 0.6 pH, EC 74 –

95 μS/cm, TDS 248 – 288 mg/l, Ca 0.8 – 9.8 mg/l, Mg 5.0 – 4.4 mg/l, Na 28.0 – 25.8 mg/l, το κάλιο K 0.1, Cl 96.1 – 116.1 mg/l, $SO_4$7.8 – 4.8 mg/l, NO_3 15.8 – 17.7 mg/l και σκληρότητα $CaCO_3$ 67 – 77 mg/l (Σχ.14.80).

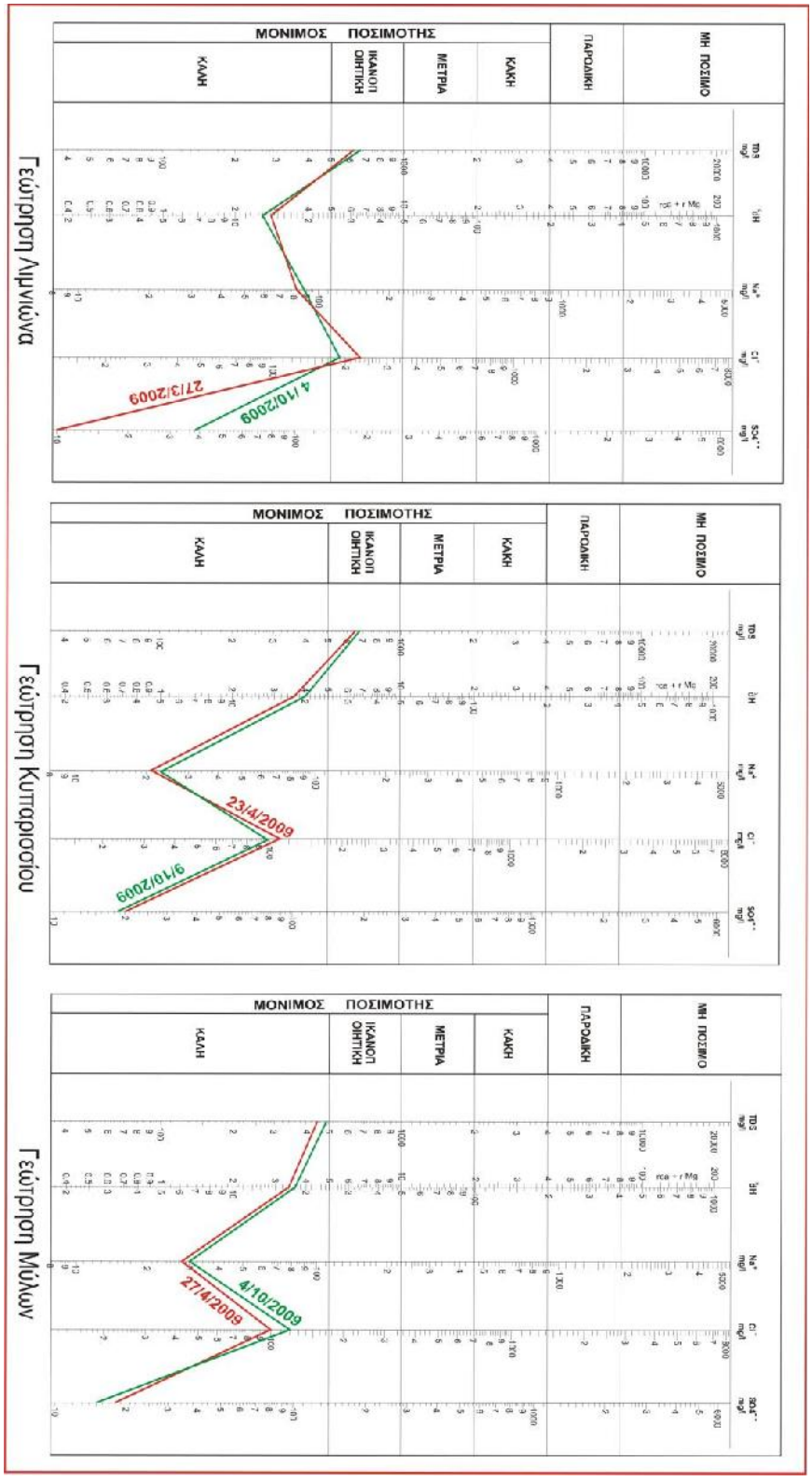

Σχ.14.80: Ποσιμότης νερού των γεωτρήσεων κατά Schoeller - Fig.14.80: Drinkable of borehole water according to H. Schoeller

14.25. ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

14.25.1. ΠΟΛΥΓΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Η κατωτέρω κατάταξη των δειγμάτων από πηγές, πηγάδια και γεωτρήσεις βασίζεται στην ανάλυση σε ομάδες (cluster analysis) των πολυγωνικών διαγραμμάτων του Stiff (Σχ.58) από τα αποτελέσματα χημικών αναλύσεων των κυρίων ιόντων σε meq/l (Ca, Mg, Na, K, HCO_3, Cl και SO_4) που πραγματοποιήθηκαν σε δείγματα από δυο διαφορετικές περιόδους Α (Χειμώνας - 2009) και Β (Καλοκαίρι - 2009).

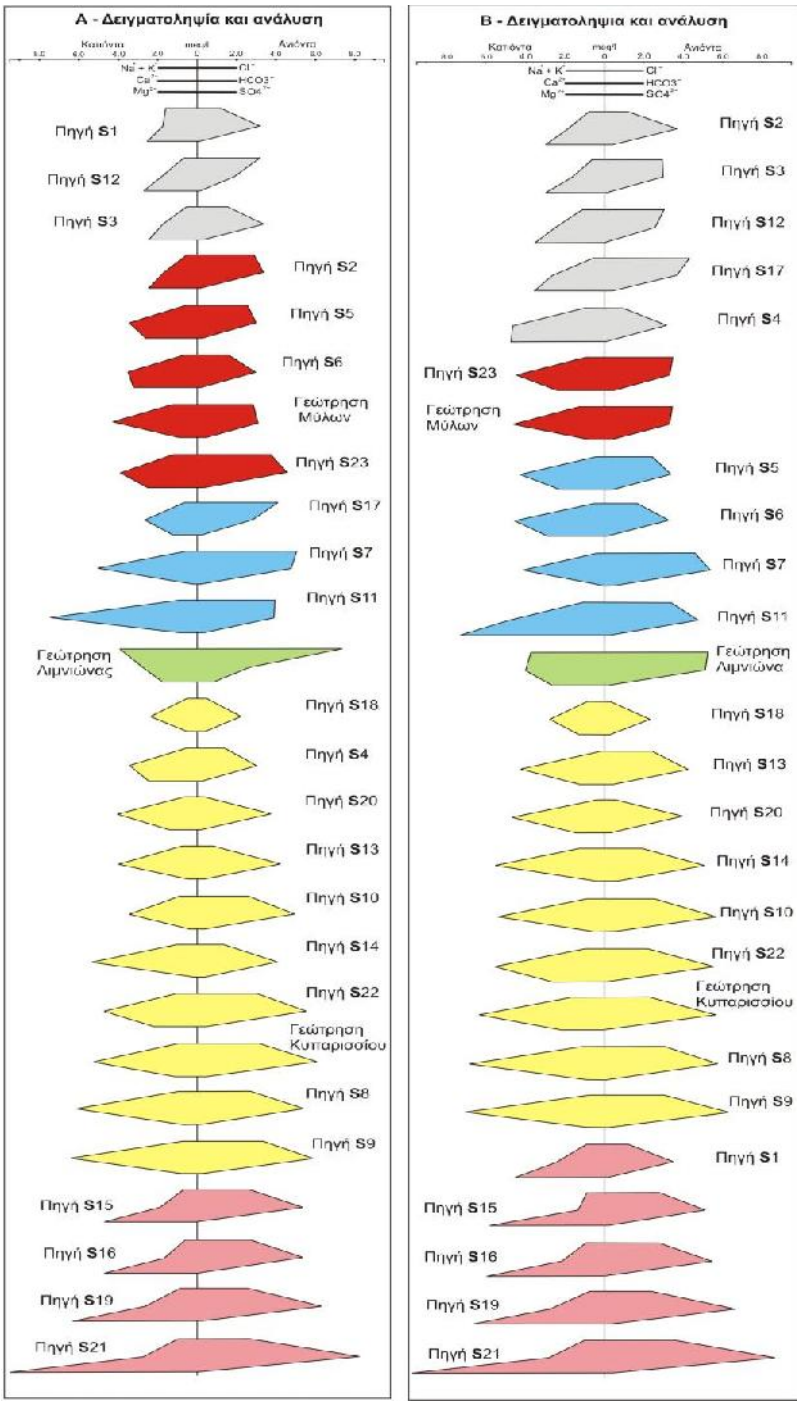

Σχ.25.1: Διάγραμμα-Stiff για όλα τα δείγματα στο χειμώνα/ 2009 (Α) και το καλοκαίρι/2009(Β) δειγματοληψία: τα χρώματα είναι αναλόγως των ομάδων (γρι = ομάδα 1, κόκκινο = ομάδα 2, μπλε = ομάδα 3, πράσινο = ομάδα 4, κίτρινο = ομάδα 5 και ροζ = ομάδα 6).
Fig.25.1: Stiff-diagrams for all samples from winter /2009 (A) and summer /2009 (B)sampling; colors according to clusters (gray = group 1, red = group = 2, blue = group 3, green = group 4, yellow = group 5, pink = group 6).

Στη παράγραφο αυτή χρησιμοποιούμε την ανάλυση σε ομάδες για την διερεύνηση της ύπαρξης ομαδοποιήσεων των σημείων πηγών και φρεάτων από τα αποτελέσματα αναλύσεων (Σχ.25.1 και 25.2).
Με την ανάλυση σε ομάδες επιδιώκεται να διερευνηθεί κατά πόσο οι πηγές και γεωτρήσεις από τις χημικές αναλύσεις μπορούν να ομαδοποιηθούν σε ομοιογενείς ομάδες. Η ανωτέρω ταξινόμηση των πηγών – γεωτρήσεων σε 6 cluster - ομάδες κατά πολυγωνικών διαγραμμάτων Stiff αποσκοπεί στην αποκάλυψη φυσικών ομαδοποιήσεων των πηγών και γεωτρήσεων που προκύπτουν από τις χημικές αναλύσεις δειγμάτων:

Group – ομάδα (1)
Μέλη (6): Πηγή **S1**, πηγή **S2**, πηγή **S3**, πηγή **S4**, πηγή **S12** και πηγή **S17**
Μεικτό Καρστικό – οφιολιθικό γλυκό και πολύ σκληρό νερό.

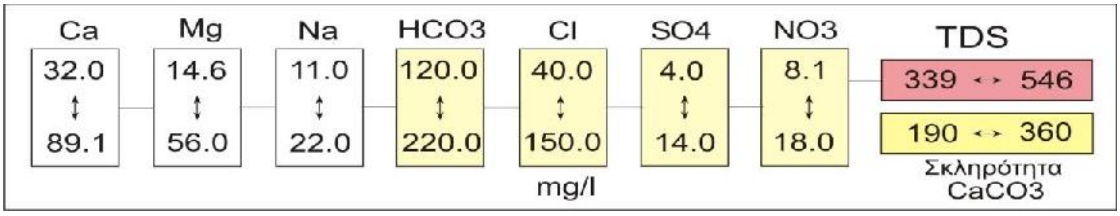

Group – ομάδα (2)
Μέλη (5): Πηγή **S2**, πηγή **S5**, πηγή **S6**, πηγή **S23** και **Γεώτρηση Μύλων**
Μεικτό Καρστικό – οφιολιθικό γλυκό και πολύ σκληρό νερό.

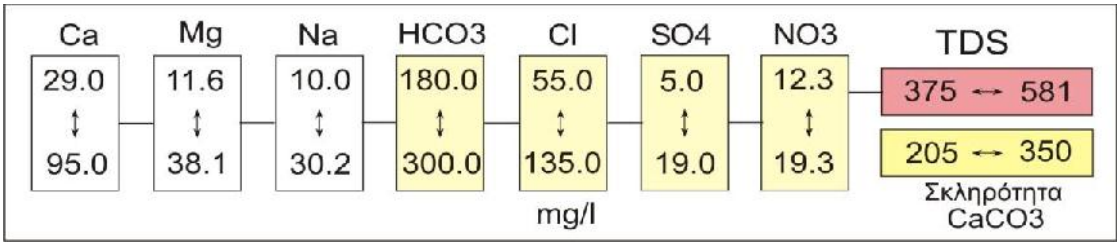

Group – ομάδα (3)
Μέλη (5): Πηγή **S5**, πηγή **S6**, πηγή **S7**, πηγή **S11** και πηγή **S17**
Μεικτό Καρστικό – οφιολιθικό γλυκό και πολύ σκληρό νερό.

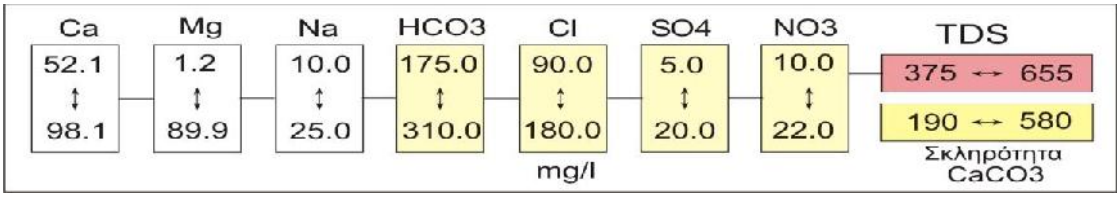

Group – ομάδα (4)
Μέλη (1): **Γεώτρηση Λιμνιώνα**
οφιολιθικό γλυκό και πολύ σκληρό νερό.

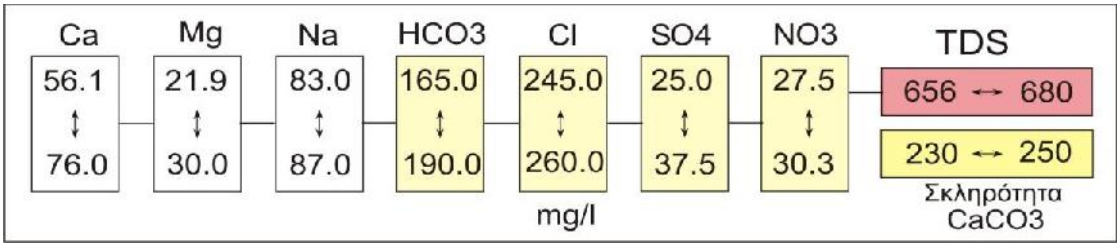

Group – ομάδα (5)
Μέλη (10): Πηγή **S4**, Πηγή **S8**, πηγή **S9**, πηγή **S10**, πηγή **S13**, πηγή **S14**, Πηγή **S18**, πηγή **S20**, πηγή **S22** και **Γεώτρηση Κυπαρισσίου.**
Μεικτό Καρστικό – οφιολιθικό γλυκό και πολύ σκληρό νερό.

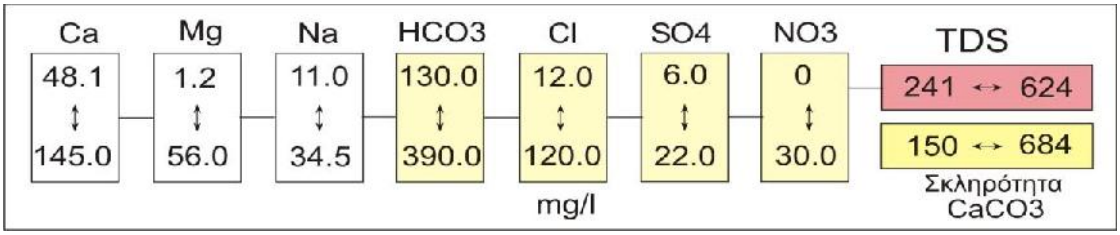

Group – ομάδα (6)
Μέλη (5): Πηγή **S1**, πηγή **S15**, πηγή **S16**, πηγή **S19** και πηγή **S21**
Οφιολιθικό γλυκό και πολύ σκληρό νερό.

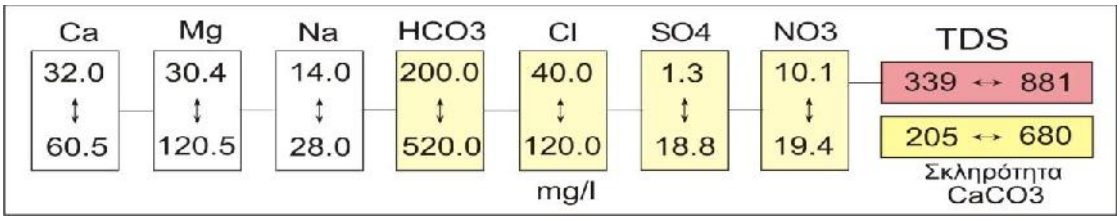

Η ποσιμότης του νερού cluster ομάδων δεν απέχει από τα διεθνής στάνταρντ (WHO & EU) ποιότητας. Οι συγκεντρώσεις του νερού τους υπερβαίνουν τις αντίστοιχες συγκεντρώσεις του φυσικού νερού ΖΑΓΟΡΙ σε: TDS, Mg, Ca, Na, Cl, HCO_3 , SO_4, NO_3 και $CaCO_3$.

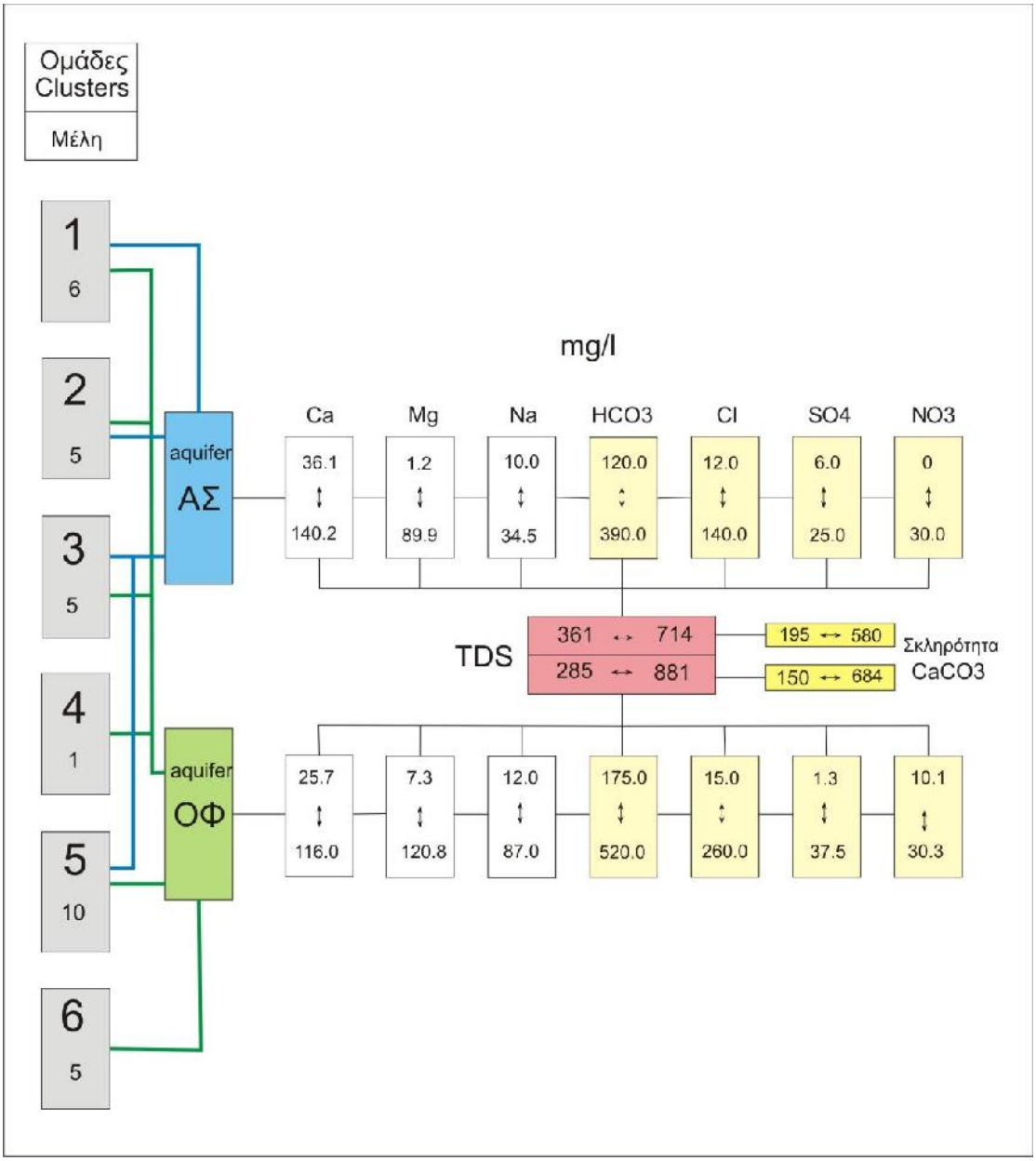

Σχ.25.2: Δεντρόγραμμα μοντέλο ανάλυση σε ομάδες των πηγών δείχνει ομαδοποιήση των 26 πηγών και γεωτρήσεων σε καστικά (ΑΣ) και οφιολιθικά (ΟΦ) υδροφόρα (2009).
Fig.25.2: Tree diagram (Dendrogram) model of cluster analysis showing the grouping of 26 springs and boreholes in karstic (ΑΣ) aquifers as well as ophiolites (ΟΦ) aquifers (2009).

14.25.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ

Όλοι είναι ελεύθερη υδροφόροι, και η υδροφορία αναπτύσσεται σε συμπαγούς σχηματισμούς ώστε και σε χαλαρά ιζήματα, όπως διαρρηγμένους οφιόλιθους, διαρρηγμένους σχιστοκερατόλιθους της διάπλασης, ασβεστόλιθους και κροκαλοπαγή.
Είναι πηγές επαφής, μόνιμη ροής εκτός μια του Μακρομάλλη που είναι εποχιακής.
Έχουν μορφή καθορισμένη ή μετώπου.
Οι αναβλύσεις των πηγών εκδηλώνονται σε ρέματα πρώτης ή δεύτερης τάξης υδρογραφικού δικτύου προς το Β. Ευβοϊκό και το Αιγαίο.
Μεγαλύτερες παροχές παρατηρήθηκαν στις καρστικές πηγές Μακρυμάλλη (εποχιακή) και πηγές των Πολιτικών (μόνιμες). Μικρότερες παροχές παρατηρήθηκαν σε πηγές υδροφόρων που αναπτύσσονται σε σχιστοκερατόλιθους ή σε ενστρώσεις

σχηματισμών σχιστοκερατολιθικής διάπλασης εντός των ανωιουρασικών ασβεστόλιθων.
Κάθε πηγή βρίσκεται ως ανεξάρτητη υδρογεωλογική ενότητα και εάν π.χ. σχιστοκερατολιθική διάπλαση είναι ενιαίο υδροφόρο στρώμα αλλά δεν υπάρχει επικοινωνία νερού μεταξύ υδροφόρων των πηγών.
Η θερμοκρασία του νερού πηγών είναι 14.0 16.0 ºC, όταν η θερμοκρασία αέρα 12.0 – 38.0 ºC, όλων εποχών. Είναι υψηλότερη κατά 2 - 4 ºC βαθμίδες από τη θερμοκρασία του αέρα.
Αλκαλικά νερά, το **pH** του νερού πηγών 7.3 – 8.0, και το οξειδαναγωγής **Eh**, έχει πάντα αρνητικές τομές.
Η ηλεκτρική αγωγιμότητα **EC**, στα οφιολιθικά υδροφόρα 290 – 970 μS/cm, στα καρστικά υδροφόρα 320 - 690 μS/cm και κροκαλοπαγικά 490 μS/cm.
Salinity, **Sal**, αλατότητα έχει τιμές μικρότερα της μονάδας, ένδειξη μη ανάμιξης με θαλασσινό νερό.
Ιόντα:
Συγκεντρώσεις **Ca**. Σε οφιόλιθους και σχιστοκερατόλιθους υδροφόρους 30 – 116 mg/l, σε καρστ υδροφόρους 36 - 140 mg/l, σε κροκαλοπαγές υδροφόρο 86 - 95 mg/l.
Συγκεντρώσεις **Mg**. Σε οφιόλιθους και σχιστοκερατόλιθους υδροφόρους 7 – 121 mg/l, σε καρστ υδροφόρους 1 - 90 mg/l, σε κροκαλοπαγές υδροφόρο 10 - 12 mg/l.
Συγκεντρώσεις **Na**. Σε οφιόλιθους και σχιστοκερατόλιθους υδροφόρους 15 – 87 mg/l, σε καρστ υδροφόρους 8 - 35 mg/l, σε κροκαλοπαγές υδροφόρο 38 - 30 mg/l.
Συγκεντρώσεις **K**. Σε όλους υδροφόρους 0 – 0.8 mg/l.
Συγκεντρώσεις **HCO3**: Σε οφιόλιθους και σχιστοκερατόλιθους υδροφόρους 130 – 520 mg/l, σε καρστ υδροφόρους 120 - 390 mg/l, σε κροκαλοπαγές υδροφόρο 185 - 200 mg/l.
Συγκεντρώσεις **Cl**. Σε οφιόλιθους και σχιστοκερατόλιθους υδροφόρους 15 – 260 mg/l, σε καρστ υδροφόρους 5 - 25 mg/l, σε κροκαλοπαγές υδροφόρο 100 - 120 mg/l.
Συγκεντρώσεις **SO4**. Σε οφιόλιθους και σχιστοκερατόλιθους υδροφόρους 0.9 – 38 mg/l, σε καρστ υδροφόρους 36 - 140 mg/l, σε κροκαλοπαγές υδροφόρο 15 - 18 mg/l.
Συγκεντρώσεις **NO3**. Σε οφιόλιθους και σχιστοκερατόλιθους υδροφόρους 10 – 30 mg/l, σε καρστ υδροφόρους 0 - 30 mg/l, σε κροκαλοπαγές υδροφόρο 17 - 20 mg/l.
Συγκεντρώσεις **σκληρότητα ολική**. Σε οφιόλιθους και σχιστοκερατόλιθους υδροφόρους 150 – 680 mg/l, σε καρστ υδροφόρους 195 - 480 mg/l, σε κροκαλοπαγές υδροφόρο 300 - 310 mg/l.
Ιχνοστοιχεία:
Το χρώμιο (ολικό) **Cr**. Εντοπίζεται σε μερικά δείγματα τα οποία ανήκουν σε οφιολιθικά υδροφόρα σε συγκεντρώσεις 11 – 41ppb, σε σχιστοκερατολιθικά υδροφόρα 8 – 11ppb, και σε καρστικά υδροφόρα 7 – 42 ppb.
Το Μαγγάνιο **Mn**. Εντοπίζεται σε11 δείγματα σε ασήμαντες συγκεντρώσεις 1 – 3 ppb.
Το Κάδμιο **Cd**. Εντοπίζεται σε ασήμαντες (4 δείγματα) συγκεντρώσεις >2ppb.
Τα **Fe/Ni**. Λογικό να εντοπίζεται ο σίδηρος σε συγκεντρώσεις 2 – 55ppb σε όλα τα δείγματα, όπου ο σίδηρος διαλύεται πιο εύκολα από τα κοιτάσματα όμως το νικέλιο δεν διαλύεται και δεν εντοπίζεται σε αξιοσημείωτες ποσότητες στα δείγματα.
Χαλκός, **Cu** και Μόλυβδος, **Pb**. Εξετάσθηκαν σε 40 δείγματα και έδωσαν αρνητικό αποτέλεσμα.
Από παρατηρήσεις περιβαλλοντολογιλκές συμπεραίνεται ότι οι παρουσία ιχνοστοιχείων δεν οφείλεται σε ανθρωπογενής παράγοντες, αλλά με τη διαλυτότητα συστατικώ των πετρώματος.

Οι Χημικοί παράμετροι που εξετάστηκαν σε κάθε δείγμα νερού δείχνουν ότι όλα τα νερά των πηγών και φρεάτων εκπληρώνει τα διεθνής κριτήρια (σταθερότυπα ποσιμότης) WHO / EU Drinking water standards.

Τα αποτελέσματα αναλύσεων, επίσης είναι κάλλιστα συγκρίσιμα με τα αποτελέσματα αναλύσεων παραμέτρων του εμφιαλωμένου νερού - ΖΑΓΟΡΙ (ΜΙΑ/2009).

Όλα τα αποτελέσματα της δεύτερης ανάλυσης (θερινή δειγματοληψία) έδωσαν υψηλότερες συγκεντρώσεις ιόντων.

Η μόνιμος ποσιμότης του νερού (πηγών & φρεάτων) Δήμου Μεσσαπίων κατά τον Schoeller είναι καλή έως ικανοποιητική.

Ταξινόμηση Παροχής πηγών κατά Meinzer

Η παροχή στους καρστικούς ασβεστολιθικούς υδροφόρους, 1.2 **m^3/h** - 144 **m^3/h** και στους οφιόλιθους υδροφόρους 0.3 **m^3/h -** 108 **m^3/h.**

Παροχή των πηγών ***m^3/h*** *(25/3/2009 – 23/4/2009).*

Όνομα πηγής	Σχηματισμοί υδροφόρου	Μέγεθος Meinzer	Παροχή **m^3/h**	Όνομα πηγής	σχηματισμοί υδροφόρου	Μέγεθος Meinzer	Παροχή **m^3/h**
S1	οφιόλιθοι	Έκτο	0.30	**S**2	οφιόλιθοι	Έκτο	2.3
S3	οφιόλιθοι	Έκτο	3.2	**S**4	οφιόλιθοι	Έκτο	0.30
S5	οφιόλιθοι	Έκτο	3.0	**S**6	οφιόλιθοι	Έκτο	1.30
S7	Ασβεστόλιθος	Τέταρτο	63	**S**8	Ασβεστόλιθος	Πέμπτο	6
S9	Ασβεστόλιθος	Τέταρτο	144	**S**10	Ασβεστόλιθος	Τέταρτο	144
S11	Ασβεστόλιθος	Τέταρτο	108	**S**12	Ασβεστόλιθος	Έκτο	1.2
S13	Ασβεστόλιθος			**S**14	Ασβεστόλιθος	Τέταρτο	144
S15	οφιόλιθοι	Τέταρτο	108	**S**16	οφιόλιθοι	Έκτο	3
S17	οφιόλιθοι	Πέμπτο	4.8	**S**18	Ασβεστόλιθος	Πέμπτο	7.2
S19	οφιόλιθοι	Έκτο	2.2	**S**20	Ασβεστόλιθος	Πέμπτο	4
S21	οφιόλιθοι	Πέμπτο	10.8	**S**22	Ασβεστόλιθος	Πέμπτο	8
S23	Ασβεστόλιθος	Πέμπτο	14.4				

Ιοντικές σχέσεις Mandel – Shiftan Na/K

Οι τιμές της σχέσης Na/K από όλες τις πηγές και φρέατα ύδρευσης Δήμου Μεσσαπίων, είναι λιγότερο της μονάδας και είναι όπως στο βρόχινο νερό.

Η ιοντική σχέση Na/K από χημικές αναλύσεις νερού πηγών και φρεάτων Δήμου Μεσσαπίων

S1 0.83/0 & 0.96/0	**S**2 0.52/.0 & 61.0/0	**S**3 0.52/0 & 0.65/0	**S**4 0.48/0 & 0.87/0	**S**5 0.48/0 & 0.44/0
S6 0.57/0 & 0.44/0	**Γ**/ Λιμνιώνα 3.79/0 & 3.61/0	**S**7 0.52/0 & 0.61/0	**S**8 0.87/0 & 1.04/0	**S**9 0.74/0 & 0.83/0
S10 0.83/0 & 0.97/0	**S**11 0.91/0 & 1.09/0	**S**12 0.61/0 & 0.87/0	**S**13 0.60/0 & 0.83/0	**S**14 1.04/0 & 1.50/0
S15 0.61/0 & 0.89/0	**S**16 0.61/0 & 0.78/0	**S**17 0.52/0 & 0.66/0	**S**18 0.61/0 & 0.64/0	**S**19 0.70/0 & 0.68/0
S20 0.57/0 & 0.52/0	**S**21 0.92/0 & 1.22/0	**S**22 1.22/0 & 0.78/0	**S**23 1.04/0 & 0.44/0	**Γ**/ Κυπαρισσίου 0.96/0 & 1.08/0

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΣΤΟ ΥΨΟΜΕΤΡΟ

DISTRIBUTION OF SPRINGS AND ALTIMETER

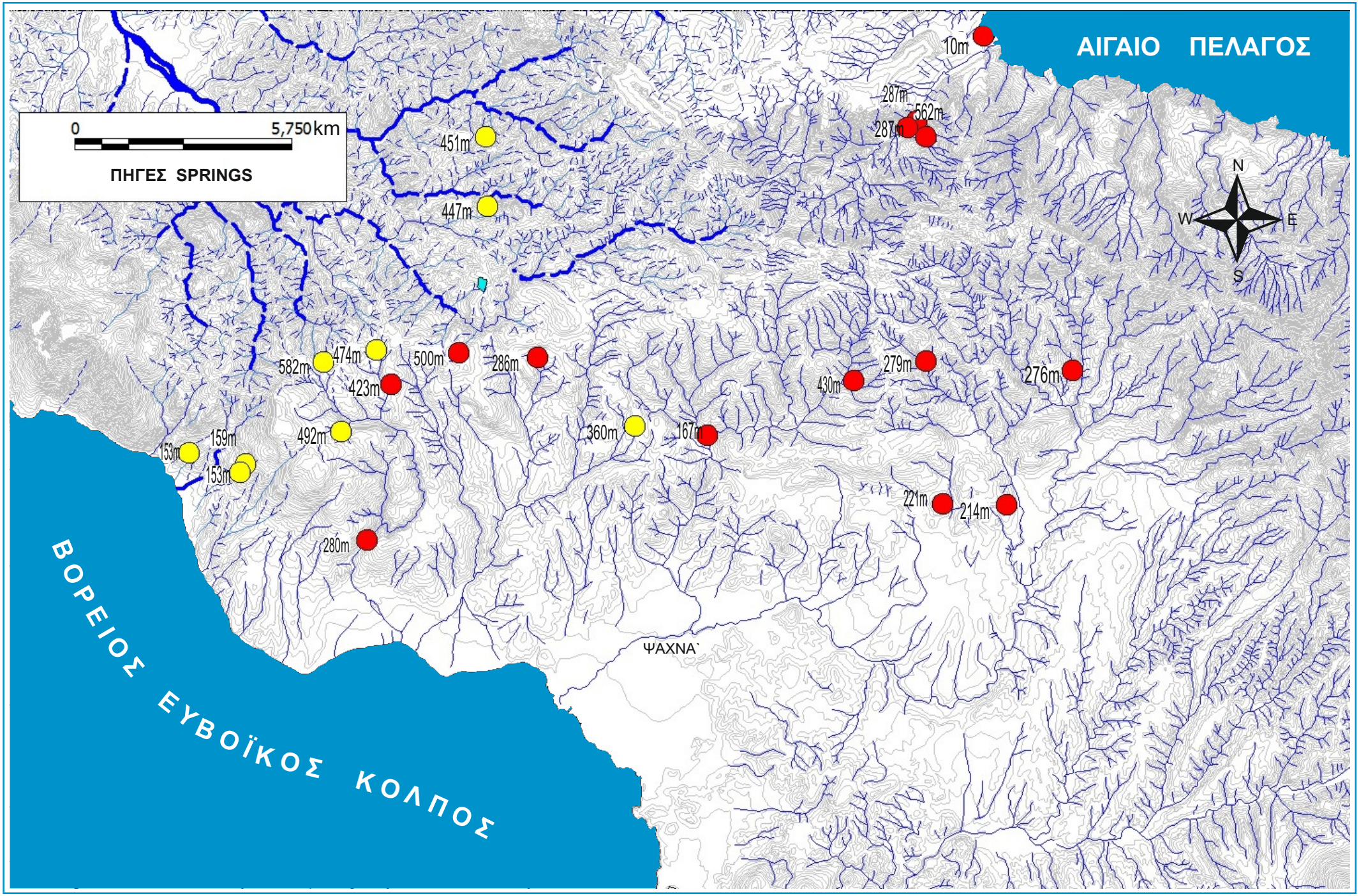

Developed in MapInfo Professional by the geologists G. Bantekas & K. Abdel-aziz

Karstic Springs Ophiolitic Springs

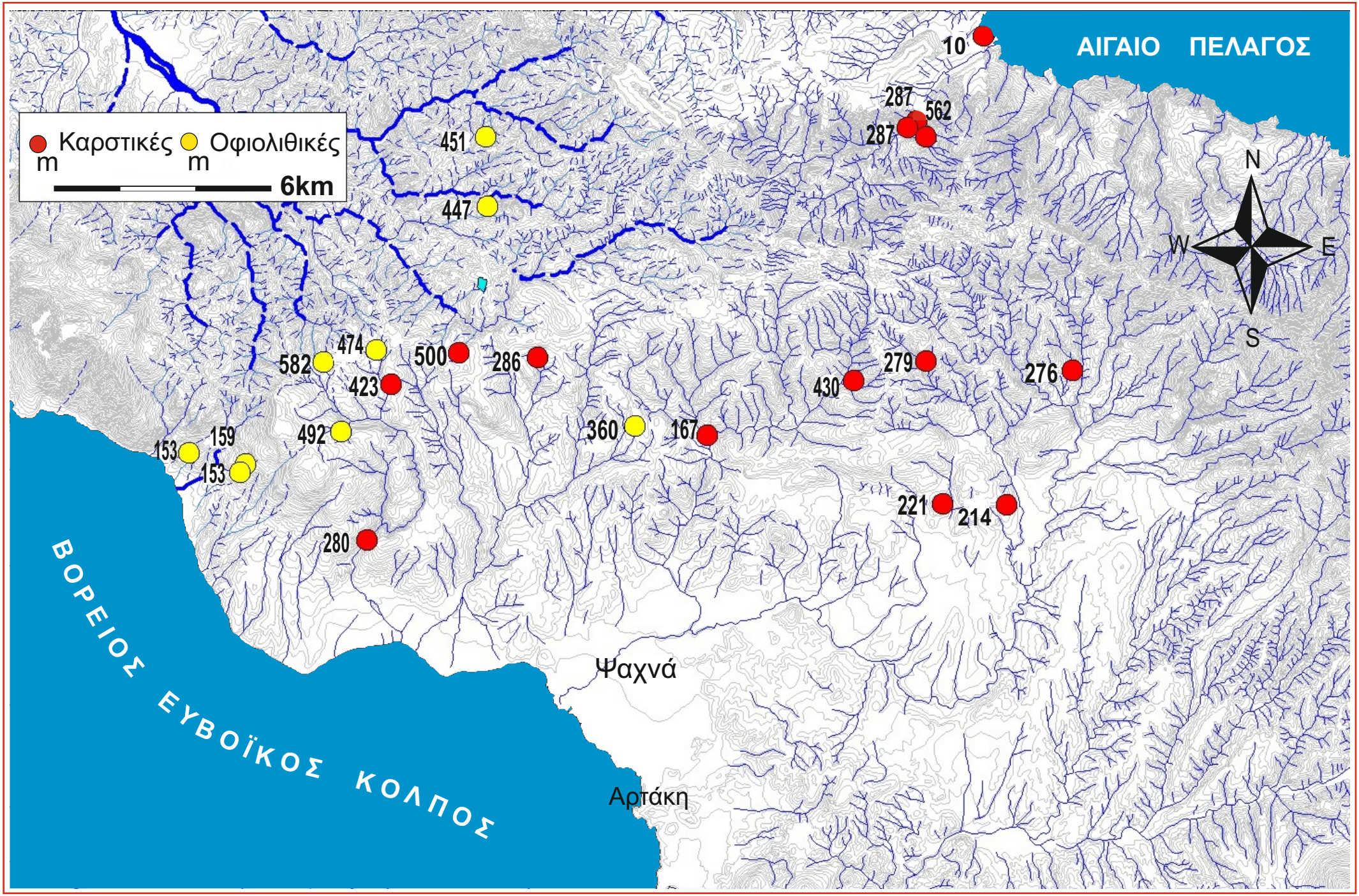
Καρστικές
m
Οφιολιθικές
m
6km
ΑΙΓΑΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ
N
W
E
S
10
287
562
287
451
447
474
582
500
286
423
279
430
276
492
360
167
153
159
153
221
214
280
ΒΟΡΕΙΟΣ ΕΥΒΟΪΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
Ψαχνά
Αρτάκη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΝΕΡΟΥ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ

ΠΗΓΗ Ημερομηνία		Θερμοκρασία °C Αέρας	Θερμοκρασία °C Νερό	pH	Eh mV	Sal	Αγωγιμότητα μS/cm	T.D.S mg/l	Ca mg/l	Mg mg/l	Na mg/l	K mg/l	HCO3 mg/l	Cl mg/l	NO3 mg/l	SO4 mg/l	NO2 mg/l	CaCO3 (mg/l) Ολική	CaCO3 (mg/l) Παροδ.	Cd (ppb)	Cr Ολικό (ppb)	Fe (ppb)	Mn (ppb)	Ni (ppb)
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		19	20	21	22	23
S1 25/3/2009	A	12.0	15.5	8.4	-75	0.26	430	339	32.00	30.38	19.00	0.01	200.0	40.00	13.13	5.00	0.024	205	80	ND	28	28	ND	ND
29/9/2009	B	32.0	16.5	7.9	-44	0.32	445	408	49.20	56.01	22.00	0.20	211.0	55.00	10.11	4.00	0.01	220	110	ND	11	15	ND	ND
S2 25/3/2009	A	12.0	15.0	8.3	-75	0.27	460	404	34.40	29.16	12.00	0.10	205.0	100.00	15.00	8.75	0.03	205	85	ND	22	4	2	ND
29/9/2009	B	30.0	16.0	7.8	-42	0.20	530	408	29.01	35.00	14.00	0.20	190.0	110.00	18.02	7.00	0.03	220	110	ND	18	12	ND	ND
S3 26/3/2009	A	15.0	15.0	8.4	-76	0.26	440	364	34.40	29.16	12.00	0.10	205.0	55.00	15.00	13.75	0.03	205	85	ND	22	4	2	ND
25/9/2009	B	32.0	16.5	7.8	-47	0.23	470	363	39.01	38.16	15.00	0.20	220.0	40.00	18.00	12.25	0.03	220	122	ND	18	12	ND	ND
S4 27/3/2009	A	12.0	15.0	7.7	-41	0.22	380	361	68.10	31.59	11.00	0.30	180.0	50.00	12.25	7.50	0.03	310	180	ND	8	8	1	ND
4/10/2009	B	29.0	16.5	8.0	-48	0.26	476	421	89.08	56.00	20.00	0.20	200.0	40.00	8.50	7.25	0.03	360	240	ND	11	18	ND	ND
S5 27/3/2009	A	13.0	14.0	7.7	-41	0.24	410	401	68.10	31.59	11.00	0.30	180.0	90.00	12.50	12.25	0.03	310	180	ND	8	8	1	ND
5/10/2009	B	30.0	15.5	7.9	-49	0.29	430	423	88.20	28.00	10.00	0.20	200.0	80.50	6.50	10.00	0.01	330	210	ND	7	12	ND	ND
S6 27/3/2009	A	13.0	14.4	8.0	-48	0.24	410	375	69.10	38.59	13.00	0.30	180.0	55.00	12.25	7.60	0.03	330	180	ND	ND	8	ND	ND
4/10/2009	B	29.0	15.5	7.8	-42	0.22	420	413	90.10	35.60	10.00	0.10	200.0	59.20	13.25	5.00	0.03	350	210	ND	ND	ND	ND	ND
S7	A	14.8	15.0	7.5	-33	0.50	640	620	98.10	1.22	12.00	ND	300.0	180.00	11.38	17.00	0.01	260	245	ND	12	2	1	ND
27/1/2009 27/3/2009	B	14.0	14.5	7.5	-32	0.39	661	637	86.00	2.28	24.00	0.10	310.0	155.0	14.00	20.00	0.02	290	220	ND	14	10	ND	ND
S8 29/3/2009	A	14.4	14.5	7.4	-23	0.39	640	605	124.00	8.51	20.00	0.20	330.0	95.00	16.75	10.00	0.02	345	130	ND	7	3	1	ND
10/9/2009	B	33.5	15.0	7.7	-24	0.43	660	656	135.00	10.25	24.00	0.10	350.0	110.00	20.00	6.00	0.03	360	130	ND	11	15	ND	ND
S9 29/3/2009	A	14.4	14.5	7.4	-24	0.42	690	672	128.20	9.72	17.00	0.10	360.0	120.00	23.13	13.75	0.04	360	320	ND	42	2	1	ND
6/10/2009	B	32.6	15.0	7.7	-28	0.46	755	714	140.20	11.00	19.00	0.20	390.0	110.00	30.00	14.25	0.04	400	350	ND	28	15	ND	ND
S10 6/4/2009	A	17.0	14.5	8.0	-47	0.33	540	517	70.10	4.86	19.00	ND	300.0	90.00	12.75	20.00	0.02	195	175	ND	24	4	ND	ND
6/10/2009	B	29.0	15.0	7.9	-45	0.41	650	610	110.0	7.25	22.30	0.10	340.0	85.90	19.10	25.30	0.03	230	190	ND	28	20	ND	ND
S11 6/4/2009	A	17.0	15.0	7.7	-41	0.38	620	594	72.10	89.91	21.00	0.20	240.0	140.00	12.75	17.50	0.01	550	180	0.7	ND	10	ND	ND
6/10/2009	B	30.0	15.0	7.8	-42	0.43	678	655	95.00	88.20	25.00	0.20	290.0	120.00	22.00	15.00	0.01	580	220	ND	ND	14	ND	ND
S12 7/4/2009	A	18.0	14.5	7.8	-50	0.02	340	309	36.00	31.59	14.00	0.10	120.0	115.00	14.00	6.25	0.01	220	90	ND	ND	3	1	ND
4/10/2009	B	28.0	15.0	7.8	-49	0.11	440	400	45.00	40.00	20.00	0.20	170.0	120.00	18.00	7.27	0.03	250	140	ND	ND	ND	ND	ND
S13 7/4/2009	A	18.0	16.0	8.1	-56	0.21	350	339	72.10	12.15	19.00	0.10	150.0	60.00	11.50	13.75	0.01	230	180	ND	ND	10	ND	ND
29/9/2009	B	28.0	16.0	8.1	-55	0.29	495	474	88.10	17.01	7.25	0.70	250.0	80.00	16.00	8.75	0.01	290	220	ND	ND	28	ND	ND
S14 8/4/2009	A	19.0	14.0	7.5	-34	0.34	560	467	106.10	1.22	24.00	0.10	250.0	50.00	15.63	20.00	0.02	270	215	ND	17	4	ND	ND
5/10/2009	B	29.0	14.0	7.8	-41	0.38	584	563	115.50	7.25	34.50	0.20	300.0	60.50	22.70	22.00	0.03	330	250	ND	18	10	ND	ND
S15 8/4/2009	A	18.0	14.0	8.0	-49	0.34	570	543	36.00	55.89	14.00	0.30	330.0	95.00	10.63	1.25	0.01	320	90	ND	11	10	ND	ND
5/10/2009	B	28.0	14.5	7.8	-46	0.36	582	546	25.70	70.50	20.50	0.30	310.0	100.00	15.50	3.75	0.03	310	100	ND	17	9	ND	ND
S16 8/4/2009	A	18.0	14.5	8.0	-48	0.34	560	543	36.00	55.89	14.00	0.30	330.0	95.00	10.36	1.25	0.01	320	90	ND	11	10	ND	ND
5/10/2009	B	29.0	15.5	8.1	-54	0.37	595	584	40.00	70.00	18.00	0.30	338.0	101.50	13.00	3.65	0.02	350	110	ND	16	15	ND	ND
S17 14/4/2009	A	20.0	14.0	8.3	-67	0.24	410	399	52.10	14.58	13.00	0.50	175.0	150.0	12.50	11.25	0.05	190	130	ND	ND	2	ND	ND
8/10/2009	B	29.0	14.5	7.8	-44	0.34	487	460	55.00	45.50	15.00	0.40	190.0	125.0	15.90	14.00	0.09	200	150	ND	ND	18	ND	ND
S18 14/4/2009	A	20.0	14.5	7.8	-48	0.21	290	241	48.10	7.29	14.00	0.30	130.0	15.00	14.14	11.75	0.05	150	120	ND	ND	10	2	ND
8/10/2009	B	28.0	15.0	7.9	-49	0.24	328	285	52.00	14.00	14.80	0.40	150.0	18.50	18.00	17.20	0.05	180	120	ND	ND	22	ND	ND
S19 14/4/2009	A	18.0	15.0	8.0	-49	0.42	685	658	52.10	77.76	16.00	0.30	390.0	90.00	13.50	18.75	0.02	450	130	0.7	ND	2	2	ND
5/10/2009	B	29.0	15.5	8.0	-50	0.47	699	682	54.20	80.50	15.70	0.40	410.0	85.50	18.00	18.00	0.02	520	220	ND	ND	11	ND	ND
S20 15/4/2009	A	18.0	15.0	7.7	-41	0.27	410	375	80.10	17.01	13.00	0.20	230.0	12.00	15.50	7.50	0.02	270	200	ND	ND	5	3	ND
9/10/2009	B	29.0	15.0	7.9	-44	0.30	450	381	95.50	19.00	12.00	0.30	240.0	14.00	11.00	7.75	0.02	290	220	ND	ND	17	ND	ND
S21 15/4/2009	A	18.0	14.5	7.7	-42	0.61	970	818	52.00	114.21	21.00	0.20	505.0	100.00	15.50	10.00	0.02	600	130	ND	41	ND	ND	ND
9/10/2009	B	28.0	15.0	7.9	-48	0.63	1010	881	60.50	120.50	28.00	0.30	520.0	120.00	19.40	12.00	0.03	680	310	ND	38	11	ND	ND
S22 15/4/2009	A	18.0	15.5	7.3	-20	0.39	640	623	96.10	27.73	26.00	ND	335.0	105.00	15.75	17.50	0.02	350	240	ND	ND	2	ND	ND
9/10/2009	B	30.0	15.5	7.9	-41	0.44	652	624	108.40	29.50	18.00	0.10	350.0	85.80	16.80	15.00	0.02	480	250	ND	ND	8	ND	ND
S23 23/4/2009	A	20.0	15.0	7.7	-41	0.38	610	581	76.10	29.16	24.00	0.10	280.0	135.00	16.25	20.00	0.03	310	190	0.7	40	3	ND	ND
6/10/2009	B	28.0	15.5	7.9	-46	0.47	630	601	90.80	34.00	21.50	0.20	300.0	120.00	15.00	19.00	0.02	320	195	ND	32	20	ND	ND

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΝΕΡΟΥ ΤΩΝ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		19	20	21	22	23
Λιμνιώνας 27/3/2009	A	14.0	14.0	8.1	-54	0.56	860	656	56.10	21.87	87.00	0.80	165.0	260.0	27.50	37.50	0.03	230	140	2	22	18	ND	ND
10/4/2009	B	31.0	15.0	7.7	-43	0.61	890	680	76.00	30.00	83.00	0.50	190.0	245.0	30.25	25.10	0.03	250	160	4	18	20	ND	ND
Κυπαρίσσι 23/4/2009	A	18.0	16.0	7.5	-33	0.42	680	648	106.10	14.58	22.00	0.10	365.0	110.0	12.25	20.00	0.02	325	265	1	ND	55	ND	ND
9/10/2009	B	30.0	16.0	7.8	-43	0.65	730	684	116.16	19.50	24.80	0.20	380.0	120.0	11.45	18.90	0.03	350	250	2	ND	45	ND	ND
Μύλοι 27/4/2009	A	18.0	16.0	7.7	-41	0.29	498	449	68.10	11.58	30.20	0.40	185.0	100.0	17.25	18.00	0.04	300	260	ND	ND	ND	ND	ND
25/10/2009	B	28.0	16.0	7.8	-46	0.65	510	488	95.00	10.00	28.00	0.70	200.0	120.0	19.50	15.00	0.01	310	230	ND	ND	5	2	ND

A | B Πρώτη & Δεύτερη δειγματοληψία και ανάλυση νερού

ND | ND Δεν ανιχνεύτηκε

15- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Πραγματοποιήθηκε υδρογεωλογική, υδροχημική, και γεωμορφολογική έρευνα η οποία επικεντρώθηκε στα υδροφόρα στρώματα του κεντρικού τμήματος του νησιού της Εύβοιας.
Στόχοι της παρούσας έρευνας ήταν η διερεύνηση της δυναμικότητας και της ποιότητας νερού των υδροφόρων στρωμάτων και των πηγών / φρεάτων (Δημοτικής Ενότητας Μεσσαπίας και Ν. Αρτάκης) με ιδιαίτερη έμφαση στη καταλληλότητα του νερού στις διάφορες χρήσεις (ύδρευση, άρδευση κλπ.).
Τα παρακάτω συμπεράσματα προέκυψαν από δυο περιόδους παρατηρήσεων (1997 – 1999 και 2007 - 2009) στη περιοχή.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Στην περιοχή απαντώνται προαλπικοί, αλπικοί που ανήκουν στην πελαγονική ζώνη (ενότητα) και μεταλπικοί σχηματισμοί.

Οι προαλπικοί:
- Αργιλικοί σχιστόλιθοι και φυλλίτες του Λιθανθρακοφόρου εξελισσόμενοι πλευρικώς σε κρυσταλλικούς σχιστόλιθους. Αρκόζοι και ενστρώσεις ασβεστόλιθων μεταπίπτοντες πλευρικώς σε μάρμαρα. Τυπική εμφάνιση στην Ανατολική πλευρά της περιοχής.
- Ασβεστόλιθοι περμίου. Πλευρικώς μεταπίπτουν βαθμιαίως σε πάρμαρα και σιπολίνες. Τυπική εμφάνιση στην ΒΑ πλευρά της οροσειράς Δίρφυος και Όλυμπου. Τοπικώς απαντούν ενστρώσεις χαλαζιτών και σχιστολίθων.

Οι αλπικοί:
- Ασβεστόλιθοι Ανωτέρου Τριαδικού έως Μέσου Ιουρασικού, παχυστρωματώδεις έως άστρωτοι σε γωνιώδη ασυμφωνία, στην κορυφή του Κανδίλιου όρους.
- Ασβεστόλιθοι Ανωτέρου Τριαδικού και Ιουρασικού μη διαχωριζόμενοι, τυπικώς της περιοχής Νέας Αρτάκης – Πισσώνα και Δίρφυος .
- Ασβεστόλιθοι Κιμμεριδίου. Τυπικώς υπέρκεινται ασύμφωνα των βαθύτερων οριζόντων. Εμφανίζονται στην οροσειρά Κανδίλιο και στην Βόρεια περιοχή μελέτης.
- Σχιστοκερατολιθική διάπλαση μετ` οφιολίθων και ασβεστολιθικών ενστρώσεων, ανωιουρασικής και πιθανώς στα ανώτερα τμήματα κατωκρητιδικής ηλικίας. Απαντώνται στη περιοχή Αρτάκης, Ψαχνών της κεντρικής Εύβοιας.
- Ασβεστόλιθοι Ανώτερου Κρητιδικού, σε γωνιώδη ασυμφωνία με τους υποκείμενους. Απαντώνται σε αφθονία στη κεντρική Εύβοια.
- Φλύσχης ανωκρητιδικής και πιθανώς έως ηωκαινικής ηλικίας μετ΄οφιολίθων, αργιλικών σχισολίθων, ψαμμιτών και ασβεστολιθικών ενστρώσεων.

Οι μεταλπικοί:
- Νεογενές αδιαίρετο. Εναλλαγές θαλάσσιων και λιμναίων αποθέσεων. Αποτελούνται κυρίως από συνεκτικά, στρωμένα κροκαλοπαγή και συνδετικό υλικό αργιλοαμαργαϊκό, καθώς και από ενστρώσεις μαργών, μαργαϊκών ασβεστόλιθων και ψαμμιτών κυρίως στα ανώτερα μέλη τους. Απαντώνται στην κέντρο – ανατολική περιοχή, στην περιοχή Πολιτικών – Νεροτριβιάς και Κοντοδεσπότιου – Κυπαρισσίου.
- Τεταρτογενείς αποθέσεις. Είναι παράκτιοι σχηματισμοί από άμμο και κροκάλες, αλλουβιακές αποθέσεις και νέοι κώνοι κορημάτων ή ασύνδετα πλευρικά κορήματα και αποσαθρώματα των παλαιοτέρων πετρωμάτων.

ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΑ

Στην περιοχή υπάρχουν κοιτάσματα υπό εκμετάλλευση, κοιτάσματα στο στάδιο εξάντλησης και εμφανίσεις χωρίς μεταλλευτικό ενδιαφέρον.

Σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα (με εντατική εκμετάλλευση)
Βρίσκονται σε συμφωνία κάτω από τους ανωκρητιδικούς ασβεστόλιθους και σε ασυμφωνία πάνω τους προκενομάνιους σχηματισμούς. Μερικές φορές παρεμβάλλονται στη βάση των ανωκρητιδικών ασβεστόλιθων. Μετάλλευμα συμπαγές ή και πισσολιθικό με λατύπες συνήθως πυριτολιθικές. Αναλογία μετάλλευμα Fe = 40%, Ni = 1%.

Κοιτάσματα λευκόλιθου (εξάντληση)

Απαντούν μέσα στους περιδοτίτες και σερπεντίνες της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης, με τη μορφή τυπικών φλεβών και, κυρίως δικτύου φλεβών (stock work). Αναλογία μεταλλεύματος, 42.7 – 44.9%.

Εμφανίσεις μαγγανίου και χρωμίου

Το μαγγάνιο απαντά σε μορφή μικρών συγκεντρώσεων πυρολοσίτου στους σερπεντίνες και ραδιολαρίτες της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης με τους υποκείμενους ιουρασικούς ασβεστόλιθους, νοτίως του χωριού Πισσώνα. Περιεκτικότητα σε MnO = 17%

Στην περιοχή Πισσώνα επίσης απαντά φακοειδές σώμα χρωμίτη, που έχε εξορυχθεί. Το μετάλλευμα αυτό είναι συμπαγούς κυρίως τύπου, άριστης ποιότητας.

ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

Στην περιοχή της Κεντρικής Εύβοιας και της υδρογεωλογικής λεκάνης της περιοχής έρευνας, παρατηρείται η καθαρά γνώριμη εικόνα των ελληνικών ασβεστολιθικών ορέων. Η μορφολογία είναι λοφώδης, και χαρακτηρίζεται από επιφανειακή έντονη διάβρωση του τοπογραφικού ανάγλυφου και εξομάλυνση στους ευδιάβρωτους γεωλογικούς σχηματισμούς. Το έντονο ανάγλυφο είναι αποτέλεσμα των τριτογενών και νεότερων ανυψωτικών κινήσεων και της ρηγμάτωσης που ακολούθησε. Το αποτέλεσμα αυτού του νεαρού ανάγλυφου στην περιοχή, είναι οι σχηματισμοί πρανών με μεγάλες κλίσεις, η πυκνότητα και ποικιλία υδρογραφικών δικτύων, στον αριθμό και στη διεύθυνση. Δεν παραλείπονται οι σχηματισμοί των δολινών και των καρστικών κοιλοτήτων στους ιουρασικούς και τριαδικούς ασβεστολιθικούς σχηματισμούς.
Στην περιοχή διακρίνονται τρία υψηλά συγκροτήματα, τα οποία οριοθετούν την ευρύτερη υδρογεωλογική τοποθέτηση της περιοχής μελέτης, και την υδρολογία της Κεντρικής Εύβοιας: Πρόκειται για την οροσειρά Κανδήλι (1278μ.) δυτικά, την οροσειρά Δίρφυς (1743μ.) στα βορειοανατολιά, και την οροσειρά Όλυμπου (1172μ.) στα νοτιοανατολικά.
Η γεωγραφική κατανομή των ανωτέρω οροσειρών στην περιοχή, όπως και του όρους Πυξαρίας, παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση των κλιματικών συνθηκών της περιοχής (θερμοκρασίας, κίνηση ανέμων και κατανομή των κατακρημνισμάτων κ.λπ.).

Η περιοχή της Κεντρικής Εύβοιας διαυλακώνεται κυρίως από υδρογραφικά συστήματα που εκβάλλουν στο Βόρειο και Νότιο Ευβοϊκό Κόλπο καθώς επίσης και από άλλα υδρογραφικά δίκτυα που εκβάλλουν στο Αιγαίο Πελάγο. Στην υδρογεωλογική λεκάνη αυτής της εργασίας αναφέρονται τρία υδρογραφικά συστήματα που εκβάλλουν στο Βόρειο Ευβοϊκό Κόλπο. Πρόκειται για το χείμαρρο Μεσάπιο, Πεθαμένου και τον χείμαρρο Μορτερή, που χαρακτηρίζονται από υδρογραφικό δίκτυο δενδριτικής μορφής.

Το μέσο υψόμετρο της λεκάνης απορροής (των τριών χειμάρρων) είναι της τάξης των 320μ., αντιστοιχεί σε περίπου 68% της συνολικής επιφάνειας (εμβαδόν) της λεκάνης 291km^2.
Η υδροκριτική γραμμή επεκτείνεται σε μήκος 94km, σχηματίζοντας καρδιοειδές σχήμα λεκάνη απορροής, και άξονα αποστράγγισης μέσης κλίσης 24% , διεύθυνσης ΝΔ – ΒΑ που αποστραγγίζει τα όμβρια της λεκάνης προς το Ευβοϊκό με συντελεστή αποστράγγιση 1.4

Η μεγαλύτερη υπολεκάνη απορροής σε έκταση 229km^2 είναι του Μεσάπιου χειμάρρου, δεύτερη του Πεθαμένου 40km^2 και έπειτα του Μορτερή χειμάρρου 22km^2.
Ο Μεσάπιος έχει μήκος κλάδων 160km, υδρογραφική πυκνότητα 0.7 και υδρογραφική συχνότητα 0.03. Έχει ανάπτυξη κλάδων μέχρι 6^η τάξη, διαθέτει νερό στη κοίτη μέχρι τέλος άνοιξης
Ο Πεθαμένου χείμαρρος έχει μήκος κλάδων 31km, υδρογραφική πυκνότητα 0.8 και υδρογραφική συχνότητα 0.12. Η ανάπτυξη των κλάδων μέχρι 5^η τάξη.
Ο Μορτερής χείμαρρος έχει μήκος κλάδων 14km, υδρογραφική πυκνότητα 0.6 και υδρογραφική συχνότητα 0.18. Η ανάπτυξη των κλάδων του είναι μέχρι 4^η τάξη.

ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ

Τα υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά των σημαντικότερων λιθολογικών ή ενοτήτων (σε πάχος και εξάπλωση) περιγράφονται ως χαλαρά και σκληρά συμπαγείς ή διαρρηγμένα:

Χαλαρά ιζήματα

Παρουσιάζονται στο κεντρικό τμήμα του νησιού, δηλαδή στη λεκάνη της Παλιούρας η οποία συνιστά ρηξιγενές βύθισμα σχετικώς νεαρής ηλικίας, το οποίο πληρούται κυρίως από λιμναία ιζήματα, νεογενούς ή και νεότερα, κατά δεύτερο δε λόγο από ιζήματα χερσαίων διλλουβίων και αλλουβίων.

Η μορφολογία του πυθμένα της ρηξιγενούς λεκάνης είναι ανώμαλη. Η ένταση των κατακόρυφων κινήσεων εντός του περιβάλλοντος χώρου της νεογενούς λεκάνης ήταν άνισος, με αποτέλεσμα την ανομοιομορφία του πυθμένα της λεκάνης, έτσι ώστε να σχηματιστούν τμήματα βαθύτερα, ενώ το υπόλοιπο μεγαλύτερο μέρος της λεκάνης να είναι σχετικά αβαθές.

Οι νεογενείς σχηματισμοί και οι επικείμενες αλλουβιακές αποθέσεις καταλαμβάνουν μεγάλες εκτάσεις στις υδρολογικές λεκάνες Καστέλλας / Ψαχνών και Πολιτικών, και παρουσιάζουν μεταβαλλόμενο πάχος το οποίο σε ορισμένες θέσεις στα εσωτερικά τμήματα των λεκανών φθάνει τα 30m.

Οι σχηματισμοί αυτοί (μικροπερατοί, με μεταβαλλόμενο πάχος και περατότητα) που αναπτύσσονται στις πεδινές εκτάσεις και πλησίον της κοίτης των χειμάρρων της περιοχής σε διάφορες λιθολογικές φάσεις (ασβεστολιθικά και δολομιτικά κροκαλοπαγή, ψαμμίτες, μάργες, κροκάλες και άλλα ασύνδετα υλικά κλπ.) φιλοξενούν σημαντικούς ελεύθερους (φρεάτιους) υδροφόρους ορίζοντες στην λεκάνη Καστέλλας /Ψαχνών (ΧΑΛ1) και στην λεκάνη Πολιτικών (ΧΑΛ2), όπου τροφοδοτούνται από τα νερά των χειμάρρων. Οι υδροφόροι αυτοί έχουν υποστεί εντατική εκμετάλλευση από μεγάλο δίκτυο ιδιωτικών, αβαθών φρεάτων.

Σκληρά καρστικά πετρώματα

Τα ανθρακικά μακροπερατά πετρώματα της περιοχής χωρίζονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες, αυτές του ιουρασικού και αυτές του ανωτέρου κρητιδικού:

Οι ιουρασικοί ασβεστολιθικοί σχηματισμοί που αναπτύσσονται στη περιοχή μεταξύ της λεκάνης Αρτάκης και λεκάνης Πισσώνα φιλοξενούν αξιόλογή υδροφορία (ελεύθερος υδροφόρος ορίζοντας ΑΣ1). Οι γεωτρήσεις στη περιοχή Πισσώνα (βάθος 120 – 220 m) παρουσιάζουν αξιόλογη αποδοτικότητα όπου το υδροφόρο στρώμα επίκειται των αδιαπέρατων σχηματισμών (αργιλικοί σχιστόλιθοι και φυλλίτες).

Οι ασβεστόλιθοι της κενομάνιας επίκλυσης στην περιοχή της Καστέλλας έχουν μικρή εμφάνιση και πάχος, σχηματίζουν ελεύθερο υδροφόρο στρώμα (ΑΣ2) με μειωμένο ενδιαφέρον, επίκειται αδιαπέρατοι οφιόλιθοι και σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα. Τροφοδοτεί πλαγίως τον υδροφόρο ΧΑΛ1 επίσης εμφανίζονται επιδερμικές διαρροές σε περίοδο υψηλής στάθμης.

Οι ασβεστόλιθοι της κενομάνιας επίκλυσης που αναπτύσσονται στην περιοχή βορείως των Πολιτικών εμφανίζουν μεγάλη εξάπλωση και παρουσιάζουν ιδιαίτερο υδρογεωλογικό ενδιαφέρον, όπου στην επαφή των κροκαλοπαγών της επίκλυσης με το αδιαπέρατο υπόβαθρο της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης, εκδηλώνεται ομάδα πηγών που εκφορτίζουν τον καρστικό υδροφόρο ορίζονται ΑΣ4.

Σκληρά διαρρηγμένα οφιολιθικά

Τα υπερβασικά πετρώματα του οφιολιθικού καλύμματος καταλαμβάνουν τις μεγαλύτερες εκτάσεις στη περιοχής της κεντρικής Εύβοιας και περιοχής έρευνας. Χαρακτηρίζονται από μία εκλεκτική υδροφορία, που ορισμένες φορές παρουσιάζει υψηλή αποδοτικότητα. Η ιδιαιτερότητα αυτή οφείλεται σε διάβρωση και τεκτονικά αίτια, που κατακερματίζουν και διαρρηγνύουν το αδιαπέρατο πρωτογενές πέτρωμα σε συγκεκριμένες ζώνες ή περιοχές, καθιστώντας το με τον τρόπο αυτό ένα μακροπερατό σχηματισμό που μπορεί να φιλοξενήσει νερό και να σχηματίσει υδροφόρο στρώμα.

Το πάχος του υδροφόρου στρώματος σχετίζεται με το βάθος της διάρρηξης και βάθος κερματισμού στο οφιολιθικού καλύμματος που είναι το βάθος στα βαθύτερα φρέατα ≈ 46m.

Πρόκειται για ένα ενιαίο οφιολιθικό υδροφόρο στρώμα (ΟΦ), αλλά η υδροφορία επικεντρώνεται σε μερικές υδρολογικές λεκάνες όπου σχηματίζονται υδροφόροι ορίζοντες. (ΟΦ1/ΟΦ1Β στην λεκάνη Αρτάκης, ΟΦ2 στην λεκάνη Καστέλλα / Ψαχνών, ΟΦ3 στην λεκάνη Πισσώνα, ΟΦ4 στην λεκάνη Τριάδας και ΟΦ5 στην λεκάνη Πολιτικών) χωρίς να έχουν υδραυλική μεταξύ τους επικοινωνία.

Όμως παρατηρείται ότι υπάρχει άμεση σχέση υδροφόρων οριζόντων και υδρορευμάτων της περιοχής και εμπλουτισμός των πρώτων από τα δεύτερα.

ΠΙΕΖΟΜΕΤΡΙΑ

Από την μελέτη και ανάλυση πινάκων και των πιεζομετρικών καμπύλων των χαλαρών και συμπαγών υδροφόρων της περιοχής έρευνας καταλήγουμε στα παρακάτω:

- Το δίκτυο των πιεζομετρικών καμπύλων δεν αλλάζει μορφή στο διάστημα 1997 - 2009
- στις παραθαλάσσιες περιοχές παρατηρείται βαθμιαία ελάττωση πιεζομετρικών τιμών, και γενική κίνηση ροών προς δυτικά στο Β. Ευβοϊκό Κόλπο.
- Διαμορφώνεται ένας σαφέστατος υπόγειος άξονας αποστράγγισης στις ροές του υδροφόρου ΟΦ1 και σημειώνεται αρτεσιανό φαινόμενο ή υπερχείλιση στα φρέατα του πέρατος στους δυνατούς χειμώνες. Παρατηρείται επίσης δεύτερος άξονας αποστράγγισης στα υψηλότερα σημεία του υδροφόρου ορίζοντας ΟΦ2.
- Παρατηρείται μια διαφορά στην πυκνότητα των πιεζομετρικών καμπύλων που αντικατοπτρίζει την λιθολογική και υδραυλική ανομοιογένεια μεταξύ υδροφόρων οριζόντων των συμπαγών σχηματισμών ΟΦ2, ΑΣ2 και των χαλαρών ΧΑΛ1.
- Η μέση υψηλότερη στάθμη που σημειώνεται στον οφιολιθικό υδροφόρο ορίζοντα της παραθαλάσσιας περιοχής 41m και η μέση υψηλότερη άνοδος 4.5 m

Η μέση υψηλότερη στάθμη στον οφιολιθικό υδροφόρο ορίζοντα της ενδοχώρας περιοχής 100 m και η υψηλότερη μέση άνοδος 3 m

Η μέση υψηλότερη στάθμη στον υδροφόρο ορίζοντα των χαλαρών σχηματισμών της παραθαλάσιας περιοχής 6.4 m και η υψηλότερη μέση άνοδος 1.5 m

Η μέση υψηλότερη στάθμη στον υδροφόρο ορίζοντα των χαλαρών σχηματισμών της ενδοχώρας 19 m και η μέση υψηλότερη άνοδος 2.5 m

Ρυθμιστικά αποθέματα

Δίαιτα των υδροφόρων οριζόντων των οφιολιθικών σχηματισμών στην παραθαλάσσια περιοχής αξιολογείται μεταξύ 1050 m^3 - 9450 m^3 , και των ενδοχώρα 4785 m^3 – 13630 m^3.
Η δίαιτα των υδροφόρων των χαλαρών σχηματισμών αξιολογείται μεταξύ 1624 m^3 – 6728 m^3.

ΠΗΓΕΣ & ΦΡΕΑΤΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Οι πηγές και τα φρέατα ύδρευσης της περιοχής εκφορτώνουν υδροφόρο ορίζοντα που αναπτύσσεται σε σχηματισμό του διαρρηγμένου οφιολιθικού καλύμματος και του καρστικού ασβεστολιθικού. Οι περισσότερες πηγές αποστραγγίζουν από καρστικούς σχηματισμούς, όμως τα περισσότερα φρέατα από οφιολιθικούς.

Οι οφιολιθκιές πηγές

- Είναι πηγές επαφής, καθορισμένη μορφή σε υψόμετρό μεταξύ 153 m – 582 m.
- Όλες οι πηγές είναι σε μόνιμη λειτουργία, και έχουν μεγέθη παροχής που κυμαίνονται από 0.3 m^3/h έως 108m^3/h και ταξινομούνται στις τάξεις πρώτο μέχρι τρίτο κατά Meinzer.
- Οι σχηματισμοί της βάσης του υδροφόρου στρώματος, αντιστοιχούν το αδιαπέρο πρωτογενώς πέτρωμα της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης.

Καρστικές πηγές

- Είναι πηγές επαφής ή υπερπλήρωσης, με καθορισμένη μορφή ή μέτωπο, σε υψόμετρο μεταξύ 10 m – 562 m.
- Όλες οι πηγές είναι σε μόνιμη λειτουργία - έκτος μια εποχιακή - και έχουν μεγέθη παροχής κυμαίνονται από 1.3 m^3/h έως 144 m^3/h, ταξινομούνται στις τάξεις πρώτο μέχρι δεύτερο κατά Meinzer.
- Οι αδιαπέρατοι σχηματισμοί στην βάση του υδροφόρου στρώματος των διάφορων καρστικών πηγών αποτελούν ο φλύσχης ή η σχιστοκερατολιθική διάπλαση (οφιόλιθοι ή αργιλικοί σχιστόλιθοι).

ΥΔΡΟΧΗΜΕΙΑ

Από την μελέτη των υδροχημικών χαρακτηριστικών των υπόγειων νερών, τόσο των βραχωδών συστημάτων (οφιόλιθοι & ανθρακικά) όσο και των χαλαρών οριζόντων της περιοχής καταλήγουμε στα παρακάτω:

Λεκάνη Ν. Αρτάκης

- Το υπόγειο νερό εντός των υπερβασικών οφιολιθικών πετρωμάτων είναι αλκαλικό.
- Οι υδροχημικές φάσεις του νερού είναι, ασβεστονατριούχα, οξυανθρακικα – χλωριοθειϊκά.
- Το υπόγειο νερό παραμένει γλυκό έως αλμυρό σε όλο το υδρολογικό έτος. Με βάση τον δείκτη Hem χαρακτηρίζεται πολύ σκληρό.

- Το υπόγειο νερό είναι σοβαρά ρυπασμένο από το νερό της θάλασσας με βάση τον δείκτη Revelle. Οι υψηλές συγκεντρώσεις SO_4, Na και Cl είναι επίσης ενδείξεις ανάμιξης του με το θαλασσινό νερό.
- Οι υψηλές συγκεντρώσεις των παραμέτρων Cl, NO_3, NH_4, NO_2 και PO_4 στο υπόγειο νερό πιθανά οφείλονται στην χρήση γεωργικών λυπασμάτων.
- Το υπόγειο νερό στην νότια περιοχή (Αρτάκη - Βατώντας) ταξινομείται σε C3 και S1, αλατότητα επικινδυνότητα στην βόρεια περιοχή (Δυο Βουνά – Ιμπραήμ Άγα) ταξινομείται ως C4, C5 και S2 επικινδυνότητα είναι ακατάλληλο για αρδευτική χρήση, δημιουργεί προβλήματα καρποφορίας. Θεωρείται κατάλληλο για τα ζώα.
- Το νερό των γεωτρήσεων ύδρευσης της Δ. Ε. Νέας Αρτάκης είναι μέτρια γλυκό, πολύ σκληρό, ρυπασμένο με το νερό της θάλασσας, αφήνει άλατα στις συσκευές, κακής ποσιμότητας κατά Waterlot, αλλά είναι στα πλαίσια των επιτρεπτών όρων ποσιμότητας που ορίζουν οι διεθνείς οργανισμοί.

Λεκάνη Καστέλλα / Ψαχνών

- Το νερό των υπερβασικών οφιολιθικών, καρστικών πετρωμάτων και χαλαρών σχηματισμών είναι αλκαλικό.
- Οι υδροχημικές φάσεις του νερού είναι ασβεστονατριούχα, οξυανθρακικά – χλωριοθειϊκά ή χλωριοθειϊκά – οξυανθρακικά.
- Το υπόγειο νερό του κάμπου Καστέλλα / ψαχνών είναι πολύ σκληρό με βάση τον δείκτη Hem. Κατατάσσεται από γλυκό έως αλμυρό νερό.
- Μετά την χρήση του υπόγειου νερού αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου.
- Το υπόγειο νερό του κάμπου είναι ρυπασμένο με το νερό της θάλασσας (με βάση τον δείκτη Revelle. Οι υψηλές συγκεντρώσεις SO_4, Na και Cl είναι ένδειξεις ανάμιξης του.
- Οι υψηλές συγκεντρώσεις των παραμέτρων Cl, NO_3, NH_4, NO_2 και PO_4 στο νερό πιθανά οφείλονται από στην χρήση των γεωργικών λυπασμάτων.
- Ταξινομείται ως C2, C3, C4 μεταξύ χαμηλής και υψηλής αλατότητας επικινδυνότητα και S1, S2 ως προς την αλκαλική επικινδυνότητα. Είναι ακατάλληλο για αρδευτική χρήση, δημιουργεί προβλήματα καρποφορίας, όμως είναι κατάλληλο για τα ζώα.
- Το νερό φρεάτων ύδρευσης κατατάσσεται ως: Σκληρό νερό κατά Hem και μέτρια γλυκό. Μέτρια έως κακής ποσιμότης κατά Waterlot, και ρυπασμένο με το νερό της θάλασσας. Οι χημικές συγκεντρώσεις NO_3 και Cl ξεπερνούν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ποσιμότητας.

Λεκάνη Πολιτικών

- Το νερό των χαλαρών και των υπερβασικών οφιολιθκών σχηματισμών είναι αλκαλικό.
- Οι υδροχημικές φάσεις του νερού είναι ασβεστονατριούχα, οξυανθρακικά – χλωριοθειϊκά και χλωριοθειϊκά – οξυανθρακικά.
- Το υπόγειο νερό του κάμπου Πολιτικών πολύ σκληρό (Hem) και κατατάσσεται από γλυκό έως αλμυρό νερό.
- Μετά την χρήση του υπόγειου νερού αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου.
- Το υπόγειο νερό του κάμπου είναι ρυπασμένο με το νερό της θάλασσας με βάση τον δείκτη Revelle. Οι υψηλές συγκεντρώσεις SO_4, Na και Cl είναι ενδείξεις ανάμιξης του.
- Οι υψηλές συγκεντρώσεις των παραμέτρων Cl, NO_3, NH_4, NO_2 και PO_4 στο νερό είναι από την χρήση των γεωργικών λυπασμάτων.
- Η αλατότητα υπόγειου νερού του κάμπου Πολιτικών ταξινομείται στις κατηγορίες επικιδυνότητας C2, C3, C4 και τις κατηγορίες S1, S2 και S3 ως προς τη αλκαλικότητα. Είναι ακατάλληλο στην γεωργική άρδευση και δημιουργεί προβλήματα καρποφορίας, όμως είναι αρεστό για τα ζώα.
- Η ποσιμότης της γεώτρησης του Συγκροτήματος Ιδιωτικών Τρίτων είναι κακή κατά Waterlot. Το νερό γλυκό, πολύ σκληρό κατά τον δείκτη Hem και ρυπασμένο από νερό της θάλασσας. Αφήνει άλατα στις συσκευές και συγκεντρώσεις Cl στο νερό της γεώτρησης ξεπερνούν τα επιτρεπτά όρια ποσιμότητας.

Λεκάνη Πισσώνα

- Το νερό των υπερβασικών οφιολιθικών και καρστικών σχηματισμών είναι αλκαλικό.
- Οι υδροχημικές φάσεις του νερού είναι αβεστονατριούχα, οξυανθρακκική – χλωριοθειϊκή και χλωριοθειϊκή οξυανθρακική.
- Το υπόγειο νερό του κάμπου Πισσώνα είναι πολύ σκληρό κατά τον δείκτη Hem και γλυκό έως μέτρια αλμυρό.

- Μετά την χρήση του υπόγειου νερού αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου.
- Στο υπόγειο νερό του κάμπου Πισσώνα δεν παρατηρείται θαλάσσια ρύπανση.
- Οι υψηλές συγκεντρώσεις των παραμέτρων Cl, NO_3, NH_4, NO_2 και PO_4 στο νερό προέρχονται από πιθανά χρήση των γεωργικών λυπασμάτων.
- Η αλατότητα υπόγειου νερού του κάμπου Πισσώνα ταξινομείται σε C3 επικινδυνότητα και S1 τάξη επικινδυνότης ως προς την αλκαλικότητα. Είναι ακατάλληλο στην γεωργική άρδευση, δημιουργεί προβλήματα καρποφορίας.

Λεκάνη Τριάδας (Άγ. Δημήτριος)
- Το νερό των υπερβασικών οφιολιθικών πετρωμάτων είναι αλκαλικό.
- Οι υδροχημικές φάσεις του νερού είναι ασβεστονατριούχα και οξυανθρακική – χλωριοθειϊκή.
- Το υπόγειο νερό του κάμπου Άγ. Δημητρίου είναι γλυκό – μέτρια γλυκό και πολύ σκληρό κατά τον δείκτη Hem.
- Μετά την χρήση του υπόγειου νερού αποτίθεται στο έδαφος και στις συσκευές ανθρακικά άλατα του ασβεστίου.
- Το υπόγειο νερό του κάμπου Άγ. Δημητρίου δεν παρατηρείται θαλάσσια ρύπανση.
- Οι υψηλές συγκεντρώσεις των παραμέτρων Cl, NO_3, NH_4, NO_2 και PO_4 στο υπόγειο νερό προέρχονται πιθανά από χρήση γεωργικών λυπασμάτων.
- ΤΟ υπόγειου νερού του κάμπου Άγ. Δημητρίου ταξινομείται σε C3 επικινδυνότητα ως αλατότητας και S1 τάξη επικινδυνότητα ως αλκαλικότητα. Είναι ακατάλληλο στην γεωργική άρδευση, δημιουργεί προβλήματα καροπφορίας.
- Η ποσιμότης του νερού πηγαδιού στην φάρμα της κ. Φώτου είναι κακής (Waterlot). Είναι μέτρια γλυκό και πολύ σκληρό κατά τον δείκτη Hem. Το νερό όμως, του πηγαδιού δεν ξεπερνά τα επιτρεπτά όρια ποσιμότητας.

Πηγές
- Δεν παρατηρείται σημαντική μεταβολή στο χημισμό του νερού πηγών κατά την διάρκεια των δυο περιόδων, όμως υπάρχει ελαφρά άνοδος στην τιμή της ηλεκτρικής αγωγιμότητας.

- Πηγές που αναπτύσσονται σε οφιολιθικά πετρώματα
Οι τιμές του pH 7.7 έως 8.4, Θερμοκρασίας °C 14.0 - 16.5, Eh mV -41 έως -75, Salinity 0.20 έως 0.37, διαλυμένων στερεών TDS 241 έως 881 mg/l, ασβεστίου Ca 29.01 – 60.50 mg/l, μαγνησίου Mg 14.00 – 120.50 mg/l, νατρίου Na 12.00 – 28.00 mg/l, καλίου K 0.01 – 0.50 mg/l, ανθρακικών HCO_3 175.0 – 520.0 mg/l, χλωρίου Cl 18.0 – 150.0 mg/l, νιτρικών NO_3 10.11 – 19.40 mg/l, θειϊκών SO_4 4.00 – 18.75 mg/l, νιτρωδών NO_2 0.01 – 0.05 mg/l, σκληρότητας $CaCO_3$, 150 – 680 mg/l.
Ιχνοστοιχεία: Cr (ολικό) 11 – 41 ppb, Fe 2 – 22 ppb και Mn 2 ppb.
Η ποσιμότης νερού των οφιολιθικών πηγών καλή κατά Sshoeller, και βρίσκεται εντός όρων που θέτουν οι διεθνές οργανισμοί (WHO, EU κτλ.). Είναι πολύ σκληρό νερό (Hem), αφήνει άλατα ασβεστίου στις συσκευές.

- Πηγές που αναπτύσσονται σε ανθρακικά πετρώματα
Οι τιμές του pH 7.3 έως 8.1, Θερμοκρασίας °C 14.0 - 16.0, Eh mV -20 έως -46, Salinity 0.20 έως 0.47, διαλυμένων διαλυμένων στερεών TDS 309 έως 714 mg/l, ασβεστίου Ca 36.0 – 140.00 mg/l, μαγνησίου Mg 1.22 – 89.91 mg/l, νατρίου Na 7.25 – 34.50 mg/l, καλίου K 0.10 – 0.30 mg/l, ανθρακικών HCO_3 150.0 – 390.0 mg/l, χλωρίου Cl 12.0 – 155.0 mg/l, νιτρικών NO_3 8.50 – 30.00 mg/l, θειϊκών SO_4 5.00 – 25.30 mg/l, νιτρωδών NO_2 0.01 – 0.04 mg/l, σκληρότητας $CaCO_3$, 195.0 – 480 mg/l.
Ιχνοστοιχεία: Cr (ολικό) 7 – 42 ppb, Fe 2 – 28 ppb και Mn 2 ppb.
Η ποσιμότης νερού των καρστικών πηγών είναι ικανοποιητική κατά Sshoeller, και βρίσκεται εντός όρων που θέτουν οι διεθνές οργανισμοί (WHO, EU κτλ.). Είναι πολύ σκληρό νερό, αφήνει μετά την χρήση του, άλατα του ασβεστίου στις συσκευές.

Φρέατα
Πρόκειται για αλκαλικό νερό των χαλαρών τεταρτογενών κροκαλοπαγών, οφιολιθικών και καρστικών υδροφόρων οριζόντων
Οι τιμές του pH 7.5 έως 8.1, Θερμοκρασίας °C 14.0 - 16.0, Eh mV -33 έως -54, Salinity 0.29 έως 0.65, διαλυμένων διαλυμένων στερεών TDS 449 έως 684 mg/l, ασβεστίου Ca 56.10 – 116.16 mg/l, μαγνησίου Mg 10.00 – 30.00 mg/l, νατρίου Na 22.00 – 87.00 mg/l, καλίου K 0.10 – 0.80 mg/l, ανθρακικών HCO_3 165.0 – 380.0 mg/l, χλωρίου Cl 10.0 – 260.0 mg/l, νιτρικών

NO_3 11.45 – 30.00 mg/l, θειϊκών SO_4 15.00 – 37.00 mg/l, νιτρωδών NO_2 0.01 – 0.04 mg/l, σκληρότητας $CaCO_3$, 250.0 – 350.0 mg/l.
Ιχνοστοιχεία: Cd < 4 ppb, Cr (ολικό) < 22 ppb, Fe 5 – 55 ppb και Mn <2 ppb.
Η ποσιμότης νερού των φρεάτων ύδρευσης Μεσσαπίας είναι καλή έως ικανοποιητική κατά Sshoeller, και βρίσκεται εντός όρων που θέτουν οι διεθνές οργανισμοί (WHO, EU κτλ.). Είναι πολύ σκληρό νερό, αφήνει μετά την χρήση του, άλατα του ασβεστίου στις συσκευές.

Οι συγκεντρώσεις των χημικών παραμέτρων και των ιχνοστοιχείων στο υπόγειο νερό που προορίζεται για ύδρευση έχουν γεωγενή προέλευση, αποτέλεσμα της διάλυσης υλικών που προέρχονται από τα μητρικά πετρώματα που φιλοξενούν τους υδροφορείς ορίζοντες.

Το υπόγειο νερό στην περιοχή μελέτης, που προορίζεται για την ύδρευση και την άρδευση των Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου Ν. Αρτάκης Μεσσαπίων, δεν ικανοποιεί τις ανάγκες, ούτε καλύπτει τις φιλοδοξίες των κατοίκων της περιοχής, τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά, παρόλο που αγγίζει τα επιτρεπτά όρια που θέτουν οι διεθνείς οργανισμοί.
Η μέση κατά κεφαλή «κατανάλωση» νερού για οικιακή χρήση στην περιοχή μελέτης είναι μικρότερη από την ευρωπαϊκή μέση ετήσια (150 lt/24ώρο).
Κάθε προσπάθεια λύσης του ζητήματος με ανάπτυξη των υφιστάμενων φρεάτων και πηγών, ή με διάνοιξη καινούριων, δεν μπορεί να οδηγήσει στην πλήρη κάλυψη των αναγκών τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά.

Η μελέτη προτείνει:
1/ Την κατασκευή ενός φράγματος στην κοίτη του ποταμού Μεσσάπιου, του οποίου η έκταση της λεκάνης απορροής είναι τέτοια, ώστε μπορεί να συγκεντρώσει τις απαιτούμενες ποσότητες επιφανειακού νερού που δικαιολογούν και υποστηρίζουν την κατασκευή ενός τέτοιου έργου.
2/ Την εγκατάσταση μονάδων καθαρισμού και επεξεργασίας του νερού ύδρευσης ώστε να ελέγχονται οι συγκεντρώσεις των ανεπιθύμητων στοιχείων και να απομακρύνονται όταν οι συγκεντρώσεις υπερβαίνουν τις διεθνώς καθορισμένες παραμετρικές τιμές.

CONCLUSION

HYDROGEOLOGY

- The type of regional flow did not change the net pattern during the period 1997 – 2009
- Gradual decrease of equipotential towards the coastal area, and flow lines direction to Euboeic Golf.
- The flow net depicting a discharge axis from the aquifer ΟΦ1 and artesian wells were remarked in down steam area after a rainy autumn. Also, such discharge axis noticed in upstream of the aquifer ΟΦ2.
- The equipotential lines in the consolidated aquifers (ΟΦ and ΑΣ) are more dense than that in consolidated aquifers (ΧΑΛ). The density of equipotential lines reflects the variations in lithologic and hydraulic homogenous between the consolidated and unconsolidated aquifers.
- The mean highest water level of the ophiolitic aquifer in coastal basins 41m and the lowest 4.5 m. Yet, the mean highest in the inland basins 100 m and the lowest 3 m
- The mean highest water level of the unconsolidated aquifer in coastal basins 6.4m and the lowest 1.5 m. Yet, the mean highest in the inland basins 19 m and the lowest 2.5 m

The calculated storativity of ophiolitic aquifers in the coastal basins range between 1050 m^3 – 9450 m^3, and the inland basins range between 1624 m^3 – 6728 m^3

Ophiolitic springs

- All are contact, hillside springs, with defined outlet and altitude from 163 m up to 583 m.
- All are continuous springs. The magnitude of discharge flow 0.3 m^3/h – 108 m^3/h and it is about first to sixth class flow according to Meinzer.
- The bedrock consist the impermeable layer of none fissured zone of the schist – chert formation.

Karstic springs

- All are contact springs type and depression spring, with defined outlet and sometimes spring zone type, in altitude about 10 m up to 562 m.
- All are continuous flow springs, except one is ephemeral spring. The have magnitude of discharge flow 1.3 m^3/h to 144 m^3/h, about first to second class flow according to Meinzer.
- The bedrock consist the impermeable layer of none fissured zone of the schist – chert formation.

HYDROCHEMISTRY

- The groundwater of the geological formations is alkaline.
- The hydrochemical phase is Ca-Na, HCO_3-Cl-SO_4 and HCO_3-Cl-SO_4, Ca-Na (Back, 1966)
- During hydrological year the water ranged from fresh to saline water based on total dissolved solids. It is very hard water according to Hem.
- The groundwater of coastal aquifers is very contaminated by sea water intrusion (Revelle). The reported high values of the parameters SO_4, Na and Cl, is influence of geogenic factors in the area.
- The high values of the parameters Cl, NO_3, NH_4 and PO_4 in the water is influence of the anthropogenic factor by fertilizers uses.
- The groundwater suitability for irrigation classified into C2, C3, C4, C5 and S1, salinity hazard and S2, S3 sodic hazard.
- Not suitable for irrigation usages and create fruition problems.
- It is suitable for livestock.
- After use for irrigation always leave white spot (salt) remain on the ground surface.

-The water of the boreholes that supply N. Artaki Municipality classified as moderate fresh, very hard. It is so contaminated by the sea water
Very bad quality for human drinking according to Waterlot, whereas this water did not exceed the parametric values for drinking standard that recommended by the regional and the international organizations.

- The water of the shallow dug wells and boreholes (Mr. Manadas, IKastella / Psachna) characterized hard water according to Hem. It is moderate fresh water, TDS. Have moderate potability until bad potability according to waterlot. It is so contaminated by the sea water
The concentrations of the parameters NO_3 and Cl exceeded the parametric value for drinking standard, recommended by the regional and the international organizations.

- The potability water borehole supplies Private Houses Triton (Politica) is bad according to Waterlot. The concentrations of the parameter Cl exceeded the parametric value for drinking standard, recommended by the regional and the international organizations. It is fresh and very hard water according to Hem. Contaminated by sea water

- The potability of the dug well in the farm (Mrs. Fotou) is bad according to Waterlot, although did not exceed parametric limits for drinking standard, recommended by the regional and the international organizations. It is fresh and very hard water according to Hem.

- All waters for domestic use leave after wash white spots (salts) on the utensils.

- During the hydrologic season not observed significant changes in the chemistry of spring water except a very light rise in Electrical Conductivity value.
- The water of all springs is alkaline, fresh TDS, and high hardness Hem.
- The potability of springs classified good – satisfactory according to Schoeller, and did not exceed the parametric value of drinking standards (WHO, EU).

-The concentration of chemical parameters and the trace elements in the groundwater for domestic usages and irrigation, derived from a geogenic factor, resulted by dissolution of petrologic constituents that consists the aquifers.

-The fertilizers effect observed in the ground water all aquifers (except springs), and sea water intrusion observed in the coastal aquifers.

-The exploitation of groundwater for irrigation and domestic supply the Municipalities of Messapia and Artaki did not meet the satisfactory need of inhabitants, neither in quantity nor quality usage, although the water chemistry satisfy the standard limits set by the international organizations.
-The mean consumption per capita of water for domestic use in the study area, lesser than European annual (150 L / day)
-Any effort grants to solve these questions whether by rehabilitation the existing water wells and springs or looking for new such sources, unfortunately will never lead to the principal target.

-This study proposes: 1/ Construction of high dam in zone 2 (transfer) of Messapios stream, whereas the drainage area and the tributaries runoff, is very quite to justify the required volume of water. 2/ Establishment of industrial purification unit (membrane, filter) and treatment of water supply to be in the request standards.

16- ΑΝΑΦΟΡΕΣ
References

ΑΝΔΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ: *Γεωλογική κατασκευή της νοτίου Ευβοίας (γεωλογία - πετρολογία - κοιτασματολογία). Αθήνα, 1962.*

ΑΝΔΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ: *Περί της εκτελεσθείσης εργασίας εις Ν. Εύβοια κατά τον Οκτώβριον 1958. 26 σ. Αθήνα, Ι.Γ.Ε.Υ, 1958.*

B. C. M. BUTLER, J. D. BELL: *INTERPRETATION OF GEOLOGICAL MAPS, Longman, 1988*

BILLING P. MARLAND: *STRUCTURAL GEOLOGY, Prentice Hall of India, New Delhi, 1987.*

ΒΛΑΧΟΣ Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: *ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ, Τόμος Α΄, Θεσσαλονίκη, 1976.*

BRIAN S. et al.: *Cluster Analysis, Willey, 2011.*

Brierly J. Gery, Kirstie A. Fryirs : *Geomorphology and Rivers Management. Blackwell Publishing, 2005.*

ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ - ΔΙΚΑΙΟΛΙΑ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ: *Το θαλάσσιον πλειόκαινον εις το ΒΑ τμήμα της κεντρικής Ευβοίας. 20σ, ANALES DES GEOLOGIQUES DES PAS HELLENIQUES, Αθήνα, 1970*

ΔΗΜ. Ι. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΣ: *ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, Επτάλοφος Α.Β.Ε.Ε., Αθήνα, 1986.*

CHENEVART C. G. KATSIKATSOS: *Passage lateral des sediments permocarboniferes aux marbres et schistes metamorphiques, en Eubee (Grece). Γεωλογικαί & Γεωφυσικαί Μελέται, Τομ. - 10, No 2, σ. 143-158. Αθήνα, 1966.*

COMPTON R. ROBERT: *GEOLOGY IN THE FIELD, John Wiley, London, 1985.*

FRIEDMAN M. GERALD, JOHN E. SANDERS: *PRINCIPLES OF SEDIMENTOLOGY, John Wiley, 1978.*

GILLET SUTETTE, J. SAUVAGE, B. KERAUDREN: *Etude paleontologique du plio- pleistocene de Locride et d' Eubee Occidentale [Grece Centrale], malacologie et palynologie. 554-580 p, ANALES GEOLOGIQUES DES PAS HELLENIQUES, Vol 29/2, Athen, 1979.*

GUERNET CLAUDE: *Etudes geologiques en Eubee et dans les regions voisines. Paris, 1971.*

GUERNET CLAUDE: *Geologie de la region Chalkis (Eubee). Annales Geologiques Des Pas Helleniques, vol. 18, p.p 307-313. Auhna, 1966.*

GUERNET CLAUDE: *Sur la serie Cristalline d' une partie de l' Attique, region de Marathon et de l' Eubee merdionalle. Paris, 1967.*

GUERNET CLAUDE: *De Kymi a Eretria: Geologie d' une partie de l' Eubee. Paris, 1967.*

GUERNET CLAUDE: *La Cristallin de l Eubee du Sud et ses problems comparison avec la Crystallin du Laurium et de Samos, Grece. Paris, 1972.*

HOBBS B. E., MEANS W. D., WILLIAMS P. F.: *AN OUTLINE OF STRUCTURAL GEOLOGY, JOHN WILEY, New York, 1976.*

ION ZAVOIANU: *MORPHOMETRY OF DRAINAGE BASINS, ELSEVIER, 1985.*

ΙΩΑΝΝΟΣ Κ. ΜΕΛΕΝΤΗΣ: *Τεκτονική Γεωλογία, Θεσσαλονίκη, 1979.*

ΙΩΑΝΝΟΣ Κ. ΜΕΛΕΝΤΗΣ: *ΓΕΩΛΟΓΙΑ, Μέρος πρώτο, Θεσσαλονίκη, 1977.*

ΙΩΑΝΝΟΣ Κ. ΜΕΛΕΝΤΗΣ: *ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ, Θεσσαλονίκη, 1981.*

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΛΙΣΣΑΙΟΣ: *Geology and ore deposit in the Eretria - Styra district. Euboea Isl. Αθήνα, Ι.Γ.Ε.Υ,2 σ. 1955.*

ΚΑΤΣΙΚΑΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *Οι τριαδικοί σχηματισμοί της κεντρικής Ευβοίας. [πρόδρομος ανακοινώσις]. 7σ, ANALES DES GEOLOGIQUES DEY PAYS HELLENIQUES, Αθήνα, 1970.*

ΚΑΤΣΙΚΑΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, Αθήνα, 1993.*

KATSIKATSOS G., N. FYTROLAKIS, V. PERDIKATSOS: *Contribution to the genesis of lateritic deposits of the upper cretaceous transgression in Attica and central Euboea [Greece]. IGME, Athens, 1981.*

KATSIKATSOS G., H. DE BRUIJN, AJ VAN DER MEULEN: *The neogene of the land of Euboea [Evia], a review.18p, IGME, Athens, 1981.*

ΚΟΥΜΑΝΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ: *Γεωλογική δομή της νήσου Γραμμούσας (Ευβοϊκός Κόλπος). Αθήνα, 1970.*

ΜΑΡΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Μ. REICHEL: *Η εξάπλωση του απολιθοματοφόρου Περμίου εις Ανατολικήν Στερεά Ελλάδος κα Εύβοια. 16 σ., Αθήνα, 1958*

MARINOS GEORGIOS, G. KATSIKATSOS, J. MERCIER, P. VERGELY, J. AUBOUIN, N. SYMEONIDIS, A. MARCOPOULOY: *Reunion de la societe geologique de Greece en Eubee et en Attique. Athens,1976*

ΜΑΡΟΥΚΙΑΝ ΧΑΜΠΙΚ-ΣΑΧΑΚ: *Φυσικογεωγραφικές παρατηρήσεις στην λεκάνη απορροής του ποταμού Σπερχειού. Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα, 1987.*

ΜΕΛΙΔΩΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Η νεογενής λεκάνη Παλιούρας, Ευβοίας [πρόδρομος έκθεση]. 37 σ., Ι.Γ.Ε.Υ. Αθήνα, 1960.*

MIKHAILOV A. E: *STRUCTURAL GEOLOGY AND GEOLOGICAL MAPPING, Mir, Moscow, 1987.*

ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ: *Τα μεταλπικά ηφαίστεια της Ευβοίας και Σκύρου. 36 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1961.*

ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ: *Νεώτερα στοιχεία συμβάλλοντα εις την γνώση της τεκτονικής της ζώνης Ανατολικής Ελλάδος [Κεντρική Εύβοια - Λοκρίς]. 10 σ., ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, Αθήνα, 1979.*

Ramachandra RAO A., SRINIVAS V.: *Regionalization of Watersheds.An Approach Based on Cluster Analysis, Springer, 2008.*
ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ ΘΩΜΑΣ: *Γεωλογική και κοιτασματολογική έρευνα εις το ανατολικό τμήμα της κεντρικής Ευβοίας. Αθήνα, 1959. Διατριβή επί Διδακτορία.*
ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ Δ. ΛΑΖΑΡΟΣ: *ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ, Θεσσαλονίκη, 1978.*
ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ Δ. ΛΑΔΑΡΟΣ, Α. Λ. ΨΙΛΟΒΙΚΟΣ: *ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ, Θεσσαλονίκη, 1975.*
SKINNER BRIAN J., STEPHEN C. PORTER: *PHYSICAL GEOLOGY, John Wiley, 1987.*
ΤΖΙΑΤΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Επί της οριοθετήσεως των υπό αριθμό 1/39 οριστικής παραχωρήσεως, 2/ 33128 Δεκέμβριος 13, 1968 άδειας μεταλλευτικών ερευνών κειμένων εις περιοχή κοινότητος Αττάλης Νομού Ευβοίας. 7 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1971.*
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *Επί της γεωλογίας της κεντρικής Ευβοίας. Συσχετισμός του ημιμεταμορφωμένου νεοπαλαιοζωικού προς το μεταμορφωμένου του νοτίου τμήματος της νήσου. Δελτίο Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας. Αθήνα, 1965.*
UN KNOWN: *Ανάλυση σε ομάδες των προτιμήσεων των υποψηφίων.*
UN KNOWN: *Cluster Analysis, Basic Concepts and Algorithms. Chapter 8 and 16*
VLIEGHER, BEATA MARIA: *The use of Satellite - image (land - sat Mss) as a basic document for the study of soil conditions (Applied upon Euboia - Greece). 49 p,*

ΑΧΛΑΔΑΣ Ε. Γ. *ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΝΙΤΡΙΚΑ ΑΛΑΤΑ, Θεσσαλονίκη, 1989.*
ABDULAZIZ A AL-SHAIBANI: *Hydrogeology and Hydrochemistry of shallow alluvial aquifer, western Saudi Arabia. Hydrogeology Journal, 2008, 16: 155 – 165.*
ANUDU K. G. et al: *Hydrochemical Analysis and Evaluation of Water Quality in Angwan Jeba and its Environ, Nasarawa State, Northern Nigeria. RJAS 6 (2): 128-135, 2011*
Atwia G. M., Hassan A. A. and Sh. A. Ibrahim: *Hydrogeology, Log Analysis, and Hydrochemistry of unconsolidated Aquifer South of El-Sadat City, Egypt. Hydrogeology Journal, v.5, no: 2 1997.*
ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ Π. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ : *Η τεχνική των Υδρογεωτρήσεων, Θεσσαλονίκη, 1980*
Balek J.: *Groundwater Resources Assessment. ELSEVIER, 1989.*
BASSAM M. A., M. T. HUSSEIN and M. A. SHARAF: *Hydrogeological evaluation of the Umm-er-Radhuma aquifer system, Saudi Arabia. IAH Pub. No.244,1997*
Bathrellos D. G., H. D. Skilodimou et al: *Enviromental research of groundwater in the urban and suburban area of Attica region, Greece. Environ Geol (2008) 56:11-18.*
BEAR J.: *Hydraulic of Groundwater. McGraw- Hill, New York.*
BEDNAR J. A. et al: *Geochemical investigations of metals release from submerged coal fly ash using extended elutriate tests. Chemosphere, Volume 81, Issue 11, Dec. 2010, Page 1393 – 1400.*
BELOUSOVA P. ANNA: *Field and laboratory experiment for assessing parameter reliability and verifying salinization models. IAHS No. 244, 2997.*
BEUS A. A.: *GEOCHEMISTRY OF THE LITHOSPHERE, Mir, Moscow, 1976.*
B. MANSON B., MOORE C.: *PRINCIPLES OF GEOCHEMISTRY, John Wiley, New York, 1982.*
BORAH K., B. BHUYAN and SHARMA P. H.: *Heavy Metal Contamination of Groundwater in the Tea Garden Belt of Darrang District, Assam, India. ISSN: 0973-4945; CODEN ECJHAO. E-Journal of Chemistry, 2009, 6 (SI), S501-S507*
Boronina V. Anastasia: *Application of numerical modeling, isotope studies and streamflow observation for quantitative description of hydrogeology of the Kouris Catchment (Cyprus). Swiss Ferderal Institute of Technology (ETH) Zuerich, Diss. ETH Nr 15338, Ph. D, 200.*
BRASSINGTON R.: *Field Hydrogeology, John Wiley, London, 1990.*
ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗΣ Α. Δ.: *ΓΕΝΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ, Θεσσαλονίκη, 1975.*
ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗΣ Α. Δ., ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ Ε. Γ.: *ΓΕΝΙΚΗ & ΑΝΟΡΓΑΝΟΣ ΧΗΜΕΙΑ, Θεσσαλονίκη, 1975.*
ΓΙΑΝΝΕΛΗ Χ., ΣΟΥΛΙΟΣ Γ., ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ Κ., ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ Ι., ΚΙΛΙΑΣ Α., ΖΑΓΓΑΝΑ Ε.: *Υδροχημικά χαρακτηριστικά των υπόγειων νερών του αλουβιακού υδροφορέα της λεκάνης Κορησού, Νομού Καστοριάς. 7ο Πανελλήνιο Υδρογεωλογικό Συνέδριο, Αθήνα, 2005*
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *Υδρογεωλογικές Έρευνες στη λεκάνη απορροή της Πιερίας [ΝΑκά Μακεδονίας]. ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Τόμος ΧΩΙΙ, Αθήνα, 1982-83.*
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ Ι., Π. ΜΑΡΙΝΟΣ: *Development and recharge of the aquifers in the Xanthi-Vistonis plain. ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.*
ΔΟΥΝΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, Κ. ΜΑΣΤΟΡΗΣ: *Υδρογεωλογική έρευνα της ευρείας περιοχής Χαλκίδος. 1-52, ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑΙ ΚΑΙ ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ, No. 2, Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1969.*
ΔΟΥΝΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ: *Επί της υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως προς ερμηνεύσιν του φαινομένου της ανυψωσεως του υδροφόρου ορίζοντος εντος της πόλεως Χαλκίδος. 5 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1968.*
Champidi P., Stamatis G. and Zagana E.: *Groundwater Quality Assessment and Geogenic and Anthropogenic Effect Estimation in Erasinos Basin (E. Attica, Greece). European Water 33: 11-27, 2011*
CHAND P., HARIA A. et al: *Hydrochemical heterogeneity in an upland catchment- further characterisation of spatial, temporal and depth variations in soil, streams and groundwaters of Plynlimon forested catchment, Wales. Hydrology and Earth System Science, 9 (6) 261-644 (2005) © EGU*
CHARMANIDIS H. PH., STYLITIS P. E.: *Hydrogeological condition & water management in the Island of Tinos (Depletion of aquifers formed into hard rocks). 1st Workshop on Fissured Rocks Hydrogeology Proceedings, Athens, 2003*

CHRISTY A. CRANDAL, KATZ G. BRIAN and JOSHUA J. HIRTEN: *Hydrochemical evidence for mixing of river water and groundwater during high-flow conditions, lower Suwannee River basin, Florida, USA. Hydrogeology Journal (1999) 7:454–467*

Daskalaki Panaiota and Kostas Voudouris: *The Impact of the Irrational Water Resources Management of the Groundwater Quality of Greece.*

Derek Ford, Williams Paul: *Karst Hydrogeology and Geomorphology, JOHN WILLEY, 2007.*

DEWANDEL BENOIT et al: *Evaluation of aquifer thickness by analysing recession hydrographs. Application to Oman ophiolite hard–rock aquifer. Journal of Hydrology, 274 (2003) 248 – 269.*

Dewandel Benoit et al: *A conceptual hydrogeological model of ophiolite hard – rock aquifers in Oman based on a multiscale and multidisciplinary approach. Hydrogeology Journal (2005) 13: 708 – 726*

DEWANDEL BENOIT et al: *A conceptual hydrogeological model of ophiolite hard-rock aquifers in Oman based on a multiscale and a multidisciplinary approach. Hydrogeology Journal (2005) 13: 708–726*

Dong Chan Koh, et al: *Flow path and mixing properties of groundwater using hydrogeochemistry and environmental tracers in the southwestern area of Jeju volcanic island. Journal of Hydrology, 432 – 433 (2012) 61 – 74.*

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ: *Υδρογεωλογική αναγνώρισις εις την κοινότητα Φύλλων Ευβοίας. 6 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1971.*

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, Κ. ΡΗΓΑΣ: *Επί της δυνατότητος αναζητήσεως πρόσθετων υδάτινών πόρων δια τας υδρευτικάς ανάγκας της κοινότητος Πλατάνας Κύμης Ευβοίας. 5 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1967.*

EDWARD J. CALABRESE: *POLLUTANTS AND RISK GROUPS. Wiley Interscience, 2008.*

Emanuel Mazor: Chemical and Isotopic groundwater Hydrology. Third Edition, Marcel Dekker, 2004.

EHLERS G. E., HARVEY BLATT: *PETROLOGY - Igneous, Sedimentary, and Metamorphic. W. H. Freeman, USA, 1982.*

ELENI AYALEW BELAY: *Growing lake with growing problems: integrated hydrogeological investigation on Lake Beseka, Ethiopia. Ph.D, Diese Dissertation ist auf dem Hochschulschriftenserver der ULB Bonn, 2009.*

FETTER W. C.: *Applied Hydrogeology, Merrill, Toronto, 1988.*

FETTER W. C.: *CONTAMINANT HYDROGEOLOGY, MacMillan, New York, 1993.*

FIDELIBUS M. D., TULIPANO L.: *Groundwater temperature as environmental tracer, 7th Hellenic Hydrogeological Conference, Athens, 2005.*

FORD E. F.: *DANA'S TEXTBOOK OF MINERALOGY, Wiley Eastern, New Delhi, 1989.*

FREEZ R. A., CHERRY I. A.: *Groundwater. Prentice- hall, Englewood, 1979*

FRIED J. J.: *Ground Water Pollution. Elsevier, Amsterdam.*

GABRIEL BITTON, GERBA P. CHARLES: *GROUNDWATER POLLUTION MICROBIOLOGY*

Gamovroula D., D. Alexakis, Stamatis G.: *Diagnosis of groundwater quality and assessment of contamination sources in the Megara basin (Attica, Greece), Arab Geosci. DOI 10.1007/s12517-012-0533-6. 2012*

GAO ZONGJUN, REN JIAGUO, CUI HAOHAO, LI ZHENXING: *The analysis of hydrochemical cause of Karst. 978-1-61284-459-6/11/$26.00 ©2011 IEEE*

Geffrey Thyne Geffrey, Cüeyt Güler, and Poerer Eleen: *Sequential analysis of Hydrochemical Data for Watershed Characterization. Ground Water 42, no. 5: 711 – 723.*

GHANEM M. and GHANNAM. *Spring Water Hydrochemistry along the NW Profile in the Jordan Valley. Asian Journal of Earth Science 3 (3): 122-129, 2010. ISSN 1819 1886*

Gholam A. Kazemi and Azam Mohammedi: *Significance of Hydrogeochemical analysis in the Management of Groundwater Resources: A case Study in Northeastern Iran.*

Gianluca Bianchini et al: *Hydrochemistry of the high – boron groundwaters of the Cornia aquifer (Tuscany, Italy). Geothermics 34 (2005) 297 – 319.*

GIANNOPOULOS P., MANTOGLOU P.: *A simulation – optimization method for the estimation of sustainable water supplies in coastal aquifers – application to Thera Island (Hellas), 7th Hellenic Hydrogeological Conference, Athens, 2005..*

GIBSON V., SINGER R: *Water Well manual. PREMIER, California*

Guswa J. H. et al: *Groundwater Contamination and Emergency Response Guide. NOYES Publications, 1984.*

HABERMEHL A. M.: *HYDROGEOLOGY, HYDROCHEMISTRY AND ISOTOPE HYDROGEOLOGY OF THE GREAT ARTESIAN BASIN. Bureau of Rural Sciences, Water Sciences Program, Canberra, A. CT, 2002*

HAMIL L., F. G. BELL: *Groundwater Resource Development*

HERMAN BOUWER: *GROUNDWATER HYDROLOGY, McGRAW-HILL, London, 1978.*

HOWARD K. W. and ELIZABETH MULLINGS: *Hydrochemical analysis of Ground-water Flow and Saline Incursion in the Clarendon Basin Jamaica. Vol. 34, No.5v- GROUNDWATER – September – October – 1996*

HUISMAN. L.: *Ground Water Recovery. Mac Millan, London, 1972.*

Jancowski J. and P. Beck: *Aquifer Heterogeneity: hydrogeological and hydrochemical properties of the Botany Sands aquifer and their impact in contaminant transport. Australian Journal of Earth Sciences (2000) 47, 45-64.*

John Edwin Harbison: *Groundwater Chemistry and Hydrological Processes Within a Quaternary Coastal Plain: Pimpama, Southeast Queensland. Ph.D thesis 2007, Queensland University of Technology, Australia.*

JORGE MOLINERO HUGUET: *Testing and validation of numerical models of groundwater flow, solute transport and chemical reactions in fractured granites: A quantitative study of the hydrogeological and hydrochemical impact produced.*

ΚΑΒΟΥΡΙΔΗΣ ΘΕΟΔΟΡΟΣ: *Γεωθερμική αναγνώριση περιοχή Βασιλικού Ν. Ευβοίας. 4 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1984.*

ΚΑΚΑΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Επί τρόπο εξευρέσεως νέων ποσοτήτων ύδατος δια την ύδρευσιν των κατοικίων Ψαχνών, νήσου Ευβοίας. 6 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1976.*

ΚΑΚΑΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Πορίσματα εκ της υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως του κτήματος οδιοκτησίας Βηντούρη και Βλάμου εις περιοχή παραλία κοινότητος Νεροτριβιάς νήσου Ευβοίας. 3 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1978.*

ΚΑΚΑΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Επί της υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως της κοινότητος Ν. Αρτάκη νήσου Ευβοίας. 2 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1978.*

ΚΑΚΑΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Πορίσματα εκ της δοκιμαστικής αντλήσεως γινομένης εις το φρέαρ ΦΒ1 ιδιοκτησίας κ. κ. Βηντούρη και Βαλμού εις θέσιν παραλίας Νεροτριβιάς νήσου Ευβοίας. 5 σ., Αθήνα, Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα. 1979.*

ΚΑΚΑΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Επί του τρόπου εξερευνέσως νέων ποσότητων ύδατος προς οριστικής επίλυσιν του προβλήματος υδρεύσεως του Δήμου Λίμης και του οικισμού Μουρτίση Ν. Ευβοίας. 5 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., 1979.*

ΚΑΚΑΒΑΣ ΚΙΚΟΛΑΟΣ: *Έκθεσις επί του τρόπου συστηματικής ερεύνης του κοινοτικού χώρου Δροσίας Ν. Ευβοίας δια την επίλυσιν του προβλήματος υδρεύσεως. 4 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1979..*

ΚΑΚΑΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Επί της υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως της κοινότητος Βασιλικού Ν. Ευβοίας. 7 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1981.*

ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Γ.: *Η προστασία των έργων υδροληψίας από ρύπανση. ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Τόμος XVII, Αθήνα 1985.*

ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Γ.: *ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ, Τόμος Α, ΤΕΕ, Αθήνα, 1993.*

ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Γ.: *ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ, Τόμος Β, ΤΕΕ, Αθήνα, 1993.*

ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Γ.: *ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ, Τόμος Γ, ΤΕΕ, Αθήνα, 1993.*

ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Γ.: *Environment isotope data in the western Thessaly Vally, Greece. Use of Mathematical Model for quantitative evaluation with Tritium, ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Τόμος XII Τεύχος 2, Αθήνα, 1976*

ΚΑΡΑΛΕΜΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των υδατικών συστημάτων του ανατολικού Ταϋγέτου και της Μάνης και δυνατότητας βιώσιμης ανάπτυξης. Διδακτορική διατριβή, Εθνικό & Καποδιστριάκο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, 2012.*

ΚΑΤΣΙΚΑΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Γ. ΚΟΥΚΗ: *Κοιτασματολογική έρευνα περιοχής Πεισσώνος - Κεντρικής Ευβοίας. 73 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1970.*

ΚΑΤΣΙΚΑΤΣΟΣ Γ., Μ. ΦΥΤΙΚΑΣ, Γ. ΚΟΥΚΗΣ: *Τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα του βορείου τμήματος της κεντρικής Ευβοίας. 116 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1969.*

ΚΑΤΣΙΚΑΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Μ. ΦΥΤΙΚΑΣ, Γ. ΚΟΥΚΗΣ: *Τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα του βορειοανατολικού τμήματος της κεντρικής Ευβοίας [περιοχή Κύμης]. 98 σ., ΓΕΩΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ, Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα ,1969.*

ΚΑΤΣΙΚΑΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Μ. ΦΥΤΙΚΑΣ, Γ. ΚΟΥΚΗΣ: *Τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα του βορείου τμήματος της κεντρικής Ευβοίας [περιοχή Άτταλης]. ΓΕΩΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ, 1.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1969.*

ΚΑΤΣΙΚΑΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Γ. ΚΟΥΚΗΣ, Δ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ: *Τα κοιτάσματα λευκολίθου και σιδηρονικελιούχου μεταλλεύματος περιοχής Πεισσώνος Κεντρικής Ευβοίας. 109 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1971.*

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΛΙΣΣΑΙΟΣ: *Επί της ύδρευσης του χωριού Άτταλη της νήσου Ευβοίας. Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1954.*

ΚΟΥΜΑΝΤΑΚΗΣ Ι. Ε.: *Γεωλογικές και Υδρογεωλογικές Συνθήκες της Βόρειας Ιθάκης. ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Τόμος, XVI, Αθήνα, 1982-83.*

ΚΟΥΜΑΝΤΑΚΗΣ Ι. Ε.: *Υδρογεωλογικές συνθήκες της Ευρείας περιοχής Θηβών. ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Τόμος XV, Αθήνα, 1980-81.*

ΚΟΥΜΑΝΤΑΚΗΣ Ι. Ε.: *Υπόγεια ύδατα Υπολεκάνης Μουρικιού Θηβών και σχέσεις τούτων μετά των Υδάτων της λίμνης Υλικής. ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Τόμος XIII, Τεύχος 2, Αθήνα, 1978.*

ΚΟΥΝΗΣ Γ., ΒΙΤΩΡΙΟΥ – ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ Α.: *Επί της διακεκριμένης ποιότητος υδροφορίας της προσχωσιγενούς λεκάνης λουτρακίου – Κορινθίας. Υδρογεωλογικές συνθήκες εισροές και αποταμίευμα. 7ο Πανελλήνιο Υδρογεωλογικό Συνέδριο, Αθήνα, 2005.*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Κ., ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Γ., ΧΡΙΣΤΟΦΗ Χ.: *Διερεύνηση του καθεστώς της υπόγειας ροής σε διερρηγμένα πετρώματα με αξιολόγηση ενόργανων δεδομένων συνεχούς παρατήρηση- Οφιολιθικό σύμπλεγμα του Τροόδους. 7ο Πανελλήνιο Υδρογεωλογικό Συνέδριο, Αθήνα, 2005.*

KALLIORAS A., PLIAKAS F.: *Hydrochemical data of coastal aquifer groundwaters of the prefecture Rohdope, subjected to seawater intrusion regime, 7th Hellenic Hydrogeological Conference, Athens, 2005.*

KAMAL HENFY et al: *Groundwater assessment in Egypt. International Journal Research Development, 8:2, 126-134, 2007*

KAMARUDIN SAMUDING, IAMAIL ABUSTAN et al: *Distribuation of Heavy Metals Profile in Groundwater System at Solids Waste Disposal site. European Journal of Scientific Research. ISSN 1450-216X Vol.37 No.1 (2009), pp.55-66*

KARANTH R. K.: *GROUND WATER ASSESSMENT DEVELOPMENT AND MANAGEMENT, Tata McGraw Hill, New Delhi, 2003.*

KASHEF I. ABDELAZIZ: *GROUNDWATER ENGINEERING, McGraw Hill, New York, 1986.*

KATSIKATSOS G. , N. FYTROLAKIS V. PERDIKATSIS*: Contribution to the genesis of lateritic deposit of the cretaceous transgresion in Attica and Central Euboea [Greece], 34 p, INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MEALLOGENY OF MAFIC AND ULTRAMAFIC COMPLEXES, Athens, 1980.*

Kelepertsis A., D. Alexakis, Skordas K.: *Arsenic, antimony and toxic elements in the drinking water of Eastern Thessaly in Greece and its possible effects on human 0 health. Environ Geol (2006)50: 76-84*

KENNETH W. EDWARDS and RONALD W. KLUSMAN: *TOXIC HEAVY METALS IN GROUNWATER OF A PORTION OF THE FRONT RANGE MINERAL BELT. Partial Completion Report, ENVIRONMENTAL RESOURCES CENTER. Colorado State University, Series No. 67.1975*

KENNTH HOWARD AND ELIZABETH MULLINGS: *Hydrochemical Analysis of Ground-Water Flow and Saline Incursion in the Clarendon Basin, Jamaica. Vol.34, no.5- Ground Water – September – October 1996*

KHALID SALIM AHMED AL-MASHAIKHI: *Evaluation of groundwater recharge in Najd aquifers using hydraulics, hydrochemical and isotope evidences. Ph.D. Dissertation 9/2011, HELMOHLTZ CENTRE FOR ENVIRONMENTAL RESEARCH – UFZ, ISSN 1860 – 0387*

KRASNY JIRI: *Quantitative hardrock hydrogeology in regional scale. Norges geologiske undersokelse Bulletin 439, 7 – 14*

Krasny Jiri and Sharp M. John: *Groundwater in Fractured Rocks. Taylor & Fracis, 2007.*

KRASNY J: *Hardrock Hydrogeology, 1st Workshop on Fissured Rock Hydrogeology, Athens, 2003.*

KRASNY J: *General Hydrogeologic features of hard rocks in central Europe – The Bohemian Massif, 1st Workshop on Fissured Rock Hyrogeology, Athens, 2003.*

ΛΕΚΚΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ Α. και Συν.: *Υδρογεωλογική μελέτη των λεκανών των ποταμών Νηλέα και Κηρέα. Μαντούδι Κεντρική Εύβοια . Νομαρχειακή Αυτοδιοίκηση Εύβοιας, ΕΚΠΑ, 1998*

ΛΙΒΑΔΑΣ Κ. Γ.: *ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑΣ, έκδοσις ΙΙΙ, Θεσσαλονίκη, 1976.*

LAMB C. JAMES: *WATER QUALITY AND ITS CONTROL, John Wiley&Sons, New York, 1985.*

Lambrakis Nikolaos et al: *The use of multicomponent statistical analysis in hydrogeological environmental research. Water Research 38 (2004) 1862-1872.*

Lambrakis Nikolaos and Kallergis George: *Contribution to the study of Greek thermal springs: hydrogeological and hydrochemical characteristics and origin of thermal waters. Hydrogeology Journal (2005) 13: 506 – 521*

LEWIS CLARK: *THE FIELD GUIDE TO WATER WELLS AND BOREHOLES, John Wiley, Chichester, 1992*

LIHONG LIU and XUNHONG CHEN: *Hydrodynamic and Hydrochemical Study of Water in a Karst Aquifer. A case study in Houzhai karstic water system, Guizhou Province, China. 978-1-61284-340-7/11/$26.00 ©2011 IEEE*

LINSLEY, FRANZINI: *WATER-RESOURCES ENGINEERING, McGRAW-HILL, London, 1972.*

LLOYD W. JHON: *HYDROCHEMISTRY AND GROUNDWATER FLOW PATTERN IN THE VICINITY OF STRATFORD-UPON-AVON. Q.JI Engng Geol. 1976 Vol 9pp. 315 – 326.*

LLOYD W. JOHN: *HYDROCHEMISTRY AND GROUNDWATER FLOW PATTERN IN THE VICINITY OF STRATFORD – UPON AVON. Q.JI Engng Geol. 1976 vol 9 pp. 315 – 326*

LLOYD W. JOHN, J. A. HEATHCOTE: *Natural inorganic hydrochemistry in relation to groundwater, CLARENDON, Oxford, 1985.*

LOUIS F. IOANNIS, F. I. LOUIS and ALEXIA GRAMBAS: *EXPLORING FOR FAVORABLE GROUNDWATER CONDITIONS IN HARDROCK ENVIRONMENT BY RESISTIVITY IMAGING METHODS: SYNTHETIC SIMULATION APPROACH AND CASE STUDY EXAMPLE. International Conference on Earth Sciences and Electronics – 2002 (ICESE – 2002)*

ΜΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ: *Έκθεση έρευνας βιομηχανικών ορυκτών της κεντρικής Ευβοίας. 10 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1982.*

ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ Ε. Γ., ΧΑΡΙΣΤΟΣ Α. Δ.: *Γενική Χημεία Γεωλόγων, Θεσσαλονίκη, 1985.*

ΜΕΓΡΕΜΗ ΙΦΙΦΕΝΕΙΑ: *Κατανομή Cr, Ni, Mn και Zn σε Fe-Ni ούχους λατερίτες από την ευρύτερη περιοχή Ν. Αρτακή, Εύβοια και επίδραση τους στο περιβάλλον. Μεταπτυχιακή εργασία, ΕΚΠΑ, 2001.*

ΜΕΓΡΕΜΗ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ: *ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥΝ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΙΟΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΡΩΜΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Ni ΛΑΤΕΡΙΤΩΝ. Διδακτορική διατριβή, ΕΚΠΑ, 2010*

ΜΕΛΙΔΩΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Τα νικελιούχα σιδηρομεταλλεύματα Αρτάκης - Πολιτικών - Βερτούρων [κεντρική Ευβοίας]. 1-35 σ., ΓΕΩΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ, Αθήνα, Ι.Γ.Ε.Υ.,1960.*

ΜΙΓΚΡΙΣ Γ., ΣΤΑΜΑΤΗΣ Γ., ΑΝΤΩΝΙΟΥ Β., ΑΛΕΧΙΑΔΟΥ Χ.: *Σχέση τεκτονικής δομής και υδροφορίας της οφιολιθικής μάζας του Όρου Καλλίδρομου και ποιοτική σύσταση των υπογείων νερών (Κεντρική Ελλάδα). 7ο Πανελλήνιο Υδρογεωλογικό Συνέδριο, Αθήνα, 2005.*

ΜΠΑΛΤΑΣ Ε., ΚΑΡΚΑΛΕΤΣΗ Σ., ΜΙΜΙΚΟΥ Μ.: *Προσομοίωση της κίνησης των υπογείων νερών στο Νομό Καρδίτσας. 7ο παλελλήνιο Υδρογεωλογικό Συνέδριο, Αθήνα, 2005.*

Manjustree T. M., Sabu Joseph and Jobin Thomas: *Hydrogeochemistry and Groyndwater Quality in the Coastal Sandy Clay Aquifers Alappuazha District, Kerala. Journal Geological Society of India, Vol.74, October 2009, pp.459 – 468.*

MAREK MROCZKOWSKI & KUCZERA GEORGE: *Modelling of streamflow, stream chloride and groundwater in five experimental catchments in western Australia. IAHS Publ. No. 244, 1997.*

MARGAT J.: *Υδρογεωλογικαί μελέται υποδομής Σκοποί και μέθοδοι μιας δημοσίας υπηρεσίας υδρογεωλογίας. ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Τόμος XI, Τεύχος Β, 1977.*

MARTIN LINDENLAUB et al: *Interactions of hard rock aquifers and debris cover for runoff generation. Hard Rock Hydrosystems (Proceedings of Rabat Symposium S2, May 1997). (S3 IAHS Publ. no. 241, 1997*

MATS AASTRUP and THUNHOLM BO: *HEAVY METALS IN STOCKHOLM GROUNDWATER-CONCENTRATIONS AND FLUXES. Water, Air, and Soil Pollution: Focus 1: 25-41, 2001.*

MATTAS CH., SOULIOS G., DIMOPOULOS G., DIAMANTIS J., PANAGOPOULOS A., VOUDOURIS K. : *Groundwater quality in Gallikos Basin, prefecture of Kilkis, 7th Hellenic Hydrogrological Conference, Athens, 2005.*

MATTIGOLD V. S. et al: *Geochemical factors controlling the mobilization of inorganic constituents from fossil fuel combustion residues: 1. Review on the major elements. J. Environ Qual., 1990.*

MICHAE A. M. L, KHEPAR S. D.: *WATER WELL AND PUMP ENGINEERING, MacGraw- Hill, New Delhi, 2004.*

Michel A. F.: *Hydrogeology of the central Mackenzie Valley. J. Hydrol., 85: 379-405.*

MICHEL BAKALOWICZ. KARST GROUNDWATER: *a challenge for new resources. Hydrogeol J (2005) 13:148–160 DOI 10.1007/s10040-004-0402-9*

MICHAEL J. TARAS, GREENNBERG ARNOLD, R. D.HOAK, M. C. RAND: *SANDARD METHODS for Examination of Water and Wastewater.*

PENTIAS - ALINA KABATA: *Behavioural properties of trace metals in soils. Applied Geochemistry, Suppl. Issue No.2, 3-9, 1993*

Montogomery H. John: *Groundwater Chemical – Desk Reference. CRC, New York, 2007*

Murad A. Ahmed et al: *hydrogeochemical characterization and isotope investigations of a carbonate aquifer of the northern part of the United Arab Emirates. Journal of Asian Earth Sciences 40 (2011) 213 – 225.*

Murad Ahmed, R. V. Krishnamurthy: *Factors controlling groundwater quality in Eastern United Arab Emirates: a chemical and isotopic approach. Journal of Hydrology 286 (2004) 227 – 235*

NAMAGHI HAJIZADEH HADI et al: *A study on chemical properties of groundwater and soil in ophiolitic rocks in Firuzabad, east of Shahrood, Iran: with emphasis to heavy metal contamination. Environ Monit Assess (2011) 174:573–583*

Neal Colin, Shand Paul: *Spring and surface water quality of the Cyprus Ophiolites. Hydrology and Earth System Sciences, 6 (5), 797-917(2002) © EGS*

NEIL S. GRIGG: *Water Resource Planning*

NIKAS K., ANTONAKOS A.: *Influence of the active tectonics on the shaping of Hydrogeological – hydraulic conditions of the setting boundaries between the relevant units. The NE Achaia prefecture area example. 7th Hellenic Hydrogeological Conference, Athens, 2005.*

NOBUHITO OHTE & YUKO ASANO: *Global comparison of the pH determining factors of the streamwaters in world forest basins. IAHS Publ. No. 244, 1997.*

NOURI J. A. et al: *Regional distribution pattern of groundwater heavy metals resulting from agricultural activities. Environ Geo (2008) 55: 1337 – 1343.*

NOURI J. A. et al: *Investigation of Heavy Metals in Groundwater, Pakistan Journal of Biological Sciences 9 (3): 377 -384, 2006.*

NOUREDDINE GAALOUL and ALEXANDER H. CHENG: *Hydrogeological and Hydrochemical Investigation of Coastal Aquifers in Tunisia—Crisis in Overexploitation and Salinization. Second International Conference on Saltwater Intrusion and Coastal Aquifers—Monitoring, Modeling and Management, Merida, Mexico, March 30-April 2, 2003*

NYER K. EVAN: *GROUNDWATER TREATMENT TECHNOLOGY, CBS PUBLISHER, Delhi, 1987*

ΟΡΦΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *Έκθεσις υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως των κοινοτήτων Θεολόγου Μακρυδεσποτίου Ν. Ευβοίας. Αθήνα, Ι.Γ.Μ.Ε., 1975.*

ΟΡΦΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *Επί της υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως περιοχής Μακρυμάλλης Ψαχνών, Ευβοίας. Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1980.*

ΟΡΦΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *Υδρογεωλογική αναγνώρισης θερμομεταλλευτικών πηγών Αιδηψού και προγραμματισμός ερευνητικών εργασιών δια την μελέτην αυτών. 7 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1976*

ΟΡΦΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *Υδρογεωλογική αναγνώρισις της κοινότητος Καμαρίτσης Ευβοίας. 6 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1969.*

Ophori D. V. and J. Toth: *Pattern of Groundwater Chemistry, Ross Creek Basin, Alberta, Canada, 2004.*

OYEKU O. T. and A. ELLUDOYIN: *Heavy metal contamination of groundwater resources in a Nigerian urban settlement. African Journal Environmental Science and Technology Vol. 4(4), pp. 201-214, April 2010.*
ΠΑΓΟΥΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ: *Υδρογεωλογική αναγνώρηση για την βελτίωση της υδρεύσεως της κοινότητας Γλυφάδας Νομού Ευβοίας. 7 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., 1980.*

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ: *Έκθεσις υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως δια την ύδρευσιν της κοινότητος Πολιτικών, Ευβοίας. 12 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., 1961.*
ΠΑΠΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ: *Υδρογεωλογική αναγνώρισις περιοχής κοινότητος Γυμνού, Ευβοίας. 4 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1956.*
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΡΩΜΑΙΔΗΣ Ι., ΚΥΡΟΥΣΗΣ Ι.: *Υδρογεωλογικές συνθήκες λεκάνης ποταμού Αδρά (Ν. Έβρου). 7ο Πανελλήνιο Υδρογεωλογικό Συνέδριο, Αθήνα, 2005*
ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΑΡΤΕΜΙΣ, Κ. ΛΕΝΩΝΗΣ: *Γεωχημική έρευνα για την γεωθερμία περιοχής Αιδηψού.18 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1982.*
PALAKRISHNAN P.: *Hydrogeological and Hydrochemical Studies of the Periyar River Basin Central Kerala, India. June – 2011*
PALOMBI DAN and ROSTROM BEN: *Regional Hydrochemistry of lower Paleozoic Aquifers in the Northern Portion of the Williston Basin, Saskatchewan-Manitoba. Saskatchewan geological Society Special Publication 19, p201-209, 2006*
Panagopoulos G., N. Lmabrakis et al: *Water-rock interaction induced by contaminated groundwater in a karst aquifer, Greece, Environ Geol (2005) 49:300-313*
PANG LIPING: *CONTAMINATION OF GROUNDWATER IN THE TE AROHA AREA BY HEAVY METALS FROM AN ABANDONED MINE. Journal of Hydrology (NZ) Vol. 33 No. 1, 1995*
PAPAFILIPPAKIA et al: *Spatial distribution of Pb and Cd in urban soils of Chania city, Crete (Greece). Proceedings of the 1st International Conference on "Hazardous Waste Management", 2008, Chania. Greece*
Patrick A. Glancy: *Geohydrology of the Basalt and Unconsolidated Sedimentary Aquifers in the Fallon Area, Churchill County, Nevada. U.S. Geological Survey Water – Supply Paper 2263, 1985*
PAVLICEK J. DIANNE: *Karst Hydrogeology and Hydrochemistry of the Cave Springs Basin Near Chattanooga, Tennessee. A Contribution of the Regional Aquifer-Systems Analysis-Program, US GEOLOGICAL SURVEY Water-Resources Investigations Report 96-4248. Nashville, Tennessee 1996 (2010) 160: 83-89*
PEAR R. MERVYN & L. K. FUNG: *Hydrologic and runoff sources in an upland basin in Hong Kong. IAHS Publ. No. 244, 1997.*
PECSOK, SHIEDS, CAIRNS, McWILLIAM: *Σύγχρονες Μέθοδοι στη Χημική Ανάλυση, απόδοση στα Ελληνικά, Αθήνα, 1980.*
PENTIAS - ALINA KABATA, PENDIAS HENRYK: *Trace elements in soil and plants, CRC Press, 2001.*
PETALAS C., N. LAMBRAKIS, ZAGGANA E.: *HYDROCHEMISTRY OF WATERS OF VOLCANIC ROCKS: THE CASE OF THE VOLCANOSEDIMENTARY ROCKS OF THRACE, GREECE. Water, Air, and Soil Pollution (2006) 169: 375–394*
Peter Dillon, Ian Simmers: *Shallow Groundwater System. A. A. Balkema, Roterdam.*
PLANER - FRIEDRICH BRITTA: *Hydrogeological and hydrochemical investigations in the Rioverde basin, Mexico. Institute of Geology, university of mining and technology Freiberg, MSc, 2002, Freiberg On-line Geoscience Vol.3*
POULOS S., ALEXANDRAKIS G.: *Seasonal fluctuation of the sediment (in suspension) yield of parts of Greek river catchments and its relation to the corresponding values of water yield, 7th Hellenic Hydrogeological Conference, Athens, 2005..*
PRODUCCIÓN Y. DISENO: *TransEdit Imprime: GRAFISTAFF, S.L. ISSN: 1134-380X D.L.: M-35434-2001 ENRESA. Julio de 2001*
RAGHUNATH M. H.: *GROUND WATER, Wiely Eastern, Mew Delhi, 1983.*
Rail D. Chesterl: *GROUNDWATER CONTAMINATION, MANAGEMENT, RISK ASSESSMENT & LEGAL ISSUES. Volume 2, CRC press, 2000.*
RAINWATER H. F., THATCHER L.: *Method for Collection and Analysis of Water Samples. U. S. GEOLOGICAL SURVEY WATER - SUPPLY PAPER 1454.*
RAY K. LINSLEY, MAX A. KOHLER, JOSEPH L. PAULHUS: *Hydrology for Engineers, McGRAW-HILL, London, 1958.*
ROBERT BOWEN: *Groundwater Hydrology, McGraw Hill, London, 1978*
ROBERT R. BERG: *Reservoir Sandstones. Prentice*
ROBINS S. N., B. D. MISSTEAR: *Groundwater in the Celtic Regions, studies in Hard Rock and Quaternary Hydrogeology. Geological Society, London, Special Publication No.182, (eds) 2000*
ΣΑΠΟΥΝΤΖΗΣ ΗΛΙΑΣ: *ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑΣ, Θεσσαλονίκη, 1980*
ΣΚΑΓΙΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ: *Επί της υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως της περιοχής κοινότητος Κοντοδεσποτίου Νομού Ευβοίας. 7 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1977.*
ΣΟΛΔΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ: *ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ , Θεσσαλονίκη, 1975.*
ΣΟΥΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *ΓΕΝΙΚΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ, Τόμος πρώτος, Θεσσαλονίκη, 1979.*
ΣΟΥΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: *ΓΕΝΙΚΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ, Τόμος δεύτερος, Θεσσαλονίκη, 1981.*

ΣΤΑΜΑΤΗΣ Γ., ΒΙΤΩΡΕΙΟΥ Α., ΖΑΓΓΑΝΑ Α.: *Υδρογεωλογικές συνθήκες και ποιοτική σύσταση των υπογείων νερών των κρυσταλλοσχιστωδών πετρωμάτων της Καρυστίας (Ν. Ευβοίας). 7ο Πανελλήνιο Υδρογεωλογικό Συνέδριο, Αθήνα, 20005.*

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ: *Έκθεση υδρογεωλογικής αναγνωρίσεως γεωτρήσεως «Δίρφυς» Στενής Ευβοίας. 5 σ., Ι.Γ.Μ.Ε., Αθήνα, 1985*

ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ Γ.*: Νερό, Περιβαλλοντική Διάσταση και Διαδρομή, Εκδόσεις Τζιόλα, 2007*

ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ Γ., Τ. ΖΕΡΒΟΓΙΑΝΝΗΣ, Θ. ΜΑΡΜΑΡΗΣ: *Η Υδρολογική και Υδρογεωλογική έρευνα στον Ελληνικό χώρο. ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Τόμος XVII, Αθήνα, 1985.*

Sakir Simsek et al: *Evaluation of Geological, Hydrogeological and Hydrogeochemical Studies to Construct a Conceptual Hydrothermal Model of the Haruniye - Duzici (Osmaniye) Hot and Mineral Waters. Proceeding European Geothermal Congress 2007. Uterhaching, Germany, 30 May – 1 June 2007.*

SAMBAMOORTHI NETHRA: *hierarchical Cluster Analysis, Some Basics and Algorithms.*

SANDOW MARK YIDANA, DUKE OPHORI and BRUCE BANOENG-YAKUBO. *Hydrogeological and hydrochemical characterization of the Voltaian Basin: the Afram Plains area, Ghana. Environ Geol (2008) 53:1213–1223. DOI 10.1007/s00254-007-0710-1*

Satinder Anuja: *Arsenic contamination of Groundwater – Mechanism, Analysis, and Remediation. WILEY, New Jersey, 2008.*

SCHWARTS DOMENICO: *Physical and Chemical Hydrogeology. Wiely, 1990*

SENEN RIOS AND RAFAEL CANDELARIO: *Hydrogeology of Principal Springs in Puerto Rico. US Geological Survey, Water Resource Investigations, open file report 84. Project No. A-079 (P.L. 95 – 467), 1985*

SENEN GUZMAN R.: *Hydrogeology of the principal springs in Puerto Rico. US Department of Interior. Project No. A-079 PR. Washington D.C. 20240, 1985.*

SERIGNE, F. and SEYNABOU, C. F: *VERTICAL HYDROCHEMICAL PROFILES IN THE UNSATURATED ZONE OF LOUGA (SENEGAL) AQUIFER CONTROLLED BY GEOCHEMICAL PROCESSES. AJST, Vol. 6, No. 1: June, 2005*

SHAHID NASEEM TAHIR et al: *Lithological influences on occurrence of high-fluoride groundwater in Nagar Parkar area, Thar Desert , Pakistan. Chemosphere 78 (2010) 1313- 1321*

Shakeel Ahmed, Ramaswamy and Abdin Salih: *GroundwatervDynamic in Hard Rock Aquifer. Wiley, 2008.*

Sharaky M. A. et al: *Hydrogeochemistry of Groundwater in the Western Nile Delta Aquifers, EGYPT. 2nd International Conference on the Geology of Tethys, 19 – 21 March, 2007, Cairo University, Egypt*

SCHUCH MARC & VUATAZ FRANCORS: *Hydrochemical multiparameter log analysis in a shallow, heterogeneous alluvial aqufier (Wallis Canton, Switzerland). Bull. Appl. Geol. Vol.7. Nr1. 3-18. July, 2002.*

SIAPARINAS K., KOMILIS D.: *Sea water intrusion at the drainage basin of Thermi in Lesvos Island, 7th Hellenic Hydrogeological Conference, Athens, 2005.*

Singhal B. S., R. P. Gupita: *Applied Hydrogeology of Fractured Rocks, Springer, 2010.*

SIRI KNAPE, OTTO GRAFFNER: *Natural hydrochemical variations in small catchments with thin soil layers and crystalline bedrock in Sweden. ERB and Northern European FRIEND Project 5 Conference, Demänovská dolina, Slovakia, 2002*

Yare S. Bruce: *The Use of a Specialized Drilling and Ground Water Sapling Technique for Delineation of Hexavalent Chromium Contamination in Unconfined Aquifer, Southern New Jersey Plain. Vol.13, No, 2 – GROUND WATER – March – April – 1975.*

SOULSBY C. et al. *Groundwater – surface water interactions in upland Scottish rivers: Hydrological, hydrochemical and ecological implications. Scottish Journal of Geology (2004)*

SOULSBY C., POMEROY A. And GIBBINS C.: *Hydrology and hydrochemistry of a montane rainforest catchment in Queensland, Australia. IAHS Publ. No. 244, 1997.*

Stamatis G. and K. Voudouris: *Marine and Human activity influences on the groundwater quality of Southern Korinthos area (Greece). Hydrol. Process 17, 2327 – 2345, 2003*

Stamatis G. et al: *Groundwater quality assessment in Oropos-Kalamos basin, Attica, Greece, Environ Earth Sci. (2011) 64: 973-988.*

Stamatis G. and Zaganna E.: *Hydrogeological and Hydrochemical Characteristics of the Consolidated Rocks in Thessaly Basin / Central Greece. Hydrogeologie und Umwelt, Heft (12) 1 – 11, 6A66, Tab Wüizburg 2005.*

STOURNARAS G., ALEXIADOU M. CH, R. KOUTSI, ATHITAKI TH.: *Main characters of the schist aquifers in Tinos Island (Aegean sea, Hellas), Athens, 2003.*

SUBYANI M. ALI: *Hydrochemical identification and salinity problem of ground-water in Wadi Yalamlam basin, Western Saudi Arabia. Journal of Arid Environments 60, 2005, 53-66.*

ΤΕΡΖΙΔΗΣ Α. Γ., ΚΑΡΑΜΟΥΖΗΣ Ν. Δ.: *ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΝΕΡΩΝ, Θεσσαλονίκη, 1985*

ΤΣΟΥΤΡΕΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ: *Επί των αποτελεσμάτων της διεξαχθείσης μεταλλευτικής έρευνας λευκόλιθων εις περιοχής Πισσώνος Ν. Ευβοίας. 5 σ., Ι.Γ.Ε.Υ., Αθήνα, 1970..*

Taha D. A. et al: *Pollution Sources and Related Environmental Impacts in the New Communities Southeast Nile Delta, Egypt. Emirates Journal for Engineering Research, 9 (1) 35 – 49 (2004)*

TINSLEY J. IAN: *Chemical Concepts in Pollutant Behavior, John Wiley, New York, 1979.*

TINSLEY J. IAN: *CHEMICAL CONCEPTS IN POLLUTANT BEHAVIOR. Wiely Interscience, New York.*

TODD K. DAVID and MAY W. LARRY: *Groundwater Hydrogeology. John Willey, 2005*
Uri Katri and Y. Yoseph : *Groundwater Base Level Changes and Adjoining Hydrological Systems.Springer, 2010*
VARDAKI C., KELEPERTSIS A.: *ENVIRONMENTAL IMPACT OF HEAVY METALS (Fe, Ni, Cr, Co) IN SOIL WATERS AND PLANTS OF TRIADA IN EUBOEA FROM ULTRABASIC ROCKS AND NICKELIFEROUS MINERALISATION, National Kapodistrian University of Athens. Environmental Geochemistry and Health 21:211 – 226, 1999*
Vasilatos C., Megremi I. and Economou – Eliopoulos M.: *Geochem Characteristics of by Hexavalent Chromum, in Eastern Strea Hellas, Greece. Proceeding of the XIX CBGA Congress, theealoniki, Greece, 2010*
Vissers J. M.: *Patterns of Groundwater quality in sandy aquifers under environmental pressure. Ph.D Thesis, 2006, Utrecht University, the Netherlands.*
Voudouris K., A. Panagopoulos and J. Koumantakis: *Multivariate Statistical Analysis in the Assessment of Hydrochemistry of the Northern Korinthian Prefecture Alluvial Aquifer System (Peloponnese, Greece). Natural Resources Research, Vol.9 No.2, 2000.*
Voudouris K. S.et al: *Water Resources and Groundwater quality in North Peloponnesus (Greece). Global NEST Journal, Vol. 7, No3, pp 340-353, 2005.*
Voudouris K. et al: *WATER RESOURCES IN THE WIDER AREA OF THE APOSELEMIS BASIN, CRETE ISLAND, GREECE. Bulletin of the Geological Society of Greece vol. xxxx, 2007.*
VU THI MINH NGUYET: *Hydrogeological Characterisation and Groundwater Protection of Tropical Mountainous Karst area in NW Vietnam. VUB – HYDROLOGIE (48) 2006*
WALLICK I. E.: *CHEMICAL EVOLUTION OF GROUNDWATER IN DRAINAGE BASIN OF HOLOCENE AGE, EAST-CENTRAL ALBERTA, CANADA. Journal of Hydrology, 54 (1981) 245-283.*
Walton R. Kelly and Chittaranjan Ray: *Impact of Irrigation on the Dynamic of Nitrate Movement in a Shallow Sand Aquifers. Research Report no. 128. Illinois State Water Survey. Department of Natural Resources, 1999*
WARD H. C., W. GIGER, P. L. McCARTY: *Ground Water Quality, Wiley-Interscience, New York, 1985.*
WILLIAM BACK: *Hydrochemical Fades and Ground-Water Flow Patterns in Northern Part of Atlantic Coastal Plain. HYDROLOGY OF AQUIFER SYSTEMS. GEOLOGICAL SURVEY PROFESSIONAL PAPER 498-A, 1966*
WILLIAM BACK and RENE IETOLLE: *SYMPOSIUM ON GEOCHEMISTRY OF GROUNDWATER: ELSEVIER, 1982*
William D. Weight: *Applied Field Hydrogeology. McGraw-Hill, 2004.*
WISCHEN JOHN DAVID HENRY: *HYDROGEOLOGY, HYROCHEMISTRY AND ISOTOPE HYDROLOGY. THE UNIVERSITY OF NEW SOUTH WALES, PH.D, 2005*
WYK E. VAN, GJ VAN TONDER and VERMEULEN D: *Characteristics of local groundwater recharge cycles in South African semi-arid hard rock terrains – rainwater input. ISSN 0378-4738 (Print) = Water SA Vol. 37 No. 2 April 2011*
YANNATOS G.: *Ground Water flow controlled by discontinuities in fissured rocks – Two case histories (Preliminary announcement).1st Workshop on Fissured Rocks Hydrogeology Proceedings, Athens, 2005.*
ZAHRA ATAFAR et al: *Effect of fertilizer application on soil heavy metal concentration. Environ Monit Assess*
ZEIN S. RIZK and ABDULRAHMAN S. ALSHARHAN: *Water Resources in the United Arab Emirates. Published in 2003 by Elsevier Science, Amsterdam, The Netherlands, p. 245-264.*
ZIAD QANNAM: *A hydrogeological, hydrochemical and environmental study in Wadi Al Arroub drainage basin, south west Bank, Palestine. Ph.D (2003) Dissertation. Institut für Geologie / LHS Hydrogeologie. TU Bergakademie Freiberg. Freiberg On-line Geosciences Vol. 9*

17- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
Appendix

Μέγιστη επιτρεπτή συγκέντρωση ισότοπων στο πόσιμο νερό
Maximum permissible isotope concentration in drinking water
Από. After Collin, 1960, J. W. Lloyd & J. A. Heathcote, 1985

Isotope	Half – life (days)	Concentration mg/l
^{18}F (Φθόριο)	0.078	2., 2 X 10 $^{-10}$
^{24}Na (Νατριο)	0.62	9.1 X 10 $^{-11}$
^{32}P φώσφορος)	14.3	6.9 X 10 $^{-11}$
^{36}Cl (Χλώριο)	1.6 X 10^{8}	1.7 X 10 $^{-2}$
^{45}Ca (Ασβέστιο)	152	5.3 X 10 $^{-10}$
^{51}Cr (Χρώμιο)	26.5	2.1 X 10 $^{-8}$
^{56}Mn (Μαγγάνιο)	0.108	1.4 X 10 $^{-11}$
^{55}Fe (Σίδηρος)	1.06 X 10^{3}	2.3 X 10 $^{-7}$
^{59}Fe (Σίδηρος	43.3	2.1 X 10 $^{-10}$
^{60}Co (Κοβάλτιο)	1.9 X 10^{3}	3.6 X 10 $^{-8}$
^{64}Cu (Χακλκός)	0.54	1.3 X 10 $^{-10}$
^{65}Zn (Ψευδάργυρος)	250	2.5 X 10 $^{-8}$
^{89}Sr (Στρόντιο)	53	2.5 X 10 $^{-11}$
^{90}Sr (Στρόντιο)	9.1 X 10^{3}	5.0 X 10 $^{-10}$
^{131}I (Ιώδιο)	8	4.6 X 10 $^{-11}$
^{198}Au (Χρυσός)	2.69	2.4 X 10 $^{-10}$
^{210}Pb (Μόλυβδος)	1.9 X 10^{3}	2.9 X 10 $^{-10}$

Μέγιστα επιτρεπτά ραδιενεργά όρια στο πόσιμο νερό
Maximum radiation limits permissible in drinking water
Από International Atomic Energy Agency 1969

Isotope	Limit μCi1 $^{-1}$	Isotope	Limit μCi1 $^{-1}$
^{24}Na (Νατριο)	0.2	^{76}As (Αρσενικό)	0.02
^{32}P φώσφορος)	0.02	^{90}Sr (Στρόντιο)	4 X 10 $^{-4}$
^{51}Cr (Χρώμιο)	1.6	^{122}Sb (Αντιμόνιο)	0.03
^{60}Co (Κοβάλτιο)	0.05	^{131}I (Ιώδιο	2 X 10 $^{-4}$
^{64}Cu (Χακλκός)	0.3	^{137}Cs (Καίσιο)	1.5 X 10 $^{-2}$

Σταθερότυπα πόσιμου νερού της Ευρωπαϊκή Ένωση (98/83/EC Οδηγία 3/11/1998).
EU `s drinking water standards (98/83/EC Guide 3/11/1998)

Α - ΧΗΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ		
Παράμετροι	mg/I	μg/l
Αργυλαμίδιο C_3H_5NO	0.0001	0.1
Αντιμόνιο Sb	0.005	5
Αρσενικό As	0.01	10
Βενζόλιο C_6H_6	0.001	1
Βενζο-α-πυρένιο $C_{20}H_{12}$	0.00001	0.01
Βόριο B	1.00	1
Βρωμικά άλατα Br	0.01	10
Κάδμιο Cd	0.005	5
Χρώμιο Cr	0.05	50
Χαλκός Cu	2.0	
Κυανιούχα άλατα CN =	0.05	50
1,2-διχλωροαιθάνιο Cl CH_2 CH_2 Cl	0.003	3
Επιχλωρυδρίνη C_3H_5OCl	0.0001	0.1
Φθοριούχα άλατα F	1.5	
Μόλυβδος Pb	0.01	10
Υδράργυρος Hg	0.001	1

Νικέλιο Ni	0.02	20
Νιτρικά NO_3	50	
Νιτρώδη NO_2	0.5	500
Πρασιτοκτόνα	0.0001	0.1
Ολικά πρασιτοκτόνα	0.0005	0.5
PAHs C_2 H_3 N_1 O_5 $P_{1\ 3}$ Πολυκυλικοί αρωματικοί	0.0001	0.1
Σελήνιο Se	0.01	10
Τετραχλωροαιθένιο (αθροιστικό) Τριχλωριοαιθένιο C_2Cl_4/C_2HCl_3	0.01	10
Ολικά τριαλογονομεθάνιο	0.1	100
Βινυλοχλωρλιδιο C_2H_3Cl	0.0005	0.5

Β - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ		
παράμετρος	Σύμβολο	Παραμετρική τιμή
Αργίλο	Al	0.2 mg/l
Αμμώνιο	NH_4	0.50 mg/l
Χλωριόντα	Cl	250 mg/l
Αγωγιμότητα	EC	2500 μS/cm @ 20°C
Συγκέντρωση ιόντων υδρογόνου	$[H^+]$	≥ 6.5 και ≤ 9.5
Σιδηρος	Fe	0.2 mg/l
Μαγγάνιο	Mn	0.05 mg/l
Οξειδωσιμότητα		5.0 mg/l O2
Θειϊκά	SO_4	250 mg/l
Νάτριο	Na	200 mg/l

Σταθερότυπα πόσιμου νερού (Οδηγία 80/778 ΕΟΚ, ΦΕΚ 53Α/20-2-86)
Drinking water standards (Guide EEC80/778, ΦΕΚ 53A/20-2-86)

Ιδιότητα ή Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης	Ενδεικτικό επίπεδο	Ανώτατο Επιτρεπόμενο όριο	Παρατηρήσεις
Χρώμα	Pt /Co	1	20	
Θολότητα	mg/l SiO_2	1	10	
Οσμή	Ποσοστό διάλυση	0	2(μέχρι12 °C) 3(μέχρι25 °C)	Συσχέτιση με τις δοκιμές γεύσης
Γεύση	Ποσοστό διάλυση	0	Όπως πιο πάνω	Συσχέτιση με τις δοκιμές οσμή
Θερμοκρασία	°C	12	25	Δεν έχει ισχύ στα συσκευασμένα νερά
pH	Μονάδες pH	6.5 – 8.5		
EC	μS/cm έως °C	400		
Cl	mg/l	25		
SO_4	mg/l	25	250	
Mg	mg/l	30	50	
Na	mg/l	20	175 (από το1984) 150(από το1978)	
K	mg/l	10	12	
Al	mg/l	0.05	0.2	
TDS	mg/l		1500	
NO_3	mg/l NO_3	25	500	
NO_2	mg/l NO_2		0.1	
NH_4	mg/l NH_4	0.05	0.5	
Fe	μg/l	50	200	
Mn	μg/l	20	50	
Cu	μg/l			Ενδ. Επίπεδο: 100 στην έξοδο, 3000 μετά 12ώρη ηρεμία
Zn	μg/l			100 στην έξοδο (ενδ. Επίπ.), 5000 μετά

				12ώρη ηρεμία (ενδ. Επιπ.)
P	μg/l P_2O_5	400	5000	
F	μg/l		8 – 12 ºC 1500 25 - 30 ºC700	
Ag	μg/l		10	
As	μg/l		50	
Cd	μg/l		5	
Κυανιούχα	μg/l CN		50	
Cr	μg/l		50	
Hg	μg/l		1	
Ni	μg/l		50	
Pb	μg/l		50 τρεχούμενο νερό	
Sb	μg/l		10	
Ολική σκληρότητα	mg/l			Ελάχιστη απαιτούμενη σε επεξεργασμένα νερά 60
Αλκαλικότητα	mg/l			
Ca	mg/l	100		
N Kieldahl (N από NO_2 και NO_3 εξαιρούνται)	μg/l		1	
Οξείδωση (MnO_4)			5	
H_2S	μg/l S		Μη ανιχνεύσιμο οργανοληπτικό	
B	μg/l			
Ba	μg/l			

Σταθερότυπα και κριτήρια πόσιμου νερού σε mg/l (Bouwer, 1978)
Standards and criteria of drinking water in mg/l (Bouwer. 1978)

Ουσία ή Ιδιότητα	U.S Public Health Service 1962		U.S. Environment Protection Agency Inferim 1975	Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (W.H.O.) 1963		U.S.N. Ac. Sc. U.S.N. Ass. Engin. 1972
	Επιθυμητό ανώτατο όριο α	Απόλυτο ανώτατο όριο β		Μέγιστο αποδεκτό α	Μέγιστο επιτρεπτό β	
Αμμώνιο(ωςN)						0.5
Αρσενικό As	0.01	0.05	0.05		0.05	0.1
Βάριο Ba		1	1		1	1
Κάδμιο Cd		0.1	0.1		0.01	0.01
Ασβέστιο Ca				75	200	
Χλώριο Cl	250			200	600	250
Χρώμιο Cr^{+6}		0.05	0.05		0.05	0.05
Χρώμα (μονάδες(Pt,Co)				5	50	75
Χαλκός Cu	1			1	15	1
Κυανιούχα CN	0.01	0.2			0.2	0.2
Φθόριο F^{δ}	0.6 – 0.9	0.8 – 1.7	1.4 – 2.4			1.4 – 2.4
Σίδηρος Fe^{+2}	0.3			0.3	1	0.3
Μόλυβδος Pb		0.05	0.05		0.05	0.05
(Θειικά) Mg, Na				500	1000	
Μαγγάνιο Mn	0.05			0.1	0.5	0.5
Υδράργυρος Hg			0.002			0.002
NO_3 - N	10		10			10
Νιτρώδη (ως N)						1
pH				7 – 8.5		5.9
Σελήνιο Se		0.01	0.01		0.01	0.01
Άργυρος Ag		0.05	0.05			

Θειική ρίζα SO_4	250			200	400	250
TDS	500			500	1500	
Ψευδάργυρος Zn	5			5	15	5

α, Τα όρια που αναφέρονται σ αυτήν στήλη δεν πρέπει να ξεπερνιώνται όταν υπάρχει διαθέσιμο νερό καλύτερης ποιότητας.
β, Συγκέντρωση πέρα από αυτή κάνει το νερό ακατάλληλο για πόσιμο.
γ, 10mg/l NO_3 –N αντιστοιχούν σε 46 mg/l NO_3.
δ, Τα ανώτατα επιτρεπτά όρια του F είναι συνάρτηση της ημερήσιας θερμοκρασίας του αέρα(UNESCO,1975).

WHO's drinking water standards 1993
WHO's Guides for Drinking-water Quality, set up in Geneva, 1993, are the International reference point for standard setting and drinking-water safety

Element Substance	Symbol Formula	Normally found in Fresh/ surface / ground water	Health based guideline by the WHO	Element Substance	Symbol Formula	Normally found in Fresh/ surface / ground water	Health based guideline by the WHO
Aluminium	Al		0.2 mg/i	Ammonia	NH_4	< 0,2 mg/l (up to 0,3 mg/l in anaerobic waters	No guideline
Antimony	Sb	<4µg/l	0.005mg/l	Arsenic	Ar		0.01mg/l
Asbestos			No guideline	Barium			0.3mg/l
Berillium	Be	<1µg/l	No guideline	Boron	B	<1mg/l	0.3mg/l
Cadmium	Cd	<1µg/l	0.003mg/l	Chloride			250mg/l
Chromium	Cr^{+3} Cr^{+6}	<2µg/l	0.0mg/l	Colour			Not mentioned
Coober	Cu		2mg/l	Cyanide	CN^-		0.07mg/l
Dissolved oxygen	O_2		No guideline	Fluoride	F	< 1,5 mg/l (up to 10)	i.5mg/l
Hardness	mg/l $CaCO_3$		No guideline	Hydrogen Sulfide	H_2S		No guideline
Iron	Fe	0.5 -50mg/l	No guideline	Lead	Pb		0.01mg/l
Manganese	Mn		0.5mg/l	Mercury	Hg	<0.5µg/l	0.00mg/l
Molybdenum	Mb	<0.01mg/l	0.07mg/l	Nickel	Ni	<0.02mg/l	0.02mg/l
Nitrate and Nitrite	NO_3 NO_2		50mg/l Total Nitrogen	Turbidity			Not mentioned
ρH			No guideline	Selenium	Se	<0.01mg/l	0.01mg/l
Silver	Ag	5-50µg/l	No guideline	Sodium	Na	<20mg/l	200mg/l
Sulfate	SO_4		500mg/l	Inorganic tin	Sn		No guideline
TDS			No guideline	Uranium	U		1.4mg/l
Zinc	Zn		3mg/l				

Οδηγία για σταθερότυπα πόσιμου νερού
A guide to drinking water standards
Largely based upon the (EU) standards European Economic Community, 1975- J. W. Lloyed, J. A. Heathcote, 1985

Parameter	Units	Guide Level GL	Maximum admissible concentration MAC	Maximum required concentration MRC	Comments
ρH	Μονάδα ρH	6.5 – 8.5	9.5	6.0	
Διαλυμένο οξυγόνο	mg/l O_2	1	5		
EC	mg/l	400	1250		Related to TDS
TDS	mg/l		1500		Limit set for taste
Ολική σκληρότητα	mg/l $CaCO_3$	35		10	Decrease may cause cardiovascular death
Ca^{2+}	mg/l	100		10	
Mg^{+}	mg/l	30	50	5	
Na^{+}	mg/l	20	100		Normally beneficial and required by body
K^{+}	mg/l	10	12		
Al	mg/l		0.05		
HCO_3^{-}	mg/l	30			
SO_4^{2-}	mg/l	5	250		Excess cause intestinal irrigation
C^{l-}	mg/l	25	200		Limit set for taste
NO_3^{-}	mg/l		50		Methemoglobinemia in infants
NO_2^{-}	mg/l		0.1		
Ag	μg/l		10		
As	μg/l		50		Serious cumulative systematic poisoning
Ba^{2+}	μg/l		100		Muscle and heart stimulant
Cd	μg/l		5		
CN^{-}	μg/l		50		Rapid fatal poison
Cr	μg/l		50		
Cu	μg/l		50		Adults need about 1mg/l Cu per day
F^{-}	μg/l	700 – 1200	1400 – 2400		Beneficial in small amounts
Fe	μg/l	100	300		
Hg	μg/l		1		Large amounts cause brain damage
H_2S	μg/l		0		
Mn	μg/l	20	50		
Mo	μg/l				Excessive intakes may be toxic
Ni	μg/l	5	50		Can cause dermatitis
P	μg/l	300	2000		
Pb	μg/l		50		Serious cumulative body poison
Sb	μg/l		10		Similar to As but less acute
Se	μg/l		10		Small amounts beneficial, large amounts toxic
Zn	μg/l		100		Very small amounts beneficial

Συστάσεις για επίπεδα τοξικών συνιστωσών στο νερό πόσιμο από τα ζώα
Recommendation for levels of toxic substances in drinking water for livestock
National Academy of Sciences & National Academy of Engineering, 1972

Constituent	Upper limit mg/l	Constituent	Upper limit mg/l
Al Αργίλιο	5	**Pb Μόλυβδος**	0.1[a]
As Αρσενικό	0.2	**Mn Μαγγάνιο**	Χωρίς στοιχεία
Be Βηρύλλιο	Χωρίς στοιχεία	**Hg Υδράργυρος**	0.01
B Βόριο	5.0	**Mo Μολυβδαίνιο**	Χωρίς στοιχεία
Cd Κάδμιο	0.05	**Νιτρικά + Νιτρώδη**	100
Cr Χρώμιο	1.0	**NO2 Νιτρώδη**	10
Co Κοβάλτιο	1.0	**Se Σελήνιο**	0.5
Cu Χαλκός	0.5	**V Βανάδιο**	0.10
F Φθόριο	2.0	**Zn Ψευδάργυρος**	24
Fe Σίδηρος	Χωρίς στοιχεία	**TDS Σύνολο αλάτων**	10 000

[a] Μόλυβδος είναι συσσωρευτικός και προβλήματα μπορεί να αρχίζουν από το όριο τιμής 0.05mg/l.

Ηλεκτρική αγωγιμότητα (EC) οδηγός για το νερό πόσιμο από τα ζώα και πουλερικά
Electrical conductivity (EC) guide for drinking water for livestock and poultry
After National Academy of Science and National Academy of Engineering, 1972

Σύνολο διαλυμένων αλάτων Σύσταση νερού mg/l	Παρατηρήσεις
Λιγότερα από 1000 mg/l (*EC < 1.5 mS/cm*)	Σχετικά χαμηλό επίπεδο αλατότητας. Έξοχος για όλες τις τάξεις ζώων και πουλερικών
1000 – 3000 mg/l (*EC = 1.5 - 5mS/cm*)	Πολύ αρεστό για όλες τάξεις ζώων και πουλερικών. Ενδέχεται να δημιουργήσει προσωρινά διάρροια για τα ζώα που δεν είναι συνηθισμένα σ` αυτό και στα πουλερικά.
3000 - 5000 mg/l (*EC = 5 - 8 mS/cm*)	Αρεστό για τα ζώα, αλλά μπορεί να δημιουργήσει προσωρινά διάρροια ή αρνούεται στην αρχή από τα ζώα που δεν είναι συνηθισμένα σ` αυτό. Φτωχό νερό προκαλεί συχνά στα πουλερικά, water faeces, αυξανόμενο αριθμό θανάτων, μείωση ανάπτυξης, ειδικά στις γαλοπούλες.
5000 - 7000 mg/l (*EC = 8 - 11 mS/cm*)	Μπορεί να χρησιμοποιείται με μετρημένη ασφάλεια για τα γαλακτοκομικά και γελάδες γαλακτοπαραγωγής, πρόβατα, γουρούνια, και άλογα. Αποφεύγεται χρήση για έγκυος ή γαλακτοπαραγωγικά ζώα. Δεν είναι αποδεκτός για πουλερικά
7000 - 10000 mg/l (*EC = 11 – 16 mS/cm*)	Ακατάλληλο για τα πουλερικά και πιθανώς δια γουρούνια. Μεγάλο ρίσκο η χρήση για έγκυος ή γαλακτοπαραγωγικά αγελάδες, άλογα, πρόβατα ή για τα μικρά τους. Γενικά, πρέπει αποφεύγεται ή χρήση του, όταν μεγάλα μητρυκαστικά, άλογα και γουρούνια μπορεί να επιβιώνουν με αυτό κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες.
Άνω 10 000 mg/l (*EC > 16 mS/cm*)	Το ρίσκο με αυτήν υψηλή αλατότητα νερού είναι τόσο μεγάλο που δεν προτείνεται η χρήση του σε καμιά περίπτωση.

Ποιότητα Βιομηχανικού νερού για τέσσερα είδη χρήσης (U. S. N. Ac. Sc. – U. S. N. Ac. Eng., 1972, from H. Bouwer, 1978).
Quality requirements of water at point of use by four kinds of industries, (U. S. N. Ac. Sc. – U. S. N. Ac. Eng., 1972, H. Bouwer, 1978)

Παράμετροι mg/l	Φρούτα λαχανικά	Χαρτί	Υφαντουργία	Πετρέλαιο
Οξύτητα (H_2SO_4)	0			
Αλκαλικότητα ($CaCO_3$)	250	75 - 150	50 - 200	500
Al_2O_3			8	
NH_3				40
HCO_3				480
Ca	100			480
Ca - Σκληρότητα ($CaCO_3$)		0 - 50		

CO_2		10		
O_2				1000
Cl (χλωριούχα)	250	0 - 200	100	1600
Cl (ελεύθερο)		0 - 2		
Χρώμα (μονάδες)	5	5 - 100	0.5	25
Cu			0.01 - 5	
F	1*			1.2
Ολική σκληρότητα ($CaCO_3$)	250	100 - 200	0 - 50	900
H_2S				20
Fe	0.2	0.1 - 1	0 – 0.3	15
Mg – σκληρότητα ($CaCO_3$)		0 - 50		
Mn	0.2	0.03 – 0.5	0.01 – 0.05	
NO_3	10*			8
NO_2	0			
Οργανικά	0.2			
pH	6.5 – 8.5			6 - 9
SiO_2	50	20 - 100	25	85
Na + K				230
SO_4	250		100	900
Αιωρούμενα στερεά	10	10 - 100	0.5	5000
TDS	500	200 - 500	100 - 200	2500
Μονάδες θολότητας			0.3 - 5	

Συνιστώμενες οριακές συγκεντρώσεις για το νερό βιομηχανικής χρήσης
(American Water Works Association, 1971, με απλοποιήσεις, Γ. Καλλέργης, 2000)
Recommended concentration limits of water for industrial use
(American Water Works Association, 1971, simplified G. Kallergis, 2000)

Χρήση **mg/l**	Θολότητα μονάδες	Όριο γεύσης και οσμής	TDS	Σκληρότητα $CaCO_3$	Αλκαλικότητα $CaCO_3$	pH	Χλωριούχα Cl	Fe	Mn	Fe+Mn	H_2S	F	SO_4	Χρώμα	παρατηρήσεις
Κλιματισμός		χαμηλό						0.5	0.5	0.5					Όχι διαβρωτικό ή απόθεση καταλοίπων
Αρτοποιία Λεβητοστάσια	10	Μηδέν ως χαμηλό		α				0.2	0.2	0.2	0.2			10	Πόσιμο
Ζυθοποιία	0 - 10	0 ως χαμηλό	500 – 1500	c	75-80[d]	6.5 – 7.0e	60-100	0.1	0.1	0.1	0.2	1.0		0-10	Πόσιμο
Αναψυκτικά με ανθρακικό	1-2	0 ως χαμηλό	850	200-250	50-130		250	0.1-0.2	0.2	0.1-0.4	0-0.2	0.2-1.0	250	5-10	Πόσιμο COD 1.5 Χωρίς φύκη και πρωτόζωα. Ελάχιστα οργανικά
Ζαχαροπλαστική		χαμηλό	50-100	μαλακό		>7.0		0.2	0.2	0.2	0.2				Πόσιμο
Γαλακτομική		0	500[f]	180			30	0.1-0.3	0.03-0.1				60	0	Πόσιμο NO_3 σαν N-5.5 NH_2 σαν N=0NH_3 σαν N= ίχνη, COD σαν MnO_4 =12
Ποτοποιία	5	αβλαβές	500				250	0.3	0.05			1.49-2.4	250	15	Πόσιμο
Κονσερβοποιία και κατάψυξη	1-10	χαμηλό	850	h	30-250	>7.5		0.2	0.2	0.2-0.3	1.0	1.0			Πόσιμο, ελεύθερο

τροφίμων															Σαπροφυτικών οργανισμών, NaCl=1000-1500, NO_3 σαν N=2.8, NH_3 σαν N=0.4
Εξοπλισμός τροφίμων και πλυντήρια		Μηδέν	850	10			250			0.1		1.1		5-20	Πόσιμο χωρίς οργανικές ύλες
Επεξεργασία τροφίμων γενικά	1-10	Χαμηλό	850	10-250	30-250			0.2	0.2	0.2-0.3		1.0		5-10	Πόσιμο
Παγοποιία	5	χαμηλό	170-1300					0.2	0.2	0.2		1		5	Πόσιμο, SiO_2=10
Πλυντήρια ρούχων				0-50	60	6.0-6.8		0.2	0.2	0.2					
Παραγωγή χαρτιού και χαρτομάζας καλής ποιότητας	10		200	100j	75			0.1	0.05					5	Διαλυτό SiO_2=10, ελεύθερο CO_2=10, υπολειμματικό Cl=2
Παραγωγή χαρτιού με βάση το ξύλο	50κ		500	200	150		75	0.3	0.1					30	Διαλυμένο SiO_2=50 , ελεύθερο CO_2=10
Παραγωγή επεξεργασμένου χαρτιού λευκασμένου	40		300	100	75		200	0.2	0.1					25	Διαλυτό SiO_2=50 , ελεύθερο CO_2=10
Παραγωγή επεξεργασμένου χαρτιού μη λευκασμένου	100		500	200	150		200	1.0	0.5					100	Διαλυτό SiO_2=100 , ελεύθερο CO_2=10
Βιομηχανία ζάχαρης			χαμηλό	χαμηλή			20	0.1					20		Ca=20,Mg=10, Οξυανθρακικό $CaCO_3$=100 χωρίς σαπροφ. οργ.
Βυρσοδεψία	20			50-500	130	6.0		0.1-	0.1-	0.2				10-	Μαλακό νερό

								0.2	0.2					100	COD=8, βαριά μέταλλα =0, Ca=10
Υφαντουργία	0.3-25			0-50			100	0.1-1.0	0.05 1.0	0.2-1.0			100	0-70	Mg=5, Οξυανθρακικά $CaCO_3$=200

Προτεινόμενες ανοχές ποιότητας νερού για βιομηχανική χρήση (επιτρεπόμενα όρια)
Suggested water quality tolerances for industrial uses (allowable limits)
Modified from Walton 1970,

Industry or use mg/l	Turbidity	Color	Odour and taste	Fe	Mn	TDS	Hardness as $CaCO_3$	Alkalinity as $CaCO_3$	H_2S	Health	pH	Other requirements
Air conditioning			Low	0.50	0.5				1.0			No corrosivenss or formation
Baking	10	10	Low	0.2	0.2				0.2	Potable		
Brewing and distilling												275mg/l NaCl
Light beer, gin	10		Low	0.1	0.1	500		75	0.2	Potable	6.5 –70.	
Dark beer, whisky	10		Low	0.1	0.1	1000		150	0.2	Potable	7.0	
Canning												
Lgumes	10		Low	0.2	0.2		25-75		1.0	Potable		
General	10		Low	0.2	0.2				1.0	Potable		
Carbonated beverages	2	10	Low	0.2	0.2	850	250	50-100	0.2	Potable		Organic matter infinitesimal, oxygen consumed 1.5 mg/l
Confectionery			Low	0.2	0.2	100			0.2	Potable	7.0	
Cooling	50			0.2	0.5		50		5			No corrosive or slime formation
Food, general	10		Low	0.2	0.2					Potable		
Ice	5	5	Low	0.2	0.2	1300				Potable		10mg/l SiO_2
Laundering				0.2	0.2		50					
Plastic, clear	2	2		0.02	0.02	200						No grit corrosiveness
Paper and pulp												
Ground wood	50	20		1.0	0.5		180					
Kraft pulp	25	15		0.2	0.1	300	100					
Soda and sulphide												
Pulp	15	10		0.1	0.05	200	100					

High-grade light												
Paper	5	5		0.0	0.05	200	50					No slime formation
Rayon (Viscose)												
Pulp production	5	5		0.05	0.03	100	8	50				8mg/l CH^{-}, 8mg/l Al_2O_3, 25mg/l SiO_2, 5mg/l Cu
manufacture	0.3			0.0	0.0		55				7.8-7.3	
Steel manufacture							50				6.8-7.0	Temperature 24ºC, 175mg Cl, suspended matter, 25µg/l minimum organic content and corrosiveness
Sugar manufacture				0.1								20mg/l Ca^{2+}, 10mg/l Mg^{2+}, 20 mg/l Cl^{-}, 100 mg/l HCO3-,
Synthetic rubber							50					Oxygen consumed, 3.0 mg/l, minimum organic content and corresiveness
Tanning	20	10-100		0.2	0.2		50-135	135				8mg/l OH^{-}
Textile												
General	5	20		0.25	0.25							Content composition,
Dyeing	5	5-20		0.25	0.25	200						< 0.5 mg/l residual alumina

Συνιστώμενα ανώτατα όρια ιχνοστοιχείων στο αρδευτικό νερό mg/l
(U.S. N. A. Sc. – U. S. N. A. Eng. 1972, Γ. Καλλέργης, 2000)
Upper limit constituents of trace elements in irrigation water mg/l
(U. S. N. A. Sc. – U. S. N. A. Eng.,1972, G. KALLERGIS. 2000)

Στοιχείο	Μόνιμη άρδευση όλων των φυτών	Άρδευση μέχρι 20 χρόνια λεπτοκόκκων, ουδέτερων ως αλκαλικών Εδαφών (pH 6 - 8.5)
Αργίλιο	5	20
Αρσενικό	0.1	2
Βηρύλιο	0.1	0.5
Βόριο – Ευαίσθητα καρποφόρα	0.75	2
Βόριο – ημιανθεκτικά καρποφόρα	1	
Βόριο – ανθεκτικά καρποφόρα	2	
Κάδμιο	0.01	0.05
Χρώμιο	0.1	1
Κοβάλτιο	0.05	5
Χαλκός	0.2	5
Φθόριο	1	15
Σίδηρος	5	20
Μόλυβδος	5	10
Λίθιο (κίτρα)	0.075	0.075
Λίθιο (άλλα καρποφόρα)	2.5	2.5
Μαγγάνιο	0.2	10
Μολυβδαίνιο	0.01	0.05 (μόνο για όξινα εδάφη)
Νικέλιο	0.2	2
Σελήνιο	0.02	0.02
Βανάδιο	0.1	1
Ψευδάργυρος	2	10
Ραδιενεργά	Όπως στο πόσιμο νερό	
Κατά το U. S. Environmental Agency (1973) το **TDS** δεν πρέπει να ξεπερνά τα 700mg/l.		

Ταξινόμηση του νερού για άρδευση ανάλογα με το σύνολο διαλυμένων αλάτων TDS

Στην τ. Σοβιετική Ένωση το αρδευτικό νερό ταξινομείται ανάλογα με το TDS (mg/l) έτσι (UNESCO, 1975):
TDS 200 – 500: νερό άριστης ποιότητας
TDS 1000 – 2000: νερό που μπορεί να είναι επικίνδυνο.
TDS 3000 – 7000: νερό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άρδευση μόνο με έκπλυση και τέλεια στράγγιση.
Από το διάγραμμα (Richard, 1954) και αναφορικά με την επίδραση της αλατότητας, το νερό ταξινομείται ως εξής:
Τάξη C_1: (TDS <200, EC< 250). Νερό χαμηλής αλατότητας. Κανένα πρόβλημα. Σε περιοχές πολύ χαμηλές περατότητας απαιτείται κάποια απόπλυση.
Τάξη C_2: (TDS 200 - 500, EC 250 - 750). Νερό μέτρια αλατότητα. Απαιτείται μέτρια απόπλυση των αρδευτικών εδαφών.
Τάξη C_3: (TDS 500 - 1500, EC 750 - 2250). Νερό υψηλής αλατότητας ακατάλληλο για άρδευση σε εδάφη περιορισμένης στράγγισης. Απαιτούνται μέτρα ελέγχου της αλατότητας και καλλιέργειας μόνο ανθεκτικών σ` αυτήν φυτών.
Τάξη C_4: (TDS 1500 - 3000, EC 2250 - 5000). Νερό πολύ υψηλής αλατότηας. Ακατάλληλο για άρδευση κάτω από συνηθισμένες συνθήκες χρησιμοποιήσιμο σε ειδικές συνθήκες (εδάφη πολύ περατά, στράγγιση πολύ καλή). Συνίσταται η χρησιμοποίηση πλεονάσματος νερού, ώστε να επιτευχθεί απόπλυση του εδάφους και η καλλιέργεια πολύ ανθεκτικών στην αλατότητα φυτών.
Τάξη C_5: (TDS 3000 – 4211, EC 5000 – 7000). Πάρα πολύ υψηλής αλατότητας.
Εντοπίζεται σε πηγάδια (AP522, TDS 4211, EC 7000. AP524, TDS 3757, EC 5470) στην περιοχή Δυο Βουνά. Το νερό αυτό είναι ακατάλληλο για άρδευση, δεν προβλέπεται να εντάσσεται στην κατάταξη του Richards, αλλά σύμφωνα με την κατάταξη UNESCO μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άρδευση μόνο με έκπλυση και τέλεια στράγγιση.

Οδηγία για την ερμηνεία της ποιότητας νερού για άρδευση (FAO, 1985
Guidelines for interpretation of water quality for irrigation (FAO, 1985)

Potential Irrigation Problem				Units	Degree of Restriction on Use		
					None	Slight to Moderate	Severe
Salinity (affects crop water availability)							
	EC_W			dS/m	< 0.7	0.7 - 3.0	> 3.0
	(or)						
	TDS			mg/l	< 450	450 - 2000	> 2000
Infiltraion (affects rate of water into the soil. Evaluate using EC_w and SAR together)							
SAR	= 0 - 3	and EC_W	=		> 0.7	0.7 - 0.2	< 0.2
	= 3 - 6		=		> 1.2	1.2 - 0.3	< 0.3
	= 6 - 12		=		> 1.9	1.9 - 0.5	< 0.5
	= 12 - 20		=		> 2.9	2.9 - 1.3	< 1.3
	= 20 - 40		=		> 5.0	5.0 - 2.9	< 2.9
Specific Ion Toxicity (affects sensitive crops)							
	Sodium (Na)						
	Surface irrigation			SAR	< 3	3 - 9	> 0.9
	Sprinkler irrigation			meq/l	< 3	> 3	
	Chloride (Cl)						
	Surface irrigation			meq/l	< 4	4 - 10	> 10
	Sprinkler irrigation			meq/l	< 3	> 3	
	Boron (B)			mg/l	< 0.7	0.7 - 3.0	> 3.0
	Trace elements (see table)						
Miscellaneous Effects (affects susceptible crops)							
	Nitrogen (NO_3- N)			mg/l	< 5	5 - 30	> 30
	Bicarbonate (HCO_3)						
	(Overhead sprinkling only)			meq/l	< 1.5	1.5 - 8.5	> 8.5
	pH				Normal Range 6.5 - 8.4		

Λεύκωμα (Album)

1, 2, 3 – Ο συγγραφέας στην ύπαιθρο με τους υπαλλήλους του Δήμου Μεσσαπίων – Δίρφυος.
4- Ο συγγραφέας στην ύπαιθρο με τον κ. Μελάκη Μηχάλη διευθυντή Γεωλογικής και Κοιτασματολογικής Έρευνας της LARCO GMMSA
5, 6- Στο γραφείο της Δημοτικής Εταιρίας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Μεσσαπίων.
7, 8- Τρία οχήματα 4Χ4 ανήκουν στο Δήμο Μεσσαπίων – Δίρφυς ήταν στη διάθεση του συγγραφέα και την έρευνα των πηγών ύδρευσης περιοχής του Δήμου.
9- Τριγωνομετρικό σημείο στη τοποθεσία Παραλία – Πολιτικά.
10 – Πηγάδι ΠΧ492 στην τοποθεσία Παραλία – Πολιτικά.
11- Μικρή κινητή αντλία ρηχών πηγαδιών στην περιοχή Πολιτικών.
12- Όρος Αετός (800μ) της οροσειράς Κανδήλιου στην περιοχή Πολιτικών.
13- Ρηχό πηγάδι ΠΧ456 στην τοποθεσία παραλίας Ακ. Γλαρομύτη – Πολιτικά.

14- Όρος Αετός (800μ) της οροσειράς Κανδήλιου στην περιοχή Πολιτικών.
15- Περιοχή κοντά των πηγών Πολιτικών, όπου διακρίνονται οι οφιόλιθοι της βάσης και ο διαβρωμένος, σπηλαιώδης ασβεστόλιθος.
16, 17- Τοποθέτηση τσιμέντο- σωλήνα σε νέο σκαφτό ρηχό πηγάδι στην περιοχή Ψαχνών.
18- Εικόνα Δίφυος όρου από την παραλία Βρυσσακίων.
19- Κροκαλοπάγες της βάσης ασβεστόλιθου της κενομάνιας επίκλυσης κοντά των πηγών Πολιτικών.
20- Εργασίες εκμετάλλευση του σιδηρονικελιούχου κοιτάσματος.
21, 22- Εντατική εκμετάλλευση υπόγειου νερού αρδευτικών φρεάτων στην περιοχή της τοποθεσίας Βρυσσακίων.
23- Γ.Μ.Μ. ΑΕ ΛΑΡΚΟ – ΜΕΤΑΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΕΥΒΟΙΑΣ
24- Πηγάδι ΧΨ364 στην τοποθεσία Ιμπραήμ – Βρυσσάκια.
25, 26- Τοπογραφικό σημείο της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού και GPS κατά την διάρκεια απογραφής υδροσημείων.
27- Πτυχή και ανέγερση οικόπεδο στη περιοχή Πεισσώνα
28- Γεώτρηση 200μ στην περιοχή Πεισσώνα.
29- Κανάλι εποχιακή ροή στη περιοχή Δίρφυος – Πεισσώνα.
30- Ο συνάδελφος υποψήφιος διδάκτορ Buazza σε μια στιγμή μαζί, στην παραχώρηση της ΛΑΡΚΟ στην Εύβοια.
31- Κοιτάσματα λευκόλιθου στις ρωγμές των περιδοτιτών και σερπεντινών της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης στην περιοχή Πεισσώνα – Αρτάκης.
32- Σημεία μόλυνσης του υδροφόρου ΧΑΛ1 από νερά του εργοστασίου.
33- Εκβάθυνση του πηγαδιού ΨΧ399 στον διαρρηγμένο οφιολιθικό υδροφόρο στην περιοχή των Ψαχνών.
34, 34- Γεώτρηση και δεξαμενή ύδρευσης του Δήμου Μεσσαπίων – Δίρφυος.
36- Εργασίες δειγματοληψίας και μετρήσεις στάθμης στην γεώτρηση του Κυπαρισσίου.
37- Πηγή στην περιοχή Κοντοδεσπότιου.
38, 39, 40, 41- Έργα τοποθέτησης PVC σωλήνων 24″ ύδρευσης του χωριού Αρτάκης από πηγές Στένης – Δίρφυος.
42- Ορύγματα στην περιοχή της Αγ. Σοφίας καλυμμένα από χιόνι.
43- Η κοιλάδα της Αγ. Σοφίας - Λιμνιώνα.
44- Χωριό Μύλων στη θαλάσσια ακτή του Αιγαίου Πελάγου.
45- Αναβλύσεις των πηγών Σταυρού.
46- Εμφανίσεις σιδηρονικελιούχων κοιτασμάτων κοντά των πηγών Πολιτικών.
47- Διαβρώσεις και σπήλια στον ασβεστόλιθο της κενομάνιας επίκλυσης στην περιοχή δρόμου Πολιτικά- Νεροτριβιά.
48- Υδρομάστευση των πηγών Πολιτικών.
49- Δημοτική γεώτρηση υδρεύσεως στη τοποθεσία Μακρυμάλλη.
50- Δημοτική γεώτρηση υδρεύσεως Νεροτριβιάς.
51- Πηγή στη περιοχή Πολιτικών.
52- Πηγή στην περιοχή Καμάριτσας.
53- Λατομία επιφανειακή εξόρυξης σιδηρονικελιούχου κοιτάσματος της ΛΑΡΚΟ στην περιοχή Τριάδας.
54- Εμφανίσεις σιδηρονικελιούχου κοιτάσματος στην περιοχή Σταυρού.
55- Λίμνη ψηλόδεντρο στην περιοχή Παγώντα.
56- Τσιμεντένια δεξαμενή γεώτρησης υδρεύσεως.
57- Ορύγματα σκεπασμένα με χιόνι.
58- Δημοτικό πηγή – πηγάδι υδρεύσεως στην τοποθεσία Μακρυμάλλη.
59- Κοντά πηγής Πλατάνια.
60- Ρουτίνα διαδικασία χλωρίωση νερού ύδρευσης του Δήμου Μεσσαπίων από τον αρμόδιο χημικό.
61- Λατομία εξόρυξης σιδηρονικελιούχου κοιτάσματος στην περιοχή Τριάδας.
62, 63, 64- Τσιμέντο δεξαμενές νερού υδρεύσεως από πηγάδια και γεωτρήσεις του Δήμου.
65- Γεώτρηση υδρεύσεως στην περιοχή Πολιτικών.
66- Οι υπάλληλοι του Δήμου Μεσσαπίων με το συγγραφέα στην ύπαιθρο.
67- Τριγωνομετρικό σημεία στην κορυφή Άγιος Συμέων 330μ περιοχή Αρτάκης και απέναντι φαίνεται η κορυφή Δίρφυος.
68, 69- Διαβρωμένοι επιφάνεια του καρστικού ασβεστόλιθου στην περιοχή Αρτάκης.

70, 71, 72, 74, 75- Η υπολεκάνη της Ν. Αρτάκης που η δόμηση κάλυψε σχεδόν την φυτική γη.
76- Τσιμέντο στοίχος χωρίζει μεταξύ νερού πηγής και πηγαδιού υδρεύσεων στην περιοχή Μακρυμάλλη.
77- Πηγάδι ΑΡ68 στην τοποθεσία Οινοπαραγωγικός σταθμός Αρτάκης.
78- Χωράφι στην τοποθεσία περιοχή ποτίζεται από πηγάδι ΑΡ60.
79- Εικόνα από την τοποθεσία Παλιορή βλέπει την κορυφή Δέλφι 1785μ του όρου Δίρφυος.
80- Υπολεκάνη της Καστέλλας.
81- Εικόνα από την περιοχή Καστέλλας – Αρτάκης.
82- Υπολεκάνη της Καστέλλας.
83- Δημοτική Γεώτρηση και κοντά γήπεδο Νέας Αρτάκης.
84, **85**, **86-** Διαβρωμένοι και κατακερματισμένοι επιφάνεια του καρστικού ασβεστόλιθου περιοχής μελέτης.
87- Εμφανίσεις σιδηρονικελιούχου κοιτάσματος της τοποθεσία Δυο Βουνά της περιοχής Ν. Αρτάκης.
88- Οι οφιόλιθοι που υπόκειται λεπτό πάχος τεταρτογενών σχηματισμών στην ευρύτερη περιοχή κεντρικής Εύβοιας.
89- Εντατική χρήση του υπόγειου νερού στην άρδευση – υπολεκάνη Καστέλλας.
90- Περιοχή προστασία της φύσης, υδροβιότοπος Λιβάδι (Κολοβρέχτης).
91, **92-** Χωράφι στην περιοχή στην τοποθεσία Περιβολάκι, Βατώντα.
93- Το λάχανο είναι βασικό αγροτικό ποτίζεται από υπόγειο νερό όλη την Εύβοια.
94- Πηγάδι ΑΡ76 στην τοποθεσία Οινοπαραγωγικός Σταθμός της Αρτάκης.
95- Τρία κοντά πηγάδια στην υπολεκάνη Καστέλλας.
96- Γεώτρηση ΚΑ315 στην τοποθεσία Ρουμάνα της υπολεκάνη Καστέλλας.
97- Δυο γειτονικά πηγάδια ΚΑ248 και εντατική άντληση υπόγειου νερού στην τοποθεσία Αλουπάτρυπα περιοχής Καστέλλας.
98- Χωράφι ποτίζεται από πηγάδι ΚΑ130 στην τοποθεσία Παλιουρή της Καστέλλας.
99- Γεώτρηση και πηγάδι ΚΑ291 στην τοποθεσία Αλουπάτρυπα της Καστέλλας.
100- Η τοποθεσία Παλιουρή και πιο πάνω τα κτίρια του ΤΕΙ Χαλκίδας.
101, **102**, **103-** Εικόνα της υπολεκάνης Ν. Αρτάκης.
104- Παραβιάζονται και δεν τηρούνται οι όροι στον υδροβιότοπο Λιβάδι (Κολοβρέχτης).
105, 106, 107, 108, **109-** Χωράφι καλλιεργημένο και έτοιμα άρδευση με υπόγειο νερό στην τοποθεσία ΔΕΗ της υπολεκάνης Καστέλλας.
110- Περιοχή προστασία της φύσης, ζώνη οικιστικού ελέγχου περιοχή 2.
111- Πηγάδι εκβαθυμένο σε γεώτρηση στην υπολεκάνη Κασστέλλα.
112- Πηγάδι ΑΚΑ334 εκβαθυμένο σε γεώτρηση στην τοποθεσία Ρουμάνα της υπολεκάνης Καστέλλας.
113- Γεώτρηση ΚΑ345Β στην τοποθεσία Μυρτιά της υπολεκάνης Καστέλλας.
114- Πηγάδι ΑΡ53 στην τοποθεσία Παλιές Φυτείες της υπολεκάνης Ν. Αρτάκης.
115, **116**, 117- Πρόβατα και χωράφι ετοιμάζεται για φυτάνη από το πηγάδι ΑΡ65 στην τοποθεσία Βουδούρη της υπολεκάνης Ν. Αρτάκης.
118, **119-** Χωράφι ποτίζεται από πλούσιο σε παροχή πηγάδι ΑΡ60 στην τοποθεσία Ελίσα της υπολεκάνης Ν. Αρτάκης.
120, **121-** Τα χωράφι απειλούνται με εξαφάνιση από την τεράστια επέκταση της οικοδόμησης στην υπολεκάνη της Ν. Ατράκης.
122- Περιοχή προστασία της φύσης, υδροβιότοπος Λιβάδι (Κολοβρέχτης) περιοχή2 – Αγ. Παρασκευή.
123- Πηγάδι ΚΑ118 εκβαθυμένο σε γεώτρηση στην τοποθεσία Πρφ. Ηλίας της υπολεκάνης Καστέλλας.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ
ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

A

ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΦΡΕΑΤΟΣ

Ημερομηνία απογραφής : / / 2 0

Α / Α Σημείου : . . . . . **Κώδικας :** . . . . . .

Ιδιοκτήτης : . . . . . .

Δημοτικό Διαμέρισμα & Τοποθεσία : . . . . . .

Είδος φρέατος : Πηγάδι / Γεώτρηση / Πηγάδι εκβαθυμένο σε Γεώτρηση

Συντεταγμένες: N __ __ . ___, **E** __ __ . _ __, **h** ___ m {**E** _____, **N** _____ }

Τοπογραφικός χάρτης (κλίμακα) : 1: 20. 000 / 1:10. 000 / 1:5. 000 (Γ.Υ.Σ.)

Διαστάσεις φρέατος m: Μήκος ____ , Πλάτος ____ , Βάθος _____ , Διάμετρος ____ ,Στηθαίο _____

Χρήση του νερού: Ύδρευση / Άρδευση / Κτηνοτροφία - Πτηνοτροφία/Βιοτεχνία/Ανεκμετάλλευτο

Συνθήκες λειτουργίας : Μόνιμη / Εποχιακή / Εγκαταλειμένο

Γεωλογικός σχηματισμός υδροφόρου : . . . . . .

Περατότητα υδροφόρου : Πορώδες / Ασυνέχειες / Διαρρήξεις / Καρστικοποίηση

Στάθμη m:

Χειμώνας (υψηλή)		Καλοκαίρι (χαμηλή)	
:	/ / 19	:	/ / 19
:	/ / 20	:	/ / 20
:	/ / 20	:	/ / 20
:	/ / 20	:	/ / 20
:	/ / 20	:	/ / 20
:	/ / 20	:	/ / 20

Στρωματογραφική τομή:

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ
ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

B

ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΠΗΓΗΣ

Ημερομηνία απογραφής : / / 2 0

Α / Α Σημείου : . . . . . **Κώδικας :** . . . . . .

Ιδιοκτήτης : . . . . . .

Δημοτικό Διαμέρισμα & Τοποθεσία : . . . . . .

Ονομασία : . . . . . .

Τοπογραφικός χάρτης (κλίμακα) : 1: 20. 000 / 1:10. 000 / 1:5. 000 (Γ.Υ.Σ.)

Συντεταγμένες: N __ __ . ___, **E** __ __ . ___, **h** ___ m {**E** _____, **N** _____ }

Διεύθυνση ροής : . . . . . .

Τύπος πηγής: Επαφής / Υπερπλήρωσης / Ανιούσα / Κυματογής / Παράκτια / Υποθαλάσσια

Μορφή πηγής : Καφορισμένη / Μέτωπο / Διάχυτη / Μετατοπισμένη

Συνθήκες λειτουργίας : Μόνιμη / Εποχιακή / Διαλλείπουσα

Χρήση του νερού: Ύδρευση/ Άρδευση/ Κτηνοτροφία-Πτηνοτροφία/ Βιοτεχνία/ Ανεκμετάλλευτη

Τρόπος υδρομάστευσης : Τσιμενταίνια λεκάνη συλλέκτης / Τούννελ / Αγωγός / Άντληση

Παροχή: . . . . . m^3/ h { Μετρημένη / εκτίμηση} ώρα : . / / 20

Γεωλογικός σχηματισμός υδροφόρου : . . . . . .

Υπόβαθρο : . . . . . .

Θέση εμφάνισης : . . . . . .

Περατότητα υδροφόρου : Πορώδες / Ασυνέχειες / Διαρρήξεις / Καρστικοποίηση

Σκαριφηματική τομή **Χάρτης εντοπισμός πηγής**

Παρατηρήσεις :

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ
ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

C

ΔΕΛΤΙΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΝΕΡΟΥ
{ Φρέατος - Πηγής }

A/A

Κώδικας Σημείου: . . . . . Τρόπος συλλογής: Αντλία | Δειγματολήπτης | Φυσική ροή

	Παράμετρος		/ /1998	/ /1999	/ /20	/ /20	/ /20
Ανάλυση στο Ύπαιθρο	Θερμοκρασία Αέρα °C						
	Νερού °C						
	pH						
	Eh (mV)						
	EC (μS/cm)						
	Salinity (dS/m)						
	TDS (mg/l)						
Ανάλυση στο Εργαστήριο	Θερμοκρασία Νερού °C						
	pH						
	Eh (mV)						
	EC (μS/cm)						
	Salinity (dS/m)						
	TDS (mg/l)						
	Ca (mg/l)						
	Mg (mg/l)						
	Na (mg/l)						
	K (mg/l)						
	HCO3 / CO3 (mg/l)						
	Cl (mg/l)						
	SO4 (mg/l)						
	NO3 (mg/l)						
	Σκληρότητα CaCO3 (mg/l)	Παροδική					
		Μόνιμη					
		Ολική					
	Δείκτες Μόλυνσης (mg/l)	NO2					
		NH4					
		NH3					
		PO4					
XRD & AAS	Ιχνοστοιχεία (ppb ή μg/l)	Cd					
		Cr (total)					
		Cu					
		Fe					
		Mn					
		Ni					
		Pb					
		Zn					

NT = Not tested, ND = Not detected